korku öyküleri antolojisi

# karanlıkta 33 yazar

JOSEPH SHERIDAN LE FANU AMELIA ANN BLANFORD EDWARDS BRAM STOKER WILLIAM WYMARK JACOBS SAKI AMBROSE BIERCE GUY DE MAUPASSANT MONTAGUE RHODES JAMES DAVID HERBERT LAWRENCE ALGERNON BLACKWOOD CARL JACOBI ERNST THEODOR AMADEUS HOFFMANN EDGAR ALLAN POE ARTHUR MACHEN THOMAS BURKE SEABURY QUINN HOWARD PHILLIPS LOVECRAFT CLARK ASHTON SMITH MANLY WADE WELLMANN ROBERT ERVIN HOWARD AUGUST DERLETH ROBERT BLOCH FRANK BELKNAP LONG RAYMOND DOUGLAS BRADBURY ROBERT AICKMAN RICHARD BURTON MATHESONCHARLES BEAUMONT HARLAN ELLISON RAMSEY CAMPBELL DAN SIMMONS CLIVE BARKER STEPHEN KING DAVID NIALL WILSON

ithaki

## Karanlıkta 33 Yazar

# Korku Öyküleri Ontolojisi

Joseph Sheridan Le Fanu

Amelia Ann Blanford Edwards

Bram Stoker

William Wymark Jacobs

Saki

Ambrose Bierce

Guy De Maupassant

Montague Rhodes James

David Herbert Lawrence

Algernon Blackwood

Carl Jacobi

Ernst Theodor Amadeus Hoffmann

Edgar Allan Poe

Arthur Machen

Thomas Burke

Seabury Quinn

Howard Phillips Lovecraft

Clark Ashton Smith

Manly Wade Wellmann

Robert Ervin Howard

August Derleth

Robert Bloch

Frank Belknap Long

Raymond Douglas Bradbury

Robert Aickman

Richard Burton Matheson

Charles Beaumont

Harlan Ellison

Ramsey Campbell

Dan Simmons

Clive Barker

Stephen King

David Niall Wilson

İthaki Yayınları - 308 Edebiyat - 246 ISBN 975-273-075-2

Karanlıkta 33 Yazar / Korku Öyküleri Antolojisi

Editör: Sönmez Güven

Çevirenler: Sönmez Güven - Ayşe Gorbon - Barış E. Alkım

İthaki Yayınları, 2004

Yayıncının yazılı izni olmaksızın herhangi bir alıntı yapılamaz.

Bu kitap; daha önce üç cilt halinde yayımlanmış olan “Korku Öyküleri Antolojisi - Karanlıkta 33 Yazar" 'ın tıpkıbasımıdır.

Yayın Koordinatörü: Füsun Taş
Sanat Yönetmeni: Murat Özgül
Sayfa Düzeni ve Baskıya Hazırlık: Cemile Öz
Kapak, İç Baskı ve Cilt: Kitap Matbaacılık

İthaki Yayınları

Mühürdar Cad. İlter Ertüzün Sok. 4/6 81300 Kadıköy İstanbul

Tel: (0216) 330 93 08 - 348 36 97 Faks: 0 216 449 98 34

www.ithaki.com.tr
ithaki@ithaki.com.tr

Dağıtım:

Çatalçeşme Sok. Yavuz Han No: 26 Cağaloğlu-İstanbul
Tel: (0212) 512 76 00 Faks: (0212) 519 56 56

**KARANLIKTA 33 YAZAR**

# Korku Öyküleri Antolojisi

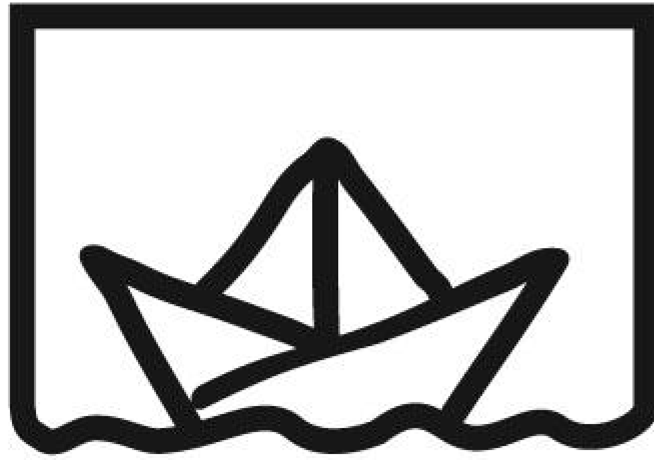
## Editör: Sönmez Güven

## Çeviri:

**Sönmez Güven**

**Ayşe Gorbon**

**Barış E. Alkım**



ithaki

## İçindekiler

## ÖNSÖZ

İnsanoğlunun en eski ve en güçlü duygusudur korku. Korkuların en eski ve en güçlü olanı ise bilinmeyen karşısında duyulandır. Ateşi keşfeden ilkel insanın ilk icraatından biri çıtırdayan dalların çevresine kümelenip, dört bir yandan bastıran boğucu karanlığa sırtını dönüp, öykülerle birbirlerinin ödünü koparmaya çalışmak olmuştu hiç kuşkusuz. Dünyanın en eski öyküsünün korkutmak için anlatılmış olması kuvvetle olasıdır. Sadece bu gerçek bile korku edebiyatının ne denli sağlam ve ayrıcalıklı bir temele sahip bulunduğunu göstermeye yeterlidir.

Ancak, bu tür öykülerin asıl amaç ve değerleri, sadece tüyleri ürpertmek- ten daha öteye gider. Onlar, gözle görülemeyene karşı saygı, bilinemeyeni kavramaya yönelik bir çaba, nüfuz edilemeyene sızmak isteğidir ve işte bundan dolayıdır ki Homeros, Shakespeare, Puşkin, Maupassant, Stevenson, Kipling, Maugham, Bradbury ve diğer nice büyük yazar korkuyu ve doğaüstünü hiçbir zaman gözardı etmemiştir.

Kendisi de yaşamı boyunca birçok acılar tatmak zorunda kalmış olan Lord Byron şöyle der: "Yaşamın başlıca amacı, acıyla da olsa duyumsamak, var olduğumuzu hissedebilmektir."

Korkunun doğasını tam olarak belirleyebilmek oldukça zor. Korkuyu algılayış biçimimiz zaman içinde değişim geçirse de, çoğumuzun bilinçaltında uyuyan ilkel dehşetleri uyandıracak birçok ortak kaynağın varlığı yadsınamaz. Özellikle de sonlanmakta olan bu yüzyılda ve hele hele bu ülkede dehşet yelpazesinin olabildiğince açıldığı bir gerçek. Dahası, sadece kendi benliğimizden kaynaklanabilecek bir duygu olan korkunun kişisel bazı bağlantıları olması da kaçınılmaz. George Orwell Bindokuzyüzseksendört adlı yapıtında işkencehanelerin en mükemmelini,

yani herkesin en güçlü korkusunun gerçeğe dönüştüğü odayı tasarlayarak, bunu açıkça gördüğünü ortaya koymuştur.

İnsanın ilkel içgüdüleri, kendisini kıstırılmış bulduğu ortama karşı gösterdiği tepkilerini biçimlendirdi. Anlayabildiği neden ve sonuçlar zemininde, zevk ve acı gibi kesin çizgilerle belirlenmiş duygular ortaya çıktı. Anlayamadığı neden ve sonuçlar zemininde ise —ki ilkel çağlarda hemen hemen tüm evrendi bu— hayranlık, huşu, dehşet gibi kavramlar oluştu, ilkel atalarımıza göre ölümcül olan ve tamamen dünya ötesi nedenlerden dolayı omuzlarına çöken bir dizi felaketin ya da nimetin kaynağını önceden bilinemeyen ve kestirilemeyenler oluşturdu ve bu olgular hakkında hiçbir şey bilemeyeceğimiz ve hiçbir zaman bir parçası olamayacağımız varoluş platolarına ait oldular. Gerçek ötesinin ve tinsel alemlerin oluşturulmasına düş kurma yetimiz de aynı şekilde yardım etti. Sonuçta ilkel insanın gündelik yaşantısı doğaüstüyle o denli iç içe geçti ki bilinçaltımız bugün bile din ya da boş inançlarla dolup taşıyor. Her ne kadar bilinmeyenin sınırları gün be gün daralıyor olsa da, dış dünyanın muazzam bir kesimi hâlâ bir gizem perdesi ardında saklı halde ve bugün artık ne kadar iyi açıklanırsa açıklansın, birçok olgu ve nesneye sımsıkı yapışmış olan gizemin kalıntıları tutunmaya hâlâ devam ediyorlar.

Kozmik gizemin bu karanlık yüzü, yaşanılmış acıların ve ölümcül tehlikelerin anıları, zevk ve mutluluk anılarından daha canlı kaldığı, ayrıca bilinemeyene ve baş edilemeyene yönelik duygularımız ta işin başından bu yana dinsel kurallar ya da toplumsal gelenekler biçiminde somutlandırılmış oldukları için, folklorda hâlâ önemli bir yer tutarlar. Belirsizlikle tehlikenin yakın akraba olmaları gerçeği bu eğilimi daha da güçlendirir. Böylece tam olarak anlaşılamayan her şey bir tehlikeler ve kötü olasılıklar alemine dönüşür. Buna merak ve hayranlığı da eklediğimizde, ortaya insanoğlu var oldukça var olacak yoğun bir duygular ve düşler yumağı çıkar. Çocuklar karanlıktan hep korkacak, geleneksel dürtülere yatkın yetişkinler ise evrendeki uçsuz bucaksız boşlukta gizlenen tuhaf yaşam biçimlerinin

düşüncesinden bile ürkecek veya dünyalarına sadece ölülerin ve kaçıkların görebileceği lanetli ve uğursuz boyutlar ekleyeceklerdir. Lovecraft'ın, Howard'ın, Smith'in ya da Dunsany'nin öykülerinin bu kadar çok bağımlısının olmasına şaşmamalı.

Böyle bir temelin var olması korku edebiyatının gelişmesini kaçınılmaz kılıyor. Bu hep böyle oldu, her zaman da olacak. Ancak, metafizik temele dayalı bu tür edebiyatı, dış görünüş itibariyle benzediği halde psikolojik açıdan tamamen farklı olan saf fiziksel ürküntü ve tiksindiricilik türünden de ayırmalıyız. Bu tür yazının da kendine göre bir yeri vardır kuşkusuz, ama onlar bilinçaltımızda yatan kozmik dehşetin parçalan değildir ve biz de bu tür yazını seçkimize dahil etmedik. Gerçek korku edebiyatında gizli cinayetlerden ve kanlı kemik parçalarından çok daha fazlası vardır. Bilinmeyenin ve dünya ötesi güçler karşısında duyulan ürküntünün soluk kesen ve açıklanamaz atmosferidir bu.

Metafizik dehşetin albenisi genellikle daha dar bir kitleye hitap eder, çünkü bu tür öyküler okuyucudan belirli bir düş gücü ve gündelik yaşantının akıntısından kopabilme yeteneğini ister. Çok az insan kalıpların ve alışkanlıkların uyuşukluğundan yakasını sıyırıp ötedekinin çağrısına kulak verebilir. Sıradan olayların öyküleri ya da bu gibi olayların duygusal düzeyde alışıldık biçimde çarpıtılmaları, çoğunluğun tercihinde ilk sırayı alacaktır. Bu da normaldir, çünkü insan deneyiminin büyük kısmını böyle sıradan sorunlar oluşturur. Ama daha duyarlı kişiler de her zaman olacaktır ve bazen en katı zihinlerin bile ücra bir köşesinde bir imgelem kıvılcımı yanacaktır.

Korku öykülerinin tümünün de tek bir kuramsal modele tıpatıp uymasını bekleyemeyiz doğal olarak. İnsan yaratıcılığı değişkendir, en sağlam dokuların bile zayıf noktaları bulunabilir. Dahası, en seçkin korku yapıtları hep bilinçaltına hitap etmişlerdir,- bütünsel etkisi çok farklı bir dökümden olabilen bir yapıtın içine saçılmış unutulmaz parçalar halinde

olabilir bu. Biz korku öyküsünü yazarın amacına ya da üslubuna göre değil, en sıradan noktasında yakaladığı duygu düzeyiyle ölçmeliyiz. Gerçek dehşetin biricik ölçütü budur işte: okuyucuda derinden bir ürküntü ve bilinemeyen alemlerle temas duygusu yaratıp yaratmadığı. Bir öykü bu atmosferi ne kadar güçlü yakalayabiliyorsa, türünün de o kadar seçkin bir örneği olacaktır. Dehşet ne şekilde temsil edilirse edilsin, gizem ister açıklansın ister açıklanmasın, öykünün gücü yarattığı duyguyla eş orantılıdır. Bu duygu ansızın da çıkabilir ortaya, yavaş yavaş ve sinsice de tırmanabilir zirveye doğru.

Bu derlemede son iki yüzyılın en önemli yazarlarından ve en güzel öykülerinden örnekler bulacaksınız. Yine de türün muazzamlığı karşısında yetersiz kalacağız, çünkü tüm ülkelere ve tüm yazarlara ulaşabilmek çok güç, neredeyse olanaksız. Çağın değişmesiyle birlikte insanoğlunun korkularının da nasıl değiştiğini, öykülerin örümcek ağıyla örülmüş dehlizlerle gaz ışığıyla aydınlatılmış dar sokaklardan, alışık olduğumuz çağdaş ortama ve yaşantıya doğru nasıl kaydığını göreceksiniz. Ama tüm öykülerde ortak bir nokta mutlaka olacak: Charles Beaumont'un deyimiyle "içimizdeki iblise" seslenecekler.

*Sönmez Güven*

*Haziran 2000 İstanbul*

## JOSEPH SHERIDAN LE FANU

1814-1873

Edgar Allan Poe'nun çağdaşı olan LeFanu, doğaüstü korku öyküsünün evriminde, Amerika'daki akranının oynadığı rolün neredeyse dengini Avrupa'da gerçekleştirmiş bir büyük ustadır. Kısa öyküleri, İngiltere'de, bu türün tüm potansiyelini en iyi algılayan örnekler olarak kabul edilir ve özellikle çeşitli psikozların irdelenmesiyle öne çıkarlar.

LeFanu İrlanda'nın başkenti Dublin'de doğmuş ve yine aynı yerde ölmüştür. Son derece içine kapanık ve çekingen bir kişiliğe sahip olan LeFanu Trinity College'da hukuk öğrenimi görmüş ve 1839 yılında bir süre avukatlığı denemiştir. Ancak bu meslekle çok kısa bir süre uğraştıktan sonra, gazetecilikte karar kılmıştır. Eserlerinin çoğunu da İrlanda gazetelerinde ve dergilerinde isimsiz olarak yayınlamıştır. Bu gazetelerden *Dublin Evening Mail* ve *Dublin University Magazine'ın* editörü de bizzat kendisiydi.

Tıpkı Poe gibi, o denli utangaç ve melankolik bir doğaya sahipti ki, karısının vakitsiz ölümünün ardından kendini toplumdan ve üç beş akrabasından tamamen soyutladı. Bir eleştirmenin gözlemiyle o, "bir hayalperestin korkunç kabuslarıyla lanetlenmiş nazik bir insandı".

Doktorunun anlattığına göre, yaşamının son yıllarında, sağlığı iyice bozulduğu vakit evinin üzerine çökmekte olduğunu düşlerinde tekrar tekrar görmeye başlamıştı. Öyle ki, hekiminin onu ölmüş durumda yatar bulduğunda, “Ev çöktü sonunda," dediği söylenir.

LeFanu otuz kadar doğaüstü öykünün dışında, çeşitli konularda on dört de roman yazmış üretken bir yazardı. *Uncle Silas — Silas Amca* ve *Wylder's Hand — Wylder'in Eli* bu romanların en ünlüleridir.

# YEŞİL ÇAY

## *ÖNDEYİŞ*

***Alman Doktor Martin Hesselius***

Tıp ve cerrahi konularında iyi bir eğitim görmüş olmakla beraber, iki meslekte de hiç çalışmadım. Ne var ki, bu uğraşlar beni hâlâ derinden ilgilendirmeye devam ediyor. Beni, daha henüz adım atmış olduğum bu şerefli meslekleri icra etmekten alıkoyan şey ne tembellikti, ne de kapris. Bir neşterin yol açtığı çok önemsiz bir çizikti. Bu küçük kaza iki parmağımın derhal kopmasına ve daha da ızdırap verici şekilde sağlığımı yitirmeme neden oldu, çünkü olayın ardından bir daha düzelemedim ve aynı yerde on iki ay geçirdiğim çok enderdi.

Yolculuklarım sırasında, benim gibi bir gezgin, hekim ve mesleğine gönül vermiş bir kişi olan Doktor Martin Hesselius'la tanıştım. Benimkilerin aksine, onun gezileri tamamen kendi tercihiydi ve biz İngilizlerin değer yargılarına göre zengin bir adam sayılmasa da, büyüklerimizin "hali vakti yerinde" diyebileceği durumdaydı. Onunla ilk karşılaştığımda yaşlı bir adamdı, benden neredeyse otuz beş yaş büyüktü.

Doktor Martin Hesselius'ta aradığım öğretmeni buldum. Bilgi dağarcığı engindi, vakalara karşı sezgisel bir yaklaşımı vardı. Benim gibi hevesli birini huşuya ve memnuniyete boğacak kişiydi. Ona olan hayranlığım zamanın sınavından geçti ve ölümün ayrılığına göğüs gerdi. Hayranlığımın sağlam temellere dayandığından eminim.

Hemen hemen yirmi yıl boyunca onun tıbbi sekreterliğini yürüttüm. Sayısız kağıttan oluşan birikimini düzenlemem, indekslemem ve

ciltlemem için bana emanet etmişti. Bu vakalardan bazılarını tedavi şekli akıllara durgunluk vericidir. Yazılarını iki farklı karakterin ağzından yazar. Gördüğünü ve işittiğini meslekten olmayan zeki biri gibi betimler, hastayı ister kendi oda kapısından günışığına adım atarken, ister karanlığın kapılarından ölülerin mağaralarına giderken görmüş olsun, hikayesine döner, tıp sanatının dilini ve dehanın, orijinalliğin gücünü kullanarak çözümleme, tanı koyma ve örnekleme işine girişir.

Vakalardan kimi, bir uzman için teşkil edebileceği tuhaflığın çok ötesinde bir ilgiyle korkutur veya keyiflendirir beni. Aşağıdakileri, daha çok dilini ve tabii ki isimleri değiştirerek aktarıyorum. Hikayeyi anlatan Doktor Martin Hesselius'tur. Bunu, onun yaklaşık altmış dört yıl önce İngiltere'ye yaptığı bir gezi sırasında karşı karşıya geldiği vakalara ilişkin tutulmuş çok sayıda notun arasında buldum.

Olay, Doktor Hesselius'un, dostu Leyden'li Profesör Van Loo'ya gönderdiği mektuplarda hikaye edilmiş. Profesörün uzmanlık alanı tıp değil kimyaydı, ama kendisi tarih, metafizik ve tıp okumuş, hatta vaktiyle bir de tiyatro oyunu kaleme almış bir adamdı.

Bu yüzden hikaye, tıbbi bir kayıt olarak biraz değersiz de olsa, bu konuda cahil bir okuyucunun ilgisini çekecek şekilde yazılmış.

Bu mektuplar, eklenmiş bir nota bakılacak olursa, profesörün 1819'daki ölümü üzerine Doktor Hesselius'a geri gönderilmiş. Bazısı İngilizce yazılmış, bazısı Fransızca, ama yazışmaların büyük bir kısmının dili Almanca. Bilinçli ve sadık olsam da, asla iyi bir çevirmen değilim, bazı yerleri atlayıp bazısını kısaltmak dışında, metne hiçbir şey eklemedim.

## *I*

***Doktor Hesselius, Saygıdeğer Rahip Mr. Jennings'le Tanışmasını Anlatıyor***

Rahip Mr. Jennings uzun boylu ve zayıf. Orta yaşlı bir adam, yüce kiliseye özgü eski tarz, şık bir giyimi var. Doğal olarak biraz gösterişli, ama hiç resmi değil. Yüzü çok yakışıklı değilse de düzgün, yüz ifadesiyse hem son derece kibar, hem de çekingen.

Onunla bir akşam Leydi Mary Heyduke'un evinde tanıştım. Yüzündeki alçakgönüllülük ve yardımseverlik had safhada çekiciydi.

Küçük bir gruptuk, o da hoşça sohbetimize katıldı. Konuşmaktan çok dinlemekten zevk alıyormuşa benziyor, ama söyledikleri hep konuyla ilgili, güzel sözler. Öyle görünüyor ki, kendisine bir çok konuda danışan ve onun dünyadaki en mutlu, en huzurlu kişi olduğunu düşünen Leydi Mary'nin gözdesi.

Rahip Mr. Jennings bekar, altmış bin sterlin değerinde bir serveti olduğu söyleniyor. Eli açık bir adam. Kutsal mesleğini faal şekilde yürütebilmek için çok arzulu ve başka her yerde gayet iyi de olsa, ilahi görevinin asıl sorumluluklarını yerine getirmek için Warwickshire'daki ruhani bölgesine gider gitmez sağlığı çok tuhaf bir şekilde bozuluyor. Leydi Mary'nin söylediği bu.

Mr Jennings'in sağlığının genellikle, aniden ve gizemli bir biçimde, bazen de Kenlis'teki eski ve güzel kilisesinde görev başındayken bozulduğundan hiç şüphe yok. Sebebi belki kalbidir, belki de beyni. Ama üç dört kez, belki de daha sık, görevine başladıktan sonra ansızın durmuş, devam edemeyecek durumda olduğu ortadayken, bir sessizliğin ardından tek başına, duyulması güç bir duaya başlamış, ellerini ve gözlerini göğe çevirmiş, derken ölü gibi bembeyaz kesilmiş. Tuhaf bir utancın ve

korkunun heyecanıyla tir tir titreyek kürsüden inmiş, cemaati hiçbir açıklamada bulunmaksızın bir başına bırakmış ve soyunma odasına gitmiş. Bu olay, yardımcısı orada değilken başına gelmiş. Artık Kenlis'e gittiği vakit görevini paylaşması ve böyle bir anda zayıf düşerse yerini alması için yanına bir papaz alıyormuş.

Mr. Jennings nöbet geçirip kendi ruhani bölgesini terkettiği zamanlar, Piccadily'de karanlık bir sokakta küçücük bir evinin bulunduğu Londra'ya dönüyor, Leydi Mary onun her zaman son derece sağlıklı olduğu görüşünde. Bu konuda benim de kendime ait fikirlerim var. İyi olmanın da dereceleri mevcuttur. Göreceğiz.

Mr. Jennings mükemmel bir beyefendi. Bununla birlikte, insan onda tuhaf bir şeyin farkına varıyor. Biraz şüpheli bir izlenim bırakmakta. Buna katkıda bulunduğundan hiç şüphe edilemeyecek şeylerden birisini, sanıyorum ki insanlar hatırlamıyorlar, ya da yeterince farkında değiller. Mr. Jennings hep yan yan halıyı gözlüyor, sanki orada duran bir şeyin hareketlerini takip edermişçesine. Elbette devamlı olmuyor bu. Sadece ara sıra. Ama söylediğim gibi, tavırlarına belli bir tuhaflık katacak derecede sık, yerde gezinen bakışındaysa hem utanç sezilmekte, hem de tedirginlik.

Bana tıp felsefecisi demekle incelik ediyorsun, bildiğin gibi bir tıp felsefecisi, kendi bulduğu, izlediği ve daha fazla vakit ayırarak incelediği vakaların yardımıyla kuramlar üretir ve sıradan bir hekimin yapabileceğinden çok daha ince ayrıntılara iner, bu arada kendisine her yerde eşlik eden ve kimilerinin küstahça ifade ettiği gibi, bir ödül kazanma olasılığının en düşük seviyede olduğu durumlarda kendisini gösteren o gözlemcilik alışkanlığına tutulur.

İlk kez o küçük akşam toplantısında tanıştığım bu zayıf, nazik ama çekingen beyefendide işte bu türden bir ödül vaadi seziyordum. Tabii ki burada yazdığımdan daha fazlasını gözlemledim, ama teknik sayılabilecek her şeyi tamamıyla bilimsel bir makaleye saklıyorum.

Bu arada belirteyim ki, tıp ilmi dediğim vakit bu terimi, genellikle akla gelen maddesel tedavinin ötesinde, çok daha kapsamlı bir kavramı anlatmak için kullanıyorum. Tüm doğal dünyanın, aslında ona kaynak teşkil eden ruhlar aleminin nihai bir dışavurumu olduğu inancındayım. Bence insanın özü ruhtur, ruh da organik bir maddedir, ama bizim bildiğimiz maddeden farklıdır, tıpkı elektrik ya da ışık gibi. Maddi beden ise kelimenin tam anlamıyla bir elbisedir ve dolayısıyla ölüm dediğimiz şey de yaşayan bir insanın mevcudiyetinin yarıda kesilmesi değil, doğal bedeninden kurtulmasıdır ...ölüm anı diye bildiğimiz vakit başlayıp, en çok birkaç gün süren, sonunda da yeniden dirilişle sonlanan bir süreçtir.

Bu durumların önemini takdir eden kişi, onların tıp ilmiyle pratikteki ilişkilerini de görebilecektir. Ne var ki burası ne kanıtların sergilenmesi, ne de gene fazla bilinmeyen gerçeklerin sonuçlarının tartışılması için uygun bir yer değil.

Alışkanlığım doğrultusunda, gizliden gizliye, pür dikkat Mr. Jennings'i gözlemliyordum —sanırım o da bunun farkına vardı ve onun da düpedüz beni incelediğini gördüm. Leydi Mary o sırada bana ismimle, Doktor Hesselius diye hitap etti ve adamın bana daha dikkatlice baktığını, sonra da birkaç dakikalığına kendi düşüncelerine gömüldüğünü fark ettim.

Bu uzun boylu din adamı çok geçmeden bana yaklaştı ve az sonra sohbete dalmıştık. Okumayı seven, çeşitli mekanları ve kitapları bilen, dünyayı gezmiş, konuşmaktan zevk alan iki insan bir araya geldi mi, üzerine laf söyleyecek konu bulamamaları pek görüldük şey değildir. Onu benim yanıma getiren ve konuşmaya sevk eden şey şans değildi. Almanca biliyordu ve aslında içinde yazılı olanlardan daha fazlasını ima eden *Metafizik Tıp Makaleleri* adlı eserimi okumuştu.

Bu kibar, utangaç, ince adam hiç şüphesiz kendini okumaya ve düşünmeye vermiş biriydi, aramızda dolaşıp konuşsa da tamamiyle bizden biri değildi.

Onun daha şimdiden sadece dünyaya değil, en yakın dostlarına bile kapanmış kapıların ardında korkuları ve iç yüzü ustaca gizlenmiş bir hayat sürdüğünden ve zihninde bana doğru bir adım atma fikrini tarttığından şüphelenir olmuştum.

Farkında olmadan onun düşüncelerine girmiştim, ona ilişkin şüphelerime ve beni de içeren planlarına dair tahminlerimi dile getirip, kabuğuna çekilmesine sebep olmamak için çok temkinli davranıyordum.

Bir süre havadan sudan konuştuk, ama en sonunda şöyle dedi:

"Bazı makaleleriniz çok ilgimi çekmişti, Doktor Hesselius, Metafizik Tıp adını verdiğiniz konuda yazdıklarınız on, on iki yıl önce Almancadan okumuştum— acaba dilimize çevrildi mi?"

"Hayır, çevrilmediklerinden eminim... yoksa duyardım. En azından iznimi isterlerdi diye düşünüyorum."

"Birkaç ay önce bu civardaki yayıncılardan bana kitabın orjinal Almanca versiyonunu bulmalarını istedim, ama baskısının tükendiğini söylediler."

"Doğru, birkaç yıldır da öyle, ama bir yazar olarak küçük kitabımı unutmamış olmanız gururumu okşuyor, gerçi," diye ekledim gülerek, "on — on iki sene, bu kitabı arayıp da bulamamak için uzun bir süre, sanıyorum ki bu konuyu aklınızda evirip çeviriyordunuz, ya da son zamanlarda bu konuya yönelik merakınızı canlandıracak bir şey oldu."

Sorgulayıcı bir bakışın eşliğinde yönelttiğim bu sorunun ardından Mr. Jennings'in üzerine, genç hanımefendilerin yanaklarını kızartan ve onları aptala çeviren cinsten bir mahçubiyet çöküverdi. Gözlerini aşağı indirdi, huzursuzca ellerini oğuşturdu ve gözlerinde bir an için tuhaf, belki de suçlu bir bakışla baktı bana.

Onun bu acayip durumdan kurtulmasına, mümkün olan en iyi yoldan, yani olayın farkına varmamış gibi yaparak yardımcı oldum ve sözümü sürdürdüm: "Sık sık benim de bir konuya yönelik merakım canlanır, bir kitap diğerini çağrıştırır ve beni yirmi yılı aşkın bir süre öncesine ait kitapların peşinde koşmaya mecbur eder. Ama eğer hâlâ kitabın bir kopyasına sahip olmak arzusundaysanız, size takdim etmek beni mutlu edecektir. Yanımda iki üç adet mevcut ve eğer size hediye etmeme izin verirseniz bundan onur duyarım."

"Gerçekten de çok iyisiniz," dedi, bir anda yeniden rahatlamıştı. "Neredeyse ümitsizliğe kapılmıştım... size nasıl teşekkür edebilirim, bilemiyorum."

"Rica ederim bir tek kelime daha söylemeyin, o kitabın değeri o kadar küçüktür ki, size sunmuş olduğum için bile eziklik hissediyorum ve eğer bir kez daha teşekkür edecek olursanız bir alçak gönüllülük krizi geçirip, kitabı ateşe fırlatmam gerekecek."

Mr. Jennings gülümsedi. Londra'da kaldığım yeri sordu ve çeşitli konularda biraz daha sohbet ettikten sonra oradan ayrıldı.

## *II*

***Doktor Leydi Mary'yi Sorguluyor ve O da Yanıtlıyor***

"Rahibinizden çok hoşlandım, Leydi Mary," dedim, adam gider gitmez. "Okumuş, gezmiş, düşünmüş ve acı çekmiş, elinden her iş gelen bir dost olsa gerek."

"Öyledir, dahası, gerçekten iyi bir adamdır," dedi Leydi. "Okullarıma ve Dawlbridge'deki yatırımlarıma ilişkin verdiği öğütler çok değerlidir. Çok titizdir, öyle çok özveride bulunur ki tahmin bile edemezsiniz bir işe yarayabileceğini düşündüğü her yerdedir, çok iyi huylu ve düşüncelidir."

"Onun dostane erdemleri hakkında böyle iyi şeyler söylendiğini işitmek çok güzel. Sadece onun hoş ve nazik bir dost olduğunu doğrulayabilirim ve sanırım, bana anlattıklarınıza ek olarak onun hakkında bir iki laf söyleyebilirim," dedim.

"Gerçekten mi?"

"Evet, birincisi, evli değil."

"Evet, bu doğru... devam edin."

"Yazı yazıyormuş, ama bırakmış ve belki iki üç senedir üzerine eğilmemiş, yazdığı kitap da son derece soyut bir konu üzerineymiş... belki de dinbilim."

"Şey, dediğiniz gibi, bir kitap yazıyordu, ne hakkında olduğundan pek emin değilim ama tek hatırladığım benim ilgimi çeken türden bir şey olmadığı, büyük olasılıkla haklısınız, yazmayı da kesinlikle bıraktı... evet."

"Ayrıca bu gece çok az kahve içmesine rağmen, normalde tercihi çaydan yana, en azından bir zamanlar tiryakisiymiş."

"Evet, bu *tamamiyle* doğru."

"Bol miktarda yeşil çay içerdi, değil mi?" diye ısrar ettim.

"Ama bu çok tuhaf! Yeşil çay yüzünden neredeyse birbirimize girerdik onunla."

"Ama uzunca bir süre önce buna da son verdi," dedim.

"Öyle yaptı."

"işte şimdi, bir gerçek daha. Annesini ya da babasını tanıyor muydunuz?"

"Evet, ikisini de, babası öldüğü vakit o daha on yaşındaydı, Dawlbridge yakınlarında yaşarlardı. Onları çok iyi tanırdık," diye yanıtladı kadın.

"Hımm, ya annesi, ya da babası ...gerçi bana kalırsa babası, bir hayalet görmüştü," dedim.

"Siz gerçek bir sihirbazsınız, Doktor Hesselius."

"Sihirbazım ya da değilim, söylediğim doğru, değil mi?" diye yanıtladım neşeyle.

"Kesinlikle doğru, hayaleti gören babasıydı. Sessiz, tuhaf fikirleri olan bir adamdı, rüyalarından bahsedip babamın keyfini kaçırırdı, en sonunda görüp konuştuğu bir hayaletten bahsetmişti, çok garip bir öyküydü bu. Bilhassa hatırlıyorum, çünkü o adamdan çok korkardım. Ölmeden çok önce anlatmıştı bu öyküyü, ben henüz bir çocuktum... adamın hareketleri çok sessiz ve kederliydi, oturma odasında yalnız başımayken bazen akşam karanlığında bize uğrardı, onun çevresini hayaletlerin kuşattığını düşünürdüm."

Gülümsedim ve başımı salladım.

"Şimdi, sihirbazlığımı kanıtladığıma göre, iyi geceler deme vakti geldi sanırım," dedim.

"Ama bunları nereden bildiniz?"

'Tabii ki çingenelerin yaptığı gibi, gezegenlere bakarak," diye karşılık verdim ve böylece neşe içinde vedalaştık.

Ertesi sabah sorduğu kitabı Mr. Jennings'e bir notla birlikte yolladım, kiraladığım odaya geç saatte döndüğümde onun beni ziyarete geldiğini ve kartını bıraktığını öğrendim. Benim evde olup olmadığımı ve beni hangi saatte bulmasının muhtemel olacağını sormuş.

Durumunu bana açıp, hani derler ya, "profesyonelce" danışmak niyetinde mi acaba? Umarım öyledir. Daha şimdiden ona ilişkin bir teorim var. Leydi Mary'nin giderayak sorduğum sorulara verdiği cevaplar da bunu destekliyor, işin doğrusunu Jennings'in kendi ağzından dinlemeyi istiyorum. Ama kibarlıkla çelişecek bir harekette bulunmadan, bir itirafı yüreklendirecek ne yapabilirim ki? Hiçbir şey. Umarım o bir şeyler düşünüyordur. Ne olursa olsun, sevgili Van L., onun kolaylıkla ulaşabileceği yerlerde olacağım, yarın da ziyaretine karşılık vermeyi düşünüyorum. Sırf kibarlığının karşılığında onu görmeyi istemem uygarca bir davranış olacak. Belki bundan bir şeyler çıkabilir. Belki az, belki çok, belki de hiç, sevgili Van L., ama seni haberdar edeceğim.

## *III*

***Doktor Hesselius Latince Kitaplarda Bir Şeyler Buluyor***

Evet, Blank Caddesine uğradım.

Kapıyı çalıp sorduğumda, uşak bana Mr. Jennings'in Kenlis'ten gelen bir din adamıyla, kendi kasaba papazıyla görüşmekte olduğunu söyledi. Ziyaret hakkımı bir başka sefere saklayarak, sadece daha sonra geleceğimi ima ettim. Arkamı dönmüş gidiyordum ki, uşak benden özür diledi, onun seviyesindeki iyi eğitimli kişilerin genellikle yaptığından daha dikkatlice baktı bana ve Doktor Hesselius olup olmadığımı sordu, bizzat kendisi olduğumu öğrenince de, "Öyleyse efendim, belki geldiğinizi Mr. Jennings'e bildirmeme izin verirsiniz, çünkü sizi görmek istediğinden eminim," dedi.

Mr.Jennings'ten, oturma odası niyetine kullandığı çalışma odasına buyurmamı, kendisinin de birkaç dakika içinde geleceğini bildiren bir mesajla birlikte bir çırpıda dönüverdi uşak.

Burası gerçekten de bir çalışma odasıydı... neredeyse bir kütüphane sayılabilirdi. Oda yüksekti, iki uzun, dar penceresi ve koyu renkli kalın perdeleri vardı. Umduğumdan çok daha genişti ve her köşesi yerden tavana değin kitap doluydu. En üstteki halı çünkü ayağımı bastıkça üst üste birkaç tane olduğu hissine kapılmıştım— bir Türk halisiydi. Ayak seslerim duyulmuyordu. Uzun kitaplıklar pencereleri, özellikle de dar olanları çok çok geride bırakmışlardı. Oda son derece rahat, hatta lüks olmasına karşın, yarattığı etki hiç tartışmasız kasvetli, sessizliğin de katkısıyla adeta bunaltıcıydı. Belki de odanın yaratabileceği çağrışımları göz önünde bulundurmalıydım. Mr. Jennings ile korkunç fikirleri ilişkilendirmekteydi aklım. Bu çıt çıkmayan evin kusursuz sessizlikteki bir odasına tuhaf bir önseziyle adımımı atmıştım ve odanın karanlığı ile asık yüzlü kitaplar duvardaki iki dar ayna dışında her yeri kaplamıştı, bunlar içimdeki o keder duygusunu daha da pekiştiriyordu.

Mr. Jennings'i beklerken, rafları dolduran kitapların bazılarına göz atıp vakit geçirdim. Raflara dizili kitapların arasında değil, ama aşağısında, yerde, sırtları yukarı bakar vaziyette sıralanmış duran Swedenborg'un

*Arcana Caelestia*'sının orjinal Latince baskısına rastladım. Çok kaliteli bir setti, dinbilimin gerektirdiği o zarif üniformayla, yani gerçek deriyle ciltlenmiş, altın harflerle ve lâl rengi kenarlarla süslenmişti. Ağırbaşlı bir Latinceyle yazılmış, marjinlerine kurşun kalemle işaret konmuş bir dizi cümleyi okudum. Bunlardan birkaçını, dilimize çevirerek aktarıyorum:

"İnsanın içsel görüsü açıldığında, ki bu ruhuna aittir, bedensel duyularla görünür kılınamayan ve bir başka yaşama ait nice şeyler ortaya çıkar..."

"İçgörü sayesinde bana, dünyadakilerden çok daha net bir şekilde, öte yaşama ait şeyleri görme yeteneği bahşedildi. Bu hususlar ispatlamaktadır ki, dışgörü, içgörüden çıkmıştır,içgörü de daha içteki bir hayalden kaynaklanır, bu böyle devam eder..."

"Her insanın başına en az iki kötü ruh musallattır..."

İfritler akıcı konuşurlar, ama sesleri cırtlak ve kulak tırmalayıcıdır. Aralarında kullandıkları bir de akıcı olmayan, muhalif düşüncelerin farkedilmeden, gizliden gizliye işlendiği bir dil vardır."

İnsanlara musallat olan kötü ruhlar, gerçekten de cehennemden gelirler, ama insanın yanındayken cehennemde değildirler, oradan salıverilmişlerdir. O vakit içinde bulundukları yer, cennet ile cehennem arasında bir yerdir ve ruhlar alemi olarak bilinir... kötü ruhlar bu alemdeyken artık cehennem azabı çekmezler, ama insanoğlunun her düşüncesinde ve duygusunda, onun keyif aldığı her şeydedirler. Ne var ki, tekrar cehennemlerine döndüklerinde eski hallerini alırlar..."

"Eğer kötü ruhlar bir insana bağlı yine de ondan ayrı ruhlar olduklarını keşfederlerse ve onun bedenine sızabilirlerse, yoketmek için sayısız yola başvururlar, çünkü insana karşı ölümcül bir garezleri vardır..."

"Benim beden sahibi bir insan olduğumu bildiklerinden, hiç durmadan beni yoketmeye çalışıyorlardı, sadece bedenimi değil, bilhassa ruhumu, çünkü bir insanı ya da ruhu yoketmek, cehennemdekilerin en büyük hazzıdır, ama Tanrı beni devamlı gözetiyordu. Bundan dolayı, sağlam bir iman sahibi olmadığı sürece insanın ruhlarla ilişkide bulunması çok tehlikelidir..."

"Bu ortakçı ruhlardan en büyük dikkatle sakınılması gereken bilgi, kendilerinin bir insana bu şekilde bağlanmış olduklarıdır, çünkü bunu bilecek olurlarsa onunla konuşurlar, niyetleri yoketmektir onu..."

"Cehennemin keyif aldığı şey insana eziyet etmek, böylece ebedi mahvoluşunu hızlandırmaktır."

Sayfanın altında, Mr. Jennings'in özenli el yazısıyla yazılmış, çok sivri ve ince uçlu bir kalemden çıkma uzunca bir not ilişti gözüme. Onun metine yönelik eleştiride bulunmuş olacağını bekleyerek bir iki kelime okudum ve durdum, çünkü bu bütünüyle farklı bir şeydi ve şöyle başlıyordu: *Deus misereatur mei* — "Tanrı bana acısın." Böylece yazının içeriğinin özel olduğunu anlayıp gözlerimi kaçırdım ve kitabı kapattım, merakımı cezbeden bir tanesi dışında tüm ciltleri bulduğum şekilde yerlerine yerleştirdim, yalnız başına yaşayan çalışkan insanların alışkanlığı olduğu üzere, dış dünyaya dikkat etmeyecek ya da nerede bulunduğumu hatırlamayacak ölçüde kendimi okumaya kaptırdım.

Swedenborg'un teknik diliyle, "temsilcilere" ve "izdüşümlere" değinen sayfaları okuyordum, okuduğum kısımda bu kötü ruhların kendi cehennemlik hemcinsleri dışındakilerin gözlerine göründükleri vakit "izdüşüm" şeklinde, kendi özel yaşam ve arzularını temsil eden, korkunç ve vahşi hayvan *(fera)* suretlerine büründükleri konu ediliyordu. Uzun bir bölümdür bu ve hayvan biçimlerinin bazılarını ayrıntısıyla tarif eder.

# IV

***Metni Okuyan iki Çift Göz***

Yazıyı okurken, bir yandan da kalem kutumun kenarını satır boyunca gezdiriyordum ve bir şey bakışlarımı kaldırmama neden oldu.

Sözünü ettiğim aynalardan biri tam önümdeydi, aynada dostum Mr. Jennings'in uzun gövdesinin omzumun üstünden eğilmiş, beni meşgul eden sayfayı okumakta olduğu görülüyordu, yüzü öyle kasvetli ve hiddetliydi ki, onu güçlükle tanıyabilmiştim.

Döndüm ve doğruldum. O da dimdik durdu, kendini zorlayıp azıcık gülümsedi ve konuştu:

"İçeriye girip hatırınızı sordum, ama sizi daldığınız kitaptan kaldırmayı başaramadım, bu yüzden merakımı dizginleyemedim ve sanırım son derece kaba bir tavırla, omzunuzun üzerinden baktım. Bu sayfaları ilk okuyuşunuz olmasa gerek. Kuşkusuz Swedenborg'u uzun süre önce okumuşsunuzdur, değil mi?

"Aman Tanrım, evet! Swedenborg'a çok şey borçluyum, büyük bir incelik göstererek anımsadığınız Metafizik Tıp konusundaki küçük kitabımda ondan izler bulacaksınız."

Dostum yapmacık bir neşe takındıysa da yüzü hafifçe kızarmıştı ve içten içe telaşlandığını anlayabiliyordum.

"Bu konuda elinize su dökemem, Swedenborg hakkında o kadar az şey biliyorum ki. Bu kitapları elde edeli ancak on beş gün oldu," diye karşılık verdi, "ve sanırım yalnız bir adamın huzurunu kaçırmaları olası... yani okuduğum azıcık kısma bakacak olursak. Huzurumu kaçırdıklarını söylemiyorum," gülümsedi, "kitap için size minnettarım. Umarım notum size ulaşmıştır?"

Uygun bir dille ona teşekkür ettim ve alçakgönüllü bir tavırla övgülerini kabul ettim.

"Hiç sizinki kadar içindekilerle fikir birliğine vardığım bir kitap okumamıştım," diye devam etti söze. "Kitabın içinde göze görünenden fazlasının olduğunu hemen anlayıverdim. Doktor Harley'i tanıyor musunuz?" diye sordu durup dururken.

(Bu arada, editör hatırlatır ki, adı anılan doktor, İngiltere'nin gelmiş geçmiş en ünlü doktorlarından biridir.)

Onu tanıyordum, kendisiyle mektuplaşmıştık, İngiltere ziyaretim sırasında kendisinden büyük bir misafirperverlik ve hatırı sayılır yardım görmüştüm.

"Bana kalırsa o adam hayatım boyunca tanıdığım en büyük aptallardan biri," dedi Mr. Jennings.

Onun ağzından ilk kez bir başkasına yönelik incitici sözler çıktığını duyuyordum ve böylesine nam salmış bir ismi hedef alması beni biraz irkiltmişti.

"Gerçekten mi? Pekala, hangi konuda?"

"Mesleği konusunda," diye yanıt verdi.

Gülümsedim.

"Demek istediğim şu," dedi, "bana öyle geliyor ki o adam yarı yarıya kör yani baktığı şeylerin yarısı karanlık geri kalanıysa doğaüstü bir parlaklık ve canlılıkta, işin kötüsü, adam *bildiğini okuyor.* Ona anlatamıyorum —yani anlamıyor— onun doktorluğuna dair deneyimim var ama bu açıdan, benim gözümde o, beyninin yansı felce uğramış bir yarım akıllı. Bunu size anlatacağım —biliyorum, bir ara tümünü aktaracağım— hepsini," dedi biraz telaşla. "İngiltere'de birkaç ay daha kalın. Eğer siz buradayken kasaba dışında olursam, sizi mektuplarımla rahatsız etmeme izin verir misiniz?"

"Bu beni mutlu eder," diye teselli ettim onu.

"Çok iyisiniz. Harley'den öylesine hoşnutsuzum ki."

"Biraz materyalist ekole meyilli," dedim.

*"Katıksız* bir materyalist," diye düzeltti beni, "bu türden bir şey, işin aslının öyle olmadığını bilen birini ne kadar rahatsız eder, tahmin edemezsiniz. Hiç kimseye tanıdığınız dostlarımdan hiçbirine rahatsız olduğumu söylemeyin, hiç kimseye, hatta Leydi Mary'ye bile Doktor Harley'i ya da başka doktorları ziyaret ettiğimi o da bilmiyor. Yalvarırım siz de bundan bahsetmeyin ve eğer bir kriz geçirecek olursam size yazmama, veya şehirdeysem sizinle konuşmama izin verin."

Aklım varsayımlarla dolup taşıyordu ve elimde olmadan gözlerimi ciddi bir tavırla ona dikmiş olduğumu fark ettim, çünkü adam kendi bakışlarını indirdi ve konuştu:

"Görüyorum ki, size her şeyi şimdi de anlatabileceğimi düşünüyorsunuz, yoksa kendiniz tahminlerde bulunacaksınız, ama bunu da bir köşeye bırakabilirsiniz. Tüm hayatınız boyunca tahmin etmeye çabalasanız bile bulmanız olası değil."

Gülümseyerek başını salladı ve o kış güneşi yine bir kara bulutla örtüldü, acı çeken birisi gibi dişlerinin arasından nefes aldı.

"Bizlerden birine danışmanızı gerektirecek bir durumdan kaygı duyduğunuzu bilmek elbette üzücü, ama ne zaman ve nasıl isterseniz bağlantı kurun benimle, sizi sırlarınızın emin ellerde olduğuna dair temin etmeme gerek bile yok."

Sonra tamamen farklı başka şeyler hakkında nispeten neşeli bir tarzda sohbet ettik ve çok geçmeden izin isteyip kalktım.

## V

***Doktor Hesselius Richmond'a Çağrılıyor***

Neşe içinde vedalaştık ama, ne o neşeliydi, ne de ben. Ruhun o güçlü uzvu olan yüzde belirli ifadeler vardır ki, sık sık görsem de, bir doktorun sinirlerine de sahip olsam, beni derinden huzursuz eder. Mr. Jennings'in bakışı aklımdan çıkmıyordu. Hayal gücümü öyle kasvetli şekilde etkilemişti ki, başka şeyler düşünmeye ihtiyacım olduğunu hissedip o akşamki planlarımı değiştirdim, operaya gittim.

İki üç gün boyunca ne ondan ne de onun hakkında hiçbir haber almadım, sonra Mr. Jennings'in el yazısıyla yazılmış bir not ulaştırıldı bana. Neşeli ve ümit dolu bir havadaydı. Kısa bir süredir kendini daha iyi -aslında çok iyi— hissettiğini, neredeyse bir ay süreyle kendi ruhani bölgesine gidip, birazcık çalışmanın kendisine iyi gelip gelmeyeceğini görmek için küçük bir deneme yapacağını yazmıştı. Sağlığına kavuştuğu için -neredeyse böyle olacağını umuyordu- mektubunda ateşli bir dini şükran ifadesi seziliyordu.

Bir iki gün sonra Leydi Mary ile karşılaştım, Mr. Jennings'in yazdığı nottaki her şeyi bir bir tekrarladı ve bana onun gerçekten de Warwickshire'da olduğunu, Kenlis'teki dini vazifelerinin başına döndüğünü söyledi, sonra da ekledi: "Onun sağlık durumunun sahiden de mükemmel olduğunu düşünmeye başladım, zaten tek sorunu biraz sinirli ve hayalci olmasıydı, ama sanıyorum ki bu cinsten bir rahatsızlığa karşı en iyi gelen şey biraz canla başla çalışmaktır, o da bunu denemeyi aklına koymuş. Eğer bir yıl boyunca geri gelmezse bile hiç şaşmam."

Tüm bu güvene rağmen, sadece iki gün sonra, Mr. Jennings'in Piccadily'deki evinden gönderilmiş şu notu aldım:

Sevgili Doktor, Hayal kırıklığına uğramış olarak geri döndüm. Kendimi sizi görebilecek kadar iyi hissettiğimde, not yazıp uğramanızı rica edeceğim. Şu anda moralim çok bozuk, aslını isterseniz, söylemek istediğim şeyleri dile getiremeyecek durumdayım. Yalvarırım dostlarıma benden bahsetmeyin. Hiçbiriyle görüşemem. Tanrının izniyle, yakında benden haber alacaksınız. Bir kısım akrabalarımın bulunduğu Shropshire'a gitmeyi düşünüyorum. Tanrı sizi kutsasın! Umarım dönüşümde, şu ankinden daha neşeli şekilde karşılaşırız.

Yaklaşık bir hafta sonra Leydi Mary'yi kendi evinde gördüm, dediğine göre şehirde kalan son kişi kendisiydi ve artık Londra sezonu kapandığı için Brighton'a gitmek üzereydi. Bana Mr. Jenning'in Shropshire'daki yeğeni Martha'dan haber aldığını söyledi. Kızın gönderdiği mektuptan Jennings'in moralsiz ve sinirli olduğundan başka bir şey çıkarmak mümkün değildi. Sağlıklı insanların burun kıvırdığı bu sözlerde bazen nasıl da acı dolu bir dünya gizlidir!

Mr. Jennings'ten başka bir haber almadan hemen hemen beş hafta geçti. Bu sürenin sonunda ondan bir not daha geldi. Şöyle yazmıştı-,

"Şehir dışındaydım, hava, manzara, yüzler, her şey değişti... benim dışımda her şey. Dünya üzerindeki en kararsız yaratığın yapabileceği gibi, hikayemi size bütünüyle anlatmaya karar verdim. Eğer işleriniz izin veriyorsa, size yalvarırım, bugün, yarın veya öbür gün bana gelin,- ama lütfen elinizi mümkün olduğunca çabuk tutun. Size ne kadar ihtiyacım olduğunu bilemezsiniz. Richmond'da sessiz bir evim var, şu anda oradayım. Belki akşam yemeğine, öğlen yemeğine, hatta çaya gelebilirsiniz. Beni bulmakta hiç güçlük çekmeyeceksiniz. Blank Caddesi'ndeki, size bu notu ulaştıran uşak, istediğiniz her saatte bir at arabasıyla kapınızda olacaktır ve

ben de her zaman evdeyim. Yalnız kalmamam gerektiğini söyleyeceksiniz. Her şeyi denedim. Gelin ve görün."

Uşağı çağırdım ve aynı akşam oraya gitmeye karar verdim, bunu yaptım da.

İki sıra kasvetli bodur karaağacın arasından, üzeri yine bu ağaçlarla örtülen ve neredeyse çepeçevre sarılan çok eski tarz, tuğla bir eve doğru giderken, bir pansiyon ya da otelde olsa çok daha rahat ederdi, diye düşündüm. Yanlış bir tercihti burası, çünkü daha hüzünlü ve sessiz bir yer hayal etmek bile mümkün değildi. Evin ona ait olduğunu öğrendim. Kasabada bir iki gün kalmış ve bir sebepten dolayı bunu dayanılmaz bulup oradan ayrılmıştı, belki de evin dayalı döşeli ve kendine ait oluşu yüzünden buraya gelerek ayrılma düşüncesinden ve endişesinden kurtulmuştu.

Güneş daha şimdiden batmıştı ve göğün batısından yansıyan ışığı, manzaraya hepimizin de aşina olduğu bir izlenim katıyordu. Hol çok karanlık görünüyordu ama penceresi batıya bakan arkadaki oturma odasına varınca, kendimi yine o aynı loş ışıkta buldum.

Oturdum, her saniye solmakta olan o ihtişamlı, melankolik ışıkta ağaçlarla kaplı manzarayı seyrettim. Odanın köşelerine şimdiden karanlık çökmüştü, her yer gitgide kararıyordu ve kasvet, zaten netameli bir şeylere hazırlıklı olan ruhumu duyarsızca gerginleştiriyordu. Tek başıma onun gelişini bekliyordum ve bu az sonra gerçekleşti. Öndeki odaya açılan kapı aralandı ve Mr. Jennings'in kızıl alacakaranlıkta belli belirsiz seçilen uzun gövdesi sessiz, sinsi adımlarla odaya girdi.

El sıkıştık ve iskemlelerimizi hâlâ birbirimizin yüzünü görebileceğimiz kadar ışığın olduğu pencere kenarına çektik, yanıma oturdu ve elini koluma koyup, üstünkörü birkaç sözün ardından öyküsünü anlatmaya koyuldu.

# VI

***Mr. Jennings'in Refakatçisiyle Tanışması***

Batının zayıf ışıltısı ve o tarihlerde ıssız olan Richmond ormanları önümüzdeydi; arkamızda ve çevremizdeyse kararan oda ve acı çeken adamın taş kesilmiş yüzünde -çünkü yüzünün ifadesi hâlâ kibar ve tatlı olmakla birlikte, değişivermişti- o gitgide kaybolan, değdiği her yeri aniden ama hafifçe aydınlatan, sonra da bir tondan diğerine geçmeksizin karanlığa dönüşen tuhaf parıltı vardı. Sessizlik de doruktaydı,- ne bir tekerlek sesi, bir havlama ya da ıslık duyuluyordu dışarıdan,- ne de rahatsız ve yalnız bir adamın evinin bunaltıcı durgunluğunu bozan bir ses vardı.

Karanlık fonun önünde Schalken'in bir portresi gibi duran ve garip şekilde kıpkırmızı kesilmiş o kaskatı, ızdırap dolu surata baktığımda, işiteceğim itirafların ayrıntılarını değilse bile, doğasını gayet iyi tahmin etmiştim.

"Her şey," diye girdi söze, "Ekim ayının on beşinde, üç yıl on bir ay ve iki gün önce başladı ...hiç şaşmadan saydım, çünkü her gün bir işkence. Eğer hikayemde bir boşluk bırakırsam bana hatırlatın.

"Dört yıl kadar önce, çok vaktimi alan ve epey okumamı gerektiren bir çalışmaya başlamıştım. Konusu eskilerin dinsel metafiziğiydi."

"Biliyorum," dedim, "sembolik tapınmadan tamamen ayrılan, okumuş ve düşünen insanların gerçek dini olan paganizm mi? Çok geniş ve ilgi çekici bir konudur."

"Evet, ama akıl için iyi değildir... yani Hristiyan aklı için. Paganizm temel bir birlik içinde, kötülüğe karşı sempatiyle bir araya getirilmiştir, onların dini hem sanatlarını hem de davranışlarını kapsar,- bu konu insanı alçaltan bir cazibeye sahiptir ve Nemesis'in ta kendisidir. Tanrı beni bağışlasın!

"Hiç durmaksızın yazıyordum,- o gece de geç saatlere kadar yazmıştım. Nerede olursam olayım aklım bu konudaydı, yürürken bile. Beni tamamen etkisi altına almıştı. Unutmamalısınız ki, bununla bağlantılı tüm maddi fikirler aşağı yukarı güzeldi, konunun kendisi keyif verecek ölçüde ilgi çekiciydi ve ben, o zamanlar tasasız bir insandım."

Derinden bir iç çekti.

"İnanıyorum ki, bir arkadaşımın söylemiş olduğu gibi, ciddi şekilde yazı yazmaya girişen herkes *bir şeyin* bağımlısı olur ...çayın, kahvenin veya tütünün. Sanırım böyle uğraşılar, vücudu her saat başı yenilenmesi gereken bir maddenin kaybına uğratıyorlar, yoksa insan çok dalgınlaşıyor ve zihin, eğer gerçek bir duyu sayesinde bedenle arasındaki bağdan haberdar edilmezse, sanki uçup gidiyor. Ne olursa olsun, bu ihtiyacı hissettim ve onu giderdim. Benim eşlikçim çay idi ...ilk başta bildiğimiz siyah çay, çok koyu değil, normal demlenmiş,- ama çok miktarda tüketiyordum ve gitgide daha demli içer oldum. Hiç bundan kaynaklanan bir sorun yaşamadım. Sonra azar azar yeşil çay içmeye başladım. Tesiri daha hoştu, zihni temizleyip düşünce gücünü yoğunlaştırıyordu, bu yüzden sık sık içiyordum,- ama bir insanın sırf zevk için içebileceğinden daha koyusunu değil. Bu evde, bu odada çok şey yazdım, her yer öylesine sessizdi ki. Geç saatlere kadar otururdum, biryandan işimi görürken diğer yandan da çayımı -yeşil çayımı-yudumlamak bende bir alışkanlık olmuştu. Masamda küçük bir ocağın üzerinde asılı duran bir çaydanlığım vardı ve saat on bir ile yatağa yattığım saat olan sabahın üçü arasında iki üç kez çay demlerdim. Her gün şehre inerdim. Keşiş değildim, her gün kütüphanede

birkaç saat geçirip yetkili kişilerin peşinde koşmama, konumu aydınlatacak şeyler aramama rağmen, hastalıklı bir durumum yoktu. Dostlarımı her zamanki gibi sık sık görür ve onların toplantılarından hoşlanırdım, sözün kısası, sanırım hayatım daha önce hiç bu kadar güzel olmamıştı.

"Ortaçağ'a ait eski ve tuhaf Latince kitapların Almanca baskılarına sahip olan bir adamla tanıştım,- bu kitapları incelememe izin verildiği için çok mutluydum. Bu yardımsever şahsın kitapları şehrin uzakça bir semtindeydi. Orada planladığımdan çok daha uzun vakit geçirmiştim,- çıktığım vakit çevrede hiç araba göremeyince, bu saatlerde geçen atlı tramvaya binmeye karar verdim. Tramvay sizin de görmüş olduğunuz, kapısının iki yanında dörder kavak ağacı dikili olan eski evi geçtiğinde hava daha da kararmıştı ve benim dışımdaki bütün yolcular inmişlerdi. Oldukça hızlı gidiyorduk. Artık alacakaranlık vaktiydi. Kapının yanındaki koltuğuma sırtımı verip, keyifle düşünmeye dalmıştım.

"İçerisi loştu. Karşı sıranın en ucunda, atlara yakın kısımda kırmızımsı bir ışığın iki yansımasını görür gibi oldum. Birbirlerinden neredeyse iki buçuk santim uzaklıktaydılar ve denizcilerin ceketlerine taktıkları küçük pirinç düğmeler kadardı boyları. Görünüşte önemsiz olan bu şeyin üzerinde, keyifsiz insanların yapacağı gibi fikir yürütmeye koyuldum. Bu soluk ama koyu kırmızı ışık hangi kaynaktan geliyordu ve hangi yüzeylerden -cam bilyelerden, düğmelerden veya oyuncak süslerden- yansıyordu? Gidecek daha bir mil yolumuz vardı, ağır ağır ilerler olmuştuk. Bu bulmacayı hâlâ çözememiştim ve bir iki dakika sonra olay daha da çetrefilleşti, çünkü bu iki ışıklı nokta yatay konumlarını ve aralarındaki mesafeyi korudukları halde, ani bir hareketle zemine doğru alçaldılar, ardından, yine ani bir şekilde benim oturduğum koltuğun seviyesine kadar yükselip görünmez oldular.

"Artık merakım gerçekten de uyanmıştı, ben daha düşünmeye vakit bulamadan o donuk ışıkları yine yere yakın gördüm,- tekrar kayboldular ve

bir kez daha onları gördüğüm eski köşelerine çekildiler.

"Böylece, gözlerimi o küçük kırmızı yuvarlaklardan ayırmadan kendi sıramda yavaş yavaş, onları şimdi bile görmekte olduğum uca doğru kaydım.

'Tramvayın içinde çok az ışık vardı. İçerisi hemen hemen karanlıktı. Bu küçük dairelerin ne olduğunu keşfetme çabama yardımcı olur diye öne eğildim. Ben böyle yapınca onlar da konumlarını hafifçe değiştirdiler. Artık siyah renkli bir şeyin şeklini seçer olmuştum ve az sonra, gayet net bir şekilde, küçük, siyah bir maymunun dış hatlarını görebildim,- beni taklit edip o da başını ileri uzatmıştı, sırıtan dişleri belli belirsiz farkediliyordu.

"Üzerime saldırıp saldırmayacağını bilemediğimden, geri çekildim. Yolculardan birinin bu çirkin hayvanı unuttuğunu düşündüm ve hayvanın huyundan emin olmak amacıyla, onu şemsiyemle hafifçe dürttüm, bunun için parmaklarımı kullanmayı göze alamazdım. Hayvan kıpırdamadı, şemsiyem onun içinden geçti, en ufak bir dirençle karşılaşmaksızın ileri geri hareket ettirebiliyordum.

"Size hissettiğim korkuyu aktarmam kesinlikle olanaksız. Bu şeyin bir yanılsama olduğunu saptayınca içime bir şüphe ve bir süre için gözlerimi o yabani hayvandan ayırmamı engelleyen bir korku düştü. Ben bakarken, hayvan biraz gerileyip köşesine çekildi. Kendimi panik içinde kapıda buldum, başımı dışarı çıkarmış derin nefesler alıyor, yanından geçtiğimiz ışıklara ve ağaçlara bakıp, kendimi bunların gerçekliğiyle avutuyordum.

"Tramvayı durdurdum ve aşağı indim. Ben parasını öderken, sürücünün tuhaf tuhaf baktığını sezdim. Sanırım bakışımda ve tavrımda bir şeyler olmalıydı, çünkü kendimi şu ana dek hiç bu kadar garip hissetmemiştim."

# VII

## Yolculuk: İlk Kısım

"Atlı tramvay yola devam edip de beni yolun ortasında yapayalnız bırakınca maymunun takip etmediğinden emin olmak için çevremi dikkatle kolaçan ettim. Onu hiçbir yerde göremedim ve bu beni tarifsiz bir neşeye boğdu. Yaşadığım şoku ve kendimi ondan kurtulmuş bulduğum zaman hissettiğim yapmacıksız şükran duygusunu kolayca kelimelere dökmem mümkün değil.

"Evin iki ya da üç yüz adım ilerisinde inmiştim. Patika boyunca tuğla bir duvar örülüdür ve duvarın iç kısmında porsukağacı veya onun gibi koyu renkli, yapraklarını dökmeyen çalılardan oluşan bir çit mevcuttur,- bu çitin içinde de, gelirken gözünüze çarpmış olabilecek bir sıra zarif ağaç bulunur.

"Bu tuğla duvar omuz hizasındaydı ve gözlerimi kaldırınca maymunun hemen yanıbaşımda, duvarın üzerinde, kambur vaziyette sürünürcesine yürüdüğünü gördüm. Ona korku ve tiksintiyle bakakaldım. Ben durunca hayvan da durdu. Etraf ne onun siluetinden fazlasını seçmeme izin verecek kadar aydınlıktı, ne de gözlerindeki tuhaf ışığı ön plana çıkartacak kadar karanlık. Yine de o kırmızı, puslu ışığı açık seçik görebiliyordum. Hayvan dişlerini göstermiyor, kızgınlık belirtileri

sergilemiyordu ama bitkin ve küskün gibiydi, gözlerini hiç ayırmadan bana bakıyordu.

"Yolun ortasına doğru geriledim. Bu istemsiz bir hareketti ve orada durup ona baktım. Kıpırdamadı.

"Bir şeyler -herhangi bir şey yapmak için içgüdüsel bir kararlılıkla döndüm ve hızla şehire doğru yürüdüm, bir yandan da şüpheli bakışlarla hayvanın hareketlerini gözlüyordum. Duvar boyunca emekliyordu, hızı benimkiyle aynıydı.

"Yolun kıvrımına yakın, duvarın bittiği yerde aşağı atladı ve ustaca bir iki sıçrayışla ayağımın dibine geldi, ben hızlandıkça adımlarını bana uydurup yürümeye başladı. Solumdaydı, bacağıma o kadar yakındı ki, kendimi sanki her an onun üzerine basacakmışım gibi hissediyordum.

"Yol tamamen ıssız ve sessizdi, her an daha da karanlıklaşıyordu. Dehşete düşmüş ve şaşalamış bir vaziyette durdum, öbür tarafa, yani diğer yönden, bu eve doğru döndüm. Ben kıpırdamadan durunca, maymun sanırım bir buçuk iki metre kadar uzaklaştı ve hareketsiz kalıp beni seyre koyuldu.

"Dile getirdiğimden daha fazla heyecanlanmıştım. Tabii ki, ben de herkes gibi, siz doktorların bu tür olguları tanımlamak için kullandığınız deyimle 'hayaletimsi yanılsamalar' hakkında bir şeyler okumuştum. Durumumu gözden geçirdim ve talihsizliğimle yüzleştim.

"Bu rahatsızlıkların bazen geçici, bazen de kalıcı olduğunu okumuştum. Görüntünün ilk başta zararsızken, yavaş yavaş değişerek dehşetli ve tahammül edilemez bir hal aldığı, sonunda da kurbanını öldürdüğü vakalar da çarpmıştı gözüme. Hâlâ orada duruyordum ve hayvan eşlikçim dışında tamamen yalnızdım, kendimi teskin etmek için 'bu şey sadece bir hastalık, iyi bilinen, suçiçeği ya da nevralji gibi fiziksel bir rahatsızlık. Tüm doktorlar bunun üzerinde fikir birliğine vardılar ve felsefe

de bunu kanıtlıyor. Aptallık etmemeliyim. Çok geç saatlere kadar oturuyorum, herhalde yanlış besleniyorum ve Tanrı'nın yardımıyla iyileşeceğim, bu yalnızca sinirsel bir hazımsızlığın belirtisi,' diye ardı ardına tekrarlıyordum. Bunlara inanıyor muydum acaba? Tek bir kelimesine bile inanmıyordum, bu şeytani esarete bir kez mahkum olan ve kurtulamayan başka bir zavallıdan fazla inanmıyordum söylediklerime. İnançlarıma karşı kendi kendimi bilgilerimle kandırıp boş bir cesaret elde ediyordum.

"Artık evin yolunu tutmuştum. Gitmem gereken sadece birkaç metre kalmıştı. Kendimi zorlayarak bu durumu kabullenmiştim, ama insanı hasta eden şokun ve talihsizliğimin kesinliğiyle ilk kez karşılaşmanın heyecanını üzerimden atamamıştım.

"Geceyi evimde geçirmeye karar verdim. Hayvan yanıbaşımdaydı, bazen eve dönerken yorgun köpeklerin ve atların yaptığı gibi, kaygıyla ilerliyordu sanki.

"Beni bir gören ve tanıyan olur diye kasabaya gitmekten çekinmiştim. Tavrımdaki önüne geçilemez bir heyecanın farkındaydım. Davranışlarımda bir eğlence yerine gitmek veya kendimi yormak için evden şehre kadar yürümek gibi şiddetli bir değişiklik meydana gelmesinden de korkuyordum. Hayvan ben basamakları tırmanana kadar dış kapıda bekledi ve kapı açılınca benimle birlikte içeri girdi.

"O gece ağzıma çay koymadım. Puro, biraz kanyak ve su içtim. Fikrim, bedensel sistemimi canlandırmak ve bir süre için düşünmeyi bırakıp, duyularımla yaşamak, kendimi zorlayarak yeni bir hayat biçimine alıştırmaktı. Bu oturma odasına çıkmıştım. Oturduğum yer tam burasıydı. Sonra maymun bir zamanlar şurada duran bir sehpanın üzerine çıktı. Halsiz ve sersemlemiş gibiydi. Hareketlerindeki zaptedilmez bir huzursuzluk gözlerimi ondan ayırmama engel oluyordu. Yarı yarıya kapalıydı gözleri, ama ışık saçtıklarını görebiliyordum. Bakışlarını üzerimde sabitlemişti. Her durumda, her saat uyanıktır ve bana bakar. Bu hiç değişmez.

"O geceki olayları ayrıntısıyla anlatmaya devam etmeyeceğim. Bunun yerine, size bu olgunun, özünde hiç değişmeyen ilk yılını anlatacağım. Maymunu, size gün ışığında göründüğü şekliyle tarif edeceğim. Birazdan duyacağınız gibi, karanlıktayken bazı acayiplikler vardır. Küçük bir maymundur, kapkaradır. Tek garip yanı kötücül bir karakteri olmasıdır, ölçülemez bir kötülük. İlk yıl boyunca hep öfke dolu ve sessizdi, hasta görünümlüydü. Ama bu sinirli bitkinliğin altında daima yoğun bir kötülük ve temkin yatardı. Tüm bu süre zarfında sanki beni devamlı gözleyip, mümkün olduğunca az sorun çıkarmayı kafasına koymuş gibiydi. Buraya gelişinden beri, uyuduğum zamanlar dışında ister aydınlık olsun ister karanlık, gece veya gündüz, hiç gözümün önünden ayrılmadı. Sadece bir kez açıklanamaz şekilde birkaç haftalığına kayboldu.

"Zifiri karanlıkta bile günışığında olduğu kadar rahat görünür. Sadece gözlerini kastedmiyorum. Sanki kırmızı közlerin ışıltısını hatırlatan ve her hareketine eşlik eden bir haleyle sarılıdır.

"Beni terkedişi daima gece vakti, karanlıkta ve hep aynı şekilde olur. Önce huzursuzlanır, sonra öfkelenir, sırıtarak ve sarsılarak üzerime gelir,- pençeleri sıkılıdır ve işte o anda şöminede ateşler belirir. Ben şömineyi hiç yaktırmam. Ateşin yandığı odada da uyuyamam. Hayvan gitgide şömineye yaklaşır, adeta öfkesinden titriyor gibidir, öfkesi doruğa vardığı vakit içine atlar ve bacadan yukarı sıçrar, bir daha da görünmez.

"Bu ilk kez olduğunda kurtulduğumu sanmıştım. Artık yeni bir insandım. Bir gün geçti -bir gece- ve hâlâ dönmemişti, kutsanmış bir hafta, bir hafta, ardından bir hafta daha. Devamlı dizlerimin üzerindeydim, Doktor Hesselius, durmaksızın Tanrı'ya şükranlarımı sunuyor, dua ediyordum. Özgürlük dolu bir ay geçti ve aniden yine yanımdaydı."

# VIII

## İkinci Kısım

"Yanımdaydı ve daha önce fırtınaya gebe dış görünüşünün altında gömülü olan kötülüğü harekete geçmişti artık. Bunun dışında hiçbir değişikliğe uğramamıştı. Bu yeni enerji hareketlerinde ve görünüşünde farkediliyordu, çok geçmeden diğer şekillerde de kendini belli etti.

"Değişiklik bir süre için sadece hayvanın neşesinde ve tehditkar havasındaydı,- sanki menfur bir plan üzerinde kafa yoruyordu. Gözleri, tıpkı eskisi gibi, her an üzerimdeydi."

"Şu anda burada mı?" diye sordum.

"Hayır," diye yanıt verdi, "iki hafta ve bir gündür yok, yani tam on beş gündür. Bazen neredeyse iki ay gelmediği olur, bir seferindeyse üç ay kayıplara karışmıştı. Yokluğu her zaman iki haftadan fazla sürer, ama bu süreyi bazen sadece bir gün aşar. Onu son görüşümden bu yana on beş gün geçtiğine göre, her an geri gelebilir."

"Bu geri gelişlere," dedim, "başka garip belirtiler de eşlik ediyor mu?"

"Hayır ...hiçbir şey," dedi. "Sadece yanımda beliriveriyor. Gözlerimi kitabımdan kaldırdığımda ya da başımı çevirdiğimde onun her zamanki gibi bana baktığını görüyorum ve yine önceki gibi, belirlenmiş zamanı boyunca benimle kalıyor. Daha önce hiç kimseye bu kadar fazla ve ayrıntılı anlatmamıştım."

Adamın heyecanlandığını, bir ölüye benzediğini fark ettim, mendiliyle devamlı alnını kuruluyordu,- ona yorulmuş olabileceğini ve ertesi sabah memnuniyetle ziyaretine geleceğimi söyledim, ama itiraz etti:

"Hayır, eğer hepsini şimdi dinlemeye bir itirazınız yoksa, kalın. Bu noktaya kadar geldim ve sonunu getirmeyi tercih ederim. Doktor Harley ile konuştuğum zaman, ona bu kadar çok şey anlatmamıştım. Siz felsefeci bir doktorsunuz. Ruha layık olduğu önemi veriyorsunuz. Eğer bu şey gerçekse..."

Durakladı,- araştıran, telaşlı bir bakış fırlattı bana.

Biraz bekledikten sonra, "Bunu daha sonra, tüm ayrıntısıyla tartışabiliriz. Size düşündüğüm her şeyi anlatacağım," diye yanıt verdim.

"İyi, çok iyi. Eğer bu şey gerçekse, söylemeliyim ki yavaş yavaş bana üstün geliyor, beni cehenneme doğru çekiyor. Doktor Harley optik sinirlerden bahsetmişti. Ah! Evet, iletişimde kullanılan başka sinirler de var. Ulu Tanrı yardımcım olsun! Hepsini duyacaksınız.

"Dediğim gibi, hareket etme gücü artmıştı. Kötülüğü, bir şekilde saldırganlığa dönüşmüştü, iki yıl kadar önce, piskopos ile aramda askıda kalan bazı sorular cevap bulunca, Warwickshire'daki ruhani bölgeme gittim, mesleğimle uğraşmaya can atıyordum. Böyle bir şeyin başıma gelebileceğini hep düşündüysem de, olanlar için hazırlıksızdım. Bunu söyleme sebebim şu..."

Kendini daha fazla zorlayarak, gönülsüzce konuşmaya başlamıştı ve sık sık içini çekiyor, bazen de neredeyse azmini yitirmiş gözüküyordu. Ama artık heyecanlı değildi. Pes etmiş, rahatsızlığın pençesine düşmüş hastaları andırıyordu.

"Evet, ama ilk önce size ruhani bölgem olan Kenlis'ten bahsedeyim.

"Dawlbridge'e gitmek için buradan yola çıktığımda o da benimle birlikteydi. Sessiz yol arkadaşımdı ve papaz lojmanlarında da benimle birlikte kaldı. Vazifelerimi yerine getirmeye kalktığımda bir diğer değişiklik daha oldu. Yaratık beni engellemek için iğrenç bir kararlılık gösteriyordu. Kilisede benimle birlikteydi: okuma masasında, kürsüde, cemaatin sıralarında. En sonunda öyle azıttı ki, cemaate Kutsal Kitap okurken üzerine sıçrayıp öylece çömeli- yordu, sayfaları göremiyordum. Bu, birden çok sefer tekrarlandı.

"Bir süre için Dawlbridge'den ayrıldım. Kendimi Doktor Harley'in ellerine teslim ettim. Bana ne dediyse yaptım. Benim durumum üzerinde epeyce kafa yordu. Sanırım ilgisini çekmiştim. Doktor başarılı gibiydi. Neredeyse üç ay boyunca yaratık geri dönmedi. Artık güvenlikte olduğumu düşünmeye başlamıştım. Doktorun da tam desteğiyle, Dawlbridge'e geri geldim.

"Bir at arabasıyla yolculuk ediyordum. Moralim yerindeydi. Dahası, mutlu ve minnettardım. Düşündüğüm gibi, korku verici bir varsanının etkisinden kurtulmuş, ifa etmek için yanıp tutuştuğum vazifelerimin beni beklediği yere dönüyordum. Güneşli, güzel bir akşamdı, her şey dingin ve şendi, keyfim yerindeydi. Pencereden dışarı bakıp, görünür olduğu ilk noktadan, Kenlis'teki kilisemin kulesinin ağaçlar arasında belirişini izlediğimi hatırlıyorum. Burası tam ruhani bölgemi sınırlayan küçük çayın yolun altından aktığı, üzerinde eski bir yazıt bulunan bir taşın durduğu yerdi. Bu noktayı geçince kafamı içeri sokup oturdum ve maymun arabanın köşesindeydi.

"Bir an için fenalaştım, ardından çaresizlik ve korkudan çılgına döndüm. Sürücüye seslendim ve aşağı indim, yol kenarında diz çöküp sessizce Tanrı'dan merhamet diledim. Ümitlerim boşa çıkmıştı, teslim olmuştum. Ben tekrar rahip lojmanına girerken eşlikçim de yanımdaydı.

Aynı zulüm takip etti. Kısa bir mücadeleden sonra yenilgiyi kabullenip o yeri terkettim.

"Size söyledim," dedi, "hayvan bu olaydan önce, bazı şekillerde saldırganlaşmıştı. Bunu biraz daha açıklayacağım. Ne zaman dua etsem ya da tefekküre dalsam yoğun ve artan bir hiddet tarafından harekete geçiriliyor gibiydi. Sonunda korkunç bir engel teşkil etmeye başladı. Sessiz ve bedensiz bir hayaletin bunu nasıl başarabildiğini merak ediyorsunuzdur. Ne zaman dua edecek olsam,- hep önümdeydi, gitgide yaklaşıyordu.

"Bir masanın üzerine, iskemlenin arkalığına ya da bacaya tırmanır, gözlerini benden hiç ayırmadan bir o yana, bir diğer yana sallanırdı. Onun bu hareketinin, düşünceleri bölmeye yönelik, fikirleri küçültüp küçük bir nokta haline sokan, sonra da insanın dikkatini aklında hiçbir şey kalmayıncaya kadar zayıflatan açıklanması olanaksız bir tesiri vardı... eğer kendimi zorlayıp o katalepsiyi üzerimden atmazsam, sanki aklımı kaybedecek gibi oluyordum. Başka şeyler de yapıyor," şiddetle içini çekti,- "örneğin gözlerim kapalı dua ederken bana yaklaşıyor, yaklaşıyor ve onu görüyorum. Bunun fiziksel olarak açıklanamayacağını biliyorum ama gözlerim kapalı da olsa onu gerçekten görüyorum ve o, sanki zihnimi sarsıyor, zor kullanarak beni yeniyor, ayağa kalkmaya mecbur bırakıyor. Eğer bu sizin başınıza gelseydi, ümitsizlikle tanışmış olurdunuz."

## IX

## Üçüncü Kısım

"Görüyorum ki Doktor Hesselius, ifademin tek bir kelimesini bile kaçırmıyorsunuz. Size özellikle şimdi anlatacaklarıma kulak kesilmenizi söylememe gerek yok. Sanki üzerime çöken etkilerin hücum ettiği tek yer görme organıymış gibi, bana optik sinirlerden, hayalet yanılsamalarından bahsedip duruyorlar. .. ben daha fazlasını biliyorum. Başıma gelen bu dehşetli durumun ilk iki senesinde bu kısıtlama geçerliydi. Ama nasıl ki besin önce yavaşça dudaklara değer, sonra dişler tarafından parçalanırsa,- değirmen taşına kaptırılan bir küçük parmak nasıl ki önce eli, el kolu, kol da bütün bedeni o devasa cehennemi makinenin içine çekerse, sinirlerinin en ince lifinden bir kez sımsıkı yakalanan zavallı bir ölümlü de sonunda benim gibi olup çıkar. Evet Doktor, sizinle konuşurken kurtulmak için dua ediyorum, bir yandan da duamın imkansız olduğunu ve yalvarışımın hiçbir şeyi değiştiremeyeceğini hissediyorum."

Onun göze görünür şekilde artan heyecanını yatıştırmaya çalıştım, ümitsizliğe kapılmamasını söyledim.

O konuşurken dışarıda gece çökmüştü. Pencereden gözüken manzaraya soluk ay ışığı hakim olmuştu.

"Belki de mumların yakılmasını istersiniz. Biliyorsunuz, bu ışık bir acayip. Tanı koyarken mümkün olduğunca fazla ışığın yanmasını isterim... Diğer zamanlarda fark etmez."

"Benim için her ışık aynı," dedi,- "okuyup yazdığım zamanlar dışında, gecenin sonsuza dek sürmesi bile umrumda değil. Size bir yıl önce olan bir şeyi anlatacağım. Yaratık benimle konuşmaya başladı."

"Konuşmak mı? Ne demek istiyorsunuz, yani bir insan gibi mi?"

"Evet,- kelimeler ve birbirini takip eden cümlelerle, mükemmel bir tutarlılık ve telaffuzla,- ama bir gariplik var. İnsan sesi gibi değil. Bana

kulaklarım aracılığıyla ulaşmıyor... sanki kafamdaki bir şarkı gibi.

"Bu yetenek, bu konuşma gücü benim mahvolma sebebim olacak. Dua etmeme izin vermiyor, korkunç küfürlerle engelliyor beni. Devam edecek cesaretim kalmadı, bunu yapamam. Ah! Doktor, insanoğlunun becerisinin, fikirlerinin ve dualarının bana faydası dokunamaz mı?"

"Kendinizi durduk yere heyecanlandıracak düşüncelerle sıkmayacağınıza dair söz vermelisiniz bana,- kendinizi sadece *gerçeklere* bırakın ve her şeyden önce hatırlayın ki size musallat olan varlık kendi yaşamı ve iradesi olan bir gerçeklik de olsa, yine de Tanrı izin vermediği sürece, size zarar vermekten acizdir,- sizin duyularınıza ulaşabilmesi, tamamen fiziksel durumunuzdan kaynaklanıyor ...Tanrıya güvenin ve içiniz rahat olsun: hepimizin çevresi bu şekilde kuşatılmıştır.

"Sadece sizin durumunuzda, o etten örtü biraz yıpranmış, bu yüzden görüntüler ve sesler size ulaşıyor. Farklı bir yol izlemeliyiz... Cesur olun. Bu gece tüm olay üzerinde dikkatlice düşüneceğim."

"Çok iyisiniz,- denemeye değer olduğu kanısındasınız ve durumdan tamamen ümit kesmiyorsunuz,- ama beyefendi, bilmediğiniz şey şu ki, o yaratık üzerimdeki egemenliğini gittikçe arttırıyor, bana emirler veriyor. Zorbanın teki. Her geçen gün daha çaresiz kalıyorum. Tanrı beni kurtarsın!"

"Size emirler mi veriyor? Herhalde konuşarak, değil mi?"

"Evet, evet,- beni devamlı suç işlemeye, başkalarına ya da kendime zarar vermeye teşvik ediyor. Görüyorsunuz Doktor, durum gerçekten de vahim. Birkaç hafta önce, ben Shropshire'dayken, (Mr. Jennings hızla konuşuyor ve tir tir titriyordu artık. Bir eliyle koluma sarılmıştı, yüzüme bakıyordu) bir gün dostlarımla gezintiye çıkmıştım, işkencecim de o sırada yanımdaydı. Diğerlerinin gerisinde kaldım,- bilirsiniz, Dee civarındaki kırlar güzeldir. Yolumuz bir kömür madeninin yakınına düştü ve orada,

ormanın kenarında, söylenenlere bakılırsa elli metre derinliğinde dikey bir maden kuyusu vardı. Yeğenim de benimle birlikte geride kalmıştı ...tabii ki çektiğim acıların iç yüzünden habersizdi. Yine de rahatsız ve moralsiz olduğumu biliyordu ve yalnız kalmamı engellemek için benim yanımdaydı. Beraberce ağır ağır yürürken, eşlikçim olan vahşi hayvan kendimi maden kuyusuna atmamı telkin ediyordu bana. Ah, bir düşünün ...beni o iğrenç ölümden kurtaran tek şey, buna şahit olmanın zavallı kızcağızı perişan edeceği düşüncesiydi. Ona arkadaşlarına yetişip onlarla yürümesini, daha fazla gidemeyeceğimi söyledim. Bahaneler sıraladı, ben ne kadar ısrar edersem o da o denli direniyordu. Şüphelenmiş, korkmuş gibiydi. Zannederim görünüşümde ya da davranışlarımda onu telaşa düşüren bir şey vardı,- ama bir türlü gitmiyordu ve resmen, beni kurtaran da bu oldu. Yaşayan bir insanın Şeytanın böyle sefil bir kölesi haline gelebileceğini tahmin bile edemezdiniz," dedi korkunç bir inleme ve titremeyle.

Bir duraklama yaşandı ve söze girdim. "Yine de hayatta *kaldın*ız. Bu, Tanrının işiydi. Başka hiçbir şeyin etkisinde değil, Onun ellerindesiniz; bu yüzden geleceğinizden kaygı etmeyin."

# X

## *Ev*

Ona mumları yaktırdım, ayrılmadan önce odanın şen ve boş olduğunu gördüm. Ona hastalığının ortaya çıkış nedeninin, belirsiz de olsa, tamamen fiziksel olduğunu söyledim. Az önce anlattığı kurtuluşun Tanrı'nın kendisini sevdiğinin ve şefkatini esirgemediğinin bir kanıtı olduğundan ve bu olayın tuhaf özelliklerini ruhunun cezalandırıldığına yormasının beni ne kadar üzdüğünden bahsettim. Böyle bir sonuç çıkarmasından daha yanlış bir şey olmadığından, söylediklerinin sadece yanlış değil, Shropshire'daki gezi sırasında beliren ölümcül etkiden gizemli şekilde kurtuluşunun açığa vurduğu gerçeklere de zıt olduğunda direttim, ilk olarak, kendisinin yeğenini yakınında tutma gibi bir isteği olmasa da, kız onun yanında kalmıştı,- ikinci olarak da kızın önünde bu dehşet verici telkine karşı çıkmasını sağlayan, dayanılmaz bir tiksinti hissetmişti zihninde.

Bu konuyu ona mantıklı şekilde açıklarken Mr. Jennings ağlıyordu. Rahatlamış gibiydi. Ondan zorla bir söz aldım, eğer maymun geri gelecek olursa, hemen bana haber verilecekti,- onun durumunu etraflıca araştırmadan, başka hiçbir şeye vakit ya da emek sarfetmeyeceğime ve sonuçları kendisine yarın bildireceğime dair rahatlatıcı sözlerimi tekrarlayıp, oradan ayrıldım.

At arabasına binmeden önce, uşağa efendisinin durumunun hiç de iyi olmadığını, odasına sık sık uğramasını tembihledim.

Çalışmalarımın kesintiye uğramasını engellemek için kendi düzenlemelerimi yaptım.

Kiraladığım odaya uğradım, bir seyahat masasıyla çantamı alıp eski püskü bir at arabasıyla yola düştüm. Şehrin iki mil ötesindeki "Boynuzlar" adlı pansiyona yerleştim,- sağlam, kalın duvarları olan çok sessiz ve konforlu bir yerdi burası. Dikkatimi dağıtacak, çalışmamı bölecek bir şey olmadan rahat salonumda oturup, gecenin ve eğer gerekirse sabahın bir kısmını Mr. Jennings vakasına verecektim.

(Burada Doktor Hesselius'un durum hakkında yazdığı ayrıntılı bir not ve önerdiği davranış, diyet ve ilaçların listesi bulunuyor. Tuhaf bir liste ...bazıları buna mistik diyebilir. Ama buraya basılmasının genel olarak karşımda bulmayı umduğum okurun ilgisini çekeceğinden şüpheliyim. Tüm mektubun, bu iş için kendini gizlemiş olduğu pansiyonda yazılmış olduğu ortada. Bir sonraki mektup ise onun kasabada kaldığı evde yazılmış.)

Kasabadan ayrılıp pansiyona gittim ve dokuz buçukta uyudum, kasabadaki odama da bu öğleden sonra saat bire değin uğramadım. Odamda, masanın üzerinde Mr. Jennings'in el yazısıyla yazılmış bir mektup buldum. Postayla gönderilmemişti ve sorduğumda mektubu getirenin Mr. Jennings'in uşağı olduğunu öğrendim. Adam benim bugünden önce dönmeyeceğimi ve adresimin de bilinmediğini duyunca çok rahatsız olmuş ve efendisinin, mektuba cevap almadan geri gelmemesini tembih ettiğini söylemiş.

Mektubu açtım ve okudum.

Sevgili Doktor Hesselius - O burada. Döndüğü zaman sizin gidişinizin üzerinden bir saat bile geçmemişti. Bütün olan bitenden haberdar.*Her şeyi biliyor, sizi de... Çılgına dönmüş ve kötü niyetli. Küfür edip duruyor. Size bu mektubu yolluyorum. Yazdığım, yazmakta olduğum her kelimeyi biliyor. Bunu yapacağıma söz vermiştim, o yüzden size yazıyorum, ama korkarım ki yazım çok karışık ve tutarsız. Öyle rahatsızım, öyle karmaşık bir haldeyim ki.

Her zaman için, sevgilerimle,

Robert Lynder Jennings.

"Bu ne zaman geldi?" diye sordum.

"Geçen gece, saat on bir civarında,- adam sonra tekrar geldi, bugün de üç kez uğradı. Son gelişi bir saat önceydi."

Bu cevabı alınca, vakaya ilişkin notlarımı cebime koymuş, Mr. Jennings'i görmek için Richmond yolunu tutmuştum.

Senin de fark ettiğin gibi, Mr. Jennings'in durumundan hiç ümit kesmemiş- tim. Gerçi tamamen yanlış bir şekilde de olsa, *Metafizik Tıp* adlı eserimde ortaya koyduğum, tüm bu vakaları kapsayan ilkemi hatırlamış ve uygulamıştı. Bu uygulamayı azimle gerçekleştirecektim. Çok meraklanmıştım ve Jennings'i "düşman" oradayken görüp muayene etmek için sabırsızlanıyordum.

Arabayla kasvetli eve gittim ve basamakları koşarak tırmandım, kapıyı çaldım. Kapı siyah kadifeler kuşanmış uzun boylu bir kadın tarafından açılıverdi hemen. Kadın pek iyi görünmüyordu ve ağlamış gibiydi. Başıyla selam verdi ve sorumu duydu ama yanıt vermedi. Yüzünü kaçırdı, elini merdivenden inen iki adama doğru uzattı,- böylece bu sözsüz hareketiyle beni onlara havale etti, aceleyle yandaki bir kapıdan içeri girdi ve kapattı.

Bir an önce kapıya en yakın olan adama doğru yürüdüm, ama şimdi onun yanına yaklaşınca, iki elinin de kan içinde olduğunu gördüm ve afalladım.

Biraz geriledim ve merdivenlerden inen adam alçak sesle, sadece "İşte uşak burada, efendim," dedi.

Uşak merdivende durmuş, şaşırmış ve kalakalmıştı. Kana bulanmış ellerini bir mendille siliyordu.

İç bulandırıcı bir şüphe üzerime çökerken, "Jones, nedir bu? Ne oldu?” diye sordum.

Adam benden antreye gelmemi rica etti. Bir an sonra onun yanındaydım ve kaşları çatılı, gözleri kısılı, beti benzi atmış bir halde, zaten yarı yarıya tahmin etmiş olduğum dehşeti anlattı bana.

Efendisi kendi canına kıymıştı.

Onunla birlikte odaya çıktım ...orada gördüğümü size anlatamam. Mr. Jennings usturasıyla gırtlağını kesmişti, korkunç bir yarık açılmıştı boynunda. İki adam cesedi yatağına yatırmış ve uzuvlarına çeki düzen vermişlerdi. Yerdeki büyük kan gölüne bakılacak olursa, olay yatakla pencere arasında bir yerde meydana gelmişti. Yatağın ve tuvalet masasının altında halı vardı, ama odanın geri kalanının zemini çıplaktı, uşağın söylediğine göre Jennings yatak odasında halı bulunmasından hoşlanmıyordu. Bu kasvetli ve artık korkunç durumdaki odada, evi karartan koca karaağaçlardan birinin büyük dalının gölgesi, berbat haldeki zeminde oynaşıyordu.

Uşağa işaret ettim ve beraberce alt kata indik. Holden sapıp, eski usul, camlarla kaplı bir odaya girdim ve orada durup uşağın söylediği her şeyi dinledim. Anlattıkları çok fazla değildi:

"Evi terkederken söylediklerinizden ve görünüşünüzden, beyefendinin çok ciddi bir rahatsızlık geçirdiğini düşündüğünüz sonucuna vardım, efendim. Bir nöbetten ya da o tür bir şeyden korkuyor olabilirdiniz. Ben de dediklerinize dikkatle uydum. Gece geç saate kadar oturdu, saat üçü geçmişti. Ne okuyor, ne de yazı yazıyordu. Kendi kendine konuşup duruyordu, ama yeni bir şey değildi bu. O saatte soyunmasına yardım etim,-terlikleriyle geceliğini giydirip bıraktım. Yarım saat sonra tekrar odasına çıktım yavaşça. Yatağındaydı, tamamen soyunmuştu ve yatağının başucundaki komodinin üzerinde bir çift mum yanıyordu. Ben içeri girdiğimde dirseklerinin üzerindeydi, yatağın diğer ucunu gözlüyordu. Bir şey isteyip istemediğini sordum, hayır dedi.

"Sebebi bana söyledikleriniz miydi, yoksa onunla ilgili huzursuz edici başka bir şey miydi, bilemiyorum efendim, ama geçen gece çok huzursuzdum, alışılmadık derecede huzursuzdum.

"Yarım saat, belki de daha uzun bir süre sonra tekrar yukarı çıktım. Bu sefer konuştuğunu duymadım. Kapıyı azıcık araladım. İki mum da sönmüştü, olağan bir şey değildi bu. Yanımda küçük bir mum daha vardı, içeriye tuttum, sessizce bakındım. Elbiselerini giyinmiş, tuvalet masasının yanındaki iskemlesinde oturuyordu. Kalkıp giyinmesinin, sonra da mumları söndürüp öylece karanlıkta oturmasının garip olduğunu düşündüm. Ama ona sadece, kendisi için yapabileceğim bir şey olup olmadığını sordum. 'Hayır,[1] dedi ve bunu çok sert bir dille söylemiş gibi geldi bana. Mumları yakayım mı diye sordum, 'Canın nasıl isterse öyle yap, Jones,' dedi. Ben de mumları yine yaktım ve odada gezindim. Bana 'Gerçeği söyle, Jones,-

neden geri geldin ...birinin küfrettiğini mi duydun?' diye sordu. 'Hayır, efendim,' dedim,- ne demeye getirdiğini merak etmiştim.

" 'Hayır,' diye tekrarladı ardımdan, 'tabii ki hayır/ ve ona 'Efendim, artık yatsanız iyi olmaz mı? Saat sabahın beşi oldu,' dedim, bana karşılık vermedi. Sadece 'Çok doğru,- iyi geceler, Jones,' dedi. Ben de odadan çıktım, ama bir saat geçmeden yine geri döndüm. Kapı kapalıydı, seslendiğimi duydu,- tahminimce yatağından bağırıp ne istediğimi sordu ve kendisini bir daha rahatsız etmememi söyledi. Yatağıma yattım, bir süre uyudum. Tekrar yukarı çıktığımda saat altı veya yedi civarı olmalıydı. Kapısı hâlâ kilitliydi ve yanıt vermedi. Onu rahatsız etmek istemedim, uyuduğunu düşünüp saat dokuza kadar öylece bıraktım. Gelmemi arzu ettiği zaman zili çalmak alışkanlığındaydı, onu ziyaret etmem gereken belli bir saat de yoktu. Kapıyı çok hafifçe tıklattım ve yanıt gelmeyince biraz daha dinleniyor olduğuna kanaat getirdim. Saat on birden sonra asıl telaşım başladı ...çünkü hatırladığım kadarıyla yataktan en geç on buçukta kalkardı. Hiç yanıt vermiyordu. Kapıyı çaldım ve seslendim. İçeri zorla giremediğimden, ahırdan Thomas'ı çağırdım ve beraberce kapıyı kırdık,- onu sizin de gördüğünüz şok edici vaziyette bulduk."

Jones'un anlatacakları bu kadardı. Zavallı Mr. Jennings tam bir beyefendiydi ve çok nazikti. Yanında çalışanlar onu seviyorlardı. Uşağın çok hislenmiş olduğunu görebiliyordum.

Böylece moralim ve sinirlerim bozulmuş bir şekilde, o korkunç evi terkettim,- umarım o karaağaçların oluşturduğu gökkubbeyi bir daha görmem. Sana bu mektubu yazarken, kendimi korkunç, tekdüze bir kabustan yarı yarıya uyanmış birisi gibi hissediyorum. Hafızam o görüntüyü kuşku ve korkuyla reddediyor. Yine de gerçek olduğunu biliyorum. Bu, bir zehrin ilerleyişinin hikayesi, ruh ve sinir arasındaki karşılıklı etkileşimi tetikleyen ve duyuların beyinsel fonksiyonlarını "iç" ve "dış" olmak üzere ikiye bölen dokuyu felç eden bir zehir. Böylece doğaları zıt da olsa aynı amaca hizmet veren etkilerle, ölümlü ve ölümsüz olanlar zamanından önce birbirleriyle tanışıyorlar.

## *SONUÇ*

## *Hastalıktan Yakınanlara Bir Çift Söz*

Sevgili Van L, benim az önce tarif etmiş olduğuma benzer bir hastalıktan sen de çok çektin. Hastalığın iki defa tekrarladığından şikayet ettin.

Tanrı Aşkına, seni sağlığına kavuşturan kimdi? Alçakgönüllü hizmetkarın, Martin Hesselius. Üç yüz yıl önce saygıdeğer bir Fransız cerrahının altını çizdiği dindar örneği versem daha iyi olacak: "Seni ben tedavi ettim ve Tanrı iyileştirdi."

Haydi dostum, sakın kaygılanmayasın. Sana bir gerçeği anlatayım.

Kitabımda görüldüğü gibi, bu cinsten elli yedi hayal görme vakasıyla karşılaştım ve "yüceltilmiş," "zamanından önce gelişmiş," ve "içsel" olmak üzere önemsiz isimler verdim.

Bunların dışında, doğru olarak hayalet yanılsamaları diye bilinen ve genellikle tarif ettiğim diğer türlerle karıştırılan bir başka hastalık sınıfı daha var. Bu sonuncunun tedavisinin basit bir soğuk algınlığı ya da hazımsızlıktan daha zor olduğunu düşünmüyorum.

Düşüncelerimizin doğruluğunu test edenler ilk kategoriye girenler. Bu şekilde tam elli yedi vakaya rastladım, ne bir eksik, ne de fazla. Peki bunların kaçında başarısız oldum? Bir tekinde bile olmadım.

Ademoğlunun başındaki tüm hastalıkların arasında, azıcık sabır ve doktora duyulan makul bir güvenle üstesinden gelmesi bundan kolay ve kesin olan bir tek hastalık bile yoktur. Bu basit şartlar sağlandığı taktirde hastanın iyileşeceğine kesin gözüyle bakıyorum.

Mr. Jennings'in tedavisine daha başlamadığımı unutmamalısın. Onu on sekiz ayda, belki de iki sene içinde tamamen iyileştirebileceğimden hiç şüphem yoktu. Bazı vakalar çok çabuk şifa bulabilir, diğerleriyse son derece usandırıcıdır. Aklını ve azmini bu işe koşan her akıllı doktor, bir çare bulacaktır.

"Beynin Belli Başlı Fonksiyonları" üzerine yazdığım makaleyi biliyorsun. Orada, sayısız gerçeğin ışığında, sinirler arasında atardamarlara ve toplardamarlara sahip bir dolaşımın büyük olasılıkla varolduğunu kanıtlayabildiğim kanaatindeyim. Böyle düşünürsek, bu dolaşım sisteminin

kalbi, beyindir. Bir sınıf sinir tarafından salgılanan salgı, değişikliğe uğramış halde diğer bir sinir topluluğuna ulaşır,- bu salgı daha önce de belirttiğim gibi ışığa ve elektriğe benzer bir şeydir, elle tutulur bir varlığı yoktur..

Yeşil çay gibi bazı etkenlerin tiryakilik derecesinde kullanımı bu salgının niteliğini de değiştirebilir ama daha sıklıkla onun vücuttaki dengeli dağılımını bozar. Bu salgı, beyin ve sinir hücreleri üzerinde kan birikmesine yol açar, bedensiz ruhların etkileşime geçebileceği aşırı hassas bir bölge oluşturur,- iletişim şu ya da bu şekilde kurulmuş olur. Beyindeki bu dolaşım ve kalpteki kan dolaşımı arasında aşırı bir benzerlik vardır. Dış görünün merkezi, daha doğrusu organı gözdür. İç görünün merkezi ise beynin ve sinir dokusunun, kaş hizasına gelen bölümüdür. Gördüğün hayalleri sadece buzlu kolonyayla nasıl etkili bir şekilde giderdiğimi hatırlayacaksın. Oysa pek az vakada bu kadar hızlı bir başarı elde edilebilir. Soğuk, bu sinirsel salgı üzerinde dağıtıcı etki yapar. Bu salgının uzun süre vücutta bulunması uyuşukluk dediğimiz kalıcı hissizliğe ve biraz daha devam ederse, duyularda ve kaslarda felce sebep olur.

Tekrarlıyorum, Mr. Jennings'in kasıtsızca açmış olduğu o içteki gözü, önce kısıp, sonra da sonsuza dek kapayabileceğimden en ufak bir şüphem yoktu. Aynı duyular alkol krizi sırasında da açılır/bu dolaşım sisteminin kalbi olan beyindeki zorlanmanın ve o müthiş kan birikmelerinin, vücudun durumunda yapılacak kararlı bir değişimle yokedilmesiyle de tamamen kapanır. Vücutta basit bir işlemin devamlı uygulanmasıyla sonuca ulaşılır... mutlaka ulaşılır. Bu konuda hiç başarısızlığa uğramadım.

Bahtsız Mr. Jennings intihar etti. Ama felaket, bu gördüğümüz rahatsızlık şeklinde tezahür eden, tamamen başka bir hastalığın sonucuydu. Onun hastalığında ayırdedici bir komplikasyon vardı, baş edemeyip yenik düştüğü asıl sorun ise, kalıtımsal bir intihar tutkusuydu. Zavallı Mr. Jennings'in hastam olduğunu bile söyleyemem, çünkü onu tedavi etmeye daha başlamamıştım, hem bana her şeyi başından sonuna dek eksiksiz bir şekilde anlatmamıştı. Eğer hasta, doktora karşı hastalığın tarafını tutmazsa iyileşmesi kesindir.

***Çeviren: Barış E. Alkım***

## AMELIA ANN BLANFORD EDWARDS

1831-1892

İrlandalı bir anne ve subay emeklisi, banker bir İngiliz babanın çocuğu olarak dünyaya gelen Amelia Edwards'a "doğuştan yazar" desek tam yeridir. Okula gönderilmeyen ve evde annesi tarafından eğitilen Edwards ilk şiirini daha yedi yaşındayken, ilk öyküsünü de on ikisindeyken yayınlattı. Genç kızlığında *Saturday Review* ve *Morning Post* gibi gazetelere yazılar yazıyordu. İlk romanı basıldığında henüz yirmi dört yaşındaydı.

Yine de Amelia Edwards'in ününü duyurmasını sağlayanlar onun şiirleri, öyküleri ya da romanları değil,- ailesinin ölümünün hemen ardından İngiltere'yi terk edip yollara düştüğü, dünyayı adım adım dolaştığı sırada yazdığı gezi yazıları oldu. 1870 yılında Mısır'a yaptığı bir yolculuk onun hayatını değiştirecekti. Bu ziyaretinde 2. Ramses Tapınağı kazılarına katılan Edwards, Mısır'ın ve barındırdığı gizemlerin cazibesinden kurtulamayıp ömrünün geri kalanını arkeolojiye adayacak, çok geçmeden de dünyanın en ünlü Mısırbilimcilerinden biri olacaktı. 1880 yılından sonra başarılı yazarlık kariyerini elinin tersiyle bir kenara itti ve sadece Mısır'la ilgili makaleler yazar hale geldi. Uç Amerikan üniversitesi ona fahri doktora ünvanı verdi, İngiliz Hükümeti ise onu "arkeolojiye ve edebiyata olan katkılarından ötürü" ödüllendirdi.

Otuz yıl boyunca yaptığı tüm gezilere eşlik eden bayan arkadaşının 1892'deki ölümü ona büyük bir darbe vurdu. Kendisi de aynı sene içinde hayata gözlerini yumdu. Vasiyetinde muazzam kütüphanesinin ve Eski Mısır eserleri koleksiyonunun Londra Üniversitesine bırakılması, bütün parasının da İngiltere'de ilk Mısırbilim kürsüsünün açılması için kullanılması yazılıydı.

## HAYALET POSTASI ARABASI

Size anlatacağım olayları doğrulayan gerçekler mevcut. Bunlar bizzat başıma geldi ve anılarım her şey daha dün olmuşçasına canlı. Oysa o gecenin üzerinden yirmi yıl geçti. Bu yirmi yıl boyunca öykümü yalnızca bir kişiye aktardım. Şimdi de güçlükle üstesinden gelebildiğim bir gönülsüzlükle anlatıyorum. Sizden tek ricam, kendi vardığınız sonuçları bana kabul ettirmeye çalışmaktan kaçınmanızdır. Ne açıklama istiyorum, ne de bir tartışma. Bu konuya dair görüşüm kesindir ve kendi duyularımın güvenebileceğim tanıklığı da varken, her şeyi olduğu gibi kabullenmeyi tercih ediyorum.

Evet! Tamı tamına yirmi yıl önce, keklik avı mevsiminin son günleriydi. Bütün gün elimde silahımla dolanmış, ama sözünü etmeye değer bir şey vuramamıştım. Doğudan esiyordu rüzgâr,- aylardan Aralık idi,- mekan İngiltere'nin kuzeyinde, kasvetli, engin bir kırdı ve yolumu kaybetmiştim. Yaklaşan bir kar fırtınasının kuş tüyünü andıran ilk kar taneleri fundaların üzerine düşer ve çevreye kurşuni bir akşam çökerken, insanın kaybolması için pek de hoş bir yer değildi burası. Elimi gözüme siper ettim, bastıran karanlığa, mor kırların yaklaşık on iki mil ötede alçak tepelere karıştığı yöne doğru endişeyle baktım. Gözüme herhangi bir yönde ne incecik bir duman ilişti, ne de en küçüğünden ekilmiş bir tarla veya koyunların ayak izleri. Yürümeye devam etmekten ve sığınacak bir yer bulmak için şansımı denemekten başka çıkar yol yoktu. Böylelikle silahımı yine omuzladım, bitkince yola koyuldum,- çünkü şafak söktükten bir saat sonra yürümeye başlamıştım ve kahvaltıdan beri boğazımdan tek bir lokma bile geçmemişti.

Bu sırada kar uğursuz bir süreklilikle serpiştirir olmuş, rüzgâr dinmişti. Ardından soğuk daha da yoğunlaştı ve gece hızla geliverdi. Bana

gelince, kararan gökle birlikte ümitlerime de gölge düşmüştü,- kaldığımız küçük otelin penceresinde daha şimdiden yolumu gözleyen gencecik karımı ve bu usandırıcı gece boyunca katlanacağı ızdırabı düşündükçe içim bir fena oluyordu. Dört aydır evliydik, güz mevsimini İskoçya'da geçirmiştik ve uçsuz bucaksız İngiliz kırlarının tam sınırında, küçük, kuş uçmaz kervan geçmez bir kasabada konaklıyorduk. Birbirimizi çok seviyorduk, doğaldır ki çok da mutluyduk. Ben bu sabah ayrılırken akşam karanlığı çökmeden önce dönmemi rica etmişti ve bunu yapacağıma söz vermiştim. Sözümü tutabilmek için neler vermezdim!

Şimdi bile, yorgun olmama rağmen, bir akşam yemeği, bir saatlik uyku ve rehberlik edecek birisi bulunduğu takdirde geceyarısından önce ona kavuşabileceğime inanıyordum,- yeter ki bir rehber ve barınak bulabilseydim.

Öte yandan, kar yağıyor, gece bastırıyordu. Arada bir durup bağırıyordum, ama bağırışım adeta daha da derinleştiriyordu Sessizliği. Derken üzerime belli belirsiz bir tedirginlik duygusu çöktü, yağan karın altında yürüyen, bitkin düşüp uyuyan ve uykuda ölen yolculara ilişkin hikayeler hatırıma geldi. Kendi kendime sordum, acaba bu uzun ve karanlık geceyi atlatabilmem mümkün olacak mıydı? Uzuvlarımın pes edeceği, azmimin çözüleceği bir zaman gelmeyecek miydi? Benim de ölüm uykusuna yatmamın gerekeceği bir zaman. Ölüm! Ürperdim. Önümde öylesine parlak bir hayat uzanırken şimdi ölmek ne kadar da zor geliyordu! Sevgilim için de çok zor olacaktı, o ki kalbi sevgi dolu... Ama bunları düşünmemeliydim! Bu düşünceleri zihnimden kovmak için gene bağırdım... daha uzun süre ve daha kuvvetlice, ardından şevkle kulak kesildim. Bağırışıma bir yanıt mı almıştım, yoksa sadece birinin uzaktan seslendiğini mi hayal etmiştim? Tekrar bağırdım ve yankı tekrar karşılık verdi. Sonra karanlığın içinde ansızın dalgalanan ışıklı bir nokta belirdi, kayıyor, kayboluyor, gitgide büyüyüp parlaklaşarak hareket ediyordu. Ona doğru

olanca hızımla koştum ve büyük bir sevinç içinde, elinde fener olan yaşlı bir adamla yüzyüze geldim.

"Tanrı'ya şükürler olsun!" çığlığı koptu dudaklarımdan istemsizce.

Adam gözlerini kırpıştırdı, kaşlarını çattı ve yüzüme dikkatle baktı.

"Ne için?" diye homurdandı suratını asarak.

"Şey... seni karşıma çıkardığı için. Karda kaybolacağımdan endişe etmeye başlamıştım."

"Eh, insanlar kimi vakit bu civarlarda kaybolurlar, eğer Tanrı'nın isteği buysa, senin de diğerleri gibi kaybolmana ne engel olabilir?"

"Eğer Tanrı ikimizin beraberce kaybolmamızı buyurduysa, buna itaat etmeliyiz," diye yanıtladım,- "ama yanımda sen olmadan kaybolmaya niyetli değilim, dostum. Şu anda Dwolding'den ne kadar uzaktayım?"

"Neresinden baksan yirmi mil."

"Pekiyi, ya en yakın köy?"

"En yakın köy Wyke Köyü'dür ve orası da diğer yönde, on iki mil mesafede."

"Madem öyle, sen nerede oturuyorsun?"

Fenerini belli belirsiz sallayarak, "Şuracıkta," dedi.

"Herhalde eve dönüyorsundur?"

"Belki."

"O zaman ben de seninle geliyorum."

Yaşlı adam başını salladı ve düşünceli bir tavırla, burnunu fenerin kulpuna sildi.

"İşe yaramaz," diye homurdandı. "O seni içeriye almaz ...yapmaz bunu."

"Bunu göreceğiz," diye yanıtladım hemen. "Kimmiş O?"

"Efendi."

"Kimmiş efendin?"

Aldığım damdan düşme cevap, "Bu seni ilgilendirmez," oldu.

"Pekala, pekala,- sen yolu göster, ben de efendinin bana bu gece için yatacak bir yer ve yiyecek bir şeyler vermesini sağlayayım."

"Eh, bir deneyebilirsin!" diye mırıldandı gönülsüz rehberim,- ve hâlâ başını sallayarak, masallardaki cüceler gibi topallayarak, yağan karın içinde yürüdü. Karanlıkta, olduğundan daha büyük görünen bir evin silueti belirdi ve öfkeyle havlayan koca bir köpek fırladı dışarı.

"Ev bu mu?" diye sordum.

"Ya, ev bu. Otur, Bey!" dedi ve ceplerinde anahtar aramaya koyuldu.

Onun arkasına yaklaştım, içeri girme fırsatını kaybetmek istemiyordum ve fenerden vuran küçük, dairesel ışıkta kapının tıpkı bir zindan kapısı gibi, demir çivilerle perçinlenmiş olduğunu gördüm. Derken adam anahtarı çevirdi, onu bir kenara itip eve daldım.

İçeri girince merakla çevremi kolaçan ettim ve kendimi çatısı kirişli, koca bir holde buldum. Bu yerin değişik amaçlara hizmet ettiği apaçık ortadaydı. Bir köşeye tıpkı bir ambardaki gibi, tavana kadar mısır yığılmıştı. Diğer köşeye ise un çuvalları, tarım aletleri, fıçılar ve her cinsten lüzumsuz eşya istiflenmişti,- başımın üzerindeki kirişlerden dizi dizi jambonlar, tuzlanmış domuz etleri ve kışın kullanılmak üzere kurutulmuş deste deste otlar sarkıyordu. Orta yerde, üzerine kirli bir örtü atılmış

koskoca bir nesne vardı, neredeyse kirişlerin yansına kadar yükseliyordu. Örtünün bir ucunu kaldırınca, hayretler içinde, bunun dört küçük tekerleği olan kaba bir platforma monte edilmiş, şaşırtıcı boyutlarda bir teleskop olduğunu gördüm. Teleskobun tüpü boyalı tahtadan yapılmıştı ve yine kabaca şekillendirilmiş madeni şeritler geçirilmişti etrafına,- loş ışıkta tahmin edebildiğim kadarıyla, aynasının çapı en azından kırk santim olmalıydı. Aleti tetkik edip, bunun alaylı bir cam ustasının elinden çıkma mı olduğunu kestirmeye çalışıyordum ki, tiz sesli bir zil çaldı

Rehberim, yüzünde habis bir sırıtışla, "Bu senin için,” dedi. "Odası şurada."

Salonun diğer ucundaki, alçak, siyah bir kapıyı işaret etti. Salonu boydan boya geçtim, kapıyı biraz gürültüyle çaldım ve bir davet beklemeksizin içeriye giriverdim. Üstü kağıt ve kitap dolu bir masadan beyaz saçlı, iri yarı bir ihtiyar doğruldu ve yüzünde sert bir ifadeyle önüme dikildi.

"Siz kimsiniz?" diye sordu. "Buraya nasıl geldiniz? Ne istiyorsunuz?"

"Dava vekili James Murray. Kır boyunca yayan yürüyerek. Yiyecek, içecek ve istirahat."

Adam gür kaşlarını kaldırdı, ardından uğursuzca kaş çattı.

"Burası han değil," dedi kibirle. "Jacob, bu yabancıyı içeri almaya nasıl cüret edersin?"

"Onu içeri ben almadım," diye homurdandı diğer ihtiyar. "Beni kır boyunca takip etti, sonra da kapıyı omuzlayıp benden önce eve girdi. Bir seksen beşlik bir adamla başa çıkamam ya."

"Söyleyin beyefendi, hangi hakla evime zorla girdiniz?"

“Eğer boğuluyor olsaydım sandalınıza tutunmamı sağlayacak olan hakla,- kendini koruma hakkıyla."

"Kendini koruma mı?"

"Dışarıda daha şimdiden beş santim kar var," diye yanıtladım kısaca, "şafak sökmeden önce cesedimi örtecek kadar kalınlaşmış olur."

Adam uzun adımlarla pencereye yürüdü, kalın siyah bir perdeyi yana çekti ve dışarıya baktı.

"Doğru," dedi. "Eğer isterseniz, sabaha kadar burada kalabilirsiniz. Jacob, akşam yemeğini servis et."

Ardından oturmamı işaret etti, kendisi de koltuğuna döndü ve gelişimle yarıda kesilen çalışmalarına gömüldü.

Silahımı bir köşeye yaslayıp şöminenin başına bir iskemle çektim ve içinde bulunduğum mekanı acele etmeden gözden geçirdim. Salondan daha küçük ve düzenlenişi bakımından daha az tutarsız olan bu oda, yine de merakımı uyandıracak şeyler barındırıyordu. Yerde halı yoktu. Badanalanmış duvarların bir kısmına tuhaf şemalar karalanmıştı, geriye kalan kısımdaki rafların üzeriyse, çoğunun ne işe yaradığını bilemediğim felsefi aletlerle dolup taşıyordu. Şöminenin bir yanında kirli el yazması ciltlerin dizili durduğu bir kütüphane,- öbür yanındaysa ortaçağa özgü azizlerin ve şeytanların boyalı oymalarıyla süslenmiş küçük bir org vardı. Odanın uzak köşesindeki bir dolabın yarı yarıya açık duran kapısından, uzunca bir dizi halinde jeolojik örnekler, cerrahi preparatlar, maden eritme kapları, imbikler ve kavanozlar dolusu kimyasal madde gördüm,- yanıbaşımdaki şömine rafındaysa ufak tefek nesnelerin yanısıra, güneş sisteminin bir modeli, küçük bir galvanik pil ve bir mikroskop duruyordu. Tek bir iskemlenin bile üzeri boş değildi. Her köşeye kitaplar yığılmıştı. Zemin bile haritalar, maketler, kağıtlar, şeffaf kağıda çizilmiş kopyalar ve akla hayale gelebilecek her cinsten ıvır zıvırla kaplıydı.

Gözüme takılan her yeni nesneyle birlikte artan bir hayranlıkla, çevreme bakındım. Hayatımda hiç bu kadar garip bir oda görmemiştim, bu vahşi ve ıssız kırın ortasındaki yapayalnız bir çiftlik evinde böyle bir oda bulmak daha da garipti! Bakışlarım tekrar tekrar çevremdeki nesnelerle ev sahibim arasında gidip geldi, kendi kendime bu adamın kim ya da ne olabileceğini sorup duruyordum. Başı fevkalade güzeldi,- ama filozoftan çok, bir şairin başıydı bu. Şakaklara doğru geniş, gözlerinin üzeri çıkık, kusursuz bir beyazlıktaki gür saçlarla örtülüydü,- Ludwig van Beethoven'in başının tüm idealliğine ve onun başını karakterize eden sertliğin büyük bir kısmına sahipti. Ağzının civarındakiler aynı derin çizgilerdi, alnındakilerse yine aynı haşin kaşlar. Yüzünde aynı ifade yoğunluğu vardı. Ben hâlâ onu gözlemlemekle meşgulken kapı açıldı, Jacob akşam yemeğini getirdi. Efendisi o zaman kitabını kapadı, doğruldu, şu ana dek sergilemiş olduğundan daha büyük bir nezaketle beni masaya buyur etti.

Önüme bir tabak jambonlu yumurta, bir somun esmer ekmek ve harika bir şişe şeri konmuştu.

"Size sadece en mütevazisinden çiftlik yiyecekleri sunabiliyorum, beyefendi," dedi evsahibim. "Eminim ki iştahınız, kilerimizin kusurunu telafi ettirecektir."

Daha şimdiden yemeklerin üzerine saldırmış ve açlıktan kırılan bir avcının şevkiyle, ona itiraz edip daha önce hiç bu kadar nefis şeyler tatmadığımı söylüyordum.

Başıyla eğilerek kısa bir selam verdi ve sadece bir sürahi dolusu süt ile bir kase lapadan oluşan yemeğinin başına geçti. Yemeğimizi sessizce yedik, işimiz bitince Jacob tepsiyi götürdü. Sonra iskemlemi tekrar ateşin başına çektim. Beni biraz da şaşırtarak, evsahibim de aynısını yaptı ve aniden bana dönüp sordu:

"Beyefendi, tam yirmi üç yıldır mutlak bir inzivada yaşadım. Bu süre boyunca pek yabancı yüz görmedim ve tek bir gazete bile okumadım. Dört yılı aşkın zamandır evimin eşiğinden adımını atan ilk yabancı sizsiniz. Bu kadar zaman önce elimi eteğimi çektiğim dünyaya dair birkaç kelime etme inceliğini gösterir miydiniz?"

"Lütfen sorun,” diye yanıtladım. 'Tüm kalbimle hizmetinizdeyim."

Başıyla onayladı ve öne eğildi, dirsekleri dizlerine dayalıydı ve başını iki elinin arasına almıştı,- gözlerini ateşe dikip, bana soru sormaya başladı.

Soruları daha çok bilimsel konulara yönelikti, son zamanlardaki gelişmelerden ve hayattaki pratik kullanımlarından neredeyse hiç haberi yoktu. Bir fen öğrencisi olmamakla birlikte, sınırlı bilgim elverdiğince sorularını iyi yanıtladım,- ne var ki bu hiç kolay bir iş değildi ve soru faslından tartışmaya geçilip adam benim sunmaya çalıştığım gerçeklerin ışığında kendine sonuçlar çıkarmaya başlayınca ferahladım. O konuştu ve ağzım açık dinledim. O kadar çok konuştu ki, onun benim varlığımı unuttuğuna ve yüksek sesle düşünmekte olduğuna kanaat getirdim. Daha önce hiç böyle bir şey duymamıştım,- o günden sonra da duymadım. Tüm felsefe sistemlerine aşinaydı, çözümleme safhasında incelikli, genelleme yapmaya gelince cüretkardı, düşüncelerini kesintisiz bir sel halinde döküyordu ve gözlerini ateşten ayırmaksızın, yine o karamsar tavırla,- tıpkı ilham bulmuş bir hayalperest gibi, bir laftan diğerine, konudan konuya atlıyordu. Pratik bilimden zihinsel felsefeye, tellerdeki elektrikten sinirlerdeki elektriğe,- Watts'dan Mesmer'a, Mesmer'dan Reichenbach'a, Reichenbach'tan Swedenborg'a, Spinoza'ya, Condillac'ya, Descartes'a, Berkeley'ye, Aristo'ya, Eflatun'a, Doğu'nun mistiklerine ve büyücülerine uzanan, çeşit ve kapsamı insanı hayrete düşürse de onun dudaklarından adeta müzik ölçüleri gibi kolayca ve uyumla dökülen geçişlerdi bunlar. Çok geçmeden -laf hangi kestirimden ya da örnekten oraya gelmişti, unuttum,-

ama teorik felsefenin bile sınırlarını aşan ve hiçbir insanoğlunun bilmediği bir yere uzanan o konudan bahis açtı. Ruhtan ve tutkularından, tinden ve onun gücünden, altıncı histen, kehanetlerden,- her çağda kuşkucuların yadsıyıp, safların inandığı,- hayalet, hortlak ya da doğaötesi varlık adlarıyla anılan olgulardan dem vurdu.

"Dünya," dedi, "kendi dar yarıçapının dışında kalan her şeyden gitgide daha çok kuşku duyar oldu,- bilim adamlarımız da bu ölümcül eğilimin başını çekiyorlar. Deneylerle ispatlanamayan her şeye masal gözüyle bakıp dudak büküyorlar. Laboratuvarda ya da otopsi odasında teste tabi tutulamayan her şey onlar için yanlış. Hayaletlerden başka hangi batıl inanca karşı böylesine uzun ve inatçı bir savaşa girişilmiş ki? Acaba hangi batıl inanç böylesine uzun süredir, bu kadar sıkı şekilde insanların zihnindeki yerini korumuş? Bana fizikte, tarihte veya arkeolojide bu kadar çok insanın şahitliğiyle desteklenen bir başka gerçek gösterin. Her iklimin, her çağın, her ırkın insanları inanmışlardır hayaletlere, eskilerin en ağırbaşlı bilgesi de, günümüzün en kaba vahşisi de, hristiyanı, paganı, panteisti, materyalisti, tümü,- oysa bu yüzyılın düşünürleri bu olguya çocuk masalı diye bakıyorlar. İkincil derecedeki kanıtlar onların terazisinde bir tüy kadar ağırlık etmiyor. Fiziğin çok değer verdiği sebep sonuç karşılaştırması, hayaletler söz konusu olduğunda değersiz ve güvenilmez bulunuyor. Sözüne güvenilir şahitler, bir mahkeme önünde ne kadar etkili olursa olsun, bu konuda hiçbir işe yaramıyor. Bunu ilan etmeden önce duraksayanlar şarlatan olmakla itham ediliyor. Buna inananlarsa ya hayalperest, ya da budala."

Acı sözlerdi söyledikleri ve konuştuktan sonra birkaç dakika sessizce içine kapandı. Şimdi başını kaldırmıştı, farklı bir ses ve tavırla ekledi:

"Ben, beyefendi, duraksadım, soruşturdum, inandım ve kanaatimi dünyaya duyurmaktan çekinmedim. Ben de hayalperest damgası yedim,

çağdaşlarım beni alaya aldılar, beni hayatımın en iyi yılları boyunca onurla emek verdiğim bilim alanından yuhalayarak defettiler. Bunlar tam yirmi üç yıl önce gerçekleşti. O günden bu yana, şu anda gördüğünüz şekilde yaşadım, ben nasıl dünyayı unuttuysam, dünya da beni unuttu. İşte hikayemi duydunuz."

"Çok hüzünlü bir hikaye," diye mırıldandım, ne demem gerektiğini bilemiyordum.

"Çok sıradan bir hikaye," diye yanıtladı. "Ben sadece gerçeği söylediğim için acı çektim, tıpkı benden önce yaşamış daha iyi ve daha bilge insanların da yaptığı gibi."

Sanki sohbeti sonlandırmak arzusundaymış gibi kalktı, pencereden dışarı baktı.

Perdeyi örtüp ateşin başına gelirken, "Kar yağışı durmuş," diye belirtti.

"Durmuş mu?" diye bağırdım hevesle ayağa fırlarken. "Ah, keşke mümkün olsaydı ...ama hayır! Hiç ümit yok. Eğer kırda yolumu bulabilseydim bile bu gece yirmi mil yol yürüyemezdim."

"Bu gece yirmi mil yol yürümek mi?" diye tekrarladı evsahibim. "Nedir aklınızdan geçen?"

"Karım," diye yanıtladım sabırsızca. "Yolumu kaybettiğimi bilmeyen ve şu anda heyecan ve korku ile yüreği parçalanan genç karım."

"O nerede?"

"Dwolding'te, yirmi mil uzakta."

"Dwolding'te," diye yankıladı düşünceli düşünceli. "Evet, mesafenin yirmi mil olduğu doğrudur,- ama ...gerçekten de önümüzdeki yedi-sekiz saati burada geçiremeyecek kadar kaygılı mısınız?"

"Evet, öyle kaygılıyım ki, şu an bir at ile rehber için on gine verirdim."

"Dileğiniz çok daha ucuza yerine getirilebilir," dedi gülümseyerek. "Kuzeyden gelen ve Dwolding'te atlarını değiştiren posta arabası buranın beş mil uzağından geçer, yaklaşık bir saat on beş dakika sonra belli bir kavşakta olacak. Eğer Jacob size kır boyunca eşlik eder de eski posta arabası yoluna çıkarırsa, sanırım yolun yenisiyle kesiştiği yeri bulabilirsiniz?"

"Kolaylıkla ve memnuniyetle."

Adam tekrar gülümsedi, zili çaldı, yaşlı uşağa emir verdi. Sonra kimyasal maddeleri sakladığı dolaptan bir viski şişesiyle şarap kadehi aldı, konuştu:

"Kar tabakası kalın, bu gece kırda yol almak güç olacaktır. Yola çıkmadan önce bir bardak *usquebaugh'ya*[1] ne dersiniz?"

İçkiyi reddetmeye kalktım ama ısrar etti, ben de içtim. İçki, gırtlağımdan aşağı sanki sıvı bir ateşmişçesine indi ve neredeyse nefessiz kaldım.

"Serttir," dedi,- "ama içinizi sıcak tutar. Artık boşa geçirecek vaktiniz yok. İyi geceler!"

Ona konukseverliği için teşekkür ettim, daha ben sözümü bitirmeden arkasını dönmeseydi elini de sıkacaktım. Sonra, salon boyunca yürüdüm, Jacob arkamdan dış kapıyı kilitledi ve uçsuz bucaksız beyaz kırlardaydık.

Rüzgâr dinmiş de olsa havada hâlâ acı bir soğuk vardı. Üzerimizdeki kara gökkubbede tek bir yıldız bile ışıldamıyordu. Ayaklarımızın altında hızla çıtırdayan kar dışında gecenin ağır durgunluğunu bozacak hiçbir şey yoktu. Bu görevi pek de canı gönülden

karşılamayan Jacob, elinde feneri, ardında gölgesi, ayaklarını sürüye sürüye yürüyordu. Ben de silahım omzumda, çene çalmaya en az onun kadar isteksiz, peşisıra geliyordum. Aklımda evsahibim vardı. Sesi hâlâ kulaklarımda çınlıyordu. Hayal gücüm hâlâ onun güzel sözlerinin tutsağıydı. Fazlasıyla endişeli zihnimin bütün o tümceleri, sözleri, sayısız canlı imgeyi ve görkemli muhakemeyi, tam onun ağzından çıktığı şekliyle bugün bile anımsamasına hayret ederim. İşittiklerim üzerine kafa yorup, yer yer eksik kalan halkaları tamamlamaya çabalarken, dalgınca, gözüm dünyayı görmeden rehberimin adımlarını takip ediyordum. Jacob şimdi -bana sadece birkaç dakika geçmiş gibi geliyordu— aniden durmuştu ve bana döndü:

"İşte yolun orada. Taş duvar sağında kalsın, yolu şaşırmazsın."

"Öyleyse bu, eski araba yolu?"

"Ya, eski araba yolu."

"Peki kavşağa varmadan önce ne kadar yolum var?"

"Neredeyse üç mil."

Cüzdanımı çıkarınca birden dili çözülüverdi..

"Yol yaya yürüyenler için rahattır," dedi, "ama kuzeyden gelip giden at arabaları için fazlaca dik ve dardır. İşaret levhasına yakın, korkulukların kırılmış olduğu yeri göreceksin. Kazadan beri hiç tamir edilmedi."

"Ne kazası?"

"Eh, gece posta arabası dosdoğru aşağıdaki vadiye uçtu -rahat bir yirmi metre ve dahası— koca ilçedeki en kötü yolda."

"Korkunç! Kaç kişi öldü?"

"Hepsi. Dördü ölü bulundu, diğer ikisi de ertesi sabaha çıkmadılar."

"Ne kadar önce olmuştu bu olay?"

"Tam dokuz yıl."

"İşaret levhasının yanı mı demiştin? Aklımdan çıkarmam. İyi geceler."

"İyi geceler beyefendi ve de teşekkürler." Jacob yarım altım cebine indirdi, eliyle şapkasına dokunurmuş gibi yaptı ve ağır adımlarla, geldiği yolu gerisin geri döndü.

Fenerinin ışığı bütünüyle kayboluncaya değin bekledim, sonra kendi yolumu tuttum. Üzerime çöken zifiri karanlığa rağmen işin en ufak bir güçlüğü bile kalmamıştı, taş duvarın kenarlan karların ölgün pırıltısında gayet rahat seçiliyordu. İşitecek sadece kendi ayak seslerim varken ne kadar da sessiz geliyordu çevre,- ne kadar sessiz ve yalnız! İçimi nahoş bir yalnızlık duygusu bürümüştü. Hızımı arttırdım. Mırıldanarak bir şarkı tutturdum. Kafamda koca koca rakamları topladım ve bileşik faiz hesapları yaptım. Lafın kısası, az öncesine kadar dinlemiş olduğum o ürpertici spekülasyonları aklımdan çıkarmak için elimden geleni denedim, bir nebze başarılı da oldum buna.

Bu sırada, gece havası gitgide soğumuştu ve ne kadar hızlı yürürsem yürüyeyim kendimi sıcak tutamıyordum. Ayaklanın buz kesmişti. Ellerim hissizleşmişti ve silahımı mekanik bir şekilde kavramıştım. Nefes alışım bile güçleşmişti, sanki sakin bir kuzey yolunda yürüyor gibi değil de devasa Alpler'in zirvelerine tırmanıyor gibiydim. Bu son belirti az sonra öyle ızdırap verici bir hal almıştı ki, birkaç dakika mola verip sırtımı taş duvara yaslamaya mecbur kaldım. Bunu yaparken tesadüfen arkamı dönüp yola baktım ve uzaktan, adeta yaklaşan bir fenerin parıltısını andıran, belirsiz, ışıklı bir nokta gördüm,- yüreğime su serpildi. İlk başta bunu

Jacob'un ayak izlerimi takiben beni izlediğine yordum,- ama ben daha bu tahmini yürütürken bile ikinci bir ışık belirivermişti ...besbelli ilkiyle paralel konumda, aynı hızda yaklaşan bir ışıktı bu. Bir at arabasının terkedildiği ve tehlikeli olduğu iddia edilen bir yolu kullanması garip de görünse, bunların şahsi bir taşıta ait olduğunu anlamak için ikinci kez düşünmem gerekmedi.

Bununla birlikte hakikatten şüphe edilemezdi, çünkü ışıklar her geçen saniye büyüyor ve parlaklaşıyorlardı, hatta ışıkların arasından arabanın karanlık siluetini seçebildiğimi sandım. Çok hızlı ve sessizce yaklaşıyordu, tekerleklerinin altındaki kar neredeyse otuz santimdi.

Arabanın gövdesi artık fenerlerinin ardında rahatlıkla görülebilir olmuştu. Alışılmadık şekilde yüksek görünüyordu. İçime ansızın bir şüphe düştü. Karanlıkta işaret levhasını görmeden kavşağı geçmiş olmam mümkün müydü? Bu da benim beklemekte olduğum arabanın ta kendisi miydi?

Bu soruyu kendime ikinci kez sormama gerek kalmadı, çünkü araba dönemeci almıştı,- muhafız, sürücü, dışarıdaki bir yolcu ve üzerlerinden buğu yükselen dört kır atın tümü de, hafif aydınlık bir pusla sarmalanmışlardı. Arabanın fenerleri bu pusta bir çift ateşli göktaşı gibi ışık saçıyordu.

İleri atıldım, şapkamı salladım, bağırdım. Posta arabası olanca hızıyla geldi ve yanımdan geçiverdi. Görülmediğim, işitilmediğim korkusuna kapıldım, ama bu yalnızca bir an sürdü. Sürücü arabayı durdurdu,- pelerinini ve yün atkısını gözüne kadar çekmiş olan muhafız belli ki o gürültüde derin bir uykuya dalmıştı, ne çağrıma cevap verdi, ne de inmek için en küçük bir çaba sarfetti,- dışarıdaki yolcu başını çevirmeye bile tenezzül etmedi. Kapıyı kendim açıp içeri baktım. Arabada sadece üç yolcu vardı, böylelikle ben de bindim,- kapıyı çektim, boş köşeye yerleştim ve talihimden dolayı kendi kendimi kutladım.

Arabanın içi sanki dışarıdan bile soğuk gibiydi ve her yere son derece rutubetli, nahoş bir koku hakimdi. Diğer yolculara bir göz gezdirdim. Tümü de erkekti ve ağızlarını bıçak açmıyordu. Uyuyormuş gibi gözükmüyorlardı, ama her biri sanki kendi düşüncelerine gömülmüşçesine köşesine çekilmişti. Bir sohbet konusu açmaya kalktım.

"Bu gece hava ne kadar da soğuk," dedim çaprazımdaki yolcuya hitap ederek.

Başını kaldırıp bana baktı ama yanıt vermedi.

"Kış," diye ekledim, "olanca şiddetiyle başlamışa benziyor."

Adamın oturduğu köşe o kadar loştu ki, yüz hatlarını açık seçik göremiyordum,- bununla birlikte gözlerinin hâlâ üzerimde olduğunun farkındaydım. Yine de tek kelime etmedi.

Başka zaman olsa biraz öfkelenir, belki de bu öfkemi dile getirirdim, ama şu anda kendimi ikisini de yapamayacak denli bitkin hissediyordum. Gecenin buz gibi soğuğu iliklerime kadar işlemişti ve at arabasının içindeki tuhaf koku, dayanılmaz ölçüde bulandırıyordu midemi. Tepeden tırnağa titredim ve solumdaki yolcuya dönüp bir pencere açmaya itirazı olup olmayacağını sordum.

Ne konuştu, ne de kıpırdadı.

Soruyu biraz daha yüksek sesle tekrarladım, ama sonuç yine aynı oldu. Sonra sabrım taştı, pencereyi aşağı indirdim. Bunu yaparken deri kayış elimde kaldı ve camın bariz biçimde yılların biriktirdiği küfle kaplı olduğu gözüme çarptı. Böylece dikkatimi arabanın durumuna verdim, daha dikkatlice inceledim ve dışarıdaki fenerlerin güvenilmez ışığında, onun dökülmekte olduğunu gördüm. Arabanın her bir parçası tamir gerektirecek halde olmak şöyle dursun, çürümeye yüz tutmuştu. Pencere tahtaları dokunulduğunda parçalarına ayrılıyordu. Deri akşamın üzeri küf kaplıydı ve

kelimenin tam anlamıyla bozulmuş, ahşaptan ayrılmıştı. Zemin neredeyse ayağımın altında ufalanıyordu. Kısacası, tüm araba nemden çürümüş haldeydi, belli ki yıllardan beri bir köşeye atılmış durduğu depodan bir iki günlüğüne sefere çıkarılmıştı.

Henüz hitap etmemiş olduğum üçüncü yolcuya döndüm ve bir yorumda daha bulundum.

"Bu araba,” dedim, "acınacak durumda. Her zamanki posta arabası tamirdedir herhalde?"

Başını ağır ağır bana çevirdi ve tek laf etmeksizin yüzüme baktı. Ömrüm olduğu sürece o bakışı asla unutmayacağım. O bakışla kalbim buz kesti. Şimdi hatırıma getirdikçe bile kalbim buz kesiyor. Gözleri, doğal olmayan ateşli bir ışıltıyla parlıyordu. Yüzü bir cesedinki gibi mosmordu. Kansız dudakları sanki ölümün ızdırabıyla gerilmişti ve pırıldayan dişler serilmişti ortaya.

Söylemek üzere olduğum kelimeler dudaklarımda dondu kaldı ve tuhaf, ürpertici bir korku beni pençesine aldı. O ana kadar gözlerim arabanın karanlığına alışmıştı ve ortalığı şöyle böyle görebiliyordum. Çaprazımdaki komşuma döndüm. O da bana yüzünde aynı irkilten solgunlukla bakıyordu ve gözünde aynı zalim pırıltı vardı. Elimi alnıma götürdüm. Yanımda oturan yolcuya çevirdim başımı ve... ah, Tanrım! Gördüğüm şeyi nasıl tarif edebilirim ki? Yaşayan biri değildi gördüğüm... hiçbiri benim gibi canlı değildi! Korkunç yüzlerinde,- mezarın çiyleriyle nemlenmiş saçlarında,- çamur içindeki lime lime dökülen kıyafetlerinde,- çoktandır gömülü cesetlerinkine benzeyen ellerinde, ölgün, fosforlu bir ışık, çürümüşlüğün ışığı oynaşıyordu. Bir tek gözleri, o korkunç gözleriydi canlı olan ve hepsi de tehdit edercesine dikilmişti bana!

Kendimi kapıya atıp boş yere açmaya uğraşırken, dudaklarımdan dehşet dolu bir feryat; imdat ve merhamet dileyen anlaşılmaz bir vahşi

çığlık yükseldi.

O anda tıpkı yazın çakan şimşeğin ışığında görünen bir manzara gibi kısa ve canlı şekilde, ayın fırtına bulutlarının arasındaki bir gedikten parladığını gördüm ...o korkunç işaret levhası yol kenarında uyarı dolu parmağını kaldırmıştı... kırık korkuluklar... şaha kalkan atlar... aşağıdaki karanlık uçurum. Sonra at arabası denizdeki bir gemi gibi sallandı. Peşinden büyük bir çarpışma. .. ezici bir acı hissi... ve ardından, karanlık.

Bir sabah derin uykudan uyanıp da karımı başucumda beni izlerken bulduğumda aradan sanki yıllar geçmiş gibiydi. Ardından yaşananları geçip, size birkaç kelimeyle, onun şükran dolu gözyaşlarıyla bana anlatmış olduğu hikayeyi aktaracağım. Eski araba yoluyla yenisinin birleştiği kavşağa yakın bir yerde bir uçurumdan aşağı düşmüşüm ve mutlak ölümden, rüzgârın aşağıdaki kayaların eteğinde biriktirdiği kalın kar tabakasına çarparak kurtulmuşum. Şafak sökerken bir çift çoban beni bu kar kümesinin üzerinde görmüş ve en yakındaki sığınacak yere taşıyıp yardımıma bir cerrah çağırmışlar. Cerrah beni kırık bir kol ve kafatasımda bir çatlak ile çılgınlığın eşiğinde bulmuş. Cep defterimde adım ve adresim olduğundan, bana bakıcılık etmesi için eşim çağrılmış, gençlik ve güçlü bir bünye sayesinde en sonunda tehlikeyi atlatmışım. Söylemem gereksiz, ama düştüğüm yer tam olarak, dokuz sene önce posta arabasının başına korkunç bir kazanın geldiği o yermiş.

Az önce size anlatmış olduğum korku dolu olaylardan karıma asla bahsetmedim. Tüm bunları benimle ilgilenen cerraha anlattım ama o, macerama sadece yüksek ateşin yarattığı bir hayal gözüyle baktı. Ta ki artık bu konudan keyifle bahsedemediğimizi farkedinceye kadar, tekrar tekrar tartıştık, sonra bir kenara bıraktık. Başkaları hangi sonuca varırlarsa varsınlar... ben yirmi yıl önce, o Hayalet Posta Arabasının dördüncü yolcusu olduğumu *biliyorum.*

*Çeviren: Barı§ E. Alkım*

## BRAM STOKER

1847-20 NİSAN 1912

Abraharp 'Bram' Stoker Dublin'de, bir devlet memurunun oğlu olarak dünyaya geldi. Yedi çocuğun üçüncüsüydü. Çocukluğunu fiziksel özürlü olarak geçirmesine rağmen, gençlik yıllarında Dublin Üniversitesi'nin en önemli atletleri arasına girebilecek kadar güçlü bir istence sahip olduğunu gösterdi. Babasının izinden giderek o da bir memur oldu, ama bu işiyle tiyatro aşkını birleştirip, *The Evening Mail* gazetesinin tiyatro eleştirmenliğini de yürüttü. 1878 yılında Oscar Wilde'in eski sevgilisi Florence Balcome ile evlendi.

Her ne kadar bir dizi kısa öyküsü yayınlanmışsa da, yazarlık şöhretini 1897 yılında ilk baskısı yapılan *Dracula* ile kazanmıştır. Derhal en çok satan kitaplar arasında yer alan *Dracula*, bugüne dek milyonun üzerinde satmıştır ve İngiliz edebiyatının en önemli korku yapıtı olarak kabul edilir.

*Diğer önemli yapıtları arasında The Snake's Pass (Yılanın Geçişi, 189o), The Mystery of the Sea (Denizin Esrarı, 1902), The Jewel of the Senen Stars (Yedi Yıldızlı Mücevher, 1904), The Lady of the Shroud (Kefenli Kadın, 1909) ve Ken Russel tarafından filme alınan The Lair of the White Worm (Beyaz Kurdun ini, 1911) sayılabilir.*

Bağımlılık derecesinde beğendiği bir tiyatro sanatçısı ve dostu olan Henry Irving'in 1905 yılında ölmesinin ardından felç geçiren Stoker, yirmi dört saat komada kaldıktan sonra toparlanmış ve yazarlığa devam etmiş, altmış yaşındayken *Daily Chronicle* gazetesinde Winston Churchill ile yaptığı söyleşisi yayınlanmıştır.

Kraliçe Victoria döneminin katı kurallarına inceden inceye uyan bir beyefendi olarak yaşayan Stoker, aslında atılgan ve serüvenci olan kişiliğinin biriken tüm bu engellemelerini ve düş kırıklıklarını yapıtlarına boşaltmıştır.

Londra'da, 1912 yılında ölmüştür.

# YARGICIN EVİ

Malcolm Malcolmson, sınav zamanı yaklaştığında, bir yerlere kaçıp çalışmalarını tek başına sürdürmeye karar verdi. Deniz kıyısının albenisinden çekiniyor, ama taşranın mutlak ücralığından da aynı ölçüde korkuyordu,- çünkü bu tür yerlerin gizemli çekiciliğini eskiden beri iyi bilirdi ve dolayısıyla dikkatini hiçbir şeyin dağıtamayacağı gösterişsiz ve küçük bir kasaba bulmaya azmetti. Arkadaşlarının fikirlerini almaktan sakındı, çünkü onların hep daha önce kendisinin de bulduğu ve tanışlar edindiği yerleri tavsiye edeceklerini düşünüyordu. Malcolmson dostlarından sakınmaya çalıştığı kadar, dostlarının dostlarından görebileceği ilginin de kendisine ayakbağı olmasına izin vermeye kesinlikle niyetli değildi ve böylece uygun bir yeri kendi başına aramaya karar verdi. Giysilerini ve gerek duyacağı kitaplarını bir valize doldurduktan sonra, tarifedeki tanımadığı ilk kasabaya bir bilet kestirdi.

İki saatlik yolculuğun ardından Benchurch'e indiğinde, çalışmalarını huzur içinde sürdürebilmesi için uygun bir fırsat yakaladığını garanti edebilecek kadar emindi iz bırakmadığından. Doğrudan doğruya uykulu, küçük kasabanın yegane hanına gitti ve tek gece için bir oda kiraladı. Benchurch bir pazar kasabasıydı ve her üç haftada bir tıka basa dolar, ama geri kalan yirmi bir gün boyunca ancak bir çöl kadar hareketli olurdu. Malcolmson, vardığının ikinci günü, 'Hayırlı Yolcu' gibi sessiz ve sakin bir hanın sağladığından bile daha tenha bir köşe bulabilmek amacıyla çevreye bakınmaya başladı. Sadece bir tek yer vardı beğendiği ve orada sessizlikle ilgili en çılgın düşlerinin bile tatmin olacakları kesindi,- aslında tenhalık sözcüğü dahi orayı tanımlamakta yetersiz kalıyordu... soyutlanmışlığını yeterince vurgulayabilecek tek sözcük terk edilmişlik olabilirdi ancak. Üçgen çatıları ve bu tür evlerde sıklıkla görülenden çok daha yükseğe yerleştirilmiş küçük pencereleriyle, Jakobyen üslupta inşa

edilmiş biçimsiz ve tehditkar eski bir evdi bu ve sağlam görünüşlü, yüksek, tuğla bir duvarla çevrelenmişti. Gerçekten de yakından incelendiğinde, sıradan bir evden çok tahkim edilmiş bir kaleyi andırıyordu. Ama bütün bunlar Malcolmson'ı çok hoşnut etmişti. "İşte, aramakta olduğum yer tam burası," diye geçirdi aklından, "ve eğer buradan yararlanma fırsatını elde edebilirsem, çok mutlu olacağım." Evin kullanılmadığını kuşkuya yer bırakmayacak biçimde anladığında, neşesi kat kat arttı.

Postaneye uğradı ve evin herhangi bir odasını kiralama başvurulan karşısında nadiren şaşıran emlakçının adını aldı. Yörenin avukatı ve komisyoncusu olan Bay Crawford güleryüzlü, yaşlı bir adamdı ve evde yaşamaya niyetli herhangi bir kişinin varlığı karşısında duyduğu içten memnuniyeti itiraf etmekte bir sakınca görmemişti.

"Doğrusunu söylemek gerekirse," demişti, "sırf halkı burada birilerinin yaşayabileceği gerçeğine alıştırmak için, evi bedava kiralamaktan bile ne denli mutluluk duyacağımızı ev sahipleri adına belirtmeliyim. O kadar uzun süredir boş kaldı ki, saçma bir önyargının yerleşmesine neden oldu ve bu ancak oraya yerleşilmesiyle ortadan kalkabilir... Eğer," diye de ekledi Malcolmson'a muzip bir bakış atarak, "sizin gibi okumuş bir kişi bir süre için oradaki huzuru arzu ederse."

Malcolmson, emlakçıya bu 'saçma önyargının ne olabileceğini sormadı,- eğer gerekirse bu konuda daha fazla bilgiyi başka kaynaklardan da alabileceğini biliyordu. Uç aylık kirasını ödedi, bir fatura aldı ve ev işlerine bakabilecek yaşlı bir kadının adıyla, anahtarlar cebinde olmak üzere dışarı çıktı. Sonra, müşfik ve sevecen bir kişi olan hancı kadının yanına gitti ve ne tür araç gereçle erzağa ihtiyaç duyulabileceğini sordu. Yerleşmeyi düşündüğü yeri açıkladığında, kadıncağız iki elini birden hayretle havaya kaldırdı.

"Yargıcın Evi demeyiniz sakın!" diye bağırdı kadın yüzü kireç rengine dönüşerek. Malcolmson evin adını bilmediğini söyledi ve yerini

tarif etti. Bitirdiğinde kadın yanıt verdi: "Evet, elbette... ta kendisi! Evet, kesinlikle... tam orası! Kuşku yok ki orası Yargıcın Evi!" Kadından orası hakkında bilgi vermesini istedi, o evin niçin böyle adlandırıldığını ve niçin aleyhinde olduğunu sordu. Kadının söylediğine göre evin bu yörede bu isimle tanınmasının nedeni —kendisi de başka kasabadan geldiği için kadın da tam olarak kaç yıl olduğunu bilmiyordu, ama en azından yüz yılı aşkın olduğunu düşünmekteydi— insafsızca verdiği hükümler ve Assizes'daki tutuklulara karşı takındığı düşmanca tutumu nedeniyle, yöre halkı üzerinde büyük bir korku uyandıran bir yargıcın ikametgahı olmasıydı. Niçin evin bu kadar aleyhinde olunduğunu tam olarak açıklayamıyordu. Bu konuyu sık sık soruşturmuştu, ama kimse onu aydınlatamamıştı,- oysa *bir şeylerin* olduğuna dair yaygın bir kanı vardı ve kadın, kendi hesabına, Drinkwater's Bankasındaki paranın hepsini verseler bile orada tek bir gece bile geçirmezdi. Sonra bu rahatsız edici sözlerinden ötürü Malcolmson'dan özür diledi.

"Bu benim için çok üzücü, efendim ve siz... üstelik çok da genç bir beyefendi... söylememi mazur görürseniz eğer, orada yapayalnız yaşayacaksınız.

Eğer benim oğlum olmuş olsaydınız, böyle konuşmamı hoş görünüz, gidip çatıdaki alarm çanını bizzat çalmak zorunda kalsam da, orada bir gece bile uyutmazdım sizi!" Müşfik yaratığın sözleri o denli içten ve niyeti o denli iyiydi ki, Malcolmson, her ne kadar eğleniyor olsa da, içten içe duygulanmaktan kendini alıkoyamamıştı. Göstermiş olduğu ilgiyi ne kadar takdir ettiğini söyledi ona ve ekledi:

"Ama, sevgili Bayan Witham, gerçekten benim için endişelenmenize gerek yok! Matematik lisans sınavı için hazırlanmakta olan bir kişinin vakti esrarengiz şeylere' zaman ayıramayacak kadar kısıtlıdır ve ayrıca zihninin en kuytu köşesinde dahi herhangi bir çeşit gizemi saklamasına izin vermeyecek kadar da ayrıntılı ve sıkıcı bir uğraşısı

vardır. Uyumlu diziler, sıralanımlar, kombinasyonlar ve eliptik fonksiyonlar benim için zaten yeterince gizem taşıyor!" Bayan Witham istekleriyle ilgilenmek için nazikçe izin istedi ve o da tavsiye edilen yaşlı kadını aramak üzere ayrıldı. Birkaç saatlik bir aranın ardından yaşlı kadınla birlikte Yargıcın Evine döndüğünde, koliler taşıyan birkaç adam, çocuk ve ayrıca, her ne kadar masa ve sandalyeler iyi durumda olsalar da, muhtemelen elli küsur yıldır havalandırılmamış bir karyolanın genç kemiklerin dinlenmesi için hiç de uygun kaçmayacağının Bayan Witham tarafından bildirilmiş olması nedeniyle, at arabasına yüklediği yeni karyolayla birlikte bir de mobilyacının beklediğini gördü. Kadının evin içini görmeye can attığı ortadaydı ve 'bir şeylerden ödü koptuğu için, en ufak bir tıkırtıda bir an bile yanından ayrılmadığı Malcolmson'ın koluna yapışarak evin her yanını gezdi.

Malcolmson evi incelemeyi bitirmesinin ardından, tüm gereksinimlerini karşılayacak kadar geniş olan büyük yemek salonunu kendine mesken tutmaya karar verdi. Bayan Witham, gündelikçi Bayan Dempster'ın da yardımıyla, işleri düzenlemeye koyuldu. Yiyecek sepetleri açıldığında Malcolmson, kadının ince bir öngörüyle, birkaç gün yetecek kadar erzağı kendi mutfağından getirmiş olduğunu gördü. Kadın evden ayrılmadan önce, uzun uzadıya iyi dileklerde bulundu ve kapıda durup şöyle dedi:

"Ayrıca, beyefendi, oda oldukça geniş ve esintili olduğu için geceleri yatağınızın çevresine o büyük paravanlardan koymanız uygun olacaktır,- hoş, doğrusunu söylemek gerekirse, ben paravanın kenarlarından ya da üzerinden kafalarını uzatıp bana bakacak her türlü... 'şeyle birlikte böyle kapalı kalmak- tansa ölmeyi tercih ederdim!" Zihninde canlandırdığı tablo kadıncağızın sinirleri için çok fazlaydı ve altına kaçırmışcasına uzaklaştı.

Hanın sahibesi gözden kaybolduğunda Bayan Dempster kibirle burnunu çekti ve kendi hesabına krallıktaki bütün umacıların bile ona vız geleceğini belirtti.

"Neyin ne olduğunu söyleyeyim size, beyefendi," dedi,- "umacı dediğiniz her çeşit ve her türden şeydir... umacı olmak dışında! Sıçanlar ve fareler, hamam böcekleri, gıcırdayan kapılar, gevşek döşemeler, kırık pervazlar, çektiğiniz vakit açık kalan ve gece yere düşen sıkışmış çekmeceler. Şu odanın lambrisine bir bakın! Ne kadar eski... belki de yüzlerce yıllık! Sizce orada hiçbir sıçan veya hamamböceği yok mudur? Ayrıca, bayım, onlardan hiçbirini görmeyeceğinizi mi sanıyorsunuz? Umacılar sıçanlardır diyorum size ve sıçanlar da umacı,- sakın ha başka türlüsünü aklınıza getirmeyiniz!"

Malcolmson kadının karşısında kibarca eğilerek, ciddi bir sesle, "Bayan Dempster," dedi, "bir yüksek lisans öğrencisinden bile daha çok şey biliyorsunuz! Üstelik, şunu da söylememe izin verin ki, yüreğinizin ve beyninizin kuşkuya yer bırakmayan sağlamlığına karşı duyduğum hürmetin bir nişanesi olarak, buradan ayrıldığımda evin sahipliğini size bırakacak ve kiramın son iki ayıyla burada keyif çatmanızı sağlayacağım,- çünkü amacımı yerine getirmem için sadece dört hafta bana yeterli olacaktır."

"Size içtenlikle teşekkür ederim, beyefendi," diye yanıt verdi kadın, "ama evimden uzakta bir gece bile uyuyamam. Greenhow Bakımevinde kalıyorum ve eğer odamın dışında bir gece geçirirsem, yaşayabilmek için elimde avucumda olanı da kaybederim. Bakımevinin kuralları çok katıdır ve bir yer boşalmasını bekleyen kişi sayısı bu konuda riske atılınmayacak kadar çok. Durum böyle olmasaydı, beyefendi, memnuniyetle gelir ve burada kaldığınız süre boyunca size bakardım."

"Saygıdeğer hanımefendi," dedi Malcolmson aceleyle, "kendime tam bir inziva sağlayabilmek amacıyla geldim buraya ve inanın böylesine takdire şayan bir hayırevini —ya da her ne ise— açtığı ve böylesine baştan

çıkarıcı bir davete kapılmaktan beni alıkoyduğu için rahmetli Greenhow'a müteşekkirim. Bizzat Aziz Anthony bile bu denli isabetli bir karar veremezdi!"

Yaşlı kadın acı acı güldü. “Ah, siz genç beyefendiler," dedi. "Hiçbir şey sizi korkutamaz ve burada dilediğiniz kadar yalnızlığı bulacağınıza eminim." Bu sözlerin ardından kadın temizlik yapmaya koyuldu ve Malcolmson yürüyüşünden gecenin çökmesiyle birlikte geri döndüğünde —yürürken daima yanında bir kitap bulundururdu— odayı süpürülüp toparlanmış, lambayı ayarlanmış, eski şöminede ateşi yakılmış ve masayı akşam yemeği için Bayan Wit- ham'ın nefis yiyecekleriyle donatılmış buldu. "İşte konfor diye buna derim," diye mırıldandı ellerini ovuşturarak.

Akşam yemeğini bitirip tepsiyi büyük, meşe yemek masasının diğer ucuna kaldırdıktan sonra kitaplarını çıkardı, ateşe birkaç parça odun attı, lambasının ışığını ayarladı ve kendini gerçekten zorlu bir çalışma akşamı için hazırladı. Ateşi ve lambayı bir kez daha canlandırmak ve kendine bir fincan çay demlemek için kısa bir ara verinceye dek, aşağı yukarı saat on bire kadar aralıksız çalıştı. Her zaman kararlı bir çay tiryakisi olmuştu ve üniversite yıllarında gece geç saatlere kadar oturup ders çalıştığı zamanlarda sürekli çay içmişti. Dinlenme molası onun açısından büyük bir lükstü ve leziz, neredeyse şehvetimsi bir zevkle bunun tadını çıkardı. Canlanan ateş dilimleri yükseliyor ve kıvılcımlar saçıyor, büyük ve eski salonun her yanına tuhaf gölgeler düşürüyordu. Sıcak çayını yudumlarken, kendi türünden tamamen soyutlanmış olma duygusu ona büyük bir zevk verdi. Sıçanların ne müthiş bir patırtı çıkartmakta olduklarını işte o sırada fark etti.

"Muhakkak ki," diye geçirdi aklından, "çalıştığım bütün süre boyunca böyle yapmış olamazlar. Aksi takdirde mutlaka dikkatimi çekerdi." Az sonra gürültü daha da arttığında, bunun gerçekten yeni başladığına

kanaat getirdi. Farelerin başlangıçta ateşin ve lambanın ışığıyla bir yabancının varlığından tedirgin oldukları açıkça belliydi,- ama zamanla cesaretleri artmıştı ve şimdi adetleri olduğu üzere gülüp oynamakla meşguldüler.

Nasıl bir meşguliyet ama! Hele şu garip seslere bir kulak verin! Tavandaki eskimiş lambrinin arkasında ve döşeme tahtalarının altında bir aşağı bir yukarı koşturuyor, kemiriyor, tırmalıyorlardı! Malcolmson, Bayan Dempster'ın sözlerini anımsayarak kendi kendine gülümsedi: "Umacılar sıçanlardır ve sıçanlar da umacı!" Çay, zeka ve sinirler üzerine olan uyarıcı etkisini göstermeye başlamıştı ve gece bitmeden önünde uzun bir çalışma dönemi daha olduğunu neşeyle görüyordu,- bundan aldığı özgüvenle salona şöyle iyice bir göz atma lüksünü kendine tanıdı. Bir eline lambasını aldı, bu kadar tuhaf ve tarihi bir evin yine bu kadar uzun süre bakımsız bırakılmış olmasına şaşarak her yeri dolaştı. Lambri panellerinin meşesi incelikle oyulmuştu ve kapılarla pencereleri benzerine az rastlanır bir güzellikle çevreliyorlardı. Duvarlarda bazı eski tablolar asılıydı, ama o kadar kalın bir toz ve kir tabakasıyla kaplanmışlardı ki, lambayı başının üzerinde tutabildiğince yükseğe kaldırmasına rağmen en ufak bir ayrıntıyı bile seçmekte başarılı olamadı. Dolaştıkça şurada burada lambanın ışığını yansıtan parlak gözleriyle bir sıçan suratının bir an için kapattığı bir çatlak veya delik görüyordu, ama bu surat derhal kayboluyor ve bunu ciyaklamalarla koşuşmalar izliyordu.

Ancak, ona en çarpıcı gelen şey, çatıdaki büyük alarm çanının şöminenin sağındaki köşede asılı duran kordonu olmuştu. Yüksek arkalıklı, büyük, oyma meşeden koltuğu şöminenin önüne çekti ve son fincan çayını içmek üzere oturdu. Bu da bittiğinde, ateşi canlandırdı, masanın köşesine şömineyi soluna alacak şekilde yerleşerek çalışmasına geri döndü. Fareler aralıksız patırtılarıyla onu bir süre kısmen rahatsız ettiler, ama daha sonra bir saatin aralıksız tik- taklarına ya da dalgaların kıyıyı dövmelerine

alışıldığı gibi, bu sese de alıştı. Çalışmasına öylesine gömülmüştü ki, çözmeye çabaladığı problem dışında dünyadaki her şeyden kopup gitmişti.

Başını hâlâ çözülmemiş olan probleminden ansızın kaldırdı ve hemen şafak öncesinin çok ürkütücü olan o saatlerini hissetti. Farelerin gürültüsü kesilmişti. Gerçekten de gürültü ona yeni kesilmiş ve onu uyaran da buymuş gibi geliyordu. Ateş zayıflamıştı, ama hâlâ koyu bir kızıllık saçıyordu. Çevresine bakındığında, tüm soğukkanlılığına rağmen irkildi.

Muazzam irilikteki bir sıçan, şöminenin sağ yanındaki yüksek arkalıklı, oyma meşeden koltuğun üzerine tünemiş, kin dolu gözlerini kırpmadan ona dikmişti. Kovmak niyetiyle eliyle bir hareket yaptı, ama hayvan tınmadı bile. Sonra sanki bir şey fırlatıyormuş gibi salladı elini. Hayvan yine kıpırdamamış, ama iri beyaz dişlerini öfkeyle göstermişti ve acımasız gözleri lambanın ışığında daha da kin dolu olarak parlamışlardı.

Malcolmson hayret içinde kalmıştı ve şöminenin önündeki maşayı kaparak hayvanın üzerine öldürmek niyetiyle yürüdü. Ancak, henüz vurmaya fırsat bulamadan sıçan, damıtılmış nefrete benzeyen bir çığlıkla birlikte döşemeye atladı ve alarm kordonundan yukarı tırmanarak, yeşil gölgelikli lambadan yayılan ışığın ulaşamadığı kuytularda gözden kayboldu. Ne gariptir ki, tam o esnada, döşemelerdeki farelerin patırtısı yeniden başlamıştı.

O vakte kadar Malcolmson un zihni uğraşmakta olduğu problemden uzaklaşmıştı artık ve dışarıdan gelen tiz bir horoz sesi ona sabahın yaklaşmakta olduğunu anımsatınca yatağına, uyumaya gitti.

Öylesine derin bir uykuya dalmıştı ki, odasını temizlemek için gelen Bayan Dempster'ın gürültüsüne dahi uyanmadı. Ancak kadıncağız ortalığı toparlayıp, kahvaltısını hazırladıktan sonra, yatağını çevreleyen paravanı tıkırdattığında gözlerini açabildi. Zorlu bir çalışma gecesinin ardından kendini hâlâ biraz yorgun hissediyordu, ama bir fincan demli çay

onu kendine getirdi ve akşama dek geri dönmeyi düşünmediği için, yanına kitabıyla birlikte birkaç tane de sandviç alarak yürüyüşe çıktı. Kasabanın hemen dışındaki yüksek karaağaçların altında sessiz bir gezinti yolu buldu ve günün büyük bölümünü burada Laplace denklemlerini çalışarak geçirdi. Dönüş yolunda, nezaketi için teşekkür etmek amacıyla Bayan Withama uğradı. Kadın, onun gelmekte olduğunu oturma odasındaki cumbanın baklava biçimli pencerelerinden görünce, onu karşılamaya çıktı ve içeri davet etti. Onu soruşturan gözlerle inceledi ve başını iki yana sallayarak şöyle dedi: "Kendinize fazla yüklenmemelisiniz, beyefendi. Bu sabah sizi olmanız gerekenden daha soluk gördüm. Çok geç saatlere kadar çalışmanın ve beyni aşırı zorlamanın kimseye yararı olmaz! Ama söyler misiniz, beyefendi, geceyi nasıl geçirdiniz? İyiydi, umarım. Ama, aman Tanrım, beyefendi, Bayan Dempster bu sabah bana sıhhatte olduğunuzu ve mışıl mışıl uyuduğunuzu söylediğinde o kadar mutlu oldum ki!"

Malcolmson, "Ah, gayet iyiydim," diye yanıtladı gülümseyerek. " ‘Bir şeyler beni rahatsız etmediler... yani henüz. Sadece fareler,- onlar da benim için tam bir sirk gösterisi düzenlemişlerdi. Hele şöminenin yanındaki koltuğun üzerine tırmanan yaşlı bir şeytan vardı ki, maşayla üzerine yürüyünceye dek kılını kıpırdatmadı ve sonra alarm ipinden yukarı kaçarak, duvar ya da tavandaki bir delikte kayboldu... çok karanlıktı, tam göremedim."

"Aman yarabbim!" dedi Bayan Witham. "Yaşlı bir şeytan, hem de şöminenin yanındaki koltuğun üzerinde! Dikkatli olun, beyefendi, dikkatli olun! Her şakanın altında bir gerçek yatar."

"Nasıl yani? Sizi temin ederim ki ne kastettiğinizi anlayamıyorum."

"Yaşlı bir şeytan! O yaşlı şeytan belki de... Ama lütfen, beyefendi, gülmemelisiniz!” Çünkü Malcolmson katıla katıla gülmeye başlamıştı. "Siz gençler, yaşlıları ürperten şeylere gülüp geçmeyi kolay zannedersiniz.

Aldırmayın, beyefendi, aldırmayın! Ulu Tanrı'dan dilerim ki hep böyle gülesiniz. Sizin için dileğim budur!" İyi yürekli kadın korkularından bir an için sıyrıldığında, Malcolmson'ın neşesi karşısında gözlerinin içi gülmüştü.

"Ah, beni affedin," dedi Malcolmson az sonra. "Saygısızlık yaptığımı sanmayın, lütfen, ama düşüncesi bile dayanılır gibi değildi... Dün gece, şeytanın bizzat kendisi ve koltuğun tepesinde!" Bunları söylerken bir kez daha kahkahalara boğulmuştu. Sonra akşam yemeği için eve gitti.

Fareler koşuşturmaya daha da erken başlamışlardı o akşam,- gerçekten de gürültü onun eve dönüşünün hemen öncesinden beri sürmekteydi ve sadece varlığına alışmaları için gereken çok kısa bir ara vermişlerdi. Yemeğin üzerine, ateşin karşısında oturup piposunu tüttürdü ve sonra masasını temizleyerek, önceki akşam olduğu gibi çalışmaya başladı. O akşam fareler kendisini önceki akşamkinden de çok rahatsız ediyorlardı. Nasıl da bir aşağı bir yukarı koşuşup, her yerin altını üstüne getiriyorlardı! Cesaretleri giderek arttıkça, nasıl da delik ağızlarına ve lambrideki yarık, çatlak ya da gediklere gelip, gözleri şöminenin titreşen ışığı altında minik lambalar gibi parlayıncaya dek bakıyorlardı! Ama artık alışmaya başladığı bakışları, Malcolmson'a hiç de kindar görünmüyordu,- yaramazlıklarından rahatsız oluyordu sadece. Bazen içlerinden en cesuru döşemenin üzerine ya da lambrinin pervazına bir hamlede bulunuyordu. Malcolmson, zaman zaman rahatsız oldukça, dosdoğru deliklerinde kaybolsunlar diye elini sertçe masaya indirerek ya da öfkeli bir "Kışt! Kışt!" sesi çıkararak, onları korkutmak için gürültü yapıyordu.

Akşamın erken saatleri böylece akıp gitti ve bütün bu gürültüye rağmen, Malcolmson çalışmalarına gittikçe daha da çok gömüldü.

Daha önceki akşam olduğu gibi üzerine aniden çöken bir sessizlik onu durdurdu. En ufak bir kemirme, tırmalama ya da ciyaklama sesi bile duyulmuyordu. Önceki gece olan tuhaf olayı anımsadı ve içgüdüsel biçimde

ateşin hemen yanında duran koltuğa baktı. O zaman bütün vücudu garip bir hisle ürperdi.

Orada, ateşin hemen yanında duran, yüksek arkalıklı oyma meşe koltuğun üzerinde, aynı iri sıçan oturmuş, kin dolu bakışlarını ona dikmişti.

İstemsiz bir hareketle eline en yakın duran bir cismi, bir logaritma kitabını kaptı ve sıçana fırlattı. Kitap kötü nişanlanmıştı ve sıçan kılını bile kıpırdatmadı,- dolayısıyla önceki akşamın gösterisi yinelendi ve sıçan bir kez daha alarm çanının ipinden tırmanarak kaçtı. Yine, ne garipti ki, iri sıçan gider gitmez genel fare topluluğunun patırtısı, kaldığı yerden devam etmeye başlamıştı. Malcolmson, daha önce olduğu gibi, bu defa da sıçanın hangi tarafta kaybolduğunu tam olarak görememişti, çünkü lambanın yeşil gölgeliği odanın üst kısımlarını karanlıkta bırakıyordu ve ateş de iyiden iyiye zayıflamıştı.

Saatine baktığında geceyarısının yaklaşmakta olduğunu anladı,- bu moladan memnun olarak ateşi canlandırdı ve kendine bir demlik dolusu çay hazırladı. Oldukça sıkı çalışmıştı ve bir sigarayı hak ettiğine inanıyordu,- böylece ateşin yanındaki büyük, oyma meşe koltuğa oturup keyif çatmaya başladı. Bir yandan sigarasının dumanını savururken, öte yandan da sıçanın hangi delikte kaybolduğunu bilmesinin uygun olacağını geçiriyordu aklından, çünkü ertesi gün için bir fare kapanından çok da uzak olmayan fikirleri vardı. Bu düşüncelerine uygun olarak bir lamba daha yaktı ve bu kez şöminenin sağ yanındaki duvarın dibine, o bölgeyi rahatça aydınlatabilecek tarzda yerleştirdi. Sonra bütün kitaplarını toplayıp, sıçana fırlatmak için rahatlıkla uzanabileceği bir yere koydu. En son olarak ise, alarm kordonunun ucunu yerden kaldırıp, lambanın altına gelecek şekilde masanın üzerine bıraktı. İple uğraşırken, özellikle de bu kadar uzun süredir kullanılmadığı ve bu kadar kalın olduğu halde, esnekliğini fark etmişti. "Bununla adam bile asılır," diye geçirdi aklından. Hazırlıklarını tamamladığında çevresine bakındı ve halinden memnun bir sesle:

"Haydi bakalım, dostum,- bu kez galiba hakkında bir şeyler öğrenebileceğiz!" dedi. Yine çalışmaya başladı ve yine daha önce olduğu gibi başlangıçta farelerin gürültüsünden biraz rahatsız olsa da, çok geçmeden kendini görevinin ve soruların içinde kaybetti.

Dikkati bir kez daha aniden çevresine çekildi. Bu kez sadece ani sessizlik değildi dikkatini çeken,- ipte hafif bir kımıltı olmuş ve lamba yerinden oynamıştı. Kitaplarının uzanabileceği mesafede olup olmadıklarını hiç kıpırdamadan kontrol etti, sonra bakışlarını ip boyunca gezdirmeye başladı. Büyük sıçanın ipten meşe koltuğun üzerine atladığını ve gözlerini ona dikerek orada oturduğunu gördü. Sağ eliyle bir kitabı kaldırdı ve sıçana fırlattı. Hayvan ani bir hareketle kenara çekilmiş ve bu mermiyi savuşturmuştu. Sonra ikinci bir kitap daha kaptı, sonra bir üçüncüyü, ama her defasında başarısızlığa uğradı. Sonunda, elinde fırlatılmaya hazır yeni bir kitapla gerildiğinde, sıçan ciyakladı ve korkmuş göründü. Bu durum Malcolmson'ı daha da heveslendirmişti ve havada uçan kitap okkalı bir darbeyle hayvana çarptı. Dehşet içinde ciyaklayan sıçan, düşmanına kötü bir bakış attıktan sonra koltuğun arkalığına tırmanarak, alarm çanının kordonuna uzun bir sıçrayış yaptı ve şimşek gibi tırmanmaya başladı. Ani sarsıntının etkisiyle lamba olduğu yerde sallandı, ama yeterince ağır olduğu için devrilmedi. Malcolmson gözlerini sıçandan ayırmadı ve ikinci lambanın aydınlığında, hayvanın lambrideki bir kornişe sıçradığını, duvarda asılı duran ve kirle tozun altında ne oldukları seçilemeyen büyük tablolardan birindeki delikte kaybolduğunu gördü.

Kitaplarını toplamaya giderken, "Sabah olduğunda, dostumun yaşam alanını gözden geçireceğim," diye mırıldandı. "Şömineden itibaren üçüncü tablo. .. bunu unutmayacağım." Kitaplarını, bir yandan da yorumlar yaparak, teker teker topladı. "Ne *Konik Kesitler* umurumda, ne *Dairesel Salınanlar,* ne de *Matematiğin İlkeleri* ile *Termodinamik.* İşte, şimdi de onu avlayan kitap!" Malcolmson kitabı aldı ve baktı. Bunu yaparken irkildi ve

yüzü kireç gibi oldu. Çevresine huzursuzca bakındı ve kendi kendine mırıldandı:

"Annemin bana verdiği İncil! Ne tuhaf bir raslantı!" Çalışmak üzere masasının başına geçti ve lambrideki fareler yine hoplayıp zıplamaya başladılar. Ancak, artık onu rahatsız etmiyorlardı, hatta varlıkları bir şekilde ona arkadaşlık bile ediyordu. Ama zihnini bir türlü işine veremiyordu ve üzerinde durduğu konuyu kavrayabilmek için büyük bir çaba sarf ettikten sonra çaresizlik içinde teslim oldu, şafağın ilk ışıkları doğu penceresinden içeri dökülmeye başlarken yatmaya gitti.

Derin, ama huzursuz bir uykuya daldı ve sürekli düşler gördü,- Bayan Dempster onu öğleye doğru uyandırdığında, hiç kendinde değilmiş gibiydi ve nerede bulunduğunu anımsaması için birkaç dakikanın geçmesi gerekti, tik isteğiyle hizmetçisini oldukça şaşırtmıştı:

"Bayan Dempster, bugün ben dışarıdayken, merdiven çekip şu tabloları silin ya da yıkayın lütfen —özellikle de şöminenin yanındaki üçüncüyü— ne olduklarını görmek istiyorum."

Malcolmson, akşam çökmeye başlayıncaya dek gölgeli gezinti yolunda kitaplarıyla ilgilendi ve gün ilerledikçe, önceki günün neşesine yine kavuşarak çalışmalarının gayet verimli gitmekte olduklarını gördü. Hali hazırda zihnini zorlamış olan problemlerin tümüne de tatminkar çözümler üretebilmişti ve 'Hayırlı Yolcu' hanına Bayan Witham'ı ziyaret için gittiğinde, yüreği sevinçle doluydu. Rahat ve sıcak odaya vardığında, ev sahibesiyle birlikte, kendisine Doktor Thornhill diye takdim edilen bir yabancının oturduğunu gördü. Kadının pek huzurlu bir havası yoktu ve doktorun da derhal bir dizi soru yağdırmaya girişmesiyle birlikte Malcolmson, adamın orada bulunmasının hiç de tesadüf olmadığı sonucuna vararak, teşrifata gerek duymaksızın doğrudan konuya girdi: "Doktor Thornhill, eğer önce benim tek bir soruma yanıt vermeyi kabul ederseniz, dilediğiniz kadar soruyu yanıtlamaktan memnuniyet duyacağım."

Doktor şaşırmış gibi göründü, ama gülümsedi ve hemen yanıt verdi: "Tamam! Nedir?"

"Buraya gelip beni görmenizi ve tavsiyelerde bulunmanızı sizden Bayan Witham mı istedi?"

Doktor Thornhill bir an için afalladı ve Bayan Witham kıpkırmızı kesilerek yüzünü öte yana çevirdi,- ama doktor açık sözlü, hazırcevap birisiydi ve derhal net bir yanıt daha verdi.

"İstedi, ama bunu sizin bilmenizi istemiyordu. Sanırım beceriksizce acele ederek, sizin kuşkulanmanıza neden oldum. Bana o evde tek başınıza olmanız düşüncesinden hiç haz etmediğini ve üstelik de çok fazla miktarda çay tükettiğinizi söylemişti. Aslında, size çok fazla çay içmemenizi ve çok geç saatlere dek çalışmamanızı önermemi istiyor. Ancak zamanında ben de çok hevesli bir öğrenciydim, dolayısıyla iki fakülteli olmamızın verdiği cüretle ve gücendirmeden, bir yabancı tarafından uyarıldığınızı düşünmemenizi sizden istirham ediyorum."

Malcolmson neşeyle gülümseyerek elini uzattı. "Hani nasıl derler... elden geliniz!" dedi. "Size ve Bayan Witham'a nezaketinizden dolayı teşekkür etmeli ve bunu karşılıksız bırakmamalıyım. Artık demli çay içmeyeceğime söz veriyorum —hatta siz izin verinceye dek hiç içmeyeceğim— ve bu gece en geç saat birde yatmış olacağım. Nasıl, yeterli mi?"

"Mükemmel!" dedi doktor. "Şimdi bize eski evde dikkatinizi çeken her şeyi anlatınız." Böylece Malcolmson, son iki gece boyunca olan her şeyi en ince ayrıntısına kadar o zaman ve orada sıraladı. Arada bir Bayan Witham'dan yükselen heyecanlı bir nidayla sözü kesiliyordu. Bu, sıra İncil olayına gelip de kadıncağızın bastırılmış tüm duyguları tek bir çığlık halinde boşalıncaya dek böyle sürdü. Bayan Witham bir bardak dolusu sek konyak ve bir bardak dolusu da su verilinceye kadar kendine gelememişti.

Doktor Thornhill yüzünde gittikçe artan bir ciddiyetle dinledi anlatılanları ve öykü tamamlanıp, Bayan Witham da kendine geldiği vakit sordu:

"Sıçan her defasında alarm çanının ipinden mi tırmandı?"

"Evet. Her zaman."

"Sanırım," dedi doktor, bir an sustuktan sonra, "o ipin ne olduğunu biliyorsunuzdur?"

"Hayır!"

"O ip," dedi ağır ağır, "yargıcın nefretine maruz kalan tüm kurbanlarının asılmasında cellat tarafından kullanılan idam ipidir!" Bu noktada Bayan Witham'dan yükselen yeni bir çığlıkla sözlerine ara vermek zorunda kaldı ve kadıncağızın yeniden toplanabilmesi için çeşitli önlemlerin alınması gerekti. Saatine bakan ve akşam yemeği vaktinin çok yaklaşmış olduğunu gören Malcolmson, kadının kendine gelmesini beklemeden ayrılmak zorunda kalmıştı.

Bayan Witham bir kez daha kendine geldiğinde, böyle korkunç fikirleri zavallı çocukcağızın zihnine niçin soktuğunu öğrenmek için doktoru soru yağmuruna tuttu. "Asabını bozmaya yetecek kadar derdi var zaten," diye de ekledi. Doktor Thornhill açıklama yapmak zorunda kalmıştı:

"Sevgili hanımefendi, bunu yaparken başka bir amacım vardı. Dikkatini çan ipine çekmek ve orada tutmak istedim. Çok gergin bir ruh hali içinde ve çok da çalışıyor olabilir, bugüne dek gördüğüm ruhsal ve bedensel açıdan en zinde ve sağlıklı genç adam olduğunu vurgulamayı bir borç bilsem de ...ama şu fareler ve şeytanın parmak izleri..." Doktor başını iki yana salladı ve sözlerine devam etti: "İlk gece gidip onunla beraber kalmayı önerebilirdim, ama bunun gücenmesi için bir neden olacağından emindim. Gece garip bir korkuya veya varsanıya kapılabilir ve eğer böyle olursa, o ipi çekmesini istiyorum. Orada yapayalnız olduğu için bizi bu

şekilde uyaracaktır ve biz de makul bir sürede yanına yetişebiliriz. Bu gece epey geç bir saate kadar uyumayacağım ve kulaklarımı kabartacağım. Eğer Benchurh kasabası güneş doğmadan bir sürpriz yaşayacak olursa, sakın telaşa kapılmayın."

"Ah, doktor, ne demek istiyorsunuz? Ne demek istiyorsunuz?"

"Şunu demek istiyorum: Belki de, hayır, büyük bir olasılıkla, bu gece Yargıcın Evindeki alarm çanının çaldığını işiteceğiz."

Doktor, akla gelebilecek en havalı çıkışla odayı terk etti.

Malcolmson eve döndüğünde, her zamanki vaktini biraz geçirmiş olduğunu fark etti,- Bayan Dempster ayrılmıştı... Greenhow Bakımevi'nin kuralları gözardı edilmeye gelmezdi. Odanın toparlanarak, insanın içini ısıtan bir ateş ve iyi ayarlanmış bir lambayla apaydınlık edilmiş olduğunu memnuniyetle gördü. Nisan ayından umulmayacak kadar serin bir akşamdı ve güçlü bir rüzgâr şiddetini o denli hızla arttırmaktaydı ki, gecenin bir fırtınaya gebe olduğuna dair her türlü işaret mevcuttu. Farelerin gürültüsü, içeri girmesinin ardından geçen birkaç dakika için kesilmişti,- ama varlığına alışır alışmaz yine başlamışlardı. Onları işitiyor olmaktan memnundu, çünkü çıkardıkları gürültüde bir arkadaşlık havası hissetmişti ve sadece şu diğer sıçan, şu kin dolu gözleri olan toraman ortaya çıktığında buna ara verecekleri şeklindeki tuhaf düşünce geçti zihninden. Gece lambası yakılmıştı ve yeşil gölgeliği odanın üst kısımlarıyla tavanı karanlıkta bırakıyordu. Ateşin iç ısıtıcı aydınlığı yayılıyor ve beyaz masa örtüsünün üzerinde sıcacık ve neşe dolu şekilde parlıyordu. Malcolmson, iştah ve sevinçle oturdu akşam yemeğine. Yemeğin ve bir de sigaranın üzerine, hiçbir şeyin onu rahatsız etmesine izin vermemeye azimli olarak çalışmaya başladı,- çünkü doktora verdiği sözü anımsıyordu ve elindeki zamanı en iyi biçimde değerlendirmekte kararlıydı.

Bir saat kadar düzenli çalışmanın ardından, düşünceleri kitaplarından başka yerlere doğru kaymaya başladı. İçinde bulunduğu koşulların, dikkatini dağıtmaya yönelik tahriklerin ve sinirsel duyarlılığının yadsınacak tarafı yoktu.

Rüzgâr o zamana kadar iyiden iyiye şiddetlenmiş, giderek bir fırtınaya dönüşmüştü. Eski ev, her ne kadar çok sağlam olsa da, temellerinden sarsılıyor gibiydi ve fırtına bacalarla eski, tuhaf çatıların içinde dolaşıyor, boş odalarda garip, dünya dışı sesler çıkarıyordu. Çatıdaki büyük alarm çanı da rüzgârın şiddetinden etkilenmiş olsa gerekti,- çünkü ip sanki çan zaman zaman biraz oynatılıyormuşcasına hafif hafif yükselip alçalmaya başlamıştı ve her gevşeyişinde sert ve kof bir ses çıkararak döşemeye çarpıyordu.

Malcolmson bunları dinlerken aklına doktorun sözleri geldi: "O, yargıcın adli zulmüne kurban olanları asmakta kullandığı ipidir celladın," ve şöminenin yanına giderek, ipi yakından incelemek üzere eline aldı. İp, ölümcül bir çekime sahip gibiydi ve orada dururken bir an için dalarak, bu kurbanların kimler olabileceğini düşündü, yargıcın böylesine ürkütücü bir anıyı her an için gözünün önünde bulundurmak istemiş olmasına şaştı. Malcolmson orada dururken, çanın sallantısı ipi hâlâ zaman zaman çekip bırakıyordu,- ama daha sonra yeni bir his fark etti ellerinde... İpte bir çeşit titreşim vardı, sanki üzerinde bir şey koşuyordu.

Malcolmson içgüdüsel olarak bakışlarını yukarı çevirdiğinde, iri sıçanın gözlerini ona dikmiş halde ip boyunca yavaş yavaş aşağı inmekte olduğunu gördü. Bir lanet mırıldanarak irkildi, ipi bırakıp geri çekildi, bunun üzerine yüzgeri eden sıçan koşarak tırmandı, gözden kayboldu ve tam o anda Malcolmson, farelerin kesilmiş olan gürültülerinin yeniden başladığını fark etti.

Bütün bunlar kafasını bir yığın düşünceyle allak bullak etmişti ve niyetlenmiş olmasına karşın ne farenin kaçtığı deliği ne de tabloları

incelemek geldi aklına. Gölgeliği olmayan diğer lambayı yaktı ve iyice yukarı kaldırarak, şöminenin sağına düşen ve önceki gece sıçanın içinde gözden kaybolduğunu fark ettiği üçüncü tablonun altına gitti.

Daha ilk bakışta öylesine ürkmüş ve yüzü öylesine bembeyaz kesilmişti ki, neredeyse lambayı yere düşürecekti. Dizlerinin bağı çözüldü, alnında iri ter damlaları birikti ve bir kavak gibi titredi. Ama o genç ve cesurdu,- kendini toparladı ve birkaç saniyelik bir duraksamanın ardından lambayı yine yukarı kaldırarak ilerledi, tozu alınıp silinen ve şimdi tüm netliğiyle seçilebilen tabloyu inceledi.

Beyaz ermin kürklü bir yakası olan kızıl bir cüppe giymiş bir yargıcın resmiydi bu. Güçlü bir yüzü, bir alıcı kuşun gagası gibi kıvrık kırmızı bir burnu, acımasız, düzenbaz, kindar ve şehvetli bir ağzı vardı. Yüzünün geri kalanı kadavra solukluğundaydı. Gözleri tuhaf bir ışıltıya ve habis bir ifadeye sahipti. Malcolmson yüreğinin buz kestiğini hissetti, çünkü o gözlerde iri sıçanın bakışlarını görmüştü. Sıçanın kin dolu bakışlarla tablonun köşesindeki bir delikten dışarıyı izlediğini ve diğer farelerin gürültüsünün de aniden kesildiğini fark ettiğinde, az kalsın lamba düşecekti elinden. Ancak kendini toparladı ve tabloyu incelemeye devam etti.

Yargıç, büyük taş bir şöminenin sağ yanına düşecek şekilde oyma meşeden, yüksek arkalıklı, büyük bir koltukta oturuyordu ve tavandan sarkan bir ipin ucu köşede döşemenin üzerine kıvrılmıştı. Malcolmson dehşete benzer bir hisle tanıdı salonun manzarasını ve sanki arkasında korkunç bir yaratık bulacakmışçasına korkudan dili tutulmuş bir halde çevresine bakındı. Sonra şöminenin önüne takıldı gözleri... ve lamba, bir çığlıkla beraber, elinden düştü.

Yargıcın kin dolu gözleriyle ve şimdi daha da şeytansı bakan sıçan orada, sallanıp duran ipin önünde, yargıcın koltuğunda oturuyordu. Dışarıda esen fırtınanın ulumasından başka ses yoktu.

Düşen lamba, Malcolmson'ın kendisine gelmesini sağladı. Şansına bu madeni bir lambaydı ve yağı dökülmemişti. Ancak bir an önce onunla ilgilenme gerekliliği, endişesinin bir ölçüde yatışmasını da sağlamıştı. Lambayı kaldırdığında elinin tersiyle alnını sildi ve durup bir an için düşündü.

"Böyle olmayacak," dedi kendi kendine. "Böyle giderse kafadan kontak budalanın tekine dönüşeceğim. Buna bir son verilmeli! Doktora çay içmeyeceğime dair söz vermiştim. El hak, gerçekten de haklıymış! Sinirlerim laçkalaşıyor olsa gerek. Gariptir ki daha önce fark edemedim. Ama hepsi geçti artık ve bir daha böyle aptallıklar yapmayacağım."

Sonra bir bardak sek konyakla bir bardak su hazırladı kendine ve çalışmak için kararlı bir biçimde oturdu.

Ani sessizlikten rahatsız olup başını kaldırdığında, neredeyse bir saat geçmişti. Dışarıda rüzgâr her zamankinden de fazla uluyup kükrüyordu ve dalga dalga inen yağmur camların üzerine dolu gibi çarpıyordu. Ama içeride, rüzgârın bacadaki yankısı ve fırtınanın arada bir durulduğu anlarda, bacadan aşağı yolunu bulup düşebilen yağmur damlalarının ateşte çıkardığı tıslamanın dışında hiç ses yoktu. Ateş sönmeye yüz tutmuştu ve hâlâ kızıl bir parlaklık yaysa bile, artık alevleri yükselmiyordu. Malcolmson dikkatle kulak kabarttı ve az sonra, derinlerden gelen ince bir ciyaklama duydu. Ses salonun ipin asılı olduğu köşesinden geliyordu ve önce bunun rüzgârla sallanan çanın alçaltıp yükseltmesiyle döşemeye çarpan ipin çıkarttığı ses olduğunu sandı. Ama loş karanlıkta yukarı baktığında, ipe asılmış, kemirmekte olan iri sıçanı gördü. Ip neredeyse kopacak kadar kemirilmişti bile... Liflerin açığa çıktığı daha açık renk yer yer seçilebiliyordu. O bakarken iş tamamlanmıştı ve iri sıçan kopan ipin ucunda bir an için bir topuz ya da püskül gibi bir o yana bir bu yana sallanırken, kopan parça takırdayarak döşemeye düşmüştü. Malcolmson, dış dünyadan bir yardım çağırabilme olanağının ortadan kalktığını aklından geçirdiğinde bir an için

sızı gibi bir korku duydu, ama bu yerini kopkoyu bir öfkeye bıraktı ve okuduğu kitabı kavrayarak, sıçana doğru fırlattı.

Darbe iyi nişanlanmıştı, ama gülle hayvana ulaşamadan, sıçan kendini bıraktı ve yumuşak bir gümlemeyle döşemeye düştü. Malcolmson hiç vakit yitirmeden ona doğru koştu, ama hayvan yay gibi fırlayarak, odanın gölgelerinde kayıplara karıştı. Malcolmson, o gece için çalışmasının artık sona erdiğini hissetti ve hemen oracıkta ve o anda sıçan için bir sürek avı başlatarak, gündelik yaşantısının tekdüzeliğine bir çeşni kazandırmak istedi ve daha geniş bir alanı aydınlatabilmek amacıyla, lambanın yeşil gölgeliğini çıkardı. Bunu yaparken, odanın üst kısımlarındaki kasvet biraz olsun dağılmıştı ve yeni ışık selinin altında tablolar daha açık ve seçik biçimde görünür hale gelmişlerdi. Malcolmson bulunduğu yerden, şöminenin sağından üçüncü tabloyla tam karşı karşıya düştüklerini gördü. Şaşkınlık içinde gözlerini ovuşturdu ve ardından üzerine dayanılmaz bir dehşet çökmeye başladı.

Geniş bir tuval bezi parçası, çerçevesine ilk gerildiği günkü gibi, tablonun orta yerinde, geniş ve düzensiz bir yama halinde durmaktaydı. Arka plan koltuğuyla, şöminesiyle ve ipiyle daha önce olduğu üzere oradaydı, ama *yargıcın resmi kaybolmuştu.*

Malcolmson, korkudan neredeyse buz kesmiş bir halde, yavaş yavaş arkasına döndü ve saralı bir adam gibi sarsılıp titremeye başladı. Gücü vücudundan akıp gidiyordu ve ne harekete geçecek ne de en ufak bir şey düşünecek mecal bulabiliyordu. Sadece görüyor ve duyuyordu.

Orada, yüksek arkalıklı meşe koltukta, ermin kürklü kızıl cüppesine bürünmüş halde, kararlı ve zalim dudaklarında bir zafer gülümsemesiyle, elindeki kara bir şapkayı kaldırmakta olan yargıç oturuyordu. Malcolmson, belirsizlik hallerinin uzadığı durumlarda insanların hissettikleri üzere, kanın damarlarından çekilmekte olduğunu sandı. Kulakları çınlıyordu. Dışarıda fırtına kükreyip uluyordu ve bu

gürültünün içinden, pazar yerindeki büyük çanların gece yarısını vuran sesleri geliyordu. Ona sonsuz gibi görünen bir süre boyunca, iri iri açılmış gözleriyle ve nefesi kesilmiş halde, bir heykel gibi donakalmıştı. Saatin çanı vurdukça yargıcın yüzündeki zafer sırıtışı daha da yoğunlaştı ve geceyarısını belirten son vuruşla birlikte kepini başına geçirdi.

Yargıç hiç telaş etmeden, ağır ağır doğruldu koltuğundan ve alarm ipinin yere düşen parçasını aldı, sanki temasından zevk alıyormuşçasına parmaklarının arasında okşadı ve sonra ne yaptığını gayet iyi bilir biçimde, ipin ucuna bir kement atmaya başladı. Hareketli bir düğüm yaptı ve tatmin oluncaya dek ayağıyla kuvvetlice asılarak denedi. Sonra, önünden geçerken gözlerini gözlerinden bir an bile ayırmadan, Malcolmson'ın tam karşısına gelecek biçimde masa boyunca yürüdü ve ani bir hareketle kapının önüne dikildi. Yargıcın bakışlarında büyüleyici bir şey vardı sanki ve Malcolmson ister istemez o gözlere bakmak zorunda kalıyordu. Yargıcın yaklaştığını gördü —hâlâ onunla kapı arasındaydı— ve kemendi kaldırıp, sanki boynuna dolamak istiyormuşcasına, ona doğru salladığını. Olağanüstü bir çaba sarf ederek kendini bir yana attı ve ipin yanından geçip döşemeye düştüğünü duydu. Yargıç kemendi tekrar kaldırdı, kin saçan gözlerini bir an olsun ayırmadan onu yine avlamaya çalıştı ve öğrenci her defasında büyük bir çabayla kurtardı kendini. Yargıç, başarısızlık karşısında hiç sinirlenmeden ve cesaretini yitirmeden, bir kedinin fareyle oynadığı gibi oynarak, bunu birçok kez böyle tekrarladı. Artık en üst zirvesine yükselen bir yeis içindeki Malcolmson, sonunda çevresine hızla bir göz atabildi. Lamba sonuna dek açılmış gibiydi ve oda yeterince aydınlıktı. Lambrideki çatlak ve deliklerden farelerin gözleri görülebiliyordu,- tamamen fiziksel bu gerçek onun için küçük bir teselli olmuştu. Çevreye bakındı ve alarm çanının ipinin farelerle yüklü olduğunu gördü, ipin her santimini kaplamışlardı ve tavandan çıktıkları küçük, dairesel delikten sürekli olarak yeni fareler akıyordu. O kadar ki, ağırlıkları altında çan hafif hafif sallanmaya bile başlamıştı.

İşte! Tokmak çana vurmuştu sonunda! Ses çok hafifti, ama çan daha yeni yeni başlamıştı sallanmaya ve bunun giderek şiddetleneceğinden kuşku yoktu.

Gözlerini o ana dek Malcolmson'ın üzerinden hiç ayırmamış olan yargıç, bu ses üzerine yukarıya baktı ve kaşları şeytansı bir öfkeyle çatıldı. Gözleri kor gibi yanıyordu ve ayağını evi temellerinden titreten bir gürültüyle yere vurdu, ipi bir daha kaldırdığında, fareler sanki zamana karşı yarışıyorlarmışcasına ipin üzerinde aşağı yukarı koşuştururlarken, gök müthiş bir gürlemeyle sarsıldı. Bu defa kemendi fırlatmak yerine, kurbanına yaklaştı. Varlığında karşısındakini felç eden bir güç saklı gibiydi ve Malcolmson bir ceset gibi kaskatı bekledi. Yargıcın düğümü ayarlayan buz gibi parmaklarının boğazına temas ettiklerini hissetti. Düğüm sıkılaştı... sıkılaştı. Sonra yargıç, öğrencinin kaskatı vücudunu kollarına alarak meşe koltuğa taşıdı ve koltuğun üzerine ayakta duracak biçimde yerleştirdikten sonra yanına tırmandı, bir adım geri çekilerek ipin yukarıdaki ucunun sallanmasını durdurdu. Elini kaldırdığında, fareler çığlık çığlığa kaçışmışlar ve tavandaki delikte gözden kaybolmuşlardı. Malcolm- son'ın boğazına dolanmış haldeki ilmeğin diğer ucunu alıp çan ipine bağladı ve yere inerek koltuğu çekti.

Yargıcın Evi'ndeki alarm çanı çalmaya başladığında, kısa süre içinde bir kalabalık toplanmıştı. Çeşit çeşit meşaleler ve fenerler çıktı ortaya ve çok geçmeden sessiz bir kalabalık eve doğru koşmaya başladı. Giriş kapısını gürültüyle yumrukladılar, ama yanıt alamadılar. Sonra kapıyı kırıp evin içine doldular ve başlarında doktor olmak üzere, büyük yemek salonuna sel gibi aktılar.

Orada, alarm ipinin ucunda, öğrencinin cesedi ve yargıcın resminin dudaklarında ise habis bir sırıtış asılı idi.

*Çeviren: Sönmez Güven*

## WILLIAM WYMARK JACOBS

1863-1943

Hangi dergiyi ya da hangi kitabı karıştırırsanız karıştırın, çağdaş korku edebiyatı üzerine yazılmış her araştırmada, tüm zamanların en iyi korku öyküleri listesinde ilk iki sırayı —birinciliği nöbetleşe paylaşarak— iki yazar ve iki öykü alın Ya Robert E. Howard ve zombi öyküsü *Pigeons From Hell (Cehennem Güvercinleri,)* ki derlememizde yerini alacaktır, ya da W. W. Jacobs ve hortlak öyküsü Monkey's *Paw (Maymun Pençesi)*.

İngiltere'de doğan Jacobs aslında, az da olsa, mizahi öyküleriyle tanınan bir yazar. Ancak hayalet öyküleri yazdığı da olmuş ve hele Maymun Pençesi adlı olanı bir yazmış, pir yazmış. Biz de derleme onsuz olmaz dedik ve yazarı karanlıktaki kalabalığımıza dahil ettik.

Yazarın dört adet romanı da bulunmakla beraber burada öykü kitaplarından *Night Watches — (Gece Devriyeleri, 19İ4), Deep Waters (Derin Sular, i922)* ve *Sea Whispers (Deniz Fısıltıları, 4926)* adlı yapıtlarının adlarını vermekle yetinelim.

Jacobs'ın öyküsüyle ilgili değinmek istediğim dört olgu var, ancak bunlardan öyküden sonra ve çok kısaca söz etmek istiyorum.

## MAYMUN PENÇESİ

### I

Dışarıda gece ıslak ve soğuktu, ama Laburnum Villasının küçük oturma odasında kalın perdeler çekilmişti ve ateş parıldayarak yanıyordu. Baba ve oğul satrancın başındaydılar,- oyunun cesur girişimler gerektirdiğine inanan yaşlı adam şahını o denli ince ve gereksiz tehlikelere atıyordu ki, bu durum ateşin yanına oturmuş, uysalca örgü örmekte olan ak saçlı yaşlı hanımdan bile yorumlar gelmesine yol açıyordu.

Yapmış bulunduğu ölümcül yanlışı çok geç fark eden Bay White, bunu oğlunun dikkatinden saklayabilmeyi içtenlikle umut ederek, "Rüzgârı dinleyin," dedi.

Satranç tahtasını ciddiyetle gözden geçirdikten sonra elini uzatan genç adam, "Dinliyorum," diye yanıtladı. "Şah."

"Onun bu gece gelebileceğini düşünemiyorum bile," dedi babası ve eli satranç tahtasının üzerinde asılı kaldı.

",. .ve mat," diye tamamladı oğlu.

Bay White ani ve beklenmedik bir öfkeyle, "Böylesine uzakta oturmanın en kötü yanı da bu işte," diye bas bas bağırmaya başladı. "Yaşanabilecek bütün rezil, çamurlu ve sapa yerlerin içinde en berbatı burası olsa gerek! Patikalar bataklıklara dönüşmüş, yollarsa sel yatağına. İnsanlar bu konuda ne diyorlar, bilemiyorum. Yol üzerinde kiralık ev sayısı sadece iki olduğuna göre fark etmeyeceğini düşünüyor olmalılar."

Yaşlı hanım eşimi avuturcasına, "Aldırma, hayatım," dedi, "belki gelecek oyunu sen kazanırsın."

Bay White ana oğul arasındaki anlamlı bakışmayı tam zamanında yakalayacak kadar hızlı bir göz attı. Sözcükleri dudaklarında öldü ve ağarmış, seyrek sakallarının arasında suçlu bir gülümsemeyi gizledi.

Bahçe kapısı gürültüyle kapanıp, ağır adım sesleri eve yaklaşmaya başladığında, "İşte o," dedi Herbert White.

Yaşlı adam tezcanlı bir konukseverlikle ayağa fırladı ve az sonra evin giriş kapısını açarak yeni geleni karşılayışı duyuldu. Konukları da bu hoşgeldine karşılık vermişti ve kocası, peşi sıra uzun boylu, güçlü kuvvetli, boncuk gözlü ve yanaklarından kan damlayan bir adamla odaya girdiğinde Bayan White hafifçe öksürerek, "Cık, cık," diye mırıldandı.

Yaşlı adam eski arkadaşını tanıştırarak, "Başçavuş Morris," dedi.

Başçavuş ana oğulla tokalaştı, sonra ateşin yanında kendisine gösterilen koltuğa oturarak ev sahibinin viski şişesiyle bardakları çıkarmasını ve ateşin üzerine küçük bakır bir çaydanlık yerleştirmesini memnuniyetle izledi.

Üçüncü bardakla birlikte emekli askerin gözleri daha bir canlı ışıldamaya başlamıştı ve çevresine dizilen küçük aile uzak diyarlardan gelen bu ziyaretçiyi içten bir ilgi ile dinlerken, koltuğunda omuzlarını dikleştirip vahşi sahnelerle dolu kahramanlıklardan, savaş ve salgınlardan, tuhaf insan topluluklarından söz etti.

Bay White başını eşine ve oğluna doğru sallayarak, "Yirmi bir yıl," dedi. "Ardiyelerde dolaşan küçük bir yeniyetmeydi gittiğinde. Bir de şimdi bakın ona!"

"Pek yıpranmış görünmüyor," dedi Bayan White nazikçe.

"Ben de isterdim Hindistan'a gitmeyi," dedi yaşlı adam. "Hani bilirsiniz, sırf görmek için..."

"Olduğun yerde kalman en iyisidir," dedi başçavuş başını iki yana sallayarak. Boşalan bardağını masanın üzerine bıraktı ve hafifçe iç çekerek başını bir kez daha salladı.

"O eski tapınakları, fakirleri ve hokkabazları görmek isterdim," dedi yaşlı adam. "Morris, geçen gün bana bahsettiğin bir şey vardı hani, maymun pençesi mi ne?"

"Boşver," dedi asker aceleyle. "Dinlemeye değer bir şey değildi zaten."

"Maymun pençesi mi?" diye merakla sordu Bayan White.

Hazırlıksız yakalanan başçavuş, "Yani," dedi, "belki tılsım olarak adlandırabileceğiniz ufak bir şey işte.”

Üç dinleyicisi de hevesle ona doğru eğilmişlerdi. Konuk boş içki bardağını dalgın dalgın dudaklarına götürdü ve sonra yerine bıraktı. Ev sahibi bardağı onun için doldurdu.

"Bakıldığında," dedi başçavuş ceplerini karıştırarak, "mumya gibi kurumuş, sıradan, küçük bir pençe sadece."

Cebinden çıkardığı bir nesneyi onlara doğru uzattı. Bayan White yüzünü ekşiterek geri çekildi,- ama oğlu pençeyi aldı ve merakla inceledi.

Bay White cismi oğlundan alıp, evirip çevirdikten sonra masanın üzerine bırakırken, "Peki onu bu kadar özel yapan nedir?" diye sordu.

"Yaşlı bir fakir tarafından üzerine bir büyü konulmuş," dedi başçavuş, "çok kutsal biri tarafından. O, insanların yaşamlarını yazgının yönettiğini ve buna müdahale etmeye yeltenenlerin sonlarının keder olacağını göstermek istemişti. Öyle güçlü bir büyü yapmıştı ki, üç ayrı kişi bu pençeden üçer dilek dileyebilecekti."

Tavrı çok etkileyiciydi ve dinleyenler hafifçe gülüşmelerin pek de yakışık almadığı duygusuna kapıldılar.

"Madem öyle, siz niçin üç dilek dilemiyorsunuz, bayım?" diye sordu kurnazca Herbert White.

Asker ona, orta yaştakilerin küstah gençliğe bakması gerektiği gibi baktı. Sonra lekeli yüzü solarak alçak sesle, "Diledim," dedi.

"Uç dileğiniz de yerine getirildi mi?" diye sordu Bay White.

"Getirildi," dedi başçavuş ve güçlü dişlerine kadehiyle hafif hafif vurdu.

"Peki, dileyen başkaları da oldu mu?" diye üsteledi yaşlı hanım.

"İlk sahibi üç dileğini de dilemişti. Evet..." diye geldi yanıt, "tik ikisinin neler olduğunu bilmiyorum, ama üçüncüsü ölümdü. Ben de pençeye böylelikle sahip oldum."

Emekli asker öyle ciddi bir tonda konuşmuştu ki, küçük grubun üzerine bir sessizlik çöktü.

"Eğer dileklerinin üçünü de dilemişsen, Morris," dedi yaşlı adam sonunda, "bu senin işine yaramaz artık. Niçin hâlâ saklıyorsun?"

Asker başını salladı. "Hava olsun diye sanırım," dedi ağır ağır. "Onu satmak fikri aklımdan geçmedi değil, ama galiba bunu yapamayacağım. Şimdiden yeterince zarar verdi zaten. Kaldı ki, hiç kimse de satın almıyor. Bazıları bunun bir masal olduğunu düşünüyor, aklı kısmen yatanlarsa önce deneyip sonra ödemeyi öneriyorlar."

Yaşlı adam ona hevesle bakarak, "Uç dileğin daha olsun ister miydin?" diye sordu.

"Bilemiyorum," dedi diğeri. "Bilemiyorum."

Emekli asker pençeyi aniden kaptı ve işaret ile başparmağı arasında sallandırarak ateşe fırlattı. Hafif bir çığlık atan White eğildi ve tılsımı ateşten aldı.

"İyisi mi, bırak yansın," dedi asker asık yüzle.

"Eğer onu istemiyorsan, Morris," dedi diğeri, "bana ver.”

"Vermeyeceğim," dedi arkadaşı inatla. "Ben onu ateşe attım. Eğer saklarsan, olacaklar nedeniyle beni suçlama. Mantıklı bir adam gibi onu yine ateşe at."

Yaşlı adam başını salladı ve yeni malını yakından inceledi. "Nasıl yapılıyor?" diye sordu.

"Onu sağ elinle kaldır ve ne dileyeceksen yüksek sesle dile," dedi başçavuş, "ama sonuçları açısından seni uyarmalıyım."

Bayan White kalkıp, akşam yemeği hazırlıklarına başlarken, *"Binbir Gece Masalları”nı* andırıyor," dedi. "Benim dört çift kolum olmasını dilemez miydin?"

Eşi tılsımı cebinden tam çıkarmışken başçavuş yüzünde bir dehşet ifadesiyle onu kolundan yakalayınca, üçü birden kahkahalara boğuldular.

"Eğer dileyeceksen” dedi sertçe, "başka bir şey dile!"

Bay White tılsımı yine cebine soktu ve sandalyeleri yerleştirerek arkadaşına masaya geçmesini işaret etti. Tılsım akşam yemeği boyunca kısmen unutulmuştu ve sonra hep birlikte oturup askerin Hindistan serüvenlerinin ikinci kısmını da büyülenmişçesine dinlediler.

Son treni kaçırmasına ramak kalan konuklarının ardından kapıyı kapatırlarken, "Eğer maymun pençesiyle ilgili anlattığı diğer öykülerinden daha doğru çıkmazsa," dedi Herbert, "pek bir işe yaramayacaktır."

Bayan White eşini dikkatle gözleyerek, "Bunun için ona bir ödeme yaptın mı?" diye sordu.

Hafifçe kızaran yaşlı adam, "Çok az," dedi. "O istemedi, ama ben ısrar ettim. Ayrıca pençeyi atmam için bana yine baskı yaptı."

Dehşete düşmüş gibi yapan Herbert, "Külahıma anlatsın," dedi. "Vay be, zengin, meşhur ve mutlu olacağız! Başlangıç olarak bir imparator olmayı iste- sene, baba,- hem böylece annemin zulmünden de kurtulmuş olursun."

İftiraya uğrayan Bayan White bir saç fırçasıyla peşine düştüğünde, oğlu masanın çevresinde çoktan koşmaya başlamıştı bile.

Bay White pençeyi cebinden çıkardı ve kuşkuyla gözden geçirdi. "Ne söyleyeceğimi bilmiyorum ve bu doğru," dedi usulca. "İstediğim her şeye sahipmişim gibi geliyor bana."

Herbert elini babasının omzuna koyarak, "Eğer evin borcunu ödeyebilseydin, daha da mutlu olmaz miydin?" diye sordu. "Eh, sen de iki yüz sterlin dile bari,- bu miktar işini görecektir."

Oğlu, kısmen açık verdiği çok ciddi bir yüz ifadesiyle annesine göz kırparak piyanonun başına geçip etkileyici birkaç nota çalarken, babası kendi safdilliğinden utanarak tılsımı kaldırdı.

"İki yüz sterlin diliyorum," dedi tane tane.

Piyanonun çıkardığı gürültü bu sözleri layığınca selamlarken, yaşlı adamın titreyen çığlığıyla kesildi.

Yere attığı nesneye tiksintiyle bakan Bay White, "Hareket etti!" diye bağırdı. "Ben dileğimi söylerken, bir yılan gibi kıvrandı avucumda."

Oğlu pençeyi alıp masanın üzerine bıraktı ve, "İyi de," dedi, "ben ortada para mara göremiyorum ve iddia ederim ki hiçbir zaman da

göremeyeceğim."

Eşi yaşlı adamı endişeyle süzerek, "Sana öyle gelmiş olmalı, babası," dedi.

Adam başını salladı. "Dert etmeyin, zararı yok, ama yine de beni oldukça sarstı."

İki erkek pipolarını bitirirken yine hep birlikte ateşin çevresine toplandılar. Dışarıda rüzgâr her zamankinden de şiddetli esmeye başlamıştı. Yaşlı adam üst katta çarpan bir kapının gürültüsüne kulak kabarttı. Üçünün de omuzlarına, yaşlı çiftin kalkmasına dek süren alışılmadık ve iç karartıcı bir suskunluk çökmüştü.

Herbert onlara iyi geceler diledi ve babasına dönerek, "Nakit parayı yatağının tam ortasında, büyükçe bir torbaya doldurulmuş olarak bulacağını sanıyorum," dedi, "ve bir de tünediği elbise dolabının üzerinden vurgununu cebine indirmeni seyretmekte olan korkunç bir yaratık."

Yaşlı adam zayıflamakta olan ateşe bakarak ve alevlerin arasında korkunç suratlar görerek tek başına oturdu karanlıkta. Gördüğü son çehre o denli ürkütücü ve o denli maymunsuydu ki, ona şaşkınlık içinde bakakaldı. Görüntünün canlılığı karşısında huzursuzca gülerek masanın üzerinde alevlere serpebileceği bir bardak su arandı. Eli maymun pençesine okundu,- titreyen parmaklarını ceketine sildi ve yatmak üzere çıktı.

## II

Ertesi sabah kahvaltı masasının üzerine dökülen kış güneşinin aydınlığında kendi korkularına gülüyorlardı. Odaya önceki akşam olmayan

can sıkıcı bir yavanlık çökmüştü ve kirli, buruşuk, küçük pençe hünerlerine pek de itibar edilmediğini gösterir biçimde büfenin üzerine atılıvermişti.

"Eski askerler hep aynı oluyor sanının," dedi Bayan White. "Bizimki de ne işti ama: Böylesine palavralara kulak asmak! Bugünlerde kimin dileği yerine geliyor ki? Ayrıca, diyelim ki geldi, iki yüz sterlinin ne zararı olurdu ki, babası?"

Herbert cıvıyarak, "Gökten tam tepesine düşebilirdi," dedi.

"Morris her şeyin öylesine doğal cereyan ettiğini söyledi ki," dedi yaşlı adam, "eğer istersen tesadüfe de yorabiliyormuşsun."

"iyi öyleyse," dedi Herbert masadan kalkarken, "ben dönmeden paraya elinizi sürmeyin. Korkarım para yüzünden aç gözlü, pinti bir ihtiyara dönüşeceksin ve biz de seni reddetmek zorunda kalacağız.”

Annesi güldü ve oğlunu kapıya dek geçirerek yoldan aşağı gidişini seyretti. Kahvaltı masasına geri geldiğinde kocasının safdilliğine için için gülüyordu. Ama bütün bunlar ne postacının kapıyı çalması üzerine kapıya koşmasına, ne de gelen postanın bir terzi faturası olduğunu gördüğünde emekli ve ayyaş başçavuşlar hakkında kısa birkaç yorum mırıldanmasına engel olabildi.

Birlikte akşam yemeği için oturduklarında, "Herbert eve dönünce o eğlenceli yorumlarından birkaç tane daha yapar umarım," dedi.

"Olabilir," diye yanıtladı Bay White, kendine bir bardak bira doldururken,- "ama, her şey bir yana, avcumda kımıldamıştı o... Buna yemin edebilirim!"

Yaşlı kadın yatıştırıcı bir sesle, "Sen öyle sandın," dedi.

"Öyle oldu diyorum," diye ısrar etti diğeri. "Sanmakla bir ilgisi yok bunun,- ben tam... Ne oldu?"

Kadın yanıt vermedi. Bahçeye gidip gitmemek konusunda karar vermeye çalışıyormuşçasına gizemli hareketler yapan bir adamın gözlerini tereddüt içinde kısarak evi gözetlemesini izliyordu. Zihninin bir köşesinde yatan iki yüz sterlinin çağrışımıyla, yabancının iyi giyimli olduğunu ve gıcır gıcır ipekli bir şapka taktığını fark etmişti. Adam bahçe kapısında üç kez duraklamış ve sonra yine yürümeye başlamıştı. Dördüncü kez durakladığında elini kapıya koymuş ve ani bir kararlılıkla açarak patikadan yukarı hızla ilerlemişti. Aynı anda Bayan White da ellerini arkasına götürmüş ve iş önlüğünün bağını hızla çözerek bu yararlı giysiyi koltuk minderinin altına tıkıştırmıştı.

Oldukça huzursuz görünen yabancıyı odaya aldılar. Bay White eşine kaçamak bir bakış attı ve yaşlı hanım odanın dağınıklığıyla kocasının bahçe işleri yaparken giydiği tulumun görünüşünden dolayı özür dilerken meşgul bir edayla kulak kabarttı. Kadın daha sonra, cinsinin izin verebileceği kadar sabırla susarak adamın geliş nedenini açıklamasını bekledi, ama yabancı tuhaf biçimde sessizdi.

"Bana..." diyebildi sonunda, "uğramam söylenmişti," ve öne eğilerek pantolonunun üzerindeki küçük bir pamuk parçasını temizledi. "Ben 'Maw ve Maggins'ten geliyorum."

Yaşlı hanım irkildi. "Bir sorun mu var?" dedi nefesi kesilerek. "Herbert'e bir şey mi oldu? Nedir? Nedir?"

Kocası araya girdi. "Haydi ama," dedi aceleyle. "Şuraya otur ve kendi kendine sonuçlar çıkarmaktan vazgeç. Eminim, bayım, bize kötü haberler getirmemiş- sinizdir." Diğer adamın gözlerine dalgın bir hüzünle bakıyordu.

"Çok üzgünüm," diye söze girdi konukları.

Ana, çılgın gibi, "Yaralandı mı yoksa," diye öğrenmek istedi.

Adam onaylar tarzda eğdi başını. “Çok kötü yaralanmıştı," dedi fısıltı gibi bir sesle, "ama artık acı duymuyor."

"Oh, Tanrı'ya şükür!" dedi yaşlı kadın ellerini kavuşturarak. "Bunun için Tanrıya şükredelim! Bunun için..."

Verilen tesellinin altında yatan uğursuz anlam zihninde berraklaşınca aniden sustu ve karşısındakinin kaçamak bakışlarında korkularının doğrulandığım gördü.

"Makineye kapıldı,” dedi konuk sonunda.

"Makineye kapıldı,” diye yineledi Bay White sersemlemiş halde, "evet..."

Pencereden dışarı boş gözlerle bakarak oturdu ve karısının elini kendi elleri arasına alarak, kırk yıl önce ilk seviştikleri günlerdeki gibi sıktı.

Hafifçe konuklarına döndü ve, "Bize kalan sadece oydu," dedi. "Bu çok zor..

Adam öksürdü ve kalkarak pencereye doğru usul usul yürüdü. "Firmamız bu büyük kaybınızdan dolayı duyduğunuz acıyı içtenliklikle paylaşmakta olduğumuzu iletmemi istedi," dedi dönüp bakmadan. "Benim sadece bir görevli olduğumu ve emirleri uyguladığımı anlamanızı istiyorum."

Sözlerine karşılık alamadı,- yaşlı kadının yüzü kireç gibi, bakışları donuk ve nefesi de duyulamayacak kadar hafifti,- kocasının yüzünde ise dostu başçavuşun ilk çatışmasına girerken suratında taşıdığına benzer bir ifade vardı.

" 'Maw ve Maggins'in herhangi bir sorumluluğu reddettiğini belirtmek zorundayım," diye devam etti yabancı. "Hiçbir yükümlülüğü kabul etmiyorlar, ama oğlunuzun hizmetlerini göz önüne alarak size bir miktar tazminat vermek istiyorlar."

Bay White eşinin ellerini bıraktı ve ayağa kalkarak konuğunun gözlerine dehşet içinde baktı. Kummuş dudaklarından, "Ne kadar?" sözleri dökülebildi.

"İki yüz sterlin."

Yaşlı adam, karısından yükselen çığlığı algılamadan hafifçe gülümsedi, ellerini kör olmuşçasına ileri uzattı ve bilinçsiz bir külçe halinde olduğu yere yığıldı.

**III**

Yaşlı çift ölülerini yaklaşık iki kilometre uzaklıktaki olağanüstü büyük yeni mezarlığa gömdüler ve sessizliğe bürünmüş gölgeli evlerine geri döndüler. Her şey öylesine çabuk olup bitmişti ki, sanki bir şeyler, yaşlı yüreklerinin kaldıramayacağı kadar ağır bu yükü hafifletecek bir şeyler daha olacakmışçasına, önceleri pek az kavrayabildikleri bir beklenti içine girdiler.

Ama günler gelip geçti ve beklenti yerini kabullenişe bıraktı... yaşlıların, bazen de boyun eğiş olarak yanlış şekilde adlandırılan umutsuz kabullenişine. Bazen, zorla da olsa, birbirlerine birkaç söz ediyorlardı, çünkü artık konuşacak hiçbir şeyleri kalmamıştı ve günleri keder içinde geçiyordu.

Bir hafta geçmişti ki yaşlı adam gecenin ortasında aniden uyanarak elini uzattı ve kendini yatakta yapayalnız buldu. Oda karanlığa gömülmüştü ve pencereden doğru bastırılmaya çalışılan hıçkırıklar gelmekteydi. Yatakta doğrularak dinledi.

"Geri gel," dedi şefkatle. "Üşüyeceksin."

"Oğlum daha çok üşüyor," dedi yaşlı kadın ve ağlamasını sürdürdü.

Hıçkırık sesleri yaşlı babanın kulaklarında öldü. Yatak sıcaktı ve göz kapakları uykuyla ağırlaşmıştı. Karısından yükselen delice çığlık onu sıçratarak tamamen uyandırıncaya dek kesik kesik uyukladı.

Kadın bir vahşi gibi, "Pençe!" diye haykırmıştı. "Maymun pençesi!"

Adam endişeyle irkildi. "Ne? Nerede? Nerede?"

Kadın odanın içinde tökezleyerek ona doğru geldi. "Onu istiyorum," dedi alçak sesle. "Atmadın onu, değil mi?"

"Oturma odasında, rafların üzerinde," diye hayretle yanıtladı yaşlı adam. "Ama niçin?"

Kadın hem ağlıyor, hem gülüyordu ve eğilerek kocasını yanağından öptü.

"Şu anda aklıma geldi," dedi isterik bir sesle. "Niçin bunu daha önce düşünmedim ki? Sen niçin düşünmedin?"

"Neyi düşünmedim?" diye sordu adam.

"Kalan iki dileği," diye karşılık verdi kadın aceleyle. "Sadece bir dilek dilemiştik."

Eşi hırçın bir sesle, "Yetmedi mi daha?" diye sordu.

"Hayır," diye bağırdı kadın zafer sarhoşluğu içinde. "Bir dilek daha dileyeceğiz. Aşağı in ve getir onu çabuk! Oğlumuzun yeniden yaşamasını dile!"

Adam yatağında doğruldu ve titreyen elleriyle yorganı üzerinden attı. "Ulu Tanrım, sen delirmişsin!" dedi dehşet içinde.

"Getir onu," diye soluk soluğa bağırdı kadın, "çabuk getir ve dile... Ah, oğlum, oğlum!”

Kocası kibrit çakarak bir mum yaktı. "Yatağına geri dön," dedi tereddütle, "ne söylediğinin farkında değilsin."

"İlk dileğimiz yerine getirilmişti," dedi yaşlı kadın sıtmaya tutulmuşçasına, "niçin İkincisi de olmasın?"

"O bir tesadüftü," diye kekeledi yaşlı adam.

"Git getir onu ve dile!" diye haykırdı heyecandan titreyen kadın.

Yaşlı adam döndü, eşine baktı ve boğuk bir sesle konuştu. "Oğlumuz öleli on gün oldu ve üstelik, sana söylemeyecektim ama, onu ancak giysilerinden tanıyabilmiştim. Eğer o zaman sana gösteremeyeceğim kadar kötü durumda idiyse, kimbilir şimdi nasıldır?”

"Onu geri getir," diye bağırdı yaşlı kadın ve kocasını kapıya doğru sürükledi. "Emzirdiğim çocuğumdan korkacağımı mı sanıyorsun?"

Yaşlı adam karanlıkta alt kata indi, oturma odasını el yordamıyla buldu ve ardından da şöminenin üzerindeki rafları... Tılsım bıraktığı yerde duruyordu, henüz dile getirilmemiş dileğinin parçalanmış oğlunu o daha odadan kaçamadan önce karşısına dikeceği korkusu sardı yüreğini ve kapının yönünü şaşırdığını fark ederek nefesini tuttu. Alnında soğuk terler birikirken, masanın çevresini adımladı ve o uğursuz nesneyi avcunda tutarak kendini küçük holde buluncaya dek elleriyle duvarı karışladı.

Odaya girdiğinde, karısının yüzü bile değişmişti sanki. Beyazdı, beklenti içindeydi ve doğaüstü bir havaya bürünmüş olduğunu korkuyla fark etti. Korktu ondan!

*"Dile!"* diye haykırdı kadın ciğerlerinin tüm gücüyle.

"Bu hem aptalca, hem de günah," diye bocaladı adam.

*"Dile!"* diye yineledi eşi.

Elini kaldırdı. "Oğlumun yeniden yaşamasını diliyorum."

Tılsımı yere düşürdü ve ona dehşetle baktı. Sonra, yaşlı kadın yanan gözlerle pencereye yürüyüp panjurları kaldırırken, titreyerek bir iskemleye çöktü.

Pencereden dışarıyı gözleyen eşinin silüetine arada bir bakarak, soğuktan üşüyünceye dek oturdu. Dibine dek yanarak porselen şamdanın kenarının altına inen mumun alevi son bir canlanmayla birlikte cızırdayarak tamamen sönünceye dek tavana ve duvarlara oynaşan gölgeler yansıtmıştı. Yaşlı adam tılsımın işe yaramamış olmasından duyduğu tarifi olanaksız bir rahatlık hissiyle yatağına döndü ve yaşlı kadın da birkaç dakika sonra sessizce ve duygusuzca yanına ilişti.

İkisi de konuşmadılar ve saatin tıkırtısını dinleyerek sessizce yattılar. Merdivenin bir tahtası gıcırdadı ve duvarların içinde bir fare koşturdu. Karanlık bunaltıcıydı ve yaşlı adam cesaretini toplamak için bir süre yattıktan sonra bir kibrit çakarak alt kata mum aramaya gitti.

Basamakların dibine vardığında kibriti söndü ve bir başkasını yakmak üzere durakladı,- aynı anda zorlukla duyulabilecek kadar hafif ve usulcacık bir tıkırtı geldi ön kapıdan.

Kibritler elinden düşüp holde dağıldılar. Tıkırtı yineleninceye dek nefesini tutarak kıpırdamadan durdu. Sonra dönerek aceleyle odasına kaçtı ve kapıyı arkasından kapattı. Üçüncü bir vuruş sesi evin içinde dağıldı.

*“Neydi o?"* diye bağırdı yaşlı kadın irkilerek.

"Bir fare," dedi yaşlı adam titrek bir sesle. "Sadece bir fare. Merdivende yanımdan geçti."

Eşi yatakta doğrulmuş dinliyordu. Güçlü bir vuruş evin odalarında yankılandı.

"Bu Herbert!" diye çığlık attı kadın. "Bu Herbert!"

Kapıya doğru koşmak istedi, ama kocası önüne dikilmiş ve onu kolundan yakalayarak sımsıkı sarılmıştı.

Adam kaba bir fısıltıyla, "Ne yapacaksın?” diye sordu.

"Bu benim oğlum,- bu Herbert!" diye bağırdı kadın kurtulmaya çabalarken. "İki kilometre uzakta olduğunu unutmuştum. Ne diye tutuyorsun beni? Bırak! Kapıyı açmalıyım!"

"Tanrı aşkına," diye haykırdı yaşlı adam titreyerek, "alma onu içeri!"

Kadın mücadele ederek, "Kendi oğlundan korkuyorsun," diye bağırdı. "Bırak beni! Geliyorum, Herbert, geliyorum!"

Kapı bir daha vuruldu ve bir kere daha. Yaşlı kadın sertçe bükülerek kendini kurtardı ve odadan dışarı koştu. Kocası merdivenin başına dek peşi sıra geldi ve kadın basamakları aceleyle inerken yalvarırcasına seslendi. Büyük sürgünün şakırtısını ve kilidin yuvasından güçlükle ve yavaş yavaş çekildiğini duydu. Ardından da yaşlı kadının nefes nefese zorlanan sesini.

"Üst sürgü," diye bağırdı kadın. "Aşağı gel. Ona yetişemiyorum."

Ama kocası elleri ve dizleri üzerinde yere çökmüş, çılgınca pençeyi aramaktaydı. Dışarıdaki şey içeri girmeden bir bulabilseydi onu... Bir dizi vuruş evin içinde yankılandı ve eşinin kapının önüne sürüklediği sandalyenin holde çıkardığı ses duyuldu. Ağır ağır açılan sürgü gıcırdadı ve tam o anda eline gelen maymun pençesini kaldırarak üçüncü ve son dileğini diledi.

Yankıları hâlâ evin odalarını dolaşıyor olsa da, kapının vurulması kesilmişti. Sandalyenin geri çekilişini ve kapının açılışını işitti. Merdivenlerden yukarı soğuk bir rüzgâr hücum etti ve eşinden yükselen düş

kırıklığına bulanmış uzun ve tiz ızdırap çığlığı ona karısının yanına ve ardından da evin girişine koşma cesareti verdi.

Yolun öte yanında ipildeyerek yanan lamba sessiz ve terk edilmiş sokağı aydınlatıyordu.

*Maymun Pençesi aynı anda birkaç olguyu birden içeriyor. Önce kadercilik. Buradan, okuyucunun yorumuna göre, iki farklı anafikir çıkarılabilir.- Ya ‘kaderini değiştirmeye kalkan belasını bulur' fikri, ya da ‘emek vermeden kader değiştirilemez' fikri. Öyküyü İkinciye göre yorumlamayı tercih ederim.*

*İkinci olgu, hepimizin zaman zaman düşünü kurduğumuz bir şey... Alaaddin'in Sihirli Lambası! Ama hu kez cin değil, kurutulmuş bir maymun eli var ortada.*

*Üçüncüsü ise, özellikle sömürgeler çağı Avrupalı veya Amerikalı yazarların sıklıkla kullandıkları bir motif, korku kaynağının, bir şekilde, hep egzotik Doğudan kaynaklanması. Kipling, Howard, Wells, Stoker, Smith bunu hep böyle yaptılar. Jacobs'ın öyküsünde de dehşetin aracısı Hindistan'ın gizemli ilkelliğinden çıkan bir maymun pençesi.*

*Bu öykünün bende uyandırdığı son bir düşünce ise mesleğimle ilgili. Şöyle ki, White ailesinin oğullarının olası hortlağına karşı duydukları ikizdeğerli (ambivalan) yaklaşım, bana hep anne ve babaların psikotik veya Zeka özürlü çocuklarına karşı olan yaklaşımlarını anımsatmıştır. Bay White’ın gerginliğini ya da Bayan White'ın inatçı iyimserliğini, hastaların anne ve babalarında sıklıkla gözlemleriz ve bu Jacobs'ın öyküsünden bile daha ürkütücü bir şeydir.*

*Çeviren: Sönmez Güven*

## SAKİ

1870-1916

Okuyucuları tarafından Saki olarak tanınan H. H. Munro, 1870'de Birmanya'da, İngiliz bir subayın oğlu olarak dünyaya gelmiş, ama İngiltere’de iki bekar ve katı teyzenin yanında büyümüştür. Eğitimini tamamladıktan sonra, babasının kendisi için bir askeri polislik görevi ayarladığı Birmanya'ya dönmüştür. Ancak sıtmaya tutulduğu için İngiltere'ye geri dönmüş ve hayatını bir yazar olarak sürdürmeyi denemiştir. Gazetecilik yapmaya başlamış ve bu sayede Polonya, Rusya ve Fransa'ya gitmiştir. Bir süre Paris'te yaşamıştır.

Sakinin öyküleri başlıca üç kategoriye ayrılabilir: yetişkinlerin dünyasında aklı karışmış veya büyüklerine karşı çıkma çabasındaki çocuklar hakkında öyküler,- insanların ahmaklıkları ile ilgili ve ya sürpriz bir sonu olan ya da insan doğası hakkında keskin görüşler içeren ve bazen de doğaüstü öğeler taşıyan öyküler,- son olarak da Edward dönemindeki — yaşlanan Galler Prensi VII. Ed- ward'in sonunda annesi Kraliçe Victoria'nın tacını taktığı yirminci yüzyılın ilk on yılı— İngiliz yaşamı hakkında öyküler. Öyküleri genellikle kısadır ve hepsi de bir ironi ve alaycılık taşır.

Birinci Dünya Savaşı başladığında Saki kırk beş yaşında olmasına rağmen orduya er olarak katılmış ve 13 Kasım 1916'daki Beaumont-Hamel saldırısı sırasında öldürülmüştür. Son sözlerinin "Şu lanet olasıca sigarayı söndür," olduğu rivayet edilir.

## GABRIEL-ERNEST

"Sizin koruda vahşi bir hayvan var," dedi ressam Cunningham, arabayla istasyona götürülürken. Yol boyunca söylediği tek şey buydu, ama Van Cheele sürekli olarak konuştuğu için arkadaşının sessizliği fark edilmemişti.

"Bir veya iki başıboş tilki ve sürekli görülen birkaç gelincik. Daha korkunç bir şey yok," dedi Van Cheele. Ressam bir şey söylemedi.

"Vahşi bir hayvan demekle ne kast ettin?" dedi Van Cheele daha sonra, perona vardıklarında.

"Hiç. Sadece hayalgücüm. İşte tren," dedi Cunningham.

O öğleden sonra, Van Cheele, ormanlık arazisinde sık sık yaptığı yürüyüşlerden birine çıktı. Çalışma odasında doldurulmuş bir balaban kuşu vardı ve oldukça fazla sayıda yabani çiçeğin adını biliyordu, yani halasının onu büyük bir doğa bilimci olarak tanımlamakta muhtemelen hakkı vardı. Her halükarda, iyi bir yürüyüşçüydü. Yürüyüşleri sırasında gördüğü her şeyi zihnine not almak alışkanlığına sahipti, çağdaş bilime yardımcı olmaktan çok, daha sonraki konuşmalara konu sağlamak amacıyla. Çan çiçekleri kendilerini çiçek olarak göstermeye başladıklarında herkesi bu durumdan haberdar etmek için uğraşırdı,- yılın mevsimi dinleyicilerini bu oluşumun gerçekleşebilirliği hakkında uyarmış olabilirdi, ama en azından onun kendilerine karşı dürüst olduğunu biliyorlardı.

Ancak, o özel öğleden sonra Van Cheele'ın gördüğü, her zamanki deneyim yelpazesinden çok farklıydı. Bir meşe koruluğunun çukurundaki derin bir havuzun üzerinde uzanan düz bir kaya çıkıntısında, on altı yaşlarında bir oğlan, serilmiş, ıslak kahverengi bacaklarını zevk içinde güneşte kurutarak yatıyordu. Yakın zamanda yaptığı bir dalışla ıslak saçları

başına yapışmıştı, içlerinde neredeyse kaplanımsı bir pırıltı olacak kadar açık kahverengi gözleri tembelce bir uyanıklıkla Van Cheele'a çevrilmişti. Beklenmedik bir manzaraydı ve Van Cheele kendini, o asil konuşmadan önce düşünme süreciyle meşgul buldu. Bu vahşi görünüşlü oğlan nereden çıkmış olabilirdi? Değirmencinin karısı iki ay kadar önce bir çocuk kaybetmişti, değirmen kanalına düştüğü sanılıyordu, ama o, yarı ergin bir oğlan değil, bir bebekti daha.

"Burada ne yapıyorsun?" diye sordu.

"Belli değil mi, güneşleniyorum," diye yanıtladı oğlan.

"Nerede yaşıyorsun?"

"Burada, korulukta."

"Korulukta yaşayamazsın," dedi Van Cheele.

"Çok güzel bir koruluk," dedi oğlan, sesinde bir parça hor görüyle.

"Ama geceleri nerede uyuyorsun?"

"Geceleri uyumam, en meşgul zamanımdır.”

Van Cheele kendisini aşan bir problemle göğüs göğüse olduğuna dair rahatsız edici bir his duymaya başladı.

"Neyle besleniyorsun?"

"Etle," dedi oğlan ve kelimeyi, sanki tadıyormuş gibi, yavaş bir zevkle telaffuz etti.

"Et mi! Ne eti?"

"Seni ilgilendiriyorsa, tavşan, yaban ördeği, yabani tavşan, kümes hayvanları, mevsiminde kuzu, bulabildiğimdeyse çocuk,- ama çocuklar geceleri genellikle kilit altında fazlaca iyi tutuluyorlar, ki avlanmamın

çoğunu o zaman yaparım. En son çocuk eti tattığımdan beri neredeyse iki ay oldu."

Son cümlenin alaylı doğasını dikkate almayan Van Cheele oğlanı olası yasak avlanma olayları konusuna çekmeye çalıştı.

"Yabani tavşanlarla beslendiğin konusunda şapkanın içinden konuşuyorsun." (Oğlanın giysilerinin yapısı göz önüne alınınca, benzetme pek uygun değildi.) "Bizim tepelerdeki yabani tavşanlar kolay yakalanmaz."

"Geceleri dört ayakla avlanırım," oldu çocuğun verdiği üstü kapalı yanıt.

"Sanırım bir köpekle avlandığını söylemek istiyorsun, değil mi?" diye sorma cesaretinde bulundu Van Cheele.

Oğlan yavaşça sırtüstü döndü ve bir kıkırdama kadar hoş ve sırıtma kadar kabul edilemez, tuhaf, alçak sesli bir kahkaha attı.

"Bir köpeğin benim yanımda olmaya heves edeceğini sanmam, özellikle de geceleri."

Van Cheele bu tuhaf gözlü, tuhaf dilli gençte kesinlikle esrarengiz bir şeyler olduğunu hissetmeye başlamıştı.

"Senin bu korulukta kalmana izin veremem," diye belirtti otoriter bir tavırla.

"Bence beni evinde tutmak yerine burada tercih edersin," dedi oğlan.

Bu vahşi, çıplak hayvanın Van Cheele'ın fazla resmi bir şekilde düzenli evindeki görüntüsü kesinlikle korkutucuydu.

"Eğer gitmezsen, seni ben göndermek zorunda kalacağım," dedi Van Cheele.

Oğlan bir şimşek gibi döndü, havuza daldı ve bir an içinde ıslak ve parlayan bedenini Van Cheele'ın durduğu banka kadar dalarak götürmüştü. Bir su

samurunda bu hareketin özelliği olmazdı,- Van Cheele bir oğlanda bunu yeterince şaşırtıcı buldu. Geriye doğru istemsiz bir hareket yaparken ayağı kaydı ve kendini, o kaplanımsı sarı gözlere yakın, kaygan, üstünü yabanotları bürümüş bankın üzerinde neredeyse yüzükoyun yatarken buldu. İçgüdüsel olarak elini boğazına doğru kaldırdı. Oğlan yeniden güldü,- sırıtmanın kıkırdamayı bastırdığı bir gülüştü bu ve sonra, şaşırtıcı şimşek gibi hareketlerinden bir başkasıyla, bir yaban ve eğrelti otu karmaşası içine dalarak ortadan kayboldu.

"Ne kadar olağanüstü bir vahşi hayvan!" dedi Van Cheele ayağa kalkarken. Sonra Cunningham'ın sözlerini hatırladı, "Sizin koruda vahşi bir hayvan var."

Yavaşça eve doğru yürürken, Van Cheele bu şaşırtıcı genç vahşinin varlığına bağlanabilecek değişik yerel olayları aklından geçirmeye başladı.

Son zamanlarda bir şey korudaki av hayvanlarını azaltıyordu, çiftliklerden kümes hayvanları kayboluyor, tavşanlar anlaşılamaz bir şekilde seyreliyordu ve kendisine tepelerden kuzuların toplu olarak götürüldüğüne ilişkin şikayetler ulaşmıştı. Bu vahşi oğlanın gerçekten de yanında akıllı bir av köpeğiyle burada avlanıyor olması olası mıydı? Geceleri "dört ayakla" avlanmaktan bahsetmişti, ama sonra, yine tuhaf bir şekilde bir köpeğin geceleri yanına gelmeye heves etmeyeceğini ima etmişti. Kesinlikle akıl karıştırıcıydı. Ayrıca, Van Cheele son bir veya iki aydır işlenen soygunları aklından geçirirken, hem adımları, hem de zihninde kurdukları aniden buz gibi donakaldı. Değirmende iki ay önce kaybolan şu çocuk... kabul edilen teori değirmen kanalına düştüğü ve suya kapıldığıydı,- ama anne hep evin tepeye bakan tarafından, suyun karşısından bir feryat duyduğunu belirtmişti. Bu düşünülemezdi elbette, ama Van Cheele oğlanın iki ay önce çocuk eti yediğinden söz etmemiş olmasını diledi. Böyle korkunç şeyler eğlence için bile söylenmemeliydi.

Van Cheele, alışkanlıklarının aksine, koruluktaki keşfi hakkında konuşmaya niyetli hissetmiyordu kendini. Bir kasaba meclisi üyesi ve sulh hâkimi olarak konumu topraklarında böylesine şüpheli bir itibarı olan bir kişiliği barındırmasıyla sanki uyuşmuyor gibiydi,- hatta çalınan kuzular ve kümes hayvanlarından doğan zararların ağır bir faturasının kapısına bırakılması gibi bir olasılık da vardı. O gece yemekte olağanüstü ölçüde sessizdi.

"Sesin nereye gitti?" diye sordu halası. "İnsan bir kurt gördüğünü sanır."

Bu eski deyimi bilmeyen Van Cheele bu sözü oldukça aptalca buldu,- eğer topraklarında bir kurt görmüş olsaydı, dili bu konu üzerinde fazlasıyla meşgul olurdu.

Ertesi sabah kahvaltıda Van Cheele önceki günkü olayla ilgili huzursuzluk hissinin tamamen ortadan kalkmadığının farkındaydı ve trenle yakındaki katedral şehrine gidip Cunningham'ı bulmaya ve ondan koruda vahşi bir hayvan olduğu sözlerini söylemesine neden olacak ne gördüğünü öğrenmeye karar verdi. Bu kararı aldıktan sonra, her zamanki neşesi kısmen döndü ve alışkanlığı olduğu üzere sigarasını içmek için oturma odasına giderken neşeli, hafif bir melodi mırıldanıyordu. Odaya girdiğinde, melodi birden yerini dindarca dualara bıraktı. Divanda, neredeyse abartılmış bir dinlenme pozunda, zarif bir şekilde, korulukta gördüğü çocuk uzanmaktaydı. Van Cheele'in onu son gördüğünden daha kuruydu, ama giysilerinde başka bir değişiklik fark edilmiyordu.

"Buraya gelmeye nasıl cesaret edebilirsin?" diye sordu Van Cheele öfkeyle.

"Koruda kalamayacağımı sen söyledin," dedi oğlan sakin bir şekilde.

"Ama buraya gelmeni değil. Halam seni bir görürse."

Bu felaketi en aza indirecek bir görüntü sağlamak için, Van Cheele bu davetsiz misafiri aceleyle bir Morning Post gazetesinin katları altına mümkün olduğu kadar sakladı. Aynı anda halası odaya girdi.

"Bu yolunu kaybetmiş zavallı bir çocuk ...ve hafızasını da yitirmiş. Kim olduğunu veya nereden geldiğini bilmiyor," diye açıkladı Van Cheele ümitsizce, diğer yabani eğilimlerine uygunsuz bir dürüstlük ekleyip eklemeyeceğini görmek için endişeyle kimsesiz çocuğun yüzüne bakarak.

Bayan Van Cheele fazlasıyla ilgilenmişti.

"Belki iç çamaşırlarında sir işaret vardır," diye önerdi.

"Onların da çoğunu kaybetmişe benziyor," dedi Van Cheele, yerinde tutmak için Morning Posta doğru çılgınca minik hamleler yaparak.

Çıplak ve evsiz bir çocuk Bayan Van Cheelea yavru bir kedi veya terkedilmiş bir köpek yavrusu kadar çekici gelmişti.

"Onun için elimizden geleni yapmalıyız," diye kararını verdi ve kısa bir zaman içinde çocuk yaşta bir uşağın bulunduğu papazın evine gönderilen bir haberci bir elbise ve gerekli olan gömlek, ayakkabı, yaka gibi aksesuarlarla geri dönmüştü. Giyinmiş, temizlenmiş ve çeki düzen verilmiş haldeyken bile, oğlan Van Cheele'in gözündeki acayipliğini kaybetmedi, ama halası onu şirin buldu.

"Gerçekte kim olduğunu öğrenene kadar ona bir isim vermeliyiz," dedi. "Gabriel-Ernest olabilir,- bunlar hoş, uygun isimler."

Van Cheele onayladı, ama içten içe hoş, uygun bir çocuğa verilmelerinin daha iyi olup olmayacağını da merak etti. Genelde laf üretmekte Van Cheele kadar başarılı olan kanarya, korku dolu cıvıltılarla bir köşeye sinmişken, ağırbaşlı ve yaşlı köpeğinin oğlanla karşılaşır karşılaşmaz evden dışarı fırlaması ve inatla titreyip, inleyerek bahçenin en ücra köşesine sığınmasıyla şüpheleri hiç de azalmadı. Şimdi her

zamankinden daha fazla, hiç zaman kaybetmeden Cunningham'a danışmaya karar vermişti.

İstasyona giderken, halası Gabriel-Ernest'ın o öğleden sonraki çayda Pazar Okulu sınıfının çocuk üyelerini eğlendirmesi için düzenlemeler yapıyordu.

Cunningham ilk başta fazla konuşkan değildi.

"Annem bir beyin rahatsızlığından öldü," diye açıkladı, "o yüzden, görmüş olduğum veya gördüğümü sandığım imkansız derecede fantastik şeyler hakkında konuşmaya neden karşı olduğumu anlarsınız herhalde."

"Ama ne gördünüz?" diye ısrar etti Van Cheele.

"Gördüğümü sandığım şey o denli olağanüstüydü ki, aklı başında hiçbir kişi gerçekten olduğuna ihtimal verip doğrulayamaz. Sizinle geçirdiğim son akşam, bahçe kapısının yanındaki çalıların arasına yarı gizlenmiş duruyor, günbatımının solmakta olan rengini seyrediyordum. Birdenbire çıplak bir oğlanın farkına vardım, komşu havuzlardan birinden gelmiş ve tepenin kenarında gün batımını seyre dalmış bir yüzücü olarak kabul ettim. Duruşu putperest efsanelerinden çıkmış bir faunu öylesine andırıyordu ki anında onu bir model olarak ayarlamaya karar verdim ve bir dakika içinde ona yaklaşacaktım. Ama tam o anda güneş görüş alanından çıktı, bütün kavuniçi ve pembe renkler manzaradan silinip, yerine soğuğa ve griliğe bıraktı. Aynı anda şaşırtıcı bir şey oldu... oğlan kayboldu!"

"Ne! Ortadan mı kayboldu?" diye sordu Van Cheele heyecanla.

"Hayır,- işin korkunç yanı da bu," diye yanıtladı ressam,- "bir saniye önce oğlanın durduğu tepenin kenarında şimdi parlayan dişleri ve zalim, sarı gözleriyle iri bir kurt vardı. Size göre ben..."

Ama Van Cheele düşünmek gibi gereksiz bir şeyle uğraşacak kadar beklemedi. Şimdiden en yüksek süratle istasyona doğru koşturmaya

başlamıştı. Bir telgraf çekme fikrini aklından sildi. "Gabriel-Ernest bir kurtadam" şeklinde bir telgraf konuyu anlatmakta ümitsiz derecede uygunsuz bir çabaydı ve halası bunun kendisine anahtarını vermeyi unuttuğu şifreli bir mesaj sanırdı. Tek umudu güneş batmadan önce eve varabilmekti. Tren yolculuğunun ardından tuttuğu taksi kendisini, batan güneşin ışığında pembe ve leylak rengine çalmaya başlamış kasaba yollarından çileden çıkarıcı olarak tanımladığı bir yavaşlıkla geçirdi. Eve vardığında, halası bitirilmemiş reçel ve kekleri kaldırmakla meşguldü.

"Gabriel-Ernest nerede?" dedi neredeyse bağırarak.

"Toop'ların ufak çocuğunu evine götürüyor," dedi halası. "Vakit o kadar geç olmuştu ki, yanız başına gitmesinin güvenli olmayacağını düşündüm. Ne kadar güzel bir günbatımı, değil mi?"

Ama batı göklerindeki parıltıdan hiç de habersiz olmayan Van Cheele, bunun güzelliklerini tartışmak için durmadı bile. Çok nadir olarak kullandığı bir süratle Toop'ların evine giden dar yolda koşmaya başlamıştı. Bir yanda değirmen suyunun hızlı akıntısı vardı, diğer yanda ise çıplak tepeler uzanıyordu. Yavaş yavaş küçülen kızıl bir güneş dairesi hâlâ ufukta görülebiliyordu ve bir sonraki dönemecin onu arkalarından koştuğu ikilinin karşısına çıkarması gerekiyordu. Sonra birden her şeyin rengi silindi ve gri bir ışık kendini bir titremeyle ufka yerleştirdi. Van Cheele tiz bir dehşet çığlığı duydu ve koşmayı bıraktı.

Toop'ların küçük çocuğundan veya Gabriel-Ernest'ten bir daha haber alınamadı, ama Gabriel-Ernest'ın çıkarılıp atılmış giysileri yolda bulundu, o yüzden küçük çocuğun nehre düşmüş olduğu ve bunun üzerine oğlanın soyunup, çocuğu kurtarmak için peşisıra suya atladığı varsayıldı. Van Cheele ve o anda orada bulunan birkaç işçi, giysilerin bulunduğu yerin yakınlarında bir çocuğun yüksek sesle haykırdığını duyduklarını belirttiler. On bir çocuğu daha bulunan Bayan Toop kaybını kısa sürede unutmayı başardı, ama Bayan Van Cheele bulmuş olduğu oğlanın ardından uzun bir

süre yas tuttu. Kasaba kilisesine üzerinde "Gabriel-Ernest, kendi hayatını cesurca bir başkası için feda eden kayıp çocuk" yazan pirinç bir hatıra levhası astırmayı da düşünüyordu.

Van Cheele çoğu şeyde halasının istediğini yapmasına izin verirdi, ama Gabriel-Ernest adına bir hatıratı imzalamayı kesinlikle reddetti.

*Çeviren: Ayşe Gorbon*

# TEPEDEKİ MÜZİK

Sylvia Seltoun kahvaltısını Yessney'deki yemek odasında, ateşli bir Ironside'ın Worchester savaşının sabahında kendine izin vermiş olabileceği kadar hoş bir mutlak zafer hissiyle etti. Yaratılış olarak pek az hırçınlaşırdı, ama duruma göre hırçınlaşan o daha başarılı savaşçılar sınıfındandı. Kader, hayatının genellikle avantajlar biraz aleyhinde olan bir dizi ufak çatışmayla dolu olmasını istemişti ve genellikle bunlardan zaferle çıkmayı becermişti. Şimdi en zor ve en önemli çatışmasını başarılı bir sonuca ulaştırdığını hissediyordu. Mortimer Seltoun'la, daha yakın düşmanlarının dediği şekilde "Ölü Mortimer" ile, ailesinin soğuk düşmanlığına ve onun kadınlara karşı etkilenmeyen umursamazlığına karşın evlenmiş olmak gerçekten de gerçekleştirilmesi kararlılık ve beceri gerektiren bir başarıydı,- dün kocasını Town dan ve onun uydu kaplıcalarından koparıp, kendi türünün sözlüğünde, onun yazlık evi olan bu uzak ormanla çevrili malikanemsi çiftliğe yerleştirerek' zaferini sonuç noktasına getirmişti.

"Mortimer'ı asla götüremezsin," demişti kocasının annesi tenkit edercesine, "ama bir kere giderse kalacaktır,- Yessney'nin onun üzerinde neredeyse Town'unki kadar büyük bir büyüsü vardır. İnsan onu Town'a bağlayanın ne olduğunu anlayabiliyor, ama Yessney..." ve yaşlı kadın omuzlarını silkmişti.

Yessney'de şehirde yetişmiş zevkleri pek çekecek gibi olmayan kasvetli, neredeyse yabani bir vahşilik vardı ve Sylvia, ismine rağmen[2], 'yapraklı Kensington'dan daha ormanımsı bir şeye alışkın değildi. Taşraya, eğer fazla cesaretlendirirseniz sorun yaratıcı bir şey olmaya aday, kendine özgü bir şekilde mükemmel ve sağlıklı bir şey olarak bakıyordu. Şehir yaşamına güvensizlik onun için, Mortimer'la evliliğinden doğmuş, yeni bir şeydi ve dün gece Yessney'nin ağaç ve süpürgeotları üzerlerine kapanırken

kocasının gözlerindeki 'Jermyn Caddesi bakışı' olarak adlandırdığı şeyin kademe kademe sönmeye başlamasını zevkle izlemişti. İrade gücü ve stratejisi baskın çıkmıştı,- Mortimer kalacaktı.

Yemek odası pencerelerinin dışında, hoş görülü kişilerin bir çimenlik olarak adlandırabilecekleri üçgen bir turba yokuşu vardı ve onun ihmal edilmiş küpeçiçeklerinden oluşan alçak çitinin ardında daha dik bir süpürge ve eğrelti otu yokuşu meşe ve porsuk ağacı dolu tümsekli tepelere dönüşüyordu. Vahşi, açık yabaniliğinde yaşam sevincini görünmeyen şeylerin dehşetine sinsi bir şekilde ilişkilendiren bir bağ var gibiydi. Sylvia, bir Sanat Okulu beğenisiyle manzaraya bakarken kendinden memnun bir şekilde gülümsedi ve birden neredeyse tüyleri ürperdi.

"Çok vahşi," dedi kendisine katılmış olan Mortimer'a,- "insan böyle bir yerde Pan'a tapmanın tam olarak sona ermediğini düşünebilir."

"Pan'a tapma asla sona ermedi," dedi Mortimer. "Diğer daha yeni tanrılar zaman zaman ona inananları bir kenara çektiler, ama o herkesin sonunda gelmesi gereken Doğa Tanrısı. Ona Tanrıların Babası denirdi, ama çocuklarının çoğu ölü doğdu."

Sylvia, dürüst, belli belirsiz bir düşkünlük şeklinde dindardı ve inançlarından basit sonradan olmalar şeklinde bahsedildiğini duymaktan hoşlanmadı, ama Ölü Mortimer'ın herhangi bir konu üzerinde böylesine enerji ve inançla konuşmasını duymak en azından yeni ve umut verici bir şeydi.

"Pan'a gerçekten inanıyor musun?" diye sordu kuşkuyla.

"Bir çok konuda aptal olabilirim," dedi Mortimer yavaşça, "ama buradayken Pan'a inanmayacak kadar aptal değilim,- eğer sen de biraz akıllıysan, onun ülkesinde, ona inanmamazlığını fazla övünerek göstermezsin."

Bir hafta sonra, Slyvia, Yessney etrafındaki orman yürüyüşlerinin cazibesini tüketince, çiftlik binalarını araştırma turuna başladı. Bir çiftlik avlusu zihninde yayıklar, dövenler, gülümseyen sütçü kızlarla birlikte neşeli bir koşuşturma ve ördekle dolu göllere dizine kadar girmiş su içen at sürüleri sahnesi oluşturmuştu. Yessney malikane konağının kasvetli gri binaları arasında dolaşırken ilk izlenimi ezici bir durgunluk ve yalnızlık oldu, sanki uzun zaman önce baykuşlara ve örümcek ağlarına terk edilmiş tek başına, boş bir evdeymiş gibi,- sonra sinsi, tetikte bir düşmanlık hissi geldi, ağaçlı tepeler ve korularda pusuya yatmış gibi görünen görünmeyen şeylere ait o aynı gölge. Ağır kapıların ve kepenkli pencerelerin arkasından toynakların huysuzca yere vurması veya zincir yularların sesi ve arada bir ahıra kapatılmış bir hayvandan boğuk bir böğürtü geliyordu. Uzak bir köşeden uzun tüylü bir köpek kadını dikkatli, hiç de dost olmayan gözlerle izliyordu,- Sylvia yanına yaklaşınca, sessizce kulübesine kaydı ve kadın yanından geçince yine aynı şekilde sessizce dışarı çıktı. Bir saman yığınının altında yiyecek arayan birkaç tavuk Sylvia yaklaşınca bir kapının altından kaçtılar. Sylvia'ya bu ambar ve ahır yabaniliğinde bir insanla karşılaşsa, kendisinden hayalet gürmüşçesine kaçacaklarmış gibi geldi. En sonunda, bir köşeyi hızla dönünce, kendisinden kaçmayan canlı bir şeye rastgeldi. Bir çamur gölünde uzanmış, aşırı büyük bir domuz, köylü kadınların en vahşi domuz eti hesaplarında bile görülemeyecek kadar devasa ve kızmaya ve gerekirse derhal istenmeyen yaklaşımlara karşı koymaya hazır. Göze batmayan bir geri çekilme yapma sırası bu sefer Sylvia'daydı. Saman yığınlarının, inek damlarının ve uzun boş duvarların yanından geçerken, tuhaf bir sesle irkildi... bir erkek çocuğunun kahkahasıyla, harika ve şüphe dolu. Çiftlikte çalışan tek oğlan, sırma saçlı, kart suratlı bir yamak olan Jan'ın en yakın tepenin eteğinde patates toplamakla meşgul olduğu görülüyordu ve Mortimer, kendisine sorulduğunda, Sylvia'nın geri çekilmesine neden olan saklı alayın başka bir olası veya mümkün sahibini

tanımadığını söyledi. O izlenemez yankının hatırası kadının Yessney etrafında asılı sinsi, uğursuz 'bir şey'in diğer izlenimlerine eklendi.

Mortimer'ı pek az görüyordu,- çiftlik, orman ve alabalık dereleri kocasını şafaktan gün batımına kadar yutuyor gibiydi. Bir keresinde, sabahleyin kocasının gittiği yönü izleyerek, ulu porsuk ağaçlarıyla çevrelenmiş ceviz koruluğunda, ortasında, üzerinde gençlik dolu Pan'ın ufak bronz bir heykelinin yükseldiği taş bir kaide bulunan bir açık alana vardı. Güzel bir işçilik parçasıydı, ama kadının dikkatini esas olarak ayaklarının dibine bir adak olarak bırakılmış, yeni kesilmiş bir üzüm salkımı çekti. Malikanede üzümler pek fazla değildi ve Sylvia salkımı öfkeyle kaideden aldı. Yavaşça eve doğru yürürken, küçük gören bir sıkıntı düşüncelerini kapladı ve sonra neredeyse korkuya varan keskin bir hisse dönüştü,- yoğun bir çalı örtüsünün arkasında bir oğlanın yüzü, esmer ve güzel, ifade edilemez derecede uğursuz gözlerle kendisine kaşlarını çatmıştı. Boş bir patikaydı, aslına bakılırsa, Yessney etrafındaki bütün patikalar boştu ve Sylvia bu aniden ortaya çıkış hakkında fazla düşünmemek için beklemeden ileri doğru hızlandı. Elindeki üzüm salkımını kaçışı sırasında düşürmüş olduğunu ancak eve vardığında keşfetti.

"Bu gün ormanda bir genç gördüm," dedi Mortimer'a o akşam, "esmer ve oldukça yakışıklı, ama bakılınca alçağın teki. Sanırım bir çingene çocuğu."

"Mantıklı bir teori," dedi Mortimer, "yalnız buralarda şu zamanda hiç çingene yok."

"O zaman kimdi o?" diye sordu Sylvia ve Mortimer'ın kendine ait bir teorisi olmadığı anlaşılınca, adağı buluşunun hikayesine geçti.

"Sanırım bu senin işindi," diye gözlemledi,- "zararsız bir delilik çeşidi, ama insanlar bilselerdi, senin korkunç derecede aptal olduğunu düşünürlerdi."

"Onunla herhangi bir şekilde oynadın mı?"

"Ben... ben üzümleri attım. Çok aptalca göründü," dedi Sylvia, Mortimer'ın duygusuz yüzünde bir kızgınlık ifadesi arayarak.

"Bunu yapmanın pek akıllıca olduğunu sanmıyorum," dedi kocası düşünceli bir şekilde. "Orman Tanrılarının kendilerini rahatsız edenlere karşı oldukça korkunç davrandıklarının söylendiğini duydum."

"Onlara inananlar için korkunç belki, ama benim inanmadığımı görüyorsun," diye sertçe yanıtladı Sylvia.

"Hepsi bir," dedi Mortimer, sakin, duygusuz ses tonuyla, "senin yerinde olsaydım ormandan ve meyve bahçelerinden uzak durur ve çiftlikteki boynuzlu hayvanlara karşı tetikte olurdum."

Hepsi saçmalıktı, elbette, ama bu ıssız ormanla çevrili mekanda saçmalık sahte bir huzursuzluk düşüncesi yetiştiriyor gibiydi.

"Mortimer," dedi Sylvia aniden, "sanırım yakında Town'a gitmemiz gerekecek."

Zaferi düşündüğü kadar bütün olmamıştı; kendisinin vazgeçmeye hazır olduğu bir zemine taşımıştı kadını.

"Bir daha Town'a gideceğini sanmıyorum," dedi Mortimer. Annesinin kendisine dair öngörüsünü tekrarlıyor gibiydi.

Sylvia hoşnutsuzlukla ve biraz da kendini hor görerek, ertesi gün öğleden sonraki gezintisinin kendisini içgüdüsel olarak orman ağının uzağında tuttuğunu fark etti. Boynuzlu hayvanlara gelince, Mortimer'ın uyarısına pek gerek yoktu, çünkü kadın onlara her zaman en iyi koşullarda şüpheci bir tarafsızlıkla bakmıştı,- hayal gücü en anaç inekleri cinselliklerinden yoksun bırakarak onları her an 'kırmızı görmeye' yatkın boğalar haline sokardı. Meyve bahçesinin arkasındaki dar otlakta otlanan koçun, dikkatli ve tedbirli bir şekilde göz altında tuttuktan sonra, yumuşak

başlı olduğuna hüküm vermişti,- ancak bugün onun uysallığını denememeye karar verdi, çünkü genellikle sakin olan hayvan otlağın bir ucundan diğerine her türlü huzursuzluk belirtisiyle koşturuyordu. Alçak sesli, kesik bir kaval sesi, sanki kamış bir flütten çıkıyormuş gibi, yan taraftaki bir koruluğun derinliklerinden geliyordu ve hayvanın huzursuzca dolanmasıyla korudan gelen vahşi müzik arasında ince bir ilişki var gibiydi. Sylvia adımlarını yukarıya doğru yöneltti ve Yessney'nin yukarılarına açılan yamaçlardaki süpürgeotu kaplı yokuşu tırmandı. Çalınan notaları arkasında bırakmıştı, ama ayaklarının dibindeki ağaçlı tümseklerden rüzgâr başka bir çeşit müziği getiriyordu,- bir kovalamadaki av köpeklerinin havlamasını. Yessney tam Devon ve Sommerset'in eteklerindeydi ve avlanan geyikler bazen bu yöne gelirdi. Sylvia o anda ve o amansız koro arkasında giderek artarken, sürekli olarak tepelerde yükselen ve tümsekleri geçerken alçalan siyah bir nesne görebiliyordu ve yakalanması insanı doğrudan ilgilendirmeyen herhangi bir av için hissedilen heyecanlı sempatiyle gerginleşti. Sonunda geyik meşe çalılıkları ve eğrelti otlarının en dış sırasından geçti ve açıklıkta nefes nefese durdu, iyi döşenmiş bir kafası olan şişman bir Eylül geyiğiydi bu. Görüldüğü kadarıyla yolu Undercombe'un kahverengi göllerine doğru inmek ve buradan kırmızı geyiklerin tercih ettikleri sığınağa, denize doğru ilerlemekti. Ancak, Sylvia'nın şaşkınlığına rağmen, geyik başını yukarı tepeye çevirdi ve süpürge- otlarının üzerinden cesur bir şekilde yavaş yavaş yaklaşmaya başladı. "Korkunç olacak," diye düşündü Sylvia, "av köpekleri onu gözlerimin önünde parçalayacaklar." Ama sürünün müziği bir anlığına susmuş gibiydi ve onun yerine yeniden o vahşi kavalı duydu, şimdi bu taraftan geliyordu, şimdi oradan, sanki yenilmek üzere olan geyiği son bir çabaya zorluyormuş gibi. Sylvia, sık bir çayüzümü çalılığı kümesinin arkasına yarı saklanarak, hayvanın yolundan uzak durdu ve onun, böğürleri terden kararmış, ensesindeki tüyler buna zıt biçimde ışığı göstererek, gergin bir şekilde yukarı doğru sıçrayışını seyretti. Kaval birden kadının etrafında tiz bir şekilde duyuldu, ayaklarının dibindeki

çalılıktan gelirmiş gibi ve aynı anda iri hayvan arkaya dönerek, doğrudan Sylvia'nın üzerine geldi. Bir an içinde hayvana karşı duyduğu acıma, içinde bulunduğu tehlikeye karşı vahşi bir korkuya dönüştü,- sık süpürgeotu kökleri kaçma çabalarıyla alay ettiler ve kadın kendinden geçmişçesine yaklaşmakta olan av köpeklerine bakındı. İri boynuz uçları birkaç yarda önündeydi ve dondurucu bir korku anında Mortimer'ın çiftlikteki boynuzlu hayvanlardan uzak durması hakkındaki öğüdünü hatırladı. Sonra yüreği neşeyle çarparak, tek başına olmadığını gördü,- birkaç adım ötede, dizlerine kadar çayüzümü çalısının içinde, bir insan şekli duruyordu.

"Onu uzaklaştır!" diye haykırdı Sylvia. Ama şekil yanıt veren bir harekette bulunmadı.

Boynuzlar dosdoğru kadının göğsüne girdi, avlanan hayvanın ekşi kokusu burun deliklerini doldurdu, ama gözleri gelmekte olan ölümünden çok, gördüğü başka bir şeyin dehşetiyle dolmuştu. Kulaklarında bir erkek çocuk kahkahasının yankısı vardı... harika ve şüpheyle dolu.

*Çeviren: Ayşe Gorbon*

## AMBROSE BIERCE

1842-1914

Bir eleştirmen Ambrose Gwinett Bierce için "İblis'in Havarisi" demişti. Gerçekten de o, İngiliz dilinde yazılmış en ürkütücü korku öykülerinin bir kısmına imzasını atmış ve bunların esinini de, bazı biyograficilerin belirttikleri üzere, kendi kişisel güdü ve korkularından almıştır. İnsanlığa diğer çok az yazarda eşine rastlanabilir şiddette bir kin duymuş ve ruhu sürekli azap içinde olmuştu. Öyle ki, bu özelliği ona "Bitter," yani "Acı" lakabını kazandırdı.

Bierce, Ohio'da, on üç çocuklu bir ailenin onuncu çocuğu olarak dünyaya geldi. Ruhsal açıdan dengesiz bir baba tarafından tuhaflıklarla dolu bir ortamda yetiştirildi ve kararsız bir duygulanımla sık sık öfke parlamaları gösterdi. Amerikan İç Savaşına katıldı ve 1865 yılında malulen ayrılıncaya dek üstün hizmet göstererek binbaşılığa kadar yükseldi. Savaştan sonra San Fransisco'da gazeteciliğe başladı ve yirmi altı yaşına geldiğinde artık kendi gazetesinin yayın yönetmenliğini yapmaktaydı. O kadar saygı duyulan ve çekinilen bir eleştirmen olarak ünlenmişti ki, yargılarıyla yeni yükselmekte olan bir yazarın ününe ün de katabilirdi, yok da edebilirdi. George Sterling onun için şunları söylemiştin "Yapıtlarının çoğu doğası itibariyle polemiğe yatkındı... Bierce'ın kurtlu tahtalardan yontulmuş ve aside batırılmış bir kalemi vardı ve... saldırısından, av bıçağı ya da tabancadan korkulduğundan çok daha fazla korkulurdu..."

Bierce'ın öyküleri korku, dehşet ve doğaüstü güçler üzerinedir. *Tales of Soldiers and Civilians — Askerlerin ve Sivillerin Öyküleri (i 892) ve Can Such Things* Be? — *Böyle Şeyler Olabilir mi?* (1893) adlı öykü kitaplarında toplanan öyküleri genellikle gotik öğelerin Amerikan uzak batısı üzerine izdüşümleri şeklinde olmuştur. En çok ilgi çeken yapıtı ise,

sözcükleri kendince yorumladığı, alaycı ama eğlendirici *Devil's Dictionary* - *Şeytanın Sözlüğüdür.*

Bierce 1913 yılında, yetmiş bir yaşındayken, hâlâ tam olarak açıklanamayan nedenlerle, savaşı izlemek ve Panço Villanın yanında savaşmak üzere Meksika'ya gitti ve derhal ortadan kayboldu. Kimileri askeri taktik üzerine anlaşamadığı Villayla kavga ettiğini ve kurşuna dizildiğini, kimileri ise 1914 yılındaki Ojigana Savaşında öldürüldüğünü ileri sürdüler.

Bierce, en azından öyküleriyle, derlememizde yaşıyor.

## KAPALI PENCERE

1830'da, şimdiki koca Cincinatti şehrinin olduğu yerden birkaç mil uzakta, geniş ve nerdeyse balta girmemiş bir orman bulunuyordu. Bütün bölgeye seyrek bir şekilde göçmenler yerleşmişti ...doğalarının gizemli bir dürtüsüyle harekete geçerek, gönüllü olarak vazgeçtikleri yetersiz nimetlere yeniden kavuşmak için yeni tehlikeler ve sıkıntılara göğüs germek üzere her şeylerini terk edip, batıya gelir gelmez yabaniliğin içinde oldukça yaşanılabilir evler kuran ve bugün yoksulluk diye adlandıracağımız bir varlık derecesine ulaşmış olan kişiler. Çoğu o bölgeyi daha uzaktaki yerleşim bölgeleri adına gözden çıkarmışlardı çoktan, ama kalanların arasında ilk gelenlerden biri vardı. Dört bir yanı ormanla çevrili ahşap bir evde yaşıyordu, ormanın kasvetinin ve sessizliğinin bir parçası gibiydi, çünkü kimse onun gülümsediğini veya gereksiz bir sözcük söylediğini görmemişti. Basit istekleri ırmak kasabasında vahşi hayvanların derilerinin satılması veya değiş tokuşuyla sağlanıyordu, çünkü eğer gerekirse dokunulmamış mülk olarak sahiplenme hakkının bulunduğu topraklarda tek bir şey bile yetiştirmiyordu. Biraz 'gelişme' belirtisi vardı ...evin hemen etrafındaki birkaç dönüm alan bir zamanlar ağaçlardan temizlenmişti ve baltanın getirdiği yıkımı onarmak üzere çabalayan yeni sürgünlerle yarı yarıya örtülmüş, çürüyen kütüklerle doluydu. Görünüşe göre adamın tarıma karşı hevesi azalan bir alevle yanmış, pişmanlık dolu küllere dönüşmüştü.

Bacası sırıklardan, çatısı birbirini kesen direklerle desteklenmiş eğri kaplamalardan oluşan ve yarıkları kille doldurulmuş ufak ahşap evin tek bir kapısı ve tam karşısına düşen bir de penceresi vardı. Pencere tahtayla örülmüştü ...hiç kimse pencerenin örtülü olmadığı bir zamanı hatırlamıyordu. Üstelik hiç kimse pencerenin neden kapalı olduğunu da bilmiyordu,- sebep orada yaşayanın ışık ve havadan hoşlanmaması değildi kesinlikle, çünkü o ıssız noktadan bir avcının geçtiği ender zamanlarda,

elini ayağını dünyadan çekmiş olan ev sahibinin, hava gereksindiği güneş ışığını sağlıyorsa, basamaklarda oturup güneşlendiği sık sık görülmüştü. Bugün o pencerenin sırrını bilen birkaç kişinin hâlâ hayatta olduğundan kuşkuluyum, ama göreceğiniz gibi, ben onlardan biriyim.

Adamın adının Murlock olduğu söyleniyordu. Görünüşe göre yetmiş, gerçekteyse elli yaşındaydı. Yaşlanmasında yılların dışında bir şeyin parmağı olmuştu. Yüzünü tamamen kaplayan uzun sakalı ile saçları beyazdı,- gri, donuk gözleri çökmüştü,- yüzü kesişen iki sisteme ait gibi görünen kırışıklıklarla doluydu tuhaf bir şekilde. Yapı olarak uzun boylu ve zayıftı, omuzlarında bir kamburluk vardı ...bir hamaldı. Onu hiç görmedim; bu özelliklerini büyükbabamdan öğrendim,- bir çocukken adamın öyküsünü de ondan dinlemiştim. Büyükbabam o eski zamanlarda o taraflarda yaşarken tanımıştı adamı.

Bir gün Murlock kulübesinde ölü olarak bulundu. Doktorların ve gazetelerin sık bulunduğu bir zaman ve yer değildi ve sanırım doğal nedenlerden dolayı öldüğüne karar verildi, başka türlü olsa bana söylenmiş olurdu ve ben de hatırlardım. Cesedin, muhtelemen sadece durumun uygunluğu açısından kulübenin yakınına, yerel geleneklerde kendisinden bir iz bırakmayacak kadar uzun süre önce ölmüş karısının mezarının yanına gömülmüş olduğunu biliyorum. Böylece bu gerçek öykünün son bölümü kapanıyor ...aslında çok yıllar sonra, benim kadar gözüpek bir arkadaşla birlikte oraya sızıp, harap olmuş kulübeye bir taş atacak kadar yaklaşarak, civardaki her oğlanın ortalarda dolaştığını çok iyi bildiği hayaletten sakınmak için koştuğum zamanı saymazsak. Ama daha önce bir bölüm daha var ... büyükbabam tarafından sağlanmış bir bölüm.

Murlock kulübesini inşa ettiği ve bir çiftlik kurmak için baltasıyla etrafı doğramaya başladığında —bu arada tüfeği onun desteğiydi— genç, kuvvetli ve umut doluydu. Gelmiş olduğu o doğu bölgesinde gelenek olduğu üzere, her yönden adamın dürüst ilgisine değecek, yapacağı şeylerin

tehlikelerini ve gerektireceği yalnızlığı istekli bir ruh ve huzurlu bir yürekle paylaşacak genç bir kadınla evlenmişti. Hiçbir yerde kadının adının kaydı yok,- zekasının ve kişiliğinin özellikleri hakkında gelenekler suskun ve şüphelerini istediği şekilde kurmakta özgürdür,- ama Tanrı beni onları paylaşmaktan korusun! Sevgileri ve mutlulukları konusunda adamın dul yaşamına eklenen her gün için yeterince kanıt var,- serüvenci bir ruhu kutsanmış bir hatıranın çekiminden başka ne bağlayabilirdi öyle bir yere?

Bir gün Murlock ormanın uzak bir tarafında yaptığı avdan döndüğünde, karısını ateş içinde ve sayıklar halde yerde yatarken buldu. Miller boyunca bir doktor, bir komşu yoktu,- ne de karısı yardım getirmek için yalnız bırakılacak durumdaydı. O yüzden adam karısına hastabakıcılık yapma görevini üstlendi, ama üçüncü günün sonunda kadın alev alev yanarak bilinçsizleşti ve görünüşe göre bilincine yeniden kavuşamadan bu dünyadan ayrıldı.

Murlock'unki gibi bir karakter hakkında bildiklerimizden haraketle, büyükbabam tarafından çizilmiş olan kabataslak resmin anahatlarının bazılarını tamamlamaya girişebiliriz. Karısının öldüğüne kanaat getirdiğinde, Murlock ölülerin gömülmek için hazırlanmalarını gerektiğini hatırlayacak kadar kendindeydi. Bu kutsal göreve hazırlık olarak üst üste hatalar yaptı, birtakım şeyleri yanlış gerçekleştirdi ve doğru yaptıklarını defalarca tekrarladı. Bazı basit ve olağan eylemleri gerçekleştirmekte gösterdiği başarısızlıklar, tıpkı sarhoş bir adamın bildik doğa yasaları karşısında şaşkına dönmesi gibi, onu hayrete düşürdü. Ağlamadığına da şaşırdı ...şaşırdı ve biraz utandı,- ölüler için ağlamamak hiç şüphesizki zalimcedir. "Yarın," dedi yüksek sesle, "kefeni hazırlayıp, mezarı kazmam gerekiyor,- ondan sonra karımı özlerim, gözden tamamen uzaklaştığında,- ama şimdi — o öldü, tabii ki, ama önemli değil — önemli olmaması gerekiyor. Her şey göründüğü kadar kötü olamaz."

Kararan ışıkta, ruhsuz bir ilgiyle, mekanik hareketlerle saçları tarayarak ve basit makyaja son düzeltmelerde bulunarak, cesedin başında durdu. Bilincinin arasından her şeyin yolunda olduğuna dair bir sezi geçiyordu hâlâ ...karısına eskisi gibi sahip olacağına ve her şeyin açıklanacağına dair bir sezi. Kederle hiç deneyimi olmamıştı,- kapasitesi kullanılarak genişletilmemişti. Kalbi hepsini barındıramıyor, hayal gücü olayı doğru bir şekilde kavrayamıyordu. O kadar çok etkilendiğini bilmiyordu,- bu bilgi daha sonra gelecek ve asla ayrılmayacaktı. Keder, ölüler için ağıtlarını yaktığı enstrümanlar kadar değişik güçlere sahip bir sanatçıdır,- bazılarından en keskin, en tiz notaları, bazılarından da uzaklarda yavaşça çalınan bir davulun ritmik vurulanı gibi alçak, hüzünlü akorlar çıkartır. Bazı doğaları ürkütür,- bazılarını aptallaştırır. Birine daha acı bir yaşamın bütün hassasiyetini aşılayan bir ok vuruşu gibi çarpar,- bir diğerine çarparken uyuşturan bir sopa gibidir. Murlock'un bu şekilde etkilendiğini düşünebiliriz, çünkü (burada varsayımlardan daha emin bir zemindeyiz) işini dindarca bitirir bitirmez, cesedin üzerinde yattığı masanın yanındaki bir iskemleye çöküp, artan karanlıkta profilin ne kadar da beyaz göründüğünü fark edince, kollarını masanın kenarına dayadı ve yüzünü onların arasına sakladı,- ağlamıyordu, ama inkar edilemez derecede bitkindi. O anda kararmakta olan ormanın derinliklerinden kayıp bir çocuğun ağlayışı gibi uzun, inleyen bir ses geldi! Ama adam kıpırdamadı. Dünyaya ait olmayan o çığlık yeniden ve bu sefer daha yakından, zayıflamakta olan duyularının üzerine çöktü. Belki vahşi bir hayvandı,- belki bir düştü. Çünkü Murlock uyuyakalmıştı.

Birkaç saat sonra, daha sonra anlaşıldığı üzere, bu sadakatsiz seyirci uyandı ve başını kaldırarak dikkatle dinledi ...nedenini bilmiyordu. Orada, ölünün yanı başında, karanlıkta, her şeyi bir şaşkınlığa uğramadan hatırlayarak, görmek için gözlerini zorladı ...neyi göreceğini bilmiyordu. Bütün duyuları tetikteydi, soluğu yavaşlamıştı, kanı sessizliğe eşlik etmek istercesine akışını durdurmuştu. Kim... ne uyandırmıştı onu ve neredeydi?

Birdenbire masa kollarının altında sarsıldı ve aynı anda yerde çıplak ayaklardan gelen hafif, yumuşak bir ayak sesi —bir tane daha— duydu ... veya duyduğunu hayal etti!

Bağıramayacak veya kımıldayamayacak kadar dehşete kapılmıştı. Çaresizce bekledi... orada, karanlıkta, insanın yüzyüze geldiğinde anlatacak kadar uzun yaşayamayacağı dehşetlerle dolu asırlar boyu bekledi. Ölmüş kadının adını boş yere söylemeye, onun orada olduğunu anlamak için elini masanın kenarında gezdirmeye çabaladı. Boğazı güçsüzdü, kolları ve elleri kurşun gibiydi. Sonra korkutucu bir şey gerçekleşti. Kendisini neredeyse devirecek şekilde masanın göğsüne çarpmasına neden olan bir kuvvetle, ağır bir cisim masaya doğru savruldu ve aynı anda bir şeyin, evi temellerinden sarsaracak bir gümbürtüyle yere düştüğünü işitti ve hissetti. Bunu bir itişme ve tanımlanması olanaksız bir ses karmaşası takip etti. Murlock ayağa kalkmıştı. Aşırı korku kuvvetini kazanmasına yardımcı olmuştu. Ellerini masanın üzerinde gezdirdi. Hiçbir şey yoktu orada!

Dehşetin çılgınlığa dönüştüğü ve çılgınlığın eyleme yol açtığı bir nokta vardır. Belirli bir niyeti olmadan, amaçsız, delilere ait olabilecek bir dürtüyle, Murlock duvara doğru atıldı, el yordamıyla tüfeğini yakaladı ve nişan almadan ateşledi. Odayı capcanlı aydınlatan patlamanın ışığında, dişlerini ölü kadının gırtlağına geçirmiş, onu pencereye doğru sürüklemeye çalışan koca bir panter gördü! Sonra eskisinden de yoğun bir karanlık çöktü,- adam bilincine kavuştuğunda güneş yükselmişti ve orman kuşların şarkılarıyla cıvıl cıvıldı.

Ceset, tüfeğin patlamasıyla korkan panterin kendisini bırakmış olduğu pencerenin kenarındaydı. Giysileri parçalanmış, uzun saçları karışmış, kolları ve bacakları yayılmıştı. Korkunç bir şekilde yırtılmış gırtlağından henüz pıhtılaşmamış bir kan gölü boşanmıştı. Murlock'un karısının bileklerini bağlamak için kullandığı kurdele kopmuştu,- eller

sıkıca yumruk yapılmıştı. Cesedin dişlerinin arasında, hayvanın kulağının bir parçası duruyordu.

*Çeviren: Ayşe Gorbon*

# DUVARIN ARDINDA

Uzun yıllar önce, Hong Kong'dan New York'a giderken, San Fransisco'da bir hafta geçirdim. O şehre en son geldiğimden bu yana uzun zaman geçmişti ve bu zaman zarfında Doğudaki maceralarım umduğumdan daha iyi gelişmişti,- zengindim ve hâlâ yaşayan ve beni eski muhabbetlerimle hatırlayan gençlik dostlarım gibi kişilerle arkadaşlığımı yenileyebilmek için ülkemi yeniden ziyaret etmeyi göze alabilirdim. Bunlardan en önemlisi, umuyordum ki, erkekler arasındaki bütün yazışmaların başına geldiği şekilde, uzun zaman önce sona eren düzensiz bir mektuplaşmayı sürdürmüş olduğum eski bir okul arkadaşım, Mohun Dampierdi. Sadece sohbet türü bir mektup yazmaya isteksizliğin sizinle yazdığınız kişi arasındaki uzaklığın karesiyle orantılı olduğunu gözlemlemiş olabilirsiniz. Bu bir yasadır.

Dampier'i akademik zevklere sahip, çalışmaya karşı tiksinti duyan, servet de dahil dünyanın önem verdiği şeylerin çoğuna karşı belirgin bir kayıtsızlığı olan yakışıklı, kuvvetli bir genç adam olarak hatırlıyordum,- ancak, kendisini isteğin ulaşabileceği yerlerden uzaklaştırmaya yetecek kadar bir servet miras kalmıştı ona. Ülkenin en eski ve en aristokratlarından olan ailesinde, sanırım, içinden tek bir üyenin bile ticarete veya siyasete atılmamış olması, ya da herhangi bir üstünlüğe maruz kalmamış olmak bir gurur meselesiydi. Mohun bir parça duygusaldı ve içinde, normal zihin sağlığı kendisini fantastik ve tehlikeli inançlara karşı koruduğu halde, onu her gizemli araştırmanın içine sürükleyen bir batıl inanç unsuru vardı. Bizim kesinlik demekten zevk aldığımız kısmen araştırılmış ve haritalanmış bölgenin içindeki yerleşikliğiyle ilgisini kesmeden gerçek olmayanların diyarına cüretkâr saldırılarda bulunurdu.

Onu ziyaret ettiğim gece fırtınalıydı. Kaliforniya kışı gelmişti ve aralıksız yağmur terk edilmiş sokakları dövüyor ya da rüzgârın düzensiz esişiyle evlere inanılmaz bir öfkeyle savuruluyordu. Taksi şoförüm hiç de ufak sayılmayacak bir zorlukla okyanus kumsalına açılan az nüfuslu bir banliyödeki doğru yeri buldu. Oldukça çirkin olan konut görünüşe göre, kasvetli karanlıkta seçebildiğim kadarıyla, çiçekten veya çimenden mahrum olan arazisinin tam ortasındaydı. Fırtınanın işkencesi altında kıvranan ve inleyen üç ya da dört ağaç kasvetli ortamlarından kaçmaya ve denizde daha iyi bir ortam bulma şansını göze almaya çalışır gibi görünüyorlardı. Ev, bir köşesinde kendisinden bir kat yüksek bir kulesi bulunan, iki katlı tuğla bir yapıydı. Sadece bir penceresinde ışık görülüyordu. Mekanın görünüşündeki bir şey ürpermeme yol açtı, bu harekete korunma amacıyla kapı eşiğine seğirtirken sırtımdan içeri giren bir yağmur deresi de yardımcı olmuş olabilirdi.

Ona uğrama isteğimi belirtir nota karşılık olarak, Dampier "Zili çalma ... kapıyı aç ve yukarı çık," yazmıştı. Ben de öyle yaptım. Merdivenler ikinci katın başındaki tek bir gaz lambasının aleviyle loş bir şekilde aydınlatılmıştı. Sahanlığa kazasız belasız ulaşmayı başardım ve açık bir kapıdan kulenin aydınlık ve kare şeklindeki odasına girdim. Dampier beni içeri almak için robdöşambır ve terliklerle öne çıktı, beklediğim karşılamayı gerçekleştirdi ve eğer beni ön kapıda karşılamasının daha uygun olacağı şeklinde bir düşüncem vardıysa bile, ona ilk bakışım konuksever olmadığı şeklindeki herhangi bir duyguyu ortadan kaldırdı.

Eskisi gibi değildi. Orta yaşı pek geçmemiş olduğu halde, saçları kırlaşmış ve belirgin bir kambur edinmişti. Yapısı ince ve açılıydı, yüzü derin çizgilere bürünmüştü, cildi ölü beyazlığındaydı, bir lokma bile renk yoktu. Doğal olmayan irilikteki gözleri neredeyse tekinsiz bir ateşle parıldıyordu.

Beni oturttu, bir puro ikram etti ve ciddi, açık bir içtenlikle benimle karşılaşmanın onda uyandırdığı zevk konusunda güvence verdi. Bunu önemsiz konuşmalar izledi, ama bütün bu zaman zarfında içime ondaki büyük değişiklikten dolayı melankolik bir duygu dolmuştu. Bunun farkına varmış olmalıydı, çünkü aniden yeterince aydınlık bir gülümsemeyle, "Seni hayal kırıklığına uğrattım.. . *non sum qualis eram,"* dedi.

Ne cevap vereceğimi bilmiyordum, ama, "Şey, aslında, bilemiyorum: Latineen neredeyse aynı," demeyi becerdim.

Yeniden neşelendi. "Hayır," dedi, "ölü bir dil olduğu için, uygunluk içinde büyümekte. Ama lütfen biraz bekleme sabrını göster: gittiğim yerde belki daha iyi bir dil vardır. O dilde bir mesaj almaya ne dersin?"

Konuşurken gülümsemesi soldu ve sözlerini bitirdiğinde, bana keder veren bir ciddiyetle gözlerime baktı. Yine de kendimi onun ruh haline kaptırmayacak, onun ölüm öngörüsünün beni ne kadar derinden etkilediğini görmesine izin vermeyecektim.

"Umarım ki," dedim, "insan lisanı ihtiyaçlarımıza hizmet etmeyi bırakmadan önce uzun bir zaman geçer ve o zaman ihtiyaç da, bütün hizmet olanaklarıyla birlikte, ortadan kalkmış olur."

Yanıt vermedi ve ben de fazla sessizdim, çünkü konuşma keyifsiz bir yön almıştı, yine de ona nasıl daha uyuşulabilir bir karakter verebileceğimi bilmiyordum. Aniden, fırtınanın bir duraklamasında, ölüm sessizliği daha önceki şamataya tezat olarak neredeyse ürkütücü bir hal almışken, iskemlemin arkasındaki duvardan gelir gibi görünen yumuşak bir vuruş sesi duydum. Ses bir insan eli tarafından çıkartılmış gibiydi, içeri girmek için kapıya vurma şeklinde değil de, bana göre, üzerinde anlaşılmış, yan odada birinin var olduğunu belirten bir işaretti sanki,- sanırım çoğumuzun hatırlamaya zahmet bile etmeyeceğimiz kadar çok defa böyle iletişimlerde deneyimi olmuştur. Dampier'e baktım. Eğer mümkünse,

bakışlarında bunun farkına varmadığı şekilde bir zevk vardı. Benim varlığımı unutmuş görünüyordu ve gözlerinde, o ana ait anılarım o zamanki duygularım kadar canlı olduğu halde, adlandıramadığım bir ifadeyle arkamdaki duvara bakıyordu. Durum utanç vericiydi,- gitmek için ayağa kalktım. Bu hareketle, kendini toplamış gibi göründü.

"Lütfen otur," dedi, "önemli değil ... orada kimse yok."

Ama vuruş tekrarlandı, bir öncekiyle aynı yumuşak, yavaş ısrarla.

"Beni mazur gör," dedim, "geç oldu. Yarın uğrayabilir miyim?”

Gülümsedi... biraz mekanik şekilde, diye düşündüm. "Çok incesin," dedi, "ama bu oldukça gereksiz. Aslında, bu kuledeki tek oda ve orada kimse yok. En azından..." Cümlesini yarım bıraktı, ayağa kalktı ve bir pencereyi yukarı çekti, sesin gelmekte olduğu duvardaki tek açıklıktı bu.

Başka ne yapmam gerektiğini açık olarak bilmeden onu pencereye kadar izledim ve dışarı baktım. Biraz uzaktaki bir sokak lambası yeniden sel gibi başlamış olan yağmurun kasveti içinde, orada kimse yok' cümlesinin doğruluğunu oldukça açık ortaya koymaya yeter derecede ışık veriyordu. Gerçekte orada kulenin tamamen boş duvarından başka hiçbir şey yoktu.

Dampier pencereyi kapadı ve iskemleme geri dönmemi işaret ederek kendi iskemlesine oturdu.

Olay kendi içinde gizemli değildi,- bir düzine açıklamadan herhangi biri olasıydı (hiçbiri aklıma gelmemişti ama), yine de bende daha tuhaf bir izlenim uyandıran belki de arkadaşımın olaya belirli bir anlam ve önem vermeye benzeyen beni ikna etme çabası oldu. Orada kimse olmadığını kanıtlamıştı, ama bütün gizem bu gerçeğin içinde yatıyordu ve hiçbir açıklama getirmemişti. Sessizliği huzursuz ediciydi ve beni gücendirdi.

"Sevgili dostum," dedim, korkarım biraz da alaycı bir ses tonuyla, "zevkine uygun ve arkadaşlık kavramlarınla uyumlu bulduğun kadar çok hayalet barındırma hakkını sorgulamaya niyetim yok,- beni hiç ilgilendirmez. Ama basit bir eylem adamı, hem de çoğunlukla bu dünyaya ait bir adam olduğum için, hayaletleri huzurum ve rahatım için gereksiz buluyorum. Ben dostlarımın ve konuklarımın hâlâ kanlı canlı oldukları otelime geri dönüyorum."

Çok kibar bir konuşma değildi, ama buna yönelik hiçbir tepki göstermedi. "Lütfen kal," dedi. "Buradaki varlığına müteşekkirim. Bu gece duymuş olduğun şeyi kendimin de daha önce iki kere duymuş olduğuma inanıyorum. Şimdi bunların bir yanılsama olmadığını biliyorum. Bu benim için çok önemli... anlayabileceğinden çok. Yeni bir puro yak ve ben sana öyküyü anlatırken sabırlı ol."

Yağmur şimdi, rüzgâr yükselip alçalırken ağaç dallarının ani çarpmalarıyla kesilen yavaş, tekdüze bir hışırtıyla daha düzenli yağıyordu. Gece oldukça ilerlemişti, ama hem sempati hem de merak, beni dostumun başından sonuna kadar tek bir kelimeyle bölmediğim monologuna karşı istekli bir dinleyici yaptı.

"On yıl önce," dedi, "kasabanın öteki ucunda, Rincon Hill dediğimiz yerde, hepsi birbirinin aynı olan bir sıra evden birinde, bir zemin katını işgal ediyordum. Burası Şikago'nun en iyi semtiydi, ama kısmen yerel mimarisinin ilkel karakterinin artık varlıklı vatandaşlarımızın zevkine hitap edememesinden, kısmen de belirli toplumsal ilerlemelerin burayı bir harabe haline getirmesinden dolayı, ihmale ve çürümeye bırakılmıştı. İçlerinden birinde yaşadığım konut sırası caddeden biraz geride bulunuyordu, her bir konutun komşularından alçak demir çitlerle ayrılmış ve bahçe kapısından ev kapısına kadar tahtayla çevrili çakıldan bir yolla bölünmüş minyatür birer bahçesi vardı.

"Bir sabah dairemden çıkarken, sol taraftaki bitişik bahçeye genç bir kızın girdiği gözüme çarptı. Sıcak bir Haziran günüydü ve kız hafif, beyaz bir giysi giymişti. Omuzlarına çiçeklerle cömertçe süslenmiş ve zamanın modasına uygun olarak harika bir şekilde kurdelelenmiş geniş bir hasır şapka sarkıyordu. İlgim giysisinin zarif sadeliği tarafından uzun süre meşgul edilmedi, çünkü hiç kimse kızın yüzüne bakıp, dünyevi bir şeyler düşünmeyi beceremezdi. Korkma,- betimleyerek ona saygısızlık etmeyeceğim,- inanılmaz derecede güzeldi. Güzellik üzerine görmüş veya hayal etmiş olduğum her şey İlahi Ressam'ın elinden çıkmış olan o eşsiz canlı resimdeydi. Öylesine derinden etkiledi ki beni, hareketimin uygunsuzluğunu bir kere bile düşünmeden, bilinçsizce şapkamı çıkarttım,- tıpkı dindar bir Katoliğin veya iyi yetiştirilmiş bir Protestanın Kutsal Bakirenin resmi önünde şapkasını çıkaracağı şekilde. Genç kız hoşnutsuzluk göstermedi,- sadece muhteşem kara gözlerini nefesimi tutmama neden olan bir bakışla bana çevirdi ve hareketime karşı başka tepki göstermeden eve girdi. Bir an için kıpırtısız kalakaldım, şapka elimde, acı verici bir şekilde kabalığımın bilincinde, ama yine de o kıyaslanamaz güzellik görüntüsünün esinlediği duyguyla öylesine dolu bir haldeydim ki, pişmanlığım olması gerekenden çok daha hafifti. Sonra kalbimi geride bırakarak, yoluma devam ettim. Olayların doğal akışında muhtemelen gece olana kadar dışarıda kalırdım, ama öğleden sonra geçmeden daha önce hiç dikkatimi çekmemiş olan birkaç aptal çiçeğe ilgi geliştirmiş halde ufak bahçeye geri dönmüştüm. Umudum beyhudeydi,- kız görünmedi.

"Huzursuz bir geceyi bir beklenti ve hayal kırıklığı günü izledi, ama sonraki gün, civarda amaçsızca dolanırken, ona rastladım. Elbette şapkamı çıkartma hatasını tekrarlamadım, ama onda bir ilgi uyandıracak kadar uzun süre bakma cesaretinde de bulunamadım,- ancak kalbim duyulabilir şekilde atıyordu. İri, siyah gözlerini küstahlık veya koketlikten tamamen uzak, belirgin bir tanışıklıkla bana çevirince titredim ve kızardığımın farkına vardım.

"Seni ayrıntılarla sıkmayacağım,- bunun ardından bir çok kere genç kızla karşılaştım, ama hiçbir zaman ne ona hitap ettim ne de ilgisini çekmeye çalıştım. Ne de onunla tanışmak için herhangi bir girişimde bulundum. Belki de kendini inkar için insanüstü bir çaba gerektiren sabrım sana tam anlamıyla açık olmayacaktır. Sırılsıklam aşık olduğum doğru, ama kim düşünme alışkanlığının üstesinden gelebilir veya karakterini yeniden inşa edebilir?

"Bazı aptal kişilerin demeyi sevdiği ve daha aptal başkalarının kendilerine denilmesinden hoşlandığı şeydim: bir aristokrat ve güzelliğine, çekiciliğine ve zerafetine rağmen, kız benim sınıfımdan değildi. Adını —ki burada bahsetmek gereksiz— ve ailesi hakkında bir şeyler öğrenmiştim. Bir yetim, pansiyonunda kaldığı inanılmaz derecede yaşlı, şişman bir kadının bağımlı yeğeniydi. Gelirim azdı ve evlenme yetisine sahip değildim,- bu belki de bir lütuftur. O aileyle akrabalık beni kendi yaşam tarzına mahkum eder, beni kitaplarımdan ve çalışmalarımdan ayırır ve sosyal bakımdan mevkimi düşürürdü. Bunlar gibi düşüncelere karşı koymak kolaydır ve kendimi savunmadım. Bırak yargı benim karşımda dursun, ama katı bir adalet birkaç nesil boyunca bütün atalarımı da diğer davalılar olarak kabul etsin ve ben de kaçınılmaz kalıtımım yüzünden cezamın hafifletilmesi için yalvarayım. Böyle kendime uygunsuz biriyle evlenmeme atalarımın kanının her yuvarı karşı çıkıyordu. Kısacası, zevklerim, alışkanlıklarım, içgüdülerim, aşkımın bende bıraktığı bir parçacık mantıkla. .. hepsi buna karşı savaşıyordu. Dahası, ben iflah olmaz bir duygusaldım ve tanışıklığın bayağılaştıracağı ve evliliğin kesinlikle yok edeceği kişisel olmayan ve ruhsal bir ilişkide ince bir çekicilik buluyordum. Hiçbir kadın, diye mantık yürütüyordum, bu güzel yaratığın göründüğü gibi olamaz. Aşk harika bir düştür,- neden kendi kendimi uyandırayım?

"Bütün bu mantık ve duygusallığın belirlediği yol açıktı. Onur, gurur, sağgörü, ideallerimin korunması ...hepsi birden uzaklaşmamı emrediyorlardı, ama bunun için fazlasıyla zayıftım. Aşırı bir iradeyle

gerçekleştirebileceğimin en fazlası kızla buluşmayı bırakmaktı ve bunu da yaptım. Dairemden ancak onun müzik derslerine gittiğini bildiğim zamanlarda ayrılarak ve gece çöktükten sonra dönerek bahçede karşılaşma olasılığından bile kaçındım. Yine de sürekli olarak transta gibiydim, en büyüleyici fantezilere boyun eğiyor ve tüm entellektüel yaşamımı düşüme uygun olarak ayarlıyordum. Ah, dostum, hareketlerinin mantıkla izlenebilir bir ilişkisi bulunan birisi olarak, içinde yaşadığım hayali mutluluğu anlayamazsın.

"Bir gece şeytan aklıma sözü edilmeyecek bir ahmak olmayı soktu. Kesin olarak dikkatsizce ve amaçsızca bir sorgulamadan sonra, dedikoducu ev sahibemden genç kadının yatak odasının benimkine bitişik olduğunu, aynı duvarı paylaştığımızı öğrendim. Ani ve düşüncesiz bir dürtüyle hafifçe duvara vurdum. Doğal olarak yanıt gelmedi, ama ben başarısızlığı kabul edebilecek durumda değildim. Üzerime bir delilik gelmişti ve çılgınlığı, terbiyesizliği tekrarladım, ama yine yararı olmadan ve sonunda vazgeçme nezaketini gösterdim.

"Bir saat sonra, cehennemi çalışmalarımdan birine gömülmüşken, sinyalime yanıt geldiğini duydum, ya da duyduğumu sandım. Kitaplarımı fırlatarak duvara koştum ve hızla çarpan kalbimin izin verdiğince düzgün bir şekilde üç kere yavaşça vurdum. Bu sefer yanıt belirgin ve kesindi,- bir, iki, üç... benim sinyalimin tam bir tekrarı. Bütün elde edebildiğim buydu, ama yeterliydi... hem de fazlasıyla.

"Ertesi ve sonraki bir çok akşam, bu çılgınlık devam etti, 'son sözü söyleyen hep bendim. Bütün bu dönem boyunca delicesine mutluydum, ama doğamın ahlaksızlığıyla onu görmeme kararımda ısrar ediyordum. Sonra, beklemem gerektiği gibi, daha fazla yanıt alamaz oldum. 'Daha belirgin bir ilerlemede bulunmadığım için,' dedim kendi kendime, 'utangaçlık sandığı şeyden iğreniyor,' ve kararımı verdim: onu arayıp tanışacak ve .. .ne? Bundan ne çıkacaktı bilmiyordum, şimdi de

bilmiyorum. Sadece onunla karşılaşmak için günlerce ve günlerce beyhude yere beklediğimi biliyorum,- duyulamadığı kadar görülemez de olmuştu. Onunla karşılaştığım sokakları dolaştım, ama gelmedi. Penceremden evinin önündeki bahçeyi gözledim, ama ne içeri girdi, ne dışarı çıktı. Onun buradan ayrılmış olduğuna inanarak en derin kederlere düştüm, ama şüphelerimi bir keresinde kızdan uygun olacağını düşündüğümden daha az hürmetle bahsettiği için üstesinden gelinemez bir tiksinti oluşturmuş bulunduğum ev sahibemi sorgulayarak gidermek için hiçbir adım atmadım.

"Kader gecesi gelip çattı. Duygularımla, çözümsüzlük ve ümitlerimin yitmesiyle bitkin bir halde, erkenden odama çekilmiş ve benim için hâlâ olduğunca derin bir uykuya dalmıştım. Gecenin yarısında bir şey —sonsuza dek huzurumun üzerine çöreklenmiş bedbaht bir güç— gözlerimi açmama ve doğrulmama neden oldu, tamamen uyanmış ve ne olduğunu bilmediğim bir şeyi dikkatle dinlemeye başlamıştım. Sonra duvarda hafif bir vuruş sesi duyduğumu sandım ...o tanıdık işaretin sadece bir hayaleti gibiydi. Birkaç saniye içinde tekrarlandı: bir, iki, üç: eskisinden daha yüksek değil, ama onu algılamaya programlı ve onu bekleyen bir duyuya hitap eder şekilde. Tam yanıt vermek üzereydim ki, Huzur Düşmanı alçakça bir öç alma önerisiyle işlerime bir kere daha burnunu soktu. Kız beni uzun süre ve zalimce duymazdan gelmişti,- şimdi ben de onu duymazdan gelecektim. İnanılmaz ahmaklık ...Tanrı affetsin! Gecenin geri kalanında, inatçılığımı utanmaz bahanelerle savunarak uyanık geçirdim... ve de dinleyerek.

"Ertesi sabah geç bir saatte, evden ayrılırken, eve girmekte olan ev sahibemle karşılaştım.

" 'Günaydın, Bay Dampier,' dedi. 'Haberleri duydunuz mu?'

Kelimelerle hiçbir haber duymadığımı belirttim,- tavırlarımla da duymak istemediğimi. Tavırlarım kadının dikkatini çekmedi.

" 'Yan taraftaki hasta genç bayan,' diye geveledi. 'Ne! Bilmiyor muydunuz? Eh, haftalardır hasta. Şimdi ise...'

"Neredeyse kadının üzerine atlıyordum. 'Şimdi ise,' diye bağırdım, 'şimdi ise ne?'

" 'Öldü.'

“Hikayenin hepsi bu değil. Gece yarısında, daha sonra öğrendim ki, bir haftalık sayıklama süresinden sonraki uzun bir baygınlığın ardından kendine gelerek —son sözleriymiş— yatağının odanın öteki köşesine taşınmasını istemiş. Yanındakiler isteğini hastalığının bir kaprisi olarak algılamışlar, ama yerine de getirmişler. Orada zavallı ölmekte olan ruh kopmuş bir bağlantıyı yeniden kurmak için uzaklaşmakta olan iradesini, kendi masumiyeti ve Bencillik Yasasına körü körüne, zalimce bir boyun eğişten doğan canavarca bir alçaklık arasındaki altın bir duygu bağını harekete geçirmiş.

"Nasıl bir onarım yapabilirdim? Bu gibi gecelerde dışarı çıkmış olan ruhların huzura kavuşabilmeleri için ayinler var mı —'görünmez rüzgârlarla etrafta uçuşan' hayaletler için— fırtına ve karanlıkta işaretler ve haberlerle, anı parçaları ve felaket kehanetleriyle gelen ruhlar için?

"Bu üçüncü ziyareti. İlk seferde doğal yöntemlerle olayın karakterini doğrulamaktan başka bir şey yapamayacak kadar şüpheciydim,-İkincisinde, birkaç kere tekrar edildikten sonra işarete karşılık verdim, ama bir sonuç alamadım. Bu geceki olay Parapelius Necromantius tarafından ortaya konan 'ölümcül üçlüyü tamamlıyor. Anlatacak başka bir şey yok."

Dampier hikayesini bitirdiğinde, söylemeye değer bir şey düşünemedim ve onu sorgulamak çirkin bir münasebetsizlik olacaktı. Kalktım ve ona anladığımı belirtecek şekilde iyi geceler diledim, o da bunu sessiz bir el sıkışıyla kabul etti. O gece, üzüntüsü ve pişmanlığıyla tek başına, Bilinmeyene geçti.

*Çeviren: Ayşe Gorbon*

## GUY DE MAUPASSANT

1850-1893

Derlememizde Fransız doğaüstü yazınını, tanınmış roman ve kısa öykü yazarı Maupassant temsil ediyor.

Kısa öykü türünün çağdaş ustalarından biri olarak tanımlanan Henri Rene Albert Guy de Maupassant kendi zamanından günümüze dek birçok yazan ve okuru derinden etkilemiştir.

Normandiya'da, kültürlü, orta sınıf bir ailenin çocuğu olarak doğmuştur. Paris'te hukuk öğrenimi gördüğü sırada çıkan 1870-71 Fransa-Prusya savaşı ailesinin servetini yitirmesine neden olmuş ve hükümette bir memur olarak çalışmaya başlamıştır.

Aile dostlarından biri ve aynı zamanda vaftiz babası da olan Gustave Flaubert, Maupassant'ı yazmaya teşvik etmiş ve onu Paris'in aydın çevrelerine tanıtmıştır. Kısa bir süre sonra, Emile Zola'nın öncülüğünü yaptığı natüralist akıma katılmış ve öyküsü *Boule de Suif* - *Yağ Topu*, 1880 yılında, Fransa-Prusya savaşı ile ilgili öykülerin toplandığı *Les* Soirees *de Medan* — *Medan'daki Taraftar* adlı kitaba dahil edilmiştir.

Bunu izleyen on yıl boyunca Maupassant çok verimli bir dönem yaşamış ve üç yüzün üzerinde öykü, iki yüz gazete makalesi, altı roman ve üç gezi kitabı yayımlamayı başarmıştır.

Gençlik yıllarından beri frengi tedavisi görmüş olan Maupassant, hastalığının ileri devrelerinde tipik zihinsel bozukluklar göstermeye başlamıştır. Derlememizde de yer alan *Horla* adlı öyküsü bu zihinsel dengesizliğini açıkça ortaya koyar. 1892 yılında kalkıştığı intihar denemesinden sonra akıl hastanesine yatırılmış ve bir yıl sonra vefat etmiştir.

## BİR DÜŞ MÜYDÜ?

Onu delice sevmiştim!

İnsan neden sever? İnsan neden sever? Ne tuhaf insanın dünyada sadece tek varlığı görmesi, zihninde sadece tek bir düşünce, kalbinde tek bir tutku ve dudaklarında tek bir isim olması... sürekli olarak üste çıkan, bir pınardaki su gibi ruhun derinliklerinden dudaklara yükselen bir isim, insanın durmadan tekrarladığı, aralıksız, her yerde, bir dua gibi fısıldadığı bir isim.

Size hikayemizi anlatacağım, çünkü sevdanın her zaman aynı olan bir hikayesi vardır. Onunla karşılaştım ve onun yumuşaklığıyla, okşamalarıyla, kollarının arasında, onun sözleriyle yaşamaya başladım,- ondan gelen her şeyle öylesine sarılıp sarmalanmış, bağlanmış ve soğnulmuştum ki artık bu bizim yaşlı dünyamızda gece mi gündüz mü olduğuna, ya da canlı veya ölü olup olmadığıma aldırmıyordum.

Sonra öldü. Nasıl mı? Bilmiyorum,- artık hiçbir şey bilmiyorum. Ama bir akşam eve sırılsıklam geldi, çünkü şiddetli bir yağmur yağıyordu ve ertesi gün öksürmeye başladı, bir hafta kadar öksürdü ve yatağa düştü. Ne olduğunu şimdi hatırlamıyorum, ama doktorlar geldi,- yazdılar ve gittiler. İlaçlar alındı ve birtakım kadınlar bunları ona içirdi. Elleri ateşliydi, alnı yanıyordu, gözleri parlak ve üzgündü. Onunla konuştuğumda bana yanıt verdi, ama ne dediğimizi hatırlamıyorum. Her şeyi unuttum, her şeyi, her şeyi! Öldü o öldü ve ben onun ince, zayıf iç çekişini çok iyi hatırlıyorum. Hemşire: "Ah!" dedi ve anladım, anladım!

Artık hiçbir şey bilmiyordum, hiçbir şey. "Eşiniz mi?" diyen bir papaz gördüm ve bana sanki onu aşağılıyormuş gibi geldi. Öldüğü için, artık hiç kimsenin bunu söylemeye hakkı yoktu ve papazı geri çevirdim.

Çok nazik ve şefkatli bir başkası geldi ve benimle onun hakkında konuştuğunda, gözyaşlarına boğuldum.

Cenaze hakkında bana danıştılar, ama dediklerinin hiçbirini hatırlamıyorum, tabutu ve onu tabutun içine çivilerlerken çekicin sesini anımsadığım halde.

Gömüldü! Gömüldü! O! O çukura! Birileri geldi... kadın arkadaşlar. Bir bahane uydurdum ve kaçtım. Koştum ve sonra sokaklarda yürüdüm, eve gittim ve ertesi gün bir yolculuğa başladım.

Dün Paris'e döndüm ve odamı yeniden gördüğümde —odamızı, yatağımızı, mobilyalarımızı, ölümden sonra bir insanın yaşamından geriye kalan ne varsa her şeyi— öylesine vahşi bir keder saldırısına uğradım ki, pencereyi açıp kendimi sokağa fırlatasım geldi. Bu eşyalar arasında, onu içine almış ve korumuş olan, farkedilemez çatlaklarında onun, derisinin ve nefesinin binlerce atomunu bulunduran duvarlar arasında daha fazla duramazdım. Dışarı çıkmak için şapkamı aldım ve tam kapıya yaklaşırken, her gün dışarı çıkarken kendine baştan aşağı bakabilmek, ufak çizmelerinden bonesine kadar, tuvaletinin, iyi görünüp görünmediğini, yerinde ve güzel olup olmadığını görmek için oraya koyduğu büyük aynanın önünden geçtim.

O kadar sık yansıdığı aynanın hemen önünde durdum ...o kadar sık, o kadar sık ki, onun yansıması içine işlemiş olmalıydı. Gözlerim onu tamamen içeren ve onu benim kadar, benim tutkulu bakışlarım kadar sahiplenen aynaya— o düz, derin, boş cama— takılmış halde, titreyerek duruyordum. Sanki o aynaya âşık gibi hissettim kendimi. Dokundum,- soğuktu. Ah, hatıralar! Keder verici ayna, yanan ayna... insanların böyle işkence çekmesine neden olduğu için korkunç ayna! Ne mutlu kalbi içindeki her şeyi unutan, ondan önce geçen her şeyi, orada kendine bakmış veya muhabbetinde, sevdasında yansımış her şeyi unutmuş olan kişiye! Nasıl da acı çekiyorum!

Bunu bilmeden, bunu istemeden çıktım ve mezarlığa gittim. Onun sade mezarını buldum, üzerinde şu sözler yazılı beyaz bir mermer haç:

*Sevdi, sevildi ve öldü.*

Orada, aşağıda, çürümüş! Ne korkunç! Alnımı toprağa yaslayıp ağladım ve orada uzun bir süre durdum, uzun bir süre. Sonra havanın karardığını gördüm ve tuhaf, delice bir istek, ümitsiz bir âşığın isteği, kavradı beni. Geceyi, son geceyi, mezarının üzerinde ağlayarak geçirmek istedim. Ama görülür ve çıkartılırdım. Nasıl ayarlayacaktım? Kurnazlaştım ve o ölüler kentinde dolaşmaya başladım. Yürüdüm de yürüdüm. Ne kadar da küçük bu kent diğeriyle, içinde yaşadığımız şehirle karşılaştırıldığında. Yine de ölüler sayıca yaşayanlardan ne kadar fazla. Aynı zamanda gün ışığını gören, pınarlardan su ve bağlardan şarap içen, ovalardan ekmek yiyen dört kuşak için yüksek evlere, geniş caddelere ve daha fazla yere ihtiyacımız var.

Ama ölülerin bütün kuşakları için, bize kadar inmiş olan o insanlık merdiveni için, neredeyse hiçbir şeye gerek yok, neredeyse hiçbir şeye! Toprak onları alır ve unutuluş onları yok eder. Elvada!

Aniden mezarlığın sonunda, en eski kısmında, uzun zamandır ölü olanların toprakla karıştığı, haçların kendilerinin çürümüş olduğu, muhtemelen yarın yeni gelenlerin konuşacağı kısmında olduğumu algıladım. Bakımsız güller, güçlü ve siyah selvilerle doluydu... insan etiyle beslenen umutsuz ve güzel bir bahçe.

Yalnızdım, yapayalnız. Böylece yeşil bir ağacın altına çömeldim ve kendimi kalın ve koyu renkli dalların arasında tamamen gizledim. Gemisi batmış birinin bir kalasa tutunması gibi, bir ağaç gövdesine sarılarak bekledim.

Hava bir hayli karardığında sığınağımı terk ettim ve o ölü insanlarla dolu toprakta yumuşak, yavaş ve sessizce yürüdüm. Uzun bir

süre etrafta dolandım, ama onun mezarını yeniden bulamadım. Kollarımı uzatıp, ellerim, ayaklanın, dizlerim, göğsüm ve hatta başımla mezarlara çarparak, onunkini bulamadan ilerledim. Yolunu arayan kör bir adam gibi el yordamıyla yürüdüm,- taşlara, haçlara, demir çitlere, madeni çelenklere ve solmuş çiçek demetlerine dokundum! İsimleri, parmaklarımı harflerin üzerinden geçirerek okudum. Ne gece! Ne gece! Onu yeniden bulamıyordum!

Ay yoktu. Ne gece! İki mezar arasındaki o dar yollarda dehşet verici şekilde ürkmüştüm. Mezarlar! Mezarlar! Mezarlar! Sadece mezarlar! Sağımda, solumda, önümde, çevremde, her yerde mezar vardı. Birinin üzerine oturdum, çünkü daha fazla yürüyemeyecektim,- dizlerim öylesine güçsüzdü. Kalbimin atışını duyabiliyordum... ve başka bir şey daha duydum. Ne? Şaşırtıcı, isimsiz bir ses. Zifiri gecede mi, yoksa giz dolu toprakta, insan cesetleriyle tohumlanmış toprakta mıydı? Etrafıma bakındım, ama orada ne kadar kaldığımı söyleyemem,- dehşet, soğuk ve korkuyla donup kalmıştım, bağırmaya hazır, ölmeye hazır bir şekilde.

Üzerinde oturduğum mermer parçası kıpırdıyormuş gibi geldi bana. Kesinlikle kıpırdıyordu, yukarı kaldırılıyordu sanki. Yandaki mezarın üzerine sıçradım ve gördüm, evet, kesinlikle daha demin terk ettiğim taşın yukarı kalktığını gördüm. Sonra ölü ortaya çıktı, çıplak bir iskelet, eğik sırtıyla taşı yukarı itiyordu. Hava zifiri karanlık olduğu halde onu oldukça net gördüm. Hacın üzerinde şöyle yazıyordu:

*Burada elli bir yağında ölen Jacques Olivant yatmaktadır. Ailesini severdi, nazik ve saygıdeğerdi ve Tanrının lütfuyla öldü.*

Ölü adam da mezartaşına yazılmış olanları okudu,- sonra yoldan bir taş aldı, küçük, sivri bir taş ve harfleri dikkatle kazımaya başladı. Bunları yavaşça yok etti ve gözlerindeki boşluklarla kazınmış oldukları yere baktı. Sonra, bir zamanlar işaret parmağı olan kemiğin ucuyla, oğlanların

fosforlu bir kibritin ucuyla duvarlara çizdikleri satırlar gibi parlayan harflerle şunları yazdı :

*Burada elli bir yaşında ölen Jacques Olivant istirahat etmektedir. Zalimliğiyle babasının ölümünü çabuklaştırdı, çünkü mirasına konmak istiyordu,- karısına işkence etti, çocuklarına acı çektirdi, komşularını aldattı, soyabildiği herkesi soydu ve sefil bir şekilde öldü.*

Ölü adam yazmayı bitirince, yaptıklarına bakarak kıpırdamadan durdu. Arkama dönünce bütün mezarların açılmış, içlerinden ölü bedenlerin çıkmış olduğunu ve hepsinin mezartaşlarına akrabaları tarafından yazılmış olan satırları yok ederek, bunların yerine gerçekleri yazdığını gördüm. Hepsinin komşularına acı çektiren... kötü niyetli, namussuz, iki yüzlü, yalancı, çapkın, belâlı, kıskanç insanlar olduklarını,- çalmış, dolandırmış, her türlü onur kırıcı, her türlü iğrenç hareketi yapmış olduklarını gördüm o iyi babaların, o sadık eşlerin, o fedakar oğulların, o iffetli kızların, o dürüst tüccarların, ulaşılamaz denilen o erkek ve kadınların. Hepsi aynı anda, ebedi ikametgahlarının sınırında, yaşarken herkesin habersiz olduğu veya habersizmiş gibi gözüktüğü gerçeği, korkunç ve kutsal gerçeği yazıyorlardı.

Onun da mezartaşına bir şeyler yazmış olması gerektiğini düşündüm,- artık hiç korku duymadan, yarı açık tabutlar arasında, cesetler ve iskeletler arasında koşarak, hemen bulacağımdan emin şekilde, ona doğru gittim. Hemen tanıdım onu, sarılmış kumaşla kaplı yüzünü görmeden de,- ve kısa bir süre önce

*Sevdi, sevildi ve öldü*

kelimelerini okuduğum mezartaşında, şimdi şunları gördüm:

*Sevgilisini aldatmak için bir gün yağmurda dışarı çıktığında üşüttü ve öldü.*

Görünüşe göre beni, sabahleyin, mezarın üzerinde baygın yatarken bulmuşlar.

*Çeviren: Ayşe Gorbon*

## HORLA

8 *Mayıs.* Ne hoş bir gün! Bütün sabahı evimin önündeki çimenlerin üzerinde, hepsini gölgelendiren kocaman çınar ağacının altında yatarak geçirdim. Taşranın bu kısmından hoşlanıyorum ve burada yaşamayı seviyorum, çünkü buraya eski ilişkilerle, insanı atalarının doğup büyüdüğü topraklara bağlayan, onu o yerin yiyecekleri, yerel ifadeleri, köylülerin o özel şiveleri, toprağın kokusu, köyler ve atmosferin kendisinin yanısıra fikirlerine ve âdetlerine bağlayan o derin ve hassas köklerle bağlıydım.

İçinde büyüdüğüm evimi seviyorum. Pencerelerimden, bahçemin yanında, anayolun diğer tarafında akan Seine'i görebiliyorum, Rouen ve Le Havre a giden ve oraya buraya yol alan sandallarla kaplı büyük ve geniş Seine'i.

Solda, aşağıya doğru, sivri, Gotik kulelerinin altındaki mavi çatılarıyla o büyük kasaba Rouen, vardır. Bunlar ince veya kalın, katedralin kulesinin idaresi altında ve güzel sabahlarda mavi gökyüzünde sesleri duyulan, tatlı ve hafif demir çınlamalarını evime kadar gönderen sayısız çanlarla doludur,- esintinin benim yönüme sürüklediği o madeni şarkı, rüzgârın daha kuvvetli veya daha hafif olmasına bağlı olarak, bir kuvvetlenir, bir zayıflar.

Ne kadar nefis bir sabahtı.

Saat on birde, bir sinek büyüklüğünde ve arada bir yoğun dumanını salarken puflayan bir buharlı römorkörle çekilen uzun bir tekne katarı kapımın önünden geçti.

Kırmızı bayrakları havada dalgalanan iki İngiliz uskunasını muhteşem bir Brezilya üç direklisi izledi,- mükemmel bir beyazlıktaydı,

harika bir şekilde temizdi ve parlıyordu. Onu selamladım, nedenini bilmiyorum, sadece aracın görüntüsü bana zevk vermişti.

*12 Mayıs.* Son birkaç gündür hafif ateşim var ve kendimi hasta hissediyorum, daha doğrusu keyfim yok.

Mutluluğumuzu hayal kırıklığına, özgüvenimizi çekingenliğe dönüştüren o gizemli etkiler nereden gelir? İnsan neredeyse havanın, görünmez havanın varlıklarına tahammül etmek zorunda olduğumuz bilinmeyen Güçlerle dolu olduğunu söyleyebilir. En iyi ruh haliyle, şarkı söyleme isteğiyle uyanıyorum. Neden? Suyun kenarına gidiyorum ve aniden, kısa bir mesafe yürüdükten sonra, mahvolmuş bir halde, sanki orada beni bir felaket bekliyormuş gibi eve dönüyorum. Neden? Tenimin üzerinden geçerken sinirlerimi bozan ve beni keyifsizleştiren bir soğuk ürperti mi? Fazlasıyla değişken olan bulutların şekli, göğün rengi veya etraftaki nesnelerin rengi mi gözlerimin önünden geçerken beni huzursuzlaştıran? Kim bilir? Bizi çevreleyen her şey, bakmadan gördüğümüz her şey, hissetmeden dokunduğumuz her şey, açıkça ayırt etmeden karşılaştığımız her şeyin biz ve hislerimiz ve onlar sayesinde, fikirlerimiz ve yüreklerimiz üzerinde hızlı, şaşırtıcı ve açıklanamaz bir etkisi vardır.

Ne de engindir Görünmezin sırrı! Sefil duyularımızla anlayamayız bunu, çok küçüğü veya çok büyüğü, çok yakımızda veya çok uzağımızda olanları —ne bir yıldızda yaşayanları ne de bir su damlasını— algılayamayan gözlerimizle,- havanın titreşimlerini yüksek sesli notalarla bize ilettikleri için bizi kandıran kulaklarımızla algılayamayız. Bu titreşimleri sese dönüştürme mucizesini gerçekleştiren ve bu dönüşümle müziği doğuran, doğanın sessiz kıpırtılarını müziksel hale getirenler perilerdir... bir köpeğinkinden daha az keskin olan koku duyumuzla. . .bir şarabın yaşını zorlukla ayırt edebilen tat duyumuzla algılayamayız bunu!

Ah! Bir de lehimize başka mucizeler yaratacak başka organlarımız olsaydı, etrafımızda ne çok sayıda yeni şey keşfedebilirdik!

*16 Mayıs.* Hastayım! Kesinlikle! Geçen ay o kadar iyiydim ki! Ateşim var, korkunç derecede ateşim var veya bedenim kadar zihnime de acı çektiren ateşli bir takatsizlik halindeyim. İçimde sürekli olarak bu korkunç, tehdit edici tehlike hissi, gelecek olan bir felaketin veya yaklaşan ölümün algısı var,- şüphe yok, hâlâ bilinmeyen, ette ve kanda filizlenen bir hastalığın önsezisini duyuyorum.

17 *Mayıs.* Doktoruma danışmaktan yeni döndüm, çünkü artık uyuyamıyorum. Nabzımın hızlandığını, gözbebeklerimin büyüdüğünü, sinirlerimin fazla yıpranmış olduğunu, ama korkulacak belirtiler bulunmadığını söyledi. Bir duş ve potasyum bromür kürü uygulamalıymışım.

*25 Mayıs.* Değişiklik yok! Durumum gerçekten çok özel. Akşam olduğunda, içimi anlaşılmaz bir huzursuzluk kaplıyor, sanki gece tehditkar bir yaratık gizliyormuş gibi. Aceleyle akşam yemeğini yiyorum, sonra okumaya çalışıyorum, ama sözcükleri anlamıyorum ve harfleri nadiren ayırt edebiliyorum. Sonra misafir odamda bir aşağı bir yukarı, şaşkın ve karşı konulmaz bir korkuyla, uyku ve yatak korkusuyla canım sıkkın bir şekilde yürüyorum.

Saat on civarında odama gidiyorum. İçeri girer girmez kapıyı iki kere kilitleyip, sürgülüyorum,- korkuyorum... neden? Şimdiye kadar hiçbir şeyden korkmamıştım... Dolaplarımı açıyorum ve yatağımın altına bakıyorum,- dinliyorum… neyi? Basit bir huzursuzluk hissinin, artmış veya azalmış dolaşımın, belki de bir sinir lifinin hassaslığının, hafif bir kan toplanmasının, yaşayan makinelerimizin hassas işleyişindeki ufak bir rahatsızlığın insanların en kaygısızını bir melankoliğe dönüştürmesi ne tuhaf. Sonra yatağa giriyorum ve bir adamın celladı beklemesi gibi uykuyu bekliyorum. Gelişini dehşetle bekliyorum, kalbim çarpıyor ve bacaklarım

titriyor, bütün vücudum çarşafların sıcaklığı altında ürperirken, ta ki sanki birisinin boğulmak için durgun bir su havuzuna dalması gibi, birdenbire uykuya dalana dek. Gelişini daha önce hissettiğim gibi hissetmiyorum bana yakın olan ve izleyen, beni başımdan yakalayıp gözlerimi kapatacak ve yok edecek bu hain uykunun.

Uyuyorum... uzun bir süre... belki iki veya üç saat... sonra bir rüya... hayır... bir kabus üzerime çöküyor. Yatakta olduğumu ve uyuduğumu hissediyorum.. . hissediyor ve biliyorum... ve ayrıca birisinin bana yaklaştığını, bana baktığını, bana dokunduğunu, yatağıma çıktığını, göğsüme diz çöktüğünü, boynumu ellerinin arasına aldığını ve sıktığını hissediyorum... beni boğmak için bütün gücüyle sıktığını.

Rüyalarımızda bizi donduran o korkunç güçsüzlük hissiyle bağlanmış şekilde karşı koyuyorum,- bağırmaya çalışıyorum, ama bağıramıyorum,- kıpırdamak istiyorum, ama kıpırdayamıyorum,- en vahşi çabalarla ve hızla soluyarak dönmeye ve beni ezip boğan bu varlığı üzerimden atmaya çalışıyorum... yapamıyorum!

Sonra aniden uyanıyorum, titreyerek ve terden sırılsıklam. Bir mum yakıyor ve yalnız olduğumu anlıyorum ve her gece gelen bu krizden sonra, sonunda uykuya dalıyor ve sabaha kadar sakin bir şekilde uyukluyorum.

2 *Haziran.* Durumum kötüleşti. Benim neyim var? Brom bana iyi gelmiyor ve duşların etkisi yok. Bazen kendimi tamamen yormak için, zaten bitkin olduğum halde, Roumane ormanında yürüyüşe çıkıyorum. Başlangıçta aydınlıkla ve otlarla yaprakların kokusuyla dolmuş yumuşak havanın damarlarıma yeni kan aşılayacağını ve kalbime taze enerji vereceğini düşünüyordum. Geniş bir av yoluna saptım, sonra gökyüzüyle arama koyu yeşil, neredeyse siyah, bir çatı yerleştiren iki aşırı yüksek ağaç sırası arasındaki dar bir patikadan La Bouille'e doğru döndüm.

İçimden bir ürperti geçti, soğuk değildi, ama bir ızdırap ürpertisiydi ve ormanda tek başıma olmaktan huzursuz, mutlak yalnızlıktan, aptalca ve nedensiz korkar halde adımlarımı hızlandırdım. Aniden sanki izleniyormuşum, sanki birisi topuklarımda, yakın, çok yakınımda, bana dokunacak kadar yakınımda yürüyormuş gibi hissettim.

Aniden arkama döndüm, ama yalnızdım. Arkamda düz geniş patikadan başka bir şey görmedim, boş ve yüksek ağaçlarla sınırlanmış, korkunç derecede boş,- o patika önümde de uzaklarda gözden kaybolana dek uzuyordu ve aynı şekilde görünüyordu... korkunç!

Gözlerimi kapadım. Neden? Sonra bir topuğumun üzerinde çok hızlı bir şekilde dönmeye başladım, bir topaç gibi. Neredeyse düşüyordum ve gözlerimi açtım,- ağaçlar etrafımda dans ediyor ve toprak kabarıyordu,- oturmak zorunda kaldım. Sonra, ah! Nasıl gelmiş olduğumu hatırlamıyordum. Ne garip bir fikir! Ne tuhaf, tuhaf bir düşünce! En ufak bir fikrim yoktu. Sağa doğru yürüdüm ve beni ormanın ortasına getirmiş olan yola geri döndüm.

3 *Haziran.* Korkunç bir gece geçirdim. Birkaç haftalığına buradan uzaklaşacağım, çünkü hiç kuşkum yok ki bir yolculuk beni kendime getirecektir.

2 *Temmuz.* Oldukça iyileşmiş olarak geri döndüm ve üstelik çok zevkli bir yolculuk yaptım. Daha önce görmemiş olduğum Saint Michel Dağı’na gittim. Ne manzara! Hele benim yaptığım gibi günün sonuna Avanches'tan gelindiğinde! Kasaba bir tepede bulunuyordu ve kentin ucundaki halk bahçesine götürüldüm. Bir hayret çığlığı attım. Olağanüstü büyük bir kumsal önümde, siste gözden kaybolan iki tepenin arasında, gözlerimin ulaşabildiğince uzanıyordu ve bu uçsuz bucaksız san kumsalın ortasında, berrak, altın rengi gökyüzünün altında, kumların içinden koyu renkli ve sivri, belirgin bir tepe yükseliyordu. Güneş yeni kaybolmuştu ve

hâlâ alev alev yanan göğün altında, tepesinde fantastik bir abide taşıyan o fantastik kayanın hatları görünüyordu.

Gündoğumunda oraya gittim. Bir gece önce olduğu gibi deniz çekilmişti ve o harika manastırın yaklaşırken önümde yükseldiğini gördüm. Birkaç saatlik yürüyüşten sonra büyük kilisenin hakim olduğu küçük kasabayı destekleyen devasa taş kütlesine ulaştım. Dik ve dar bir sokağı tırmanarak, bir kasaba kadar büyük, kemerli çatılar altına gömülmüş gibi görünen odalar ve zarif sütunlarla desteklenen azametli koridorlarla dolu, dünya üzerinde Tanrı için inşa edilmiş olan en muhteşem Gotik binaya girdim.

Bir dantel parçası kadar hafif, kulelerle, tuhaf başlarını canavar figürleri, fantastik hayvanlar, canavarımsı çiçeklerle gündüz mavi, gece siyah gökyüzüne öfkeyle diken ve incecik oyulmuş kemerlerle birleştirilmiş spiral merdivenli narin çan kuleleriyle kaplı o devasa granit mücevhere girdim.

Tepeye ulaştığımda, bana eşlik eden keşişe şöyle dedim: "Peder, burada ne kadar mutlu olmalısınız!" O da yanıtladı: "Burası çok rüzgârlı, mösyö",- ve böyle- ce, kumların üzerinden geçen ve onu çelik bir zırhla kaplayan gelgiti seyrederken konuşmaya başladık.

Keşiş bana öyküler, oraya ait olan bütün eski öyküleri, efsaneler, sadece efsaneleri, anlattı.

Bunlardan birisi beni kuvvetle etkiledi. Dağda oturan taşralılar geceleri kumlarda konuşan sesler ve sonra meleyen iki keçinin duyulduğunu söylüyorlarmış, biri güçlü, diğeri zayıf bir sesle. Şüpheci kişiler bunun arada bir melemeyi, arada bir insan inlemelerini andıran deniz kuşlarının sesi olduğunu öne sürüyorlarmış,- ama gece geç dönen balıkçılar gelgitin arasında, kasabanın etrafındaki kumlarda yaşlı bir çobanın gezindiğini gördüklerine yemin ediyorlarmış. Başı tamamen peleriniyle

örtülüymüş ve arkasından ikisi de uzun beyaz tüylü ve sürekli olarak konuşup, bilinmeyen bir dilde kavga eden erkek yüzlü bir teke ile kadın yüzlü bir dişi keçi geliyormuş. Sonra birden susuyor ve bütün güçleriyle melemeye başlıyorlarmış.

"Buna inanıyor musunuz?" diye sordum keşişe. "Bir fikrim yok," diye yanıtladı ve ben devam ettim: "Bu dünyada bizim dışımızda başka varlıklar varsa, nasıl oluyor da bunu uzun zaman öncesinden beri fark etmedik veya neden onları siz görmediniz?" Yanıt verdi: "Var olanların yüz binde birini görüyor muyuz? Buraya bakın,- işte rüzgâr, ki doğadaki en güçlü kuvvettir, insanları yere yıkar, binaları uçurur, ağaçları kökünden söker, denizi su dağları gibi kabartır, uçurumları parçalar ve büyük gemileri kayalara fırlatır,- öldüren, fısıldayan, iç çeken, kükreyen rüzgâr... hiç gördünüz mü veya görebilir misiniz? Buna rağmen, yine de vardır."

Bu basit mantık yürütme karşısında sustum. Bu adam bir filozoftu veya belki de bir aptal,- hangisi olduğunu kesin olarak söyleyemezdim, o yüzden dilimi tuttum. Dedikleri sık sık benim aklıma da gelmişti.

3 *Temmuz.* Uykum berbattı,- kesinlikle burada hummalı bir etki var, çünkü arabacım da benimle aynı şekilde ızdırap çekiyor. Dün eve geri döndüğümde, belirgin solgunluğunun farkına vardım ve ona sordum: "Sorunun nedir, Jean?"

"Sorun hiç dinlenememem, gecelerim gündüzlerime karışıyor. Ayrılışınızdan beri, mösyö, üzerimde bir büyü var."

Gerçi diğer hizmetkarların hepsi iyi, ama ben yeni bir saldırıya uğramaktan çok korkuyorum.

*4 Temmuz.* Kesinlikle yeniden hastalandım,- çünkü eski kâbuslarım geri döndü. Dün gece birisinin üzerime eğildiğini ve dudaklarımın arasından yaşamımı emdiğini hissettim. Evet, boğazımdan emiyordu onu, bir sülük gibi. Sonra doymuş halde kalktı ve öylesine yorgun, ezilmiş ve

zayıf şekilde uyandım ki kıpırdayamadım. Bu birkaç gece daha böyle devam ederse, kesinlikle yine gideceğim buradan.

*5 Temmuz.* Aklımı mı yitirdim? Dün gece olanlar o kadar tuhaftı ki, düşündüğümde başım dönüyor.

Artık her gece yaptığım gibi kapımı kilitlemiştim ve sonra, susadığım için yarım bardak su içtim ve kazara su şişesinin kapağına kadar dolu olduğunu gördüm.

Sonra yattım, korkunç uykularımdan birine daldım ve iki saat kadar sonra daha da korkutucu bir şokla uyandım.

Gözlerinizin önüne öldürülen ve ciğerlerinde bir bıçakla uyanan ve soluğu hırıldayan, kanla kaplanmış ve artık nefes alamayan ve ölmek üzere olan ama bunu bilmeyen birini getirin... işte durum buydu.

Kendimi topladıktan sonra yeniden susamıştım, bu yüzden bir mum yaktım ve su şişesinin üzerinde durduğu masaya gittim. Şişeyi kaldırdım ve bardağın üzerine eğdim, ama hiçbir şey akmadı. Boştu! Tamamen boştu! Önce hiç anlayamadım, sonra içimi aniden öylesine bir his kapladı ki oturmak zorunda kaldım, daha doğrusu bir iskemleye yıkıldım! Sonra çevreme bakmak için ayağa fırladım,- sonra yeniden, hayret ve korkuya yenik düşerek, saydam kristal şişenin önüne oturdum! Sabit gözlerle, varsayımda bulunmaya çalışarak ona baktım ve ellerim titredi! Birisi suyu içmişti, ama kim? Ben mi? Ben, hiç kuşkusuz. Bu kesinlikle sadece ben olabilirdim. Bu durumda ben bir uyurgezerdim,- içimizde iki varlığın bulunup bulunmadığını veya garip, bilinemeyen ve görünmez bir varlığın böyle anlarda, ruhumuzun bir uyuşukluk durumunda olduğunda, bize boyun eğdiği gibi ve bizlere boyun eğdiğinden daha çok bu diğer varlığa boyun eğen tutsak bedenimizi kukla gibi oynatıp oynatmadığından kuşkuya düşüren o sır dolu ikili yaşamı, bilmeden, yaşıyordum.

Ah! Dehşetli ızdırabımı kim anlar? Zihni yerinde, tamamen uyanık, sağduyu dolu, uyurken yok olan bir parça su için şişenin camından içeri dehşetle bakan bir adamın hislerini kim anlar? Gün doğana kadar, yatağıma yeniden dönmeden, bu şekilde kaldım.

*6 Temmuz.* Çıldırıyorum. Yine su şişesinin içindekilerin hepsi geceleyin içilmiş, daha doğrusu ben içmişim!

Ama o ben miyim? O ben miyim? Kim olabilir.. .Kim? Ah, Tanrım! Çıldırıyor muyum? Beni kim kurtaracak?

*10 Temmuz.* Şaşırtıcı bazı dayanıklılık denemelerinden geçtim. Kesinlikle delirdim! Ama yine de!...

6 Temmuz'da, yatmadan önce, masamın üzerine biraz şarap, süt, su, ekmek ve çilek koydum. Suyun hepsini ve sütün birazını içti —ben içtim— ama ne şaraba, ne ekmeğe, ne de çileklere dokunulmamıştı.

Temmuzun yedisinde aynı deneyi yineledim, aynı sonucu aldım,- 8 Temmuz'da suyla sütü koymadım ve hiçbir şeye dokunulmadı.

Son olarak, 9 Temmuz'da masama sadece suyla süt koydum ve şişeleri beyaz muslinle sarmaya ve kapakları bağlamaya özen gösterdim. Sonra dudaklarımı, sakalımı ve ellerimi kalem kurşunuyla ovdum ve yattım.

Karşı konulmaz bir uyku beni sardı ve bunu bir süre sonra korkunç bir uyanış izledi. Kıpırdamamıştım ve çarşaflarda kurşun izi yoktu. Masaya koştum. Şişelerin etrafındaki muslin dokunulmadan duruyordu,- korkuyla titreyerek ipleri çözdüm. Bütün su içilmişti, süt de öyle! Ah! Ulu Tanrım!

Hemen Paris'e doğru yola çıkmalıyım.

*12 Temmuz.* Paris. Son birkaç gün boyunca aklımı yitirmiş olmalıyım! Gerçekten bir uyurgezer değilsem, zayıflamış hayal gücümün kuklası olmuş olmalıydım veya belki de telkin denilen şu şimdiye dek

açıklanmamış etkilerin gücü altındaydım. Her halükarda, akıl sağlığım deliliğin eşiğindeydi ve Paris'te yirmi dört saat dengemi sağlamama yetti.

Dün birkaç işimi halledip, ruhuma taze ve canlandırıcı bir hava aşılayan bazı ziyaretlerde bulunduktan sonra, geceyi *Théâtre-Français*'de bitirdim. Genç Alexandre Dumas'nın bir oyunu sahneleniyordu ve onun hareketli ve kuvvetli hayal gücü tedavimi tamamladı. Yalnızlık hareketli zihinler için kesinlikle tehlikeli. Çevremizde düşünüp konuşabilen kişilere ihtiyacımız var. Uzun bir süre yalnız kaldığımızda, etrafı hayallerle dolduruyoruz.

Bulvarlardan otelime mükemmel bir moralle döndüm. Kalabalığın itiş kakışının arasında, alaylı bir şekilde geçen haftaki dehşet ve şüphelerimi düşündüm, çünkü çatımın altında görünmez bir varlığın yaşadığına inanmıştım... evet, inanmıştım. Beyinlerimiz ne kadar zayıf ve ufak bir bilinmez karşısında ne kadar çabuk dehşete kapılıyor ve hataya düşüyorlar.

Basitçe: "Anlamıyorum, çünkü nedenini bilmiyorum," demek yerine, hemen korkunç sırlar ve doğaüstü güçler hayal ediyoruz.

*14 Temmuz.* Cumhuriyet Bayramı. Havai fişekler ve bayraklara bir çocuk gibi sevinerek caddelerde yürüdüm. Yine de belirlenmiş bir tarihte, bir hükümet kararıyla sevinmek çok aptalca. Halk embesil bir koyun sürüsü, kâh aptalcasına sabırlı, kâh kudurmuş bir isyan içinde. Ona: "Kendini eğlendir," deyin, kendini eğlendirir. "Komşunla kavga et," deyin, gider kavga eder. "İmparatora oy ver,” deyin, İmparatora oy verir ve sonra "Cumhuriyete oy ver," deyin, Cumhuriyete oy verir.

Onu yönetenler de aptal,- sadece, insanlara boyun eğmek yerine, ancak aptal, kısır ve yanlış olabilecek prensiplere, sadece prensip oldukları için, yani ışık bir yanılsama ve ses bir yanılsama olduğu için, insanın hiçbir şeyden emin olmadığı bu dünyada kesin ve kabul edilen fikirler oldukları için, boyun eğerler.

*16 Temmuz.* Dün beni çok rahatsız eden şeyler gördüm.

Kocası Limoges'daki 76. Piyade Birliğinde albay olan kuzinim Madam Sablé'nin evinde akşam yemeğindeydim. Birinin kocası sinirsel hastalıklara ve şu anda ipnotizma ve telkin etkisi altında gerçekleşmekte olan olaylara fazla ilgi gösteren bir tıp adamıyla, Dr. Parent ile evli olan iki genç hanım daha vardı.

Doktor bize uzun uzadıya İngiliz bilimadamları ve Nancy ekolü doktorlarının elde ettiği harika sonuçları aktardı ve gösterdiği gerçekler bana o kadar tuhaf göründü ki tamamen kuşkulu olduğumu belirttim.

"Doğanın," diye açıkladı, "en önemli gizemlerinden birini keşfetme noktasındayız,- demek istediğim, bu dünyadaki en önemli gizemlerden biri, çünkü yıldızlarda, uzaklarda, mutlaka farklı bir önem türünde başka gizemler de vardır. İnsan düşünmeye başladığından beri, düşüncelerini ifade etmeyi ve yazmayı becerebildiğinden beri, kendisini kaba ve mükemmel olmayan duyularına sızamayan bir gizeme yakın hissetmiştir ve zekası aracılığıyla duyularının yetersizliğini tamamlamaya gayret etmiştir. Zekâ ilkel aşamada kaldığı sürece, görünmez ruhların ortaya çıkışları, korkutucu oldukları halde, günlük olaylar halini aldılar. Buradan doğaüstüne ait popüler inançlar, gezinen ruh, peri, cüce, hayalet efsaneleri kaynaklanmıştır, hatta Tanrı efsanesi bile diyebilirim,- çünkü işçi-yaratıcı hakkındaki fikirlerimiz hangi dinden bize ulaşırsa ulaşsın, kesinlikle insanların korkmuş beyinlerinden kaynaklanan en bayağı, en aptal ve en inanılmaz buluşlardır. Hiçbir şey Voltaire'in söylediğinden daha doğru değildir: 'Tanrı insanı kendi görüntüsünde yarattı, ama insan kesinlikle bunu ona ödettirdi."

"Ancak, bir yüzyıldan daha fazla süredir insanlarda yeni bir şeyin önsezisi var gibi. İpnotize etmek yeteneği ve diğer bazı şeyler bizi beklenmeyen bir yola soktu ve özellikle son iki ya da üç yılda gerçekten şaşırtıcı sonuçlara ulaştık."

Çok şüpheci olan kuzinim gülümsedi ve Dr. Parent ona: "Sizi uyutmayı denememi ister misiniz, madam?" dedi. "Evet, kesinlikle."

Kuzinim rahat bir iskemleye oturdu ve doktor onu büyülemek için sabit bir şekilde bakmaya başladı. Birden rahatsız olmaya başladığımı hissettim., kalbim hızla çarpıyordu ve boğazımda bir tıkanma duygusu oluştu. Madam Sablé'nin gözlerinin ağırlaştığını, ağzının seyirdiğini ve göğsünün kabarıp indiğini gördüm ve on dakikanın sonunda uyumuştu.

"Arkasına geçin," dedi doktor bana ve ben de kuzinimin arkasına oturdum. Doktor eline bir kartvizit verdi ve: "Bu bir ayna,- orada ne görüyorsunuz?" dedi. Madam Sablé yanıtladı: "Kuzenimi görüyorum." "Ne yapıyor?" "Bıyığını buruyor." "Ya şimdi?" "Cebinden bir fotoğraf çıkarıyor." "Kimin fotoğrafı?" "Kendisinin."

Bu doğruydu ve fotoğraf bu akşam bana otelde verilmişti.

"Fotoğraftaki pozu nedir?" "Şapkası elinde, ayakta duruyor."

Kuzinim, bu şekilde, o karttan, o beyaz kartondan, sanki bir aynaya bakıyormuş gibi görüyordu.

Genç kadınlar korkup bağırdılar: "Bukadan yeter! Fazlasıyla, fazlasıyla yeter!"

Ama doktor Madam Sableyle otoriter bir şekilde konuştu: "Yarın sabah sekiz buçukta kalkacaksınız,- sonra kuzeninizi otelinde ziyaret edecek ve ondan kocanızın sizden istediği ve gelecek yolculuğuna çıkarken yanına alacağı beş bin frankı borç vermesini isteyeceksiniz."

Sonra onu uyandırdı.

Otelime dönünce, bu alışılmadık seans üzerine düşündüm ve şüpheler, kuzinimin mutlak ve kuşku duyulmaz iyi niyetinden değil, çünkü onu çocukluğumdan beri kızkardeşimmiş gibi tanırdım, ama doktorun yapmış olabileceği bir numaraya karşı, üzerime saldırdı. Eline, belki de,

uyurken genç kadına kartla birlikte gösterdiği bir aynayı saklamış olamaz mıydı? Profesyonel sihirbazlar da bunun kadar tuhaf şeyler yaparlar.

Böylece odama gittim, yattım ve bu sabah, saat sekiz buçuk civarında, bana: "Madam Sablé sizi görmek istiyor," diyen uşağım tarafından uyandırıldım. Aceleyle giyindim ve kuzinimin yanına gittim.

Bakışlarını sıkıntı içinde yere dikmiş oturuyordu ve peçesini kaldırmadan,

"Sevgili kuzenim, sizden büyük bir yardım isteyeceğim," dedi bana. "Nedir bu iyilik, kuzinim?" "Size söylemek istemiyorum, ama mecburum. Kesinlikle beş bin franka ihtiyacım var." "Ne, sizin mi?” "Evet, daha doğrusu bunu onun için sağlamamı isteyen kocamın."

Öylesine yıldırım çarpmış gibiydim ki, yanıtlarımı kekeleyerek verdim. Kendime kuzinimin Dr. Parent'la birlikle benimle alay edip etmediğini, daha önceden prova edilmiş iyi oynanan bir tiyatro olup olmadığını sordum. Ancak, ona dikkatle bakınca, bütün şüphelerim kayboldu. Kederle titriyordu, bu adım onun için böylesine acı vericiydi ve boğazının hıçkırıklarla dolu olduğuna ikna oldum.

Çok zengin olduğunu biliyordum ve sözüme devam ettim: "Ne! Kocanızın kullanabileceği beş bin frankı yok mu? Hadi, düşünün... Sizi bunu benden istemekle görevlendirdiğinden emin misiniz?"

Sanki hafızasını araştırmak için büyük bir çaba sarf ediyormuş gibi birkaç saniye duraksadı, sonra yanıtladı: "Evet.. .evet, oldukça eminim." "Size yazdı mı?"

Yine duraksayıp düşündü ve düşüncelerinin yol açtığı işkenceyi tahmin edebiliyordum. Bilmiyordu. Sadece kocası için benden beş bin frank istemesi gerektiğini biliyordu. O yüzden yalan söyledi. "Evet, bana yazdı." "Ne zaman, Tanrı aşkına? Dün bundan bana bahsetmediniz." "Mektubunu

bu sabah aldım" "Bana gösterebilir misiniz?" "Hayır... hayır... hayır .. .özel konuları içeriyor.. .aramızdaki kişisel konulan.. .onu yaktım." "Demek kocanız borca girdi?"

Yeniden duraksadı, sonra mırıldandı: "Bilmiyorum." Bunun üzerine duygusuzca: "Şu an hazırda beş bin frankım yok, sevgili kuzinim," dedim.

Sanki acı çekiyormuş gibi bir çeşit çığlık çıkardı. "Ah! Ah! Size yalvarıyorum, size bunu benim adıma bulmanız için yalvarıyorum..."

Heyecanlandı ve ellerini bana dua ediyormuş gibi kavuşturdu! Sesinin tonunu değiştirdiğini duydum,- tedirgin ve almış olduğu karşı konulmaz emrin hükmünde, ağladı ve kekeledi.

"Ah! Ah! Size yalvarıyorum.. .neler çektiğimi bilseydiniz.. .bugün bulmam gerek."

Ona acıdım. "Çok geçmeden bulacağım, yemin ederim." "Oh! Teşekkürler! Teşekkürler! Çok naziksiniz!"

Sözüme devam ettim: "Dün akşam evinizde neler olduğunu hatırlıyor musunuz?" "Evet." "Dr. Parent'in sizi uyuttuğunu hatırlıyor musunuz?" "Evet." "Ah! Çok iyi, o zaman,- bu sabah benden beş bin frank istemek için buraya gelmenizi buyurdu ve şu anda o telkine uyuyorsunuz."

Birkaç saniye düşündü ve yanıtladı: "Ama parayı isteyen benim kocam..

Tam bir saat boyunca onu ikna etmeye çalıştım, ama başaramadım ve ayrıldığında doktora gittim. Tam dışarı çıkıyordu ve beni bir gülümsemeyle dinleyip: "Şimdi inanıyor musunuz?" dedi. "Evet; inanmamak elimde değil." "Kuzininizin evine gidelim."

Kuzinim, yorgunluğa yenik düşmüş, sallanan bir sandalyede uyukluyordu. Doktor nabzını kontrol etti, bir elini gözlerine doğru kaldırıp

bir süre baktı, kuzinim bu manyetik etkinin karşı konulmaz gücüyle gözlerini yavaş yavaş kapadı ve uykuya daldığında, doktor şöyle dedi:

"Kocanızın beş bin franka artık ihtiyacı yok! Bu yüzden, kuzeninizden bu meblağı size ödünç vermesini istediğinizi unutmaksınız ve eğer bu konu hakkında sizinle konuşursa, onu anlamayacaksınız."

Sonra onu uyandırdı ve ben bir cüzdan çıkarıp-, "işte bu sabah benden istediğiniz miktar, sevgili kuzinim," dedim. Ama o kadar şaşkındı ki ısrar etmeye cesaret edemedim,- yine de olayı ona hatırlatmaya çalıştım, ama bunu şiddetle inkâr etti, onunla alay ettiğimi sandı ve sonunda, neredeyse sükunetini kaybetti.

İşte! Henüz geri döndüm ve öğle yemeği yiyemedim, çünkü bu deney sinirlerimi tamamen bozdu.

*19Temmuz.* Macerayı anlattığım çoğu kişi bana güldü. Artık ne düşüneceğimi bilmiyorum. Akıllı olan: "Olabilir!" der.

*21* T*emmuz.* Akşam yemeğini Bougival'da yedim ve akşamı bir denizci balosunda geçirdim. Kesinlikle her şey yere ve çevredekilere bağlı. Ile de la Grenouillère de doğaüstüne inanmak delice olurdu... ama ya Saint Michel Dağının tepesinde?... ya Hindistan'da? Çevremizdekilerden korkunç bir biçimde etkileniyoruz. Gelecek hafta eve döneceğim.

30 *Temmuz.* Dün kendi evime geldim. Her şey iyi gidiyor.

2 *Ağustos.* Yeni bir şey yok,- hava harika ve günlerimi önümden akan Seine'i seyrederek geçirdim.

*4 Ağustos.* Hizmetçilerimin arasında kavgalar. Geceleri dolaplardaki bardakların kırıldığını bildiriyorlar. Uşak aşçıyı, aşçı terziyi, terzi de diğerlerini suçluyor. Suçlu kim? Bunu anlayabilecek olan akıllı bir insandır.

6 *Ağustos.* Bu sefer delirmedim. Gördüm... gördüm... gördüm!... Artık şüphe edemem! Onu gördüm!

Saat ikide gül ağaçlarının arasında, güneş ışığı altında yürüyordum.. .dökülmeye başlayan güz gülleriyle çevrili yolda. Uç harika tomurcuğu olan bir Géant de Bataille'a bakmak için durduğumda, güllerden birinin sapının sanki görülmez bir el tarafından büküldüğünü, sonra da o el onu koparmış gibi kırıldığını gördüm! Sonra çiçek kendini, bir elin onu burnuna götürürken çizeceği eğriyi izleyerek yukarı kaldırdı ve saydam havada asılı kaldı, tek başına ve kıpırtısız, gözlerimin üç yarda önünde korkunç bir kırmızı nokta. Ümitsizlik içinde onu kavramak için fırladım: Hiçbir şey bulamadım,- yok olmuştu. Sonra içimi kendime karşı korkunç bir öfke kapladı, çünkü aklı başında bir insanın böyle varsanılar görmemesi gerekir.

Ama bir varsam mıydı? Sapa bakmak için döndüm ve hemen buldum, çalının üzerinde, yeni kırılmış, dalın üzerindeki diğer iki gülün arasında. Sonra, zihnim karmakarışık bir şekilde eve döndüm,- çünkü artık eminim, gün ve gecenin değişiminden emin olduğum kadar, ki etrafımda su ve sütle beslenen, nesnelere dokunabilen, eline alabilen ve yerlerini değiştirebilen görünmez bir varlık bulunuyor,- bunların sonucunda, duyularımızca kavranamadığı halde, maddi bir doğaya sahip ve benim gibi, benim çatımın altında yaşayan bir varlık.

7 *Ağustos.* Sakin bir şekilde uyudum. Sürahimden su içti, ama uykumu bölmedi.

Deli olup olmadığımı merak ediyorum. Daha şimdi nehrin kenarında güneşte yürüyorken, içimde aklımla ilgili şüpheler uyandı,- daha önce hissetiğim belirsiz şüphelerden değil, kesin, mutlak şüpheler. Deli insanlar gördüm ve hayatın bir nokta hariç her konusunda oldukça zeki, sakin, hatta açık görüşlü olan bazılarını tanıdım. Her şey hakkında berrak, seve seve ve çok bilgili olarak konuşuyorlardı, ta ki birden zihinleri

deliliklerinin kumsallarına çarpıp orada bölünene, *delilik* denilen, gürleyen dalgalar, sisler ve kasırgalarla dolu o öfkeli ve korkunç denizde dağılıp batıncaya dek.

Bilinçli olmasam, durumumu mükemmel derecede bilmesem, onu tamamen berraklıkla analiz ederek algılamasam, kesinlikle deli olduğumu düşünmem gerekirdi. Aslında, sadece bir varsam altında acı çeken mantıklı birisi olmam gerekirdi. Beynimde bilinmeyen bir rahatsızlık ortaya çıkmış olmalıydı, günümüz fizyologlarının belirlemeye ve doğrulamaya çalıştıkları o rahatsızlıklardan biri ve bu rahatsızlık zihnimde ve fikirlerimin birbirini izleyişiyle mantığında derin bir boşluk yaratmış olmalıydı. Benzer olaylar, hayal kuran melekelerimiz ayakta ve çalışır durumdayken, doğrulayıcı aygıtlarımız ve kontrol organımız uykuda olduğu için bizi şaşırtmadan en olanaksız hayaller arasına götüren rüyalarda ortaya çıkar. Beyinsel klavyenin algılanamaz notalarından birinin içimde felç olmuş olması mümkün değil miydi? Bazı insanlar bir kaza sonucunda gerekli isimleri, fiilleri veya sayıları, ya da sadece tarihleri unutmazlar mı? Düşüncenin bütün çeşitlemelerinin yerleşimi bugünlerde saptandı,- bu durumda, benim belirli varsanıların gerçek dişiliğini kontrol melekemin şu an için bende uyuşuk durumda olması neden şaşırtıcı olsun?

Bütün bunları nehir kıyısında yürürken düşündüm. Güneş nehrin üzerinde parlıyordu ve beni hayata, çevikliği gözlerimi her zaman mutlu eden kırlangıçlara, yapraklarının hışırtısı kulaklarım için bir zevk olan nehir kıyısındaki bitkilere karşı bir sevgiyle doldururken, toprağı güzel bir hale getiriyordu.

Ancak, yavaş yavaş, anlaşılmaz bir huzursuzluk hissi beni sardı. Sanki bilinmeyen bir kuvvet beni uyuşturuyor ve durduruyor, daha öteye gitmemi engelliyor ve beni geri çağırıyordu. Evde sevdiğiniz bir hastayı bıraktığınızda ve onun daha kötüleştiğine dair bir önseziye kapıldığınızda size işkence eden o acı verici dönme isteğini hissettim.

Bu yüzden, beni bekleyen kötü haberler, bir mektup ya da bir telegraf, bulacağımı hissederek, kendime hakim olamayıp döndüm. Ancak hiçbir şey yoktu ve başka bir fantastik hayal görseydim hissedeceğimden daha şaşkın ve huzursuzdum.

*8 Ağustos.* Dün korkunç bir gece geçirdim. Artık kendini göstermiyor, ama yanımda olduğunu, beni izlediğini, bana baktığını, içime sızdığını, beni eline geçirdiğini ve bu şekilde kendini sakladığında, sabit ve görünmez varlığını doğaüstü olaylarla ortaya koymasından daha heybetli olduğunu hissediyorum. Yine de, uyudum.

9 *Ağustos.* Bir şey yok, ama korkuyorum.

*10 Ağustos.* Bir şey yok,- yarın ne olacak?

*11 Ağustos.* Hâlâ bir şey yok,- bu korku üzerimde asılı ve bu düşünceler zihnimdeyken evde duramıyorum, buradan gideceğim.

12 *Ağustos.* Gecenin onu. Bütün gün boyunca buradan uzaklaşmaya çalıştım ve uzaklaşamadım. Bu basit ve kolay özgürlük hareketini — dışarıya çıkmayı, Rouen e gitmek için arabama binmeyi— gerçekleştirmeyi diledim ve bunu yapmayı başaramadım. Nedeni nedir?

13 *Ağustos.* Belirli hastalıklar tarafından saldırıya uğradığımızda, fiziksel varlığımızın bütün yayları bozulmuş, bütün enerjilerimiz yok edilmiş, bütün kaslarımız gevşemiş gibi görünür,- kemiklerimiz de et kadar yumuşamış ve bedenlerimiz su kadar sıvılaşmıştır. Bu duyguları tuhaf ve sıkıntı verici bir şekilde manevi varlığımda yaşıyorum. Hiç gücüm, cesaretim, kendime hâkimiyetim, kendi iklrademi harekete geçirecek kuvvetim bile yok artık. Bir şey isteyecek gücüm kalmadı,- ama birisi bunu benim adıma yapıyor ve ben boyun eğiyorum.

*14 Ağustos.* Ben mahvoldum! Birisi ruhumu sahiplendi ve ona hükmediyor. Birisi bütün yaptıklarıma, bütün hareketlerime, bütün

düşüncelerime emrediyor. Artık kendi başıma bir şey değilim,- yaptığım her şeyin tutsak edilmiş ve ürkmüş bir seyircisinden başka hiçbir şey. Dışarı çıkmayı istiyorum,- çıkamıyorum. Çıkmak istemiyor, o yüzden ben de, beni oturttuğu koltukta, titreyerek ve çıldıracak bir halde, kalıyorum. Sadece kalkmak ve gerinmek istiyorum,- yapamıyorum! Koltuğuma perçinlendim ve koltuğum da hiçbir kuvvetin bizi kıpırdatamayacağı şekilde yere yapışık.

Sonra, aniden, bahçenin diplerine gidip biraz çilek koparıp yemem gerekiyor, gerekiyor ve oraya gidiyorum. Çilekleri topluyor ve yiyorum! Ah, Tanrım! Tanrım! Bir Tanrı var mı? Eğer varsan, beni serbest bırak! Kurtar beni! İmdadıma yetiş! Bağışla! Merhamet et! Kurtar beni! Ah, ne acılar! Ne işkence! Ne dehşet!

15 *Ağustos.* Bu kesinlikle zavallı kuzinimin benden beş bin frank istemeye geldiğinde çıldırmış ve yönetiliyor olması gibi. Başka bir ruh gibi, başka bir parazit ve hükmedici ruh gibi, içine giren tuhaf bir iradenin etkisi altındaydı. Dünyanın sonu mu geliyor?

Ama kim o, beni yöneten bu görünmez varlık? Bu bilinemez varlık, doğaüstü bir ırkın bu serserisi?

Görünmez varlıklar var, demek! O zaman, nasıl oluyor da, dünyanın başlangıcından beri kendilerini tıpkı bana yaptıkları gibi ortaya çıkartmadılar? Evimde olanlara benzeyen şeyleri hiç okumadım. Ah, bir ayrılabilseydim, bir uzaklaşa- bilsem, kaçabilsem ve asla dönmeseydim! Kurtulabilirdim, ama yapamıyorum.

16 *Ağustos.* Bugün, zindanının kapısını yanlışlıkla açık bulan bir mahkum gibi, iki saatliğine kaçmayı başardım. Birden serbest olduğumu ve onun uzakta bulunduğunu hissettim, o yüzden atların olabildiğince çabuk koşulması için emirler verdim ve Rouen e gittim. Ah, size boyun eğen birine "Rouen'e git," diyebilmek ne kadar güzel.

Onu kütüphanenin önünde durdurttum ve bana Dr. Herrmann Herestrauss'un antik ve modern dünyanın bilinmeyen sakinleri üzerine bilimsel incelemelerini vermeleri için yalvardım.

Sonra, arabama binerken, 'Tren istasyonuna!" demeye niyetlendim, ama bunun yerine, yoldan geçenlerin dönmelerine neden olan yüksek bir sesle bağırdım —söylemedim, bağırdım—: "Eve!" ve zihinsel ızdıraplarımla bitkin bir halde arabamın yastıkları üzerine düştüm. Beni yeniden bulmuş ve sahiplenmişti.

*17 Ağustos.* Ah, ne gece! Ne gece! Yine de, memnun olmam gerek gibi görünüyor. Sabaha karşı bire kadar okudum! Herestrauss, felsefe ve teogoni doktoru, insanın etrafında dolanan veya insanın düşlediği bütün o görünmez varlıkların ortaya çıkışlarının tarihini yazmış. Nereden geldiklerini, hâkimiyet kurdukları yerleri, güçlerini tanımlıyor ama hiçbiri beni taciz edene benzemiyor. İnsanın, düşünmeye başladığından beri, kendinden güçlü, bu dünyada vârisi olan yeni bir varlığa karşı önceden duyumsadığı bir korkusunun olduğu ve varlığını hissedince ve o ustanın doğasını önceden bilemeyince, dehşet içinde, esrarlı varlıklar, korkudan doğan belirsiz hayallerden oluşan bütün bir ırk yarattığı söylenebilir.

Böylece, sabaha karşı bire kadar okuduktan sonra, gittim ve alnımla düşüncelerimi sakin gece havasıyla serinletmek için açık pencereye oturdum. Çok keyifli ve ılıktı. Daha önceleri böyle bir geceden nasıl da zevk alırdım!

Ay yoktu, ama yıldızlar ışınlarını siyah göklere fırlatıyorlardı. O dünyalarda kimler yaşar? Hangi cinsler, hangi yaşayan varlıklar, hangi hayvanlar vardır oralarda? Neler bilirler o uzak dünyalardaki düşünürler bizden fazla? Neler yapabilirler bizim yapabildiklerimizden fazla? Neler görebilirler bizim bilmediğimiz? Onlardan birisi, yarın veya başka bir gün, uzayı aşarak, onu fethetmek için dünyamızda ortaya çıkmayacak mıdır,

tıpkı daha önce Norveçlilerin kendilerinden daha güçsüz ulusları fethetmek için denizleri geçtikleri gibi?

Öylesine zayıf, öylesine savunmasız, öylesine cahil, öylesine ufağız ki bir su damlasında çözünen bir çamur parçacığında yaşayan bizler.

Serin gece havasında bu şekilde hayal kurarak uyuyakaldım ve bir saatin üç çeyreği kadar uyumuşken, hangi karmaşık ve tuhaf hisle olduğunu bilmediğim bir şekilde uyanarak, kıpırdamadan gözlerimi açtım. Önce hiçbir şey görmedim, sonra birden sanki masamın üzerinde açık kalmış bir kitabın bir sayfası kendi başına çevrilmiş gibi göründü. Penceremden bir solukluk bile hava gelmemişti, şaşırmıştım ve bekledim. Neredeyse dört dakika içinde, gördüm, sanki bir parmak onu çevirmişcesine, bir sayfanın kendini kaldırdığını ve diğerlerinin üzerine düştüğünü gördüm, evet kendi gözlerimle gördüm. Koltuğum boştu, boş görünüyordu, ama onun orada olduğunu ve benim yerimde oturduğunu ve okuduğunu biliyordum. Öfkeli bir sıçramayla, terbiyecisine doğru atılan öfkelenmiş vahşi bir hayvanın sıçrayışıyla, onu tutmak, boğazını sıkmak, onu öldürmek için odayı aştım! Ama ona ulaşamadan, koltuk sanki biri benden kaçıyormuş gibi devrildi... masam sallandı, lambam düştü ve söndü ve pencerem, sanki bir hırsız şaşırmış ve pencereyi arkasından kapatarak gecenin içine kaçmışçasına, kapandı.

Yani kaçmıştı,- korkmuştu,- o, benden korkmuştu!

Ama...ama...yarın...veya sonra...er geç... onu ellerimde tutabilmeli ve yere çarpabilmeliydim! Köpekler de arada sırada sahiplerini ısırıp boğmazlar mı?

*18 Ağustos.* Bütün gün boyunca düşündüm. Ah, evet, ona boyun eğecek, dürtülerini izleyecek, bütün dileklerini yerine getirecek, kendimi aciz, itaatkar bir korkak gibi göstereceğim. Daha kuvvetli olan o,- ama öyle bir an gelecek ki...

*19 Ağustos.* Biliyorum.. .Biliyorum.. .her şeyi biliyorum! Aşağıdakileri demin *Revue du Monde Scientifique'te* okudum: "Rio de Janeiro'dan elimize tuhaf bir bilgi parçası ulaştı. Çılgınlık, bir çılgınlık salgını, ki Ortaçağ'da Avrupa halklarına saldıran o bulaşıcı çılgınlıkla karşılaştırılabilir, şu anda San Paolo Eyaletini kasıp kavuruyor. Korkmuş halk görünmez, ama hissedilir varlıklar, uyurlarken hayatlarıyla beslenen ve bunun yanında, başka besinlere dokundukları görülmeden su ve süt içen bir vampir türü tarafından kovalandıklarını, ele geçirildiklerini, hükmedildiklerini söyleyerek evlerini terk ediyorlar.

"Profesör Don Pedro Henriques, yanında birkaç tıp bilginiyle, bu şaşırtıcı çılgınlığın kaynaklarını ve oluşumlarını olay yerinde araştırmak ve çıldırmış halkı mantığa geri döndürmek için kendisine en uygun görünebilecek önlemleri imparatora sunmak için San Paolo Eyaletine gitmiştir."

Ah! Ah! Şimdi geçen Mayısın sekizinde, Seine'den yukarı doğru giderken penceremin önünden geçmiş olan o güzel Brezilya üç direklisini hatırlıyorum! Öylesine güzel, öylesine beyaz ve parlak olduğunu düşünmüştüm ki! O Varlık gemideydi,- oradan, ırkının ortaya çıktığı yerden geliyordu ve beni gördü! Kendisi de beyaz olan evimi gördü ve gemiden karaya atladı. Ah, merhametli Tanrım!

Artık bildiğime göre, kehanette bulunabilirim. İnsanın saltanatı sona erdi ve o geldi. İlkel insanın korktuğu,- huzuru kaçmış rahiplerin dualarla kovduğu,- büyücülerin kara gecelerde, ortaya çıktığını görmeden çağırdığı,- dünyanın geçici sahiplerinin canâvarımsı veya zarif cüce, ruh, cin, peri ve benzer ruh şekillerini verdiği o varlık, ilkel korkunun kaba kavramlarından sonra, daha açık görüşlü kişiler onu daha açık anladılar. İpnoz onu hissetti ve on yıl önce doktorlar kesin olarak gücünün doğasını, daha kendisi deneyim sahibi olmadan önce keşfettiler. Ona manyetizma, ipnotizma, telkin adını verdiler. ..ben ne biliyorum? Onların bu dehşet verici

güçle sabırsız çocuklar gibi kendilerini eğlendirdiklerini gördüm! Eyvahlar olsun bize! Eyvahlar olsun insanlığa! O geldi, o... o... kendine ne diyor... o... bana ismini bağırdığını hayal ediyorum ve onu duymuyorum... o... evet... adını bağırıyor... dinliyorum... yapamam... tekrarlıyor. ..*o*... Horla... duyuyorum... Horla... bu o... Horla... geldi!

Ah! Akbaba güvercini yedi,- kurt kuzuyu yedi,- aslan keskin boynuzlu bufaloları midesine indirdi,- insan aslanı bir okla, bir kılıçla, barutla öldürdü,- ama Horla insanı, bizim atı ve öküzü dönüştürdüğümüz şeye dönüştürecek,- malına, kölesine ve yiyeceğine, sadece iradesinin gücüyle. Eyvahlar olsun bize!

Ama, yine de, hayvan bazen isyan eder ve onu himayesi altına alan adamı öldürür. Ben de öldürmek isterdim—öldürebilirim—ama onu tanımam, ona dokunmam, onu görmem gerek! Bilimadamları hayvanların gözlerinin, bizimkilerden farklı olduklarından, nesneleri bizim gibi ayırt etmediklerini söylerler. Benim gözüm de bana zulmeden bu yeni geleni ayırt edemiyor.

Neden? Ah, şimdi hatırlıyorum Saint Michel Dağındaki keşişin sözlerini: "Var olanların yüz binde birini görüyor muyuz? Buraya bakın,- işte rüzgâr ki doğadaki en büyük kuvvettir, insanları yere yıkar, binaları uçurur, ağaçlan kökünden söker, denizi su dağlan gibi kabartır, uçurumları parçalar ve büyük gemileri kayalara fırlatır,- öldüren, fısıldayan, iç çeken, kükreyen rüzgâr... hiç gördünüz mü veya görebilir misiniz? Buna rağmen, yine de vardır!"

Düşünmeye devam ettim: gözlerim öylesine zayıf, öylesine kusurlu ki, cam gibi saydamlarsa, katı cisimleri bile ayırt edemiyorlar! Arkasında kalay olmayan bir cam yolumu kesiyor olsaydı, bir odaya girmiş olan bir kuşun başını pencere camlarına vurması gibi, içinden geçmeye çalışırdım. Dahası, bin nesne insanı kandırmakta ve yolunu şaşırtmaktadır. O zaman,

içinden ışık geçen bilinmeyen bir cismi algılayamaması neden şaşırtıcı olsun?

Yeni bir varlık! Kesinlikle gelmesi gerekiyordu! Biz neden sonuncu olalım? Onu bizden önce yaratılanlardan daha fazla ayırt edemiyoruz! Bunun nedeni doğasının daha mükemmel, vücudunun bizimkinden daha iyi ve daha tamam olması, bizimki öylesine zayıf, öylesine biçimsiz kurulmuş, her zaman yorgun, her zaman çok karmaşık olan makineler gibi gerilim altında, organlarla öylesine yüklü, bir bitki ve bir hayvan gibi yaşayan, kendini hava, bitkiler ve etle zorlukla besleyen, hastalıklara, sakatlıklara, çürümeye av olan bir hayvan-makine,- bozuk yaylı, kötü ayarlanmış, basit ve tuhaf, zekice kötü yapılmış, aynı anda kaba ve hassas bir işçilik parçası, zeki ve heybetli olabilecek bir varlığın kaba bir taslağı.

Bu dünyada o kadar az, o kadar azız ki, istiridyeden insana kadar. Neden bir tane daha olmasın, birbirini izleyen ortaya çıkışları bütün farklı türlerden ayıran o dönem geçirildikten sonra?

Neden bir tane daha olmasın? Neden, ayrıca, kocaman, şahane çiçekli, bütün bölgeleri kokulandıran başka ağaçlar da olmasın? Neden ateş, hava, toprak ve suyun yanısıra başka elementler de olmasın? Sadece dört tane var, sadece dört tane, değişik varlıkların bu emziren babalarından! Ne yazık! Neden kırk, dört yüz veya dört bin tane yok? Her şey ne kadar zavallı, ne kadar zalim ve kötü! isteksizce üretilmiş, kabaca oluşturulmuş, hantalca yapılmış! Ah, fil ve suaygırı, ne zarafet! Hele deve, ne incelik!

Ama kelebek, diyeceksiniz, uçan bir çiçek! Yüz dünya kadar büyük, şekli, güzelliği, rengi ve hareketini ifade bile edemeyeceğim kanatları olan bir tane hayal ediyorum. Ama onu görüyorum.. .yıldızdan yıldıza, onları yeniden canlandırarak ve uçuşunun ışığı ve ahenkli nefesiyle onları kokulandırarak, kanat çırpıyor! Oradaki insanlar bakıyorlar, o zevk ve coşkuyla geçerken.

Bana ne oluyor? Beni taciz eden ve aptalca şeyler düşünmeme neden olan Horla! Benim içimde, benim ruhum haline geliyor,- onu öldüreceğim!

29 *Ağustos.* Onu öldüreceğim. Onu gördüm! Dün masama oturdum ve gayretle yazıyormuş gibi yaptım. Sinsice yanıma geleceğini iyi biliyordum, oldukça yanıma, öylesine yakına ki belki ona dokunabilecek, onu tutabilecektim. Sonra... sonra ümitsizlikten doğan bir gücüm olacaktı,- onu boğmak, onu ezmek, onu ısırmak, onu parçalara ayırmak için ellerimi, ayaklarımı, göğsümü, alnımı, dişlerimi kullanacaktım. Fazlasıyla uyarılmış duyularımla onu bekledim.

İki lambamı ve şömine rafımın üzerindeki sekiz mumu yakmıştım, sanki bu ışıkla onu keşfedebilecekmişim gibi.

Karyolam, eski meşe karyolam, karşımda duruyordu,- sağımda şömine vardı,- solumda, onu içeri çekebilmek için bir süre açık bırakıldıktan sonra dikkatle kapatılmış olan kapı,- arkamda ise üzerinde her gün traş olmak ve giyinmek için önünde durduğum ve önünden her geçtiğimde kendimi tepeden tırnağa süzme âdetim olan bir ayna bulunan çok yüksek bir gardırop vardı.

Onu kandırmak için yazıyormuş gibi yaptım, çünkü o da beni izliyordu ve birden hissettim ki...emindim ki omzumun üzerinden okuyordu, oradaydı, kulağıma dokunuyordu.

Ellerimi uzatıp ayağa kalktım ve o kadar çabuk döndüm ki neredeyse düşüyordum. Ee? peki? Gündüz kadar aydınlıktı, ama aynada kendi aksimi göremiyordum! Boş, berrak, derin, ışık doluydu! Ama görüntüm orada yansıtılmıyordu ve ben, ben, tam karşısındaydım! Büyük, berrak camı yukarıdan aşağıya görebiliyordum ve ona kararsız gözlerle baktım ve ilerlemeye cesaret edemedim,- bir hareket bile etmeye cesaret

edemedim, onun orada olduğunu, ama yine benden kaçacağını hissediyordum, görülmeyen vücuduyla yansımamı yutmuş olan onun.

Ne kadar da korkmuştum! Sonra, birdenbire, aynanın derinliklerindeki bir sis içinde kendimi görmeye başladım, sanki bir su tabakasıymış gibi görünen bir sis içinde ve bana sanki bu su her an berraklaşıyormuş gibi geldi. Bir ay tutulmasının sonu gibiydi. Beni saklayan her neyse, açıkça belirlenmiş hatları varmış gibi görünmüyordu, ama yavaş yavaş berraklaşan donuk bir saydamlığa sahipti.

Sonunda kendimi, her gün baktığımda olduğu gibi, tamamen ayırt edebildim.

Onu görmüştüm! Bunun dehşeti içimde yer etti ve şimdi bile beni ürpertiyor.

30 *Ağustos.* Onu yakalayamadığıma göre, nasıl öldürebilirim? Zehirle mi? Ama zehri suya karıştırdığımı görecektir ve ayrıca, bizim zehirlerimizin bu hissedilmez beden üzerinde bir etkisi olur mu? Hayır... hayır... bu konuda hiç şüphe yok... O zaman... o zaman...?

31 *Ağustos.* Rouen'den bir demirci çağırttım ve odam için Paris'teki bazı özel otellerin hırsız korkusuyla giriş katlarında bulunan demir pancurlardan ısmarladım ve bana ayrıca demir bir kapı da yapacak. Kendimi bir korkak gibi gösteriyorum, ama buna aldırmıyorum bile!

10*Eylül.* Rouen, Continenal Oteli. Yapıldı.. .yapıldı.. .ama öldü mü? Zihnim gördüklerimden dolayı tamamen huzursuz.

Eh, pekala, dün, demirci demir pancurları ve kapıyı taktıktan sonra, hava soğuduğu halde, her şeyi geceyarısına kadar açık bıraktım.

Birden onun orada olduğunu hissettim ve sevinç, çılgınca bir sevinç beni esir aldı. Usulca kalktım, bir süre aşağı yukarı yürüdüm, böylece hiçbir şeyden şüphe etmeyecekti,- çizmelerimi çıkardım ve

terliklerimi kayıtsızca giydim,- sonra demir pancurları kapattım, kapıya geri döndüm ve onu çabucak bir asma kilitle iki kere kilitleyerek anahtarı cebime koydum.

Birden çevremde huzursuzca hareket ettiğini, bu sefer onun korktuğunu ve bana onu dışarı çıkarmamı emrettiğini fark ettim. Neredeyse boyun eğiyordum,- ancak eğmedim, ama sırtımı kapıya yaslayarak, kapıyı benim geriye doğru dışarı çıkmama ancak yetecek kadar araladım ve çok uzun boylu olduğum için, başım çerçeveye değdi. Kaçmayı başaramadığından ve onu tek başına, oldukça tek başına içeri kapattığımdan emindim. Ne mutluluk! Onu gafil avlamıştım. Sonra aşağı kata koştum,- misafir odasından, ki yatak odamın altındaydı, iki lambayı aldım ve bütün gazı halıya, mobilyalara, her yere döktüm,- sonra gazı ateşe verdim ve kapıyı dikkatle iki kere kilitledikten sonra kaçtım.

Gittim ve bahçenin dibine, bir defne çalılığı yığınına saklandım. Ne kadar uzun göründü! Ne kadar uzun göründü! Her şey karanlık, sessiz, hareketsizdi, bir nefeslik hava ve bir yıldız bile yoktu, sadece insanın göremeyeceği, ama ruhumda öylesine, ah, ağırlık yapan ağır bulut kümeleri vardı.

Evime baktım ve bekledim. Ne kadar da uzun sürdü! Artık yangının kendiliğinden söndüğünü veya onun söndürdüğünü düşünmeye başlamıştım ki, alt pencerelerden biri alevlerin şiddeti altında çöktü ve uzun, yumuşak, okşayan bir kızıl alev tabakası beyaz duvara atladı ve onu çatıya kadar sardı. Işık ağaçların, dalların ve yaprakların üzerine de düştü ve bir korku ürpertisi onları da kapladı! Kuşlar uyandı, bir köpek ulumaya başladı ve sanki gün ağarıyormuş gibi geldi bana! Neredeyse aynı anda iki başka pencere de parçalara bölündü ve evimin alt kısmının korkunç bir fırına dönüştüğünü gördüm. Ama bir çığlık, dehşet verici, tiz, yürek paralayıcı bir çığlık, bir kadın çığlığı, gecenin içinde duyuldu ve iki

tavanarası penceresi açıldı! Hizmetçileri unutmuştum! Dehşet dolu yüzlerini ve çılgıncasına sallanan kollarını gördüm.

Sonra dehşete kapılmış bir halde yola çıktım ve "İmdat! İmdat! Yangın! Yangın!" diye bağırarak köye doğru koştum. Olay yerine gelmekte olan insanlarla karşılaştım ve onlarla geri döndüm.

O ana kadar evden geriye korkunç ve muazzam bir cenaze ateşi kalmıştı, bütün çevreyi yakan devasa bir cenaze ateşi, insanların ve onun da yandığı bir cenaze ateşi, O, O, benim tutsağım, o yeni Varlık, yeni sahip, Horla!

Birden bütün çatı duvarların arasına çöktü ve bir alev volkanı göğe fırladı. O fırına açılan bütün pencerelerden, alevlerin fışkırdığını gördüm ve onun orada, o ocakta, ölü olarak bulunduğunu düşündüm.

Ölü mü? Belki.... Vücudu? Saydam olan bedeni bizimkileri öldürebilecek araçlar tarafından yok edilemez değil miydi?

Ya ölmemişse?...Belki sadece Zamanın bu Görünmez ve Korkunç Varlık üzerinde gücü vardır. Eğer o da kötülüklerden, zayıflıklardan ve zamansız yok oluştan korkmak zorundaysa bu saydam, tanımlanamayan beden, bir ruha ait bu vücut neden?

Zamansız yok edilme mi? İnsanlığın bütün dehşeti bundan kaynaklanır! İnsandan sonra, Horla. Her gün, herhangi bir saate, herhangi bir anda, herhangi bir kazayla ölebilen insandan sonra, varlığının sınırlarına ulaşmış olduğu için sadece kendine ait saatte ve dakikada ölecek olan gelir!

Hayır... hayır... hiç şüphesiz... o ölmedi... O zaman... o zaman... sanırım *kendimi* öldürmeliyim!...

*Çeviren: Ayşe Gorbon*

## MONTAGUE RHODES JAMES

1864-1936

Hayalet öyküsünün tartışmasız en büyük ustası kabul edilen İngiliz yazar James, küçük yaştan itibaren kütüphanelerde eski kitapların tozlu sayfalarını karıştırmayı, dışarıda yaşıtlarıyla oyun oynamaya tercih etmiş birisi olarak bilinirdi. Öyle ki, altı yaşındayken bronşite yakalanıp yatak döşek yatan genç James'in tek dileği babasının bir dostuna ait olan, 17. yy'dan kalma İncil'in kendisine getirilmesiydi. Eton ve Cambridge'de oldukça macerasız bir eğitim görmüşse de, özel yaşantısında antik ve ortaçağ ilimleriyle ilgilenmiş, dilbilim, dinbilim, arkeoloji ve paleoloji üzerine araştırmalar yapmıştır. Bu konudaki yeterliliği neredeyse ansiklopedikti.

Bir papazın oğlu olan James, akademik kariyerinde birçok başarıya imza attı. Eton's College'da dekanlığa kadar yükseldi, çeşitli müzelerde yöneticilik yaptı. Tıpkı az sonra okuyacağınız öykünün kahramanı Dunning gibi, İngiltere'nin en ünlü elyazması uzmanı olarak bilinirdi. Ancak, bugünkü ününü, özellikle de çeşitli disiplinlere yayılan engin bilgi birikimini okura ustaca yansıttığı kısa hayalet öykülerine borçludur.

Hayranı olduğu İrlandalı yazar Sheridan LeFanu'nun öykülerini de yayınlatmıştır

H.P. Lovecraft, *"Edebiyatta Doğaüstü Korku"* adlı çalışmasında, James'in, "sıradan günlük hayatın içinden korkuları usulca bulup çıkarma konusunda neredeyse şeytansı bir güce sahip olduğunu" söyler. Yılbaşlarında korkutucu öyküler anlatmaya bayılan bu hayalperest profesör, yine Lovecraft'ın sözleriyle,-"... bu karanlık toprakların gerçekten yaratıcı birkaç büyük ustasındandır..."

Her ne kadar Lovecraft tarafından böyle övülmüşse de, James ölümünden birkaç yıl önce yazdığı mektuplarda "Lovecraft ve çevresinin" kaleme aldığı eserleri hiç beğenmediğini, özellikle de Arthur Machen'dan "tiksindiğini" her fırsatta belirtmekten kaçınmamıştır. Tüm eserleri, 1904-1931 yılları arasında *Ghost Stories of an Antiquary — Bir Antikacıdan Hayalet Öyküleri*, *A Thin Ghost and Others* — *Zayıf bir Hayalet ve Diğer Öyküler, Twelve Mediaeval Ghost Stories — On iki Ortaçağ Hayalet Öyküsü ve Five Jars* - *Beş Kavanoz* adlarıyla bir araya getirilmiştir.

## ALINYAZISI

*15 Nisan, 190-*

SAYGIDEĞER BEYEFENDİ, ... Derneği'nin Danışma Kurulu tarafından, yaklaşan toplantımızda okunmak üzere sunma nezaketi gösterdiğiniz Simya Gerçeği başlıklı bildirinizin taslağını geri göndermem ve Kurul'un bu bildiriyi programa dahil etme imkanı olmadığını bildirmem istendi.

Saygılarımla

... Yazmanı

*18 Nisan*

SAYGIDEĞER BEYEFENDİ, Üzülerek bildiririm ki, işlerim sizinle sunduğunuz bildiri konusunda yüzyüze görüşme talebinizi kabul etmemi engelliyor. Önerdiğiniz gibi Danışma Kurulu'nun bir Komitesiyle bu konuyu tartışmanız da kurallarımız çerçevesi dışında. Göndermiş olduğunuz bildirinin layık olduğu ilgiyle incelendiğine ve bu konuda uzman bir kimsenin kararı alınmaksızın önyargıyla reddedilmediğine dair sizi temin etmeme izin verin. Söylememe lüzum bile yok ki, kişisel ricaların Danışma Kurulu kararı üzerinde pek az etkisi olacaktır.

Bana inanın (Bkz. önceki yazışmalar)

* * *

*20 Nisan*

... Derneği Yazmanlığı, Mr. Karswell'e, kendi bildirisinin değerlendirilmek üzere sunulduğu kişi ya da kişilerin isimlerinin verilmesinin mümkün olmadığını ve bu konu üzerinde daha fazla yazışma yapılmayacağını üzülerek bildirir.

*"Kimdir* bu Mr. Karswell?" diye sordu Yazmanın eşi. Kocasının bürosuna uğramıştı ve daktilocunun henüz getirdiği bu üç mektubun sonuncusunu (belki de öylesine) okumuştu.

"Sevgilim, şu anda Mr. Karswell çok öfkeli bir adam. Ama onun zengin biri olduğu, Warwickshire'daki Lufford Manastırı'nda oturduğu, belli ki simyacılık yaptığı ve bu konuda konuşmak istediği dışında hiçbir şey bilmiyorum ...tabii onu bir ya da iki hafta boyunca görmek istemediğimi de listeye katmazsak. Şimdi, eğer çıkmaya hazırsan gidelim."

"Onu bu kadar kızdıracak ne yaptınız?" diye sordu Yazmanın eşi.

"Her zamanki şeyi, sevgilim, her zamanki şeyi; bir dahaki toplantıda sunmak istediği bildirinin bir taslağını yollamış, biz de yazıyı belki de İngiltere'de bu konu hakkında söz sahibi olan yegane kişiye -Edward Dunning'e— gönderdik,- o, yazının kesinlikle işe yaramaz olduğunu söyleyince de bildiriyi reddettik. O gün bu gündür Karswell beni mektup yağmuruna tuttu. En sonunda, yazdığı saçmalığı okuttuğumuz adamın ismini istedi,- verdiğim cevabı gördün. Ama Tanrı aşkına, bu konuda bir tek kelime edeyim deme.."

"Hiç öyle şey yapar mıyım? Yine de umarım ki o kişinin zavallı Mr. Dunning olduğu Karswell'in kulağına gitmez."

"Zavallı Mr. Dunning mi? Ona neden öyle dediğini anlayamadım,- kendisi çok mutlu bir adam. Binbir çeşit uğraşı, rahat bir evi ve kendine ayıracak bolca zamanı var."

"Sadece eğer adam onun ismini öğrenir de başına ekşirse durumunun kötü olacağını kastetmiştim."

"Ah, evet! Sanırım o zaman zavallı Mr. Dunning olacak."

Yazman ile karısı öğle yemeğini dışarıda yiyeceklerdi ve evlerine davetli oldukları arkadaşları da Warwickshire'liydilar. Bu yüzden Yazmanın eşi onların Mr. Karswell konusunda ağızlarını aramayı kafasına koymuştu. Ama konuyu açmak zahmetinden kurtuldu, çünkü ev sahibesi, eşine daha konuşmanın başında "Lufford Başrahibini gördüm," dedi.

Ev sahibi bir ıslık çaldı. *"Öyle mi?* Onu buraya hangi rüzgâr atmış?"

"Tanrı bilir,- ben arabayla geçerken British Museum'un kapısından çıkıyordu."

Yazmanın hanımının, bahsi geçenin gerçek bir Başrahip olup olmadığını bilmek istemesi garip karşılanacak bir şey değildi.

"Ah, yok canım,- sadece Lufford Manastırı'nı birkaç sene önce satın alan bir komşumuz. Gerçek adı Karswell."

Yazman karısına gizlice göz kırparak, "Kendisi arkadaşınız mı?” diye sordu.

Bu soru üzerine hep bir ağızdan konuşmaya başladı ev sahipleri. Mr. Karswell hakkında söylenecek pek bir şey yoktu. Hiç kimse onun kendi başına ne iş yaptığını bilmezdi; uşakları bir grup kofkunç insandı,- kendi kendine bir din icat etmişti ve kimbilir insanı nasıl afallatacak törenler icra ediyordu,- buluttan nem kapardı ve kimsenin gözünün yaşına bakmazdı,- dehşet verici bir yüzü vardı (kocası karşı çıksa da, ev sahibesi böyle demişti),- kimseye nezaket gösterdiği duyulmuş şey değildi ve yaptığı her şey zarar ziyana yol açardı.

"Zavallı adamın hakkını yeme, canım," diye lafa karışıverdi ev sahibi. "Okullu çocuklara nasıl davrandığını unutuyordun."

"Gerçekten de unutuyordum! tyi ki bahsettin, çünkü adamın kişiliğinin kanıtı bu. Dinle bunu Florence. Lufford'a geldiği ilk kış, bu sevgili komşumuz kendi ruhani bölgesinin papazına (bizim bölgemizden sorumlu olmasa da onu iyi tanırız) mektup yazıp, çocuklara sihirli lamba resimleri oynatmayı teklif etmiş. Çocukların ilgisini çekebilecek yeni resimleri olduğunu söylemiş. Papaz buna şaşıp kalmış, çünkü Mr. Karswell çocukları hiç sevmeyen biridir... onların bahçeye izinsizce girmelerinden falan bahseder durur,- ama papaz elbette hayır dememiş ve olay ayarlanmış, dostumuz da her şey yolunda mı diye görmek için bizzat gitmiş. Sonradan, kendi çocuklarını oraya göndermediği için hayatta hiç duymadığı kadar şükranla dolmuş,- aslını istersen onun çocukları bizim evde bir partideydiler. Çünkü Mr. Karswell resmen köylü çocukları korkutup zavallıların akıllarını kaçırtmak niyetiyle bu işe girişmiş ve inanıyorum ki, eğer izin verilseymiş bunu yapacakmış da. Önce nispeten iyi huylu şeylerle başlamış. Kırmızı Başlıklı Kız bunlardan biriymiş, durum buyken bile, Mr. Farrer'in dediğine bakılırsa masaldaki kurt o denli korkunçmuş ki ufaklıkların bir kısmını odadan çıkartmaları gerekmiş,- Mr. Karswell masalı anlatmaya uzaktan gelen öyle bir kurt uluması taklidiyle başlamış ki, Farrer hayatında bundan daha tüyler ürpertici bir şey işitmediğine yemin ediyor. Gösterdiği resimler çok ustaca hazırlanmış,- hepsi de çok gerçekçiymiş, Karswell'in bunları nereden bulduğu ya da işlettiğine akıl fikir ermezmiş. Her neyse, gösteri devam etmiş ve masallar gitgide daha korkunç bir hale bürünmüş, çocukların şaşkınlıktan dili tutulmuş. En sonunda Karswell, kendi bahçesinden -yani Lufford'dan- geçmeye kalkan bir küçük oğlanın resimlerini oynatmış. Odadaki bütün çocuklar resimlerdeki bu yeri tanımış. Bu küçük oğlan, resimlerde ilk önce ağaçların arasında çömelen, sonra gittikçe daha belirgin bir hal alan, hoplayan dehşetengiz bir beyaz yaratık tarafından takip edilmiş, sonra bir kovalamaca yaşanmış ve yaratık çocuğu

paramparça edip işini bitirivermiş. Mr. Farrer bu olaydan sonra hayatının en kötü kabuslarından birini gördüğünü anlattı, kimbilir çocuklar neler düşünmüştür. Tabii ki bu kadarı çok fazlaymış ve Farrer gerçekten de Mr. Karswell'e gidip ona çıkışmış, bunun böyle devam edemeyeceğini söylemiş. *Adamın* tek söylediği şu olmuş: "Ya, demek küçük gösterimizi bitirip çocukları yataklarına gönderme vakti geldi? *Çok güzeli"* Sonra bir başka resim göstermiş, sayısız yılan, çıyan ve kanatları olan tiksindirici yaratıklar her nasılsa sanki resimden çıkıp kalabalığın arasına dalıyor gibiymiş ve bu görüntüye çocukların neredeyse aklım başından alan kuru bir hışırtı eşlik ediyormuş,- tabii onlar da korkuyla kaçışıp birbirlerini çiğnemişler. Odadan çıkma telaşı içinde çocukların bir çoğu epey yaralanıp berelenmiş, o gece bir tekinin bile gözüne uyku girdiğini sanmıyorum. Bunların ardından köy korkunç bir durumdaydı. Doğaldır ki anneler suçun büyük kısmını zavallı Mr. Farrer'in üzerine attılar ve eğer demir kapıyı aşabilseler, inanıyorum ki babalar Manastırın bütün camlarını aşağıya indireceklerdi. Evet, işte Mr. Karswell bu,- işte Lufford Başrahibi, *ottun* cemaatini nasıl kıskandığımızı hayal edebilirsin canım."

"Evet, Karswell'in büyük bir suçlunun tüm niteliklerine sahip olduğunu düşünüyorum," dedi ev sahibi. "Onun kara listesine girenlerin vay haline."

"Bu o adam mı, yoksa bir başkasıyla mı karıştırıyorum?" diye sordu Yazman. (Birkaç dakikadır yüzünde bir şeyler hatırlamaya çalışan adamlara özgü o kaş çatışı vardı). Bir zamanlar *Cadılığın Tarihi* adlı bir kitap çıkaran adam değil miydi bu... on sene kadar önce?"

"Evet, o adam,- eleştirileri hatırlıyor musun?"

"Kesinlikle,- en ağır eleştirilerin yazarını da tanıyordum. Onu sen de bilirdin/John Harrington'u hatırlıyor olmalısın."

"Ah, gerçekten de iyi tanırdım, gerçi üniversiteden ayrıldıktan sonra soruşturmayı okuyuncaya kadar ona dair hiçbir haber alamamıştım."

"Soruşturma mı?” diye sordu bayanlardan biri. "Başına ne geldi ki?"

"Ağaçtan düşüp boynunu kırdı. Ama işin ilginci, onu oraya neyin çıkartmış olabileceğiydi. İtiraf etmeliyim ki gizemli bir olaydı bu. Düşünün, işte çevresinde sevilen ve iyi tanınan bu adam... atletik değildi, yanılıyor muyum? Ayrıca göze çarpan hiç tuhaf bir davranışı da yoktu... gece geç saatte toprak yoldan evine dönerken -etrafta serseriler bile yokken— birdenbire deli gibi koşmaya başlıyor, şapkasını ve bastonunu kaybediyor, sonunda bir ağaca tırmanıyor-tırmanması kolay bir ağaç da değil bu, yol kenarında biten sık çalıların arasında bir ağaç- kurumuş bir dala basıyor ve onunla birlikte aşağı düşüp boynunu kırıyor,- ertesi gün orada, yüzünde hayal edilebilecek en berbat, en korku dolu ifadeyle bulunuyor. Bir şey tarafından kovalandığı düpedüz ortadaydı ve insanlar vahşi köpeklerden, sirklerden kaçmış vahşi hayvanlardan bahsedip durdular,- ama bunu kanıtlayacak hiçbir şey yoktu. Bunlar '89 yılında olmuştu ve sanıyorum ki ağabeyi Henry (onun da Cambridge'de okuduğunu anımsıyorum, sen belki unutmuşsundur) o günden beri makul bir açıklama bulmaya çabalıyor. Tabii ki işin içinde kasıt olduğu iddiasında, ama bilemiyorum. Bunun nasıl olabileceğini anlamak zor."

Az sonra laf dönüp dolaşıp yine Cadılığın Tarihi'ne geldi. "O kitaba hiç göz gezdirdin mi?" diye sordu ev sahibi.

"Evet," dedi Yazman. "Okuyacak denli ileri gittim."

"Söylendiği kadar kötü müydü?"

"Ah, tarz ve biçim bakımından hiçbir işe yaramazdı. Yöneltilen tüm eleştirileri hak ediyordu. Ama bunun da ötesinde, kötücül bir kitaptı.

Yazarı, kitaptakilerin her kelimesine inanıyordu ve yazdığı reçetelerin büyük kısmını denediğine kalıbımı basarım."

"Ben sadece Harrington'un eleştirisini hatırlıyorum, söylemeliyim ki eğer o kitabı yazan ben olsaydım içimdeki edebiyat tutkusu tamamen sönmüş olurdu. Bir daha toplum içine çıkamazdım."

"Görünen o ki, bu durumda işe yaramamış. Ama bak, saat üçü çeyrek geçiyor. Kalkmam lazım."

Evlerinin yolunu tuttuklarında Yazman'ın karısı konuştu,- "Umarım bu korkunç adam Mr. Dunning'in, kendi yazdığı bildirinin reddedilmesiyle ilgisi olduğunu bulamaz."

"Pek böyle bir şansı olduğunu sanmıyorum,” dedi Yazman. "Dunning kendisi bundan bahsetmeyecektir, çünkü bu konular gizlidir, bu yüzden bizler- den biri de konuşmayacaktır. Dunning henüz bu konuda herhangi bir şey yazmadığı için Karswell onun adını öğrenemeyecektir. Tek tehlike, Karswell'in British Museum'a, simyayla ilgili elyazmaları konusunda kime başvurulduğunu öğrenmek amacıyla gitmiş olabileceği. Onlara Dunning'in adını vermemelerini söyleyemem, değil mi? Bir anda ağızdan ağıza yayılırdı. Dua edelim ki Karswell'in kulağına gitmesin."

Ne var ki, Mr. Karswell cin gibi bir adamdı.

Önsöz olarak bu kadarı yeter. Aynı hafta, gecenin çok geç bir vaktinde Mr. Edward Dunning araştırmalara gömülmüş olduğu British Museum'dan çıkmış, kentin banliyölerinde yalnız başına hayat sürdüğü, iki harika hizmetçi kadının çekip çevirdiği evine dönüyordu. Onun hakkında şimdiye kadar duyduklarımızdan öte bir şey söylemek gereksiz. Şimdi, evine doğru giden heyecansız rota boyunca onu takip edelim.

Bir tren onu evinden iki üç kilometre uzaklıkta bıraktı ve elektrikli bir tramvay onu daha bile yakına taşıdı. Tramvay hattı, kapısının önünden

yaklaşık yüz metre kadar ötede sona eriyordu. Vagona bindiğinde zaten yeterince şey okumuş haldeydi ve içerideki ışık, onun oturduğu yerden görebildiği camdaki reklamlar dışında bir şey okumasına izin vermiyordu. Tramvay vagonlarındaki ilanlar üzerinde sık sık düşünürdü, Mr. Lamplough ile şöhretli K.C. arasında humma ilaçları üzerine dönen zekice ve inandırıcı bir diyalog haricinde hayal gücüne hitap eden pek bir şey yoktu. Yanlış söyledim,- vagonun ondan en uzak köşesinde tanıdık gelmeyen bir reklam asılıydı. Sarı fon üzerine mavi harflerle yazılmıştı ve tüm okuyabildiği bir isimdi —John Harrington— altında da tarih gibi bir şeyler vardı. Daha fazlasını bilmek ilgisini çekmese de, vagon bomboş olduğundan sıra boyunca kayıp, reklamı okuyabileceği bir yere gelmesini sağlayacak kadar merakı kabarmıştı. Bu zahmete değdiğini düşündü,- çünkü bu, sıradan bir reklam değildi. Şöyle yazıyordu: "John Harrington'un Anısına, F.S.A., The Laurels, Ashbrooke. 18 Eylül 1889'da öldü. Üç ay izin verilmişti."

Tramvay durdu. Biletçinin gelip, aklı hâlâ sarı fon üzerindeki mavi harflere takılı olan Mr. Dunning'i uyarması gerekti. "Kusura bakmayın," dedi Mr. Dunning adama, "şu ilana bakıyordum da,- çok tuhaf, değil mi?"

Biletçi yazıyı yavaşça okudu. "Ya, öyle," dedi, "bunu daha önce hiç görmemiştim. Garip, di mi? Herhalde birisi şaka yapmak için asmış." Bir toz bezi çıkardı ve tükürüp, camı önce içten, sonra dıştan sildi. "Yok," dedi bana dönüp, "yapıştırma değil bu, sanki camın içindeymiş gibi geldi bana, yani içine gömülü sanki. Sizce de öyle değil mi beyefendi?"

Mr. Dunning inceledi ve eldiveniyle yokladı, sonra adama hak verdi. "Bu ilanlarla ilgilenen ve asılması için izin veren kim? Keşke bunu öğrenebilseydi- niz. Ben şu kelimeleri bir not edeyim."

Tam o sırada vatman seslendi: "Haydi George, mesai bitti."

"Tamam, tamam,- bu tarafta başka bir şey var. Gel de şu cama bir bak."

"Nesi varmış camın?" dedi vatman yaklaşarak. "Peki kimin nesiymiş bu 'Arrington? Neden bahsediyor?"

"Vagonlara ilan asma işinden kimin sorumlu olduğunu sormuştum ve bunun araştırılması gerektiğini söylüyordum."

"Beyefendi, bu işle Şirket'in ofisi ilgileniyor,- galiba bizim Mr. Simms bakıyor bunlara. Bu gece işi teslim ederken ona söylerim, belki de yarın buraya yolunuz düşerse size olan biteni anlatırım."

O gece olanlar bundan ibaretti. Mr. Dunning Ashbrooke'un nerede olduğunu araştırdı ve Warwickshire'da bulunduğunu öğrendi.

Ertesi gün yine şehre indi. Tramvay (yine aynı tramvaydı) çok doluydu ve biletçiyle konuşamadı,- tek emin olduğu, o tuhaf ilanın artık orada olmadığıydı. Gün bitimi, yanında daha gizemli bir unsur daha getirdi. Tramvayı kaçırmıştı ve eve yürümeyi tercih etti, ama gecenin geç bir saatinde çalışma odasında işlerine gömülmüşken hizmetçilerden biri gelip, tramvayda çalışan iki kişinin kendisini görmek için ısrar ettiğini bildirdi. Neredeyse unutmak üzere olduğu ilan aklına gelivermişti. Adamları içeri aldırdı -bunlar tramvayın vatmanıyla biletçisiydiler— onlara bir şeyler ikram ettikten sonra Mr. Timms'in bu konuda ne dediğini öğrenmek istedi.

"Şey, efendim, biz de bu yüzden işten izin alıp size geldik," dedi biletçi. "Mr. Timm's bu yüzden William'a bi güzel fırça çekti: Ona kalırsa asılı durmak şöyle dursun, ne o tarife uyan bir ilan gönderilmiş, ne parası ödenmiş, ne de sipariş edilmiş, biz de böyle saçmalayıp vaktini çalıyormuşuz. 'Yaa,' dedim ona, 'eğer öyle diyorsan Mr. Timms, senden tek ricam, git de bir bak,' dedim. 'Eğer orada bir şey yoksa,' diye ekledim, 'bana ağzına geleni söyle.' 'Tamam,' dedi, 'öyle yapacağım,' sonra dosdoğru tramvaya gitti. Şimdi, işin geri kalanını size bırakıyorum beyfendi, sarı cam üzerine mavi harflerle 'Arrington yazıldığını düpedüz gördünüz ve beni çağırdınız, çünkü eğer hatırlıyorsanız gelip toz bezimle sildim."

"Tabii ki hatırlıyorum, hem de oldukça iyi ... Ya sonra?"

"İyi diyorsunuz ama hiç öyle sanmıyorum. Mr. Timms bi lamba kapıp içeri seğirtti... Yok, yok, William'a dışarıdan ışık tutmasını söyledi. 'Şimdi,' dedi, 'nerdeymiş o diline doladığın ilan?' 'İşte şuracıkta, Mr. Timms,' dedim ve elimle gösterdim." Biletçi duraksadı.

"Hımm," dedi Mr. Dunning, "herhalde ilan yerinde yoktu. Kırılmış mıydı?"

"Kırılmış mı?... Hayır! Bana inanın, o harflerden eser kalmamıştı ...o mavi harflerden... o camın üzerinde ...şey, ben pek iyi konuşamam da. Hiç öyle bişiy görmediydim. William'a sorun gerisini... ama neden bu konunun üzerine gideyim ki?"

"Peki ya Mr. Timms ne dedi?"

"Ona izin verdiğim şeyi yaptı,- bize sayıp sövdü, ona çok kızdığımı da söyleyemem hani. Ama William ile kafa kafaya verip düşündüydük de, sizi not alırken görmüştük... şu harfleri..."

"Evet, kesinlikle böyle yaptım ve yazdıklarım da burada. Mr. Timms'le bizzat konuşup ona yazıyı göstermemi mi istiyorsunuz? Bunun için mi geldiniz?"

"Dememiş miydim sana?" dedi William. "Yapabiliyorsan bir beyefendiyle muhatap olacaksın. Belki de George, seni bu gece boşu boşuna buraya getirmediğimi kabullenirsin artık."

'Tamam William, tamam,- sanki beni buraya zorla sürüklemişsin gibi yapmana gerek yok. Uslu uslu geldim, di mi? Vaktinizi böyle çalmamalıyız efendim, ama hani vakit ayırıp da sabahleyin Şirket'in ofisine gelseniz, kendi gözünüzle gördüklerinizi Mr. Timms'e anlatsanız size çok minnettar kalırdık. Bilirsiniz, bir sürü isim takıyorlar -umrumuzda değil

ama ofiste, olmayan şeyleri gördüğümüzü bir yayarlarsa, ardından başka şeyler de gelir, elalemin diline düşeriz - şey, ne dediğimi anlıyorsunuzdur."

George ve onu çekeleyen William diğer açıklamalar arasında odayı terkettiler.

Mr. Dunning'le merhabası olan Mr. Timms'in şüpheciliği, kendisine anlatılan ve gösterilenlerden sonra hatırı sayılır ölçüde azaldı, William ile George'a dair Şirket kayıtlarına geçen olumsuz yorumlar hasıraltı edildi,- ama açıklamada bulunulmadı.

Ertesi öğlen vuku bulan bir olay, Mr. Dunning'in bu konuya yönelik ilgisini canlı tuttu. Kulüpten çıkmış trene gidiyordu ki, yoldan geçenlere el ilanı dağıtanlara benzeyen bir adam çarptı gözüne. Bu adam işini yapmak için çok kalabalık bir cadde seçmemişti; üstelik Mr. Dunning, kendisi oraya varmadan önce adamın bir tek kişiye bile ilan verdiğini görmemişti. O geçerken eline bir kağıt tutuşturuldu,- kağıdı veren el, Dunnings'in eline değdi ve irkilmesine neden oldu. Bu el doğaüstü bir sıcaklıkta ve sertlikteydi. İlan dağıtan adama bakmıştı ama öyle belirsiz bir izlenim kalmıştı ki aklında, hemen ardından hatırlamaya çalıştıysa da bunu başaramadı. Dunning hızlı adımlarla yürürken elindeki kağıda baktı. Kağıt mavi renkliydi. Büyük harflerle yazılmış Harrington ismi dikkatini çekti. Durakladı, irkildi ve gözlüklerini aradı. Bir an içinde yanından hızla geçen bir adam kağıdı elinden çekip aldı ve kaybolup gitti. Mr. Dunning birkaç adım koştu, ama kağıdı alan nereye gitmişti? Peki ya dağıtan?

Mr. Dunning ertesi günü British Museum'un Seçme Elyazmaları odasında biraz dalgın bir kafayla geçirdi, Harley 3586 ile birkaç başka cilt için fiş doldurdu. Birkaç dakika sonra kitaplar ona getirildi ve istediği cildi masaya koyuyordu ki, ardından isminin fısıldandığını işitti. Telaşla dönüverdi ve böyle yaparken dosyasında gevşekçe duran kağıtlar yere saçıldı. Odadan sorumlu olan ve kendisini başıyla selamlayan görevli dışında, içeridekilerden hiçbirini tanımıyordu,- kağıtları toplamaya girişti.

Hepsini yerden aldığını sanıyordu, tam işine dönmek üzereydi ki, arkasındaki masadan kalkıp eşyalarını toplamış olan tıknaz bir adam omzuna dokundu, "Bunu size verebilir miyim? Sizin olmalı sanırım," dedi ve eksik olan bir deste kağıdı ona uzattı. "Bunlar benim, teşekkür ederim," dedi Mr. Dunning. Adam hemen ardından odayı terketti. O öğlenki işini bitiren Dunning, görevli asistanla sohbete daldı ve sırası gelmişken, o tıknaz beyefendinin kim olduğunu sordu. "Ah, o Karswell diye biri," dedi asistan,- "bana bir hafta önce simya konusundaki büyük otoritelerin isimlerini sordu ve ben de sizin hiç şüphesiz ülkedeki tek uzman olduğunuzu söyledim. Bilmem onu yakalayabilir miyim, eminim ki sizinle tanışmaya can atıyordur."

"Tanrı aşkına, bunu aklına bile getirme!" dedi Mr. Dunning, "Ondan özellikle sakınmaya çalışıyorum."

"Ya! Çok iyi," dedi asistan, "buraya çok sık gelmez,- onunla karşılaşmayacağınızı söyleyebilirim."

Yol boyunca Mr. Dunning kendi kendine birden çok defa, yalnız bir gece geçirmek için her zamanki gibi sabırsızlanmadığım itiraf etti. Sanki belirsiz ve elle tutulamayan bir şey girmişti kendisiyle dostlarının arasına ...sanki gözaltında tutuluyormuş gibiydi. Trende ve tramvayda diğer yolculara yakın durmaya çalıştıysa da şansına iki araç da dikkat çekici ölçüde boştu. Biletçi George dalgındı ve görünüşe bakılırsa yolcu sayısına ilişkin hesaplamalara kaptırmıştı kendini. Mr. Dunning eve vardığı vakit, özel doktoru Dr. Watson'ı kapının önünde buldu. "Ev düzenini biraz değiştirmem gerekti. Üzgünüm, Dunning. Hizmetçilerinin ikisi de harp malulü. Aslını istersen onları Hastaneye göndermek zorunda kaldım.”

"Ulu Tanrım! Sorun nedir?"

"Sanırım bir tür yiyecek zehirlenmesi,- görüyorum ki sen etkilenmemişsin, yoksa şimdi ayakta olmazdın. İyileşeceklerini

düşünüyorum."

"Vay, vay, vay! Neden zehirlendiklerine dair bir fikrin var mı?"

"Bana akşam yemeği için bir seyyar satıcıdan midye aldıklarını söylemişlerdi. Bu tuhaf. Sağa sola sordum, ama caddede başka hiçbir eve uğramamış bu satıcı. Sana haber de gönderemedim,- hizmetçilerin bir süre buraya dönemeyecekler. Bu gece yemeği benimle ye, geri kalan ayarlamaları sonra yaparız. Saat sekiz. Çok endişe etme."

Akşamı yalnız geçirme sorunu böylelikle çözülmüştü,- gerçi bu sorunun halledilmesinin biraz üzüntü ve sıkıntıya yol açtığı da doğruydu. Mr. Dunning (şehre epey kısa bir süre önce yerleşmiş olan) doktorla hoşça vakit geçirdi ve bomboş evine gece 11.30 civarında döndü. O gece, geriye dönüp de özlemle andığı bir gece değildir. Yatağına uzanmıştı ve ışıklar sönüktü. Gündelikçi kadının sabah su ısıtacak kadar erken gelip gelemeyeceğini düşünüyordu ki, çalışma odasının kapısının açıldığını işitti, bu sesi bir başka şeyle karıştırması imkansızdı. Bu sesi takiben koridordan ayak sesleri gelmedi, ama sesin hayra alamet olmadığını biliyordu, çünkü o gece kağıtlarını masanın çekmecesine koyduktan sonra kapıyı kapattığını çok iyi hatırlıyordu. Onu koridora çıkıp trabzanların üzerinden sarkıp etrafı dinlemeye iten de cesaretten çok utanç duygusuydu. Hiç ışık yoktu,- başka ses de duyulmadı,- sadece ılık, hatta sıcak bir hava akımı bir an için ayaklarını okşadı. Geri döndü ve kendini odasına kilitlemeye karar verdi. Ama nahoş olaylar bununla bitmiyordu ...ya tutumlu elektrik şirketi böyle geç saatlerde ışığa gerek olmadığı fikrine varmış ve mesaiye ara vermişti, ya da elektrik saatinde bir aksaklık vardı,- ne olursa olsun, sonuçta elektrikler kesilmişti. Takip edilmesi gereken yol ortadaydı, bir kibrit çakıp saatine bakmalıydı, böylelikle kendisini daha kaç huzursuz saatin beklediğini öğrenebilecekti. Bu yüzden elini yastığının altındaki o iyi bildiği kuytu yere soktu,- ama o kadar ileriye gidemedi. Çünkü sonradan anlattıklarına bakılırsa, parmaklarının dokunduğu şey dişleri olan bir ağızdı,

çevresinde kıllar vardı ve bir insanın ağzı değildi bu. Onun ne söyleyip ne yaptığını tahmin etmemize gerek olmadığım düşünüyorum,- ama daha aklı başına gelmeden önce boş bir odaya girmiş, kilitlediği kapıya kulağını dayamıştı bile. Çok huzursuz bir gecenin geri kalanını, her an için kapıda bir hışırtı duymayı bekleyerek orada geçirdi,- ama gelen giden olmadı.

Sabahleyin odasına geri dönüşü de kulak kesilmeler ve tir tir titremelerle dolu bir maceraydı. Neyse ki kapı aralık kalmıştı ve kepenkler açıktı (hizmetçiler kepenkleri kapatma vakti gelmeden önce çıkmışlardı evden),- fazla uzatmayalım, hiç kimseden iz falan yoktu. Saati de her zamanki yerindeydi,- hiçbir şeyin yeri değiştirilmemişti. Bir tek giysi dolabının kapısı hep olduğu gibi ardına dek açıktı. Arka kapıdan duyulan ve geceden çağırdığı gündelikçi kadının gelişini bildiren zil sesi Mr. Dunning'in sinirlerini gerdi, kadını içeri aldıktan sonra evin diğer kısımlarında arayışını sürdürdü. Bu çabası da aynı derecede sonuçsuzdu.

Gün böylelikle yeterince korkunç bir şekilde başlamıştı. Müzeye gitmeyi göze alamıyordu,- asistanın söylediklerine rağmen Karswell'le yüzyüze gelebilirdi ve kendisine karşı büyük olasılıkla düşmanca duygular besleyen bir yabancıyla başa çıkacak durumda hissetmiyordu kendini. Kendi evi içine korku salıyordu, doktorun başını ağrıtmak da istemiyordu. Hastaneye uğrayıp orada biraz vakit geçirdi ve kahya ile hizmetçinin sağlık durumlarının iyi olduğunu öğrenip azıcık keyiflendi. Öğlene doğru yine kulübe gitti ve Dernek Yazmanı'nı görünce içinde bir memnuniyet ışıltısı hissetti. Öğle yemeğinde Dunning dostuna, kederlerinin daha çok maddi kısmından bahsetti ama ruhunun üzerindeki yükten bahis açamadı. "Zavallı dostum benim," dedi Yazman, "ne üzüntü ama! Bak, biz evde tamamen yalnızız. Bizimle kalmalısın. Evet! Hiç itiraz istemem,- öğleden sonra eşyalarını gönderirsin." Dunning karşı koyamadı,- aslında saatler geçtikçe gecenin karşısına neler çıkaracağını düşünüyor ve gittikçe tedirginleşiyordu. Eşyalarını toplamak için eve koştururken neredeyse mutluydu.

Dostları onunla ilgilendikleri vakit, kederli görünüşü karşısında epey sarsılmışlardı ve neşelendirmek için ellerinden geleni esirgemediler. Tamamiyle başarısız oldular da sayılmaz,- ama daha geç saatte iki adam karşılıklı sigaralarını tüttürürken, Dunning yine durgunlaştı. Ansızın konuştu, "Gayton, sanıyorum bildirisini reddettiğim simyacı benim kim olduğumu biliyor."

Gayton bir ıslık çaldı. "Sana bunu düşündüren ne?" diye sordu.

Dunning ona Müzedeki asistanla aralarında geçen konuşmayı aktardı ve Gayton'un tek yapabildiği, tahminin doğru olduğunu kabullenmekti. "O kadar da umrumda değil," diye devam etti Dunning, "sadece karşı karşıya gelsek küçük bir tatsızlık çıkabilirdi. O, kötü niyetli bir adam sanırım." Aralarındaki konuşma yine kesilmişti,- Gayton Dunning'in yüzüne ve duruşuna hakim olan terkedilmişlik karşısında gitgide daha fazla etkilenir olmuştu, sonunda —gerçi epey çaba sarfettiyse de— ona açık bir şekilde, kendisini sıkan bir şey olup olmadığını sordu. Rahatlama dolu bir ünlemde bulundu Dunning. "Aklımdan çıkartabilmek için kıvranıp duruyordum," dedi. "John Harrington adlı bir adam hakkında bir şeyler biliyor musun?" Gayton basbayağı irkilmişti ve sadece bunun sebebini sorabildi. Sonra Dunning başına gelenlerin tamamını anlattı: tramvayda, kendi evinde ve caddede yaşananları, üzerine çöken o kederli ruh halini; konuşmasına yine aynı soruyla son verdi.

Gayton onu nasıl yanıtlayacağını bilmiyordu. Belki de Harrington'un aki- betini olduğu gibi anlatmak doğru olacaktı ama, Dunning'in sinirleri gerilmişti, hikaye de acıklıydı ve kendi kendine bu iki vaka arasında, Karswell'in varlığıyla birleşen bir bağ olup olmadığını düşündü. Bir bilim adamı için yenilir yutulur şey değildi bu, ama "hipnotik telkin" kavramı bunu biraz katlanılır hale getiriyordu. Sonunda cevabın bu geceliğine saklanmasına karar verdi,- durumu karısıyla tartışacaktı. Bu yüzden Cambridge'de iken Harrington'ı tanıdığını ve onun 1889'da aniden

öldüğünü sandığını söyledi, adamın kendisi ve eserleriyle ilgili de bir iki ayrıntı kattı. Konuyu Mrs. Gayton'a açtı ve tam beklediği gibi, kadın onca zamandır önünde duran gerçeğin üzerine bir anda atlayıverdi. Kocasına, John Harrington'un sağ kalan kardeşini hatırlattı ve ona bir önceki gün evlerine ziyarette bulundukları arkadaşları vasıtasıyla ulaşabileceklerini söyledi.

"Bunu, onu tanıyan Bennett'lardan öğrenebiliriz," diye yanıt verdi Mrs. Gayton ve hemen ertesi gün Bennett'lara gitti.

* * *

Henry Harrington ve Dunning'i bir araya getiren olayları daha fazla ayrıntısıyla anlatmanın lüzumu yok.

Bir dahaki sahnenin, bu ikisi arasında geçen bir konuşma şeklinde anlatılması gerekiyor. Dunning, Harrington'a ölü adamın isminin tuhaf şekillerde önüne çıktığını anlattı ve ardından kendi başına gelen olayları sıraladı. Sonra Harrington'a bunun karşılığında, ağabeyinin ölümüyle bağlantısı olabilecek durumları hatırlayıp hatırlamadığını sordu. İşittikleri karşısında Harrington'un içine düştüğü hayret tahmin edilebilir, ama adam hemen yanıt verdi.

"John," dedi, "o felaketten hemen öncesinde değilse bile, birkaç hafta boyunca inkar edilemez şekilde tuhaf bir durumdaydı. Birkaç belirti vardı,- en önde geleni de takip edildiği hissine kapılmasıydı. Çabucak etki altında kaldığı şüphe götürmezdi ama daha önce hiç bu cinsten kuruntuları olmamıştı. İşine karşı ilgisiz olduğu aklımdan hiç çıkmıyor ve kendiniz hakkında anlattıklarınız bana kardeşimi hatırlatıyor. Arada muhtemel bir bağ görebiliyor musunuz?"

"Zihnimde ağır ağır şekillenen bir açıklama mevcut. Kardeşinizin ölmeden kısa bir süre önce bir kitabı eleştirip yerden yere vurduğu söylendi bana. Çok kısa bir süre önce o kitabı yazan kimsenin kuyruğuna bastım."

"Bana sakın bu adamın adı Karswell'di demeyin."

"Neden? İsmi tam da buydu işte."

Henry Harrington sırtını koltuğa verdi. "Bu bardağı taşıran sonuncu damla. Size daha fazlasını açıklamalıyım artık. Söylediği bir şeyden dolayı, kardeşim John'ın -kendi iradesine karşı da olsa- başındaki kötü olayların altında Karswell'in parmağı olduğuna inanmaya başladığından eminim. Size konuyla ilgisi varmış gibi görünen bir şey anlatacağım. Ağabeyim büyük bir müzisyendi ve şehirde sık sık konser verirdi. Ölümünden üç ay önce, bu konserlerden birinden geldi, bakmam için programını verdi bana ...analitik bir programdı bu,- hiç yanından ayırmazdı. 'Az kalsın bunu kaybediyordum,' dedi. 'Her nasılsa düşürmüş olmalıyım,- koltuğumun altını ve ceketimin ceplerini aradım, yanımda oturan adam kendininkini verdi, bana verdikten sonra kendisinin bir işine yaramayacağını söyledi, hemen ardından da çıkıp gitti. Kim olduğunu bilmiyorum, tıknaz, temiz tıraşlı bir adamdı. Bunu kaybetsem üzülürdüm,- tabii ki bir başkasını alabilirdim ama bu bana bedavaya geldi.' Bir başka seferinde de otele giderken ve gece boyunca çok rahatsız olduğunu söylemişti. Şimdi düşündükçe her şeyi birbirine ekliyorum. Üzerinden çok geçmeden programları kontrol edip ciltlenmesi için sıraya dizerken işte bu programın içinde (şöyle bir bakmıştım sadece) başlangıç sayfalarına yakın, üzerinde kırmızı siyah, -büyük özenle yazılmış- çok tuhaf harfler bulunan bir kağıt parçasına rastladı. Bunlar her şeyden çok Runik harflere benziyordu. 'Bu,[1] dedi, 'yanımda oturan şişman adama ait olmalı. Geri götürmeye değecek bir şeye benziyor,- bir şeyin kopyası olabilir,- belli ki birisi bunu yapmak için ter dökmüş. Onun adresini nereden bulabilirim?' Biraz konuştuk ve gazeteye ilan vermeye değmeyeceğini düşündük, kardeşimin yakında vereceği bir dahaki konserde gözünü dört açıp o adamı bulmasına karar verdik. Kağıt kitabın üzerinde duruyordu ve ikimiz de ateşin başındaydık,- soğuk, rüzgârlı bir kış akşamıydı. Sanırım kapı aralanmıştı, gerçi farkına varmamıştım bunun, ama ani ve sıcak bir esinti

aramızdan üfürdü, kağıdı alıp dosdoğru şömineye fırlattı: ince, hafif bir kağıttı bu ve bir anda alev aldı, külleri bacadan yukarı uçtu. 'Bak,' dedim, 'artık geri veremezsin.' Bir dakika boyunca hiçbir şey söylemedi,- sonra çok sert bir şekilde, 'Hayır, geri veremem ama neden bunu tekrarlayıp durduğunu anlamıyorum.' Ona bunu sadece bir kez söylediğimi belirttim. 'Yani dört kereden fazla söylemedim demek istiyorsun,' dedi bana. Hiç sebebi olmadığı halde hepsini daha dünmüş gibi hatırlıyorum ve ancak şimdi aralarında bağlantı kurabiliyorum. Karswell'in yazdığı, zavallı kardeşimin eleştirmiş olduğu o kitabı hiç okudunuz mu bilmiyorum, bu pek olası değildir ama,- ben bunu yaptım. Onun ölümünden önce de, sonra da. İlk seferinde sadece dalga geçmiştik. Tarz denen şeyden yoksundu... Özensizce kullanılmış bir dil, bir Oxford'luyu deliye döndüren her şey vardı içinde. Adamın karman çorman etmediği tek bir konu bile kalmamıştı,- klasik mitolojiyi *Altın Efsane*'den hikayelerle, vahşi geleneklerden bahseden çağdaş raporlarla harmanlamıştı -hepsi de iyiydi, güzeldi ama kuşkusuz onları nasıl kullanmanız gerektiğini biliyorsanız, ki bu adam bilmiyordu: *Altın Efsane* ile *Altın Dal'ı* aynı kefeye koyuyor ve ikisine birden inanıyordu,- uzun lafın kısası, acınacak bir eserdi sergilediği. Evet, o talihsiz olayın peşinden kitabı bir kez daha gözden geçirdim. Daha önceki seferden iyi gelmedi bana, ama bu defa bende bıraktığı izlenim farklıydı. Size söylediğim gibi, Karswell'in kardeşime kötülük etmeyi kafasına koyduğundan, hatta onun başına gelenlerden bir şekilde sorumlu olduğundan şüphelenmiştim,- ve şimdi onun kitabı, gerçekten de çok uğursuz bir kanıttı. Özellikle bir bölüm beni fazlasıyla etkiledi. İnsanların sevgisini kazanmak ya da onları ortadan kaldırmak için -belki daha çok ikinci amaçla- "Runlarla büyü yapmayı" anlatıyordu, öyle bir üslupla kaleme almıştı ki bunların gerçek bilgiler olduğu seziliyordu. Ayrıntılara girecek vaktim yok ama bu bilgilerin ışığında, konserdeki nazik beyefendinin Karswell olduğundan eminim: O kağıdın önemli olduğundan şüpheleniyorum ve onu geri verebilseydi kardeşimin şu an yaşıyor

olacağına inanıyorum. İşte bu sebeple, size söylediklerime ekleyecek bir şeyiniz var mı diye sormalıyım size."

Bu soruya cevaben Dunning, British Museum'un Elyazması Odası'nda yaşananları aktardı.

"Öyleyse gerçekten de size bazı kağıtlar uzattı,- onları incelediniz mi? Hayır mı? Eğer izin verirseniz onları bir an önce, olanca dikkatimizle incelemeliyiz."

Hâlâ boş olan eve gittiler ... ev boştu, çünkü iki hizmetçi de henüz işe dönemeyecek haldeydi. Duning'in kağıt dosyası, yazı masasının üzerinde toz topluyordu, içinde, yazıları kopyalamak için kullandığı küçük müsvette kağıtlar vardı ve bunların birini eline alınca, ince, hafif bir kağıt şerit kaydı ve odanın içinde tekinsiz bir çabuklukla uçuşmaya başladı. Harrington açık olan pencereyi tam kağıt dışarı çıkmadan önce kapattı, kağıdı ucu ucuna yakalamıştı. "Ben de böyle düşünmüştüm," dedi,- "kardeşime verdiğinin aynısından. Dikkatli olmalısınız, Dunning, bu şey çok ciddi olabilir."

Uzun süre karşılıklı fikir alışverişinde bulunuldu. Kağıt dikkatle incelendi. Harrington'ın dile getirmiş olduğu gibi, üzerindeki harfler her şeyden çok Runlara benziyorlardı,- bununla beraber iki adam tarafından da içeriği çözülemiyordu, üstelik ikisi de itiraf ettikleri gibi, bu harflerin taşıyor olabileceği kötülüğü ölümsüzleştirmemek için kopya etmekten korkuyorlardı. Hem Dunning, hem de Harrington, bu kağıdın kendisine sahip olan kişiyi, hiç arzu edilmeyen varlıkların eşlikçisi yaptığı görüşünde tamamiyle hemfikirdiler. Bunun, geldiği kaynağa geri götürülmesi konusunda da fikir birliğine vardılar, dahası tek emin ve güvenli yol bunu bizzat yapmaktı,- burada biraz yaratıcılık gerekecekti, çünkü Karswell Dunning'i tanıyordu, ilk olarak Dunning'in traş olup sakallarını kesmesi gerekecekti kuşkusuz. Ama darbe bundan önce gelmeyecek miydi? Harrington zamanı ayarlayabileceklerini düşünüyordu. Kardeşine o "kara

noktanın" konulduğu konserin tarihini biliyordu,- Haziranın 18'iydi. Ölüm Eylül ayının 18'inde gerçekleşmişti. Dunning ona, vagonun penceresindeki yazıda üç aydan bahsedildiğini hatırlattı. Neşesiz bir gülücükle "Belki," diye ekledi, "benim senedimin vadesi de üç ay sonrasınadır. Sanırım takvimimde işaretleyebilirim. Evet, Müzedeki o gün 23 Nisandı,- bu da bizi 23 Temmuz'a götürüyor. Şimdi, bildiğiniz gibi, kardeşinizin sorunlarının ilerleyişi hakkında eğer konuşabilecekseniz, her şeyi anlatmanız büyük önem taşıyor."

‘Tabii ki. Evet, yalnız olduğu vakit hissettiği izlenme hissi onu en çok rahatsız eden şeydi. Bir süre sonra ben de onun odasında yatmaya başladım, bu ona daha iyi gelmişti,- yine de uykusunda sayıklayıp duruyordu. Ne mi söylüyordu? Bunlardan bahsetmek doğru mu? En azından her şey yoluna girmeden önce? Sanmıyorum, ama size şunu söyleyebilirim: Ona bu haftalar boyunca, üzerinde Londra damgası taşıyan ve bir satıcının eliyle adresi yazılmış iki şey ulaştı. Birisi, bir kitaptan zorla yırtılmış Bewick'e ait bir tahta baskı resimdi,- bu resimde mehtabın aydınlattığı yolda yürüyen bir adam vardı, peşinden de korkunç ve şeytani bir varlık geliyordu. Resmin altında (herhalde resimde betimlenen) "İhtiyar Denizci“den alınmış satırlar vardı:

‘Yürümeye devam eder,
Ve artık çevirmez geriye başını
Çünkü bilmektedir ki korkunç bir iblis
Hemen ardından sürmektedir izini.'

Diğeriyse, satıcıların sık sık yolladığı cinsten bir takvimdi. Kardeşim buna hiç önem vermemişti ama onun ölümünden sonra incelediğimde, 18 Eylül'den sonraki sayfaların yırtılmış olduğunu gördüm. Öldürüldüğü gece kardeşimin tek başına dışarı çıkmasına şaşırmış olabilirsiniz ama hayatının son on gününde takip edildiği ya da gözetlendiği hissinden tamamen kurtulmuştu."

Konuşma işte bu şekilde sonlandı. Karswell'in bir komşusunu tanıyan Harrington, onun hareketlerini gözlemenin bir yolu olduğunu düşünüyordu. Dunning'e düşen ise her an için Karswell'in yolunu kesmeye hazır olmak ve kağıdı güvenlikte, el altında saklamaktı.

Ayrıldılar. Takip eden haftalar hiç şüphe yok ki Dunning için çok yıpratıcıydı,- o kağıdı aldığı gün etrafında yükselmeye başlayan o görünmez engel yavaş yavaş yayılan bir karanlığa dönüşüyor ve onun düşünülebilecek bütün kaçış yollarını tutuyordu. Ona çözüm yolu önerebilecek hiç kimse yoktu etrafında ve tüm inisiyatifini kaybetmişti sanki. Mayıs, Haziran ayları ve Temmuz'un ilk günleri geride kalırken, tarif edilmez bir kederle Harrington'dan gelecek bir hareket emrini bekledi. Ama tüm bu süre boyunca Karswell Lufford'dan ayrılmadı.

En sonunda, dünyadan göçüp gideceğini hesapladığı güne bir hafta kala, bir telgraf ulaştı: 'Victoria'dan Perşembe gecesi kalkan tren ve gemi ile ayrılıyor. Kaçırma. Bu gece sana geliyorum. Harrington."

Harrington bildirdiği gibi geldi ve bir plan uydurdular. Tren Victoria'dan saat dokuzda kalkıyordu ve Dover'dan önceki son istasyon Croydon West idi. Harrington, Karswell'in peşine Victoria'dayken takılacak ve Croydon'da Dunning'i bekleyecek, şayet gerekirse ona, kararlaştırdıkları bir isimle hitap edecekti. Elinden geldiğince kılık değiştirmiş olan Dunning'in çantalarında ise isminin baş harfleri veya etiket bulunmayacak ve ne pahasına olursa olsun o kağıdı yanına almış olacaktı.

Croydon istasyonunun peronunda beklerken Dunning'in ne kadar heyecanlı olduğunu tarif etmeye bile lüzum görmüyorum. Son günlerde hissettiği tehlike duygusu, üzerine çöken bulutun farkedilir biçimde dağılmaya yüz tutmasıyla daha da keskinleşmişti,- ama bu ferahlama uğursuz bir işaretti ve eğer şimdi Karswell elinden kurtulacak olursa bütün ümitleri suya düşecekti, bunun olması için de bir sürü ihtimal vardı. Yolculuk söylentisi bile bunun için bir araç olabilirdi. Peronu arşınlayıp

bütün hamalları tren ve gemi hakkkında soru yağmuruna tuttuğu o yirmi dakika, hayatının en kötü yirmi dakikasıydı. Buna rağmen tren geliyordu ve Harrington penceredeydi. Elbette birbirlerini tanımamazlıktan gelmeleri çok önemliydi,- bu yüzden Dunning trene vagonun diğer ucundan bindi ve Harrington ile Karswell'in oturmakta oldukları kompartımana yavaş yavaş yaklaştı. Trenin neredeyse boş olduğunu görmek onu bir hayli sevindirmişti.

Karswell tetikteydi, ama Dunning'i tanıdığını gösteren bir belirti yoktu. Dunning onun tam karşısındaki koltuğa oturmadı ve ilk başta çaresizce, sonra da yetilerine gittikçe hakim olarak istediği nakli gerçekleştirme olasılıklarını gözden geçirmeye başladı. Karswell'in karşısına ve Dunning'in yanına düşen koltuğa Karswell'in ceketi ve paltosu yığılmıştı. Kağıdı bunlardan birinin içine sokmak işe yaramazdı —kağıdı bir şekilde ona sunmalı, o da kabul etmeliydi- böyle olmadığı sürece güvenlikte olamaz, ya da en azından kendini güvenlikte hissedemezdi. Açık ve içi kağıt dolu bir de el çantası vardı. Eğer çantayı saklayabilirse (bu şekilde belki de Karswell onu almaksızın vagondan çıkardı) sonra baluja ona verebilir miydi? Keşke Harrington'a danışabilseydi! Ama bu mümkün değildi. Dakikalar geçip gidiyordu. Karswell birkaç kez kalkıp koridora çıktı. İkinci seferinde Dunning'in çantayı koltuktan düşürmesine ramak kalmıştı ama Harrington'la gözgöze geldi ve onun bakışındaki uyarıyı yakaladı. Karswell koridordan onlara bakıyordu, belki de iki adamın birbirlerini tanıyıp tanımadıklarını görmekti amacı. Karswell geri döndü, ama belli ki diken üzerindeydi,- üçüncü kez kalktığındaysa diğerleri için bir ümit doğdu, çünkü koltuğundan bir şey kayıp, hemen hemen hiç ses çıkarmaksızın yere düşmüştü. Adam bir kez daha kompartımandan dışarı yürüdü ve koridor penceresinin görüş eriminden çıktı. Dunning yere düşen şeyi aldı ve anahtarın, Cook seyahat acentasına ait, içinde biletler bulunan bir zarf şeklinde ellerinin arasında durduğunu gördü. Bu zarfların ön kısmında bir göz daha vardır ve birkaç saniye içinde lafını duyduğumuz bu

kağıt, zarfın gözüne yerleştirilmişti. Operasyonu daha da güvenilir hale getirmek için Harrington kompartımanın kapısının önüne dikilmiş, perdeyle oynuyordu. İş tamamlanmış ve doğru zamanda yapılmıştı, çünkü tren artık Dover'a geldikçe yavaşlar olmuştu.

Bir an sonra Karswell yine kompartımana geri döndü. O bunu yaparken, Dunning nasıl olduğunu bilmeden sesindeki titremeyi bastırıp, ona bilet zarfını uzattı ve "Size bunu verebilir miyim, beyefendi? Sanırım size ait," demeyi başardı. Zarftaki bilete üstünkörü bir göz atan Karswell, ümitle beklenen o yanıtı verdi, “Evet, öyle,- çok teşekkür ederim, beyefendi," dedi ve zarfı göğüs cebine koydu.

Kalan birkaç dakika bile yoğun bir gerilimle doluydu, çünkü adamın kağıdı vaktinden önce bulmasının neye yol açacağını bilemiyorlardı ...iki adam da vagonun yavaş yavaş karardığını ve ısındığını,- Karswell'in bunalmış, içi daralmış gözüktüğünü fark etmişti. Karswell yanında duran bol kıyafetleri yakınına çekti ve sanki kendisini tiksindiriyorlarmışçasına uzağa attı,- sonra da doğrulup endişeyle ikisini süzmeye başladı. Onlar da mide bulandırıcı bir korkuyla eşyalarını topladılar,- ama tren Dover Kasabası'nda durduğu vakit Karswell'in konuşmak üzere olduğunu düşünmüşlerdi. Kasabayla iskele arasındaki kısacık mesafede, ikisinin de koridorda durmaları normal sayılırdı.

Rıhtımda indiler ama tren o kadar boştu ki, Karswell hamalıyla birlikte gemiye gidinceye kadar peronda beklemeleri gerekecekti, ancak ondan sonra bir- birleriyle el sıkışıp, içten tebriklerini sunmaları güvenli olacaktı. Dunning, üzerindeki tesirden dolayı neredeyse bayılmak üzereydi. Harrington onu duvara yasladı ve kendisi gemiye uzatılmış iskeleyi görebileceği bir mesafeye çekildi, Karswell gelmişti artık. İskele başındaki adam onun biletini inceledi ve eli kolu giysi dolu olan Karswell gemiye bindi. Aniden görevli onun ardından seslendi, "Siz, beyefendi, özür dilerim, yanınızdaki beyefendi biletini gösterdi mi?"

"Hangi beyefendiden bahsediyorsun sen?" dedi Karswell'in kaba ve öfkeli sesi.

"Hangisi mi? Şey, bilemiyorum, eminim ki," Harrington adamın kendi kendine bunları söylediğini işitti, sonra görevli yüksek sesle konuştu, "Benim hatam, efendim,- yanınızdaki giysilerdi herhalde! Kusura bakmayın." Sonra bir astına dönüp şöyle dedi, "Yanına bir de köpek mi almıştı? Çok ilginç,- onun yalnız olmadığına yemin edebilirdim. Pekala, her ne idiyse bu artık güvertedekilerin sorunu. Gemi kalkıyor. Bir hafta sonra tatil müşterileri gelecek." Beş dakika sonra, geminin ölgünleşen ışıkları, Dover'ın ışıklarının uzun hattı, gece meltemi ve ay dışında hiçbir şey kalmamıştı geriye.

Harrington ve Dunning uzunca bir süre "Lord Warden" daki odalarında karşılıklı oturdular. En büyük tasaları ortadan kalkmış olsa da, üzerlerine hiç de hafif olmayan bir şüphe çökmüştü. Yaptıklarını sandıkları gibi, bir adamı ölümüne göndermeleri doğru muydu? En azından onu uyarmaları gerekmez miydi? "Hayır," dedi Harrington,- "eğer o düşündüğüm katil ise, ona hak ettiğinden fazlasını yapmadık. Yine de daha iyi olacağına inanıyorsan... ama onu nasıl ve nerede uyarabilirsin ki?"

"Bileti sadece Abbeville'e kadardı," dedi Dunning. "Bunu gördüm. Joannes's Guide'daki otellere telgraf çekip, 'Bilet zarfına bir bak, Dunning,' dersek, kendimi daha mutlu hissedeceğim. Bugün ayın 2l'i, bir günü kalıyor. Ama korkarım onun işi bitti." Böylece, otellere telgraflar yollandı.

Bu telgrafların hedefine varıp varmadığı, vardıysa da anlaşılıp anlaşılmadığı bilinmiyor. Tek bilinen, ayın 23'ü öğleden sonra, o zaman büyük bir tamirat gören Abbeville'deki St. Wulfram Kilisesi'ni inceleyen bir İngiliz yolcunun, kuzeybatı kulesine kurulmuş bir iskeleden aşağı düşen taşın kafasına isabet etmesi sonucunda, anında hayata veda ettiği. O sırada iskelede çalışan işçi olmadığı kesinlikle kanıtlandı,- yolcunun yanındaki belgeler onun Mr. Kars- well olduğunu gösteriyordu.

Eklenmesi gereken tek bir ayrıntı kaldı. Karswell'in eşyaları satışa çıkarıldığında, tüm kusurlarıyla birlikte Bewick'in ellerinden çıkma bir seti Harrington satınaldı. Üzerinde yolcu ve şeytanın tahta kalıpla basılmış resmi bulunan sayfa, tahmin ettikleri gibi koparılmıştı. Daha sonra, mantıklı bir sürenin ardından Harrington, kardeşinin uykusunda tekrarladığını işittiği bir şeyi Dunning'e söyledi,- ama Dunning onu hemen susturdu.

*Çeviren: Barış E. Alkım*

## DAVID HERBERT LAWRENCE

1885-1930

Kömür işçisi bir baba ile sınıf atlama özlem ve özentisi içerisindeki bir aileden gelme bir annenin çocuğu olarak doğan D. H. Lawrence, anne ve babası arasında süregelen duygusal uyuşmazlıklarla aşırı anne bağımlılığının etkilerini yazılarına önemli ölçüde yansıtmıştır. Daha küçük yaştan itibaren, kronik akciğer enfeksiyonları dahil, hep hastalıklarla mücadele etmek zorunda kalmış ve sağlık sorunları ölümüne dek yakasını bırakmamıştır.

İlk kez 1909 yılında birkaç şiiri, çocukluk arkadaşı Jessi Chambers tarafından *The English Review* dergisine gönderilmiş ve Kasım sayısında yayınlanmıştır. Bunu 1911 yılında ilk roman *The White Peacock (Beyaz Tavuskuşu)* ve 1912'de *The Trespasser (Mütecaviz)* adlı romanları izlemiştir. Kendi çocukluğundan kesitler içeren ve Jessi Chambers'ın da Miriam adıyla yer aldığı kitabı *Sons and Lovers (Oğullar ve Sevgililer,* 1913) en tanınmış yapıtıdır. Eleştirmenlerce en önemli yapıtı kabul edilen *The Rainbow (Gökkuşağı*, 1915) ise müstehcenlik iddiası ile kovuşturma ve yasaklamalara uğramıştır. Sansür, tıpkı verem gibi, Lawrence'in yakasını hiç bırakmamıştır.

Birinci Dünya Savaşı sırasında Alman casusluğuyla da suçlanarak, otoriteler tarafından daha da çok taciz edilmiş ve yapıtlarını yayınlatmakta engellerle karşılaşarak, maddi sıkıntılar içine düşmüştür.

Savaştan sonra İtalya, Seylan (Srilanka), Avustralya ve Meksika gibi ülkelerde bulunmuş ve son kitabı *Lady Chatterley's Lover (Lady Chatterley'nin* Aşığı) 1928 yılında Floransa'da yayınlanmıştır. Bu romanın asıl metniyle kendi ülkesinde basılabilmesi için 1960 yılına gelinmesi gerekmiştir.

Meksika'da, 1925 yılında kendisine akciğer tüberkülozu tanısı konmuş ve Avrupa'ya geri dönmüş, ancak sağlığı giderek bozularak, Fransa'da, 44 yaşında ölmüştür.

Yazarlık kariyeri sadece yirmi yıl dürmüş olsa da, kısa öyküler, şiirler, anı ve eleştiri kitapları, romanlar dahil çok sayıda ürün vermeyi başarmıştır. Derlememizde, D. H. Lawrence'i kendi çocukluğundan da izler taşıyan karanlık bir öyküsüyle anıyoruz.

## FAVORİ: TAHTA AT

Yaşama her türlü avantajla başlamış çok güzel bir kadın vardı, ama hiç şansı olmamıştı. Aşk için evlenmiş ve aşk toza dönüşmüştü. Güzel ve sağlıklı çocukları olmuştu, ama bu çocuklara mecbur bırakıldığını düşünmüş ve onları bir türlü sevememişti. Çocukları, sanki kusur görüyormuşçasına soğuk soğuk bakıyorlardı ona ve o da sanki bir kuşum varmış ve örtmesi gerekiyormuşcasına telaşlanıyordu. Ancak örtmesi gereken o şeyin ne olduğunu tam olarak hiç bilemedi. Yine de, çocukları yanındayken yüreğinin tam ortasının katılaştığını hissedip durdu. Bu onu rahatsız ediyordu ve tavırlarında hep daha şefkatli ve sanki onları seviyormuş, onlar için bir şeyler yapmaya can atıyormuşcasına davrandı. Yüreğinin tam orta yerinde, hiç ama hiç kimse için sevgi taşımayan bir katılığın olduğunu sadece o biliyordu. Onun için herkes şöyle diyordu: "Ne kadar iyi bir anne. Çocuklarını taparcasına seviyor." Sadece kendisi ve bir de çocukları bunun böyle olmadığını biliyorlardı. Bunu birbirlerinin gözlerinden okuyorlardı.

Bir oğlan, iki de kız çocuğu vardı. Bir bahçesi de olan güzel bir evde, sözünü bilen uşaklarla oturuyor ve kendilerini mahalledeki herkesten üstün görüyorlardı.

Her ne kadar dört dörtlük bir yaşantı sürüyor olsalar da, evde hep kaygılı bir hava olurdu. Annenin küçük bir geliri, babanın küçük bir geliri vardı, ama korumaları gereken toplumsal konumları için hiç de yeterli sayılmazdı bu. Baba çalışmak için şehirdeki bir büroya gidiyordu. Ama çok iyi beklentileri olsa da, bu beklentiler hiçbir zaman gerçekleşmiyordu. İncelikli yaşantılarını koru- salar bile, paranın kıt olduğu duygusu zihinlerini kemirip duruyordu.

Sonunda anne şöyle dedi: "Bakalım, ben bir şeyler yapabilecek miyim?" Ama işe nereden başlaması gerektiğini bilmiyordu. Uzun uzadıya kafa yordu, kâh şunu, kâh bunu denedi, ama bir çıkış yolu bulamadı. Başarısızlıkla birlikte yüzüne derin çizgiler gelmişti. Çocukları büyüyorlardı, yakında okula gitmeleri gerekecekti. Daha fazla para gerekliydi, daha fazla para gerekliydi! Her zaman ince ve pahalı zevkleri olmuş olan baba, hiçbir zaman kayda değer bir şey *yapamayacağa* benziyordu. Kendine çok güvenen anne de daha iyisini beceremedi ve onun zevkleri de aynı ölçüde pahalıydı.

Böylece ev dile getirilemeyen şu cümleyle lanetlendi: *Daha fazla para gerek!* Daha fazla para gerek! Hiç kimse yüksek sesle söylemese de, çocuklar bunu sürekli duyuyorlardı. Çocuk odasının pahalı ve nefis oyuncaklarla tıkabasa dolu olduğu yılbaşında bile duymuşlardı. Gıcır gıcır sallanan atın ve şık bebek evinin arkasından bir ses fısıldamaya başlıyordu: "Daha fazla para gerek! Daha fazla para gerek!" O vakit çocuklar oynamaya bir an için ara verip, kulak kabartıyorlardı. Duyup duymadıklarını merak ederek, birbirlerinin gözlerine bakıyorlardı ve her biri diğerlerinin gözlerinde, onların da duyduğunu görüyordu. "Daha fazla para *gerek!* Daha fazla para g*erek!"*

Ses hâlâ sallanmakta olan tahta atın raylarından fısıldadı ve at bile tahta boynunu bükerek dinledi onu. Yepyeni bebek arabasının içinde pembelere bürünmüş, kendinden memnun şekilde gülümseyen taş bebek sesi açıkça işitiyor ve bundan dolayı sanki daha da bilgiçce gülümsüyor gibiydi. Oyuncak ayının yerini alan aptal köpek yavrusu da, sadece evin her köşesinde fısıldayan o sesi duyduğu için bu kadar aptal görünüyordu sanki. "Daha fazla para gerek!"

Ancak hiç kimse yüksek sesle belirtmedi bunu. Fısıltı her yandaydı ve dolayısıyla hiç kimse bundan bahsetmedi. Tıpkı, sürekli soluk alınıp

veriliyor olmasına rağmen, hiç kimsenin kalkıp da "Biz nefes alıyoruz!” dememesi gibi.

"Anne," dedi Paul adlı çocuk bir gün, "niçin kendimize ait bir otomobilimiz olmuyor? Niçin daima dayımınkini kullanıyor ya da bir taksi tutuyoruz?"

"Çünkü biz ailenin yoksullarıyız," dedi annesi.

"Ama niçin öyleyiz, anne?"

"Şey... sanırım," dedi kadın yavaş ve acılı bir sesle, "babanın talihinin hiç yaver gitmemesinden olsa gerek."

Çocuk bir süre sessiz kaldı.

"Şans para mıdır, anne?" diye ürkerek sordu.

"Hayır, Paul. Tam öyle sayılmaz. O, paranın olmasını sağlayan şeydir."

"Hımm!" dedi Paul belli belirsiz. "Oscar dayım *şansı batsın* derken, parayı kastediyordu demek."

"O şans para anlamına gelmez," dedi annesi.

"Hımm!" dedi çocuk. "O zaman şans nedir, anne?"

"Paraya sahip olmanı sağlayan şeydir. Şansın varsa, paran olur. İşte bundan dolayıdır ki, şanslı doğmak zengin doğmaktan daha iyidir. Eğer zenginsen, paranı kaybedebilirsin. Ama şanslıysan, hep daha fazla kazanacaksın demektir."

"Hımm! Sen kazanacak mısın? Babam şanssız mı?"

"Diyebilirim ki, hem de çok şanssız," dedi kadın acı acı.

Çocuk annesini ikircikli bakışlarla izledi.

"Niçin?" diye sordu.

"Bilmiyorum. Niçin kiminin şanslı, kiminin şanssız olduğunu kimse bilmez."

"Bilmezler mi? Hiç kimse mi? *Hiç kimse* bilemez mi?"

"Belki sadece Tanrı. Ama o da hiç belli etmez."

"Etmeli, o zaman. Sen de şanssız mısın, anne?"

"Herhalde, şanssız bir kocaya vardığıma göre..."

"Ama sırf sen... şanslı değil misin?”

"Öyle olduğumu sanırdım, evlenmeden önce. Şimdiyse gerçekten de çok şanssız olduğumu düşünüyorum."

"Niçin?"

"Yani... boşver. Belki de değilimdir," dedi kadın.

Çocuk, bunu gerçekten inanarak söyleyip söylemediğini anlamak için baktı annesine. Ama kadının ağzının kenarındaki çizgilerden, kendisinden bir şeyler saklamaya çalıştığını sezdi.

"Eh, her neyse," dedi cesaretle. "Ben şanslı biriyim."

"Neden?" dedi annesi ansızın gülerek.

Annesine dik dik baktı. Niçin böyle söylediğini bile bilmiyordu. 'Tanrı söyledi bana," diye geçiştirmeye çalıştı.

"Söylemiştir umarım, canım," dedi kadın bir kez daha gülerek, ama oldukça acı bir gülüştü bu seferki.

"Söyledi, anne!"

"Mükemmel!" dedi annesi, eşinin nidalarından birini kullanarak.

Çocuk annesinin ona inanmadığını, ya da daha çok iddiasına kulak asmadığını anladı. Bu onu biraz kızdırdı ve zorla annesinin dikkatini çekmek istedi.

Kendi başına, çocuksu bir edayla, 'şans' için bir ipucu arayarak uzaklaştı oradan. Dalgınca, çevreye aldırış etmeden, zihninde hep şansı arayarak, sanki bir sinsilik peşindeymişçesine dolaştı. Şansı istiyordu,- istiyordu onu, istiyordu onu! İki kızkardeşi çocuk odasında bebekleriyle oynarken o, büyük sallanan atının üzerine oturuyor, kızların endişeli bakışlar atmalarına yol açan çılgın bir coşkuyla, boşluğa doğru dörtnala kalkıyordu. At delicesine hız yapar, çocuğun kıvırcık, koyu renk saçları havada uçuşur, gözleri tuhaf bir öfkeyle yalazlanırdı. Küçük kızlar onunla konuşmaya cesaret edemezlerdi.

Çılgın yolculuğunun sonuna vardığında atından iner ve salıncaklı oyuncağın önünde durarak gözlerini atın öne eğilmiş yüzüne dikerdi. Atın kırmızı ağzı hafifçe aralıktı, gözü iri iri açılmıştı ve cam gibi parlardı.

"Şimdi!" diye emrederdi içinden, burnundan soluyan bineğine. "Şimdi beni şansın olduğu yere götür! Götür hemen!"

Oscar Dayı'sına aldırdığı küçük kamçısıyla atın boynuna vururdu. Eğer biraz zorlarsa, atının onu şansın bulunduğu yere götüreceğinden *emindi*. Böylece yine biner ve sonunda oraya erişmeyi umut ederek, gözü dönmüş yolculuğuna bir kez daha başlardı. Oraya er geç varacağını biliyordu.

"Atını kıracaksın, Paul!" derdi dadısı.

"Hep böyle biniyor! Keşke buradan çekip gitse!" derdi ablası Joan.

Ama o sadece sessiz ve ters ters baktı onlara. Dadısı vazgeçti. Kadın onunla ne yapacağına bir türlü karar veremiyordu. Her neyse, bakacağı yaşı da geçmek üzereydi zaten.

Bir gün yine o azgın yolculuklarından birine çıkmışken, annesiyle Oscar Dayısı içeri girdiler. Onlarla konuşmadı.

"Selam, genç süvari! Favori ata mı biniyorsun?" dedi dayısı.

"Salıncaklı ata binecek yaşı geçmedin mi? Biliyorsun ki, küçük bir çocuk sayılmazsın artık," dedi annesi.

Ama Paul birbirine oldukça yakın duran koca koca gözleriyle masmavi bir bakış fırlattı sadece. Hızını tam aldığı zamanlarda, hiç kimseyle konuşmazdı. Annesi endişeli bir yüz ifadesiyle izledi onu.

Sonunda atını mekanik bir dörtnala koşuya zorlamaktan vazgeçti ve eyerden aşağı kaydı.

Bacaklarını inatçı bir edayla iki yana açtı ve hâlâ çakmak çakmak yanan mavi gözleriyle, "Eh, oraya vardım!" diye öfkeyle bağırdı.

"Nereye vardın?" diye sordu annesi.

"Gitmek istediğim yere!" diye parladı ona.

"Haklısın, delikanlı!" dedi Oscar Dayı. "Oraya varmadan durayım deme sakın. Atının adı ne?"

"Adı yok," dedi çocuk.

"Adı olmadan da yeterince idare edebiliyor demek..."

"Şey, aslında değişik adları var. Geçen hafta Sansovino'ydu."

"Sansovino, ha? Ascot yarışını kazanmıştı. Bu adı nereden biliyorsun?"

"Basset ile at yarışlarından konuşurlar hep," dedi Joan.

Dayısı küçük yeğeninin en son at yarışı haberlerinin tümünden de haberdar olduğunu büyük bir zevkle öğrendi. Savaşta sol ayağından

yaralanmış ve bugünkü işini emir erliğini yaptığı Oscar Cresswell aracılığıyla bulmuş olan genç bahçıvan Basset, tam bir hipodrom faresiydi. Yarışlarla yatıp kalkıyordu ve küçük çocuk da onun peşinden ayrılmıyordu.

Oscar Crossvvell, Bassett'tan her şeyi öğrendi.

"Bay Paul bana gelip, her şeyi soruyor," dedi Bassett, sanki dini konulardan bahsediyormuşcasına ciddi bir yüz ifadesiyle, "ben de söylemekten başka ne yapabilirim ki, efendim?"

"Peki, beğendiği atlar üzerine hiç bahis oynuyor mu?"

"Yani... onu ele vermiş olmak istemem ama... o iyi bir dost, genç bir dost, efendim. Ona kendiniz sormak istemez miydiniz? Bundan bir çeşit mutluluk duyuyor ve belki onu ele verdiğimi düşünebilir, efendim, eğer sizce bir sorun olmazsa."

Bassett bir kilise duvarı kadar ciddiydi.

Dayı, yeğeninin yanına döndü ve onu arabasıyla gezintiye çıkardı.

"Baksana, Paul, koca adam, hiçbir ata bahis yatırdığın oluyor mu?” diye sordu.

Çocuk, yakışıklı adamı dikkatle süzdü.

"Niçin, sence böyle yapmamalı mıyım?”

"Hiç de değil! Belki Lincoln yarışı için bana tüyo verirsin diye düşünmüştüm."

Araba kırda hızla yol alıyor, Oscar Dayı'nın Hampshire'daki evine doğru gidiyordu.

"İzci sözü mü?"

"İzci sözü, delikanlı!" dedi dayısı.

"Madem öyle, Daffodil!"

“Daffodil ha! Çok şüpheliyim, evlat. Mirzaya ne dersin?"

"Sadece favoriyi bilirim," dedi çocuk. "O da Daffodil."

"Daffodil demek..."

Bir sessizlik oldu. Daffodil nispeten az tanınan bir attı.

"Dayı."

"Evet, evlat?"

"Bunu daha fazla kurcalamayacaksın, değil mi? Bassetta söz vermiştim."

"Bassett'ı boşver, delikanlı! Bunun onunla ne ilgisi var?"

"Biz ortağız. En başından beri ortaktık. Dayı, bahiste yitirdiğim ilk beş sterlini o borç vermişti bana. Ona sözüm var, izci sözü, bunun sadece ikimiz arasında kalacağına dair. Ancak kazanmaya başladığım o on sterlinlik banknotu da senden ödünç almıştım, dolayısıyla seni şanslı bellemiştim. Bunu daha fazla kurcalamayacaksın, değil mi?"

Çocuk dayısına o iri, mavi, çakmak çakmak yanan ve birbirine oldukça yakın gözleriyle baktı. Dayı huzursuzca kıpırdanıp, gülümsemeye çalıştı.

"Hay hay, evlat! Tüyonu ele vermeyeceğim. Daffodil, ha? Onun üzerine ne kadar yatırmayı düşünüyorsun?"

"Yirmi sterlin dışında ne kadar varsa," dedi çocuk. "Onu yedek saklıyorum."

Dayısı bunun hoş bir şaka olduğunu sandı.

"Yirmi sterlini yedek saklıyorsun, öyle mi, genç masalcı? Ne kadar oynayacaksın, o zaman?"

"Üç yüz yatıracağım," dedi çocuk ciddiyetle. "Ama bu ikimizin arasında kalacak, Oscar Dayı! İzci sözü mü?"

Dayısı katıla katıla gülmeye başladı.

'Tastamam aramızda kalacak, seni küçük Nat Gould," dedi gülerek. "Ama neredeymiş bu üç yüz?"

"Bassett benim adıma saklıyor. Biz ortağız."

"Ortaksınız demek. Pekala, Bassett ne kadar oynayacak Daffodil'e?"

"Benim kadar yükselteceğini sanmıyorum. Belki yüz elliye kadar çıkar."

"Ne, peni mi?" diye güldü dayısı.

"Sterlin," dedi çocuk, dayısına şaşkınlıka bakarak. "Bassett benden daha büyük bir yedek tutuyor."

Hayret ve neşe arasında kalan Oscar Dayı suskundu. Konuyu daha fazla uzatmadı, ama yeğenini Lincoln yarışına yanında götürmeye karar verdi.

"Şimdi, evlat," dedi, "Mirzaya yirmi yatırıyorum ve beş de senin beğendiğin at için ayırıyorum. Favorin hangisi?"

"Daffodil, dayı."

"Yoo, beşliğimi Daffodil'e harcayamam."

"Ben harcardım, eğer beşlik benim olsaydı," dedi çocuk.

"İyi! İyi! Başüstüne! Daffodil üzerine beş benim, beş de senin için!"

Çocuk daha önce yarışlara hiç gitmemişti ve gözleri mavi alevler gibiydi. Ağzını sımsıkı büzüp seyretmeye koyuldu. Hemen önlerindeki bir Fransız, parasını Lancelot'ya yatırmıştı. Heyecandan kendini kaybetmiş halde kollarını aşağı yukarı sallayıp, Fransız aksanıyla, *"Lancelot! Lancelot.’"* diye bağırıp duruyordu.

Daffodil birinci geldi, Lancelot ikinci, Mirza üçüncü. Çocuk, kızarmış yanakları ve pırıl pırıl gözleriyle, tuhaf biçimde sakindi. Dayısı ona dört adet beşlik banknot getirdi: Bire dört!

"Bunlarla ne yapacağım?" diye seslendi, paraları çocuğun burnunun dibinde sallayarak.

"Sanırım Bassett'la konuşmamız gerekecek," dedi çocuk. "Şimdi bin beş yüzümün olduğunu tahmin ediyorum ve yirmi de yedekteydi, şimdi bir de bu yirmi..."

Dayısı birkaç saniye dikkatle süzdü onu.

"Buraya bak, evlat!" dedi. "Bassett ve şu bin beş yüz konusunda ciddi değil- sindir umarım."

"Evet, ciddiyim. Ama bu ikimizin arasında kalacak dayı, izci sözü mü?"

"Pekala, izci sözü olsun, evlat! Ama Bassett'la konuşmam gerek."

"Dayı, eğer sen de Bassett ve benimle ortak olmak istersen, hepimiz ortak olabiliriz. Ancak, bundan üçümüzün dışında hiç kimsenin haberi olmayacağına dair bana izci sözü vermelisin. Bassett ve ben şanslıyız ve sen de şanslı adamsın, çünkü kazanmaya ilk kez senin verdiğin on sterlinle başlamıştım..."

Oscar Dayı, bir öğleden sonra, Bassett ve Paulu Richmond Parkı'na götürdü ve orada konuştular.

"Şimdi, şöyle, efendim," dedi Bassett. "Bay Paul, beni hep yarışlardan bahsetmeye zorlardı,- bilirsiniz işte, öyküler falan anlatmam için. Her zaman da, kazanıp kazanmadığımı öğrenmeye hevesliydi. Yaklaşık bir yıl kadar önce onun için Şafak Parıltısına beş sterlin oynamış ve kaybetmiştim. Sonra şansımız döndü, hani şu sizden aldığı on sterlinle: onu Senghalese'e yatırmıştık. O zamandan beri, düşünüyorum da, düzenli sürdürüyoruz bu işi. Ne dersiniz, Bay Paul?"

"Emin olduğumuz zaman korkmamıza gerek yok," dedi Paul. "Emin olamadığımız zamanlarda batıyoruz."

"Ah, ama artık çok dikkatliyiz," dedi Bassett.

"Ama ne zaman emin oluyorsunuz?" diye gülümsedi Oscar Dayı.

"Bay Paul, efendim," dedi Bassett gizemli, ilahi bir ses tonuyla. "Sanki ona cennetten geliyor. Şimdi Lincoln yarışında olduğu gibi. Kaçarı yoktu."

"Daffodil'e para yatırdın mı?" diye sordu Oscar Creswell.

"Evet, efendim. Bahsimi oynadım."

"Ya yeğenim?"

Bassett, Paul'e bakarak inatçı bir suskunluğa gömüldü.

"Bin iki yüz kazanmıştım, değil mi, Bassett? Dayıma Daffodil'e üçer yüz sterlin yatıracağımı söylemiştim."

"Bu doğru," dedi Bassett başıyla onaylayarak.

"Ama para nerede?" diye sordu dayısı.

"Onu bir kasada saklıyorum, efendim. Bay Paul dilediğinde alabilir."

"Ne, bin beş yüz sterlin mi?"

"Ayrıca yarışlarda kazandığı yirmi, hayır, hayır *kırk* sterlin daha."

"İnanılır gibi değili" dedi dayısı.

"Eğer Bay Paul size ortaklık teklif ediyorsa, efendim, sizin yerinizde olsam, kabul ederdim," dedi Bassett.

Oscar Creswell bunu biraz düşündü.

"Parayı göreceğim," dedi.

Arabayla yine eve döndüler ve gerçekten de, Bassett, bahçıvan kulübesine bin beş yüz sterlin tutarında banknotla geldi. Yirmi sterlinlik yedek, hipodrom emanetçisi John Glee'de bırakılmıştı.

"Bak, gördün mü, dayı, *emin* olduğum zaman hiçbir sorun yok! O zaman sırtımız yere gelmiyor. Değil mi, Bassett?"

"Gelmiyor, Bay Paul."

"Ne zaman emin oluyorsun, peki?" diye sordu dayısı gülerek.

"Eh işte, bazen *tastamam* emin oluyorum, Daffodil'de olduğum gibi," dedi çocuk. "Bazen sadece bir fikir geliyor aklıma ve bazen ise fikir bile olmuyor, değil mi, Bassett? O zaman çok dikkatli davranıyoruz, çünkü batıyoruz."

"Batıyorsunuz demek! Peki, Daffodil'deki gibi emin olduğunda, bunu sağlayan şey nedir?"

"Eh, yani, ben de bilemiyorum," dedi çocuk huzursuzlanarak. "Emin oluyorum, bilirsin işte, dayı,- hepsi bu."

"Sanki cennetten haber geliyormuş gibi, efendim," diye yineledi Bassett.

"Ne demezsin!" dedi dayısı.

Ama o da ortak oldu ve Leger yarışı yaklaştığında Paul, önemsiz bir at olan Kıvılcım hakkında 'emindi. Çocuk ata bin sterlin yatırılmasında ısrar ediyordu, Bassett beş yüzle yetindi ve Oscar Creswell de iki yüzle. Kıvılcım birinci geldi ve bire on verdi. Paul on bin kazanmıştı.

"Gördünüz mü," dedi, "tastamam emindim."

Oscar Creswell bile iki bin sterlin kazanmıştı.

"Buraya bak, evlat!" dedi, "bu iş benim sinirimi bozuyor."

"Bozmasın, dayı!" dedi çocuk. "Belki uzunca bir süre emin olamam."

"Ama bu parayla ne yapacaksın?” diye sordu dayısı.

"Tabii," dedi çocuk, "buna annem için başlamıştım. Onun hiç şansı yoktu, çünkü babam şanssızdı,- ben de düşündüm ki, eğer ben şanslı olursam, fısıltıyı kesebilirim."

"Kimin fısıltısını?"

"Bizim evin. Fısıldadığı için *nefret ediyorum* bizim evden."

"Ne fısıldıyor?"

"Ama... Ama..." diye huzursuzlandı çocuk, "ama, bilemiyorum ki... Ama para hep kıt oluyor, değil mi, dayı?"

"Öyle, evlat, öyle."

İnsanların anneme mahkeme ilamları gönderdiğini biliyorsun, değil mi, dayı?"

"Korkarım biliyorum," dedi dayısı.

"İşte o zaman ev fısıldamaya başlıyor, arkandan gülen insanlar gibi. Çok kötü bu! Düşündüm ki eğer şanslı olursam..."

"...bunu durdurabilirsin," diye tamamladı dayısı.

Çocuk, onu içlerinde tekinsiz ve soğuk birer ateş yanan iri, mavi gözlerle süzdü ve tek bir söz bile etmedi.

"İyi ya!" dedi dayısı. "Ne yapıyoruz?"

"Annemin şanslı olduğumu öğrenmesini istemiyorum," dedi çocuk.

"Niçin, evlat?"

"Beni durdurur."

"Bunu yapacağını sanmıyorum."

"Ya!" dedi ve tuhaf bir biçimde kıvrandı çocuk. "Bilmesini istemiyorum, dayı."

"Pekala, evlat! Onun haberi olmadan da beceririz biz bu işi."

Çok da rahat becerdiler. Paul, diğerlerinin önerisiyle, beş bin sterlini dayısına verdi ve o da parayı, bir akrabaları tarafından gönderildiğini öne sürerek, gelecek beş yıl süreyle annesinin her doğum gününde biner biner ödenmek üzere aile avukatlarına teslim etti.

"Böylece önümüzdeki beş yıl boyunca, her yıl bin sterlinlik bir yaş günü armağanı alacak demektir," dedi Oscar Dayı. "Umarım bu, sonraki yılları onun için daha da zorlaştırmaz."

Paul un annesinin yaş günü Kasım ayındaydı. Ev, son sıralarda her zamankinden de beter biçimde 'fısıldıyordu ve tüm şansına rağmen, Paul'ün buna tahammül edecek hali kalmamıştı. Annesine bin sterlini haber verecek olan yaşgünü tebriğinin gelmesini dört gözle bekliyordu.

Konuklarının olmadığı günlerde, Paul artık çocuk odası yaşını aşmış olduğu için, yemeklerini anne ve babasıyla birlikte yiyordu. Annesi hemen her gün kente iniyordu. Yeni kürk ve elbise modelleri çizmekte umulmadık bir yeteneğe sahip olduğunu keşfetmişti ve önde gelen modaevleri için kürklere bürünmüş ya da pullu ipekliler giymiş kadın figürleri çiziyordu. Modelist kadın yılda birkaç bin sterlin kazanıyor, ama Paul'ün annesi sadece birkaç yüz kazanabildiği için yine tatmin olamıyordu. Herhangi bir alanda en önde olmayı tüm benliğiyle arzu ediyor, ama giyecek reklamlarındaki çizimlerde bile bunu başaramıyordu.

Doğum günü sabahı, annesi kahvaltıya inmişti. O mektuplarını okurken, Paul dikkatle annesinin yüzünü inceledi. Avukatın mektubunu tanıyordu. Annesi onu okurken yüzü sertleşti ve daha da ifadesiz bir hal aldı. Sonra kadının dudaklarına soğuk ve kararlı bir gülümseme geldi. Mektubu diğerlerinin altına sakladı ve hakkında tek kelime dahi etmedi.

"Postadan doğum günün için güzel hiçbir şey çıkmadı mı, anne?" diye sordu Paul.

"Şöyle, böyle," dedi annesi, soğuk ve ilgisiz bir sesle.

Daha fazla konuşmadan, kente gitti.

Ama öğleden sonra Oscar Dayı ortaya çıktı. Paul'ün annesinin avukatla uzun bir görüşme yaptığını, borcu olduğu için beş bin sterlinin hepsinin bir defada verilip verilmeyeceğini sorduğunu söyledi.

"Sen ne dersin, dayı?" diye sordu çocuk.

"Sana bırakıyorum, evlat."

"Eh, alsın o zaman! Kalanla daha fazla kazanmaya devam ederiz," dedi çocuk.

"Bugünkü tavuk, yarınki kazdan yeğdir!" dedi dayısı.

"Ama Büyük Ulusal Koşuyu bileceğimden eminim,- ya da Lincolnshire'ı,- ya da olmazsa Derby'yi. Onlardan *birini* bileceğimden eminim," dedi çocuk.

Böylece Oscar Dayı anlaşmayı imzaladı ve Paul'ün annesi beş bin sterline aynı anda dokunabildi. Sonra çok tuhaf bir şey oldu. Ansızın evdeki sesler, bir bahar akşamı bir araya gelen kurbağalar korosu gibi, çıldırdılar. Eve yeni mobilyalar gelmişti ve artık Paul'ün yeni bir mürebbiyesi vardı. Gelecek sonbaharda Eton'a, babasının okuluna *gerçekten de* gidebilecekti. Kışın bile çiçekleri vardı ve Paul'ün annesinin bir zamanlar alışkın olduğu lüks yine canlanmıştı. Yine de evdeki sesler, mimoza ve badem çiçeklerinin ardından, sedefli minderlerin altından, kendilerinden geçercesine seslenip çığlık atıyorlardı. "Daha fazla para g*ereh* Ah-h-ḥ daha fazla para *olmalı*... Ahh, şimdi, şimdi! Şimdi-i-i daha fazla para *olmalı!*... her zamankinden de fazla!"

Her zamankinden de mi fazla?

Bu Paul'ü dehşete düşürdü. Mürebbiyesiyle birlikte Latince ve Yunanca çalışıyordu. Ama daha yoğun saatlerini Bassett'la yaşıyordu. Büyük Ulusal gelip geçmişti,- 'bilememişti' ve yüz sterlin kaybetmişlerdi. Yaz kapıdaydı. Lincoln için azap çekiyordu. Gözleri dönmüş gibiydi ve sanki içinde her an bir şey patlayacakmış gibi garip görünüyordu.

'Takma kafanı, evlat! Bunlarla canını sıkma!" diye ısrar etti Oscar Dayı. Ama çocuk, sanki dayısının ne söylediğini işitmiyor gibiydi.

İri, mavi gözleri bir çeşit çılgınlıkla yanarken, "Derby'yi bilmem gerek! Derby'yi bilmek zorundayım!" diye yineliyordu.

Annesi ne kadar gergin olduğunu fark etti.

"En iyisi biraz deniz kıyısına gitmen. Şimdi burada beklemektense, sahilde olmak istemez miydin?" dedi ona endişeyle bakarak ve yüreği onun

yüzünden sıkışarak.

Ama çocuk tekinsiz, mavi gözlerini kaldırdı.

"Oraya Derby'den önce gitmem mümkün değil, anne!" dedi. "Mümkün değil!"

Sözlerine karşı çıkıldığı için ses tonu ağırlaşarak, "Niçin olmasın?" diye sordu annesi. "Niçin olmasın? Oscar Dayı'nla birlikte Derby'yi görmeye sahilden de gidebilirsiniz, eğer istediğin buysa. Burada beklemen gereksiz. Kaldı ki, şu yarışlara çok fazla önem verdiğini düşünüyorum. Bu kötüye işaret. Ailem hep bir kumarbazlar ailesi olmuştu ve bunun bize neye malolduğunu büyüyünceye dek idrak edemeyeceksin. Ama çok şeylere maloldu. Bassett'a yol verip, seninle bir daha yarışlar konusunda konuşmaması için Oscar Dayını uyaracağım... eğer bana bu konuda mantıklı davranacağına dair söz vermezsen! Deniz kıyısına git ve bunu unut. Sinir düğümüne dönüştün!"

"İstediğini yapacağım, anne, eğer beni Derby bitinceye dek göndermezsen," dedi çocuk.

"Nereden göndermezsem? Bu evden mi?"

"Evet," dedi, annesini süzerek.

"Ama, seni garip çocuk, bu eve olan ani merak da nereden çıktı? Burayı sevdiğini bilmiyordum."

Konuşmadan baktı annesine. Sır içinde sırları vardı açığa vurmadığı... Bassett'a ya da Oscar Dayıya bile.

Ama annesi, birkaç saniye kararsızlık içinde somurttuktan sonra, "Pekala öyleyse!" dedi. "Eğer istemiyorsan, Derby bitinceye dek gitme sahile. Ama sinirlerini bozmayacağına dair bana söz vermelisin. At yarışlarına ve senin deyiminle *olaylara* çok kafa yormayacağına söz ver."

"Yo, hayır," dedi çocuk öylesine. "Onları çok düşünmeyeceğim, anne. Endişelenmene gerek yok. Eğer senin yerinde ben olsaydım, anne, endişe etmezdim.”

"Bunu duyduğuma çok memnun oldum," dedi annesi bezgince.

"Eh, olmalısın. Yani, demek istediğim, endişelenmen gerekmediğini bilmelisin."

"Bilmeli miyim? Bir bakalım öyleyse," dedi annesi.

Paul'ün sırlar içindeki sırrı, bir isim koymadığı tahta atıydı. Çocuk odasından ve dadıdan azat edilmiş olduğu için, sallanan atını evin en tepesindeki kendi yatak odasına çıkarttırmıştı.

"Hiç kuşkusuz ki, bir tahta at için çok büyüdün artık!" diye itiraz etmişti annesi.

"Ama, anne, biliyorsun ki *gerçek* bir atım oluncaya dek, çevremde bir çeşit hayvanımın olmasını istiyorum," olmuştu tuhaf yanıtı.

"Sana arkadaşlık ettiğini mi düşünüyorsun?" diye gülmüştü annesi.

"Ah, evet! Çok iyi bir at, ne zaman odama gitsem, bana arkadaşlık ediyor," demişti Paul.

Böylece, oldukça da pırtıllaşmış olan tahta at, çocuğun odasında yan şaha kalkmış halde durdu.

Derby yaklaşıyordu ve çocuk gittikçe daha çok gerginleşti. Onunla konuşulanları zar zor işitiyordu, çok cılızlaşmıştı ve gözleri gerçekten de hiç tekin bakmıyordu. Annesi, çocuğun ani ve tuhaf huzursuzluk nöbetleri geçirdiğini fark etmişti. Bazen yarım saat boyunca oğlunun neredeyse keder denilebilecek bir endişeye kapıldığını görüyordu. Bir an önce yanına koşup, onun güvende olduğunu bilmek istiyordu.

Derby'den iki gece önce, kentteki büyük partilerden birinde bulunuyordu ki, oğluyla, ilk çocuğuyla, ilgili yoğun endişe ataklarından birine kapıldı ve yüreği konuşamayacağı kadar daraldı. Hep mantığa inanmış biri olarak, bu duyguyla mücadele etmeye çalıştı. Ama çok şiddetliydi. Dansı terk edip, eve telefon açmak üzere alt kata indi. Gecenin bir yarısında telefon alan mürebbi- ye çok şaşırmış ve heyecanlanmıştı.

"Çocuklar iyi mi, Bayan Wilmot?"

"Oh, evet, çok iyiler."

"Ya Paul? O da iyi mi?"

"Sapasağlam yattı yatağına. Gidip bir bakmamı ister misiniz?"

"Hayır," dedi Paul'ün annesi tereddütle. "Hayır, zahmet etmeyin. Sorun değil. Bizi beklemeniz de gereksiz. Birazdan evde olacağız zaten." Oğlunun özel yaşantısına müdahale edilmesini istemiyordu.

"Nasıl isterseniz," dedi mürebbiye.

Paul'ün annesi ve babası otomobilleriyle eve döndüklerinde, saat gecenin birine yaklaşıyordu. Her şey sakindi. Paulun annesi odasına gitti ve beyaz kürk pelerinini çıkardı. Hizmetçisine beklememesini emretmişti. Alt kattan kendisine bir viski soda hazırlamakta olan kocasının gürültüsü geliyordu.

Tam o anda, yüreğindeki tuhaf sıkışmanın etkisiyle, üst kata oğlunun odasına doğru süzüldü merdivenlerden. Üst kat koridorunu hiç gürültü çıkarmadan adımladı. Hafif bir ses mi işitmişti? Neydi o?

Tüm kasları gerilmiş halde, oğlunun kapısının önünde durdu ve dinledi. Tuhaf, ağır, ancak çok da yüksek olmayan bir ses geliyordu içeriden. Kalbi duracak gibi oldu. Gürültüsüz bir sesti bu, ama yine de hızlı ve güçlü. Sanki devasa bir şey sessizce, ama coşkuyla hareket ediyordu.

Neydi o? Tanrı aşkına, neydi o? Bilmek zorundaydı. Sesi tanıdığını hissetti. Ne olduğunu biliyordu.

Ama bir türlü tam olarak yerleştiremiyordu zihninde. Ne olduğunu söyleyemiyordu. Ses devam ediyor, ediyordu,- tıpkı delilik gibi.

Endişe ve korkudan buz kesmiş halde, yavaşça, kapının tokmağını çevirdi.

Oda karanlıktı. Ancak pencerenin önündeki açıklıkta bir şeyin ileri geri dalıp çıkmakta olduğunu seçebildi. Dehşet ve hayret içinde bakakaldı.

Sonra, aniden elektrik düğmesini çevirdi ve yeşil pijamaları içindeki oğluyla sallanan atının dev dalgalar gibi çılgınca yükselip alçalmakta olduklarını gördü. Ani ışık seli, tahta atı zorlayan çocuğu ve buz yeşili geceliğinin içinde kapının önünde durmakta olan sarışın kadını aydınlattı.

"Paul," diye bağırdı çığlık atarcasına. "Nedir bu yaptığın?"

"Malabar!" dedi çocuk boğuk, tuhaf bir sesle. "Malabar!"

Tahta atını zorlamayı kestiğinde, gözleri anlamsız ve zor bir saniye boyunca annesine baktı parıldayarak. Sonra atının üzerinden gürültüyle yıkıldı ve kadın, anneliğin birikmiş tüm ızdırabıyla, onu yerden kaldırmak için koştu.

Ama çocuk bayılmıştı ve bir çeşit ateş içinde baygın kaldı. Uykusunda konuşuyor, dönüyordu ve annesi taş kesilmişcesine duruyordu ayak ucunda.

"Malabar! Bu kez Malabar! Bassett, Bassett, *biliyorum!* Bu kez Malabar!"

"Malabar'la ne demek istiyor?" diye sordu yüreği buz kesilen annesi.

"Bilmiyorum," dedi babası soğuk bir sesle.

"Malabar derken neyi kastediyor?" diye sordu kadın kardeşi Oscar'a.

"Derby için koşacak atlardan birisi," diye geldi yanıt.

Sonra, kendine rağmen, Oscar Creswell Bassett'la konuştu ve kendisi de Malabar üzerine bin sterlin yatırdı: Bire on dört.

Hastalığın üçüncü günü kritik seyrediyordu: Bir değişiklik olmasını umuyorlardı. Çocuk, uzun ve kıvırcık saçlarıyla dönüp duruyordu yatağında. Ne uyuyor ne de ayılıyordu ve gözleri mavi taşlar gibiydi. Yüreğinin gittikçe eridiğini hisseden annesi ise oturmuş, gerçekten taş kesilmişti.

Akşam olduğunda Oscar Creswell dönmedi, ama Bassett bir mesaj göndererek bir dakikalığına, sadece bir dakikalığına yanlarına gelip gelemeyeceğini sordu. Paulun annesi bu münasebetsizlik karşısında çok öfkelenmişti, ama tekrar düşündüğünde buna izin verdi. Çocuğun durumu aynıydı. Belki Bassett ayıltabilirdi onu.

Küçük kahverengi bir bıyığı ve zeki, küçük, kahverengi gözleriyle kısa boylu bir adam olan bahçıvan, ayaklarının ucuna basarak girdi odaya,- olmayan şapkasının kenarına dokunarak Paulun annesini selamladı ve küçük, ışıltılı gözlerini, çırpınarak ölmekte olan çocuktan ayırmadan, yatağın yanına geldi.

"Bay Paul!" diye fısıldadı. "Bay Paul! Malabar tastamam birinci geldi, hem de açık farkla. Bana dediğiniz gibi yaptım. Kazandınız, hem de yetmiş bin sterlin kazandınız,- şimdi seksen binin üzerinde paranız var. Malabar açık farkla kazandı, Bay Paul!"

"Malabar! Malabar! Malabar mı demiştim, anne? Malabar mı demiştim? Benim şanslı olduğumu düşünüyor musun, anne? Malabar'ı

bildim, değil mi? Seksen bin sterlinin üzerinde! İşte ben buna şans derim, öyle değil mi, anne? Seksen bin sterlinin üzerinde! Bildim... bildiğimi söylemiş miydim? Malabar açık farkla kazandı. Eğer tahta atımı emin oluncaya dek sürersem, o zaman diyorum ki sana, Bassett, istediğin kadar arttırabilirsin. Hepsiyle oynadın mı, Bassett?"

“Bin sterlin yatırdım, Bay Paul."

"Sana hiç söylemedim, anne, eğer atımı sürer ve oraya varırsam, o zaman tastamam emin olurum... ah, kesinlikle! Anne, sana hiç söylemiş miydim? Ben *şanslıyım!"*

"Hayır, hiç söylememiştin," dedi annesi.

Çocuk o gece öldü.

Oğlu cansız yatarken, annesi kardeşinin sesini duydu: "Aman Tanrım, Hester, ne kadar iyi ki seksen küsur bin sterlinin var ve ne kadar yazık ki yitirilmiş bir oğlun. Ama, zavallı çocuk, favoriyi bulabilmek için sallanan atını sürdüğün yaşamdan çıkıp gitmen belki de en iyisiydi."

*Çeviren: Sönmez Güven*

## ALGERNON BLACKWOOD

1869-1951

Algernon Henry Blackwood İngiltere'de, Kent şehrinin Shooter's Hill kasabasında doğmuştur. Ailesi Kalvinist görüşe bağlı aşırı tutucu kişilerdi ve bu yüzden çok zor bir çocukluk geçirdi. Öğrenimini farklı özel okullarda yaptı. Tıp öğrencisi olan bir Hindu ona kişisel ve dünyasal kötülüklerden uzaklaşmakta kullanılan bazı ruhsal alıştırmaları öğretti. Aynı zamanda öğretmeni de olan bir doktor ise, 1883'te, ona hipnotizmanın tedavide kullanımını öğretti ve zihinsel konularda uzmanlaşmasını tavsiye etti. Eğitimini Wellington College, Cambridge'de tamamladı. Bundan sonra iş adamlığını deneyerek Kanada'da, babasının aracılığıyla yatırımlar yaptı ama başarılı olamayıp iflas etti.

New York'a giden Blackwood *Evening Sun* gazetesinde muhabirliğe başladı. New York'taki yaşantısı da türlü zorluklar içinde geçti: Çoğunlukla parasızdı, çevresi dolandırıcılar, uyuşturucu bağımlıları, ayyaş gazeteciler ve muhabbet tellallarıyla doluydu. Yaşamının bu döneminde para kazanabilmek için bir ressama modellik bile yaptı. Bu şehirdeki yaşantısını şöyle dile getirir Blackwood: "New York'un günün her saatinde tuz ve asitle ovduğu çürük ve yaralarla kaplıydım sanki."

*New York Times'* a muhabir olarak girdiğinde maddi sorunları da sona erdi. Daha sonra bir süt tozu fabrikasına ortak oldu ve uzun geziler yapmaya başladı. Bu geziler öykülerine de esin kaynağı olmuştu. Tuna Nehrine yaptığı geziler *The Willows — Söğütleri*, Kafkasya Dağlarındaki gezisi *The Centaur — Sentor (İnsan başlı at)* adlı yapıtını, Mısır yolculukları ise *The Sand — Kum, A Descent into Egypt - Mısır'a İniş* ve *The Wave: An Egyptian Aftermath - Dalga.- Mısır'da Akibet* adlı öykülerini ortaya çıkarmıştır.

Blackwood 1923 yılında yazın kariyerinin sona erdiğine karar vererek sadece makale ve eleştirilere yöneldi. Bu dönemde kaleme aldığı romanları daha çok çocuk kitapları ya da hafif fantazyalardır. 1934'te BBC radyosunda hayalet öyküleri okumaya başladı, çok tutulunca 1936'da televizyona çıktı. 1940 yılında radyo için konuşmalar ve oyunlar hazırladı. İkinci Dünya Savaşında Britanya İmparatorluğunun bir subayı olarak görev yaptı.

Blackwood'un öyküleri genellikle antolojilerde toplanmıştır ve yapıtlarının ilk baskıları koleksiyoncularda oldukça yüksek fiyatlar almaktadır. Doğaüstünün en önde gelen yazarı olarak tanınır ve öyküleri bu türün en iyileri arasındadır.

## SÖĞÜTLER

**I**

**V**iyana'yı terkettikten sonra ve Budapeşte'ye varmanızdan çok önce, Tuna Nehri, sularının tek bir yatağa bağlı kalmadan her yöne özgürce dağıldığı ıssız ve terkedilmiş topraklara girer ve göz alabildiğince uzanan bu arazi bodur söğüt ağaçlarıyla kaplı engin bir bataklığa dönüşür. Bu metruk ülke büyük haritalarda ırmak kıyısından uzaklaştıkça rengi açılan pastel mavisine boyanmıştır ve üzerinde, iri ve seyrek harflerle ***Sümpfe,*** yani bataklık sözcüğünün yazılı olduğu görülebilir.

Taşkın zamanlarında kum, çakıl yatakları ve üzerini söğüt bürümüş adalardan oluşan bu bölgenin neredeyse tamamı sular altında kalır, ama normal mevsimlerde çalılar gümüş renkli yapraklarını sürekli kıpırdayan, sersemletici güzellikteki bir ova gibi güneş ışığına sererek özgür rüzgârların önünde eğilir ve hışırdarlar. Bu söğütler bir ağacın ululuğuna asla ulaşamazlar,- sert bir gövdeleri yoktur,- rüzgârın en ufak itişine boyun eğen kuvvetsiz kökler üzerinde yuvarlak tepeli, yumuşak hatlı, alçakgönüllü çalılar halinde salınırlar. Çimen kadar esnektirler ve öylesine sürekli olarak değişirler ki, bütün ova sanki canlı ve hareketliymiş izlenimi verir. Çünkü rüzgâr yükselen ve alçalan dalgaları, ama su yerine yaprak dalgalarını gönderir ve dallar yükselip dönünceye ve yaprakların gümüş rengi altlarını güneşe çevirinceye dek bütün kır deniz gibi yemyeşil kabarır.

Tuna, burada, suların adaları gürüldeyerek kestiği karmaşık bir kanallar sistemi boyunca girdaplar, burgaçlar ve çağlarcalar oluşturarak, kumlu kıyılara saldırarak, söğüt dallan ve toprak parçaları koparararak, sert kıyıların denetiminden kurtulmuş olmaktan mutluluk duyarak dilediğince akar,- seller varlıklarına son vereceği için büyüklük ve şekillerini günübirlik

değiştirerek geçici bir yaşamı en iyi şekilde sürmeye çalışan sayısız yeni adacıklar oluşur.

Layığınca söylemek gerekirse, nehrin yaşamının büyüleyici kısmı Pressburg'dan çıktıktan az sonra başlar ve biz, üzerinde bir çingene çadırı ve kızartma tavası da bulunan Kanada yapımı kanomuzun içinde, Temmuz ortasında ve bir taşkının doruğunda ulaştık oraya. Aynı sabah, gündoğumundan az önce gökyüzü kızıllaşırken, hâlâ uyuyan Viyana'nın içinden hızla akmış, birkaç saat sonra onu ufuktaki Wienerwald'ın mavi tepelerine karşı sadece bir parça duman halinde bırakmıştık,- kahvaltımızı Kischeramend'in ötesinde, rüzgârda uğuldayan bir huş ağacı korusu altında etmiş,- Orth, Hainburg ve Petronell'i (Marcus Aureliusun bir vakitlerdeki Roma Carnuntum'u) dizginlerinden boşanmış akıntının üzerinde aşmış ve buradan da Avusturya ve Macaristan sınırlarının, Karpatların bir çıkıntısının üzerinde somurtmakta olan Theben'in bakışları altında birleştiği noktaya ulaşmıştık.

Nehir boyunca ve saatte on iki kilometre hızla yarışmak bizi kısa sürede Macaristan içlerine götürdü ve selin şaşmaz habercisi olan çamurlu sular bizi birçok kez çakıl yataklarına oturtup, Pressburgun (Macaristan, Poszony) kuleleri henüz gökyüzüne yükselmeden önce aniden püsküren girdaplarda döndürdü. Sonra kanomuz azgın bir at gibi şahlanarak gri duvarların altından son hızla aktı, Fliegede Brücke feribotunun batık zincirini aştı, sola keskin bir dönüş yaptı ve adaların, kumlu kıyıların ve ardındaki bataklığın, yani söğütler ülkesinin yabanıllığına, sarı köpükler üzerinde daldı.

Değişim, bir dizi biyoskop resminin bir kentin sokaklarını gösterdikten sonra hiç uyarıda bulunmaksızın göl ve orman manzaralarına atlaması kadar aniden geldi. Issızlık ülkesine kanatlar üzerinde girdik ve yarım saatten az bir süre içinde görünürde ne bir sandal, ne bir balıkçı kulübesi, ne de herhangi bir insan yerleşimiyle uygarlık belirtisi kaldı. İnsan

türünün dünyasından uzaklaşmış olmak duygusu, mutlak yalnızlığımız, söğütlerin, rüzgârın ve suların bu özel dünyasının büyüsünü birdenbire çökertmişti omuzlarımıza... Öyle ki, birbirimize gülerek elimizde geçmemize izin veren bir çeşit pasaport bulundurmuş olmamız gerektiğini ve apayrı bir mucizeler ve sihir krallığına hiç izin almadan, hatta biraz da arsızca girmiş olduğumuzu söyledik... sadece bunu yapmaya hakkı olanlara ayrılmış ve her yerine izinsiz girenlere, kendilerini keşfedecek düş gücüne sahip olanlara karşı yazılmamış uyarılar bulunan küçük bir krallığa.

Hâlâ öğleden sonranın erken saatleri olmasına rağmen, bora gibi bir rüzgârın dur durak bilmeyen tokatları bizi bitkin düşürdü ve bir an önce çevrede gecelemeye uygun bir kamp yeri araştırmaya başladık. Ama adaların şaşırtıcı karakteri kıyıya yaklaşmamızı zorlaştırıyordu,- çevrintiler yapan akıntı bizi önce kıyının içlerine taşıdı ve sonra yeniden dışarı attı,- kanoyu durdurabilmek amacıyla tutunduğumuz söğüt dalları avuçlarımızı yırttı ve bir esinti sonunda bizi alıp durgun sulara doğru sürüklediğinde pruvamızı bir serpinti bulutu içinde sahile çekmeyi becermeden önce oldukça uzun bir süre sürüklendik. Sonra sıcak ve sarı kumlarda, rüzgârdan korunmuş halde, bulutsuz, mavi bir gökle kavurucu bir güneşin tüm parlaklığının altında, ıslak ıslak parlayan binlerce ufak eli çabalarımızın başarısını alkışlamasına çırparak her yandan üzerimize kapanan, dans eden, haykıran söğüt ordusunun altında nefes nefese gülerek uzandık ve yorgunluğumuzu çıkardık.

Kara Ormanlardaki kaynaktan başlayarak aldığımız onca yolu ve Haziran ayı başlarında, yükseklerdeki sığlıklarda nasıl sık sık çamurlarla boğuşmak ve kürek çekmek zorunda kaldığımızı anımsayarak "Ne nehir ama!" dedim arkadaşıma.

"Hiç saçmalık kaldırmıyor, öyle değil mi?" dedi arkadaşım ve kanoyu kumsalda daha güvenli bir yere çektikten sonra biraz uyuklamak için kendisine bir yer aramaya başladı.

Doğanın —suyun, rüzgârın, kumun ve güneşin muhteşem yangınının- banyosunda mutlu ve huzurlu bir halde yıkanırcasına, ardımızda kalan yolculuğumuzu, önümüzde Karadeniz'e kadar uzanan uzun yolu ve İsveçli dostum gibi değerli bir yol arkadaşım olmasından dolayı ne kadar talihli sayıldığımı düşünerek, onun yanına uzandım.

Birlikte benzer yolculuklar yapmıştık, ama Tuna, bildiğim her nehirden daha fazla olmak üzere, bizi başlangıcından beri canlılığıyla etkilemişti. Donaueschingen'da, çamlıkların arasındaki ufacık ve köpük köpük doğumundan, o büyük nehirlere özgü ıssız bataklıklarda gözlenmeden, kısıtlanmadan yitip gitme oyununu oynamaya başladığı şu ana dek, bize sanki bir canlının büyümesini izliyormuşuz gibi görünmüştü. Başlangıçta uykulu, ama sonraları, ruhundaki derinliğin bilincine vardığında vahşi arzular geliştirerek, geçtiğimiz ülkeler boyunca ufak aracımızı heybetli omuzlarında taşıyıp bizimle bazen sert, ama her zaman arkadaşça ve iyi niyetle oynayarak akmıştı,- ta ki biz ona engellenemez biçimde bir Ulu Kişilik olarak bakmaya başlayıncaya kadar.

Gerçekten de, yaşamındaki gizleri bize bu denli açık ettiğine göre, başka nasıl olabilirdi ki? Geceleri çadırımızda yatarken, o müthiş süratiyle yataklarından kopardığı çakılları sürükleyerek oluşturduğu söylenen o tuhaf ezgisiyle aya seslendiğini duyardık. Az önce durgun olan yüzeyde ansızın köpüklenen, çağıldayan girdapların sesini de tanıyorduk,- sığlıklarının ve hızlı çağlarcalarının gürültüsünü de,- basit ve yüzeysel mırıltıların altında hiç dinmeyen gümbürtüsünü ve bir de buz gibi suyunun kıyılan durup dinlenmeksizin dövüşünü. Yüzüne yağmur boşandığında nasıl da ayağa kalkıp haykırıyordu! Hele rüzgâr akıntıya karşı esip onun hızını kesmeye çabaladığında kahkahası nasıl da gökleri çınlatıyordu! Bütün seslerini ve gürültülerini, telaşını ve köpüklenmesini, köprülere gereksizce çarpışını tanımıştık... üzerinden seyredileceği tepelerin önünden geçerken o sıkılgan gevezeliğini, ufak kasabalardaki mırıltısının o gülünemeyecek kadar

duygusal ciddiyetini ve güneş onu durgun bir dönemeçte yakaladığında buhar çıkarana dek içine işlerkenki hafif, tatlı fısıltılarını.

Kendini koca dünyaya göstermeden önceki gençlik dönemlerinde de bir çok numaraları vardı. Swabia ormanlarının arasındaki yüksekliklerde, nehrin yazgısının ilk fısıltıları henüz duyulmamışken, topraktaki deliklerde gözden kaybolmayı seçtiği ve gözenekli kireçtaşı tepelerinin öte yanında yeniden ortaya çıkıp, başka bir isimle başka bir ırmak oluşturduğu yerler vardı,- kendi yatağında o kadar az su bırakıyordu ki, inip kanoyu kilometrelerce uzanan sığlıklar boyunca itmek zorunda kalıyorduk.

O sorumsuz gençlik günlerindeki başlıca eğlencelerinden biri de, Alpler- den gelen minik ve şamatacı kollarının varlığını tanımayı reddederek onlarla kilometrelerce yanyana akmaktı,- onları ayıran çizgi belirgin ve su düzeyleri farklı olduğu halde Tuna varlıklarını kabul etmekten kaçınıyordu. Ancak, Passau'nun alçak kesimlerinde bu oyunu terketmek zorunda kalıyordu, çünkü orada Inn suyu öylesine yadsınamaz bir güçle gürüldeyerek gelir ve ana nehri öylesine iter ki, bunu izleyen uzun, kıvrımlı aralıkta ikisine birden yer kalmaz ve Tuna kayalıkların arasında bir o yöne, bir bu yöne savrulur, zamanında geçebilmek için koca koca dalgalanır ve kendini oraya buraya çarparak acele etmeye çalışır. Bu kavga sırasında kanomuz nehrin omuzlarından tam göğsüne kaymış ve dövüşen dalgaların arasında ömründe olmadığı kadar eğlenmişti. Ama Inn suyu yaşlı nehire bir ders vermişti ve Passau'dan sonra Tuna yeni gelen ırmaklara artık hiç aldırmazlık etmedi.

Bu günlerce önceydi elbette ve o zamandan beri bu muhteşem varlığın nice başka huylarını da öğrenmiştik. Bavyera'da, buğday tarlalarıyla kaplı Straubing Ovasında, yakıcı Haziran güneşi altında öylesine uysallaşmıştı ki, sadece yüzeydeki birkaç santimin su olduğunu, daha aşağıda ise ipek bir manto altına gizlenmişçesine sessizce, görünmeden ve

keşfedilmemek için tembel tembel denize doğru giden su perilerinin hareket ettiklerini hayal edebiliyorduk.

Kıyıları dolduran kuşlar ve hayvanlarla arkadaşlığı yüzünden bir çok kez biz de çekinerek ilerlemiştik. Karabataklar ıssız kıyılarda kısa, siyah çitler gibi sıralanmışlardı,- alakargalar çakıl yataklarında kalabalık ediyorlardı,- leylekler adalar arasındaki sığlıklarda balık avlıyor ve şahinler, kuğular ile her türlü çalı- kuşları kanat çırpıp huysuz çığlıklar atarak havayı dolduruyorlardı. Gündoğumunda bir geyiğin suya şapırdatarak atladığını ve kanonun yanından yüzerek geçtiğini gördükten sonra, artık nehrin kaprislerinden sıkılmamız olanaksızdı. Karacaların çadırların arasından bizi gözlediklerini sık sık görüyor ya da bir dirseği son hızla dönüp nehrin bir başka koluna geçerken kendimizi bir erkek geyiğin kahverengi gözlerine bakarken buluyorduk. Tilkiler de kıyıları doldurmuşlardı ve yüzen dalların arasında nazlı nazlı dolaşıyorlardı,- öylesine ansızın kayboluyorlardı ki ortadan, bunu nasıl becerdiklerini görebilmek olanaksızdı.

Ama şimdi, Pressburg'dan çıktıktan sonra, her şey biraz değişti ve Tuna daha ciddileşti. Dalga geçmeyi bıraktı. Karadeniz'e çok yaklaşmıştı,- artık oyunlarının anlaşılamayacağı ya da oynamasına izin verilmeyeceği diğer, farklı ülkeleri neredeyse koklayabiliyorduk. Birdenbire yetişkinleşti, saygımızı kazandı, hatta bizi biraz korkuttu. Önce yüz kilometre ileride yine birleşecek olan üç kola ayrıldı ve kanomuzun hangisini izlemesinin uygun olacağına dair en ufak bir ipucu yoktu.

Dükkanda erzak alırken karşılaştığımız Macar subayı "Eğer yan kanallardan birine girerseniz," dedi, "sular çekildiğinde kendinizi herhangi bir yerden elli kilometre uzakta, kurak ve yüksek bir arazide bulur ve kolaylıkla açlıktan ölebilirsiniz. Çevrede insan, çiftlik veya balıkçı bulunmaz. Sizi devam etmemeniz için uyarırım. Nehir hâlâ yükselmekte ve bu rüzgâr da şiddetini arttıracağa benziyor."

Nehrin yükselmekte oluşu bizi bir nebze dahi telaşlandırmamıştı, ama suların ani bir çekilişiyle yüksek ve çorak bir yerde mahsur kalmak olasılığı ciddiye alınmalıydı ve böylece kendimizi yedek erzaklarla destekledik. Yolun geri kalanında subayın kehanetleri yerini buldu ve mükemmel berraklıktaki gökyüzünden kopup gelen rüzgâr, batıdan esen bir fırtınaya dönüşünceye dek şiddetini düzenli olarak arttırdı.

Kampımızı her zamankinden daha erken bir saatte kurmuştuk, çünkü henüz güneşin ufka ulaşmasına uzun bir süre vardı ve ben arkadaşımı kumların üzerinde uyur halde bırakarak, otelimizi gözden geçirmek için rasgele dolaşmaya çıktım. Adanın nehir düzeyinden en çok bir metre yüksekte kurak, kumlu ve bir dönümden de ufak bir çıkıntıdan ibaret olduğunu gördüm. Günbatımını işaret eden tarafı müthiş rüzgârın kıyıya çarptığı dalgalardan saçılan serpintiyle kaplanmıştı. Ada üçgen şeklindeydi ve sivri ucu akıntıya karşıydı.

Coşkulu ve kızıl selin haykırarak yükselmesini, dalgaların sanki adayı sürükleyip götürmek istercesine kıyıya vurmasını, sonra iki yanda köpüklü iki kol oluşturarak geçip gitmesini izleyerek orada birkaç dakika durdum. Toprak, çarpma ve akıntının etkisiyle sarsılır gibi görünüyordu ve aynı zamanda da rüzgâr üzerlerinden geçerken söğütlerin yaptıkları öfkeli hareketler, adanın gerçekten de kıpırdamakta olduğu şeklindeki o tuhaf yanılsamayı arttırıyordu. Birkaç kilometre boyunca yukarıda koca nehrin üzerimize boşanmakta olduğunu görebiliyordum,- kaymakta olan bir tepenin yokuşundan yukarı bakmaya benziyordu bu, köpüklerle beyazlaşmıştı ve kendini güneşe gösterebilmek için her yana sıçrıyordu.

Adanın geri kalan kısmı yürümenin tüm zevkini alacak kadar sık söğütlerle kaplıydı, ama ben turumu yine de tamamladım. Aşağı uçta ışık elbette değişiyordu ve nehir karanlık ve çirkin bir görünüm alıyordu. Uçan dalgaların yol yol köpüklenmiş ve arkalarından çarpan müthiş rüzgârla öne doğru itilen sırtları görülebiliyordu sadece. Kısa bir mesafe için görünürde

kalıyor, adaların arasında batıp çıkarak akıyor, sonra üzerine su içmek için üşüşen tarih öncesi canavarlar gibi kapanan söğütlerin arasında büyük bir dalga halinde kayboluyordu. Söğütler bana suyu içlerine çeken devasa süngerimsi yaratıkları çağrıştırdılar. Nehrin gözden kaybolup gitmesine neden oluyorlardı. Başedilemeyecek kadar çok sayıdaki söğüt, sanki bir sürü gibi bir araya toplanmıştı.

Mutlak ıssızlığı ve tuhaf telkinleriyle çok etkileyici bir görünümdü ve uzun süre merakla bakarken içimde bir yerlerde çok özel bir duygu kıpırdanmaya başladı. Yabanıl güzellikten duyduğum zevkin tam ortasına davetsiz ve açıklanması olanaksız, garip bir huzursuzluk sızmıştı.

Belki de yükselen bir nehir akla hep uğursuz bir şeyleri getirir. Önümde gördüğüm küçük adacıkların birçoğu büyük bir olasılıkla sabaha kadar suların altında kalmış olacaktı,- bu kükreyen, karşı konulmaz akıntı insanda huşu uyandırıyordu. Yine de içimdeki huzursuzluğun basit korku ve hayret duygularından daha derinde yattığının bilincindeydim. Hani hissettiğimden de değildi. Ne de rüzgârla, neredeyse birkaç dönümlük söğütü havaya kaldırabilecek ve onları çevreye parça parça saçabilecek bu fırtınayla ilgiliydi. Rüzgâr kendince eğleniyordu sadece, çünkü hiçbir şey yerden kalkıp onu engellemeye çalışmıyordu ve ben de onun bu harika oyununu zevkli bir heyecanla paylaşmaktaydım. Yine de bu yepyeni duygunun rüzgârla bir ilişkisi yoktu. Aslında, yaşadığım sıkıntı öylesine belirsizdi ki, kaynağına kadar izlemek ve onunla bu şekilde başa çıkmak neredeyse olanaksızdı,- ama, her nasılsa, çevremdeki doğanın bu kısıtlanmamış gücü karşısındaki kendi mutlak önemsizliğimle bir bağlantısının olduğunu sanıyordum. Devleşmiş nehrin de bununla bir ilişkisi vardı... günün ve gecenin her saatinde umarsızca maruz kaldığımız muhteşem ve doğal güçler tarafından önemsizleştirilmemizle ilgili belirsiz, tatsız bir fikirdi bu. Çünkü burada rüzgâr ve nehir gerçekten de devlere yaraşan bir oyunu oynuyorlardı ve bu görüntü insanın düşgücünü kışkırtıyordu.

Ama anlayabildiğim kadarıyla içimdeki bu duygu kendini daha çok söğütlere, sıklaşan, şurada burada sımsıkı kenetlenen, gözün ulaşabildiği her yeri kaplayan, nehrin üzerine boğmak istercesine uzanan, gözleyerek, dinleyerek ve bekleyerek kilometreler boyunca sıra sıra dizilmiş, dönümler genişliğindeki söğütlere bağlıyor gibiydi. Söğütler, doğanın diğer güçlerinden ayrı olarak, kendilerini benim rahatsızlığıma incelikle bağlıyor, tükenmek bilmeyen sayılarıyla zihnime sinsice saldırıyor, şu ya da bu şekilde düşlerime yeni, kudretli ve dahası bize hiç de dostça yaklaşmayacak bir güç sunmak üzere planlar yapıyorlardı.

Doğanın kendini heybetle her ortaya koyuşu bizi derinden etkilemiştir ve ben de bu çeşit durumların yabancısı sayılmam. Dağlar korkutur, okyanuslar dehşet verir ve dev ormanların kendilerine özgü büyüleyici bir gizemleri vardır. Ama bütün bunlar, şöyle ya da böyle insan yaşamı ve deneyimiyle yakından ilintilidir. Korkutucu da olsalar sonunda anlaşılır duygular çıkarırlar. Coşturmak için bütüne yönelirler.

Ancak, bu söğüt bolluğuna çok daha farklı şeyler hissetmekte olduğumu anladım. Söğütlerden kalbi kuşatan bir öz yayılıyordu. Bir huşu duygusu uyanmıştı, doğru, ama içinde belli belirsiz bir rahatsızlık da barındıran bir huşuydu bu. Dizi dizi sıralanışları, gölgeler uzarken çevremde her yeri giderek daha da karartmaları, rüzgârda öfkeyle ama yumuşak bir biçimde hareket etmeleri içimde yabancı ve davetsiz konukları olduğumuz bir dünyanın, istenmediğimiz ve kalmaya davet edilmediğimiz bir dünyanın —belki de düpedüz tehlikede olduğumuz bir dünyanın- sınırlarını izin almadan çiğnemiş olduğumuza dair tuhaf ve istenmeyen bir düşünce oluşturmuştu.

Ancak bu his, anlamını incelemeye tamamen açmasa da, tehdite dönüşmediği için o anda beni çok tedirgin etmemişti. Yine de, bir fırtınada çadır kurmak ya da yahni tenceremiz için ateş yakmak gibi pratik eylemler sırasında bile, beni terk etmedi. Rahatsız edecek, aklımı karıştıracak ve çok

zevkli bir kamp yerinin çekiciliğini kısmen yitirtecek kadarı kaldı içimde. Ancak arkadaşıma hiçbir şey söylemedim, çünkü öncelikle onu düş gücünden yoksun biri olarak düşünüyordum ve ne demek istediğimi ona asla tam olarak açıklayamazdım ve ayrıca, eğer bunu denesem bile, mutlaka bana aptalca gülerdi.

Adanın merkezinde hafif bir çukur vardı ve çadırımızı oraya kurduk. Çevremizdeki söğütler rüzgârın şiddetini biraz olsun kırıyordu.

Soğukkanlı İsveçli sonunda çadırı ayakta tutmayı başardığında "İyi bir kamp yeri değil," dedi, "hiç taş yok ve olan bir lokma odun da çok kıymetli. Bence yarın sabah erkenden gidelim... olur mu? Bu kum hiçbir şeyi tutacak gibi değil."

Ama geceyarısı tepemize çöken bir çadır deneyimi bize birçok yöntemler öğretmişti ve sıcacık çingene yuvamızı olabildiğince güvenli kurduk, sonra yatma zamanına kadar bizi idare edecek miktarda odun toplamaya giriştik. Söğütler dallarını dökmediğinden suyun getirdiği çalı çırpı bizim tek kaynağımızdı. Kıyıları baştan aşağı araştırdık. Yükselen suların çarpması ve koca koca parçaları şapırdayarak ve gürüldeyerek koparmasıyla kıyılar her yerde parçalanıyordu.

"Ada geldiğimiz zamankinden daha ufak," dedi doğrucu İsveçli. "Bu gidişle uzun süre dayanamayacaktır. Kanoyu çadırın yanına çeksek ve her an yola çıkacakmış gibi tetikte bulunsak iyi ederiz. Ben giysilerimle uyuyacağım."

Biraz ileride kıyıdan yukarı tırmanıyordu ve konuşurken bir yandan da neşeyle güldüğünü duyuyordum.

Bir saniye sonra ise 'Tanrı aşkına," diye bağırdığını duydum ve bu nidaya neyin yol açtığını görmek için döndüm. Ama o sırada söğütler arkadaşımı gizliyordu ve onu bulamadım.

"Tanrı aşkına, nedir bu?" diye seslendiğini duydum bir kez daha ve sesi bu kez daha da ciddi çıkmıştı.

Hızla koştum ve kıyıda ona katıldım. Nehre doğru bakıyor, suyun üzerindeki bir şeyi işaret ediyordu.

"Aman Yarabbi, bu bir insan vücudu!” diye bağırdı heyecanla. "Bak!"

Köpüren sularda dönüp duran siyah bir nesne hızla önümüzden geçti. Bir yok oluyor, bir suyun üzerinde ortaya çıkıyordu. Kıyıdan yirmi ayak kadar uzaktaydı ve tam bizim bulunduğumuz yerin hizasına geldiğinde silkindi ve doğrularak bize baktı. Gözlerinin güneş ışığını yansıttığını ve dönerken bedeninin tuhaf sarı bir renkte parladığını gördük. Sonra aceleyle yutkunur gibi bir ses çıkardı ve bir anda suların içine daldı.

İkimiz de aynı anda gülerek, "Bir su samuru!" diye bağırdık.

Gerçekten de bir su samuruydu, capcanlı ve ava çıkmış,- yine de kesinlikle akıntıda çaresizce dönüp duran boğulmuş bir adamın cesedi gibi görünmüştü. Nehrin aşağılarında bir kez daha sudan çıktı ve onun güneş ışığıyla parlayan ıslak, kara derisini gördük.

Sonra, kollarımız topladığımız dallarla dolu halde kampımıza dönerken, bizi bir kez daha nehir kıyısına indirecek bir şey oldu. Bu seferki gerçekten de bir insandı ve bir sandalın üzerindeydi. Herhangi bir zamanda Tuna üzerinde ufak bir sandal bulunması alışılmadık bir görüntüydü, ama özellikle bu terk edilmiş bölgede ve sular da kabarmışken, gerçekten de olay sayılacak kadar beklenmedik bir şeydi bu. Durduk ve baktık.

Azalmakta olan güneş ışığından mı, yoksa harika bir biçimde aydınlanan sudaki kırınım yüzünden miydi, bilemiyorum, ama nedeni ne olursa olsun, bakışlarımı uçuşan görüntü üzerinde sabit bir şekilde odaklamakta güçlük çekiyordum. Ancak bu, uzun bir kürekle yönetmeye

çalıştığı düz dipli bir sandalda ayakta duran bir adamdı ve karşı sahile doğru inanılmaz bir hızla sürükleniyordu. Bizim bulunduğumuz tarafa baktığı açıktı, ama uzaklık o kadar fazla ve ışık o kadar belirsizdi ki, adamın ne yapmaya çalıştığını kestirmemiz olanaksızdı. Bana ellerini kollarını sallayıp işaret ediyormuş gibi göründü. Öfkeyle bir şeyler haykıran sesi suyun öte yanından bize kadar ulaştı, ancak rüzgâr tek bir sözcüğün anlaşılmasına bile izin vermeyecek biçimde sesi boğdu. Manzaranın bütününde -adamda, sandalda, işaretlerde ve seste— bende nedenini çıkaramadığım bir etki yapan tuhaf bir şeyler vardı.

"Haç çıkartıyor!" diye bağırdım. "Bak, haç işareti yapıyor.”

İsveçli, gözlerini eliyle gölgeleyip adamın uzaklaşmasını seyrederken, "Sanırım haklısın," dedi. Adam bir anda ortadan kaybolmuş, güneşin nehri bir dirsekte yakaladığı ve kızıl bir güzellik duvarına dönüştürdüğü söğüt denizinde erimişti. Sis de yükselmeye başlamıştı ve bu yüzden hava pusluydu.

"Ama gece çökerken bu kabarmış nehirde ne arıyor olabilirdi?" diye mırıldandım, biraz da kendi kendime. "Böyle bir zamanda nereye gidiyordu ve o işaretlerle ve bağırmalarla ne anlatmak istedi? Sence bizi bir şey hakkında uyarıyor olabilir mi?"

"Dumanımızı gördü ve muhtemelen bizim hayaletler olduğumuzu sandı," diye güldü arkadaşım. "Şu Macarlar her türlü zırvaya inanırlar: Pressburg'daki satıcı kadının insanların dünyası dışındaki varlıklara ait saydığı bu bölgeye kimsenin gelmediği konusunda bizi nasıl uyardığını anımsasana. Sanırım periler ve hayaletler, üstelik büyük bir olasılıkla iblislere de inanıyorlardır. Sandaldaki o köylü hayatı boyunca ilk kez adada bir adam görmüş olmalı," diye ekledi kısa bir aradan sonra, "ve bu da onun ödünü kopardı, hepsi bu."

İsveçlinin ses tonu inandırıcı değildi ve tavırları her zaman taşıdığı bir şeyden yoksun gibiydi. Ne olduğunu tam olarak söyleyemesem de, konuşurken değişikliği hemen fark ettim.

"Yeterince hayal güçleri olsaydı," diye yüksek sesle güldüm ve elimden geldiğince çok ses çıkarmaya çalıştığımı anımsıyorum," bu adayı antik çağların yaşlı tanrılarıyla doldurabilirlerdi. Romalılar bu bölgeyi tapınaklar, kutsal korular ve başlıca tanrılarıyla az çok donatmış olsalar gerek."

Konu burada kapandı ve işimizin başına döndük, çünkü arkadaşım hayal gücüne dayalı sohbetlere kural olarak açık değildi. Dahası, tam o anda onun hayal gücünün fazla olmamasından dolayı duyduğum memnuniyeti anımsıyorum,- duygulara kapalı ve pratikçi yapısı bana aniden huzur verici ve rahatlatıcı gelmişti. Bunun imrenilecek bir özellik olduğunu düşündüm,- çağlarcalarda bir kızılderili gibi dümen oynatabilir, tehlikeli köprüleri ve girdapları bir kanonun üzerinde tanık olduğum herhangi bir beyaz adamdan daha ustaca aşabilirdi. Serüven dolu bir yolculuk için eşsiz bir ortak, beklenmeyen şeyler olduğunda ise bir güç kulesiydi. Kollarındaki çalı çırpı yığınının altında (benimkinin iki katıydı) sendelerken, güçlü yüz hatlarına ve kıvırcık saçlarına baktım ve bir rahatlama hissi duydum. Evet, İsveçlinin olduğu gibi olmasından ve demek istediğinden daha fazlasını ima etmeyen sözler sarf etmesinden belirgin bir biçimde memnundum.

Kendince bazı düşünceleri varmışçasına ve içini çekerek yükünü yere bıraktı ve "Yine de nehir hâlâ yükseliyor," dedi. "Böyle giderse bu ada iki gün içinde suların altında kalır."

"Şu rüzgâr bir dinseydi keşke," dedim, "nehir umrumda bile değil."

Suların yükselmesi gerçekten de bizim için pek korkutucu sayılmazdı,- on dakika içinde yola çıkabilirdik ve su ne kadar çok olursa aldığımız zevk de o kadar artıyordu. Çünkü suların yükselmesi akıntının

hızlanması ve sık sık kanomuzun tabanını yırtma tehditinde bulunan hain çakıl yataklarının yok olması anlamına geliyordu.

Beklentilerimizin aksine, güneşin batışıyla birlikte rüzgârın hızında düşme olmadı. Üstelik karanlıkla birlikte daha da artmış gibiydi, başımızın üzerinde uluyor ve çevremizdeki söğütleri saman gibi savuruyordu. Bazen buna tüfek patlamasına benzer garip sesler karışıyor ve sularla adanın üzerine korkunç yumruklar iniyordu. Bu bana bir gezegenin, eğer duyabilseydik, uzayda ilerlerken çıkartacağı sesleri düşündürdü.

Ama gökyüzü bulutsuzdu ve yemekten kısa bir süre sonra doğu yönünden yükselen ay nehri ve uğuldayan söğütleri günışığı kadar parlak bir ışıkla yıkamaya başladı.

Ateşin yanındaki kumlu zeminde pipolarımızı tüttürüp gecenin seslerini dinleyerek ve şimdiye kadar yapmış olduğumuz yolculukla bundan sonraki planlarımız hakkında neşe içinde konuşarak uzandık. Haritamız çadırın kapısında açık duruyordu, ama şiddetli rüzgâr onu incelememizi zorlaştırdı ve bunun üzerine biz de perdeyi indirip feneri söndürdük. Ateşin dumanlı ışığı birbirimizin yüzünü görmemiz için yeterliydi ve kıvılcımlar başımızın üzerinden havai fişekler gibi uçuşuyordu. Nehir birkaç metre geride çağıldayıp tıslıyor ve zaman zaman şiddetli bir çarpma sesi kıyının bir parçasının daha sulara karıştığını bildiriyordu.

Sohbetimizin Kara Ormanlardaki ilk kamplarımızda gördüklerimiz ve yaşadıklarımızla ve şu andaki konumuzdan tamamen farklı konularla ilgili olduğunun farkına vardım, çünkü ikimiz de şu andan gerektiğinden daha çok söz etmiyorduk... sanki kamptan ve orada olanlardan bahsetmemek konusunda anlaşmış gibiydik. Örneğin, ne su samuru ne de sandaldaki adam bir kez bile söz konusu edilme onuruna erişemediler, oysa normal olarak gecenin büyük kısmını bu gibi konulara ayırırdık. Böyle bir yerde bunlar elbette ki önemli olaylardı.

Odunun kıtlığı ateşi yanar halde tutmayı bir sorun haline getirmişti, çünkü ne yanda oturursak oturalım dumanları yüzümüze savuran rüzgâr, aynı zamanda zoraki bir cereyan yaratmaya da yardımcı oluyordu. Karanlığın içine sırayla araştırma gezileri düzenledik ve İsveçli'nin getirdiği yakacak miktarı bende sürekli olarak onu bulmak için inanılmaz derecede uzun bir zaman harcadığı düşüncesini doğurdu,- aslında yalnız başıma kalmaya pek aldırmıyordum, ama yine de çalıların arasında aranma ya da ayışığı altında kaygan sahille cebelleşme sırası hep bendeymiş gibi görünüyordu. Rüzgâr ve suyla -hem de ne rüzgâr ve ne su!- savaşarak geçen uzun gün ikimizi de yormuştu ve programımız erkenden yatmaktı. Yine de çadıra girmek için bir harekette bulunmuyorduk. Ateşe göz kulak olup havadan sudan konuşarak, çevremizdeki sık söğütlere göz gezdirerek ve rüzgârla suların gürültüsünü dinleyerek orada uzanıyorduk. Çeremizin ıssızlığı iliklerimize dek işlemişti ve sessizlik doğal görünüyordu, çünkü bir süre sonra kendi seslerimiz bile bir parça gerçeküstü ve zorlama çıkmaya başlamıştı,- fısıldamanın daha iyi bir iletişim biçimi olacağını düşünüyordum ama doğayla karşılaştırıldığında her zaman oldukça tuhaf kaçan insan sesi şimdi neredeyse gayrimeşru bir şeyler taşımaya başlamış gibiydi. Bu, kilisede ya da başkalarının konuştuklarınızı duymasının yasaya uygun ya da en azından pek güvenli olmadığı bir yerde yüksek sesle konuşmaya benziyordu.

Bir milyon söğüdün arasında kurulmuş, bir fırtınayla sürüklenen ve aceleci derin sularla çevrili bu ıssız adanın uğursuzluğu sanırım ikimizi de etkilemişti. İnsan ayağı değmemiş, hatta neredeyse insanların tanımadıkları bir yerde, ayın altında, insan etkisinden uzakta, başka ve yabancı bir dünyanın, sadece söğütlerin ve onların ruhlarının mesken tuttukları bir dünyanın sınırında uzanıyordu. Biz de, gözüpekliğimizle onu istila etmek, hatta ondan yararlanmak cüretini göstermiştik. Kumda, ayaklarım ateşe doğru uzatılmış olarak yatar ve yaprakların arasından yıldızları seyrederken,

adanın gizeminin gücünden daha öte bir şey beni harekete geçirdi. Ateş için odun toplamak üzere son kez ayağa kalktım.

"Bu söndüğünde," dedim kararlılıkla, "çadıra gireceğim." Çevremizdeki gölgelerin içine doğru yürürken arkadaşım beni tembel tembel seyrediyordu.

Düşgücü zayıf birisi için o gece tuhaf biçimde algıya ve duyumsananların dışındaki şeylere karşı açık olduğunu düşündüm. O da çevrenin güzelliğinden ve ıssızlığından etkilenmişti. Ondaki bu garip değişimden dolayı pek de memnun olmadığımı anımsıyorum ve çalı çırpı toplamak yerine ay ışığının nehir ve ada üzerinde daha rahatlıkla görülebildiği adanın diğer ucuna yollandım. Birdenbire üzerime yalnız kalma arzusu çökmüştü,- daha önceki korkum hem de şiddetle geri dönmüştü,- içimde yüzleşmek ve iyice irdelemek istediğim bulanık bir his vardı.

Kumsalın dalgaların içine doğru uzandığı kısma geldiğimde çevrenin büyüsü beni afallatırcasına çöktü üzerime. Sadece bir "manzara" bu etkiyi sağlayamazdı. Burada daha fazlası, rahatsız edici bir şeyler vardı.

Göz alabildiğine uzanan yabanıl sulara baktım,- fısıldaşan söğütleri seyrettim yorulmak bilmeyen rüzgârın durmaksızın çarpışını duydum,- her biri ve hepsi kendilerine özgü bir biçimde, içimdeki bu tuhaf huzursuzluk duygusunu doğurmaktaydı. Ama özellikle söğütler: sonsuza dek kendi aralarında çene çalıp konuşuyor, arada bir gülüyor, keskin bir sesle bağırıyor, bazen iç çekiyorlardı... ama hakkında bu kadar çok laf ettikleri şey işgal ettikleri ovadaki yaşamın sırlarına tamamen ilgisizdi ve benim tanıdığım dünyayla yabanıl ama sevecen doğaya kesinlikle yabancıydı. Yaşamın başka bir boyutundan ve bambaşka bir evrimden gelen ve belki de sadece kendilerinin bildiği bir sırrı tartışan varlıkları çağrıştırıyorlardı. Onların işgüzarca hareket etmelerini, büyük ve yapraklı başlarını tuhaf biçimde sallamalarını, sayısız yapraklarını rüzgâr olmadan bile

titretmelerini seyrettim. Canlıymışçasına kendi istemleriyle hareket ediyorlardı ve hesap edilemez bir yöntemle benim olağandışıya karşı olan duyarlılığımı kışkırtıyorlardı.

İşte ayışığında kampımızı çepeçevre kuşatmış ve sayısız gümüş mızrağı meydan okurcasına sallayan dev bir ordu gibi duruyorlardı orada.

Ortamın psikolojisi, en azından bazı zihinler için, çok canlıdır,- özellikle de gezginlerin kamp yerlerini kabul veya red pusulaları' vardır. İlk başta bu çok belirgin olmayabilir, çünkü çadır ve yemek hazırlıkları bunu engeller, ama ilk molada -genellikle yemekten sonradır- gelir ve kendini tanıtır. Bu söğütlü kampın pusulası da şimdi bana kuşku götürmeyecek kadar açık görünüyordu,- izinsiz girmiş, davetsiz konuklardık ve istenmiyorduk. Orada durmuş bakınırken üzerime bir yabancılaşma duygusu çöktü. Varlığımızın istenmediği bir bölgenin sınırım aşmıştık. Bir gecelik konaklamamız hoş görülebilirdi,- ama uzun ve araştırıcı bir ziyaret... Hayır! Ağaçların ve yabanın bütün tanrıları adına, hayır! Bu ada üzerindeki ilk insanlardık ve istenmiyorduk. Söğütler bize karşıydı!

Bu gibi tuhaf düşünceler, nereden doğduğunu bilmediğim garip fikirler, ben durmuş dinlerken zihnimi doldurdu. Ne olurdu, diye düşündüm, her şeye rağmen bu söğütler, bütün bu söğütler gerçekten canlı olsalardı,- topraklarını işgal ettiğimiz tanrılar tarafından yönetilen bir yaratıklar sürüsü gibi ansızın ayaklansalar ve geceleyin başımıza çöküp bizi engin bataklıklara sürselerdi... ve sonra sakinleşselerdi! Bakarken, gerçekten hareket ettiklerini, sonunda koşmaya başlamalarını sağlayacak rüzgârı bekleyerek düşmanca bir araya toplandıklarım hayal etmek çok kolaydı. Görünüşlerinin az da olsa değiştiğine, saflarının derinleştiğine ve daha da sıklaştıklarına yemin edebilirdim.

Yukarıdan bir gece kuşunun hüzünlü, tiz çığlığı geldi ve üzerinde durduğum ve altı akıntıyla oyulmuş olan kıyı parçası birdenbire koca bir şapırtıyla nehre düşünce, az kaldı dengemi kaybediyordum. Tam zamanında

geri kaçtım ve zihnime doluşan ve büyülerini üzerime salan tuhaf fikirlerime gülmeye çabalayarak, yeniden çalı çırpı aramaya başladım. İsveçli'nin ertesi sabah erkenden gitme önerisini anımsadım ve tam onunla aynı görüşte olduğumu düşünüyordum ki, şaşkınlıkla arkamı döndüm ve düşüncelerimin öznesinin tam karşımda durmakta olduğunu gördüm. Oldukça yakınımdaydı. Suyun ve rüzgârın uğultusu yaklaşmasını maskelemişti.

"Gideli uzun zaman oldu," diye bağırdı rüzgâra karşı, "başına bir şey geldiğini sandım."

Ama sesinin tonu ve gözlerindeki belirli bir bakış beni sözlerinden daha çok rahatsız etmişti ve ansızın çıkagelmesinin nedenini anlamıştım. Neden, buradaki büyünün onun da ruhuna işlemiş olmasıydı ve yalnız kalmaktan hoşlanmamıştı.

Ay ışığı altında kabaran suları göstererek "Nehir hâlâ yükseliyor," diye bağırdı, "ve rüzgâr tek kelimeyle berbat!"

Her zaman aynı şeyleri söylerdi, ama sözlerine anlam katan asıl şey bir arkadaş için yalvarışıydı.

"Çadırımızın çukurda olması şans," diye yanıt verdim bağırarak. "Sanırım dayanacaktır." Çalı çırpı bulmanın zorluğu üzerine bir şeyler geveleyerek yokluğumu mazur göstermeye çalıştım, ama rüzgâr sözlerimi yakaladı ve onları nehrin karşı yakasına savurdu,- bu yüzden arkadaşım neden bahsettiğimi duyamadı, ama başını sallayarak dalların arasından bana baktı.

"Buradan başımıza bir felaket gelmeden kurtulursak şanslıyız demektir!" diye seslendi ya da buna benzer bir şeyler söyledi,- düşüncelerini sözcüklere aktardığı için ona kısmen kızdığımı anımsıyorum, çünkü benim hissettiğim de tam olarak buydu. Bir yerlerde pusuya yatmış bir felaket vardı ve içimde uğursuz bir önsezi kabarmıştı.

Ateşin yanına döndük ve ayaklarımızla karıştırarak son kez canlandırdık. Çevremize son bir bakış fırlattık. Rüzgâr olmasaydı eğer, sıcaklık rahatsız edecekti. Bu düşüncemi söze aktardım ve arkadaşımın yanıtının bana ne kadar tuhaf geldiğini anımsıyorum: Bu 'şeytansı rüzgârdansa' sıcağı, normal Temmuz havasını yeğleyeceğini söylemişti!

Gece için her şey hazırdı,- kano çadırın yanında, iki sarı küreği de altına yerleştirilmiş olarak, ters çevrilmişti,- erzak torbası bir söğüt dalına asılıydı ve yıkanmış tabaklar sabah kahvaltısına hazır halde ateşin uzağına konulmuştu.

Ateşin son közlerini de boğduk ve çadıra girdik. Çadır kapısının önü açıktı ve dalları, yıldızları ve beyaz ay ışığını görebiliyordum. Uyku usulcacık gelip yumuşak ve harikulade unutturuculuğuyla her şeyi örterken, titreşen söğütler ve rüzgârın gergin, ufak evimize indirdiği ağır darbeler anımsadığım son şeyler oldular.

**II**

Birdenbire kendimi uyanmış, kumlu yatağımın üzerinden çadır kapısından dışarı çıkarken buldum. Çadır bezine tutturduğum saatime baktım ve parlak ay ışığında saatin geceyarısını geçmiş olduğunu gördüm,- yeni bir günün eşiğindeydik, demek ki birkaç saat uyumuştum, İsveçli yanımda hâlâ uyuyordu,- rüzgâr eskisi gibi uluyordu,- bir şey kalbimi sıkıştırıyor ve beni ürkütüyordu. Hemen yakınımda olup biten bir şeyler var gibiydi.

Çabucak doğruldum ve dışarı baktım. Ağaçlar, rüzgâr çarptıkça oraya buraya şiddetle sallanıyorlardı, ama bizim ufacık yeşil çadırımız çukurunda güvenlik içinde duruyordu, çünkü rüzgâr kendini öfkelendirecek bir müdahaleye maruz kalmadan üstümüzden geçip gidiyordu. Ancak içimdeki sıkıntı geçmedi ve eşyalarımızın güvende olup olmadıklarını

denetlemek için çadırdan emekleyerek çıktım. Arkadaşımı uyandırmamaya özen gösteriyordum. Üzerimde tuhaf bir heyecan vardı.

Dört ayak üzerinde dışarı çıkmak üzereydim ki gözlerim karşımdaki çalıların tepelerinde kıpırdamakta olan yapraklarıyla birlikte gökyüzüne karşı şekiller çizdiğini gördü. Kalçalarımın üzerine oturup baktım. Kesinlikle inanılmazdı,- ama orada, karşımda ve kısmen de yukarıda, söğütlerin arasında belirsiz şekiller vardı ve dallar rüzgârda sallanırken bu şekiller çevresinde toplanıyor, ayın altında sanki süratle değişen canavarımsı hatlar oluşturuyor gibiydiler. Onları çok yakınımda, en çok on beş yirmi metre önümde görüyordum.

İlk dürtüm arkadaşımı da uyandırmak ve onun da bunları görmesini sağlamaktı, ama bir şey beni durdurdu... Bunun nedeni, gördüklerimin birisi tarafından desteklenmesini muhtemelen hoş karşılamayacağımı sezmiş olmamdı. Bu arada oturduğum yere bağdaş kurup, sızlayan gözlerle ve hayranlıkla bakıp duruyordum. Tamamen uyanmıştım. Kendi kendime uyumadığımı telkin edişimi anımsıyorum.

Bu dev figürler önce çalıların tepesinde gözüktüler... geniş, bronz renginde, hareketli ve sallanan dallardan tamamen bağımsız. Onları açıkça gördüm ve artık daha sakin bir şekilde incelemeye başlamış olduğum için, insandan çok daha iri olduklarının ve gerçekten de görünüşlerindeki bir şeyin onların hiç de insan olmadıklarını ortaya koyduğunun farkına varmıştım. Kesinlikle sadece ay ışığı altında kıpırdayan dallar değillerdi. Bağımsız olarak gidip geliyorlardı. Sürekli bir akışla topraktan göğe doğru yükseliyor, gökyüzünün karanlığına ulaşır ulaşmaz tamamen gözden kayboluyorlardı. İç içe geçerek bir sütun oluşturmuşlardı ve bacaklarıyla iri gövdelerinin birbirlerinin içinde eridiğini, rüzgârın salladığı ağaçların bükülmeleriyle birlikte eğrilen, kıvrılan ve sarmallar çizen o yılanımsı sütunu yarattıklarını gördüm. Çıplak, akışkan şekillerdi,- çalıların üzerinden, yaprakların arasından geçiyor ve neredeyse canlı bir sütun

halinde gökyüzüne tırmanıyorlardı. Yüzlerini hiç göremedim. Koca koca kıvrılan eğriler halinde salınarak ve derileri üzerinde donuk bir bronz rengiyle durmaksızın yukarı doğru aktılar.

Gözlerimdeki her atomu zorlayarak baktım. Uzun bir süre her an yok olacaklarını, kendilerini dalların hareketine uyduracaklarını ve böylece bir yanılsama olduklarını kanıtlayacaklarını varsaydım. Her yanda bir gerçeklik kanıtı aradım, ama bütün bu süre zarfında gerçeklik standardının artık iyice değişmiş olduğunu anlamıştım. Çünkü bakma sürem uzadıkça bu figürlerin gerçekliklerinden ve canlılıklarından daha da emin oluyordum... bir fotoğraf makinasının ya da biyologların ısrarla arayacakları standartlarda olmasa bile.

Ürkmüyordum, o ana dek hiç tanık olmadığım bir huşu ve merak dolmuştu içime. Bu perili ve ilkel toprakların beden bulmuş temel güçlerine bakıyor gibiydim. Davetsizce burnumuzu sokmamız buradaki güçleri harekete geçirmişti. Sıkıntının nedeni bizdik ve beynim, dünya tarihinin tüm çağlan boyunca insanlar tarafından tanınmış ve tapılınmış bütün ruhların ve tanrıların efsaneleri ve öyküleriyle tıkabasa dolmuştu. Ama, olası herhangi bir açıklamaya ulaşamadan, bir şey beni daha ileri gitmeye zorladı ve kumlara kadar emekleyip orada ayağa kalktım. Yerin çıplak ayaklarımın altında hâlâ sıcak olduğunu hissediyordum,- rüzgâr saçlarımı ve yüzümü örseliyordu,- nehir kulaklarımı ani bir uğultuyla doldurdu. Bütün bunların gerçek olduğunu ve duyularımın normal biçimde çalıştığını kanıtladığını biliyordum. Yine de figürler hâlâ sessizce, heybetle, zaman içinde beni gerçek bir tapınma güdüsüyle dolduran bir incelik ve kuvvet sarmalı halinde, yerden gökyüzüne doğru yükseliyorlardı. Yere kapanıp tapınmam gerektiğini hissettim... Mutlaka tapınmalıydım!

Belki bunu bir dakika içinde yapabilirdim de, ama rüzgâr ansızın beni savuracak kadar kuvvetli esmeye başladı ve sendeleyip düşmeme ramak kaldı. Rüzgâr şiddetiyle düşü üzerimden silkip atar gibiydi. En

azından bana yeni bir bakış açısı kazandırmştı. Figürler hâlâ oradalardı, hâlâ gecenin yüreğinden gökyüzüne yükseliyorlardı, ama mantığım da sonunda işlemeye başlamıştı. Kişisel bir deneyim olsa gerek, diye fikir yürüttüm... daha az gerçek sayılmazlardı, ama yine de kişiseldi. Ay ışığı ve dallar bu resimleri düş gücümün aynasına aktarmak için bir araya gelmişlerdi ve ben bir nedenden dolayı bunları dışa yansıtmış ve nesnelleşmelerini sağlamıştım. Olayın böyle olması gerektiğini elbette biliyordum. Canlı ve ilginç bir varsanının öznesiydim. Cesaretimi topladım ve açık kum adacıklarının üzerinde ilerlemeye başladım. Tanrı aşkına, bu gerçekten de bir yanılsama mıydı? Sadece kişisel miydi? Mantığım bilinen dünyanın standartlarına boş yere karşı çıkmıyor muydu?

Sadece uzunmuş gibi görünen bir sürede ve çoğu insanın alışkın olduğu gerçeklik ölçüsünden daha bütün bir ölçüyle, figürlerin büyük sütununun gökyüzüne yükseldiğini biliyordum. Sonra aniden yok oldular.

Bir kez gittiklerinde ve ulu varlıklarının yarattığı şaşkınlık geçtiğinde, buz gibi bir korku vücudumu sardı. Bu ıssız ve perili topraklardaki ezoterik anlam birden içime parladı ve titremeye başladım. Çevreme çabucak bir göz attım, neredeyse paniğe dönüşecek bir dehşet bakışıydı bu ve ümitsizce kaçış yolları aradım,- sonra gerçekten etkili bir şeyler becermek konusunda ne kadar çaresiz kaldığımın farkına vararak sessizce çadıra doğru emekledim ve önce ay ışığındaki söğütlerin görüntüsünü kapatmak için kapı perdesini indirerek bir kez daha kumlu yatağıma uzandım ve ardından da rüzgârın deli edici sesini bastırmak için başımı battaniyelerin altına olabildiğince gömdüm.

## III

Sanki düş görmediğim konusunda beni ikna etmek istercesine, yeniden huzursuz ve rahatsız bir uykuya dalmadan önce, uzun bir süre beklediğimi anımsıyorum,- o zaman bile beynimin sadece en üst tabakası

uyumuştu ve altta bilincini tam olarak kaybetmeyen, tetikte ve nöbette duran bir şey vardı.

Ama ikinci kez ve bu defa gerçek bir dehşet içinde yerimden sıçradım. Beni uyandıran ne rüzgâr ne de nehirdi,- uyuyan parçamın yitene dek küçülmesine yavaş yavaş yaklaşan bir şey neden olmuştu ve kendimi dimdik otururken buldum... dinliyordum.

Dışarıda bir çok pıtırtıdan oluşan bir ses vardı. Uzun bir süredir orada olduklarının farkındaydım ve ilk kez uykumun arasında duyulur hale gelmişlerdi. Sanki hiç uyumamışım gibi sinirli bir şekilde oturdum. Güçlükle nefes alıyordum ve bana bedenimin üzerinde bir ağırlık varmış gibi geliyordu. Gecenin sıcağına rağmen üşüdüğümü hissettim ve ürperdim. Bir şey gerçekten de çadıra bastırıyor ve onu içe doğru itiyordu. Rüzgârın kütlesi miydi bu? Yağmurun pıtırtıları, yaprakların düşüşü mü? Rüzgârın nehirden savurduğu damlaların bir araya gelip koca koca damlalar oluşturmuş hali miydi? Hızla bir düzine şey geçti aklımdan.

Sonra birdenbire olayı açıklamıştım: Rüzgâr kavaktan, adadaki tek büyük ağaçtan bir dal koparmıştı. Diğer dallar onu hâlâ tutuyorlardı, ama bir sonraki esintiyle düşecek, bizi ezecekti ve bu arada yaprakları çadırın gergin yüzeyine sürtünüyor ve itiyordu. Perdeyi kaldırdım ve İsveçliye ardımdan gelmesini söyleyerek dışarı fırladım.

Ama dışarı çıkıp doğrulduğumda, çadırın üzerinde hiçbir şey olmadığını gördüm. Asılı bir kavak dalı da yoktu,- yağmur veya serpinti de,- çadıra hiçbir şey yaklaşmıyordu.

Soğuk, gri bir ışık çalıların arasından süzüldü ve hafifçe parlayan kumlarda durdu. Yıldızlar tam yukarımızda gökyüzünü dolduruyorlardı ve rüzgâr tüm görkemiyle uğulduyordu,- ama ateşten hiçbir parıltı gelmiyordu ve ağaçların arasından doğunun çizgi çizgi kızarmakta olduğunu seçebildim. Daha önce yükselen şekilleri seyrederek orada durmamın

üzerinden birkaç saat geçmiş olmalıydı ve o anın anısı şimdi ürkütücü biçimde, bir kabus gibi geldi aklıma. Ah, o hiç durmadan ortalığı kasıp kavuran rüzgârı hissetmek beni ne kadar da yoruyordu! Yine de, berbat bir gecenin bitkinliğini taşımama rağmen, sinirlerim de aynı dur durak bilmez kavrayışla sızlıyor ve dinlenmeye yönelik tüm düşüncelerimi ıskartaya çıkarıyordu. Nehrin biraz daha yükselmiş olduğunu gördüm. Gürültüsü havayı dolduruyordu ve esintiyle gelen bir serpinti ince gece gömleğimin üzerinden kendini hissettirdi.

Yine de hiçbir yerde telaşa neden olacak en ufak bir kanıt bulamadım. Dikkatlice çevreme bakındım: ters çevrilmiş kano, sarı kürekler... iki taneydiler, emindim,- ağaçta asılı duran erzak torbası ve yedek fener,- çevremi dolduran, her şeyi saran, o sonu olmayan, titreşen söğütler. Bir kuş sabah şarkısına başladı ve alacakaranlıkta bir ördek sürüsü kanat çırparak geçti. Kuru ve batıcı kumlar, çıplak ayaklarımın altında, rüzgârın etkisiyle dönüp duruyorlardı.

Çadırın çevresini dolandım, sonra nehrin ilerisini görebilmek için çalıların biraz içine girdim ve şafağın solgun ışığında ufka dek uzanan, hayaletimsi ve gerçeküstü görünen sonu gelmez çalı denizini görünce aynı derin, ama belirsiz huzursuzluk doldurdu içimi. Yavaşça, hâlâ beni uyandıran o tuhaf pıtırtı sesleri ve çadırın üzerindeki basınçla kafa yorarak rastgele yürüdüm. Rüzgârdı herhalde, diye düşündüm —gevşek ve kızgın kumlara vuran, kuru parçacıkları çadıra çarpan rüzgâr- narin çadırımıza öfkeyle vuran rüzgâr.

Yine de bütün bu zaman zarfında sinirliliğim ve keyifsizliğim giderek artmıştı.

Adanın uzak kıyısına geçtim ve kıyı çizgisinin gece boyunca nasıl değişmiş olduğunu ve nehrin hangi kum kütlelerini söküp götürdüğünü gözlemledim. Ellerimi ve ayaklarımı serin suya soktum ve alnımı ıslattım. Gökyüzünde şimdiden güneşin pırıltısı ve yaklaşmakta olan günün hoş

tazeliği vardı. Geri dönüşte, havaya yükselen sütunları gördüğüm çalıların altından özellikle geçtim ve çalıların tam ortasında kendimi birdenbire bir dehşet duygusuna kapılmış buldum. Büyük bir şekil gölgeliklerde hızla hareket etti. Yanımdan bir şey geçti, tıpkı bir insan gibi...

Beni bir kez daha ilerlemeye başlatan rüzgârın sersemletici tokadı oldu ve bir kez boş araziye çıktığımda içimdeki dehşet duygusu garip biçimde kayboldu. Rüzgâr çevremde dolanıyor, dediğimi anımsıyorum kendi kendime,- çünkü rüzgârlar ağaçların altında sanki iri varlıklarmış gibi hareket ederler. Bununla birlikte yüreğimi saran öylesine bilinmeyen ve dipsiz bir korkuydu ve daha önce hissetmiş olduğum her şeyden öyle farklıydı ki, en kötü etkilerini törpüleyecek bir huşu ve hayret uyandırdı bende,- adanın ortasında, doğmakta olan güneşin kızarttığı nehrin büyük bir bölümünü görebileceğim bir noktaya vardığımda, manzaranın güzelliği öylesine büyüleyiciydi ki, içimde vahşi bir özlem uyandı ve neredeyse boğazımdan dışarı bir çığlık fırlıyordu.

Ama bu çığlık hiçbir zaman dile getirilmedi,- gözlerim arka taraftaki düzlüğe çevrilir ve söğütlerin arasına yarı gizlenmiş olan küçük çadırımızı fark ederken, dehşet verici bir keşifte bulundum ki dolanan rüzgârın oluşturduğu korku bunun yanında hiç sayılırdı.

Çünkü, manzaranın yerleşiminde her nasılsa bir değişiklik olduğunu fark etmiştim. Bakış açım değildi bana bu değişik görünümü sunan, çadırın söğütlere karşı olan konumunda gerçekten bir farklılık vardı. Çalılar şimdi kesinlikle daha kalabalık ve daha yakındı... gereksizce, tatsızca yakın. Daha yakınımıza gelmişlerdi!

Sürekli yer değiştiren kumların üzerinden sessiz adımlarla kayarak, yumuşak ve acelesiz hareketlerle fark edilmeden süzülen söğütler, gece daha yakma gelmişlerdi. Ama onları kıpırdatan rüzgâr mı olmuştu, yoksa kendi başlarına mı hareket etmişlerdi? Sonsuz sayıdaki pıtırtıyı ve çadırla yüreğimin üzerindeki dehşet içinde uyanmama neden olan basıncı

anımsadım. Kumlu tümseğin üzerinde ve rüzgârda ayakta durmakta bir an için zorlanarak bir ağaç gibi sallandım. Karşımda kişisel bir hareket, kasti bir plan, saldırganca bir düşmanlık olgusu yatıyordu ve bu benim korkudan kaskatı kesilmeme neden olmuştu.

Sonra tepkim çabucak geldi. Fikir öylesine garip, öylesine inanılmazdı ki, gülmemek için kendimi zor tuttum. Ama kahkaham gibi çığlığım da sessiz kaldı, çünkü zihnimin bu tür tehlikeli hayallere ne kadar yatkın olduğunu bilmem, saldırının bedenlerimize değil, zihinlerimize olacağı ve yakında başlayacağı korkusunu da beraberinde getirmişti.

Rüzgâr beni bir o yana bir bu yana itiyordu ve güneş sanki acele etmişçesine belirdi ufukta,- çünkü saat dördü geçmişti ve o kum tepeciğinde, söğütlerin yanına gitmekten korkarak, sandığımdan da uzun bir süre kalmış olmalıydım. Sessizce, gizlice, önce çevreme bezgin bir bakış daha fırlatıp -evet, itiraf ediyorum- birkaç ölçüm daha yaparak, çadıra geri döndüm. Çadırla söğütler arasındaki uzaklığı sıcak kumların üzerinde adımladım ve en kısa arayı özellikle not ettim.

Sinsice girdim battaniyelerimin arasına. Görünüşe bakılırsa arkadaşım hâlâ horuldayarak uyuyordu ve bunun böyle olmasından memnundum. Deneyimlerimin paylaşılmamış olması kaydıyla, belki bir şekilde bulabilirdim onları yadsıyacak kuvveti. Gün ışığında kendimi hepsinin de kişisel bir yanılsama, bir gece fantezisi, coşkun düş gücümün dışavurumu olduğuna ikna edebilirdim.

Beni rahatsız edecek başka bir şey olmadı ve derhal uykuya daldım... o kadar bitkindim. Ama sonsuz sayıdaki pıtırtının tuhaf gürültüsünü yeniden duymaktan ya da soluğumu kesen o basıncı yüreğimin üzerinde hissetmekten hâlâ korkuyordum.

## IV

Arkadaşım beni derin bir uykudan uyandırıp yulaf lapasının hazır olduğunu ve yıkanmak için de zamanımın bulunduğunu söylediğinde, güneş gökyüzünde iyice yükselmişti. Kızaran jambonun muhteşem kokusu çadırın kapısından içeri doluyordu.

"Nehir hâlâ yükseliyor," dedi, "akıntının ortasındaki birkaç ada tamamen yok olmuş durumda. Kendi adamız da epey küçülmüş."

"Hiç yakacak kaldı mı?" diye sordum mahmur mahmur.

"Odun ve ada yarın boğucu sıcakta bitmiş olacaklar," diyerek güldü, "ama o zamana dek olan bize yeter."

Adanın gerçekten de gece boyunca büyüklük ve şekil yönünden oldukça değişmiş olan ucundan suya daldım ve bir an içinde çadırın hizasına, karaya ilk çıktığımız yere sürüklendim. Su buz gibiydi ve kumsallar, hızlı bir trenden görünen manzara gibi uçuyordu önümde. Bu koşullar altında banyo yapmak oldukça yorucu bir işti ve gecenin dehşeti beynimden buharlaşarak temizlenmişe benziyordu. Güneş yakıcı biçimde parlıyordu,- hiçbir yönde tek bir bulut bile göze çarpmıyordu,- ancak rüzgâr bir nebze olsun hafiflememişti.

İsveçlinin sözleriyle neyi ima ettiği ansızın bir şimşek gibi çaktı beynimde... kamp yerini alelacele terk etmek istemediğini ve fikrini değiştirdiğini belirtiyordu. "Yarına dek yeter..." Adada bir gece daha kalacağımızı varsaymıştı! Bu bana garip geldi. Bir gece önce tam tersini yapmaya ne kadar da hevesliydi! Bu değişiklik nasıl olmuştu?

Gümbürtüyle ve rüzgârın tavamıza boşalttığı serpinti bulutları ile kıyılardan büyük parçaların kopması kahvaltı sırasında oldu ve yol arkadaşım sürekli olarak Viyana — Budapeşte buharlı gemilerinin suların yükselmesi sırasında kanalı bulmakta nasıl zorlandıklarından bahsedip durdu. Ama onun zihninin durumu beni nehirden ya da buharlı gemilerin çektikleri zorluklardan daha çok ilgilendiriyor ve tedirgin ediyordu. Dün

geceden bu yana her nasıl olduysa değişmişti. Tavırları farklıydı... bir parça heyecanlı, bir parça utangaçtı ve sesiyle hareketlerinde kuşkulu bir hava vardı. Şimdi bunu soğukkanlılıkla nasıl betimleyeceğimi bilmiyorum ama o sırada tek bir şeyden, yani onun korkmuş olduğundan emin olduğumu anımsıyorum.

Kahvaltıda çok az yedi ve ilk defa piposunu tüttürmedi. Haritayı yanına sermişti ve işaretleri incelemekle meşguldü.

Onu her ne pahasına olursa olsun kısmi bir itirafa zorlayacak bir açılışı dolaylı olarak deneyerek "Bir saat içinde yola çıksak iyi olur," dedim. Oysa yanıtı beni hem rahatsız etmiş, hem de şaşırtmıştı: "Pekala! Tabii eğer izin verirlerse."

"Kim bize izin verecek? Doğa güçleri mi?" diye aceleyle sordum, sahte bir kayıtsızlıkla.

"Bu korkunç yerin güçleri her kimlerse" diye yanıtladı gözlerini haritadan ayırmadan. "Eğer dünyada bir yerleri varsa, tanrılar kesinlikle burada olmalılar."

"Doğa her zaman gerçek ölümsüz olandır," diye yanıtladım elimden geldiğince samimiyetle gülmeye çalışarak,- ama arkadaşım bana ciddiyetle bakıp dumanın arasından konuşmaya başladığında, yüzümün asıl duygularımı yansıttığının pekala farkındaydım.

"Daha fazla felakete uğramadan buradan uzaklaşabilirsek şanslı sayılırız."

Bu kesinlikle korktuğum şeydi ve kafamdaki soruyu neredeyse doğrudan sorma noktasına gelmiştim. Bu, diş hekiminin dişi çekmesine razı olmamak gibi bir şeydi,- her halükarda çekilmesi gerekiyordu ve gerisi roldü.

"Daha fazla felaket mi? Neden, ne oldu ki?"

"Bir kere... dümen kolu kaybolmuş," dedi yavaşça.

"Dümen kolu kaybolmuş," diye yineledim fazlasıyla heyecanlanarak,- çünkü bu bizim dümenimizdi ve dümen kolu olmadan kabarmış Tuna'da ilerlemeye kalkışmak intihar demekti. "Ama ne..."

"Ayrıca kanonun dibinde bir yırtık var," diye ekledi sesi içtenlikle titreyerek. Orada, güneşin sıcaklığı altında ve yanan kumların üzerinde çevremize çöken dondurucu havanın farkındaydım. Onu izlemek üzere ayağa kalktım, çünkü başını hafifçe sallamış ve ateşin öte tarafında birkaç metre ilerideki çadıra doğru yürümeye başlamıştı. Kano, onu gece gördüğüm gibi, kaburgaları dışarıda ve kürekler, daha doğrusu kürek, yanında olmak üzere duruyordu.

"Sadece bir teki var," dedi küreği eline alarak, "ve işte tabandaki pırtık."

Ona daha birkaç saat önce orada iki kürek olduğunu gördüğümü söylemek için sözcükler dilimin ucuna kadar geldi, ama bir an düşündüm ve sustum. Daha iyi görmek için yaklaştım.

Kanonun dibinde uzun ve düzgün bir yarık açılmıştı ve bir parça tahta dışarı fırlamıştı,- sanki keskin bir taş ya da dal kanoyu boylamasına yatmıştı. Biraz incelediğimde yırtığın kanonun içine dek geçtiğini gördüm. Farkına varmadan suya indirmiş olsaydık mutlaka batardı. Başlangıçta su tahtanın deliği kapatacak kadar şişmesini sağlardı, ama akıntıya girdiğimiz anda içeri dolar ve su yüzeyinden asla dört santimden daha yüksek olmayan kano hızla batardı.

"İşte, görüyor musun, bu bir adağı kurban etme çabası," dediğini duydum, benden çok kendi kendine. "Daha doğrusu, iki adağı," diye de ekledi eğilip parmaklarını yırtığın üzerinde dolaştırırken.

Islık çalmaya başladım -tamamen afalladığım vakitlerde yaptığım bilinçsiz bir hareketti bu- ve sözlerine bile bile önem vermedim. Onları saçmalık olarak kabul etmeye kararlıydım.

İncelemesini bitirip doğrulur ve benden başka her tarafa bakarken, "Dün gece yoktu," dedi.

"Karaya çekerken çizilmiştir mutlaka," demek için ıslık çalmayı kestim.

'Taşlar oldukça keskin..."

Ansızın sustum, çünkü tam o anda bana dönmüş ve doğrudan gözlerimin içine bakmaya başlamıştı. Açıklamalarımın ne kadar geçersiz olduğunu ben de en az onun kadar iyi biliyordum. Bir kere, taş maş yoktu.

"Ayrıca, açıklanması gereken bir de bu var," diye ekledi yavaşça, küreği bana doğru uzatıp sapını işaret ederek.

Küreği alıp incelerken yeni ve tuhaf bir duygu dondururcasına sardı benliğimi. Sap baştan aşağı ve güzelce kazınmıştı,- sanki birileri onu özenle zımparalamış ve ilk zorlamada kırılacak kadar inceltmişti.

"Birimiz uykusunda gezmiş ve bunu yapmış olmalı," dedim kekeleyerek, "ya da... ya da rüzgârın devamlı sürüklediği kum tanecikleri aşındırmıştır belki."

"Ah," dedi İsveçli hafifçe gülüp sırtını dönerek, "her şey için bir açıklaman var.”

"Dümen kolunu söken ve onu nehrin dibini boylayacak bir kumluğa fırlatan da aynı rüzgârdır işte," diye bağırdım ardından, bana gösterdiği her şey için bir bahane bulmaya kararlı bir halde.

O da söğütlerin arasında gözden kaybolmadan önce bana bakmak için başını çevirdi ve "Anladım," diye seslendi.

Kişisel amillerin bu akıl karıştırıcı kanıtlarıyla başbaşa kalınca sanırım ilk düşüncem "Bunu ikimizden biri yapmış olmalı ve o kesinlikle ben değilim," olmuştu. Ama ikinci düşüncem, tüm koşullar gözönüne alındığında, bunu ikimizden birinin yapmış olmasının olanaksızlığı şeklindeydi. Arkadaşımın, en az bir düzine benzer yolculukta kendisine güvendiğim dostumun bilerek böyle bir şeyde rol alması aklımın ucundan bile geçmezdi. Bu sarsılmaz ve olağanüstü pratik kişinin ansızın çıldırdığını ve delice emeller peşinde koştuğunu düşünmek bile gülünçtü.

Yine de bu göz kamaştırıcı gün ışığında ve bu yabanıl güzellikte beni en çok rahatsız eden ve korkumu capcanlı ayakta tutan şeyin onun zihninde tuhaf bir değişimin gerçekleşmiş olduğu, sinirli, çekingen ve kuşkucu bir hale geldiği, hakkında ketum davrandığı olayların aslında farkına vardığı, bir dizi gizli ve üstelik sözü edilemez olayı izlediği ve başka bir deyişle bir patlamanın, hem de çok yakın bir gelecekte gerçekleşmesini beklediği gerçeğiydi. Bu, zihnimde sürekli bir sezgi halinde büyüyordu... ama nasıl, bilmiyorum.

Çadırı ve çevresini hızla gözden geçirdim, ama gece aldığım ölçümler değişmemişti. Şimdi ilk kez olarak, kumda, bir çay bardağından geniş ağızlı bir kaseye kadar çeşitli derinlik ve büyüklüklerde, küvet biçimli, derin çukurlar açılmış olduğunu fark ettim. Bu minyatür kraterlerden, hiç kuşkusuz küreğimizin suya fırlatılmasında olduğu üzere rüzgâr sorumluydu. Açıklanamaz gibi görünen tek şey kanodaki yırtıktı,- yine de karaya çekilirken keskin bir şeye takılmış olması da olasıydı. Kıyıda yaptığım araştırma bu savı desteklemedi, ama zekamın 'mantığım' dediğim ve gitgide azalan kısmıyla bu sava sıkı sıkı sarıldım. Bir çeşit açıklama mutlaka gerekiyordu,- tıpkı şu dünyada üzerine düşeni yapmaya çabalayan ve yaşamın zorluklarıyla yüzyüze gelen her bireyin mutluluğu için evrensel düzene ait bir açıklamanın -ne kadar gülünç olursa olsun- gerekli olması gibi. O an için bu benzetme bana çok uygun görünmüştü.

Hemen katran eritmeye koyuldum ve ardından İsveçli dostum da bana katıldı, ama kano en iyi koşullarda ertesi güne kadar yolculuğa hazır olamazdı. Söz arasında dikkatini kumdaki çukurlara çektim.

"Evet," dedi, "biliyorum. Bütün ada onlarla kaplı. Ama sen onları açıklayabilirsin, şüphesiz."

"Rüzgâr, elbette," dedim hiç tereddütsüz. "Yollarda her şeyi çember gibi döndürüp duran ufacık girdapları görmedin mi? Bu kum rüzgâra boyun eğecek kadar gevşek, hepsi bu."

Yanıt vermedi ve bir süre sessizlik içinde çalıştık. Onu göz ucuyla izliyordum ve onun da beni izlediğini düşünüyordum. Büyük bir dikkatle benim duyamadığım ama kendinin duymayı umduğu bir şeyi dinler gibiydi,- sürekli olarak dönüp çalılara, gökyüzüne ve sadece söğütlerin aralarındaki açıklıklardan görülebilen nehre bakıp duruyordu. Bazen elini kulağına götürüp birkaç dakika orada tutuyordu. Ancak bu konuda bana bir açıklama yapmadı ve ben de sormadım. Bu arada, kanodaki yırtığı bir kızılderili becerisiyle tamir ederken, onun bu işle meşgul olmasından da memnundum, çünkü yüreğimde onun söğütlerin yer değiştirmesiyle ilgili bir şeyler söyleyeceğine dair gizli bir korku vardı. Eğer bunu fark etmişse, hayal gücümü artık yeterli bir bahane olarak öne süremezdim.

Bir süre sonra, uzun bir suskunluğun ardından, konuşmaya başladı.

"Ne garip," dedi aceleyle, bir şeyi söyleyip kurtulmak istercesine. "Demek istediğim, hani dün geceki şu su samuru... ne garip!"

Ondan öylesine farklı bir şeyler bekliyordum ki, bu beni tamamen gafil avlamıştı ve başımı sertçe kaldırdım.

"Buraların ne kadar ıssız olduğunu gösteriyor. Su samurları oldukça çekingen yaratıklardır..."

"Tabii ki bunu demek istemiyorum," diye sözümü kesti. "Demek istediğim, sence o gerçekten bir su samuru muydu?"

"Başka ne olabilir, Tanrı aşkına, başka ne olabilir?"

"Biliyorsun, onu senden önce gördüm ve başlangıçta... bir su samurundan çok daha büyük gözüküyordu."

"Sen akıntıdan yukarı doğru bakarken, günbatımı onu büyütmüştür herhalde," diye yanıtladım.

Bir an için, zihni başka düşüncelerle meşgulmüş gibi, boş boş baktı bana.

"Öyle olağandışı sarı gözleri vardı ki," diye devam etti kendi kendine.

"Bu da güneştendi," diyerek güldüm bir parça abartıyla. "Sanırım bundan sonra merak edeceğin şey sandaldaki o adamın da..."

Birden cümleyi tamamlamamaya karar verdim. Başını rüzgâra doğru döndürerek dinlemeye koyulmuştu yine ve yüzündeki ifade durmama neden oldu. Konu kapandı ve sıvama işimize devam ettik. Görünüşe göre benim bitirilmemiş cümlemin farkına varmamıştı. Ancak beş dakika sonra, elinde dumanı tüten katran, kanonun üzerinden fazlasıyla ciddi bir yüzle bana baktı.

"Bilmek istiyorsan," dedi, "kanonun içindekinin ne olduğunu gerçekten de merak ettim. O anda, onun bir insan olmadığını düşünmüştüm. Hepsi aniden su yüzüne çıkmış gibiydi."

Yine yüzüne karşı bir kahkaha attım, ama bu sefer duygularımda biraz da sabırsızlık gerginlik vardı.

"Buraya bak şimdi," dedim, "burası, biz bir şeyler hayal ederek yoldan çıkmadan da yeterince tuhaf. Sandal sıradan bir sandaldı, içindeki

adam sıradan bir adamdı ve ikisi de akıntı boyunca olabildiğince hızlı gidiyorlardı. Ayrıca su samuru da gerçekten su samuruydu, o yüzden bu konuda soytarılık etmeyelim."

Aynı ciddi ifadeyle dosdoğru yüzüme baktı. Hiç alınmamıştı. Sessizliğinden cesaret aldım.

"Ayrıca, Tanrı aşkına," diye devam ettim, "bir şeyler duyuyormuş gibi de davranma, çünkü bu tüylerimi diken diken ediyor ve nehirle şu lanet olası rüzgârdan başka duyulacak hiçbir şey yok."

"Seni salak!" diye yanıtladı alçak, şaşkın bir sesle, "seni su katılmamış salak! Bütün kurbanlar işte böyle konuşur. Sanki sen de en az benim kadar iyi anlamamışsın gibi!" dedi sesinde küçümseme ve bir parça teslim oluşla. "Belki de yapabileceğin en iyi şey susmak ve zihnini olabildiğince sağlam tutmaktır. Kendini kandırmak için yaptığın bu zayıf deneme, yüz yüze gelmek zorunda kaldığında gerçeği daha da zorlaştıracaktır sadece."

Ufacık çabam savuşturulmuştu ve daha fazla söyleyecek bir şey bulamadım, çünkü arkadaşımın sözlerinin doğru olduğunu ve aptal olanın o değil, ben olduğumu çok iyi biliyordum. Maceranın belirli bir aşamasına kadar kolayca benden önde ilerlemişti ve sanırım dışarıda kalmaktan, bu olağanüstü olaylara ondan daha az duyarlı olduğumun kanıtlanmasından ve sürekli olarak burnumun dibinde gelişenlerin tamamen farkında olmayışımdan dolayı biraz kırgındım. Görünüşe göre, o, başından beri bunların farkındaydı. Ama onun bir kurban olması gerektiği ve bizlerin bu gerekliliği yerine getirmek üzere orada bulunduğumuz şeklindeki sözlerinin anlamını tamamen kaçırdım. O andan itibaren rol yapmayı tamamiyle bıraktım, ama yine o andan itibaren korkum sürekli bir şekilde doruğa tırmanmaya başladı.

"Ama bir konuda doğru olabilirsin," diye ekledi İsveçli, konu kapanmadan önce, "ve bu da bunun hakkında konuşmamamızın, hatta bunu düşünmememizin daha hayırlı olacağıdır, çünkü insanın düşündükleri sözlerinde can bulur ve söyledikleri de gerçekleşir."

Kano kurur ve sertleşirken, o öğleden sonrayı balık tutarak, deliği kontrol ederek, çalı çırpı toplayıp, yükselen suyun müthiş akışını seyrederek geçirdik. Arada sırada çalı çırpı yığınları kıyılarımıza sürükleniyor ve biz de onları uzun dallarla avlıyorduk. Kıyılar kocaman yutma ve çarpmalarla sürüklenip gittikçe adamız daha da ufalıyordu. Hava saat dörde kadar görkemli bir şekilde açıktı, o saatten sonra, üç gündür ilk defa, rüzgâr azalma belirtileri göstermeye başladı. Bulutlar güneydoğuda toplanmaya ve oradan tüm gökyüzüne yayılmaya başladı.

Rüzgârın azalmasıyla içimiz rahatladı, çünkü hiç durmayan uğultu ve kükreme sinirlerimizi laçka etmişti. Ancak saat beşte rüzgârın birdenbire tamamen kesilmesiyle çöken sessizlik de bir bakıma aynı derecede sinir bozucuydu. Artık nehrin sesi her şeyi kendi bildiği gibi yönetiyordu: havayı, rüzgârın gürültülerinden daha melodik, ama inanılmaz derecede tekdüze ve derin mırıltılarla dolduruyordu. Rüzgârın yükselen, alçalan, elementlere ait muhteşem bir melodiyi sürekli olarak dile getiren bir dolu notası vardı,- ancak nehrin şarkısı en fazla üç notadan oluşmuştu... rüzgâra yabancı bir kasvette bana, o zamanki sinirli halimde, tıpkı felaket müziği gibi gelen sıkıcı, kalın perdeden notalardı bunlar.

Parlak güneş ışığının aniden çekilmiş olmasının neşeyi getiren her şeyi yanında alıp götürmesi de olağanüstüydü,- bulunduğumuz yer zaten sinsi bir şeylerin varlığını ima eder göründüğünden, değişimler daha tatsız ve belirgindi. Benim için, biliyorum ki, kararan manzara özellikle daha korkutucu bir hal almıştı ve birden çok kere kendimi ayın güneş batışından ne kadar sonra doğuda yükseleceğini ve toplanan bulutların adanın aydınlanmasına engel olup olmayacaklarım hesaplarken buldum.

Rüzgârın geneldeki sessizliğiyle —ancak hâlâ kısa ataklarla kendini belli ediyordu— nehir bana daha kararmış, söğütler birbirlerine daha da sokulmuş gibi göründü. Söğütler de kendilerine özgü, bağımsız bir çeşit hareket içindeydiler, hiç rüzgâr yokken bile kendi aralarında hışırdıyor ve kökten yukarıya doğru tuhaf bir biçimde titreşiyorlardı. Sıradan nesneler bu şekilde bir tehdit savurmaya başladıklarında, hayal gücünü alışılmamış görüntülerden daha fazla etkilerler,- çevremizi sarmış olan bu çalılar da, karanlıkta benim için kendilerine bir şekilde bir amaca sahip canlı varlıklar görüntüsü veren tuhaf bir görünüm almışlardı. Sıradanlıklarının bize karşı kötü niyetli ve düşmanca olan şeyi maskelediğini hissediyordum. Bölgenin güçleri gecenin gelişiyle yakınlaştılar. Adamıza ve özellikle de bizim üzerimize odaklanıyorlardı. Gerçekten tanımlayamadığım düşüncelerim bu olağanüstü yerde kendilerini böyle ifade ediyorlardı.

Öğleden sonra epey uyumuş, böylece huzursuz geçen bir gecenin yorgunluğunu üzerimden atmıştım ama görünüşe göre, bu sadece benim bu tedirgin edici büyüye karşı daha duyarlı olmamı sağlamıştı. Hissettiklerimin gülünç ve çocuksu olduklarını, çok açık psikolojik açıklamaları bulunduğunu ileri sürüp gülerek savaşmaya çalıştım, ama tüm çabama rağmen öylesine güçlendiler ki, geceden, ormanda kaybolmuş bir çocuğun yaklaşan karanlıktan korktuğu gibi korkar oldum.

Gündüz kanoyu su geçirmez bir örtüyle sıkıca kaplamıştık ve İsveçli, kalan tek küreği rüzgâr bizi ondan da mahrum etmesin diye bir ağacın gövdesine sımsıkı bağlamıştı. Saat beşten sonra kendimi güveç ve akşam yemeği hazırlıklarıyla meşgul ettim, o gece yemek pişirme sırası benimdi. Yemeğe lezzet katmak üzere patates, soğan, bir parça domuz yağı ve kabın dibinde daha önceki yemeklerden kalma koyu bir tabaka vardı,- içine siyah ekmek doğrandığında sonuç neredeyse mükemmel olurdu ve bunu erik hoşafı ve süt tozuyla tatlandırılmış koyu bir çay izleyecekti. Elimin altında yeterince çalı çırpı vardı ve rüzgârın kesilmesi işlerimi kolaylaştırmıştı. Arkadaşım tembelce oturmuş beni seyrediyor, dikkatini

piposunu temizlemek ve gereksiz öğütler vermek arasında paylaştırıyordu... bu sonuncusu, izinde olan bir adamın ayrıcalığıydı. Bütün öğleden sonra oldukça sessiz kalmış, ben uyurken kanoyu yeniden yamamakla, çadır iplerini sağlamlaştırmakla ve çalı çırpı toplamakla vakit geçirmişti. Sakıncalı şeyler hakkında daha fazla konuşma geçmemişti aramızda ve sanının yegane sözleri adanın kademeli olarak ufalması ile ilgiliydi; açıklamalarına göre, ada şimdi, ilk geldiğimizin üçte biri kadar kalmıştı.

Güveç tam kaynamaya başlamıştı ki, arkadaşımın, ben fark etmeden gezinmeye çıkmış olduğu kıyıdan beni çağıran sesini duydum. Hemen yanına koştum.

"Gel ve dinle," dedi, "ve ne düşündüğünü söyle." Elini, daha önceleri de yaptığı gibi, külah gibi kulağına götürdü.

Bana merakla bakarak, "Bir şey duyuyor musun?" diye sordu.

Orada birlikte durup, dikkatle dinledik. Önce sadece suyun boğuk notalarını ve çevrintili yüzeyinden yükselen tıslamaları duydum. Söğütler, bir kerelik olsun kıpırtısız ve sessizdi. Sonra kulaklarıma hafif bir ses ulaşmaya başladı, tuhaf bir ses... uzaktaki bir gongun çınlaması gibi bir şey. Karanlığın içinden, karşımızdaki bataklık ve söğüt topluluklarından geliyor gibiydi. Belirli aralıklarla yineleniyordu, ama ne bir çan sesi, ne de uzaktaki bir buharlı teknenin düdüğü olmadığı kesindi. Gökyüzüne yükselen, boğuk madensi notalarını ara vermeksizin tekrarlayan, üst üste vuruldukça yumuşak ve melodik bir hal alan muazzam bir gongun sesinden başka hiçbir şeye benzetemiyordum onu.

"Bunu bütün gün duydum," dedi arkadaşım. "Öğleden sonra sen uyurken bütün adayı kapladı. Peşinden gitmeyi denedim, ama yeterince yakınına ulaşamadım... yerini doğru olarak saptayamadım. Bazen yukarıdaydı, bazen de sanki suyun altından geliyor gibiydi. Bir iki kere,

dışarıda değil de, içimde olduğuna yemin edebilirdim —anlarsın işte— dördüncü boyuttaki bir sesin duyulması gibi."

Sözlerine dikkatimi veremeyecek kadar şaşkındım. Düşünebildiğim herhangi bir tanıdık sesle ilişkisini kurmaya çabalayarak, boş yere dikkatle dinledim. Yön de değiştiriyordu, yakına geliyor, sonra uzaklarda tamamen yok oluyordu. Nitelik olarak uğursuz olduğunu söyleyemem, çünkü bana oldukça melodik geliyordu, yine de onu asla duymamış olmayı dilememe neden olan sinir bozucu bir duygu uyandırdığını da itiraf etmeliyim.

"Şu kum bacalarında esen rüzgâr," dedim, bir açıklama bulmaya kararlı bir şekilde, "ya da fırtınadan sonra çalıların birbirlerine sürtünmeleridir, belki."

"Tüm bataklıktan geliyor," diye yanıt verdi arkadaşım. "Her yönden." Benim açıklamalarımı gözardı etti. "Sanki söğütlerden geliyor gibi..."

"Ama rüzgâr dindi,” diye itiraz ettim. "Söğütler kendi başlarına pek de ses çıkaramazlar, değil mi?"

Yanıtı beni korkuttu, önce bunu beklediğim için ve sonra da içgüdüsel olarak doğru olduğunu bildiğim için.

"Rüzgâr dindiği için onu duyabiliyoruz. Daha önce bastırılıyordu. Bence o bir çığlık, bir şeylere ait..."

Güvecin tehlikede olduğuna dair bir fokurdama sesiyle fırlayarak ateşimin başına koştum, ama aynı zamanda daha fazla konuşmadan ve eğer mümkünse, görüş değiş tokuşundan kaçınmak niyetindeydim. Dostumun yeniden tanrılara veya doğal güçlere ya da daha huzursuz edici bir şeylerden bahsetmeye başlamasından da korkuyordum ve daha sonra olabileceklere karşı kendimi sağlam tutmak niyetindeydim. Bu huzursuz

edici yerden kaçmadan önce yüzleşmemiz gereken bir gece daha vardı ve gecenin neler getireceğini bilmek olanaksızdı.

İştah açıcı karışımı hırsla karıştırırken "Gel de ekmek kes,” diye bağırdım İsveçliye. Güveç kabı ikimiz içinde de aklı başındalığı saklıyordu ve bu düşünce beni güldürdü.

Usulca geldi, erzak torbasını ağaçtan aldı ve gizemli derinliklerini araştırdı, ardından torbanın içindeki ayaklarının dibindeki örtüye boşalttı.

"Çabuk ol!" diye bağırdım,- "kaynıyor."

İsveçli beni şaşkına uğratan bir kahkaha patlattı. Zoraki bir kahkahaydı,- yani büsbütün yapay değil, ama neşesiz.

"Burada hiçbir şey yok!" diye bağırdı, ellerini beline koyarak.

"Ekmek, diyorum."

"Gitmiş. Hiç ekmek yok. Alınmış!"

Uzun kaşığı elimden düşürdüm ve koştum. Torbanın içinde bulunan her şey örtünün üzerindeydi, ama aralarında hiç somun yoktu.

Büyüyen korkumun ölü ağırlığı üzerime çöktü ve beni sarstı. Sonra ben de gülmeye başladım. Yapılacak tek şey buydu,- kahkahamın sesi, arkadaşımınkini de anlamamı sağladı. Fiziksel baskının yarattığı gerilim neden oluyordu buna. .. ikimizden de gelen bu doğal olmayan kahkaha patlamalarına,- bastırılmış kuvvetlerin rahatlama çabasıydı,- geçici bir güvenlik vanasıydı. İkimizin kahkahaları da aynı şekilde, ansızın kesildi.

Hâlâ kendimle uyumlu olmaya ve bir açıklama bulmaya kararlı şekilde, 'Tamamen benim aptallığım!" diye bağırdım. "Açıkçası Pressburg'da ekmek almayı unutmuşum. O çenesi düşük kadın kafamdaki her şeyi sildi ve somunu tezgahın üzerinde bırakmış olmalıyım, ya da..."

"Yulaf ezmesi de bu sabahkinden çok daha azalmış," diye sözümü kesti İsveçli.

Neden dikkatimi oraya çekmek zorunda ki, diye düşündüm öfkeyle.

"Yarına yetecek kadar var," dedim güveci hiddetle karıştırarak, "ve Kornom ya da Gran'da istediğimiz kadar alabiliriz. Yirmi dört saat içinde buradan kilometrelerce uzakta olacağız."

"Umarım... Tanrının izniyle," diye mırıldandı yerdekileri torbaya geri koyarken, aptalca bir gülüşle "tabii önce kurban töreni için adak olarak seçilmezsek," diye de ekledi. Torbayı, sanırım güvenlik için, çadırın içine sürükledi ve onun kendi kendine homurdandığını işittim, ama o kadar belirsizdi ki sözlerini duymazdan gelmenin doğal olacağını düşündüm.

Yemeğimiz su götürmez şekilde kasvetliydi,- neredeyse sessizlik içinde, birbirimizin gözüne bakmaktan kaçınarak ve ateşi harlı tutmaya çalışarak yedik. Sonra yıkandık, gece için hazırlandık ve zihnimizi belirli bir işle meşgul etmeden pipo içerken, gün boyu hissettiğim endişe arttı ve mutlak bir hal aldı. Sanının o anda faal bir korku değildi, ama kaynağının belirsizliği, beni onunla yüzleşsem hissedeceğimden daha çok huzursuz

ediyordu. Bir gongun- kine benzettiğim tuhaf ses şimdi neredeyse kesintisizdi ve gecenin sessizliğini, bir dizi belirgin nota yerine hafif, sürekli bir uğultuyla bölüyordu. Bir an arka tarafta, bir an sonra önümüzdeydi. Bazen solumuzdaki çalılıklardan, hemen sonra ise sağ tarafımızdaki kümelerden geldiğini sanıyordum. Sıklıkla kanat çırpılması gibi yukarıdan geliyordu. Gerçekten de her an her yerdeydi, arkada, önde, yanlarda ve başlarımızın üzerinde,- bizi çepeçevre kuşatıyordu. Ses, hiç şüphesiz tanımın ötesindeydi. Ama bilgim dahilindeki hiçbir şey, bataklık ve söğütlerin o terk edilmiş diyarından yükselen, ardı arkası gelmez o boğulmuş uğultuya benzemiyor.

Benzer bir sessizlik içinde oturup pipolarımızı tüttürdük,- her geçen saniye gerginlik büyüyordu. Bana kalırsa işin en kötü yanı, ne beklememiz gerektiğini bilmememiz ve dolayısıyla savunma için hiçbir hazırlık yapmamamızdı. Hiçbir şeyi tahmin edemiyorduk. Dahası, gün ışığında yapmış olduğum açıklamalar şimdi gelip, aptalca ve tatmin edicilikten uzak doğalarıyla bana işkence ediyorlardı ve yol arkadaşımla açık bir konuşma yapmanın gerekliliği, hoşuma gitse de gitmese de ikimiz için de giderek gerekli bir hale geliyordu. Ne de olsa geceyi birlikte geçirmek ve aynı çadırda uyumak zorundaydık. Onun desteği olmadan çok fazla dayanamayacağımı anlamıştım, bu yüzden sözümüzü sakınmadan konuşmamız kaçınılmazdı. Ancak, bu sonu mümkün olduğunca uzun bir süre erteledim ve dostumun arada sırada ortaya savurduğu lafları duymazlıktan gelmeye veya onlara gülüp geçmeye çalıştım.

Üstüne üstlük, bu cümlelerden bazıları benim de hissettiğim birçok şeyi açığa vurmak üzere söylendiklerinde, beni utanç derecesinde rahatsız ediyordu,- aynı şekilde tamamen farklı bir bakış açısıyla yapılan —ve bu utancı daha da belirginleştiren— açıklamalar da. Fazlasıyla tuhaf cümleler kuruyor ve bunları bana birbiriyle öylesine bağıntısız şekilde sunuyordu ki, sanki ana düşünce çizgisi kendine sakladığı bir sırdı ve bu parçalar,

hazmetmeyi olanaksız bulduğu parçalardı. Mırıldanarak kurtuluyordu onlardan. Konuşmak onu rahatlatıyordu. Mide bulantısı gibi bir şeydi.

"Çevremizde, eminim ki, düzensizlik, çözünme ve yokoluş, bizim yokoluşumuzdan sorumlu bir şeyler var," dedi bir keresinde, ateş aramızda parlarken. "Bir yerlerlerde güven çizgisinden saptık."

Bir başka sefer, gong sesleri eskisinden daha yüksek çınlayarak doğrudan başlarımızın üzerine yaklaştığında, sanki kendi kendine konuşuyormuşçasına şöyle dedi:

"Bir fonografın bunu kaydedebileceğini sanmam. Ses bana kulaklar vasıtasıyla gelmiyor. Titreşimler tamamen farklı bir yolla ulaşıyorlar ve içimde gibiler,- bu da sanki dördüncü boyuttan bir sesin kendisini duyurmaya çalışması."

Bilerek bir yanıt vermedim, ama ateşe biraz daha yanaştım ve karanlıkta çevreme bakındım. Bulutlar gökyüzünde kümelenmişlerdi ve aralarından hiç ay ışığı sızmıyordu. Her şey fazlasıyla sessizdi, böylece nehir ve kurbağalar istedikleri gibi davranıyorlardı.

"Olağan deneyimlerden tamamiyle farklı," diye devam etti dostum, "bir şeyler var onda. Bilinmeyen bir şeyler. Onu sadece bir şekilde tanımlamak mümkün,- insana ait olmayan bir ses bu,- yani insanlık dışı bir ses demek istiyorum."

Kendini bu sindirimi zor lokmadan kurtardıktan sonra bir süre sessizce uzandı,- ama benim düşüncelerimi öyle hayranlık duyulacak biçimde ifade etmişti ki düşündüğümü sesli duymak ve zihinde tehlikeli biçimde oradan oraya dolaşması yerine sözcüklerle sınırlamak bir rahatlama sağlamıştı.

Tuna'daki kamp yerimizin ıssızlığı, ah, bunu hiç unutabilir miyim? Boş bir gezegende tam anlamıyla tek başına olma hissi! Düşüncelerim hiç

durmadan kentlere ve insan kalabalıklarına kayıyordu. İlerlerken geçtiğimiz o Bavyera köylerinin 'hissi' için,- hani derler ya, canımı bile feda edebilirdim,- normal, insanların bulunduğu sıradan yerler, bira içen köylüler, ağaçların altında masalar, sıcak gün ışığı ve kırmızı çatılı kilisenin ardındaki kayaların üzerinde duran viran şato. Turistleri bile içtenlikle karşılayabilirdim.

Yine de hissettiğim korku, sıradan bir hayalet korkusu değildi. Çok daha büyüktü, tuhaftı ve bildiğim ya da düşlediğim herhangi bir şeyden çok daha rahatsız edici, belirsiz irsi bir dehşet duygusundan kaynaklanıyor gibiydi, İsveçli'nin söylediği gibi, risklerin büyük olduğu, ama tarafımızdan bilinmeyen koşullara sahip bir bölgeye veya tuzağa sürüklenmiştik',- çevremizde bilinmeyen bir diyarın sınırları bulunuyordu. Dış uzayda yaşayan varlıkların el koyduğu bir bölge, kendileri görülmeden dünyayı gözleyebilecekleri bir gözetleme deliği, peçenin az da olsa yırtıldığı bir noktaydı. Burada uzamış bir ziyaretin sonucu olarak, fiziksel değil, zihinsel güçler tarafından, sınırdan geçirilmemiz ve 'hayatlarımız' dediğimiz şeyden yoksun bırakılmamız gerekiyordu. Bu anlamda, dostumun dediği gibi, maceramızın kurbanları, birer adak, olacaktık.

Bizi her birimizin duyarlılık ve karşı koyma gücüne bağlı olarak farklı farklı etkiliyordu Bunu belirsiz bir şekilde, onları kasıtlı ve zararlı bir amacın dehşetiyle doldurarak, üreme yerlerine cüretkar bir şekilde gelişimizden pişman bir halde, fazlasıyla huzursuz edilmiş doğa güçlerinin kişileşmelerine bağlıyordum,- arkadaşımsa bunu, eski tanrıların hâlâ başıboş gezindikleri, daha önce ibadet edenlerin duygusal kuvvetlerinin canlılığını sürdürdüğü eski bir mabede izinsiz girmemizin belirsizliğine bağlıyordu ve damarlarındaki kan, onun bu putperest büyüye boyun eğmesine neden oluyordu.

Her halükarda, burası insanlar tarafından kirletilmemiş, kaba insan etkisinden rüzgârlar tarafından korunmuş, ruhsal aracıların ulaşılabilir ve

saldırgan oldukları bir yerdi. Asla, bundan önce veya sonra, başka bir yaşam şeklinin, insanlığa paralel olmayan bir evrimin 'arka bölgesini çağrıştıran tanımlanamaz yaratıkları tarafından saldırıya uğramadım. Sonunda zihinlerimiz bu korkunç büyünün ağırlığı altında çökecek ve onların dünyasının sınırının ötesine çekilecektik.

Ufak tefek şeyler burasının bu şaşırtıcı gücünü destekliyordu ve şimdi, ateşin çevresindeki sessizlikte zihinlerimiz tarafından fark edilmelerine izin vermişlerdi. Bizzat ortamın havası her işareti abartacak bir aracı olduğunu ispat etmişti: akıntıda dönüp duran su samuru, işaretler yapan aceleci sandalcı, yer değiştiren söğütler, hepsi birden doğal yapılarından mahrum bırakılmışlar ve diğer görünüşlerinden... o diğer bölgenin sınırında var oldukları halden daha farklı bir şeyler olarak ortaya çıkarılmışlardı. Bu değiştirilmiş yön, benim için olduğu kadar, türümüz için de yeniydi. Kenarından temas ettiğimiz deneyimin tümü insanlığa yabancıydı. Yeni bir deneyim çeşidiydi ve kelimenin tam anlamıyla dünya dışıydı.

"İnsanların cesaretini sıfıra indiren şey,- kasıtlı, hesaplı amaçları," dedi İsveçli aniden, benim düşüncelerimi izliyormuş gibiydi sanki. "Yoksa, hayal gücü oldukça fazla şeyi açıklardı. Ama kürek, kano, yiyeceğin azalması..."

"Ben bunların hepsini açıklamadım mı?" diye sözünü kestim sertçe.

"Açıkladın,” diye yanıt verdi kuru bir sesle, "gerçekten de açıkladın."

Her zamanki gibi, açık olarak bir kurban sağlama kararlılığı' dediği şey hakkında başka konuşmalar da yaptı, ama artık düşüncelerimi düzene sokmuş olduğumdan dolayı, bunun sadece hayati bir organına yapılan saldırı ve kendisinin bir şekilde ele geçirileceği veya yok edileceği fikri

karşısında, onun korkmuş ruhunun bir çığlığı olduğunun farkına vardım. Durum ikimizin de elde edemeyeceği bir cesaret ve sakinliği gerektiriyordu ve içimdeki iki kişinin varlığının daha önce hiçbir zaman o zamanki kadar farkında olmamıştım... biri her şeyi açıklıyor, diğeri ise böylesine aptalca açıklamalara gülüyor, ama aynı zamanda korkuyordu da.

Bu arada zifiri gecede ateş söndü ve çalı çırpı kümesi azaldı. İkimiz de stoğumuzu arttırmak için kımıldamadık ve bunun sonucunda, karanlık yüzlerimize iyice yaklaştı. Ateşin birkaç ayak ötesi mürekkep gibi kapkaraydı. Arada sırada küçük bir esinti çevremizdeki söğütleri titretiyordu, ama bu pek de arzu edilmeyen sesin dışında, derin ve sinir bozucu bir sessizlik hüküm sürüyor, sadece nehrin uğultusu ve başlarımızın üzerindeki havanın mırıltısıyla bölünüyordu.

Sanırım ikimiz de rüzgârın gürültülü arkadaşlığını özlüyorduk.

Zaman içinde, küçük esintinin sanki rüzgâr yeniden başlayacakmış gibi uzun sürdüğü bir anda, içimde bir doyum noktasına, sadece konuşmakla rahata ereceğim, ya da ikimiz üzerinde de etkisinin daha kötü olacağı isterik bir taşkınlıkla kendime ihanet edeceğim noktaya varmıştım. Aniden ateşi tekmeleyerek dağıttım ve dostuma döndüm. Bana şaşkınlıkla baktı.

"Artık daha fazla saklayamayacağım," dedim,- "buradan, karanlıktan, seslerden ve duyduğum korkunç hislerden hoşlanmıyorum. Burada beni tamamen yıkan bir şeyler var. Ödüm kopuyor, işte bütün gerçek bu. Eğer diğer kıyı... güvenli olsaydı, yemin ederim yüzmekten kaçınmazdım!"

İsveçlinin yüzü, rüzgâr ve güneşin sebep olduğu bronzluğun altında bembeyaz kesildi. Doğrudan yüzüme baktı ve alçak sesle yanıt verdi ama sesinin doğal olmayan sakinliği, heyecanını açığa vuruyordu. O an

için, her halükarda, aramızda güçlü olan oydu. En azından, daha soğukkanlıydı.

"Bu, kaçarak kurtulabileceğimiz fiziksel bir durum değil," diye yanıtladı, ciddi bir hastalığı teşhis eden bir doktorun ses tonuyla,- "Sakin olmalı ve beklemeliyiz. Buradaki kuvvetler, bizim bir sineği ezebileceğimiz kolaylıkla bir fil sürüsünü öldürebilirler. Tek şansımız mümkün olduğunca hareketsiz kalmak. Belki önemsizliğimiz bizi kurtarabilir."

Yüz ifademe bir düzine soru yerleştirdim, ama söyleyecek söz bulamadım. Belirtilerinin beni şaşkına çevirdiği bir hastalığın kesin bir tanımını dinlemek- tan farksızdı bu.

"Demek istediğim, rahatsız edici varlığımızın farkında olmalarına rağmen bizi şimdiye kadar bulamadılar...ya da Amerikalıların dediği gibi, 'yerimizi tespit edemediler,'" diye devam etti sözlerine. "Gaz kaçağı arayan biri gibi dolanıp duruyorlar. Kürek, kano, erzak bunun birer kanıtı. Bence bizi hissediyorlar, ama gerçekten göremiyorlar. Zihinlerimizi sessiz tutmalıyız... onların hissettikleri zihinlerimiz. Düşüncelerimizi kontrol etmeliyiz,- yoksa halimiz harap."

Söylediklerinin dehşetiyle buz kesmiş bir halde, "Ölümden mi söz ediyorsun?" diye kekeledim.

"Çok... çok daha kötüsünden," dedi. "Ölüm, kişinin inancına göre ya yok olma, ya da duyuların sınırlamasından kurtulma anlamına gelir, ama bir kişilik değişimi söz konusu değildir. Bedenin yok olduğu için, sen birdenbire değişmezsin. Ama burada kökten bir değişim, tamamiyle farklılaşma, yer değiştirmeyle kişinin bütünüyle kaybı söz konusu... ölümden daha beter ve yok olma bile değil. Onların bölgesinin bizimkiyle kesiştiği bir yerde kamp kurmuş bulunuyoruz ve aradaki perde incelmiş durumda..." Tanrım! Benim kendi ifademi, kendi sözcüklerimi kullanıyordu... "O yüzden onların mekanında olduğumuzun bilincindeler."

"Ama bilincinde olanlar kim?" diye sordum.

Rüzgârsız dinginlikte titreşen söğütleri, başımızın üzerindeki uğultuyu, açıklayabileceğimden daha fazla korktuğum bir yanıtı bekliyor olmamdan başka her şeyi unutmuştum.

Hemen yanıtlamak için sesini alçalttı, ateşin üzerine eğildi,- yüzündeki tanımlanamaz bir değişim gözlerimi gözlerinden kaçırmama ve yere bakmama neden oldu.

"Bütün hayatım boyunca," dedi, "tuhaf, kesin bir şekilde başka bir bölgenin varlığının farkındaydım —bir bakımdan bizim kendi dünyamızdan çok da uzakta olmayan, yine de bütünüyle farklı- hiç durmadan büyük olayların oluştuğu, muazzam ve korkunç kişiliklerin, karşılaştırıldığında dünya olaylarının, ulusların yükseliş ve çöküşlerinin, orduların ve kıtaların kaderlerinin toz tanecikleri sayılabileceği, inanılmaz amaçlar peşinde koşturdukları bir diyarın,- demek istediğim, sadece dolaylı olarak değil de, doğrudan ruhla ilgili inanılmaz amaçlar..."

"Şimdi ileri süreceğim şey..." diye söze başladım, onu susturma amacıyla, sanki bir deliyle karşı karşıyaymışım gibi hissederek. Ama hemen bir söz seliyle beni bastırdı. _ ~

"Sana göre," dedi, "bu doğa güçlerinin ruhu ve ben de bunun eski tanrılar olduğunu düşünmüştüm. Ama şimdi sana bunun... ikisi de olmadığını söylüyorum. Bunlar anlaşılabilir varlıklar olurdu, çünkü insanlarla ilişkileri vardır, insanlara tapınma veya adak için muhtaçtırlar,- oysa şimdi çevremizde bulunan bu varlıkların insanlıkla hiçbir ilişkileri yok ve uzaylarının bizimkiyle tam bu noktada çakışması sadece tesadüf."

Ben o ıssız adanın karanlık sessizliğinde dinlerken, arkadaşımın sözlerinin her nasılsa bu kadar inandırıcı hale getirdiği bu açıklama beni tepeden tırnağa ürpertti. Hareketlerimi kontrol etmem imkânsızdı.

"Ne yapmamızı öneriyorsun?" diye söze başladım yeniden.

"Bir adak, bir kurban, biz uzaklaşana kadar onların dikkatini üzerimizden çekebilir," diye devam etti sözlerine, "tıpkı kurtların, köpeklerin tadına bakmak için durması ve kızağa hareket şansı tanıması gibi. Ama... şu anda başka bir kurban şansı göremiyorum."

Boş gözlerle ona baktım. Gözlerindeki parıltı korkutucuydu. Hemen kaldığı yerden devam etti.

"Söğütler, tabii ki. Söğütler diğerlerini maskeliyor, ama diğerleri bizi bulmaya çabalıyor. Eğer zihinlerimizin korkumuzu açığa çıkarmasına izin verirsek, işimiz biter." Öylesine sakin, öylesine kararlı, öylesine ciddi bir ifadeyle baktı ki bana, artık aklının yerinde olduğu konusunda hiçbir şüphem kalmamıştı. Bir insanın olabileceği kadar aklı başındaydı. "Eğer gece boyu dayanabilirsek," diye ekledi, "gün ışığında fark edilmeden, daha doğrusu keşfedilmeden ayrılabiliriz."

"Ama gerçekten bir adağın..."

Ben konuşurken, gong benzeri uğultu başımızın çok yakınına geldi, ama aslında beni durduran arkadaşımın korku dolu yüzüydü.

"Şşşt," diye fısıldadı, elini kaldırarak. "Elinden geldiğince onlardan bahset- memeye çalış. Onları isimleriyle çağırma. İsim vermek ortaya çıkarmaktır,- kaçınılmaz bir ipucudur ve onların bizi fark etmemesi için bizim tek umudumuz, onları tanımazdan gelmektir."

"Düşüncede bile mi?" Olağanüstü derecede heyecanlanmıştı.

"Özellikle düşüncede. Düşüncelerimiz onların dünyasında sarmallar yaratıyor. Her ne pahasına olursa olsun, onları zihinlerimizden uzak tutmalıyız."

Karanlığın her tarafa hakim olmasını engellemek için ateşi bir araya topladım. Güneşe asla, o yaz gecesinin korkunç karanlığındaki kadar

özlem duymamıştım.

"Dün bütün gece uyanık mıydın?" diye sözlerine devam etti aniden.

Doğru olduklarını içten içe bildiğim yönlendirmelerini izlemeye çalışarak, "Şafaktan sonra rahatsız da olsa biraz uyudum," diye baştan savma yanıtladım, "ama rüzgâr, tabii..."

"Biliyorum. Ama rüzgâr bütün gürültülerden sorumlu olamaz."

"O zaman sen de duydun, ha?"

"Duyduğum şey sayısız minik ayak sesiydi," dedi ve bir anlık tereddütten sonra ekledi, "diğer ses gelince..."

"Çadırın üzerindeki, üstümüze çok büyük, devasa bir şey bastırmış gibi olandan mı söz ediyorsun?"

Başıyla onayladı.

"Bir çeşit boğulmanın başlangıcı gibi miydi?"

"Kısmen evet. Bana atmosferin ağırlığı değişmiş... neredeyse altında ezileceğimiz derecede artmış gibi geldi.

Gonga benzer sesin rüzgâr gibi yükselip alçalarak kesintisiz uğuldadığı gökyüzünü işaret ederek, "Peki şu,” diye devam ettim bütün her şeyi açığa çıkarmaya kararlı bir halde, "Bundan ne çıkarıyorsun?"

"Bu onların sesi,” diye fısıldadı ciddiyetle. "Dünyalarının sesi, bölgelerinin uğultusu. Buradaki bölünme o kadar ince ki, bir şekilde buraya sızıyor. Ama, dikkatle dinlersen, sadece yukarıda veya çevremizde olmadığını anlayacaksın. Söğütlerin arasında. Uğultuyu çıkaran söğütler, çünkü söğütler burada bize karşı olan güçlerin simgesi haline getirilmişler."

Bununla ne demek istediğini tam olarak anlayamamıştım, yine de zihnimdeki düşünce ve fikirlerin onun zihnindekilerle aynı olduğu şüphe götürmezdi. Onun farkına vardığı şeyin farkına varmıştım, sadece onunkinden biraz daha az analiz gücüyle. En sonunda yükselen şekiller ve hareket eden söğütler hakkındaki varsanımı anlatmak dilimin ucuna kadar gelmişti ki, arkadaşım birdenbire yüzünü ateşin üzerinden benimkine yaklaştırdı ve içten bir fısıltıyla konuşmaya başladı. Sakinliği ve yürekliliğiyle, duruma belirgin şekilde hakim oluşuyla beni şaşırtmıştı. Hem de yıllar boyu hayal gücünden yoksun, duygusuz olarak kabullendiğim bu adam!

"Şimdi dinle," dedi. "Şimdi yapmamız gereken, hiçbir şey olmamış gibi hareket etmek, her zamanki alışkanlıklarımızı sürdürmek, yatmak ve sonra hiçbir şey hissetmemiş ve fark etmemiş gibi kalkmak. Bu tamamen bir zihin sorunu ve onları ne kadar az düşünürsek, kaçma şansımız o kadar artar. En önemlisi düşünmemek, çünkü düşündüğün şey gerçekleşir."

"Pekala," diye yanıt vermeyi başardım, sözlerinden ve her şeyin tuhaflığından dolayı soluksuz kalmıştım,- "pekala, deneyeceğim, ama bana bir şey daha söyle. Yerdeki, etrafımızı tamamen saran şu deliklerle, şu kum bacaları hakkında ne düşündüğünü söyle."

"Hayır," diye bağırdı, o heyecanla fısıldamayı unutarak. "Eğer tahmin edemediysen, memnun oldum. Tahmin etmeyi de deneme. Onlar bunu zihnime işlediler,- seninkine de işlememeleri için elinden geleni yap."

Sözlerini bitirmeden önce sesi yine bir fısıltıya dönüşmüştü, ben de açıklaması için onu zorlamadım. Zaten kaldırabileceğimden fazla dehşet yüklenmiştim. Konuşma sona erdi ve pipolarımızı sessizlik içinde aceleyle içtik.

Sonra, sinirler aşırı gerginken her zaman hissedildiği gibi bir şey oldu,- görünürde önemsiz bir şeydi ve bu ufak olay kısa bir süre için bana

tamamen başka bir bakış açısıyla bakabilme olanağı sağladı. Gözlerim sandaletlerime -kanoda giydiğimiz türden olanlara- takıldı ve başparmağımın oradaki boşluk birdenbire bana, Londra'da onları satın aldığım dükkanı, satıcının bana uygun bir şeyler bulmada yaşadığı zorluğu ve ilginç olmayan, ama pratik olaylara ilişkin bir sürü ayrıntıyı çağrıştırdı. Kızarmış biftek ve bira, motorlu arabalar, polisler ve sıradanlığın veya çalışmanın ruhunu oluşturan bir düzine şey geldi aklıma. Bunun etkisi ani ve benim için bile şaşırtıcı oldu. Psikolojik olarak, sanırım, bu sadece normal bilince olanaksız ve inanılmaz gelen şeylerle dolu bir atmosferde yaşama gerginliğine karşı ani ve şiddetli bir tepkiydi. Ama, neden ne olursa olsun, bir an için yüreğimi hafifletti ve kendimi bir dakika için özgür ve tamamen korkusuz hissetmeme yol açtı. Karşımda oturan arkadaşıma baktım.

"Seni lanet olası yaşlı kafir!" diye bağırdım, yüzüne karşı kahkahalar atarak. "Seni hayalci şapşal! Seni batıl inançlı putperest! Seni..."

O bildik korku içimi sardı ve cümlenin ortasında durdum. Sesimi kutsal bir şeylere saygısızlık ediyormuşum gibi bastırmaya çalıştım. İsveçli de, tabii ki, duymuştu —karanlıkta başımızın üzerindeki o tuhaf çığlığı— ve sanki bir şey gelmiş gibi havadaki ani basınç artışını hissetmişti.

Güneş yanığının altında kül rengine döndü. Hemen ateşin önünde dimdik doğruldu ve bana baktı.

"Bundan sonra," dedi bir çeşit çaresizlik, çılgınlık içinde, "gitmemiz gerek! Artık kalamayız,- kampı şu anda söküp gitmeliyiz ...nehrin aşağılarına."

Gördüğüm kadarıyla çok heyecanlı bir şekilde konuşuyordu, kelimeleri derin bir korkuyla çıkıyordu... uzun zamandır karşı koyduğu, ama en sonunda kendisini yakalayan bir korkuyla.

"Karanlıkta mı?" diye bağırdım oldukça şiddetli bir şekilde, isterik patlamamdan sonra korku dolu olarak, ama artık durumumuzu arkadaşımdan daha iyi anlıyordum. 'Tamamen çılgınlık! Nehir kabarmış durumda ve sadece bir küreğimiz var. Ayrıca, onların diyarının daha da derinlerine gireceğiz! Önümüzdeki yetmiş kilometre boyunca hiçbir şey yok, sadece söğüt, söğüt, söğüt!"

Çöker gibi oturdu. Konumlarımız, doğanın çok sevdiği o renkli değişimlerden biriyle, birdenbire yer değiştirmişti ve kuvvetlerimizin denetimi benim elime geçmişti. Zihni en sonunda zayıflamaya başladığı bir noktaya gelmişti.

'Tanrı aşkına, ne demeye böyle bir şey yaptın?" diye fısıldadı, sesinde ve yüzünde gerçek bir korku iziyle.

Ateşin etrafından dolanıp, onu yanına gittim. Yanında diz çökerek, iki elini de benimkilerin arasına aldım ve dosdoğru, korkmuş gözlerinin içine baktım.

"Son bir ateş daha yakacağız," dedim sert bir şekilde, "ve gece için çadıra çekileceğiz. Güneş doğduğunda son hızla Komorn'a doğru yola çıkacağız. Şimdi biraz kendini topla ve korkuyu düşünmeme hakkında kendi öğüdünü hatırla."

Başka bir şey söylemedi,- onun boyun eğdiğini ve söyleneni yapacağını gördüm. Ayağa kalkıp, biraz daha çalı çırpı bulmak için karanlığa bir gezi yapmak bir bakıma rahatlatıcıydı. Çalıların arasında ve kumların üzerinde el yordamıyla aranırken, birbirimize neredeyse dokunacak kadar yakın duruyorduk. Havadaki uğultu hiç kesilmiyordu, ama biz ateşten uzaklaştıkça artmış gibi geliyordu bana. Tüyleri ürperten bir işti.

Daha önceki bir taşkında sürüklenen bir miktar çalı çırpının dalların arasına takılı kalmış olduğu bir söğüt kümesi içinde ilerlemeye çalışıyorduk ki, vücudum neredeyse kumların içine düşmeme neden olacak

şekilde tutuldu. İsveçliydi beni tutan. Üzerime devrilmişti ve destek almak için bana tutunuyordu. Hızlı hızlı soluduğunu duydum.

"Bak! Aman Tanrım!" diye fısıldadı ve ilk defa olarak bir insan sesinde dehşet damlaları duymanın nasıl bir deneyim olduğunu yaşadım. Yirmi metre kadar ilerideki ateşi işaret ediyordu. Parmağının yönünü izledim ve yemin ederim ki kalbim bir an çarpmayı bıraktı.

Orada, donuk parıltının önünde, bir şey kımıldıyordu.

Sanki bir peçenin ardından görüyordum onu... bir parça puslu şekilde. Ne bir insan, ne de bir hayvan şekliydi. Bende atlar gibi, iki ya da üçü birlikte bir grup hayvanın bir araya gelmesiyle oluşmuş gibi tuhaf bir izlenim yarattı. İsveçli de benzer bir sonuç çıkartmıştı, ancak bunu daha farklı ifade etti, çünkü onu,- tepesi yuvarlatılmış ve kendi yüzeyi üzerinde kıpırdayan —daha sonra 'duman gibi kendi üzerine kıvrılan diye tanımladı — bir söğüt kümesi büyüklüğünde ve şeklinde olduğunu düşünüyordu.

"Onun çalılıklar arasına yerleştiğini gördüm," diyerek hıçkırdı. "Bak! Tanrı aşkına! Bu yöne geliyor! Ah! Ah!" —ıslık çalar gibi bağırdı— "Bizi buldular!"

Gölgeli şeklin çalıların arasından bize doğru salındığını görmemi sağlayan bir bakış fırlattım ve sonra bir gümbürtüyle arkaya doğru, çalıların içine çöktüm. Bunlar, tabii ki ağırlığımı taşımayı başaramadılar, böylece İsveçli üzerimde olmak üzere çabalayan bir yığın halinde kumun üstüne düştük. Neler olduğunu gerçekten bilmiyordum. Sadece sinirleri etten çekip alan, onları bir o yana, bir bu yana büküp, titreştirerek yerlerine bırakan, buz gibi bir korku hissinin beni kapladığının bilincindeydim. Gözlerim sımsıkı kapalıydı-, boğazımda bir şeyler beni boğuyordu,- bilincimin genişlediğine, uzaya doğru uzandığına dair bir his hızla yerini bilincimi tamamen kaybettiğime ve ölmekte olduğuma dair bir hisse bıraktı.

Vücudumu ani bir acı sardı ve İsveçlinin beni, canımı acıtacak şekilde tuttuğunun farkına vardım. Düşerken beni böyle yakalamıştı.

Ama beni kurtaran, diye açıkladı daha sonra, bu acı olmuştu: benim onları unutmama ve tam beni bulmak üzere oldukları anda başka bir şey düşünmeme neden olmuştu. Keşfedilme anında, yine de onların beni korkunç bir şekilde kavramalarını engellemek için tam zamanında, zihnimi onlardan uzaklaştırmıştı. Kendisiyse, dediğine göre, aynı anda bayılmıştı ve onu kurtaran da bu olmuştu.

Ne kadar kısa veya uzun olduğunu söylememin mümkün olmadığı daha sonraki bir zamanda kendimi kaygan söğüt dalları ağından çıkmaya çabalarken bulduğumu ve arkadaşımın önümde, yardım etmek için elini uzatır halde durduğunu anımsıyorum. Geri kıvırmış olduğu kolumu ovuşturarak şaşkınlıkla ona baktım. Ancak, aklıma söyleyecek bir şey gelmedi.

"Birkaç saniyeliğine bilincimi kaybetmişim," dediğini duydum arkadaşımın. "Beni bu kurtardı. Onları düşünmemi engelledi."

"Neredeyse kolumu kırıyordun," dedim, o anda aklımda olan tek anlamlı cümleydi bu. Üzerime bir uyuşukluk çökmüştü.

"Bu da seni kurtardı!" diye-yanıtladı. "Aramızda, onları yanlış bir iz üzerine sürmeyi başardık. Uğultu dindi. Gitti... en azından şu an için!"

Beni yeniden bir isterik kahkaha dalgası sardı ve bu sefer arkadaşıma da sıçradı... birbirlerini izlerlerken inanılmaz derecede rahatlama getiren, bizi sarsan, iyileştiren kahkaha patlamalarıydı bunlar. Ateşin başına geri döndük ve odun attık, böylece alevler hemen parladı. Sonra çadırın çökmüş olduğunu ve yerde karmakarışık bir yığın halinde durduğunu gördük.

Çadırı kaldırdık, bu işlem sırasında bir çok kere sendeledik ve ayağımız kumlara gömüldü.

Çadır yeniden kurulup, ateş çevremizdeki birkaç metreyi aydınlattığında, "Şu kum bacaları yüzünden," diye hiddetle söylendi İsveçli, "Şunların büyüklüğüne bak!"

Çadırın ve ateşin etrafında, hareketli gölgeleri gördüğümüz yerlerde, kumda baca şekilli delikler vardı, tıpkı daha önce adanın her tarafında gördüklerimize benziyorlardı, sadece çok daha büyük ve derin, daha düzgün şekilli ve bazı yerlerde tüm ayağımı ve bacağımı içine sığdırabileceğim kadar geniştiler.

İkimiz de bir söz söylemedik. Yapabileceğimiz en güvenli şeyin uyumak olduğunu biliyorduk ve bu yüzden daha fazla gecikmeden, önce ateşin üzerine kum döktük, sonra da erzak çantasıyla küreği çadıra taşıyıp yattık. Kanoyu da çadırın ucuna öyle bir şekilde yerleştirmiştik ki ayaklarımıza değiyordu ve en ufak bir kıpırtı bizi uyandıracaktı.

Ayrıca, acil bir durumda hemen harekete geçebilmek için, yatağa giysilerimizle girmiştik.

**V**

Niyetim bütün gece uyanık kalıp nöbet tutmaktı, ama sinirlerimin ve bedenimin yorgunluğu buna izin vermedi ve bir süre sonra uyku hoşnutlukla karşılanan bir kayıtsızlık battaniyesi gibi üzerime çöktü. Arkadaşımın uyuyor olması da bunu çabuklaştırdı. İlk başlarda sürekli olarak yatakta kıpırdanmış, kalkmış, bana şunu' duyup duymadığımı veya 'bunu' duyup duymadığımı sormuştu. Mantardan şiltesinde dönüp durmuş, çadırın hareket ettiğini ve nehrin adayı neredeyse tamamen kapladığını söylemişti,- ama çevreyi her kolaçan edişimde, her şeyin yolunda olduğunu belirten bir raporla geri döndüm ve sonunda sakinleşip, kıpırtısız bir şekilde yattı. Bir süre sonra soluğu düzene girdi ve başka şeyle karıştırılamaz bir

horlama duydum ...hayatımda ilk ve son defa bir horlama üzerimde bu kadar hoş ve rahatlatıcı bir etki yaptı.

Uyumadan önce aklımdaki son düşünce olduğunu hatırlıyorum.

Soluk almada çektiğim zorluk uyandırdı beni ve battaniyeyi yüzümün üzerinde buldum. Ama üzerime baskı yapan şey battaniye değildi ve ilk düşüncem arkadaşımın uyurken kendi şiltesinden benimkine yuvarlandığı oldu. Ona seslenip doğruldum ve aynı anda çadırın kuşatıldığı düşüncesi geldi aklıma. Dışarıda yine geceyi dehşetle dolduran o sonsuz sayıda yumuşak pıtırtı sesleri duyuluyordu.

Yeniden, bu sefer daha yüksek sesle, seslendim arkadaşıma. Yanıt vermedi, ama horlamasının sesini de duyamadım ve çadır kapısındaki örtünün açık olduğunun farkına vardım. Bu affedilemez bir günahtı. Karanlıkta örtüyü sıkıca kapatmak için emekledim ve sonra birden İsveçlinin orada olmadığının farkına vardım. Gitmişti.

Çılgınca koşarak, korkutucu bir sıkıntıyla sarmalanmış bir halde dışarı fırladım ve dışarı çıktığım anda beni tamamen saran ve gökyüzünün her yanından aynı anda gelen bir uğultu fırtınasının ortasına daldım. Aynı tanıdık uğultuydu gene, ama bu sefer çıldırmıştı. Havada bir kovan dolusu kocaman, görünmez arı dolaşıyor sanılabilirdi. Ses-, havanın kendisini yoğunlaştırıyor gibiydi ve ciğerlerimin zorlukla çalıştığını hissettim.

Ama arkadaşım tehlikedeydi ve ben duraksayamazdım.

Şafak sökmek üzereydi ve bulutların arasındaki ince, berrak bir ufuk çizgisinden beyaza çalan bir ışık yayılıyordu. Hiç rüzgâr yoktu. Çalılıkları, arkalarındaki nehri ve kum adacıklarını ancak görebiliyordum. Çılgın gibi bir o yana bir bu yana koşuşturdum, arkadaşımın adını bağırdım, aklıma gelen ilk sözcükleri ciğerlerimin bütün gücüyle haykırdım. Ama söğütler sesimi boğuyor ve uğultu bastırıyordu, bu yüzden ses sadece birkaç metre çevremde duyula- bildi. Çalılıkların arasına daldım, ayaklarım

köklere dolanıyordu, yol vermeyen dalların arasında oraya buraya koştururken yüzümü çizdim.

Sonra, oldukça beklenmedik bir şekilde, adanın ucuna vardım ve suyla hava arasında belli belirsiz fark edilen bir şekil gördüm. İsveçliydi bu. Bir ayağı suya girmişti bile. Bir dakika daha geçse suya dalmış olacaktı.

Üzerine atıldım, kollarımı beline doladım ve bütün gücümle onu kıyıya çektim. Tabii ki şiddetle karşı koydu, sürekli olarak o lanet olası uğultu gibi bir ses çıkartıyor ve kızgınlıkla, 'içeri Onlara gitmek', 'suyun ve nehrin izlediği yolu izlemek' ve daha sonra anımsamak için boş yere çabaladığım, ama dinlerken beni dehşet ve şaşkınlığa sürükleyen, ne olduğunu sadece Tanrının bildiği başka bir sürü şey hakkında tuhaf ifadeler kullanıyordu. Ama sonunda onu çadırın nispeten güvenli ortamına getirmeyi başardım ve soluk soluğa kalmış ve küfreden arkadaşımı şiltesine fırlatıp, nöbet geçinceye kadar ona sarıldım.

Her şeyin sona erdiği ve arkadaşımın sakinleştiği anın ne kadar aniden geldiğini düşünüyorum ve bunun dışarıdaki şekillerin aynı anilikle ortadan kaybolması ve uğultunun kesilmesiyle çakışmasını... sanırım tüm olanların arasında en tuhaf kısım buydu herhalde. Çünkü arkadaşım gözlerini açtı ve yorgun yüzünü, şafağın çadır kapısından bir parça aydınlatacağı şekilde bana döndürdü ve korkmuş bir çocuk gibi şöyle dedi:

"Hayatım, dostum... sana hayatımı borçluyum. Ama zaten her şey bitti. Bizim yerimize bir kurban buldular!"

Sonra yeniden battaniyelerin üzerine düştü ve gözlerimin önünde kelimenin tam anlamıyla uykuya daldı. Sadece başı düştü ve sanki hiçbir şey olmamış ve sanki hiç kendi hayatını bir adak olarak vermek üzere kendini boğmaya kalkmamış gibi, sağlıklı bir şekilde horlamaya başladı. Üç saat sonra —benim için ızdırap dolu saatlerdi— güneş ışığı onu uyandırdığında, ne yapmaya kalkıştığına dair kesinlikle hiçbir şey

anımsamadığı öylesine açıktı ki, kendimi tutup, tehlikeli sorular sormamayı akıllıca buldum

Söylediğim gibi, güneş rüzgârsız, sıcak bir gökyüzünde iyice yükselmişken, doğal ve kolay bir şekilde uyandı ve kalkar kalkmaz kahvaltı için ateşi hazırlamaya koyuldu. Banyo alırken endişeyle onu izledim, ama dalmaya kalkışmadı, sadece başını suya soktu ve suyun aşırı soğukluğu hakkında birkaç yorumda bulundu.

"Nehir en sonunda alçalıyor," dedi, "ve ben buna çok memnunum."

Uğultu da kesildi," dedim.

Başını kaldırıp, bana normal yüz ifadesiyle baktı. Kendi intihar girişimi dışında her şeyi hatırladığı açıktı.

"Her şey durdu," dedi, "çünkü..."

Duraksadı. Ama bu ifadenin kesinlikle bayılmadan önce zihninde olan düşünceyle ilgili olduğunu biliyordum ve bunun ne olduğunu öğrenmeye kararlıydım.

"Çünkü 'başka bir kurban' mı buldular?" dedim, zorla da olsa biraz gülmeye çalışarak.

"Kesinlikle," diye yanıt verdi, "kesinlikle! Bundan oldukça eminim, sanki... sanki... yani, kendimi oldukça güvende hissediyorum," diye bitirdi sözlerini.

Merakla çevresine bakmaya başladı. Güneş ışığı kumda kızgın kısımlar oluşturmuştu. Rüzgâr yoktu. Söğütler kıpırtısızdı. Yavaşça ayağa kalktı.

"Gel,” dedi,- "sanırım bakarsak, buluruz."

Koşarak ilerlemeye başladı ve ben de arkasından gittim. Kıyıya yakın duruyor, kumlu tepecikleri, mağaraları ve minik su birikintilerini bir

sopayla yokluyordu,- ben de topuklarından ayrılmıyordum.

"Ahi" diye bağırdı sonunda, "ahi"

Sesinin tonu her nedense son yirmi dört saatin dehşetini çok canlı bir şekilde getirdi aklıma ve aceleyle ona yaklaştım. Sopasıyla yarısı kumda, yarısı suda yatan bir nesneyi işaret ediyordu. Bazı kıvrık söğüt kökleri tarafından tutulmuşa benziyordu, bu yüzden nehir onu sürükleyememişti. Birkaç saat önce bu nokta sular altındaydı herhalde.

"Görüyor musun?" dedi yavaşça, "kaçmamızı olanaklı kılan şey bu."

Omuzunun üzerinden göz attığımda, sopasının bir adamın vücudu üzerinde durduğunu gördüm. Cesedi çevirdi. Bir köylünün cesediydi ve yüzü kumda saklıydı. Adamın daha birkaç saat önce boğulmuş ve cesedinin şafak sularında bizim adamıza sürüklenmiş olduğu açıktı... tam dostumun nöbetinin geçtiği anda.

"Onu uygun biçimde gömmemiz gerekiyor, biliyorsun."

"Sanırım," diye yanıtladım. Elimde olmadan ürperdim, çünkü boğulmuş zavallı adamın görünüşünde beni donduran bir şeyler vardı.

İsveçli, yüzünde çözülemez bir ifadeyle, bana ters bir bakış fırlattı ve kıyıya inmeye başladı. Onu yavaşça izledim. Cesedin üzerindeki giysilerin çoğunun akıntı tarafından parçalamış olduğunun farkına vardım, bu yüzden ensesi ve göğsünün bir kısmı açıktaydı.

Kıyıya inen yolun yansında, arkadaşım birdenbire durdu ve elini uyarır şekilde kaldırdı,- ama ya ayağım kaydı ya da kendimi hemen durduramayacak kadar momentum kazanmış olmalıydım, çünkü ona çarptım ve o sıçrayarak kendini kurtarmak isterken, onu yere ittim. İkimiz de ayaklarımız suda kalacak şekilde, sert kumların üzerine yuvarlandık. Herhangi bir şey yapamadan önce, cesede biraz da hızlı bir şekilde çarptık.

İsveçli keskin bir çığlık attı. Ben de, sanki vurulmuş gibi, geriye sıçradım. Cesede dokunduğumuz anda, yüzeyinden yüksek bir uğultu sesi —birkaç uğultu sesi— yükseldi ve çevremizdeki havadan kanatlı bir şeylerin gürültüsü gibi geçerek, gökyüzüne doğru kayboldular,- sesler sonunda uzaklarda kesilene dek yavaş yavaş azaldı. Sanki iş başında olan, canlı ama görünmez varlıkları rahatsız etmiş gibiydi.

Arkadaşım bana sarıldı ve sanırım ben de ona sarıldım, ama ikimizden birisi beklenmeyen şaşkınlıktan kendini toplayabilmesi için zaman bulamadan, akıntının cesedi söğüt köklerinin kavrayışından kurtulacağı şekilde döndürdüğünü gördük. Bir dakika sonra tamamen dönmüştü, ölü yüz gökyüzüne bakarak duruyordu. Ana akıntının kenarında yatıyordu. Bir an sonra ise sürüklenip götürülecekti.

İsveçli, 'uygun bir gömülme' hakkında yine anlayamadığım bir şeyler bağırarak, onu kurtarmaya çabaladı... sonra dizleri üzerinde kuma düştü ve gözlerini elleriyle örttü. Anında yanına geldim.

Arkadaşımın görmüş olduğu şeyi gördüm.

Ceset akıntıyla ilerlerken, yüzü ve açıktaki göğsü bize doğru dönmüş ve açıkça deriyle etin düzgün şekilli, adanın her tarafında bulmuş olduğumuz kum bacalarıyla tamamen aynı tarzda ufak deliklerle delinmiş olduğunu göstermişti.

"Onların işareti!" diye ağzının içinde mırıldandığını duydum arkadaşımın. "Onların korkunç işareti!"

Gözlerimi onun bembeyaz kesilmiş yüzünden nehre çevirdiğimde, akıntı işini bitirmişti ve ceset nehrin orta yerine sürüklenmişti bile,- ulaşamayacağımız ve neredeyse göremeyeceğimiz kadar uzaklaşmıştı ve dalgaların üzerinde dönüp duruyordu... tıpkı bir su samuru gibi.

*Çeviren: Ayşe Gorbon*

## YEM

Üzerine çirkin bir hurafenin yapışmış olduğu evlerdendi ve bunun nedenlerinden biri, belki de, yardım almadan dikkati kendisine çekmedeki yeteneksizliğiydi. Bırakın bir etki yaratmayı, özellik sahibi olamayacak kadar sıradandı. Katı ve biçimsizdi, iri cüssesi park ağaçlarını cüceleştiriyordu, dikkat çekecek en büyük iddiası ise eksi yöndeydi... gösterişsizdi.

İfadesiz pencereleri küçük tepeden Kentish Ormanının arkasına bakıyordu,- bu pencereler havayı umursamazlardı, kışın kasvetli, baharda sıkıcı, yazın şanssızdılar. Muazzam bir el onu ters yüz etmiş, sonra açlıktan ölmeye bırakmıştı, reklamcıların sıfat bulmalarını zorlaştırabilecek ve zar zor bir mirasçıya sahip olabilecek bir taşra malikanesiydi. Ruhu kaçtı, diyordu kimileri,- intihar etti, diye düşünüyordu başkaları ve bu sonuncuyu görünüşe göre ailedeki kalıtsal bir kusura boyun eğerek kendini kütüphanede öldürmeden önce bir mirasçı düşünmüştü. Çünkü diğer iki mirasçı da, yirmi yıllık bir arayla ilk örneği izlemişlerdi ve bu üç felaketi açıklayabileyecek belirgin bir neden yoktu. Aslında sadece birinci mal sahibi sürekli olarak evde oturmuştu, diğerleri onu yaz aylarında kullanıyor ve sonra içleri rahatlayarak terk ediyorlardı. Bu yüzden, şimdiki mirasçı John Burley mülke sahip çıkınca, üzerine, ne olursa olsun, bir dizi inkâr edilemez çirkin gerçeğe dayanan çirkin bir hurafenin yapışmış olduğu bir eve girdi.

Bu yüzyıl batıl inançlı insanlarla, onları aptal veya şarlatan sayarak uğraşır,- ama alacakaranlığı daima küçümseyen güçlü kuvvetli John Burley onlara çok acımasız davranmıyordu,- çünkü onlarla hiç uğraşmıyordu. Neredeyse var olduklarından bile habersizdi. Eskimoları, şairleri ve kendi hayat anlayışına uymayan diğer insanlık hallerini nasıl önemsemiyorsa,

onları da öyle önemsemiyordu. Başarılı bir işadamı olarak, gerçek olanın üzerine yoğunlaşıyordu,- iş adamlarıyla uğraşıyordu. Hayırseverliği de büyük ölçüde gerçekti,- yine de, şiddetle yadsımasına karşın kendi batıl inançları da yok değildi. Kanında batıl inanç zerresi bulunmayan insan yoktur,- ırksal miras tamamen kaçılamayacak kadar zengindir. Burley'inkiyse şu şekli almıştı: kazancının belirli bir kısmını fakirlere vermezse, başarılı olamayacaktı. Bu çirkin malikanenin ideal bir Nekahat Merkezi olacağına karar verdi.

Evi kullanış tarzı eleştirildiğindeyse, "Sadece korkaklar veya deliler kendilerini öldürür," diye belirtti açıkça, "Ben ne biri, ne de diğeriyim." Kesik, gürültülü kahkasını koyverdi. Zindelik verici mizacında böyle bir zayıflık yakışık almıyordu, tıpkı varlığında batıl inançların en zayıf cehalet olarak göründüğü gibi. Batılın olağandışılığı bile sıradanlaşmıştı. "Anlayamıyorum," diye patladı, "yapmak şöyle dursun, bir insanın hangi ruh haliyle intiharı ***düşünebileceğini*** bile zihnimde canlandıramıyorum." Meydan okuyan bir tavırla göğsünü öne çıkardı. "Sana söylüyorum, Nancy, bu ya korkaklık ya da manyaklık, ve benim ikisiyle de işim yok."

Yine de açıklamalarında rahat ve iyi huyluydu. Yeteneklerinin sınırını, karısının gürültülü dediği içten bir kahkahayla itiraf ederdi. Böylelikle gemicilerin peri hikayeleri için istisnalar yapardı ve Şirket'inin sahip olduğu perili gemilerden söz ettiği bile bilinirdi. Ama bunu ortadan yok olan yük ve para adına yapardı. Faaliyet alanı genişti,- ayrıntılar memurlar içindi.

Malikanede bir gece geçirmeye razı olması, aptal insan doğasıyla alçak gönüllü bir şekilde uğraşan pratik bir işadamının ve hayırseverin razı oluşuydu. Ortadan yok olan yük ve paranın sağduyusuna dayanıyordu. Yerel gazeteler intiharların aptalca hikayelerini yeniden canlandırarak, batıl inançların evin ve böylece, muhtemelen şimdiki sahibinin kaderi üzerindeki

etkisine dikkat çekmişti. Ama bunların dışında gereksiz bir yük sayılabilecek olan malikane, amacı için kesinlikle idealdi ve içinde bir gece geçirmek kadar saçma bir sorun ona engel olmamalıydı. "İnsanları, oldukları gibi kabul etmeliyiz, Nancy."

Genç karısının da bu teklifi yaparken elbette bir amacı vardı ve eğer kocası 'hayalet avı' dediği şeyle eğlenecekse, ondan bu hoşgörüyü esirgemek için bir neden göremiyordu. Onu seviyor ve bulduğu gibi kabul ediyordu... hayatın geç bir vaktinde. Gelecekteki personelin, hastaların ve hastabakıcıların batıl inançlarını yatıştırmak için, ki aslında başarı için hepsinin iyi niyeti gerekliydi, açılış ilan edilmeden önce binada bir gece geçirme sıkıntısını göze aldı. "Görüyorsun, John, eğer yeni mal sahibi olarak bunu yaparsan, zarar verici konuşmaları daha tomurcukken tıkayacaktır. Daha sonra bir şeyler ters giderse, sadece bu intihar fikrine, bu perili ev etkisine bağlanacaktır. Ev daha baştan kötü bir isme sahip olacaktır. Sonu gelmez sorunlar çıkacaktır. Bir başarısızlık olacaktır."

"Sence orada bir gece geçirmek saçmalıkları durduracak mı?” diye sordu adam.

"Eski efsaneye göre büyüyü bozuyormuş," diye yanıtladı kadın. "Koşul bu, her nedense."

"Ama er geç orada birisinin öleceği kesin," diye itiraz etti adam. "Bunu engelleyemeyiz."

"insanların onların doğadışı nedenlerden öldüklerini fısıldamalarını engelleriz." Kadın halkın mantığının işleyiş biçimini açıkladı.

"Anlıyorum," diye yanıtladı Burley, dudaklarını bükerek, ama karısının toplu içgüdü konusunda kendisine anlattıklarındaki gerçeği çabucak kavramıştı.

"Tabii ***sen*** holde zehir almaz," diye ekledi kadın gülerek, "ya da kendini pantolon askılarınla şapka asacağına asmayı seçmezsen."

"Bunu yapacağım," dedi adam, bir dakikalık düşünmenin sonunda. "Seninle oturacağım. Yeniden bir balayı gibi olacak, sen ve ben bir alemde... ne dersin?" Artık ilgilenmeye başlamıştı,- belki içindeki çocuk etkilenmişti,- ama karısı böyle bir görevde üçün ikiden daha iyi bir sayı olduğunu açıkladığında, hevesi azaldı.

"Bunu daha önce sık sık yaptım, John. Her zaman üç kişiydik."

"Kim?" diye sordu adam pervasızca. Merakla karısına baktı, ama o bir şeyler ters giderse üç kişilik bir grubun yardım için daha iyi bir korunma oluşturacağını açıkladı. Yeterince açıktı. John Burley dinledi ve onayladı. "Genç Mortimer'i alacağım," diye önerdi. "İşe yarar mı?"

Kadın tereddüt etti. "Şey... neşeli biri,- ilgilenecektir de. Evet, o da en az bir başkası kadar iyi." Kayıtsız görünüyordu.

"Ayrıca öyküleriyle zaman geçirecektir," diye ekledi kocası.

Böylece, Bayan Burley'nin gözünü budaktan sakınmayan kuzeni ve şimdi şirketin Londra bürosunda iyi bir konuma sahip bulunan 'delidolu delikanlı’ Kaptan Mortiner, olaydaki üçüncü kişi olarak ayarlandı. Ama Kaptan Mortimer genç ve ateşliydi,- Bayan Burley genç ve güzeldi, uygunsuz bir evlilik yapmıştı ve John Burley ihmalkar ve kendine yeten bir kocaydı.

Kader tuzağı kurnazlıkla kurdu, kör ve ayrıntılarda dikkatsiz John Burley bu tuzağın içine yürüdü. İçinden de çıktı, ama kimsenin ondan beklemeyeceği bir şekilde.

Üzerinde anlaşılan gece, aslında yılın en kısa gecesine, 18 Hazirana, John Burley'nin ayarlayabileceği kadar yakındı ve güneş 8:18'de batıyor, sabah dörde çeyrek kala doğuyordu. Ancak üç saat kadar gerçek

karanlık olacaktı. Karısı gün batımından gün doğumuna kadar değil, sadece gerçek karanlıkta oturmanın gerektiğini açıklarken, "Uzman sensin," diye itiraf etti. "Olayı sadakatle gerçekleştireceğiz. Mortimer pek hevesli değil, bir dansa mı ne gidecekmiş," diye ekledi, karısının gözlerinde hemen parlayan sıkıntı bakışını fark ederek,- "ama vazgeçti. Geliyor." Şımarık kadının somurtan ifadesi onu eğlendirdi. "Yo, hayır, aslında fazla ikna gerektirmedi," diye rahatlattı kadını. 'Bir kız veya diğeri, tabii ki. O daha genç, hatırlarsan.' Buna bir yorum gelmiyordu, ama ima edilen karşılaştırma kadının yanaklarını kızartmıştı.

Erken saatte içilen bir çaydan sonra Güney Audley Caddesinden arabaya bindiler, yolda Sevenoaks'u geçip Kentish Ormanına girdiler,- gerekli reklamın yapılabilmesi için, şoför, amaçlarını gizli tutması konusunda kesinlikle uyarılmış bir şekilde kasaba hanına yerleşecek ve onları güneşin doğuşundan bir saat sonra alacaktı,- kahvaltıyı Londra'da edeceklerdi. "Herkese anlatacak," dedi pratik ve alaycı efendisi,- "yerel gazetelerin hepsi yarın sabah bunu yazacaklar. Eğer bu saçmalığa son verecekse, birkaç saatlik rahatsızlığa değer. Kitap okur ve sigara içeriz, Mortimer da bize deniz hakkında masallar anlatır." Çifti aşağıda çimenlikte bırakarak, odanın, ışıkların, yemek sepetlerinin ve benzeri şeylerin düzenlenmesini iyice kontrol etmek için şoförle birlikte eve girdi.

"Dört saat fazla değil, ama idare eder," diye fısıldadı Mortimer, yola çıktıklarından beri kadınla ilk defa yalnız kaldıklarında. "Beni işin içine sokman senin mükemmeliğin. Bu gece harika görünüyordun. Dünyadaki en muhteşem kadın sensin." Mavi gözleri aşkla karıştırdığı aç bir istekle parlıyordu. Sanki denizden uçup gelmiş gibi görünüyordu, çünkü teni yanıktı ve açık renk saçları güneş yüzünden bir parça beyazlamıştı. Kadını batmakta olan güneşten rododendronlara[3] doğru çekerek, elini tuttu.

"Ben sokmadım, aptal oğlan. Gelmeni teklif eden John'du." Kadın elini etkin bir çabayla kurtardı. "Ayrıca, sen de fazla abarttın bir dansa gidecekmiş gibi davranarak."

"İtiraz edebilirdin," dedi adam hevesle, "ona etmedin. Ah, fazlasıyla güzelsin, nefissin!" Kadını aniden arzuyla öptü. Hafif bir karşı koyma olmuştu, ama kolayca boyun eğdi, diye düşündü.

"Harry, sen bir ahmaksın!" diye bağırdı kadın nefes nefese, adam onu bıraktığında. "Buna nasıl cesaret ettiğini gerçekten anlamıyorum! Üstelik John'un arkadaşısın. Ayrıca, biliyorsun ki"— çabucak etrafına göz attı— "burası güvenli değil." Gözleri neşeyle parlıyordu, yanakları alev alevdi. Olduğu gibi görünüyordu: güzel, genç, şehvetli bir hayvan, ideallere karşı sadakatsiz, sadece bencil arzuya sadık. "Şanslıyız ki," diye ekledi, "bir şey düşünmeyecek kadar fazla güveniyor bana."

Genç adam, gözlerinde tapınma, neşeyle güldü. "Bir öpücükten zarar gelmez," dedi. "Sen onun için bir çocuksun, seni asla bir kadın olarak düşünmüyor. Her neyse, kafası gemiler, krallar ve mühürlerle dolu," diye rahatlattı kadını, ona bir daha dokunmaması için uyaran ani içgüdüsüne saygı duyarken, "ve hiçbir şeyi görmüyor. Baksana, on metreden bile..."

Yirmi metre öteden gelen yüksek bir sesle, John Burley'in evin köşesini dönüp çimen boyunca onlara doğru gelirken seslenmesiyle, konuşmasını kesti. Şoför, Burley'in açıklamasına göre, sepetleri birinci kattaki odaya bırakmış ve hana geri dönmüştü. "Çevrede bir yürüyüş yapalım," diye ekledi onlara katılarak, "ve bahçeyi görelim. Güneşin batışından beş dakika önce içeri girer ve yemek yeriz." Güldü. "Olayı inanarak gerçekleştirmeliyiz, değil mi, Nancy?

Karanlıktan karanlığa, hatırlasana. Hadi, Mortimer"— genç adamın koluna girdi— "içeri girip kendimizi kahyanın odasındaki bitişik

çengellere asmadan önce etrafa son bir bakış atalım!" Boştaki elini karısına uzattı.

"Ah, sus, John!" dedi kadın çabucak. "Bundan hoşlanmıyorum... özellikle de karanlık yaklaşırken." Sanki gerçekmiş gibi ürperdi, bu arada dudaklarını nefis bir şekilde büzüyordu,- bunun üzerine Burley üzgün olduğunu söyleyerek onu zorla kendine çekti ve genç Mortimer bakarken, tam iki dakika önce öpülmüş olduğu yerden öptü. "Aramızda sana göz kulak olacağız," dedi. Geniş bir sırtın arkasından çift birbirine hızlı ama anlamlı bir bakış attı, çünkü adamın ses tonunda uyanıklığı belirten bir şey vardı ve belki, her şeye rağmen, göründüğü kadar kör değildi. Aralarında şifreleri vardı, bu ikisinin. "Her şey yolunda," diye işaretleştiler,- "ama gelecek sefer daha dikkatli oİ!"

Büyük kırmızı ateş topu ağaçlı tepelerin ardında batmadan önce hâlâ birkaç dakikaları vardı ve üçlü, tembelce konuşarak, iki kalp heyecandan çırpınırken, güllerin arasında yürüdüler. Mükemmel bir akşamdı, rüzgârsız, kokulu, ılık. Başsız gölgeler çimenlikte, onlar yürürlerken, önlerinden dev gibi ilerliyorlardı ve büyük binanın bir tarafı şimdiden karanlıktaydı,- yarasalar gelip geçiyor, pervaneler açelya ve rododendron kümelerinin üzerinde oraya buraya atılıyorlardı. Konuşma esas olarak malikanenin bir Nekahat Merkezi olarak yararları, olası işletme masrafları, uygun personel ve bunlar gibi şeyler üzerine döndü.

"Benimle gelin," dedi John Burley konuşmayı bölüp aniden dönerek, "güneş batmadan önce içeride, gerçekten içeride olmalıyız. Koşulları sadakatle yerine getirmeliyiz," diye tekrar etti, bu deyimi çok sevmiş gibi. Hayatta, bir kez elini atmaya görsün, büyük veya küçük her şeyde samimiydi.

Hiçbiri de elindeki işe gerçekten dikkat etmeyen, hayalet avcısı bu uyumsuz üçlü içeri girdiler ve yavaşça yukarı kata, sepetlerin bulunduğu büyük odaya çıktılar. Şimdiden hol üç elektrik fenerinin yararlı bir şekilde

yanması ve dikkatle hareket ederlerken bir köşenin ardından diğerini aydınlatarak adımlarına yardımcı olması için yeterince karanlıktı. İçerideki hava soğuk ve nemliydi. "Kullanılmayan bir müze gibi," dedi Mortimer. "Antikaların kokusunu duyabiliyorum." Koklayarak, etraflarına bakındılar. "Bu," diye belirtti ev sahibi, işvereni, arkadaşı, "tatlandırmak için çimento ve badana kullanılmış insanlıktır.",- Bayan Burley biraz gül toplamış ve içeri getirmiş olmalarını dilediğinde üçü de güldü. Kocası yeniden geniş merdivenin başına geçti. Kadın bağırdığında, Mortimer tam arkasındaydı. "Sonuncu olmaktan hoşlanmıyorum," diye söylendi. "Arkamda hol o kadar karanlık ki. Aranıza geleceğim," ve denizci kadının geçmesine izin verirken ileri uzatılmış elini, sıkarak, tuttu. "Bir görüntü var, hatırlayın," dedi kadın aceleyle kocasının ilgisini çekmek için dönüp tahtaya vurarak. "Bir görüntü görünüyor,- hikayenin bir kısmı da bu. Bir insan görüntüsü." Kocasının koluna girerken, ufak bir zevk, yarı hayal edilmiş bir telaş ürpertisi geçirdi.

"Umarım onu görünüz," dedi John Burley ilgisizce.

"Umarım görmeyiz," dedi karısı üzerine basarak. "Sadece... bir şeyler olmadan önce görülüyor." Mortimer şakacı bir şekilde bu kadar zahmete bir hiç için girdilerse yazık olacağını belirtirken, kadının kocası bir şey demedi. "Üçümüze birden pek bir şey olmaz," dedi ciddiye almadan, kağıt askılarının çıplak keresteden kaba bir masayı uygun bir şekilde açık bıraktıkları büyük bir odaya girerlerken. Kendi düşünceleriyle meşgul olan Bayan Burley sandöviçleri ve şarabı açmaya başladı. Kocası pencereye doğru gitti. Huzursuz görünüyordu.

"Demek burası" —derin sesi kadını şaşırttı— "içimizden birinin" —etrafına bakındı— "öl…”

"John!" Karısı sertçe, sabırsızlıkla onu susturdu. "Sana şimdiden birkaç kere yalvardım." Sesi boş odada, yeni bir tınıyla, oldukça tiz ve huysuz şekilde çınladı. Belki etrafın atmosferini hissetmeye başlıyordu. Güneşli çimenlikte ona dokunmamıştı ama, şimdi, günün bitişiyle, gölge

gölgeyi çağırır ve karanlığın krallığı güç toplarken, bunun farkına varıyordu. Büyük, fısıldayan bir koridor gibi, bütün ev dinliyordu.

"Hay Allah, Nancy," dedi John Burley pişmanlıkla kalkıp karısının yanına otururken, "neredeyse unutmuştum. Sadece bunu ciddiye alamıyorum. Benim için düşünülemez bir şey bir adamın..."

"Ama neden bu fikri aklına getiriyorsun ki?" diye ısrar etti karısı hafifliğine rağmen sinirli, alçaltılmış bir sesle. "Erkekler, ne de olsa, böyle şeyleri bir hiç uğruna yapmazlar."

"Evrendeki her şeyi bilmiyoruz, değil mi?" diye araya girdi Mortimer, beceriksizce Bayan Burley'i desteklemeye çalışarak. "Bütün bildiğim açlıktan ölmek üzere olduğum ve bu etli börek çok lezzetli." Bıçağı ve çatalıyla çok meşguldü. Ayağı masanın altında kadınınkinin yanında duruyordu,- gözlerini ondan alamıyordu,- sürekli olarak ona yeni yiyecekler sunuyordu.

"Hayır," diye onayladı John Burley, "her şeyi değil. Orada haklısın."

Başını arkaya atmış halde içkisini içmekte olan kocası bardağın üzerinden ve belli ki hiçbir şey görmeksizin onlara doğru bakarken kadın, gözlerinde bir uyarı pırıltısıyla genç adamı hafifçe tekmeledi. Sigaralarını masanın etrafında içtiler, Burley büyük bir puro yakmıştı. "Bize görüntüden bahseder misin, Nancy?" diye sordu. "En azından bundan bir zarar gelmez. Bu benim için yeni. Görüntü hakkında bir şeyler duymamıştım." Karısı iskemlesini tehlikeli, pervasız ayaklardan uzağa çevirerek, istekle bunu yerine getirdi. Mortimer artık ona dokunamıyordu. "Çok az şey biliyorum," diye itiraf etti kadın,- "sadece gazetenin yazdıklarını. Bir erkek... ve değişiyor."

"Nasıl değişiyor?" diye sordu kocası. "Giysilerini mi değiştiriyor demek istiyorsun?"

Bayan Burley, sanki gülmekten memnunmuş gibi, güldü. Sonra yanıt verdi: "Rivayete göre her seferinde kendini o adama gösteriyormuş..."

"Şey eden adama mı..

"Evet, evet, tabii ki. Ölen adama görünüyormuş.. .kendi suretinde."

"Mmm," diye homurdandı kocası, doğal olarak şaşırmıştı. Karısına baktı.

"Her seferinde adam kendi ikizini görüyormuş" —Mortimer'in müdahalesi bu sefer yararlı olmuştu— "o işi yapmadan önce."

Bayan Burley'den gelen bir sürü fizik terimini de içerecek şekilde, kadının güzel olduğu kadar harika da olduğunu düşünen ve bunu gözleriyle herkese gösteren denizciyi büyüleyen ve etkileyen hatırı sayılır bir açıklama bunu izledi. John Burley'nin dikkati dağınıktı. Pencereye doğru ilerleyerek, diğerlerini aralarındaki tartışmayı bitirmeye bıraktı,- buna hiç katılmadı, hatta yorumda bile bulunmadı, sadece boş bakışlarla dinledi ve başının üzerindeki puro dumanı bulutunun arasından dalgın dalgın onları izledi. Her derin pervazda oturarak, sürgüleri inceleyerek, taş işlerinin kalınlığını mendiliyle ölçerek, pencereden pencereye ilerledi. Huzursuz, sıkılmış, bu anlamsız bekleyişte yersiz kalmış gibi görünüyordu. Geniş yüzünde karısının daha önce hiç görmediği sessiz, teslim olmuş bir ifade vardı. Kadın bunu şimdi, tartışma sona erdiğinde, birlikte yemeğin kalanlarını temizleyip, kahve için ispirto ocağını yakıp, şafakla birlikte iyi gidecek bir yemek hazırlarlarken, fark etti. Odanın içinden, masanın üzerindeki kağıtları kımıldatan bir esinti geçti. Mortimer tüten lambaları dikkatle söndürdü.

"Rüzgâr artıyor... güneyden," diye gözlemledi Burley oyuğundan ve bunu söylerken pencerenin bir kanadını kapattı. Bunu yaparken bir an için arkasını döndü, birkaç saniye mandalla uğraştı ve bu arada Mortimer, adamın arkasına döndüğünün farkına vararak, yaşının ve yaratılışının

aptalca atılganlığıyla bu ani şansı kullandı. Ne o ne de kurbanı, dışarısının karanlığında, odanın içinin pencere camından tamamen yansıdığını algılamamıştı. Bu korkulu zevki biri pervasızca, diğeri dehşete düşmüş halde yaşadılar ve her şeye rağmen bunu yarım dakika kadar daha uzatabilirlerdi, çünkü korktukları baş omuzlarını da götürerek hâlâ açık duran pencereden dışarı uzanmış geceyi solumaktaydı.

Baş yine içeri girerken "Muhteşem bir hava," dedi derin bir sesle. "Böyle bir gecede denizde olmak isterdim." Kanadı açık bıraktı ve odayı geçerek onlara doğru geldi. "Şimdi," dedi neşeyle kendisi için bir iskemle ayarlayarak, "gece için rahatlayalım. Mortimer, şafağa veya hayalet gelene kadar senden hiç durmadan öyküler anlatmanı bekliyoruz. Korkunç zincir ve başsız adam öyküleri, unutma. Bu geceyi akıllardan kolay kolay çıkmayacak bir gece yap." Fırtına gibi bir kahkaha patlattı.

İskemlelerini, önlerinde ayaklarını koyacaktan başka iskemleler bulunacak şekilde düzenlediler ve Mortimer en küçük ayaklar için bir sandık yardımıyla bir tabure kurdu,- hava tütün dumanıyla ağırlaştı,- gözler parladı, yanıtladı, belki de aynı zamanda izledi,- kulaklar dinledi ve belki biraz akıllandı,- arada sırada, bir pencere titrediğinde, irkildiler ve etraflarına baktılar,- kırık veya açık pencereleri kullanarak içeri giren rüzgâr boştaki cisimleri şangırdatırken, evin civarında zaman zaman sesler duyuldu.

Ama Bayan Burley korku öykülerini kararlılıkla reddetti. Taşradaki büyük ve boş bir malikanenin, içinde John Burley ve bir aşığın verdiği rahatlıkla bile olsa, kendi atmosferi vardır. Ferah salonların ve iç çeken koridorların arasından, sessizce, görünmeden, ama amansızca yayılan bu atmosfer şimdi her yere nüfuz ederek geliyordu, sadece John Burley buna açık değildi ve sinirlere olan yumuşak saldırısından habersizdi. Belki bir yaz gecesi rüzgârıyla içeri girmişti, ama belki de her zaman orada olmuştu... Bayan Burley sık sık yanında, hafif yana dönük oturan kocasına bakıyordu,-

ışık güzel, güçlü yüzüne düşüyordu,- kadın, görünüşe göre sakin ve sessiz olmasına rağmen, aslında çok huzursuz olduğunu hissetti,- kocasında farklı bir şeyler vardı,- ne olduğunu tanımlayamıyordu,- dudakları bir çabayla kıvrılmış gibiydi,- sabırlı ve çok vakur, diye düşündü kadın kendi kendine ve her şeye rağmen oldukça çekici. Neden kadın yüzün esrarlı olduğunu düşünüyordu? Alev alev yanan kanı -şaraptan kendi payına düşeni içmişti- damarlarında kaynarken, huzursuz düşünceleri kuşkuyla dolaşıyorlardı.

Burley daha fazla öykü duymak için denizciye döndü. "İçlerinde deniz ve rüzgâr olsun," diye rica etti. "Korku yok, unutma!" O zaman Mortimer boş odaların inanılmaz fiyatlar getirdiği Gellerde, bir deniz kıyısı kasabasındaki oda yokluğu hakkında bir hikaye anlattı,- adamın biri tek başına kiralamaya yanaşmıyordu... bir Güney Denizi ticaret gemisinin emekli kaptanıydı, çok fakir, görünüşe göre biraz da deli. Evinde haftada yirmi gine getirecek mobilyalı iki odası vardı. Odalar güneye bakıyordu,- onları çiçeklerle dolu tutuyordu,- ama kiralamıyordu, tlahi inatçılığının açıklamasını Mortimer onun güvenini tamamen kazanıncaya dek -birlikte balığa çıkıyorlardı- yapmamıştı. "Güney Rüzgârı içlerinde yaşıyor," demişti yaşlı arkadaşı ona. "Odaları onun için boş bırakıyorum."

***"Onun*** için mi?"

"Sevgilim bana Güney Rüzgârıyla gelmişti," dedi diğeri sakince,- "ve terk edişi de Güney Rüzgârıyla oldu..."

Böyle bir toplulukta anlatılması tuhaf bir hikayeydi, ama iyi anlatıyordu.

"Güzel," diye düşündü Bayan Burley. Yüksek sesle, "Teşekkürler," diye ekledi. " Terk edişi' ile sanırım öldü veya kaçtı demek istiyorsun?"

John Burley apaçık bir şaşkınlıkla baktı. "Bir öykü istiyoruz," dedi, "ve sen bize bir şiir okuyorsun." Güldü. "Sen aşıksın, Mortimer," diye açıkladı, "ve sanırım, karıma."

"Tabii ki aşığım, efendim," diye yanıtladı genç adam cesaretle. "Bir denizcinin kalbi, anlarsınız," bu arada kadının yüzü önce pembeleşmiş, sonra sararmıştı. Kocasını Mortimer'ın tanıdığından daha yakından tanıyordu ve adamın ses tonunda, gözlerinde, sözlerinde bir şeyler seziyor ve bundan hiç hoşlanmıyordu. Harry böyle bir öykü seçmekle aptallık etmişti. İçinde kızgın, hoşnutsuzluğa yakın, bir huzursuzluk kıpırdandı. "Her neyse, korku öykülerinden daha iyidir," dedi aceleyle.

"Eh," diye araya girdi kocası, ufak bir kahkaha fırtınası savurarak, "her halükarda, mümkün. Biri öteki kadar deli de olsa." Ne demek istediği pek açık değildi. "Bir insan gerçekten seviyorsa," diye ekledi açıksözlülükle, "ve sevdiği tarafından oyuna getirilirse, neredeyse onun..."

"Yo, vaaz verme, John, Tanrı aşkına. Kürsüde çok sıkıcılaşıyorsun." Ama araya girişi sadece, başka koşullarda önemsenmeyecek cümleyi vurgulamaya yaradı.

"Onun hayatını önemsiz saymasını anlayabiliyorum," diye ısrar etti diğeri, "öyle değersiz ki..." Tereddüt etti. "Neyse, bu kadar, bahsetmeyeceğime söz vermiştim," diye devam etti, neşeyle gülerek. Sonra, aniden ve sanki kendine rağmen, sözlerine devam etti: "Yine de, böyle koşullar altında, insan doğasını ve yaşamı hor görüşünü öylesine gösterebilir ki..."

Bu sefer minik, bastırılmış bir çığlıktı onu durduran.

"John, böyle konuştuğunda, senden nefret ediyorum, senden iğreniyorum. Sözünü yine bozdun." Kadın sadece huysuz değildi,- sesinde sinirli bir öfke de duyuluyordu. Titremesine neden olan, bakışlarını pencereye çevirmiş olan kocasının söyleyiş şekliydi. Birden onu bir erkek olarak hissetti,- ondan korktu.

Kocası yanıt vermedi,- ayağa kalktı ve lambaya doğru eğilerek saatine baktı, bu şekilde yüzündeki ifade gölgede kalmıştı. "Saat iki," diye

belirtti. "Sanırım gidip evi dolaşacağım. Uyuyan bir işçi falan bulabilirim. Her neyse, yakında güneş doğacak." Güldü,- yüzündeki ifade, sesinin tonu, kadını bir an için rahatlattı. Adam dışarı çıktı. Halisiz uzun koridorda yankılanan ağır adımlarını duydular.

Mortimer hemen söze başladı. "Bir şey mi ima etmek istedi?" diye sordu soluk soluğa. "Seni bir parça bile sevmiyor ki. Hiçbir zaman sevmedi. Sana yazık oluyor. Sen bana aitsin." Sözler dudaklarından dökülüyordu. Kadının yüzünü öpücüklerle kapladı. "Ah. ***Bunu*** demek istemedim," dediğini duydu öpücüklerin arasında.

Denizci şaşkınlıkla bakarak kadını bıraktı. "O zaman ne?" diye fısıldadı. "Sence dışarıda bizi gördü mü?" Kadın yanıt vermeyince bir an için durdu. Ayak sesleri uzaktan hâlâ duyuluyordu. "Anladım!" diye bağırdı Mortimer birdenbire. "Hissettiği lanet olasıca ev. Sorun bu. Ondan hoşlanmıyor."

Bir rüzgâr, kağıtları uçuşturarak, odada iç çekti,- bir şey takırdadı ve Bayan Burley yerinden fırladı. Duvarcının merdiveninden sarkan ipin boştaki ucu gözüne takıldı. Hafifçe ürperdi.

"O farklı," dedi alçak bir sesle, adama yeniden sokularak, "ve fazlasıyla huzursuz. Daha şimdi neler söylediğini fark etmedin mi... belirli koşullar altında bir insanın onu" —tereddüt etti— "yapmasını anlayabileceğini," diye bitirdi sözünü, sesinde ani bir alçalmayla. "Harry," diyerek denizcinin gözlerinin içine baktı, "bu onun tarzı değil. Bunu laf olsun diye söylemedi."

"Saçma! Sadece can sıkıntısından ölüyor, hepsi bu. Bu ev senin de sinirlerine dokunuyor." Kadını şefkatle öptü. Sonra, kadın karşılık verirken, onu daha da yakına çekti ve aralarında "korkulacak bir şey yok," cümlesinin ayırt edilebildiği birbirini tutmaz sözcükler mırıldanarak arzuyla sarıldı. Bu arada, adımlar yakınlaşıyordu. Kadın Mortimer'ı itti. 'Terbiyeni

takınmaksın. Israr ediyorum. Bunu yapacaksın, Harry." Sonra kendini adamın kollarına attı, yüzü boynuna sokulmuştu... ama bir an sonra kendini çekti ve adamdan uzaklaştı. "Senden nefret ediyorum, Harry," diye sertçe söylendi, gözleri sıkıntılı bir öfkeyle parlıyordu. ***"Kendimden*** de nefret ediyorum. Neden bana böyle davranıyorsun. .. ?" Adımlar yaklaşırken, sözünü yarım bıraktı, saçlarını düzeltti ve açık pencereye yaklaştı.

"Her şeye rağmen benimle sadece oyun oynadığına inanıyorum," dedi denizci huysuzca. Şaşkın bir hayal kırıklığıyla bakıyor, kadını izliyordu. "Asıl sevdiğin o," diye ekledi kıskançlıkla. Huysuz, şımarık bir çocuk gibi görünüyor ve konuşuyordu.

Kadın başını çevirmedi. "Bana karşı her zaman iyi, nazik ve cömerttir. Beni hiçbir şey için suçlamaz. Bir sigara ver ve sahne kahramanlığı yapma. Doğruyu söylemek gerekirse, sinirlerim iyice gerildi." Sesi huysuz bir şekilde çatlaktı ve Mortimer sigarasını yakarken, kadının dudaklarının titrediğini fark etti,- kendi eli de titriyordu. Adımlar kapı eşiğini aşıp, John Burley odaya girdiğinde, pencere kenarında kadının yanında durmuş, hâlâ kibriti tutuyordu. Burley doğrudan masaya gitti ve lambayı kıstı. 'Tütüyordu," diye belirtti. "Görmediniz mi?"

"Özür dilerim, efendim." Mortimer fazlasıyla gecikerek ona yardım etmek için ileri fırladı. "Kapıyı açtığınızda oluşan cereyandandır." İri adam, "Ya," dedi ve onları görecek şekilde bir iskemle çekti. ***"Tam*** aradığımız ev," dedi onlara. "Bu kattaki odaların hepsine girdim. Harika bir Merkez olacak, hem de sadece çok az bir değişiklikle." Çatırdayan hasır sandalyesinde döndü ve pencere pervazında bacaklarını sallayıp, sigara içen karısına baktı. "Bu eski duvarların arasında hayatlar kurtarılacak." Görünüşe göre daha çok kendi kendine konuşarak, "İyi bir yatırım," diye devam etti. "İnsanlar burada ölecekler de..."

"Sus!" diye araya girdi Bayan Burley. "Şu ses... nedir bu?" Koridordan veya yandaki odadan hafif bir vuruş sesi geliyordu, bu üçünün

de olmayan bir tekrarı bekleyerek çabucak etraflarına bakmalarına neden oldu. Masada kağıtlar hışırdadı, lambalar bir an için tüttü.

"Rüzgâr," diye gözlemledi Burley sakin bir şekilde, "minik dostumuz, Güney Rüzgârı. Yine bir şeyler uçtu, hepsi bu." Ama üçü de merakla ayağa kalktılar. "Gidip bakacağım," diye devam etti. "Bütün kapı ve pencereler boyanın kuruması için açık." Ama kıpırdamadı,- arada bir çıplak çam masanın üzerine tok bir sesle çarparak lambanın etrafında dönüp duran bir pervaneyi seyrederek durdu.

"Ben gideyim, efendim," dedi Mortimer hevesle. Bu bahaneden memnundu,- ilk defa olarak o da rahatsız hissediyordu kendini. Ama görünüşe göre denizcininkinden daha büyük bir rahatsızlıktan muzdarip ve dolayısıyla uzaklaşmaktan daha memnun olacak biri daha vardı. "Ben gideceğim," diye bildirdi Bayan Burley kararlılıkla. "Gitmek istiyorum. Geldiğimizden beri bu odadan çıkmadım. Bir nebze bile korkmuyorum."

Kadının herhangi bir harekette bulunmaması bir an için tuhaf göründü,- sanki bir şey bekliyor gibiydi. Belki on beş saniye boyunca kimse kıpırdamadı veya konuşmadı. Kadın sevgilisinin gözlerindeki bakıştan, şimdi onun da kocasındaki hafif, belirsiz değişikliğin farkına vardığım ve bundan telaşlandığını anlamıştı. Denizcinin korkusu kadının onu hor görmesine yol açtı,- birden genci küçümsedi ve varlığını huzursuz eden yıpranmış, isimsiz baskısına rağmen kocasına karşı yeni, garip bir özlemin bilincine vardı: Odada bir değişiklik var, diye düşündü,- bir şey içeri girmişti. Üçlü, sesin tekrarlanmasını bekleyerek, dışarıdaki yumuşak rüzgârı dinlediler,- iki dikkatsiz, tutkulu genç âşık ve bir adam o odada bekleyerek, dinleyerek, seyrederek durdular,- yine de orada üç değil, beş kişi varmış gibiydi, çünkü iki suçlu bilinç, sahiplerinden uzakta ve ayrı duruyordu. John Burley sessizliği bozdu.

"Evet, sen git, Nancy. Korkacak bir şey yok... Bak, sadece rüzgâr." Sanki demek istediği buymuş gibi konuşuyordu.

Mortimer dudaklarını ısırdı. "Ben de seninle geleceğim," dedi anında. Kafası karışmıştı. "Üçümüz de gidelim. Bence ayrılmamamız gerekiyor." Ama Bayan Burley çoktan kapıya varmıştı. "Israr ediyorum," dedi, zorlama bir gülüşle. "Korkarsam seslenirim." Kocası, hiçbir şey demeden, onu seyrediyordu.

"Bunu al," dedi denizci, kadına yaklaşırken el fenerini yakarak. "İki birden daha iyidir." Arkadaki siyah koridora karşı kadının gölgelenmiş zarif biçimini gördü,- gitmek istediği açıktı,- içindeki sinirlilik daha güçlü bir duyguyla sakinleştirilmişti,- ikisinin varlıklarından biraz olsun uzaklaşmaktan memnundu. Mortimer koridorda bir açıklama sözü kapmayı ummuştu, ama kadının tutumu onu durdurdu. Onu durduran başka bir şey daha vardı.

"Soldan birinci kapı," diye bağırdı, sesi boşlukta yankılanarak. "Sesin geldiği oda orası. Bizi istersen bağır."

Kadının ışık önünde sabitlenmiş gölgesinin, uzaklaşmasını izledi, ama kadın yanıt vermedi ve genç adam döndüğünde John Burley'nin lambanın şişesinden purusonu yaktığını, bunu yaparken yüzünün öne çıktığını gördü. Bir an için durup, dudaklarıyla puroyu yanması için güçle emen adamı seyretti. Kapıda durup, yandaki odadan gelecek en ufak sesi dinlemeyi düşünmüştü,.. ama şimdi bütün ilgisinin lambanın üzerindeki yüze yoğunlaştığını hissetti. O anda Burley'nin karısının gitmesini dilediğinin —bunu planladığının— farkına vardı. O anda ayrıca sevgisini, utanmaz ve bencil metresinin değersiz, aşağılık, önemsiz varlığını unuttu. Çünkü John Burley başını kaldırmıştı. Purosunun yanmış olduğundan emin olmak için sert ve hızlı nefesler çekerek, yavaşça doğruldu ve gence döndü. Mortimer sıkılarak, utanmış, üşümüş bir halde odada ilerledi.

Sırf sessizliği doldurmuş olmak isteğiyle, "Sadece rüzgârdı, tabii ki," dedi şaka yollu. Diğerinin konuşmasını istemiyordu. "Sabah yeli, muhtemelen." Kol saatine baktı. "Şimdiden iki buçuk olmuş ve güneş dörde

çeyrek kala doğuyor. Sanırım dışarısı aydınlanmıştır bile. En kısa gece pek karanlık olmaz." Kafası karışık bir şekilde dolaşıyordu, çünkü diğerinin sabit, sessiz bakışı onu utandırıyordu. Yan odada hareket eden Bayan Burley'den gelen hafif bir ses onu bir an için durdurdu, içgüdüsel olarak, gitmek için bir bahane doğmasından memnun, kapıya doğru döndü.

"Bu bir şey değil," dedi Burley, en sonunda kati, alçak bir sesle konuşarak. "Sadece karım, yalnız kalmaktan memnun... genç ve güzel karım. O iyi. Onu senden iyi tanıyorum, içeri gir ve kapıyı kapa."

Mortimer boyun eğdi. Kapıyı kapattı, masaya yaklaştı ve hemen sözlerine devam eden diğerine baktı.

"Eğer," dedi o alçak, derin sesle, "ikinizin ciddi olduğunu düşünseydim" — sözcüklerini çok yavaş, vurgulayarak, yoğun bir ciddiyetle söylüyordu— "ne yapardım biliyor musun? Sana söyleyeyim, Mortimer. İkimizden birinin —senin veya benim— bu evde kalmasını isterdim, ölü olarak."

Dişleri purosunu sıkıca kavramıştı,- elleri yumruk halindeydi,- yarı kapalı bir ağızla devam etti. Gözleri sabit bir şekilde parlıyordu.

"Ona o kadar mutlak şekilde güveniyorum ki, —anlıyor musun?— yoksa kadınlara, insanlara olan inancım kaybolur. Onunla birlikte yaşama isteğim de. Beni anlıyor musun?"

Her söz aptal ve dikkatsiz genç için yüzüne inen bir yumruktu, yine de en çok acı veren şey kabaran bir yürekten gelen bu yumruklardaki yumuşaklıktı. Bir düzine yanıt -inkâr, açıklama, itiraf, bütün suçları kendi üzerine alma- zihnini doldurdu, ama sadece reddedildiler. Hareketsiz ve sessiz, diğerinin gözlerine bakarak durdu. Dudaklarından hiçbir sözcük dökülmedi,- her halükarda zaman da yoktu. Bu pozisyonda buldu onları o anda içeri giren Bayan Burley. Kocasının yüzünü gördü; diğer erkek sırtı kendisine dönük duruyordu. Ufak, sinirli bir gülüşle içeri girdi. "Rüzgârda

sallanan ve şöminenin önündeki bir metal parçasına çarpan bir çan ipi," diye bildirdi. O zaman üçü de hep birlikte güldüler, her gülüşün faklı bir tınısı olmasına rağmen. "Ama bu evden nefret ediyorum," diye ekledi Bayan Burley. "Keşke buraya hiç gelmeseydik."

"Gökyüzü ağarır ağarmaz," diye belirtti kocası sessizce, "gidebiliriz. Anlaşmamız bu,- yerine getirelim. Yarım saat daha yetecektir. Otur Nancy ve bir şeyler ye." Ayağa kalktı ve kadın için bir iskemle yerleştirdi. "Sanırım gidip etrafa bir daha bakacağım." Yavaşça kapıya doğru ilerledi. "Biraz dışarıya çıkıp, gökyüzünün neler yaptığına bakabilirim."

Sözcüklerin söylenmesi yanın dakika bile sürmedi, ama Mortimer'a ses hiç sona ermeyecekmiş gibi geldi. Aklı karışmış ve tedirgin olmuştu. Kendinden iğreniyordu, bu yakışıksız konuma düşmesine neden olan kadından iğreniyordu.

Durum birdenbire fazlasıyla acı verici olmuştu,- böyle bir şeyi hiç hayal etmemişti,- kör olduğunu sandığı adam her şeyi görmüştü... başından beri biliyordu, onları izlemişti, beklemişti. Artık emindi, kadın kocasını seviyordu,- kendisini, Mortimer'ı aptal yerine koyarak eğlenmişti.

"Sizinle geleyim, efendim. İzin verin," dedi birden. Bayan Burley aralarında solgun ve kararsızlık içinde duruyordu. Neler olmuştu, diye merak ediyordu açıkça.

"Hayır, hayır, Harry"— Burley ilk defa 'Harry' diyordu ona —"en fazla beş dakika içinde dönerim. Ayrıca karım da yalnız kalmamalı." Dışarı çıktı.

Genç adam, ayak sesleri koridorda biraz uzaklaşıncaya kadar bekledi, sonra döndü, ama ileri gitmedi,- ilk defa olarak 'bir fırsat' dediği şeyi kullanmadı. Tutkusu onu terk etmişti,- sevgisi, bir zamanlar var olduğunu sandığı şey, geçmişti. Yanındaki güzel kadına, orada kendisini bu

kadar vahşice çekecek neler gördüğünü merak ederek, baktı. Tanrı'dan her şeyden kurtulmayı diledi. Ölmeyi diledi. John Burley'nin sözleri birden onu korkuttu.

Bir şey çok açıktı... kadın korkmuştu. Bu, gencin dudaklarını açtı.

"Neyin var?" diye sordu ve alçaltılmış sesi tanıdık ismi söylemedi. "Bir şey mi gördün?" Başını yan odaya doğru salladı. Kadına soğuk bir şekilde hitap eden sesiydi adamın birdenbire kendini olduğu gibi görmesini sağlayan, ama kadının da kendisini benzer bir açıklıkla gördüğünü denizciye anlatan Bayan Burley'nin düz bir tonda, dürüstçe verilmiş yanıtı oldu. Tanrım, diye düşündü, bir ses tonu, tek bir kelime ne kadar da açıklayıcı olabiliyor!

"Bir şey... görmedim. Sadece huzursuz hissediyorum... hayatım." Bu 'hayatım' bir yardım çağrısıydı.

"Buraya bak," diye bağırdı Mortimer, kadının uyarıcı şekilde bir parmağını kaldırmasına neden olacak şekilde," ben... ben lanet olası bir aptal, bir alçağım! Çok utanıyorum. Bunu düzeltmek için her şeyi... ***her şeyi*** yaparım." Üşüyor, kendini çıplak hissediyordu, değersizliği çırılçıplak ortadaydı,- kadın hissediyordu, adam biliyordu, hepsi aynı. Birbirlerine aniden itici gelmişlerdi. Ama Mortimer, özellikle kadındaki bu büyük değişimin birdenbire nasıl veya nereden ortaya çıktığını pek anlamıyordu. Anlayabileceğinden daha büyük, daha derin bir duygunun onları etkilediğini, sadece fiziksel ilişkilerin boş, saçma, ucuz ve bayağı görünmesine neden olduğunu hissediyordu. Bu saf cehaletle yüzleştikçe daha çok üşüyordu.

"Huzursuz mu?" diye tekrarladı, belki de neden bunu söylediğini kesin olarak bilmeden. "Ulu Tanrım, o başının çaresine bakabilir..."

"Ya, o bir erkek," diye sözünü kesti kadın, "evet."

Koridor boyunca geri dönen adımlar duyuldu, sağlam, ağır adımlar. Mortimer'a bu adım seslerini bütün gece dinlemiş ve ölene kadar dinleyecekmiş gibi geldi. Lambaya uzandı ve bir sigara yaktı, bu sefer dikkatle ve fitili kısarak. Bayan Burley de ayağa kalktı, kapıya doğru, ondan uzağa gitti. Bir an o sağlam ve ağır adımları, bir erkeğin, John Burley'nin ilerleyişini dinlediler. Bir erkek... ve kur yapan bir erkek, düşüncesi çaktı Mortimer'ın beyninde ateş gibi, kendisine karşı ateşli bir ayıp işleyen, İkiliye zıt olarak. İlerleyiş daha az duyulur oldu. İçinde bir mesafe vardı. Bir yerlere dönmüştü.

"İşte!" diye bağırdı kadın aceleci bir sesle. "İçeri girdi."

"Saçmalık! Bizi geçti. Dışarıya, çimenliğe çıkıyor."

Çift, döşemelerin üzerinden, görünüşe göre pencereye doğru yürüyen adım sesleri yan odadan belirgin şekilde gelirken, bir anlığına soluksuz dinledi.

"İşte!" diye tekrarladı kadın. "Oraya girdi."

Belki bir dakikalık bir sessizlik izledi bunu ve bu sürede birbirlerinin soluklarını dinlediler. "Yalnız olmaktan hoşlanmıyorum... orada," dedi Bayan Burley ince, alçalan bir sesle ve dışarı çıkacakmış gibi yürüdü. Mortimer onu sert bir hareketle durduğunda, eli kapı kolunun üzerindeydi.

"Yapma! Tanrı aşkına, yapma!" diye bağırdı, kadın kolu çeviremeden. Denizci ileri atıldı. Kadının koluna bir elini koyduğunda duvardan bir gürültü duyuldu. Ağır bir sesti ve bu sefer buna neden olacak bir rüzgâr yoktu.

"Bu sadece boşlukta sallanan bir nesne," diye fısıldadı genç adam boğuk bir sesle, korkutucu bir akıl karışıklığı düşüncelerini ve sözlerini karartıyordu.

"Boşlukta sallanan bir nesne yoktu," dedi kadın ve başı dönerek ona doğru eğildi. "Bunu ben uydurdum. Hiçbir şey yoktu." Adam, umutsuzca bakıp onu yakalarken, dudakları kalkık bir yüz ona uzanıyormuş gibi geldi. Ölü beyazlığında bir yüz üzerinde iki korkmuş göz gördü. Bunu kollarına düşerken, kadının fısıltısı izledi. "Bu John, o..."

Tam o anda, dehşet doruk noktasına ulaşmışken, adım sesleri bir kez daha duyuldu... John Burley'nin sert ve ağır adımları yeniden koridora çıktı. Şaşkınlıkları ve rahatlamaları o denli fazlaydı ki, ne konuştular ne de kıpırdadılar. Adımlar yaklaştı. Çift taş kesilmiş gibiydi,- Mortimer kollarını açmadı, Bayan Burley de kendini kurtarmayı denemedi. Gözlerini kapıya dikip beklediler. Kapı bir saniye sonra ardına dek açıldı ve John Burley yanlarına geldi. O kadar yakındı ki, neredeyse onlara dokunuyordu... orada birbirlerinin kolları arasındayken.

"John, hayatım!" diye bağırdı karısı, sesinin tuhaf çıkmasına neden olan sorgulayan bir yumuşaklıkla.

Burley ikisine de sırayla baktı. "Bir süre için dışarıya çıkıyorum," dedi yavaşça. Yüzünde hiçbir ifade yoktu,- gülümsemiyordu, kaşlarını çatmıyordu,- hiçbir duygu göstermiyordu... sadece diğerlerinin gözlerine baktı, sonra onlar yanıt olarak tek bir kelime bile edemeden kapının köşesinden kayboldu. Kapı arkasından kapandı. Gitmişti.

"Dışarıya çıkıyor. Öyle dedi." Konuşan Mortimer'dı, ama sesi titriyor ve kekeliyordu. Bayan Burley kendini kurtarmıştı. Şimdi sessizce masanın kenarında duruyordu, gözlerini boşluğa dikmişti, dudakları aralanmıştı, yüz ifadesi boştu. Bir kere daha odada bir değişiklik olduğunun farkındaydı: bir şey dışarı çıkmıştı... Mortimer, ne söyleyeceğini ya da yapacağını bilmeden, bir an kadını seyretti. Yüzü boğulmuş birisinin yüzü gibi göründü denizciye. Aralarında, o kısacık mesafede, elle tutulamaz, ama neredeyse görülebilecek bir şey duruyordu. Orada bir şey sona ermişti, gözlerinin önünde, kesinlikle bitmişti. Aralarındaki engel yükseldi, sıklaştı.

Bu engelin ardından kadının sözleri Mortimer'a tuhaf fısıltılar halinde ulaştı.

"Harry... Gördün mü? Fark ettin mi?"

"Ne demek istiyorsun?" dedi adam sertçe. Kendini öfkeli, kibirli hissetmek istiyordu, ama nefesi garip bir şekilde kesilmişti.

"Harry... o farklıydı. Gözleri, saçları," —yüzü ölüme benzedi— "yüzündeki çarpıklık..."

'Tanrı aşkına, ne diyorsun sen? Kendini toparla!" Mortimer, kadının bütün vücudunun titrediğini gördü ve kadın destek almak için masaya yaslandı. Denizcinin bacakları da titriyordu. Gözlerini kadına dikti.

"Değişmişti, Harry... değişmişti.” Kadının dehşet dolu fısıltısı adama bir bıçak gibi çarptı. Çünkü bu doğruydu. Kendisi de yaşlı adamın ortaya çıkışında pek normal olmayan bir şeyler sezmişti. Yine de, konuşurlarken bile, John Burleynin halisiz merdivenlerden aşağı indiğini duydular,- adam holü geçerken ayak sesleri kesildi,- sonra ön kapının çarpılarak kapandığı duyuldu, titreşimler bulundukları odayı bile sarsmıştı.

Mortimer kadının yanına gitti. Sendeleyerek yürüyordu.

"Hayatım! Tanrı aşkına... bu tamamen saçmalık. Kendini böyle koyverme. Ben onunla her şeyi yoluna koyacağım... hepsi benim hatam.” Kadının yüzünden sözlerini anlamadığını okudu,- baştan aşağı yanlış şeyler söylüyordu,- kadının aklı tamamen başka yerdeydi. "O iyi," diye devam etti Mortimer aceleyle. "Artık dışarıda değil..."

Kadının yüzünü görünce, sözlerini kesti. Bayan Burley'nin zihnine yapışan dehşet yüzünü ölümcül bir beyazlıkla kaplamıştı.

"O John değildi," diye bağırdı kadın, sesinde bir inleme ve dehşet tonu vardı. Pencereye koştu ve genç denizci de arkasından geldi. Aşağıdaki çimenlikte bir figürün -çıksa yürüyor olması onu çok rahatlattı. Bu John

Burley'di. Çimenliği geçip, evden uzaklaşırken, şafağın soluk griliğinde gördüler onu. Adam gözden kayboldu.

"İşte orada! Görüyor musun?" diye fısıldadı Mortimer ikna edercesine. "Birazdan..." diye söze başlamıştı ki, yan odadan gelen, bir öncekinden daha yüksek, daha ağır bir ses, sözlerini kesti ve Bayan Burley, o inleyen feryatla yeniden kollarına düştü. Bu sefer onu tam zamanında yakaladı, çünkü kendisi de buz kesmiş, olup bitenlerin anlaşılamaz dehşetiyle çılgına dönmüştü ve bir çocuk kadar çaresizdi.

"Sevgilim, sevgilim.. .ah, Tanrım!" Eğilerek, çılgınca kadının yüzünü öptü. Aklı tamamen başından gitmişti.

"Harry! John... ah, ah!" diye inledi kadın elemle. "Ona benzedi. Bizi kandırdı... ona zaman tanımak için. Yaptı işte."

Birden doğruldu. "Git," dedi arka taraftaki odayı işaret ederek ve denizcinin kollarında ölü bir külçe halinde kendinden geçti.

Mortimer kadının baygın bedenini bir iskemleye taşıdı, sonra yan odaya girdiğinde el fenerinin ışığı John Burley'nin duvardaki bir askıdan sarkan bedenini aydınlattı. İpi kesmekte beş dakika geç kalmıştı.

*Çeviren: Ayşe Gorbon*

## CARL JACOBI

1908-25 AĞUSTOS 1997

Carl Jacobi korku, fantezi, bilimkurgu ve serüven kitaplarıyla dolu tam elli yıllık bir yazarlık sürecinin ardından **25** Ağustos **1997** günü vefat ettiğinde **89** yaşındaydı.

İlk yazarlık denemelerini Minnesota Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümünde öğrenim gördüğü **1927-1930** yılları arasında, üniversitenin mizah dergisi ***Ski-U-Mah*** ve yazın dergisi ***The Minnesota Quarterly nin*** yazı işleri sorumluluğunu üstlendiği sırada yaptı.

Üniversiteden ayrıldıktan sonra, ***Minneapolis Star*** gazetesinde muhabirlik yapmaya başladı. Kısa öyküleri o dönemin pulp dergilerinde, ki bunların arasında ***Weird Tales, Wonder Stories, Short*** Stories, ***Thrilling Adventures, Doc Savage, Planet Stories ve Thrilling Mystery*** sayılabilir, yayınlandı.

Öykülerini üç başlık altında kitaplaştırdı: ***Revelations in Black (Kara Satırlar, 4947), Portraits in Moonlight (Ayışığında Portreler, 1964) ve Disclosures in Scarlet (Kızıl İfşaat,*** **1972J.** Üç kitap da Lovecraft-Howard ekolünün izleyicisi Arkham House tarafından yayınlanmaktadır.

Jacobi derlememizde, ilk kitabına adını veren Kara Satırlar adlı öyküsüyle temsil edilmektedir.

## KARA SATIRLAR

Rıhtım Caddesinin epeyce aşağısında, insanın içini karartan, metruk görünümlü bir dükkândı. Eski püskü bir tabelanın üzerinde 'Giovanni Larla—Antikacı' sözcükleri okunuyordu ve camları kirden kararmış bir pencere yarı yarıya toza batmış malları sergiliyordu.

Eylül ayının o kasvetli akşam üzerinde, ani bir yağmur dalgasının ve belki de eski olan her şeyin bende uyandırdığı büyünün etkisiyle dükkânın eşiğini aşarken, hüzün omuzlarıma elle tutulur bir örtü gibi çökmüştü. İçeride yarı karanlık, üst üste istiflenmiş kutular ve aşınmış kısımlarında yer yer ipliklenmiş devasa bir duvar kilimi vardı. İtalyan Rönesansından kalma ve çaresizce köşesine büzülmüşe benzeyen bir şarap dolabı, ben geçerken yüzünü buruşturmuştu sanki.

"İyi günler, *Senyor.* Almak istediğiniz bir şey mi vardı? Bir resim, bir yüzük, belki de bir vazo?"

İtalyan mal sahibinin gölgeler içindeki bodur ve şişman gövdesine gözlerimi kısarak baktım ve duraksadım.

Beni çepeçevre kuşatan karmaşaya dönerek, "Sadece bakıyorum," dedim. "Özel bir şey yok..."

Adamın yağlı suratında bu sözleri sanki daha önce bin kere duymuşçasına bir gülümseme belirdi. İçini çekti, yağmur damlaları pencerenin dış camında trampet çalıp şaklarken bir an durup düşündü. Sonra ne yaptığını çok iyi bilir havalarda raflara doğru ilerledi ve zihninde bir şeyleri ölçüp biçerek eşyalarını gözden geçirdi. Sonunda, boyalı bir kadeh olduğunu sandığım bir nesneyi çekip çıkardı.

"On altıncı yüzyıldan kalma gerçek bir Tandart," diye mırıldandı. "Bir sanat eseri, *Senyor."*

Başımı iki yana salladım. "Çanak çömlek peşinde değilim," dedim. "Belki kitap, ama kesinlikle seramik değil.”

Yavaş yavaş kaşlarını çattı. "Kitaplarım da var,” diye yanıt verdi, "benden, Giovanni Larla'dan başka hiç kimsenin satmadığı kitaplar. Ama diğer hâzinelerime de bir göz atmalısınız."

Adamı aceleye getirmenin olanaksızlığı ortadaydı. Kabartma taşlı bir Glycon broşunu, çağı ve tarzı belirsiz oyma bir iskemleyi ve sararmış heykelciklerden, küçük yağlıboyalardan ve birkaç tane iç karartıcı Portland vazosundan oluşan ıvır zıvırı elden geçirmek zorunda kaldığım bir çeyrek saat daha harcamam gerekti. Birkaç kez, bu İtalyan'dan ve boğucu dükkanından nasıl kurtulabileceğimi merak ederek, saatime sabırsızca göz attım. Tozun ve gölgelerin çekiciliği daha şimdiden kaybolmaya başlamıştı ve sokağa bir an önce dönebilmek için huzursuzlanıyordum.

Ama adam beni dükkanın derinliklerine doğru iyiden iyiye yönelttiğinde bir şey dikkatimi çekti. İşte dehşetin ilk cildini raftan o zaman aldım. Eğer olacakları önceden bilebilseydim, eğer o Eylül akşamı bakıp geleceği görecek önseziye sahip olsaydım, yemin ederim ki o kitaptan cüzzamlı bir nesneymişçesine sakınır, o Tanrının belası antikacı dükkanından ve o sokaktan lanetli yerlermişçesine kaçardım. Gözlerimin o kara cildi hiç görmemiş olmasını bin kez diledim. Ruhumdaki nice kıvranmalardan, nice dehşetlerden, nice huzursuzluk ve çılgınlıktan esirgenmiş olacaktım!

Ama kitabın sayfalarının sakladığı gizemleri aklıma bile getirmeksizin, gelişigüzel karıştırdım ve şöyle dedim:

"Alışılmadık bir kitap. Nedir bu?"

Larla bakışlarını kaldırdı ve kaşlarını çattı.

"O satılık değildir," dedi alçak sesle. "Rafa nasıl çıkmış bilmiyorum. Zavallı kardeşime aitti."

Elimde tuttuğum cilt gerçekten de alışılmışın dışında bir dış görünüşe sahipti. On santimetre eninde, on üç santimetre boyundaydı ve her köşesinde, üçgen şeklinde fildişi kakmaları bulunan siyah bir kadife kullanılarak, o güne dek tanık olmadığım mükemmel bir işçilikle kaplanmıştı. Kapağın ortasında incelikle kesilmiş kafatası biçiminde minik bir fildişi parçası daha vardı. Ama benim asıl ilgimi çeken kitabın başlığı olmuştu. Altın sırmayla işlenmiş başlıkta şunlar yazıyordu:

*'Beş Tekboynuz ve Bir İnci.'*

Larla'ya baktım. "Kaça?" diye sordum ve cüzdanıma davrandım.

Başını iki yana salladı. "Hayır, satılık değil. **O...** kardeşimin son yapıtıdır. Akıl hastanesinde ölmeden hemen önce yazmıştı."

"Akıl hastanesi mi?"

Larla yanıt vermedi, ama belirgin bir biçimde düşüncelere dalmış halde kitaba bakmaya devam etti. Bir anlık sessizlik ayak sürüyerek geçti. Sonunda konuştuğunda, gözlerinde tuhaf bir pırıltı vardı ve sanırım parmaklarında hafif bir titreme fark ettim.

"Kardeşim, Alessandro, o kitabı yazmadan önce saygın bir adamdı," dedi usulca. "Çok güzel yazardı, *Senyor,* güçlü ve sağlıklıydı. Bana şiirlerini okuduğu vakit oturur, saatler boyunca dinlerdim onu. Bir hayalperestti, şu Alessandro,- güzel olan her şeyi severdi ve ikimiz çok mutluyduk."

"Her şey... ta ki o korkunç geceye kadar. Sonra o... ama hayır... üzerinden bir yıl geçti artık. En iyisi unutmak." Elleriyle yüzünü sıvazladı ve sertçe soludu.

"Ne oldu?" diye sordum.

"Ne mi oldu, Senyor? Gerçekten bilmiyorum. Her şey o kadar karışıktı ki... Hastalanmıştı aniden, nedensiz bir hastalık. İtalyan güneşinin yanaklarından eksik olmayan kızarıklığı soldu ve gün geçtikçe sararıp içine kapandı. Gücü onu gün be gün terk ediyordu. Hekimler reçeteler yazdılar, ilaçlar verdiler, ama hiçbirinin yararı olmadı. Sürekli zayıfladı, ta ki... o geceye değin."

Üzerine çöken yeisin ağırlığından etkilenerek merakla baktım ona.

"Ya sonra...?"

Larla yumruklarını açıp kapayarak, durduğu yerde sallanır gibi oldu,- nemli gözleri ta kaşlarına dek açıldı.

"Sonra... Ah, bir unutabilsem! Korkunçtu. Zavallı Alessandro çığlık çığlığa, hıçkırarak geldi eve. O... o artık tamamen delirmişti!

"Onu tımarhaneye götürdüler ve çok ağır bir ruhsal darbeye maruz kaldığını, mutlak bir dinlenmeye ihtiyacı olduğunu söylediler. O**...** üç hafta sonra dudaklarının üzerinde bir haçla öldü."

Bir an için, yağmurun yağışını seyrederek sessizce durdum. Sonra,

"Bu kitabı akıl hastanesinde mi yazdı?" diye sordum.

Larla başını dalgın dalgın salladı.

"Üç kitap," diye yanıt verdi. "Diğer ikisi de elinizde tutmakta olduğunuz cildin aynısı. Ciltleri, tabii ki, kendini daha iyi hissettiği sıralarda yapmıştı. Asıl niyeti Marini'nin şiirlerini el yazısıyla kağıda dökmekti sanırım. Bu tür işlerde çok yetkindi. Ama şu anda sayfalan fikir uçuşmaları dolduruyor ve ben onları hiçbir zaman okumadım. Ne de buna niyetim var. Onu mutlu günlerimizdeki gibi anımsamak istiyorum. Bu kitap raflara yanlışlıkla girmiş. Onu diğer eşyalarının yanına kaldıracağım."

Elde edilemez olduklarını öğrendiğim vakit, siyah kadifeyle ciltlenmiş o sayfalarda yazılı olanları okuma isteğim bin kat artmıştı. Olağandışının psikolojisi her zaman merakımı cezbetmişti ve bu konuyla ilgili bir dizi kitap geçmişti elimden. Tımarhaneye kapatılmış bir adamın yapıtı buradaydı işte. Eğitim görmüş bir beynin delirdiğinde yazdıkları eksiksiz olarak önümdeydi ve eğer önsezilerim beni yanıltmıyorsa, derin bir gizemle karşı karşıyaydım. Kararımı vermiştim. Ona sahip olmalıydım.

Larla'ya döndüm ve sözcüklerimi dikkatle seçerek konuştum.

"Kitabı elinizde tutmak istemenizi takdir edebiliyorum,' dedim. "Satmayı reddettiğinize göre, onu sadece bir gece için bana ödünç vermeyi düşünür müydünüz? Tabii, sabaha getireceğime dair söz verirsem eğer?"

İtalyan durakladı. Ağır, altın bir saat kösteğini kararsızca evirip çeviriyordu.

"Hayır, üzgünüm..."

"On dolar ve yarın sapasağlam elinizde."

Larla ayakkabılarını inceledi.

"Pekala, *Senyor*, size güveneceğim. Ama lütfen, istirham ediyorum, lütfen sözünüzde durunuz ve onu geri getirmeyi ihmal etmeyiniz."

O gece odamın sessizliğinde açtım kitabı. Dikkatim derhal ön kapağın iç yüzüne bir kadın eliyle karalandığı belli olan ve mürekkepten çok kanı anımsatan soluk kırmızı harflerle yazılmış üç satıra yönelmişti. Yazılanlar şöyleydi:

*"Bu ifşaatın amacı kazığa başvurulmadan sadece ciltlerle yok etmekti. Oku, ey aptal ve sabama gir; çünkü biz oraya zincirlendik.' Ah, yazık sana, Larla!"*

Bu çözülmesi olanaksız cümleler üzerinde anlamlarını çıkaramadan bir süre kafa yordum. Sonunda, ilk sayfayı çevirdim ve Alessandro Larla'nın son yapıtını, eski kitapları karıştırarak geçirdiğim uzun yıllar boyunca karşıma çıkan öykülerin en tuhafını okumaya başladım.

*"Ekim ayının on beşinci akşamında sokağa çıktım ve bitkin düşünceye dek yürüdüm. Harabelere bakarak tefekküre dalmış yirmi altı alakargaya rastladığımda, günün uğultusu çok uzaklarda kalmıştı. Aralarından geçerek iskeletimsi ağaçları dolandım ve koca gözleriyle dik dik bakan balıkları seyredebileceğim bir yere oturdum. Bir çocuk dua ediyordu. Camlar ayı bana doğru yansıtıyorlardı. Ayaklarımın dibinde çimen bir ilahi söyledi. Sivri gölge sola doğru yavaş yavaş uzandı.*

*"Geçmişin suları yanında dörtnala koşturan tekboynuzlara ulaşıncaya dek gümüş çakıllar boyunca yürüdüm. Bir inci buldum orada, harikulade bir inci. Bir çiçekmişçesine güçlü kokuyordu ve biran için bu kokunun bir maske olabileceği geçti aklımdan,- ama böylesine kusursuz bir yaratık niçin bir maskeye gerek duysundu ki?*

*"Bana dik dik bakan balıklarla koşturan tekboynuzların arasına oturdum ve inciye çılgınca aşık oldum. Geçmiş gittikçe donuklaşarak kayboldu ve... "*

Kitabı bıraktım ve pipomdan çıkan dumanın daireler çizerek tavana doğru yükselmesini seyrettim. Yazılı olan daha bir çok şey vardı, ama hiçbirinden bir anlam çıkaramıyordum. Hepsi de o tuhaf üslupla kaleme alınmışlardı ve tamamen anlaşılmaz haldelerdi. Ama yazılı olanlar bir zırdelinin fikir uçuşmalarından daha öte bir şeyler havasındaydı. Hepsinin ardında sembolizmle örtülmüş bir öykü yatıyor gibiydi.

Okuduğum birkaç tümcede saklı olan bir şey omuzlarıma büyüsel bir keder çöktürmüştü. Bulanık satırların ağırlığını zihnimde hissediyordum ve derin bir yeisin tüm vücudumu yavaş yavaş sardığını fark ettim.

Odanın havası giderek ağırlaştı ve boğuculaştı. Pencerenin açık kanatları ve dış dünya beni çağırıyordu sanki. Pencerenin yanına gittim, perdeyi yana çektim ve pipomu öfkeyle içerek durdum orada. Düzenli alışkanlıkların mizacımın bir parçası olduğunu belirtmeliyim. Gözlerim yatağımı aramadan önce gece yürüyüşleri yapmaya ya da geç vakte kadar dolaşmaya alışkın değildim,- ama şimdi, şaşırtıcı biçimde, kitabın sayfalan hâlâ zihnimdeyken evden çıkmaya ve kararmış sokakları adımlamaya yönelik tanımlanamaz bir dürtü duymaya başlamıştım.

Odamda sinirli sinirli gidip geldim. Şöminenin üzerindeki saat sessizliğin içinde usul usul tıkırdıyordu. Sonunda pipomu masanın üzerine attım, şapkamla pardesümü kapıp dışarı yollandım.

Sokağa vardığımda, ne denli saçma görünse de dürtünün belirgin bir cazibeye dönüştüğünü hissetmiştim. Ne koşulda olursa olsun yönümü kuzeye çevirmek zorunda olduğumu hissediyordum ve her ne kadar kasabanın bu mahallelerini iyi bilmesem de, biran içinde yürümeye, sokakları özellikle seçmeye ve niçin olduğunu bilmeden kentin dış semtlerine doğru ilerlemeye başlamıştım bile. Yaz gelip geçmişti ve daha şimdiden kırağı çalmaya başlayan bitkilerin kokusu vardı havada. Belediye meclis binasının kulesinde asılı büyük çanlar geceyarısını vuruyorlardı ve binalar, dükkanlar ve daha sonra evler ben geçerken karanlık ve sessizdi.

Az önce okuduğum o tuhaf kitabın anısını belleğimden silip atmaya çabaladıkça, sayfalarındaki gizem beynimde uğulduyor ve merakımı kışkırtıyordu. 'Beş *Tekboynuz* ne Bir İnci.' Ne anlama geliyordu bu?

Adımlarıma sırf benim istencimden daha öte bir şeyin yön vermekte olduğunu gittikçe daha çok, daha çok anlıyordum. Ancak bir keresinde, sadece bir an için durduğumda, o cazibe bir uyuşturucuya duyulan karşı konulmaz bir istek gibi çöküvermişti üzerime.

Easterly Sokağının çok ilerilerinde kaldırım boyunca uzanan yüksek bir taş duvara erişmiştim. Bezeklerle kaplanmış duvarın üzerinden bahçesinin epey içerisinde yükselen karanlık bir yapının gölgesini seçebiliyordum. Demirden dövülmüş bahçe kapısı yabanıl bir terk edilmişliğe ve ihmale açılıyordu. İçine çeşmeler, taş sıralar ve heykeller serpiştirilmiş yaban otları ve çalılarla sarmaş dolaş avlu ayışığıyla yıkanıyordu. Bir zamanlar içinde yaşandığı aşikar olan binanın pencereleri, ön cephede sivrilerek yükselen kuledekilerin dışında, tahta levhalarla kaplanmıştı. Kulenin camları ise mavi-gri ışığı yakalıyor ve gölgeliklere yansıtıyorlardı.

Ayaklarım ölü nesneler gibi kalakaldı bahçe kapısının önünde. Beni yönlendirmekte olan gizli güç şimdi tam bir gerçekliğe dönüşmüştü. Doğrudan doğruya avludan yayılıyor, tüm tereddütleri bastıracak bir yoğunlukla beni kendine doğru çekiyordu.

Şaşılacak biçimde, bahçe kapısı kilitsizdi,- kendimi vecd içindeki bir adam gibi hissederek gıcırdayan menteşelere asılı kapıyı ittim ve içeri girerek otlarla kaplı bir patikadan sıralardan birine doğru yürüdüm. Bir kez avluya girdikten sonra kentin uzaktan uzağa duyulabilen uğultusu tamamen kesilmiş ve yerinde uzun, ölü otların arasında hışırdayan rüzgârın sesi kalmıştı sadece. Bina karanlık cephesi, kulesi ve kanatlarıyla çömelmiş ve her an saldırmaya hazır bir tazı gibi gergin yükseliyordu karşımda.

Bahçede kayıtsızca bakıp geçtiğim, zamanla aşınmış ve tuhaf şekillerle bezeli birkaç çeşme vardı sadece. Daha ötede, dua eder tarzda diz çökmüş bir çocuğun, gerçek boyutlardaki ve otlarla yarı yarıya gizlenmiş heykeli duruyordu. Yumuşak taş zamanla ufalanarak yüz hatlarını bozmuş, loş ışıkta tuhaf ve itici bir anlam kazandırmıştı.

Orada, sessizlikte ne kadar oturdum bilmiyorum. O andaki ruh halim ayışığıyla yıkanan çevremle uyum içinde kaynaşmıştı. Ama harekete geçecek ve yürümeye devam edecek fiziksel gücü toparlayamıyor gibiydim.

Ayağa fırlayıp çevremdeki cisimlerin anlamlarının farkına varmam elektrik çarpmışcasına ani oldu. Donmuş gibi inanmayı reddeden çılgın gözlerle bir o yana, bir bu yana bakındım. Düş görüyor olmalıydım. Doğaüstü her şey adına, bu... bu kesinlikle gerçek olamazdı! Ama yine de...

İlk dikkatimi çeken yanımdaki çeşme olmuştu. Su deposunun üzerinde, hepsi de benzer biçimde yontulmuş, birbirini dört nala takip eden *beş adet tek- boynuz* vardı. Daha öteye baktığımda, zihnimin derinliklerinden yükselen çılgın bir anının dürtüsüyle, evin çok yukarılarına dek tırmanan ve ayışığını keserek *soluma doğru uzun sivri bir gölge* halinde uzanan kuleyi gördüm. Biraz ötedeki diğer çeşme taş bir balık figürüyle süslenmişti, *boş göz yuvalarım* bana dikmiş bir balık! Hepsinin içinde en can alıcı olanı ise... duvardı! Sokak boyunca duvarın üzerine üçer ayak arayla kaba yontulmuş taştan kuşlar yerleştirilmişti. Onları saydığımda *toplam yirmi altı adet alakarga* olduklarını gördüm.

Larla'nın kitabında tarif edilen yerde olduğum, ne denli ürkütücü ve olanaksız görünse de, su götürmez bir gerçekti. Akla durgunluk veren bir açıklamaydı bu ve düşüncesi bile başımı döndürmeye yetiyordu. Kasabanın o güne dek hiç uğramadığım bir semtine sürüklenmiş ve neredeyse bir yıl önce kaleme alınmış bir öykünün tam ortasına atılmış olmam ne kadar garip, ne kadar anlaşılmazdı!

Şimdi görüyordum ki, tımarhanede bir hasta olarak yatan Alessandro Larla, tek tek ayrıntıları unutmamış, ama onları açıklamayı ihmal etmişti. Ölü İtalyanın çılgın, sembolik, inanılmaz öyküsü ruh hekimleri için bir bulmaca gibi duruyordu burada. Şaşkına dönerek bir yanıt bulabilmek umuduyla kafa yomaya başladım.

O sırada, sanki benim tedirginliğimi teskin etmek istercesine, avluya hafif bir parfüm sızmaya başladı. Burun deliklerimi okşadı ve sanki ayışığına karıştı. Çeşmenin yanında, durup, derin derin soludum onu. Ama koku zamanla daha belirginleşti, daha güçlendi, iç bayıltıcı mayhoş bir

duman gibi dolmaya başladı ciğerlerime. Vanilya çiçeği! O tatlı, yumuşak koku bahçeyi bir battaniye gibi örttü, havayı bulandırdı.

Ardından akşamın ikinci sürprizi çıkageldi. Kokunun kaynağını bulabilmek umuduyla çevreme bakınırken tam karşımda, başka bir taş sıranın üzerinde oturmakta olan bir kadın gördüm. Tamamen siyahlara bürünmüştü ve bir peçe yüzünü gizliyordu. Benim varlığımdan habersiz gibiydi. Başı hafifçe öne eğilmişti ve derin düşüncelere daldığı izlenimini veriyordu.

Yanına çömelmiş olan şeyi de fark ettim. Bir köpekti bu, orantısız irilikte bir kafası ve kaşık büyüklüğündeki kocaman gözleriyle muazzam bir hayvan. Birkaç saniye durdum ikisine bakarak. Hava oldukça serin olmasına rağmen, sadece boynunun beyazlığıyla aralanan siyah giysisi dışında, üzerine ceket almamıştı.

O hoş yalnızlığımın elimden alınması nedeniyle hafifçe iç çekerek kadının yanına varıncaya dek geçtim avluyu. Varlığımın farkında olduğuna dair bir belirti göstermemişti hâlâ. Öksürerek boğazımı temizledim ve çekinerek konuştum:

"Sanırım buranın sahibi olmalısınız. Ben... bahçenin dolu olduğunu bilmiyordum ve dış kapı ... yani kilitli değildi. İzinsiz girdiğim için özür dilerim."

Kadın sözlerime yanıt vermedi ve köpek bir budala sessizliğiyle baktı bana. Kibar veda sözcükleri gelmedi dudaklarıma ve bahçe kapısına doğru kararsızca yöneldim.

Başını ansızın kaldırarak, "Lütfen gitmeyiniz," dedi. "Çok yalnızım. Ah, ne kadar yalnız olduğumu bir bilseniz!" Sıranın bir kenarına doğru çekildi ve yanına oturmamı işaret etti. Köpek koca gözleriyle beni incelemeye devam ediyordu.

Vanilya kokusunun yakınlığından mı, her şeyin aniden olmasından mı, yoksa ayışığından mıydı bilmiyorum, ama bu sözlerin üzerine bir haz duygusu tüm vücudumu dalga dalga kapladı ve önerilen yere oturmayı kabul ettim.

Bunu söze başlamak için bir bahane arayarak kafamı yorduğum bir sessizlik dönemi izledi. Ama kadın aniden hayvana doğru döndü ve Almanca konuştu:

*"Fort mit dir, Jobannl"*

Köpek itaatkar biçimde doğruldu ve usul usul uzaklaştı gölgeliklere doğru. Ev yönünde gözden kayboluncaya dek izledim onu. Sonra kadın biraz fazla resmi ve hafif bir de şive taşıyan İngilizcesiyle bana hitap etti:

"Son kez birisiyle konuşmamdan bu yana çağlar geçti sanki... Biz iki yabancıyız. Ben sizi tanımıyorum, siz beni tanımıyorsunuz. Yine de... yabancılar da bazen aralarında bir ilgi bağı bulabilirler. Diyelim ki... diyelim ki gelenekleri ve resmiyeti unutuverdik... Ne dersiniz?"

Kadın bunları söylerken nabzımın bir nedenden dolayı hızlandığını hissettim. "Lütfen," diye karşılık verdim. "Böyle bir yerde karşılaşmış olmak bile başlı başına bir tanışıklık sayılır. Söylesenize, burada mı yaşıyorsunuz?"

Bir an için sustu ve önerisini kabul etmekte aceleci davranmış olmaktan korkmaya başladım. Sonra yavaş yavaş girdi söze:

"Adım Perle{4} von Mauren ve bir yılı aşkın bir süredir burada bulunmama rağmen gerçekten de bir yabancıyım ülkenizde. Evim Avusturya'da, şimdi Çekoslovakya sınırı olan yerin yakınında. Yani, Birleşik Devletlere gelmemin nedeni biricik erkek kardeşimi bulmaktı.

Savaş sırasında General Mackensen komutasında bir teğmendi,- ama 1916 yılında, Nisan ayıydı sanırım, onun... onun kaybolduğunu bildirdiler.

"Savaş acımasız bir şey. Tüm servetimizi aldı elimizden, Tuna kıyısındaki şatomuzu ve sonra ... kardeşimi. İzleyen yıllar korkunçtu. Hep kuşku içinde yaşadık, her şeye rağmen hâlâ hayatta olduğundan umudumuzu kesmeyerek.

"Ateşkesin ardından bir subay arkadaşı Monpre yakınlarındaki bir Fransız esir kampında onunla birlikte mezar kazma ekibinde çalıştığını söyledi. Daha sonra ise Birleşik Devletlerde olduğuna dair cılız bir söylenti yayıldı. Denkleştirebildiğim kadar parayı topladım ve onu aramak için kalkıp buralara geldim."

Sesi giderek kesildi ve kahverengi, kuru otlara bakarak oturdu. Konuşmaya yeniden başladığında sesi alçaktı ve titriyordu:

"Ben.. .ben onu buldum... ama, Tanrı aşkına, keşke hiç bulmasaymışım! O ... artık yaşamıyordu."

Kadına baktım. "Ölmüş müydü?" diye sordum.

Peçe, kadın sanki sarsılıyormuş, sanki düşünceleriyle korkunç bir olayı gömülü olduğu yerden çıkarıyormuşcasına titredi. Benim araya girmemin farkına bile varmaksızın devam etti:

"Bu gece buraya geldim... bilmiyorum neden... belki sırf bahçe kapısı kilitli olmadığı ve içeride dingin bir köşe bulabileceğim için. İşte bakın, özgeçmişim ve sırlarımla canınızı sıktım şimdi."

"Hiç de değil," diye karşılık verdim. "Buraya tamamen tesadüfen geldim. Belki de bahçenin güzelliği çekti beni. Arada bir amatör fotoğrafçılıkla uğraşırım ve sıradışı manzaralar beni şiddetle çeker. Bu akşam okumakta olduğum kitabın zihnimdeki kötü izlerini dağıtabilmek amacıyla şöyle bir gece yürüyüşüne çıkmıştım."

Bu sözlerime tuhaf bir karşılık verdi: düşünce çizgimizin çok dışında olan ve dudaklarından istemeden dökülüvermişe benzeyen bir karşılık.

"Kitaplar," dedi, "çok güçlü şeylerdir. Kişiyi bir cezaevinin duvarlarından bile daha çok engelleyebilirler."

Benim şaşkın bakışlarımı yakaladı ve aceleyle devam etti. "Burada buluşmuş olmamız ne garip."

Bir an yanıt vermedim. Onun gibi kültürlü bir kadının zevk düzeyinden çok fazla kullanılmış olan vanilya kokulu parfümünü düşünüyordum. Kokunun başka bir şeyi gizlemekte olduğu geçti aklımdan ve onu silersem eğer... eğer bulabilirsem... ama neyi?

Saatler gelip geçti, ama biz hâlâ orada oturmuş konuşuyor, birbirimizin dostluğundan zevk alıyorduk. Peçesini açmamıştı ve her ne kadar onun yüz hatlarını görebilmek için yanıp tutuşsam da, bunu istemeye cesaret edemiyordum. Garip bir sinirlilik sinsice ele geçirmişti beni. Kadın hoşsohbetti, ama derinden derine beni huzursuz eden ve açıkça tanımlanamayan bir şeyler gizliyordu sanki.

O olay olduğunda şafağın ilk ışıklarının ortaya çıkmasına sadece birkaç saniye kalmıştı kanımca. Şimdi düşünüyorum da, dört bir yanı sıradan nesneler ve düşüncelerle sarmaş dolaş olsa da, o görüntünün önemini kavramak zor olmuyor. Ama o sırada zihnim bunu anlamayacak kadar hızlı bir çevrinti içerisindeydi.

Bahçeden geçen ince bir gölge dikkatimi bir kez daha çevremdeki geceye yöneltmişti. Metruk evin kulesine kaldırdım bakışlarımı ve sanki bir yumruk yemiş gibi sıçradım. Bir an için üzerimizde alçaktan geçen bir bulut kümesi gördüğümü sandım ... Dev bir yarasanın açık kanatları gibi kara ve nüfuz edilmesi olanaksız bir bulut.

Gözlerimi kırparak bir daha baktım dikkatlice.

"Şu bulut!” diye bağırdım. "Şu tuhaf bulut! Gördün mü..."

Sustum ve dili tutulmuş gibi kalakaldım.

Sıra boştu. Kadın kaybolmuştu.

Ertesi gün boyunca avukatlık büromdaki gündelik işlerimle gönülsüzce ilgilendim ve ortağım birkaç kez beni kendi kendime mırıldanırken yakaladığında bana tuhaf tuhaf baktı. Önceki akşam olup bitenler zihnimde dönüp duruyorlardı. Yanıtlanamaz sorular beynimde zonkluyordu. Çılgın Larlanın o garip kitabında inceden inceye tarif ettiği şeylerle yüz yüze gelmiş olmam... dik dik bakan balıklar, dua eden çocuk, yirmi altı alakarga, kulenin sivri gölgesi... açıklanamazdı, tuhaftı.

'Beş tekboynuz ve bir inci.' Evet, tekboynuzlar eski çeşmeyi süsleyen taş heykelciklerdi... ama ya inci? Karalara bürünmüş kadının adını irkilerek anımsadım: Perle von Mauren. Ne demekti bu? Bütün bunların anlamı neydi?

O akşamki yemeğin cazibesi benim için çok az olmuştu. Daha önce antikacıya uğramış ve kardeşi Alessandro'nun yazdığı kitabın ikinci cildini de vermesi için yalvarmıştım, tik cildi hâlâ iade etmemiş olmam nedeniyle bunu reddettiğinde, sinirlerim aniden yay gibi gerilmişti. Şiddetle arzuladığım ilacı elde edemeyeceğini anlayan bir uyuşturucu bağımlısı gibi hissediyordum kendimi. Umarsızca, yine de niçin böyle yaptığımı tam olarak bilmeden ve sonunda ikna yeteneğimle cüzdanımın güçleri sayesinde emelime ulaşıncaya dek, adama daha fazla para önerdim.

İkinci cilt de, dış görünüşü itibariyle, başlık taşımaması dışında öncekinin tıpkısıydı. Ancak, eğer sembolik açıklamalar bekliyor idiysem, daha fazla düş kırıklığına uğramaya mahkumdum. 'Beş Tekboynuz ve Bir İncinin belirsizliğinden de öte, devam cildinin metni daha da başıboştu ve

açıkça delirmiş bir beynin fikir uçuşmalarıyla doluydu. Cümleleri inceden inceye gözden geçirdiğimde, Alessandro Larla'nın yirmi altı alakarganın bahçesine ikinci bir gezi daha yaptığını ve orada 'inci'siyle bir kere daha buluştuğunu anlayabildim.

Sonlara doğru beni iyice şaşırtan şu paragraf yer alıyordu:

*"Bu olabilir mi? Olmaması için dua ediyorum. Yine de gördüm onu ve homurtusunu duydum. Ab, iğrenç yaratık.' Hayır, ona inanmayacağım!"*

Kitabı kapattım ve yeni aldığım portatif fotoğraf makinemin merceğini parlatarak dikkatimi başka yöne çevirmeye çabaladım. Ama beni bahçeye gitmeye zorlayan aynı dürtü, daha önce de olduğu gibi, yine sarmıştı benliğimi. O ana dek olan bütün saatleri siyahlı kadınla bir kere daha buluşabilme arzusuyla geçirmiş olduğumu itiraf etmeliyim,- çünkü tuhaftır ki, ne denli ani ayrılmış olursa olsun, beni orada yine beklediğinden emindim. Peçesini açmasını istiyordum. Onunla konuşmak istiyordum. Kendimi Larla'nın kitabında anlatılan öyküyle bir kez daha bütünleştirmek istiyordum.

Ancak olan bitenin havsalaya gelir yanı yoktu ve zihnime toparlayabildiğim bütün irademle bu dürtüye karşı direnmeye çalıştım. Sonra, kadının o eski bahçenin klasik fonu önünde, taş sıranın üzerinde siyahlara bürünmüş halde otururken ne kadar olağanüstü bir resim vereceği gerçeği kafama dank etti. Eğer o manzarayı bir fotoğraf levhasının üzerinde yakalayabilseydim...

Merceği parlatmaya bir an için ara verip düşünceye daldım. Eski flaş barutunun yerini alan o kullanışlı icatla, yani elektrik lambamla bahçeyi aydınlatabilir ve fotoğrafı kolaylıkla çekebilirdim. Eğer sonuç tatminkâr çıkarsa, gelecek ay Cenevre'de toplanacak olan Uluslararası Fotoğrafçılık Yarışması için değerli bir katkı oluştururdu.

Bu fikir bana çok çekici geldi ve gerekli araç gereci toplayarak üzerime uzun bir palto aldım (çünkü dışarıda nemli, soğuk bir gece vardı) ve odamdan sokağa süzülerek kuzeye doğru yollandım. Eğer orada ve o anda durabilmiş, kitabı antikacıya iade etmiş ve olayı kapatmış olabilseymişim! Ama o tuhaf manyetik çekim gücü beni ciddi biçimde avucuna almıştı ve dehşetin içine balıklama daldım.

Bir güz yağmuru kaldırımları dövüyordu ve sokaklar ıssızdı. Ancak doğu yönünde, ayın aradan sıyrılıp çıkmaya çalıştığı yerde bulutlar hafifçe ışıldıyor ve güçlü bir güney rüzgârı gökyüzünün çok geçmeden açılacağını müjdeliyordu. Pardesümün yakasını ta çeneme dek kaldırmış halde kasabanın eski semtlerine ve çoktan unutulmuş Easterly Sokağından aşağı doğru bir kez daha yürüdüm. Bahçe kapısını yine önceki gece olduğu gibi kilitsiz ve bahçeyi de gölgelerle maskelenmiş ıssız bir yer olarak buldum.

Kadın orada değildi. Hâlâ akşamın erken saatleriydi ve kadının daha sonra ortaya çıkacağından da kuşku duydum. Planımın coşkusuna kapılarak ve merceği önceki akşam birlikte oturduğumuz sıraya yönelterek, fotoğraf makinemi çeşmenin taşma dikkatle kurdum. Flaş lambasını pil bataryasının koluyla birlikte kolayca uzanabileceğim bir yere yerleştirdim.

İşimi henüz bitirmiştim ki, patikadaki çakılların gıcırtısı dönüp arkama bakmama neden oldu. Kadın yine aynı uzun, siyah giysisinin içinde ve peçeyle sıkıca örtünmüş halde, taş sıraya yaklaşmaktaydı.

Yanında yerimi alırken, "Yine gelmişsiniz," dedi bana.

"Evet," dedim. "Uzak kalmayı beceremedim."

Her ne kadar kadının birkaç kez konuyu değiştirmeye çalıştığını düşünsem de, o geceki sohbetimiz giderek ölü kardeşinin üzerinde yoğunlaştı. Anlaşıldığı kadarıyla, erkek kardeşi ailenin haylaz çocuğuydu ve aşağı yukarı sefih sayılabilecek bir hayat sürerek, sadece çeşitli bilim

dallarındaki hocalarına karşı gösterdiği saygısız tavırlardan dolayı değil, ama felsefe konularında yazdığı garip ve sıradışı makalaleri nedeniyle Viyana Üniversitesinden ihraç edilmişti. Esir kampında dayanılmaz acılara maruz kalmış olmalıydı. Kadın, mezar kazma ekibinde kardeşinin başına gelenlerin, subay arkadaşı tarafından ona iletilen öyküsünü anlatırken ürkütücü bir zevk alıyor gibiydi. Ama nasıl öldüğüne dair tek bir söz çıkmıyordu ağzından.

O tatlımsı vanilya kokusu önceki gecekinden de güçlüydü. Koku dalgaları ciğerlerime yine tiksindirici biçimde dolarken, o sinirli duyguya, kokunun bilmem gereken bir şeyleri sakladığına dair o hisse bir kez daha kapıldım. Peçesinin altında neyin olduğunu görme arzusu çıldırtıcı boyutlara ulaşmıştı, ama kadının peçesini açmasını isteyecek cesarete hâlâ sahip değildim.

Gece yarısına doğru bulutlar dağıldı ve ay görkemli bir tezatla ışıldamaya başladı. Fotoğrafı çekmenin vakti gelmişti.

"Olduğun yerde otur," dedim. "Hemen döneceğim."

Çeşmenin yanına giderek flaş lambasını aldım, yukarı kaldırdım ve parmağımı kamera düğmesine koydum. Kadın hareketlerim karşısında şaşırmış halde sıranın üzerinde duruyordu. Uzaklık mükemmeldi. Bir tıkırtının ardından göz kamaştırıcı bir aydınlık bahçeyi sarıverdi. Kadının şekli eski duvarın önünde bir an için çizilmiş gibi belirdi, Ardından mavi ayışığı geri dönmüştü ve ben tatmin olmuş biçimde gülümsüyordum.

"Çok güzel bir resim olacak," dedim.

Kadın ayağa fırladı.

"Seni aptal!" diye haykırdı boğuk bir sesle. "Seni sakar aptal! Ne yaptın?"

Gerçi peçesi yüzünü gizlemek üzere yerli yerinde duruyordu, ama nefretle için için yanan gözlerini bana diktiğini hissettim. Arkaya atılmış başına ve tel gibi gerilmiş halde dimdik duran vücuduna baktım ve ensemden aşağı bir ürpertinin yayıldığını fark ettim. Sonra uyarmaya bile gerek duymadan, giysisinin eteğini topladı ve patikadan aşağı metruk eve doğru koştu. Birkaç saniye içinde dev çalıların gölgesinde kaybolmuştu.

Afallamış halde ardından bakarak çeşmenin yanında kalakaldım. Ansızın, binanın cephesinden doğru bir hayvanın alçak sesli homurtusunun geldiğini duydum.

Sonra, henüz ben hareket etmeye dahi fırsat bulamadan, muazzam bir gri şeklin otların arasından sıçrayarak, uzun adımlarla bana doğru geldiğini gördüm. Bu, kadının bir gece önce gördüğüm köpeğiydi. Ama sakin ve sessiz bir hayvan değildi artık. Suratı şeytansı bir öfkeyle çarpılmıştı ve çenesinden aşağı salya sızıyordu. Karşısında donakaldığım o dehşet anında bile, beyaz burun deliklerinin ve siyah cam gibi gözlerinin görüntüsü beynime bir daha silinmemek üzere kazınmıştı.

Sonra bir hamlede çullandı üzerime. Korunma refleksiyle flaş lambasını önümde tutmaya vakit bulabildim ancak ve gövdemi bir yana fırlattım. Çarpmanın şiddetiyle kolum geri savruldu. Lamba patladı ve o dişlerin flaş kulpunu sertçe ısırdığını hissettim. Üzerime çullanan müthiş ağırlığın altında, dudaklarımda çığlığa dönüşemeyen bir hırıltıyla arka üstü yıkıldım.

Homurdayan suratı çılgın gibi çırpınarak yumruklamaya başladım. Parmaklarım hayvanın boğazını yarı kör biçimde aradı ve tüylü deriye gömüldü. Nefesimin hayvanın nefesiyle karıştığını fark edebiliyordum, ama mücadele etmeyi umarsızca sürdürdüm.

Ellerimin altındaki direnç gevşedi. Köpek öksürerek geri çekildi. Bu fırsatı değerlendirerek ayağa kalktım, ileri atıldım ve hayvanın karnına

sıkı bir tekme oturttum.

Kadının verdiği Almanca emri hatırlayarak, *"Fort mit dir, Jokanni"* diye bağırdım.

Hayvan geri sıçradı, bir an için dişlerini göstererek dik dik bana baktı. Sonra aniden döndü ve otların arasından savuşup gitti.

Bitkinlik içinde titreyerek kendimi toparladım, fotoğraf makinemi aldım ve bahçe kapısından çıkıp eve doğru yollandım.

Aradan üç gün geçti. O bitip tükenmeyen saatleri odamda, lanetlenmişlerin azabını çekerek geçirdim.

Köpekle olan korkunç deneyimi yaşadığım gecenin sabahında işe gidebilecek halde olmadığımı anlamıştım. İki fincan kahve içtikten sonra, sinirlerimi yatıştırmayı umut ederek, bir iskemlede sessizce oturdum. Ama masanın üzerinde duran fotoğraf makinesinin görünümü beni harekete geçmeye zorladı. Beş dakika sonra, önceki gece çektiğim fotoğrafı tab etmek üzere, çalışma odası olarak düzenlediğim karanlık odadaydım. Eğer fotoğrafım iyi bir resim vermişse, gelecek ay Cenevre'de düzenlenecek olan yarışmaya ne kadar olağandışı bir katkı yapacağımı düşünerek, hararetle çalışıyordum.

Hâlâ nemli olan fotoğraf kağıdına baktığımda, dudaklarımdan kısa bir çığlık döküldü. Çalılarıyla, çocuk heykeliyle, çeşmesi ve arka plandaki duvarıyla eski bahçe açıkça oradaydı, ama sıra ... taş sıranın üzeri bomboştu! Siyahlı kadından ne bir iz, ne bir gölge vardı.

Filmin negatifini civa klorürün sudaki yoğunlaştırılmış çözeltisinden aceleyle geçirdim ve sonra demir oksalat uyguladım. Bu pekiştirici işlemlerden sonra bile ikinci fotoğrafta her ayrıntı net, arka plandaki sıra apaçık belirgin çıkmıştı, ama kadından eser yoktu.

Deklanşöre bastığımda karşımdaydı. Bundan emindim. Kameram da sapasağlamdı. Fotoğraf makinem desem, o da mükemmel konumdaydı. Yanlış olan neydi peki? Fotoğrafı ancak gündüz gözüyle iyice incelediğimde inanacaktım gözlerime. Hiçbir açıklaması yoktu bunun, ama hiç,- sonunda, kafam karışmış halde yatağıma döndüm ve derin bir uykuya daldım.

Gün boyunca uyudum. Saatler sonra bulanık bir kabustan uyanır gibi kendime geldim, ama başımı yastıktan doğrultacak gücü bulamadım. Müthiş bir bitkinlik çökmüştü üzerime. Kalbim dermansızca çırpınıyordu. Her yer sessizlik içindeydi,- öyle ki çalışma masamın üzerimdeki saatin tiktaklarını her saniye net bir biçimde duyuyordum. Perde, odaya girdiğimde pancurları kapattığımdan emin olsam da, gece esintisiyle dalgalanıyordu.

Sonra başımı aniden arkaya atıp haykırdım! Çünkü o iğrenç vanilya kokusu usul usul doluyordu ciğerlerime!

Sabah oldu ve anladım ki hepsi bir düşmüş. Beynim çınlıyor, ellerim titriyordu ve o denli takatsizdim ki ayakta bile güçlükle durabiliyordum. Çağırdığım doktor nabzımı ölçerken çok düşünceli görünüyordu.

"Ciddi bir çöküntünün eşiğindesiniz," dedi. "Eğer kendinizi istirahata almazsanız, bu durum zihninizi kalıcı biçimde etkileyebilir. Bir süre gevşek davranın. Ayrıca, eğer sorun olmayacaksa, boynunuzdaki o iki küçük kesiği koterize etmek istiyorum. Oldukça taze yaralar. Nasıl oldu bu?"

Parmaklarımı boğazıma götürdüm ve geri çektiğimde uçlarında kan vardı.

"Bil... bilmiyorum," diye kekeledim.

Bir süre ilaçlarıyla uğraştı ve birkaç dakika geçtikten sonra şapkasına uzandı.

"En az bir hafta yataktan çıkmamanızı tavsiye ederim," dedi. "O zaman sizi ayrıntılı bir muayeneden geçirir ve kansızlık bulunup bulunmadığına bakarım." Ama kapıya doğru yöneldiğinde yüzünde şaşkın bir ifade gördüm.

İzleyen saatler boyunca bir kez daha düşüncelerimin başı boş dolaşmalarına izin verdim. Hepsini unutmaya, işime dönmeye ve kitaplara bir daha hiç bakmamaya yemin etmiştim. Ama bunu yapamayacağımı da biliyordum. Siyahlı kadın zihnimden çıkmıyordu ve ondan uzakta geçirdiğim her dakika işkenceye dönüşüyordu. Dahası, eğer ikinci cildi okumaya yönelik bir dürtüm var idiyse, bu, üçlünün sonuncusu, yani üçüncü cilt için yavaş yavaş tam bir saplantıya dönüşmekteydi.

Sonunda artık daha fazla dayanamadım ve üçüncü günün sabahında bir arabaya atlayarak antikacı dükkanına gittim. Larla'yı kardeşinin kaleme aldığı üçüncü cildi vermeye ikna etmek için çabaladım. Ama İtalyan kararlıydı. Hiçbirini iade etmediğim iki kitap ödünç almıştım zaten. Onları geri getirinceye kadar bana kulak asmayacaktı. Devamları olmaksızın hiçbirinin bir değer taşımayacağını ve tüm eseri toplu olarak okumak istediğimi boşu boşuna anlat- maya çalıştım. Sadece omuz silkmekle yetindi.

Arzumun dikkate alınmadığını gördüğümde, alnımdan soğuk bir ter boşandı. Tartıştım. Yalvardım. Ama boşuna.

Sonunda Larla'nın yüzünü öte yana döndüğü bir anı fırsat bilerek rafta duran üçüncü cildi kaptım, cebime indirdim ve suçlu suçlu terk ettim dükkanı. Hareketimi mazur göstermeye çalışmıyorum. Daha sonra olup bitenlerin ışığında bakıldığı vakit, bu bir günaha davet gibi nitelendirilebilir, çünkü o anda tüm istencim o garip cazibeyle körelmiş haldeydi.

Odama döndüğümde bir koltuğa çöktüm ve kadife kapağı aceleyle açtım. Şu son beş gün boyunca tamamen yaşamımın bir parçası durumuna gelmiş olan garip olaylar dizisinin son kayıtları işte buradaydı. Larla'nın üçüncü cildi! Sayfalarında her şey açıklanacak mıydı? Eğer öyleyse, hangi sır açığa çıkmış olacaktı?

Gece lambamın omzumdan aşağı dökülen ışığı altında, o zarif el yazısına bir kez daha hayran olarak, kitabı açtım. Orada oturdukça sanki elle tutulabilir yoğunluktaki bir sessizlik bulut gibi çöktü üzerime ve sokağın uzaktan uzağa gelen gürültüsünü dindirdi. Açıklanamaz bir şey daha fazla okumamı engellemeye çalışıyor gibiydi. O garip dürtü ise beni devam etmeye zorluyordu. Usulca, sayfalan teker teker çevirmeye başladım.

Yine sembolizm. Akıllı uslu anlamlan olmayan bulanık fikir uçuşmaları.

Ama ansızın durdu parmaklarım! Gözlerim son sayfanın son paragrafına, Alessandro Larla'nın son el yazmalarına takılmıştı. Okudum, tekrar okudum, o küfürümsü sözcükleri bir kez daha okudum. Her sözcüğü lambanın ışığı altında izledim... yavaş yavaş, dikkatlice, harf harf. Sonra taşıdıkları dehşet yüreğimde patladı.

Kan kızılı mürekkeple şu satırlar yazılmıştı:

*“Ne yapacağım? Kadın tüm kanımı emdi ve ruhumu çürüttü. Benim incim tüm kötülükler gibi siyah. Lanet olsun kardeşine, çünkü onu bu hale getiren odur! Bu sayfalardaki gerçeğin onları ebediyen mahvetmesi için dua ediyorum.*

*"Tanrı yardımcım olsun; Perle von Mauren ve kardeşi Johann, onlar birer vampiri"*

Ayağa fırladım.

"Vampirler!"

Masanın kenarına tutundum ve sallanarak durmaya çalıştım. Vampirler! İnsan kanı için yanıp tutuşan, insanların, yarasaların ve köpeklerin biçimini alabilen o korkunç yaratıklar!

Son günlerin olayları tüm dehşetleriyle karşıma dikildi ve şimdi her ayrıntının taşıdığı karanlık önemi görebiliyordum.

Erkek kardeş, Johann... savaştan beri bir zamandır vampirdi. Kadın onu yıllar sonra aramaya kalkıştığında, kardeşi varoluşun bu korkunç biçimini ona da zorla aşılamıştı.

Bahçeyi inleri haline getirmiş ve bir yıl önce zavallı Alessandro Larla'yı ağlarına düşürmüşlerdi. Larla kadını sevmiş, ona tapmıştı. Sonra, çıldırmış halde eve dönmesine neden olan o berbat gerçeği öğrenmişti.

Çılgındı, evet, ama gerçekleri kadife kaplı üç ciltte toplayamayacak kadar da değil. Bu açıklamaların kadının ve kardeşinin hakkından sonsuza dek geleceğini ümit etmişti. Ama bu yeterli değildi.

İlk cildi masanın üzerinden kaptım ve kapağı açtım. Daha önce benim için hiçbir anlam taşımayan o satırları yine okudum:

*"Bu ifşaatın amacı kazığa başvurulmadan sadece ciltlerle yok etmekti. Oku, ey aptal ve sahama gir, çünkü biz oraya zincirlendik! Ah, yazık sana, Larla!"*

Bunları Perle von Mauren yazmıştı. Kitaplar onun ve kardeşinin kötülük dolu dünyalarına son verememişti. Hayır, bir tek şey yapabilirdi bunu. Ancak bu açıklamalar tamamen boşuna da olmamıştı. Onlar gelecekteki ölümlü kuşaklar için kayda geçirilmişlerdi.

Bu kitaplar iki vampiri, Perle von Mauren ve Johann'ı, eski bahçeye bağlıyor, geceleri av peşinde sokaklarda dolaşmalarına engel

oluyordu. Sadece bahçe kapısını aşanların peşine düşebiliyor ve saldırıyorlardı.

Eski bir metafizik yasasıydı bu,- kötülüğün gerçek karşısında büzülmesi.

Ancak kitaplar bir yandan onların gücüne zincir vururken, öte yandan da onlara yeni saldırı yolları açmışlardı. Kişi bir kez üçlünün sayfalarına gömüldü mü çaresizlik içinde düşüyordu onların pençelerine. Satırlar onların ağlarının uzantılarını oluşturuyorlardı. Satırlar vampirlerin gücünün daima pusuda beklediği bir tuzaktı, işte yaşantım bu nedenden dolayı Larla'nınkiyle iç içe geçmişti. Gözlerimin ilk paragrafa takıldığı andan itibaren, bir yıl önce Larla'ya yaptıklarını bana da yapabilmeleri için ağlarına düşmüş oluyordum. Siyahlı kadının ahtapot kollarına acımasızca sürüklenmiştim. Bir kez bahçe kapısını geçtikten sonra kitapların bağlayıcı büyüsü üzerimden kalkıyordu ve onlar serbestçe peşime düşüyor ve bana...

Başımı döndüren bir his yükseldi içimden. Doktorun kafasının niçin karıştığını şimdi anlayabiliyordum. Şimdi görebiliyordum vücudumdaki bitkinliğin nedenini. O kadın... benim kanımla kendine bir ziyafet çekmişti! Ama eğer Larla böyle bir yaratıktan kurtulmanın yolunu bilmiyorduysa bile, ben biliyordum! Tatillerimi Güney Avrupa'da, bu tür çağlar öncesinden kalmış kötülükler hakkında bir şeyler öğrenmeden geçirmemiştim.

Telaşla bakındım odanın içine. Bir sandalye, bir masa, üzerinde fotoğraf makinelerimden birinin durduğu üç ayaklı bir sehpa. Sehpanın tahta ayaklarından birini kavradım ve dizimin üzerinde ikiye ayırdım. Sonra, şimdi her ikisi de birer kırık ve sivri uca sahip parçaları kaparak şapkamı bile almadan sokağa fırladım.

Bir saniye sonra Easterly Sokağı'na doğru yol alan bir arabaya atmıştım kendimi.

Batmakta olan güneşe bakarak, "Acele et!" diye bağırdım sürücüye. "Daha hızlı, duyuyor musun?"

Kestirme sokaklar boyunca eski mahallelere ve kentin dışına doğru yıldırım gibi yol aldık. Trafiğin her tıkanışı beni öfkeden kudurtuyordu. Ama sonunda bahçe duvarının yanında durduk.

Dökme demirden bahçe kapısını açtım ve sehpanın kırık ayakları hâlâ koltuğumun altında olduğu halde içeri daldım. Gün ışığı altında avlu gerçekliğin bir parçasıydı, ama yavaş yavaş çürümekte olan duvarlar ve karmakarışık çalılar eskisi gibi sessizliğe gömülmüşlerdi yine.

Doğrudan doğruya eve yönelerek, ön girişin çürük basamaklarını tırmandım. Kapı kilitlenmiş ve tahta parçalarıyla örülmüştü. Geldiğim gibi geri döndüm ve binanın güney cephesi boyunca ilerledim. Fotoğrafını çekmeye kalkışmamdan sonra kadının bu yönde kaçtığını görmüştüm. Binanın iyice arkalarında, bodruma açılan küçük ve yarı aralık bir kapıya ulaştım. İçeride, karanlıkla maskelenmiş dar bir koridor uzanıyordu. Zemin moloz ve duvar döküntüleriyle kaplıydı ve tavan en az bin örümceğin ağlarıyla örülmüştü.

Neredeyse tamamen matlaşmış pencere camların süzülebildiği kadarıyla loş ışığa gözlerim hemen uyum sağlarken, tökezleye tökezleye ilerlemeye başladım.

Koridorun sonunda yolumu başka bir kapı kesti. Onu da iterek açtım... ve eşikte sallanarak durup içeri baktım.

Önümde basık bir tavanı ve birkaç metrekare genişliği olan küçük bir oda vardı. Açık kapıdan içeri giren ışık zeminin orta yerinde yan yana duran iki nesneyi aydınlatıyordu ... iki beyaz, ahşap tabutu!

Orada, taş duvara mecalsiz yaslanmış halde ne kadar süreyle durduğumu bilmiyorum. Küçük odadan dışarı bir koku yayılıyordu. Vanilya

çiçeği! Ama eski mezarların kokusuyla kirlenmiş bir çiçek.

Sonra ansızın en yakınımdaki tabutun yanıbaşına sıçramış, kapağı tutmuş ve ardına dek açmıştım.

Tanrı aşkına, gözlerimin önüne serilen manzarayı bir unutabilsem! Siyahlı kadın orada yatmaktaydı... peçesiz olarak!

O yüz... kutsal bir güzellikteydi: samur kürk gibi kara saçlar, porselen beyazlığında bir ten. Ama dudaklar! Onlara bakarken aniden midem bulanmaya başlamıştı. Kızıldılar ... ve pıhtılaşmakta olan insan kanıyla yapış yapış!

Sehpanın ayaklarından birine uzandım, yerden kırık bir döşeme taşı kaptım ve sopanın sivri ucunu tam kalbinin üzerine yerleştirerek, adamakıllı sert bir darbe indirdim. Kazık aşağı doğru itildi. Tabut öfkeyle sarsıldı. Ilık ve çürük bir nefes yüzümü yaladı.

Hızla öteki yana döndüm ve diğer tabutun kapağım da açtım. Genç Tötonik erkek yüzüne sadece bir göz atarak diğer kazık parçasını havaya kaldırdım ve sağ kolumun bütün gücüyle indirerek batırdım.

Artık tabutlarda boş göz çukurları bana dikili halde, ağarmış ve ufalanan iki iskelet yatıyordu.

Gerisi bulanık bir düş gibi. Dışarı koştuğumu anımsıyorum, patikadan aşağı bahçe kapısına ve Easterly Sokağı'na, alakargaların lanetli bahçesinden olabildiğince uzağa.

Sonunda, tamamen bitkin halde, evime ulaştım. Beni karşılayan o tanıdık görüntüler gözlerime bir merhem gibi gelmişti. Ama bakışlarımın tam ortasında, onları bıraktığım yerde bekleyen üç cisim yer alıyordu: Larla'nın üç cildi.

Odanın diğer yanındaki şömineye döndüm ve üçünü de hâlâ parlamakta olan közlerin üzerine attım.

Ani bir hışırtı oldu ve sarı alev dilleri uzanıp kadifeyi yalamaya başladı. Ateş yükseldi... yükseldi... ve yavaş yavaş söndü.

Parlayan son kıvılcım da kararmış küle dönüştüğünde, derin bir dinginlik ve ferahlık dalga dalga doldurdu içimi.

*Çeviren.- Sönmez Güven*

## ERNST THEODOR AMADEUS HOFFMANN

1776- 1822

Alman bestecisi, ressamı, avukatı, yargıcı ve yazarıdır. Ömrünün son dönemlerine dek kendini öncelikle bir müzisyen saymış ve Mozart'a olan hayranlığını kanıtlayabilmek için üçüncü adı olan Wilhelm'i Amadeus'a değiştirecek kadar ileri gitmiştir.

İlk öyküsünü 1809'da yazmıştır. En dikkate değer ürünlerini, yani öykülerini, vereceği yazarlık dönemini yaşamının son on üç yılına sığdırmıştır. Öyküleri devrinin diğer hiçbir yazarında görülmeyecek ölçüde çarpık bir duygusallıkla kaleme alınmış ve etkili olmuştur.

Gotik yazında öncülü sayıldığı büyük usta Edgar Allan Poe gibi Hoffmann da bilimden, özellikle de Emanuel Swedenborg'un psikoloji kuramlarıyla Franz Mesmer'in ipnotizma çalışmalarından etkilenmiştir. En iyi öykülerinden biri sayılan ve kötü niyetli gözlükçü Dr. Coppelius ile yaptığı güzel robotunu anlattığı *Der Sandman — Kumadam* adlı yapıtını 1816 yılında, yani Mary Shelley *Frankenstein*[1] *i* yazmadan iki yıl önce kaleme almıştır. Öykü, robot ve android öykülerinin önemli ilk örneklerindendir.

*Tamamlanmış sadece bir romanı vardır-. Die Elixiere des Teufels — Şeytanın İksirleri (1816). Kısa öykülerini ise Fantasiestücke - Fantazya Parçaları (1815), Nacbs- tüke — Gece Parçaları (1817) ve Die Serapionbrüder - Serapion Kardeşliği (1818) adlı derlemelerinde toplamıştır.*

Hoffmann'ın öykülerinden üçü Jacques Offenbach tarafından *Hoffmann'ın Masalları* adıyla operalaştırılmıştır.

Korku, fantazya ve bilimkurgu türlerinin bu erken ustası derlememizde bir hayalet öyküsüyle ilk sırayı alıyor.

# FALUN MADENLERİ

Parlak, güneşli bir temmuz gününde Gothenburg'daki herkes kıyıda toplanmıştı. Neşeli balıkçılarla tıka basa dolu yüzlerce sandal, filika ve kayık Gotha Elf'in aynamsı sularında bir ileri bir geri gelip gider ve Masthuggetorgun topları denizi gümbürdeterek selamlarken, Doğu Hint Şirketine ait gösterişli bir gemi, uzun ve verimli bir yolculuğun ardından Klippa Limanına emir atmış, bayrakları ve İşlev Flamalarını berrak ve mavi gökyüzünde neşeyle dalgalandırıyordu. Doğu Hint Şirketinin beyefendileri ettikleri kârları düşünüp gülümseyerek ve riskli işletmelerinin her sene büyüyen başarısından ve sevgili Gothenburgjarının sürekli artan ticari başarısından dolayı keyiflenerek, rıhtımda bir aşağı bir yukarı yürüyorlardı. Aynı nedenlerden dolayı herkes bu cesur beyefendilere gurur ve sevinçle bakıyor ve onlarla keyifleniyordu,- çünkü onların başarısıyla kentin hareketli yaşamına taze bir kuvvet gelmişti.

Doğu Hint tayfası, yüz elli kadar iri yarı adam, bu olay için süslenmiş bir dizi sandalla kıyıya çıktı ve *Hoensning'lerini* -ki bu böyle durumlarda tayfanın hazırladığı şölene verilen isimdir ve genellikle günlerce sürer-vermek için hazırlandılar. Önde neşeyle kemanlarını ve flütlerini, obualarını ve davullarını çalan, muhteşem üniformalar içindeki bando ilerliyordu. Arkalarından şen şarkılar söyleyen şarkıcılar ve onların ardından da ikişer ikişer denizciler geliyordu. Bazıları, şapkaları ve ceketlerinde renkli kurdelelerle buhurdanlıklar sallıyorlardı,- diğerleri dans edip zıplıyorlardı,- aynı zamanda hepsi, hava coşkularıyla çınlayana dek haykırıp alkış tuttular.

Mutlu alay bu şekilde, bir handa onlar için yeterince yiyecek ve içeceğin hazırlanmış olduğu Haga'ya gelinceye kadar, tersanelerin ve gecekondu mahallelerinin arasından yürüdüler.

Burada dinlenmiş, has bira nehir gibi akıyor, kadehler birbiri ardına boşalıyordu,- denizcilerin uzun bir yolculuktan her dönüşlerinde olduğu gibi, onlara hemen her tanımdan güzel kızlar katıldı. Ardından dans başladı, eğlenceleri giderek daha vahşileşti, gürültülü hale geldi ve gürültü arttıkça çılgınlaştı.

Sadece bir denizci, ancak yirmi yaşında, zayıf, yakışıklı bir delikanlı, kargaşadan uzaklaşmış ve dışarıda, tek başına, han kapısının yanındaki bir bankta oturuyordu ki iki arkadaşı tarafından fark edildi.

İçlerinden biri "Elis Froebom! Elis Froebom!" diye seslendi yüksek sesli bir kahkaha patlatarak. "Yine mi melankolik aptalı oynayıp, sersemce düşüncelerinle bütün eğlenceyi kaçırıyorsun? Hey, *Hoensning'imizden* uzak durursan, gemiyi de terk edebilirsin! Eğer böyle davranırsan, senden asla iyi bir denizci olmaz. Yeterince cüretkarsın ve tehlikeye gelince de cesursun, ama içkiye dayanamıyorsun. Sanırım paranı kıyıdaki bu toprak farelerine kaptırmaktansa, cebinde tutmayı tercih edersin. Ama iç, evlat, yoksa deniz iblisi Naecken ve bütün troller seni bir gün yakalarlar."

Elis Froebom çabucak banktan fırladı ve öfkeyle arkadaşlarına baktı. Sonra ağzına kadar şnapsla dolu bardağı aldı ve bir yudumda kafasına dikerken, "İşte, Joens, görüyorsun ya, ben de sizin gibi içebiliyorum," dedi. "İyi bir denizci olup olmadığıma gelince, buna kaptan karar verir. O yüzden şimdi kapa çeneni ve ortadan kaybol! Senin çılgın atışmalarınla işim yok. Burada ne yapıyor olduğum seni ilgilendirmez."

"Hey, hey," diye yanıtladı Joens, "sen bir Nericalısın, bunu biliyorum ve Nericalılar da bir denizcinin neşe verici hayatından gerçek bir keyif almayan üzüntülü ve düşünceli kişilerdir. Ama biraz bekle, Elis evladım, yaşlı Naecken'in sırtına çivilediği o Allah'ın belası banktan seni hemen kaldıracak birisini yollayayım."

Güzel bir kızın han kapısından çıkıp, yeniden banka oturmuş ve sessizce düşüncelere dalmış olan melankolik Elis'in yanında yerini alması uzun sürmedi. Giysilerinden ve baştan aşağı görünüşünden sokaklara ait bir kadın olduğu belliydi, ama sürdürdüğü hayat yüzünün çekici hatlarını henüz tamamen mahvetmemişti. Siyah gözlerinin bakışında itici bir gözüpeklik yoktu, ama oldukça sakin ve kederli bir özlem vardı.

"Gemi arkadaşlarının eğlencesine katılmayacak mısın, Elis?" diye sordu. "Hain denizlerin bütün tehlikelerinden kurtulduğun ve eve dönüp, ayaklarını yeniden doğduğun topraklara bastığın için hiç mutluluk duymuyor musun?”

Yumuşak, hafif bir sesle konuşuyordu ve ellerini genç adamın beline dolamıştı. Bu durumdayken sanki bir rüyadan uyanırcasına, Elis Froebom kızın gözlerinin içine baktı, elini tuttu ve göğsüne yasladı. Kızın sözlerinin yüreğine işlediği belliydi.

"Ah," dedi bir süre sonra, sanki düşüncelerini toplarcasına. "Zevk ve eğlencenin şu anda benim için hiçbir anlamı yok. En azından gemi arkadaşlarımın gürültülü şenliklerine katılamam. İçeri gir, benim sevgili çocuğum ve diğerleriyle birlikte neşelen ve dans et, eğer yapabilirsen. Melankolik Elis'i burada kendi başına bırak. Senin bütün eğlenceni mahveder o. Ama bekle. Senden hoşlandım ve yeniden denize açıldığımda arada bir beni düşünmeni isterim."

Bu sözlerden sonra cebinden iki parlak duka altını ile göğsünden güzel bir Hint mendili çıkardı ve bunları kıza verdi. Ama kız gözlerine yaşlar dolarak kalktı ve parayı bankın üzerine koydu.

"Ah, dukalarını kendine sakla," dedi. "Bana sadece mutsuzluk getirirler. Ama seni hatırlatması için mendili taşıyacağım. Gelecek yıl Haga'da *Hoensning’*inizi kutladığınızda muhtemelen beni burada bulamayacaksın."

Kız handan uzaklaştı, elleriyle yüzünü örterek sokakta ilerledi ve Elis Froebom'u yeniden kasvetli dalgınlığına bıraktı. Ancak, tavernadaki gürültü daha da fazlalaşır ve çılgınlaşırken, birdenbire, yüksek sesle bağırdı: "Keşke denizin derinliklerine gömülmüş olsaydım! Çünkü dünyada birlikte mutlu olabileceğim kimse kalmadı."

Sonra, derin ve kalın bir ses duydu: "Bir felaketle karşılaşmış olmalısın genç adam, ki yaşamın önünde açılıyor olması gereken bir zamanda ölümü diliyorsun."

Elis arkasına baktı ve hanın ahşap duvarlarına kollarını kavuşturmuş dayanan ve kendisine ciddi, içe işleyen gözlerle bakan yaşlı bir madenci gördü.

Elis yaşlı adama bir süre bakınca, sanki içinde kaybolduğunu sandığı yalnızlığa kendisini rahatlatmak ve ona arkadaşlık etmek için tanıdık birisi girmiş gibi hissetti. O yüzden kendini toparladı ve yaşlı madenciye babasının yetenekli bir dümenci olduğunu ve kendisinin mucizevi bir şekilde kurtulduğu dehşetli bir fırtınada kaybolduğunu, iki asker ağabeyinin savaşta öldüğünü ve bu nedenle kendisinin her Hint seferinden aldığı yüksek ücretle zavallı dul anasına bakmak zorunda kaldığını anlattı. Bu sefer kâr her defasından daha fazla olmuştu ve denizci ücretinin yanında oldukça yüklü bir para da almıştı. Bu yüzden, neşeyle, cebi dukayla dolu olarak anasının yaşadığı kulübeye koşmuştu. Ama pencerelerden kendisine yabancı yüzler bakmıştı ve sonunda kapıyı açan genç bir kadın kendisine soğuk ve sert bir sesle anasının üç ay önce öldüğünü ve cenaze masrafları ödendikten sonra kalan üç beş parça şeyi onu bekledikleri Belediye Binasından alabileceğini söylemişti. Anasının ölümü onu derinden sarsmıştı. Kendini tüm dünya tarafından yüzüstü bırakılmış, ıssız bir kayalıktaymışçasına yalnız, çaresiz ve bedbaht hissediyordu. Denizde geçirdiği bütün hayatı sadece çılgın, amaçsız bir iş gibi geliyordu. Muhtemelen yabancılar tarafından kötü davranılan ve

varlığının tesellisine bile sahip olmadan ölen zavallı anasını düşündükçe, evde kalıp ona bakmak yerine denize açılmış olması ona kötü ve korkunç bir şeymiş gibi geliyordu. Arkadaşları kendisini *Hoensning'e* sürüklemişler ve o da serseriliğin ve sert bir içkinin üzüntüsünü gömebileceğini düşünmüştü, ama bunun yerine hemencecik göğsündeki her damar patlamak üzereymiş ve kanamadan ölecekmiş gibi hissetmişti.

"Eh," dedi yaşlı madenci, "yakında yeniden denize açılacaksın ve üzüntün hemen son bulacak. Yaşlılar ölür, bunun çaresi yok. Ayrıca, senin de dediğin gibi, ananın geride bıraktığı fakir ve ilgisiz bir yaşamdı."

"Ah," dedi Elis, "kimse üzüntüme inanmıyor. Herkes aptal olduğumu düşünüyor ve bana kahrolası şapşal diyor. Beni üzen şey de bu. Yeniden denize açılmayacağım. Hayattan bıktım. Bir zamanlar gemi, yelkenleri büyük, şanlı kanatlar gibi yayılmış halde suların üzerinden kayarken, dalgalar gemiye vurur ve mutlu bir müzik çalarken, rüzgâr gıcırdayan tahtalara şarkı söyletirken, kalbim yerinden çıkar gibi olurdu. O zamanlar arkadaşlarımla birlikte yeterince mutlu şarkılar söyleyebilirdim,-nöbetimin olduğu karanlık geceyarıları eve gelişimi düşünebilir ve anamın Elis'inin bir kere daha sağ salim eve dönmesinden alacağı mutluluğu gözlerimin önüne getirebilirdim. Dukalarımı anamın kucağına döktükten ve ona o güzel mendillerle yabancı diyarlardan getirmiş olduğum nadide şeyleri verdikten sonra, *Hoensning'e* katılabilirdim. Böylece anamın gözleri zevkle ışıldardı, sevincini gizleyemeyerek ellerini çırpar, Elis'ine onun için sakladığı en iyi birayı getirmeye giderdi ve ben de geceleri yaşlı hanımla birlikte oturup ona uzun yolculuğumda karşılaştığım tuhaf insanlardan, gördüğüm davranışlardan, âdetlerden ve bütün o muhteşem manzaralardan bahsederdim. Bundan büyük zevk alırdı ve sonra bana babamın kuzeye yaptığı muhteşem seferlerden söz eder, binlerce kere duyduğum, ama asla yeterince dinleyemeyeceğim bir sürü tuhaf denizci hikayesi anlatırdı. Ah, kim bana bu mutluluğu geri verebilir? Hayır, bir daha asla denize açılmayacağım. Benimle sadece alay edecek olan arkadaşlarımın yanında

ne yapabilirim? İşime dönmek için nasıl heves edebilirim? Hiç amaç taşımayan yorucu bir iş olacaktır."

"Seni dinlemek bana zevk verdi, genç adam," dedi madenci, Elis sözünü bitirdiğinde. "Tıpkı sen farkına varmadan son bir iki saattir yaptığım üzere, seni izlememin verdiği zevk gibi. Bütün yaptıkların ve söylediklerin dindar, çocuksu ve derin düşünceli bir tabiatın olduğunu gösteriyor ve Tanrı sana daha değerli bir meziyet veremezdi. Ama hayatında hiçbir zaman bir denizci olmak için uygun değildin. Denizde vahşi bir hayat sakin ve melankolik bir Nericalıya nasıl uyabilir? Yüz hatların ve bütün davranışların bana Nericalı olduğunu söylüyor. Bu hayattan tamamen vazgeçmekle iyi bir iş yapıyorsun. Ama parmaklarını oynatıp durmaya niyetin yok, değil mi? Tavsiyemi dinle, Elis Froebom, Falun'a git ve bir madenci ol. Genç ve güçlüsün. Kısa zamanda iyi bir işçi, ardından kesici, ustabaşı olur ve giderek yükselirsin. Cebinde dukalardan bir servet var. Onlarla yatırım yap, onları çoğalt ve kendine ait bir bölgen ve sonra, belki de, madenden bir hissen olur. Tavsiyemi dinle, Elis Froebom ve bir madenci ol."

Elis Froebom yaşlı adamın sözlerinden neredeyse ürkmüştü. "Ne!" dedi. "Bana ne tavsiye ediyorsun? Özgür ve güzel dünyayı, beni canlandıran ve rahatlatan parlak, güneşli gökyüzünü bırakıp, o korkutucu cehennem deliğine inip, bir katır gibi berbat bir ücret karşılığında cevher ve metal kazıp durmamı mı istiyorsun?"

"İşte insanoğlu böyledir!" diye bağırdı yaşlı adam öfkeyle. "Asla tanıma şansına sahip olmadıkları şeyleri küçümserler. Berbat bir ücretmiş! Sanki burada, yüzeydeki işin bütün o sabit, acı verici heyecanları, yeteneğiyle sabırlı çalışmasını Tabiat'ın ona en gizli hâzinelerini açarak ödüllendirdiği bir madencininkinden daha asilmiş gibi. Berbat bir ücretten söz ediyorsun, Elis Froebom. Ama burada söz konusu daha değerli bir şey olabilir. Kör katır toprağı kör bir içgüdüyle sürebilir, ama en dip

derinliklerde, bir madencinin lambasının hafif titremesinde, insanın gözleri daha net görebilir. Sonunda o kadar güçlenirler ki, bulutların üzerinde saklanmış gizlerin yeraltındaki mücevherlerde yansıtıldığını görebilirler. Madencilik hakkında hiçbir şey bilmiyorsun. Sana biraz anlatayım."

Bu sözlerle yaşlı adam bankta Elis'in yanına oturdu ve cehaletinden kurtarmak için, özenli bir şekilde en berrak ve en parlak renklerle sunarak değişik işlemlerin kısa bir tanımını yaptı. Falun madenlerinden söz etti, dediğine göre buralarda ilk gençliğinde çalışmıştı. Siyahımsı kahverengi duvarlarıyla büyük kuyusundan ve madenin değerli taşlardan oluşan hesaplanamaz zenginliklerinden söz etti. Değişik kuyuları anlatırken, sanki büyüleyici bir bahçenin yollarıymış gibi, konuşması giderek canlandı, gözleri iyice alevlendi. Mücevherler hayata geldi, fosiller kımıldamaya başladı, muhteşem pirosmalit ve almandin madencilerin lambalarının ışığında parladı, kaya kristalleri ışıldayıp titreştiler.

Elis dikkatle dinledi,- yaşlı adamın bu toprakaltı harikalarından sanki ortalarında duruyormuş gibi tuhaf bir şekilde bahsetmesi bütün varlığına işlemişti. Göğsünün sıkıştığını hissetti, sanki şimdiden yaşlı adamla o derinliklere inmiş ve aşağıda kuvvetli bir büyüyle tutuluyormuş da bir daha asla gün ışığını göremeyecekmiş gibiydi. Ama ayrıca yaşlı adam ona doğal bir şekilde ait olduğu yeni ve bilinmeyen bir dünyanın kapılarını açmış ve bu dünyanın bütün büyüsü tuhaf ve gizli önseziler aracılığıyla çocukluğunun başlangıcından beri kendisince bilmiyormuş gibiydi.

"Senin önüne, Elis Froebom," diye bitirdi sözlerini yaşlı adam, "Doğa'nın gerçekte senin için hazırlamış olduğu bir çağrının bütün parlaklığını serdim. Şimdi kendi başına düşün ve yargın sana ne söylüyorsa onu yap."

Sonra sıradan zıplayarak kalktı ve Elis'e allahaısmarladık demeden ya da ona dönüp bir kere bile bakmadan uzaklaştı. Kısa bir süre içinde

gözden kaybolmuştu.

Bu arada han sessizleşmişti. Biranın ve şnapsın gücü galip gelmişti. Gemicilerin çoğu kızlarla ayrılmışlardı, diğerleri horlayarak bir köşede yatıyorlardı. Eski evine gidemeyecek olan Elis uyuyacak bir oda istedi ve aldı. Ama yorgun ve bitkin bir şekilde uzanmıştı ki rüyalar kanatlarını başının üzerinde sallamaya başladı. Sakin, cam gibi bir denizde, üzerinde yaylanan karanlık gök- yüzüyle, bütün yelkenleri fora güzel bir gemiyle gidiyordu. Yine de dalgalara baktığında, deniz olarak kabul ettiği şeyin katı, saydam, kıvılcımlar saçan bir madde olduğunu gördü hemen,- maddenin ışıltısıyla bütün gemi görkemli bir şekilde eriyerek Elis'i üzerinde siyah, titreşen bir kemerle kristal bir zeminin üzerinde bıraktı. Çünkü ilk başta bulutlu bir gökyüzü olarak kabul ettiği şey gerçekte kayaydı. Bilinmeyen bir güçle çekilircesine, ileri doğru yürüdü. Ama hemen etrafındaki her şey hareket etmeye başladı ve çalkalanan dalgalar gibi, parlayan metalden harika çiçekler ve bitkiler, çiçeklerini ve yapraklarını en dipteki derinliklerden çıkartıp, en güzel şekillerde birbirlerine sarılarak yerden yükseldiler. Zemin öylesine saydamdı ki Elis bitkilerin köklerini rahatlıkla ayırt edebiliyordu. Ama bakışlarını en uzak derinliklere indirdiğinde beyaz ve ışıldayan kollarla birbirlerine sarılan sayısız güzel kızın şekillerini gördü, bu çiçeklerin ve bitkilerin kökleri kızların kalplerinden fışkırıyordu. Kızlar gülümsediklerinde, yukarıdaki geniş kemerde tatlı bir ses çınladı ve metal çiçekler daha büyük bir neşeyle daha yükseğe uzandılar. Genç adam tanımlanamaz bir yeis ve tutkuyla dolmuştu,- bir sevgi, özlem ve hararetli hasret dünyası uyandı içinde.

"Aşağı, aşağı, size geliyorum," diye bağırdı ve kendini açık kollarla kristalin üzerine attı. Ama kristal yok oldu ve parıldayan esirde yüzüyormuş gibi geldi.

"Eh, pekala, Elis Froebom, bu muhteşem dünyayı nasıl buldun?" diye bağırdı güçlü bir ses ve Elis yanındaki yaşlı madencinin farkına vardı.

Ama ona yakından bakınca, madenci parlayan metalden dökülmüş dev bir şekle dönüştü. Elis korkmaya başlıyordu, ama tam o anda heybetli bir kadının asık yüzünü açığa çıkaracak şekilde derinliklerden keskin bir yıldırım gibi bir şey parladı. Elis kalbindeki sevincin büyüdüğünü ve yok edici bir acıya dönüştüğünü hissetti. Yaşlı adam Elis'e sarıldı ve bağırdı: "Dikkatli ol, Elis Froebom, bu kraliçe. Artık yukarı bakabilirsin."

Elis isteksizce başını kaldırdı ve kemerdeki bir yarıktan gece göğünün yıldızlarını gördü. Yumuşak bir ses, tesellisi mümkün olmayan acı dolu bir ses, adını sesleniyordu. Anasının sesiydi bu ve yarıktan kadını görebildiğini sandı. Ama orada bulunan, kemerden aşağı sarkıttığı eline elini uzatan genç ve güzel bir kadındı.

"Beni yukarı çıkar," dedi yaşlı adama. "Yukarı dünyaya ve dost canlısı gökyüzüne aldım."

"Dikkat et," dedi yaşlı adam üzgün bir tavırla. "Dikkat et. Kendini vermiş olduğun kraliçeye dürüst ol."

Ama o heybetli kadının sert yüzüne yeniden baktığında, tüm varlığının eriyip parlayan taşa dönüştüğünü hissetti. İsimsiz bir korkuyla haykırdı ve verdiği sevinçle dehşetin varlığının derinliklerinde yankılar oluşturduğu rüyadan uyandı.

"Sanırım bütün bu olağanüstü şeylerin rüyasını görmesem olmazdı," dedi Elis kendi kendine, zorlukla düşüncelerini toparlarken. "Yaşlı madenci toprak altının harikalarından bana o kadar çok bahsetti ki bütün kafam onlarla dolu. Hayatımda kendimi hiç şimdiki gibi hissetmemiştim. Belki hâlâ rüya görüyorumdur. Yo, hayır, muhtemelen iyi değilim. Açık havaya çıkayım, bir parça taze deniz rüzgârı beni düzeltecektir."

Kendini toparladı ve *Hoensning* eğlencelerinin bir kere daha başlamakta olduğu Klippa Limanına koştu. Ama kısa zamanda hiç keyfi

olmadığının, aklında hiçbir düşünce tutamadığının ve adlandıramayacağı önsezi ve özlemlerin kafasında dönüp durduğunun farkına vardı. Derin bir üzüntüyle ölmüş anasını düşündü. Sonra sadece bir gece önce kendisiyle konuşan kızla görüşmeye can attı. Aynı zamanda kız o ya da bu sokaktan çıkıp geliverirse, onun önünde sonunda, hiç açıklayamayacağı bir nedenden dolayı elinde olmadan ürktüğü yaşlı madenciye dönüşüvereceğinden korktu. Her şeye rağmen yaşlı madenciden madenin harikalarına dair daha fazla şey duymak isterdi.

Düşünceleri kafasında bir oraya bir buraya savrulurken, suya baktı ve gümüşümsü dalgaların sertleşip rüyasındaki güzel geminin dönüşmüş olduğu o kıvılcımlar fışkırtan parıltıya dönüştüğünü görür gibi oldu. Bu arada mavi göğü kaplamakta olan kara bulutlar kayadan bir kemer oluşturacak şekilde alçalmaya ve kalınlaşmaya başlamış gibiydi. Yine rüyasına dönmüştü. Bir kere daha o heybetli kadının ciddi yüzüne baktı ve bir kere daha arzulu hasretinin çılgınlığı kendisini sardı.

Gemi arkadaşları onu dalgınlığından çıkardılar. Onların eğlencelerine katılmak zorundaydı. Ama artık tanımadığı bir sesin sürekli olarak kulağına fısıldadığını duyar gibiydi: "Burada ne yapıyordun? Uzaklaş! Senin yuvan Falun madenlerinde. Orada düşlediğin bütün harikalar seni bekliyor. Git, Falun'a git!"

Sonraki üç gün, Elis Froebom rüyasının tuhaf görüntüleri tarafından kovalanarak, bilinmeyen ses tarafından hiç durmadan uyarılarak Gothenburg'un sokaklarında dolaştı. Dördüncü gün Gefleye giden yola açılan kapıdayken iri yarı bir adam önünden atıyla geçti. Elis yaşlı madenciyi tanıdığını sandı ve karşı konulamaz bir dürtüyle arkasından koştu. Ama yakalayamadı. Adam hiç durmadan ilerliyordu ve Elis onun Falun yolunda olduğunu anladı. Tuhaf bir biçimde bu onu hızlandırdı, çünkü kaderin sesinin yaşlı adam aracılığıyla kendisiyle konuştuğundan ve madencinin kendisini çizilmiş kaderine götürdüğünden emin olmuştu.

Gerçekten de, özellikle yolda kararsızlık yaşadığı anlarda, sıklıkla yaşlı adamın aniden bir koyaktan, sık çalıların arasından ya da siyah kayaların arkasından çıktığını ve çevresine bakmadan ve hemen gözden kaybolarak önünde yürüdüğünü gördü.

Sonunda, günlerce süren zahmetli bir yolculuktan sonra, Elis uzakta iki büyük göl ve aralarından yükselen yoğun bir duman fark etti. Tepelerde batıya doğru yükselerek ilerledikçe, dumanın arasından yükselen kuleleri ve çatıları ayırt etti. Yaşlı adam önünde bir dev gibi duruyordu ve sonra yeniden kayaların arasında yok oldu.

"Burası Falun!" diye bağırdı Elis. "Falun, yolculuğumun hedefi!" Haklıydı. Çünkü karşısına çıkanlar orada Runn ve Warpann göllerinin arasındakinin gerçekten de Falun olduğunu doğruladılar ve tırmandığı tepenin Pinge'nin, yani madenin ana damarının bulunduğu Guffrisberg olduğunu söylediler. Cesaretle koşarak ilerledi. Ama o devasa, cehennemimsi uçurumun önünde durduğunda, kanı damarlarında dondu ve o korkunç ıssızlığın görüntüsü karşısında taş kesildi.

Falun madeninin ana kuyusu, iyi bilindiği üzere, bin iki yüz ayak uzunluğunda, altı yüz ayak genişliğinde ve seksen ayak derinliğindedir. Girişteki donuk kahverengi duvarlar çoğunlukla dikeydir, ama belirli bir derinlikte büyük taş yığınları ve molozla çevrilmiştir. Bu moloz kıyılarında ve duvarların orasında burasında birbiri üzerine yerleştirilmiş ve ahşap evlerin yapılma yöntemiyle uçları birleştirilmiş büyük kütüklerden oluşan eski kuyuların tahtaları görülebilir. Bu her tarafından tuhaf şekillerde, çoğunlukla fosili çıkmış cana- varımsı hayvanlara ve bazen de insan şeklinde devlere benzeyen tırtıklı kaya parçaları fırlayan harabe halindeki taşlı boşlukta bir ağaç, bir tutam ot bile yetişmez. Boşluğun içinde taşlar ve cüruf -madenin eritilmesinden kalan artık- bulunur ve içinden sanki orada buharları Doğanın bütün yeşil güzelliğini zehirleyen bir cehennem çorbası kaynatılıyormuşçasına sürekli ve sersemletici bir buğu yükselir. İnsan

Dante'nin buraya indiğini ve Cehennem'i bütün dehşeti ve dinmek bilmeyen acısıyla gördüğünü sanır.

Elis bu devasa boşluğa bakarken, uzun zaman önce gemideki dümencilerden birinin anlattığı bir öyküyü hatırladı. Bir keresinde ateşler içinde yatarken, bu arkadaşı birdenbire denizin dalgalarının uzaklaştıklarını ve altında uçsuz bucaksız bir boşluğun açıldığını hissetmişti, buradan derinliklerin bütün canavarlarının, sonunda titreyen pençelerle ölüp gidene dek olağandışı kabuklu hayvanların, mercan topluluklarının arasındaki korkunç dolambaçlara ve tuhaf kayalara girip çıkarak kıvrılıp büküldüklerini görmüştü. Bu görüntü, demişti yaşlı denizci, boğulmayla ölüme işaret ediyordu ve gerçekten de adamcağız kısa bir süre sonra güvertede kazayla tökezlemiş, denize düşmüş ve kurtarmaya vakit kalmadan ortadan kaybolmuştu. Elis'in aklına bu geldi. Çünkü delik ona kurumuş deniz yatağını anımsatıyordu ve siyah kayalarla mavimsi ve kırmızımsı cüruf kümeleri ona çirkin ahtapot kollarını kendisine doğru uzatan korkunç canavarlar gibi görünüyordu. Tam o anda birkaç madenci madenden çıkıyordu ve siyah in giysileri içinde, kirden kararmış yüzleriyle, zorlukla yeraltından çıkan ve yüzeye ulaşmaya çalışan korkunç yaratıkları andırıyorlardı.

Elis vücuduna bir korku ürpertisinin yayıldığını hissetti ve denizde hiç yaşamadığı bir baş dönmesine tutuldu. Sanki görünmez eller onu çukura çekiyordu.

Kapalı gözlerle birkaç adım attı ve kuyudan biraz uzaklaşarak yeniden Guffrisberg'den aşağı inip, güneşli gökyüzüne bakana dek o ürkünç görüntüyle birlikte duyduğu dehşeti üzerinden atamadı. Sonra yeniden rahatça nefes alabildi ve kalbinin derinliklerinden haykırdı:

"Hayatımın Tanrısı, kayaların içindeki o ıssız delikte yaşayanın yanında denizin bütün dehşetleri nedir ki? Fırtına kopabilir, kara bulutlar kükreyen dalgaların üzerine inebilir, ama önünde sonunda güneş galip

gelecektir,- onun dost ışınları altında en şiddetli fırtına bile geri çekilir. Ama güneşin yüzü asla bu kara mağaralara sızmaz, orada rahatlatıcı bir bahar rüzgârı yüreği asla hızla çarptırmaz. Hayır, size katılmayacağım, kara toprak solucanları, kendimi asla sizin kasvetli yaşamınıza alıştıramam."

Elis geceyi Falun'da geçirdikten sonra sabah ilk iş olarak yola çıkıp Gothenburg'a dönmeye karar verdi. Pazar yerine ya da orada dendiği şekliyle Helsingtorget'e vardığında, bir kalabalığın toplandığını gördü. En iyi pazar giysileri içinde, ellerinde maden fenerleri ve başlarında eşarplarla bir grup madenci güzel bir evin önünde durmuşlardı. Orta yaşlı, uzun, ince bir adam evden çıkıp gülümseyerek etrafına baktı. Rahat tavırlarından, açık bakışlarından ve parlayan masmavi gözlerinden gerçek bir Dalkarl olduğu açıktı. Madenciler etrafında bir halka oluşturdular ve adam her birinin elini içtenlikle sıktı. Her biri için söyleyecek hoş bir sözü vardı.

Elis Froebom sorup soruşturduktan sonra adamın bölgenin baş idarecisi ve Stora-Kopparbergde değerli bir *Fraelse'nin* sahibi Pehrson Dahlsjoe olduğunu öğrendi. *Fraelse*, İsveç'te bakır ve gümüş çıkartmak için kiraya verilen topraklara verilen addır. Bu tür toprakların sahiplerinin madenlerde hisseleri vardır ve onların yönetiminden sorumludurlar. Elis'e ayrıca kurulun yeni bittiğini ve madencilerin son günü gruplar halinde her birinin kendilerini iyi bir şekilde ağırlayan maden sahibinin, idarecilerin ve ustabaşıların evlerine giderek geçirdikleri söylendi.

Bu yapılı, yakışıklı adamlara ve dürüst, dostane yüzlerine bakınca, büyük kuyudaki toprak solucanlarını düşünemez oldu. Pehrson Dahlsjoe dışarı çıktığında o halkanın içine yayılan sağlıklı neşe, denizcilerin Hoensning'lerindeki gürültücü kargaşadan çok daha farklıydı. Bu madencilerin kendilerini eğlendirişleri sessiz, ciddi Elis'i yüreğinden vurdu. Tarif edilemez biçimde mutlu hissetti kendini ve genç yolculardan biri basit ve çok etkileyici bir melodisi olan ve madencilerin yaşantısını öven eski bir şarkı tutturunca gözyaşlarını zorlukla zapt etti.

Şarkı sona erdiğinde, Pehrson Dahlsjoe evinin kapılarını açtı ve bütün madenciler birbiri ardından içeri girdi. Elis isteksizce onları takip etti, ama madencilerin sıralara oturmuş oldukları geniş odanın tümünü görebileceği eşikte durdu. Ardından diğer tarafta, Elis'in karşısındaki kapı açıldı ve şölen için giyinmiş güzel bir kız içeri girdi. Taze gençliğin bütün cazibesini taşıyordu kız,- uzun boylu ve ince yapılıydı, saçları birkaç örgü halinde başının çevresine sarılmıştı ve mücevherli kopçalarla tutturulmuş hoş ve güzel bir korse giyiyordu. İç eri girdiğinde bütün madenciler ayağa kalktı ve aralarında alçak sesli bir mutluluk mırıltısı dolaştı. "Ulla Dahlsjoe! Ulla Dahlsjoe!" diye seslendiler.. "Ona güzel ve erdemli bir kız vererek Tanrı idarecimizi nasıl da kutsamış." Ulla bütün madencilerle yaptığı gibi, arkadaşça bir selamlama için onlara ellerini uzattığında, en yaşlı madencilerin gözleri bile alevlendi. Ardından kız güzel, gümüş maşrapalar getirdi, onları Falun'un meşhur sert birasıyla doldurdu ve saf yüzü meleğimsi ve bozulmamış bir masumiyetle ışıldayarak bunları mutlu misafirlere sundu.

Elis kızı görür görmez kalbine yıldırım gibi düşen bir ateş, içindeki bütün tutkuyu, cennetin bütün saadetini ve aşkın bütün acısını oraya topladı. Çünkü kötü kehanetlerde bulunan rüyasında ona kurtuluş elini uzatan Ulla Dahlsjoe'ydü. Elis artık rüyasının derin anlamını kavradığına inanıyordu ve yaşlı madenciyi unutarak kendisini peşinden Falun'a kadar sürükleyen kadere övgüler yağdırdı.

Ama sonra, eşikte dururken, önemsiz bir yabancı olduğunu hissetti, dertli, huzursuz ve terk edilmişti ve Ulla Dahlsjoeyü görmeden önceye dönmüş olmayı diledi, çünkü şimdi aşk ve hasret içinde ölmek zorundaydı. Gözlerini güzel yaratıktan alamıyordu ve kız yanından geçerken, hafif titrek bir sesle adını seslendi. Kız döndü ve orada durup gözlerini yere dikmiş, bütün yüzü kıpkırmızı, hareketsiz ve başka bir kelime daha edemeyecek olan zavallı Elis'i gördü.

Onu görünce, Ulla yanına gitti ve tatlı bir gülümsemeyle konuştu:

"Bir yabancı olmalısınız, dostum. Bunu denizci kıyafetlerinizden anlayabiliyorum. Ama neden orada, kapıda duruyorsunuz? İçeri gelin, lütfen ve eğlencemize katılın."

Bunu söyledikten sonra gencin elini tuttu, onu hole sürükledi ve eline bira dolu bir maşrapa verdi.

"İçin, benim sevgili dostum," dedi, "şenliğimizin şerefine için."

Elis kendini yakında uyanıp yeniden tarifsiz bedbahtlığında bulacağı bir rüyanın kutsanmış cennetindeymiş gibi hissediyordu. Mekanik bir şekilde maşrapasını bitirdi. Tam o anda Pehrson Dahlsjoe ona doğru yürüdü ve dostça elini sıktıktan sonra nereden geldiğini ve onu Falun'a getirenin ne olduğunu sordu.

Elis alkolün sıcaklığının damarlarında aktığını hissetti ve kibar Dahlsjoe'nün gözlerinin içine bakınca, neşelendi ve kalbinin ferahladığını duydu. Bir denizcinin oğlu olduğunu ve çocukluğundan beri denizlerde gezdiğini,- Hint Adalarına yapılan bir seferden henüz döndüğünü ve bütün kazandıklarını eline verdiği anasının öldüğünü öğrendiğini,- artık dünyada kendini oldukça yalnız hissettiğini ve vahşi deniz yaşamının kendisi için tamamen tatsızlaştığını,- esas eğiliminin onu madenlere getirdiğini ve burada, Falun'da, bir madenci olarak iş bulmaya çalışacağını anlattı. Birkaç dakika önceki kararlarına tamamen ters düşen son ifadesi bilinçsizce kaçmıştı ağzından. Sanki idareciye başka bir yanıt veremezmiş gibiydi, gerçekten de o ana kadar kendinin de bilincinde olmadığı en derin arzusunu dile getirmiş gibi hissediyordu.

Pehrson Dahlsjoe genç adama sanki yüreğini okumak istercesine ciddi bir şekilde baktı ve yanıt verdi:

"Hiç sanmıyorum ki, Elis Froebom, sadece bir değişiklik aşkı senin eski mesleğini değiştirmene neden olmuştur,- ayrıca bir madenci olmak için kararını vermeden önce bir madencinin yaşamının zorluklarını ve yoruculuğunu ciddi bir şekilde düşünmeden ayrılmışsın gibime geliyor. Aramızda eğer tüm varlığını onlar üzerimde ustalık kazanmak için zorlamazsa ya da sadece toprak ve ateşle yapacağı çalışmalar için saklaması gereken o gücü tüketecek diğer düşüncelere izin verirse, bir madencinin çarpışması gereken güçlü elementlerin onu mahvedeceğine dair eski bir inanış vardır. Ama içinden gelen çağrıyı yeterince kontrol ettiysen, doğru zamanda geldin demektir. Madenin bana ait olan kısmında işçi açığı var. Şu andan itibaren, eğer istersen, burada kalabilir ve yarın sana işi gösterecek olan ustabaşıyla madene inebilirsin."

Pehrson Dahlsjoe'nün sözleri Elis'in kalbini yerinden oynattı. İçine bakmış olduğu o korkutucu cehennem deliğinin dehşetini bir an bile aklına getirmedi. Güzel Ulla'yı her gün görecek, onunla aynı çatı altında yaşayacak olması içini neşeyle doldurmuştu,- umutların en tatlısına teslim oldu.

Pehrson Dahlsjoe madencilere yeni bir yardımcının iş için başvurduğunu bildirdi ve Elis'i onlarla tanıştırdı. Hepsi bu iri yapılı gence onaylayarak baktılar ve böylesine seyrek görülen ve güçlü bir vücutla doğuştan madenci olması gerektiğine karar verdiler,- çalışmada ya da uygulamada pes edeceğini de sanmıyorlardı.

Yaşça çok ileri olan bir madenci ileri çıktı ve samimi bir tokalaşmayla Pehrson Dahlsjoe'nün işyerinde şef ustabaşı olduğunu ve ona ihtiyaç duyduğu bütün bilgiyi vermekten mutluluk duyacağını söyledi. Elis onun yanına oturmak zorunda kardı ve yaşlı adam hemen orada, bira maşrapası elinde, ona bir madencinin ilk işleri hakkında ayrıntılı bilgi vermeye başladı.

Elis'in aklına Gothenburg’daki madenci geldi ve garip bir nedenden dolayı, kendini yaşlı adamın anlatmış olduklarının neredeyse hepsini tekrarlayabilir durumda buldu.

"Hey," diye bağırdı ustabaşı şaşkınlıkla, "bu kadar bilgiyi nereden edindin, Elis Froebom? Bu kadar bilgiyle madendeki en iyi işçi olman için çok zaman gerekmeyecek."

Misafirlerin arasında oraya buraya dolaşan ve onlarla ilgilenen güzel Ulla sık sık Elis'e dostça bir bakış atıyor ve onu eğlenmesi için cesaretlendiriyordu.

"Bundan sonra artık bir yabancı değilsin," dedi, "hane halkındansın. Hain denizlerle işin bitti. Artık senin yuvan zengin madenleriyle Falun."

Ulla'nın sözleriyle genç adam için saadetle dolu bir şafak doğdu. Yanında bulunmaktan hoşlandığı belliydi ve babası da Elis'in sessiz, ciddi tavırlarını açık bir onayla izliyordu.

Ama bu sefer üzerinde madenci giysileri, ayaklarında ağır demir Dalkarl botlarıyla bir kere daha o pis kokular saçan cehennem ağzına geldiğinde, Elis'in kalbi hızla atmaya başladı. Sıcak buharlar göğsünü sıkıştırdı ve Elis boğulur gibi oldu. Kısa bir sürede maden lambaları alçak katlarda esen delici, soğuk rüzgârdan dolayı titreşmeye başlamıştı. Sürekli olarak aşağılara doğru gittiler, en sonunda bir ayak genişliğindeki demir merdivenlerden zar zor inmek zorunda kaldılar,- Elis Froebom bir denizci olarak öğrendiği tırmanma yeteneklerinin burada kendisine hiç yardımı olmayacağını keşfetti. Sonunda madenin dibine vardı ve ustabaşı Elis'in yapacağı işi ölçtü.

Güzel Ulla’yı düşündü. Kızın parlak bir melek gibi vücudunun üzerinde durduğunu gördü ve çukurun bütün dehşetini, yorucu işin bütün zorluğunu unuttu. Tek bir şeyden tamamen emindi, o da ancak burada

Pehrson Dahlsjoe'nün yanında zihninin bütün gücü ve vücudunun kaldırabileceği bütün kuvvetle çalışırsa, ümitlerinin gerçekleşme olasılığı vardı. Böylece inanılmaz derecede kısa bir zamanda işinde madendeki en yetenekli adam kadar iyi hale geldi.

Gün geçtikçe Pehrson Dahlsjoe iyi ve verimli gençten daha da fazla hoşlanır oldu ve ona sık sık kendisinde birinci sınıf bir madenciden çok bir oğul bulmuş olduğunu söylüyordu. Ulla'nın kendisine beğeniyle bakışı da giderek daha belirgin hale geldi. Elis işe giderken, eğer o günkü görevleri arasında tehlikeli bir şey varsa, ona gözlerinde yaşlarla kendine dikkat etmesi için yalvarıyor ve emrediyordu,- dönüşünde neşeyle onu karşılamaya çıkıyordu. Onu dinlendirmek için her zaman en iyi birayı hazır tutuyor ya da iyi bir yemek hazırlatıyordu.

Bir keresinde Pehrson Dahlsjoe yanında oldukça büyük bir miktar para getirmiş olduğu ve bu kadar verimli ve tutumlu çalıştığı için bir gün bir bölgesi -hatta kendine ait bir işliği- olabileceğini ve ondan sonra artık Falun'daki hiçbir maden sahibinin eğer kızlarıyla evlenmek isterse onu geri çevirmeyeceğini söylediğinde, Elis'in kalbi neşeyle takla attı. O anda Ulla'ya duyduğu sevginin derinliğini ve bütün umutlarını nasıl onu kazanmaya bağladığını açıklamak istedi. Ama başa çıkılmaz bir utangaçlık ya da daha çok Ulla'nın kendisini sevip sevmediğine dair şüpheleri -çoğunlukla sevdiğini düşündüğü halde- ağzını açmasını engelledi.

Elis bir gün çukurun lambanın etrafı zorlukla aydınlatabileceği ve kendisinin de damarın ağzını güç bela seçebileceği kadar yoğun bir kükürt buharıyla dolu en dibinde çalışıyordu. Birdenbire çok daha aşağıdaki bir kattan birisi çekiçle çalışıyormuş gibi gelen bir vuruş sesi duydu. Böyle bir derinlikte bu tür bir çalışmanın imkansız olduğu ve Elis de ustabaşı bütün adamları baca kuyusunda görevlendirdiğinden o gün kendisinden başka hiç kimsenin aşağı inmediğini çok iyi bildiği için, o vuruş sesini çok esrarengiz buldu. Çekicini ve demiri bırakıp giderek daha yakından gelmeye başlayan

darbeleri dinledi. Birdenbire arkasında kara bir gölgenin farkına vardı ve ısırıcı bir rüzgâr kükürt buharını uçurup götürürken, yanında duran Gothenburg'daki yaşlı madenciyi tanıdı.

"İyi şanslar," diye bağırdı yaşlı adam. "Burada madenlerin arasında bulunan Elis Froebom'a iyi şanslar. Eh, buradaki hayatı nasıl buldun, dostum?"

Elis neredeyse ne tür bir mucizeyle çukura inmiş olduğunu soracaktı. Ama yaşlı adam çekiciyle taşa her tarafa ateş kıvılcımları saçılacak ve kuyuda uzak bir gökgürültüsüne benzer bir yankı oluşacak kadar kuvvetle vurmaya devam etti.

"Burada iyi bir *volkan yolu* var," diye bağırdı korkunç bir sesle. "Ama senin gibi sefil bir serseri ancak çöp kadar değeri olan bir parça *koz* bulabilir. Burada kör bir katırsın ve Cevher Prensi asla dostun olmayacak. Yukarıda da bir işe yarıyor değilsin. Asla saf metal elde etmeyi beceremeyeceksin. Pehrson Dahlsjoe'nün kızı Ulla'yla evlenmek istiyorsun, ha? Bu yüzden burada çalışıyorsun, işe duyduğun sevgi ya da ilgiden değil. Kendine dikkat et, sahtekar dostum, yoksa Cevher Prensi bacaklarını keskin kayalarda öğütüverir. Ayrıca Ulla asla senin karın olmayacak, bak söyleyeyim."

Yaşlı adamın hakaretleri karşısında Elis'in öfkesi kabardı.

"Burada, Bay Pehrson Dahlsjoe'nün kuyusunda ne arıyorsun? Elimden geldiği kadar çok çalışıyorum ve görevimi yerine getiriyorum! Buraya nasıl geldiysen öyle çık git, yoksa kısa zamanda hangimiz diğerinin beynini patlatıyormuş anlayacağız."

Bunları söyleyen Elis yaşlı adamın önünde tehditkar bir tavır aldı ve çalışırken kullandığı çekici başının üzerine kaldırdı. Yaşlı adam küçümser bir kahkaha attı ve Elis onun bir sincap gibi merdiven

basamaklarından nasıl yukarı çıkıp siyah yarıklarda kaybolduğunu korkuyla izledi.

Elis bütün uzuvlarının donduğunu hissetti. İşine devam edemiyordu ve yüzeye çıktı. Baca kuyusundan dönmüş olan ustabaşı onu gördüğünde bağırdı: 'Tanrı aşkına, sana ne oldu, Elis? Ölü kadar soluksun. Kükürt buharı yaptı bunu, şüphe yok. Daha alışkın değilsin. Biraz iç, genç dostum. Sana iyi gelir."

Elis ustabaşının uzattığı mataradan koca bir yudum şnaps aldı ve sonra gücü biraz yerine gelince, ona madende ne olduğunu ve esrarengiz yaşlı madenciyle Gothenburg'da nasıl tanıştığını anlattı.

Ustabaşı sakin bir tavırla hepsini dinledi, sonra şüpheyle başını salladı ve konuştu: ''Karşılaşmış olduğun ihtiyar Torbern'di, genç dostum ve artık buralarda onun hakkında söylenenlerin sadece bir hikaye olmadığını biliyorum. Bir yüzyıldan daha fazla bir süre önce Falunda Tornben isminde bir madenci varmış. Çalıştığı yerde madenciliği mükemmelliğe eriştiren ilk kişi oymuş. Madencilik hakkında Torbernden daha fazla şey bilen hiç kimse yokmuş. Çok engin bir bilgisi varmış ve Fakındaki tüm sanayinin başındaymış. Sanki kendisine çok güçlü kuvvetler bağışlanmışçasına en zengin damarlar kendilerini ona açarlarmış,- ayrıca ne bir karısı ne de çocuğu olan kasvetli, melankolik bir adam olduğu, hatta Falunda bir evi bile bulunmadığı ve çok nadir yüzeye çıktığı, sürekli olarak çukurlarda dolandığı için, karşı konulmaz olarak toprağın altında hüküm süren ve metalleri karıştıran gizli güçlerle anlaşmaya vardığı hakkında bir hikaye ortalıkta dolanmaya başlamış. Torbern'in uyarılarına rağmen -çünkü sürekli olarak işlerine sadece muhteşem cevherlere duydukları gerçek aşkla bağlanmayı bırakan madencilerin başına bir felaket geleceğini söyler dururmuş- kazılarını, kâr tutkusuyla, giderek daha ilerilere götürmüşler,- sonunda 1678 yılında St. John Gününde şu andaki büyük kuyumuzu yaratmış olan ve işlikleri yeniden açmanın büyük bir çalışma ve bir hayli

hüner gerektireceği kadar mahveden korkunç çöküş gerçekleşmiş. Hiç kimse Torberni görmemiş veya duymamış, derinlerde çalışıyor olduğuna ve çökme sonucu gömüldüğüne kesin gözüyle bakılıyormuş. Ama aradan çok zaman geçmeden, işler yeniden yürümeye başladığında, bazı madenciler yaşlı adamı aşağıda gördüklerini, onlara gerekli tavsiyeler verdiğini ve en zengin damarları gösterdiğini söylemişler. Başkaları ona ana kuyunun üzerinde bazen yüksek sesle ağlarken, bazen de öfkeyle kudurmuş bir halde yürürken rastlamışlar. Yine başkaları, senin yaptığın gibi buraya gelmiş olan genç adamlar, yaşlı bir adamın onları madenciliğe teşvik ettiğini ve onlara buranın yolunu gösterdiğini anlatmışlar. Bu her işçi sıkıntısı çekildiğinde gerçekleşmiş. Onun da zanaatını koruma yolu bu olmalı. Eğer çukurda o tartışmayı yaptığın kişi gerçekten ihtiyar Torbern ise ve iyi bir *volkan* yatağından bahsetmişse, hiç şüphesiz orada zengin bir cevher bulunuyordur ve biz de yarın onu arayacağız. Çünkü sen de iyi biliyorsun ki biz kayadaki demir taşıyan damarlara *volkan yolu* deriz ve bir *koz* da en sonunda tükenene kadar sürekli olarak bölünerek ilerleyen türden bir damardır."

Elis, zihni karmaşık düşüncelerle dolu halde Pehrson Dahlsjoe'nün evine döndüğünde, Ulla her zaman olduğu gibi onu karşılamaya gelmedi. Bakışlarını yere dikmiş ve Elis'e göre ağlama belirtileriyle oturuyordu,- yanında elini kendi avcuna almış ve Ulla'nın özel bir ilgi göstermediği iltifatlar etmek için gayret sarf eden yakışıklı bir genç vardı. Kasvetli bir önseziye kapılan Elis gözlerini çifte dikti.

Ama Pehrson Dahlsjoe onu başka bir odaya aldı ve konuşmaya başladı: "Bak, Elis Froebom, yakında bana sevginin ve bağlılığının kanıtını sunabileceksin. Sana her zaman oğlummuşsun gibi davrandım ve yakında gerçekten de oğlum olacaksın. Beni ziyaret eden kişinin adı Eric Olavsen, Gothenburglu zengin bir tüccar. Kızıma evlenme teklif etmeye geldi ve onu kabul edeceğim,- Ulla'yı Gothenburg'a götürecek ve ihtiyarlığımdaki tek desteğim olarak benimle burada sen kalacaksın. Ama, Elis, neden hiçbir şey söylemiyorsun? Rengin sarardı... Umarım kararım seni rahatsız etmemiştir

ve kızım buradan ayrıldığında sen de gitmeyeceksindir. Ama Herr Olavsen'in beni çağırdığını duyuyorum, içeri girmeliyim."

Bunları söyleyerek içeri girdi ve Elis'i kalbi kızgın hançerlerle deşiliyormuş gibi bir hisle yalnız başına bıraktı. Söyleyecek söz bulamıyor, ağlayamıyordu. Çılgınca bir umutsuzlukla evden dışarı fırlayıp büyük kuyuya koştu.

O koca yarık gün ışığında yeterince korkunç görünüyordu, ama artık gece çöktüğü ve ay yükselmekte olduğu için, ıssız kayalar çukurda yuvarlanıp etrafa çarpan sayısız iğrenç canavardan oluşan bir sürüyü, tüten zeminde kıvranan, öfkeli gözlerle yukarı bakan ve insan ırkını yakalamak üzere dev pençelerini uzatan canavarımsı cehennem soyunu andırıyorlardı.

"Torbern! Torbern!" diye bağırdı Elis ıssız yarıkta yankılanan korkunç bir sesle. "Trobern, buradayım! Haklıydın, ben sefil serseri olmalıyım ki aptalca umutlarımı yeryüzüne bağlamışım! Benim hâzinem yeraltında yatıyor. Hayatım, her şeyim orada! Benimle aşağı gel, bana en zengin *volkan yollarını* göster ki kazayım, oyayım, çalışayım ve bir daha asla gün ışığını görmeyeyim. Torbern, Torbern, benimle aşağı gel!"

Elis cebinden çelik çakmağını çıkardı, maden lambasını yaktı ve yaşlı adamdan bir eser olmadan, bir gün önce bulunduğu kuyuya indi. Ama dibe varır varmaz, şaşkınlıkla *volkan yolunu* rahatlıkla bulabildiğini, hatta damarın kenarını ve yönünü takip edebildiğini gördü. Ama kayadaki harika damara daha dikkatle bakmaya başlayınca, bütün kuyuyu göz kamaştırıcı bir ışık doldurur gibi oldu ve duvarları en iyisinden kristalmişçesine saydamlaştı. Gothenburg'da gördüğü kaçınılmaz rüya geri dönmüştü. Üzerlerinde meyve, tomurcuk ve çiçek şeklinde mücevherler bulunan mineral ağaçları ve bitkilerinin o ilahi tarlasına bakıyordu: Genç kızları gördü ve onu tutan, aşağı çeken ve göğsüne bastıran heybetli kraliçenin yüzüne baktı. Sonra kalbine yakıcı bir ışık çarptı ve mavi, saydam,

kıvılcımlar çıkaran bir sisin dalgalarında yüzdüğüne dair bir his dışında hiçbir şeyin farkında olmadı.

"Elis Froebom! Elis Froebom!" diye bağırdı güçlü bir ses yukarıdan ve fenerlerin yansıması kuyuyu aydınlattı. Ana kuyuya doğru deli gibi koşarken görülen oğlanı aramak için ustabaşıyla birlikte aşağı inen Pehrson Dahlsjoe'nün kendisiydi. Onu yüzü soğuk kayaya yaslanmış kaskatı bir şekilde buldular.

"Gece vakti burada ne yapıyorsun, seni aptal delikanlı? Kendini toparla ve bizimle yukarı çık. Yukarıda ne tür mutlu haberler duyacağını kim bilebilir?"

Elis tam bir sessizlik içinde yukarı tırmandı,- tam bir sessizlik içinde böyle bir tehlikenin içine atıldığı için kendisini azarlamaktan vazgeçmeyen Pehrson Dahlsjoe'yü takip etti. Eve vardıklarında gün doğmuştu, Ulla bir çığlıkla kendini Elis'in kollarına atarak, çok merhametli sıfatlarla onunla konuştu ve babası bağırdı: "Seni aptal adam! Ulla'yı sevdiğini ve sırf onun hatırına madende çalıştığını uzun zamandır bildiğimi hiç düşünmedin mi? Ulla'nın da seni tüm kalbiyle sevdiğini bilmiyor muydum? Bir damat olarak senin gibi iyi, çalışkan, dürüst bir madenciden daha iyisini umabilir miyim, Elis? Ama sen hiçbir şey söylemedin ve bu da beni çok kırdı."

"Ama biz birbirimizi bu kadar derinden sevdiğimizi biliyor muyduk?" diye söze girdi Ulla.

"Ne olursa olsun," diye devam etti Pehrson Dahljoe, "Elis'in kendini bana içten ve dürüstçe açmaması beni kızdırdı,- bu nedenle ve senin de sevgini kendine kanıtlaman amacıyla, Ulla, dünkü, seni neredeyse ölüme sürükleyen Eric Olavsen'le ilgili o hikayeyi hazırladım. Sen delinin birisin! Eric Olavsen yıllardır evli ve ben kızımı sana veriyorum, Elis, çünkü, bir kere daha söyleyeyim, daha iyi bir damat isteyemezdim."

Elis'in yanaklarından saadet gözyaşları akıyordu, iyi kısmet o kadar beklenmedik bir şekilde gelmişti ki Elis'e neredeyse tatlı bir rüya gibi görünüyordu. Pehrson Dahlsjoe bu olayın şerefine bütün madencileri evine yemeğe davet etti. Ulla en güzel elbisesini giymişti ve her zamankinden daha çekici görünüyordu,- bunun üzerine madenciler sürekli olarak bağırıp durdular: "Ah, arkadaşımız Elis Froebom ne kadar güzel bir gelin buldu! Tanrı ikisini de iyilikleri ve erdemleri için kutsasın!"

Yine de gecenin dehşeti Elis'in solgun yüzünde hâlâ dolanıyordu ve sık sık sanki etrafından kopmuş gibi doğrudan önüne bakıyordu.

"Sorun nedir, Elis hayatım?" diye sordu Ulla ve Elis onu göğsüne yaslayıp yanıt verdi: "Evet, evet, artık gerçekten benimsin ve her şey yolunda."

Ama mutluluğunun ortasında Elis sanki buz gibi eller yüreğini sıkıyormuş gibi hissediyordu ve karanlık bir ses sürekli olarak ona sesleniyor gibi geliyordu: "Senin en yüksek ülkün bu mu, Ulla'yı elde etmiş olmak mı? Zavallı aptal! Kraliçenin yüzüne bakmadın mı?"

Kelimelere dökülemez bir ızdırabın üzerine çöktüğünü hissetti,- madencilerden birinin aniden dev boyutlara ulaşacağı ve dehşetle bunun kendisini adadığı mücevher ve metallerin toprakaltı dünyasına dair bir hatırlatma yapmaya gelmiş Trobern olduğunu göreceği düşüncesiyle eziyet çekti. Yine de o hayaletim- si yaşlı adamın düşmanı olması için bir neden bulamıyordu ve madencilik yetenekleriyle sevgisi arasındaki ilişkinin ne olduğunu anlamıyordu.

Pehrson Elis'in düşünceli halini fark etmişti, ama bunu yaşadığı üzüntü ve çukurda geçirdiği geceye bağlamıştı. Ancak gizli bir önseziye kapılan Ulla, sevgilisini onu kendisinden bu şekilde tamamen koparacak kadar korkunç olan şeyi söylemesi için zorluyordu. Elis kalbinin çatlayacağını sandı. Beyhude yere sevgilisine kendisine çukurda görünen

harika yüzü anlatmaya çabaladı. Sanki bilinmeyen bir güç zorla dudaklarını kapatıyormuş, korkunç kraliçenin yüzü kendi kalbinden uzanıp bakıyormuş, eğer onun ismini açıklayacak olursa, ürkütücü Medusa'nın bakışının yapacağı şekilde çevresindeki her şey siyah çatlak taşlara dönüşecekmiş gibiydi. Çukurun dibinde içini en büyük saadetle dolduran bütün harikalar şimdi ona kendisini mahvolmaya doğru çekmek için hazırlanmış, işkencenin sona ermediği bir cehennem gibi görünüyordu Elis'e.

Pehrson Dahlsjoe Elis'e yakalanmış göründüğü hastalıktan tamamen iyileşmesi için birkaç gün evde kalmasını söyledi ve bu süre içinde Ulla'nın çocuksu gözlerinden parlak ve berrak bir şekilde ışıldayan sevgisi çukurdaki önceden kaçınılmaz macerasının anısını sildi. Saadeti onu yeniden hayata ve artık hiçbir kötü kuvvetin etkileyemeyeceğini sandığı iyi kısmetine inanmaya çağırdı.

Madene bir kere daha indiğinde, oradaki her şey öncesinden çok daha değişmişti. En zengin damarlar gözlerinin önünde açıkça beliriyor, o da diğer her şeyi unutup katlanmış bir hevesle çalışıyordu. Yüzeye çıktığında Pehrson Dahlsjoe ve sevgilisi Ulla'yı düşünmek zorunda kalıyordu ve bu çaba onu ikiye bölüyor gibiydi. Sanki daha iyi ve gerçek benliği dünyanın orta noktasına iniyor ve orada kraliçenin kollarında dinleniyorken, kendisi Falun'daki kasvetli yaşantısına geri dönüyordu. Ulla ona aşkından ve gelecekte birlikte yaşayacakları hayatın mutluluğundan bahsettiğinde, Elis derinliklerdeki harikalardan ve orada saklı ölçülemez zenginliklerden söz etmeye başlıyordu,- bu arada öylesine tuhaf ve anlaşılmaz bir dil kullanıyordu ki zavallı kız bunaltıcı bir korkuyla sarsılıyor ve Elis'in nasıl olup da böylesine tamamen değiştiğini anlayamıyordu. Elis sürekli olarak ustabaşına ve Pehrson Dahlsjoe'nün kendisine en zengin damarları ve en iyi *volkan yollarını* nasıl keşfettiğini anlatıyordu. Bunlar işlevsiz taşlardan başka bir şey çıkmayınca da, küçümser bir kahkaha atıyor ve kraliçenin taşlara işlediği gizli işaretleri

anlayabilen tek kişinin gerçekten kendisi olduğunu ve bu şeylerin önemlerini gün ışığına çıkartmadan anlamanın yeterli olduğunu söylüyordu.

Yaşlı ustabaşı, çılgın, ışıldayan gözlerle yerin derinliklerinde parıldayan cennetten bahseden Elis'e üzgün bir şekilde baktı.

"Ah, efendim," diye fısıldadı Pehrson Dahlsjoe'nün kulağına, "o korkunç Torbern zavallı delikanlıyı büyülemiş."

"Yaşlı madencilerin masallarına inanma," diye yanıt verdi Dahlsjoe. "Nerica'daki ciddi adamlardan biri o ve aşk başını döndürdü. Hepsi bu. Düğün geçene kadar bekle, ondan sonra *volkan yollarının,* hâzinelerinin ve yeraltı cennetinin hepsinin sonu gelecek."

Dahlsjoe tarafından belirlenen düğün günü sonunda geldi çattı. Düğünden önceki birkaç gün boyunca Elis her zamankinden daha sessiz, daha ciddi ve daha içine kapanık hale gelmişti. Ama öte yandan güzel Ulla'ya hiç o zamankinden daha fazla âşık olmamıştı. Ondan bir an bile ayrılamıyor, bu yüzden çukura inmiyordu. Madenciliğe duyduğu huzursuz hevesi tamamen unutmuş gibi görünüyordu, çünkü dudaklarından yeraltı krallığına dair tek bir söz bile çıkmıyordu. Ulla tarifsiz derecede mutluydu. Yaşlı madencilerin hakkında konuştuğunu sık sık duymuş olduğu yeraltı dünyasının tehditkar güçlerinin Elis'i felakete sürükleyecekleri korkusundan kurtulmuştu. Dahlsjoe de yaşlı ustabaşına gülerek şöyle dedi: "Görüyorsun işte, Elis sadece Ulla'ma olan aşkından aklını kaybetmişti."

Düğün sabahının erken saatlerinde -St. John Günüydü— Elis gelinin kapısını çaldı. Kız kapıyı açtı ve onun düğün giysileri içinde, ama ölümcül derecede solgun ve gözlerinde kıvılcımlanan kasvetli ateş görüntüsü karşısında dehşet içinde geri çekildi.

"Sana söylemek istediğim şey, Ulla hayatım," dedi Elis yumuşak, titrek bir sesle, "dünyadaki insanların sahip olmasına izin verilen kısmetin neredeyse zirvesindeyiz. Dün gece bana her şey açıklandı. Derinliklerde,

klorid ve mika içinde saklı olarak kiraz kırmızısı kıvılcım saçan almadin bulunuyor, bunun üzerinde hayatlarımızın yazıtı kazılı ve bunu sana düğün hediyesi olarak vermem gerek. En iyi kan kırmızısı yakuttan daha güzel ve aşkımızda birleşip onun parlak ateşine baktığımızda, kalplerimizin dünyanın merkezindeki kraliçenin kalbinden çıkan o muhteşem damarla nasıl birleştiğini göreceğiz. Tek yapmam gereken bu taşı gün ışığına çıkarmak ve ben de bunu yapacağım. Kendine dikkat et, Ulla sevgilim. Yakında döneceğim."

Ulla acı gözyaşlarıyla bu hayali projeyi bırakması için yalvardı, çünkü içinde güçlü bir felaket önsezisi vardı. Ama Elis Froebom bu taş olmadan bir an bile huzur bulmayacağını ve hiçbir tehlike olasılığı bulunmadığını belirtti. Sonra gelinini göğsüne sıkıca bastırdı ve gitti.

Misafirler gelinle damada ayinden sonra evliliğin resmileştirileceği Copparberg kilisesine kadar eşlik etmek üzere toplanmışlardı bile. Ulusal âdetlere göre gelinin önünden yürüyecek olan parlak giysili bir kızlar topluluğu Ulla'nın etrafında gülüşüp şakalaşıyordu. Müzisyenler aletlerini akort ediyor ve neşeli bir düğün marşı provası yapıyorlardı. Neredeyse gün ortası olmuştu ve Elis Froebom’dan hâlâ bir iz yoktu. Bu sırada aniden birkaç madenci yüzlerinde korku ve dehşetle Pehrson Dahlsjoe'nün işliklerinin bulunduğu madenin tümünü yok eden korkunç bir çökme olduğunu bildirmek üzere içeri daldılar.

"Elis, ah, Elis, öldün, öldün," diye haykırdı Ulla delice ve bayılarak yere düştü.

O zaman Pehrson Dahlsjoe yaşlı ustabaşından Elis'in o sabah erkenden kuyuya gitmiş olduğunu öğrendi. Madende çalışan başka hiç kimse yoktu. Ustabaşı ve madencilerin hepsi düğüne davet edilmişlerdi. Dahlsjoe ve diğerleri aceleyle madene gittiler, ama kendi yaşamları pahasına da olsa yaptıkları bütün aramalar beyhudeydi. Elis Froebom bulunamadı. Çökmenin şanssız adamı kayalara gömmüş olduğundan şüphe

yoktu. Böylece tam kendini yaşlılığındaki huzur ve dinlence için güvencede hissettiği anda yalnızlık ve keder cesur Pehrson Dahlsjoenün evine çöküvermişti.

Maden sahibi ve işletmecisi, Pehrson Dahlsjoe, öleli çok olmuştu,- kızı Ulla da çoktan kayıplara karışmıştı. Falun'da hiç kimse artık ikisini de hatırlamıyordu ve iki kuyu arasında bir geçit kazan birkaç madenci şans eseri dokuz yüz ayak derinliğinde, parlak bir sıvı gölünde yatan ve yüzeye çıkarttıklarında taşa dönüşmüş gibi görünen genç bir madencinin cesedini bulduklarında, Froebom'un talihsiz düğün gününün üzerinden en az elli yıl geçmişti.

Genç adam sanki derin bir uykudaymış gibiydi, yüz hatları taze ve iyi korunmuştu, yeni madenci giysileri, hatta göğsündeki çiçekler bile bozulmamıştı. Kuyudan çıkarttıklarında çevredeki herkes başına toplandı. Madencilerin hiçbirinin arkadaşlarından birinin kuyuda mahsur kaldığından haberi yoktu ve beyaz saçlı çok yaşlı bir kadın nefes nefese koltuk değnekleriyle çıkageldiğinde, cesedi Falun a götürmek üzereydiler.

"İhtiyar St. John Günü kadını," diye bağırdı madencilerin bazıları.

Kadına bu isim verilmişti, çünkü yıllardır St. John Gününde ortaya çıkar ve ellerini ovuşturup, acınacak bir şekilde homurdanarak madene bakardı. Sonra ana kuyunun etrafından dolanır ve gözden kaybolurdu.

Katı bedeni gördüğü anda, bu yaşlı kadın koltuk değneklerinin ikisini de bıraktı, ellerini gökyüzüne kaldırdı ve yürek parçalayıcı bir sesle haykırdı: "Ah, Elis Froebom! Elis'im! Benim tatlı damadım!"

Bunları söyledikten sonra cesedin yanına çöktü, adamın taşlaşmış ellerini tutup yıllardır buz kesmiş göğsüne götürdü, ki bu göğüste bir buz tabakasının altındaki kutsal bir neftyağı alevi gibi, bir kalp hâlâ aşkla yanarak çarpıyordu.

"Ah," diye ağladı, etrafındakilere bakarak. "Hiç kimse, tek biriniz bile, elli yıl önce bu gencin mutlu gelini olan Ulla Dahlsjoe'yi tanımıyor artık. Üzüntü ve kederimle Orneas'a gittiğimde, ihtiyar Torbern kayaların düğün günümüzde gömdüğü Elis'imi bir kere daha toprak üzerinde göreceğim sözüyle teselli etti beni. O yüzden yıllar boyu buraya gelip özlem ve sevgiyle kuyuya baktım ve bugün bu kutsanmış söz gerçekten de yerine getirildi. Ah Elis'im, sevgili damadım!"

Genç adamı sanki gitmesine asla izin vermeyecekmişçesine bir kere daha ince kollarının arasına aldı ve çevrede duranlar derinden etkilendiler. Kadının iç çekişleri ve hıçkırıkları giderek yumuşadı ve sonunda sessizliğe gömüldü. Madenciler yanına gidip kadını kaldırmaya çalıştılar. Ama kadın damadının cesedi üzerinde son nefesini vermişti. O zaman seyirciler cesedin sadece taşlaşmış gibi göründüğünü anladılar, çünkü toza dönüşmeye başlamıştı. Elis Froebom'un küllerini ve yanına da ölüme dek ona sadık kalmış olan bahtsız gelininin Elli yıl önce düğünün gerçekleşmesi gereken Copparberg kilisesinde, bedenini gömdüler.

*Çeviren: Ayşe Gorbon*

## EDGAR ALLAN POE

1809- 1849

Dedektif, korku ve bilimkurgu türlerinin yaratıcıları arasında en önde gelen Amerikalı şair ve yazardır.

Hugo Gernsback "scientifiction" deyimiyle Jules Verne, H. G. Wells ve Edgar Allan Poe tarzı öyküleri kastediyorum." der.

Poe 19 Ocak 1809 tarihinde Boston'da doğdu. Tiyatro oyuncusu bir anne ile babanın ikinci çocukları olarak dünyaya gelmişti. Gerek aile çevresinde, gerekse okuduğu özel okullarda alkolle, uyuşturucuyla ve kumarla tanıştı ve bunlar yaşamıyla yapıtlarını sonuna dek etkiledi.

Yapıtlarının esinini kabuslarından ve kederinden alıyordu demek tüm yazarlar arasında en çok Poe'ya uyar,- birçok yazın türünde verdiği en önemli örnekleri kendi ruhsal kargaşasından beslemiştir.

Bir şair, kısa öykü yazarı ve eleştirmen olarak dünya yazınına etkisi muazzam olsa da, ömrü sanatçıyı acımasızca sömüren dergi sahiplerinin elinde geçmiştir. Birkaç başarısız fanzin denemesinin ardından 1832 yılında *Saturday Courier'de* beş adet öyküsü basılmış ve 1833 yılında *Baltimore Saturday Visiter'ın* düzenlediği yarışmada Ms. *Found in a Bottle — Şişede Bulunan Elyazması* adlı öyküsüyle birinciliği kazanmıştır.

Dedektif ve korku öykülerinin babası, psikolojik gerçekçilikte ve şiirsel yapılanmada yenilikçi, Yeni Eleştiricilik'in öncülü ve Fransız Sembolizmi'ni en çok etkileyenlerden kabul edilir. Jules Verne'den Isaac Asimova, Lovecraft'tan Bradbury'ye dek birçok yazarın yapıtlarında Poe'nun izleri vardır. Verne, balon yolculuğu gibi daha somut bilimsel öğeleri ödünç alırken Asimov dedektif öyküsüyle bilimkurgunun sentezini

yapmayı tercih etmiş, Lovecraft ve Bradbury ise Poe'nun yapıtlarında daha merkezi yer tutan metafizik ve hayalperest eğilimleri yakalamışlardır.

7 Ekim 1849'da vefat eden büyük ustanın ölüm nedeni üzerinde alkol komasından kuduz hastalığına dek çeşitli kurgular yapılmaktadır.

# BİR KAYALIK DAĞ ÖYKÜSÜ

1827 yılı sonbaharında, Virginia'da Charlottsville civarında kalırken, şans eseri Bay Augustus Bedloe ile tanıştım. Bu genç beyefendi her açıdan dikkat çekiciydi ve bende büyük bir ilgi ve merak uyandırdı. Onu hem ruhsal hem de fiziksel ilişkilerinde anlamayı olanaksız buldum. Ailesi hakkında doyurucu bir bilgi edinemedim. Nereden geldiğinden asla emin olamadım. Yaşı hakkında bile -ona genç bir beyefendi dediğim halde- beni hiç de alışkın olmadığım bir şekilde hayrete düşüren bir şeyler vardı. Kesinlikle genç *görünüyordu* ve gençliği hakkında konuşmaktan hoşlanırdı, yine de onu yüz yaşında hayal etmekte hiç de zorlanmayacağım anlar da yok değildi. Ama kişisel görünüşü kadar tuhaf başka bir yanı yoktu. Garip bir biçimde uzun ve inceydi. Kamburunu çok fazla çıkarıyordu. Kolları ve bacakları inanılmaz derecede uzun ve bir deri bir kemikti. Alnı geniş ve alçaktı. Cildi tamamen kansızdı. Ağzı büyük ve esnekti ve dişleri sıhhatli olmalarına karşın bir insan kafasında daha önce hiç görmediğim kadar düzensizdiler. Ancak gülüşündeki ifade, genelde sanılacağının tersine, hiçbir şekilde rahatsız edici değildi,- ama her nasılsa hiçbir değişiklik de göstermiyordu. Derin bir melankoli vardı içinde... değişmeyen ve hiç dinmeyen bir kasvet. Gözleri anormal biçimde iri ve bir kedininkiler kadar yuvarlaktı. Gözbebekleri de ışıktaki artma ya da azalma sonucu, tıpkı kedigillerde görüldüğü şekilde, daralıyor ya da genişliyordu. Heyecan anlarında gözleri neredeyse anlaşılamaz derecede parlaklaşıyor, yansıtılmış değil de bir mum ya da güneş gibi içten gelen bir parlaklık şeklinde parlak ışınlar yayıyor gibi görünüyordu,- yine de normal halleri akla uzun zaman önce gömülmüş bir cesedi getirecek şekilde tamamen cansız, örtülü ve donuktu.

Bu kişilik tuhaflıkları ona rahatsızlık veriyor gibiydi ve onları ilk defa duyduğumda beni çok kötü etkileyen, yarı açıklayıcı yan özür dileyici

bir tür gerilimle ima etmişti. Ancak kısa zamanda buna alıştım ve huzursuzluğum geçti. Fiziksel olarak her zaman böyle olmadığını, uzun bir dizi nevralji krizinin onu normal insan güzelliğinden fazlasıyla gerilettiğini açıkça belirtmekten çok ima etmesi kendi tasarımı gibi görünüyordu. Uzun yıllar önce Saratoga'da tanıştığı ve oradayken kendisine gösterdiği ilgiden büyük yarar sağladığı, ya da sağladığını sandığı, Templeton adında -yaşlı bir beyefendi, belki yetmiş yaşında- bir doktor tarafından tedavi ediliyordu. Sonuçta oldukça varlıklı olan Bedloe, Dr. Templeton'la yüklü bir yıllık gelir karşılığında zamanını ve tıbbi deneyimlerini sadece yatalak adamın bakımına adayacağı bir anlaşma yapmıştı.

Doktor Templeton gençlik günlerinde gezginlik yapmıştı ve Paris'te Mesmer[5] doktrinini büyük ölçüde benimsemişti. Hastasının akut ağrılarını hafifletmede başarılı olması tamamen manyetizma tedavisi aracılığıylaydı,- bu başarı doğal olarak hastasının tedavilerini ortaya çıkaran fikirlere belirli bir güven duymasını sağlamıştı. Ancak doktor, bütün fanatikler gibi, öğrencisini tamamen dönüştürmeye çabalamış ve sonunda fikrini acı çeken adamın sayısız deneylere katılmasını sağlayacak kadar kabul ettirebilmişti. Bunların sık sık tekrarlanmasıyla, son günlerde çok az ilgi çekecek ya da hiç çekmeyecek kadar sıradanlaşan, ama bunları yazdığım tarihte Amerika'da çok az biliniyor olan bir sonuç ortaya çıkmıştı. Demek istediğim, Dr. Templeton ve Bedloe arasında, yavaş yavaş, belirgin ve güçlü bir *uyum*, ya da manyetik ilişki oluşmuştu. Ancak bu *uyumun* basit uyku yaratma gücünün sınırlarından daha ileri gittiğini söylemeye hazır değilim,- ama bu gücün kendisi büyük bir yoğunluk kazanmıştı. Manyetik uykuyu sağlamadaki ilk denemede, ipnotizmacı tamamen başarısız oldu. Beşinci ya da altıncıda kısmen başarı gösterdi, hem de uzun süren bir çabadan sonra. Ancak on ikinci denemede zafer tamdı. Bundan sonra hastanın iradesi doktorunkine hızla yenik düştü, böylece, ikisiyle ilk tanıştığım zamanlar, operatörün sadece istemesi yetiyordu, yatalak hasta onun varlığının farkında olmasa bile. Ancak şimdi, 1845 yılında, benzer

deneyimlere her gün binlerce kişi tarafından şahitlik edilirken, bu görünüşteki imkansızlığı ciddi bir gerçek olarak ortaya koymaya cesaret edebiliyorum.

Bedloe'nun mizacı en üst derecede hassas, kolay heyecanlanabilir ve hevesliydi. Hayal gücü dikkat çekecek kadar kuvvetli ve yaratıcıydı,- hiç şüphe yok ki büyük miktarlarda yuttuğu ve onsuz var olmasının düşünülemeyeceği morfin alışkanlığından da ek güç alıyordu. Her sabah kahvaltıdan hemen sonra -ya da, daha doğrusu, bir fincan koyu kahveden hemen sonra, çünkü öğleden önceleri bir şey yemezdi— çok büyük bir doz alır ve sonra tek başına ya da sadece bir köpeğin eşliğinde, Charlottesville'in batısında ve güneyinde uzanan ve Kayalık Dağlar adıyla şereflendirilmiş olan vahşi ve kasvetli tepe zincirinin arasındaki dolambaçlı yolda dolaşırdı.

Kasım'ın sonuna doğru loş, ılık, sisli bir günde ve Amerika'da Kızılderili Yazı olarak tanımlanan, mevsimler arasında kalmış o tuhaf zamanda, Bay Bedloe her zamanki gibi tepelere gitmek için ayrıldı. Gün geçti ve yine de dönmedi.

O gece saat sekiz civarlarında, uzayan yokluğundan oldukça fazla telaşlanmış bir halde onu aramaya koyulmak üzereydik ki beklenmedik bir şekilde, sağlığı her zamankinden daha kötü olmayan bir halde ve her zamanki ruh durumundan daha neşeli olarak ortaya çıktı. Gezisiyle ve onu geciktirmiş olan olaylarla ilgili verdiği bilgi gerçekten de tuhaftı.

"Hatırlarsınız," dedi, "Charlottesville'den ayrıldığımda sabah saat dokuz sularındaydı. Adımlarımı hemen dağlara çevirdim ve saat ona doğru benim için tamamıyla yeni olan bir vadiye girdim. Bu geçidin kıvrımlarını büyük ilgiyle izledim. Her tarafta kendini sunan manzarada, pek muhteşem demlemese de, tanımlanamaz ve benim için güzel bir kasvet ve ıssızlık vardı. Issız bölge tamamen bakir görünüyordu. Yürümekte olduğum yeşil çimenlerle gri kayaların üzerine daha önceleri bir insan ayağının basmamış

olduğuna inanmaktan alıkoyamıyordum kendimi. Vadinin girişi öylesine tecrit olmuş ve bir dizi kaza sayesinde bulunması dışında, öylesine ulaşılmaz bir şekilde duruyordu ki, iç taraflarına ayak basmış ilk maceracının -ilk ve tek maceracı- ben olmam olasılığı pek de imkansız değildi.

"Kızılderili Yazını belirleyen ve şimdi bütün nesnelerin üzerine çökmüş olan yoğun ve acayip sis ya da duman da, hiç şüphesiz, bu nesnelerin yarattığı belirsiz izlenimi derinleştiriyordu. Bu hoş sis öylesine yoğundu ki önümdeki yolun on metresinden ötesini göremiyordum. Bu yol fazlasıyla dolambaçlıydı ve güneş görülemediği için kısa zamanda gittiğim yön hakkında hiçbir fikrim kalmadı. Bu arada morfin alışılageldik etkisini gösteriyordu... bütün dış dünyayı bir merak yumağı haline getirme etkisini. Bir yaprağın titreyişiyle... bir ot parçasının rengiyle... bir yoncanın şekliyle... bir arının vızıldamasıyla... bir çiğ damlasının parlayışıyla... rüzgârın solumasıyla... ormandan gelen hafif kokularla... bir imalar evreni ortaya çıkıyordu... coşkulu ve başıboş düşüncelerin oluşturduğu bir neşe ve renk katarıydı sanki.

"Bunlarla meşgul olurken, birkaç saat yürümüşüm, bu arada sis çevremde o kadar derinleşmişti ki kısa zamanda el yordamıyla yürümeye başlamıştım. Sonra tanımlanamaz bir huzursuzluk doldu içime... bir tür sinirsel tereddüt ve titreme. Acele edip aynı boşluğa düşmemek için adım atmaya korkuyordum. Bu kayalık tepelerde ve koruluklarıyla mağaralarında yaşayan kaba ve saldırgan adamlar hakkında söylenen tuhaf hikayeleri de hatırlıyordum. Binlerce bulanık fantezi beni sıkıştırıyor ve aklımı karıştırıyordu... belirsiz olduklarından daha da sinir bozucu hale gelen fanteziler. Aniden dikkatim bir davulun yüksek sesle çalınmasına çekildi.

"Şaşkınlığım elbette üst sınırlardaydı. Bu tepelerde davul duyulmadık bir şeydir. Baş meleğin trompetini duysam bu kadar şaşırmazdım. Ama yeni ve daha şaşırtıcı bir ilgi ve şaşkınlık kaynağı ortaya

çıktı. Sanki büyük anahtarlardan oluşan bir demetten geliyora benzer tuhaf bir takırtı veya çıngırtı sesi geldi ve aynı anda aşırı esmer yüzlü ve yarı çıplak bir adam haykırarak yanımdan geçti. Bana o kadar yaklaştı ki sıcak nefesini yüzümde hissettim. Elinde bir dizi çelik halkadan oluşan bir alet taşıyor ve koşarken onları kuvvetle sallıyordu. Sisin içinde gözden kaybolmuştu ki, ardından nefes nefese, açık bir ağız ve parıldayan gözlerle kocaman bir hayvan beliriverdi. Ne olduğu konusunda yanılmış olamazdım. Bu bir sırtlandı.

"O canavarın görüntüsü korkularımı zirveye çıkartmaktan çok beni rahatlatmıştı... çünkü artık rüya gördüğümden emindim ve kendimi uyanık bir bilinç düzeyine çıkartmaya çabaladım. Cesaretle ve dinç bir şekilde ileri yürüdüm. Gözlerimi ovdum. Yüksek sesle bağırdım. Kollarımı çimdikledim. Önüme ufak bir su kaynağı çıktı ve eğilerek ellerimi, başımı ve ensemi yıkadım. Bu, beni şimdiye kadar rahatsız etmiş olan müphem hisleri dağıtır gibi oldu. Düşünmüş olduğum gibi, yeni bir insan olarak kalkarak, dengeli ve kendimden memnun bir şekilde bilinmeyen yolumda ilerledim.

"En sonunda, yorgunluktan ve havanın huzursuz edici kapalılığından oldukça bitkin bir halde, bir ağacın altına oturdum. Ardından zayıf bir güneş çıktı ve yaprakların gölgesi zayıf, ama kesin bir şekilde çimenlerin üzerine düştü. Bu gölgeye birkaç dakika merakla baktım. Yapısı beni hayret içinde bırakmıştı. Yukarı baktım. Ağaç bir palmiyeydi.

"Aceleyle ve korku dolu bir heyecanla ayağa fırladım... çünkü artık rüya gördüğüm düşüncesi işime yaramayacaktı. Gördüm ki... duyularıma mükemmel bir şekilde komuta edebildiğimi hissediyordum... ve bu duyular ruhuma garip ve eşsiz bir dünya sunuyordu. Isı birdenbire dayanılabilir hale geldi. Esintiyi tuhaf bir koku doldurdu. Kulaklarıma taşkın, ama rahatça akan bir nehirden geliyora benzer alçak, sürekli bir mırıltı kalabalık insan seslerinin uğultusuyla karışmış bir halde geldi.

"Tarif etmeye gerek duymadığım en üst düzeyde bir hayretle dinlerken, bir büyücünün asasından çıkmışçasına güçlü ve kısa bir rüzgâr mevsim sisini dağıtıverdi.

"Kendimi yüksek bir dağın eteklerinde, ortasından heybetli bir nehrin kıvrılarak aktığı geniş bir vadiye bakarken buldum. Bu nehrin kıyısında Binbir Gece Masallarında okuduklarımıza benzer Doğu tarzı bir şehir vardı, ama orada tarif edilenlerden çok daha acayip bir yapıdaydı. Şehrin seviyesinden oldukça yukarıda bulunduğum yerden, her kuytusunu ve köşesini bir haritada işaretlenmişçesine görebiliyordum. Sokaklar sayısız gibiydi ve birbirlerini her yönde düzensiz biçimde kesiyorlardı, ama sokaktan çok kıvrılıp giden patikaları andırıyorlardı ve oranın sakinleri tarafından doldurulmuşlardı. Evler garip bir şekilde pitoreskti. Her tarafta balkonlardan, verandalardan, minarelerden, türbelerden ve fantastik biçimde oyulmuş cumbalardan oluşan bir çılgınlık vardı. Pazarlar dolup taşıyordu,- buralarda sonsuz çeşit ve bolluktaki mallar sergileniyordu... ipekler, muslinler, baş döndürücü bıçak takımları, muhteşem mücevherler ve taşlar. Bunların yanı sıra, her tarafta sancaklar, ihtişamlı ve sıkıca peçelenmiş hanımlarla dolu tahtırevanlar, muhteşem örtülerle kaplanmış filler, acayip biçimde yontulmuş putlar, davullar, bayraklar ve gonglar, mızraklar, gümüş ve altın kaplı topuzlar vardı. Kalabalığın, gürültünün ve kargaşayla karmaşanın arasında... türbanlı ve elbiseli, sakallı milyonlarca adamın arasında, kutsal etli butlu boğalardan oluşan sayısız sürü dolanıyorken, pis, ama kutsal maymun orduları dişlerini çatırdatarak veya haykırarak camilerin pervazlarına tırmanıyor ya da minarelere veya türbelere asılıyordu. İnsanla kaynayan sokaklardan nehir kıyısına kadar, banyo yerlerine inen sayısız basamak uzanıyorken, nehrin kendisi yüzeyini baştan sona kaplayan ağzına kadar dolu büyük gemi filolarının arasından zorlukla akıyor gibiydi. Kentin sınırlarının dışında, sık aralıklarla büyük gruplar halinde diğer devasa, tuhaf ve yaşlı ağaçların yanı sıra palmiye ve kakao ağaçları yükseliyordu,- orada burada bir pirinç tarlası, bir köylünün

sazdan evi, bir depo, tek başına bir tapınak, bir çingene kampı ya da başının üzerinde bir sürahiyle muhteşem nehrin kıyısına gitmekte olan yalnız ve zarif bir genç kız görülüyordu.

"Şimdi, elbette ki, rüya gördüğümü söyleyeceksiniz,- ama öyle değil. Gördüklerimde... duyduklarımda... düşündüklerimde rüyaların o şüphe götürmez mizacı yoktu. Her şey kendisiyle uyumluydu. Başlangıçta, gerçekten uyanık olduğumdan şüphe ederek, kısa zamanda beni gerçekten uyanık olduğuma ikna eden bir dizi test yaptım. Şimdi, birisi rüya görüyorsa ve rüyasında rüya gördüğünden şüpheleniyorsa bu şüphe *asla kendini doğrulamamazlık etmez* ve rüya gören kişi neredeyse hemen uyanır. Yani Novalis, "Rüyamızda rüya gördüğümüzü görüyorsak uyanmaya yaklaşmışızdır." derken yanılmamaktadır. Görüntü size tarif ettiğim şekilde, ben onun bir rüya olduğundan hiç şüphelenmezken ortaya çıkmış olsaydı, o zaman mutlaka bir rüya olurdu, ama, anlattığım şekilde ortaya çıkınca ve doğruluğundan şüphelenilip test edilince, onu başka fenomenlerin arasında sınıflandırmaya mecbur kalıyorum."

"Bu konuda yanıldığınızdan emin değilim," diye belirtti Dr. Templeton, "ama devam edin. Ayağa kalkıp şehre indiniz."

"Ayağa kalktım," diye devam etti Bedloe, Doktora derin bir şaşkınlıkla bakarak, "dediğiniz gibi ayağa kalktım ve şehre indim. Yolda, her yönde, her caddeyi dolduran ve çılgın bir heyecanla her türlü hareketi sergileyen büyük bir kalabalığa karıştım. Ansızın ve anlaşılamaz bir dürtüyle, neler olup bittiğine karşı kişisel bir ilgiyle doldum. Oynamam gereken önemli bir rol olduğunu hisseder gibiydim, ama bunun ne olduğunu tam anlayamıyordum. Onların arasına büzüldüm ve dolambaçlı bir yoldan hızla şehre vardım ve girdim. En çılgın kargaşa ve kavga buradaydı. Yarı Hint, yan Avrupa giysilerine bürünmüş ve kısmen İngiliz sayılabilecek bir üniforma içindeki beyefendiler tarafından yönetilen ufak bir erkekler grubu, büyük bir dezavantajla, sokakların koşuşturan kalabalığıyla çarpışıyordu.

Kendimi yere düşmüş bir subayın silahlarıyla kuşatarak zayıf olan tarafa katıldım ve ümitsizliğin sinirli vahşiliğiyle kiminle olduğunu bilmeden savaştım. Kısa zamanda sayılan bize üstün geldi ve bir tür kulübeye sığınmak zorunda bırakıldık. Burada çevremize barikat kurduk ve o an için güvendeydik. Kulübenin üstündeki bir delikten, nehre bakan bir sarayı kuşatıp saldırdıklarını gördüm. Bunun ardından, bu sarayın üst pencerelerinden birinden, kadınsı görünüşlü birisi çalışanlarının türbanlarından yapılmış bir ip yardımıyla aşağı indi. Bir sandal hazırdı ve bununla nehrin karşı kıyısına kaçtı.

"Şimdi ruhumu yeni bir amaç sarmıştı. Arkadaşlarıma aceleyle ama enerjik birkaç söz söyledim ve birkaçını amacım konusunda ikna etmeyi başardıktan sonra, kulübeden dışarı delice bir hamle yaptık. Onu çevrelemiş kalabalığın arasından koştuk. Başlangıçta önümüzden çekildiler, ileri atıldılar, boğuştular ve yeniden geri çekildiler. Bu arada kulübeden fazlasıyla uzaklaşmıştık ve yüksek, üzerimizden bakan evlerin arasındaki dar sokakların arasından güneşin asla parlama imkanı bulamadığı oyuklara giderken şaşırmış ve kafamız karışmıştı. Kalabalık üzerimize şiddetle gelerek, bizi mızraklarıyla tehdit ediyor ve ok yağmurlarıyla boğuyordu. Bu oklar oldukça dikkat çekiciydi ve bir şekilde Malayalıların kıvrık kemlerine benziyorlardı. Bir yılanın sürünüşünü taklit edecek şekilde tasarlanmışlardı, uzun ve siyahtılar ve uçları zehirliydi. Birisi sağ şakağıma çarptı. Sersemledim ve yere düştüm. Anlık ve öldürücü bir mide bulantısı başladı. Çabaladım... nefes almaya çalıştım... öldüm."

"Artık serüveninizin tümünün," dedim gülümseyerek, "bir rüya olmadığı konusunda pek ısrar edemezsiniz. Ölü olduğunuzu söylemeye hazır mısınız?"

Bu sözleri söylediğimde, elbette Bedloe'dan yanıt olarak bir saldırı bekliyordum,- ama şaşkınlığıma karşın duraksadı, titredi, korkutucu bir şekilde rengi soldu ve sessiz kaldı. Templeton'a baktım. Sandalyesinde dik

ve kaskatı oturuyordu... dişleri çatırdıyordu ve gözleri yuvalarından çıkacak gibiydi. "Devam edin!" dedi sonunda Bedloeya kabaca.

"Uzun bir süre boyunca," diye devam etti öteki, "tek duyum... tek hissim... ölümün bilinciyle birlikte, karanlık ve hiçlikti. Sonunda, ruhumdan elektrik gibi şiddetli ve ani bir şok geçer gibi oldu. Bunu hissettim... görmedim. Bununla birlikte bir esneklik ve ışık hissi de geldi. Bir an içinde yerden kalkar gibi oldum. Ana bedensel, görülebilir, duyulabilir ya da dokunulabilir bir varlığım yoktu. Kalabalık dağılmıştı. Kargaşa dinmişti. Şehir eskisiyle kıyaslanamayacak bir durumdaydı. Altımda şakağımda okla cesedim yatıyordu, kafası şişmiş ve şeklini kaybetmişti. Ama bütün bunları hissettim... görmedim. Hiçbir şeye ilgi göstermiyordum. Ceset bile hiç ilgimi çekmeyen bir konuydu. Hiç iradem yoktu, ama hareket etmeye zorlanmış gibiydim ve girmiş olduğum dolambaçlı yolu izleyerek şehirden çıktım. Dağdaki sırtlanla karşılaşmış olduğum koyak noktasına vardığımda, yeniden galvanik pilden çıkmışa

benzer o şoku yaşadım,- ağırlık, irade, madde hissi geri döndü. Yeniden kendim oldum ve büyük bir istekle adımlarımı eve döndürdüm... ama geçmiş gerçekliğin canlılığını yitirmemişti... hatta şimdi bile, biran için olsun, buna bir rüya olarak bakmak için bilincimi zorlayamam."

"Ki rüya değildi," dedi Templeton, büyük bir ciddiyetle, "yine de başka nasıl adlandırılabileceğini düşünmek zor olur. Sadece bugünün insanının ruhunun harikulade psişik keşiflerin eşiğinde olduğunu varsayalım. Bu varsayımla yetinelim. Geri kalanı için bir açıklamam var. Burada size daha önce göstermiş olmam gereken, ama anlaşılabilir bir korku hissinin şimdiye kadar göstermemi engellediği bir suluboya çizim var."

Sunduğu resme baktım. Ben resimde olağandışı bir şey görmedim,- ama Bedloe üzerindeki etkisi müthişti. Bakarken neredeyse bayılacaktı. Ancak bu sadece oldukça dikkati çeker yüz hatlarının —söylemek gerekirse

mucizevi biçimde tıpatıp aynısıydı- minyatür bir portresiydi. En azından bakarken benim *düşüncem buydu.*

"Göreceksiniz ki," dedi Templeton, "bu resmin tarihi -şurada, bu köşede, neredeyse görülmez durumda- 1780'dir. Bu portrenin çizildiği yıl budur. Warren Hastings'in yönetimi sırasında Kalküta'da oldukça yakınlık duyduğum ölmüş bir dostun, Bay Oldeb'in resmidir. O zaman sadece yirmi yaşındaydım. Sizi Saratoga'da ilk olarak gördüğümde, Bay Bedloe, size yaklaşmamı, arkadaşınız olmak istememi ve sizin sürekli yardımcınız olmamı sağlayacak düzenlemeleri hazırlamama neden olan şey sizinle bu resim arasındaki bu mucizevi benzerlikti. Bunları yapmaya kısmen ve belki de esas olarak, müteveffanın acı veren hatırası tarafından itilmiştim, ama kısmen de sizinle ilgili rahatsız edici ve hiç de dehşetten yoksun olmayan bir merak da rol oynamıştı.

'Tepelerin arasında kendini size sunan görüntünün ayrıntılarında, tam bir kesinlikle, Kutsal Nehir üzerindeki Hint şehri Bendares'i tarif ettiniz. Asiler, kavga, katliamın hepsi Hastings'in hayatının ölümcül tehlikeye girdiği 1780 yılında gerçekleşen Cheyte Sing ayaklanmasının gerçek olaylarıdır. Türbandan yapılma iple kaçan adam Cheyte Sing'in kendisiydi. Kulübedeki grup Hastings tarafından yönetilen Hintli askerler ve subaylardan oluşuyordu. Ben de bu gruptan biriydim ve kalabalık sokaklarda bir Bengalli'nin zehirli okuyla yere serilen subayın cüretkar ve ölümcül hamlesini engellemek için yapabileceğim her şeyi yaptım. O subay benim en yakın arkadaşımdı. Oldeb'di. Buradaki yazılardan" (burada konuşmacı yeni yazılmış birkaç sayfanın bulunduğu bir defter çıkardı) "sizin dağlarda bunların hayalini kurduğunuz sırada, benim evde olayları detaylı bir şekilde kağıda dökmekle meşgul olduğumu anlayacaksınız."

Bu konuşmadan bir hafta sonra, bir Charlottesville gazetesinde aşağıdaki paragraf çıktı:

"Yumuşak huylu tavırları ve birçok erdemiyle Charlottesville sakinlerinin sevdiği bir insan olan bir beyefendinin, Bay AUGUSTUS BEDLO'nun ölümünü duyurmak gibi acı verici bir görevi üstlendik.

"Bay B., son birkaç yıldır, ölümcül sonuçlanabilecek bir nevraljiye maruzdu,- ama bu ölüm nedenine aracılık etmiş sayılabilir. Esas neden tuhaftır. Birkaç gün önce Kayalık Tepelere yaptığı bir gezide, hafif bir soğuk algınlığı ve ateş kapmıştır, bunun sonucu olarak başına kan hücum etmiştir. Bunu geçirmek için Dr. Templeton yerel kanatmaya başvurmuştur. Şakaklara sülük yapıştırılmıştır. Korku verici derecede kısa bir süre içinde hasta ölmüştür, ki bundan sonra sülüklerin saklandığı kavanoza, kaza eseri, arada sırada çevredeki göllerde görülebilen son derecede zehirli kan emici solucanlardan konulduğu anlaşılmıştır. Bu yaratık kendini sağ şakaktaki ufak bir atardamara yapıştırmıştır. Tıbbi sülüklere aşırı benzemesi hatanın çok geç oluncaya kadar fark edilmemesine neden olmuştur.

"DİKKAT: Charlottesville'in zehirli solucanı tıbbi sülüklerden siyahlığı ve özellikle de bir yılanınkine benzeyen kıvrılması ya da solucanımsı hareketleriyle ayırt edilebilir."

Söz konusu gazetenin editörüyle bu dikkat çekici kazanın konusu hakkında konuşuyordum ki, aklıma müteveffanın adının nasıl olup da Bedlo olarak verildiğini sormak geldi.

"Sanırım," dedim, "bu yazılış sizin gözetiminizdedir, ama ben her zaman adın sonda bir e ile yazıldığını düşünmüştüm."

"Gözetimimde mi?... Hayır." diye yanıtladı. "Sadece bir tipografi hatası. Ad, bütün dünyada sonunda e ile yazılır ve hayatım boyunca başka şekilde yazıldığını görmedim."

"Öyleyse," dedim mırıldanarak, topuklarım üzerinde dönerken, "öyleyse gerçekten bazı gerçekler hayallerden tuhaf oluyormuş... çünkü e harfi olmadan yazılan Bedlo, Oldeb'in ters yazılmış halinden başka nedir

ki? Bu adam da tutmuş bana bunun sadece bir tipografi hatası olduğunu söylüyor.

*Çeviren: Ayşe Gorbon*

## ARTHUR MACHEN

1863 - 1947

Arthur Llewellyn Jones adıyla doğan Galli yazar, çevirmen ve aktör. Machen soyadı zengin bir akrabayı memnun etmek için anne ve babası tarafından daha sonra eklenmiştir.

Machen da, korku edebiyatının diğer birçok yazarı gibi, toplumdan soyutlanmış ve yalnız bir çocukluk geçirmiş ve küçük yaşlardan itibaren romantik edebiyata eğilim duymuştur. Caller bölgesi tüm yaşamı boyunca yapıtlarına fon oluşturmuştur. Geniş metafizik ve gizemcilik bilgisini Gal dekorunda işlemiştir. 1880 yılından itibaren Londra'da uzun dönemler geçirmiş ve babasının 1887'de ölümüyle evlenmesine ve sadece yazarlık yaparak geçinmesine yetecek kadar bir servete sahip olmuştur. Ancak, yüzyılın sonlarına doğru yoksulluğa düşmüş ve çok uzun bir süre sahneye çıkarak geçinmeye çalışmıştır. 1920'li yıllarda yeniden keşfedildiğinde ise artık emeklilik dönemine gelmiş olduğu için yazında eski düzeyini yakalamayı başaramamıştır.

En güzel öykülerini gizemcilik ve korku dallarında vermiştir. Öyküleri genellikle ortaçağ İngiltere'sinde geçer. Londra'da geçen öykülerinde ise ülkeyi yavaş yavaş pençesine alan endüstri devrimine tepkisini haykırırcasına bir hayalperestlik egemendir.

## BEYAZ TOZUN ÖYKÜSÜ

Adım Leicester,- seçkin bir topçu subayı olan babam Tümgeneral Wyn Leicester, Hindistan'ın ölümcül ikliminde yakalandığı komplike bir karaciğer rahatsızlığına beş yıl önce yenik düştü. Bir yıl sonra, tek ağabeyim Francis, olağanüstü parlak bir üniversite kariyerinin ardından geri döndü ve büyük hukuk efsanesi diye bilinen konunun ustası olmak için bir münzevi kararlılığıyla eve yerleşti. Yaşamını eğlence denen her şey karşısında kayıtsızca sürdürüyormuş gibi görünen bir adamdı, çoğu erkekten daha yakışıklı olup, yalnızca bir serseriymişçesine gibi şen ve nükteli konuşabilmesine karşın toplumdan kaçmaya başlamış, avukat olabilmek için kendisini evin en üst katındaki büyükçe bir odaya hapsetmişti. İlk başta günün on saatini okumaya ayırıyordu,- gün ışığının doğuda belirmesinden akşamın geç saatlerine kadar kitaplarıyla bir başına kalır, yarım saatlik yemek molasında benimle birlikte acele bir şeyler atıştırır, akşam karanlığı çökünce kısa bir yürüyüşe çıkardı. Bu kadar amansız bir çalışmanın insanı hasta edebileceğini düşünerek dil döktüm, onu üst üste yığılmış kitaplardan soğutmaya çalıştım, bununla birlikte hevesi azalacağına daha da artmış, çalıştığı saatler uzamıştı. Onu karşıma alıp ciddi ciddi konuştum, zararsız bir roman eşliğinde tembellik ederek geçirilen bir akşamla bile olsa ara sıra rahatlamasını salık verdim,- ama gülümseyerek, canı eğlence istediğinde derebeylik zamanından kalma malsahipliği davalarını okuduğunu söyledi, tiyatroya gitmesi ya da bir ay temiz hava alması önerime de kulak asmadı. Görünüşünün iyi olduğunu, çalışmaktan rahatsız değilmiş gibi göründüğünü kabulleniyordum, öte yandan biliyordum ki böylesine doğaüstü bir gayret ondan er ya da geç intikamını alacaktı ve yanılmıyordum da. Gözlerinde endişeli bir bakış gizlenmeye başlamıştı ve durgunlaşmıştı, en sonunda sağlığının artık kusursuz olmadığını itiraf etti,- dediğine göre baş dönmesinden mustaripti

ve geceleri gördüğü karabasanlardan soğuk terler dökerek uyanıyordu. "Kendime dikkat ediyorum," dedi, "bu yüzden canını sıkmana hiç gerek yok,- dün tüm öğleden sonrayı aylaklık ederek, bana verdiğin o rahat koltuğa sırtımı yaslayıp bir parça kağıda saçma sapan şeyler karalayarak geçirdim. Hayır, hayır,- işimi abartmayacağım, duruma göre bir ya da iki hafta içinde iyileşirim."

Verdiği güvencelere karşın durumunun iyiye gitmediği, aksine daha da kötüleştiği ortadaydı,- salona berbat, kırış kırış, umutsuzluk içinde bir suratla giriyor, ona baktığımda neşeli görünmek için çaba sarfediyordu. Bu belirtileri kötüye yoruyor, kimi zaman hareketlerindeki gergin ürkeklik ve anlamını çözemediğim bakışlar karşısında korkuya kapılıyordum. Her ne kadar onun arzusuna karşıysa da tıbbi tavsiye alması konusunda galip geldim ve emrivaki yapıp yaşlı doktorumuzu çağırdım.

Dr. Haberden hastasını muayene ettikten sonra beni umutlandırdı.

"Aslında yolunda gitmeyen bir şey yok," dedi. "Şüphesiz çok fazla okuyor ve hızlı yiyor, sonra tekrar büyük bir aceleyle kitaplarının başına dönüyor, bunun doğal sonucu da hazımsızlık sorunu ve sinir sisteminde küçük bir rahatsızlık var. Ama bana kalırsa Miss Leicester, işleri yoluna koyabileceğiz. Ona harikalar yaratacak bir reçete yazdım. Yani endişelenmenize hiç gerek yok."

Ağabeyim reçetenin semtimizdeki bir eczacı tarafından hazırlanmasında diretti. Burası tuhaf, modası geçmiş bir dükkandı, modern eczanelerin tezgah ve raflarında pırıl pırıl bir manzara sergileyen ölçüp biçilerek hesaplanmış o cazibe ve ışıltıdan yoksundu,- ama Francis yaşlı eczacıyı sever, onun ilaçlarının titizlikle gözetilmiş saflığına güvenirdi. İlaç zamanında gönderildi ve ağabeyimin öğle ve akşam yemeklerinden sonra düzenli olarak almasına özen gösterdim. Masum görünüşlü beyaz bir tozdu, bir bardak soğuk suda eritiliyor, suyun rengini ve kokusunu bozmuyordu. Francis ilk başlarda ilacın çok faydasını görmüş gibiydi,- yüzünde

bitkinlikten eser kalmamış, okuldan ayrıldığından beri ilk kez bu kadar şen şakrak hale gelmişti,- neşeyle kendine çeki düzen vermekten söz ediyor, vaktini boşa harcamış olduğunu itiraf ediyordu.

"Hukuğa çok zamanımı verdim," dedi gülümseyerek,- "sanırım beni kılpayı kurtardın. Bakarsın ileride hâlâ Adalet Bakanı olabilirim, ama hayatı boşvermemeliyim. İkimiz önce bir tatile çıkacağız, Paris'e gidip keyif süreceğiz ve Bibliothèque Nationale'den uzak duracağız."

Bu olasılığın çok hoşuma gittiğini dile getirdim.

“Ne zaman gidiyoruz?" dedim. "İstersen yarından sonraki güne hazır olabilirim."

"Ah! O kadarı biraz fazla erken,- hem aslını istersen daha Londra'yı bile bilmiyorum, sanırım insan önceliği kendi memleketinin zevklerine vermeli. Ama bir ya da iki hafta içinde beraberce yola çıkacağız, o yüzden Fransızcanı biraz cilalasan iyi edersin. Ben sadece hukuk alanında kullanılan Fransızcayı bilirim, ki korkarım bir işe yaramaz."

Yemekten kalkmak üzereydik ve o ilacını sanki en seçkininden şarapmış gibi bir gösterişle içip bitirdi.

"Özel bir tadı var mı?" diye sordum.

"Hayır, sudan farksız," dedi ve iskemlesinden kalkıp şimdi ne yapacağına karar verememiş gibi odada bir aşağı bir yukarı yürümeye başladı.

"Salonda birer kahveye ne dersin?" diye sordum. "Yoksa sigara mı içeceksin?"

"Hayır, sanırım dışarı çıkacağım. Hoş bir akşama benziyor. Havadaki şu kızıllığa bak,- sanki koca bir şehir alevler içinde yanıyor ve karanlık evlerin arasına sağanak halinde kan yağmakta. Evet, dışarı

çıkacağım,- belki erken dönerim ama anahtarımı yanıma alacağım,- o yüzden sana iyi geceler, tatlım, belki döndüğümde göremem diye."

Kapı arkasından kapandı ve onun tahta bastonunu sallayarak neşeyle sokaktan aşağı yürüdüğünü gördüm, böylesine bir ilerleme için Dr. Haberden'a minnet duydum.

Ağabeyimin o gece eve çok geç saatte döndüğüne inanıyorum, ama ertesi sabah keyfi yerindeydi.

"Nereye gittiğimi düşünmeksizin yürüdüm," dedi, "temiz havanın tadına vararak ve daha kalabalık semtlere vardıkça kalabalıklarla birlikte canlananarak. Derken kaldırımın kalabalığında eski bir okul arkadaşım olan Orforda rastladım, sonra... şey, eğlendik biraz. Genç ve erkek olmanın ne anlama geldiğini hissettim,- damarlarımda diğer insanlarınki gibi bir kan aktığını keşfettim. Bu akşam için Orford'la sözleştik,- restoranda küçük bir grup olacağız. Evet,- bir ya da iki hafta keyif çatıp geceyarısı çanlarının çalındığını işiteceğim, sonra da küçük gezimize çıkacağız."

Ağabeyimin karakteri bir iki gün içinde öylesine değişivermişti ki, bir zevk düşkünü, şehrin batı yakasının kaldırımlarını tasasızca ve neşeyle adımlayan bir avare, rahat ve sıcak restoranların avcısı, fantastik dansların iyi bir eleştirmeni olmuştu,- gözlerimin önünde kilo alıyor ve artık Paris'in sözünü etmiyordu, çünkü cennetini Londra'da bulduğu şüphe götürmezdi. Seviniyordum, yine de biraz meraklanıyordum, çünkü onun neşesinde beni belirsizce mutsuz eden bir şey vardı, ama içimdeki bu duyguyu tarif edemiyordum. Ne var ki, ağır ağır bir değişim başladı,- hâlâ sabahın ayazında dönüyordu eve ama artık eğlencelerinden bahsetmiyordu. Bir sabah kahvaltıya oturduğumuzda aniden gözlerine baktım ve bir yabancı gördüm karşımda.

"Ah, Francis," diye bağırdım. "Ah, Francis, Francis, ne yaptın sen?" Hıçkırıklarım yüzünden sözlerim yarıda kaldı. Ağlayarak odadan

çıktım,- çünkü hem hiçbir şey bilmiyor, hem de her şeyi biliyordum. Düşüncelerin bir cilvesiyle, onun ilk kez dışarıya çıktığı akşam ve gurup vakti önümde kızıllaşan gök gelmişti hatırıma,- cayır cayır alevler içinde bir şehre benzeyen bulutlar ve kan yağmuru. Yine de böyle düşüncelerle mücadele ettim, onun belki de çok zarar görmediğine karar verdim ve akşam yemeğinde Paris tatili için bir tarih saplamayı aklıma koydum. Yeteri kadar rahat söyleştik ve ağabeyim tüm bu günler boyunca almaya devam ettiği ilacını henüz içmişti. Tam konuyu açmak üzereydim ki sözcükler zihnimde kayboldu ve bir an için, kalbimi sıkıştıran, beni sanki canlı birinin üzerine çivilenen tabut kapağının tarifsiz dehşetiyle boğan o buz gibi ve dayanılmaz ağırlığın ne olduğunu merak ettim.

Şamdanları yakmadan yemiştik yemeğimizi,- odada alacakaranlık yerini ağır ağır loşluğa bırakmıştı, duvarlar ve köşeler gölgelerin içinde belirsizdiler. Oturduğum yerden sokağa baktım,- Francis'e ne söyleyeceğimi düşünürken gökyüzü hiç aklımdan çıkmayan o akşamki gibi kızarıp ışımaya başladı ve iki karanlık yığın gibi görünen evlerin arasından alevlerin parlak gösterisi belirdi... kıvrımlanan bulutların dehşet verici sarmalları ve mutlak derinliklerin yanışı, dumanları tüten bir şehirden esermişçesine gri kümeler ve en yukarıda daha coşkulu bir alevin dilleriyle bezenmiş kötücül bir güzellik, aşağıdaysa sanki derin bir kan gölü. Gözümü karşımda oturan ağabeyime çevirdim ve söyleyeceklerim dilimin uçundaydı ki onun masanın üzerinde duran elini gördüm. Sıkılı elinin baş ve işaret parmakları arasında bir işaret vardı, bozuk paradan büyük olmayan ve kötü bir çürük renginde bir iz. Yine de betimleyemeyeceğim bir duyguyla, gördüğüm şeyin hiç de çürük olmadığını biliyordum. Ah! Eğer insan eti alev alev yanabilirse ve bu alevler zift kadar kara olabilirse, gözlerimin önündeki buydu işte. Manzara karşısında daha düşünüp sözcükleri şekillendiremeden, içimde donuk bir korku büyüdü ve bir yarım bunun bir damga olduğunu anladı. Lekeli gökyüzü bir anlığına geceyarısı gibi kapkara kesildi ve ışık geri

geldiğinde sessiz odada tek başımaydım, az sonra da ağabeyimin evden çıktığını duydum.

Vakit geç olmasına karşın şapkamı giyip Dr. Haberden'a gittim ve doktorun yanında getirdiği bir mumla yetersizce aydınlanan büyük muayenehanede, tir tir titreyen ve kararlılığıma rağmen çatlayan bir sesle, ona ağabeyimin ilacı almaya başladığı günden başlayıp ancak bir saat önce gördüğüm korkunç şeye kadar, her şeyi anlattım.

Anlatmayı bitirdiğimde doktor yüzünde büyük bir acıma ifadesiyle bana bir süre baktı.

"Sevgili Miss Leicester," dedi, "belli ki ağabeyiniz için kaygılanıyorsunuz,- eminim onun üzerine titriyorsunuz. Haydi, söyleyin, öyle değil mi?"

"Kaygılı olduğum kesin," dedim. "Geçtiğimiz bir veya iki haftadır içim rahat etmedi."

"Haliyle,- beynin ne kadar garip bir şey olduğunu elbette biliyorsunuz?"

"Neyi kastettiğinizi anlıyorum ama bu bir aldanma değildi. Size söylediklerimi kendi gözlerimle gördüm."

"Evet, evet, tabii. Ama gözleriniz bu akşamki o çok tuhaf günbatımına bakıyordu. Tek açıklaması bu. Yarın doğru dürüst bir ışıkta gerçeği anlayacağınızdan eminim. Bununla birlikte unutmayın, elimden gelen yardımı sunmaya her zaman hazırım,- gelmekte ya da zor bir durumdaysanız beni çağırtmakta hiç tereddüt etmeyin."

Çıktım, ama yüreğime pek az su serpilmişti, tamamen karışıklık, dehşet ve üzüntü içindeydim, ne yapacağımı bilmiyordum. Ağabeyimle ertesi gün karşılaştığımda onu çarçabuk süzdüm ve içimde bir bulantıyla

birlikte, sağ elinin, üzerinde kara alevli bir bölgeyi açık seçik gördüğüm elinin bir mendille sarılmış olduğunu fark ettim.

"Eline ne oldu, Francis?" diye sordum titremeyen bir sesle.

"Önemli bir şey değil. Geçen gece parmağımı kestim, bir hayli kötü kanadı. Ben de becerebildiğim kadarıyla sardım."

"istersen güzelce pansuman yapayım.”

"Hayır canım, sağol; bu işimi gayet iyi görür. Kahvaltı etsek nasıl olur? Bayağı açım."

Oturduk ve onu izledim. Çok az yiyip içiyordu ve başka tarafa baktığımı sandığı bir anda tabağındaki eti köpeğe verdi,- gözlerinde daha önce hiç görmediğim bir bakış vardı. Aklıma aniden bu bakışın insanca olmadığı geldi. Bir önceki gece yaşadığım şey her ne kadar korkunç ve inanılmazsa da, onun bir yanılsama veya şaşalamış duyularımın aldanması olmadığında karar kılmıştım. Günün devamında tekrar doktorun evine gittim.

Afallamış, kuşkulu bir havayla başını salladı ve birkaç dakika düşünüp taşınırmış gibi gözüktü.

“Hâlâ ilaca devam ettiğini mi söylüyorsunuz? Ama neden? Anladığım kadarıyla şikayet ettiği tüm belirtiler uzun zaman önce kayboldu,- sağlığı yerindeyken neden o şeyi almayı sürdürsün ki? Hem ilacı nereden alıyor? Sayce'ın dükkanından mı? Hastalarımı asla oraya yollamam. Yaşlı adam gitgide dikkatsizleşiyor. İyisi mi, benimle eczacıya kadar gelin,- onunla bir çift laf etmek isterim."

Beraberce dükkana yürüdük. Yaşlı Sayce Dr. Haberden'ı tanıyordu ve ona istediği bilgiyi vermeye dünden razıydı.

"Mr. Leicester'a reçetemdeki ilacı birkaç haftadır gönderiyorsunuz sanıyorum," dedi doktor, yaşlı adama üzeri kurşunkalemle yazılı bir kağıt

parçası uzatarak.

Eczacı koca gözlüklerini ürkekçe bir tereddütle taktı ve titreyen eliyle kağıdı aldı.

"Ah, evet," dedi, "ondan çok az kaldı,- bir hayli nadir bir ilaçtır ve uzun süredir stoğumdaydı. Eğer Mr. Leicester devam edecekse biraz daha sipariş etmem gerekecek."

"Sakıncası yoksa bir bakayım," dedi Haberden ve kimyacı ona bir cam şişe uzattı. Doktor şişenin tıkacını çıkarttı, içindekini kokladı ve yaşlı adama tuhaf bir bakış fırlattı.

"Bunu nereden buldunuz?" dedi, "Hem nedir bu? Şurası kesin ki, Mr. Sayce, reçeteye yazdığım ilaç bu değil. Evet, evet, etiketin doğruluğunu görüyorum ama bunun o ilaç olmadığını söylüyorum size."

"Uzun süredir elimdeydi," dedi yaşlı adam zayıf bir dehşetle,- "her zamanki usulle Burbage'den aldım. Çok sık kullanılmaz, birkaç yıldır da rafta duruyordu. Görüyorsunuz, ne kadar az kalmış."

"Bunu bana verseniz iyi olur," dedi Haberde'n. "Korkarım yolunda olmayan bir şeyler var."

Dükkandan sessizce çıktık, doktor kağıda iyice sarılmış şişeyi koltukaltında taşıyordu.

"Dr. Haberden," dedim, biraz yürüdükten sonra... "Dr. Haberden."

"Evet," dedi bana epey kasvetli bir bakışla.

"Ağabeyimin neredeyse son bir aydır günde iki kez aldığı şeyin ne olduğunu bilmek isterim."

"Açıkça söyleyeyim, Miss Leicester, bilmiyorum. Bunu evime gidince konuşacağız."

Dr. Haberden'ın evine varıncaya kadar başka bir tek kelime etmeksizin hızlı hızlı yürüdük. Oturmamı istedi ve odayı arşınlamaya koyuldu, yüzü kasvetliydi, görebildiğim kadarıyla da sıradan korkulardan dolayı değil.

"Evet," dedi sonunda, "tüm bunlar çok tuhaf, telaş hissetmeniz doğal ve kendi zihnimin de rahat etmekten uzak olduğunu itiraf etmek isterim. Eğer izin verirseniz bana dün gece ve bu sabah söylediklerinizi bir kenara bırakacağız, ama geriye son birkaç haftadır Mr. Leicester'ın bünyesine bana tamamen yabancı bir ilacın girdiği gerçeği kalıyor. Bunun benim istediğim ilaç olmadığını söyleyebilirim,- şişedekinin ne olduğuysa daha belli değil."

Paketi açtı, şişedeki beyaz tozdan bir kağıdın üzerine özenle biraz döktü ve merakla inceledi.

"Evet," dedi, "söylediğiniz gibi, tıpkı kinin sülfatını andırıyor, pul pul. Ama bir koklayın."

Şişeyi bana uzattı, ona doğru eğildim. Tuhaf şekilde mide bulandırıcı, buharlı ve boğucuydu, kuvvetli bir anestezik madde gibi.

"Analiz ettireceğim," dedi Haberden, "tüm yaşamını kimya bilimine adamış bir dostum var. Sonra elimize bir şeyler geçecek. Hayır,- diğer konudan daha fazla bahsetmeyelim, bunu dinleyemem. Siz de öğüdümü tutun ve artık düşünmeyin."

Ağabeyim alışılmışın aksine o akşam yemekten sonra evden çıkmadı.

"Hevesimi aldım," dedi garip bir kahkahayla, "eski yaşantıma geri dönmeliyim. Bu kadar yüksek dozda eğlencenin ardından biraz hukuk epey rahatlık verecek." dedi ve kendi kendine sırıttı, çok geçmeden de odasına çıktı. Eli hâlâ bütünüyle sargılıydı.

Birkaç gün sonra Dr. Haberden uğradı.

"Size verecek özel bir haberim yok," dedi. "Chambers şehir dışında, ben de o madde hakkında bir şeyler bilmeyi sizden çok istiyorum. Ama eğer kendisi buradaysa Mr. Leicester'ı görmek isterim."

"Odasında," dedim, "burada olduğunuzu söyleyeceğim."

"Hayır, hayır, ben ona giderim,- beraberce biraz sohbet ederiz. Herhalde ortalığı boş yere birbirine kattık,- hem şöyle ya da böyle, o toz her ne idiyse ona iyi gelmişe benziyor."

Doktor üst kata çıktı ve koridorda durup kapıyı çaldığını, kapının açılıp kapandığını işittim,- sonra sessiz evde bekledim ve dinginlik, saatin kolları emekledikçe daha da yoğunlaştı. Sonra üst kattan sertçe çarpılan bir kapının sesi geldi, ardından doktor aşağı indi. Adımları koridoru kat etti ve kapıda durakladı. Güçlükle derin, rahatsız bir nefes aldım, küçük bir aynada yüzümün bembeyaz olduğunu gördüm. Doktor içeri geldi ve eşikte durdu. Gözlerinde ifade edilemeyecek bir korku parıldıyordu,- eliyle bir iskemlenin sırtına tutunarak destek aldı, alt dudağı bir atınki gibi titriyordu, yutkundu ve konuşmadan önce anlaşılmaz sesler çıkararak kekeledi.

"O adamı gördüm," diye söze girdi kum bir fısıltıyla. "Bir saattir onun karşısındayım. Yüce Tanrım! Hâlâ yaşıyorum ve aklım başımda! Tüm yaşamı boyunca ölümle uğraşan ve dünyevi mabedin ufalanmış kalıntılarını eşeleyen ben. Ama bu olamaz, hayır! Bu olamaz." dedi ve sanki gözlerinin önündeki bir manzarayı kapatmak istermişçesine elleriyle yüzünü örttü.

"Beni bir daha çağırtmayın, Miss Leicester," dedi biraz daha soğukkanlılıkla. "Bu evde yapabileceğim bir şey yok. Sağlıcakla kalın."

Merdivenlerden aşağı ve kaldırım boyunca eve doğru sendeleyişini izlerken adam bana sabahtan bu yana on yıl yaşlanmış gibi geldi.

Ağabeyim odasından dışarı adımını atmadı. Güçlükle tanıyabildiğim bir sesle bana çok meşgul olduğunu, yemeğinin kapıya getirilip bırakılmasını istediğini söyledi ve hizmetçilere emir verdim. O günden sonra adına zaman dediğimiz keyfi kavram benim için ortadan kalkmış gibiydi,- her yerde ve her zaman mevcut bir korku hissi içinde gündelik ev işlerini görüyor, sadece hizmetçilere lüzumlu birkaç laf ediyordum. Ara sıra bir veya iki saatliğine dışarı çıkıp tekrar eve dönüyordum,- ama ister içeride olayım ister dışarıda, ruhum üst kattaki odanın kapalı kapısının önünde takılı kalıyor, açılmasını ürpererek bekliyordu. Zamanın geçişini neredeyse hiç fark etmediğimi söyledim,- ne var ki yürüyüşten bir nebze canlanmış ve neşelenmiş olarak döndüğümde Dr. Haberden'ın ziyaretinin üzerinden on beş gün geçmiş olmalıydı. Hava hoş ve güzeldi, yeşil yapraklar meydanda bulut gibi uçuşuyor, açan çiçeklerin ıtırları duyularımı cezbediyordu, kendimi daha mutlu hissedip daha canlı yürür olmuştum. Bir at arabasının geçmesi için evin karşısındaki kaldırımda beklerken başımı kaldırıp pencerelere baktım ve bir anda derin, soğuk suların akını ve girdabı kulaklarındaydı, kalbim yukarı sıçrayıp sanki derin bir oyuğa düşüyordu, şekilden ve biçimden yoksun bir korku ve endişe beni şaşkına çevirmişti. Bir elimi yoğun karanlığın kat kat örtüsünün arasından, gölgeli kara vadiden körlemesine uzatır ve düşmemek için tutunurken, kaldırım taşları ayağımın altında kıpırdanıyor, sallanıyor ve eğiliyor, katı cisimlerin duyusu altımda adeta eriyip gidiyordu. Ağabeyimin çalışma odasının penceresine bir göz atmıştım ve tam o anda jaluzi bir kenara itilmiş, canlı bir şey dışarıya bakmıştı. Hayır, bir yüz ya da insani bir suret gördüğümü söylemem,- canlı bir şeydi, alev alev yanan iki göz bakıyordu ve korkum kadar biçimden yoksun bir şeyin ortasındaydılar,- tüm kötülüğün ve iğrençliğin mevcudiyeti ve sembolüydü. Sanki sıtma nöbeti geçiriyormuş gibi titreyerek ve sarsılarak öylece kalakaldım, korkunun ve tiksintinin dile getirilemez acısıyla altüst olmuştum ve beş dakika boyunca

gücümü toparlayıp uzuvlarımı harekete geçiremedim. Kapıdan girer girmez ağabeyimin üst kattaki odasına koştum ve kapıyı çaldım.

"Francis, Francis," diye haykırdım, 'Tanrı aşkına, yanıt ver. Odandaki o korkunç şey nedir? At onu dışarı, Francis,- uzaklaştır onu kendinden."

Sanki ağır ağır, hantalca sürüklenen ayakların gürültüsünü ve adeta birisi konuşabilmek için uğraşıyormuş gibi boğuk, çağıltılı bir sesi işittim, ardından da kısık ve bozuk bir sesle söylenmiş, güçlükle anlayabildiğim sözcükleri.

"Burada hiçbir şey yok," dedi ses. "Rica ederim beni rahatsız etme. Bugün pek iyi değilim."

Korkmuş ama çaresiz, geri döndüm. Elimden bir şey gelmiyordu ve Francis'in bana neden yalan söylediğini merak ediyordum, çünkü bir anlığına bile olsa, varlığı camın ardından yanılmayacak kadar net görmüştüm. Bir başka şey, o yanan gözler bana bakmadan önce dehşetin ilk anında görmüş olduğum bir şey daha olduğunun bilincine vararak, öylece oturdum. Birdenbire anımsadım,- ben başımı kaldırırken jaluzi kapanmıştı ve onu hareket ettiren şeyin anlık bir görüntüsünü yakalamıştım, hatırladığım şeye ait iğrenç bir manzaranın sonsuza dek beynime kazındığını biliyordum. Bu bir el değildi,- jaluziyi parmaklar değil, kara, güdük bir şey kenara itmişti, çürüyüp dağılan dış hatları ve sanki bir hayvanın pençesi gibi beceriksizce hareket edişi, dehşetin kara dalgaları üzerime çökmeden ve beni hemen çukura sürüklemeden önce duyularımı dağlamıştı. Zihnim bu düşünce ve ağabeyimin odasını paylaşan o berbat varlık yüzünden donup kalmıştı,- kapısına çıkıp tekrar seslendimse de hiç yanıt gelmedi. O gece hizmetçilerden biri bana fısıldayarak, üç gündür düzenli biçimde kapıya bırakılan yemeklere el sürülmediğini,- hizmetçi kızın kapıyı tıklattığını ama yanıt alamadığını, benim de fark etmiş olduğum o ayak sürüme sesini duyduğunu anlattı. Günler birbirini kovaladı,

ağabeyimin yemekleri hâlâ kapısına taşınıyor ve dokunulmadan kalıyordu. Hizmetçiler benimle konuşmaya başladılar,- görünüşe göre onlar da benim kadar korkuyorlardı. Aşçı kadının anlattıklarına bakılırsa ağabeyimin kendini odaya kitlediği ilk günlerde geceleri çıkıp evde gezindiğini, hol kapısının açılıp kapandığını duymuştu, ama birkaç gündür hiç ses gelmiyordu. Nihayet olaylar doruk noktasına vardı, alacakaranlık vaktiydi ve canhıraş bir feryat sessizliği yardığında kararmaya yüz tutan kasvetli odada oturuyordum. Merdivenlerden aşağı koşan korkmuş ayak seslerini işittim. Bekledim, hizmetçi kız sendeleyerek odaya girdi ve karşıma dikildi, tir tir titriyordu, bembeyaz kesilmişti.

"Ah, Miss Helen!" diye fısıldadı,- "Ah, Tanrı aşkına Miss Helen, neler oluyor? Elime bir bakın, hanımefendi, şu ele bir bakın hele!"

Onu pencere kenarına çektim ve elinin üzerinde kara, ıslak bir leke olduğunu gördüm.

"Seni anlamıyorum," dedim. "Bana olan biteni anlatır mısın?"

"Az önce odanıza çeki düzen veriyordum," diye başladı söze. "Çarşafları değiştiriyordum ve durup dururken elime ıslak bir şey düştü, yukarı baktım, tavan simsiyahtı ve üzerime akıyordu.”

Ona ters bir bakış fırlatıp dudağımı ısırdım.

"Gel benimle," dedim, "mumu da yanına al."

Yatak odam ağabeyiminkinin alt katındaydı ve daha giderken bile titrediğimi hissediyordum. Tavana bakınca bir leke gördüm, kapkara ve ıslaktı, üzerinde kara damlalar birikmişti ve tiksinti verici bir sıvı beyaz yatak takımını ıslatıyordu.

Üst kata koştum, var gücümle kapıyı dövdüm.

"Ah, Francis, Francis, sevgili ağabeyim," diye haykırdım, "sana neler oldu?"

Sonra dinledim. Bir boğulma sesi ve suyun kabarcıklanmasını, çağıltısını çağrıştıran bir gürültüden başka hiçbir şey yoktu. Daha yüksek sesle bağırdım ama yanıt alamadım.

Söylediklerine karşın Dr. Haberden'a gittim,- gözyaşlarını yanaklarımdan aşağı süzülürken olan biteni anlattım, o da beni sert ve katı bir yüzle dinledi.

"Babanızın hatırı için," dedi sonunda, "sizinle geleceğim, ama yapabileceğim bir şey yok."

Birlikte dışarı çıktık,- sokaklar karanlık ve sessizdi, haftalardır süren kuraklık ve sıcakla ağırlaşmıştı. Doktorun yüzünün gaz lambalarının altında kağıt gibi beyaz olduğunu ve eve vardığımızda, elinin titrediğini gördüm.

Duraklamadan dosdoğru üst kata çıktık. Lambayı tuttum, o da yüksek, kararlı bir sesle bağırdı:

"Mr. Leicester, beni duyuyor musunuz? Sizi görmekte ısrar ediyorum. Hemen cevap verin."

Yanıt gelmedi ama sözünü ettiğim boğuk sesi ikimiz de duyduk.

"Mr. Leicester, sizi bekliyorum. Kapıyı ya şu anda açarsınız, ya da kırarım." Ardından, duvarlarda çınlayan ve yankılanan bir sesle üçüncü kez bağırdı...

"Mr. Leicester. Kapıyı açmanızı emrediyorum, son kez."

"Ahi" dedi ağır sessizlikle geçen bir duraklamadan sonra, "Burada boşuboşuna vakit harcıyoruz. Bana bir demir çubuk ya da benzeri bir şey getirme nezaketini gösterir misiniz?"

Evin arka kısmında, işe yaramaz eşyaların durduğu odaya gidip doktorun işine yarayabileceğini düşündüğüm ağır, kesere benzer bir alet

aldım.

"Çok güzel," dedi, "herhalde işimi görmeye yetecektir. Sizi uyarıyorum, Mr. Leicester," diye bağırdı anahtar deliğinden, "kapıyı kırıp odanıza girmek üzereyim."

Sonra keserin gerildiğini, altındaki ahşabın yarılıp çatırdadığını duydum, büyük bir gürültüyle kapı birdenbire ardına dek açıldı ve korku dolu bir çığlığı duyunca ikimiz birden irkilerek geriledik, insan sesi değil, ne dediği anlaşılmayan bir canavarın kükremesiydi karanlıktan gelip bize çarpan.

"Lambayı tutun," dedi doktor ve içeri girip çabucak odaya göz attık.

Dr Haberden nefesini tutarak "işte orada," dedi. "Bakın, şu köşede!"

Baktım ve bir sancı sanki akkor olmuş demirlerle kavradı kalbimi. Orada, zeminde, bozulma ve iğrenç bir çürümüşlükle köpüren, ne sıvı ne de katı olan, ama gözlerimizin önünde eriyip değişen, kaynayan zift gibi yağlı kabarcıkların köpürdüğü koyu renkli, kokuşmuş bir yığın ve ortasında göze benzeyen alev alev iki yuvarlak vardı. Uzuvlarınkini andıran bir devinim, bir çalkantı gördüm ve bir zamanlar kol olmuş olabilecek bir şey hareketlenip yükseldi. Doktor bir adım ilerledi, keseri kaldırdı ve yanan yuvarlaklara vurdu,- silahını nesnenin içine soktu ve tiksintinin verdiği öfkeyle ardı ardına indirdi.

Bir ya da iki hafta sonra, kendimi korkunç şoktan bir nebze toplamışken, Dr. Haberden beni ziyarete geldi.

"Mesleğimi bıraktım," diye girdi söze, "ve yarın uzun bir deniz yolculuğuna çıkıyorum. İngiltere'ye bir daha döner miyim, bilmiyorum. Büyük ihtimalle Kaliforniya'da küçük bir arazi alıp hayatımın geri kalanını

orada geçireceğim. Size bu zarfı getirdim, kendinizi hazır hissettiğinizde açıp okuyabilirsiniz. içinde Dr. Chambers'ın ona gönderdiğim maddeyle ilgili yazdığı rapor var. Sağlıcakla kalın, Miss Leicester."

Bekleyemedim,- o gittikten sonra zarfı açtım ve içindekini okumaya koyuldum. Elyazması işte burada, izin verirseniz insanı hayrete düşüren bu öyküyü size aktarayım:

Sevgili Haberden, diye başlıyordu mektup, bana gönderdiğin beyaz maddeye ilişkin sorularını yanıtlamakta affedilmeyecek kadar geç kaldım, işin aslı şu ki, bir süre hangi görüşü benimsemem gerektiğini bilemeden tereddüt ettim, çünkü teolojide olduğu gibi pozitif bilimlerde de tutuculuk ve yerleşmiş değerler vardır, şayet sana gerçeği söyleyecek olsaydım bir zamanlar değerli saydığım kökleşmiş önyargılara aykırı duruma düşecektim. Bununla birlikte sana karşı açık olmaya karar verdim ve ilk önce kısa, kişisel bir açıklamada bulunmalıyım: Beni yıllardan beridir bir bilim adamı olarak tanıdın, Haberden,- ikimiz de sık sık oturup mesleğimizden bahsetmiş, maddesel alanda nicelerinin geçtiği gözlem ve deney yolu dışında herhangi bir yöntemle gerçeğe ulaşabileceğini düşünenlerin önünde beliren amansız uçurumu tartışmışızdır. Biraz olsun görünmeyenle uğraşan,- duyuların belki de tüm bilginin aşılmaz sınırı, hiçbir insanın henüz ötesine geçmediği sonsuz, ölümsüz duvarlar olmadığını ürkekçe ima eden bilim adamlarını nasıl küçümsediğini hatırlıyorum. O günlerin birtakım adlar altında gizlenmiş "doğaüstü" saçmalıklarına... zavallı mekanik hileleri ve uydurma ruh çağırma seanslarıyla sahtekar ayaktakımının hezimeti, gözbağcılık, ispiritizma, maddeselleşme, teosofi ve seviyesiz Londra sokaklarının gerçek yüzü karşısında -haklı olarak- içtenlikle gülüp geçmiştik. Yine de söylemiş olduklarıma karşın, sözcüğün alışıldık anlamıyla bir materyalist olmadığımı belirtmeliyim. Kendimi, -bir septik olduğumu hatırla- dar görüşlü eski teorinin baştan aşağı ve mutlak bir şekilde yanlış olduğuna ikna edeli artık uzun yıllar oluyor. Belki bu itiraf seni yirmi yıl önce olabileceği kadar

derinden yaralamayacak,- çünkü pozitif bilimle uğraşanların ileri sürdükleri hipotezlerin bazen deneyüstücülükten aşağı kalmadığını fark etmemiş olman olası değil ve ben, ün salmış modern kimyagerlerin ve biyologların çoğunun, eski ortaçağ bilginlerinin hükmüne, yani *Omnia exeunt in mysterium* a katılmakta duraksamayacaklarını sanıyorum, bana göre bu sözün anlamı, eğer kaynağına ve son ilkelerine kadar takip edilirse, tüm bilim dallarının gizemin içinde kaybolduğudur. Bu çıkarımlarıma yol açan acı dolu adımları uzun uzadıya anlatarak canını sıkmaya gerek görmüyorum,- birkaç basit deney, o zamanki bakış açımdan şüphe etmemi sağladı ve koşullardan doğan nispeten önemsiz bir düşünce zinciri beni uzaklara sürükledi,- evrene dair eski görüşlerim silinip gitti ve şimdi Darien'in bir zirvesinden ilk kez görülen okyanusun ışıl ışıl, sonsuz dalgaları kadar korkunç ve tuhaf bir dünyada duruyorum. Artık biliyorum ki aman vermez görünen, göğün üzerinde, derinliklerin aşağısında bulunan ve bizi sonsuza dek hapseden duyunun duvarları, hayal ettiğimiz gibi sonsuza dek geçilemeyecek engeller değil, arayan kişinin önünde eriyen ve sabahları ırmakların etrafını saran pus gibi şeffaf, ipince tüller. Asla uç bir materyalist olmadığını, evrensel negatifi kanıtlamaya kalkışmadığını biliyorum, çünkü mantığın seni böyle saçmalığın doruğunda bir davranıştan alıkoydu ama eminim ki tüm bu söylediklerimi garip ve düşünce alışkanlıklarına göre tiksindirici bulacaksın. Yine de Haberden, sana söylediğim şey gerçek, hayır, ortak dilimizle ifade edecek olursak, tek ve bilimsel gerçek ve deneyimle de kanıtlanmış. Evren bizim eskiden hayal ettiğimizden çok daha muhteşem ve korkunç. Tüm evren, dostum, muazzam bir dinsel tören,- dışı madde biçimiyle örtülmüş mistik, ulu bir kudret ve enerji. Güneş ve öbür yıldızlar, insan, çimenlerin arasında yetişen çiçek, deney tübündeki kristal, her biri bir diğeri kadar maddi, manevi ve bir iç işleyişe sahip.

Belki de tüm bunların nereye çıktığını merak edeceksin, Haberden,- ama sanının biraz düşünmek netleştirecektir. Böyle bir bakış açısıyla tüm nesnelerin görünüşünün değişeceğini, absürd ya da inanılmaz

diye düşündüklerimizin yeterince mümkün olduğunu anlayacaksın. Sözün kısası, efsanelere ve inançlara başka gözle bakmamalı, ancak birer masal haline gelmiş hikayeleri kabullenmeye hazır olmalıyız. Bu aslında hiç de fazla bir istek değil. Hem zaten bilim de bu kadarını kabullenecektir,- cadılığa gerçekten de inanmamaksın, ama hipnotizmaya güven duyabilirsin, hayaletlerin modası geçti ama telepati teorisi hakkında çok şey söylenebilir. "Batıl inanca Yunanca bir isim ver, sonra da inan," diye bir atasözü bile olmalı.

Kişisel açıklamam bu kadar. Bana hastalarından birine bir eczacı tarafından verilen tıkaçlanmış ve mühürlenmiş küçük bir ilaç şişesi gönderdin Haberden, içinde pullu yapıya sahip, az miktarda beyaz toz vardı. Bu tozun senin analizlerine bir sonuç vermemekte direndiğini duymak beni şaşırtmadı. Bu, asırlar önce pek az kişinin bildiği ama modern bir eczacıdan alınabileceğini asla beklemeyeceğim bir madde. Adamın anlattığı hikayenin gerçekliğinden şüphe etmeye hiç gerek yokmuş gibi görünüyor,- kuşkusuz söylediği gibi, toptancıdan senin reçeteye yazdığı o nadir bulunan tuzu sipariş etmişti ve ilaç rafta yirmi yıl, belki daha çok bekledi. Burada şans ve rastlantı dediğimiz şey işe karıştı,- tüm bu yıllar boyunca şişedeki tuz tekrarlanan ısı değişimlerine maruz kaldı, belki 40 ila 80 derece arasındaki değişimlerdi bunlar. Öyle ki, düzensiz aralıklarla yıllarca tekrarlanan bu değişiklikler en büyük hassasiyetle ayarlanmış modern bilimsel aygıtların bile aynısını yaratabileceğinden şüphe ettiğim çok karmaşık ve nazik bir süreç başlattı. Bana gönderdiğin beyaz toz, reçeteye yazdığın ilaçtan çok daha farklı bir şeydi,- Sabboth şarabının, Vinum Sabbati'nin hazırlandığı tozdu. Şüphesiz Cadıların Sabbat'ını okumuş ve atalarımıza korku salan hikayelere gülüp geçmişsindir,- kara kediler, süpürge sopalan, yaşlı kadınların ineklerine yönelik idam kararları. Doğruyu bildiğim için çoğu kez böyle safsatalara inanılmasının her şey hesaba katıldığında iyi bir olay olduğunu, çünkü herkesin bilmemesi gereken şeyleri gizlemeye yaradığını düşünüyordum. Bununla birlikte eğer Payne Knight'ın monografisini

okuyacak olursan, yazarın tüm bildiğini kağıda dökmekten güzelce sakınmasına karşın, gerçek Sabbat'ın çok farklı bir şey olduğunu görürsün. Gerçek Sabbat'ın sırları, uzak zamanların Ortaçağa kadar sağ kalmış, Aryan halkı Avrupa'ya ayak basmadan çok önceleri varolan kötücül ilminin sırlarıydı. Çeşitli bahanelerle ayartılarak evlerinden uzaklaştırılan kadın ve erkekler şeytan rolüne bürünebilecek nitelikte ve böyle de yapan varlıklarca karşılanır ve rehberleri tarafından gelenek icabı sadece üyeliğe kabul edenlerin bildiği, başka kimsenin haberi olmadığı uzak ve ıssız yerlere götürülürlerdi. Belki rüzgârlı ve kıraç bir tepedeki bir mağara, belki de büyük bir ormanın içlerinde kuytu bir yer olurdu burası ve Sabbat orada düzenlenirdi. Gecenin en karanlık saatinde Vinum Sabbati hazırlanır, bu habis iksir çömezlere sunulur, böylece cehennemi bir törene iştirak ederlerdi,- eski bir yazarın güzelce dile getirdiği gibi, *sumentes calicem principis inferorum.* İçenlerin her biri aniden yanında dünyevi olmayan çekicilik ve güzellikte bir eşlikçi bulurdu,- bu eşlikçiler onları daha üstün, rüyaların coşkusundan da öte zevkleri paylaşmaya, Sabbat düğününü nihayete erdirmeye çağırırlardı. Böyle şeylerden bu şekilde bahsetmek kolay değil, başlıca sebebi de insanı tatlılığıyla kandıran şeklin bir sanrı değil, ifade etmesi zor ama kişinin kendisi olması. Sabbat şarabının gücüyle, bir bardak suya atılan bir iki tutam beyaz tozla yaşamın evi yerle bir olur, insanın birliği çözülür ve hiç ölmeyen, hepimizin içinde yatan o solucan somut ve harici bir varlık haline gelir, etten bir giysiye bürünürdü. Derken, geceyarısında ilksel düşüş tekrarlanır ve yeniden gerçekleşir, Cennet Bahçesindeki Ağaç mitinin sakladığı şey yeniden, ama farklı bir şekilde yaşanırdı. İşte böyleydi nuptiæ Sabbati.

Sana daha fazlasını anlatmamayı tercih ederim,- sen de benim kadar iyi biliyorsun ki Haberden, en önemsiz hayat kanunlarının çiğnenişi bile cezasız kalmaz,- mabedin en mahrem kısmının bile kırılarak açıldığı, kirletildiği böyle rezil bir hareketin ardından korkunç bir intikam gelir. Bozulmayla başlayan şey, yine bozulmayla biter.

Mektubun altında da Dr. Haberden'ın el yazısıyla şunlar vardı:

Yukarıdakilerin tümü, ne yazık ki kesinlikle ve tamamen doğru. Onu ziyaret ettiğim sabah ağabeyiniz tümünü bana itiraf etti. İlk dikkatimi çeken sarılı eli olmuştu ve göstermesi için onu zorladım. Gördüğüm şey benim, yılların tıp adamının bile içini kaldırdı ve dinlemeye mecbur olduğum hikaye öylesine korkunçtu ki, böyle bir şeyin mümkün olabileceğine inanamazdım. Bunlar doğanın böyle iğrenç olasılıklar sunmasına göz yumabilen ebedi ve ezeli Tanrı'dan şüphe etmeye itti beni,- eğer sonuna kendi gözlerinizle şahit olmasaydınız, size tüm bunlara inanmamanızı salık verecektim. Önümde yaşanacak çok vakit kaldığını sanmıyorum, ama siz gençsiniz, belki tüm bunları unutabilirsiniz.

Joseph Haberden, Tıp Doktoru

İki ya da üç ay sonra, bindiği geminin İngiltere'den ayrılışının üzerinden çok geçmeden Dr. Haberden'ın denizde öldüğü haberini aldım.

*Çeviren: Barış E. Alkım*

## THOMAS BURKE

1886- 22 Eylül 1945

Ufak tefek yapısı, keskin yüz hatları, titiz ve gözlüklü haliyle hayalperest ve duygusal bir yazardan çok, bir zamanlar gerçekten de olduğu üzere, şehirli tipik bir katibi andırırdı Thomas Burke.

Yalnızlığa olan tutkusu ve kendi kabuğuna çekilmeye yatkın kişiliğinin bir sonucu ve belki de telafisi olarak yapıtlarında kendine Londra'nın daha çok yoksul semtlerindeki tatsız ve bir o kadar da ürkütücü yaşantısını konu aldı. Onun yapıtları için melodramatik nitelemesi yapılmıştır,- doğrusu da budur, çünkü insan yaşamında düşlere trajediden her zaman daha çok yer vardır.

Londra'da doğdu, 1886 yılında ve henüz birkaç aylıkken babasını kaybetti. Bunu yıllarca süren bir maddi çalkantılar dönemi izledi. On beşine girdiğinde okuldan ayrılmak ve bir ticari büroda çalışmaya başlamak zorunda kaldı. Bu işten nefret etti. İlgisi daha çok sanat üzerineydi. Yazmaya başladı. İlk öyküsünü on altı yaşındayken yayımlattı. On dokuzuna vardığında ticaret bürosundan ayrılıp bir sahafa yardımcılık etmeye başladı. Sonra, yedi yıl boyunca kalacağı bir yazın ajansına girdi. İlk kitabı olan *Şiirler* ini (Wrses) 1910 yılında kendi olanaklarıyla bastırdı. Ajansta çalıştığı süre içinde bir şiir kitabı daha yayımladı ve bazı antolojilere imza attı. İlk kitap siparişini 1915 yılında aldı: Londra yaşamından kesitler içeren *Kent Geceleri (Nights In Town)* adlı yapıtı İngiliz ve Amerikalı yayıncıların dikkatini çekti. Bunu 1916 yılında yazdığı *Limebouse Geceleri (Limebouse Nights)* izledi. Artık tüm vaktini yazmaya ayırarak geçimini sağlayabilirdi.

1918 yılında Clare Cameron takma adıyla yazan Winifred Wells’le evlendi.

Thomas Burke'ün ilgi alanını kitaplar, müzik, dostları (sırayla da olsa) ve Londra ile kırlarda rastgele dolaşmak oluşturuyordu. Partilerden, sosyal faaliyetlerden ve her türlü kalabalıktan nefret etmiştir. Babasız büyümüş olması, özellikle çocukluk ve ilk gençlik yıllarında çekmiş olduğu maddi sıkıntılar ve dört yıl boyunca bir yetimler yurdunda barınması onun yaşama yaklaşımını derinden etkilemiş ve karanlıktaki otuz üç yazarımızın arasına sokmuştur.

Derlememizde Thomas Burkeu 1935 yılında yayımladığı *Night Pieces - Gece Parçaları* adlı öykü kitabından seçtiğimiz ve onun iç dünyasını çok güzel yansıtan kısa bir öyküsüyle anıyoruz.

## KARA AVLU

Onu kimse görmedi. O kış akşamının geç saatlerinde ırmak kıyısındaki avludan, sadece sessizlikle ve kör evlerin gözleriyle yaşayan koyu karanlık bir avludan sürünürcesine çıktı ve onu kimse görmedi, ince yapılıydı ve akar gibi hareket ediyordu. Ahenkli adımlarla yürüyordu. Bakışlara ağır bir palto, yumuşak bir şapka, bir de boyun atkısıyla sunuyordu kendini.

O akşam, Londra'nın her yanında koyu karanlık bir akşamdı,- yıldızsız ve yağmur yüklü. Ama doğu yakasının çoktan kararmış sokakları bir de ırmaktan yükselen sisle büsbütün karmaşıklaşmıştı. Sokak lambaları sisin içinde aydınlık benekler gibiydi. Vitrin ışıklarının lütfü önlerindeki kaldırımın sadece bir adımlık parçasına yetiyor ve küçük dükkanların fenerleri ışıktan bile sayılamayacak donuk pırıltılar yaratabiliyordu.

Gecikmiş müşteriler suda sürüklenen yüzler gibi girip çıkıyorlardı dükkanlara. Dar sokak her milletten yaratıklarla dopdoluydu,- ama dalga dalga yayılan sis perdelerinin arasında beyaz adamı Seylanlı’dan, sarı adamı zenciden, ya da dürüstü sinsiden ayırt etmek olanaksızdı. Hayaletimsi insan suretlerinden öte bir şey değildiler.

Avludan çıkagelen sıkı sıkı örtünmüş o gölge, Perrace, içlerinden biriydi.

Karanlık hiçbir yerde oradaki kadar koyu değildi. O denli yoğundu ki kendine özgü bir canı vardı sanki, insanın gözlerini tehdit ediyor ve yüzünü itiyordu. Sessizlik kulaklarda fısıltı gibiydi. Ahtapot kollarıyla soluğu kesen kara bir organizmaydı. Ama karanlığın bu denli yoğun olması Perrace ve emelleri için çok uygundu.

O, avludan çıkarken, ırmak bir sis düdüğünün feryadını iletti ve uzak sokak aralarından gri kargaların çığlıkları duyuldu. Bir gitarın nağmeleri işitile- biliyordu, bir gramofonun, çok açılmış bir radyonun. Dopdolu bir yaşam ve gözden uzak canlıların izleri dört bir yanından gelip geçiyordu. Ama yolunu tek başına adımlayan Perrace'ı ilgilendiren sadece ölümdü.

High Caddesi boyunca yürüdü. Love Lane'den yukarı yürüdü. Cable Caddesi ve Brook Caddesi boyunca yürüdü ve bir caddeden diğerine geçtikçe adımları hızlandı ve ona kaçmakta olan bir kişi havası verdi.

*Kaçıyordu da.* Tutuklanma korkusundan değil, ama koyu karanlığa gömülü, sağır ve sadece kör evlerin gözleriyle yaşayan bir avlunun korkusundan. Evler hiçbir şey görmemişlerdi,- panjurları açıkken bile göremezlerdi o karanlıkta,- yine de evlerin körlüğü yakalanmak korkusundan bile daha derin bir dehşete düşürmüştü onu. Evler ve çevreledikleri avlu karşısındaydı şimdi. "Görmüyoruz, ama *biliyoruz* ve bunu sana ödeteceğiz," der gibiydiler. Onları gözlerinden silkip atabilmek gayretiyle adımlarını gittikçe daha ve daha hızlı atmaya başladı. Stepney Kestirmesine saptı ve Commercial Caddesinin sisli ışıltı ve gürültüsüne çıkıncaya dek eski temposuna dönmeden uzun adımlarla, koşarcasına ilerledi.

Bir sonraki hareketinden emin olamadan durakladı orada. Ama zihni acilen harekete geçmesi gerektiğini söylüyordu: Oyalanmamak, orada görülmemeliydi. Hangi yoldan eve dönmesinin uygun olacağını tarttı, ama aklına o kadar çok sayıda yol geldi ki biri yüzünden diğerini tercih etmeyi beceremedi. Sonra, iki dakika kadar duraklamanın ardından, sisin içinde hantalca çıkagelen ve batı yönüne devam eden bir dizi otobüs bu sorunu onun adına çözüverdiler. Onların varlığı tutukluğunu ortadan kaldırdı,- ilk otobüse otomatik hareketlerle bindi ve üst kata çıktı. Derin bir nefes vererek oturdu.

Yaşam aniden açıklanamaz biçimde garip görünmeye başlamıştı. Hâlâ yaşıyordu: Burnuyla nefes alıyor, gözleriyle görüyordu. Ama o andaki varlığı ile birkaç saat önceki varlığı bir değildi. Bir otobüste oturuyordu: Diğerlerine benzeyen, ama zihnine yoğun ve hiç de otobüsü andırmayan bir öz gibi işleyen bir otobüste. O avlu, o karanlık ve o evler gibi, otobüs de canlıydı sanki. Koltukta oturan Perrace'tı... Perrace, ama hem kendisi hem de değil. Aynı saçlar, aynı gözler, aynı eller, aynı akışı bilinçli belleğin. Yine de ona tamamen yabancı olan bir Perrace.

Zihninin en dibinde silik bir duygu, belki de birazdan uyanacağına ve kendini Kingsland Caddesindeki evinde, rahat ve sıcak yatağında bulacağına dair silik bir umut yatıyordu. Zihninin yüzeyi ise bulamayacağını biliyordu.

Paltosuna baktı. Onun paltosuydu, onun oldukça sıradan paltosu. Satın aldığı günden beri gerçekten de hiç bakmamıştı ona. Şimdi ise onu gördü ve palto canlandı sanki. Öğle üzeri her zamanki kayıtsızlığıyla geçirmişti onu sırtına. Ama bütün bunlar düşünceler aklına girmeden önce olmuştu. O deneyimli bir paltoydu şimdi, dramatik bir paltoydu... Çünkü o avluda bulunmuştu. Meşhur bir palto bile olabilirdi.

Bu düşünce onu irkiltti ve midesinin bulandığını hissetti. Son iki saat içinde olup bitenleri bir kez daha anımsadı. İnatçı, ama insanlar tarafından yine de bir türlü kavranmayan gerçekliğin özelliklerini taşıyorlardı. O lanetlenmiş avlu yaratmıştı hepsini.

Avluyu anımsadı, karanlık odayı ve yaşlı adamın onu sorgulayan iki büklüm gölgesini. Bir de yaşlı adamın yerde hareketsiz ve nabızsız yatışını. Bir de pencereden kaçışı. Onun avluya ve avlunun da ona nasıl dadandıklarını anımsadı. Bazı şeyleri zihnine nasıl soktuğunu anımsadı. Zihninde nasıl yuvalandığını ve günahı ona nasıl sürekli olarak çağrıştırırken, bedelini hiç çağrıştırmadığını anımsadı. Avluya ve belirli bir eve defalarca nasıl baktığını ve o sersem, çelimsiz ihtiyarın istiflediği

bilinen yüzlerce banknotu, işsiz kalmış biri için öylesine çok şey ifade eden o banknotları, aklından nasıl geçirdiğini anımsadı. İşi içki başında planladığı o yeri -neydi adı?- anımsadı. Önce aklındaki bu fikri nasıl bir yana ittiğini -sırf varlığı bile onu ürpertmeye yetmişti- ve sonra nasıl kendi korkaklığıyla dalga geçtiğini ve cesaretini toparladığını anımsadı. O uzun akşam boyunca zihninde işin ne kadar açık ve seçik durduğunu anımsadı.

Planını eyleme döktüğü ana geldiğinde ise her şey bulanık ve hummalı bir hal alıyordu. Avludan dışarı çıkmak uykudan uyanmak gibi olmuştu. Eve girişini anımsamıyordu,- tek anımsayabildiği nelerin olup bittiğiydi. Hangi çekmeceyi ya da dolabı ya da kasayı açtığını anımsayamıyordu. Hatta odanın içindeki eşyaları bile anımsıyamıyordu. İçerisinin karanlık oluşu ve şekli hatırındaydı sadece. Ne parayı buluşunu ne de, eğer bulmuşsa bile, onunla ne yaptığını anımsayabiliyordu. Tek bildiği hiçbirini yanında getirmemiş olduğuydu. Pinti moruğun odaya girişini anımsamıyordu,- anımsadığı şey döşemeye yayılan o koyu renk lekeydi.

Zihnindeki en canlı iki an avluya girişi ve oradan çıkışıydı. Bir ya da iki kez sanki bunların hiç olmadığı duygusuna kapıldı,- ama belleğindeki donuk bir anı pırıltısı, bunun sadece acı içinde kıvranan bir dilek olduğunu söylüyordu ona. Acı çekiyordu ve bundan kurtulabilmek için umarsızca çırpınıyordu.

Beyninde dans eden cüce düşüncelerin üzerinde *CÎNAYET* sözcüğü asılıydı. Böyle bir sözcüğün Perrace adına yapışmış olması bile saçma, hatta deliceydi. Bu Perrace, birkaç dostunca, diğer tüm dostlardan biri olarak bilinirdi. Toplumun yoksul bir adama tanıdığı ve alışılagelmişin dışında hiçbir şeyi olmayan yaşam tarzından öte bir yaşam bilmeyen bir dost... Şimdi ise alışılagelmişin sınırlarını darmadağın etmiş ve sükununu tehlikenin ve dehşetin pençelerine bırakmıştı.

Bir daha uyuyamayacaktı güven içinde. Bir daha gezemeyecekti sokaklarda kaygısızca. Yaşam ve ölüm içinde bulunduğu komaya sızmışlardı artık ve o ana dek onların sadece gölgeleriyle yüzleşirken şimdi, karanlık bir avlunun aracılığıyla, gerçeklerle yüzleşmek zorundaydı. Ama yüzleşmeye hazır değildi. Eylemin havasına henüz girmeden harekete geçmişti. Hazırlıksızdı. Böyle yapmak istememişti. Ancak onu damgalayacaklar ve eğer ele geçirirlerse ondan cana yakın ve sıradan bir dost, Perrace değil de bir hayvanmış gibi bahsedeceklerdi. Sonra onu öldüreceklerdi.

Çoğumuz gibi, başkaları işleseler bile kendinin, Perrace'ın, hiçbir zaman cinayet işlemeyeceğinden hep emin olmuştu. Cinayet işleyen adamları gazetelerde okumuş, ama onları yaşadığı dünyanın sakinleri olarak değil de canavarlar, bir başka boyut ve bir başka biçimin uzak yaratıkları olarak görmüştü. Onlar otobüslere binen, bürolarda çalışan ve kimi zaman da işsiz kalan, kahvelerde oturan, kağıt oynayan ve cumartesi öğleden sonraları bahçeyle biraz ilgilenen adamlar değillerdi. Canilerdi onlar: apayrı bir tür.

Ama o gece o avluda kendisi de "ona ait olduğunu bildiği, ancak bir türlü tanıyamadığı ve onu tiksindiren böyle bir surette bulunmuştu. Perrace, o sıradan ve cana yakın dost, bir saat içinde Tussaud müzesinin bodrum katındaki ürkütücü salona yaraşan bir yaratığa dönüşüvermişti.

Çok saçmaydı. Sanki beşlik banknotlar basan sahte bir milyonerin öyküsü gibiydi. Ama beynindeki inatçı bir ses "Evet," diyordu, "ama doğru." Bilinçaltı haykırıyordu: "Doğru değil! Doğru değil! Yapmadım! Yapmadım!" İşleyen zihni ise "Yaptın! Yaptın!" diye bastırıyordu onu. "Yapmak istememiş olabilirsin, ama yaptın işte!"

Zihninde dönüp duran bu aykırı düşüncelerin altında kendi özvarlığından iğrenmeye ve kara avludan safra gibi koyu bir dehşet duymaya başlamıştı. Bu ona azap veriyordu. Zihninde dans ediyor ve zihni

de onu gözleriyle tenine yapışkan gölgeler halinde yansıtıyordu. Stepney, Aldgate ve kent boyunca yaptığı uzun yolculuk süresince nereye baksa sese sağır ve sadece kör evlerin gözleriyle yaşayan koyu karanlık bir avlu görüyordu. Bir adamı tahrik edecek, onu her türlü kötülüğü yapmaya sevk edecek ve sonra ona düşman kesilecek bir avlu.

Banka vardığında otobüsten indi ve Shoreditch'e kalkan son otobüsü yakaladı. Mantıklı hareket ettiğini ve mantıklı konuştuğunu biliyordu, ama yine biliyordu ki davranışları gerçek benliğinin son otomatik kıpırtılarıdır. Benliği, otuz yıldır tanıdığı benliği, şimdi uyuşmuş ve yarı şaşkın halde yatıyordu. Solarak ondan uzaklaşıyor, varlığı yeni ve yabancı bir benliği sahipleniyor gibiydi. Yeni benliğinden hiç hoşlanmamıştı ve eskisini teslim etmemek için mücadele verdi. Ama artık bu söz konusu bile edilemezdi. Yeni benliği onu inatla ele geçiriyordu... karanlıkla kopkoyu ve her türlü sese karşı sağır bir avludan sürünerek çıkan sinirli, öfkeli bir benlik. Tüm canilerin bu şekilde tutulup tutulmadıklarını merak etti. Mahkemelerde sergiledikleri tavırlarından bunun böyle olmadığını biliyordu. Cinayet onları zayıflatmaktan çok güçlendiriyora, daha duyarlı olmaktan çok yüreklerini iyice katılaştırıyora benziyordu.

Kingsland Sokağındaki odasında paltosunu çıkardı ve askılığa astı. Odanın diğer ucuna giderek döndü ve baktı. Paltosu da ona bakıyor gibiydi. Potinlerini çıkardı ve onlara baktı ve onlar da diğer potinlerden farklı göründüler. Her an kendiliklerinden yürümeye başlayacaklarmış gibi aptalca bir hisse kapıldı. Potinlerin görünümü, zaten allak bullak olan zihnini iyice karıştırmıştı. Onları yakalayıp bir dolaba tıkıştırdı. İzleyen yarım saat boyunca odayı bir aşağı bir yukarı adımladı. Zaman zaman gözlerini siliyordu elinin tersiyle. Kara bir avlunun görüntüsü retinasının bir yerine kazınmıştı. Onu görüp göremeyeceğini anlamak için aynanın karşısına gitti. Sonra yaptığı budalalığın farkına vardı ve mecalsizce güldükten sonra yine hissetti mide bulantısını.

Bulantının etkisiyle sürünürcesine ulaştı yatağına ve uyumayı hiç ummadıysa da, bir külçe gibi yıkılır yıkılmaz uykuya daldı. Ama uykusu boyunca kara bir avlunun taşları üzerinde uyuduğunu sandı.

Perrace olarak uyandı yine, çünkü eski benliğinin birkaç kırıntısı hâlâ yok olmamıştı,- ama birkaç saniye sonra, tamamen kendine geldiğinde, artık Perrace olmadığının ayırdına vardı. Bu açıklama önceki gece olup bitenlerden çok daha önemliydi. Dünyadaydı, ama ondan duvarlarla soyutlanmıştı. Dünyayı sadece avlusunun gölgeleri arasından görebiliyordu.

Hareket ederek avluyu öteye omuzlamaya çabaladı. Ayağa kalktı ve egzersiz yaptı. Başını ve boynunu soğuk suya batırdı. Sert bir havluyla tüm vücudunu ovaladı. Ev sahibesinin hazırlamış olduğu kahvaltıyı yiyemeyecek kadar rahatsız hissediyordu kendini, ama iki fincan çay içerek ekmeğin ucundan biraz kemirdi. Saat onda dışarı çıktı ve sokakların onu götürdüğü yönde rastgele yürümeye başladı.

Yoksul semtlerin sokaklarında gün boyu aylak aylak dolaştı. Oxford Caddesi'nden St. John Korusuna, oradan Camden Town'a, Finsbury Parkına, Highgate'e, Islingtona, Euston Caddesine, Charing Kavşağına, Waterloo Cadddesi'ne, Kennington a, Cambervely e, Peckham a gitti.

Birkaç saat boyunca bu rahat yürüyüşle dolaştıktan sonra zihni açıldı ve şeyler yerli yerine oturmaya başladı. Gün ışığı eski benliğine ve düne kadar her gün hissettiği o bildik özgüven duygusuna kısmen kavuşmasını sağlamıştı. Olup biteni ve kendi korkusunu çok abartmış olduğunu düşünmeye başladı. Öğleden sonra güneşinin altında kara avlu hem zaman hem de kavram olarak çok uzaklardaymış gibi geliyordu. Ne sabah ne de akşam gazetelerinde o avluyla ilgili bir satır vardı. Diğer olayların da silinip gitmeleri gibi bunun da birkaç güne kadar zihninden tamamen yok olacağı kuşkusuzdu. Bir aya kalmadan o avluyla ilgili herhangi bir şeyi anımsayabilmek için çaba sarf etmesi gerekecekti. Sırrın ortaya çıkması belki haftalar alırdı ve bununla kendisi arasında bir bağ

kurmalarına neden olacak hiçbir şey yoktu. Bir anlık muziplikle aslında bunun ilk suçu olduğunu geçirdi aklından.

Ama gece kentin üzerine çöktüğünde avlunun zihnine daha yeni yeni işlemeye başlamakta olduğunu anladı. Akşam alacasının inmekte olduğunun ayırdına varmamıştı ve Peckham'da, Rye Sokağı boyunca yürüyordu ki dehşet omuzlarına çöküverdi. Hayaletleri cisimleşmişlerdi.

Yürüdüğü yerin Rye Sokağı olduğundan emindi. Köşe başında sokak levhasını görmüştü. Ancak, pırıl pırıl bir mağaza vitrininden başını çevirdiğinde, artık Rye Sokağı'nda olmadığını anladı. Mağazalar ve ışıklar ortadan kaybolmuştu. O karanlık avludaydı.

Karanlığı suratında hissediyordu, ısrarlı sessizliğini işitebiliyordu, evlerinin kör gözlerini görebiliyordu. Boğazına kuru bir şey tıkandı. Oradan kaçabilmek için panik içinde döndü. Avlu boyunca giriş sokağından aşağı çılgın gibi koştu. Koşarken çevresinden yükselen seslerin ve bağırışmaların farkındaydı. Bulanık yüzler gördü ve fren gıcırtıları duydu. Ama bütün bunlar kara avlu gerçeğinin önünden geçen düşsel görüntüler gibiydi ve onlara dikkat bile etmedi. Vücudundaki her sinir hücresi bir an önce avludan çıkabilmek üzerine odaklanmıştı.

Ama oradan çıkamayacaktı. Onun tutsağıydı. Oradan kurtulduğunu sanmıştı, ama yolun karşısına geçip ilk köşeyi döndüğünde yine içerisinde olduğunu görmüştü. İşte apaçık oradaydı, Peckham'da... koyu karanlığa batmış bir ırmak kenarı avlusunda. Bu kez dövüşürcesine çıktı dışarı ve avlunun ağzında soluk soluğa durdu. Gerçek insanlar Rye Caddesi boyunca gölgeler gibi geçiyorlardı önünden ve perimsi bir ses kulaklarına çalındı: "Akşam erkenden nasıl bu hale geldin, ahbap? Şipşak işti, ha?"

Her ne kadar neden bahsettiklerini bir süre çıkaramasa da, bir vadideki yankılar gibi zayıf bu sözcükler, ona bir şeyleri ima ediyordu. Sonra zihnine berraklık geldi: Bir içki! Ona gereken bir bardak içkiydi. Gün

boyu ne yemiş ne de içmişti. Bir içki onu içine düştüğü dehşetten kurtarırdı. Ama içki fikri kalabalık, gürültülü bir meyhaneyi de beraberinde getirmişti ve şu anda kalabalık, gürültülü bir meyhaneyle yüzleşecek durumda değildi. Şöyle sokak arasında, sessiz bir yeri bu civarda nerede bulabileceğini merak etti.

Kibar yüzlü ufak tefek bir adam avlu girişinden geçiyordu. Onu durdurdu. "Eee... affedersiniz, yakında sessiz, küçük bir meyhane olup olmadığını söyleyebilir misiniz bana? Saygıdeğer bir kişinin gidebileceği küçük bir yer?" Kibar yüzlü adam ona baktı. "Evet. Ama saygıdeğer bir kişi dilediği yere gidebilir, öyle değil mi? Yine de, eğer sessiz bir yer arıyorsanız, şuradan yukarı doğru yürüyün ve solunuzdaki ilk yere girin."

Kibar yüzlü adama teşekkür etti ve loş sokaktan yukarı doğru hızlı hızlı yürüdü. Sola ilk dönüşte dışarı doğru uzanan sokak levhasını gördü: "Çapa ve Umut". Bunu bir uğursuzluk belirtisi saydı. İlk köşe başına vardığında bir bardak içkinin yatıştırıcı etkisini hayal ederek sola döndü ve kendini koyu bir karanlığa batmış ve sağır bir avluda buldu.

Kibar yüzlü adama lanetler okuyarak ve hıçkırarak attı kendini dışarı. Uzun adımlarla koşmaya başladı. Parmaklarıyla gözlerine bastırdı ve yüzünü ovaladı. Otomatik mırıltılar dökülüyordu dudaklarından. “Lanet... lanet... lanet..." ve daha birçok sözcük.

Mavi ışıkla aydınlatılmış bir caddede, soluğu kesilerek durmak zorunda kaldı. Çevresine bakındığında caddenin bir cadde ve lambalarının da birer lamba olduklarını gördü. Şapkasını çıkardı ve başını sıvazladı. Sinirler, dedi kendi kendine. Sinirler, sadece sinirler. Hepsi bu. Avlu orada değildi. Orada olamazdı. Sinirleri bozulmuştu. Sadece hayal ediyordu. Sadece *gördüğünü* sanıyordu. Eh, görmeyecekti o halde. Zaten orada değildi ki. Zaten yoktu ki. Sadece sinirlerdi. Sinirler. Sinirler.

Ama bu keşifle birlikte ikinci bir düşmanın daha varlığını kabul ettiğini anlamıştı. Bir kelime sarf etmişti ve o kelime, bir kez sarf edildikten sonra, avlunun hayaletini bile saf dışı bırakacak kadar şiddetle zonklamaya başlamıştı beyninde. Ayaklarıyla birlikte yürüyor, nabzıyla birlikte atıyor, gözlerinin önünde dalgalanıyordu. Sinirler... Sinirler... Sinirler... Sinirler... O kelimenin biçimi bile, karşısında tek tek harfleriyle dizilirken, örümceğimsi ve dehşet vericiydi. Okunuşu tımarhaneden yükselen bir çığlığa dönüştü. Sinirler... Sinirler... Sinirler... Ya da ölmekte olan bir ihtiyarın son nefesine. Sinirler... Sinirler... Sinirler... Öğğ... Öğğ... Öğğ...

"Sen en iyisi eve dön," dedi kendi kendine. "Sen en iyisi eve dön. En iyi yer orası."

Eve döndü. Her nasıl yaptıysa yolunu bulup Kingsland Sokağı’na gidebildi. Birbiri ardınca yürüyerek ve otobüslerle geçti kara avlulardan. Avlulardan birindeki bir dükkandan çeyrek galonluk esmer bira aldı. Sonunda kara bir avludaki odasına erişti ve odası da kara bir avluydu sanki.

O avluda yatağının kenarına oturdu ve "Of... Of..." dedi ve "Aman tanrım... Aman tanrım..." Bir bardak bira doldurdu ve içti. Bira onu yatıştırdı ve birkaç dakikaya kalmadan oda yine eski odasının çizgilerini almaya başlamıştı. Bir bardak daha bitirdi ve cansız ellerini dizlerinin üzerine koyup oturdu. "Deliriyor olmalıyım. Deliriyor olmalıyım. Ah, keşke bir..." Bir bardak daha içti ve günün yorgunluğunun üzerine eklenen bira çok geçmeden uyuklatmaya başladı onu. Bira uykusunu getirirken avluyu da alıp götürmüştü. Yatağın kenarında otururken avlu gözlerinden ve zihninden silinip gitti ve görebildiği her şey her zamanki tanıdık odasına dönüştü.

Ama o uykuyla beraber geri döndü. Tüm ayrıntılarıyla birlikte geri döndü. Avlunun kendisi, panjurlu ev, karanlık oda, iki büklüm yaşlı adam. Bu görüntüler bilincinde salınıp döndüler. Şekildiler. Renktiler. Sestiler. Kokuydular. Şekil değiştirdiler, nitelik değiştirdiler, katıyken buhara

dönüştüler. Ama her zaman, tarzları ve biçimleri ne olursa olsun, beyninde uyandırdıkları imgeler kara avluydu, panjurlu evdi, karanlık odaydı, iki büklüm yaşlı adamdı. Onlarla henüz işi bitmişe benzemiyordu. Sanki onu davet ediyorlardı. Kimi zaman tutumları zihnine dostça ve yüreklendiririrmişçesine işliyordu. Ondan bekledikleri bir şey var gibiydi. Ama uyandığında bir inilti, bir soluk ve boğulma hissiyle uyandı.

Gün dünü yineledi. Zayıf kış güneşi altında kendini güvende hissetti ama gece bir kez çöktüğünde avlu ona yine yapıştı ve çepeçevre sardı. Londra bir büyük kara avluydu. Daha ötede pırıltılı tramvay ve otobüsleri, ışık içindeki vitrinleri ve donuk ya da canlı yüzlerle dolu caddeleri görebiliyordu. Ama onların hiçbirine uzanamıyordu. Dışarı çıkamıyordu. Sadece döne döne avluyu adımlıyor, inliyordu.

Akşamın geç saatlerinde aklına bir fikir geldi. "Bir doktora görün." Ebedi karanlık avlunun içinde bir yerlerde, birkaç adım geride, pirinç bir levha çarpmıştı gözüne. Biraz zorlukla onu yine buldu ve on beş dakika sonra insana huzur veren bir muayene odasında oturuyordu. Odanın havası, mobilyalar, parlak ateş, köşeleri kıvrılmış sayfalarıyla eski gazete nüshaları, ona bir aşinalık duygusu aşıladı. İşte sıcaklık ve huzur vardı burada,- saçma olan hiçbir şey burada barınamazdı. Burası, dolaşıp duran kara avlunun sızamayacağı bir sağduyu ve mantık sığınağıydı.

Doktor içeri girdiğinde kendini adamakıllı toparlamış ve sakinleşmişti. Sahte bir isim ve adresi sanki doğruymuşçasına verdi kolayca ve şikayetlerini anlatmaya başladı.

"Sinirler hakkında bir şeyler biliyor musunuz, doktor?"

"Bilebildiğimiz kadarının büyük kısmını. Sorun nedir?"

"Ruhlar."

"Hımmm. Anlıyorum. Peşinizdeler, ha?"

"Ah, hayır. Hayır. Öyle değil. Ama... nereye gitsem karanlık bir avlu görüyorum. Karanlık bir avlu. Beni sanki çepeçevre sarıyor. Regent Caddesi bile karanlık bir avluya dönüşüyor. Kapkara."

"Evet. Eh, Londra'da bir yığın karanlık avlu vardır. Eğer çok geziyorsanız sık sık *göreceksiniz* demektir. Regent Caddesine açılan bir iki tanesini biliyorum."

"Evet, ama... O her yerde. Evimde bile. Burada rahat hissetsem de kendimi. İki gündür ondan kurtulabildiğim tek yer burası. Galiba bana burada ulaşamıyor. Belki de güçlü insanların bulunduğu yerlere sızamıyordur. Acaba bana bir miktar..." Sesi kesildi. Gözleri doktorun arkasına dikilmişti. "Ah, tanrım! Bakın! Orada... Orada!"

Eliyle doktorun arkasındaki bir yeri işaret ederek koltuğundan yan yanya doğrulmuştu. "Pencere. Pencerenin dışında görebiliyorum onu." Doktor pencereye doğru bakmadı. Gözleri hastanın üzerindeydi. "Görmekte olduğunuz nedir?"

"Orada... Pencerenin dışında... Kara avlu! Tamamen karanlık. Bir de küçük evler."

"Evet, evet. Tabii. Biliyorum."

"Ne demek evet, evet? Kendiniz bakın. Şu pencereden dışarı bakın. Orada gerçekten ne olduğunu söyleyin bana."

"Karanlık bir avlu. Küçük evleriyle."

"Siz... Siz... Benimle oyun mu oynuyorsunuz? Dalga mı geçiyorsunuz? Ya da..."

'Tabii ki hayır, beyefendi. Eğer o pencereden dışarı bakarsam küçük evlerle çevrelenmiş karanlık bir avlu görürüm. Aynı siz ve de herkes gibi. Burada çalıştığım süre içinde her akşam gördüm onları... tam on iki yıldır."

"Yani, o orada mı?"

"Tabii ki orada... Ama haydi... Lütfen oturun. Gevşeyin biraz. Şu yaşlı refleksleri bir kontrol edelim."

On dakikalık bir muayene oldu. Doktor masasının başına geçti ve bazı notlar aldı. Hastasına döndü. "Size gereken tek şey hava değişimidir. Tam bir istirahat ve hava değişimi. Bir sinir krizinin eşiğindesiniz. Ama istirahat ve hava değişiminden bir yarar beklemeden önce bu saplantıyı zihninizden atmanız gerekiyor. Karanlık bir avlu bilincinize yerleşmiş. Karanlık bir avluda tatsız bir olay yaşamış olsanız gerek. Yani, yapılacak en doğru şey o avluya geri dönmek ve..."

*"Geri dönmek mil"*

"Evet. O kadar korkmuş görünmeyin, beyefendi. En temiz yolu budur. O benzer avluya ve küçük evlere geri dönün. Gece vakti. Orada ne varsa yüzleşin. Her şeyi aynı noktada bir daha ve silbaştan yaşayın. Ona meydan okuyun."

"Ne istediğinizin farkında değilsiniz."

"Evet, farkındayım. Zorlu bir gayret sarf etmenizi istiyorum. Tek yolu bu. Sinirler öfkeli köpeklere benzer. Kaçarsanız peşinize takılırlar. Karşı durursanız sinerler. O yere geri dönmek zorundasınız. Gece, hatırlatırım ki. Yüzleşin. Yüzleşir ve orada her ne olduysa yine yaşarsanız, ikinci deneyiminizin ilkini sildiğini göreceksiniz. Ruhsal bir ilaçtır bu."

"Yapabileceğimi sanmıyorum. Anlamıyorsunuz. Siz yapa..."

"Siz yapabilirsiniz. Eğer kendi başınıza yaparsanız, başarabilirsiniz. Her- neyse, bir deneyin. Gidebildiğiniz kadar gidin. Başka bir şey önermiyorum. Sizi bu şeyden ben kurtaramam. Bunu ancak siz yapabilirsiniz. Sinir rahatsızlıkları ancak hastanın kendisi tarafından tedavi edilebilir. Doktor onları tedavi etmez."

* * *

Beş gece daha yaşadı bu dehşeti. Yaşamının uyuyup uyanan orkestrası içinde başıboş kalmış bir tema gibiydi. Bir vakitler hafif bir temposu ve sade bir ezgisi olan yaşam, kara bir avlu üzerine bestelenmiş bir füge dönüşmüştü. Görüldüğü kadarıyla durdurulması da söz konusu değildi. Yapacağı hiçbir şey onu silip atamazdı. Belleğinin çağrıştırdığı başka hiçbir şey yoktu. Onu taşıyor, kucaklıyor ve kucağında hoplatıyordu,- ta ki geceyarısı karanlık bir avluya dönüşünceye dek.

Ancak tüm benliği bir "Ne yapabilirim? Ne yapabilirim?" çığlığına dönüştüğünde yapılacak tek şeyi görebildi. Çok riskliydi, kuşkusuz, ama en azından *bundan* kaçıp kurtulmasını sağlayacaktı. Bununla birlikte artık daha fazla yaşamasının mümkün olmadığını hissediyordu. Durum buysa eğer, demek ki ölüm tek kurtuluş yolu olacaktı. Bu yolu seçmeliydi, ama ırmak ya da havagazı vasıtasıyla değil. O yollar kesin ve belirliydi. Doktorun önerdiği yöntemin de felaketle sonuçlanacağı neredeyse aynı ölçüde mutlaktı, ama tercih etmesini sağlayan da o neredeyse' sözcüğü oldu.

Eğer polis onu bekliyorsa, o sahte inancı izlemesini ve beceriksiz bir amatör gibi olay yerine dönmesini bekliyorsa... Eh, işlere bu şekilde son vermek, ne denli korkunç olursa olsun, o anki dehşetinden daha korkunç olamazdı. Mümkündü de... onu bekliyor olabilirlerdi. Sabah ve akşam gazetelerini her gün inceden inceye gözden geçirmişti, ama ırmak kenarındaki bir avluda ortaya çıkarılmış bir bulgudan bir satırla dahi söz edildiğine rastlamamıştı. Hiçbir şey bilinmiyor olabilirdi. Doktorun tavsiyeleri sadece mantıklı değil aynı zamanda güvenli de olabilirdi. Bu bir tek gizli ziyaret onu omuzlarına binen yükten kurtarabilirdi. Ayrıca sadece yükünden ve yasal cezadan kurtulmakla kalmaz, yanına almayı unuttuğu parayı bile ele geçirebilirdi. Farzet ki denedi..?

Bu düşüncelerle birlikte iradesine kararlılık geldi. Morali yükseldi. Sinirleri gevşedi. Deneyecekti ve o gece gidecekti. Hayırlı bir gece olacağa

benziyordu -olayın tam bir hafta ertesi- ve en azından bir çeşit eylem yapılacak ve sonuç alınacaktı.

Böylece o gece saat onda gitti. Kingsland Caddesinde hava açıktı, ama ırmak kenarı yine sislenmişti ve caddeleri yine ağır bir palto, yumuşak bir şapka ve bir boyun atkısı halinde geçti. Onu nelerin bekleyebileceğinin hiç umurunda bile olmadığını fark etti ve her zamanki rahat temposuyla yürüdü. Kendini çok zinde hissediyordu... Kendinden emin ve güçlüydü ve çıkmaz sokağın açıldığı küçük caddeye ulaştığında kaygısızca ilerlemeyi sürdürdü. Çıkmaz sokağın köşesini hızla döndü ve bir kez daha koyu bir karanlığa batmış, sese sağır ve sadece kör evlerin gözleriyle yaşayan avluya girdi.

Birkaç saniye kıpırdamadan durdu. Ama onu heyecanlandıracak hiçbir şey görmedi, hiçbir şey duymadı ve hızlı, sessiz adımlarla köşedeki eve doğru yöneldi.

Orada bekledi. Avluyu süzdü... meydan okudu. Avlu hiçbir şey vurmuyordu dışa. Onu tehdit etmedi. Onu korkutmadı. Bir avluydu sadece, diğer tüm avlular gibi. Bir kez oraya vardığına göre, avlu da ona hazır göründü. Nasıl olup da bu denli aptalca davrandığını ve omuzlarına bu kadar yükü bindirmesine izin verdiğine yandı. Geçen hafta pek kendinde değildi herhalde.

Yine küçük eve doğru döndü. Evet, işte bu noktada durmuştu, tam bu panjurun önünde, bodrum penceresiyle dik açı yapan bu ızgaranın üzerinde. Izgaraya eğildi ve kulak kabarttı. Belirgin bir ses duyulmuyordu... sadece sessizliğin fısıltısı. Izgarayı yokladı ve geçen hafta bıraktığı gibi gevşek buldu. Kolaylıkla kalkacaktı yuvasından. Onu kaldırdı ve bunu yaparken zihninde şimşek gibi bir anı çaktı.

Elinde ızgarayla doğruldu ve bir hafta önce de aynı böyle durmuş olduğunu anımsadı. Aynı... aynı ruh hali, ızgarayı destekleyen aynı parmağı

sol elinin, sağ kolun pencereye doğru aynı hareketi, aynı...

Sonra kendini harekete geçmiş halde buldu. Kendini bu eylem için yönlendirmemişti, ama *eylemdeydi* işte. Izgaranın altına inmiş, pencerenin önündeki minik boşlukta çömelmişti. Bıçağı pencerenin sürgüsünü kurcalıyordu. Sürgü geri kaydı. Hassas parmaklarla pencereyi indirdi ve dört saniye geçmeden evin içindeydi.

El fenerini açtı ve sağa sola oynayan ışık ona pis ve dağınık bir mutfağı sergiledi. Ama zihnindeki anı şimşeği bu noktada bulandı ve soldu. Bu mutfağı anımsamıyordu. El fenerini hareket ettirdi ve bir kapıyla merdivenler gördü. Merdiveni de anımsamıyordu,- ama anımsamaya çalışırken bile kendini basamakları teker teker çıkarken buldu. Yukarıya ulaştı ve ön kapıya doğru giden bir koridor ve koridora açılan iki kapıyla bir merdiven daha gördü. Bu da garip gelmişti ona, ama kendini o merdiveni de tırmanır, usul usul yukarı çıkarken buldu ve iki kapı daha bulunan başka ve daha küçük bir koridora ulaştı. Kapılardan birinin kulpunu zorladığını ve kilidini bir maymuncukla kurcaladığını fark etti. Sonra kapı açılmıştı ve o içerideydi.

El feneriyle taradı odayı ve bir sandık, bir yazı masası ve bakır bir kutu gördü. Önce sandığın yanına gitti, kilidini zorlayıp açtı ve içindekileri karıştırdı. Her türlü düşünceden ve her türlü duygudan arınmıştı,- geçen haftayı yinelemekte olduğuna dair tüm anılardan arınmıştı,- ölü, yaşlı adamla ilgili her türlü tedirginlikten arınmıştı. Sırf eylemden oluşmuş bir organizmaydı artık. Sandığın dibinde eli hışırdayan bir pakete dokundu. Dışarı çıkardı ve el fenerinin ışığı ona paketin ne olduğunu gösterdi. Paketi cebine soktu ve yine sandığın içine dalıp bir tane ve bir tane daha buldu. Cep dolusu banknotlar.

Sandık üç paket daha verdi. Bitirdiğini hissettiğinde yazı masasına yöneldi. Maymuncuğun bir iki kez dönüşüyle kilit açıldı ve ellerini

çekmecelere daldırdı. Elleri daha ve daha fazlasını buldu ve ceplerini tıka basa doldurdu.

Yazı masasından bakır kutuya dönmek üzereydi ki bir ses duydu. Güç bela işitilebilen bir ses,- yaşayan bir yaratığın varlığıyla havada oluşan titreşimler sadece. El fenerini yere çevirdi ve el yordamıyla şöminenin yanına ulaştı. Eli demir bir ateş köseğisi buldu. Parmakları demiri kavrarken hızla hareket etti ve kolunu uzatarak el fenerinin ışığını kapıya yöneltti.

Işık, kapının hemen içerisinde, yaşlı bir adamın iki büklüm şeklini aydınlattı.

Bu manzara karşısında ne yapması gerektiğini iyi biliyordu. Daha önce hazır olmadığı, ama şu anda kendini tamamen hazır hissettiği bir şeyi...

Yaşlı adam diliyle gıdaklar gibi bir ses çıkardıktan sonra ayaklarını sürüyerek ona doğru üç adım attı. Perrace bir adım ilerleyerek adamla yüz yüze geldi. Ardında tuttuğu demir köseği eğik başın üzerine indi... bir kez, iki kez... yaşlı adam düştü... üç, dört.

Köseğiyi yere attı ve bir adım geri çekildi. Uzun bir soluk verdi ve soluğuyla birlikte korkunun omuzlarındaki bütün yükü de boşalmış oldu. O anda vücudundaki bazı cisimsiz çarklar kendilerini ayarladılar ve yine kendisi olan ama çok daha güçlü bir Perrace yarattılar. İçinden yükselen coşkunun farkındaydı. Artık hiçbir avlu onun için hiçbir dehşeti barındıramazdı. Hayaletlerinin üzerine yürümüş ve onları cisme dönüşmeye zorlamıştı. Zihninde yuvalanan o düşünceyi öldürmüştü, tıpkı yaşlı adamı öldürdüğü gibi. Artık o ölü bir gerçekti.

İşin eksiksiz bitirildiğinden emin olmak için el fenerinin ışığını yaşlı adamın üzerine düşürdü,- sonra feneri kapattı, paltosunu ilikledi ve merdivenlerden aşağı usul usul indi.

Bodrum penceresinden dışarı karanlıkla kopkoyu ve sadece kör evlerin gözleriyle yaşayan bir avluya çıktı. Bu kez avlu ona hiçbir şey fısıldamadı. Avluda olduğunu bile hemen hemen hiç fark etmedi. Orası kafasını karıştıran bir sorunu açıklığa kavuşturduğu yerdi sadece. Avludan önce çıkmaz sokağa ve böylece sisli arka sokaklara doğru yürüdü ve sonunda zinde bir şekil olarak Fenchurch Caddesinde belirinceye dek diğer dar caddelere karışıp gitti. Geç bir Tilbury treninden dağılan kalabalığa karışarak oraya vardığında, Soho'ya kadar bir taksi tuttu ve oradan bir başka taksiyle Euston'a gitti. Eustondan Dalston'a giden bir otobüse atladı ve oradan da evine dek yürüdü.

Odasında giysilerini dikkatle gözden geçirdi ve şanslı olduğunu gördü. Paralarını bir bavul ve iki kutuya istifledi ve ıslıkla hafif bir melodi tutturdu. Yattı ve haftalardır uyuduğundan çok daha huzurlu bir uykuya daldı.

Ev sahibesi önemli görünen iki beyefendinin onu istediklerini söylemek üzere uyandırdığında sabah saat ona kadar uyumuştu.

*Çeviren.- Sönmez Güven*

## SEABURY QUINN

1889- 1969

Seabury Quinn'in hayalet öyküleri, yaklaşık çeyrek yüzyıl boyunca, *Weird Tales* okurlarının en sevdikleri arasında, ön saflarda gelmiş ve derginin yayımlanmış 279 sayısının 165'inde yer almıştır.

Washington'da doğan yazar aynı kentin Hukuk Fakültesinden mezun olmuştur.

Birinci Dünya Savaşında aktif görev aldıktan sonra Cenaze Levazımatçıları Odasının dergilerinde genel yayın yönetmenliği yapmış, cenaze hukuku ve biliminde uzmanlaşmıştır.

En çok tanınan kahramanı şık ve ele avuca sığmaz doğaüstü güçler dedektifi Jules de Grandin'dir ve Quinn'in yapıtlarının önemli bir kısmında yer alır. Bu kahramanının en güzel serüvenlerini *The Phantom Fighter — Hayalet Avcısı* adlı derlemesinde toplamıştır. Diğer öykülerinin en güzel örnekleri ise *Is Devil a Gentleman? — Şeytan Bir Beyefendi midir?* adlı yapıtında yer alır.

Derlememizde Seabury Quinn, biri meşhur dedektifi Jules de Grandine ait oldukça aykırı bir serüven olmak üzere, iki hayalet öyküsüyle temsil ediliyor.

## WARBURG TANTAVUL’UN ŞAKASI

Warburg Tantavul ölüyordu. Büyük kızaklı karyolasında yastıklarla desteklenmiş halde yatıyor ve ölüm fikrini eğlendirici buluyormuşçasına belli belirsiz gülümsüyordu.

Göreceli olarak daha sağlıklı olduğu zamanlarda bile pek çekici bir adam sayılmamıştı. Şimdi, hastalıktan tükenmiş haldeyken ve kırışık suratındaki kendini beğenmiş ifadeyle kelimenin tam anlamıyla çirkindi. Doğanın ona bahşettiği gözleri küçük, gömük ve acımasızdı. Kendi düşüncelerinin yıllar boyunca biçimlendirdiği geniş ağzını çevreleyen dudakları ince, neredeyse renksiz ve istirahat halindeyken dahi küçük ve tuhaf biçimde düzenli dişlerinin üzerine sıkıca gerilmiş gibiydi. Şimdi sırıtırken gözden ırak bir ateşin hafifçe parıldayan yansıması gibi bir ışık titreşti sarımsı gözlerinde ve bir dizi sert ve beyaz diş sanki bir kahkahanın kaçmasına engel olmak istercesine alt dudağının üzerinde belirdi.

Küçümseyici, alaycı sırıtışını genç adama yönelterek "Hâlâ Arabella’yla evlenmeye kararlı mısın?" diye sordu oğluna.

"Evet, baba, ama..."

"Aması yok, evlat," ...kahkaha ağzından kaçmıştı bu kez, alçak ve bastırılmış, ama yine de cam gibi sert... "aması yok,- karşı olduğumu sana söylemiştim ve eğer o kızla evlenirsen ömrünün sonuna dek pişman olacaksın, ama..." Durakladı, soluğu pörsümüş boğazında hışırdadı. "... ama git ve evlen onunla, eğer gönlünden böyle geçiyorsa. Ben diyeceğimi dedim ve seni uyardım... Heh, evlat, zavallı yaşlı babam beni uyarmamıştı deme sakın!”

Üst üste yığılmış yastıklarına yaslandı bir an için ve sanki uçup gitmekte olan yaşam soluğunu geri almak istiyormuşçasına sarsılarak nefes

aldı. Sonra aniden "Çık dışarı." diye emretti. "Çık dışarı ve orada kal, seni zavallı şaşkın,- ama söylediklerimi de sakın unutma."

Genç Tantavul yatağa doğru bir adım atarak "Baba." diye başladı söze, ama yaşlı adamın kahverengimsi gözlerindeki öfkenin yoğunluğu karşısında yarı yolda donakaldı.

"Çık... dışarı... dedim," diye homurdandı baba, sonra, kapı oğlunun ardından yavaşça kapanırken, ekledi: "hemşire... şu... fotoğrafı... bana... ver." Yavaş yavaş soluk alıp veriyordu şimdi, sığ ve zor hıçkırıklarla, ama kurumuş parmakları emreder tarzda kıvrılarak bir kadının yatak odası penceresinin cumbasındaki küçük masanın üzerinde duran gümüş çerçeveli fotoğrafına doğru uzandı.

Portreyi sanki nadide bir andaçmışçasına kavradı ve bir dakika boyunca bakışlarının üzerinde gezinmesine izin verdi. "Lucy." diye fısıldadı boğuk bir sesle ve dudaklarından dökülen sözcükler kısık ve anlaşılmazdı. "Lucy, tüm söylediklerime rağmen evlenecekler. Evlenecekler, Lucy, duyuyor musun?" Resmin gümüş çerçevesini sımsıkı tutar ve yüzünün hizasına kaldırırken sesi giderek tizleşmişti. "Evlenecekler, Lucy sevgilim ve bir..."

Ansızın, artık içine hava üflenmeyen bir düdüğün sesinin kesilmesi gibi yaşlı Tantavul'un feryadı da dinmişti. Hâlâ sıkı sıkı tuttuğu resim püsküllü yatak örtüsünün üzerine düştü, yaşlı adamın zayıf çenesi gevşedi ve donuklaşan gözlerinde alaycı gülümseyişinin gölgesi hâlâ dolaşırken yastıklarına doğru yıkıldı.

Görgü kuralları hemşirenin böyle zamanlarda hekimin onayını beklemesini gerektirirdi. Böylece, ben yaşlı adamın nabzını kontrol edip başımı sallayıncaya dek, Bayan Williamson mesleki kurallara uygun biçimde yatağın başucunda bekledi; sonra yılların deneyimiyle görevini yerine getirerek Martin'in Cenaze İşleri şirketinden temsilci geldiğinde

hazır olabilmesi için cesedin el ve ayak bilekleriyle çenesini bağlamaya başladı.

* * *

Dostum de Grandinin canı sıkılmıştı. Yumruklarını kalçasına dayayışı, siyah ipekli kumaştan kimonosunu bir yas giysisi gibi bedenine dolayışı, şikayetçiliğini tartışmaya mahal bırakmayacak biçimde dile getirmekteydi. Öylesine kısacık on beş dakikaya kadar tiyatroya gitmek üzere çıkmak zorundaydı ve çiçekçi olacak şu domuz oğlu domuz gardenyalarını hâlâ teslim etmemişti. Yakasına taptaze bir gardenya takmadan hiçbir yere gidemeyeceği bir gerçek değil miydi? Ama kuşkusuz! Şu *sale cbameau* niçin oyalanıyordu ki? Şu adı lazım değil çiçeği gecenin şu ağza alınmaz dakikasına kadar niçin hâlâ teslim etmemişti? O Jules de Grandin'di, o,- kendine çiçekçi diyen hiçbir keçi türü tarafından taciz edilemezdi. Ama hayır. Bu olamazdı, olmamalıydı. Olmamalıydı, albızlar alası! Hele bir...

Nora McGinnis çalışma odasının kapısından uzanarak "Affınıza sığınırım, beyefendi," diye araya girdi. “Bay ve Bayan Tantavul sizi görmek istiyorlar ve..."

"Sav gitsinler, *ma charmtuse.* Kendilerini denize atmalarını rica ediver... *Grand Dieu,"* ...söylevini kısa kesti... *"les enfants dans le bois!"*

Gerçekten de, Nora'nın peşi sıra çalışma odasının kapısında beliren ikilinin Ormandaki Çocukları anımsatan bir halleri vardı. Dennis Tantavul onu anımsadığımdan da genç ve çocuksu görünüyordu ve yanındaki kız ise o denli çocuksuydu ki ona karşı derhal içgüdüsel bir acıma hissi duymaya başlamıştım. Onların da korkmuş oldukları apaçıktı, çünkü bir mezarlığın yanından geçen ürkmüş iki çocuk gibi el ele tutuşmuşlardı ve gözlerinden röntgen ve laboratuvar bulguları bir kanser öntanısını doğruladığında sık sık karşılaştığım o hastalıklı dehşeti okuyabiliyordum.

"Mösyö, Matmazel!" Ufak tefek Fransız kimonosunu ve vakarını kolunun tek bir hareketiyle toparladıktan sonra ökçelerini vurarak kalçasının üzerinde sertçe eğildi. "Yakışıksız sözlerim için affınıza sığınırım. Korkunç ve felaket misali bir talihsizliğe uğramış olmasaydım, kendimi bu şekilde kaybetmezdim..."

Kızın gülümsemesi özürler dizisini yarıyolda kesiverdi. "Anlıyoruz," diye temin etti kız. "Biz de eziyete uğradık ve Dr. Trowbridge'e..."

"Ah, öyleyse çekilmem için izin var demektir," Yine eğildi ve topuklarının üzerinde döndü, ama onu geri çağırdım.

"Belki bize yardımcı olabilirsin," dedim ziyaretçileri tanıtırken.

Kız parmaklarını dudaklarına götürdü ve "O şeref tamamen bana ait, Matmazel," dedi. "Siz ve kardeşiniz Mösyö..."

"O benim kardeşim değil," diye düzeltti kız. "Biz kuzeniz. Bu nedenden dolayıdır ki Dr. Trowbridge'e başvurduk."

De Grandin küçük sarı bıyıklarının zaten iğne gibi sivri uçlarını biraz daha burdu. *"Pardonnez-moi*?" diye özür diledi. "Ülkenizde sadece kısa bir süreden beri bulunmaktayım,- belki de dilinizi yeterince anlayamıyorum. Siz ve Mösyö kuzen olduğunuz için mi görmeye geldiniz doktoru? Ben... ben biraz künt ve bir domuz kadar da aptal sayılırım,- korkarım ki kavrayamıyorum."

Dennis Tantavul yanıt verdi: "Akrabalığımız nedeniyle değil, Doktor... Ya da en azından tamamen değil, ama..."

Bana doğru döndü. "Öldüğü sırada babamın başucundaydınız,- Arbella'ya evlenmem konusunda neler söylediğini anımsıyorsunuz."

Başımla onayladım.

"Bu uyarının içinde bir şey, korkunç ve gizli bir tehdit vardı, Doktor. Sanki benimle alay ediyor, Arabella'yla evlenmem için meydan okuyordu,- yine de..." "Vasiyetinde bir şart var mıydı?" diye sordum.

"Evet, efendim," diye yanıt verdi genç adam. "İşte burada." Cebinde katlanmış bir parça parşömen çıkardı, açtı ve bir paragrafı işaret etti:

"Ölümüm halinde oğlu Dennis Tantavula, Arabella Tantavul'la evlendiği takdirde sahibi ya da ortağı olduğum her türlü malımı bırakıyor ve veriyorum,- ama eğer adı geçen Arabella Tantavul'la evlenmezse o zaman mal varlığımın sadece yansını alması, kalan kısmın ise çocukluğundan bu yana benimle aynı evi paylaşan ve bana öz kızımmış gibi yakın olan Arabella Tantavul'a verilmesi vasiyetimdir."

"Hımm," diyerek belgeyi geri verdim, "göründüğü kadarıyla kuzeninle evlenmeni sanırım gerçekten istiyormuş,- her ne kadar...”

"Bir de şuna bakın, efendim," diye araya girdi Dennis, "babamın belgeleri arasında işte bu zarfı bulduk."

Kırmızı balmumuyla mühürlenmiş ağır parşömen paketin üzerinde şunlar yazılıydı: "Çocuklarım Dennis ve Arabella Tantavul'a, ilk çocuklarının doğumu halinde açılmak üzere."

De Grandin'in gözleri ilgisinin uyandığını gösteren titrek bir ışıkla kıvılcımlanmıştı. "Mösyö Dennis," diyerek kalın zarfı ziyaretçisinin elinden aldı, "Dr. Trowbridge babanızın ölüm tablosu hakkında bana bazı şeyler söyledi. Bütün bu olup bitenin içinde bir gizem saklı. Size önerim zarfta yazılı olanları şimdi okumanızdır..."

"Hayır, efendim. Bunu yapmayacağım. Babam beni sevmedi — hatta kimi zaman benden nefret ettiğini bile düşünmüşümdür— ama onun hiçbir arzusuna karşı gelmedim ve şimdi de kendimi bu şekilde

davranabilmek özgürlüğüne sahip görmüyorum. Bu ölüye saygısızlık gibi bir şey olurdu. Ama..." Biraz utangaçça gülümsedi. "Babamın avukatı Mr. Bainbridge halen iş nedeniyle şehir dışında ve vasiyeti resmen onaylamak onun görevidir. Bu arada vasiyet ve zarf eğer benden başka birisinin elinde kalırsa kendimi daha iyi hissedeceğim. Dolayısıyla Mr. Bainbridge geri dönünceye dek bu sorumluluğu üstlenmesi için Dr. Trowbridge'e rica etmeye geldik ve bu arada..."

Genç adam duralayınca, de Grandin, "Evet, Mösyö, bu arada?" diye üsteledi. "İnsan doğasını bilirsiniz, Doktor," diye bana döndü Dennis. "İnsanoğlunu maskesi düşmüş haliyle izleyen bir hekim kadar, saklı anlamları daha iyi hiç kimse göremez. Babam beni Arabella'yla evlenmemem için uyardığında hastalığı nedeniyle saçmalıyor olabilir miydi, ya da..." Sesi giderek kesilmişti ama bakışları çok şeyi anlatıyordu.

"Hımm." Koltuğumda huzursuzca kıpırdandım. 'Tereddüt etmek için bir neden görmüyorum, Dennis. Arabella'yla evlenmen durumunda tüm malını sana bırakıyor olması babanın gerçek duygularını yeterince ortaya koyuyor." Sözcüklerimi ikna edici seçmeye özen göstermiştim, ama ölmekte olan Tantavul'un sözleri hâlâ kulağımda çınlıyordu. Oğluyla kuzeninin evlenmelerinden bahsederken sesinde şeytansı bir haz saklı gibiydi.

* * *

De Grandin ses tonumdaki tereddütü yakalamıştı. "Mösyö," diye hitap etti Dennis'e, "babanızın yaptığı uyarının öncesinden biraz bahseder misiniz bize? Dr. Trowbridge belki de duruma net bir biçimde değerlendiremeyecek kadar yakındı. Bana gelince, benim babanızla ya da ailenizle önceden hiçbir tanışıklığım olmadı. Siz ve Matmazel tuhaf biçimde benzeşiyorsunuz. Vasiyet onun da çocukluğundan beri sizinle birlikte yaşadığını söylüyor. Bunun nasıl olduğunu anlatır mısınız, lütfen?"

Tantavullar, arkadaşımın da dediği gibi, tuhaf biçimde benzeşiyorlardı. Herhangi bir yabancının onları ikiz sanması işten bile değildi. Küçük ve düz burunları, duyarlı ağızları, kıvırcık inci sarısı saçlarıyla aynı kalıptan dökülmüş iki alçı portre gibiydiler.

Şimdi, bir kez daha el ele tutuşmuş halde karşımızda sedirin üzerinde oturuyorlardı ve Dennis konuşurken gözlerinin o korkmuş, ürkmüş bakışla dolduğunu gördüm.

"Bizim çocukluğumuzu anımsıyor musunuz, Doktor?" diye sordu bana.

"Evet, siz çocukları görmem için ilk kez çağırılmamdan bu yana belki yirmi yıl geçti. Yaşlı Stephanların evine yeni taşınmıştınız ve Çinli aşçısı ve iki küçük çocuğuyla birlikte Batı'dan gelen, tüm komşularını huysuzca tersleyen ve hemen hiç kimseyle konuşmayan o garip beyefendi hakkında dedikodular alıp yürümüştü."

"Bizim hakkımızda ne düşünmüştünüz, efendim?"

"Hımm, senin ve kız kardeşinin -o zaman öyle sanmıştım— dört dörtlük bir kızamık çıkartmakta olduğunuzu düşünmüştüm."

"Peki, o vakitlerde kaç yaşındaydık, anımsıyor musunuz?"

"Eh, sanırım sen üç yaşında kadardın, küçük kız ise yaklaşık senin yan yaşında."

"Bizi ikinci görüşünüz de hatırınızda mı?"

"Evet. O zamanlar biraz daha büyümüştün, sekiz ya da on yaşlarındaydın. Bu kez sorun kabakulaktı. Biraz garip ve içine kapanık küçük yumurcaklardınız. Sana bir salatalık turşusu isteyip istemediğini sormuştum ve sen de 'Hayır efendim, teşekkür ederim, ama çok yakıyor.' demiştin."

"Yakıyordu da. Babam her gün bir tane yemeye zorlardı bizi,- son kırıntısını da yutmamıza dek kırbaçla beklerdi başımızda."

"Ne?"

Dennis yanıt verirken her iki genç de başlarını ciddiyetle sallamışlardı. "Evet, efendim, her gün. Yapmış olduğumuz ilerlemeyi görmek istediğini söylemişti."

Bir an için sessiz kaldı, sonra: "Dr. Trowbridge," dedi, "eğer birisi sizi ömrünüz boyunca inceden inceye düşünülmüş bir zulümle ezseydi, eğer o adamdan yana bir tek güzel söz ya da sevecen bir hareket gördüğünüzü dahi anımsamasaydınız ve aynı kişi ansızın size iyilik yapmaya kalksaydı, en içten dileğinizi gerçekleştirmenizi mümkün kılsa ve hatta bunu yapmadığınız takdirde sizi cezalandırmakla tehdit etseydi, şüphelenmez miydiniz? İğrenç bir çeşit şakadan kuşku duymaz mıydınız?"

"Korkarım ki tam olarak anlayamıyorum."

"Dinleyiniz o halde: Tüm yaşamım boyunca babamın bir kez bile gülümsediğine, yani dostlukla, neşeyle ya da sevgiyle gülümsediğine tanık olmadım. Yaşantım -tabii Arabella'nınki de- onun ellerinde upuzun bir tacizden ibaretti. Harrisonville'e geldiğimizde iki yaşında kadardım sanırım, ama Batı'daki evimize ait bulanık anılarım hâlâ duruyor,- okyanusu gören yüksek bir tepenin üzerindeki sarmaşıklarla mor renkli çiçeklerin sardığı duvar ve beni kollarına alan, göğsüne sımsıkı bastıran ve bazen kaşıkla dondurma yediren güzel bir hanımefendiye... O evde küçük bir kız kardeşim olduğuna dair anılar da taşıyorum, ama bunlar çocukluğumun o kadar erken devrelerine aitler ki sanırım kendi kendime kurduğum ve bu denli içten ve bu denli gizli oldukları için zamanla bir çeşit gerçekliğe dönüşmüş çocukluk fantezileriydiler.

"Gerçek anılarım, yani kesinkes anımsadığım şeyler, babam, garip biçimde sessiz Çinli bir hizmetçi ve bana kuzenim Arabella olduğunu

söyledikleri küçük bir kızla birlikte sıcak, kuru, rahatsız bir arazide yaptığımız acele bir tren yolculuğuydu.

"Babam bana ve Arabella'ya aynı acımasızlıkla davranıyordu. En ufak hatamızda dövülüyorduk ve hatalarımız da boldu. Eğer sessizce oturursak surat asmakla suçlanırdık ve niçin gidip oynamadığımız sorulurdu. Oynamaya kalkıp biraz bağıracak olsak gürültücü veletler olmakla suçlanıp kamçılanırdık.

"Komşu çocuklarıyla arkadaşlık kurmamıza izin verilmediği için kendi oyunlarımızı kendimiz yaratmaya başladık. Ben Geraint olurdum, Arabella da güvercin beyazı ayaklı Enid olurdu,- ya da ben Perilieous Kalesinden Kral Art- hur olurdum, o da Arthur'a büyülü kılıcını geri veren Gölün Hanımefendisi. Hiçbir zaman dile getirmesek de yaşadığımız serüven ne olursa olsun savaştığım sahte şövalyenin ya da canavarın aslında babamız olduğunu ikimiz de biliyorduk. Ama gerçek bela gelip çattığında hiç de kahramanca bir manzara sergileyememiştim.

"Son dayağımı yediğimde on iki ya da on üç yaşındaydım. Arazimizin aşağısından küçük bir çay akardı ve eski sahipleri orayı küçük bir nilüfer gölcüğüne dönüştürmüşlerdi. Çiçekler öleli yıllar olmuştu, ama gölcük sınırlarını hâlâ koruyordu ve orası bizim en sevdiğimiz yazlık oyun yerimizdi. Orada yüzmeyi kendi kendimize öğrenmiştik —çok iyi değil tabii, ama yeterince— ve mayomuz olmadığı için iç çamaşırlarımızla girerdik suya. Yüzmeyi bitirdiğimizde çamaşırlarımız kuruyuncaya kadar güneşte uzanır, sonra elbiselerimizi giyerdik. Bir öğle üzeri suda bir çift yavru su samuru gibi oynarken ve neşeyle kahkahalar atmaya o güne dek olmadığımız kadar yaklaşmışken babam ansızın belirmişti kıyıda.

"'Çıkın oradan dışarı!' diye bağırdı bana ve sesinde o güne dek duymadığım kadar keskin bir kuruluk vardı. 'Demek vaktinizi böyle harcıyorsunuz!' dedi ben kıyıya tırmanırken. 'Sizi edebinizle yaşatmak için göstermiş olduğum tüm çabama rağmen!'

"'Ama baba, biz sadece yüzüyorduk...' diye söze başlamıştım ki ağzımın üzerine bir şamar indirdi.

"'Kes sesini, seni küçük sefihi' diye kükredi. 'Sana öğretmesini bilirim ben![1] Bir söğüt dalı kesip başımı iki dizinin arasına sıkıştırdı,- sonra beni bir mengene gibi sımsıkı tutarken kan çıkıncaya ve pamuklu kısa pantolonumu ıslatın- caya dek söğüt dalıyla dövdü beni. Sonra zalim sahibinin hırpaladığı bir köpek misali tekmeledi beni tekrar gölün içine.

"'Dediğim gibi, pek yiğitçe bir manzara çizmiyordum. İmdadıma koşan Arabella olmuştu. Gölcüğün kaygan kıyısından yukarı tırmanmama yardım etti ve beni kollarına aldı. 'Zavallı Dennie.' dedi. 'Zavallı, zavallı Dennie! Bu benim suçumdu, Dennie, canım, çünkü beni yüzmeye götürmene neden oldum.' Sonra öptü beni... yan bulanık anılarımdaki güzel hanımefendiden sonra beni öpen ilk kişiydi. 'Warburg Amcanın öldüğü gün evlenmiş olacağız,' diye söz verdi bana, 've sana o kadar iyi, o kadar hoş davranacağım ve sen beni o kadar içten bir sevgiyle seveceksin ki bu kötü günleri ikimiz de tamamen unutacağız.'

"Babamın gittiğini sanmıştık, ama o ne konuşacağımızı dinleyebilmek için beklemiş olsa gerekti, çünkü Arabella sözlerini bitirdiğinde bir rododendron çalısının ardından ortaya çıktı ve ilk kez gördüm onun güldüğünü. 'Evleneceksiniz, öyle mi?' diye sordu. 'Bak bu iyi bir şaka olurdu işte... hem de en iyisi. Pekala, hiç durmayın... görün bakalım nereye varıyorsunuz.’

"Bana son vuruşu da bu olmuştu gerçekten, ama o günden itibaren bize yeni işkenceler icat edebilmek için elinden geleni ardına koymamıştı sanki. Okula gitmemize izin yoktu. Ericson adında fare suratlı ufak tefek bir adamı özel öğretmen olarak tutmuştu ve gündüz öğrendiğimiz dersleri akşam olduğunda kitabı eline alıp bizi karşısına dizerek ezberden tekrarlatırdı. Eğer ikimizden biri bir aritmetik problemine takılacak olsak, ya da Fransızca veya Latince bir fiilin çekimini beceremesek iğneleyici

sözlerle bizi iyice afallatır ve sözlerini hep evlenme isteğimizle alay ederek ve eğer bunu yapacak olursak başımıza çok kötü şeyler getirmekle tehdit ederek bağlardı.

"Eh, Dr. Trowbridge, şimdi niçin kuşkucu davrandığımı biliyorsunuz artık. Vasiyetteki bu koşul babamın bizim için bile bile hazırladığı korkunç bir şakanın bir parçasına benziyor... sanki mezarında bize daha şimdiden kahkahalarla gülüyormuşçasına."

"Duygularını anlayabiliyorum, evlat," diye yanıt verdim, "ama..."

"Ama ona lanet olsun ve cehennemin mutfağındaki en kızgın ızgaralarda yansın!" Jules ve Grandin araya girmişti. "O uğursuz ölünün cenazesi yarın öğleden sonra saat ikide, *n'estce pas?*

"Tres *bien.* Yarın akşam sekizde -ya da eğer uygun olursa daha erken bir saatte- evlenmiş olacaksınız. Eğer sağdıçınız olmama izin verirseniz bunu bir lütuf addedeceğim,- Dr. Trowbridge de gelin tarafını temsil edecek ve işte şuraya yazıyorum, birlikte çok eğleneceğiz! Harika bir balayına çıkacaksınız ve aşkın ne denli zevkli olabileceğini öğreneceksiniz... hele hele bu kadar yıl boyunca sizden esirgendikten sonra. Bu arada biz ise avukatınızın dönüşüne dek evraklarınızı koruma altına alacağız."

"Tatsız bir şakadan mı çekiniyorsunuz? *Mais non*, ben şakaya uğrayanın da son gülenin de başkaları olacağından eminim."

* * *

Warburg Tantavul ne çok tanınır ne de sevilirdi, ama çekilmiş olduğu inziva onu gizemli bir havaya büründürmüştü,- ama şimdi cenaze töreninin başlamasıyla birlikte Martin Cenaze Evinde toplanmış olan çoğu kadın, yüzün üzerindeki komşu tarafından bu gizliliğin parmaklıkları alaşağı edilmiş ve yalnızlığın duvarları yıkılmıştı. Öğleden sonra güneşi

pencerelerin renkli camlarını okşuyor ve tabutun maun kaplamasından yansıyordu. Orada burada bir kadının şapkasını ya da bir adamın kravatını gösteren canlı renk beneklerine dokunuyordu. Ağır sessizlik arada bir fısıltılarla bölünüyordu: "Niçin ölmüş? Çok şey bırakmış mı? İki genç yegane vârisleri miydi?"

Sonra ayin başlamıştı: "Tanrım, nesilden nesile hep sana sığındık... Senin gözünde bin yıl sadece dün gibidir... Kalan günlerimizi bize bildir ki yüreklerimizi bilgeliğine açalım..."

Son amin sesiyle birlikte Mr. Martin'in papaz latalarına bürünmüş genç görevlileri kayarcasına öne çıktılar, tabutun yanında durdular ve klişeleşmiş açıklamayı yaptılar: "Mr. Tantavula veda etmek isteyenler şimdi edebilir."

Sal önünden geçişin ürpertici ayini uzadıkça uzamıştı. Bana kalsa orayı çoktan terk ederdim,- adamın ölü suratını ve kavuşturulmuş ellerini görmeye hiç de hevesli değildim,- ama de Grandin dirseğimden sıkı sıkı yakaladı, meraktan yerinde duramayan son kadın da cenazenin önünden geçer geçmez beni tabuta doğru iteledi.

Cenazenin önünde bir an için durakladı ve öne doğru eğildiğinde dudaklarının alaycı bir gülümsemeyle kıvrıldıklarını görür gibi oldum. *"Eh bien*, yaşlı dostum,- bizim bir sırrımız var, senin ve benim, *n'est ce pas?"* diye sordu önümüzde yatan sessiz bedene.

Bir korku ve hayret nidasını boğazımda zorlukla düğümledim. Belki loş ışığın bir oyunuydu, belki de her hekim ve tahnitçinin meslek yaşamlarının bir noktasında karşı karşıya kaldığı o açıklanamaz ve korkunç şeylerden biriydi -belki formaldehitin kurutucu etkisi, belki vücudun bir boşluğunda sıkışmış gazın basıncı, ya da bunun gibi bir şey— her halükarda Jules de Grandin konuşurken cesedin üst dudağı birkaç milim de olsa

çekilmiş ve gözkapakları bize sanki nefret ve öfkeyle karışık bakan çizgi gibi sarı gözlerini ortaya çıkarmıştı.

"Aman tanrım, çekil oradan!" diye yalvardım. "Sanki baktı bize, öyle değil mi de Grandin?"

*"Et puis...* baktıysa ne olmuş? İstediği kadar kesişebileceğimden hiç kuşkum yok, dostum. Kurnaz biri olduğunu teslim etmeliyim,- ama sakın yanılmayasın ha, Jules de Grandin kimsenin şamar oğlanı değildir!"

Nikah St. Chrysostom mahallesi papazının evinde kıyıldı. Rahip atkısını ve beyaz cüppesini giymiş haldeki Dr. Bentley, Dennis ve Arabella'ya, ardından da de Grandinle bana sevecen bakışlarla baktıktan sonra söze girdi: "Muhterem kardeşlerim, Tanrının huzurunda şu kadınla şu erkeği kutsal evlilik bağıyla bağlamak üzere bir araya gelmiş bulunuyoruz..." Uyarısını yaparken yanağından kan damlayan toparlak yüzü daha da kızarır gibi oldu: "Eğer yasal olarak bir araya gelemeyeceklerine dair haklı bir itirazı olan varsa ya şimdi konuşsun ya da sonsuza dek sussun."

Geleneklere uygun biçimde dramatik bir an için sustu ve de Grandin'in yüzüne sert ve yavuz bir ifadenin yayıldığını görür gibi oldum. Çok uzaklardan neredeyse duyulamayacak kadar hafif ama gittikçe güçlenen ince, tiz bir çığlık gelmeye başlamıştı. Gariptir, bu ses bana bir yük treninin durgun ve boğucu bir yaz gecesinde kilometrelerce öteden işitilen düdüğüymüş gibi gelmişti... tuhaf, korkunç ve kararsız. Şimdi ise şiddeti aynı kalsa bile giderek tizleşiyor gibiydi.

Arabella'nın gözlerine netameli bir dehşet ifadesinin yerleştiğini gördüm ve kulakları tırmalayan düdük sesi gittikçe daha ve daha çok tizleşirken, Den- nis'in yüzü kireç gibi oldu,- sonra, bu iğnenin batışına artık daha fazla tahammül edebileceğimi sanmadığım bir anda aniden kesilerek yerini rahatlatıcı, kutsanmış bir sessizliğe bıraktı. Ama sessizliğin içinden

yarı yarıya histerik, yarı yarıya tıkanırcasına, ama tamamen iblisçe bir kahkaha çıkageldi: *Hıh... hıh... hııh.'* Son hece neredeyse inilti gibi uzamıştı.

De Grandin papaza sertçe "Rüzgâr, *Monsieur le Cure*, rüzgârdı sadece," dedi. "Sizce bir sakıncası yoksa nikah işlemlerine devam edebiliriz."

"Rüzgâr mı?" diye yineledi Dr. Bentley. "Oysa birisinin gülmekte olduğuna yemin edebilirdim..."

"Rüzgâr, mösyö, kimi zaman tuhaf oyunlar oynar," diye ısrar etti ufak tefek Fransız çivi gibi sert ve küçük mavi gözleriyle. "Lütfederseniz devam edelim. Sizi bekliyoruz."

"Dennis ve Arabella'nın kutsal evlilik bağıyla bağlanmaya rıza göstermiş olmalarına binaen onları karı koca ilan ediyorum." diye açıkladı Dr. Bentley ve de Grandin, şaşmaz centilmenliğiyle gelinin dudaklarının üzerine bir öpücük kondurdu ve onu durdurmama zaman bırakmadan Dennis'in de iki yanağını birden öptü.

*"Cordieu,* bir an için sorun çıkacak sanmıştım," dedi bana evlenme dairesinden ayrılırken.

"Duyduğumuz o berbat çığlık sesi de neyin nesiydi?" diye sordum.

"Rüzgârdı, dostum," diye yanıtladı sert ve yavan bir sesle. "On kere lanetlenmiş, ama nafile rüzgâr."

"Pekala, seni küçük günahkar, omuzlarına yüklendiğin ölümlülük yükü için ağla bakalım. Sızlan, feryat et ve nefes al, benim küçük buruşuğum. Ha, yapmayacak mısın? *Pardieu,* ben yapacaksın diyorum ama!"

Sıcak suda sıkılmış bir havluyu topuz yapıp küçücük kırmızı bebeğin küçücük kırmızı poposuna hafif, ama ustalıklı bir darbe indirdi ve

darbenin şapırtılı sesiyle birlikte açılan küçük, dişsiz ağız ince, tiz, düdük gibi bir yaygara koyuverdi. "Ah, böylesi daha iyi işte, *mon petit ami,"* diye kıkırdadı de Grandin. "Yeni katılmış bulunduğun dünyamızda kişinin canının istediği gibi değil ona söylendiği gibi davranması gerektiğini bir an önce öğrenmiş oldun. Şuna bir bakınız, matmazel." Kıvranan, feryat eden insanoğlu topağını hemşireye verdi ve Arabella'nın yatmakta olduğu masaya doğru eğildi. "Küçük anne nasıllar, Trowbridge arkadaş?" diye sordu.

“Mmmp," diye kaçamak bir yanıt verdim. "Biraz yardım et, olur mu? Perine yırtığı ciddi görünüyor... acele tamir etmek gerek..."

Arabella battaniyelere bürünmüş halde doğum odasından çıkarılırken, "Ama sabah olduğunda genç anne çektirdiğimiz tüm acıları affetmiş olacak," diye güldü de Grandin. "Biraz önce ilk nefesini aldırdığım küçük maymuna bakacak ve onun Tanrının tüm yaratıkları içinde en güzeli olduğunu düşünecek. Onu hassas göğsüne bastıracak ve gülümseyecek,- ona... *Sacre nom d’un rat vert,* bu da neydi?"

Bir dizi yeni doğmuş insanoğlu zerresinin tel sepetlerin içinde uyudukları ya da yaygara yaptıkları bebek odasından aniden bir korku çığlığı, bir kadının dehşet içindeki bağırışı duyulmuştu.

Koridor boyunca çılgın gibi koştuk, cam duvarlı bölmeye eriştik ve odanın özenle ayarlanmış ısısını bozmamak için gereğinden fazla açmamaya özen göstererek kapıdan içeri daldık.

Görevli hemşire karşı duvara kadar gerilemiş, yüzü dehşetten kül kesilmiş durumda çatı aydınlatmasının camlarına irileşmiş gözlerle bakıyor ve biz içeri girerken bile yeni bir çığlık daha atmak üzere dudaklarını aralıyordu.

"Vazgeçiniz, *ma bonne,* küçük emanetlerinizi rahatsız ediyorsunuz!" De Grandin korkudan deliye dönmüş kızı omuzlarından

yakaladı ve sarstı. Sonra? "Ne oldu, matmazel?" diye fısıldadı. "Konuşmaktan korkmayınız!"

"O... oradaydı!" Kızcağız titreyen bir parmakla çatı aydınlatmasının karanlık camını işaret etmişti. “Tantavul Bebeği daha yeni getirmişlerdi ve bir kahkaha duyar gibi olduğumda onu sepetine yerleştirmekle meşguldüm. Oh," Anısı bile onu titretmeye yetmişti, "korkunçtu! Gerçek bir kahkaha bile değil, ama sanki bitmek bilmeyen isterik bir inilti! Hiç gıdıklanmaktan bitkin düşmüş bir çocuk duymuş muydunuz? Nasıl bir yandan nefesini toparlayıp bir yandan da gülmeye çabaladığını? Sanırım cehennem zebanileri de böyle gülüyorlardır!"

De Grandin "Evet, evet, anlıyoruz," diye salladı başını. "Ama sonra neler olduğunu söyle bize."

"Odanın her yanına bakındım, ama bebeklerle benden başka kimse yoktu. Sonra kahkaha yine geldi, bu kez şiddetli ve sanki tam tepemden dökülüyormuşçasına. Aydınlatmaya doğru kaldırdım başımı ve... tam oradaydı!

"Bu bir surattı, efendim... sadece bir surat, vücutsuz ve camın üzerinde süzülüyor gibiydi, sonra cama doğru alçaldı, tıpkı bir çocuğun rüzgârda sürüklenen balonu gibi ve sonra dosdoğru bana baktı, bir de Tantavul Bebeğe ve yine güldü."

"Bir surat mı diyorsunuz, Matmazel..?"

"Evet, efendim, evet! Bugüne dek gördüğüm en korkunç yüz! Zayıf ve kırışıktı -bir maymununki gibi kırış kırış- ve Tantavul bebeğe bakarken, akı göz- bebeğini tamamen çevreleyinceye kadar açtı gözlerini ve ağzı da hafifçe aralanmıştı, sanki çok lezzetli bir şey çiğniyormuşçasına... ve iğrenç sevinç kahkahasını gıdaklar gibi attı yine! Evet işte bu! Daha önce düşünememiştim, ama Dr. de Grandin, o vücutsuz kafa bir çeşit habis zafer kahkahası atıyor gibiydi!"

De Grandin "Hımm," diyerek burdu sıkı sıkı mumlanmış bıyığını, "bu beni hiç şaşırtmadı, Matmazel." Bana dönerek fısıldadı: "Onunla kalınız, lütfen, aziz dostum. Başhemşireyi görüp kızcağıza yardımcı olmak üzere bir görevli daha göndermesini rica edeceğim. Küçük Tantavul için özel bakım isteyeceğim. Şu an için tehlikenin çok büyük olduğunu düşünmüyorum, ama kedi uyanıksa fare adımını dikkatli atmalıdır."

* * *

"Ne tatlı şey, değil mi?” Arabella bakışlarını göğsüne yaslı küçük ve dazlak kafadan kaldırdı, kendinden geçercesine mutlu olduğu gözlerinden okunabiliyordu. "Bu kadar güzel bir bebek görmüş olduğumu sanmıyorum."

"Tiens, Madam, en azından sesine diyecek yok," diye yanıtladı ve de Grandin sırıtarak, "göründüğü kadarıyla iştahı da yerinde."

Arabella gülümsedi ve küçük yaratığın sırtını okşadı. "Biliyor musunuz, hiçbir zaman oyuncak bir bebeğim olmamıştı,” diye itiraf etti. "Şimdi ise bu canım yavrucağa sahibim ve onunla çok mutlu olacağım. Ah, Warburg Amcamın hayatta olmasını isterdim. Bu şirin bebek onun katı yüreğini bile yumuşatırdı, biliyorum.

"Ama onun hakkında böyle şeyler söylememeliyim, değil mi? Benim Dennis'le evlenmemi gerçekten istemişti. Vasiyetnamesi bunu kanıtlıyor. Bizim evlenmemizi istediğini düşünüyor musunuz, Doktor?"

"İstemiş olduğuna kaniyim, Madam. Evlenmeniz onun en içten dileği, en büyük umuduydu," diye yanıtladı Fransız ciddiyetle.

"Ben de öyle hissettim. Büyümekte olduğumuz yıllarda bize karşı çok katı ve acımasız davranmıştı ve bu taş yürekli tavrını sonuna kadar terk etmemişti, ama bütün bunların altında bir merhamet, Dennis ve bana karşı

hep bir sevecenlik gizliymiş demek... yoksa o cümleyi vasiyetine eklemezdi."

"Ayrıca şu notu da senin için bırakmazdı," diye araya girdi de Grandin ve babasının cenaze töreninden bir gün önce Dennis'in ona teslim ettiği parşömen zarfı ceketinden çıkardı.

Kızcağız canlı bir akrep görmüş gibi irkilerek geri çekildi ve kucağındaki bebeği koruma içgüdüsüyle kollarıyla sarmaladı. "Şu... şu mektubu mu?" diye kekeledi zorlukla ve kesik kesik nefes alarak. "Onu tamamen unutmuştum. Tamamen aklımdan çıkmış. Oh, Doktor de Grandin, yakınız onu! İçinde nelerin yazılı olduğunu görmeme izin vermeyiniz. Korkuyorum!"

Pencerenin önündeki akçaağaçların yapraklarını dahi kıpırdatacak bir esintinin olmadığı aydınlık bir Mayıs sabahıydı, ama de Grandin mektubu elinde tuttuğu sırada hastane duvarının köşesini bir rüzgar güz geldiğinde mezarlık servileri arasında dolaşırcasına kurnaz ve keskin döndü ansızın ve tuhaftır ki, sanki içinde bir yerlerde haince bir kahkaha saklıydı.

Ufak tefek Fransız da işitmişti bunu ve bir an için pencereye doğru baktı,- bıyığının mumlu uçlarının altında dudaklarını alaycı biçimde büktüğünü görür gibi oldum.

"Açınız, Madam," diye emretti. "Mektup siz, Mösyö Dennis ve şu küçük Mösyö Bebek içindir."

"Ce... cesaret edemem..."

*"Tenez*, o zaman Jules de Grandin eder!" iki ucuna bastırıldığı için ortası kabaran kalın zarfı çakısıyla kesti ve içindekileri yatak örtüsünün üzerine boşalttı. Pikenin üzerine on adet elli dolarlık banknot düşmüştü. Başka hiçbir şey yoktu.

Nefesi kesilircesine "Beş yüz dolar!" dedi Arabella. "Ama niçin..."

*"Petit Monsieur Bebe'* için doğum günü armağanı olduğu akla geliyor," diye güldü de Grandin. *"Eh bien,* yaşlı adam çirkin dış kabuğunun altında hoş bir mizah duygusuna sahipmiş demek ki. Aslında sadece bir kutlama armağanıyken bütün bu süre boyunca zarfın içinde korkunç şeyler olduğu tedirginliğiyle sizi diken üzerinde bekletti."

"Ama Warburg Amca nın böyle bir armağan vermiş olması... Anlamıyorum!"

"Belki böylesi daha iyidir, Madam. Armağanınıza sevinin ve Warburg Amcanızı hiç olmazsa bir iyi hareketi için takdir edin. *Au voir"*

"Bu işten bir şey anlamışsam eğer Arap olayım," diye itiraf ettim hastaneden ayrılırken. "Eğer o yaşlı cimri onları çocuk sahibi oldukları için aptallıkla itham eden bir mesaj ya da ikisini de mirasından mahram eden yeni bir vasiyet bırakmış olsaydı, kişiliğine çok daha uygun düşerdi,- ama böylesi bir armağan... eh, yani gerçekten çok şaşırdım."

Hayrettir ki, tam odanın orta yerinde durdu ve yaşlar yanaklarından aşağı süzülünceye dek katıla katıla güldü. "Sen şaşırdın ha!" dedi bana yine nefes almaya başladığında. *"Cordieu,* dostum, Mösyö Warburg Tantavul'un yarısı kadar bile şaşırmamışsındır!"

* * *

Dennis Tantavul bana ızdırap dolu gözlerle baktı. "Anlayamıyorum işte," diye itiraf etti. 'Tamamen ani oldu, tamamen..."

De Grandin muayene odasının kapısında belirerek *"Parâonnez—moi"* diye araya girdi. "Sözlerinize istemeden kulak misafiri oldum ve eğer bunu bir kabalık saymazsanız..."

"Hiç de değil, efendim," diye yanıt verdi genç adam. "Sizin öğütlerinizden yararlanmak isterim. Ama Arabella, korkarım o çok..."

*"Non,* sakın deneme, *mon ami,"* diye uyardı de Grandin. "Bize bulgularınızı veriniz ve bırakınız tanıyı biz koyalım. Kendi hekimliğini kendisi yapmaya kalkan hasta tam bir budaladır, bildiğiniz gibi."

Pekala o halde, gerçekler işte şunlar: Bu sabah Arabella beni uyandırdı, sanki yüreği yarılıyormuşçasına ağlayarak. Ona derdinin ne olduğunu sordum ve bana bir yabancıymışım gibi baktı... hayır, tam öyle de değil, sanki yanı başında ansızın bulduğu ürkünç bir şeymişim gibi! Gözleri dehşetten yusyuvarlak olmuştu ve onu teskin etmek amacıyla kollarıma almak üzere uzandığımda sanki vebalıymışım gibi kaçtı benden.

"‘Ah, Dennis, hayır![1] diye yalvardı ve benden öteye büzüldü. Sonra yataktan aşağı sıçradı, onu pijamaları içinde görmemden utanıyormuşçasına sabahlığına büründü ve koşarak odadan dışarı çıktı."

“Sonra bebek odasından ağıt seslerinin geldiğini duydum ve peşi sıra oraya daldığımda..." Durakladı ve gözleri yaşla doldu. "Küçük Dennis'in yattığı bölmenin yanında duruyordu ve kaldırdığı elinde uzun, sivri bir mektup açacağı vardı. 'Zavallı küçüğüm, affolunmaz bir günahın zavallı küçük çiçeği.' dedi. 'Gitmemiz gerek, sevgili bebeğim,- sen arafa, ben cehenneme —ah, tanrı seni bizim günahımız yüzünden cezalandıracak kadar zalim olamaz, olmayacaktır!- ama üçümüz de bitmek tükenmek bilmeyen bir azaba tutsak olacağız, çünkü bilmiyorduk!'"

"Bıçağı küçük bebeğimizin yüreğine saplamak için kaldırdı ve bebek ellerini çeliğin üzerinde ışıldayan gün ışığına uzatarak gülücükler yapmaya başladı. Bir an içinde bir elimle bıçağı parmaklarından söküp alırken diğeriyle de onu tutmaya çalışarak üzerine atıldım, ama elimden kurtuldu.

"'Dokunma bana, Dennis, lütfen, lütfen yapma!' diye yalvardı. 'Bunun ölümcül bir günah olduğunu biliyorum, sevgilim, ama seni o kadar seviyorum ki eğer beni kollarına alırsan fazla direnebileceğimi sanmıyorum.'

"Onu öpmeye çalıştım, ama yüzünü omzuma gömerek sakladı ve dudaklarımı boynunda hissettiğinde acı içindeymişçesine inledi. Sonra kollanma yığılıp kaldı ve onun bilinçsiz ama hâlâ acınacak biçimde inleyen bedenini oturma odasına taşıyıp divana uzattım. Sarah'ı, odayı terk etmesine izin vermemesi konusunda sıkı sıkıya tembihleyerek, onunla ilgilenmesi için yanında bıraktım. Hemen gelemez misiniz?"

De Grandin'in sigarası bıyıklarını tehdit edecek kadar yanmıştı ve küçük mavi gözlerinden cinayet okunuyordu. *"Betel"* diye homurdandı

vahşice. *"Sale chameau* kokmuş teke soyu! Bunun onun işi olduğundan hiç şüphe yok. Gelin, dostlarım, koşalım, acele edelim. Madam Arabella'yla konuşmalıyım."

* * *

Arabella'yı sorduğumuzda şişman ebehemşire "Hayır, efendim, o buradan gitti," dedi. "Dennis Beyefendinin ayrılmasından hemen sonra bebek müthiş bir ağıt tutturmuştu ve kahvaltı zamanının geldiğini biliyordum. Bayan Arabella divanda hiç kımıldamadan tatlı tatlı uzanıyordu ve ben de 'Ben bebeğinle ilgilenirken sen yat orada, canım,' dedim,- böylece bebek odasına gittim ve küçüğe kahvaltısını yedirdim ve kucağıma alıp Bayan Arabella'nın olduğu oturma odasına götürdüm, ama o artık orada değildi. Hayır, efendim."

"Sanırım sana demiştim ki..." diye öfkeyle başladı Dennis, ama de Grandin elini onun kolunun üzerine koydu.

"Azarlamayınız, *mon ami*, böyle yaptığını bilmese bile o bilgece davrandı. Bütün bu süre boyunca ufaklıkla birlikteydi, bu sayede bebeğe hiçbir zarar gelmemiş oldu. Bu sabah tanık olduğun şeylerden sonra böylesi daha iyi değil mi?"

"E...vet," diye kabul etti diğeri küskün bir sesle, "sanırım öyle. Ama Arabella..."

"Haydi, bakalım ondan bir iz bulabilecek miyiz?" diye araya girdi Fransız. "Dikkatlice bakınız, giysilerinden gözünüze ilişmeyen var mı?"

Dennis alaca çiçekleri olan basma perdeli sevimli odaya göz gezdirdi. Araştırmasını tamamladığında "Evet," diye kararını belirtti, "elbisesi şu koltuğun üzerindeydi ve ayakkabılarıyla çorapları da yerde, hemen altında. Hepsi gitmiş."

"Demek böyle," diye başını salladı de Grandin. "O çılgın haliyle dışarı çıkmayı planlamamış olsaydı eğer giyinmek üzere duracağını sanmazdım. Azizim Trowbridge, lütfen polis karakolunu arayıp onları durumdan haberdar eder misiniz? Kentin tüm çıkışlarının kontrol altına alınmasını isteyiniz."

Ben telefonu kaldırırken o ve Dennis evin odalarını teker teker araştırmaya koyuldular.

Kayıp Kişiler Masasıyla konuşmamın ardından ahizeyi yerine koyarken, "Bir şey bulabildiniz mi?" diye sordum.

*"Corbleu,* ama lanet olsun ki evet demek zorundayım!" diye yanıtladı de Grandin, üst kattaki oturma odasında onlara katıldığımda. "Lütfen şuraya bir bakar mısınız, aziz dostum?"

Oda evin en mahrem bölümü olsa gerekti. Rahat görünümlü, deri kaplı koltukların yanlarına renkli gölgelikleriyle gece lambaları yerleştirilmişti. Yerden dört ayak yüksekliğe kadar tüm duvarlar fildişi kakmalı kitap raflarıyla çevriliydi ve üzerlerinde ise hoş, ufak tefek süsler diziliydi... işlemeli sigara kutuları, dövme bronzdan biblolar. Mavi, kırmızı ve mor renkli eski porselenler raflardaki boşluklarda yumuşacık parıldıyor ve renkleri yerdeki antika Hamedan halısının soluk mavi ve yeşillerine güç katıyordu. Bir şal köşedeki minik kuyruklu piyanonun üzerine kaşkol misali atılıvermişti.

Kapının tam karşısına düşen kitaplığın üzerinde oyma bir haç duruyordu. Eski fildişi gövdesi ve abanoz haçıyla çok ince bir İtalyan işiydi ve öylesine mükemmel işlenmişti ki en çok on beş santim boyunda da olsa asılı insan vücudunun gergin ve ızdırap içindeki kaslarını, acı inlemelerle kabarmış gırtlağını, işkencenin soğuk terleri altında ıslanarak düğüm düğüm kırışmış alnını görebiliyordunuz. Heykelciğin dikenlerle taçlandırılmış

başının üzerine, ışıltılı bir hale olarak görülebilen, mücevher kakmalı platin bir parça, bir kadının elmas işlemeli nikah yüzüğü yerleştirilmişti.

*"Helas,* çarmıha gerilmiş aşk bu!" diye fısıldadı Jules de Grandin.

* * *

Aradan üç ay geçti ve araştırmalar dur durak bilmeksizin sürdürülse de Arabella'dan hiçbir iz bulunamadı. Dennis Tantavul aniden ıssızlaşmış evine yüksek eğitim almış ve hararetle tavsiye edilen bir hemşire tutmuştu ve vaktini polis karakollarıyla gazete bürolarında geçiriyordu. Arabella'nın ayrılışından bu yana geçen doksan gün içinde neredeyse on yıl yaşlanmıştı,- omuzları çökmüş, ayağını sürümeye başlamış ve bakışlarına hiç dinmeyen bir elem yerleşmişti. Vaktinden önce yaşlanmış, kırgın bir adamdı artık.

Birlikte Batı 42nci Cadde'den aşağı West Shore Ferry'ye doğru yürürken, "Bugüne dek tanık olduğum en netametli şey bu," dedim de Grandine. Birtakım cerrahi malzemeleri almak üzere New York’a gitmiştik ve büyük kentlerde araba kullanmaktan kaçınırım. Oralardaki kamyon sürücüleri biraz fazlaca dikkatsiz ve yamulmuş çamurlukların tamir fiyatları da oldukça yüksektir. "Yetişkin bir kadın nasıl böyle buhar olup uçabilir, anlamam mümkün değil. Tabii, kendini öldürmüş, bir feribottan aşağı atlamış, ya da..."

"Şşşt..." Islığımsı uyarıyla kısa kestim. "Şuradaki kadın, dostum, lütfen bakar mısın?" Yirmi adım kadar önümüzdeki dişi bir gölgeyi işaret ediyordu.

Baktım ve bu pejmürde sokak şırfıntısına olan ani ilgisinin nereden kaynaklandığını merak ettim. Kadın uzun, eski ve yıpranmışlığıyla daha da berbat gözüken zevksiz ve süslü püslü bir giysi giyinmişti. En adisinden ipekli eteği aşırı dar ve saten pabuçlarının yüksek topukları şaşırtıcı derecede ezik büzüktü. Yanakları, dudakları ve gözleri makyajla

badanalanmış gibiydi ve şapkasının kenarından fırça gibi kısa, siyah saçları görünüyordu. Kadınların en eski ve en onursuz mesleğinin damgası yanılmaya mahal bırakmayacak biçimde vurulmuştu üzerine.

"Bak sen," dedim iğneleyici bir sesle, "böyle bir şeyle ne ilgin..."

"O kadar hızlı konuşma," diye fıslıdadı parmaklan kolumu kavrarken, "ve sesini de yükseltme. Onu izlemeliyiz diyorum, ama bunu fark etmesini istemiyorum."

Saygın olmaktan çok uzak bir mahalledeydik ve genç şıllığın kışkırtıcı biçimde sağa sola salınan kalçalarının peşi sıra Kırk İkinci Cadde'den On birinci Bulvara dönüp iki pis kokulu blok boyunca yürüdükten sonra kirli ve bakımsız bir pansiyonun kapısından içeri sızdığını gördüğümüzde aşırı göze batmakta olduğumuzu düşünerek huzursuzlandım.

Loş ve çıplak bir hol boyunca ve bir dizi gölgeli merdiven basamağından yukarı izledik onu ve bir ucunda merdiven, diğer ucunda ise parmaklıklı ve çok pis bir pencerenin sınırladığı ve her iki yanda boyası dökülmüş iki kapının sarktığı dikdörtgen şeklinde bir lobiye çıktık. Kapıların her birine, kentin yoksul semtlerinde hâlâ iş bulabilmekte olan profesyonel hattatların süslü el yazılarıyla yazılmış birer kart asılmıştı. Havada ağır bir ucuz viski, domuz pastırması ve kızarmış soğan kokusu vardı.

Holde acele bir tur attık ve kartlarda yazılı olanları inceledik. Uzak kapıdaki duyuruda Miss Sieglinde yazıyordu.

"*Mon dieu*!" diye bağırdı arkadaşım kartı okurken, *"c'est la mot proprel"*

"Ha!" diye yanıt verdim.

"Sieglinde... onu anımsamıyor musun?"

"Hayır, anımsadığımı söyleyemem. Anımsadığım tek şey, Sieglinde, Wanger'in *Die Valküre* oparesında istemeden erkek kardeşinin metresi durumuna düşen ve ondan bir çocuğu olan karakterdi..."

*"Precisement!* Haydi, dilerseniz içeri girelim." Çalmaya zahmet etmeksizin kapının tokmağını çevirdi ve pislik içindeki odaya girdi.

Kadın, şapkasını alnından geriye doğru itmiş halde, dağınık yatağının üzerinde oturuyordu. Bir elinde çatlak bir çay fincanı tutuyor, diğeriyle ise bir viski şişesinden fincana içki boşaltıyordu. Partallaşmış iskarpinlerini öteye savur- muştu,- çorapsız olduğunu ve bir madencinin uzun süredir su görmemiş elleri kadar kara ve çıplak ayaklarının simsiyah tırnakları olduğunu gördük. "Çıkın dışarı!" diye emretti boğuk bir sesle. "Derhal çıkın buradan! Müşteri almıyorum..." Sözcükleri bir hıçkırıkla kesildi ve başını aceleyle öte yana çevirdi. Sonra: "Defolun sizi iğrenç serseriler!" diye bağırdı. "Siz kendinizi ne sanıyorsunuz da bir hanımefendinin odasına böyle girebiliyorsunuz? Defolun, yoksa..."

De Grandin onu dikkatle süzdü ve tiz komutları duraklar duraklamaz yumuşak bir sesle "Madam Arabella," diye söze girdi, "sizi evinize götürmeye geldik."

"Aman tannın, sen delirdin mi be adam!" diye bağırdım. "Arabella ha! Bu...”

"Kesinlikle, eski dostum,- karşımızda duran kişi aylardır boş yere arayıp durduğumuz Madam Arabella Tantavul'dur." Odayı iki adımda geçerek büzülmüş kadıncağızı omuzlarından yakaladı ve yüzünü ışığa çevirdi. Baktım ve midemin aniden bulandığını hissettim.

Haklıydı... Haklıydı... Hastalık derecesinde bir deri bir kemik kalmış, sürdürdüğü habis yaşantının derin çizgileri yüzünde daha şimdiden açılmış bu kadın, her ne kadar yüz hatlarındaki şaşırtıcı değişim ve koyu

siyaha boyanmış saçları onu tanınmayacak hale getirmiş olsa da, Arabella Tantavul'du.

"Seni evine götürmeye geldik, *ma pauvre,"* diye tekrarladı de Grandin. "Kocan...

"Kocam mı!" Kadının yanıtı yarı yarıya bir feryattı. "Ulu tanrım, sanki bir kocam varmış gibi..."

Arkadaşım "Bir de size ihtiyacı olan ufaklık," diye devam etti. "Onları bu şekilde terk edemezsiniz, Madam."

"Edemem, öyle mi? Ah, işte bu noktada yanılıyorsunuz, Doktor,- bebeğimi bir daha hiçbir zaman göremem, ne bu dünyada ne de ötekinde. Lütfen gidiniz ve beni gördüğünüzü unutunuz, yoksa denize atlayarak kendimi öldürmek zorunda kalacağım... zaten iki kez denedim,- ilkinde kurtardılar, İkincisinde ise cesaretim yetmedi. Ama eğer beni geri götürmeye kalkışırsanız, ya da eğer beni gördüğünüzü Dennis'e söylerseniz..."

"Söylesenize, Madam," diye araya girdi de Grandin, "kaçmanıza bir ölünün ziyareti yol açmamış mıydı?"

Kadının soluk kahverengi gözleri -açık altın rengindeki saçlarıyla öylesine şaşırtıcı bir tezat oluşturan gözleri- irileştiler. "Bunu nasıl bildiniz?" diye fısıldadı.

*"Tiens,* ama tahminde bulunabiliriz. Tam olarak nelerin geçtiğini bize anlatmayacak mısınız? İçinde bulunduğunuz güç durumdan kurtulmanın bir yolu olduğunu düşünüyorum."

"Hayır, hayır, yok,- olamaz!" Başı cansızca düştü göğsüne. "Her şeyi titizlikle planlamış ve bana kalan tek çıkar yol ölümdür... ardından da lanetlenmek!"

"Ama eğer bir yol varsa ve eğer bunu size gösterirsem?"

"Tanrının yasalarını iptal edebilir misiniz?"

"Ben çok zeki bir kişiyimdir, Madam. Tamamen iptal edemesem bile belki kaçamak bir yol ayarlayabilirim. Şimdi söyleyiniz bana, müteveffa ama kesinlikle rahmetsiz amcanız nasıl ve ne zaman göründü size?"

"Kaçmamdan önceki gece. Aşağı yukarı geceyarısıydı ki Dennie'nin odasından bir ağıt sesi duyduğumu sanarak uyandım. Bebeğimin uyuduğu odaya vardığımda amcamın yüzünün pencereden bana dik dik bakmakta olduğunu gördüm. İçinden gelen bir çeşit cehennemi ışıkla aydınlanmış gibiydi, çünkü karanlığın içinde balkabağından bir fener gibi duruyordu ve bana o korkunç sırıtışıyla sırıtıyordu. 'Arabella,' dedi ve ölü dudaklarının sanki dişleri ateş gibi sıcakmışçasına geriye doğru kıvrıldıklarını gördüm. 'Evliliğinin bir kepazelik ve yalan olduğunu söylemeye geldim sana. Evlendiğin kişi senin erkek kardeşindir ve doğurduğun çocuk iki kat gayri meşrudur. Onlarla birlikte yaşamaya devam edemezsin, Arabella. Bu daha da büyük bir günah olur. Onları derhal terk etmelisin, ya da...' -dudakları, dişleri fırlayıncaya dek kıvrıldılar yine- 'ya da her gece geleceğim sana ve bebek yeterince büyüdüğünde anne ve babasının gerçekte kimler olduğunu ona açıklayacağım. Seçimini yap, kızım. Onları terk et ve bırak mezarıma geri döneyim,- ya da kal ve beni her gece gör ve bil ki oğlun anlayabileceği kadar büyüdüğünde ona söyleyeceğim. Eğer bunu yaparsam senden iğrenecek, nefret edecek ve onu doğurduğun günü laneyleyecektir!"

"'Eğer gidersem Dennis'in ve bebeğin yanına bir daha gelmeyeceğine dair söz veriyor musun?’ diye sordum."

"Söz verdi ve sendeleyerek yatağıma kadar geriledim ve orada bayıldım."

"Ertesi sabah uyandığımda bunun kötü bir düş olduğundan emindim, ama Dennis'e ve aynada kendi suretime baktığımda bunun kötü bir düş değil ama bir ölünün korkunç ziyareti olduğunu anladım."

"Çıldırmıştım. Bebeğimi öldürmeye çalıştım ve Dennis bana engel olduğunda kaçmak için ilk fırsatı değerlendirerek New York'a geldim ve bu işe başladım." Perişan odasına bir göz gezdirdi. "Şehrin fahişelerinin arasında aramayacaklarını biliyordum Arabella Tantavul'u,- burada da takipten Avrupa'da ya da Çin'de olacağım kadar güvencedeydim."

"Ama, Madam," de Grandinin sesi serzeniş doluydu, "görmüş olduğunuz sadece bir düştü,- çok tatsız bir düş olduğunu kabul ediyorum, ama yine de sadece bir düş işte. Gözlerime bakınız, lütfederseniz!"

Kız bakışlarını kaldırdı ve de Grandin'in gözbebeklerinin karanlıktaki bir kedininkiler kadar irileştiklerini, korneasının ince bir çizgi halinde kaldığını ve kızın önce dehşete kapılmışa, sonraysa ölümdeki gibi camlaşan bakışlarını kendi delice bakışlarıyla yakaladığını gördüm.

"Beni dikkatle dinleyiniz, Madam Arabella," diye yumuşak bir sesle emretti. "Yorgunsunuz... *Grand Dieu,* nasıl da yorgunsunuz! Çok eziyet gördünüz, ama artık dinlenmek üzeresiniz. O geceye ait anılarınız kaybolup gittiler,- o günden bu yana olanlar da. Size söylenildiği gibi hareket edecek, uyuyacak ve yemek yiyeceksiniz,- ama size kendinize gelmenizi emredene dek çevrenizde nelerin olup bittiğine dair hiç iz kalmayacak belleğinizde. Beni duyuyor musunuz, Madam Arabella?"

"Duyuyorum," diye yanıtladı, hafif, yorgun bir sesle.

"Tres *bon.* Uzanınız, sevgili küçüğüm. Dinlenmek ve sevgi düşleri görmek için uzanınız. Dinleniniz, düşleyiniz ve unutunuz.

“Dr. Wyckoff'a telefon etmek inceliğini gösterir misiniz?" diye sordu bana. "Madam Arabellayı onun sanatoryumuna yatıracağız, şu s *acre*

boyayı saçlarından yıkayacağız ve sağlığına kavuşması için ona bakacağız,- her şey tamam olduğunda yaşamına ve sevgisine yeniden kavuşturmak üzere onu evine götüreceğiz. Yaşamının bu bölümü sonsuza dek kapanmış ve mühürlenmiştir.

"Her gün yanına uğrayacak ve sevgili Doktor Wyckoff'a söyleyeceğimiz türde hafif ve tedavi edilebilir bir hasta haline gelinceye dek hipnotizma uygulamaya devam edeceğim. Hipnotizma tedavisine son verdiğimde mutluluğunu paramparça eden o kötü düşten zihninde eser bile kalmayacak."

* * *

Arabella Tantavul, narin omuzlarının üzerine orkide desenli sabahlığını almış, ayaklarını ve dizlerim yumuşak bir battaniyeye sarmış halde, sevimli yatak odasındaki divanda uzanmaktadı. Nikah yüzüğünü bir kez daha takmıştı parmağına. En ustaca uygulanmış kozmetiklerin bile saklayamadığın kadar solgundu yüzü ve amber renkli gözlerinin altındaki mor halkalarıyla bitkin biçimde uzanıyor, ocakta çıtırdayan elma ağacı dallarından yayılan iç ısıtıcı sıcaklığı sanki soğuruyordu. Doktor Wyckoff'un sanatoryumunda geçirdiği iki ay yüzündeki sefahat izlerini silmiş ve güzellik uzmanlarının çalışmaları saçına eski açık sarı parlaklığını yine kazandırmıştı,- ama topyekün çöküntüsünü izleyen bitkinlik hâlâ hastalıklı bir ateş gibi üzerindeydi.

"Hastalığım hakkında hiçbir şey anımsamıyorum, Dr. Trowbridge," dedi bana yorgun, küçük bir gülümsemeyle. "Ama sanki görmüş olduğum bulanık bir düşle ilgiliydi. Ayrıca..." anımsamaya çalışarak pürüzsüz alnını kırıştırdı, "sanırım dün gece çok kötü bir düş gördüm, ama..."

"Aha!" De Grandin koltuğunda aniden öne doğru eğildi. "Düşünüzde ne görmüştünüz, Madam?"

"Bilmiyorum..." diye yanıtladı usulca. "Bir düşün çok kötü olduğunu anımsamanız, ama ayrıntılarını çıkaramamanız ne tuhaf, değil mi? Sanki Warburg Amcayla ilgiliymiş gibi geliyor, ancak..."

*"Parbleu,* öyle mi diyorsunuz? O geri mi döndü? *Ah hah,* beni çok öfkelendiriyor, şu adam!"

"Ayrılma zamanımız geldi, dostum," dedi de Grandin holdeki büyük saat onuncu kez vurduğunda,- "yerine getirmemiz gereken çok önemli görevlerimiz var."

"Tanrı aşkına," diye itiraz ettim, "gecenin bu saatinde mi?"

"Kesinlikle. Mösyö Tantavul'un evine bir ziyaretçinin gelmesini bekliyorum bu gece... Onun için hazırlık yapmalıyız."

"Madam Arabella uyuyor mu?" diye sordu Dennis kapıyı açtığında.

Genç koca 'Tıpkı bir bebek gibi," diye yanıt verdi. "Bütün akşam boyunca yanında oturdum ve yatağında bir kez bile döndüğünü sanmıyorum."

"Pencereyi de kapalı tutuyorsunuzdur, benim istediğim gibi."

"Evet, efendim,- kapalı ve kilitli."

*"Bien.* Bizi burada bekle, *mon brave,* birazdan sana katılacağız."

Arabella'nın yatak odasına doğru yürüdü, bizim evden yüklendiği irice bir paketin ambalajını açtı ve böylece ortaya çıkan nesneyi büyük bir gururla gösterdi. Sevinçle "Şuna bir baksanıza!" dedi. "Harikulade, değil mi?"

"Ama... Vay canına! Bu basit bir pencere kafesinden başka bir şey değil!"

"Bir pencere kafesi olduğunu kabul ediyorum, azizim,- ama sıradan bir kafes değil. Bakırdan yapılmış olduğunu görmüyor musunuz?"

Şey...

*“Parbleu*, ama mükemmel olduğunu söylemeliyim," diye sırıttı. "Nasıl çalıştığına bakınız şimdi."

Malzeme çantasının içinden yalıtılmış bir tel makara, bir elektrik transformatörü ve bazı el araç gerecini çıkardı. Hızla çalışarak kafesin ahşap çerçevesini bantladı, kablonun bir ucunu en yakın elektrik prizine, diğer ucunu transformatöre bağladı, sonra yakındaki bir ampul duyundan transformatöre bir hat çekti ve bundan da çıkardığı pamukla izole edilmiş bir çift teli kafesin bakır örgüsüyle birleştirdi. Üçüncü bir teli ise ısı kaydedicinin madeni örgüsüne bağlamıştı. En son olarak da bir şırıngaya çektiği suyu, teller sabah güneşindeki örümcek ağları gibi parlayıncaya kadar, örgüye püskürttü. "Şimdi *Monsieur de Revenant,"* diye kıkırdadı işini bitirdiğinde, "size sıcak bir hoş geldin partisi vermek için her şey hazır."

Bir saate yakın bir süre bekledik, sonra ayaklarının ucuna basarak yatağın yanına gitti ve Arabella'ya doğru eğildi.

"Madam!"

Kız yarı anlaşılır bir şeyler mırıldanarak hafifçe kıpırdadı.

"Yarım saate kadar uyanmış olacaksınız," dedi kıza. "Sabahlığınızı giyecek ve pencerenin önünde duracaksınız,- ama hiçbir şekilde ona yaklaşmayacak ya da dokunmayacaksınız. Eğer dışarıdan seslenen biri olursa yanıt vereceksiniz, ama ne söylediğinizi ve size söylenenleri anımsamayacaksınız."

Bana kendisini izlememi işaret etti ve odadan çıkarak hemen dışarıdaki holde yerimizi aldık.

Ne kadar beklediğimiz hakkında kesin bir fikrim yok. Belki bir saatti, belki daha az, herhalükarda sessiz nöbetimiz hiç bitmeyecekmiş gibi geliyordu. Bir esnemeyi bastırmak üzere elimi kaldırmıştım ki kapının öte yanından gelen yumuşak sesini duyduk Arabella'nın:

"Evet, Warburg Amca, seni işitebiliyorum.”

Ayaklarımızın ucuna basarak kapıya yöneldik. Arabella pencerenin önünde duruyordu ve dışarıda ise Warburg Tantavul'un dik dik bakan suratı vardı.

Ölüydü, bundan kuşku yok. Çökmüş avurtları, ince burnu ve cildinin sarımsı gri renginde ölümün ve çürümenin erken dönemlerinin delilleri vardı,- ama ölü de olsa korkunç bir tür yaşamla kıpırdamaktaydı! Gözler ürkütücü bir öfkeyle bakıyordu ve dudakları sanki taze kanla boyanmışlar gibi kıpkızıldı.

"Beni duyuyorsun, değil mi?” diye sordu. "Dinle o zaman, kızım,- yaptığımız pazarlığı bozdun, ben de şimdi tehditimi yerine getirmeye geldim,- kocanı her öpüşünde..." Sözleri acı bir kahkahayla kesildi ve dik dik bakan gözleri iblisçe bir mutlulukla yarı kapandılar, "...ya da o kadar çok sevdiğin çocuğunu, gölgem üzerinize düşecek. Bugüne dek beni dışarıda tutmayı başardın, ama bir gece mutlaka içeri gireceğim ve..."

Zayıf, ölü çene düştü, sonra sırf irade gücüyle kaldırılmış gibi yine kapandı ve ceset—suratın tüm ifadesi değişti. Şaşkınlık, inanamadığı bir zevk, bir ziyafetten önceki beklenti çizilmişti üzerine. "Ama," kıkırtılı gülüşü belkemiğimden aşağı buzlu suların akmasına yol açmıştı, "ama pencere açık! Kafesi değiştirmişsin ve ben içeri girebiliyorum!"

Yavaşça, küçük bir çocuğun serseri bir rüzgârla sürüklenen balonu gibi, korkunç şey pencereye doğru yaklaştı. Kafese yaklaştığında Arabella gerilemeye başladı ve cehennemi zafer sırıtışından kurtulabilmek için elleriyle gözlerini kapattı.

*"Sapristi,"* diye küfretti de Grandin usulca. "Gel bakalım, benim habis moruğum, birazcık daha gel hele..."

Ölü şey daha da yakına süzüldü. Alaycı ağzı ve buruşuk, sivri burnu neredeyse kafesin bakır tel örgüsüne yapışacaktı,- şimdi örgünün aralıklarından içeri bir sisin saçakları gibi sızmaya başlamıştı.

Gözü kör edici mavi—beyaz bir ateş parlaması oldu, kaynayan maden tükürür gibi fışkırdı, ölümcül bir ızdırap hıçkırığı tarzında düğümlenen deli bir feryat ve yanmış etin keskin, genizleri yakan kokusu odayı doldurdu.

"Arabella... Sevgilim... Ona bir şey olmadı, değil mi?" Dennis Tantavul merdivenlerden yukarı koşarak çıkmıştı. "Bir çığlık duyduğumu sandım..."

"Duydunuz, dostum," diye yanıtladı de Grandin. "Ama öldüğünüz vakit cehenneme gidecek kadar bahtsız değilseniz eğer, bir daha işiteceğinizi sanmıyorum."

"Neydi o?”

*"Eh bien*, kendini kurnaz bir şakacı sanan birisi şakanın tadını kaçırdı. Bu arada, eşiniz Madam'la ilgileniniz. Bakın yatağında ne kadar da huzurlu yatıyor. Kabus görme devri bitti artık. Ona nazik davranınız, *mon jeune*. Unutmayınız, bir kadın bir sevgiliye sahip olmak ister, bu onun kocası olsa bile." Eğildi ve uyumakta olan kızı alnından öptü. *“Au revoir,* sevgili küçüğüm," diye mırıldandı. Sonra bana dönerek:

"Haydi, Trowbridge, aziz dostum." dedi. "Buradaki işimiz tamamlandı. Onları mutluluklarıyla baş başa bırakalım."

* * *

Bir saat sonra çalışma odasında şöminenin öte yanından bana bakıyordu. "Belki şimdi bütün bunların ne anlama geldiğini bana

açıklamaya tenezzül edersin," dedim iğneleyici bir sesle.

"Belki ederim." diye sırıttı. "Şu can sıkıcı Mösyö Ölü—Ama—Ölü—Değil'in pencerelerin önünde birkaç kez belirip pis pis sırıtmış olduğunu anımsayacaksınız. Ama, lütfen unutmayınız ki, hep dışarıdan. Hastanede, *guarde-malaâem* az kalsın inme geçirmesine neden olduğu gece, tavan aydınlatmasından kahkahalar atarak seslenmişti. İlk kez belirip Madam Arabella'yı tehdit ettiğinde onunla penceresinden konuşmuştu."

"Ama penceresi açıktı," diye itiraz edecek oldum.

"Evet, ama tel kafesli," diye yanıtladı gülümseyerek. "Demir tellerle örülmüştü, eğer bilmek isterseniz."

"Bu ne fark eder? Bu gece neredeyse zorlayarak içeri girdiğini..."

"Bakır bir tel örgüden," diye açıkladı. "Bu geceki kafes bakırdandı, tabii benim sayemde."

Sonra, şaşkınlığımı görünce, "Demir tüm madenler içinde en topraksı olanıdır," dedi. "O ve bir türevi olan çelik ruhlar aleminden gelen yaratıkların tahammül edemeyecekleri kadar özdeşleşmiştir dünyanın özüyle. Efsaneler bize Süleyman'ın Tapınağının inşası sırasında hiçbir demir aletin kullanılmadığını söyler, çünkü dost canlısı cinler bile yardıma çağırıldıklarında demirin yakınında görevlerini ifa edemezlerdi. Cadıları bulmak için demir bir toplu iğneyle tırtıklanmaları gerekir... kesinlikle pirinç iğneyle değil!

"Pekala. Habis ölünün tekrar ortaya çıkması üzerine ilk kez düşündüğüm vakit her defasında da pencerenin dışından seslendiğini not etmiştim. Camdan, açıktı ki, geçemiyordu. Camda da demir vardır! Demir pencere teli ise onu durduruyordu. 'Bu durumda, gerçek bir hayalet olamaz." dedim kendi kendime. 'Onlar sadece ruhsal varlıklardır, görünen düşüncelerdir. Bu ise nefretten oluşuyor, ama aynı zamanda da fiziksel bir

maddeden; mezarında çürümekte olan cesedin yaydığı kimi gazlardan!' *Voila,* eğer fiziksel bir bileşkene sahipse demek ki fiziksel yöntemlerle yok da edilebilirdi!

"Böylece tuzağımı kurdum. İçinden geçebileceği bir bakır örgü tedarik ettim, ama buna elektrik yükledim. Bir transformatör vasıtasıyla akım potansiyelini her ihtimale karşı ikiye katladım ve sineğini bekleyen bir örümcek gibi pusuya yatarak onun şarjlı kafesten geçmeye çalışmasını ve kendini elektrikli iskemlede kızartmasını bekledim. Evet, kesinlikle!"

"Ama o gerçekten yok oldu mu?" diye sordum şüpheyle.

"Üfürülmüş bir mum alevi kadar. O, nasıl denir, kısa devre yaptı. Sizi temin ederim ki, elektrikli iskemleye oturtulmuş hiçbir cani onun kadar temelli ölmemiştir."

"Yine de, aslında gerçekten istediği halde o zavallı çocukları evlendiler diye taciz etmek üzere mezarından kalkıp gelmesi ve evliliklerini yıkmaya çalışması biraz tuhaf," diye merakla mırıldandım.

"Aslında istemek mi! Doğru, avcı, kuşun tuzağın içine girmesini ister."

"Ama küçük Dennis doğduğunda onlara çok güzel bir armağan vermişti..."

*"La la,* benim iyi yürekli, nazik, saf arkadaşım, çok toysunuz. Madam Ara- bella'ya verdiğim para bana aitti. Zarfın içine onu ben koydum."

"Peki, bu takdirde gerçek mesaj neydi?"

"Korkunç bir şeydi, dostum, korkunç ve habis bir şey. Mösyö Dennis o paketi bana emanet ettiği gece yaşlı Tantavul'un ona kötülük etmeye kararlı olduğunu saptamıştım,- dolayısıyla zarfı buharla açıp içinde

yazılı olanları okudum. Dennis'in anımsadığını düşündüğü şeylere açıklık getiriyordu.

"Çok, çok uzun bir zaman önce Mösyö Tantavul San Fransisco'da yaşamıştı. Eşi kendisinden yirmi yaş küçük, çok güzel ve çok neşeli bir kızdı. Ona sağlıklı iki çocuk doğurmuştu, bir oğlan ve bir de kız ve Tantavul'un kavrayamayacağı kadar büyük bir sevgiyle sevmişti onları. Onun huysuzluğu, kötü mizacı, sürekli hata bulması kadını gittikçe uzaklaştırdı ve kadıncağız sonunda boşanmak istedi.

"Ama Tantavul daha önce davranmıştı. Çocuklarını kaçırdı ve intikam planını karısına anlattı. Çocuklarını çok uzak bir yere götürecek ve orada kuzen olduklarına inandırarak yetiştirecekti. Sonra ergenliğe eriştiklerinde onları evlenmeye yöneltecek ve ilişkilerindeki korkunç sırrı ilk çocuklarının doğumuna kadar açıklamayacaktı. Bundan böyle toplumdan tecrit edilme, ya da belki adli kovuşturma korkusuyla yaşayacaklar, ama vicdanları onlara bitip tükenmek bilmeyen bir eziyet çektirecek ve onları kaçmanın mümkün olmadığı iğrenç bir esaret zinciriyle bağlayarak birbirlerine karşı duydukları büyük sevgiyi ateşte kızdırılmış çelik bir maşaya dönüştürecekti. Çocuklarının görüntüsü bile onlar için bir utanç kaynağı olacak ve sevgiyle birleşmenin düşüncesi bile kusma noktasına kadar tiksindirecekti onları.

"Bunları eşine anlattığında kadıncağız çıldırdı. Onu bir tımarhaneye kapattı ve orada ölüme terk ederek iki bebeği ile birlikte New Jersey'ye geldi ve sevgilerini kurnazlıkla ve desiseyle besleyerek, sonunda evlendikleri vakit tiksindirici intikamını almak üzere onları birlikte büyüttü."

"Ama, ulu tanrım, onlar kardeş, be adam!" diye bağırdım dehşet içinde.

"Tastamam öyle," diye yanıt verdi heyecanlanmadan. "Aynı zamanda da erkek ve kadın, karı ve koca, anne ve baba."

"Ama... ama..." diye kekeledim söyleyecek söz bulamadan.

"Aması maması yok, aziz dostum. Ne diyeceğini gayet iyi biliyorum. Çocukları mı? *Ah hah,* eski krallar birçok kez evlenmediler mi kendi kız kardeşleriyle ve ürünleri zeki ve sağlıklı olmamış mıydı? Ama kuşkusuz ki aile içi evlilikler eğer sadece çekinik genler karşı karşıya denk gelirlerse hastalıklı soylar ortaya çıkarır. Şu küçük Mösyö Dennis'i bir düşün. Eğer o aptalca, hayalci eğitim ve geleneklerinle yetiştirilmiş olmasaydın - anne ve babasının yakın akraba olduklarını sanmıyor muydun? Onu sağlıklı, güzel bir çocuk ilan etmekte bir an bile tereddüt edecek miydin?

"Kaldı ki," diye ekledi samimiyetle, "onlar birbirlerini sevdiler,- iki kardeş olarak değil, bir erkek ve bir kadın olarak. Onlar birbirlerinin mutlyluk kaynakları ve küçük Mösyö Dennis de ikisine birden mutluluk veriyor. Bu sevinci —ki neşeden uzak geçmiş çocukluklarıyla bunu çoktan hak ettiklerini *le bon Dieu* biliyor- sırf sessiz kalmakla onlar adına koruyabilecekken niçin mahvedelim?"

*Çeviren: Sönmez Güven*

# HAYALET ÇİFTLİK EVİ

New Briarcliff Sanatoryumuna yatışımın üçüncü haftasında evi gerçekten gördüm.

Sabahları, hemşire ateşimi aldıktan sonra yatağıma uzanırken, yolun dönemecindeki ladin ve köknar korusunun ötesinde nelerin olabileceğini merak ederdim. Yaz kış yeşil kalan bu ağaçların arasından bacalar yükselmedikçe manzara bana hep eksikmiş gibi gelirdi. Bunun üzerinde o kadar çok kafa yormuştum ki ağaçların arasında gerçekten de bir ev olduğuna sonunda kendimi inandırmıştım. İnsanların yaşadıkları, çalıştıkları ve mutlu oldukları bir ev.

Tekerlekli iskemle kullanmayı öğrenmeye çabaladığım o uzun ve usandırıcı günler boyunca evi ve içindekileri zihnimde canlandırmaya çalışmıştım. Bir baba olacaktı, bundan emindim,- akşamları verandada oturup mısır koçanından piposunu tüttüren, saçları kısmen dökülmüş, güçlü kuvvetli, iyi huylu bir baba. Bir de anne tabii ki,- piposunu tüttürerek salıncaklı sandalyesinde sallanan eşinin yanına kucağında kahverengi sepetiyle oturmuş, saçlarını alnında özenle ikiye ayırmış, ekose etekli ve neredeyse hiç belli olmayan bir anne. Eski bir çorabı elinin iyice açtığı parmakları üzerine geçirmiştir ve hamarat iğnesi hiçbir otomatik dokuma tezgahının boy ölçüşemeyeceği bir işbilirlikle dalıp çıkarak her deliği onarmaktadır.

Sonra bir de kızları vardı. Onu düşümde çok açık seçik biçimde canlandıramıyordum,- ama uzun boylu ve bir fındık dalı gibi narin olduğunu, kocaman mavi gözleriyle insanın içini ısıttığını biliyordum.

Yürüme sanatını sil baştan öğrenirken bu evi ve insanlarını hayal etmek en sevdiğim eğlencem olmuştu. Bacaklarıma yürüyebilecek kadar güvenmeye başladığımda düşsel dostlarımın evlerine giden yolu kendi

kilise bölgemin sokakları kadar iyi bildiğimi hissediyordum... sanatoryumdan dışarı henüz tek bir adım atmamış olsam bile.

Gariptir, ilk uzun gezintim için akşam vaktini seçmiştim. Maine eyaletinde eylül ayı için olağanüstü ılık bir akşamdı ve daha dinç olan hastalardan bazıları öğleden sonrayı tenis oynayarak geçirmişlerdi. Akşam yemeğinden sonra verandada oturmuş, griplerinin kendilerine özgü özelliklerini ya da apandisit ameliyatlarında başlarına gelenleri karşılaştırıyorlardı.

Evi, bir çocuğun yapbozun parçalarını teker teker bir araya getirmesi gibi, zihnimde parça parça inşa etmekteydim. Koru eğer ıssız çıkarsa çok acı bir düş kırıklığına uğrayacağımdan kuşkum yoktu,- ancak yoldaki kavşağı döndüğümde ve düş evimin bir gerçek olduğunu gördüğümde, neredeyse ürkmüştüm. Her santimi ve her parçası tıpatıp zihnimde canlandırdığım gibiydi.

Gelişigüzel inşa edilmiş, uzun, rahat görünümlü bir çiftlik eviydi bu: asmaların perdelediği geniş verandası ve önündeki küçük avluyu çevreleyen beyaz boyalı tahta çitiyle. Çitin üzerinde köhne bir geçit vardı, hani şu takozlu bir zincirle kapalı tutulan cinsten. Yakından baktığımda takozun kullanılmayan bir saban demiri olduğunu gördüm. Avlunun girişinden verandaya doğru kısa çimenlerin arasına rastgele yerleştirilmiş ve kenarları bir çift midye kabuğu dizisiyle çevrelenmiş yassı taşlarla döşeli bir yol gidiyordu. On odada bir lamba yanıyor ve insana mutluluk duygusu veren sarı ışığı ayın gümüş ışığıyla buluşmak üzere bahçeye dökülüyordu.

Orada dururken içim tuhaf, ürpertici bir hisle doldu. Her nasılsa, bu evi daha önce de görmüş olduğumu hissediyordum,- hem de birçok defa,- ancak Briarcliff'e gelinceye dek ne Maine'in bu bölgesinde daha önce bulunmuş, ne de birileri burayı bana anlatmıştı. Gerçekten de, avare hayallerimin dışında, çamlıkta böyle bir evin var olduğuna dair en ufak bir ima bile almamıştım.

Bana bitişik odada kalmakta olan şişman adama "Yolun dönemecindeki evde kim yaşıyor?" diye sordum.

Ona Choctaw dilinde hitap etmişim gibi boş bir bakışla baktı yüzüme, sonra yanıt verdi: "Hangi yol?"

"Ama, güneydeki yol tabii," diye açıkladım. "Çamlıktaki evi kastediyorum... hani şu kavşağın hemen ilerisindeki."

Eğer böyle bir şey açıkça saçma olmasaydı, yanıtım karşısında korktuğunu bile söyleyebilirdim. Zaten belirgin olan gözlerinin yüzünden biraz daha fırladıkları kesindi.

"Kimse yaşamaz orada," diye temin etti beni. "Yıllardır kimse yaşamadı. Ev falan da yok."

Öfkelendim. Benim kibarca sorduğum bir soruyu tatsız bir şakaya vasıta etmeye ne hakkı vardı bu adamın? "Keyfin bilir." diye karşılık verdim. "Sana göre bir ev olmayabilir belki, ama dün gece ben bir tane gördüm!"

"Tanrım!" dedi yüksek sesle ve sanki çiçek çıkarmakta olduğumu söylemişim gibi uzaklaştı benden.

Aynı gün daha sonra o ve bir arkadaşının salondaki konuşmalarına kulak misafiri oldum.

"Ama öyle olmalı," diyordu büyük bir ciddiyetle. "Hepsinin ipe sapa gelmez bir sürü palavra olduğunu düşünüyordum, ama onu dün gece şu rahip de gördü. Pilimi pırtımı toplayıp şehre döneceğim ve bunu bir an önce yapacağımdan da emin olabilirsin."

"Haydi canım!" diye dalga geçti arkadaşı. "Seni makaraya almıştır."

Bir puro yakmak için döndüğünde beni gördü. "Hey, Mr. Weatherby," diye seslendi, "dostuma dün gece çamlıktan geçerken gerçekten de bir ev gördüğünüzü söylemek istememişsinizdir eminim."

"Kesinlikle istedim," diye tersledim, "ve size de söylüyorum. Bunda herhangi bir olağanüstülük yok, öyle değil mi?"

"Yok ha!" diye yineledi. *"Yok ha!* Baksanıza, neye benziyordu?"

Evi ona elimden geldiğince doğru biçimde tarif ettim ve gözleri Mavisakal'ın öyküsünü dinleyen bir çocuğunkiler kadar açıldı.

"Vay canına!" dedi. "Bu işten bir şey anladıysam Arap olayım. Hem de kapkara!"

"Bana bakın," diye çıkıştım. "O çiftlik evini saran bütün bu sır perdesi de neyin nesi? Apaçık orada, değil mi?"

Yanıt vermeden önce sanki ağzı doluymuş gibi birkaç kez yutkundu.

"Bakın şimdi, Mr. Weatherby, bunu kendi iyiliğiniz için söylüyorum. Geceleri dışarı çıkmamalısınız ve özellikle de o çamlıktan uzak durmalısınız."

Bu istenmeyen öğüt karşısında şaşkınlığa düşmüş bir halde bir açıklama istemek üzereydim ki adamın nefesinde viski kokusu aldım. İşte o zaman anladım. Bir çift at yarışı kumarbazı tarafından bir sarhoş şakasına hedef yapılmıştım.

"Size çok müteşekkir olmalıyım, hiç kuşkusuz," dedim vakarla, "ama eğer sizin açınızdan bir sorun olmayacaksa nereye gidip gitmeyeceğime kendim karar vereceğim."

"Eh, canının istediği yere gidebilirsin...." Tamamen özgür bırakıldığımı belirtir tarzda sallamıştı kolunu. "Ama ben New York'a

gidiyorum."

Gitti de. Öğleden sonra ikisi birden sanatoryumu terk ettiler.

* * *

Hastalığımın hafif de olsa nüksetmesi nedeniyle, iki oyunbaz beyefendiyle olan sohbetimin ardından birkaç gün yatağa bağlı kaldım ve dışarı çıkmayı göze aldığım ilk gece dolunay çevreyi neredeyse gün ortasıyla rekabet edebilecek kadar aydınlatmıştı. En küçük ayrıntılar bile günbatımından önceki kadar net biçimde seçilebiliyordu,- hatta o akşamı gümüş kaplanmış bir gün şeklinde değerlendirdiğimi dahi anımsıyorum.

Çam korusuna doğru yol boyunca ağır ağır yürürken çiftlikteki aileye davetsiz bir konuk olabilmenin hesabını yapıyor, inceden inceye, akla hayale gelmeyecek planlar tezgahlıyordum.

Yolumu kaybetmiş görünüp sanatoryumun ne tarafta kaldığını mı sorsam, yoksa bir tanıdığımı, sözgelimi John Squires diye birini görmek istediğim şeklinde bir masal mı uydursam, diye kendi kendime soruyordum yolun dönemecine yaklaşırken.

Vicdanım adına ne mutlu ki bu hilelerin hiçbirine gerek kalmamıştı, çünkü beyaz boyalı çite yaklaştığımda verandadan çıkan bir kız hızla bahçe kapısına geldi ve orada durarak ay ışığıyla yıkanan yola doğru dalgın dalgın bakmaya başladı. Hızımı yavaşlatır ve kendime rastgele dolaşıyormuş havası verirken sanki beni karşılamak için çıktı gibi algılamıştım.

Kızla neredeyse göğüs göğüse geldiğimde hızımı daha da azalttım ve doğrudan doğruya ona baktım. O zaman evde yaşayan kız hakkındaki hayalimin gerçekten de puslu ve belirsiz kaldığını anladım. Bu Aziz John un Patmos adasında gördüğü düşe kadar Yeni Kudüs'ü tarif etmeyi bir türlü başaramamasıyla aynı nedendi.

Unutma beni diyen kocaman gözlerinin üzerinde düzgün biçimde ikiye ayırdığı saçlarından pamuklu giysisinin yenine kadar bir Rosetti azizesi kadar ince ve çekiciydi ve bir ortaçağ ozanının düşündeki cennette yitirdiği sevgilisi kadar da harikuladeydi. Dövülmüş bronzu andıran saçının eşit biçimde çerçevelediği alnı geniş, yüksek ve şaşırtıcı biçimde beyazdı ve kaşları da sanki bir ressam tarafından deve tüyü bir fırçayla çizilmişçesine özenliydi. Gözleri eylül gökyüzünü yansıtan orman göllerinin suyu gibi berrak ve hoştu ve kenarlarının bir Doğulu'nunkiler gibi hafifçe çekik olması yüzüne, şu Maine ormanlarının ortasında, olağandışı ve çarpıcı bir görünüm veriyordu.

Vücudu öylesine inceydi ki göğüslerinin kabartısı giysisinin hafif kumaşının altından güçlükle seçilebiliyordu ve ay ışığında hareketsiz dururken omuzlarından ayak bileklerine kadar tüm kıvrımları ressamların 'hareket eğrisi' dedikleri şeye tıpatıp uyuyordu.

Bir İtalyan heykelinden alınmışçasına biçimli ve üzerinde durduğu tahta perdeden çok az beyaz eliyle bahçe kapısını kibarca tutmuştu. İşaret parmağının diğer parmaklardan biraz daha uzun, tırnakların ise badem biçiminde ve koyu pembeye —neredeyse kırmızıya— boyanmış ve iyice cilalanmış olduklarını fark ettim.

Böyle üstün körü ve alelacele bakarak bile hiç kimse bir kadın hakkında ona fark ettirmeden değerlendirmede bulunamaz ve gözlerim onun güzelliğini içtiği anda bakışlarımız çoktan birleşmişti.

Bana yönelttiği bakışları sanki ben hiç yokmuşum gibi sakin ve kaygısızdı,- benim gecenin içinden çıkagelmiş görünmez bir hayalet olduğumu sanabilirdiniz,- yine de boynunda ve yanaklarında kaçışan belli belirsiz bir allık benim varlığımdan ne habersiz ne de umursamaz olduğunu ele veriyordu.

Alışkanlıkla şapkamı çıkardım ve tamamen istemsiz olarak şöyle konuştuğumu duydum:

"Rahatsız etmeyeceksem eğer kuyunuzdan bir yudum su içebilir miyim? Sanatoryumdan geliyorum —yataktan kalkalı sadece birkaç gün oldu aslında- ve korkarım çıktığım yürüyüşü biraz fazlaca uzattım."

Bahçe kapısını bana açarken oldukça geniş dudaklarının üzerinde küçük bir çocuğun istekleri karşısındaki anne misali bir gülümseme oynaştı.

'Tabii," diye yanıt verdi ve sesi memleketinin çamları arasında dolaşan güney rüzgârı gibi hoştu, "tabii içebilirsiniz kuyumuzdan ve eğer arzu ederseniz, dinlenebilirsiniz de."

Eve yaklaştıkça adımlarını hızlandırarak bahçe yolu boyunca önüm sıra yürüdü ve verandanın basamaklarını çevikçe sıçrayarak çıktı. Bir çıkrığı ve bir de kovası olan eski tip kuyunun yanında durduğum yerden ciddi bir konuşmaya dalmış fısıltıları duyabiliyordum. Alçaltılmış da olsa onun sesini bir flüt gibi çağıldamasından tanıdım, diğer iki ses daha derinden ve bence kaba geliyor gibiydi. Her nasılsa, garip görünse de, sanki tuhaf, köpeğimsi bir tınıya sahiptiler, köpeklerin pek de dostça olmayan homurdanmalarını anımsattılar bana... Alaska'da misyonerlik görevi yaparken vahşi, yarı-kurt Eskimo köpeklerinin erzak istasyonlarında yeterli yiyecek verilmediğinde çıkardıkları öfkeli hırıltılar gibi.

Kızın sesi sanki tartışıyormuşçasına bir parça daha tizdi ve şöyle fısıldamakta olduğunu sandım-, "Bu benim diyorum size, benim! Hiçbir müdahaleyi kabul etmem! Gidin kendi avınızı bulun!"

Bir saniye sonra verandayı perdeleyen asmaların gölgesinden rıza gösterir tarzda bir homurtu geldi ve kız elindeki parlak teneke maşrapayı sallayarak merdivenlerden aşağı hafifçe gülümseyerek indi. Kovayı taş döşeli kuyudan aşağı sarkıtırken bir an için bana baktı, sonra açıklamaya başladı:

"Biliyor musunuz, biz büyük avcılarız burada. Av mevsimi yeni başladı ve babamla ben hangi avın kime ait olduğu konusunda tartışırız hep."

Tartışmalarını anımsayınca bir kahkaha attı ve ben de onunla birlikte güldüm. İlk gençlik yıllarımda ben de hatırı sayılır bir Nimrod olarak tanınırdım ve bahtsız bir tavşanı vuran merminin kimin silahından çıktığına dair arkadaşlarımla yaptığımız heyecanlı tartışmalar dün gibi aklımdaydı.

Kuyu çok derindi ve kıza çıkrığı çevirmesinde yardım etmeyi bitirdiğimde nefesim çoktan zorlanmaya başlamıştı,- ama su ancak pınarlarla beslenen bir kuyunun olabilecek kadar soğuktu. Kovadan maşrapaya dökerken ay ışığında saf köpükmüşçesine parlıyordu ve suyun alışılageldik lıkırtısı yerine sanki yarı-insanımsı bir sesle fısıldar gibiydi. Yerküresinin hemen her köşesinde su içmişliğim vardır,- ama böylesini değil. Bir buzulun nefesi kadar soğuk, düşsel hava kadar berraktı ve o kadar hafif ve tatsız bir maddesi vardı ki maşrapadaki sıvının görünümü ve boğazımı saran serinlik olmasa sadece bir şey içiyor- muş gibi rol yapmakta olduğumu sanacaktım.

Maşrapayı üçüncü kez diplediğimde "Şimdi biraz dinlenmek ister miydiniz?" diye davet etti beni.

Annesiyle babasının asma perdesi ardında ve büyük mutfak lambasının ışığında oturmakta olduklarını gördüm. Tam da hayalimde canlandırdığım gibiydiler: sade, evcimen, dürüst, konuksever ve hasta bir yabancıyı rahat ettirmeye hevesli kır insanları. İkisi de oldukça toplulardı ve bu sıhhatli bir orta yaş gürbüzlüğüydü,- ama ikisinin elleri de şaşırtıcı biçimde narindi. Kızlarının işaret parmağındaki uzunluk onlarda da karakteristikti ve sivriltilmiş tırnakları da kızıla boyanmıştı.

"Babam Mr. Squires ve Mrs. Squires," diye tanıştırdı kız.

Elimde olmadan irkilmiştim. Bu insanlar tam da hayalimde rastgele seçmiş olduğum adlara sahiptiler! Şansıma tanışmak için planladığım kurnazlıklara başvurmama gerek kalmamıştı. Mr. Squires ile görüşmek istediğimi söylemeye kalkışmış olsaydım eğer ne manzara oldurdu ama!

Her ne kadar farkında olmasam da, meraklı bakışlarım kızıl tırnakların üzerinde istediğimden biraz daha uzun kalmış olsa gerekti ki Mrs. Squires ellerini beğenmez gözlerle süzdü. Anlamlı bir işaretle kocasını ve kızını göstererek "Tilki üzümü ezmekle meşguldük," dedi. "Lekesi kolay kolay çıkmıyor,- bilirsiniz, zamanla çıkmasını beklemek gerek."

Yeni dostlarımla patates yetiştiriciliğinin inceliklerinden on kiloluk bir tatlı su levreğini yakalamanın en garantili yollarına kadar her şeyden bahsederek birlikte yaklaşık iki saat geçirdik. Üçü de sohbete katıldılar ve tartışılan konulara büyük ilgi gösterdiler. Sanatoryum sakinlerinin tatsız sohbetlerinden sonra bu kırsal bölge insanlarının basit ve hevesli konuşmaları şarap gibi canlandırıcı bir etki yapıyordu ve mümkün olan en kısa zamanda yine ziyaret edeceğime ilişkin yürekten söz vererek ayrıldım yanlarından.

"Ziyaretiniz için akşamın çökmesine dek bekleşeniz iyi olur," diye uyardı Mr. Squires. "Sizi hangi saatte olursa olsun kabul etmekten büyük zevk duyarız,- ama şu sonbahar günlerinde o denli meşgulüz ki yarenliğe ayıracak zaman bulmakta güçlük çekiyoruz."

Sözlerindeki açık imayı edildiği kadar dostlukla kabullendim.

Orada otururken hava sandığımdan da çok serinlemiş olsa gerekti, çünkü ayrılmak için tokalaştığımızda dostlarımın ellerini avucumda soğuk balçıkmış gibi hissettim.

Ev yolunda zihnime aniden öyle tuhaf bir düşünce saplandı ki yüksek sesle gülmekten kendimi alıkoyamadım. Squires ailesinde bir grup

köpeği anımsatan bir şeyler vardı, ama ne yaparsam yapayım ne olduğunu bir türlü tam olarak saptayamıyordum. Bütün güzelliğine rağmen kızları Mildred bile açık renk gözleri, belirgin burnu ve oldukça geniş ağzıyla çocukken sahip olduğum sevimli, beyaz çoban köpeğimi açıkça tanımlayamadığım bir biçimde anımsatıyordu.

Bu fazlaca hayal ürünü benzetmeye gülümserken bir çalı çırpı yığınından sarkan bir demet kurumuş yaprağı tekmeledim. Kurt adam efsanesi -hani insan bedeninde doğan, ama istedikleri zaman hayvana dönüşüp diğer insanları öldüren ve yiyen şu korkunç canavarlar-insanoğlunun karanlıktan korkması kadar eskiydi, ama okumuş olduğum hiçbir mitolojide köpek-adamlardan bahsedildiğine rastlamamıştım.

Ay ışığı tuhaf düşler kışkırtırmış... bazen.

* * *

Eylül ekime erdi ve Squires'lerin evini ilk ziyaret edişimde çok kullanılmaktan aşınmış bir bozuk para gibi yusyuvarlak olan ay incelerek bir kuyumcunun tornasından düşmüş bir gümüş yongasına dönüştü.

Çamlıktaki evin düzenli ziyaretçisi haline gelmiştim. Gerçekten de o evcimen insanlara yapacağım ve sanatoryumdaki aşırı bilmiş komşularımın usandıracak kadar gayri ciddi arkadaşlıklarından kurtuluş olarak gördüğüm gecelik ziyaretimi dört gözle bekler olmuştum.

Bazı hastaların zihinlerinde bir rahibin uğraşısıyla kaçınılmaz biçimde iç içe geçmiş bir ayrıksılık olarak değerlendirdikleri, diğerlerinin ise sadece merak ettikleri akşam yemeğinden hemen sonra sıvışıp gitme alışkanlığımın hatırı sayılır ölçüde yoruma ve kurguya konu ediliyordu. Zaman zaman kulağıma çalınan sözler beni akşam yürüyüşlerimin amacı üzerine bahis oynanmakta olduğuna inandırmıştı ve bu gizemi çözmek için yöneltilen üstü kapalı sorular giderek daha ve daha can sıkıcı bir hal alıyorlardı.

Onlardan hiçbirini beraberimde çiftliğe götürmek gibi bir niyetim yoktu. Squiresler benim dostlarımdı. Onların şen sohbetleri ve alçakgönüllü tavırları sanatoryumun havasıyla bir seranın ağır havasından sonra alınmış bir soluklu dağ havası gibi hoş bir tezat oluşturuyordu,- ama Briarcliff'teki kentsoylu güruhu için bunlar sadece küçümsemeyle karışık bir lütuf, alayla karışık bir acıma hissinden başka bir şey değildi.

Ancak, bu küstahça merakı diğerlerinden daha ileriye taşıyan Miss Leahy oldu. Bir akşam, tam yola koyulmak üzereyken, beni kapıda karşıladı ve birlikte gelmeye niyetli olduğunu açıkladı.

Sevimli, boyalı dudaklarım bana doğru büzerek, "Sizi bu şekilde her akşam yollara düşürdüğüne göre *müthiş çekici* bir şey bulmuş olmalısınız Mr. Weatherby," demeye cesaret etti ve adımlarıma ayak uydurdu. 'Takdir edersiniz ki biz kızlar küçük bir köy yosmasının sizi elimizden almasına izin *veremeyiz.* Sözün kısası, bu mümkün değil!"

Karşılık vermedim. Güzel bir kıza, Sara Leahy gibi kendini beğenmiş küçük bir şıllık bile olsa, işine bakmasını söylemek olanaksızdı. Ama yapmak istediğim de tam olarak buydu. Onu yanımda götürmeyecektim,- bu konuda kararımı vermiştim. Yolun dönemecinde, çiftlik evinin görünmesinden hemen önce duracak ve tarlalara sapacaktım. Eğer yüksek ökçeli terlikleriyle bir arazi yürüyüşü yapmak niyetindeyse sefalar getirmişti.

Ayrıca, gezintilerimin çevre ormanlara yapılmış gece keşiflerinden öte bir şey olmadığını da anlatacaktı diğerlerine,- bu yanlış bilgilendirme Briarcliff'te- ki işgüzarları tatmin edecek ve maruz bırakıldığım casusluk çemberinden kurtulmamı sağlayacaktı.

Onu incecik bola giysisi ve boncuklu iskarpinleriyle çitlere tırmanır ve hendekleri aşarken gözümün önüne getirdiğimde kendi kendime

acı acı gülümsedim ve kavşağa vardığımızda adımlarımı daha da açarak ağaçlara doğru yöneldim.

Squireslerin korusunu sınırlandıran tarlalara kadar, ben yanımdaki sevimli küçük işgüzardan alacağım intikamımı düşünerek, Miss Leahy ise bana yetişebilmek için idareli kullanması gereken nefesini konuşarak harcamak istemediğinden, sessizlik içinde yürüdük.

Ağaçlara yaklaştığımızda yüzünde endişe, neredeyse bir korku ifadesiyle durdu.

"Daha öteye gideceğimi hiç sanmıyorum."

"Öyle mi?" diye karşılık verdim biraz istihzayla. "Demek merakınızı tatmin etmek bu kadar kolaymış."

"Ondan değil." Sanki geldiği gibi gitmek niyetindeymişçesine yarım dönmüştü. "O korudan korkuyorum."

"Gerçekten mi?" diye kuşkuyla sordum. "Peki bu kadar korkacak ne var? Ayılar mı, Kızılderililiier mi, yoksa vahşi kediler mi? Korkacak hiçbir şey görmeden defalarca geçtim içlerinden." Buraya kadar geldikten sonra onu tarlaların ve çalıların içine çekmeye hevesliyim.

Miss Leahy sesinde sinirli bir titremeyle "Hayır," diye yanıt verdi, "öyle şeylerden korkuyor değilim,- ama... ah, nasıl adlandıracağımı bilemiyorum. Korkunç bir çeşit... lup... lup... ya da bunu gibi bir şey işte. Fransızca bir sözcük ve tam olarak anımsamıyorum."

Kafam karışmıştı. Pierre Geronte sanatoryumun yaşlı Fransız-Kanadalı bahçıvanıydı ve bütün diğer sarsak ihtiyarlar gibi dinlemeye hevesli herkesle saatlerce konuşabilirdi. Yine bölgenin tüm sakinleri gibi o da atalarının yıllar önce deniz aşırı ülkelerden birlikte getirdikleri çılgın halk öyküleriyle kulaklarına dek dolmuştu.

"Pierre size ne söyledi?" diye sordum.

"Şey, yıllar önce bu ormanda çok korkunç bazı insanların yaşamış olduklarını söyledi. Kilometrelerce çevredeki tek ev onlarınkiymiş ve yolcular bazen orada gecelemek amacıyla uğrarlarmış. Ama hiçbir yabancının o evi, bir kez içeri girdikten sonra, yine terk ettiğini gören olmamış. Çiftçiler bir gece evin çevresini sarmışlar ve içinde yaşayan aileyle birlikte yakmışlar. Közler iyice soğuduğunda bir araştırma yapmışlar ve bodrumda gömülü yaklaşık bir düzine ceset bulmuşlar. Eve giren işte bu yüzden bir daha çıkmıyormuş.

"Öldürülen adamların cesetlerini götürüp mezarlığa defnetmişler,- ama katillerin kavrulmuş vücutlarını arkalarından bir dua bile okumadan çiftlik avlusuna gömüvermişler. Ayrıca Pierre diyor ki... Ah, bak! *Baki"*

Yaşlı adamın öyküsünü nakletmeyi kesti ve titreyen bir parmakla açıklığın öte yanında, ağaçların kenarındaki bir noktayı işaret etti. Bir saniye içinde heyecan ve dehşetten çığlık çığlığa büzülerek bana sarılmış ve korkuyla gerilen parmaklarıyla ceketimi kavramıştı.

Kızın üzerine çöken dehşetten kendim de biraz etkilenerek gösterdiği yöne doğru baktım.

Beyaz ve hantal bir şey tarlanın karşı kenarında ağaçlara çaprazlama koşuyor ve sanatoryumu çevreleyen çayıra doğru gidiyordu. Daha dikkatli baktığımda bunun bir koyun olduğunu fark ettim,- hastane sofrasının etini sağlamak üzere beslenen sürüden kaçmış olsa gerekti.

Kızdaki batıl inançlar sürüsünden ayrı düşmüş bir kuzuda bile dehşeti çağrıştıracak kadar güçlü olmasına gülmek üzereydim ki korkudan aklını oynatmış başka bir şey daha çekti dikkatimi.

Kaçmakta olan koyunun peşinden, biraz daha geride ve ikişer yanda olmak üzere, iki hayvan daha büyük adımlarla sıçrayarak koşmaktalardı. İlk bakışta bir çift iri çoban köpeğini andırıyorlardı,- ama dikkatle bakınca bu hayvanların daha önce gördüğüm hiçbir şeye

benzemediklerini anladım. Herhangi bir çoban köpeğinden çok daha iriydiler—neredeyse bir St. Bernard kadar iri— ancak genel görünüşleri Alaska kızak köpeklerini andırıyordu.

İki köpekten daha iri olanı uzak taraftaydı ve sanki patilerinden biri yaralıymışçasına hafif aksayarak koşuyordu. Akşam alacasının belirsiz ışığında seçebildiğim kadarıyla paslı kahve renkte bol tüylü postları ve oldukça hırpani görünüşleri vardı. Ama kuyruksuz olmaları onlara çok ayrıksı bir hava veren en tuhaf özellikleriydi.

Onlar koşadursun, bir tazı gibi sıska ve çok daha açık renkte bir posta sahip olan üçüncü bir şekil daha ağaçları sınırlayan kısa çalıların arasından fırladı ve bir dizi kısa, tiz havlamayla birlikte kovalamacaya katıldı.

"Koyun katilleri," diye kendi kendime mırıldandım. "Çok garip. Daha önce hiç böyle köpekler görmemiştim."

Miss Leahy ceketime sığındığı yerden "Onlar köpek değil," diye sızlandı. "Onlar köpek değil, Ah, Mr. Weatherby, gidelim buradan! Lütfen, ama lütfen beni eve götürünüz."

Hızla isterikleşmekteydi ve geri dönüş yolunda onunla epey uğraşmam gerekti. İnildeyerek bana yapışmıştı ve yolun büyük kısmında onu taşımak zorunda kalmıştım. Sanatoryuma ulaştığımızda acıklı acıklı ağlıyor, üşümüşçesine titriyordu ve bana teşekkür dahi etmeden kendini bir an önce içeri attı.

Döndüm ve olabildiğince hızla Squireslerin evine yollandım. Aile yatmadan önce oraya ulaşmayı umut ediyordum. Ama vardığımda ev karanlığa gömülmüştü ve kapıyı çalmam yanıtsız kaldı.

Dönüş yolunda korunun ötesindeki çayırlardan doğru koyun katili köpeklerin tiz, ürkünç çığlıklarını duydum, belli belirsiz.

* * *

Ertesi gün bardaktan boşanırcasına yağan yağmur bizi içeri hapsetmişti. Sürekli olarak bir hemşirenin nezaretinde ve doktorun saat başı yaptığı kontrollerle Miss Leahy odasında bakılmaktaydı. Doktorun bana açıkladığına göre bir sinir krizinin eşiğine gelmiş haldeydi ve isteri sınırlarını zorlarcasına sürekli ağlamakta, tedaviye ise çok yavaş yanıt vermekteydi.

Büyük salonda ön hazırlık yapılmadan bir dans partisi düzenlendi ve kütüphanede yarım düzine briç masası kuruldu,- ama bu yağmurlu gün meşgalelerinin ikisinde de beceriksiz olduğumdan sırtıma bir yağmurluk geçirdim ve egzersiz olsun diye verandayı turlamaya başladım.

Evin çevresini üçüncü ya da dördüncü kez döndüğümde yaşlı Geronte'nin kafasını iki yana sallayarak ve meşum bir havada kendi kendine konuşarak verandayı geçmekte olduğunu gördüm.

"Buraya baksana, Pierre," diyerek yanaştım. "Miss Leahy ye güney yolunun ilerisindeki çamlık hakkında ne tür ipe sapa gelmez masallar anlatıyorsun sen?"

Yaşlı adam boncuk gibi gözlerini hiç kırpmadan beni süzdü ve alnını bir çeşit yiyeceği incelemekte olan yaşı geçmiş bir babun gibi kırıştırdı. *“M'sieur* geceleri çok dışarı çıkıyor, *n'est ce pas?"* diye sordu neden sonra.

"Evet, mösyö geceleri çok dışarı çıkıyor," diye yineledim, "ama mösyönün özellikle bilmeyi arzu ettiği şey Matmazel Leahy'ye ne tür masallar uydurduğundur. *Comprenez vous?"*

Muammayla gülümser ve gözucuyla beni şüpheli şüpheli süzerken dudaklarını çevreleyen kırışıklıklar iki kat artmıştı.

*"M'sieur* bir *anglais,"* diye yanıtladı. "O anlayamaz... inanmaz da."

“Neye inanıp neye inanmayacağıma karışma sen," diye tersledim. "O korulukta cereyan eden cinayet ve soygun öyküleri neyin nesidir? Katiller kimlerdi ve nerede barındılar? *Hem?"*

Dişsiz damaklarını geviş getirircesine kımıldatarak birkaç saniye dosdoğru gözlerime baktı, sonra çevreye dikkatlice göz gezdirerek ayağının ucuna basa basa yanıma gelip fısıldadı:

*"M'sieur* bugünlerde gece sokağa çıkmaktan kaçınmalı. Ay karanlığında habis şeyler dolanıyor, *M'sieur.* Daha dün gece en güzel koyunlarımdan üçünü öldürdüler. Unutmayın, *M'sieur, loup-garou'yu,* ay ışığını gizlediğinde o dolaşmaya başlayacaktır!"

Bu sözlerin üzerine ardına dönüp yanımdan ayrıldı ve o esrarengiz uyarısının dışında tek bir söz daha alamadım ondan. "Unutmayın, *M'sieur,* unutmayın,- *loup-garou!* Unutmayın!"

Keyfim kaçmış olmasına rağmen yaşlı adamın sözlerinin bende uyandırdığı tatsız duyguyu üzerimden atamıyordum. *Loup—garou,* yani kurt adam, demişti ve bu hortlak kurdun varlığına kanıt olarak da üç koyununun öldürülmesini göstermişti.

Yağmurla ıslanmış verandayı adımlarken bir gece önce, koyun katilleri iş başındayken, gördüğüm manzarayı düşündüm.

"Eh," diye geçirdim zihnimden, *"Loup-garou'yu* da doğduğu çayırlarda görmüş oldum sonunda. O korkunç kurt adam efsanesinin bu gibi ufak tefek şeylerden doğduğundan kuşkum yok. Zamanında Fransa'nın tümü *loup-garou nun* av uluması ile sarsılırdı ve Hıristiyanlığın en cesur şövalyeleri bile kalelerinde titreyip istavroz çıkarırlardı... sırf azgın bir çoban köpeği koyun avına çıktı diye! Halk efsaneleri bu tür temeller üzerine inşa edilir."

Pinafore'dan ıslıkla bir parça çalar ve bulutların arasından bir parça mavilik görme umuduyla gökyüzünü tararken, yağmurluğumun eteğinin yüz verilmeyen bir finonun yapacağı gibi çekiştirilmekte olduğunu fark ettim. Geronte'ydi yine.

*“M'sieur,"* diye başladı aynı gizemli fısıltısıyla, *"loup-garou* gerçeğin kesinlikle ta kendisidir. Bakın, ben görmüş değilim," bir an haç çıkarmak için sustu, "ama kuzenim Baptiste'i bir kez kovalamışlardı. Evet."

"Baptiste iyi yürekli Aziz Anne'ın türbesi yakınında otururdu. Bir gece ölmekte olan bir kadıncağız için rahip çağırmak için gönderilmiş. Ağaçların arasında hızla at sürmüşler, rahip ve kuzenim Baptiste, çünkü ayın karardığı bir geceymiş ve ormanın tüm cinleri ayaktaymış. Nereye at sürseler ağaçların içinden gözleri cehennem ateşiyle alev alev yanan bir *loup-garou* çıkmış karşılarına. İblisin kulübesinden fırlamış bu kuyruksuz tazı hemen arkalarından gelmekteymiş,- ama eve ondan önce ulaşabilmişler ve rahip kutsal kitabını üzerinde bir haçla birlikte kapı eşiğine bırakmış. *Loup-garou* pencerelerin altında acı çekmekte olan bir çocuk gibi feryat etmiş sabaha kadar,- sonra boynunu büküp ormana dönmüş.

"Kuzenim Baptiste ve rahip dışarı çıktıklarında kapının önündeki yumuşak toprakta ayak izlerini bulmuşlar. Onlar da senin ve benim elleriminki gibiymiş, *M'sieur,* sadece işaret parmakları diğerlerinden daha uzuncaymış."

Yaşlı adamın içtenliği bana da bulaşarak "Peki *loup-garou'yu* bulmuşlar mı? diye sordum.

"Evet, *M'sieur,* tabii ki," diye ciddiyetle karşılık verdi. "Uç hafta önce nehirde boğulan bir yabancının cesedi gerekli dini işlemleri yapılmadan gömülmüş. Mezarını açtıklarında tırnaklarının upuzun ve kıpkırmızı olduğunu görmüşler. O zaman anlamışlar, iyi yürekli rahip

mezarının başında gerekli duaları etmiş ve müteveffanın günah çukuruna yuvarlanan zavallı ruhu bundan sonra huzur bulmuş."

Bana soran gözlerle baktı, sanki daha fazla anlatıp anlatmamaya karar veriyor gibiydi,- sonra, bu samimiyet karşısında güleceğimden çekinerek mutfağa doğru gitmeye başladı.

Bir şeyler daha olduğunu sezinleyerek "Eee, başka bir şey yok mu, Pierre?" diye sordum.

*"Non, non, non,"* diye karşılık verdi. "Başka hiçbir şey yok, *M'sieur*. M'sieur'nün, kuzenim Baptiste Geronte'un *loup-garou*!yu bizzat kendi gözleriyle görmüş olduğunu bilmesini istedim."

Akşam yemeği için ayrılırken "Boş tevatür işte," diye geçirdim aklımdan.

* * *

izleyen yağmurlu hafta boyunca içeri kapanmış olmama özgürlükleri elinden alınmış ayrıcalıklı bir mahkum gibi surat astım ve hapsedilmiş bir çingenenin uzayıp giden yollara baktığı gibi baktım güney patikasına.

Çiftlik evindeki huzurlu ortam, yaşlı çiftçiyle eşinin içten sohbetleri, Mildren'ın tatlı arkadaşlığı, hepsi de beni karşı konulmaz bir güçle çekiyorlardı. Bu zorunlu ayrılık döneminde bir süredir belli belirsiz hissetmekte olduğum şeyin gerçekliğini anlamıştım. Mildred Squires'i seviyordum ve bu sevgimi ona açmak istiyordum.

Perde perde inen yağmur neden sonra fırsat verdiğinde, ilk sevgilisiyle buluşmaya giden bir delikanlıdan da hevesli adımlarla, yolun dönemecindeki eve doğru yollandım.

Dilediğim, ama pek de umut etmediğim üzere, daha kavşağı dönerken Mildred'ın bahçe kapısında durmakta olduğunu gördüm ve

yuvasına dönen bir kuş gibi hasretle gittim yanına.

Yüreğimi gözlerimden okumuş olmalıydı, çünkü bebeğine eğilen bir anneninki gibi tatlıydı gülümsemesi.

"Sonunda geldiniz, dostum," dedi iki elini birden uzatarak. "Çok sevindim."

Eli elimde, yüzü ise kaçak yürüdük bahçe yolundan yukarı doğru. Merdivenlerin başına vardığımızda durdu ve sesinde hafif bir utangaçlıkla "Annemle babam dışarıdalar," dedi. “Bir... toplantıya gittiler. Ama umarım siz kalırsınız."

"Tabii," diye rıza gösterdim ve Mildred'ın katışıksız birlikteliği için ne denli müteşekkir olduğumu kendi kendime itiraf ettim.

O gece çok az konuştuk. Mildred'ın zihni hep başka yerde gibiydi ve ne kadar çok arzu etsem de beni sevdiğine dair bir itiraf koparamadım ağzından. Bir keresinde, sözcüklerimizin arasına giren uzun bir sessizlikte, koyun katillerinin ulumaları kırlardan ve ağaçlardan yansıyarak uzaktan uzağa geldi ve o garip, tiz ses kulaklarımıza eriştiğinde Mildred avını koklayan bir av köpeği gibi başını geriye attı.

Geceyarısına doğru, aniden açık seçik bir korkuya kapılmış halde, bana döndü.

"Gitmelisin!" dedi kalkıp elini omzuma koyarak.

"Ama annen ve baban henüz dönmediler," diye itiraz ettim. "Onlar gelinceye dek kalmama izin veremez misin?"

"Oh, hayır, hayır," diye yanıt verdi huzursuzluğu artarken. "Derhal gitmen gerekiyor... lütfen!" Omzumu, sanki beni verandadan dışarı itmek istercesine, daha sertçe sıkıyordu.

Benden kurtulmak için gösterdiği ani istek karşısında şaşırarak şapkamı alırken küçük bir çığlık atıp verandaya koştu ve benimle avlu arasında durdu. Aynı anda, bahçe kapısından doğru vahşi köpeklerin homurdanmalarını andıran boğuk bir sesin geldiğini işittim.

Geçen gece gördüğüm koyun katili köpeklerin Squires'lerin evine her nasılsa girmiş olabilecekleri düşüncesiyle ileri atıldım. Kan kokusuyla çıldırmış olacaklarından, biliyordum ki, insanlar için de en az koyunlara olduğu kadar tehlikeliydiler ve hastalıktan zayıf düşmüş bedenimdeki her sinir hücresi Mildred'ı korumam için haykırıyordu.

Aptalca bir şaşkınlık içinde verandadan baktığımda Mr. ve Mrs. Squireslerin bahçe yolundan bu yana sakin sakin yaklaşmakta olduklarını gördüm. Çevrede ne köpeklerden, ne de herhangi başka bir hayvandan eser vardı.

Yaşlı çift verandaya yaklaştıklarında Mr. Squires'nin belirgin biçimde aksayarak yürümekte olduğunu ve her ikisinin gözlerinin de ay ışığında sanki ıslakmışçasına parladığını fark ettim.

Benimle yeterince nazik biçimde selâmlaştılar,- ama Mildred'ın huzursuzluğu azalmanın tersine daha da artmışa benziyordu ve kibarca izin istedim.

Geri dönerken Pierre’in Miss Leahy'ye bahsettiği evden bir iz görebilmek umuduyla yol kenarındaki ağaçlıkları gözledim,- ama her nereye baktıysam balta ya da ateş görmemiş sık ağaçlarla örülüydü.

"Geronte ikinci çocukluğunu yaşıyor olmalı," diye geçirdim aklımdan, "her yaşlı çocuk gibi kendinden genç olanları korkunç cadı masallarıyla korkutmaktan hoşlanıyor."

Ancak çayırın ötesinde sanatoryumun ilk ışıklarını seçene kadar tatsız bir his vardı içimde ve ışıklara doğru yürürken koyun katillerinin

ardımdaki ormanın derinliklerinde uluduklarını birkaç kez duyuyormuşum gibi geldi.

Ertesi sabah kahvaltı için salona indiğimde sohbetin harareti bir arı kovanı gibi karşıladı beni.

Anlaşılan oydu ki, sanatoryuma bağlı iki bekçi köpeğinden biri olan Ned, boğazı ve kaburgaları parçalanmış ve böğründe açık yaralarla öldürülmüş, diğer köpek Boris ise kulübesinin bir köşesinde, köpekçe bir dehşet içinde büzülmüş inler halde bulunmuştu.

Bu işin sorumlusu olan hayvan hakkında spekülasyon boldu ve her zaman olduğu üzere mümkün olan ve olmayan tüm varsayımları kapsıyordu. Derhal bir mazeret buluncaya dek bir boz ayıdan sirkten kaçmış bir aslana kadar her türlü hayvandan kuşkulanılıyordu.

Bir açıklaması olan yegane kişi kalabalığın kenarında bir sfenks gibi durup başını bilgece sallayarak kendi kendine gülümseyen yaşlı Geronte'du. Beni gördüğünde sanki ağır bir gerçeğe ortak olmamı istermişçesine başıyla selam verdi.

Az sonra geveze grubunun içinden kendine bir yol açarak yanıma geldi ve "*M'sieur*, o dün gece buradaydı," diye fısıldadı, "yanında da diğer kuyruksuz vardı. Gelin ve görün."

Ceketimin yeninden tutup beni köpek kulübelerinin arkasına sürükledi ve eğilerek nemli topraktaki bir noktayı işaret etti. "Görüyor musunuz?" diye sordu sanki sırf benim okumam için çamurda bir sayfa açılıymış gibi.

El izini inceleyerek, "Birilerinin burada elleri ve dizleri üzerine çömelmiş olduklarını görüyorum," diye yanıt verdim.

"Bir şeyin," diye düzeltti sanki dik kafalı bir çocukla uğraşıyormuşçasına. *"M'sieur* işaret parmağı izinin diğerlerinden daha uzun olduğunu görmüyor mu?”

"Bu hiçbir şey kanıtlamaz." diye savunmaya geçtim. "Bu şekilde birçok el var."

"Ah... öyle mi!" diye yanıtladı o garip aksanıyla. "Acaba M'sieur bunun gibi elleri daha önce nerede görmüştü?"

"Ah, birçok kez," diye onu temin etmeye çalıştım ama konuşurken bile gırtlağımda engelleyemediğim bir tereddüt vardı. Ne kadar uğraşırsam uğraşayım bu özelliğe sahip sadece üç çift el anımsayabiliyordum.

Küçük siyah gözlerini kırpmadan bana dikti ve dudaklarının kenarı hınzır bir sırıtışla yukarı kıvrıldı. Sanki beni bu şekilde köşeye kıstırmaktan haince bir zevk alıyordu.

"Buraya bak, Pierre," diye söze girdim sabırsızca, hem kendime hem de ona kızarak, *"loup-garou'nun* sadece bir kocakarı masalı olduğunu benim kadar sen de biliyorsun. Biri buraya gelip iz aramış ve bu arada da kendi izlerini bırakmış. Eğer hastaları araştırırsak eli bu ize uyan birini bulacağımızdan hiç kuşkum yok!"

"Tanrı saklasın!" diye bağırdı istavroz çıkararak. "Bu bizim için çok kötü bir gün olurdu, *M'sieur.* Gel buraya, Boris!" diye parmaklarını şaklattı sağ kalan çoban köpeğine doğru. "Gel ve yemeğini al."

İri hayvan tüm aşırı kaslı hayvanlar gibi dengesiz adımlarla yalpalayarak ve yolda benim dizlerimi koklayıp kontrolden geçirmek amacıyla kısa bir mola vererek ona koştu. Burnu daha pantolonuma değer değmez geri kaçılıp sırtındaki ve boynundaki bütün tüylerini kabarttı ve vahşi bir sırıtışla ağzındaki her dişi gösterdi. Ama çoban köpeklerinin kavgacı homurtusu yerine sanki kendinden çok daha güçlü başka bir hayvanla yüz yüzeymiş ve bunu gayet iyi biliyormuş gibi pes, korkmuş bir inilti salıverdi.

Dost canlısı yaratığın bu ani düşmanlığı karşısında gerçekten ödüm koparak, 'Tanrı aşkına!" diye bağırdım.

"Evet, *M'sieur"* diye derhal araya girdi Geronte ve köpeği tasmasından yakalayıp benden birkaç adım öteye çekti. 'Tanrıyı yardıma çağırmakta yerden göğe kadar haklısınız,- çünkü pantolonunuza cehennemin kokusunun sinmiş olduğu ortada."

"Sen de demek istiyorsun?" diye öfkeyle sordum. "Buna nasıl..."

Zayıf elini özür dilercesine kaldırarak sözümü kesti. *"M'sieur* bilmesi gerekeni biliyor," dedi imalı bir sesle, "tıpkı benim gibi."

Boris'i tasmasından çekerek eve doğru yürüdü.

* * *

O akşam Mildred beni bahçe kapısında bekliyordu ve annesiyle babası yine bir toplantıya gitmiş olduklarından ev boştu.

Bahçe yolundan yukarı sessizlik içinde yürüdük ve ufalmaya başlayan ayın ışığını çam dallarının arasından döktüğü verandanın basamaklarına oturduk.

Sanırım Mildred gerginliğimi fark etmiş olacak ki sudan şeylerden abartılı bir hevesle bahsediyor, cümleleri art arda sıralıyor ve bir Navajo kadınının kilim dokurken ipliğini büküp koparması gibi konudan konuya atlıyordu.

Lafazanlığının hızını kaybettiği ilk anı fırsat bilip araya girdim.

"Mildred," dedim açıkça, çünkü büyük duygulanımlar sözlerimizdeki süsü alıp götürüyor. "Seni seviyorum ve eşim olmanı istiyorum. Benimle evlenir misin, Mildred?" Elimi elinin üzerine koydum. Bir ölü eli gibi soğuktu ve temasımın altında büzülür gibiydi.

"Kuşkum yok ki sevgimi gözlerimden okumuşsundur, canım," diye üsteledim yüzünü sessizce benden kaçırdığında. "Seni gördüğüm ilk geceden itibaren öylesine sevdim ki! Ben..."

"Aah, yapma!" Sesi sanki benim sözlerimle boğulmuş bir inilti gibiydi.

Ona doğru eğildim. "Beni sevmiyor musun, Mildred?" diye sordum. Çünkü bunu halen yadsımamıştı.

Bir an için sanki üşümüş gibi titredi, sonra bana yaslanarak kollarını omuzlarıma doladı ve yüzünü göğsüme gömdü.

"John, John, neden bahsettiğini bilmiyorsun," diye sanki sözcükleri dudaklarından koparan şey bir hıçkırıkmışçasına kopuk kopuk fısıldadı. Nefesini boynumda duyuyordum, bir mahzen havası gibi nemli ve soğuk.

İnce giysisinin altında vücudunun narinliğini hissedebiliyordum ve teni sıcaklıktan yoksundu, bir ceset gibi.

"Donmuşsun," dedim onu kollarımla sararken. "Gece seni üşüttü."

Sarsılır gibi çıkardığı ağıt hıçkırığı tek yanıtıydı.

Elimle çenesinden tutup yüzünü yüzüme doğru kaldırarak "Mildred," diye başladım söze, "söyle bana sevgilim, sorun nedir?" Dudaklarımı dudaklarına doğru yaklaştırdım.

Yarı çığlık yarı ağıt karışımı bir haykırışla elleriyle göğsümü aniden iterek ve yüzü kollarının arasında gizlenene dek başını eğerek kendini kurtardı. Ben de irkilmiştim, çünkü tam dudaklarımızın birleşeceği anda onunkiler saldırmaya hazır bir köpeğin dudakları gibi gerilerek dişlerini göstermiş ve boğazından basık, sert bir ses, sanki bir hırıltı yükselmişti.

"Tanrı aşkına!" diye fısıldadı ızdırapla dolu boğuk bir sesle. "Bunu bir daha sakın yapma! Ah, sevgilim, aşkım, ölümden bile korkunç bir dehşete ne kadar yakın olduğunu bilmiyorsun!"

"Ölümden—daha-korkunç-bir-dehşet-mi?" diye aptal gibi tekrarladım soğuk ellerini avcuma alarak. "Ne demek istiyorsun, Mildred?"

Tuhaf biçimde atalarımızın konuşma tarzına dönerek "Sal ellerimi," dedi. "Duy beni. Seni gerçekten seviyorum. Seni yaşamdan bile daha çok seviyorum. Ölümden bile çok. Sana olan sevgim öyle çok ki uğruna mezarımın duvarlarını bile aştım,- ama John, biricik aşkım, bu bizim birlikte son gecemiz. Bir daha buluşamayız. Şimdi gitmeli ve yarın sabahtan önce geri dönmemeksin."

"Yarın sabah mı dedin?" diye anlamsızca tekrarladım. Ne biçim sözlerdi bunlar!

Müdahaleme aldırmadan hızlı hızlı konuşmaya devam etti. "Yarın sabah, güneş şu ağaçları aşmadan hemen önce, burada olmalı ve dua kitabını da yanında getirmelisin."

Hangimizin delirmiş olduğuna karar veremeden dilim tutulmuş gibi dinliyordum.

"Şuradaki mısır yemliğinin yanında," diye eliyle gösterdi, "üç adet tümsek bulacaksın. Orada ölülerin ardından edilen duaları oku. Gelirken acele et ve yolda hiçbir şey için durma. Ardına kesinlikle bakma, arkandan gelecek hiçbir sese aldırma. Kendi güvenliğin için gerekli asgari zamandan daha erken gelme buraya."

Şaşkınlık içinde bu deli kadınla mantıklı bir biçimde anlaşmaya çalıştım,- bu çılgınlığı açıklaması için yalvardım,- ama benim ısrarlı sorularımı yanıtlamayı reddetti ve ona dokunmama da izin vermedi.

Sonunda gitmek üzere ayağa kalktım. "Dediğimi yapacak mısın?" diye yalvardı.

"Tabii ki hayır." diye kesip attım.

"John, John, merhamet et!" diye ağladı ayaklarıma kapanıp dizlerime sarılarak. "Beni sevdiğini söylüyorsun. Senden sadece bir tek iyilik istiyorum,- sadece bunu. Lütfen, benim için, yaşayanların huzuru ve güvenliği için, bunu yapacağına dair bana söz ver!"

Kendimi tuhaf bir düşün bir parçası gibi hissetmiş olsam da bu acıklı yalvarmaları karşısında sarsılmış halde söz verdim.

Ayağa kalkıp ellerimi tuttu ve "Ah, aşkım, biricik aşkım." diye ağladı. "Sonunda huzur bulabileceğim ve bunu bana sen sağlayacaksın." Onu vedalaşmak için kollarıma almak istediğimde beni engelledi. "Hayır! Sana verebileceğim en fazla şudur." Buz gibi ellerini dudaklarıma götürdü. "Çok azmış gibi görünüyor, sevgilim, ama, ah, o kadar fazla ki!"

Düşüncelerim az önce oynadığım garip oyunla karmakarışık olmuş bir halde ve küfelik bir sarhoş gibi yalpalayarak güney yoluna çıktım.

Açıklığın öte yanında son sıralarda artık alıştığım bir ses, koyun katillerinin ulumaları geliyordu. Ama bu gece seslerinde, hayvanlara olduğu kadar insanlara da meşum şeyler vaat eden daha derin, daha vahşi bir ton vardı. Ulumalar gittikçe daha ve daha çok yükseldi,- şimdi doğrudan doğruya açıklıktan geliyor ve giderek yola yaklaşıyordu.

Döndüm ve baktım. Önceki gece koyunu kovalarken gördüğüm iri hayvanlar şimdi benim üzerime gelmekteydiler. Buz gibi bir parmak belkemiğimin üzerinde dolaştı sanki,- ensemdeki tüylerin dimdik ürperdiklerini hissettim. Peşine düşmüş olabilecekleri benden başka kimse yoktu ortalıkta. Seçilmiş avları bendim!

İlk düşüncem dönmek ve kaçmaktı,- ama durup bir an mantığımı çalıştırdığımda bunun bir yararı olmayacağını idrak ettim. Hastalıktan zayıf düşmüş halimle ve en yakın sığınağa giden yolun yokuş olmasından dolayı çok geçmeden yakalanacağım kesindi.

Sığınılacak bir ağaç yoktu çevremde,- tek umudum durup dövüşmekteydi. Bastonumu kaldırıp bacaklarımı gerdim ve saldırılarını göğüslemeye hazırlandım.

Ben onları beklerken çamların gölgesinden doğru üçüncü bir hayvanın daha tiz, daha keskin uluması geldi. Gümüş postlu ve daha narin görünüşlü hayvan kulaklarını yatırmış ve ince pençeleriyle çimleri nazlı nazlı döverek açıklığı rüzgârda çırpınan bir dalganın köpükleri gibi uçarcasına geçti. Sanki bir bulutun hızla bana doğru gelen soluk gölgesiydi.

Yaratık, rotası diğer ikisinin önünü kesecek biçimde çaprazlamasına koştu çimlerin üzerinde. Postunu kabartıp atılmak için bacaklarını gererek onlarla benim tam ortamızda durdu.

İri hayvanların av ulumalarındaki vahşet küçük yaratığın sesinde de aynen yankılanıyordu ve meydan okumakta olduğu su götürmezdi.

Saldırganlar yarı yolda durakladılar ve müttefiğime soran gözlerle baktılar. Benim yönümde dikkatli birkaç adım attılar ve gümüş postlu hayvandan derhal yırtıcı bir inilti, sanki söze dökülmek istenen bir küfür duyuldu. Daha esmer olan ikili yavaş yavaş geri dönüp gerisin geri ağaçlara doğru çekildiler.

Yeni bir saldırıya karşı bastonumu hazır tutarak aceleyle sanatoryuma doğru gittim.

Ama korudan başka uluma gelmedi ve bir kez daha dönüp arkama baktığımda açık renk postu olan yaratığın ağır adımlarla ve sanki bir

tehlikeden korumak istiyormuşçasına iki yanı gözleyerek beni izlediğini gördüm.

Yarım saat sonra penceremden korudaki eve doğru bakıyordum. Açık renk postu olan yaratık güney yolunun aşağısında çömelmiş, burnunu aya doğru kaldırmış, sanki ağıt yakarcasına ulumaktaydı. Sesi acı çeken bir çocuğun sesi gibiydi.

Gece geç saatlere kadar odamda, idam saatini bekleyen bir mahkum gibi, dönüp durdum. Belleğimle mantığım mücadele içindeydiler,- biri bu çılgın oyuna bir son vermemi, diğeri ise Mildred a verdiğim sözü yerine getirmemi istiyordu.

Sabaha karşı amaçsız yere dönüp durmaktan bitap düşmüş bir halde kendimi koltuğuma bıraktım. Uyuyakalmış olmalıyım, çünkü sıçrayarak kendime geldiğimde yıldızlar solmaya başlamışlardı ve ufuk mor şeritler halinde ağarıyordu.

Bir an duraklayıp aptalca görevime alaycı alaycı gülümsedim, sonra şapkamı ve kitabımı kapıp merdivenlerden aşağı ve gittikçe ağaran şafakta çamların içindeki eve doğru deli gibi koştum.

O sabah evin pastel renklerinde sanki bir tehdit gizli gibiydi. Pencereleri bana sanki ölümcül bir günahla ölmek üzere olan birinin yarı kapalı gözleri gibi duygusuz bir kötülükle bakıyordu. Avluda kırağı düşmüş yerler kirli bir tendeki cüzzam lekelerini andırıyordu. Açıklığın öte yanındaki ağaçlardan doğru gelen bir baykuşun hüzünlü sesi sanki "Dikkat et! Dikkat et!" der gibiydi ve karanlık çamların arasında dolaşan rüzgâr bu uyarıyı sürekli tekrarlıyordu.

Artık iyice çökmüş ve otlarla kaplanmış üç tümsek yemliğin arkasındaki bakımsız çalılıktaydılar. Başlığımı bir yana atıp papaz atkımı aceleyle düzelttim ve yanlarında durdum. Sabah gölgelerinin arasında

harfleri daha iyi seçebilmek için kitabı yakın tutarak defin dualarını açtım ve okumaya başladım: "Biliyorum ki kurtarıcım yaşamaktadır..."

Neredeyse hemen yanımdan, çam dallarının altından, öyle bir havlama ve uluma korosu yükseldi ki az kaldı kitabı elimden düşürüyordum. Koyun katilleri cehennem tazıları misali seslerinde ölümcül bir öfke, korku ve nefretle bana doğru haykırıyorlardı. Bu hayvansı uğultunun içinde insanı anımsatan bir iz de var gibiydi... tıpkı bu ağaçların arasında daha önce işitilmiş ulumalarda da olduğu gibi. Seslerden ikisi gırtlaktan ve boğuk gelirken, bir üçüncüsü ağır üflemeli çalgılar orkestrasına karışmış hafif bir violin misali daha tiz çalınıyordu kulağıma.

Cehennemden boşalan bu yaygarayla birlikte kaçmak için yarı dönmüştüm ki kitabıma daha sıkı sarılarak tuttum kendimi, çünkü Mildred'ın sözleri karanlık denizlerdeki bir fener gibi ışımıştı belleğimde: *"Ardına kesinlikle bakma, arkandan duyacağın hiçbir sese aldırma.'"*

Gariptir, yaygara gerçekten de yaklaşmıyordu,- ama sanki görünmez bir engele takılmış halde açıklığın kenarında kalmıştı.

"Bir kadından doğmuş insanoğlunun yaşayacak çok kısa bir süresi vardır ve bu acıyla doludur, bütün günahlarımızdan azad eyle bizi, tanrının, bizi sonsuz ölümün ızdıraplarına terk etme...” ve böylesi bir koronun eşliğinde, cenaze dualarını en son Amine dek o güne kadar hiçbir rahibin okumadığı şekilde okudum.

Alnımda boncuk boncuk ter birikmişti ve son kelimeleri de okurken nefesim boğazımda düğümlenecekti sanki. Sinirlerim lime lime olmuş ve kitap sonunda elimden düşer ve ben ağaçların ardındaki hayvanlara bakmak üzere ardıma dönerken tüm gücüm tükenmişti.

Gitmişlerdi. Yaygaraları başladığı gibi aniden kesilmişti ve bakışlarımı sadece sabah güneşiyle ışıldayan çürümüş çam yaprakları

karşılamıştı. Sanki bir çift soğuk ve tatlı dudak oraya bir öpücük kondurmuşçasına hafif bir dokunuş vardı açık avcumda.

Buğumsu bir bataklık sisi sardı çevremi. Çiftlik evi, bir gece önce Mildred'ı ilk gördüğümde su içtiğim kuyunun taşları... hepsi sise karışıp sabah esintisiyle dağılır gibiydiler.

"Eh, eh, eh... ama *M'sieur* böyle ıslak toprakta yatarak kendini hasta edecek!" Yaşlı Geronte, bir kolunu omuzlarımın altına dolamış halde eğiliyordu bana doğru. Arkasında çoban köpeği koca Boris kuyruğunu iki yana sallayarak duruyor, köpeksi bir sevecenlikle bana bakıyordu.

"Pierre," diye boğuk boğuk mırıldandım, "nasıl geldim buraya?"

"Bu sabah işe koyulurken M’sieur'nün yol boyunca sanki kovalayan varmış gibi koştuğunu gördüm. Hemen peşinize düştüm, çünkü karanlık orman birçok dehşeti barındırır, *M'sieur."*

Çiftlik evine doğru baktım. Harabeye dönmüş bir temelden yükselen bir çift baca duruyordu sadece. Tahta perde, kuyu, ambar... hepsi gitmiş ve yerlerini sanki otuz yıldır hiç el değmemişçesine sumak ve yaban güllerine terk etmişlerdi.

"Ev, Pierre! Ev nerede?" diye hırıltılı bir ses çıkardım parmaklarımı pörsümüş koluna batırarak.

"Ev mi?" diye yineledi. "Ama, ama tabii... Orada ev falan yok, *M'sieur*, yıllardır da olmadı. Burası kötülük dolu bir yer, *M'sieur*; terk etmemiz en doğrusu, hem de hemen. Geceleri habis yaratıklar dolaşır ve..."

"Artık değil," diye yanıtladım ona yaslanıp yola doğru sendelerken. "Onla

ra huzur getirdim, Pierre."

Elimdeki İngilizce dua kitabına kuşkuyla baktı. Muhafazakar Fransız-Kanadalılar için protestan bir rahibin işe yararlığı çok su götürürdü. Yüzümdeki hüzünlü ifade yaşlı yüreğinde merhamet uyandırmış olacaktı ki sonunda yumuşayıp üzgün bir çocuğu avuturcasına başını salladı ve omzumu okşadı.

"Belki, *M'sieur,"* diye kabul etti. "Belki,- kim hayır diyebilir ki? Aşk ve hüzün huzurun bedelidir. Evet. *Le Bon Dieu* de dünyadaki huzurumuzu bu şekilde satın almamış mıydı?"

*Çeviren: Sönmez Güven*

## HOWARD PHILLIPS LOVECRAFT

1890 - 1937

*Weird Tales* adlı kült derginin en önemli üç yazarından biridir.

Rhode Island'ın Providence kasabasında 20 Ağustos 1890 tarihinde doğdu ve ömrünün hemen hemen tamamını burada geçirdi. Dostluklarını asıl olarak postayla kurmuş ve sürdürmüştür.

Lovecraft beş yaşındayken babasının vefat etmesi üzerine aşırı koruyucu, dış dünyayla başa çıkma gücünden yoksun ve kocasına olan küskünlüğünü çok çirkin bir çocuk olduğunu telkin ederek oğluna yönelten bir anneyle büyümek zorunda kaldı. Zaten hastalıklı olan bünyesine annesinin aşırı evhamları da eklenince içine kapanık ve yalnız bir genç olarak yetişti. Büyükbabasının zengin kitaplığında bir kitap kurdu olarak geçirdiği çocukluk yıllarını "yetişkinlerle birlikte olmayı diğer çocukların arkadaşlıklarına tercih ettiğim çok tuhaf ve duyarlı yıllar" olarak tanımlar. Teker teker yitirmekte olduğu akrabalarıyla sınırlı yaşantısını sonuna dek sürdürmüş ve zengin düş gücünün dünyalarına sığınmıştır.

Lovecraft'ın düşlerini şekillendiren başlıca merakları arasında öncelikle astronomi olmak üzere pozitif bilimler, Eski Yunan ve Roma tarihi, *Binbir Gece Masalları*, 18nci yüzyıl İngiltere'si ve gotik akım vardır. On beş yaşındayken yazdığı ilk öyküsü *The Beast in the Cave - Mağaradaki Hayvan* kalemine gotik geleneğin yön vereceğinin habercisi sayılır.

1914 yılında Amatör Yazarlar Birliği'ne katılmış ve 1908 yılında yazdığı öyküsü *The Alchemist* — Simyacı'nın *The United Amateur* adlı dergide yayımlaması ile aktif yazarlık yaşantısına başlamıştır. Ama tanınması ancak 1918 yılında yazdığı *Dagon* adlı öykünün 1923 yılında *Weird Tales'* te yayımlanmasıyla birlikte olmuştur. Robert E. Howard ve

Seabury Quinn ile birlikte *Weird Tales* dergisinin en önemli üç yazarı arasına giren Lovecraft, Clark Ashton Smith ve Frank Belknap Long gibi yazarlarla yakın mektup arkadaşlığı yapmıştır.

Lovecraft'ın yapıtlarını iki önemli başlık altında sınıflandırabiliriz: Fan- tazyalar—ki çok etkilendiğini kendinin de belirttiği Lord Dunsany çizgisindedir- ve tuhaf korku öyküleri.

Korku öykülerini de iki grup altında toplamak mümkündür, ilk grubu New England kırsalında ve küçük kasabalarında geçen öyküler oluşturur. İkinci grupta ise en çok tanınan Cthulhu Mitosu'na ait ve bilimkurgu öğelerinin de kısmen yer aldığı (başka boyutlar, uzaylı yaratıkların insanoğlunun evrimine ve kültürüne müdahale etmeleri gibi) kozmik dehşet öyküleri vardır. Cthulhu Mitosunda özünde insana düşman ve korkunç bir evren yaratır.

Lovecraft'ın evrenleri bugün bile hâlâ korkunun önde gelen isimleri tarafından kullanılmakta ve zenginleştirilmektedir. Çoğu yazar ve eleştirmen onu 20nci yüzyılın en önemli doğaüstü öyküler yazarı olarak kabul ederler.

Oysa tüm yaşamının bir büyük yenilgi olduğuna inanarak 1937 yılında ölmüştür.

## ADSIZ KENT

Adsız kente yaklaşırken, lanetlenmiş olduğunu biliyordum. Ay altında sıcaktan kavrulan korkunç bir vadide seyahat ediyordum ve uzaklarda, bir cesedin parçalarının kötü hazırlanmış bir mezardan fırlayacağı gibi, kumların üzerinden tekinsiz bir şekilde yükseldiğini gördüm. Bu saçları ağarmış tufanzedenin, bu en eski piramidin büyük büyükbabasının zamanın aşındırdığı taşlarından korku akıyordu,- manzarasız bir atmosfer beni itti ve hiçbir insanın görmemesi gereken ve başka hiç kimsenin görmeye cesaret edemediği eski ve meşum gizemlerden geriye çekilmeme neden oldu.

Arap çölünün derinliklerinde bulunur alçak duvarları neredeyse sayısız asırların kumlarıyla saklanmış halde, çökmekte olan dilsiz ve adsız kent. Memfis'in ilk taşlan yerleştirilmeden ve Babil'in tuğlaları daha fırınlanmamışken de o böyle olmalıydı. Ona bir ad verecek ya da bir zamanlar yaşam dolu olduğunu gösterecek kadar eski bir efsane yok,- ama öyküsü kamp ateşlerinin etrafında fısıltılarla anlatılıyor ve şeyhlerin çadırlarında nineler tarafından mırıldanıyor, bu nedenle bütün kabileler sebebini tam olarak bilmeden ondan sakınıyor. Deli şair Abdül Elhazret'in açıklanamayan beyitini söylemeden önce rüyasını gördüğü yer de burası:

*Sonsuza dek yatan sanma ölüdür,*
*Tuhaf çağlarda ölüm de ölür.*

Arapların adsız kentten, tuhaf öykülerde bahsedilen ama yaşayan hiçbir insanın görmediği bu şehirden sakınmaları için iyi bir nedenleri olması gerektiğini düşünmeliydim,- yine de onları hiçe saydım ve devemle kuş uçmaz kervan geçmez düzlüğe gittim. Sadece ben gördüm onu ve bu yüzden başka hiç kimsenin yüzü benimki kadar iğrenç dehşet çizgileri

taşımıyor,- işte bu yüzden başka hiç kimse rüzgâr camları sarstığında böylesine korkuyla ürpermiyor. Sonsuz uykusunun korkunç sükunetinde ona rastladığımda, çölün sıcaklığına rağmen soğuk bir ayın ışınlarından dolayı buz gibi baktı bana. Bakışına karşılık verdiğimde onu bulmaktan dolayı duyduğum zaferi unuttum ve devemle birlikte sabahı beklemek üzere olduğum yerde kaldım.

Doğu ağarıp, yıldızlar solana ve altınla kaplanmış ışık gibi kızarana dek saatlerce bekledim. Bir inleme duydum ve hava berrak ve çölün engin uzanımları sakin olduğu halde kadim taşların arasından yükselen bir kum fırtınası gördüm. Sonra aniden çölün uzak ufkunda ve dinmekte olan ufak kum fırtınasının içinde güneşin parlak kenarı göründü ve şaşkın halimle Memnon'un Nil'in kıyılarından ateşli yuvarlağı selamlamak için haykırması gibi metalik bir şangırtının derinliklerden geldiğini hayal ettim. Devemi yavaşça o sessiz kente, yaşayanlar arasında sadece benim görmüş olduğum o yere doğru sürerken kulaklarım çınlıyor ve hayal gücüm canlanıyordu.

O kadar zaman önce bu şehri kurmuş ve burada yaşamış olan insanları -in- sandıysalar eğer- anlatan bir şey bulamadan, şekilsiz evlerin ve diğer yapıların arasında oraya buraya dolaştım. Yerin eskiliği tekin değildi ve şehrin gerçekten insan ırkı tarafından tasarlanmış olduğunu ispatlayacak bir iz veya aletle karşılaşmak için can atıyordum. Yıkıntılarda hoşuma gitmeyen *orantılar* ve *boyutlar* vardı. Yanımda birçok alet getirmiştim ve harap olmuş binaların duvarlarının çoğunu kazdım,- ama ilerlemem yavaştı ve önemli bir şey ortaya çıkmadı. Gece ve ay geri geldiğinde yepyeni bir korkuyla buz gibi bir rüzgâr hissettim, o yüzden şehirde kalmaya cesaret edemedim. Uyumak için kadim duvarların dışına çıktığımda, ay parlak ve çöl genellikle sakin olmasına karşın, gri taşların üzerinde inleyerek esen ufak bir kum fırtınası arkamda toplandı.

Tam şafakta, kulaklarım metalik bir çandan gelirmişçesine çınlayarak, korkunç rüyamdan uyandım. Güneşin adsız kentin üzerine çöreklenmiş olan kum fırtınasının son esintilerinin arasından kırmızı kırmızı baktığını gördüm ve etrafın sessizliğini fark ettim. Örtü altındaki bir dev gibi kumların altında şişkinlik yapan o sessiz harabelerin içinde yine dolandım ve yine unutulmuş ırka ait kalıntılar bulmak için etrafı boş yere kazdım. Öğleyin dinlendim ve öğleden sonra zamanın çoğunu duvarları ve yok olmuş sokakları izleyerek geçirdim. Şehrin gerçekten görkemli olduğunu gördüm ve büyüklüğünün kaynaklarına hayran oldum. Kendi kendime Kildanilerin[6] hatırlayamayacağı kadar eski bir çağın bütün şaşaasını gözümün önüne getirdim ve insan ırkı daha gençken Mnar diyarında bulunmuş olan Lanetli Sarnath'ı ve insan ırkı henüz var olmamışken gri taştan oyulmuş olan Ib'i düşündüm.

Hemencecik yatak taşlarının kumlardan dışarı uzanıp alçak bir tepe oluşturdukları bir yere ulaştım ve Tufan öncesi insanlara ait daha fazla işaret vereceğe benzer bir şeyi neşeyle gördüm. Tepenin yüzüne kaba bir şekilde birkaç ufak, bodur evin yanlış yorumlanamayacak cephesi yontulmuştu,- kum fırtınalarının dışarıda bulunabilecek süslemeleri çoktan silmiş olmasına karşın, bunların içleri hesaplanamayacak kadar uzak çağların gizemlerini korumuş olabilirdi.

Çevremdeki gedikler çok alçaktı ve kumla doluydu, ama birini küreğimle temizledim ve ne tür gizemler taşıdığını açığa çıkarmak için bir meşaleyle sürünerek içine girdim. Girdiğim mağaranın gerçekten bir tapınak olduğunu ve çöl çöl olmadan önce yaşamış ve tapınmış bir ırkın açık izlerini taşıdığını gördüm. Hepsi de merak uyandıracak derecede kısa ve ilkel sunaklar, sütunlar ve duvarda oyuklar bulunuyordu ve heykel veya fresk görmememe karşın, açıkça yapay yollarla sembol şekli verildiği belli olan bir sürü tuhaf taş vardı. Oyulmuş odanın alçaklığı çok garipti, çünkü zorlukla dizlerimin üzerinde durabiliyordum,- ama alan öylesine genişti ki meşalem sadece bir kısmını aydınlatabiliyordu. Bazı uzak köşelere

bakarken tuhaf bir şekilde ürperdim,- çünkü belli sunaklar ve taşlar akla korkunç, tiksindirici ve açıklanamayan yapıdaki unutulmuş ayinleri getiriyordu ve ne tür insanların böyle bir tapınağı yapmış ve buraya sık sık gelmiş olduklarını merak etmeme neden oluyorlardı. Odada bulunan her şeyi gördükten sonra, tapınakların ne anlama geldiklerini bulmak için hırslandım ve yeniden sürünerek dışarı çıktım.

Gece artık yaklaşmıştı, ancak gördüğüm elle tutulur nesneler merakımı korkuma baskın çıkarmıştı, o yüzden adsız kenti ilk gördüğümde gözümü korkutmuş olan ayın oluşturduğu uzun gölgelerden kaçmadım. Alacakaranlıkta başka bir gediği temizledim ve yeni bir meşaleyle içeri girdiğimde, hiçbiri öteki tapınakta bulunanlardan daha belirgin olmasa da, başka tuhaf taşlar ve semboller buldum. Oda aynı şekilde alçaktı, ama genişliği daha azdı, karanlık ve anlamı anlaşılmayan kabirlerle dolu çok dar bir geçitle sona eriyordu. Dışarıdan gelen rüzgârın ve devemin sesi sessizliği bölüp hayvanı neyin korkutmuş olabileceğini anlamak için beni dışarı çektiğinde bu kabirlerin çevresinde dolanıyordum.

Ay ilkel harabelerin üzerinde capcanlı parıldayarak, önümdeki tepedeki bir noktadan gelen kuvvetli, ancak azalan bir rüzgârla üfürülüyora benzeyen yoğun bir kum bulutunu aydınlatıyordu. Devemi korkutan ve daha korunaklı bir yere doğru yönelmesine neden olan şeyin bu dondurucu, kumlu rüzgâr olduğunu biliyordum, ama şans eseri yukarı baktım ve tepenin üzerinde hiç rüzgâr olmadığını gördüm. Bu beni şaşırttı ve yeniden korkuttu, ama hemen daha önce duymuş olduğum, gündoğumunda ve batımında görülen ani yerel rüzgârlar aklıma geldi ve bunun normal bir şey olduğuna karar verdim. Bir mağaraya açılan kaya çatlağından geldiğine kanaat getirdim ve kaynağını bulmak amacıyla savrulan kumu izledim,- kısa zamanda güneyimde, oldukça uzakta, neredeyse görüş mesafesinin dışındaki bir tapınağın siyah ağzından geldiğini anladım. Nefesimi tıkayan kum bulutuna karşı tapınağa doğru zorla yürüdüm,- tapınak yakınlaştıkça diğerlerinden daha büyük görünüyordu ve pişmiş kumla daha az tıkanmış

bir girişi vardı. Buz gibi rüzgârın dehşetli kuvveti meşalemi neredeyse söndürmeseydi içeri girecektim. Kara kapıdan çılgınca dışarı boşalıyor, kumu karıştırıp, tuhaf harabelerin arasına yayarken inliyordu. Kısa zamanda yavaşladı ve kum giderek sakinleşmeye başladı, ta ki en sonunda durana kadar,- ama şehrin hayalet taşlarının arasında bir varlık dolanıyor gibiydi ve aya baktığımda, onun sanki huzursuz sulardan yansıyormuşçasına titreştiğini gördüm. Açıklayabileceğimden daha fazla korkmuştum, ama mucizelere karşı olan susuzluğumu dindirecek kadar değil,- o yüzden rüzgâr kesilir kesilmez, kaynaklandığı karanlık odaya geçtim.

Bu tapınak, dışarıdan gördüğüm kadarıyla tahmin ettiğim şekilde, daha önce ziyaret ettiklerimin ikisinden de büyüktü,- muhtemelen doğal bir mağaraydı, çünkü arkalarda bir yerlerden esinti geliyordu. Burada oldukça dik durabiliyordum, ama taşların ve sunakların diğer tapınaklardakiler kadar alçak olduklarını gördüm. Duvarlarda ve tavanda ilk defa olarak kadim ırkın resim sanatına ilişkin izlere rastgeldim, neredeyse tamamen solmuş ya da kazınmış ilginç ve eğri büğrü boya çizgileriydi bunlar,- iki sunağın üzerinde, giderek artan bir heyecanla, iyi tasarlanmış eğrilerden yapılmış labirent oymaları gördüm. Meşalemi yukarı kaldırdığımda, tavanın şekli bana doğal olmayacak kadar düzgünmüş gibi göründü ve tarih öncesi taş ustalarının ilk olarak ne üzerinde çalıştıklarını merak ettim. Mühendislik yetenekleri çok engin olmalıydı.

Sonra fantastik alevin daha fazla parlaması bana aradığım şekli, ani rüzgârın estiği daha uzaktaki o derinlere açılan yolu gösterdi,- bunun bütün bir kayaya oyulmuş ufak ve açıkça yapay bir kapı olduğunu görünce iyice ürktüm. Meşalemi içeri uzattım ve tavanı çok ufak, çok sayıda ve dik basamaklardan oluşmuş bir merdivenin üzerine doğru uzanan siyah bir tüneli aydınlattım. O basamakları rüyalarımda her zaman göreceğim, çünkü onların ne anlama geldiklerini öğrendim. O anda onlara basamak mı yoksa dik bir inişteki ayak basma yerleri mi demek gerektiğini bilmiyordum. Zihnimde delice fikirler dolanıyordu ve Arap kahinlerinin sözleri ve uyarısı

çölün ardındaki insanların tanıdığı diyarlardan insanların tanımaya cesaret edemedikleri adsız kente akıyor gibiydi. Yine de girişten içeri ilerlemeden ve dik geçitten sanki bir merdivendeymişçesine ayaklarım önde inmeye başlamadan önce sadece bir an tereddüt ettim.

Başka bir insan benimki gibi bir inişi sadece ilaçların ve hezeyanların korkunç hayallerinde yaşayabilir. Dar geçit iğrenç bir perili kuyu gibi sonsuza dek aşağı iniyordu ve başımın üzerinde tuttuğum meşale sürünerek indiğim derinlikleri aydınlatamıyordu. Geçen saatleri saymayı bırakmıştım ve ilerlemekte olduğum mesafeyi düşündükçe korktuğum halde saatime başvurmayı unuttum. Yönünde ve eğiminde değişmeler oluyordu,- bir keresinde meşalemi başımın arkasında tutarak ayaklarım önde sürünmek zorunda kaldığım uzun, alçak, düz bir geçide geldim. Etraf çömelecek kadar bile yüksek değildi. Buradan sonra yine dik basamaklar vardı ve en sonunda bitmekte olan meşalem söndüğünde hâlâ sonsuz inişime devam ediyordum. O anda bunu fark ettiğimi sanmıyorum, çünkü farkına vardığımda meşaleyi sanki hâlâ yanıyormuş gibi başımın üzerinde tutuyordum. Beni dünya üzerinde bir gezgin ve uzak, antik ve yasak yerlerin bir arayıcısı yapan şu garipliğe karşı olan içgüdümden dolayı dengemi oldukça yitirmiştim.

Karanlıkta zihnimden büyük zevk aldığım doğaüstü ilmi hâzinemden parçalar geçti,- deli Arap Elhazret'ten sözler, Damascius'un kitaplara geçmiş kabuslarından paragraflar ve Gauthier de Metz'in taşkın *Image du* Monde'undan rezil satırlar. Tuhaf parçaları tekrarladım ve Efrâsiyab ve onunla birikte Oxus'tan çıkıp gelen iblisleri mırıldandım,- daha sonra Lord Dunsany'nin hikayelerinden bir kalıbı üst üste söyledim... "Cehennemin yankısız karanlığı." iniş korkutucu derecede dikleştiğinde daha fazla söylemekten korkana dek cansız bir şekilde Thomas Moore'dan bir şeyler tekrarladım:

*Bir karanlık deposu, siyah*
*Doldurulmuş cadı kazanları gibi*

*Tutulmada damıtılmış ay ilaçlarıyla*
*O yarıktan ayak geçip geçmeyeceğine*
*Bakmak için eğildiğimde,*
*Görüşümün araştırabileceği her yerde,*
*Ölüm Koltuğunun yapışkan kıyısına*
*Kustuğu o kara ziftle*
*Sanki yeni cilalanmış gibi görünen*
*Cam kadar düzgün siyah duvarları gördüm.*

Ayaklarım yeniden düz bir zemin hissettiklerinde ve kendimi artık hesapla- namaz kadar yukarımda olan iki ufak tapınaktaki odalardan bir nebze daha yüksek bir yerde bulduğumda, zaman artık durmuştu. Tam olarak dik duramıyordum, ama rahatça çömelebiliyordum ve karanlıkta rastgele ilerledim. Kısa zamanda duvarları cam cepheleri olan tahta sandıklarla dolu dar bir geçitte olduğumu anladım. O Paleozoik ve dipsiz yerde cilalı ahşap ve cam hakkında öyle şeyler hissettim ki olası imalardan dolayı ürperdim. Sandıklar görünüşe göre geçidin her iki tarafında da düzenli aralıklarla yerleştirilmişlerdi, dikdörtgen ve yataydılar, şekil ve büyüklük bakımından tuhaf bir şekilde tabuta benziyorlardı. iki veya üçünü daha fazla incelemek için oynatmaya kalkıştığımda, sıkıca tutturulmuş olduklarını gördüm.

Geçidin dar olduğunu gördüm, sarmal şeklinde öylesine ileri gidiyordu ki karanlıkta bir göz beni izleseydi korkunç olurdu,- arada sırada bir taraftan diğerine geçiyor ve duvarlarla sandık sıralarının hâlâ devam ettiğinden emin olmak için etrafımdakileri yokluyordum. insan görsel olarak düşünmeye o kadar alışkın ki, neredeyse karanlığı unuttum ve sonu gelmez tahta ve cam koridorunu alçak tavanlı tekdüzeliğiyle görüyormuşum gibi canlandırmaya başladım zihnimde. Sonra açıklanamayan bir duygu anında gerçekten gördüm.

Hayallerimin ne zaman gerçeğe dönüştüğünü söyleyemem,- ama ileride yavaş yavaş artan bir ışık belirdi ve bir anda toprak altından gelen bir ışımayla açığa çıkan bir koridorun ve sandıkların loş hatlarını görmekte olduğumu anladım. Kısa bir süre için her şey hayal ettiğim gibiydi, çünkü parıltı çok hafifti,- ama daha güçlü ışığa doğru mekanik bir şekilde zar zor ilerleyince, hayal ettiklerimin çok hafif kaldığının farkına vardım. Bu hol yukarıdaki kentin tapınaklarında olduğu gibi kaba bir kalıntı değil, en muhteşem ve egzotik sanatların bir abide- siydi. Zengin, canlı ve cesur bir şekilde fantastik tasarımlarla duvar resimleri çizgileri ve renkleri tarif edilemeyecek sürekli bir tema oluşturuyordu. Sandıklar tuhaf bir altın renginde ağaçtandı, cepheleri zarif bir camdan yapılmıştı ve tuhaflıkta insanın en kaotik rüyalarını aşan yaratıkların mumyalanmış şekillerini içeriyorlardı.

Bu canavarlara ilişkin bir açıklama yapmak imkansız. Sürüngen cinsindendiler, vücutları bazen timsahı, bazen ayıbalığını andırıyordu, ama çoğunlukla ne doğa bilimcilerin ne de paleontologların duymuş oldukları bir şeydiler. Büyüklük olarak ufak bir insana yaklaşıyorlardı ve ön bacaklarında insan eli ve parmaklarına ilginç biçimde benzeyen minik ve belirgin ayaklar vardı. Ama en tuhafı bilinen bütün biyolojik ilkelere karşı bir şekil gösteren kafalarıydı. Böyle şeyler hiçbir şeyle kıyaslanamaz... bir an içinde kedi, kurbağa, efsanevi Satir ve insan gibi değişik kıyaslamalar geçti aklımdan. Jüpiter'in bile böyle muazzam ve çıkık bir alnı yoktu, ancak boynuzlar, burunsuzluk ve timsahımsı çene görünümü bilinen bütün sınıfların dışına taşıyordu. Bir süre onların yapay putlar olduklarından kuşkulanarak mumyaların gerçek olup olmadıklarını tartıştım kendi kendime,- ama kısa bir süre zarfında onların gerçekten de adsız kent canlıyken yaşamış olan tarih öncesi bir tür olduklarına karar verdim. Tuhaflıklarına ek olarak, çoğu en cafcaflı kumaşlarla şaşaalı biçimde giydirilmişlerdi ve altın, mücevher ve bilinmeyen parlak metallerden takılarla süslenmişlerdi.

Bu sürüngen yaratıkların önemi çok fazla olmalıydı, çünkü freskli duvarlar ve tavandaki en çılgın tasarımların arasında ilk sırayı alıyorlardı. Sanatçı onları eşi benzeri olmayan bir yetenekle kendilerine has, kendi boyutlarına uyacak şekilde düzenlenmiş şehirleri ve bahçeleri olan bir dünyada çizmişti,- resimlere aktarılmış olan tarihlerinin tartışılır olduğunu, belki de kendilerine tapan ırkın gelişimini aktardığını düşünmekten kendimi alamadım. Dişi kurt, dedim kendi kendime, Roma için ya da bir totem hayvanı bir Kızılderili kabilesi için neyse bu yaratıklar da insansız şehrin sakinleri için oydu.

Bu görüşü kabul ederek, adsız kentin muhteşem destanını seyrettim,- Afrika dalgalardan yükselmeden önce dünyayı yöneten kudretli bir sahil metropolünün, deniz çekilip bulunduğu verimli vadiye çöl adım adım çökünce yaşadıkları zorlukların öyküsünü. Savaşlarını ve zaferlerini, sorunlarını ve yenilgilerini, daha sonra çöle karşı verdikleri korkunç savaşta insanların -burada groteks sürüngenlerle alegorik biçimde temsil ediliyorlardı- muhteşem bir şekilde kayaları oyarak kahinlerinin kendilerine anlatmış olduğu başka bir dünyaya doğru sürüklenmelerini gördüm. Çok canlı bir şekilde tuhaf ve gerçekçiydi ve yapmış olduğum tüyler ürpertici inişle bağlantısı yadsınamazdı. Geçitleri bile tanıdım.

Koridorda ışığa doğru emeklerken, resimli efsanenin daha sonraki aşamalarını gördüm... adsız kent ve çevresindeki vadide yaşamış olan ırkın ayrılışını,- ruhları vücutlarının o kadar uzun zamandır tanıdığı, dünyanın gençliğinde göçebelerken yerleştikleri o yerlerden ayrılmaktan dolayı kırgın ırkın bakir kayalara tapmaktan asla vazgeçmedikleri o türbeleri kazışlarını. Artık ışık daha iyi olduğundan resimleri daha yakından inceledim ve tuhaf sürüngenlerin insanları temsil ettiğini hatırlayarak, adsız kentin âdetlerini merak ettim. Çoğu garip ve açıklanamazdı. Yazılı bir alfabeyi de içeren medeniyet görünüşe göre ölçülemeyecek kadar sonraki bir zamanda yaşayan Mısır ve Kildani medeniyetlerinden daha yüksek seviyeye ulaşmıştı, ancak merak uyandırıcı istisnalar vardı. Örneğin, savaşlara,

şiddete, salgınlara ait olanlar dışında ölümleri veya cenaze âdetlerini temsil eden resimler bulamamıştım,- doğal ölümlere gösterilen bu kapalılığa şaşırdım. Sanki bir ölümsüzlük ideali neşe verici bir yanılsama olarak kabul edilmişti.

Geçidin sonuna doğru en üst düzeyde pitoresk ve aşırı sahneler resmedilmişti: adsız kentin terk edilişi ve harap olması ile ırkın kayayı oyarak ulaştığı yeni cennete ilişkin birbirine zıt sahneler. Bu sahnelerde şehir ve çöl her zaman ay ışığında gösteriliyordu, altın hâle yıkılmış duvarların üzerine eğiliyor ve sanatçı tarafından ışık oyunlarıyla ve anlaşılmaz biçimde gösterildiği gibi eskinin muhteşem mükemmelliğini açığa vuruyordu. Cennetsi manzaralar neredeyse inanılamayacak kadar saçmaydı,- şanlı şehirler, hayaletimsi tepeler ve vadilerle dolu bir sonsuz gündüz diyarı sunuyorlardı. En azından bir sanatçı değişiminin izlerini görüyordum. Çizimler daha az beceriyle yapılmıştı ve önceki sahnelerin en çılgınlarından daha da gariptiler. Eski değerlerin yavaş yavaş çökmesini ve ırkın çöl tarafından ayrılmaya sürüklendiği dış dünyaya karşı büyüyen bir vahşeti belgeliyor gibiydiler. İnsanların şekilleri -her zaman kutsal sürüngenlerle temsil ediliyorlardı- ay ışığında yıkıntıların üzerinde yükselir şekilde gösterilen ruhlarının orantılarının büyümesiyle anlatıldığı üzere kademe kademe eriyip gidiyor gibi görünüyordu. İşlemeli cüppeler giymiş sürüngenler olarak resmedilen bir deri bir kemik kalmış rahipler yukarıdaki havayı ve onu her soluyanı lanetliyorlardı,- korkunç bir son sahne ilkel görünüşlü bir insanın, belki antik İrem, Sütunlar Şehri'nden bir öncünün daha yaşlı ırkın üyeleri tarafından parçalara ayrılmasını gösteriyordu. Arapların adsız kentten ne kadar korktuklarını hatırladım ve bu yerden itibaren gri duvarların ve tavanın çıplak olmasından memnuniyet duydum.

Duvardaki tarih geçidini incelerken alçak tavanlı geçidin sonuna çok yaklaşmıştım ve ortalığı aydınlatan ışıltının geldiği bir kapının farkına vardım. Ona doğru emekledim ve arkasında yatan şeyin uyandırdığı hayretle bir çığlık attım,- çünkü başka ve daha aydınlık odalar yerine sadece

düzgün ışımalı sonsuz bir boşluk vardı, insanın Everest Dağının zirvesinden ışıkla aydınlanmış bir sis denizine baktığını hayal ettiğinde görebileceği cinsten bir ışık. Arkamda ayakta duramayacağım kadar sıkıntılı bir geçit vardı,- önümde ise toprak altı parlaklığından bir sonsuzluk uzanıyordu.

Geçitten boşluğa dik basamaklardan -daha önce geçtiğim karanlık geçitte- kilere benzer sayısız minik basamaktan— oluşan bir merdiven açılıyordu, ama birkaç adımdan sonra ışıltılı sisler her şeyi gizledi. Geçidin sol duvarında inanılmaz derecede kalın ve fantastik yarım kaplamalarla süslenmiş, eğer kapatılabilirse bütün iç ışık dünyasını taş kemerler ve geçitlerden ayırabilecek ağır bir pirinç kapı sonuna kadar açıktı. Basamağa baktım ve o an için onları denemeye cesaret edemedim. Açık pirinç kapıya dokundum ve yerinden kıpırdatamadım. Sonra yüzükoyun taş zemine çöktüm, zihnim ölüm benzeri bir bitkinliğin bile ortadan kaldıramadığı müthiş düşüncelerle alev alevdi.

Gözlerim kapalı düşünebilecek kadar rahat yatarken, fresklerde hafifçe fark etmiş olduğum birçok şey, yeni ve korkunç bir anlamla aklıma geldi.... adsız kenti en zinde devrinde temsil eden manzaralar, çevre vadideki tarımı ve tacirlerinin alışveriş yaptıkları uzak diyarlar. Sürüngen yaratık alegorisinin evrensel olması aklımı karıştırdı ve böylesine önemli bir resimli tarihte bu kadar özenle kullanılmasına hayret ettim. Fresklerde adsız kent sürüngenlere uygun oranlarda gösterilmişti. Esas oranlarını ve büyüklüğünü merak ettim ve bir an için harabelerde fark etmiş olduğum tuhaflıkları hatırladım. Tapınanların emeklemesini gerektirdiği halde, orada saygı gösterilen sürüngen tanrılara hürmetten dolayı o şekilde oyulduğu kesin olan ilkel tapınakların alçaklığını ve yeraltı koridorlarını merakla düşündüm. Belki buradaki ayinlerin kendileri bu yaratıkları taklit edercesine sürünmeyi içeriyordu. Ancak hiçbir dinsel kuram neden o ürkütücü inişteki düz geçitlerin tapınaklar kadar alçak -ya da daha alçak, çünkü insan neredeyse çömelemiyordu bile— olması gerektiğini kolaylıkla açıklayamazdı. İğrenç ve mumyalanmış şekilleri çok yakınımda olan

sürüngen yaratıkları düşününce, yeni bir korku dalgası hissettim. Zihinsel çağrışımlar merak uyandırıcıydı ve son resimdeki parçalara aynlan zavallı ilkel adam dışında, çağlar öncesi yaşamın birçok kalıntısı ve sembolü arasındaki tek insan şeklinin benimki olduğu fikriyle çöktüm.

Ama benim tuhaf ve gezgin varoluşumda her zaman olageldiği gibi, merak kısa zamanda korkuyu uzaklaştırdı,- çünkü aydınlık boşluk ve içinde bulunabilecekler en büyük araştırıcıya layık bir sorun ortaya koyuyordu. O tuhaf biçimde küçük basamaklardan oluşan merdivenin sonunda tuhaf bir gizem dünyasının bulunduğundan şüphe edemezdim ve orada boyanmış koridorun göstermediği insan anıtları bulmayı umuyordum. Freskler bu alt diyardaki inanılmaz şehirleri ve vadileri resmetmişti ve hayal gücüm beni bekleyen zengin ve anıtsal harabelerle besleniyordu.

Korkularım, gerçekten de, gelecekten çok geçmişle ilgiliydi. Ölü sürüngenler ve Tufan öncesine ait fresklerle dolu o huzursuz koridordaki durumum, tanıdığım dünyanın kilometrelerce altında olmam ve ürkünç bir ışık ve sis diyarıyla karşı karşıya bulunmamdan kaynaklanan fiziksel dehşetim bile sahnenin ve ruhunun sonsuz eskiliğinden dolayı hissettiğim ölümcül korkuyla boy ölçüşemezdi. Ölçmenin yetersiz olduğu böylesine engin bir eskilik adsız kentin ilkel taşlarından ve kayaya oyulmuş tapınaklarından öfkeyle bakıyor gibiydi; bu arada fresklerdeki şaşırtıcı haritaların en sonuncusu insanların unutmuş olduğu, orasında burasında belli belirsiz aşina şekillerin bulunduğu okyanusları ve kıtaları gösteriyordu. Resimler bittikten ve ölümden nefret eden ırk çürümeye mahkum olduktan sonraki jeolojik çağlarda neler olmuş olabileceğini hiç kimse söyleyemez. Bir zamanlar bu mağaralarda ve aşağıdaki aydınlık diyarda yaşam kaynamıştı,- şimdi canlı kalıntılarla bir başımaydım ve bu kalıntıların sessiz bir nöbeti tuttukları sayısız çağlan düşününce titriyordum.

Birdenbire soğuk bir ay altında korkunç vadiyi ve adsız kenti ilk gördüğümde beni sarmış olan o kısa süreli korku patlamalarından biri daha

geldi ve bitkinliğime rağmen kendimi oturmuş, siyah koridor boyunca dış dünyaya yükselen tünellere bakarken buldum. Sezgilerim geceleri adsız kentten uzak durmama neden olanlara benziyordu ve kuvvetli oldukları kadar açıklanamazdılar da. Ancak bir an sonra, belirli bir ses şeklinde daha büyük bir şok yaşadım... bu me- zarımsı derinliklerin mutlak sessizliğini bozan ilk ses. Derinden, alçak bir inlemeydi, sanki mahkum olmuş ruhların uzak gürültüsü gibiydi ve bakmakta olduğum yönden geliyordu. Ses gittikçe yükseldi ve kısa sürede alçak geçidin içinde korkunç bir şekilde yankılanmaya başladı ve yine aynı şekilde tünellerden ve yukarıdaki şehirden gelen bir tozlu hava akımının farkına vardım. Bu havanın teması dengemi toparlamama yardımcı olmuş gibiydi, çünkü aniden günün her doğumu ve batımında boşluktan yükselen ve içlerinden birinin bana gizli tünelleri açan şey olduğu rüzgârları hatırladım. Saatime baktım ve gündoğumunun yakın olduğunu gördüm, o yüzden gece çıktığı gibi mağara yuvasına dönmek için acele eden fırtınaya karşı koymak için kendi kendime sarıldım. Korkum geçmişti, çünkü doğal bir olayın bilinmeyen hakkındaki düşünceleri kovmak gibi bir eğilimi vardır.

Feryat eden, inleyen gece rüzgârı iç dünya körfezine giderek daha çılgınca dolmaya başladı. Kendimi yeniden yüzükoyun yere attım ve ışıldayan boşluğun kapısından içeri sürüklenmemek için zemine boş yere tutunmaya çabaladım. Böyle bir öfkeyi beklememiştim ve bedenimin yavaş yavaş boşluğa doğru kaydığının farkına vardığımda, kavramanın ve hayal gücünün yeni bin bir dehşetiyle kuşatılmıştım. Ani rüzgârın habisliği inanılmaz sezgiler uyandırdı,- bir kere daha kendimi ürpererek o korkutucu koridordaki tek insan resmiyle, adsız ırk tarafından parçalara ayrılan adamla kıyasladım, çünkü girdaplar oluşturan akımların düşmanca pençelemelerinde büyük ölçüde kudretsiz olduğu için giderek şiddetlenen kinci bir öfke var gibiydi. Sanırım kükreyen rüzgâr hayaletlerinin sonuncusunun yanında delice haykırdım... çıldırmak üzereydim. Öldürücü, görünmez sele karşı emeklemeye çabaladım, ama yavaşça ve engellenemez

biçimde bilinmeyen dünyaya doğru itilirken yerimi bile koruyamıyordum. Sonunda mantık beni tamamen terk etmiş olmalı,- çünkü rüyasında adsız kent görmüş olan deli Arap Elhazret'in açıklanamaz beyitini sürekli olarak mırıldanmaya başlamıştım:

*Sonsuza dek yatan sanma ölüdür,*

*Tuhaf çağlarda ölüm de ölür.*

Sadece korkunç düşüncelere dalmış çöl tanrıları bilebilir gerçekte neler olduğunu... karanlıkta ne gibi tanımlanamaz çabalar ve boğuşmalara maruz kaldığımı veya ölüler diyarının neden beni hayata geri taşıdığını, ki bu hayatta kayıtsızlık —ya da daha kötüsü- beni almaya gelene dek, gece rüzgârında hatırlamalı ve titremeliyim. Canavarca, doğal, muazzamdı olanlar... insanın uyuyamadığı sabahın sessiz erken saatlerindekiler dışında insanların bütün fikirlerinin inanılmayacak derecede ötesinde.

Uğuldayan rüzgârın öfkesinin şeytanca ölümcül ve seslerinin de ıssız sonsuzlukların hapsedilmiş kötülüğüyle birlikte ürpertici olduğunu söyledim. O anda bu sesler, hâlâ kaotik biçimde önümde oldukları halde, zonklayan beynime ardımda birleşip şekil alıyormuş gibi geldi,- aşağıda sayısız çağlardır ölü kalıntıların mezarında, insanların doğmakta olan dünyasının fersahlarca altında, tuhaf dilli ifritlerin dehşetli lanetlerini ve hırıltılarını duydum. Döndüğümde, koridorun loşluğunda görülemeyecek olanların boşluğun aydınlığında şekillendiğini gördüm... koşuşturan iblislerin kabusumsu bir ordusu,- nefretle çarpılmış, tuhaf şekilde zırhlanmış, yan saydam bir ırkın yanlışlığa meydan vermeyecek iblisleri... adsız kentin sürüngenleri.

Rüzgâr dindiğinde iç dünyanın gulyabanilerle dolu karanlığına daldım,- çünkü yaratıkların sonuncusunun ardından büyük pirinç kapı, yankıları Memnon'un Nil kıyılarında güneşi selamlayışı gibi doğmakta olan

güneşi selamlamasına uzak dünyaya yayılan bir müziğin metalik ve sağır edici çınlamasıyla kapandı.

*Çeviren.- Ayşe Gorbon*

# ULTHAR'IN KEDİLERİ

Skai nehrinin ardında yer alan Ulthar'da, hiç kimsenin bir kediyi öldüremeyeceği söylenir ve ben de ateşin önünde mırlayarak oturan yaratığa bakarken buna rahatlıkla inanabilirim. Çünkü kedi içine kapalıdır ve insanların göremediği şeylere yakındır. Kadim Mısır'ın ruhudur ve unutulmuş Meroe ve Ophir kentlerinden öyküler taşır. Orman krallarının akrabası ve eski ve uğursuz Afrika gizlerinin mirasçısıdır. Sfenks onun kuzenidir ve onun dilini konuşur,- ama Sfenks'ten daha yaşlıdır ve Sfenks'in unutmuş olduklarını hatırlar.

Ulthar'da, kasabalıların kedilerin öldürülmesini yasaklamalarından önce, komşularının kedilerini tuzağa düşürüp katletmekten zevk alan bir rençper ve karısı yaşıyordu. Bunu neden yaptıklarını bilmiyorum... çoğu kişinin geceleri kedilerin sesinden nefret etmeleri ve kedilerin alacakaranlıkta avlularda ve bahçelerde sinsice koşmalarını kötüye yormaları dışında. Ama neden ne olursa olsun, bu yaşlı adam ve kadın kulübelerinin yakınına gelen her kediyi tuzağa düşürmek ve katletmekten zevk alıyorlardı,- karanlık çöktükten sonra duyulan bazı seslerden birçok köylü katletme tarzlarının oldukça tuhaf olduğunu düşünüyordu. Ama köylüler böyle şeyleri yaşlı adam ve karısıyla tartışmazlardı,- onların kırışmış yüzlerindeki daimi ifadeden ve kulübelerinin ufak ve ihmal edilmiş bir avlunun arkasında yayılan çınarların arasına öylesine gizlenmiş olmasından dolayı. Aslında, kedi sahipleri bu tuhaf insanlardan nefret ettiklerinden de fazla korkuyorlardı onlardan,- onları zalim katiller olarak suçlamak yerine, sadece sevdikleri evcil ya da avcı kedinin kara ağaçların altındaki o uzak kulübeden uzak durmalarına özen gösterirlerdi. Engellenemez bir ihmal sonucu bir kedi kaybolduğunda ve karanlık çöktükten sonra sesler duyulduğunda, kaybeden kişi aciz bir şekilde yas tutar ya da böyle ortadan kaybolanın çocuklarından biri olmadığı için

Kadere şükrederek kendini avuturdu. Çünkü Ulthar halkı saftı ve kedilerin başlangıçta nereden geldiklerini bilmiyorlardı.

Bir gün Güneyden bir kervan dolusu garip göçebe Ulthar'ın dar ve taşlı sokaklarına girdi. Esmer göçebelerdi ve her yıl bir iki defa köyden geçen diğer göçebe halklardan farklıydılar. Pazar yerinde gümüş karşılığı fala bakıyorlar ve tüccarlardan parlak boncuklar satın alıyorlardı. Bu göçebelerin vatanının neresi olduğunu kimse bilmiyordu,- ama tuhaf dualar okudukları ve arabalarının bir tarafına insan bedenleri ve kedi, atmaca, koç ve aslan başlarından oluşan garip resimler çizdikleri biliniyordu. Kervanın lideri iki boynuzlu ve boynuzların arasında merak uyandıran bir küre bulunan bir başlık giyiyordu.

Bu garip kervanda anası babası olmayan, eğlenecek sadece ufak siyah bir kedi yavrusuna sahip bir çocuk vardı. Salgın ona iyi davranmamıştı, ama yine de üzüntüsünü hafifletmek üzere bu minik kürklü şeyi bırakmıştı,- insan çok gençken, siyah bir kedi yavrusunun hayat dolu maskaralıklarından büyük bir rahatlama duyabilir. O yüzden esmer halkın Menes diye çağırdığı oğlan zarif kedisiyle oynayarak garip şekilde boyanmış bir arabanın basamaklarında otururken, ağlamaktan çok gülüyordu.

Göçebelerin Ulthar'da kalışlarının üçüncü sabahında, Menes kedisini bulamadı ve pazar yerinde yüksek sesle hıçkırırken bazı köylüler ona yaşlı adamla karısından ve geceleri duyulan seslerden söz ettiler. Bunları duyunca hıçkırıkları sessiz düşüncelere ve sonunda dualara dönüştü. Kollarını güneşe doğru uzatıp hiçbir köylünün anlayamadığı bir dilde yakardı,- aslında köylüler anlamak için fazla çaba da göstermemişlerdi çünkü dikkatlerinin çoğu gökyüzüne ve bulutların aldığı tuhaf şekillere çevrilmişti. Oldukça garipti, ama minik oğlan yalvarışını mırıldanırken, yukarıda egzotik şeylerin, boynuzlarla çevrelenmiş kürelerle

taçlanmış melez yaratıkların gölgeli, bulutlu şekilleri oluşuyordu. Doğa hayal gücü kuvvetli olanlar için bu tür yanılsamalarla doludur.

O gece göçebeler Ulthar dan ayrıldı ve bir daha görülmediler. Bütün köyde tek bir kedinin bile bulunmadığını fark ettiklerinde ev sahipleri telaşlandılar. Her ocaktan evin kedisi yok olmuştu,- büyük ve küçük, siyah, tekir, sarı ve beyaz. Belediye başkanı, yaşlı Kranon, esmer halkın Menes'in kedisinin öldürülmesine intikam olarak bütün kedileri aldıklarını söylüyordu. Ama ince, uzun noter Nith, şüphelenilmesi gerekenlerin onlardan çok yaşlı rençper ve karısı olduğunu belirtti,- çünkü kedilere olan nefretleri biliniyordu ve giderek pervasızlaşıyordu. Yine de hiç kimse sinsi çifte gidip yakınmaya cesaret edemedi,- hancının oğlu, minik Atal, alacakaranlıkta Ulthar'ın bütün kedilerini ağaçların altındaki o lanetli yerde, kulübenin çevresindeki bir çember etrafında sanki duyulmamış bir hayvan ayini gerçekleştiriyorlarmışçasına çok yavaş ve ciddiyetle ilerlerken gördüğünü söylediğinde bile. Köylüler ufak bir çocuğun söylediklerinin ne kadarına inanmaları gerektiğini bilmiyorlardı,- kedileri o şeytani çiftin kandırıp ağaçların altında ölüme sürüklediğinden korktukları halde, yaşlı rençperle karanlık ve itici avlusunun dışında konuşmamayı tercih ettiler.

Böylece Ulthar beyhude bir öfkeyle yatmaya gitti ve insanlar sabahleyin uyandıklarında... işte! Her kedi alışmış olduğu ocağa geri dönmüştü! Büyük ve küçük, siyah, tekir, sarı ve beyaz, hiçbiri eksik değildi. Kediler çok besili ve şişman görünüyorlardı ve memnuniyetle mırlıyorlardı. Köylüler birbirleriyle bu olay hakkında konuştular,- oldukça hayret içindeydiler. Yaşlı Kranon onları alanların esmer halk olduğunda yine ısrar etti, çünkü kediler yaşlı adam ve karısının kulübesinden canlı dönmezlerdi. Ama hepsi bir şeyde birleştiler: kedilerin tümünün de et yemeklerini yemeyi veya süt kaselerinden içmeyi reddetmesi oldukça garipti, iki gün boyunca Ulthar'ın besili, tembel kedileri hiçbir yiyeceğe dokunmadı, sadece ateşin yanında ya da güneşte uyukladılar.

Köylüler günbatımında ağaçların altındaki kulübenin pencerelerinde hiçbir ışık görünmediğini fark ettiklerinde tam bir hafta geçmişti. O zaman ince uzun Nith kedilerin yok oldukları geceden beri yaşlı adamı ya da karısını hiç kimsenin görmemiş olduğuna dikkat çekti. Diğer hafta içinde belediye başkanı korkularını yenmeye ve bir görev olarak tuhaf biçimde sessiz eve uğramaya karar verdi,- ancak bunu yaparken yanına demirci Shang'ı ve taş kesici Thul'u şahit olarak almaya özen gösterdi. Derma çatısına kapıyı aşağı indirdiklerinde sadece şunu buldular: toprak zeminde yatan iyice sıyrılmış iki insan iskeleti ve karanlık köşelerde sürünen tuhaf böcekler.

Bunun ardından, Ulthar'ın köylüleri arasında oldukça fazla konuşmadan oldu. Sorgu yargıcı sonunda ince uzun noter Nith'le kavgaya tutuştu,- Kranon, Shang ve Thul sorularla bunaltıldı. Hancının oğlu minik Athal bile iyice sorgulandı ve şekerlemeyle ödüllendirildi. Yaşlı rençper ve karısından, esmer göçebelerin kervanından, minik Menes ve onun siyah kedi yavrusundan, Menes'in duasından ve bu dua sırasındaki gökyüzünden, kervanın gittiği gece kedilerin yaptıklarından ve daha sonra o itici avluda, kara ağaçların altındaki kulübede bulunanlardan söz ettiler.

Sonunda köylüler Hatheg'deki tüccarlar tarafından anlatılan ve Nir'deki yolcular tarafından tartışılan o takdire şayan yasayı çıkardılar yani Ulthar'da hiç kimsenin bir kediyi öldüremeyeceğine dair... yasayı.

*Çeviren: Ayşe Gorbon*

## CLARK ASHTON SMITH

1893 - 1961

Kaliforniya'nın Auburn kasabasında doğdu ve ömrünün büyük kısmını ailesine ait kulübe sayılabilecek kadar küçük bir evde, hasta anne ve babasına bakarak geçirdi.

Öykü yazarlığına yoksulluk nedeniyle şairlik ve heykeltıraşlıktan vazgeçerek başlamıştır.

Bundan sonrasını yakın dostu H.P. Lovecraft'ın ağzından dinleyelim-.

"Hiç kimse kozmik dehşeti Clark Ashton Smith kadar iyi yakalayamaz... felç edici korkudan oluşmuş, ücra bir evren... Satürn'ün aylarında ışık saçan, zehirli çiçeklerin açtığı yağmur ormanları... Atlantis'te, Lemurya'da ve unutulmuş dünyalardaki habis ve tuhaf tapınaklar... yeryüzü sınırlarının ötesindeki hayalet toprakların soğuk bataklıklarıyla zehirli yosunları...

"Sonsuz evrenlerin ve sayısız boyutların böylesine zengin, böylesine debdebeli, ama aynı zamanda da hummalı bir çarpıklık içindeki düşlerini başka kim görüp de anlatmak için yaşayabilirdi ki?

"Onun öyküleri yeryüzündeki garip çağlar ve diyarlarla olduğu kadar diğer galaksilerle, dünyalarla ve boyutlarla da ilgilidir. Bize ilkel Hyperborea'yı ve onun kara ve şekilsiz tanrısı Tsathoggua'yı anlatır,- zamanın sonundaki kayıp kıta Zothique'den ve ortaçağ Fransa'sının vampirlerle lanetlenmiş Averoigne bölgesinden bahseder...

"Ölmüş ya da yaşayan başka hiçbir yazar iblisçe tuhaflıkta ve kavram zenginliğinde Clark Ashton Smith'e denk olamaz."

## ÖTEDEN GELEN AVCILAR

Kitapçıların, özellikle de az bulunur ve egzotik eserler bakımından iyi donanımlı olanların cazibesine karşı koyabildiğim çok nadirdir. Bu yüzden, birkaç dakika şöyle bir göz atmak için Toleman'a uğradım. Yılda iki kez yaptığım kısa ziyaretlerden biri dolayısıyla gelmiştim San Fransisco'ya ve o güne yıllardır görmediğim ve üçüncü ya da dördüncü göbekten kuzenim olan heykeltıraş Cyprian Sincaul'la buluşmak için erkenden başlamıştım.

Stüdyo, Toleman Kitabevi'nden yalnızca bir blok ötedeydi ve oraya vaktinden önce gitmem için özel bir sebep yoktu. Cyprian bana en son heykel koleksiyonunu göstermeyi teklif etmişti; ne var ki, aralarında korkunçluğa ve groteskliğe ulaşmak için sarfedilmiş çok az banal çabanın bulunduğu önceki eserlerinin insanı sarsmayan sıradanlığını hatırladıkça, bir ya da iki saatlik neşesiz bir can sıkıntısından fazlasını ummuyordum.

Küçük dükkanda hiç müşteri yoktu. Huyumu bilen dükkan sahibi ve yardımcısı bir merhabanın ardından söz birliği etmişçesine dikkatlerini benden ayırdılar ve beni tuhaf şekilde dolu rafları karıştırmaya bıraktılar. Daha az albenili eserlerin arasından Goya'nın *Proverbes 'ının* lüks bir baskısını buldum. Kalın sayfaları çevirmeye koyuldum ve az sonra kabuslardan yetişen çizimlerin şeytani sanatına dalıp gitmiştim.

Başımı kitaptan kaldırıp da önümdeki rafların bir kenarına çömelen o şeyi gördüğümde nasıl olup da düşünceden yoksun, insanı esir eden bir dehşetle haykırmadığımı hiçbir zaman aklım almamıştır. Eğer Goya'nın cehennemi tasavvurlarından biri ansızın canlanıp ciltteki resimlerin birinden dışarı çıkacak olsaydı, bundan daha feci irkilemezdim.

Gördüğüm şey, tümüyle tüysüz ve kılsız, ama karanlıklarda yaşamış bir yılanınki gibi hafif, ağarmış halkalarla işaretlenmiş, öne doğru

kaykılmış, sıçan grisi bir figürdü. İnsan biçimli bir maymunun başına ve alnına, yarı köpeksi bir ağızla çeneye ve kara sırtlan pençeleri neredeyse yere sürünen kıvrık ellere sahipti. Yaratık kesinlikle hayvansıydı, aynı zamanda ölümü hatırlatan bir görünümü de vardı, çünkü parşömenimsi derisi tarife gelmez bir biçimde kırış kırıştı, ceset gibiydi, mumyalanmıştı ve neredeyse bir kafatasınınki kadar derin gözçukurlarında, yanan kükürt gibi sarı ışıklı kötücül çizgiler pırıldıyordu. Salya akıtan yarı açık ağızdan, adeta zehrin ya da gangrenin lekelediği sivri dişler görünüyordu,- yaratığın tavrı sanki atılmaya hazır bekleyen hain bir canavarınki gibiydi.

Yıllardan beri esrarlı, tuhaf olgular ve hayaletler üzerine hikayeler kaleme alan profesyonel bir yazar olmama karşın, o anda böyle olgulara dair net ve yerleşmiş bir inançtan nasibimi almamıştım. Hayalet diye tanımlayabileceğim bir şey şöyle dursun, daha önce varsam bile görmemiştim ve sorulsa hiç düşünmeden, bunları görmek için en muhtemel yerin pırıl pırıl yaz güneşinin altında, kalabalık bir cadde üzerindeki bir kitapçı olmadığını söylerdim. Ama önümdeki şey hiç şüphesiz aklı başında bir dünyanın hoş görülebilir biçimleri arasında var olamazdı. Öyle korkunç, öyle iğrençti ki yalnızca gerçekdışılığın bir yaratımı olabilirdi.

Ben yarı yarıya kuşkulu bir korku içinde Goya'nın kitabına bakarken bile, hayalet bana doğru hareket etti. Hareket etti diyorum, ama konum değiştirmesi o kadar beklenmedik, çabadan ve gözle görülür bir geçişten öylesine yoksundu ki, bu fiil ümitsizce yetersiz kalıyor. Tiksindirici hortlak ilk başta bir buçuk ya da iki metre uzağımdaydı. Şimdiyse hâlâ elimde tuttuğum kitabın üzerine eğilmiş, iğrenç ışıklı gözlerini yukarı çevirmiş bana bakmaktaydı ve ağzından yeşil-gri bir balçık geniş sayfalara damlıyordu. O anda dayanılmaz bir koku duydum, sanki ekşimiş yılan kokusu tarihi mezarların küfü ve çürümeye yüz tutmuş etin korkunç kokusuyla karışmıştı.

O berbat yüze baktığım ve zamanın sanki donduğu birkaç saniye boyunca yüreğim çarpmaya ara vermişti. Nefesim kesilerek Goyayı elimden bıraktım, kitap yankılı bir gürültüyle yere vurdu ve daha düşerken hayalin kaybolduğunu gördüm.

Bağa çerçeveli gözlükleri ve tepesi tıraşlı kafasıyla masallardaki cücelerden farksız olan Toleman düşen cildi kaldırmak için ileri atıldı, bir yandan da bağırıyordu: "Neyiniz var, Mr. Hastane? Hasta mısınız?" Olası bir zarara karşı cildi inceleyişindeki titizliğe bakarak, tek kaygısının kitap olduğunu anladım. Ne onun, ne de tezgahtarının hayaleti gördüğü ortadaydı,- ne de kırılmış mezarlardan yükselen bir nefes gibi havada asılı duran zehirli kokuyu sezdiklerine ilişkin bir belirti vardı davranışlarında. Hem gördüğüm kadarıyla, açık duran cildin kenarını hâlâ kirleten grimsi balçığın farkına bile varmamışlardı.

Dükkandan çıkmayı nasıl başardığımı hatırlamıyorum. Tanık olduğum doğaüstü kötülük ile kendi akıl sağlığım ve emniyetim için duyduğum müthiş endişe bir araya gelince, zihnim karman çorman bir dehşetin, sürünen, hasta bir tiksintinin kaynadığı bir bulanıklığa dönüşmüştü. Tek anımsadığım, kendimi kolumun altında, içinde Goya'nın cildi bulunan düzgün bir paket ile Tolemanın dükkanının bir üst sokağında, telaşlı adımlarla kuzenimin stüdyosuna doğru yürürken bulduğumdu. Öyle görünüyor ki, sakarlığımı telafi etmek maksadıyla kendiliğinden bir itkiyle ve ne yapmakta olduğumun gerçekte farkına varmadan kitabı satın alıp, parasını ödemiş olmalıydım.

Gideceğim binaya gelmiştim, ama girmeden önce bloğun etrafım birkaç kez döndüm. Tüm bu sırada soğukkanlılığımı kazanmak ve kendime tekrar söz geçirebilmek için çaresizce mücadele ediyordum. Yürüyüş hızımı azaltmanın, ya da bir koşu koparmayı engellemenin bile ne denli güç olduğunu anımsıyorum,- çünkü bana hep görünmeyen bir takipçiden kaçıyormuşum gibi geliyordu. Kendi kendimle tartışmayı, zihnimin

mantıklı kısmını hayaletin gelip geçici bir ışık-gölge oyunun ya da görme duyusunun geçici kaybının ürünü olduğuna ikna etmeyi denedim. Ama boşunaydı bu safsatalar,- çünkü taş heykelleri andıran dehşeti fazlaca net, akıldan çıkmayan bütün tüyler ürpertici ayrıntılarına varıncaya dek görmüştüm.

Bu şeyin anlamı ne olabilirdi? Uyuşturucu maddeleri hiç kullanmamış, kendimi alkole vermemiştim. Bildiğim kadarıyla sinirlerim sağlıklıydı. Ama ya çapraşık bir beyinsel rahatsızlığın başlangıcını işaret edebilecek bir görsel sanrıya kapılmıştım, ya da insan algısının normal kapsamını aşan diyarlar ve boyutlardan gelen hayaletimsi bir varlığın ziyaretine maruz kalmıştım. Akıl hastalıkları uzmanına ya da doğaüstücüye göre bir davaydı bu.

Hâlâ son derece altüst durumda olmama rağmen yetilerimi sözde bir soğukkanlılık kazanacak hale getirmeyi başardım. Cyprian Sincaul'un hayal gücünden yoksun büstleri ve yavan sembolik figür gruplarının boşalmış sinirlerimi düzeltmeye takdire değer bir katkısı bulunabileceği geldi aklıma. Onun groteskleri bile kitabevinde ağzının sularını önüme akıtan kafir ifritin yanında alelade ve mantıklı kalırdı.

Stüdyo binasına girdim ve eskimiş bir merdivenden ikinci kata, Cyprian'ın kendine edindiği bir hayli geniş odalardan oluşan daireye tırmandım. Merdivenleri çıkarken içimde birisinin hemen önümden çıktığı gibi tuhaf bir duygu vardı içimde,- ama ne birini görebiliyor, ne de duyabiliyordum, üst katın holü de merdivenlerden daha sessiz ya da boş değildi.

Kapıyı çaldığımda Cyprian atölyesindeydi. Bana gereksiz derecede uzun gelen bir sürenin ardından seslendiğini, içeri girmemi söylediğini duydum. Onu ellerini eski bir beze silerken buldum ve heykel yontmakta olduğunu tahmin ettim. Uzunca odanın ortasını işgal eden, büyük bir uğraşın sonucu olduğu belli ama henüz tamamlanmamış bir grup figürün

üzerine hafif bir çuval bezi örtülmüştü. Her yer kilden, bronzdan, mermerden ve hatta daha sıradışı fikirleri için kullandığı kızıl kil ve sabuntaşından yapılmış heykellerle doluydu. Odanın bir ucunda kalın bir Çin paravanı vardı.

Bir bakışta hem Cyprian Sincaul'da, hem de onun eserlerinde meydana gelmiş olan değişimi kavradım. Onu cana yakın, bir parça yumuşak görünümlü bir genç olarak hatırlıyordum, daima şık giyinirdi, ne yaratıcılıktan ne de hayalperestlikten eser vardı onda. Şimdiyse tanımak zordu, çünkü zayıf, haşin görünümlü, öfkeli ve neredeyse Lucifer'ımsı bir kibir ve nüfuz havası yayan birisi olmuştu. Dağınık yelesine daha şimdiden ak düşmüştü ve gözleri değişik bir bilgiyle elektrik saçan parlaklıktaydı,-yine de her nasılsa belli belirsiz bir sinsilik vardı, sanki marazi, ölümcül bir korku yatıyordu bakışlarının ardında.

Heykellerindeki değişikliğin de aşağı kalır yanı yoktu. O saygılı uysallık ve cilalı sıradanlık gitmiş, inanılmaz bir şekilde, yerini neredeyse dehaya bırakmıştı. Zahmet verdiği sıradan groteskleriyle karşılaştırıldığında daha da akıl almaz olanı, sanatının artık almış olduğu yöndü. Dört bir yanımı azgın, hunhar şeytanlarla, deliye dönmüş satirler, kurbanlarını buram buram cinsellik kokan bir şekilde sarmalayan lamialar ve kötücül söylencelerin, habis boş inanların ücra yörelerine ait, adlandırılması daha az mümkün şeyler almıştı.

Günah, korku, küfür, şeytanlık -cehennemin arzusu ve kötü niyeti-tümü birden kusursuz sanatla yakalanmıştı. Bu kabus gibi yaratımların benim zaten hassaslaşmış sinirlerimi yatıştırması beklenemezdi ve stüdyodan kaçmak, donmuş kötü ruhların ve oyulmuş canavarların meşum kalabalığından kendimi kurtarmak için zorlayan bir arzu duydum.

Yüz ifadem duygularımı bir derece ele vermiş olmalıydı.

"Bir hayli etkileyici çalışmalar, değil mi?" diye sordu Cyprian, zafer ve kibir kokan canlı, yüksek bir sesle. "Şaşırdığını görebiliyorum. Herhalde böyle bir şey beklemiyordun."

"Hayır, dürüst konuşayım ki, beklemiyordum," diye kabullendim. "Ulu Tanrım, eğer bu hızla gidersen şeytaniliğin Michelangelo'su olacaksın, be adam! Bunları nereden buldun?"

"Evet, bir hayli ileri gittim," dedi Cyprian sorumu duymamış gibi görünerek. "Belki de senin düşündüğünden bile ileri. Eğer benim bildiklerimi bilebil- sen, gördüklerimi görebilsen, o tuhaf öykülerinden işe yarar bir şeyler çıkarabilirdin, Philip. Elbette çok zekisin ve hayal gücün kuvvetli. Ama hiç deneyimin olmadı."

İrkilmiş ve şaşırmıştım. "Deneyim mi? Ne demek istiyorsun?"

'Tam söylediğim şeyi. Gizemli ve doğaüstü olanı, bunlar hakkında ilk elden en ufak bir bilgiye bile sahip olmaksızın betimlemeye çalışıyorsun. Yıllar önce aynı türden bir şeyi heykelde ben yapmaya çalıştım, bilgim olmadan,- şüphesiz sen de yarattığım o alelade saçmalıkları hatırlarsın. Ama o günden bu yana bir iki şey öğrendim."

Zayıf ve formalite gereği bir gülümsemeyle, "Sanki şeytanla geleneksel sözleşmeyi imzalamış, ya da öyle bir şeyler yapmış gibisin," diye gözlemde bulundum.

Cyprian'ın gözleri tuhaf, gizemli bir bakışla hafifçe kısıldı.

"Ben bildiğimi biliyorum. Nedenini, nasılını düşünme. İçinde yaşadığımız dünya, tek değil: ve diğerlerinin bazıları düşündüğünden de yakın. Görünen ve görünmeyenin sınırları bazen yer değiştirebilir."

Onun sözlerini dinlerken hain hortlağı anımsayarak tuhaf bir huzursuzluk duydum. Bir saat önce bu ifade bana uydurma gelirdi, ama şimdi uğursuz ve korkutucu bir anlamı vardı.

"Esrarlı olan hakkında hiçbir deneyimim olmadığını düşündüren ne?" diye sordum.

"Öykülerinde bu türden bir şey -ister kişisel olsun, isterse gerçeklere dayanan- hiç konu edilmiyor. Tümünün de uydurma olduğu aşikar. Bir hayaletle tartışır, yemek yiyen gulyabanileri seyreder, bir incubus'la dövüşür ya da bir vampiri emzirirsen, böyle yazılarına samimi nitelemeler ve renk kazandırabilirsin."

Açıkça belli olması gereken sebeplerden dolayı, Toleman'ın dükkanındaki inanılmaz olayı hiç kimseye anlatmamaya niyetliydim. Şimdi, duyguların, mecburi, tekinsiz dehşetlerin ve Cyprian'ın tenkitlerini yalanlama arzusunun benzersiz bir karışımıyla, kendimi bu hortlağı anlatırken buldum.

ifadesiz bir bakışla dinledi beni, sanki aklı benim hikayemden başka bir şeylerle meşguldü. Ben sözümü bitirince konuştu:

"Düşündüğümden daha da duyarlı hale geliyorsun. Senin hayalet bunlardan birine mi benziyordu?"

Bu sözleriyle birlikte yanında durduğum örtülü figürlerin üzerinden çuval bezini çekiverdi.

Dehşetengiz ifşaat karşısında istemsizce haykırdım ve geriye adım atarken neredeyse sendeledim.

Önümde, tümü de canavarca bir yarım halka şeklinde dizilmiş ve Goya'nın resim kitabının karşısında rastladığım ifrit model alınarak çizilmiş olabilecek yedi yaratık duruyordu. Birkaçı hâlâ biçimsiz veya yarım olmasına karşın, Cyprian kahrolasıca sanatıyla, hortlağın işareti olan ilksel hayvansılığı ve ölümcül kokuşmuşluğun o kendine özgü karışımını yansıtmıştı. Yedi canavar sinmiş, çıplak bir kızın üzerine çökmüş, sırtlan pençeleriyle onu haince kavramışlardı. Kızın yüzündeki katıksız, çılgınca,

delice dehşet ve saldırganların salyalar akıtan açlığı aynı derecede dayanılmazdı. Heykel grubu, tekniğinin dört dörtlük etkisiyle bir başyapıttı... bununla birlikte hayranlık değil, tiksinme uyandıran bir başyapıt. Henüz yeni olan deneyimimin ardından, bu manzara beni tarif edilemez bir dehşete düşürmüştü. Sanki normal, tanıdık dünyadan sapmış, nefret uyandıran gizemlerin, şaşılacak ve doğaüstü tehditlerin diyarına düşmüştüm.

Nefret uyandıran bir büyülenmişliğin etkisiyle, gözlerimi figürlerden ayırmam çok güç oldu. Nihayet bakışımı Cyprian'a çevirebildim. Beni, altında gizli ve şeytani bir zevkin yattığından şüphe duyduğum, anlaşılmaz bir bakışla süzüyordu.

"Küçük hayvanlarımı sevdin mi?" diye sordu. "Bu kompozisyona 'Öteden Gelen Avcılar adını vereceğim."

Daha yanıt veremeden, birdenbire Çin paravanının ardından bir kadın belirdi. Onun, henüz bitmemiş heykel grubu için poz veren kız olduğunu gördüm. Belli ki üzerini giyinmekteydi ve şimdi gitmeye hazırdı, üzerinde terzi elinden çıkma bir elbise ve şık, kenarsız bir şapka vardı. Karanlık, yarı-Latin havasında bir güzelliğe sahipti,- ama ağzı gönülsüz, öfke dolu ve sessiz,- koskoca berrak gözleri Cyprian’a, bana ve ortaya serilmiş heykele bakarken tuhaf bir dehşetin kuyularıydı sanki.

Cyprian bizi tanıştırmadı. O ve kız bir ya da iki dakika kısık sesle konuştular ve söylediklerinin yarısından azına kulak misafiri olabildim. Bununla beraber çıkartabildiğim kadarıyla bir sonraki randevuyu ayarlıyorlardı. Kızın sesinde neredeyse anaç bir endişenin yakarışı, korku dolu bir ton vardı ve görünüşe bakılırsa Cyprian onu bir konuda yatıştırmaya çalışıyor ya da onunla tartışıyordu. Sonunda kız acayip, yalvarırcasına, anlamını ancak tahmin edebileceğim fakat kavrayamayacağım bir bakış fırlatarak çıkıp gitti.

"Bu Marta'ydı," dedi, Cyprian. "Yarı İrlandalı, yarı İtalyan'dır. İyi bir model, ama yeni heykellerim onun sinirlerini biraz geriyor." Bir büyücünün isterik gülüşüne benzeyen neşesiz, kulak tırmalayan, beklenmedik bir kahkaha attı.

'Tanrı aşkına, burada yapmaya çalıştığın şey ne?" diye patladım. 'Tüm bunların anlamı ne? Böyle garabetler gerçekte de mevcut mu, dünyada ya da herhangi bir cehennemde?"

Kötücül bir kurnazlıkla kahkahasını attı yine ve birdenbire sözü değiştirdi. "Sınırsız bir kainat ve sayısız boyutta her şey mevcut olabilir. Her şey gerçek ya da hayali olabilir. Kim bilir? Bunu söylemek bana düşmez. Kendin bul, eğer yapabilirsen. Spekülasyon ve belki de daha fazlası için geniş bir alan var.”

Bu sözün ardından başka konulardan söz açmaya koyuldu. Afallamış, hayrete düşmüş, tüm bu karanlık bilmece yüzünden sinirlerim her zamankinden daha fazla gerilmiş olduğundan, onu sorgulamayı kestim. Aynı anda, stüdyoyu terk etme arzum neredeyse dayanılmayacak bir hal aldı... akılsız, girdaplı bir panik beni odadan ardıma bile bakmadan kaçmaya, merdivenleri inip 20. yüzyıl caddelerinin sağlıklı sıradanlığına sığınmaya zorluyordu. Sanki gökten gelen ışınlar güneşe değil, daha koyu renkli bir küreye aitti,- odada olmaması gereken yerlerde kirli gölge ağları vardı,- taş iblislerin, bronz lamiaların, kırmızı kilden satirlerin ve kil ifritlerin sayısı her nasılsa artmıştı ve her an üzerime atlayacakmış gibiydiler.

Ne dediğimi bilmeksizin bir süre daha Cyprian'la söyleşmeyi sürdürdüm. Sonra, kendimi hayali bir öğle yemeği randevusuyla mazur gösterip, şehirden ayrılmadan önce bir kez daha uğramaya söz vererek oradan ayrıldım.

Kuzenimin modelini alt katta, merdivenin başında beklerken bulmak beni şaşırttı. Tavrından ve ağzından dökülen ilk sözlerden, beni beklemiş olduğu ortadaydı.

"Siz Mr. Philip Hastane'siniz, değil mi?" dedi, hevesli, telaşlı bir sesle. "Ben Marta Fitzgerald. Cyprian sizden çok bahsederdi, size hayranlık duyduğuna inanıyorum."

"Belki deli olduğumu düşüneceksiniz," diye sözünü sürdürdü, "ama sizinle konuşmaya mecburdum. Buradaki gidişata dayanamıyorum ve eğer Cyprian'dan bu kadar hoşlanmasaydım buraya gelmeyi reddederdim.

"Onun ne yaptığını bilmiyorum, ama eskisinden büsbütün farklı. Yeni eserleri çok korkunç,- beni nasıl ürkütüyorlar, bilemezsiniz. Yaptığı heykeller daima daha iğrenç, daha cehennemi. Ah! Hele şu yeni yaptığı gruptaki salyasını akıtan ceset rengi canavarlar... stüdyoda onlarla birlikte bulunmaya güçlükle dayanıyorum. Kimsenin böyle şeyleri resmetmesi doğru değil. Siz de onları korkunç bulmuyor musunuz, Mr. Hastane? Sanki cehennemden kurtulup gelmiş gibiler... ve insana cehennemin o kadar da uzak olamayacağını düşündürüyorlar. İnsanların onları düşlemesi bile yanlış ve çok kötü. Cyprian'ın durmasını dilerdim. Korkarım böyle devam ederse ona -aklına— bir şeyler olacak. Eğer o canavarları daha çok görmek zorunda kalırsam ben de delireceğim. Tanrım! O stüdyoda hiç kimse aklına sahip olamaz."

Durakladı ve tereddüt edermiş gibi gözüktü. Sonra konuştu:

"Bir şeyler yapamaz mısınız, Mr. Hastane? Onunla konuşup bunun ne kadar yanlış olduğunu, akıl sağlığına ne kadar zarar verdiğini söyleyemez misiniz? Ona söz geçirebiliyor olmalısınız... kuzenisiniz, değil mi? Hem sizi çok da zeki buluyor. Eğer birçok şeyin olması gerektiği gibi olmadığını fark etmek zorunda kalmasaydım, bunu sizden rica etmezdim.

"Eğer rica edebileceğim bir başkasını tanısaydım da sizi rahatsız etmezdim. Cyprian geçen seneden beri o berbat stüdyodan dışarı adımını atmadı ve hiç kimseyle görüştüğü yok. Yeni heykellerini görmeye davet ettiği ilk kişisiniz siz. Bir dahaki sergisinde, çalışmalarının eleştirmenler ve halkı için tam bir sürpriz olmasını istiyor.

"Ama onunla konuşacaksınız, değil mi, Mr. Hastane? Onu durdurmak için elimden hiçbir şey gelmiyor,- yarattığı çılgın dehşetlerden zevk alıyor adeta. Ona tehlikeden söz ettiğimde sadece gülüp geçiyor. Buna karşın o şeylerin bazen onu da endişelendirdiğini, kendi hastalıklı hayal gücünden korkar hale geldiğini görüyorum. Belki sizin sözünüzü dinler."

Eğer cesaretimi kıracak bir şeye daha ihtiyacım olsaydı, kızın çaresiz yakarışları ve bulunduğu karanlık, çapraşık uğursuzluktaki imalar yeter de artardı bile. Cyprianı sevdiğini, onun için çılgınca endişelendiğini, korkudan deliye dönmüş olduğunu görebiliyordum,- yoksa adamakıllı yabancı birine bu şekilde yaklaşmazdı.

"Ama Cyprian üzerinde hiç etkim yoktur," diye itirazda bulundum tuhaf bir mahçubiyet hissederek. "Hem ona ne diyeceğim ki? Her ne yapıyorsa, bu onun kendi işi, benim değil. Yeni heykelleri büyüleyici,- hiç onlar kadar etkileyicisini görmemiştim. Peki, ona bu işi bırakmasını nasıl öğütleyebilirim? Bunun için meşru bir sebebim yok, beni kahkahalarıyla stüdyodan dışarı kaçırır. Bir sanatçı kendi konusunu seçme hakkına sahiptir, kaynağı isterse Limbo ve Erebus'un dibindeki çukurlar olsun."

Kız o ıssız holde benimle dakikalar boyunca tartışmış ve dil dökmüş olmalıydı. Onu dinlemek ve isteğini yerine getirmekten aciz olduğuma ikna etmeye çalışmak, usandırıcı ve amaçsız bir karabasanın diyalogları gibiydi. Bu sırada kız bana bu anlatıda kaydetmekte isteksiz olduğum birtakım ayrıntıdan bahsetti, Cyprian'ın zihni değişimine, yeni konularına ve çalışma yöntemine dair çok hastalıklı ve akla hayale gelmeyecek kadar sarsıcı ayrıntılardı bunlar. Gitgide artan bir baştan

çıkmanın doğrudan ve üstü örtülü ipuçları vardı,- ama her nasılsa sanki saklanan kısmı çok daha fazlaydı, öyle ki, en korkutucu sırları anlatırken bile kız bana karşı açık sözlü değildi. Nihayet belli belirsiz söz vererek Cyprian'la konuşacağımı, itiraz ve şikayetlerini aktaracağımı söyleyerek ondan kurtulmayı başardım ve otelime geri döndüm.

Takip eden öğlen ve akşam, sanki hastalıklı bir rüyanın zorbaca imasıyla gölgelenmişti. Sanki sağlam topraktan kaynayan, gözdağı veren, deliliğin dadandığı bir gölgenin uçurumuna adım atmış, böylece tüm gerçek yer ve yön duyumdan mahrum kalmıştım. Tamamiyle iğrenç, çok kuşkulu ve gerçekdışıydı. Cyprian'ın kendisindeki değişiklikler de kitapçıdaki hayaletten ve görkemli bir sanatı sergileyen şeytan heykellerinden daha az şaşırtıcı ve korkutucu değillerdi. Sanki adam şeytani bir enerjinin ya da varlığın hükmü altına girmişti.

Nereye gidersem gideyim soyut bir takip, ürkütücü, göze görünmeyen bir ihtiyat hissini üzerinden atamıyordum. Sanki o solucan grisi surat ve kükürtlü gözler her an tekrar belirecekti,- gangren damlayan dişleriyle o yarı köpeksi ağız, salyalarını yemek yediğim restoran masasına veya yastığıma akıtacaktı. Bazı sayfaların hâlâ hayaletimsi bir balçıkla kirletilmiş olduğunu bulurum diye satın aldığım Goya kitabını açmaya bile cesaret edemedim.

Dışarı çıkıp akşamı kafelerde, tiyatrolarda, insanların akın ettiği ve ışıkların ışıl ışıl parladığı yerlerde geçirdim. Oteldeki yatak odamın yalnızlığına göğüs germeyi nihayet göze alabildiğimde saat geceyarısını geçmişti. Sonra bitmek bilmeyen saatler boyu uykusuzluk, açık bıraktığım elektrik ışığının yanı başında tasa içinde titreme, terleme. Sonunda, şafaktan az önce, bilinçli bir geçiş ve uyarıcı bir uyuşukluk hissetmeksizin uyuyakaldım.

Hiçbir rüya hatırlamıyorum - yalnızca hafif uykumun derinliğinde bile geçmek bilmeyen devasa, karabasan gibi bir kütle sanki biçimsiz,

gitgide yapışan ağırlığıyla beni yaratılmış ışığın eriminin ya da normal varlıkların kavrayışının ötesindeki uçurumlara sürüklüyordu.

Uyandığımda neredeyse öğlen olmuştu ve kendimi daha önce Toleman'ın dükkanının bir köşesinde karşımda çömelmiş olan ifritin kemirgenimsi, maymunumsu ölü mumya suratına ve cehennemin aydınlattığı gözlerine bakarken buldum. Yaratık yatağımın ayakucundaydı, ve ben bakarken onun arkasındaki çiçekli duvar kağıdıyla kaplı oda duvarı kaybolarak yerini gri renkli uçsuz bucaksız bir manzaraya bıraktı, titrek balçık ovalarından ve yılan gibi çevrintilenen havadan sanki canavarca, biçimsiz kabarcıklar gibi beliren gulyabani biçimlerle dolup taşıyordu. Bir başka dünyaydı burası, daha baktığım sırada denge hissim kötücül bir baş dönmesi tarafından altüst edilmişti. Yatağım sersemletici bir şekilde yükseliyor, yavaşça, çılgınca o uçuruma doğru dönüyor- muş gibi geliyordu bana,- o berbat hayalet ve çamurlu manzara adeta altımda yüzüyorlardı,- her an onlara doğru yuvarlanacak, dipsiz çirkinlik ve müstehcenlik diyarına düşecektim adeta.

Büyük bir telaşla irkilerek, üzerimdeki baş dönmesiyle,- bir başka iradenin beni kendisine çektiği, murdar ifritin avını büyüleyen yılan misali tarifsiz bir hipnotizmayla cezbettiği hissiyle mücadele ettim. Yaratığın san çizgili gözlerinde, salyalı dudaklarının sessizce kıpırdanışında adsız bir amaç okumuş gibiydim ve onun vebalı kokusunu içime çekince ta ruhuma kadar iç bulantısı ve tiksinmeyle büzüldüm.

Görünüşe göre sadece zihinsel karşı koyma çabası bile yeterliydi. Manzara ve surat geri çekildi,- gün ışığının girdabında kayboldular. Önümdeki duvar kağıdında çay çiçeklerinin desenini gördüm ve altımdaki yatak bir kez daha makul yataylıktaydı. Kabustan bir denizin, dünyevi olmayan tehditin ve burgaçlı çılgınlığın üzerinde, dehşet ve ter içinde sürüklendim, ta ki telefonun zili beni kendiliğimden bildik dünyaya geri çağırana kadar.

Yanıtlamak için yerimden fırladım. Cyprian'dı arayan, gerçi bir önceki günün çılgınca kibrinden ve kendine güveninden yoksun, ölü, umutsuz ses tonunu güçlükle tanıyabilmiştim.

"Seni bir an önce görmeliyim," dedi. "Stüdyoya gelebilir misin?"

Onu reddetmek, aniden eve geri çağrıldığımı, zamanımın olmadığını, öğle trenine yetişmem gerektiğini -o zehirleyici kötülüğün yerini bir kez daha ziyaret edip dayanıklılık sınavından geçmemi önleyecek ne varsa— söyleyecektim ki, sesini yine duydum.

"Gelmen lazım, Philip. Telefonda anlatamam ama korkunç bir şey oldu: Marta ortadan kayboldu."

Ona giyinir giyinmez stüdyoya geleceğimi söylemeye razı oldum. Karabasan etrafımı sarmış, Cyprian'ın son sözcükleriyle, ölçülemeyecek bir derinliğe ulaşmıştı,- ama kızın gözümün önünden gitmeyen yüzünü, isterik korkularını, çılgınca yakarışını ve belli belirsiz verdiğim sözü anımsayınca, gitmeyi kolayca reddedemezdim.

Giyindim ve zihnim, hedefini bilmediğim için daha da iğrenç, rezil varsayımlar, habis şüphe ve endişelerle dolu olduğu halde dışarı çıktım. Neler olduğunu hayal etmeye çalıştım, ürkütücü, gizli, bilinmez dehşetin yarı yarıya kabul edilmiş çağrışımlarını bir araya getirerek elle tutulur, mantıklı bir doku oluşturmaya gayret ettiysem de, kendimi müphem bir tehditin yarattığı kaosun içinde buldum.

Gereken zamanı ayırsam bile kahvaltı edemezdim. Hemen stüdyoya gittim ve Cyprian'ı uğursuz heykellerinin arasında amaçsızca dikilirken gördüm. Yüzünde ezici bir silahın darbesiyle sersemlemiş, ya da Medusa'nın yüzüne bakmış bir adamın ifadesi vardı. Duygusuz, tonsuz bir sesle ve dalgın bir tavırla karşıladı beni. Sonra şarj edilmiş bir makine gibi, sanki konuşan zihni değil de bedeniymişçesine derhal menfur öyküsünü anlatmaya koyuldu.

"Onu götürdüler," dedi basitçe. "Belki bilmiyordun, ya da emin değildin, ama tüm yeni heykellerimi gerçeklerine bakarak yapıyordum... hatta şu son grubu bile. Marta öğleden önce bana poz veriyordu... sadece bir saat önce, belki daha da az. Onun modellik yapması gereken kısmı bugün bitirmeyi umuyordum, bu heykel için bir daha gelmesi gerekmeyecekti. Yaratıkları bu sefer çağırmamıştım, çünkü kızın onlardan gitgide daha korkar duruma geldiğini biliyordum. Sanırım kendinden çok benim adıma endişe ediyordu,- hem yaratıkların gitmelerini buyurduğumda bazen direnmeleri ve istemediğim zamanlarda ortaya çıkmaları benim de huzurumu kaçırıyordu.

"Kız heykelinin son detaylarını tamamlamakla meşguldüm. Yaratıkların orada olduğunu anladığımda, Marta'ya bile bakmıyordum. Başka bir şeyden değil, kokudan anladım... sanırım neye benzediğini sen de biliyorsun. Başımı kaldırdım ve stüdyonun onlarla dolu olduğunu gördüm,- daha önce hiç bu kadar kalabalık gelmemişlerdi. Marta'nın etrafını alıyor, birbirlerini sıkıştırıp itekliyorlardı, ona doğru yaklaşıyorlardı kirli pençeleriyle,- ama o anda bile zarar verebileceklerini aklıma getirmedim. Onlar, bizim gibi maddesel varlıklar değildirler ve kendi düzlemlerinin dışında fiziksel güçleri yoktur. Tek sahip oldukları yılanınki gibi bir tür hipnotizma yeteneğidir ve daima insanı kendi boyutlarına sürüklemeye çalışırlar. Tanrı yardımcısı olsun onlara teslim olana,- ama zayıf ya da istekli değilsen gitmen gerekmez. Onlara karşı koyma gücümden hiç şüphe etmedim ve Marta'ya bir şeyler yapabilecekleri aklımın ucundan bile geçmedi.

"Yine de cehennem kaçkını güruhu görmek beni ürküttü ve onlara oldukça kesin bir şekilde gitmelerini emrettim. Kızmış, biraz da telaşlanmıştım, ama onlar sadece dudaklarının mırıldanmaya benzer kıpırtılarıyla suratlarını buruşturup salyalarını akıttılar, ardından tam o lanetli heykel grubunda resmettiğim gibi Marta’nın üzerine çullandılar. Tek fark sadece yedi yaratık değil, onlarcasının olmasıydı.

"Nasıl olduğunu tarif edemem, ama bir anda kirli pençeleri kıza ulaşmıştı,- onu tırmalıyor, ellerini, kollarını, vücudunu çekiştiriyorlardı. Marta haykırdı... umarım bir daha böylesine kapkara bir ızdırap ve yürek parçalayan korkuyla dolu bir haykırış duymam. Sonra anladım ki kız onlara teslim olmuştu -ya kendi tercihiyle, ya da dehşetin aşırılığından-ve onu götürüyorlardı.

"Bir an için stüdyo yoktu artık,- yalnızca cehennemin pis kokulu gazlarının milyonlarca hayaletimsi ve çarpılmış ejdermişçesine kıvrandığı göğün altında uzanan gri, balçık kaplı bir düzlük vardı. Marta o balçığa batıyordu ve Yaratıklar çevresine toplanmıştı,- her bir yanından yüzlercesi akın ediyor, birbirleriyle yer kavgası yapıyor, şişkin ve biçimsiz bataklık canlıları gibi geldikleri balçığa gömülüyorlardı onunla birlikte. Sonra her şey gözden kayboldu ve burada, stüdyoda kahrolasıca heykellerin arasında tek başıma buldum kendimi."

Bir süre durakladı, kasvetli ve perişan bakışlarını yere dikti. Sonra konuştu:

"Korkunçtu, Philip, kendimi bu canavarlarla ilgili yaptıklarım için asla affetmeyeceğim. Biraz aklımı kaçırmış olmalıydım, ama içimde korku, grotesk ve düşsellik alanında gerçek bir şeyler yaratmak için hep güçlü bir arzu olmuştu. O tekdüze günlerimde böyle şeylere karşı doğal bir eğilimim olduğunu hayal bile etmemişsindir herhalde. Poe, Lovecraft ve Baudelaire'in edebiyatta, Rops ve Goya'nın resim sanatında yaptıklarını ben de heykelde yapmak istemiştim.

"Sınırlarımı keşfettiğim zaman beni gizemciliğe yönelten de bu oldu işte. Görünmeyen diyarların sakinlerini resmedebilmek için önce onları görmem gerektiğini biliyordum. Her şeyden çok bu hayal etme ve betimleme gücü için yanıp tutuşuyordum. Derken, görünmeyenleri çağırma gücüne sahip olduğumu birdenbire keşfettim...

"İşin içinde büyü yoktu, yani alıştığımız anlamıyla... ne sihirli sözler ve daireler, ne beş uçlu yıldızlar, ne de eski büyü kitaplarıyla çene yormak. Temelinde yatan sadece irade gücüydü sanırım... şeytani olanı yüceltmek, bizimkinden başka boyutları mesken tutan ya da fark edilmeden insanlığın arasına karışmış sayısız nefreti ve groteskliği çağırmak için gösterilen bir irade.

"Nelere şahit olduğumu bilemezsin, Philip. Heykellerim, —bu şeytanlar, vampirler, lamialar, satirler- hepsi de gerçekten, ya da en azından hatırımda kalanlardan yapıldı. Orijinalleri, doğaüstücülerin elementler diye adlandıracağı şeylerdi sanırım. Bizimkine bitişik ya da bizimkiyle beraber varolan, böyle varlıkların yaşadığı sonsuz sayıda dünya var. Mitlerin ve fantezinin tüm yaratımları, büyücülerin temasa geçtiği tüm o bildik ruhlar, bu dünyaların sakinleri.

"Kendimi onların efendisi yaptım,- irespectemle onları bir araya getirdim. Sonra, diğerlerinin hepsinden daha aşağı, cehennemin dibine biraz daha yakın olması gereken bir boyuttan, bu yeni heykel için poz veren isimsiz varlıkları çağırdım.

"Onların ne olduğunu bilmiyorum ama epey bir fikrim var. Çukurun solucanları kadar nefret dolu, gökyüzünün vampirleri kadar kötü niyetlidirler. Ağza alınmaması ve hayal edilmemesi gereken zehirli bir açlıkla akıtırlar salyalarını. Ama onların kendi alanlarının dışında hiçbir şey yapmaya güçlerinin olmadığına inanmış ve beni yoldan çıkarmaya çalıştıklarında bile gülüp geçmiştim — gerçi yılansı zihinsel etkileri zaman zaman bir hayli ürperticiydi. Sanki yumuşak, görünmez, jöleyi andıran kollar sağlam kıyılardan dipsiz bir bataklığa çekermiş gibiydi.

"Onlar avcılar, bundan eminim. Öteden gelen avcılar. Şimdi Marta'yı ele geçirdiklerine göre, ona ne yapacaklarını Tanrı bilir. Onu götürdükleri uçsuz bucaksız, vıcık vıcık, tozlu mekan bir Şeytanın tasavvurundan da korkunç. Belki orada bile kızın bedenine zarar

veremezler. Ama istedikleri şey bedenler değil,- o hunhar pençelerle yoklamaları, gangrenli ağızlarını açıp salya akıtmaları insan eti için değil. Beyin ve ruhtur onların gıdası. Onlar delirmiş erkek ve kadınların zihinleriyle beslenen yaratıklardır, bedenlenme zincirinden düşmüş, tekrardoğuş imkanını yitirmiş bedensiz ruhları yutarlar.

"Marta'nın onların elinde olduğunu düşünmek çılgınlıktan ya da cehennemden bile kötü. Marta seviyordu beni, karanlık, uğursuz saplantım ve Tan- rı'ya karşı saygısız egoizmim yüzünden anlayacak duyarlılığım olmasa bile, ben de onu seviyordum. Benim için korkuyordu ve sanıyorum Yaratıklara kendi rızasıyla teslim oldu. Eğer yerime bir başka kurban alırlarsa, beni yalnız bırakacaklarını düşünmüş olmalı."

Sustu, odayı amaçsızca ve telaşla adımlamaya girişti. Çukura kaçmış gözlerinin ızdırapla yandığını gördüm, sanki korkunç öyküsünü mekanik biçimde anlatışı, ezilen beynini tekrar canlandırmıştı. Onun açıkladıkları karşısında büsbütün ve derinden afallamıştım, hiçbir şey söyleyemiyor, yalnızca durup onun ızdırapla çarpılan yüzüne bakabiliyordum.

İnanılmaz bir şekilde yüz ifadesi anında yücelik kazanarak neşeye dönüşen irkilmiş bir bakışla değişiverdi. Bakışını izlemek için döndüğümde Marta'yı odanın orta yerinde gördüm. Herhalde poz verirken giymiş olduğu İspanyol şalı haricinde çıplaktı. Yüzü bir mezar mermeri kadar beyaz, gözleri faltaşı gibi açık ve boştu. Tüm hayatı, düşünceleri, duyguları veya hafızası, hatta korkuya dair bilgisi bile çekilip alınmış gibiydi. Yaşayan bir ölünün yüzüydü bu, uç noktada budalalığın ruhsuz maskı ve ona doğru adım atarken Cyprian'ın gözlerinden neşe silindi.

Kızı kollarına alıp, çaresiz, sevgi dolu bir şefkatle, tatlı ve güzel sözler söyledi ona. Kız yanıt vermedi oysa, ne tanıdı, ne de farkında olduğunu belirten harekette bulundu ama bundan böyle gün ışığını ve karanlığı, bomboş havayla sevgilisinin yüzünü ayırt edemeyecek boş

gözleriyle, Cyprian'ın arkasındaki duvara baktı. İkimiz de aynı anda anladık ki, o bir daha hiçbir insan sesine ya da aşkına veya dehşetine karşılık veremeyecekti; mezarsı karanlıklarında solucanların yediği dış biçimini hâlâ koruyan boş bir kefendi. İçinde bulunduğu pis kokulu çukurlara, o uçsuz bucaksız diyara ve üreyen hayaletlerine ilişkin bize hiçbir şey söyleyemeyecekti,- kızın acısı büsbütün unutkanlığın korkunç merhametiyle sona ermişti.

Gorgon'la yüz yüze gelen biri gibi, kızın görmeyen, faltaşı gibi açık gözleri karşısında donakalmıştım. Derken kızın arkasında, bir sıra yontulmuş şeytan ve lamianın durduğu yerde oda sanki geriledi. Duvarlar ve zemin eriyerek yerini kaynayan, akla hayale sığmaz bir uçuruma bıraktı. Uçurumun hastalıklı buharlarının arasında, esrik yüzleri, açlığın buruşturduğu biçimleriyle anlık ve tiksinti verici bir belirsizliğe bürünen heykeller, kendi boyutlar ötesi limbolarından, Malebolge'den şeytan yüklü bir kasırga gibi bize doğru geliyorlardı sanki. O habis fırtınanın kabarcıklanan, sınırsız kazanının önündeyse, Cyprian'ın kollarında buz gibi ölümün ve sessizliğin imgesi halinde yatıyordu Martha. Derken tiksindirici görüntü bir kez daha soldu, ardında yalnızca şeytani heykelleri bıraktı.

Sanıyorum buna şahit olan bir tek bendim,- Cyprian Marta'nın ölü yüzünden başka bir şey görmemişti. Kızı sımsıkı kucakladı, ümitsiz, müşfik ve tatlı sözlerini yineledi. Sonra çaresizliğin hiddetli bir hıçkırığıyla kızı ansızın bıraktı. Kız öylece durup görmeyen gözleriyle bakarken, Cyprian döndü, ağır bir heykeltıraş balyozunu masadan kaptı ve yeni bitmiş taş şeytan grubuna gözü dönmüşçesine darbeler indirmeye başladı, ta ki geriye parçalardan oluşan bir yığının ve şekilsiz, yarı kurumuş kilin üzerine diz çöken, korkudan çıldırmış kız figüründen başka hiçbir şey kalmayıncaya kadar.

*Çeviren: Barış E. Alkım*

## MANLY WADE WELLMANN

1903 - 1986

Angola'da doğmuş, ancak ailesiyle birlikte ABD'ye dönmüştür.

Hem fantazya, hem de bilimkurgu dallarında yapıtlar vermiş olmakla birlikte, daha çok ilkiyle tanınır. Daha az sayıda dedektif ve western öyküleri de yazmıştır.

Wellman yazın hayatına 1927 yılında *Weird Tales'* te yayımlanan fantazya öyküsü *Back to the Beast - Hayvana Dönüş* adlı öyküsüyle başlamıştır. İlk bilimkurgu öyküsü ise ancak 1931 yılında *Wonder Stories* Quarterly de yayımlanan *When Planets Crashed — Gezegenler Çarpıştığında* olmuştur.

Ömrünün son yıllarında yazdığı öykü ve romanları ise daha çok Kuzey Carolina'nın Appalachian Dağlarında geçer ve çadır tiyatrocusu Silver John'un kahramanlığını yaptığı cadı avı öyküleridir.

*Önemli fantazya ve korku yapıtları arasında Who Fears The Devil? — Kim Korkar Şeytandan? (1963), The Old Gods Awaken - Eski Tanrılar Uyanıyor (1979), After Dark — Karanlık Çöktüğünde (1980) ve The Voice of the Mountain — Dağın Sesi (1986) sayılabilir.*

*Weird Tales* döneminin en önemli iki kahramanı Yargıç Pursiavant ve John Thunstone gizemli güçler dedektifleridir ve serüvenleri Amerikan İç Savaşıyla kırsal bölge insanları arasında geçer.

Ömrünün son yıllarında ise daha çok *The Magazine of Fantasy and Science Fiction'* da yazmıştır.

## İNANÇ HEP SÜRER

Böyle olacağını bilmişti her nedense. Başka ne umarak gelmiş olabilirdi ki zaten?

Daha önce hiç gelmemiş olsa da, burada olmayı hep istemişti. Yapacağı denizaşırı yolculuk için para biriktirmiş, sonra tren saatleriyle gezi rehberleri üzerinde kafa patlatmıştı buraya, atalarının Amerika'ya göç etmek üzere terk ettikleri bu yere ulaşabilmek için.

O öğle üzeri trenden indiği köy, koyun sürülerinin şurada burada, siyah ya da beyaz köpeklerin mutlak güdümü altında otladıkları hafifçe yeşermiş vadiler ve boz tepeler arasından birkaç kilometre mesafede, ağaçlarla kuşatılmış bir yerdi. Haziran çiçekleriyle donanmış ağaçlar sadece orada, dikenli bir çitin ardına dizilmişlerdi. Porsuk ağaçlan vardı içlerinde, üvezler, İskoç köknarları, iki ya da üç muazzam meşenin altında küme küme fundalıklar. Başka bir diyardan koparılıp alınmış ve buraya, otlakların, yamaçların, uzak tepelerin arasına yerleştirilmiş bir ormandı sanki.

Wofford Belson çite açılan garaj yolunun önünde durdu. Elli beş yaşında, iri cüsseli ama formunda bir adamdı ve Londra'dan satın aldığı tüvit elbiseyi giyiyordu. Gür ve siyah saçlarında ak dikişler göze çarpıyordu. Köşeli bir çeneye ve sert yüz çizgilerine sahipti. Belsonların üç yüz yıldır Amerikalı olduklarını anımsattı kendi kendine. Peki daha önce kaç bin yıldır Britanyalıydılar?

Ağaçların arasında bir kıpırtı oldu ve ortaya bir kadın çıktı. Uzun boylu, ince yapılıydı ve koyu mavi, bol bir pantolonla beyaz bir bluz ve gri bir ceket giymişti. Hoş bir dağınıklık içindeki saçlarının kahverengisi şurup gibiydi. İri gözlükler takmıştı. Elinde bir mala tutuyordu. Ona doğru geldi.

"Evet?"

Belson, çıkaracağım bir şapkam olsaydı keşke, diye geçirdi içinden.

"Acaba..." diye başladı söze, sonra sustu ve yine başladı: "Bu ev Belstone adıyla mı bilinir?"

Kadın heceleri yuvarlayarak "Evet," dedi bir kez daha. "Rastlantıya bakın ki öyle."

"Açıklamama izin veriniz." Acaba açıklayabilecek miyim, diye geçirdi aklından. "Adım Wofford Belson, ama bir zamanlar Belstone'du." Yine sustu.

"Bir zamanlar mı?" diye üsteledi kadın. Gözlük camlarının ardında dikkatli gözleri derin, temiz sular gibi mavi ve bir o kadar da duruydu. Kırk iki ya da kırk üç olsa gerek, diye düşündü. Ayrıca çok da hoş.

"Amerikalıyım," dedi gereksiz yere. "Adım orada değişikliğe uğramış. Ta 1643'te, Virginia'da." Beyaz dişlerini sergileyerek gülümsedi. "Burada pek öyle sayılmasa da, Amerika için çok eski Mr tarihtir."

"Siz de İngiliz kökenlerinizi merak ediyorsunuzdur elbette, Mr. Belson," dedi kadın kibarca. "Adım Anne Belstone ve birkaç göbek öteden kuzen olsak gerekir." Gülümsedi yine öylesine hafifçe ve bir de gamzesi vardı. "Biraz fazla temkinli görünmüşsem özür dilerim. Biliyor musunuz, burada yalnız yaşıyorum ve pek fazla ziyaretçim olduğu da söylenemez." Onu mavi gözleriyle şöyle bir tarttı. "Ama dilerseniz avluya girebilirsiniz."

"Teşekkür ederim, hanımefendi," dedi adam. "North Carolina'dan, Chapel Hill adlı bir kasabadan olduğumu belirtmeliyim. Eyalet üniversitesinin olduğu yer."

"Üniversiteden misiniz?" diye sordu kadın, adam garaj yoluna girip ona doğru yürüdüğünde. "Öğretmen misiniz?"

"Hayır, hanımefendi, ama oradan mezun oldum ve kasabada bir kitapçı dükkanım var. Şimdi dünyada yalnız kaldığıma göre -boşandım, çocuklarım da büyüdüler- buraya gelmek istedim. Hep istemiştim. Savaş sırasında gelebileceğimi sanıyordum, ama beni Pasifik cephesine gönderdiler." Sinirli sinirli gevelediğinin farkına vardı ve nedenini merak etti. "Pek fazla olmasa da, adımız değiştirilmeden önceki aile tarihimiz hakkında birkaç şey biliyorum."

Adımızın niçin Belstone olduğunu biliyor musunuz?" diye sordu kadın. "Lütfen gelin ve verandada oturun,- orada bir fincan çay içmek üzereydim. Siz de ister misiniz?"

"Çok naziksiniz, hanımefendi, lütfen."

"Memnuniyetle."

Çakıl taşı döşeli garaj yolundan yukarı yürüdüler. Ağaçların birbirine dolanan yeşil dalları gökyüzünü tamamen örtüyordu. Yol çıplak, lekeli gri renkte ve neredeyse Belson'ın boyunda girintili çıkıntılı bir kayanın çevresini dolanıyordu. Yürürlerken Anne Belstone sanki kayadan biraz sakınıyormuş gibi geldi adama ve eve varmış olmasalardı durup daha yakından incelemek isterdi.

Eve bakmak için durdu. Bilinçli olmasa da asıl istediği buydu.

Her iki katında ince ve dik eğimli çatısında da çıkıntılı pencereleriyle ev dörtgen biçiminde ve sağlam inşa edilmişe benziyordu. Üçgen şeklinde çatı altları olan iki yan duvarından aynı pembe-gri taşlarla ve duvarla bir bütün halinde örülmüş ve üzerlerinde de şapkaya benzer bir dizi çanak olan geniş bacalar yükseliyordu. Koyu renk harçla birleştirilmiş kesme taşlardan yapılı sağlam kolonlar üzerine oturtulmuş ve kaldırım taşı döşenmiş veranda avlu yönünde uzanıyordu. Verandaya bakan pencerelerin iç taraflarına sarı—kahverengi perdeler asılmıştı. Verandanın kenarlarına öbek öbek açmış çiçek tarhları dizilmişti.

Anne Belstone adamın omzunun üzerinden "Bir sorun mu var?" diye sordu.

"Evinizi seyrediyordum."

"Birleşik Devletlerdeki evlerden farklı olsa gerek."

"Şu bacalar." diye duygularını anlatmaya çalıştı. "Evin, duvarların birer uzantısı. Ev bittikten sonra konulmamış, sonradan akla gelmemiş."

Kadın kıkırdar gibi güldü. Melodik bir gülüştü bu.

"Eee, bayım, atalarınız nesiller boyunca yaşadılar burada. Bu ev, ya da en azından büyük kısmı, Kraliçe Elizabeth dönemine kadar gider. Tarzını biraz işlevsel, biraz eski bulurum. Dahası da olup olmadığını merak ettirdiniz bana. Ama yukarı gelin ve verandada oturun."

Blok basamakları tırmandılar. Kadın "Şöyle," dedi ve elini eski, sağlam bir koltuğun arkasına koydu. "Lütfen oturun ve gidip çay tepsisini getireyim."

Sonra kadın gitmişti. Belson koltukta oturdu. Hemen yanında yine sağlam görünüşlü ahşap bir masa vardı. Avludaki ağaçlara doğru baktı.

Garaj yolunun kenarında biri duruyordu. Hayır, çıkıntılı kayaydı bu. Orantısız yontulmuş bir insan şeklini andırıyordu gölgede. Düşük omuzları ve yumru gibi bir kafası vardı sanki. Ya gözler? Ama onlar sadece gölge parçacıklarından ibaretti. Ağzı andıran çatlak da sadece bir çatlaktı işte. Belson bunları kendi kendine söyledi. Az daha koltuğundan kalkıp verandadan inecek ve bu kaba saba sütunu incelemeye gidecekti. Sonra beklemeyi ve önce Anne Belstone'a sormayı telkin etti kendine.

Ardında bir hışırtı duyar gibi oldu. Ev sahibesini görmeyi umut ederek koltuğunu o tarafa çevirdi. Ardında bir pencere vardı sadece ve perdede de sinsi bir kıpırtı.

Kadın üzeri tepeleme tabak dolu geniş bir tepsiyi taşıyarak kapıda göründü. Ayağa kalktı, tepsiyi elinden aldı ve masanın üzerine yerleştirdi.

"Umarım çaya bir itirazınız yoktur," dedi kadın başka bir koltuğa otururken. "Çoğu Amerikalıların kahveyi tercih ettiklerini zannediyorum."

"Çay bana uyar, hanımefendi," dedi. "Amerikalıların çayı takdir etmiyor olmaları sizi kaygılandırmasın. Bir zamanlar içlerinden bazıları bütün bir gemi dolusu çayı Boston limanına boca etmişlerdi."

Kadın o kulağa hoş gelen kahkahasıyla güldü ve ona bir fincan doldurdu. Adam krema ve şekeri reddetti ve önüne sandviç ekmeğiyle tereyağı konduğunda kadına teşekkür etti. Yeyip içtiler.

Adam vaktinin geldiğini düşünerek, "Şu avlunuzdaki gerçekten de çok ilginç bir kaya parçası," dedi. "Oturduğum yerden, bir an için, sanki gelen biri var sandım."

Kadın gözlüklerinin ardında gözleri biraz huysuzlanarak fincanını masaya bıraktı. "Onun hakkında bir şeyler söylesem iyi olacak. O kayanın adı da Belstone'dur."

"Öyle mi?" dedi gülümseyerek, çünkü kadının arkadaşlığından hoşlanmaya başlamıştı. "Bu adı ona kim verdi?"

"Kimse bilmiyor. Belki de tarih öncesi çağlardan beridir burada duruyor ve adı bir tanrıdan kaynaklanıyor. Baal'den."[7]

Çayını yudumladı. Belson kayayı süzdü ve kaya da onu süzüyormuş gibi ürktü.

"Baal," diye tekrarladı. "Bu İncil'den alınma."

"Birçok yerden alınma," dedi Anne Belstone. "Eski Akid insanları, Avrupalı paganlar, burada, İngiliz Adalarında ona taptılar. Ülkenin dörtbir yanına adını vermiş, İskoçya'da Balquiddir ve Balgonie, İrlanda'da

Baltimore... hepsi geçmişe, Romalılardan da önce Keltler tarafından tapınılan Baal'e giderler.

"Biz de onun adını taşıyoruz, Kuzen Anne."

Ona böyle hitap ettiğinde kadın yine gülümsedi. "Evet, haydi akrabalığımızı yaşatalım. Ben sana Kuzen... Wofford mı demiştin?"

"Bu benim annemin kızlık soyadı. Akrabalarımın arasında birçok Wofford var."

"Akrabalar," diye yineledi kadın. "Benim için değil. Ben tek çocuktum, babam ve babamın babası gibi. Olan akrabalarım hep en az senin kadar uzaktan, Kuzen Wofford. Onlarla iletişim kurmuyorum ve arkadaştan sayabileceğim kimsem de yok, en azından burada. İnsanlar pek uğramaz."

"Sütçü, postacı da mı?"

"Sütü, postamı ve erzağımı şuradaki köyden alıyorum. Arka tarafta küçük bir arabam var, getir götür işleri için. Bu evle bile doğru dürüst ilgilenemiyorum, o yüzden seni içeri davet etmediğim için özür dilerim. Bir yatak odasıyla mutfağı kullanıyorum sadece."

Adam pencerenin arkasında bir hareket görür gibi oldu, ama dönüp bakmadı. "Belstone adı hakkında konuşuyorduk." diye anımsattı kadına.

"Ben de kayanın ezelden beri o gördüğün yerde durduğunu söylemiştim. Romalılar buraları işgal ettiklerinde kayayı taşımak istemişler, ama buna yeltenen herkesin başına bir felaket gelmiş ve olduğu yerde bırakmışlar. Sonra Saxon misyonerler gelmiş ve onlar da ilişmemek gerektiğini öğrenmişler."

"O kadar mı kötüymüş?" diye sordu Belson kayayı süzerek.

"Bin yıl kadar önce burada yaşayıp ona bekçilik etmesi için birini bırakmaya karar verdirecek kadar kötü; Belstone adını da bekçiye bu işi

nedeniyle vermişler."

"Baal’in kayası yani," dedi Belson sandviçine yağ sürerken. "Ama niçin Baal kayası? Bir çeşit sunak mıymış?"

Anne Belstone sanki irkilircesine kaldırdı omuzlarını. "Öyle de denebilir. Eski paganlar insan kurban ederlerdi... Romalılar onlara bu yüzden çok acımasız davrandılar. Kurbanın ruhu ise adandığı yerde yaşamaya devam eder. Onları dua ederek kovamazsın."

"Misyonerler denemiş olmalılar."

"Evet ve de becerememiş. Bu sana çok aptalca geliyordur."

"İnsanı büyülüyor, Kuzen Anne.”

Adını duyduğunda gamzeleri yine belirdi. "Yani kısacası, kaya yüzyıllardır o gördüğün yerde duruyor. Belstonelar da onunla birlikte yaşadılar ve arada bir başı derde giren çekip gitti."

"Biri de Amerika'ya gitti," dedi Belson. "Atalarımdan Thomas."

"Onun hakkında ne biliyorsun?"

"Çok, çok az," diye itiraf etti Belson. "Adı Amerika'ya gelen önemli kişileri anlatan bir kitapta geçiyor. 1643 yılında *Bristol Venture* adlı bir gemiyle Jamestown'a gelmiş ve önce Birinci Charles'a özel bir sadakat yemini etmek zorunda kaldığına dair de bir dipnotu var. Bu hep kafamı kurcalamıştır."

"Senin için açıklayabilirim," dedi Anne Belstone. "O iki erkek kardeşin küçüğüydü... ağabeyi Alan benim atalarımdandır. Kayıtlar Thomas Belstone'un büyüsel güçlere sahip olduğunu yazar. Bir gün Matthew Hopkins bölgeye gelir. Onun kim olduğunu biliyor musun?"

"Bir cadı avcısıydı sanırım."

"İngiltere'nin Baş Cadı Avcısı. Thomas Belstone da burada büyücülükle suçlanan yirmi üç kişiden biriydi ve içlerinde tek asılmayan da yine o oldu. Asılmak yerine sürgüne gönderilmesini sağlayacak paraya ve dostlara sahip olduğu akla geliyor."

"Amerika'ya ulaştığına memnun oldum," dedi Belson kadının gözlüklü gözlerine gülümseyerek. "Kızılderili kanı taşıyan bir kızla evlenmiş ve bunun için de çok memnunum. Bir parça kızılderili kanı... gerçek Amerikalılık bu işte!"

Kadın bu konuyu kafasında bir an ölçüp biçti. Sonra:

"Atam Alan, Cromwell'e katıldı... kazanan tarafa yani," dedi. Yumuşak sesinde müzik saklıydı. "Bu işten kâr etti ve evi büyüttü. O zamandan beri burada yaşadık ve umarım bu kadarlık aile öyküsü sizi tatmin edecektir, çünkü daha fazla bir şey bilmiyorum."

Adam konuyu değiştirdi. "Bu verandada oturmak çok hoş."

"Bazen, geceleri burada oturduğumda, ağaçların arasında bir bülbülün şakıdığını duyuyorum."

"Bülbüller.," dedi kadının ardından. "Amerika'da bulunmuyorlar. Ötüşlerini hep merak etmişimdir."

Ama kadın kalıp öğrenmesi için davet etmedi onu. Çay fincanını masaya bıraktı.

"Evi bana gezdirmeyeceğinizi söylemiştiniz, ama gidip adım aldığım şu kayayı yakından bir görmek istiyorum."

"Yani, şey..." Bu bir izin de değildi, red de.

Kalktı ve avluya çıktı. Çakıl döşeli garaj yolunun iki yanını tutan yosunun içinde küçük, kırmızı, zehirli mantarlar büyümüştü. Kayaya ulaştı. Kaya da en az onun boyundaydı. Bir insanın dış hatlarına sahip gibiydi,

ama eğer bu şekilde yontulmuşsa da yontu izleri aşınalı çok olmuştu. Belson göze benzeyen gölgeli çentikleri, ağız gibi uzanan çatlağı inceledi. Çatlak sanki acı bir gülümsemeyle kıvrılmıştı.

"Hiç de sevimli değilsin," dedi kayaya. "Romalıların senden kurtulmak istemiş olmalarına şaşmamalı. Seni şöyle deviriversem ne dersin?"

Bir elini kaldırdı, ama kayaya dokunmadı. O anda kaya sanki bir sisin içindeymişçesine bulanıklaşmıştı. Üşüdüğünü hissetti ve bir ses mırıldandı sanki beyninde.

Bu onun irkilmesine ve ardına bakmasına neden oldu.

Anne Belstone sessizce yanına gelmişti. Ellerini göğsünde kavuşturmuştu. Bir şeyler fısıldıyordu. Bir dua mı? Ama sözcüklerden bir anlam çıkaramamıştı.

*"Sobrosto, ekkshilbai... pionjhanjhantisbm..."*

Kadın dönüp gidecekmiş gibi yaptı, sanki ürküyormuşçasına.

"Ne söyledin?" diye sordu ona.

"Küçük bir kızken bana ezberletilen eski sözcükleri."

"Bir çeşit büyü mü?"

Kadın buna yanıt vermedi. "Gel," dedi ve dönüp önü sıra verandaya doğru yürüdü. Oturdu, çay fincanını aldı ve titrediği için eline sessizce lanet okudu.

"İstediğin oldu, kayayı yakından gördün." dedi kadın. "Niçin alay ettin onunla?"

Adam sessiz kayaya doğru baktı. "Sen demiştin ya, insan kurbanları..."

"Sadece Romalılardan önceki günlerde. Daha sonra sadece hayvanlar kurban edilmiş." Pürüzsüz yanakları gergin görünüyordu. "Bir tanrı yıkıldığında iblise dönüşür."

"Bir iblisin de rüşvetle satın alınması gerekir," diye kadının mutsuzluğuna uymaya çalıştı.

"Evet, rüşvet verilmelidir."

"Haydi başka şeylerden bahsedelim, Kuzen Anne. Lütfen, biraz daha çay alayım."

Kadın çocuğu olup olmadığını sordu. İki de torun veren avukat oğlundan gururla bahsetti ona ve psikoloji doktorasını tamamlamak üzere olan kızından. Kitapçı dükkanından ve onu nasıl severek çekip çevirdiğinden bahsetti. Eski ayakkabıları ve P.G. Wodehouse'ın romanlarını ve dağlarda ya da deniz kıyısında tatil yapmayı nasıl sevdiğini anlattı.

Kadın ise kendinden çok daha az söz etmişti. Küçük bir kızken gittiği okul dışında hep Belstone'da yaşamıştı. Anne ve babası öldüğünde burada kalmıştı, sessizlik içinde yapayalnız.

"Erkekler hiç ziyaret etmezler mi?" diye şakalaştı gülümseyerek. "Her erkek gibi erkeğin gelmeyi isteyeceğini sanırdım."

"Çok az erkek tanırım."

"North Carolina'yı ziyarete gelmelisin."

"Orası mükemmelmiş gibi konuşuyorsun," dedi kadın.

"Hiçbir şey mükemmel değildir, ama işler çoğu zaman yolundadır. Çok güzel bir baharı, yazı ve güzü vardır,- kışları da yumuşaktır. Aynca çok sayıda dostlarım var,- bazıları profesör, akademisyen. Onlardan hoşlanırdın." Kadına içtenlikle baktı. "Onlar da senden hoşlanırlardı."

Kadının gülümsemesi sonunda geri gelmişti. "Bunu nereden biliyorsun?"

"Öyle olmalı, çünkü ben çok hoşlandım."

"Keşke gelebilseydim." Samimiye benziyordu. Ayağa kalktı ve çay tepsisini toplamaya başladı.

"Korkarım artık bir son vermek zorundayım, Kuzen Wofford."

"Niçin sonlandıralım ki?" diye itiraz etti.

Kadının gözleri mavi, masmaviydi gözlüklerinin ardında. "Köye kadar yürünecek epey yolun var. Gün batmadan orada olmayı istersin."

"Günün batmasına daha çok var. Bak, benimle gel. Akşam yemeğini handa yeriz."

Kadın tabaklan tepsinin üzerine dizdi. "Gerçekten de, bunu yapmamalıyım. Ama burada olman çok güzeldi. Sen... öylesine sağlıklı, öylesine neşe dolusun ki."

"Sen de hiç sağlıksız görünmüyorsun ve eğer biraz istersen sen de neşeli olabilirsin," dedi. "Denemende sana yardım etmek istiyorum."

"Neşeli olabilirdim, eğer..."

Bitirmedi. Kadın tepsiye doğru eğilirken Belson yanaklarının tatlı yuvarlaklığına baktı.

"Baksana, niçin hiç evlenmedin?" Üzerine vazife olmadığını şiddetle hissederek aniden sormuştu bunu. "Bir ailen olmalı, çocukların..."

"Hayır," dedi kadın usulca, "bana göre değil. İzninle şunları mutfağa götüreceğim."

Tepsiyi kapıya kadar taşıdı ve serbest eliyle kapının tokmağını çevirdi. İçeri girdi ve kapıyı ardından kapattı. Adam kilidin tıkırtısını

duydu. Kapıyı içeriden kilitlemiş miydi? Ama neden?

Ayağa kalkarak kapıya doğru yürüdü ve büyük, pirinç tokmağı çevirdi. Kilitli değildi. İtti ve içeri girdi.

Loştu içerisi, bir çeşit kumlu-kahverengi aydınlık. Pencerelerdeki perdelerdi bunun nedeni. Bir koridor boyunca yarım düzine kadar adım attı ve kemerli bir kapı ağzından geniş, yarı karanlık bir odaya baktı.

Oda koyu renk ahşapla kaplanmıştı ve bir gémi ambarı gibi kalaslarla kasnaklanmıştı. Öteki ucunda bir ocak vardı ve ılık bir Haziran günü olmasına rağmen ocakta kömürlerin kızıllığı göze çarpıyordu. Belson sıcaklığı hissetti.

Ocağın önündeki çıkıntının üzerine kare prizma şeklinde küçük bir taş platform oturtulmuştu. Bunun üzerinde ise, bir sunak taşındaki gibi, çiğ et parçaları duruyordu.

Belson merak içinde baktı ocağa. Odanın diğer ucunda, üzeri örtülü bir koltuğun yanında, bir şey kımıldadı, kara ve iri bir şey. Belson ne olduğunu görmek için döndü.

Közlerin ışığında kıpırdayan daha koyu bir gölgeydi sadece. Oraya atılmış bir elbise, ya da koyu renkte bir kürk. Ya da...

Ama o şey yine kıpırdadı. Bir kara ayı gibi usulca doğruldu, iri ve hırpani. Ama geniş ve basık suratıyla, soluk soluk parlayan gözleriyle, bir ayı değildi o. Burnun olması gereken yerde, bir parça kahverengi deri parçası gibi, kapkara delikleriyle ıslak bir yumru vardı. Alt ve üst dişleri kınk porselenler gibi fırlamıştı.

Donakalmış halde, inanamadan baktı Belson. Parlak gözler de ona dikilmişti. Uzun, düğüm düğüm kollar kıllı bahçe tırmıklarına benzeyen parmaklarını gererek, havaya kalktı. Pençemsi tırnaklar diş gibi sivri ve

soluk parlıyorlardı. Ağız açıldı ve şarkımsı bir homurtu çıkardı. Uzun yüzgeçlere benzeyen bacakları üzerinde ona doğru gelmeye başladı.

"Hayır!" Belson sonunda sesini çıkarabilmişti. "Benden uzak dur!"

Kaçmak için döndü ve Anne Bestone'a çarptı. Kadın onu hole doğru sürükledi. Kollarını kaldırdı.

*"Athe, pemeath."* Tuhaf sözcükler söylemeye başlamıştı yine. *"Somiatoai, baliba."*

Yaratık, soluk soluk yanan gözleriyle, olduğu yerde kaldı.

*"Ab jatbos noio sattis,"* diye şarkı söylediğini duydu kadının. *"İshoroh"*

*"Selu, samhaiah," diyordu evin içinden gelen ses. "Trinu, iamensaba "*

Sersemlemiş halde bir koltuğa tutundu. Dizleri titriyordu. Ardında bir şey bir ses çıkardı ve dehşet içinde döndü. Anne Belstone verandaya çıkmış, kapıyı kapatmaktaydı. Kadın ona doğru geldi. Güzel yüzü bir çanak süt gibi bembeyaz kesilmişti.

"Şimdi," dedi usulca. "Şimdi biliyorsun seni eve niçin davet etmediğimi."

"Oradaki şey," diyebildi. "Adam mı, hayvan mı, ne?"

"Ne insan, ne de hayvan." Bilgi verir tarzda ve net konuşuyordu. “Belstoneların ona bakmakla görevlendirildiklerini söylemiştim."

"Bir tanrı... o şey bir tanrı mı?"

"Bir zamanlar tanrıydı. Şimdi ise neyse o. Hep aç."

Belson telaş içindeydi. "Onu sözcüklerle durdurdun."

"Sana söylemiştim. Annemle babam öğrettiler bunu bana." Kadın omuz silkti. "Onu burada tutuyorum, başkalarının başına bela olmasın diye... Bütün dünyanın!"

Bir şey ağır kapıyı içeriden tırmaladı. Kadın o tarafa döndü. *"Heriel aias stoch nahas,"* dedi. Tırmalama sesi kesildi.

"Kasaplık et parçaları, tavşan ya da tavukla tatmin olmuyor," dedi bezgince. "Belki de seni eskiden alışkın olduğu kurbanlardan biri sanmıştır."

Gözlerini kırpıştırarak baktı kadına. "Ona tapıyorsun," dedi yarı suçlayarak.

"Evet," diye kabullendi kadın. "Evet, tapıyorum. Bu şekilde onu içeride tutabilirim. Şimdi gitmelisin."

"Gitmek mi?” Çıkıntılı kayaya doğru baktı.

"Belki de senin Belstone kanı taşıdığını biliyordur. Bu durumu senin açından daha da kötüleştirir, hem de çok. Bir daha kesinlikle bu evin civarına dahi uğramamaksın."

Bir perde kıpırdadı.

"Burada nasıl yaşayabiliyorsun?" diye bağırdı Belson kadının ve sesinin sakinlikleri üzerine. "Nasıl yapabiliyorsun?"

"Çünkü hep burada yaşadım," diye yanıtladı kadın. "Burada kalmak ve onun da kalmasını sağlamak üzere yetiştirildim. Var olma nedenim bu."

"Hayır!" Kadının sakin, solgun yüzüne bağırmıştı. İri elleriyle kadının narin bileklerini yakaladı. "Benimle gel."

"Seninle gelmek mi?" dedi kadın ve gözlerini ayırmadan ona baktı.

"Benimle Amerika'ya gel, Anne. O eve hiçbir şey için tekrar girme. Sana Londra'dan elbiseler alırız, ya da neye ihtiyacın varsa. Beraber gideriz evimize. Orası senin de evin olacak." Kadının ellerini avuçlarında sıktı. "Benimle gel," diye yalvardı. "Lütfen!"

"Yapamam. Eğer bir an durup düşünürsen niçin yapamayacağımı anlayacaksın. Ben burada, Belstone'da yaşamalı ve onu da burada tutmalıyım. Burada, diğer bütün insanlardan uzakta."

"Ama artık yaşamadığında ne olacak?" diye zorladı kadını. "Er geç öldüğünde?"

"O zaman ne olacağını kim bilebilir?" Sesi yükseldi ve elleri onun ellerini tuttu. "Bunu kim bilebilir? Ben ölmüş, bunları aşmış olacağım. Ama o vakte kadar burada kalacak ve onu bekleyeceğim."

Sertçe kurtardı ellerini.

"Şimdi," dedi, "burası benim evim, şu an için sana pek öyle gözükmese de. Burası benim evim ve artık gitmeni istiyorum."

"Gitmeyeceğim," diye itiraz etti adam.

"Derhal gideceksin," diye emretti kadın. "Yoksa kapıyı açar ve onu dışarı salarım."

Yine bir dalgalanma oldu perdelerde.

"Dediğimi yapacağımı da biliyorsun," dedi kadın. "Haydi artık, git ve bir daha geri dönme."

Narin bedeninden umulmadık bir kuvvetle onu basamaklara itti. Adam merdivenden aşağı ve çakıllı yola tökezleyerek indi.

"Git buradan!" diye bağırdı adama bir kez daha.

Adam garaj yolundan aşağı yürüdü. Kayanın hizasına vardığında içinden bir ses geldiğini işitir gibi oldu, sanki rüzgâr iç çekmişti. Göz çukurları ansızın buz parçaları gibi parlamışlardı. Ağız çatlağı seğirir gibi olmuştu.

Adımlarını hızlandırdı. Yola çıktığında köye doğru yöneldi. Geri dönüp bakmaya cesaret edemedi. Kadını göremezdi zaten. Ezici bir kayıp, bir yenilgi duygusu çökmüştü omuzlarına.

Soluğu boğazında tıkanıyordu. Yanaklarından aşağı yaşların süzüldüğünü hissetti. Küçük, çok küçük bir çocuk oluşundan bu yana ilk kez ağlıyordu.

*Çeviren: Sönmez Güven*

## ROBERT ERVIN HOWARD

1906- 1936

Howard 1906 yılında, Teksas'ın sürülerin azalmaya başlamasıyla birlikte giderek ufalmakta olan Peaster kasabasında doğdu. Babası bir kasaba hekimi, annesi ise veremli bir aileden gelen ve sürekli hasta olan bir kadındı. Babasının ailesi için hep yeni çıkışlar arayan kişiliği yüzünden, sekiz yaşına gelinceye dek kasabadan kasabaya taşınmak zorunda kalmışlardı. Sonunda, otuz yıllık ömrünün kalan kısmını geçireceği bir petrol kasabasına, Cross Plains'e yerleştiler. Howard bu kasabanın havasını şöyle anlatır: "Petrol için şu kadarını söyleyebilirim ki, küçük bir çocuğa yaşamın ne denli çürük olduğunu daha çabuk öğretecek başka bir şey düşünemiyorum."

İnançların, beklentilerin ve gerçeklerin kurduğu üçlü kumpas Howard'in zihninde dünyayı karanlık ve asık suratlı bir yere dönüştürmüştü ve bu henüz otuz yaşını bitiremeden öldürdü onu.

İlk gençlik yıllarından itibaren profesyonel bir yazar olmaya niyet etmiş ve ilk öyküsünü de 18 yaşındayken satmayı başarmıştır. O günlerde çok sayıda yayımlanmakta olan pulp dergileri yazar adayları için fırsatlar sunuyorlardı. Howard bu dergiler arasında en tanınmışı olan *Weird Tale*s'ın yazarları arasına girdi ve Seabury Quinn le birlikte en çok tutulan iki yazarından biri oldu.

Yapıtları boks, kılıç ve büyü, oryantal serüvenler, western ve korku başlıkları altında toplanabilir. Kılıç ve büyü türünün yaratıcısı sayılmaktadır.

Howard'in annesi oğlunu diğer kadınların etkisinden titizlikle koruyan ve normal bir yetişkin yaşantısı sürmesine engel olan, aşırı

koruyucu, hastalıklı bir kadındı. O da annesine karşı aşırı özverili davranmış, kendine ait bir yaşam kuracağı yerde onun her isteğine ve evhamına boyun eğmişti. 1935 ve 1936 yıllarında annesinin sağlığının giderek daha da bozulması ve öykülerinden alacağı para ödemelerinin sürekli gecikmesi gibi nedenler yazarın büyük bir yeise yuvarlanmasına yol açmıştı. Annesinin son komasına girdiğinin ertesi günü, 11 Haziran 1936'da, tabancayla intihar etti.

## CEHENNEM GÜVERCİNLERİ

### 1. Karanlıkta Islık Çalan

Griswell, vücudundaki her sinir hücresi yaklaşmakta olan bir tehlikenin önsezisiyle ürperirken, sıçrayarak uyandı. Önce, nerede olduğunu ya da orada niçin bulunduğunu anımsayamadan çılgın gibi bakındı çevresine. Tozlu pencerelerden içeri ay ışığı süzülüyordu ve yüksek tavanı, koca siyah bir ağız gibi açılan şöminesiyle geniş, çıplak oda hayaletimsi ve yabancıydı. Sonra, uykusunun son örümcek ağlan da henüz dağılırken, nerede olduğunu ve oraya nasıl geldiğini anımsadı. Başını çevirdi ve yanında, odanın zeminine uzanmış uyumakta olan arkadaşına baktı. John Branner ay ışığının zar zor kül rengi bir kasvete büründürebildiği belli belirsiz bir yığın gibiydi.

Griswell onu uyandıran şeyin ne olduğunu anımsamaya çalıştı. Ev tam bir dinginlik içindeydi ve dışarıda, çam ormanında, çok uzaklardaki bir baykuşun hüzünlü ötüşü dışında hiç ses yoktu. O bir türlü ele geçirilemez belleği yavaş yavaş yerine gelmeye başlamıştı. Bir düştü bu, öylesine dehşete bulanmış bir karabasandı ki onu korkutarak uyanmasına neden olmuştu. Belleği o tiksindirici görüntüyü zihnine bütün canlılığıyla bir kez daha kazıyarak bir sel gibi geri geldi.

Gerçekten bir düş müydü acaba? Öyle olmalıydı hiç kuşkusuz,- ama bu düş yakın zamanda olup bitenlerle o kadar iç içe geçmişti ki gerçekliğin nerede bitip imgelemin nerede başladığını kestirmek çok güçtü.

Uyanık geçirdiği son birkaç saatin olaylarını düşünde tüm ayrıntılarıyla bir kez daha yaşamıştı sanki. Düş onun ve John Branner'ın, şu anda bir odasında uzanmakta oldukları evi görmeleriyle başlıyordu. O ve John Branner, zevkli bir tatil geçirmek hevesiyle New England'dan

ayrılarak, çamların arasında kıvrılarak giden engebeli, delik deşik yollarda sarsıla sarsıla çok uzaklara gelmişlerdi. Bir ot ve çalı karmaşasının içinden parmaklıklı balkonlarıyla yükselen evi tam ardında batmakta olan güneşe karşı görmüşlerdi. Günbatımının ufku saran basık ve rengarenk duvarı önünde karanlık, yalın ve çırılçıplak yükselen ve sadece çamların gölgeleriyle kısmen engellenen evin görünümü hayal güçlerini ele geçirmişti.

Orman yolunda bütün gün bata çıka ilerlemekten bitap düşmüşlerdi. İç savaş öncesinden kalma görkemi ve nihai çürümüşlüğüyle eski, metruk ev düşlerini kışkırtmıştı. Otomobili tekerlek yarıklarıyla kaplı yolun kenarına park etmiş ve ufalanan kiremitleri arapsaçı gibi birbirine dolanan bitkilerin içinde gözden neredeyse tamamen kaybolmak üzere olan yoldan yukarı doğru yürürlerken, bir yığın güvercin bir kanat ve tüy fırtınası halinde balkonlardan havlanmış, kanat sesleriyle gümbürdeyen basık bir yağmur bulutu gibi geçmişti üzerlerinden.

Meşe ağacından kesilmiş kapı kırık menteşelerine tutunmaya çalışarak sarkıyordu. Geniş, yarı karanlık holün zemini ve yukarı doğru yükselen merdivenin basamakları kalın bir toz tabakasıyla kaplıydı. Girişin tam karşısına düşen bir kapıya yönelmiş ve köşelerinde örümcek ağlarının pırıldadığı toz içindeki geniş ve boş bir odaya girmişlerdi. Kalın toz tabakası büyük şöminenin içindeki külleri bile örtüyordu.

Odun toplayıp bir ateş yakmayı düşünmüş, ama vazgeçmişlerdi. Güneş ufka yaklaştıkça çam ormanlarının o koyu, zifiri, mutlak karanlığı hızla çöküyordu. Çıngıraklı yılanlarla bakırbaşlara güney ormanlarında sıklıkla rastlandığını anımsamışlar ve karanlıkta el yordamıyla yakacak toplamak işlerine gelmemişti. idareten konserve bir şeyler atıştırmış ve giysilerini dahi çıkarmadan battaniyelerine sarınarak boş şöminenin önüne kıvrılıp derhal uykuya dalmışlardı.

Griswell’'in düşünde gördükleri kısmen böyleydi. Kızıl günbatımına karşı yalın ve ıssız yükselen evi gördü yine,- bir de o ve Branner bozuk yoldan yukarı yürürlerken güvercinlerin bir bulut gibi havalanışlarını. Halen içinde yatmakta oldukları loş odayı ve kendisiyle arkadaşının tozlu döşemede battaniyelerine sarınmış yatan biçimlerini gördü. Düşleri bu noktadan itibaren şeytansı bir incelikle değişmeye başlıyor, sıradanlıktan çıkıp korkuya bulanıyordu. Belirsiz bir kaynaktan dökülen solgun ay ışığıyla güçlükle aydınlanan gölgeli, yarı karanlık bir odaya bakıyordu. Pencere yoktu. Ama, soluk ay ışığında, tavana bir sıra halinde asılmış üç sessiz şekli seçebildi ve onların hareketsiz gölgeleri ruhunda buz gibi bir dehşetin uyanmasına neden oldu. Ortada ne bir ses vardı, ne de bir sözcük,- ama dehşet ve delilikten yoğrulmuş bir varlığın loş bir kuytuda çömelmekte olduğunu hissetti... Ansızın yine o tozlu, yüksek tavanlı odaya, şöminenin önüne dönmüştü.

Battaniyesinin içinde yatıyor, holdeki merdivenin yedi basamak kadar yükseğine, bir demet ay ışığının düştüğü yere doğru tedirgin bakışlarla bakıyordu. *Bir* şey vardı orada, basamakların üzerinde,- ışığa bir türlü tam olarak çıkmayan iki büklüm, biçimsiz, gölgeli bir şey. Ama bir suratı andıran sarımsı, bulanık bir leke, sanki o şey basamaklara çömelmiş, onu ve arkadaşını gözlüyormuşçasına, onlara doğru dönmüştü. Dehşet buz gibi aktı damarlarında ve işte o zaman uyandı... eğer gerçekten uyuyor idiyse.

Gözlerini kırpıştırdı. Ay ışığı demeti tıpkı düşünde olduğu gibi dökülüyordu basamaklara,- ama orada hiçbir gölge yoktu. Yine de vücudu onu uyandıran görüntü ya da düşün yarattığı korkuyla ürperiyordu,- bacakları buzlu sulara batırılmış gibiydi. Arkadaşını uyarmak için istemsiz bir hareket yapmak üzereyken duyduğu bir sesle olduğu yerde taş kesildi.

Üst kattan gelen bir ıslık sesiydi bu. Tiz, melodik, ama belirli bir ezgisi olmaksızın hoş ve ürkütücü yükseliyordu. Metruk olması beklenen

bir evde böyle bir sesin duyulması bile yeterince rahatsız ediciydi,- ama Griswell'i olduğu yerde donduran şey fiziksel bir düşmanın yaklaşıyor olmasından daha öte bir korkuydu. Onu pençesine alan dehşetin ne olduğunu kendisi de tam olarak tanımlayamıyordu. Ama o sırada Branner'ın battaniyesinin hışırdadığını duydu ve arkadaşının yarı doğrulmakta olduğunu gördü. Arkadaşının gölgesi loş odada belli belirsiz seçiliyordu ve başı sanki dikkatle dinliyormuşçasına merdivene doğru çevrilmişti. O tekinsiz ıslık sesi daha hoş, ama daha kurnazca bir kötülük yayarak yükseldi.

"John!" diye fısıldadı Griswell, kurumuş dudaklarının arasından. Bağırmak, basamaklarda bir şeyin, onlara zarar verecek birisinin olduğunu ve evi derhal terk etmeleri gerektiğini Branner'a haber vermek istemişti... Ama sesi gırtlağında kurumuştu.

Branner ayağa kalkmıştı. Kapıya doğru ilerlerken botları döşemede ses çıkarıyordu. Hole doğru acele etmeden yürümüş ve evin girişinde merdiveni çevreleyen kara gölgelere karışmıştı.

Griswell, hareket edemeyecek kadar dermansız, zihni afallamış bir kargaşa halinde, olduğu yerde yatıyordu. Yukarı katta ıslık çalan kimdi? Arkadaşının ay ışığıyla aydınlanan basamağı geçtiğini ve başının merdivenin yukarısında, Gfiswell'in görüş alanının dışındaki bir şeye bakıyormuşçasına arkaya doğru yatmış olduğunu gördü. Ama Branner'ın yüzü bir uyurgezerinki gibiydi. O geri dönmesi için seslenmeye çabalarken, Branner ay ışığı demetini geçip Grisvvell'in görüşünden çıkmıştı. Seslenme çabasının yegane sonucu hastalıklı bir fısıltı olmuştu.

Islık sesi hafifledi ve giderek tamamen dindi. Griswell basamakların Branner'ın ölçülü adımları altında gıcırdadığını duydu. İşte şimdi üst kattaki koridora erişmişti, çünkü koridor boyunca ilerleyen adım seslerini işitebiliyordu. Sesler aniden kesildi ve sanki tüm gece nefesini

tutarak bekledi. Sonra sessizlik korkunç bir çığlıkla ikiye bölündü ve Griswell irkilerek bu çığlığı yineledi.

Onu pençesine alan garip felç geçmişti. Kapıya doğru bir adım attı, sonra kendine hâkim oldu. Ayak sesleri bir kez daha duyulmaya başlamıştı. Branner geri geliyordu. Acelesi yoktu. Adımları çok daha ölçülü ve amaçlıydı. İşte basamaklar yine başlamıştı gıcırdamaya. Tırabzanı kavrayarak ilerleyen bir el ay ışığı demetine girmişti,- ardından bir el daha ve bu ikinci elin kısa bir baltanın, üzerinden siyah damlalar sızan bir baltanın sapını sımsıkı kavramış olduğunu gördüğünde Griswell'in tüm vücudu dehşetle titredi. Merdivenden aşağı inmekte olan kişi *gerçekten* Branner mıydı?

Evet! Tüm şekil artık ay ışığına çıkmıştı ve Griswell onu tanıdı. Sonra Branner'ın yüzünü gördü ve dudakları bir çığlıkla gerildi. Brannerın yüzü kansızdı, kadavra gibiydi,- alnından aşağı simsiyah kan damlaları sızıyordu,- gözleri sabit ve camsıydı,- *kafasının tepesini ikiye bölen* yarıktan kan boşanıyordu!

Griswell o lanetli evden nasıl kaçabildiğini tam olarak hiçbir zaman anım- sayamadı. Sadece tozlu ve örümcek ağlarıyla örülü bir pencereyi kırarak kendini dışarı atışı, yabani otlarla sarılmış bahçede abuk sabuk mırıldanarak ve tökezleyerek dehşet içinde koşuşu, çamların karanlık duvarıyla ayın kan kızılı bir sis içinde akıl ve mantık dışı yüzüşünü görüşü çılgın ve bulanık izler halinde kalmıştı zihninde.

Yolun kenarında duran otomobile vardığında kendini bir parça toparlamıştı. Ansızın zıvanadan çıkmış bir dünyada tanıdık biricik nesneydi bu, ama daha otomobilin kapısına uzanırken kulaklarında kuru bir çıngırak sesi çınlar gibi oldu ve şoför koltuğunun üzerinde halka halka dalgalanıp sallanan, pullu sırtını bir yay gibi gererken ay ışığında çatal dilini sıçratarak tıslayan şekilden elini son anda geri çekti.

Bir dehşet hıçkırığıyla geri döndü ve kabuslarından kaçmaya çalışan bir adam gibi koşmaya başladı yol boyunca. Tamamen amaçsız ve mantıksızca koşuyordu. Uyuşmuş beyni bilinçli düşünebilecek halde değildi. *Kaç... kaç... yorgunluktan takatsiz kalıncaya dek kaç* diye onu zorlayan ilkel dürtüye uyuyordu sadece.

Çam ağaçları karanlık duvarlar gibi akıp geçiyordu iki yanından,- böylece aslında hiçbir yere gitmiyormuş olduğu yanılsamasına kapıldı. Ama çok geçmeden dehşetinin sisleri bir ses, ardından gelmekte olan düzenli ve acımasız ayak sesleri tarafından aralandı. Başını çevirdiğinde *bir şeyin* sıçrayarak onu izlemekte olduğunu gördü... bir kurt ya da köpekti bu, tam olarak seçemiyordu, ama gözlerinin yeşil ateş küreleri gibi yandığını görebiliyordu. Hıçkırarak hızını artırdı, bir kavşağı yalpalayarak döndü ve bir atın homurtusunu duydu,- hayvanın şahlandığım ve sürücüsünün küfrettiğini gördü,- adamın kalkık elinde mavi çelik çırılçıplak ışıldadı.

Sendeleyerek öne kapaklanırken süvarinin üzengisini yakaladı.

'Tanrı aşkına, bana yardım edin!" dedi soluk soluğa. "O şey! Branner'ı öldürdü... şimdi de benim peşimden geliyor! *Bakını"*

Sapağın başındaki çalıların arasında iki ateş küresi parlıyordu. Süvari bir küfür daha etti ve hemen ardından toplu tabancasının patlama sesi duyuldu... tekrar ve tekrar. Kıvılcımlar dağıldığında süvari üzengisini Griswell'in elinden çekip kurtararak atını dönemeçe doğru mahmuzladı. Griswell tüm vücudu titreyerek kalktı ayağa. Atlı bir an için gözden kaybolmuş ve sonra dörtnala geri dönmüştü.

"Çalılara kaçtı. Gerçi daha önce bir insanı kovaladıklarına tanık olmamıştım ama, orman kurduydu sanırım. Ne olduğunu biliyor musun?"

Griswell başını iki yana dermansızca sallayabildi sadece.

Ay ışığında silueti görülen atlı sağ elinde hâlâ hazır tuttuğu tabancası tüterken ona baktı. Orta boylu, sert yapılı bir adamdı bu ve Griswell'in giysileri bir yabancı olduğunu nasıl belgeliyorlarsa, geniş kenarlı çiftçi şapkasıyla botları da süvarinin yöre halkından olduğunu işaret ediyorlardı.

"Nedir bütün bunlar?"

"Bilmiyorum," dedi Griswell umarsızca. "Benim adım Griswell,- John Branner'la, yani birlikte seyahat etmekte olduğum arkadaşımla, geceyi geçirmek için yolun aşağısındaki metruk bir evde durduk. Bir şey..." Anımsamasıyla birlikte sesi korkuyla boğuldu. 'Tanrım!" diye bağırdı. "Çıldırmış olmalıyım! *Bir ¡ey* geldi ve merdiven tırabzanının üzerinden bize baktı... sarı suratlı bir şey! Düş gördüğümü sanmıştım, ama gerçek olsa gerek. Sonra bir şey üst katta ıslık çalmaya başladı ve Branner kalktı ve uyurgezer ya da büyülenmiş gibi merdivenlerden yukarı çıktı. Çığlık attığını duydum... ya da birilerinin çığlık attığını,- sonra yine merdivenlerden aşağı indi elinde kanlı bir baltayla... ve Tanrım, beyefendi, o ölmüştü/ Kafası yarılmıştı. Beynini ve yüzünden aşağı sızan pıhtılaşmış kanı gördüm ve bu bir kadavranın yüzüydü. *Ama merdivenden aşağı indi!* Tanrı tanığımdır, John Branner üst kattaki o karanlık koridorda katledilmişti ve cesedi elinde bir baltayla merdivenden aşağı dimdik indi... beni öldürmek için!”

Süvari karşılık vermedi,- silueti yıldızların önünde çizili halde bir heykel gibi oturuyordu atının üzerinde ve şapkası gölgelediği için Griswell yüzündeki ifadeyi seçemiyordu.

"Delirmiş olduğumu düşünüyorsunuz," dedi umutsuzluk içinde. "Belki de öyleyim."

"Ne düşüneceğimi bilemiyorum," diye yanıtladı atlı. "Eğer eski Blassenville Konağında başka herhangi bir ev olsaydı... eh, göreceğiz.

Adım Buckner. Bu yörenin şerifiyim. İlçe merkezine bir zenci götürmüştüm ve geç saatte evime dönüyordum."

Atından aşağı indi ve Griswell'in yanında durdu,- dev New Englandlıdan daha kısa boyluydu ama çok daha sağlam bir yapısı vardı. Doğal bir kararlılık ve özgüven havası taşıyordu ve herhangi bir kavgada çok tehlikeli olacağından kuşku yoktu.

"Eve geri dönmekten korkuyor musun?" diye sordu Buckner ve Griswell, iliklerine dek titremesine rağmen, püriten atalarının inatçı azmi kendini belli ettiği için başını salladı.

"O dehşetle bir kez daha yüz yüze gelmek düşüncesi bile kanımı donduruyor. Ama zavallı Branner..." Sesi yine düğümlenmişti. "Cesedini bulmalıyız. Aman tanrım!" Olup bitenlerin havsalaya sığmaz korkunçluğu karşısında bağırdı: *"Ne* bulacağız? Bir ceset yürüyorsa eğer, ne..."

"Göreceğiz." Şerif dizginleri sol dirseğinin çatalıyla sıkıştırdı ve bir yandan birlikte yürürlerken bir yandan da mavi çelikten tabancasının boş haznelerini doldurmaya başladı.

Kavşağı döndüklerinde, yoldan yukarı doğru kanlı, sırıtan bir ölüm maskesiyle neyin yürümekte olabileceğini düşünen Griswell kanının donduğunu hissetti, ama sadece yolun aşağısında, çamların arasında hayalet gibi yükselen evi gördüler. Griswell bir kez daha sarsılırcasına titredi.

"Tanrım, ev o karanlık çamların önünde ne kadar habis görünüyor! Zaten ilk andan itibaren uğursuz görünmüştü gözümüze... Branner bozuk patikadan yukarı yürüyüp sundurmadaki güvercinleri havalandırdığında..."

"Güvercinler mi?" Buckner ona ani bir bakış atmıştı. "Güvercinleri gördünüz mü?"

"Ama, evet! Düzinelercesi sundurmanın parmaklıklarına tünemişlerdi."

Bir süre konuşmadan uzun adımlarla yürüdüler, sonra Buckner ansızın söze girdi: 'Tüm yaşamım bu topraklarda geçti. Eski Blassenville Konağının önünden belki bin kez geçtim, günün ve gecenin her saatinde. Ama ne orada ne de çevredeki bu ormanların herhangi bir yerinde güvercin gördüm."

"Düzinelercesi vardı." diye tekrarladı Griswell, afallamış halde.

"Tam günbatımında balkonların parmaklıklarında bir güvercin sürüsünün tünemiş olduğuna dair yemin edildiğine tanık olmuştum." dedi Buckner ağır ağır. "Hep zencilerdi, biri dışında. Bir serseri. Geceyi orada geçirmeyi planlayarak avluda ateş yakmaya çalışıyormuş. Akşam karanlığı çökerken geçmiştim oradan ve bana güvercinlerden bahsetmişti. Ertesi sabah geri döndüm. Ateşinin külleri oradaydı ve teneke maşrapası, domuz pastırması kızarttığı tavası ve içlerinde uyunmuş izlemini veren battaniyeleri. Onu bir daha gören olmadı. Bu on iki yıl önceydi. Marsıklar güvercinleri gördüklerini iddia ederler, ama güneşin batmasıyla doğması arasında geçen süre içinde hiçbir marsık geçmez buradan. Derler ki güvercinler Blassenvillelerin güneşin batmasıyla birlikte cehennemden salman ruhlarıdır. Marsıklar batıdaki kızıllığın cehennem ateşinin yansıması olduğunu söylerler, çünkü o saatte cehennemin kapıları açılır ve Blassenvilleler dışarı uçarlarmış."

Griswell ürpererek, "Blassenvilleler kimlerdi?" diye sordu.

"Buradaki toprakların sahipleri. Fransız-İngiliz kırması bir aile. Louisiana’nın satın alınmasından önce Batı Hint Adaları'ndan gelmişler buraya. İç Savaş onları da mahvetti, diğer birçoklarını ettiği gibi. İçlerinden bazıları savaşta öldürüldü,- diğerlerinin çoğu ise zamanla ölerek tükendiler. Sülalenin sonuncusu olan Miss Elizabeth Blassenville 1890 yılında bir gece eski evden sanki veba yatağıymış gibi kaçıp gittiğinden beri orada kimse yaşamıyor... Bu senin otomobilin mi?"

Arabanın yanında durdular ve Griswell meşum evi marazi bakışlarla süzdü. Tozlu pencere camları bomboştu, ama ona hiç de kör gibi görünmediler. Sanki o karanlık camlardan üzerlerine korkunç gözler dikilmişti. Buckner sorusunu yineledi.

"Evet. Dikkatli ol. Ön koltukta bir yılan var... ya da vardı."

"Şimdi orada değil," diye homurdandı Buckner atını bağlar ve eyer torbasından elektrikli bir el feneri çıkarırken. "Pekala, bir göz atalım."

Ufalanmakta olan kiremit yol boyunca sanki dostlarına ziyarete gidiyormuşçasına rahat adımlarla yürümeye başladı. Griswell, kalbi duracakmış gibi çarparak, hemen ardından geliyordu. Hafif rüzgâr karanlık ormandan ve gizemli desiseleri, kanlı gururu ve köleciliğin unutulmuş sırlarını saklayan bu büyük çiftlik evlerinden çürümüş ve küflenmiş bitkilerin tiksindirerek yükselen kokularını taşıyordu. O Güney'i baharat ve taze filizlerin kokularıyla yüklü rüzgârların okşadığı, pamuk tarlalarında kara derili halkın şarkılarının ritmine ayak uyduran güneşli, uyuşuk bir ülke olarak hayal etmişti hep. Ama şimdi apayrı ve hiç kuşkulanmadığı bir yanını keşfetmişti... karanlık, kederli, korku dolu bir yandı bu ve onu hasta ediyordu.

Meşe kapı daha önce de olduğu gibi yarı sarkar haldeydi. Buckner'ın el fenerinin eşikte oynaşan ışığı içerideki karanlığı daha da artırmıştı. Işık demeti holün karanlığını yararak merdivenlerden yukarı tırmanmaya başladı ve Griswell nefesini tutarak yumruklarını sıktı. Ama hiçbir çılgınlık gözetlemiyordu onları. Buckner, bir elinde fener diğer elinde tabancasıyla bir kedi kadar sessiz hareket ederek içeri girdi.

Işık merdivenin karşısına düşen odaya çevrildiğinde Griswell haykırdı... ve gördüğü manzara karşısında karşı konulmaz bir ürküntüyle bayılırcasına yine haykırdı. Bir dizi kan lekesi zemin boyunca gidiyor, daha önce Brannerın yattığı ve Griswell'inkilerle kapı arasında yer alan

battaniyeleri geçiyordu. Griswell'in battaniyelerinin ise korkunç bir ikametçisi vardı. Orada yüzüstü durumda ve yarılmış kafası fenerin ışığında acımasız bir netlikte görülebilen John Branner yatıyordu. Uzanmış eli hâlâ baltanın kısa sapını tutuyordu,- baltanın demiri battaniyeye ve altındaki döşemeye derince saplanmıştı... tam Griswell'in daha önce uyurken uzanmış olduğu noktada.

Bir an için gözleri karardı. Ne sendelediğinin, ne de Buckner'ın onu yakaladığının farkındaydı. Yine duyup görmeye başladığında berbat bir halde başını şöminenin çerçevesine dayadı ve kustu.

Buckner feneri tam yüzüne doğrulttu ve gözlerini kısmasına neden oldu. Adımın kendisini göremiyordu, ama ışığın arkasından gelen sesini duyabiliyordu.

"Criswell, bana inanılması güç bir masal anlattın. Seni kovalayan bir şey gördüm, doğru, ama bu bir orman kurdu da olabilirdi kuduz bir köpek de.

"Eğer sakladığın bir şey varsa, ağzındaki baklayı bir an önce çıkarsan iyi edersin. Söylediklerinin mahkemede sana hiçbir yararı olmayacaktır. Arkadaşını öldürmekle suçlanacaksın. Seni tutuklamak zorunda kalacağım. Eğer şimdi her şeyi dosdoğru anlatırsan işin kolaylaşır. Evet, bu Branner denilen adamı sen mi öldürdün?

"Olay şöyle mi cereyan etti: Tartıştınız, o bir balta kapıp sana saldırdı, ama sen bu darbeyi savuşturdun ve baltayı alıp *ona* indirdin..."

Griswell olduğu yere çöktü ve dönmekte olan başını elleri arasına aldı.

'Tanrı aşkına! John'u ben öldürmedim! Ama... biz birlikte okula gitmeye başladığımız çocukluk yıllarından beri arkadaşız. Size doğruyu

söyledim. Bana inanmadığınız için sizi suçlamıyorum. Ama, tanrı yardımcım olsun, gerçek bu!"

Işık yine kanlı kafaya doğru döndü ve Griswell gözlerini yumdu.

Buckner'dan canı sıkılmışçasına kısa bir homurtu çıktı.

“Şu elindekinin onu öldüren balta olduğunu düşünüyorum. Bıçak kısmının üzerine kan ve beyin parçaları sıvanmış, ayrıca yapışmış saçlar da var... onunkilerle aynı renkteki saçlar. Bu senin işini daha da zorlaştırıyor, Griswell."

New Englandlı cansız bir sesle "Nasıl yani?” diye sordu.

"Meşru müdafaa tarzındaki olası bir mazeretin canına okuyor. Sen kafatasını yardıktan sonra Branner'ın baltayı sana savurmuş olamayacağı açık. Baltayı kafasından çıkarmış, yere saplamış ve sana saldırmış olduğu izlenimini vermek için adamın parmaklarını baltanın sapma tutturmuş olmalısın. Üstelik bu çok da zekice olurdu... eğer başka bir balta kullanmayı akıl edebilseydin."

"Ama onu ben öldürmedim," diye inledi Griswell. "Meşru müdafaa öne sürmek gibi bir niyetim de yok.”

Buckner doğrulurken, "Benim kafamı karıştıran da bu işte," diye itiraf etti. "Hangi katil suçsuzluğunu kanıtlamak için bana anlattığın gibi çılgınca bir masalı uydururdu ki? Sıradan bir katil en azından mantığa uygun bir yalan tezgahlardı. Hımmm! Kapıya doğru giden kan damlaları... Cesed sürüklenmiş... yo, hayır, sürüklenmiş olamaz. Kan döşemeye bulaşmamış. Onu başka bir yerde öldürdükten sonra buraya taşımış olmalısın. Ama durum böyleyse, giysilerinde niçin hiç kan lekesi yok? Tabii ellerini yıkamış ve üzerini değişmiş de olabilirsin. Ama adamcağız pek uzun bir süredir ölmüşe benzemiyor."

"Merdivenlerden aşağı indi ve bana doğru yürüdü," dedi Griswell umutsuzca. "Beni öldürmeye geldi. Merdivenlerden aşağı inmekte olduğunu gördüğüm an beni öldürmeye gelmekte olduğunu anlamıştım. Şu pencere... oradan aşağı attım kendimi. Kırılmış olduğunu görüyorsun."

"Görüyorum. Ama eğer o zaman yürümüşse, neden şimdi yürümüyor?"

"Bilmiyorum! Zihnimi toparlayamayacak kadar fenayım zaten. Yattığı yerden doğrulup yine üzerime gelmesinden korkuyorum. Yolda peşimden o kurdun koştuğunu işittiğim vakit, beni takip edenin John olduğunu sanmıştım... gecenin karanlığında kanlı kafası, kanlı baltası ve suratındaki ölüm sırıtışıyla arkadaşım John!"

Aynı dehşeti bir kez daha yaşarken dişleri birbirine çırpmıştı.

Buckner feneri yere çevirdi.

"Kan damlaları hole yönelmiş. Gel bakalım. Onları izleyeceğiz."

Griswell korkudan büzülmüştü. "Merdivenden yukarı doğru gidiyorlar."

Buckner gözlerini ona dikti.

"Benimle birlikte üst kata çıkmaktan korkuyor musun?"

Griswell'in yüzü kireç gibiydi.

"Evet. Ama çıkacağım, şenle ya da sensiz. Zavallı Johnu öldüren şey orada hâlâ saklanıyor olabilir."

"Arkamda dur," diye emir verdi Buckner. "Eğer üzerimize saldıran bir şey olursa ben göğüslerim. Ama bak kendi iyiliğin için söylüyorum... silahımı bir kedinin zıplamasından daha hızlı çekerim ve hedefimi de genellikle şaşırmam. Arkadan saldırıp beni yere sermeyi aklından bile geçirme."

"Aptal olma!" Öfkesi korkusuna baskın çıkmıştı ve bu parlaması Buckner'a önceki sızlanmalarından daha güven verici gelmişti.

"Dürüst olalım," dedi sakince. "Seni henüz ne suçluyor ne de mahkum ediyorum. Eğer bana anlattıklarının yarısı doğruysa çok feci bir tecrübe yaşamışsın demektir ve seni zorlamak istemem. Ama bana anlattıklarına inanmanın ne denli güç olduğunu sen de kabul ediyor olsan gerek."

Griswell hiçbir şey söylemedi ve önden gitmesini bezgince işaret etti ona. Hole çıktılar ve merdivenin başında durdular. Kalın toz tabakasında ince bir sıra halinde iyice belirginleşmiş kan damlaları basamaklardan yukarı doğru gidiyordu.

"Adamın tozdaki izleri," diye homurdandı Buckner. "Yavaş git. Ne gördüğümden iyice emin olmak istiyorum, çünkü tırmandıkça izleri de bozuyor olacağız. Hımm! Bir sıra yukarı, bir sıra da aşağı doğru. Aynı adam. Senin izlerin değil. Branner senden daha iri kıyımdı. Tüm hol boyunca kan damlaları mevcut... tırabzanın üzerine de kan bulaşmış, sanki bir el tutmuş gibi... ve bir parça da... *beyin.* Şimdi ne..."

"Merdivenden aşağı indi, ölü bir adam," diye titredi Griswell. "Bir eliyle tırabzanı tutuyordu.... diğeriyle ise onu öldüren baltanın sapını kavramıştı."

"Ya da sırtta taşındı," diye mırıldandı şerif. "Ama birileri onu taşımışlarsa eğer... *izleri nerede?"*

Tozla ve gölgelerle kaplanmış ve üzerlerinde zamanın kabuk bağladığı pencereleri ay ışığına geçit vermeyen geniş, boş bir yer olan üst kat koridoruna çıktılar ve Buckner'ın el fenerinin ışığı burayı aydınlatmaya yetmiyor gibiydi. Griswell bir yaprak gibi titriyordu. John Branner burada, bu karanlığın ve dehşetin ortasında, ölmüştü.

"Birisi burada ıslık çaldı," diye mırıldandı. "John çıkıp geldi, sanki çağrılmışçasına."

Fenerin ışığı Buckner'ın gözlerinde tuhaf ışıltılar oynaştırıyordu.

"Ayak izleri koridor boyunca gidiyor," dedi. "Merdivendekinin aynısı... bir sıra giden, bir sırı da gelen. Aynı izler... *Vay canına/"*

Gerideki Griswell bir çığlığı son anda bastırmıştı, çünkü Buckner'ın bu şekilde seslenmesine neden olan şeyi o da görmüştü. Branner'ın ayak izleri merdivenin başından birkaç adım ileride ansızın kesiliyor ve geliş izlerinin neredeyse tam üzerinden geri dönüyordu. İzlerin kesildiği noktada ise tozlu zeminin üzerinde geniş bir kan lekesi vardı... ve karşıdan gelen başka bir grup iz daha görülüyordu... dar ama parmakları öne doğru açılan çıplak ayak izleri! Onlar da yine ikinci bir iz sırası halinde geldikleri yere geri dönüyorlardı.

Buckner bir küfür savurarak yere eğildi.

"İzler birleşiyor! Tam o noktada döşeme kan ve beyin parçalarıyla kaplanmış! Branner tam bu noktada katledilmiş olmalı... bir balta darbesiyle. Karanlığın içinden çıkıp gelen ve bot izleriyle birleşen çıplak ayak izleri... sonra ikisi de geldikleri gibi dönüyorlar,- bot izleri merdivenlerden aşağı iniyor, çıplak ayaklar ise koridora dönüyor." Işığı koridor boyunca tuttu. Ayak izleri fenerin eriminin ötesinde, koridorda kayboluyordu. Her iki yandaki odaların kapalı kapıları bilinmeyene açılan gizemli geçitler gibiydiler.

"Diyelim ki çılgın masalın *doğruydu,"* diye kendi kendine mırıldandı Buckner. "Bunlar senin izlerin değil. Bir kadınınkileri andırıyorlar. Diyelim ki birisi gerçekten ıslık çaldı ve Branner ne olup bittiğini anlamak üzere üst kata çıktı. Diyelim ki onu karanlıkta biri karşıladı ve kafasını yardı. İzlerin bu takdirde tam da böyle olmaları beklenir. Ama eğer durum buysa, Branner niçin öldürüldüğü yerde

yatmıyor? Acaba saldırganının elinden baltayı kapacak ve merdivenlerden aşağı inecek kadar yaşamış mıydı?"

"Hayır, hayır!" Gözünün önüne gelen manzara Griswell'in sözlerini gırtlağında düğümledi. "Onu merdivende gördüm. Ölmüştü. Böyle bir yarayla hiç kimse bir dakika bile yaşayamaz."

"İşte buna inanırım." diye mırıldandı Buckner. "Ama... bu delilik! Ya da *çok* zekice... yine de cinayet cezasından kurtulabilmek için basit bir özsavunma mazereti daha kabul edilir olacağı halde, hangi aklıselim sahibi kişi böylesine düpedüz zırdelice bir planı düşünüp uygulayabilir? Hiçbir mahkeme bu masalı ciddiye almayacaktır. Her neyse, bakalım şu diğer izler ne yana gidiyor. Koridordan aşağı... Bak hele, bu da ne?"

Criswell, buz gibi bir el yüreğini sıkarken, fenerin ışığının zayıflamakta olduğunu gördü.

Buckner "Pilleri daha yeni değiştirmiştim." diye mırıldandı ve Griswell adamın sesinde ilk kez korku izleri olduğunu fark etti. “Haydi... hemen çıkalım buradan!"

Işık ölü bir kırmızıya dönüşmüştü. Karanlık onları çepeçevre sarıyor, kara kedi ayaklarıyla üzerlerine geliyordu. Buckner, arkasında abuk sabuk mırıldanmakta olan Griswell'i de iterek ve çektiği tabancasını koridora doğrultmuş halde geri geri yürümeye başlamıştı. Griswell gittikçe koyulaşmakta olan karanlığın içinden bir kapının sinsice açılmasını andıran bir ses duydu ve dört yanındaki karanlık ansızın güçlü bir tehdit havasıyla doluverdi. Griswell aynı şeyi Buckner'ın da hissetmiş olduğunu biliyordu, çünkü şerifin adaleleri avlanan bir panterinkiler gibi gerilmişti.

Ama şerif, Griswell de önünde olmak üzere ve içinden yükselip onu çığlık çığlığa kaçmaya zorlayan panik hissini bastırarak merdivene ve aşağı doğru telaşa kapılmaksızın geriledi. Korkunç bir düşünceyle birlikte Griswell'in vücudundan buz gibi ter boşanmıştı. *Ya eğer alt kattaki ceset*

*yüzünde donmuş bir ölüm sırıtışı ve elinde vurmak üzere doğrulttuğu kanlı baltasıyla artları sıra merdivenden yukarı tırmanmakta idiyse?*

Bu olasılık zihnine öylesine galebe çalmıştı ki ayaklarının alt kat zeminine eriştiklerini fark bile edememişti, ta ki fenerin onlar indikçe artan ışığı şimdi çevrelerini tamamen aydınlatıncaya kadar... ama Buckner onu yine merdivenden yukarı doğru çevirdiğinde üst koridoru kaplayan zifiri karanlığı yine yaramadığını gördüler.

"Bu lanet iş ancak büyüyle tezgahlanmış olabilir." diye mırıldandı Buckner. "Başka yolu yok. İşığın böyle davranması doğal değil."

"Feneri odaya tut," diye yalvardı Griswell. "Bakalım John... John..."

Korkunç düşüncesini sözcüklere dökemiyordu, ama Buckner onu anladı.

Feneri çevirdi ve Griswell öldürülmüş bir adamın kanlar içindeki cesedini görmekten tahmin bile edemeyeceği bir mutluluk duydu.

"Hâlâ orada," diye homurdandı Buckner. "Eğer öldürüldükten sonra yürümüşse bile, o zamandan beri yürümediği kesin. Ama şu şey..."

Işığı yine basamaklardan yukarı çevirdi ve kaşlarını çatıp dudaklarını kemirerek durdu. Üç kez tabancasını kaldıracak gibi yaptı. Griswell zihninden geçenleri okuyabiliyordu. Şerifin aklından merdivenlerden yukarı atılmak ve bilinmeyene karşı şansını denemek geçiyordu. Ama aklıselimi buna engel oldu.

"Karanlıkta hiç şansım olmazdı," dedi kendi kendine. "Işığın yine kesileceği içime doğuyor."

Döndü ve dosdoğru Griswell ile yüzleşti.

"Sorunu daha fazla sürüncemede bırakmanın alemi yok. Bu evde lanet bir şeylerin döndüğü apaçık ortada ve sanırım bunun ne olabileceğini biliyorum. Branner'ı senin öldürdüğünü düşünmüyorum. Onu öldüren şey her ne idiyse hâlâ yukarıda. Okuduğun mavalda akla yatmayan bir sürü nokta var,- ama şunun gibi bir elektrikli fenerin böyle sönmesinin hiçbir makul açıklaması olamaz. Üst kattaki o şeyin insan olduğunu zannetmem. Daha önce karanlıkta üzerine gitmekten korkabileceğim hiçbir şeyle karşılaşmamıştım, ama bu kez gün ışıyıncaya dek yukarı çıkmayacağım. Günün doğmasına çok kalmadı. Ortalığın aydınlanmasını şu balkonda bekleyeceğiz."

Geniş sundurmaya çıktıklarında yıldızlar solmaya başlamışlardı bile. Buckner, tabancasını bir an bile elinden bırakmadan, sırtını tırabzana dayadı ve yüzünü odaya dönerek oturdu. Griswell de onun yakınına oturup çürümekte olan bir direğe yaslandı. Zonklayan beynini biraz ferahlatıyora benzeyen esintiye şükrederek gözlerini yumdu. Her şeyin bir düş olduğuna dair belli belirsiz bir his vardı içinde. Garip bir ülkedeki yabancıydı... aniden ağzına kadar en kara dehşetlerle doluveren bir ülkede. Daraağacının ilmeği tepesinde sallanıyordu ama o karanlık evde doğranmış kafasıyla yatan da John Branner'dı... uyku bitkin ruhunu davetsizce sarıncaya ve her şey kül renkli bir ışığın altında birleşinceye dek bu gerçekler bir düşün parçalarıymış gibi fırıl fırıl döndüler beyninde.

Soğuk ve beyaz bir şafakla birlikte geceki dehşetin anısını zihninde taptaze taşıyarak uyandı. Sis çam ağaçlarının gövdelerinin çevresinde kıvrılıyor ve bozuk yoldan yukarı dumanlı saçaklar halinde tırmanıyordu. Buckner onu omuzlarından sarsmaktaydı.

"Uyan! Güneş doğdu!"

Griswell, tutulmuş eklemlerine yüz buruşturarak ayağa kalktı. Yüzü kül gibiydi ve yaşlanmış görünüyordu.

"Hazırım. Haydi yukarı çıkalım."

"Ben çoktan çıktım bile!" Şafağın bu erken dakikalarında Buckner'ın gözleri alev alev yanmaktaydı. "Seni uyandırmadım. Ortalık aydınlanır aydınlanmaz çıktım. Hiçbir şey bulamadım."

"Çıplak ayak izleri..."

"Silinmiş!"

*"Silinmiş mi?"*

"Evet, silinmiş! Branner'ın izlerinin kesildiği noktadan itibaren koridorun tozları karıştırılmış. Orada bir şey izleyebilme şansımız kalmadı artık. Biz burada otururken bir şey oradaki izleri sildi ve ben hiçbir ses duymadım. Bütün evi didik didik ettim. Hiçbir iz yok."

Buckner araştırma peşinde koşarken sundurmada tek başına kalmış olduğunu düşündüğünde Girswell tiril tiril titredi.

"Ne yapacağız?" diye sordu bezgince. "O izlerin silinmesiyle anlattıklarımı kanıtlayabilmek için olan tek şansımı da yitirdim."

"Branner’ın cesedini ilçe merkezine götüreceğiz." diye yanıtladı Buckner. "Bırak ben konuşayım. Yetkililer olayla ilgili gerçekleri göründüğü gibi bilirlerse, senin suçlanarak göz altına alınmanda ısrar edeceklerdir. Ben senin Branner'ı öldürdüğünü sanmıyorum... ama bana anlattıklarına, ya da dün gece bize olanlara, ne bir bölge savcısı ne de jüri inanacaktır. Bu işi kendi bildiğim gibi halledeceğim. Diğer tüm olasılıkları tüketmeden önce seni tutuklayacağım.

"Kasabaya vardığımızda burada olup bitenler hakkında tek bir kelime dahi etme. Bölge savcısına John Branner’ın bilinmeyen bir grup ya da gruplarca öldürüldüğünü ve olay üzerinde çalışmakta olduğumu söyleyeceğim.

"Benimle eve geri dönüp geceyi burada geçirecek, Branner'la uyuduğunuz odada bir daha uyuyacak kadar cesaretin var mı?”

Griswell bembeyaz kesildi, ama atalarının kulübelerini Pekuot yerlilerine karşı savunurken gösterdikleri kararlılıkla yanıt verdi: "Yapacağım."

"Öyleyse gidelim,- cesedi otomobile yüklememe yardım et."

Soğuk, beyaz şafakta John Branner’ın kansız yüzünün görünümü ve buz gibi nemli cildinin teması karşısında Griswell'in ruhu isyan etti. Onlar tüyler ürpertici yükleriyle birlikte bahçeden geçerlerken kül rengi sis ayaklarına dolanıyordu.

**2. Yılanın Kardeşi**

İki adam New England plakalı bir otomobille eski yolda bata çıka geldiklerinde çamlıklarda gölgeler yine uzamaktaydı.

Buckner direksiyondaydı. Griswell'in sinirleri araba kullanamayacağı kadar laçkalaşmıştı. Süzgün ve çökmüş bir görünümü vardı ve yüzü hâlâ soluktu. İlçe merkezinde geçirdiği günün gerilimi ruhuna hâlâ kara kanatlı bir akbabanın gölgesi gibi çökmüş olan dehşete eklenmişti. Ne uyuyabilmiş, ne de yediği yemekten bir tat almıştı.

"Sana Blassenvilleleri anlatacağım demiştim," dedi Buckner. "Gururlu insanlardı, hatta kibirli ve dilediklerini elde etmek istedikleri zamanlarda olabildiğince acımasız. Marsıklarına diğer çiftçiler gibi davranmıyorlardı... bu huylarını Batı Hint Adalarında edinmişlerdi tahminimce. Yüreklerinde zalim bir damar vardı... özellikle de ailenin bu yöreye gelen son üyesi Miss Celia’da. Bu anlattıklarım kölelerin serbest bırakılmalarından çok sonraydı, ama yaşlıların dediklerine göre o, melez hizmetçisini tıpkı bir köleymişçesine kırbaçlarmış... Marsıklar derler ki bir

Blassenville öldüğünde iblisin bizzat kendisi karanlık çamların dibinde onu beklermiş.

"Eh, İç Savaş'tan sonra yoksulluğa düşerek harap olmuş çiftliklerinde art arda öldüler. Sonunda eski evde sade bir yaşantıyı sürdürmeye çalışarak ve bir zamanların köle barınaklarında yaşayan birkaç marsıkla yarıcılık yaparak sadece dört kız kardeş kalmışlardı. Kibirleri yüzünden ve yoksulluklarından utanarak kendi içlerine kapandılar. İnsanlar onları aylar boyunca görmezlerdi. Erzağa gereksinmeleri olduğunda kasabaya bir marsık gönderirlerdi.

"Ama insanlar Miss Celia'nın onların yanına gelişinden haberdar olmuşlardı. Tüm ailenin köklerinin bağlı bulunduğu Batı Hint Adaları'nda bir yerden gelmiyordu... Dediklerine göre otuz yaşlarında, endamı yerinde, boylu boslu bir kadındı. Ama o da çevre halkıyla kardeşlerinden daha fazla muhatap olmamıştı. Beraberinde melez bir hizmetçi getirmişti ve bu hizmetçiye karşı olan tavırlarında o bildik Blassenville zalimliği kendini gösteriyordu. Yıllar önce Miss Celia'nın bu kızcağızı bir ağaca çırılçıplak bağladıktan sonra kamçıladığını iddia eden yaşlı bir marsık tanımıştım. Hizmetçi kız ortadan kaybolduğu vakit kimse şaşırmamıştı. Herkes kaçıp kurtulduğunu varsaymıştı kuşkusuz.

"Evet, 1890 baharında bir gün, kız kardeşlerin en küçüğü olan Miss Elizabeth, belki bir yılı aşkın bir süreden beri ilk kez kasabaya inmiş. Erzak almak niyetindeymiş. Bütün marsıkların çiftliği terk ettiklerini söylemiş. Biraz daha konuşmuş, ama çılgınca bir huzursuzlukla. Miss Celia'nın ise tek kelime dahi etmeden çekip gittiğini belirtmiş. Kız kardeşleri onun Batı Hint Adalarına geri döndüğünü düşünüyorlarmış, ama o halasının *hâlâ çiftlik evinde olduğuna* inanıyormuş. Bununla ne demek istediğini açıklamamış. Erzağını alıp çiftliğin yolunu tutmuş.

"Olayın üzerinden bir ay geçmiş ve kasabaya gelen bir zenci Miss Elizabeth'in çiftlikte tek başına yaşadığını haber vermiş. Diğer üç kız

kardeşin artık orada olmadıklarını, ne haber verip ne de açıklama yaparak birer birer ortadan kaybolduklarını söylemiş. Miss Elizabeth onların nereye gittiklerini biliyormuş ve çiftlikte tek başına yaşamaktan korktuğu halde gidebilecek başka bir yer de bulamıyormuş. Çiftlikten başka bir yer bilmezmiş ve ne akrabaları ne de arkadaşları varmış. Ama *bir şeylerden* ölümüne korkmaktaymış. Marsığın dediğine bakılırsa geceleri kendini odasına kilitliyor ve mumlarını sabaha kadar söndürmüyormuş...

"Fırtınalı bir bahar akşamında Miss Elizabeth sahip olduğu tek atının üzerinde kendini parçalarcasına gelmiş kasabaya, neredeyse korkudan ölmek üzereymiş. Kasaba meydanında atından düşmüş,- konuşabilecek kadar kendine geldiğinde malikanede belki de yüz yıldır unutulmuş gizli bir oda bulunduğunu söylemiş. Ayrıca üç kız kardeşinin cesetleri de tavandan sarkan iplere boyunlarından asılı halde sallanıyorlarmış. *Bireyin* onu kovaladığını ve sokak kapısından kaçmasına ramak kala bir baltayla az daha kafasını yarmayı başardığını, ama her nasılsa kurtulup atına atlayarak kaçabildiğini açıklamış. Korkudan çıldırmak üzereymiş ve onu kovalayanın ne olduğu hakkında bir fikri yokmuş... sapsarı suratlı bir kadına benzetmiş sadece.

"Yüze yakın atlı derhal çiftliğe gitmişler. Konağı bodrumdan tavan arasına dek didik didik etmişler, ama ne gizli bir oda ne de kız kardeşlerden kalanları bulabilmişler. Ama tıpkı Miss Elizabeth'in söylediği gibi üzerinde bir tutam saçla beraber sokak kapısının pervazına saplı baltayı görmüşler. Kadıncağız içeri girip gizli odayı nasıl bulabileceklerini onlara göstermeye cesaret edememiş,- bunu istediklerinde neredeyse korkudan aklını oynatıyormuş.

"Kendini yolculuğa çıkabilecek kadar toparladığında halk biraz para toplayıp ona ödünç vermiş —hâlâ bağış kabul etmeyecek kadar gururluymuş— ve o da Kaliforniya'ya gitmiş. Bir daha geri dönmemiş ama

daha sonra öğrenildiğine göre, borcunu ödemek için uğradığında, gittiği yerde evlenmiş olduğunu öğrenmişler.

"Evi kimse satın almamış. Miss Elizabeth'in terk ettiği günkü gibi kalmış orada ve yıllar geçtikçe çevre halkı, sanırım yoksul beyaz ayaktakımı, içindeki bütün mefruşatı çalmışlar. Bir marsık bunu denemeye bile kalkışamazdı. Ama hırsızlar mutlaka güneşin doğmasından sonra gelip batmasından çok önce terk etmişlerdir evi."

"İnsanlar Miss Elizabeth'in öyküsünü nasıl yorumladılar?" diye sordu Griswell.

"Eh, halkın büyük kısmı kadıncağızın o malikanede tek başına yaşamaktan keçileri biraz kaçırdığını düşünmüştü. Ama kimileri de melez hizmetçinin, Joan'ın, aslında kaçmadığına hükmettiler. Kızın hâlâ ormanda saklanmakta olduğuna ve Miss Celia ile diğer üç kız kardeşini öldürerek Blassenvillelere karşı olan nefretinin tadını çıkardığına inanıyorlardı. Halk av köpekleriyle birlikte çevre ormanın altını üstüne getirdi, ama kızdan hiçbir iz bulunamadı. Konakta gizli bir oda var idiyse -eğer bu iddianın en ufak bir doğruluk payı varsa- kız orada gizleniyor olabilirdi.”

"Bunca yıldır orada gizlenmiş olamaz," diye mırıldandı Griswell. "Her halükarda, şu anda evde olan şey artık insan değil."

Buckner direksiyonu kırdı ve anayoldan ayrılıp çamların arasında kıvrılarak giden belli belirsiz bir yan patikaya saptı.

"Nereye gidiyorsun?"

"Şu yönde birkaç kilometre ötede yaşadığını bildiğim yaşlı bir marsık var. Onunla konuşmak istiyorum. Bir beyaz adamın duyu gücünden daha fazlasını gerektiren bir şeyle karşı karşıyayız. Kara derililer bazı konularda bizim bildiğimizden fazlasını bilirler. Bu yaşlı adam neredeyse yüz yaşında. Çocukluğunda efendisi tarafından eğitilmiş ve azat edildikten

sonra çoğu beyaz adamdan daha çok yer gezmiş. Onun bir vudu büyücüsü olduğunu söylerler."

Griswell bu sözcükleri duyduğunda dört bir yandan onları saran yeşil orman duvarına ürpererek baktı. Çam ağaçlarının kokusu tanımadıkları bitkilerin ve filizlerin kokularıyla karışıyordu. Ama hepsinin altında burnu sızlatan keskin bir çürük kokusu yatıyordu ve benliği gizemli ormana karşı yine tiksintiyle doldu.

"Vudu!" dedi kendi kendine. "Bunu tamamen unutmuştum... kara büyüyü bir türlü bağdaştıramam Güney'le. Bana göre büyücülük her zaman kara kedilerin ve diğer yaratıkların geceleri sinsi sinsi dolaştıkları küf kokan karanlık çıkmazlarla ve üçgen çatılarla kaplı Salem'de cadıların asıldığı günlerde bile çok eski olan liman kasabalarının eğri büğrü sokaklarıyla bağlantılıdır. Benim için büyücülük hep New England'ın eski kasabaları anlamına gelmiştir, ama bütün bu olup bitenler herhangi bir New England efsanesinden çok daha korkunç... bu kasvetli çamlar, eski metruk evler, gizemli kara derili insanlar, eski çılgınlık ve dehşet öyküleri... Tanrım, aptalların 'genç' diye adlandırdıkları şu kıtada çağlar öncesinden kalma ne dehşetler saklı!"

"İşte, yaşlı Jacob'ın kulübesi şurada," dedi Buckner otomobili durdururken.

Criswell, ormandaki bir açıklıkta, dev ağaçların gölgesine çömelmiş gibi duran küçük bir kulübe gördü. Burada çamlar yerlerini sakal gibi uzayıp giden gri yosunlarıyla meşe ve selvi ağaçlarına terk ediyordu. Kulübenin arkasında ağaçların gizlediği ve her çeşit bitkiyle neredeyse boğulacak hale gelmiş bir bataklığın kenarı seçiliyordu. Dallardan ve çamurdan imal edilmiş baca ince, mavi bir duman salıyordu gökyüzüne.

Buckner'ın peşi sıra küçük kulübeye doğru yürüdü ve şerif orada meşin menteşelere oturtulmuş kapıyı iterek içeri daldı. Griswell kulübenin

göreceli loşluğuna alışabilmek için gözlerini kırpıştırdı. Bir tek küçük pencere gün ışığının içeri sızmasına izin veriyordu. Ocağın yanında çömelen yaşlı bir zenci açıktaki ateşin üzerindeki bir tencere dolusu yahninin kaynamasını izlemekteydi. Onlar içeri girdiğinde bakışlarını kaldırmış ama yerinden kımıldamamıştı. İnanılmayacak kadar yaşlıydı. Yüzü bir çizgiler yumağını andırıyordu,- koyu ve capcanlı gözleri zihni sanki başka yerlerde geziyormuşçasına bir an için perdelenmişlerdi.

Buckner Griswell'e oturması için örme sazdan bir iskemleyi işaret etti ve kendisi de ocağın yanından aldığı kaba bir tabureye yüzünü yaşlı adama dönerek oturdu.

"Jacob," dedi dobra dobra. "Konuşmanın vakti geldi. Blassenville Konağının sırrını bildiğini biliyorum. Bugüne dek seni bu konuda sorgulamadım, çünkü görev kapsamıma girmiyordu. Ama orada dün gece bir adam öldürüldü ve şu gördüğün adam da bundan dolayı ipe gidebilir... eğer sen Blassenvillelerin eski konağını lanetleyen şeyin ne olduğunu açıklamazsan."

Yaşlı adamın gözleri ışıldadı, sonra uzun yılların bulutları kurumuş beyninden geçiyormuşçasına buğulandılar.

"Blassenvilleler," diye mırıldandı ve sesi yumuşak ama güçlü, şivesi bataklık insanlarının şivesinden çok farklıydı. "Onlar gururlu insanlardı, gururlu ve acımasız. Bazıları savaşta öldü, bazıları düelloda... erkeklerin yani, efendim. Bazıları ise konakta öldüler... eski konakta..." Sesi anlaşılmaz mırıltılara dönüşmüştü.

Sabırla "Peki," dedi Buckner, "konaktan bahset biraz."

"içlerinde en gururlu olanları Miss Celia'ydı," diye mırıldandı yaşlı adam. "En kibirli ve en zalimleri. Kara deriliEler ondan nefret ederlerdi,- en çok da Joan. Joan'ın damarlarında beyaz kanı da akıyordu ve o da gururluydu. Miss Celia onu bir köle gibi kamçılardı."

"Blassenville Konağı’nın sırrı nedir?” diye ısrar etti Buckner.

Yaşlı adamın gözlerini örten perde aralandı,- gözleri ay ışığıyla yıkanan derin kuyular gibiydiler.

"Ne sırrı, efendim? Anlayamıyorum."

"Bal gibi de anlıyorsun. O eski konak sırrıyla birlikte yıllardır orada duruyor. Bulmacanın çözümü sende."

Yaşlı adam yahnisini karıştırdı. Artık tamamıyla mantıklı görünüyordu.

"Efendim, yaşamak çok tatlı, yaşlı bir adam için bile."

"Eğer bana açılacak olursan birileri seni öldürürler mi demek istiyorsun?"

Ama yaşlı adam bir kez daha gözleri bulutlanmış halde kendi kendine mırıldanmaya başlamıştı.

"Birileri değil. İnsanlar değil. Bataklığın kara tanrıları. Benim tanrıların tanrısı Büyük Yılan tarafından korunan sırrım ihlal edilmedi. Soğuk dudaklarıyla öpmesi için küçük bir kardeşini bana gönderir... başının üzerinde ak bir hilal olan küçük kardeşini. Beni *zuvembilerin* yapıcısı tayin ettiğinde ruhumu Büyük Yılana sattım..."

Buckner irkilmişti.

"Bu sözcüğü daha önce de bir kez duymuştum," dedi yavaşça, "çocukken, ölmekte olan kara derili bir adamın dudaklarından. Anlamı nedir?"

Yaşlı Jacob'ın gözleri korkuyla doldu.

"Neler söyledim ben? Hayır... Hayır! Hiçbir şey demedim!"

*"Zuvembiler,"* diye üsteledi Buckner.

*"Zuvembiler,"* diye yineledi yaşlı adam boş gözlerle. *"Zuvembi* bir zamanlar kadındır. Köle Sahilinde onları bilirler. Haiti tepelerinde geceleri fısıldaşan davullar onları anlatır. *Zuvembileri* yapanlar Damballah nın saygın kişileridir. Bundan bahsetmek beyaz bir adam için ölüm demektir... Yılan Tanrının yasak sırlarından biridir."

*"Zuvembilerden* bahset sen," dedi Buckner yumuşak bir sesle.

"Bundan söz etmemeliyim," diye ağzının içinde geveledi yaşlı adam ve Griswell onun konuşmakta olduğunu bile fark edemeyecek kadar bunadığını ve yüksek sesle düşünmekte olduğunu anladı. "Vudunun Kara Töreni'nde dans ettiğimi ve *zombilerin...* ve *zuvembilerin* yapıcısı olarak seçildiğimi hiçbir beyaz adam bilmemeli. Büyük Yılan gevşeyen dilleri ölümle cezalandırır."

*"Zuvembi* bir kadın mıdır?" diye zorladı Buckner.

"Bir zamanlar," diye mırıldandı yaşlı zenci. "O benim bir *zuvembi* yapıcısı olduğumu biliyordu... geldi ve kulübemde durdu ve korkunç demi istedi benden... öğütülmüş yılan kemiklerinden, bir gece şahininin kanadından alınmış çiyden ve adı ağza dahi alınamayacak başka şeylerden hazırlanmış demi. Kara Tören'de dans etmişti... bir *zuvembi* olabilecek olgunluktaydı... gereken tek şey Kara Dem'di... Kadın çok güzeldi... Onu reddedemedim."

Buckner, sinirleri iyice gerilmiş halde, "Kimi?" diye sordu ama yaşlı adamın başı pörsümüş göğsüne düşmüştü ve yanıt vermedi. Oturduğu yerde uyukluyor gibiydi. Buckner onu sarstı. "Bir kadını *zuvembi* yapabilmek için ona Kara Dem'den içirdin... *Zuvembi* dediğin nedir?"

Yaşlı adam gücenmiş gibi kıpırdadı ve uykulu bir sesle mırıldandı.

"Bir *zuvembi* artık insan sayılamaz. Ne akrabalarını tanır ne de dostlarını. Doğanın iblislerine hükmeder... baykuşlara, yarasalara, yılanlara,

kurt adamlara ve azıcık bir ışığı bile örtmek için karanlığı çağırabilir. Kurşun ya da çelikle öldürülebilir ama bu şekilde katledilmedikçe sonsuza dek yaşar ve yediği insanların yediklerine benzemez. Bir mağarada ya da eski bir evde yarasa misali barınır. Bir *zuvembi* için zamanın anlamı yoktur,- saat, gün, yıl, hepsi birdir. İnsanın sözcükleriyle konuşamaz ya da insan gibi düşünemez ama canlıları sesiyle büyüler ve bir adamı öldürdüğünde soğuyuncaya dek cansız bedenine hükmedebilir. Ceset kanı aktığı sürece onun kölesidir. İnsanları katletmekten zevk alır."

"Peki, bir insan niçin *zuvembiye* dönüşmek ister?" diye usulca sordu Buckner.

"Nefret," diye fısıldadı yaşlı adam. "Nefret! İntikam!"

"Adı Joan mıydı?" diye mırıldandı Buckner.

Bu isim vudu adamının zihnini bulandıran kocamışlık sislerini yarmıştı sanki. Zenci silkindi ve gözlerindeki perde onları ıslak kara bilyeler gibi bırakarak çekildi.

"Joan mı?" dedi ağır ağır. "Bu adın telaffuz edildiğini bir nesilden bu yana duymamıştım. Uyukluyordum galiba, efendilerim, anımsamıyorum... affınızı dilerim. Yaşlı adamlar ateşin önünde uyuklarlar, tıpkı kocamış köpekler gibi. Bana Blassanville Konağını mı sormuştunuz? Efendim, eğer buna niçin yanıt veremeyeceğimi size söyleyecek olsaydım, basit bir batıl inançtır diye gülüp geçerdiniz. Yine de beyaz adamların tanrısı tanığım olsun ki..."

Konuşurken bir yandan da ocağın üzerinden doğru bir kenarda yığılı duran çalı çırpıya uzanmıştı. Sesi bir çığlığa dönüşürken kolunu aniden geri çekti. Koluyla birlikte kıvranan, çırpınan, tüyler ürpertici bir şey de gelmişti. Vudu büyücüsünün tüm kolu boyunca alacalı bir şekil dolanmış ve kama şeklinde habis bir baş sessiz bir öfkeyle tekrar ve tekrar vurmuştu.

Yaşlı adam bağırarak ve dört bir yana kıvılcımlar saçarak ocağın üzerine kapaklandı ve Buckner ancak bütün bunlar olup bittikten sonra kalın bir parça odunu kapıp yassı kafayı ezebildi. Lanet okudu ve düğüm düğüm kıvrılan gövdeyi, ezilmiş başına bir göz attıktan sonra, bir kenara tekmeledi. Yaşlı Jacob bağırmayı ve çırpınmayı kesmişti; camlaşmış gözlerle tavana bakarak sırtüstü yatıyordu.

"Öldü mü?" diye fısıldadı Griswell.

"Hem de Judas Iscariot kadar," diye tersledi Buckner kıvranan sürüngene çatık kaşlarla bakarak. "Tanrının cezası yılan damarlarına onun yaşındaki bir düzine ihtiyarı öldürmeye yetecek kadar zehir bırakmış olmalı. Ama ben onun aslında şaşkınlık ve korkudan öldüğünü düşünüyorum."

Griswell titreyerek, "Şimdi ne yapacağız?" diye sordu.

"Cesedi şu yatağın üzerine bırakalım. Eğer kapıyı yaban domuzlarının ya da vahşi kedilerin giremeyeceği biçimde sıkıca kilitlersek, hiçbir şey ona zarar veremez. Yarın kasabaya götürürüz. Bu gece yapmamız gereken işlerimiz var. Haydi, yola düşelim."

Griswell cesede dokunmaktan ürküyordu, ama onu kaba saba yatağın üzerine taşımakta Buckner'a yardımcı oldu ve kendini alelacele dışarı attı. Güneş ufkun üzerinde ve ağaçların kara gövdelerinin arasında sersemletici kızıllıktaki bir alev topu halinde asılı duruyordu.

Sessizlik içinde bindiler otomobile ve köklerle delik deşik olmuş patika boyunca sarsıla sarsıla yol aldılar.

"Büyük Yılanın kardeşlerinden birini göndereceğini söylemişti." diye mırıldandı Griswell.

"Saçmalık!” diye homurdandı Buckner. "Yılanlar sıcağı sever ve bataklık onlarla kaynıyor. Sürünerek içeri girmiş ve yakacak odunların

arasına çöreklenmiş olmalı. Yaşlı Jacob onun huzurunu kaçırdı ve o da ısırdı. Bunun doğaüstü bir yanı yok." Kısa bir süre sustuktan sonra daha farklı bir tonda sürdürdü konuşmasını: "Bir çıngıraklı yılanın tıslamadan soktuğuna ilk kez tanık oluyorum,- ayrıca ilk kez *baş mm üzerinde ak bir hilâl* olan bir yılan görüyorum."

Anayola sapıncaya kadar ikisi de başka söz söylemediler.

"Melez Joan'ın o kadar yıldan beri evde gizlenmekte olduğunu mu düşünüyorsun?" diye sordu Griswell yola çıktıklarında.

"Yaşlı Jacob'ın ne dediğini işittin," diye yanıtladı Buckner ciddiyetle. "Bir *zuvembi* için zamanın hiçbir anlamı yoktur."

Yoldaki son dönemeci de aldıklarında Griswell kendini Blassenville Konağı'nın günbatımının kızıllığına karşı yükselen görüntüsüne hazırladı. Konak göründüğünde korkudan haykırmamak için dudağını ısırdı. O gizemli dehşetin anısı tüm gücüyle geri gelmişti.

Arabayı yolun kenarında durdururlarken kurumuş dudakları arasından fısıldadı: "Baki" Buckner homurdandı.

Balkonun parmaklıkları üzerinden bir güvercin bulutu döne döne havalanmış ve günbatımının parlak renk cümbüşü önünde kara benekler halinde uçup gitmişlerdi.

## 3. Zuvembinin Çağrısı

İki adam güvercinler uçup gittikten sonra bir süre daha kaskatı oturdular.

"Eh, sonunda gördüm onları," diye mırıldandı Buckner.

"Belki de onları sadece yazgısı kara olanlar görüyordur," diye fısıldadı Griswell. “Onları gören şu berduş..."

Güneyli, arabadan inerken, "Yakında anlarız," diye karşılık verdi sakin sakin, ama tabancasını farkında olmaksızın kılıfından çıkarıp doğrulttuğu Griswell'in gözünden kaçmadı.

Meşe sokak kapısı kırık menteşeleri üzerinde sarkıyordu. Ayak sesleri parçalanmış tuğla yolda yankılandı. Kör pencereler günbatımını alev alev yansıttılar. Geniş hole vardıklarında Griswell döşeme boyunca odaya doğru uzanan ve ölü adamın yürüdüğü yolu gösteren siyah lekeler zincirini gördü.

Buckner otomobilden aldığı battaniyeleri yanında getirmişti. Onları şöminenin önüne yaydı.

"Ben kapı tarafında uzanacağım," dedi. "Sen dün gece yattığın yerde yat."

Akşamın son alacasının da kaybolmasıyla birlikte ormana çökecek olan karanlıktan ürken Griswell "Şöminede ateş yakacak mıyız?" diye sordu.

"Hayır. Senin de bir el fenerin var, benim de. Burada karanlıkta uzanacağız ve neler olacağını göreceğiz. Sana verdiğim o tabancayı kullanabilir misin?"

"Sanırım. Daha önce bir toplu tabanca ateşlememiştim, ama nasıl yapıldığını biliyorum."

"Yine de, zorunlu kalmadıkça, ateş etme işini bana bırak." Şerif battaniyesinin üzerine bağdaş kurdu ve büyük mavi koltuğunu boşalttıktan sonra yine yerleştirmeden önce her mermiyi teker teker gözden geçirdi.

Griswell sinirli sinirli gidip geliyor, pinti bir adamın altınlarının suyunu çekmesini izlediği gibi günün son ışıklarının da silinip gitmelerini gönülsüzce izliyordu. Bir eliyle şöminenin mermerine yaslandı ve toz tutmuş küllere baktı. O külleri oluşturan ateş kırk yıldan daha fazla bir süre

önce Elizabeth Blassenville tarafından yakılmış olmalıydı. Bunu düşünmek bile çok can sıkıcıydı.

Külleri ayağının ucuyla tembel tembel karıştırdı. Kararmış kalıntıların arasında gözüne bir şey çarptı... bir kağıt parçası, lekeli ve sararmış. Yine tembelce eğildi ve kağıdı küllerin içinden aldı. Çürümüş karton kapakları olan bir defterdi bu.

Buckner tabancasının parlayan namlusunun üzerinden gözünü kısıp bakarken, "Ne buldun?" diye sordu.

"Eski bir defter yalnızca. Bir günceye benziyor. Sayfaları yazı dolu... ama mürekkep öylesine solmuş ve kağıt öylesine çürümüş ki pek bir şey sökemiyorum. Acaba bu şömineye kadar yanmadan nasıl gelebildi dersin?"

"Ateş söndükten sonra atılmış olmalı," diye tahmin yürüttü Buckner. "Büyük olasılıkla mobilyaları çalmak için gelen birisi tarafından bulunup ocağa atılmıştır. Muhtemelen okuması olmayan biri tarafından."

Griswell ufalanmakta olan sayfaları kayıtsızca karıştırdı,- solan ışıkta gözlerini kısıyordu. Sonra irkildi.

"İşte şurada okunabilecek bir kayıt var! Dinle!" Okumaya başladı: '"Evde benden başka birinin daha olduğunu biliyorum. Geceleri güneş battığında ve dışarıda orman karanlığa gömüldüğünde koridorlarda birisinin dolaştığını hissediyorum. Gecenin içinde sık sık kapımın kilidini yokladığını duyuyorum. *Kim* olabilir bu? Kız kardeşlerimden biri mi? Celia Hala mı? Eğer onlardan biriyse, evimizde niçin böyle sinsice dolaşıyor olabilir? Niçin kapımın tokmağını zorluyor ve ben seslendiğimde kaçıyor? Hayır, hayır! Buna cesaret edemem! Korkuyorum. Tanrım, ne yalpacağım ben? Burada kalmaya cesaret edemem... ama nereye gidebilirim ki?"'

"Tanrı aşkına!" diye haykırdı Buckner. "Bu Elizabeth Blassenville'in güncesi olmalı! Devam et!"

"Diğer satırları çıkaramıyorum," diye fısıldadı Griswell. "Ama birkaç sayfa ileride bazı notlar seçilebiliyor.." Okumaya devam etti.

"'Celia Hala kaybolduğunda zencilerin hepsi niçin kaçtılar? Kız kardeşlerim öldü. Öldüklerini biliyorum. Korkunç bir şekilde ölmüş olduklarını hissediyorum... dehşet ve acı içinde. Ama neden? *Neden?* Eğer Celia Halayı birileri öldürmüşse, o kişiler zavallı kardeşlerimi de niçin öldürmek istesinler ki? Kara derililere karşı her zaman müşfik davranmışlardı. Joan..'" Griswell kaşlarını çatarak sustu.

"Sayfanın bir kısmı yırtılmış. İşte başka tarihli bir kayıt daha var şurada... en azından başka bir tarihe benziyor,- tam olarak söyleyemiyorum.

"'...yaşlı zenci kadının ima ettiği korkunç yaratık mı? Jacob Blount'tan bahsetmişti, bir de Joan'dan, ama açıkça konuşmuyordu bir türlü. Belki de korkuyordu...' Burası kısmen kaybolmuş,- sonra: 'Hayır! Hayır! Nasıl olur bu? O öldü... ya da uzaklara gitti. Ama yine de... O, Batı Hint Adalarında doğup büyümüştü ve geçmişte ağzından kaçırdığı kimi sözlerden vudunun gizemleriyle içli dışlı olduğunu biliyorum. Sanırım o korkunç törenlerden birinde dans bile etmiş... böyle bir rezilliği nasıl yapabildi? Sonra şu... şu dehşet. Tanrım, böyle şeyler olabilir mi? Ne düşüneceğimi bilemiyorum. Eğer geceleri evde dolaşan *oysa*, kapımı kurcalayan, öyle tuhaf ve hoş ıslık çalan *oysa*... Hayır, hayır, çıldırıyor olmalıyım. Burada tek başına kalmaya devam edersem kız kardeşlerim gibi ben de korkunç biçimde öleceğim. Buna tamamiyle kani oldum.”'

Bu ipe sapa gelmez günce başladığı gibi ansızın kesilmişti. Griswell kalan satırları çözebilmeye kendini öylesine kaptırmıştı ki üzerlerine hırsız gibi çöken karanlığın ve Buckner'ın onun okumasına

yardımcı olmak için tuttuğu ışığın farkına bile varmamıştı. Dalgınlığından irkilerek sıyrıldı ve karanlık koridora doğru bir bakış fırlattı.

"Bütün bunlara bir anlam verebildin mi?"

"Sürekli şüpheleniyordum zaten," diye yanıtladı Buckner. "Şu melez hizmetçi, Joan, Miss Celia'dan intikam alabilmek için kendini bir z*uvembiye* dönüştürttü. Büyük olasılıkla tüm aileden de en az patroniçesi kadar nefret ediyordu. Doğduğu adada, Jacob'ın deyimiyle 'olgun' hale gelinceye dek, vudu törenlerine katılmıştı. Tek eksiği Kara Dem'di... onu da Jacob sağladı. Miss Celia'yı ve diğer üç kız kardeşi öldürdü ve eğer Elizabeth'in şansı yaver gitmeseydi onu da öldürmüş olacaktı. Bu eski evde yıllardır harabelerdeki bir yılan gibi gizleniyor."

"Ama bir yabancıyı neden öldürmek istesin ki?"

"Yaşlı Jacob'ın söylediklerini kendi kulaklarınla işittin," diye anımsattı Buckner. "Bir *zuvembi* insanları katletmekten haz duyar. Branner'ı üst kata çağırdı ve kafasını yardıktan sonra baltayı eline tutuşturup seni öldürmesi için aşağı gönderdi. Buna hiçbir mahkeme inanmayacaktır,- ama onun cesedini bulabilirsek bu senin masumluğunu kanıtlamaya yetecektir. Jacob bir z*uvembinin* de öldürülebileceğini söylemişti... bu vaka hakkında rapor yazarken ayrıntılara çok dikkat etmek zorunda değilim."

"Kadın geldi ve tırabzanın üzerinden bizi gözetledi," diye mırıldandı Gris- well. "Ama basamaklarda onun izlerine niçin rastlamadık?"

"Bunu belki düşünde görmüştün. Belki bir *zuvmbi* dilediği yere gönderebilir ruhunu... lanet olsun! Mantık sınırlarının dışındaki bir olguyu niçin açıklamaya çalışıyorsun ki? Biz nöbetimize başlayalım."

Griswell elinde olmadan "Işığı söndürme!" diye bağırdı. Sonra ekledi: "Ama tabii. Söndür. O gece Branner ve benim" -tıkanır gibi oldu-

"olduğumuz kadar karanlıkta olmalıyız."

Ama oda karanlığa gömüldüğünde korku fiziksel bir hastalıkmışçasına çöktü üzerlerine. Titreyerek uzandı ve kalbi o denli şiddetle çarpmaya başladı ki bir an için boğulacağını sandı.

Battaniyesinin üzerinde belli belirsiz bir gölge gibi seçilen Buckner "Batı Hint Adaları dünyanın veba çukuru olsa gerek," diye homurdandı. *"Zombileri* işitmiştim daha önce. Bir z*uvembinin* ise ne olduğunu bilmiyordum. Kadınları delirtmek için vudu büyücüleri bir çeşit ilaç kullanıyor olsalar gerek. Ancak bu başka bazı şeyleri açıklamaya yetmiyor: Hipnotizma güçlerini, anormal uzunluktaki ömürlerini, cesetleri yönetebilme yeteneklerini... farklı bir yaratık, karanlık bataklıklardan ve ormanlardan doğan büyünün yarattığı bir şey... Eh, göreceğiz nasıl olsa."

Sustu ve Griswell sessizlikte kendi kalbinin gümbürtüsünü duydu. Dışarıdaki karanlık ormanın içinden bir kurdun ürpertici uluması geldi ve bir baykuş öttü. Sonra sessizlik kara bir sis gibi çöktü yine.

Criswell battaniyesinin üzerinde kıpırdamadan yatmaya çalıştı. Zaman sanki sekteye uğramış gibiydi. Nefesinin tıkanacağını sandı. Beklenti dayanılamayacak boyutlar alıyordu,- laçkalaşan sinirlerini toparlamak için gösterdiği çaba vücudunu ter içinde bırakmıştı. Çenesi ağrıyıncaya ve kilitleninceye dek dişlerini ve tırnakları avucuna neredeyse gömülünceye dek yumruklarını sıktı.

Neyi beklediğini bilmiyordu. Canavar yine saldıracaktı... ama nasıl? Korkunç, tatlı bir ıslıkla birlikte gıcırdayan basamaklardan inen çıplak ayaklarla mı, yoksa karanlığın içinden ani bir balta darbesiyle mi? Onu mu seçecekti, Buckner'ı mı? *Buckner çoktan* ölmüş *müydü acaba?* Onu karanlıkta seçemiyordu, ama adamın düzenli soluk alıp verişini işitti. Güneylinin çelikten sinirleri olsa gerekti. Yoksa daracık bir karanlıkla ondan ayrılmış şu yanında nefes alıp veren şey gerçekten Buckner mıydı

acaba? İblis karanlıkta darbesini çoktan indirmiş ve şerifin yerini alarak iğrenç bir neşeyle vurmaya hazır oluncaya dek yanına mı uzanmıştı? Binlerce korkunç hayal Griswell'i dişlemeye, tırmalamaya başlamışlardı.

Eğer derhal ayağa fırlayıp bu lanetlenmiş evden cinnet getirircesine ve çığlık çığlığa kendini dışarı atmazsa aklını oynatacağını sandı. Darağacının gölgesi bile onu karanlıkta, orada daha fazla yatıramazdı. Buckner'ın nefes alış verişi ansızın düzensizleşmişti ve Griswell bir kova dolusu buzlu suyun tepesinden aşağı döküldüğünü hissetti. Yukarıda bir yerden tuhaf, hoş bir ıslık sesi yükselmişti...

Griswell'in zihni onu çevreleyen karanlıktan da zifiri bir kuyuda boğuldu ve özdenetimini yitirdi. Önce mutlak bir boşluktaymış gibiydi, sonra bilincinin toparlanmasının ilk belirtisi olarak bir *hareket* duyumu almaya başladı. İnanılmaz derecede engebeli ve delik deşik bir yolda çılgınca koşmaktaydı. Evden kendini dışarı atmış ve aşırı gergin sinirleri yeniden işlev görmeye başlayıncaya dek belki de kilometrelerce koşmuş olduğunu hayal meyal idrak etti. Umurunda bile değildi,- hiç işlemediği bir cinayetten ötürü darağacında sallanmak o dehşet evine geri dönme korkusunun yanında solda sıfır kalırdı. Sadece o anda yapmakta olduğu gibi koşmak... koşmak... koşmak geliyordu içinden, körlemesine, ta ki takatinin sınırlarına varıncaya dek. Beynini saran sis henüz tamamen dağılmamıştı, ama karanlık dalların arasından nasıl olup da hiç yıldız göremediğini de belli belirsiz merak etmeye başlamıştı. Nereye gitmekte olduğumu görebilseydim keşke, diye geçirdi aklından. Bir tepeye tırmanmakta olduğunu sanıyordu ve bu çok garipti, çünkü konağın kilometrelerce çevresinde hiç tepe olmadığından haberdardı. Sonra ilerisinde ve biraz yukarısında donuk bir ışık parıldamaya başladı.

Rahatsız edici bir simetri kazanmaya ve giderek bir resife benzemeye başlayan çıkıntıların üzerinden ışığa doğru tırmanmaya çalıştı. Sonra kulaklarına bir sesin... *tuhaf ve alaycı bir ıslığın...* çarpmakta

olduğunu fark ederek dehşetten donakaldı. Ses beynindeki sisi dağıttı. Ama neydi bu? O *nerede yürüyordu?* Uyanış ve idrak bir kasabın satırı gibi indi beynine. Ne bir yolda kaçıyor, ne de bir tepeye tırmanıyordu! Bir merdivenden yukarı çıkmaktaydı! Hâlâ Blassenville Konağı'ndaydı! *Konağın merdivenlerini tırmanıyordu!*

Dudaklarından insanlıkdışı bir feryat yükseldi. Yukarı kattaki çılgın ıslık sesi şeytansı bir zafer zırıltısına dönüşmüştü. Durmayı denedi... geri dönmeyi, hatta kendini tırabzandan aşağı atmayı. Kendi çığlığı kulaklarında dayanılmaz biçimde çın çın ötüyordu. Ama istenci darmadağın olmuştu. İstenci yoktu artık. El fenerini düşürmüş ve tabancasını da cebinde unutmuştu. Kendi vücuduna hükmedemiyordu. Yabancı bir istencin buyruğuna uyan bacakları onu yukarıda parıldayan cadı ateşine doğru beyninden bağımsız mekanizmalar gibi düzenli adımlarla taşıyorlardı.

"Buckner!" diye bağırdı. "Buckner! Yardım et tanrı aşkına!"

Sesi boğazında düğümlendi. Merdivenin basamağını da aşmıştı. Koridor boyunca sendeleyerek yürüyordu. Islık sesi azaldı ve kesildi, ama cazibesi onu hâlâ terk etmemişti. Donuk parıltının nereden kaynaklandığını seçemiyordu. Işık belirli bir kaynağı yokmuşçasına yayılıyordu çevreye. Ama ona doğru ayaklarını sürüyerek yaklaşmakta olan belirsiz bir gölge görür gibi oldu. Bu bir kadını andırıyordu, ama hiçbir insan böylesine sinsi bir biçimde yürümemişti o güne kadar ve hiçbir kadının yüzünde böylesine bir dehşet, böylesine sapsarı bir delilik olmamıştı... Bu yüzün görüntüsü ve havaya kalkmış pençemsi elde parlayan keskin çeliğin ışıltısı karşısında haykırmak istedi... ama dili boğazında donmuştu.

Sonra arkasındaki bir şey kulağını sağır edercesine çatırdadı, sırtüstü yere yıkılan korkunç bir vücudu aydınlatan bir alev dili gölgeleri yardı. Patlamanın hemen ardından insanlıkdışı bir ciyaklama duyulmuştu.

Silahın parlamasını izleyen karanlıkta Criswell dizleri üzerine çöktü ve elleriyle yüzünü kapadı. Buckner'ın sesini işitmedi. Güneylinin onu omzundan sarsan eliyle kendine geldi.

Gözlerine çevrilen el feneri onu bir an için köreltti. Gözlerini kırpıştırarak eliyle gölgeledi ve Buckner'ın ışık çemberinin kenarından ona eğilen yüzünü gördü. Şerifin yüzü kireç gibiydi.

"Yaralı mısın? Tanrım, yaralı mısın be adam? Yerde bir kasap satırı var..."

"Yararlı değilim," diye geveledi Griswell. "Tam zamanında ateş ettin... Şu iblis... Nerede o? Nereye gitti?"

"Dinle!"

Evin içerlerinde bir yerden, sanki bir şey ölüm kasılmalarıyla debeleniyormuşçasına, tiksindirci çırpınma sesleri geliyordu.

"Jacob haklıydı." dedi Buckner keyifsizce. "Kurşun onları öldürebiliyor. Kadını vurdum, bundan hiç şüphem yok. El fenerimi kullanmaya cesaret ede

medim, ama yeterince aydınlıktı. O ıslık sesi başladığında dışarı çıkarken neredeyse üzerimden yürüyerek geçmiştin. Büyülendiğini, ya da her ne ise, biliyordum. Seni merdivenlerden yukarı izledim. Tam ardındaydım, ama kadının beni görmemesi için iki büklüm olmuştum. Ateş etmeden önce az daha çok fazla beklemiş olacaktım... ama kadının görüntüsü beni felç etmişti. Baki"

El fenerini koridordan aşağı doğru tuttu ve ışık şimdi güçlü ve parlaktı. Daha önce hiçbir kapının görünmediği duvardaki koca bir deliği aydınlatıyordu.

"Miss Elizabeth'in bulduğu gizli kapı!" dedi Buckner öfkeyle. "Gel peşimden! Haydi!"

Koridorun öte yanına doğru koştu ve Griswell de sersemlemiş halde izledi onu. Çırpınma sesleri o gizemli kapının öte yanından geliyordu ve şimdi sesler kesilmişti.

Işık kalın duvarlardan birinin içi boyunca gittiği anlaşılan dar, tünele benzer bir koridoru aydınlattı. Buckner hiç duraksamadan daldı içeri.

Fenerini ileriye doğru tutarken, "Belki de bir insan gibi düşünemiyordur." diye homurdandı. "Ama geçen gece bizi bu duvara kadar takip edip gizli geçidi bulamayalım diye izlerini silecek kadar kafası çalışıyordu. İleride bir oda var... Blasenvillelerin gizli odası!"

O zaman Griswell haykırdı: 'Tanrım! Burası düşümde gördüğüm pencere- siz oda olmalı,- içinde sallanan üç cesetle birlikte! Ahhhh!"

Buckner'ın daire şeklindeki odada dolaşan ışığı aniden hareketsiz kalmıştı. O geniş ışık çemberinin içinde üç şekil belirmişti: Uç tane kurumuş, pörsümüş, mumyamsı beden... hâlâ geçen yüzyıldan kalma çürük giysilerinin içinde! Onlar tavanda sarkan zincirlere kupkuru boyunlarından asılı dururken, terlikleri hemen ayaklarının dibinde yere düşmüşlerdi.

"Üç kız kardeş!" diye homurdandı Buckner. "Miss Elizabeth çıldırmamıştı demek ki!”

"Bak!" Griswell anlamlı bir sesi güçlükle çıkarabiliyordu artık. "Orada... şu köşede!"

Işık hareket etti, durdu.

"Bu şey bir zamanlar bir kadın mıydı?" diye fısıldadı Griswell. "Tanrım, şu surata bak, ölüyken bile! Şu pençemsi ellere bak, bir hayvanınkini andıran kara tırnaklara. Evet, bu bir insan, yine de... hatta eski bir balo giysisinin paçavraları bile duruyor. Bir melez kadın niçin böyle bir balo giysisi giymiş olsun, bilemiyorum."

"Kırk yıldan fazla bir zamandır burası onun ini oldu," diye mırıldandı Buckner köşeye kıvrılmış bu tüyler ürpertici sırıtan şeye bakıp kara kara düşünerek. "Bu seni temize çıkarır, Griswell... elinde baltayla çıldırmış bir kadın... yetkililerin bu kadarını bilmeleri yeterlidir. Tanrım, ne intikam! Ne berbat bir intikam! Yine de, işin daha başında ne kadar canavarca bir huyu olmuş olsa gerekti ki vuduya böylesine dalmış ve..."

Criswell tüm korkularına baskın çıkacak bir dehşeti hissetmeye başlayarak, "Melez kadın mı dedin?" diye fısıldadı.

Buckner başını iki yana salladı. "Yaşlı Jacob'ın gevelediklerini yanlış anladık ve Miss Elizabethan güncesinde bahsettiği şeyleri... Kızcağız biliyor olmalıydı, ama ağzı aile gururuyla mühürlenmişti. Griswell, şimdi anlıyorum; melez kadın intikamını aldı, ama bizim tahmin ettiğimiz biçimde değil. Yaşlı Jacob'ın onun için hazırladığı Kara Dem'i içmedi. O gizlice yemeğine ya da kahvesine katılacak başka bir kadın içindi. Sonra Joan attığı cehennem tohumlarını filizlenmeye bırakarak uzaklara kaçtı."

"Bu... bu melez kadın değil mi?" diye fısıldadı Griswell.

"Onunla koridorda burun buruna geldiğimde anlamıştım melez olmadığını. Ayrıca o çarpık yüz ifadesinin altında ailesel bir benzerlik gizliydi. Onun portresini görmüştüm ve yanılıyor olamam. *Karşımızda yatan yaratık bir vakitler Celia Blassenville'dii"*

*Çeviren: Sönmez Güven*

## AUGUST DERLETH

1909- 1971

Wisconsin eyaletinin Sauk City kentinde doğmuş ve yaşamının büyük kısmını orada geçirmiş Amerikalı yazar ve yayın yönetmenidir.

Lovecraft'la mektup arkadaşlığı yapmış ve ondan etkilenmiştir. Onun yapıtlarını ve anısını korumak ve sürdürmek çalışmalarının önemli bir kesimini oluşturur. Bu alandaki en önemli girişimi Donald Wandrei ile birlikte kurduğu Arkham House yayınevidir. Wandrei'in ayrılmasından sonra da yayınevini yaşatan Derleth, Lovecraft'ın yapıtlarının yanı sıra kendine ve birçok başka yazarlara ait öykü ve romanları da yayımlamaya devam etmiştir.

Derleth'in yazarlığı sadece Lovecraft'a olan ilgisiyle sınırlı değildir. Çok sevdiği Wisconsin'in kırsalında geçen tarihi romanları ve Sherlock Holmes benzeri dedektifi Solar Pons'un serüvenleriyle de başarılı olmuştur. Çok az sayıda bilimkurgusu vardır, ama gazeteci kahramanı Tex Harrigan'ı sık sık olağanüstü keşiflerle burun buruna getirmekten de geri kalmamıştır.

August Derleth son yıllarında Lovecraft'ın yarım kalmış bazı yapıtlarını tamamlayarak ortak isim altında yayımlamış, ancak kimi eleştirmenler tarafından Lovecraft'ın günlüğünden alınmış çekirdek bir fikir haricinde öykülerin tamamen Derleth'e ait olduğu tarzında suçlanmıştır.

## PANJURLU EV

Peter Jepson daha ilk görüşte vermişti kararını. Bütün pencerelerini sımsıkı kapatan koyu yeşil panjurları ve ona kuşkulu bir büyüsellik veren bembeyaz duvarlarıyla ev oldukça çekiciydi. Sokağın ucundaki geniş meydan, bahçeyi çevreleyen kırmızı tuğladan örülmüş eski duvar nedeniyle görülemiyordu,- Jepson bunu değerli bir özellik olarak yorumlamadan edemedi, çünkü Carlotta'nın köylülerin meraklı bakışlarından hiç hazzetmeyeceğini adı gibi biliyordu ve kendisi de mesleğinin bestekarlık olduğu bir kez öğrenildikten sonra ilgi odağı haline gelmeye hiç de hevesli değildi.

Ayrıca, sadece yaprak kalabalığının derinlerinden arada bir belli belirsiz duyulabilen cıvıltıların bozduğu ve yılın bu mevsiminde bahçenin bir kenarını eflatun bir cümbüşe boğan leylakların tatlı, iç bayıltıcı kokusuyla yüklü tuhaf bir de sessizlik sinmişti evin üzerine. Avluda ve bahçeyi bürüyen otların arasında çok sayıda yaban çiçeği de açmıştı ve dağınık ağaçlarla çiçeğe kesmiş fundalıklar bakımsız olmalarına rağmen pekala da büyümüşlerdi.

Emlakçı, ansızın konuşmaya başlayarak Jepson'ın dikkatini dağıttı. "Yaşlı Josiah Brendon inşa etmişti bu evi," dedi bir öyküye başlarmışçasına havalı bir edayla. "Pintinin tekiymiş... dediklerine göre altınlarını sayarken ölmüş. Karısı da, değişik bir tarzda da olsa, en az onun kadar berbatmış... hiç dışarı çıkmamış ve herkesten nefret etmiş,- bu yüzden bugün Sac Prairie'de onun huyunda bir sürü kadın var. Ama oğulları Mark ve eşi Elva,- en kötüleri bu ¡kişiydi işte. Bu konuda kuşkuya yer yok. Üstelik bir zamanlar Mark'ı tanırdım da, kafa bir çocuktu. Ona ne olduğunu hiç anlayamadım. Ama insanoğlunu neyin delirteceğini tam olarak kim bilebilir ki?

"Elva'yı tımarhaneye götürdükleri günü anımsıyorum ve toprağa verilmek üzere geri getirilişini. Sanırım Mark için bardağı taşıran damla bu olmuştu. Eh, hak ettiğini buldu. Sonra tek başına yaşadı burada,- geceleri dışarı çıkar, panjurları yumruklar ve bahçe duvarını elleri kanayıncaya kadar tırmalardı. Sonunda onu da götürmek zorunda kaldılar."

Sustu ve dudağını büzüp gözlerini kısarak derin düşüncelere daldı. Sonra, "Ancak, onu geri getirdiklerinde yaşıyordu," diye ekledi ve devam etti: "saçları beyazlaşmıştı ve çok yaşlı görünüyordu. Evine dönmedi... otellerden birine gitti ve birkaç oda kiraladı. Evinin civarına bile uğramazdı. Geçen yıl öleceğine yakın görmüştüm onu, emlakçı dükkanımı açmadan."

"İlginç," diye kısa bir yorum yaptı Jepson. "Demek o zamandan beri kimse yaşamadı burada."

Şey, ah, evet," diye özür diler gibi mırıldandı emlakçı. "Geçimsiz bekarın teki bir hafta kadar oturdu. Bunu oturulmuşluktan sayamayız. Tuhaf fikirlere kaptırmıştı kendini."

"Fikirlere mi?" diye yineledi Jepson dalgınca.

Mr. Burcher hararetle salladı başını. "Onun bedenine girmeye çalışan biri olduğu fikrini edinmişti. Öylesini de hiç duymadım." Bir an sustu, sonra düşünceli düşünceli ekledi: "Onu evden çıkardığıma çok memnunum."

Jepson Fransız usulü panjurları, ot bürümüş bahçeyi ve sokağın görüntüsünü kesen yüksek, tuğla duvarı süzdü. Kendi kendine gülümsedi, "iyi ya," dedi, "evi en azından yaz için kiralayacağım.”

Burcher hevesle sırıttı. "Sadece siz mi olacaksınız, Mr. Jepson?" diye sordu.

"Ah, hayır. Hasta kız kardeşim de benimle birlikte kalacak. Ayrıca bir aşçı, bir hizmetçi ve Carlotta için bir hemşire de olacak tabii."

Evden birlikte uzaklaştılar.

* * *

Peter Jepson ve kız kardeşi Haziran ayının ilk günü taşındılar eve.

On yıl boyunca sinirlerini toparlamaya çalışmakla uğraşmış sıska ve itici bir kadın olan Miss Carlotta, ağabeyinin ev seçiminden önceleri çok memnun olmuştu. Ancak Peter, yakınmaların bu kadar tez başlayacağını tahmin etmemiş olsa da, kız kardeşinin memnuniyetinin uzun süreceğini sanacak kadar iyimser değildi. Carlotta rutubetin biraz fazla olduğuna dikkat çektiğinde eve yerleşeli daha bir gün olmuştu. Ağabeyi bu fikri sertçe reddetmişti.

"Ayrıca, Peter," diye devam etmişti Carlotta, "evin havası da bir tuhaf."

İşte buna hiç kulak asmamıştı. O sırada Leo Sowerby'nin Prarıe'sine gömülmüş haldeydi ve bunun için hevesi günbegün artmıştı. Kız kardeşinin zihnini yakınmalarından uzaklaştırmak için "Bu çok büyük bir yapıt, Carlotta," dedi. Eleştirmenler Ortabatı'dan nadiren iyi besteci çıktığını istedikleri kadar iddia edebilirler,- sana diyorum ki, Sowerby..." O anda tesadüfen başını kaldırdığında kız kardeşinin çalışma odasının Fransız tarzı penceresinden bahçeyi gözetlemekte olduğunu gördü.

Carlotta da onun bakışını yakaladı ve gözünü bile kırpmadan sertçe fısıldadı: "Dışarıda garip bir adam var!"

Peter irkilerek döndü. Yağmur ima eden kapalı bir öğle üzeriydi ve boğucu günün dingin havasını hâlâ taşıyan bahçe basık bulutların ve ağaçların sarkık dallarının altında koyu gölgelere gömülmüştü. Uzak kenardaki leylakların yakınında, duvarın dibinde bir şeylerle meşgulmüş gibi görünen, orta boylu, iki büklüm bir şekil vardı. Jepson tam bir yorum

yapmak üzereydi ki bulutlar aralandı, bahçe gün ışığına boğuldu ve şekil gözden kayboldu.

Şaşırmıştı. "Ne garip!" diye mırıldandı. Şeklin kaybolmuş olmasından açıklanamaz bir ferahlık duyuyordu. Kız kardeşine dönerek, "O gölgeyi düşüren bir şey olmalı, Carlotta." dedi.

Carlotta bahçe duvarına dikmişti gözlerini.

"O gitti artık, hayatım," dedi kız kardeşine.

Carlotta dudaklarını iki kez araladı konuşmak için, sonra nefessiz kalarak kapattı yine. Alçak bir sesle "Hayır." dedi. "Hâlâ orada. İki metre kadar yer değiştirdi, tam soldaki çalının arkasında. Onu hâlâ görebiliyorum. Ben... bence o bir gölge değil."

Besteci döndü ve duvara doğru baktı,- ama yarım dakika kadar süren dikkatli bir gözlemin ardından başını iki yana salladı. "Saçmalık," dedi. "Orada bir şey yok."

Kız kardeşinin bahçeye bakmaya devam ettiğini gördüğünde görüş açısını engelleyerek, ansızın karşısına dikildi. "Buraya bak, Carlotta," dedi sert bir sesle, "hayal gücünü başıboş bırakıyorsun.”

Kadının gözleri onu görmüyor gibiydiler, sonra yavaş yavaş onda odaklandılar. Carlotta gülümsedi ve başını hafifçe eğerek "Belki de," dedi, "ama gölge hâlâ orada."

Birkaç saniye birbirlerine bakışlarıyla meydan okuyarak durdular. Sonra kadın ani bir hareketle döndü ve odayı terk etti. Jepson kısa bir tereddütün ardından koltuğuna oturdu, bahçeye kaçamak bir bakış attı ve Carlotta'yı bir hasta olmaktan artık bıkmaya ikna edebilseydi her şeyin ne kadar daha rahat olacağını düşünerek çalışmakta olduğu partisyona döndü.

Jepsonın, kız kardeşinde onu da rahatsız eden belli belirsiz bir huzursuzluğu sezdiği, dört gün geçti. En ufak bir duyguyu bile açık etmek

Carlotta[1]nın huyu değildi. Bir sakat yaşantısının yavaş yavaş solmaya başladığını umut etti bir an için, ama bu konuda yanılsamaya kapılmayacak kadar iyi tanıyordu kız kardeşini.

Bir gün Carlotta, öğle yemeği sırasında, çalışmaları hakkında konuşmakta olan ağabeyinin sözünü olağandışı bir hırçınlık da göstermeden ansızın kesti ve zihnini kurcalamakta olan baklayı ağzından çıkardı.

"Düşündüm ki, başka bir yerde yaşıyor olmayı tercih ederim," dedi.

"Ama hayatım!" dedi ağabeyi kararlı bir sesle.

"Sorun sanırım bu ev," diye devam etti Carlotta. "Benim asabımı bozuyor... neredeyse korkutuyor diyebilirim."

Ağabeyi bir an sanki yanlış işitmiş gibi baktı ona. Sonra "Boş laf," dedi. "Carlotta, senin temiz havaya ve biraz egzersize ihtiyacın var."

Kadın "Bilemiyorum." diye yanıt verdi aceleyle. "Belki vardır, ama sanmıyorum. Ben hareketsiz bir yaşantıya uygunum, Peter ve temiz havayla egzersize hiçbir zaman gereksinmem olmadı. Hayır, bu ev olduğundan eminim ve üstelik oldukça da tuhaf."

"Hem de nasıl," diye kupkuru kabullendi Jepson. Hiç de nazik olmayan bir biçimde homurdandı ve kız kardeşini ağaçların arasından seçilebilen bahçe duvarının sarmaşıklara boğulmuş, ufalanan taşlarını gözetler halde bırakarak izin istedi.

Ama Carlotta'nın sözleri onu rahatsız etmeye devam etti ve yeterince iyi uyuyamadığını kendi kendine itiraf etmek zorunda kaldı. Carlotta da aynı şekilde etkilenmiş olsa gerekti. Bunu kafasında ölçüp biçti... ta ki kalkıp yaşlı evin çevresinde dolanmaya başlayıncaya dek. Caroltta'nın ilk yakınmasını anımsayarak rutubetten eser olmadığına karar verdi. Yürüdükçe havanın netameli biçimde basık olduğunu hissetti, ama

uzun süre kapalı kalmış bir evde bunun anormal bir yanı yoktu. Hava tüm basıklığına rağmen hoştu ve birkaç dakika sonra kız kardeşinin fantezileri yüzünden kaybettiği zamana yanarak işinin başına geri döndü.

Ertesi gün Carlotta yemek masasında yine aynı şeyleri söz konusu etmişti.

Jepson sonunda pes ederek, "Pekala," dedi, "hissettiğin tam olarak nedir?"

Carlotta, geniş alnının olduklarından da iri gösterdiği kocaman, kahverengi gözleriyle ona huzursuzca baktı. Masanın üzerine eğildi ve huzursuzca fısıldadı: "Yalnız olmadığımıza dair korkunç bir his var içimde, burada başkalarının, bazen işitip bazen görebildiğimiz başkalarının da olduğuna dair... geçen gün bahçede olan gibi... ve onlar içeri girmek istiyorlar, bunu hissedebiliyorum... özellikle de geceleri."

Jepson hayretler içinde baktı ona. "Burada başkaları... içeri girmeye mi çalışıyor?" diye tekrarladı şaşkınlık içinde. "Carlotta, sanırım sen hastasın."

Carlotta başını iki yana salladı, sesini yükseltti. "Bize ulaşmaya çalıştıklarını hissedebiliyorum, onları hissedebiliyorum. Ne istediklerini bilmiyorum, ama çok korkuyorum, Peter, gerçekten korkuyorum. Geceleri uyanıyorum ve ölümcül bir dehşete kapılıyorum... çünkü birinin panjurları kapattığını ve benim de içeride kapalı kaldığımı sanıyorum. Sonra o adamı gördüğümden beri, bahçe duvarı da beni dehşete düşürüyor. Burada daha fazla kalmak istemiyorum, Peter. Artık pek kendimde değilim. Bazen başka biriymişim gibi geliyor. Dün sana az daha *Mark* diye seslenecektim... dilimin ucuna dek gelmişti, ama düşündüm ki, sen nasıl *Mark* olabilirsin? Sen Petersın, Mark diye birini hiç tanımadım, işte bunun için gitmek istiyorum bu evden."

Jepson soluksuz bir an süresince şaşkınlıktan konuşamadı. Sonra, kız kardeşinin sesindeki yoğunluğu hissederek ve akıl sağlığını yitiriyor olmasından korkarak aniden uzandı ve kolunu hafifçe okşamaya başladı. Şaşkınlığını güçlükle bastırdı ve "Elimden geleni yapacağım, canım," diye söz verdi. Carlotta "Bu çok iyi," dedi ve aralarında olağandışı hiçbir şey geçmemişçesine yemeğine devam etti.

Kız kardeşini kısa bir süre inceden inceye izledi, sonra o da dikkatini yemeğine yöneltti.

Yemeğini bitiren Carlotta koltuğuna yaslandı ve havadan sudan konuşuyormuş gibi "Bu arada, Peter," dedi, "Schumann'ın *Vogel als Prophet* adlı yapıtını dün geceki kadar mükemmel yorumladığını yıllar var ki duymamıştım."

Jepsonun ağzı şaşkınlıktan açık kalmıştı. Çatalını tabağının yanına bıraktı.

"Ne?" diye sordu inanamadan. "Ne dedin?"

Kız kardeşi onu gücenmiş gibi süzdü. *"Vogel als prophet"* diye yineledi. "Dün gece çok iyi çaldın."

"Dün gece..." diye mırıldandı Peter tereddütle. "Dün gece ha? Ama dün akşam yemeğinden sonra piyanonun yanına bile uğramadım." diye itiraz edecek oldu telaşlı bir sesle. *"Vogel als Propbet'ı* da aylar var ki çalmadım. Düş görmüş olmalısın, Carlotta."

Yüzünde bir panik ifadesi belirmeye başlayan kız kardeşi onu bakışlarıyla tarttı. "Ah, ama bu imkansız, Peter. Uyku tutmamıştı. Hatta yatağımda oturuyordum. Ah, onu duyduğumdan hiç kuşku yok... hem de olabildiğince net. Demek ki sen çalıyordun."

"Ama ben çalmıyordum!" diye neredeyse bağırdı. "Dün gece ben de senden hemen sonra yattım. Piyanonun yanına bile gitmedim." Şiddetle

öfkelenmek için mantıksız bir dürtü vardı içinde.

Carlotta kaşlarını kaldırdı ve afallamış gözlerini ona dikti.

"Ama Peter," dedi hafifçe, "duyduğumdan eminim. Demek ki uykunda çalmış olmalısın.”

"Ne saçmalık!" diye kestirip attı. "Bir uyurgezer değilim ve hiçbir zaman da olmadım."

Bir an şaşkınlık içinde baktı kardeşine. Sonra kavga eder gibi "Dün akşam odanda vakit geçirmek için demir çubuklarla ya da buna benzer bir şeyle tempo tuttuğunu da inkar edeceksin sanırım," dedi. "Kafanı sallama... müziği duyduğum kadar net duydum... *klink, klink, klink*... başıma ağrılar girinceye kadar! Hem arada bir yüksek sesle saydığını da işittim senin. Yanılmış olamam."

"Aman tanrım!" diye mırıldandı Peter. Aklına gelen tek söz buydu. Kız kardeşi elini masaya vurup açıklama istediğinde büyük olasılıkla uyurgezerlik yaptığını uysalca kabullendi. Bunun kız kardeşini tatmin ettiğini görünce masadan kalktı ve tanınmış sinir hastalıkları uzmanı Dr. Evans'ın emekliliği için Sac Prarie'yi tercih etmiş olduğu için şükrederek çalışma odasındaki telefona çılgın gibi koştu. Doktoru aradı ve mümkün olan en kısa zamanda gelip Carlotta'yı görmesini istedi.

Öğleden sonranın geri kalan kısmında Carlotta'nın endişe verecek kadar şiddetli varsanıları kabul ettiği şeyler nedeniyle çalışamayacak kadar gergindi. Önceki gece gördüğü ve tekrarlamakta ısrar eden bir düşü anımsadıkça huzursuzluğu daha da artıyordu... yatağının çevresine dizilmiş ve ona dokunmaya çalışan dört kişi gördüğü tatsız düşü. O sabah çok yakınında tanımadığı birinin var olduğu, ona ulaşmaya çalıştığı hissiyle uyanmıştı ve şimdi Carlotta'nın sözleri aynı duygunun geri gelmesine neden olmuştu. Bir şeyin onun *içine girmeye* çalıştığını öne sürerek evi terk eden bekar kiracının öyküsünü de unutmamıştı.

Doktor Evans, Carlotta'yı o akşam muayene etti. Muayenesini bitirdikten sonra merdivenlerden aşağı inerken, Jepson onu sabırsızlıkla bekliyordu.

"Evet, doktor, kız kardeşimin durumu hakkında ne düşünüyorsunuz?" diye sordu.

"Çok garip, çok garip," diye ihtiyatla mırıldandı doktor. "Evin onun asabını bozduğu kesin. Kuşkusuz, bazı yerlerin ve sıklıkla da bazı insanların kişiler ve özellikle de kız kardeşiniz gibi asabi insanlar üzerinde olumsuz etkiler yarattığı hepimizin malumudur. Benzer çok sayıda vaka sayabilirim."

"Bu durumda, sizin fikrinizce, ev onun üzerinde kötü bir etki mi bırakıyor?"

Doktor Evans tereddüt etti. "Kötü mü? Eh, dediğim gibi, asabını bozuyor. Onun üzerinde habis bir etkisi olduğunu söyleyemem, ama tabii bu süreğenleşirse sinirleri zarar görecektir. Anladığım kadarıyla evde birinin, ya da bir grup insanın daha olduğuna inanıyor, buraya hapsedildiklerini ve ona ulaşmaya çalıştıklarını düşünüyor. Bu paranoya başlangıcını akla getiriyor tehlikeli bir şekilde. Ona bu fikri panjurlar vermiş gibi, ama hemşiresinden öğrendiğim kadarıyla onlar hiç kapanmazlarmış. İşin doğrusu, bu evde iki kişi delirmişti... sanırım biliyorsunuz." Sanki aklına müthiş bir şey gelmiş gibi aniden sustu.

"Mark Brendon ve eşi," diye mırıldandı. "Ne tuhaf bir rastlantı! Onların süreğen çılgınlıklarını anımsıyorum. Ailelerinde görülürdü ve onlarda da ortaya çıktı... panjurlar hakkındaki saplantıları. Panjurların ve bahçe duvarının onları kasabadan uzak tuttuğundan yakınırlardı. İlginç bir rastlantı, öyle değil mi?"

"Umarım görünmez şeylerin *etkisi* altında olduğumuzu ciddi ciddi düşünmüyorsunuzdur!" dedi Jepson kulaklarına inanamadan. Ama daha

cümlesini bitirmeden derin bir kuşkuya da kapılmıştı.

Doktor Evans başını iki yana salladı. "Ah, lütfen beni yanlış anlamayınız. O tür bir şeyi ima etmiyorum kesinlikle. Tabii, ev hakkında bazı aptalca söylentiler oldu olmasına, ama bunların çoğunu küçük çocuklar çıkarmıştı ve perili bir evin küçük bir kasabada yaşayan oğlan çocukları için neredeyse psikolojik bir gereklilik olduğunu eminim siz de benim kadar iyi biliyorsunuzdur."

"Kaçamak konuşuyorsunuz, Doktor."

"Siz de yersiz sonuçlar çıkarıyorsunuz, Mr. Jepson," dedi doktor biraz sertçe. "Kız kardeşinizin sinirleri altüst olmuş... hepsi bu! Evin onu etkilemekte olduğu fikrindeyim ve yerinizde olsaydım onu bir an önce buradan uzaklaştırmaya bakardım, çünkü fobiler geliştirmek üzere bulunuyor."

Jepson bir an için meydan okurcasına yüz yüze durdu doktorla. Ama zihninde bir yığın bulanık düşünce vardı ve ansızın sordu: "Söyler misiniz bana, ispritizma gücü diye bir şey var mıdır?"

Doktor Evans huzursuzlandı ve saatine acele bir göz attı.

"Evet," dedi biraz isteksizce, "vardır. Nedenini açıklamamı istemeyiniz benden... açıklayamam. Ama böyle bir şey, evet, gerçekten de var. İspritüel kalıntılar diyorlar buna bazıları. Sıklıkla vahşi ölüm ve kaza sahneleriyle duygu patlamalarının ardından kalıyorlar."

"Delilik gibi mi?"

"Delilik gibi," diye yanıtladı doktor.

Doktor şapkasının kenarıyla huzursuzca oynarken konuşmadan baktılar birbirlerine.

"Peki, bu ispritüel kalıntıları bırakan güçler her ne ise, buraya yine dönebilirler mi?" diye sordu Jepson. "Geri gelebilirler mi... örneğin, ölmüş insanlar?"

"Bilmiyorum." dedi doktor. "Hayaletlere inandığımı belirtmemi mi bekliyorsunuz?"

Jepson soruyu duymamazlıktan geldi. "Söyleyin bana," dedi sesi boğuklaşarak, "bu evdeki odalardan hangisi Josiah Brendon'ın yatak odasıydı ve şu anda kız kardeşime ait olan odada kim kalıyordu?"

Kısmen şaşırmış olan doktor biraz düşündü. Sonra yanıt verdi: "Yaşlı Josiah'ın odası çalışma odanızın tam üstündekiydi ve..."

"Yani yatak odam," diye araya girdi Peter.

"... ve kız kardeşinizin halen kullandığı oda da Elva Brendon'a aitti."

"Ah, evet," dedi Peter. "Para sayılırken sanki biri tempo tutuyormuş gibi işitilebilir, öyle değil mi?"

Doktor Evans onu mesleki bir gözle süzdü, Jepson’ın akıl sağlığından endişe ederek.

"Söyleyiniz bana, Doktor," dedi Peter derhal, "Elva Brendon'ı iyi tanır mıydınız?"

"Oh, evet," dedi doktor hevesle ve sayılan paralarla ilgili şu açıkça yersiz sözlerden sonra Jepson'ın sorusunu yeterince normal bulmuş olmaktan dolayı rahatlayarak. "Gümüş rengi saçları olan —hani şimdi platin sarışın diyorlar ya— uzun boylu, hoş bir kadındı. Ama çok da duyarlı![1]'

"Piyano çalar mıydı?" diye araya girdi Jepson.

"Hem de çok ustaca."

"Sanırım bir de en sevdiği parça olmalı..." diye üsteledi Jepson sesinde sabırsız bir beklentiyle.

"Ah, evet, iki ya da üç tane," diye yanıtladı doktor. "Ama bir numaralı favorisi Schumannın, dur bir düşüneyim, evet, *Peygamber Kuş* adlı küçük yapıtıydı."

Jepson derin bir soluk aldı ve yarı döndü.

"Pekala," dedi aniden, "tavsiye ettiğiniz gibi yapacağım. Carlotta buradan götürülecek,- evden en kısa zamanda ayrılmamızı sağlayacağım, belki hafta sonunda. Size çok teşekkür ederim, Doktor ve faturanızı bekleyeceğim."

Doktor Evans gözucuyla Jepson'a kaçamak bir bakış atarak ve bestecinin çok geçmeden tıbbi yardıma ihtiyacı olacağını düşünerek, ayrıldı.

Doktoru kapıya kadar geçiren Jepson merdivenlerden yukarı, kız kardeşinin yanına çıktı. Uzanmakta olduğu divanın yanındaki rahat bir koltuğa oturdu.

"Hayatım," dedi birdenbire, "önceki gece işittiğin parçanın Schumannın *Vogel als Prophet*'ı olduğundan emin misin?"

"Oldukça," dedi Carlotta kesinlikle.

Bunu biraz düşündü. "Bir de duyduğun şu sesler... Birileri para sayıyor olabilirler miydi acaba?"

Carlotta bu fikri kafasında evirip çevirdi ve sonra başıyla onayladı. "Evet, olabilir." dedi.

"Pekala," diye yanıt verdi gülümseyerek. "Başka bir ev tutmaya karar verdim, Carlotta. Bu hafta sonunda taşınırız."

Kadın "Ah," dedi kısaca. Sonra, "Fikrini bu kadar çabuk değiştirmiş olmanı neye borçluyuz?" diye sordu.

"Doktorun tanısına. Evin sağlıksız olabileceğini düşünüyor."

Carlotta kendinden memnun biçimde salladı başını. Sonra aniden odaya keyifsiz bir göz gezdirdi. Uzanıp kardeşini ceketinin yeninden yakaladı ve sertçe fısıldadı: "Daha da çabuk, eğer mümkünse. Gittikçe yaklaşıyorlar... içeri girmeye çalıştıklarını hissedebiliyorum. Genç olanları... o kız içlerinde en güçlüsü."

Jepson kendine hâkim olabileceğini sanmadığından susmayı tercih etti. Eğreti bir gülümsemeyle birlikte odadan çıktı.

O gece saat onu geçer geçmez, zihninde kaynaşan bir yığın huzursuz düşünceyle, yatağa attı kendini. Kız kardeşinin sanrılarının temelinde gerçeklik payı olabileceğinden ürkmüş halde uykuya daldı.

Huzursuz zihni çok geçmeden düşlere boyun eğmişti. Daha uzakta bir yerden bakıyordu eve. Evdeydi, kendini evde hissediyordu, yine de yüksekçe bir yerden bakıyormuş gibiydi. Carlottayı, hemşireyi, hizmetçiyi, aşçıyı gördü... ve dört kişiyi daha, dört tuhaf şekli, bahçenin gölgeleri arasında dolaşan yaşlı bir adamı, yaşlı bir kadını ve onlardan çok da uzaklaşmadan öneri sıra yürüyen genç bir adamla genç bir kadını. Onları düşünde görür görmez tanımıştı: Şu pinti Josiah, insan içine çıkmaz karısı, Mark Brendon ve saçı düşlerin uçsuz karanlığının önünde gümüş gibi parlayan eşi Elva.

Gereksiz en ufak bir kıpırtı göstermeden, dehşet verici bir dinginlik içinde yaklaşıyorlardı eve. Sonra onları evin içinde gördü,- genç kadın yüzünde yırtıcı bir ifadeyle en öndeydi. Bir avcılar kraliçesine benziyordu. Şimdi merdivendeydiler,- genç kadın, piyanonun yanında bir an duraklamış da olsa, hâlâ en öndeydi. Sonra ikinci katın holündeydiler. Yaşlı adam, Jepson'ın bedeninin yatmakta olduğu odaya süzüldü ve yere bağdaş kurup

paralarını saymaya başladı. Annesi ve Mark holde beklerlerken, Elva, Carlotta'nın odasına girdi.

Sonra irkiltecek kadar capcanlı bir manzara gördü: Elva, vahşice hevesli gözlerin ona doğru geldiğinden habersiz uyuyan Carlottaya doğru yaklaşmaktaydı. Bir şeyin içeri girmeye çalışır olduğu hissi çok kuvvetliydi.

Sıçrayarak uyandı. Yatak odasının kapısı gıcırdayarak açılmıştı. Yatağında doğruldu ve gece lambasına doğru uzandı, ama daha kolunu kaldırırken bileğinden yakalanmış ve tam çekip kurtulmak üzereyken kız kardeşinin karanlığın içinden gelen sesi bunu gereksiz kılmıştı.

"Ulu tanrım, Carlotta, ne yapıyorsun?"

"Bahçedeler, bahçedeler, dördü birden," diye cevap verdi Carlotta alçak ve heyecanlı bir sesle. "İçeri girecekler."

Işığı açmak için uzanmak istedi ama Carlotta yine engel oldu ona.

"Görebilirler." diye uyardı. "Pencereye git ve bak. Geliyorlar!"

Yataktan kalktı ve umursamaz bir tavırla pencereye gitti. Sonra hızla ay ışığından dışarı, kenardaki gölgeye doğru çekildi.

Çünkü bahçede gerçekten de birileri *vardı*. Peter bu hane tecavüzü karşısında bir an öfkelendi,- sonra düşü aklına geldi ve öfkesi buz gibi soğuk bir paniğe dönüştü. Dikkatle baktı aşağıya. Tam Carlotta'nın dediği ve tam kendi düşünde gördüğü gibi dört kişiydiler. Bahçe yolundan eve doğru yavaş yavaş ama özellikle yaklaşmakta olan dört gölge: önde genç bir kadın, ardında genç ama ak saçlı bir adam, son olarak da yaşlı bir adamla yaşlı bir kadın. Suratları ay ışığında ifadesiz ve solgundu ve elbiseleri neredeyse siyah sayılabilecek kadar tuhaf bir yeşildi. Yüzleri durgun ve soluk, genç kadının dudakları hafifçe aralanmış, kaskatı yaklaşmaya devam ediyorlardı. Dalların gölgeleri altında geçici olarak gözden kaybolarak çalıların ve ağaçların arasından süzüldüler.

Birinci kattaki çalışma odasının Fransız tarzı pencerelerinin altında ay ışığına çıktılar ve Jepson yaz ayının berrak ve soğuk aydınlığında dördünün de gölge düşürmediklerini fark etti... ayın doğrudan doğruya avluya dökülen ışığında açıklanamaz biçimde gölgesiz duran dört şekil!

Artık daha fazla şüpheye yer yoktu - bu dördü tüyler ürpertici düşünde gördükleriyle aynı kişilerdi — Brendon'lar! Evi geri almak ve maddi yaşama bir geçit bulabilmek üzere gelmişlerdi.

Tam o anda Carlotta titreyerek belirdi yanında. "İçeri girmelerine izin verme, içeri girmelerine izin verme!" dedi. "Korkuyorum. Şu kadın — şu genç olan- daha önce de gelmişti, senin piyano çaldığını duyduğum gece. O zaman söylemek istememiştim. Odama girmişti."

Peter, daha sözünü bitirmeden Fransız pencerelerini ılık yaz gecesinde açık bıraktığını anımsayarak, "İçeri giremezler," dedi kuru bir sesle. "Onları dışarıda tutacağım." Sonra fırlayarak pencereden öteye, odadan dışarı ve merdivenlerden aşağı koştu.

Fransız pencereleri ardına kadar açık duruyorlar, ay ışığı engellenmeden odanın içine dökülüyor ve nesneleri gümüş rengi bir pusa boğuyordu. İçeride hiçbir şey yoktu. Yüreği pır pır ederek geri geri girdi odaya ve buz gibi bir korku belkemiğine tırmanırken Fransız pencerelerini kapattı.

Sonra üst kattan gelen bir ses duydu: *kilnk... klink... klink...* Yatak odasından geliyordu bu ses.

Piyanodan hafif bir tını yükselir gibi olduğunda hızla döndü ama orada da hiçbir şey yoktu. Sonra odanın öte yanına koştu, elektrik düğmesini çevirdi ve hayat verici aydınlıkta bir an duvara yaslanarak durdu. Sonra koridoru dikkatlice gözden geçirdi ve orada da bir şey olmadığını gördüğünde hol ışığını da açtı.

Gözleri kuytuları tararken yavaş yavaş indi merdivenlerden. Alt kata vardığında çevresine bakındı. Bir şey yoktu.

Sonra ansızın hemşirenin çığlığını işitti.

Üst kat ışıkları yanarken olduğu yerde donakaldı ve bir saniye sonra hemşire merdivenin başında gözleri dehşetten irileşmiş halde belirdi.

"Ah, Mr. Jepson!" diye bağırdı onu gördüğünde.

Kadının sesi korkudan çatallaşmıştı. Hemşirenin sözlerini belli belirsiz işiterek çıktı basamaklardan. "Miss Carlotta... ona bir şeyler oluyor. Çok tuhaf konuşmaya başladı. Elimden bir şey gelmiyor. Ona yardımcı olamıyorum."

Peter "Ben bakarım," dedi boğuk bir sesle.

Bir saniye sonra kız kardeşinin kapısı önünde duruyor ve içeriden gelen sesini duyuyordu. Sonra kapıyı açtı. Carlotta'nın, harap haldeki bahçe duvarına bakarak, pencerenin önünde diz çökmüş olduğunu gördü.

Ne yapacağını bilemez haldeydi. "Carlotta," dedi sertçe, "orada üşüteceksin. Yatağına dön."

Kız kardeşi alçak ve hiç de normal olmayan bir sesle "Eğer onları uzaklaştırırsan," diye yanıt verdi yüzünü çevirmeden.

Jepson ilerledi ve yanında panik içinde durup kız kardeşinin yüzüne baktı.

"Artık duvarın ötesini bile göremiyorum, bahçeyi de... sadece otlar, iğrenç, çirkin otlar. Bir de şu berbat panjurlar, her yerde! Ah, Mark, sök onları benim penceremden. Ne zaman baksam yüzüme kapalılar. Götür onları!"

*"Carlotta!"* diye bağırdı boğuk bir sesle.

"Götür onları, Mark. Hiçbir şeyi göremiyorum. Kasabayı göremiyorum." Sesi tekdüze ve bitkindi, tanınmayacak haldeydi.

Kardeşini elinden şefkatle tutup yatağına götürdü. "Carlotta," diye mırıldandı ne yapacağını bilemeden. Elini avucuna alıp okşamaya başladı. İfadesiz yüzüne baktı ve onu görmeyen gözlerine. Elleri titriyordu.

"İyileşebilirim, Mark... ama götür onları buradan."

Düşünün anısı ve taşıdığı anlam zihninde berraklaşırken titreyerek durdu. Sonra birdenbire yüksek sesle hemşireye seslendi ve doktor çağırmak üzere odadan dışarı koştu.

Telefonun başına vardığında Fransız pencerelerinin önündeki ay ışığıyla aydınlanmış avluda gözucuyla bir hareket görür gibi oldu. Bahçe yolunda üç şekil uzaklaşıyordu: genç bir adam, yaşlı bir adam ve yaşlı bir kadın. Genç kadın ortadan kaybolmuştu... Elva eski odasındaydı yine. Üst kattan çığlık çığlığa gelen ve saf, çıldırtıcı bir dehşetle giderek yükselen ses artık sadece Car- lotta'ya ait değildi.

*"Götür onları buradan! Götür-onları—buradan!"*

Çok fazla beklemişti. Artık Carlotta için panjurlar hep olacaktı. Telefon ahizesini bir robot gibi kaldırdı ve doktoru aradı.

*Çeviren: Sönmez Güven*

## ROBERT BLOCH

1917- 1994

Amerikalı korku ve fantazya yazarı Bloch, Chicago kentinde doğdu. Az miktarda da olsa bilimkurgu yapıtları da vermiştir.

Yazın yaşamına 1934 yılında, yarı profesyonel *Marvel Tales* dergisinde yayımlanan *Lillies - Nilüferler* adlı kısa öyküsüyle atıldı. Bu arada hayranı olduğu H. P. Lovecraft'a bir hayran mektubu yazmıştı. Lovecraft bu hevesli genci cesaretlendirerek *Weird Tale*s'e öyküler yazmasını önerdi. Böylece ilk önemli yapıtı *Weird Tales* dergisinde 1935 yılında yayımlanan *The Secret Of The Tomb — Mezarın Sırrı* adlı öyküsü oldu.

Yazın hayatını *Psycho - Sapık* öncesi ve sonrası diye ikiye ayırabiliriz. İlk döneminde ağırlığı *Weird Tales* ile *Fantastic Adventures* dergileri alır. En tanınmış yapıtı olan *Psycho - Sapık* adlı romanından sonra ise ağırlığı Hollywood’a vermiştir. Çok sayıda sinema ve TV filminin senaryosuna imza atmıştır.

Kariyerinin ilk on yılında radyo programlan da yapan Bloch 39 bölümlük *Stay Tuned For Horror — Ayarınız Dehşet Olsun* adlı radyo dizisi ile çok başarılı olmuştu.

Bilimkurgu alanında daha az ürün vermiş olmakla birlikte *That Hell-bound Train - Cehenneme Giden Şu Tren* adlı öyküsü 1958 yılında En İyi Kısa Öykü dalında Hugo ödülünü kazanmıştır.

Bloch, *Sapık'ın* yazarı olarak tanındığı son yıllarında kendini şu sözlerle savunmuştu: "Adım gulyabaniye çıkmış olabilir, ama aslında küçük bir çocuğun kalbine sahibim. Masamın üzerindeki bir kavanozda saklıyorum."

## YOLU AÇAN

Anubis Heykeli karanlıkta düşüncelere dalmıştı. Görmeyen gözleri sayısız asırdır zifiri karanlığın tadını çıkarmış, taştan alnında yılların tozu birikmişti. Çukurun rutubetli havası onun köpeksi yüz hatlarının aşınmasına sebep olmuştu, ama taş dudakları hâlâ saklı bir neşenin hırlayan sırıtışıyla bükülmüş haldeydi. Sanki canlıydı put,- sanki gölgeli asırların Mısır'ın şanı ve yaşlı tanrılarıyla birlikte geçip gidişini seyretmişti. Öyleyse kadim şatafatı, kibiri ve yiten ihtişamı düşündükçe, sırıtmasının gerçekten bir sebebi vardı. Ama Anubis'in, Yolu Açan'ın, Karneter'in çakal başlı tanrısının heykeli cansızdı ve ona secde eden kulları çoktan ölmüşlerdi. Ölüm her yerdeydi,- putun durduğu gölgeli tünele yerleşip mumyaların mahfazalarında saklanmıştı ve taş zeminin tozlarının arasında bile bekliyordu. Ölüm ve karanlık... geçen üç bin yıldır ışığın delmediği karanlık.

Oysa bugün ışık gelmişti. Geçidin diğer ucundaki demir kapı paslı menteşelerinin üzerinde otuz asırdan beridir ilk defa ardına dek açılırken çıkan gıcırtılı bir çınlama müjdelemişti bunu. Açıklıktan bir fenerin tuhaf aydınlığı ve insanların beklenmedik sesleri gelmişti.

Tarif edilemeyecek denli ürkünç bir şey vardı bu olayda. Uç bin yıldır bu gömülü ve karanlık yeraltı mezarlarında hiç ışık parlamamıştı,- üç bin yıldır hiçbir ayak zeminin tozdan halısını bozmamış, üç bin yıldır hiçbir insan sesi mezarın eski havasında dağılmamıştı. Son ışık bir Bast rahibinin elindeki kutsal meşaleden yayılmış, tozları çiğneyen son ayak bir Mısır sandaleti giymiş, konuşan son ses Yukarı Nil dilinde bir dua okumuştu.

Şimdiyse bir elektrik feneri olay yerini ansızın ışığa boğmuş, çizmeli ayaklar zemine gürültüyle vurmuştu ve İngilizce konuşan bir ses okkalı bir küfür sallamıştı.

Feneri taşıyan kişi ortaya çıkmıştı. Yüzü de sol eliyle ürkekçe kavradığı papirüs kadar kırışık, ince, uzun bir adamdı. Beyaz saçları, çukura kaçmış gözleri ve sararmış benzi ona yaşlı bir adam görüntüsü veriyordu ama ipince dudaklarındaki tebessüm gençliğin zaferiyle doluydu. Hemen peşinde, daha genç bir kopyası vardı. Küfürü eden de oydu.

"Tanrı aşkına, baba... başardık!"

"Evet evlat, öyle yaptık."

"Bak! İşte heykel, tıpkı haritanın gösterdiği gibi!"

iki adam toz kaplı geçitte hafif adımlarla ilerleyip putun tam önünde durdular. Sir Ronald Barton, taşıdığı feneri tanrı figürünü daha yakından incelemek üzere yukarı doğrulttu. Peter Barton yanında durmuştu, gözleri babasının bakışını takip ediyordu.

İstilacılar zorla girdikleri mezarın koruyucusunu uzunca bir süre dikkatle incelediler. Eskiyle yeni karşı karşıya gelirken ebediyeti bir uçtan diğerine aşan, ilginç bir andı.

İki adam heykele hayret ve huşuyla baktılar. Çakal tanrının devasa sureti loş geçite hükmediyor ve aşınmış biçimi hâlâ heybetli bir azametin ve açıklaması imkansız bir tehditin izlerini taşıyordu. Açık kapıdan içeri birdenbire hücum eden hava putun bedenini tozdan temizlemişti ve istilacılar parıldayan formu belli belirsiz bir tedirginlik içinde süzüyorlardı. Üç buçuk metreydi Anubis, anıtsal omuzları üzerine bir çakalın köpeksi yüzü yerleştirilmiş insan şeklinde bir figürdü. Heykelin kolları uyarıyormuşçasına, dışarıdan gelenlerin geçişini engellemeye çabalarmış gibi ileriye uzanmıştı. Bu tuhaftı, çünkü, koruyucu figürün gerisinde, duvardaki dar bir oyuk dışında hiçbir şey olmadığı söylenebilirdi.

Bununla birlikte kötü bir işaret, bedeninde sezgili bir yaşam gizliyormuşa benzeyen hayvansı bir insanlığın izi vardı tanrıda. Yontulmuş

çehredeki çok bilmiş ve alaycı gülüş neredeyse canlıydı,- gözleri taştan olmasına karşın garip ve rahatsız edici bir bilinç içeriyordu. Sanki heykel yaşıyordu,- ya da daha doğrusu, içinde yaşam barındıran basit bir taş kılıftı.

İki kaşif konuşmaksızın sezdiler bunu ve uzun bir süre Yolu Açan'ı endişeyle seyrettiler. Sonra, adamlardan yaşlıca olanı alışıldık canlı tavrına geri döndü.

"Pekala evlat, bu şeye bütün gün aval aval bakacak değiliz ya! Yapacağımız daha çok iş var... işlerin en büyüğü kaldı geriye. Haritaya baktın mı?"

"Evet, baba." Genç adamın sesi ne Sir Ronald'ınki kadar yüksek, ne de kararlıydı. Taş geçidin zehirleyici havasından hoşlanmamıştı,- köşelerdeki gölgelerden doğuyormuşa benzeyen pis kokuyu istemiyordu. Kendisinin ve babasının çöl kumlarının iki yüz metre altında saklı, otuz ürpertici asırdır kapalı kalmış gizli bir mezarda olduklarının fazlasıyla bilincindeydi. Laneti anımsamadan da edemiyordu.

Çünkü bu yerin üzerinde bir lanet vardı,- aslında keşfine sebep olan da buydu.

Sir Ronald gizli bir yolun anahtarını içeren küflü parşömeni, Dokuzuncu Piramit'in kazısı sırasında bulmuştu. Keşif ekibinin başındakilere bunu nasıl fark ettirmediğini kimseler bilmiyordu, ama bir şekilde başarmıştı.

Keşiflerde bulunanları çalmak ciddi bir suç olsa da, suçun tümü ona ait değildi. Sir Ronald Burton yirmi yıldır çölleri taramış, kutsal kalıntıları gün ışığına çıkarmış, hiyeroglifleri deşifre etmiş, mumyalar, heykeller, tarihi eşyalar ve değerli taşlar bulmuştu. Kendi hükümeti için inanılmayacak kadar önemli elyazmalarını ve hesapsız zenginlikleri ortaya sermişti,- buna karşın hâlâ fakir bir adamdı ve kendi keşif ekibinin başına

getirilerek ödüllendirilmemişti. Nihayet kendisini şana, şöhrete ve servete kavuşturacağını bildiği yanlış bir adım attıysa, onu kim suçlayabilirdi ki?

Üstelik yaşlanıyordu da,- hem Mısır'da geçen yirmi yılın ardından tüm arkeologlar biraz delirirler. Öfke dolu ama sessiz güneşte, kutsallıktan uzak kalıntıları kazan, arayıp tarayan insanların beynini felce uğratan,- mabetlerin altındaki yeraltı mezarlarının nemli, karanlık durgunluğundaysa ruhu üşüten bir şey vardır. Yaşlı tanrıları hâlâ hüküm sürdükleri yerlerde hor görmek hayırlı değildir,- çünkü kedi başlı Bubastis, yılan Set ve habis Amon-Ra piramitlerin önündeki mor sütunlardan öfke dolu ama sessiz koruyucular olarak kaşlarını çatıp bakarlar. Çoktan ölmüş yasak şeylerin havası bir uçtan diğerine yayılmıştır ve insanın kanma işler. Sir Ronald kendini büyücülüğe kaptırmıştı biraz,- belki diğerlerinden daha çok etkilenmişti. Öyle ya da böyle, parşömeni çalmıştı.

Parşömen eski Mısır'ın bir rahibi tarafından kaleme alınmıştı, ama kutsal biri değildi bu rahip. Yeminini bozmadan kimse onun yazdıklarını yazamazdı. Rezil bir şeydi bu elyazması, her satırı büyüye bulanmıştı ve üstü kapalı ima edilen korkular yüzünden iğrençti.

Onu yazan büyücü, kendi taptıklarından çok daha yaşlı başka tanrılardan yarım ağızla bahsetmişti. Adem öncesi günlerin esrarlı mit ve söylence devirleriyle bağlantılı olarak "Haberci Şeytan'ın ve "Kara Mabet’ın sözü ediliyordu. Nasıl Hırastiyanlığın kendi Kara Ayin'i ve her mezhebin kendine ait, gizlice şeytana tapınışı varsa, Mısırlılar daha da karanlık tanrıları biliyorlardı.

Bu lanetli isimler, onları çağırmak için gereken dualarla birlikte izah edilmişti. Metin, sarsıcı ve küfür niteliğinde ifadelerle dolup taşıyordu: hüküm süren dine yönelik tehditler ve onu destekleyen insanlar için korkunç lanetler. Belki de Sir Ronald'ın parşömeni rahibin mumyasıyla birlikte bulmasını sağlayan buydu... keşfedenler üzerlerine çökebilecek felaketlerden korktukları için onu yok etmeye cesaret edememişlerdi. Gerçi

kendilerince intikam almışlardı, çünkü rahibin mumyasının kollan, bacakları, gözleri yoktu ve bunun nedeni de çürüme değildi.

Sir Ronald her ne kadar parşömenin yukarıda bahsedilen kısımlarını son derece ilginç bulduysa da, bilhassa son sayfadan etkilenmişti. Dine karşı saygısız rahip o devirde karanlık kültü yöneten efendisinin mezarını bu kısımda tarif etmişti. Bir harita, çizim ve belli talimatlar vardı. Bunlar Mısır dilinde değil, Chaldea'nın çiviyazısıyla yazılmıştı. Hiç şüphesiz intikam peşindeki rahiplerin bu yeri bulup yok etmemelerinin sebebi buydu. Belki bu dili bilmiyorlardı,- ya da lanetten korktukları için uzak durmuşlardı.

Peter Barton babasıyla birlikte çeviriyi ilk kez okuduğu, Kahire'deki o geceyi hâlâ anımsıyordu. Sir Ronald'ın gözlerindeki o coşkun pırıltı, gırtlaksı sesindeki titrek derinlik aklından çıkmıyordu.

Haritaların işaret ettiği gibi, Efendi'nin mezarını orada bulacaksın, yanında yatan müritleri ve hâzinesiyle..."

Bu son sözcüğü söylerken Sir Ronald'ın sesi neredeyse heyecandan titriyordu.

"Girerken, Köpek Yıldızı'nın[8] ufukta görüldüğü gece sunağa üç çakal adamalı, kanlarını açıklığın önüne serpmelisin. Sonra yarasalar aşağı inecek, Aşağı Dünya'daki Set Babaya kanın müjdesini taşımak için kendilerine ziyafet çekeceklerdir."

"Batıl inançlı deli saçması bunlar!" diye bağırmıştı genç Peter.

"Alay etme, evlat," diye öğüt vermişti Sir Ronald. "Sana yukarıda neden böyle yazıldığının sebeplerini verebilir ve anlamanı sağlayabilirim. Ama korkarım gerçekler seni gereksiz yere huzursuz edecektir."

Babası okumaya devam ederken Peter sessiz kalmıştı.

"Dış geçide geldiğinde içeride bekleyen Efendi'nin sembolüyle mühürlenmiş bir kapı bulacaksın. Sembolü yedinci başın yedinci dilinden yakala ve bir bıçakla yerinden çıkar. Böylece açılacaktır engel ve mezarın kapısı senin olacaktır. İç geçit boyunca otuz üç adım gittikten sonra, Anubis'in, Yolu Açan'ın heykeli durur."

"Anubis! Ama o bilinenlerden biri, sıradan bir Mısır ilahı değil miydi?" diye söze atıldı Peter.

Babası yanıtı elyazmasından verdi:

"Çünkü Tanrı Anubis yaşamın ve ölümün anahtarlarını elinde tutar, gizemli Karneter'i o korur ve onun izni olmaksızın hiç kimse Engel'i aşamayacaktır. Kimileri Çakal Tanrıyı hükmedenlerin bir dostu bilir, ama değildir. Anubis gölgelerde bekler, çünkü Gizemlerin Koruyucusudur o. Eski zamanlarda Tanrı Anubis'in kendini insanlara gösterdiği ve o zamanki Efendi'nin tanrının ilk suretini, bizzat tüm benzerliğiyle yaptığı yazılıdır. İç geçidin sonunda bulacağınız işte böyle bir surettir... Yolu Açan'ın ilk gerçek sureti."

"Büyüleyici!" diye mırıldandı Peter. "Eğer bu gerçekse, ne anlama geldiğini bir düşün. Tanrının özgün heykelini bulduğunu hayal et!"

Babası sadece gülümsedi. Biraz solgunca, diye düşündü Peter.

"İlk suretin, diğerlerinden farklı yönleri vardır," diyordu elyazması. "Bunları insanların bilmesi hayırlı değildir,- bu sebeptendir ki, ilk suret çağlar boyunca Efendiler tarafından gizlenmiş ve ona gerek duyduğu üzere ibadet edilmiştir. Ama şimdi ruhları ve bedenleri çürüyesice düşmanlarımız ayinlere saygısızlık ettiğine göre, Efendi sureti saklamayı ve öldüğü vakit kendisiyle birlikte gömülmesini uygun bulmuştur."

Sonraki birkaç satırı okurken Sir Ronald'ın sesi titredi:

"Ama Anubis iç geçidin başında sırf bu sebepten durmaz. O gerçekten de Yolu Açan diye anılandır ve onun yardımı olmaksızın kimse içerideki mezara giremez."

Bu noktada yaşlı adam epey bir süre sustu.

"Sorun nedir?" diye sordu Peter sabırsızca. "Herhalde tanrı heykeliyle ilgili budalaca bir tören daha olsa gerek, ha?"

Babası yanıt vermedi ama içinden sessizce okudu.

Peter, Sir Ronald'ın parşömeni tutan ellerinin titrediğini fark etti ve yaşlı adam nihayet başını kaldırıp baktığında yüzü kağıt gibi bembeyaz kesilmişti.

"Evet oğlum," diye yanıtladı kısık sesle. "Öyle... budalaca bir tören daha. Ama oraya gidinceye kadar canımızı sıkmamız gerekmeyecek."

"Oraya gitmek mi... yani mezarı bulmak için mi?" diye hevesle sordu genç adam.

"Oraya gitmeliyim." Sir Ronald zoraki bir sesle konuşmuştu. Parşömenin son kısmına tekrar baktı:

"Ama gözü dört aç, çünkü inanmayanlar öleceklerdir. Tanrı Anubis'i geçseler bile, O bunu yine de bilecek ve insanların dünyasına dönmelerine izin vermeyecektir. Çünkü gerçekten de çok tuhaftır Anubis'in heykeli ve gizli bir ruh saklar içinde."

Yaşlı arkeolog bu sözleri kazayla ağzından kaçırmıştı ve ardından parşömeni hemen tekrar sardı. Sonra sözü kasıtlı olarak uygulamalı konulara getirdi, okumuş olduğu şeyi unutmaya çabalıyordu sanki.

Takip eden birkaç hafta güneye yapılacak yolculuğa hazırlanmakla geçti. Sir Ronald doğrudan keşif gezisiyle ilgili konuları tartışmaya mecbur olduğu zamanların haricinde oğlundan kaçınırmışa benziyordu.

Ama Peter unutmamıştı. Babasının içinden okuduğu şeyin, Yolu Açan'ın ötesine geçmeyi sağlayan gizli törenin ne olduğunu merak ediyordu. Neden titremişti babası ve beti benzi solmuştu, ardından sözü niçin hemen daha mantıklı konulara getirmişti? Neden parşömeni yanından hiç ayırmıyordu? El- yazmasında anılan "lanetin" doğası neydi?

Peter bu sorular üzerine kafa yoruyordu ama sonradan, keşif gezisini organize etmenin gerektirdiği angaryalar yüzünden korkularından yavaş yavaş kurtuldu. Kuruntuları, o ve babası gerçekten çöle gitmeden önce dönmediler, ama döndükleri zaman da ona dünyayı dar ettiler.

Çölde, ölçülemeyecek kadar uzun zamanın doğurduğu bir eskilik havası, insana önemsiz zaferlerinin de kayan kumlardaki ayak izleri kadar çabuk kaybolduğunu ve örtüldüğünü hissettiren bir özel atmosfer vardır. Böyle yerlerde insan ruhu Sfenks gibi düşüncelere dalar ve bastırılmamış, kasvetli monologlar zihne hükmetmek üzere doğrulurlar.

Genç Peter sessiz kumların büyüsüne kapılmıştı. Babasının bir zamanlar ona Mısır büyücülüğü hakkında anlatmış olduğu şeyleri ve yüce rahiplerin mucizevi sihirlerini hatırlamaya çalışıyordu. Mezarların ve yeraltı dehşetlerinin efsaneleri, doğdukları bu yerde yeni bir gerçeklik kazanmıştı. Peter Bar- ton lanetlerin potansiyeline inanan birçok insanı şahsen tanımıştı ve aralarından bazıları garip şekilde ölmüştü. Tutankhamon olayı, Paut tapınağı skandalı ve o nahoş maceraperest Doctor Carnoti’nin akıbetine ilişkin korkunç dedikodular vardı. Geceleri, gözetleyen yıldızların altında bunları ve benzer öyküleri aklına getirdikçe, önünde bekleyenlerin düşüncesiyle yeni baştan ürpertiye kapılıyordu.

Sir Ronald haritada gösterilen yere kamp kurduğunda yeni ve daha elle tutulur dehşetler gerçekleşmişti.

İlk gece Sir Ronald çadırların arkasındaki tepelere yalnız başına gitmişti. Yanına bir beyaz keçi ve keskin bir de bıçak almıştı. Onu takip

eden oğlu yaşlı adamı işini hallettikten, kum içeceğini içtikten sonra görmüştü. Keçinin kanı mehtapta korkunç bir şekilde parlıyordu ve katilinin gözlerinde de buna uygun düşen bir şiddetin kızıl parıltısı mevcuttu. Peter varlığını belli etmemişti, çünkü yaşlı adam o acayip Mısırca cümleleri alaycı aya doğru mırıldanırken onu rahatsız etmeyi akıllıca bulmamıştı.

Gerçekten de Peter, Sir Ronald'dan bir hayli korkuyordu, yoksa onu keşif gezisinden caydırmaya yeltenirdi. Ama Sir Ronald'ın tavrında çılgınca, karşı çıkılmaz bir kararlılık seziliyordu. Peter'ı sessizliğini korumaya mecbur eden, babasına parşömendeki esrarlı "lanet'ın gerçek ayrıntılarını sözünü sakınmadan sormasını engelleyen de buydu.

Geceyarısı tepelerde gerçekleşen garip olayı izleyen gün Sir Ronald birtakım yıldız haritalarına danıştıktan sonra kazının başlayacağını duyurdu. Dikkatle, gözlerini haritadan ayırmadan kumlarda belli bir noktaya kadar adımlarını saydı ve adamları işe koştu. Gün batmadan önce üç metrelik bir delik, topraktaki koca bir yara gibi ağzını açmıştı ve heyecan içindeki yerliler aşağıda bir kapının varlığını bildirmişlerdi.

O ana kadar, sinirleri had safhada gergin olan Peter, babası kazı yerinin tabanına inmesini söylediğinde itiraz edemeyecek kadar korkmuştu. Yaşlı adamın ciddi bir sapıncın pençesinde olduğu su götürmezdi, ama babasını gerçekten seven Peter söz dinlemeyerek onu kışkırtmanın makul olmayacağını düşündü. Çukura inme fikrinden hoşlanmamıştı, çünkü sızan koku rahatsız edici şekilde tiksindiriciydi. Ama aşağının pis kokusu, arasından sızdığı karanlık kapının görüntüsünden bin kat daha çekilirdi.

Elyazmasında sözü geçen ve dış geçide açılan kapının bu olduğu meydandaydı. Peter "yedinci başın yedinci dili" ifadesiyle neyin kastedildiğini o anda anlayıverdi ve bu anlamın sonsuza dek beyninden uzak kalmış olmasını diledi. Çünkü kapının üzerine bildik Mısırbilim irfanının ideogramlarıyla çevrelenmiş gümüş bir sembol asılıydı. Merkezdeki bu sembol önde gelen yedi Mısır tanrısının başlarından

oluşuyordu... Osiris, İsis, Ra, Bast, Thoth, Set ve Anubis. Ama korkutucu olan şey, yedi başın da ortak bir bedenden çıktığı ve bu bedenin mitlerde şimdiye değin bilinen herhangi bir tanrıya ait olmadığı gerçeğinde yatıyordu. İnsansı değildi bu figür,- insan biçimine öykünen herhangi bir özelliği yoktu. Peter tüm Mısır kozmolojisinde ya da panteonunda bu mutlak yabancılıktaki korkuyu uzaktan da olsa çağrıştırabilecek hiçbir paralelliği hatırlayamıyordu.

Neden olduğu hayalperest tiksinti, kelimelerle anlatılan hiçbir şeye atfedilemezdi. Görüntü Peter'ın gözlerine sanki küçük dehşet duyargaları salmıştı,- beyninde köklenen, onun korku dışında tüm duygularını emip kurutan duyargalar... Bunu sebebi kısmen, gövdenin sürekli değişiyor, tarifsiz bir şekilden diğerine geçerek eriyormuş gibi bir görünüme sahip olmasıydı. Belli bir açıdan bakıldığında, Medusa gibi bir yılan kitlesiydi,- ikinci bir bakış onu parıltılar saçan, kana duydukları açlıkla kıvrımlanan peltemsi, protoplazmik taç yapraklı vampir çiçeklerin meydana getirdiğini ortaya koyuyordu. Üçüncü bir dikkatli bakışta şekilsiz kütlenin gümüş kafataslarının düzensiz bir karmaşasından başka bir şey olmadığı görülüyordu. Bir başka seferindeyse kozmosun gizli kalmış desenlerini, ötesindeki uzayın tüm şerrini ima edecek kadar yoğun yıldızları ve gezegenleri saklıyormuş gibiydi.

Peter böyle aldatıcı bir karabasan karmaşasını hangi şeytani zanaatin üretebileceğini bilemiyordu ve bu şeyin bir insanın elinden çıkma bir desen olduğunu hayal edesi gelmiyordu. Kapının alegorik anlamının kötücül bir çağrışımı bulunduğunu, yani şaşırtıcı bedenin arka planındaki başların bir şekilde insanların tüm tanrılarına hükmeden gizli bir korkunun sembolü olduğunu düşündü. Ama baktıkça beyni şeklin girift gümüş labirentinin içine çekiliyordu. Zorlayıcı ve büyüleyiciydi,- yaşamın anlamı üzerine kafa patlatarak deliren filozoflar misali uzun uzadıya düşünmek gibiydi.

Peter bu büyülenmişlikten babasının sesiyle kabaca uyandı. Adam tüm sabah boyunca ters ve kaba davranmıştı, ama şimdi sözleri başka şeyle karıştırılamayacak bir canlılıkla yüklüydü.

"Burası orası işte... parşömendeki kapı! Şimdi Prinnin Çöl halklarının törenleri hakkında yazdığı, "kapıdaki semboller"den bahsettiği kısımda ne demek istediğini anlıyorum. İşimiz bittikten sonra bunun fotoğrafını çekmeliyiz. Umarım daha sonra buradan götürebiliriz, eğer yerliler karşı çıkmazsa."

Adamın sözlerinde Peterın beğenmediği ve neredeyse korktuğu, gizli bir haz vardı. Aniden babası ve onun son yıllardaki gizli çalışmaları konusunda ne kadar az şey bildiğinin farkına vardı,- Kahire'deki kütüphanede şöyle bir gördüğü, korunan bazı eski ciltleri isteksizce hatırına getirdi. Üstüne üstlük son gece babası yaşlı, çılgın bir rahip gibi dışarıda yarasalarla birlikteydi. Gerçekten de böyle saçmalıklara inanıyor muydu? *Yoksa bunların gerçek olduğum mu biliyordu?*

"Şimdi!" Yaşlı adamın sesinde muzaffer bir eda vardı. "Bıçak bende. Geri çekil."

Korku dolu, etkilenmiş gözlerle Peter babasının bıçağın ucunu yedinci başın —Anubis'e ait olanın- altına kaydırdığını gördü. Çelik gümüşü gıcırtıyla çizdi ve sonunda gümüş pes etti. Köpeğimsi baş sanki gizli bir mil tarafından harekete geçirilmişçesine yavaşça dönerken, kapı ilerideki küflü derinliklerde tekrar ve tekrar yankılanan madeni bir çınlamayla ardına dek açılıverdi.

Gerçekten de küflüydü bu derinlikler. Zehirli, keskin bir koku, mezara özgü pis bir buhar uzun süren esaretinden kurtularak dışarı hücum etti. Bu çoğu mezarda görülen doğal sodyum bikarbonat ya da baharat yüklü buğu değildi,- daha çok ölümün... küflenmiş kemiklerin, çürümüş etin ve ufalanmış tozun yoğunlaşmış esansını içeriyordu.

Gazımsı buharın ilk akını hafifler hafiflemez Sir Ronald içeri yürüdü. Ondan çok daha yavaş olsa da, oğlu peşindeydi. Elyazmasının önceden bildirdiği üzere, koridor boyunca otuz üç eğimli basamak kat edildi. Sonra eli fenerli adam Anubis'in gizemli heykeliyle yüz yüze geldi.

Peter'ın huzursuzca daha önceki olayları hatırladığı, insanı dehşete düşüren ilk incelemenin ardından Sir Ronald oğlunu daldığı hayallerden uyandırıp konuştu. İnsanoğlunun cılızlığına bilinçli, meşum gözlerle kaş çatıyormuş gibi görünen dev tanrı heykelinin önünde fısıldadı. Fener ışığının bir oyunuyla taş suretin dış hatları değişmiş, yontulu sırıtışı yerini neşeden yoksun bir yan bakışa bırakmış gibi görünüyordu. Yine de bu manzaranın Peter da uyandırdığı evham babasının sözlerini duyduğunda daha keskin bir korkunun gölgesinde kalmıştı.

"Dinle, evlat. Sana o gece parşömenin bana ifşa ettiği her şeyi söylemedim. Hatırlarsın, bir bölümü içimden okumuştum. Evet, o zaman geri kalanını senin bilmemen için gerekçelerim vardı,- anlayamaz ve belki de buraya kadar benimle gelmeyi reddedebilirdin. Bu riski göze almayacak kadar çok gereksinmem vardı sana.

"Bu anın benim için ne anlama geldiğini bilmiyorsun, oğlum. Yıllar yılı başkalarının batıl inançlı hayaller diye burun kıvırdığı şeyler üzerinde gizlice çalıştım. Ama inandım, öğrendim de. Her unutulmuş dinin ardında sinsice saklanan doğrular vardır,- mantıklı bir açıklamayla yeni gerçeklere dönüştürülebilecek sapkınlıklar. Uzun zamandır böyle bir şeyin izini sürüyordum. Eğer bunun gibi bir mezar keşfedebilirsem dünyayı ikna edecek kanıtlar bulunduracağını biliyordum. Belki de içeride mumyalar, bu kültün gizli liderlerinin bedenleri vardır. Ama bunun peşinde değilim ben. Benim aradığım, onlarla birlikte gömülmüş olan bilgi,- yasak sırları, dünyanın hiç bilmediği irfanı saklayan papirüs elyazmaları! Bilgelik... ve güç!

Sir Ronald'ın sesi doğaüstü bir coşkuyla tizleşmişti.

"Güç! Bu parşömende Kara Mabet'in iç halkası ve Efendi seçilenler aracılığıyla yönetilen bu kült hakkında yazanları okudum. Onlar sıradan büyücü rahipler değillerdi,- insan dünyasının dışındaki varlıklarla ilişki içindeydiler. Dileklerine saygı, lanetlerinden korku duyulurdu. Neden? Bildiklerinden dolayı. Sana söylüyorum, bu mezarda dünyanın yarısına hükmetmemizi sağlayacak gizler bulabiliriz! Ölüm ışınları, sinsi zehirler, tesirleriyle ilkel tanrılara yeni bir rönesans yaşatabilecek eski kitaplar ve etkili büyüler. Bir düşün! İnsan bu bilgiyle hükümetleri kontrol edebilir, krallıklara söz geçirebilir, düşmanlarını ortadan kaldırabilir! Tabii akla hayale gelmez zenginlikler ve servet, mücevherler, binlerce tahtın hâzinesi de orada olacak!"

Zırdeli, diye düşündü Peter. Bir an için arkasını dönüp koridor boyunca kaçmak için çılgın bir istek geçti aklından,- aklı selimini ve alnında ölü asırların tozuyla kirlenmemiş bir havanın soluğunu hissetmek istiyordu. Ama mırıldanan yaşlı adam onu omzundan kavradı ve Peter orada kalmaya mecbur oldu.

"Anlamadığını görüyorum. Belki de en iyisi bu,- ama fark etmez, yapmak üzere olduğum şeyi biliyorum. Gerekeni yaptıktan sonra sen de bileceksin. Sana şimdi parşömende yazanı, yüksek sesle okumadığım kısmı anlatmalıyım."

Bir içgüdü Peter'ın beyninde haykırarak sessiz uyarılarda bulunuyordu. Buradan uzaklaşmalıydı... kaçmalıydı! Ama sesi titrese de babasının parmakları güçlüydü.

"Bahsettiğim kısım, bu heykelin nasıl geçileceğini ve mezara girileceğini anlatan kısım. Hayır, bakmakla keşfedilecek hiçbir şey yok,- ne arkasında gizli bir geçit, ne de tanrının bedeniyle gizlediği bir manivela. Efendi ve müritleri daha iyisini düşünecek kadar akıllıydılar. Mekanik yöntemler faydasız,- ilerideki mezara girmenin bir tek yolu var, o da *tanrının vücudunun içinden!'*

Peter Anubis'in maskı andıran simasına tekrar baktı. Çakal suratı kurnazca bir anlayışla çarpılmıştı... yoksa ışığın bir oyunu muydu? Babası aceleyle sürdürdü sözünü.

"Kulağa garip geliyor, ama gerçek bu. Parşömenin bu heykelin ilk ve diğerlerinden farklı olması konusunda neler dediğini hatırlıyor musun? Anubis'in *Yolu Açan* olduğunun altını çizdiğini ve onun *gizli ruhuna* değindiğini? Evet, ardından gelen satırlar açıklıyor bunu. Öyle görünüyor ki figür bir eksenin üzerinde dönüp ardında mezara giden bir geçit açabiliyor, *ama yalnızca bir insanın bilinciyle hayat verildiği zaman. "*

Tümü de deliydiler, Peter biliyordu. O, babası, eski rahipler ve heykelin kendisi,- tümü de bir kaos dünyasındaki çıldırmış varlıklardı.

"Bunun tek bir anlamı var. Kendimi tanrıya bakarak hipnotize etmeliyim,- ta ki ruhum onun bedenine girip ardındaki yolu açana kadar."

Peter'ın kanı damarlarında buz kesmişti.

"O kadar da garip bir düşünce değil. Yogiler transa geçtiklerinde kendilerini tanrı olarak bedenlendirdiklerine inanırlar,- insanın kendini hipnotize etmesi durumu tüm ırklarda dini bir gösteri sayılmıştır. İpnotizmayla uyutma bilimsel bir gerçektir,- psikolojinin organize bir bilim olarak kabulünden binlerce yıl önce bilinen ve uygulanan bir gerçek. Rahiplerin bu ilkeyi bildikleri aşikardı. Bu yüzden yapmam gereken şey bu... ruhumun ya da bilincimin suretin içine girmesi için kendime telkinde bulunmak. Sonra gerideki mezarı açabileceğim."

"Ama ya lanet?" diye mırıldandı Peter en sonunda cesaretini toplayıp. "İnanmayanlar için bir lanet olduğunu biliyorsun, Tanrı Anubis'in Yolu Açan olduğu kadar, bir koruyucu da olduğundan bahseden. Buna ne demeli?"

"Düpedüz saçmalık!” Sir Ronald'ın sesi bir yobazınki kadar katıydı. "Bu sadece mezar hırsızlarını kaçırmak için eklenmiş. Şöyle ya da böyle, göze almalıyım. Tek yapman gereken beklemek. Ben transa geçince heykel hareket edecek ve arkasındaki geçit açılacak. Hemen içeri gir. Sonra komadan çıkabilmem için bedenimi iyice sars, o zaman kendime gelirim."

Babasının sözlerinde inkar edilemeyecek bir otorite vardı. Böylece Peter feneri yukarı tuttu ve ışığın Anubis'in yüzüne vurmasını sağladı. Babası bakışlarını çakal gözlerin — onları gizli bir yaşamın belirtileriyle öylesine rahatsız eden, bakan o taş gözlerin- üzerinde odaklarken sesini çıkarmadan durdu.

Korkunç bir tabloydu,- iki adam ve üç buçuk metrelik tanrı yerin altındaki kara bir mahzende karşı karşıya gelmişlerdi.

Sir Ronald'ın dudakları kadim Mısır dualarının satırlarıyla kıpırdadı. Gözleri köpeksi alna yerleşmiş bir ışık bulutunda sabitlenmişti. Ağır ağır donuklaştı bakışları,- göz kırpışı sona erdi ve gözbebekleri tuhaf bir ateşle aydınlandı. Adamın bedeni gözle görülür biçimde gevşedi, sanki tüm yaşamı vampirce çekiliyordu.

Derken babasının yüzüne bir solgunluk yayılıp adam sessizce taş zemine çökünce Peter korkuya kapıldı. Peter'ın feneri yüksekte tutan sol kolu doruktaki bir korkunun spazmlı kasılmalarına maruz kalmıştı. Dakikalar sessizliğin içinde birbirleriyle yarıştı. Ölüme ait bu yerde zamanın anlamı yoktu.

Peter düşünmekten acizdi. Babasının daha önce aynalar ve ışıklarla kendi kendini hipnotize ettiğini görmüştü,- işin ehlinin elinde tamamen zararsız olduğunu biliyordu. Ama bu seferki farklıydı. Babası bir Mısır tanrısının bedenine girebilir miydi? Diyelim ki girdi, peki ya lanet ne olacaktı? Bu iki soru sanki benliğinin bir yerlerindeki cılız sesler gibi yankılanıyordu, ama her şeyi kaplayan korku tarafından bastırılmışlardı.

Peter değişimin gerçekleştiğini gördüğünde bu korku yükselerek çılgınca bir kreşendo haline geldi. Babasının gözleri aniden sönen ateşler gibi titreşti ve bilinçlilik ifadesi siliniverdi. Ama tanrının gözleri... *Anubis'in gözleri artık taştan değildi!*

Koca taş heykel canlıydı.

Babası haklı çıkmıştı. Başarmıştı... hipnotizmayla bilincini putun bedenine aktarmıştı. Ani bir düşünce aklına gelince Peter soluğunu tuttu. Eğer babasının teorisi şu ana kadar hatasızsa, peki ya gerisi? Yaşlı adam figürün içine girer girmez ruhunun heykeli yolu açmaya yönlendireceğini söylemişti. Ama hiçbir şey olduğu yoktu. *Neydi yanlış olan?*

Peter panik içinde eğildi ve babasının vücudunu yokladı. Gevşek, yaşlı ve cansızdı. Sir Ronald ölmüştü!

Peter kendiliğinden, parşömendeki gizli uyarıları hatırladı:

"İnanmayanlar öleceklerdir. Tanrı Anubis'i geçseler bile, o bunu yine de bilecek ve insanların dünyasına dönmelerine izin vermeyecektir. Çünkü gerçekten de çok tuhaftır Anubis'in heykeli ve bir gizli ruh saklar içinde."

*Gizli bir ruh*/ Dehşet şakaklarında zonklarken Peter feneri yukarı kaldırdı ve tanrının çehresine bir kez daha baktı. Anubis'in taşsı, hırıldayan maskının canlı gözlere sahip olduğunu gördü tekrar!

Gözler hayvanca, bilinçle, kötülükle ışıldıyordu. Onları gören Peter deliye döndü. Düşünmedi... düşünemezdi, tek bildiği babasının öldüğü ve her nasılsa bu heykelin onu öldürüp hayat bulduğuydu.

Bunun üzerine Peter Barton boğuk bir sesle haykırarak aniden ileri atıldı ve işe yaramaz yumruklarla taş putu dövmeye başladı. Kan içinde kalan parmakları soğuk bacakları tırmaladı, ama Anubis kıpırdamadı. Yine de gözlerinde o korkunç yaşam vardı.

Adam büsbütün delirerek sövdü, acı dolu bir sesle anlamsız şeyler mırıldanıp o alaycı surata doğru tırmanmaya koyuldu. O bakışın ardında neyin yattığını, o şeyi görmeli ve onun doğal olmayan yaşamına son vermeliydi. Tırmanırken babasının ismini acıyla tekrarlayarak hıçkırıyordu.

Tepeye ulaşmasının ne kadar sürdüğünü bilemedi, son dakikalar sadece kabusumsu bir gözü dönmüşlüğün kızıl bulanıklığından ibaretti. Duyularına tekrar hâkim olduğunda heykelin boynuna tehlikeli bir biçimde sarılmış, destek almak için ayaklarım suretin karnına dayamıştı. Hâlâ o korkunç, canlı gözlere bakmaktaydı.

Ama o daha bakarken tüm surat aniden, korkunç bir şekilde yaşama döndü: dudaklar geri çekildi, çatırtılı bir neşenin mağarası açıldı ve Anubis'in sivri dişleri korkunç, coşkulu bir şehvetle ortaya serildi.

Tanrının kolları adamı taştan bir kucaklamayla ezdi,- pençeyi andıran parmakları titreyen, tıkanmış boğazının etrafında sıkılaştı,- taş dişler bir çakalın- kiler gibi adamın boynuna gömüldü. Genç kaşif böylece kavuştu eceline, ama o son andaki keşiften sonra, memnuniyetle karşılanan bir sondu bu.

Yerliler Peter'ın kansız cesedini putun ayaklarının dibinde ezilmiş ve buruşmuş bir halde buldular,- Anubis heykelinin önünde eski zamanlardaki bir kurban gibi yatıyordu. Babası yanı başındaydı, o da ölmüştü.

Yerliler ne o yasaklanmış, unutulmuş ücra yerde daha fazla oyalandılar, ne de arkadaki mezara girmeye kalkıştılar. Bunun yerine kapıları tekrar kapayıp evlerine döndüler. Genç ve yaşlı efendinin birbirlerini öldürdüklerini söylediler,- bu hiç de şaşırtıcı değildi. Ölmeleri için başka hiçbir sebep görünmüyordu. Anubis heykeli bir kez daha gölgelerde sakince duruyor,- ötesindeki gizli mahzenleri acımasızca korumaya hâlâ devam ediyordu ve gözlerinde hiçbir yaşam belirtisi yoktu.

Bu yüzden Peter Barton'un ölmeden hemen önce öğrendiği şeyi, ölüme giderken başını kaldırdığında gördüğü ve ölümü hoş karşılanır bir kurtuluş haline getiren şeyi bilen kimse yok.

Çünkü Peter tanrının bedenini neyin hareket ettirdiğini, onun içinde berbat, çarpıtılmış bir hayat süren şeyin ne olduğunu, neyin onu öldürmeye zorlandığını öğrenmişti. Çünkü ölürken Anubis'in yaşayan taş yüzüne bakmıştı ve o taş surat *babasının ızdırap içindeki gözlerini taşıyordu.*

*Çeviren: Barış E. Alkım*

## KEMANCININ ÜCRETİ

Hanın kapısı savrularak açıldı ve Şeytan içeri daldı. Bir ceset kadar zayıf, cesedin sarmalandığı kefenden daha beyazdı. Gözleri mezarlar kadar derin ve koyu renkliydi. Ağzı Cehennem'in kapısından daha kırmızı, saçı en derinlerdeki çukurlardan da siyahtı. Bir züppe gibi giyinmiş, şatafatlı bir at arabasından inmişti, buna rağmen kim olduğu şüphe götürmezdi: Şeytandı o, Yalanların Babası.

Hancı korkuyla sindi. Karanlık[1] tan özel bir görevle gelmiş bu kişiye evsahipliği yapmaya gönlü varmıyordu. Şeytan'ın tebessümü karşısında tir tir titrerken, beri yandan da gözleriyle onun bedeninde kuyruğun veya ayrık toynakların belirtisini arıyordu. Sonra Şeytanın bir keman kutusu taşıdığını fark etti.

Demek Şeytan değildi bu! Hancı rahat bir nefes alıp, bir şükran duası okudu sessizce. Bu yalnızca bir an sürdü. Bir dakika sonra daha da artmış bir korkuyla titriyordu. Şayet Şeytan değilse, iblise benzeyen ve keman kutusu taşıyan bu adam...

"Signor Paganini!" diye fısıldadı hancı.

Ağır ağır gülümseyerek, esmer başını eğdi yabancı.

"Hoş geldiniz," dedi hancı titrek bir sesle, ama yüzünde tebessümden eser yoktu. Sanki ilk korkusunun doğru çıkmasını buna tercih edermiş gibiydi. Şeytan'la başa çıkabilirdi insan, belki... ama ya Şeytan'ın evladıyla?

Pagani'nin Şeytan'ın bizzat oğlu olduğunu bilmeyen yoktu. Şeytana benzerdi, kutsallıktan uzak yaşantısına dair anlatılan şeytani söylentilerin bini bir paraydı. Denen oydu ki, Karanlıkların Prensi gibi kafayı çeker, kumar oynar, sevişirdi ve hiç ayırt etmeksizin insanlığın tümüne karşı nefret

beslerdi. Lucifer gibi çaldığı muhakkaktı... demek ki kolunun altında taşıdığı şey, cehennemi güce sahip, ulvi şarkılarıyla tüm Avrupa'yı deliye çeviren bir enstrümandı.

Evet, bu küçük köyde bile insanlar dünyanın en meşhur kemancısının kaderine ilişkin yayılmış olan o tuhaf, korkunç efsaneyi biliyor ve korkuyorlardı. Milano'dan, Floransa’dan, Roma'dan ve Avrupa başkentlerinin yarısından fantastik, yeni hikayeler ardı arkası kesilmeksizin geliyordu. "Paganini karısını öldürüp bedenini Şeytana satmış.""Paganini, içinde Tanrı aşkı bulunan tüm insanların aleyhinde bir cemaat kurmuş." "Kara Ayin'de Paganini'nin metresleri sunuluyormuş." "Paganini'nin notalarını bizzat Cehennem'in ifritleri yazıyormuş." "Paganini Şeytan'ın oğluymuş."

Söylenceydi belki bunlar, ama *maestroya* atfedilen o menfurca tavır, bu doğruydu işte. Onun skandal aşkları, büyük ve soylu kişilere yönelik yüz kızartıcı tutumu birçok defa doğrulanmıştı. Söylenenler kısmen dedikoduydu, iftiraydı, garezdi. Buna rağmen bariz bir gerçek kalıyordu geriye.

Daha önce Nicolo Paganini gibi keman çalan hiç kimse çıkmamıştı.

Bundan dolayı, hancı korkmasına rağmen eğilerek selam durdu. Atları değiştirip arabanın sürücüsüne hizmet etmesi için bir de oğlan yolladı, *Siçjnora* en iyi odasını gösterdi ve hanın salonunda özenle donatılmış sofraya teşrif etmesini bekledi.

Onun gelişini bekleyen biri daha vardı: hancının ustayla adaş oğlu, Nicolo.

Genç Nicolo'nun bu büyük adama ilişkin bilgisi, babasınınkinden bile çoktu. Oğlan keman konusunda köydeki herkesten fazla şey bilirdi, bir tek şarap tüccarının oğlu Carlo hariç. İki çocuk da küçük yaşlarından beri

yerel konservatuvarda okumuşlardı ve hem kendi aralarında, hem de her biri kendi vârisinin tomurcuklanmakta olan dehasını geliştirmeye çalışan aileleri arasında amansız bir çekişme vardı.

Nicolo şimdi bu büyük adamı bir anlığına görebilmek için bekliyordu. Carlo'ya nasıl da caka satacaktı! Gelecek haftalar boyunca nasıl da böbürlenecekti! Nicolo belki de şöhretli müzisyenle konuşabilir, şayet azizler cömert davranırlarsa, karşılığında bir iki de laf alabilirdi. Ama olmayacak duaya el açmak gibi bir şeydi bu. Paganini oğlanlarla ilgilenmezdi. Gelgelelim, Nicolo onu görmeyi aklına koymuştu, söylentilerden korkmuyordu. Böylece bekledi oğlan, mutfakta yemek hazırlayıp, yukarıdaki merdivende duyulacak ayak seslerine karşı hassas kulaklarını dört açarak.

Ayak sesleri duyuldu.

Paganini hanın koca masasında bir başına, ihtişam içinde oturuyordu. Bu büyük adamı görebilecek başka müşteri yoktu, alkışı, kendisine yağ çekilmesini, hürmet gösterilerini seven adam yalnız başına oturmaktan tuhaf bir biçimde hoşnutmuş gibiydi. Atmacayı andıran -lambanın ışığında gariptir ki şeytani gözüken- ince yüzü arkasındaki duvara kapkara, belirsiz bir gölge düşürüyordu. Dikkatle kıvrılmış saçları bu gölgede boynuzdan farksız iki çıkıntı yapmaktaydı,- hancı içeri girince bunu fark etti ve az kalsın şarabı yere döke- yazdı.

İblislerin âdeti olduğu üzere Paganini çok az yedi ve içti. Ne bir kelime çıktı ağzından, ne de bir gülücüğün ya da kaş çatışın insancıllığını sergiledi. Yemeğini bitirince arkasına yaslandı, gözünü mum ateşine dikti.

Gözleri memleketi olan Cehenneme bakıyordu adeta.

Hancı istavroz çıkartarak odayı terk etti. Bu sessiz misafir, hakikaten de Şeytan'ın oğluydu! Koridorda solgun kemancıyı süzen Nicolo'yla karşılaştı.

"Hayır, hayır! Gel buraya," diye fısıldadı baba. "Bunu yapmamalısın."

Ama kendinden geçmişçesine ilerleyen Nicolo salona girmişti. Babasının- kinden farksız bir ses neredeyse mekanik bir şekilde yükseldi gırtlağından.

*"İyi akşamlar, Signor Paganini. "*

Gözler ateşten ayrıldılar o manzarayı sindirdikten sonra. Uzun, dikkatli bir bakış Nicolo'nun yüzünü kara bir kargı misali delip geçti.

"İt enciği adımı biliyormuş. Ne güzel!"

"Sizin hakkınızda çok şey işittim, *Signor.* İtalya'da Paganini adını bilmeyen var mıdır?"

"Bilen... ve ondan korkmayan," dedi kemancı ciddi bir edayla.

"Sizden korkmuyorum," diye ağır ağır yanıt verdi çocuk. *Maestro* o kurdu andıran tebessümüyle güldüğünde de gözlerini kaçırmadı.

"Öyle mi?" Ses mırıldıyordu. "Evet, bu doğru. Benden korkmuyorsun. Bunu hissediyorum. Peki neden?"

"Çünkü müziği seviyorum."

"Çünkü müziği seviyormuş/[1] diye yankıladı Paganini, çocuğun tonlamasını bu beyanın basmakalıplığını vurgulayacak şekilde acımasızca taklit ederek. Sonra, bakışını yine ona döndürerek ağır ağır konuştu: "Ama müziği seviyorsun, çocuk. Bunu hissediyorum... ne garip."

Bir el uzandı,• ne kadar yanıltıcı görünse de, zarif gücünü belli eden kalın tendonlu bir elin soluk hayaleti. El, Nicolo'ya bir sandalye çekmesini işaret etti. El, bir kadehe şarap döktü. El, masanın üstünde usulca davul çaldı.

"Çalıyor musun?"

"E... evet, *maestro."*

*"O* zaman benim için çal."

Nicolo hızla odasına gitti. Koşa koşa dönerken sevgili kemanını kalbinin üzerine yaslamıştı.

"Bu çok zavallı bir alet, *maestro.* Sesi güzel çıkmıyor..."

"Çal."

Çaldı Nicolo. O gece ne çaldığını bir daha anımsayamadı,- tek bildiği çaldıklarının içine doğduğu ve daha önce hiç çalmadığı gibi çaldığıydı.

Şeytan'ın yüzü müziğin içinden gülümsedi.

Nicolo durdu. Paganini ona adını sordu. Çocuk yanıtladı. Paganini ona hocasını, alıştırmalarını, planlarını sordu. Nicolo tüm sorulara yanıt verdi. Sonra Paganini güldü. Onları yüreği ağzında dinleyen hancı bu kahkahayı işitince ürperdi.

Cehennem'den gelip yeri yaran bir kahkahaydı bu. Çukurda, düşmüş bir meleğin çaldığı hıçkıra hıçkıra ağlayan kemanın kahkahasıydı.

"Aptallar!" diye bağırdı *maestro.*

Sonra gözlerini Nicolo'ya dikti. Çocuğun içinde başını çevirmesi için yalvaran bir şeyler vardı. Ama daha önce yaptığı gibi, usta müzisyen konuşunca- ya değin oğlan bakışa karşılık verdi.

"Ne diyebilirim? Sana iyi bir hocaya gitmeni, daha iyi bir keman almanı mı öğütlemeliyim? Hatta sana bu amaçla para mı vermeliyim? Evet, peki bunun sonu ne? Yeteneğin var, ama asla kullanamayacaksın."

Paganini dudak büktü.

"Yetenekli olabilirsin. Küçük bir ün, belli bir miktar başarı edinebilirsin. Ama gerçek büyüklüğe hocayla, enstrümanla ya da eğitimle ulaşamazsın. İlham almalısın... benim aldığım gibi."

Nicolo sebebini bilmeden titredi. Duyduğu sözlerde korkunç bir ikna edicilik vardı. Nihai bilgiye ilişkin bilgeliğin belirtisi korkutuyordu onu.

"İnsan kendi eserini bestelemeli, kendi eserini çalmalıdır." diye sürdürdü konuşmasını ses. "Bu yeteneği sana hiçbir insan hoca kazandıramaz."

Paganini aniden doğruldu.

"Bağışla beni. Unutmuştum. Bu yere geldim, çünkü bu civarda bir... bir randevum var. Onu... görmem gereken şahsı... bekletemem. Şimdi gitmeliyim. Ama çaldığın için teşekkürler."

Nicolo'nun yüzü asıldı. Bir anlığına *maestro*nun ona bilmeyi çok arzuladığı bir şeyi açıklayacağına inanmıştı. Çünkü Nicolo çalarken Paganini'nin hissettiklerini paylaşmıştı. İçinde büyük bir hünerin yattığını ve sıradan bir eğitimin bu hünere sadece mekanik bir mükemmeliyet şeklinde boyun eğdireceğini biliyordu. Önündeki ustanın yüceliğiyle, kendi alçakgönüllülüğü arasında bir bağ vardı. Paganini konuşmuş olsaydı keşke! Artık çok geçti!

Kemancı kapıya giderken kara pelerini savrularak dalgalandı. Sonra adam döndü ve abanoz renkli bir girdap gibi attı pelerinini geriye.

"Bekle."

Adam baktı ve Nicolo ruhunun yakalandığını, Paganini'nin gözleri olan o kızgın kıskaçlarla incelendiğini, yırtıldığını ve irdelendiğini hissetti.

"Benimle gel. Randevumuza beraberce gideceğiz."

Odanın diğer ucundaki koridordan zar zor duyulabilir bir soluk sesi yükseldi. Nicolo sesin, dinlemekte olan babasından geldiğini biliyordu. Ama umurunda değildi. Kapı karanlığın karşısında açılırken çocuk müzisyenin yanına ilerledi. Birlikte çıktılar.

"Bu gece seni gerçek bir Ustaya çırak vereceğim," diye fısıldadı Paganini.

**2**

Dağın yamacından Aptallar Mağarasına giden yol uzundu. Geceyarısı yol ıssızdı ama hep böyle olurdu zaten, çünkü civardaki insanlar korkarlardı mağaradan. Sislerinin arasında Şeytanın ikamet ettiği anlatılırdı ve derinliklerinin Tartarus'a kadar indiğini farz edenler, mağaranın tümünü keşfetmekten bile kaçınmışlardır.

Uzun ve yalnız bir yürüyüştü bu, aşağıya inen yol ise dolambaçlı patikaların ve bükülen taş geçitlerin arasından geçen garip bir yoldu,- yine de Paganini'nin ayağı bir kez olsun sürçmüyordu. O, bu yolu daha önce de yürümüştü.

Kemikli el şimdi Nicolo'nun esmer parmaklarını insanüstü bir güce sahip, buzdan farksız ve öylesine soğuk bir kavrayışla sarmıştı ki, oğlan ürperdi. Yine de yıldızların berrak ışığını örten buharın, sis ve pusun içinden geçerek onu takip etti,- Paganini'yi sesinin büyüsüyle sürüklenirmişçesine Mağara'nın ağzına kadar izledi.

Çünkü *maestro* tüm yol boyunca konuşmuştu, üstelik lafını esirgemeksizin. Aynı türden bir ruhu sezince ifşaattan kaçınmamıştı.

"Benim Şeytan'ın dölü olduğumu söylüyorlar, bu bir yalan. Tüm hayatım boyunca beni böyle çağırdılar... hatta babam bile, lanet olasıca

ahmak! Akademide sınıf arkadaşlarım beni görünce nazar işareti yaptı ve kızlar çığlık çığlığa kaçıştı.

"Bana, Müzik ve Güzellik'e hayatını adamış olan bana bağırdılar! Ama ilk başta ciddiye almadım. Çalışmalarım uğruna yaşadım ve çok çalıştım. İçimde kızararak ateşe dönüşen o kıvılcımı hep hissettim.

"ilk kez sahneye çıktığımda insanların dünyasına geri döndüm. Müziğim alkışlanıyordu, ama nefret ediyorlardı benden. "Şeytan'ın evladı" diye andılar beni, çünkü çirkindim, huysuzdum. Kendimi tekrar çalışmalarıma vermeyi denedim ama bu sefer yetmiyordu, çünkü çalışımın yeterince iyi olmadığının ayırdındaydım. Deham vardı, ne var ki ifade edemiyordum.

"İnsan bir süre sonra fikir yürütmeye başlıyor. Çalışmalarım yeterli değildi. Dünya nefret besliyordu bana. "Şeytan'ın evladı" mı? Neden olmasın?

"Yolu biliyordum. Çalıştım. Floransa'nın büyük kütüphanelerinde bulduğum eski, yasak kitapları okudum. Sonra buraya geldim. Bir Faust söylencesi vardır, bilirsin.

"Bir bedel karşılığında lütuflar bahşeden güçlerle tanışmanın yolları vardır."

Şimdi Mağara'ya girmişlerdi ve sözleri duyan Nicolo'nun elleri titreyince müzisyen daha da sıkı kavradı.

"Korkma, evlat. Buna değmez. On üç yıl önce bugün, ben de senin gibi bir çocuktum,- biraz daha büyüktüm belki. Bu yolu yapayalnız ve aynı korkularla geldim. Ama değerdi.

"Dışarı çıktığımda, uğruna yanıp tutuştuğum hünere sahiptim artık. O günden sonraki öykümü biliyorsun, tüm dünya biliyor. Şöhret, zenginlik, güzel kadınlar... tüm dünyevi başarılar emrime amade. Ama bunun ötesi,-

daha da fazlası, benim müziğim. Beste yapıp çalmayı öğrendim. Derler ki, melekleri ve yıldızları hareket ettiren Onun şarkılarıdır. Bu hünere sahibim. Ve sen, müziği seven, bilen ve içinde onunla doğmuş olan sen... bu gece aynı hünerden payına düşeni alacaksın."

Nicolo kaçmak, buharların kıvrılıp fantastik biçimlere büründüğü bu derin mağaradan çıkmak istedi. Derinliklerden gelen kabarcıkları ve gürlemeyi az ilerisinde duyduğunda istavroz çıkarmak geldi içinden. Sonra acayip bir görüntü belirdi zihninde... şarap tüccarının oğlu Carlo Zuttio'nun görüntüsü. Carlo konservatuvara gidiyordu ve aptalın tekiydi. Buna karşın daha iyi bir kemanı vardı ve özel dersler alıyordu, dolayısıyla Nicolo'dan daha ustaca çalıyordu. Hem ana babası zengindi,- oğullarıyla, onun müziği ile Nicolo'nun babasına üstünlük taslar dururlardı. Tüm kasaba biliyordu ki, Milano'daki büyük okula gidecekti Carlo. O, Nicolo ise devam edemeyecekti... kasabada kalıp hanı devralacak, kocayıp şişmanladığında içki karşılığında köy düğünlerinde çalacaktı. Carlo zengin olup ün salacak, köyü ziyarete geldiğinde ipeklere bürünecekti. O zaman Nicolo rakip olmaktan çıkmış basit bir kasaba hancısı olacaktı.

Yeryüzünün bağırsaklarında Nicolo'nun içine doğan müzik aşkı falan değil, bu görüntüydü. Onu gülümseten ve sıcak dumanların kalbine doğru ilerleyip karanlıkta taşların üzerine diz çöktüğünde Paganini'yi takip etmesini sağlayan da bu görüntü olmuştu.

Sonra adam bir Gizli İsim çağırdı ve yer gümbürdedi. Haç işaretinden farklı bir işaret yaptı, sürünen, kara bir sesle dua etti.

Derken sis kırmızıya döndü, gümbürtü dindi ve Nicolo Hocasıyla resmen tanıştırıldı.

**3**

İşbitiriciydi Paganini. Bir anlaşmaya varılmıştı. Nicolo sadece üç, Paganini'yse on üç yıl kazanmıştı. Nicolo'nun diğer on yılı, yolu göstermesinin bedeli olarak *maestroya* gitmişti. Adil bir anlaşmaydı bu,- bir ticari anlaşma.

Eve döndüğü vakit Nicolo'yu her şeyden çok şaşırtan da buydu. Her şey ticareti öylesine andırıyordu ki! Bunun ardında korkunç bir amacın izleri seziliyordu,- Güç, ne yaptığını biliyordu... ne amaçsızlık vardı, ne de körü körüne bir kötülük. Hepsi inceden inceye *ayarlanmıştı*.

Üç yıl.

Ama Nicolo'nun yüreğinde bir şarkı vardı, babasının titrek sesli yakarışlarının sesini bastıran, ertesi akşam konservatuvarda çaldığında utkulu doruklara yükselen bir şarkı.

Öğretim üyeleri ayağa kalktığında Nicolo'nun tüm söyleyeceği "Paganini eğitti beni." olacaktı. "Paganini eğitti beni." demişti Carlo'ya yüzünde bir gülücükle.

Haftalar geçtikçe şarkının sesi yükseldi.

Notaları güç bela okuyan Nicolo, artık beste yapıyordu.

Nicolo doğaçlama çalıyordu.

Öğretmenleri ona yeni bir keman aldılar ve Nicolo festival günü gelip çattığında Venedik'ten gelen orkestranın solistiydi,- gerçi Carlo da bu mevki için yapılan yarışmada ikinci gelmişti.

Nicolo bursu kazanıp Milano'ya gitti.

Babası dua ettiyse de hiçbir şey söylemedi. Paganini ona yazmadı, ama Fransa'daki zaferlerinin haberi geliyordu.

Nicolo Milano'daki okulda sansasyon yaratmıştı. Carlo da gelmişti, okul harcını ailesi karşılıyordu ve başarılıydı da. Özenle, sebatla çalışıyor,

ustaca çalıyordu.

Bununla beraber, Nicolo'nun havada süzülen tonları içinden gelen bir ilhamdan doğmuşlardı. O, sadece pratik yaparak boy ölçüşülemeyecek bir tekniği mükemmelleştiriyordu.

Yıl boyunca iki taşralı çocuğun -Nicolo ve Carlo'nun— arasında bir çekişme yaşanmıştı. Tüm okul farkındaydı bunun. Nicolo yetenekliydi. Carlo hırslıydı. Mükemmeliyet savaşı ölümcüldü.

Yaşlanıyordu Nicolo. Yüzüne daha şimdiden derin çizgiler açılmış, rengi çekilmiş, onu kaba ve haşin yapmıştı. Gecelerinin onu böylesine tüketen bir çalışmayla geçtiği fısıldanıyordu.

İşin aslı şu ki, Nicolo'nun geceleri korku içindeydi. Aptallar Mağarası'nda- ki randevuyu anımsıyor, gün sayıyordu. Şunun şurasında iki yılı kalmıştı... yapacak o kadar çok şey vardı ki!

Aptallık etmişti. Ama Paganini'nin benliği onunkine ağır basmış, egemen olmuştu. Oraya sürüklenmişti. Artık biliyordu bunu. Paganini'nin aradığı safdilin tekiydi,- böylelikle bu tür bir pazarlık yapıp, bir başkasının hayatı pahasına kendi hayatını uzatabilecekti. Nicolo'yu işte bu sebeple almıştı yanına. Nicolo sık sık, eğer Paganini hesaplaşmaya bir başına gitseydi neler olabilirdi, diye merak ediyordu. Merak ediyordu, çünkü iki yıl sonra *kendi* gitmek zorunda kalacaktı... ve yerine götürecek bir budala bulamayacaktı.

İki yıl! Nicolo yastığını oradan oraya savuruyor, aklına getirdikçe soğuk terler döküyordu. Paganini'nin on üç yılda yaptığını yapmayı umamazdı. Küçük bir başarıdan fazlasını elde edemezdi,- o şöhrete ve zenginliklere bu kadar kısa sürede sahip olamazdı. Ama bir şeyi yapabilirdi... can düşmanı Carlo'yu yenebilirdi.

Nicolo artık nefret ediyordu Carlo'dan. Eskiden böyle değildi. O zaman da rakiplerdi, ama hatırı sayılır ölçüde dostlukları olmuştu. Aptallar Mağarasındaki o geceden beri Nicolo kin güdüyordu.

Carlo da arayı kapatma yolundaydı. Nicolo neredeyse hiç çaba göstermeksizin keman çalabildiğini fark etmişti. Yayı tutan eli düşüncesizce hareket ediyor, parmak hareketleri emir almıyormuşa benziyordu. Onun için,.kendi müziğinde ne muzaffer bir heyecan vardı, ne de rahatça çalışında bir ustalık hissi.

Carlo ise bunlara sahipti, çünkü rekabet edebilmek için çalışmak ve ter dökmek zorundaydı,- hem bunu yaptığında kendini de tatmin olmuş hissediyordu. Üstüne üstlük doğaötesi bir hünere sahip olmasa bile, Carlo insanı diken üstünde oturtacak kadar iyi bir rakipti.

Tüm okul seviyordu Carloyu. Öğretmenler onun çalışmalarını biliyor ve övüyorlardı. Nicolo'yu öven yoktu, çünkü yöntemlerini anlayamıyorlardı. Akıllarını karıştırıyordu Nicolo.

Diğer öğrenciler de Carloyu seviyorlardı. Paralıydı, cömertti. Dostlarına tatlılar alır, partilerde onlarla birlikte kahkahalar savururdu. Nicolo'da ne tatlıya verecek para, ne de partide giyecek güzel kıyafetler vardı. Öğrenciler ona karşı korkuyla karışık saygı duyar, yüzüne itimat etmezlerdi.

Carlo yakışıklıydı da. Kızlar ondan hoşlanırdı. Hatta Elissa bile. Bu, geceleri Nicolo'nun acısına acı katıyordu.

**4**

Elissa'nın saçları yastığın üzerinde yanan sarı bir alevdi. Elissa'nın gözleri tutkunun bağrındaki mücevherlerdi. Elissa'nın ağzı zevke açılan kıpkırmızı bir geçitti. Elissa'nın kolları...

Yararsızdı. Nicolo'nun aklına daha şairane bir şeyler gelmiyordu. Tek bildiği, Elissa'nın daima içini yaktığıydı. Kızın güzelliği onun çıplak kalbine inen bir kamçı darbesiydi adeta.

Aslında, Elissa Robbia dünyalar güzeli bir sarışın öğrenciydi, ne var ki Nicolo âşıktı ve insan gençken gözü tanrıçalardan başkasını görmez.

Elissa Carlo'yla birlikte yürüyor, partilere onunla gidiyor, festivalde onunla dans ediyordu. İkinci yıl boyunca aralarından hiç su sızmamıştı.

Nicolo devamlı köşeden izliyordu. Taptığı bu kişiyle bir iki kez konuşacak olmuş, ama tüm gözüne girme çabalarına rağmen kız onu umursamamıştı. Elissa'nın tercihi yakışıklı Carlo'dan yanaydı.

Bu yüzden çalıştı Nicolo. Carloyu her karşılaşmalarında geçti, ama bu artık kolay değildi. Nicolo'nun gizli gücüne karşın, Carlo aşktan ilham alıyordu sanki. Carlo onun en güç trillerini tekrarlıyor, Nicolo'nun uzmanlaştığı o neredeyse kusursuz tekniğin her ayrıntısını öğreniyordu.

Yine de her seferinde galip çıkan Nicolo'ydu. Saygın öğretmenleri iki dikkate değer öğrencinin sergilediği gösteri karşısında artık hayrete düşüyorlardı. Çoğu zaman performanslarını izlemeye dışarıdan gelenler oluyordu. Opera, dinlemeye orkestra şeflerini yolluyor ve yıldız öğrenciler çalacağı zaman yerel aristokrat ailelerin evleri, tüm Güney İtalya'nın önde gelenleriyle dolup taşıyordu.

Resmen söylenen bir şey yoktu ama, iki gençten birinin sene içinde ilk solo konserini vermeye hazırlanacağı anlaşılıyordu.

Artık birbirleriyle konuşmasalar bile ikisi de bunun farkındaydı. İkisi de deli gibi çalışıyordu. Kararı senenin son konseri verecekti,- bunu tahmin ediyorlardı. Onlardan solo besteler hazırlamaları istenmişti.

Nicolo bir ay öncesinden çalışmaya koyuldu. Karanlık odasında neler gerçekleştiği asla bilinemeyecek, ama oradan gerçek bir şaheser olduğunu hissettiği bir eserle çıktı. Daha önce hiç yapmadığı gibi çalışmıştı. Kazanacak, Carlo'yu herkesin önünde, Elissa'nın önünde yerin dibine sokacaktı.

O geceyi iple çekiyordu.

Okulun sahnesi aydınlatılmış, içerisi bu ışığın mücevherlerinden yansımasına izin verecek seviyede kişilerce doldurulmuştu. Söylentiler yayılmıştı ve İtalya'da müzik denince akla kim geliyorsa, izleyicilerin arasındaydı. Usta da oradaydı... evet, büyük Paganini'nin ta kendisi! Eski öğrencisini, Nicolo'yu izlemeye gelmiş, diyorlardı.

Ne zaferdi ama! Nicolo esrimeyle ürperiyor, soloların bitmesini kuliste beklerken kemanını okşuyordu. Bu gece rakibini yenilgiye uğratıp, bizzat Paganini'nin önüne çıkacaktı. Mutluluğunu daha çok tamamlayacak bir şey olamazdı!

Bu arada, nerelerdeydi Cario? Hâlâ kulise gelmemişti.

*Ama -işte oradaydı— seyircilerin arasında! Elissa'yla birlikte!*

Neydi bunun anlamı?

Bir müzik parçası sonlarıdı. Müdür onun adını anons ediyordu.

"Ne yazık ki, bu gece Signor Nicolo'yla yarışacak olan solist Cario Zuttio...

Bu da neydi?

"Okulumuzdan ayrıldı..."

Evet?

"Evlenmek için..."

*Evlenmek için! Elissa'yla!*

Cario yapmıştı bunu,- bu gece kaybedeceğini bildiğinden müziği bırakmış, baba mesleğine dönmüş ve Elissa'yla evlenmişti. Şimdi de zaferi Nicolo'ya tattırmamak için anons işini ayarlamıştı! Nicolo'nun yüreğinde çaresizlik kabardı ve kapkara bir öfke.

Ama adı çağrıldığında öne çıktı, çaldı.

Şarkısını çaldı, ama planladığı özgün haliyle değil. Çünkü artık doğaçlama çalıyordu,- daha doğrusu, nefretti onun yerine doğaçlamayı yapan. Nefret, koparırcasına çekiyor, çılgın gibi yoluyordu hırpaladığı kemanın tellerini.

Korku tüm salona dalga dalga yayıldı.

Kızıl sislerin arasından Paganini'nin kara gözleri parladı ve Carlo'nun gülümsemesi kayboldu, Elissa'nın dudakları soldu. Nicolo kızın gözlerinin boşaldığını gördü ve onları müziğiyle doldurdu. Demek daha önce onun farkına varmamıştı, ha? Güzel, Elissa artık unutmayacaktı... ne onu, ne de *bunu.*

Cehennem e dalan, Cennete yükselen, lanetleniş ve zaferden haykıran ve fısıldayan keman, Nicolo'nun beyninde durmadan konuşan seslere eşlik etti.

Kolları yoktu Nicolo'nun, parmakları yoktu. O bütünüyle bir kemandı. Bedeni enstrümanın, beyni şarkının bir parçasıydı. İkisini de *bir başkası* çalıyordu. Bitirdi.

Sessizlik.

Ardından gökgürültüsü.

Ve kulak zarını zorlayan sesin karşısında selam verip gülümserken, ayaktaki kalabalığın içinden, Elissa’nın boş boş bakan yüzünde parladı

gözleri. Nicolo bu gece hem kazanmış, hem de kaybetmişti. Ama tekrar kazanacaktı.

**5**

Konserden sonra ona geldiler. Özel ders alması için para teklif ettiler.

Bir yıl sonra, dediler, tekrar gelip okulda bir solo konser verecekti.

Nicolo ağırbaşlı bir tavırla aldı parayı. Bu parayı o seneyi Roma'da geçirip, *Maestronun* öğrencisi olmak için kullanması bekleniyordu.

Ama Nicolo'nun başka planları vardı. Carlo ve Elissa’nın köye geri döneceklerini biliyordu, onları izlemeyi kafasına koymuştu. Okulun yöneticilerine teşekkürlerini sundu ve yola çıkmak için hazırlandı.

Koridorda pelerinli bir figür dikilmişti. Paganini'ydi bu.

Solgun dâhi, bir tek söz sarf etmeksizin tıpkı iki yıl önce o gece yaptığı gibi Nicolo'nun elini tuttu. Beraberce adımladılar karanlık sokakları.

"Bu gece iyi çaldın, oğlum. Senin için, müziği aynı Paganini’ninki gibiydi, dediler." Gülümsedi. "Öyle olması da mümkün, çünkü aynı Ustanın öğrencileriyiz."

Nicolo ürperdi.

"Korkma. Bir yıl içinde arzuladığın bütün şan ve şerefe kavuşmuş olacaksın. Dünya, gücün karşısında boyun eğecek. Arzuladığın bu, değil mi?"

"Değil." Nicolo başını iki yana salladı. "Çalışmayacağım ve Roma'ya gitmeyeceğim. Benim arzum başka bir şeyde yatıyor." Paganini'ye Carlo ve Elis- sa'dan bahsetti. *Maestro* dinledi onu.

"Demek köye döneceksin, ha? Pekala, aradığın buysa, arayışında yardım göreceğinden eminim. Ümitsizliğe kapılma."

Nicolo içini çekti.

"Bu yardımdan korkuyorum. Bu müzik -bu çalış- benim bir parçam değil. Başka kaynaklardan geliyor ve dinleyicilerimi etkilemek beni tatmin etmiyor. Bu gece Carlo ile Elissa etkilendiler,- fakat bunu yapan ben değildim, müzikti. Anlamıyor musun?"

Paganini konuşunca karanlıkta soğuk bir fısıltı duyuldu.

"Evet, mükemmel şekilde anlıyorum,- ama sen anlamıyorsun. Bu gece öfkeyle çaldın ve salonda öfke vardı. *Ama Elissa'ya gittiğinde, aşk ile çalacaksın.* O da etkilenecek. Çünkü Ustamız aşk konularındaki başarılarıyla nam salmıştır. Bırak kemanın konuşsun ve kız senin olacak."

"Ama ya o? Ya Carlo?"

"Yine bırak, kemanın konuşsun. Onun insanları deliliğe götüren bir sesi vardır. *Bırak duysun o sesi. "*

Bir kahkaha ağır ağır süründü Paganini'nin dudaklarından dışarı.

"Nasıl olacağını biliyorum. Ah, biliyorum! Yıllar önce keşfettim bu sırrı ve bir güzel de kullandım. Boynuzlanmış kocayı delirtip karısını ayart ve Öğretmen'in hediyesiyle dünyalar senin olsun! Önündeki bu yıl için sana imreniyorum, dostum. Senin için muazzam bir zafer olacak!"

Nicolo'nun kalbi küt küt atıyordu.

"Bunu yapabileceğime gerçekten inanıyor musun?" diye sordu.

"Kesinlikle. Sana güç verildi,- bırak seni gayene o götürsün." Paganini'nin sesi ciddiyete büründü. "Ama bu akşam seni beklerken konuşmaya niyetlendiğim şey bu değildi. Başka bir şey var.

"Sana, Aptallar Mağarasındaki randevuna bu geceden itibaren tam bir yılın olduğunu hatırlatmak isterim."

"Korkarım öyle."

"Bu bir pazarlıktı, gitmelisin."

"Ya gitmezsem ne olur?"

"Sözünü edemeyeceğim şeyler. O zaman seni almaya *kendisi* gelir, biliyorum. İntikamını korkunç biçimde alacaktır."

"Keşke," dedi Nicolo ve sesi kin dolu, alçaktı. "Keşke seninle hiç tanışma- saydım. Beni buna sen sürükledin... beni kandırıp bu cehennemi pazarlığa oturttun! Aptallık ettim, seni bu yüzden öldürmeliyim."

Paganini durdu ve genç adamla yüz yüze geldi. Gözleri buzdan farksızdı. "Belki de. Ama düşün... önümüzdeki seneyi bir düşün. Elissa'yı kazanacak, Carlo'yu çıldırtacaksın. Elissa'yı kazan, Carlo'yu çıldırt. Elissa'yı kazan, Carlo'yu çıldırt..

Sesi aynı kahrolasıca, yaltaklanan trili Nicolo'nun beynini dolduran dek çalan ve tekrar çalan kemanınınki gibiydi.

"İntikamı düşünme. Bu geceden bir yıl sonra Aptallar Mağarası'na git,- ama önce, Elissa'yı kazan, Carlo'yu çıldırt..."

Hâlâ bu sözleri fısıldayan Paganini karanlıkta arkasını döndü ve gözden yitti. Nicolo ise kendi kendine mırıldanarak sokakları dolaştı:

"Elissa'yı kazanıp, Carlo'yu çıldırtacağım."

**6**

Nicolo döndüğü vakit babasının hanında kalmadı. Artık parası vardı ve kasabada kendine kalacak bir yer kiralamıştı... İzini sürdüğü yeni

evli çiftin evlerinin alt katındaki odaları.

Onları bir ay boyunca görmedi. Karanlık odasında kemanıyla birlikteydi. Artık karanlıkta çalıyordu, bu beste için notalara gereksinimi yoktu çünkü. Yalnızca iki şarkı geliştirmişti. Birisi yumuşak, tatlı ve sevecen, tutkulu bir güzellikle nefes kesiciydi. Nicolo çaldıkça yüzü coşkuyla ışıldıyor, bir sıcaklık basıyordu benliğini.

İkinci şarkıysa karanlıktan sürünüp geliyordu. Ardından sessizce yürüyor, derken koşmaya, sıçramaya ve dans etmeye girişiyordu, ilkin sıçan gibi ciyaklıyor, sonra köpek gibi inliyor, nihayet bir kara kurt misali uluyordu. Müthiş kudretli, şeytani bir ulumaydı bu, çaldığı zaman elleri titriyordu ve gözlerini kapatıyordu Nicolo.

Nicolo küçücük odasında bir ay boyunca bu iki şarkıyı tek başına tekrar tekrar çaldı. Aslında tamamen yalnız değildi, çünkü beyninde her bir tonu ona bildiren bir fısıltı, yayı tellerin üzerinde gezdiren görünmez bir el vardı. Nicolo çaldıkça çaldı, zayıfladı, kurudu. Bir ay sonra müzik bir parçası olmuştu onun ve hazırdı.

Komşularıyla yeniden sıkı fıkı olması bir hafta sürdü. Onların alışkanlıklarını öğrenmesi de bir diğer haftasını aldı,- Carlo'nun ne zaman şarap imalathanesine gidip Elissa'yı yalnız bıraktığını biliyordu.

Sonra bir öğle vakti, Elissa'yı ziyaret etti. Konuştukları sürece kız o sarışın güzelliğiyle bir kraliçeye yakışır şekilde oturdu,- biraz sonra Nicolo onun için bir şeyler çalmayı önerdi. Kemanını kutusundan çıkardı, gözünü kızın yüzünden ayırmadan yayı tellerin üzerinde oynattı.

Çalarken, gözleri Elissa'nın yüzündeydi. Gözleri onun yüzüyle kendilerine ziyafet çekiyordu, müzik de ruhuyla.

Şarkı ortaya çıktı, tekrarlandı,- sonsuz çeşitlemelerle havada uçuşan bir rapsodi halinde yükseldi. Elissa bu uçuşan rapsodiyle doğruldu,

Nicolo'ya doğru yürüdü,- müziğin ruhu dolduran görkemi haricinde kızın gözleri bomboştu.

Bunun üzerine Nicolo kemanını bıraktı ve kızı kollarına aldı.

Ertesi gün de geldi, bir sonraki gün de. Her seferinde kemanını yanında taşıyordu. Her seferinde o çalıyor, kız da müziğe teslim ediyordu kendini.

Aylar boyu Nicolo mutluydu. Nice ay boyunca her gün çaldı,- en sonunda geceleri huzura ermişti. Carlo'nun ruhu bile duymamıştı.

Nicolo planlar kurmaya başladı. Kısa zaman sonra solo konser için Milano'ya dönecekti. Ardından ünlü olacaktı... turneye çıkacaktı. Aşkın esiniyle, sahneye ilk çıkışında başarısını garantileyecek kadarını bestelemişti. Elissa'yı yanında götürecekti ve beraberce tırmanacaklardı yükseklere.

Sonra anımsadı.

Ne Milano'ya gidebilirdi, ne de konsere. O gece Aptallar Mağarası'nda randevusu vardı.

Nicolo ölmek istemiyordu. Ruhunu vermek istemiyordu. Şu kahrolasıca pazarlık!

Ama çıkar yolu yoktu.

Elissa'yı gördüğü her gün daha büyük bir ateşle arzuluyordu yaşamı. Sonunun yakın olduğunu bildiğinden daha sık uğrar, hiçbir fırsatı kaçırmaz olmuştu. Artık saatleri, dakikaları sayıyordu.

Kararlaştırılan vakitten üç gün önce akşam vakti eve gitti. Carlo geç saate kadar şarap imalathanesinde olacaktı, bu yüzden çaldı Nicolo. Elissa orada oturuyordu, yüzü onun her çalışında olduğu gibi anlamsızdı. Nicolo bazen kendini ona kur yapmasını sağlayan müziğin olmamasını —

sevdiği kadında kendi başına böylesine aşırı bir sevgi yaratabilmeyi dilerken buluyordu. Ama hayal bile edilmeyecek bir şeydi bu,- Elissa Carlo'yu seviyordu ve onu Nico- lo'ya teslim eden tek şey müzikti. Bu yeterliydi. Büyü güçlüydü. Nicolo o gece daha önce hiç çalmadığı gibi çaldı ve müzik yükseldikçe, merdivenlerdeki ayak seslerini bastırdı.

Carlo odadaydı.

Nicolo çalmayı kesti.

Elissa'nın gözleri, kız sanki uykunun büyük derinliklerinden uyanırmışçasına açıldı.

Carlo ikisini gördü. İri yan bir adamdı Carlo, güçlü elleri iki yanında seyirerek açılıp kapanıyordu. Ağır gövdesi odanın diğer ucundan atılmıştı ve elleri Nicolo'nun gırtlağına doğru ilerliyordu.

Eller ona hiçbir zaman ulaşmadı.

Nicolo'nun zarif elleri kemanındaydı. Çalmaya başladı.

Aşk şarkısı değildi bu sefer çaldığı. Diğeriydi... çılgınlık şarkısı.

Sıçanınkini andıran ciyaklama sesiyle Carlo durdu. Feryat yükseldikçe Nicolo onu seyretti. Carlo'nun gözleri büyüdü. Feryat bir inlemeye dönüştü. Carlo'nun faltaşı gibi açılmış gözleri kıpkırmızı kesiliyordu. İnleme, yükselen bir havlama, acı dolu bir bağırıştı şimdi. Carlo ellerini başına götürdü. Geri geri gitti, dizlerinin üstüne çöktü. Sonra Nicolo çaldı. Keman haykırdı, yay aşağı yukarı gidip geldi,- insanın etini dağlayan kıpkırmızı bir demirdi sanki.

Nicolo çaldı, ta ki Carlo yerde yuvarlanıp dudaklarından köpükler sızar, ritme uygun inler hale gelinceye kadar. Nicolo çaldı, ta ki oda o kaba sesle nabız gibi atana, camlar titreşimlerle ürperene ve mum alevleri acıyla dalgalanıp raks edinceye kadar. Nicolo çaldı ve sonra durdu.

Carlo yere yatmış inliyordu, sonra dizlerinin üstünde doğruldu ve Nico- lo'ya baktı. Peşinden de Elissa'ya.

Nicolo onun bakışlarını takip etti.

Elissa... Elissa'yı unutmuştu! Çılgınlık müziğini çalmış ve kızın odada olduğunu unutmuştu.

Elissa düştüğü yerde kalmıştı ve yüzünde, ölümün başka hiçbir şeyle karış- tınlamayacak beyazlığı vardı. Carlo kıza baktı ve kahkaha atmaya başladı.

Nicolo hıçkıra hıçkıra ağladı. Gözyaşları yanaklarından aşağı süzüldü.

Koca ve sevgili, güldüler ve ağladılar beraberce.

Hepsi bitmişti artık. Kız ölmüş, adam çıldırmıştı. İki gece sonra Nicolo'nun Aptallar Mağarasındaki randevuya gitmesi lazımdı.

Şeytan'ın hüneri buydu demek! Bu korkunç ironiydi ona verdiği.

Ölü kadın yerde yatarken, çıldırmış adam kesik kesik gülerek ona doğru emekliyordu.

Nicolo kalkmaya davrandı. Yayı kazayla tellere değdi. Deli Carlo kahkahalar atarak doğruldu ve kemanı onun elinden kaptı. Eşiğin üzerinde kırıp pencereden dışarı savurdu.

Hâlâ gülmekten katılarak döndü, ama gözlerinde aklı başında bir nefret mevcut değildi.

Sonra Nicolo'nun aklına bir fikir geldi.

"Carlo," diye fısıldadı. "Carlo."

Budala koca, kahkaha attı.

"Carlo, karın öldü. Ama ben öldürmedim. Yemin ederim. Bunu Şeytan yaptı, Carlo. Aptallar Mağarasını mesken tutan Şeytan. Karının intikamını almak istersin Carlo, değil mi? Öyleyse iki gece sonra Aptallar Mağarasına git. Unutma, Carlo... iki gece sonra Aptallar Mağarasına. O zamana kadar seninle kalacağım ve nereye gideceğini söyleyeceğim."

Çıldıran adam kahkaha attı.

Nicolo yavaşça tekrarlayarak telkinde bulundu ona. Aklını kaçırmış Carlo uyurken tüm gece boyunca ona fısıldadı. Ertesi gün ölü kadının cesedi başında otururlarken fısıldadı. Nihayet Carlo Milano'ya giden arabaya binmek için kalktığında, Carlo'nun anladığını ve mağaraya gideceğini hissediyordu. Kemancı gülümseyerek çıktı oradan, karanlık odada kıkır kıkır gülen kaçığı ve ölü karısını baş başa bırakarak.

**7**

Yolculuk gecesinde Nicolo acı acı, ama sık sık gülümsedi. Her şeye rağmen işe yaramıştı! Öyleyse kendi yerine Carlo'yu yollamakla Şeytanı oyuna getirebilirdi. Böylece konserde çalıp şöhret basamaklarını tırmanabilirdi. Zavallı Elissa ölmüştü tabii, ama aşk şarkısını işitecek başka kadınlar da vardı. Bu iyiydi.

Milano'daki övgüleri işitmek de iyiydi. Eski hocalarıyla konuştu, arkadaşları çevresini sardılar ve fısıldayarak, o geceki konsere katılacak ünlülerden bahsettiler.

Nicolo o gün o kadar meşguldü ki, çok önemli bir konuyu unutuvermişti. Aslında, aklına geldiğinde yemeğini henüz bitirmiş, giyinme odasındaydı.

Carlo onun kemanını kırmıştı!

Bu trajedinin yarattığı karışıklık, uykusuzluk ve fazlaca plan kurma derken aklından çıkıp gitmişti. Gerçi kemanı onun için çok değerli bir enstrüman değildi, çünkü Nicolo biliyordu ki müziğini herhangi bir keman ile icra edebilirdi. Yine de bir keman gerekliydi.

Müdürü çağırmak için ayağa kalkmıştı ki, kapı açıldı, içeriye Carlo girdi.

Carlo aklını kaçırmıştı. Gözleri parıldıyordu ve dişleri sıkılıydı, ama dimdik yürüyordu. Görünüşe göre, kimsenin dikkatini çekmeden girebilecek kadar hâkim olabiliyordu kendine.

Onu gören Nicolo neredeyse olduğu yerde donakaldı. Bir korku dalgası yükselip boğazını düğümledi.

"Carlo... neden buradasın? Hatırlamıyor musun... Aptallar Mağarasını ve randevunu?"

Carlo sırıttı.

"Geçen gece gittim oraya, Nicolo," diye fısıldadı. "Geçen gece gittim. Bu gece nasıl çaldığını izlemeye geldim. Az sonra çalacaksın, Nicolo."

Nicolo çılgınca kekeliyordu. "Ama... ama Mağara'da ne buldun? Yani... orada bekleyen biri var mıydı ve senden bir şey istedi mi...?"

Carlo'nun sırıtışı daha da yayıldı.

"Canını sıkma. O'na istediğini verdim. Geçen gece hepsi ayarlandı."

"Demek istediğin bu mu?" diye fısıldadı Nicolo. *"Ruhunu mu verdin?"*

"Ruhumu verdim. Pazarlık yaptık." Carlo kıkır kıkır güldü.

"Öyleyse neden buradasın?"

"Sana bunu getirmek için. Kemanını kırdım, ama bu gece çalmalısın."

Carlo Nicolo'nun ellerine bir paket tutuşturdu. Tam o anda bir görevli girdi içeri.

"*Maestro!* Konser başlıyor. Sahnede isteniyorsunuz. Ah, ilk konseriniz için nasıl da büyük bir kalabalık toplanmış! Daha önce hiç böyle bir vefakarlık gösterisi olmamıştı... bir sene önce, yalnız bir kez çaldınız, ama sizi hatırladılar ve döndüler. Bu harika! Ama elinizi çabuk tutun, acele edin!"

Nicolo çıktı ve Carlo sırıtarak onu takip etti,- kemancı sahneye adım atarken o da kuliste bekliyordu. Nicolo paketi şaşkınlıkla açtı ve alkışlayan kalabalığın önüne elinde keman ve yay ile çıkarken, kağıdı kulise savurdu.

Nicolo'nun gözleri parladı. Zaferdi bu!

İçi içine sığmıyordu. Şöhret kapıdaydı, hem fukara Carlo, Ustayla olan meseleyi de halletmişti. Onunla bir pazarlığa varmıştı ve bu Nicolo'yu ilgilendirmezdi. Onu ilgilendiren tek şey bunun hayatının en büyük gecesi olduğu, daha önce hiç çalmadığı gibi çalacağıydı.

Alışık bir hareketle kemanı kavradı ve çenesine götürdü. Keman ağırdı,- vasat bir enstrümandı. Ama kafi gelirdi. Zavallı Carlo delirmiş,- karısını öldüren adama bir de keman getirmişti.

Ama... *çal*.

Evet, Şeytan'ın hüneriyle, Elissa'yı elde eden Şeytan'ın aşk şarkısını çal. Bu gece dinleyicileri elde etsin. Kemanmış, Carlo kuliste kıkırdıyormuş, ne yazar? Çal!

Nicolo çaldı. Yayı melodinin açılış nağmelerini vurdu. Ama bir homurtu yükseldi.

Yolunda gitmeyen neydi?

Nicolo elini düzeltmeye çalıştı. Ama parmakları kendiliğinden hareket ediyordu. Durdurmaya çalıştı.

Ne var ki parmakları, bileği, kolu hareket etti. Onlara hâkim olamıyordu. İçindeki güç hedefinden sapmıyordu. Homurtu daha da güçlendi.

*Çılgınlığın şarkısıydı bu!*

Nicolo'nun parmakları uçuştu, kolu sağa sola gidip geldi. Zapt etmeye çalışarak mücadele etti. Ama sesler arttı. Önce sıçanlar koşuşturup yaygara kopardılar, derken Cehennemin tazıları havlamaya başladı. İblisler anırıyordu beyninde.

Evet... *onun* beyninde.

Belli belirsiz farkına vardı ki, kalabalık yuhalıyor, alay ediyordu. Onlar değildi müzikle çıldıran. *Kendisiydi!*

Nicolo gözlerini yumdu, kemanın kayıp gitmesi için çenesini sımsıkı bastırdı,- alet hâlâ çalıyordu. Başka bir şeyler düşünmek istedi, kafatasının içinde haykıran müzik dışında ne olursa. Paganini'nin şeytansı yüzü, Elissa'nın ölü yüz hatları, Carlo'nun kıpkırmızı deli gözleri, bu gece bulunması gereken kara Aptalların Mağarası... tüm bunlar geçti beyninden korkunun kanatlarıyla. Sonra müzik dışarı fışkırdı ve çılgınca çaldı Nicolo.

Gözler bir anda açıldı ve kemana baktı... kaba tahtaya, tuhaf tellere, inci parıltısıyla ışıyan o korkunç eşiğe.

İşte o anda müziğin sesi gerçeği haykırdı ona. Çılgın Carlo geçen gece bir pazarlık yapmak üzere gitmişti Aptalların Mağarasına. Bunu o

söylemişti, Nicolo da artık özgür olduğu anlamını çıkarmıştı. Peki pazarlık konusu olan neydi?

Carlo ruhunu intikam karşılığında satmıştı. Bu intikam ne olabilirdi?

*Bu kemanı yapmasını Carlo'ya o söylemişti!*

Nicolo kemana dikkatle baktı... elinde olmadan çaldığı fakat onu çıldırtan kemana.

Nicolo kaba tahtaya baktı. Daha önce de böyle tahta görmüştü. Nerede? *Neden ona Elissa'yı anımsatıyordu bu?*

*Tahta kırmızıya boyalıydı,- korkunç bir kırmızı. Neden ona Elissa'yı anımsatıyordu bu kırmızı renk?*

Müzik Nicolo'nun kulaklarında gürlüyor, yine de çalıyor ve dikkatle bakıyordu.

*Kemanın parıldayan eşiği inci gibiydi. Neden ona Elissa'yı anımsatıyordu bu eşik?*

Kemanın eşiği Nicolo'ya sırıtıyordu, Elissa'nın müzikle çıldırdığı zaman sırıttığı gibi. Kemanın tonları her şeyi tuzla buz eden bir kreşendoya yükseldi ve Nicolo sendeledi. Bulanıklaşan gözleri, ona felaketini şakıyan altın rengi tellere takıldı. Berbat bir korkunun üzerine çullanışıyla birlikte, onları tanır gibi oldu.

*Neden ona Elissa'yı anımsatıyordu bu teller?*

O anda anladı.

Çaldığı müzik, kızı çılgınlığa, ölüme götüren müzikti. Her nasılsa, bu keman şimdi kızın ruhunu barındırıyordu.

*Çaldığı bir keman değil, kızın ruhuydu ve çılgınlığı, onu çıldırtmak üzere hücum ediyordu dışarı.*

Feryat eden müzik kulaklarında yükselirken tekrar baktı ve gördü.

Kollarında tuttuğu bir keman değil, bir kadının ölü bedeniydi... Elissa'nın bedeni. Onun cesedini, bedeninin kül rengi hayaletini çalıyor, beynini paramparça eden son bir korku haykırışıyla tanıdığı uzun, altın rengi tellerin üzerinde oynatıyordu yayını.

*işte bu yüzden* Elissa'nın ruhu kemandaydı!

Nicolo ansızın delice kahkahalar atmaya başladı ve o korkunç şeyi kollarında tutup çaldıkça müzik kahkahasını boğmak üzere yükseldi. Sonra sallandı ve yere düştü, yüzü acıdan kapkara kesilmişti.

Perdeler kapandı, sinirleri altüst olmuş müdür, kemancının cesedine doğru koştu.

Çılgın Carlo sinsice süzüldü kulisten ve ince bir sesle kıkırdayarak cesedin üzerine eğildi. Ölmüş olan Nicolo'nun göğsünden kemanı alıp kahkahalarla güldü.

Parmaklarıyla Elissa'nın tabutundan oyduğu tahtaya, onun bedeninden çektiği kana, ağzından söküp eşiğe yerleştirdiği inci gibi dişlere şefkatle dokundu. En son olarak, üzerinde çılgınlık müziğinin çalınmış olduğu o uzun, yumuşak, altın telleri okşadı... ölü Elissa'nın saçının uzun, altın tellerini.

*Çeviren: Barış E. Alkım*

## FRANK BELKNAP LONG

1903 - ....

Amerikalı bilimkurgu, korku ve fantazya yazarı.

Yazın hayatına çok küçük yaşlarda şiirle başlamış, ama 1924 yılında, *Weird Tales* dergisinde yayınlanan *'The Desert Leech - Çöl Sülüğü'* ve *‘Death Waters - ölüm Suları'* adlı öyküleriyle kara fantazya ve korku türlerine geçiş yaptı.

Arkadaşı ve akıl hocası olan Lovecraft'ın etkisinde kalmış ve onun yarattığı mitolojik dünyaları, hafif bir bilimkurgu çeşnisiyle birlikte, sürdürdü.

H.P. Lovecraft üzerine 1975 yılında 'HPL *Dreamer on the Nightside — HPL Karanlıkta Düş Kuran'* adlı önemli bir çalışma yayınladı.

İkinci Dünya Savaşı ertesinde kara fantazya ve korku türlerinden bilimkurguya doğru kaymış ve özellikle roman dalında güzel yapıtlar vermişse de, asıl olarak korku öyküleriyle anımsanacaktır.

## DENİZDEKİ İKİNCİ GECE

Kamaramdan çıktığımda geceyarısını geçmişti. Üst gezinti güvertesi tamamen ıssızdı ve sisin incecik saçakları koltukların üzerinde salınıyor ya da korkuluğun parlak demirlerinin çevresinde kıvrılıp çözülüyordu. Havada en ufak bir kımıltı bile yoktu. Gemi sisle kefenlenmiş durgun denizin üzerinde miskin miskin yol alıyordu.

Ama ben sise itiraz etmiyordum. Parmaklıklara dayandım ve nemli, bulamaç gibi havayı açgözlülükle doldurdum ciğerlerime. O dayanılmaz mide bulantısı, o her yanıma nüfuz eden ruhsal ve fiziksel perişanlığım geçmiş, beni dinginlik ve huzur içinde bırakmıştı. Zevk alabilme yetime yine kavuşmuştum ve deniz suyunun kokusunu ne incilerle ne de yakutlarla değişirdim. O anda tadını çıkarmak üzere olduğum şeyler için — nefis ve görkemli Havana'da, girişimci ve umarım kabul edilebilecek ölçüde dürüst bir turizm temsilcisi tarafından bana vaad edilen beş kısa günlük keşif ve özgürlük gezisi - fahiş denebilecek miktarda para ödemiştim. Ben her yönümle zengin bir adamın antiteziyimdir ve Loriland Turizm'in aç gözlü isteklerini karşıyalabilmek için banka hesabımı o denli zorlamıştım ki akşam yemeğinin üzerine tüttürülen bir puro ya da okyanusa karşı içilecek bir kadeh şeri gibi gerçekten de olmazsa olmaz hoşluklardan bile vaz geçmiştim.

Ama halimden pek memnundum. Güvertede dolaştım, nemli ve sert havayı ciğerlerime çektim. Vebadan ya da kan zehirlenmesinden bile daha bitap düşürücü bir deniz illeti nedeniyle tam otuz saattir kamarama kapalı kalmıştım, ama hastalığımın demir ökçesinin altından sonunda kıvrılıp kurtulmuş ve beklentilerimi gerçekleştirme fırsatını yakalayabilmiştim. Bunlar kıskanılmaya değer beklentilerdi. Küba'da, güneşle yıkanan Malecon Caddesi boyunca limuzinle bir aşağı bir yukarı

turlayarak ve meraklı bakışlarıma Columbus Katedrali'nin ve Batı Hint Adalarının büyük mağazası La Fuerza'yla gece kulüplerinin pembe duvarlarında ziyafet çekme fırsatıyla geçecek beş gün. Yine, İspanyol usulü evlerin güneşli avlularını ziyaret etmek, açık hava kafelerinde ve ay ışığında *refrescola*r yudumlamak ve bu arada İspanyolların büyük ticareti ve fazla gayretkeş bir iş yaşamını hor gören yaklaşımlarından edinmek için beş kısa gün. Sonra karanlık ve büyüsel Haiti'ye: Virgin Adalarında sessiz yıldızların altında sıra sıra yükselen bacasız, kırmızı kiremitli evleriyle Eski Dünya'nın olağandışı ve akıl almaz Charlotte Amalie limanı,- rengarenk balıkların, dalgıçların, güneşte ağarmış bacalarıyla yaşlı teknelerin ve şifa bulmaz ayyaş gemi süvarilerinin son limanları olan doğal Sargasso'ya... Bakır taşından bir amfiteatra yerleştirilmiş alev alev yanan bir opal... cazibesi gri sisin içinde parladı ve benim kuzeyli huysuzluğumu dağıtıverdi. Parmaklıklara yaslanarak birkaç güne kadar göreceğim Martinique'i ve Trinidad'ın Hintli ya da Çinli yosmalarını düşledim. Sonra üzerime ansızın bir sersemlik çöktü. O kadim ve amansız illet beni pençesine yine almıştı.

Deniz tutması da, diğer tüm cefalar gibi, bireysel bir rahatsızlıktır. İki kişinin tamamen aynı belirti ve bulgularla hastalanması nadirdir. Belirtiler hafif bir kırıklık halinden kişiyi elden ayaktan kesen müthiş bir hastalığa kadar değişebilir. Ben düşünülebilecek en ağır bulgularla yakalanmış haldeydim. Nefesim boğulurcasına kesilerek parmaklıklardan ayrıldım ve güvertede bırakılmış son üç koltuktan birine umarsızca attım kendimi.

Kamarotun koltukların güvertede kalmalarına niçin izin vermiş olduğu kavramam mümkün olmayan bir sırdı. Görevini kaytardığı apaçıktı, çünkü yolcuların gezinti güvertesini sabahın erken saatlerinde ziyaret etmeleri alışıldık bir şey değildi ve sis buharlı gemilerin hasır koltuklarını berbat ederdi. Ama ben kamarotun ihmalinin ortaya koyduğu yaralar için müteşekkirdim. Yüzümü buruşturarak, hava almaya ve kendimi hissettiğim kadar hasta olmadığıma inandırmaya çalışarak boylu boyunca uzanırcasına

oturdum. Sonra, birdenbire, bana rahatsızlık veren belirli bir kaynağın farkına vardım.

Koltuk çok itici bir koku yayıyordu. Yanılmak olanaksızdı. Döndüm ve yanağım ıslak, vernikli tahtaya temas ettiğinde, burun deliklerim keskin ve iç bayıltıcı kokuyla sızlandı. Koku aynı zamanda hem uyarıcı, hem de tarif edilmeyecek kadar tiksindiriciydi. Bir bakıma, fiziksel rahatsızlığımı tamamen geçirmiş, ancak beni dayanılmaz bir iğrenme hissiyle doldurmuştu... ani, isterik ve neredeyse çılgınca bir tiksintiyle.

Koltuktan doğrulmaya çalıştım, ama kollarımın ve bacaklarımın dermanı kesilmişti. Sanki üzerime elle tutulmaz bir varlık çökmüştü ve beni koltuğa bastırıyordu. Sonra dünyanın dibi çıkıverdi sanki. Muziplik yapmaya çalışmıyorum. Bunun gibi bir şey oldu gerçekten de. O mantıklı ve tanıdık dünyamız zemini ortadan kayboldu, yutuldu. Batmaya başladım. Altımda sanki dipsiz kuyular açılmıştı ve ben boz bulanık bir boşluğun içine gömülmüştüm. Ancak, gemi ortadan kaybolmamıştı. Gemi, güverte, koltuğum beni desteklemeye devam ediyorlardı, ama yine de, gerçekliğin bu dış simgelerinin beni tutuyor olmalarına rağmen, uçsuz bucaksız bir boşlukta yüzüyordum. Sonsuzluğun içinde düşmekte, ya da umarsızca batmakta olduğum yanılsamasına kapıldım. Sanki üzerinde oturmakta olduğum güverte koltuğu tanıdık dünyamızdan ayrılmak - sızın başka bir boyuta kaymış gibiydi... sanki hem bizim üç boyutlu dünyamızda, hem de bilinmeyen boyutlara sahip yabancı bir başka dünyada yüzüyordu. Çevremde kıtalara ve adalara, lagünlere, atollere, muazzam ve gri su püskürtülerine baktım. Büyük derinliğe gömülmüştüm. Kara balçıklara bulanmıştım. Duyularımın sınırları dağılmıştı ve çürük bir nefes vücudumda dolanarak organlarımı kemirdi, beni tarifsiz bir acıyla doldurdu. Büyük derinlikte yapayalnızdım. Mutlak yalnızlığımın içinde bana eşlik eden şekiller kuru, siyah ve ölüydüler ve kokuşmuş, bebeksiz gözleri, denizin içinde ardları sıra sürüklenen barsaklarıyla küçük maymun kafaları şeklinde çılgınca oynaşıyorlardı.

Sonra, yavaş yavaş, görüntüdeki bulanıklık kaybolmaya başladı. Yine koltuğuma geri dönmüştüm ve sis her zamanki gibi koyuydu ve gemi durgun denizin üzerinde sürekli olarak yol almaktaydı. Ama koku hâlâ oradaydı... keskin, baskın, kusturucu. Panik içinde fırladım koltuktan. Kendimi afallatıcı ve meşum bir *tecavüzden* kurtulmuş gibi hissediyordum... Dünyadaki tüm habislikleri bir anda tüketmiş ve kullanılmamış, dayanılmaz kaynaklara el atmış gibiydim.

Rönesans öncesi İtalyan ve Flaman ressamlarının kaotik, iblis kaynayan, karanlık cehennemlerine gözümü bile kırpmadan bakmıştım. Heronymus Bosch ve Lucas Cranach'ın en büyük ezalarına sükunet içinde katlanmış ve baba Breughel'in en kötü sapıklara, rezilce gulyabanileri ve zebanileri -kendi kötülükleriyle öyle doluydular ki patlayıp paramparça olacak, kapkara ve tahammül edilmez bir köpük denizinin içinde korkunç biçimde dağılacaklardı — karşısında bile yılmamıştım. Ama ne Signorelli'nin *Lanetlilerin Ruhu*, ne Goya'nın *Los Caprichos'*su, ne de Segrelles'nin kokuşmuş, mavi dünyalarında kör gözleriyle sürünen ürkünç, salyalı, şekilsiz deniz yaratıkları o kokuya eşlik eden parça parça yanılsamalar kadar sinir bozucu ve korkunç olabilirlerdi. İliklerime dek sarsılmıştım.

Kendimi bir şekilde ılık ve nemli yukarı salondan içeri atabildim ve kamarotun yanıma gelmesini nefesi kesilmiş halde bekledim. Salonun ortasındaki merdivene bitişik ahşap duvar kaplamasında, üzerinde GÜVERTE KAMAROTU yazan küçük bir düğmeye basmıştım ve onun dışarıdaki iğrenç koku koskoca, bomboş salona sızmadan önce, çok geç olmadan gelmesini çılgınca diliyordum.

Kamarot gündüz görev yapan subaylardandı ve onu sabahın saat birinde ranzasından koparmak büyük bir suçtu, ama birileriyle konuşmak zorundaydım ve koltuklardan o sorumlu olduğuna göre sorgulamamın doğal hedefi haline gelmesi çok mantıklıydı. O *bilirdi.* Açıklayabilirdi. Koku ona

yabancı olamazdı. Koltuklan açıklayabilirdi... koltukları... koltukları... Kafam karışıyor ve isteriye doğru kayıyordum.

Elimin tersiyle alnımda biriken ter damlacıklarını sildim ve kamarotun yaklaşmasını içim ferahlayarak bekledim. Orta merdivenin üzerinde ansızın belirmişti ve sanki mavi bir sisin içinden bana doğru geliyordu.

Çok ihtimamlı, çok nazikti. Bana doğru eğildi ve elini endişeyle kolumun üzerine koydu. "Evet, bayım. Sizin için ne yapabilirim? Belki de hava biraz çarpmış olabilir mi? Ne yapabilirim?"

Ne mi? Ne mi? Her şey korkunç biçimde kafa karıştırıcıydı. Sadece "Kamarot, koltuklar..." diye kekeleyebildim. "Güvertede. Üç koltuk. Onları niçin dışarıda bıraktınız? Niçin içeri almadınız?"

Ona asıl sormak istediğim bu değildi. Onu koku hakkında sorgulamak istemiştim. Ama yaşadığım gerilim ve sarsıntı beni şaşırtmıştı. Kamarotu başucumda bu kadar endişeli, bu kadar nazik görmem onun bir yalancı ve haydut olduğunu düşündürtmüştü bana. Benim için endişeleniyormuş gibi görünüyordu, ama yine de sırf sapıklığından dolayı beni acınacak ve çaresiz bir enkaza dönüştüren tuzağı da yine o hazırlamıştı. Koltukları güvertede bile bile bırakmıştı zalimcesine ve kurnaz bir kötülükle ve hiç kuşkusuz onlara bir şeyin oturacağını ta en başından itibaren bilerek.

Ama adamın tutumundaki neredeyse anlık değişim için hazır değildim. Tüyler ürperticiydi. Ne kadar afallamış olsam da, ona çok ciddi, hatta berbat bir haksızlık yaptığımı kavrayabiliyordum. Beti benzi uçmuş ve ağzı açık kalakalmıştı. Karşımda taş kesilmiş gibi duruyordu ve bir an çaresizlik içinde yere yıkılacağını sandım.

"Siz... koltukları gördünüz mü?" diyebildi sonunda soluk soluğa.

Başımı salladım.

Kamarot bana doğru eğildi ve kolumdan yakaladı. Kan yüzünden tamamen çekilmişti. Korkuyla irileşmiş gözleri, parşömen gibi ağarmış aklarının içinden bana çılgınca bakıyorlardı.

"Kara ve ölü şey olmalı," diye mırıldandı. "Maymun surat. Geri döneceğini *biliyordum*. İkinci gece, tam geceyarısında güverteye çıkar hep.”

Yutkundu ve kolumu biraz daha kuvvetlice sıktı.

"Hep denizdeki ikinci gecemizdir. Koltukları nereye kaldırdığımı bilir ve onları güverteye çıkararak oturur. Son defasında onu *gördüm*. Koltukta kıvranıp duruyordu... Boylu boyunca uzanmıştı ve kıvranıyordu. Bir yılan balığı gibi. Koltukların üçüne de oturur. Beni görünce kalktı ve bana doğru gelmeye başladı. Ama kaçtım. Buraya girdim ve kapıyı kapattım. Ama onu pencereden görebiliyordum."

Kamarot elini uzattı ve işaret etti.

"Şuradan. Şuradaki pencereden. Yüzünü cama yaslamıştı. Kapkaraydı, buruşuktu ve yenik yenikti. Bu bir maymun suratıydı, bayım. Tanrı yardımcım olsun, bu ölmüş, çürümüş bir maymunun suratıydı, ama ıslaktı... sırılsıklam.

Öyle korkmuştum ki nefes bile alamıyordum. Öylece kalakaldım ve inledim ve sonra yaratık çekip gitti."

Yutkundu.

"Saat bire on kala Dr. Blodgett ölümüne pençelendi, paramparça edildi. Çığlıklarını duyduk. Yaratık pencereden ayrıldıktan sonra sanırım koltuğuna geri döndü ve otuz ya da kırk dakika kadar daha oturdu. Sonra Dr. Blodgett'in kamarasına indi ve elbiselerini aldı. Dehşet vericiydi. Dr. Blodgett'in bacakları yoktu ve yüzü pelteye dönmüştü. Vücudu pençe izleriyle kaplıydı. Ranzasının perdeleri ise kan içindeydi.

"Kaptan bana çenemi tutmamı söyledi. Ama birilerine anlatmak zorundaydım. Kendime hakim olamıyorum, bayım. Korkuyorum... Konuşmak zorundayım, konuşmalıyım. Üçüncü defadır ki gemiye çıkıyor. İlkinde kimseyi öldürmedi, ama koltuklarda oturdu. Onları ıslak ve yapış yapış bir halde bıraktı... simsiyah, pis kokulu bir balçıkla."

Şaşkınlık içinde bakakalmıştım. Adam bana ne söylemeye çalışıyordu? Aklını tamamen oynatmış mıydı? Yoksa ben ne söylemek istediğini kavrayamayacak kadar şaşkın ve hasta mıydım?

Delirmişçesine sürdürdü konuşmasını: "Açıklaması çok güç, bayım, ama bu gemiye *musallat olan* var. Her yolculuğumuzda, bayım... Denizdeki ikinci gecemizde. Her defasında da koltuklara oturuyor. Anlıyor musunuz?

Dediklerini net biçimde anlayamadığım kesindi, ama onayladığımı gösterir bir şeyler mırıldanmaya çalıştım. Sesim tir tir titriyordu ve sanki salonun öbür ucundan geliyor gibiydi.

"Oradaki bir şey," diyebildim nefesim kesilircesine. "Korkunçtu. Dışarıda, duydun mu? Berbat bir koktu. Beynim. Bana ne olduğunu anlayamıyorum. Üzerime neyin çöktüğünü anlayamadım, ama bir kısmı sanki beynime bastırıyormuş gibi hissettim. Buraya."

Parmaklarımla alnıma dokundum.

"Buraya bir şey... Bir şey..."

Kamarot çok iyi anlaşıma benziyordu. Başını salladı ve ayağa kalkmama yardım etti. Hâlâ kendi dünyasındaydı, hâlâ gergindi, ama yine de beni teskine ve yardım etmeye çabaladığını da görebiliyordum.

"Kamara 16-D mi? Evet, tabii. Dikkat edin, efendim."

Kamarot koluma girmişti ve beni salonun ortasındaki merdivenlere doğru götürüyordu. Zar zor durabiliyordum ayakta. Düşkün halim o kadar

belliydi ki kamarot kahramanlık derecesinde ilgi gösterecek kadar etkilenmişti. İki kez tökezledim ve refakatçim kolunu omuzlarıma dolayarak tutmasaydı beni yere kapaklanacaktım.

"Birkaç adım daha, bayım. İşte oldu. Acele etmeyiniz. Bir yararı olmaz. Vantilatör çalıştığına göre bir kez içeri girdiğinizde rahat edersiniz. Sadece acele etmeyiniz lütfen, bayım."

Kamaramın kapısına vardığımızda yanımdaki adama boğuk bir sesle fısıldadım. "Şimdi daha iyiyim. Eğer size ihtiyacım olursa zile basarım. Sadece... içeri... gireyim. Uzanmak istiyorum. Bu kapı içeriden kilitleniyor mu?"

"Ama, evet. Evet, tabii ki. Ama belki size biraz su getirmem uygun olacaktır."

"Hayır, zahmet etmeyiniz. Sadece bırakınız beni... lütfen."

"Eh, peki, efendim." Kamarot isteksizce ayrıldı.

Kamara çok karanlıktı. O kadar güçsüz düşmüştüm ki kapıyı kapayabilmek için tüm ağırlığımla abanmak zorunda kaldım. Kapı hafif bir tıkırtıyla kapandı ve anahtar yere düştü. İnleyerek diz üstü çöktüm ve yumuşak halının üzerini araştırmaya koyuldum. Ama anahtar bir türlü gelmiyordu elime.

Lanet ederek ayağa kalkmak üzereydim ki elim lifli ve sert bir cisme temas etti. Nefesimi tutarak geri çekildim. Sonra parmaklarım ne olduğunu anlamak için cismin üzerini telaşla yokladılar. Bu bir, evet, hiç kuşku yok ki, ayakkabıydı. İçinden çıkan şey ise bir ayak bileği. Ayakkabı kamaranın tabanına sıkıca basmıştı. Üzerini örten çorabın içinde bileğin eti buz gibiydi.

Bir anda ayağa fırlamış, dar kamaranın içinde dört dönmeye başlamıştım. Ellerim duvarları, tavanı yokluyordu. Ulu tanrım, elektrik

düğmesi benden kaçmaktan bir vaz geçseydi keşke!

Sonunda ellerim düz duvar kaplamasının üzerindeki lastiğimsi bir çıkıntıya denk geldi. Kararlılıkla bastırdım ve karanlık, köşedeki divanda dimdik oturmakta olan bir adamı ortaya çıkararak silindi... elinde bir çanta tutmakta olan, sakin, dinç, iyi giyimli bir adamı. Sadece yüzü görünmüyordu. Yüzünü bir mendil ile örtmüştü... Belki de açık pencereden gelebilecek soğuk hava akımlarına karşı oraya özellikle konulmuş büyük bir mendille. Adamın uyumakta olduğu aşikardı. Karanlıkta ayak bileklerini çekiştirmeme tepki vermemişti ve halen de hiç kıpırdamıyordu. Başının üzerindeki elektrik lambalarının parlaklığından hiçbir rahatsızlık duymamışa benziyordu.

Aniden müthiş ferahladığımı hissettim. Davetsiz konuğumun yanına oturdum ve alnımdaki teri sildim. Her yanım hâlâ tiril tiril titriyordu, ama yanımdaki adamın sakin hali müthiş teskin ediciydi. Yanlış kamaraya giren bir yolcu olduğu kuşkusuzdu. Omuzuna hafif bir dokunuşun ardından yapacağım nazik bir açıklamayla konuğum çekip gidecekti. Basit bir işlemdi bu... eğer kararlılıkla davranabilecek kadar gücüm olsaydı! O kadar mecalsiz, o kadar zayıf ve hastaydım ki! Ama elimi uzatıp davetsiz konuğumun omzuna vuracak kadar enerjiyi sonunda toparlayabilmiştim.

"Affedersiniz, beyefendi," diye mırıldandım, "ama yanlış kamaraya girmişsiniz. Eğer beni biraz deniz tutmuş olmasaydı, kalmanızı ve birlikte birer puro tüttürmemizi isterdim ama, gördüğünüz gibi, ben..." -kendimi gülümsemeye zorlayarak yabancının omzuna sinirli sinirli dokundum—"...yalnız kalmayı tercih ederim ve eğer sizce bir sakıncası yoksa...Uyandırdığım için özür dilerim."

Fazla aceleci davrandığımı anlamakta gecikmedim. Konuğumu uyandıramamıştım. Yabancı kımıldamamıştı. Yüz hatlarını gizleyen mendili nefesiyle bile oynatmamıştı.

Paniğimin geri dönmekte olduğunu fark ettim. Uzandım ve titreyen parmaklarımla mendilin bir köşesinden tuttum. Bu haddini aşan bir davranıştı hiç kuşkusuz, ama bilmek zorundaydım. Eğer davetsiz konuğumun yüzü de vücuduna uygunsa, sakin ve tanıdıksa, her şey yolunda olacaktı,- ama eğer...

Kaldırdığım köşenin ortaya koyduğu fizyonomi hiç de yürek ferahlatıcı sayılmazdı. Nefesimi dehşet içinde tutarak mendili tamamen çekip aldım. Bir, sadece bir an için ceset beyazı, yapış yapış ve habis gözleri, basık ve maymunsu burnu, kıllı kulakları ve ağzından bana doğru sıçrıyora benzeyen kalın, kapkara diliyle tiksinti verici o karanlık çehreye bakakaldım. Ben onu seyrederken yüz *hareket* etti, iğrenç biçimde buruşup kıvrandı, baş konumunu değiştirdi ve kısmen yan dönerek önden görünüşünden de canavarca ve murdar bir profili ortaya koydu.

Çılgın bir umutsuzluk içinde kapının önüne büzüldüm. Bir hayvan gibi acı çekiyordum. Geçirdiği şokla kavram oluşturma kapasitesini tamamen yitirmiş olan zihnim hayvansı bir bilinçle, dürtüsel olarak azap çekiyordu. Yine de, bütün bunların arasında, belirgin olan bir şey vardı: Varlığımın gizemli bir parçası korkunç biçimde gözlemlemeye devam ediyordu. Dilin ağzın içine yine geri kaçtığını, yüz hatlarının pörsüyüp yumuşadıklarını gördüm... ta ki salyalı ağzından ve beyaz, kör gözlerinden ince ince kan sızmaya başlayıncaya dek! Bir saniye sonra ağız bir dehşet lekesine dönüşmüş çehrenin ortasında kızıl bir yarık gibi kalmıştı... gittikçe açılan ve kızıl bir kan selinin içinde kaybolan bir yarık. Karşımdaki dehşet, yaşamın ana sıvısı halinde, korkunç ve iğrenç biçimde erimekteydi.

Beni kendime getirmek kamarotun on dakikasını aldı. Sımsıkı kenetlenmiş dişlerimin arasından kaşıklar dolusu konyak akıtmak zorunda kalmış ve el ve ayak bileklerimi neredeyse vahşi biçimde ovuşturmuştu. Gözlerimi sonunda açtığımda benimle göz göze gelmekten kaçınmaya özen gösterdi. Benim dinlenmemi, sessiz kalmamı istediği belliydi ve kendi

duygularına da güvenemiyordu. Ancak, kendime gelmemi sağlayan önlemleri alabilecek ve odadaki *kalıntılar* hakkında beni aydınlatabilecek kadar hakimdi sinirlerine.

"Giysiler tamamen kana bulanmıştı... *vıcık vıcıktı*, efendim. Onları yaktım."

Ertesi gün dili biraz daha çözüldü. "Geçtiğimiz yolculukta öldürülen beyefendinin elbiselerini giyiyordu... Dr. Blodgett'in eşyalarını. Onları derhal tanıdım."

"Ama, niçin..."

Kamarot başını salladı. "Bilmiyorum, efendim. Belki güverteye çıkmış olmanız kurtardı sizi. Belki daha fazla bekleyemedi. Geçen seferkinden geç ayrılmıştı oradan ve sizi kamaranıza götürmem daha da sonra olmuştu. Bu arada gemi onun bölgesini geçmiş olmalı. Ya da belki uyuyakaldı ve zamanında geri dönemedi ve bu yüzden... eridi! Temelli gittiğini sanmıyorum. Dr. Blodgett'in kamarasının perdeleri kanlıydı ve korkarım o hep bu şekilde gidiyor. Gelecek yolculuğumuzda geri dönecektir, bayım. Bundan eminim."

Öksürerek boğazını temizledi.

"Zili çaldığınıza memnun oldum. Eğer doğrudan doğruya kamaranıza inseydiniz, gelecek yolculukta belki de sizin elbiselerinizi giyiyor olacaktı."

Havana da beni kendime getiremedi. Haiti, tehdit edici gölgelerle dolu, yabancı bir terk edilmişliğin tiksindirici bir bataklığı ve kapkara bir dehşetti. Martinique'deki otel odamda ise bir saat bile huzur içinde uyuyamadım.

*Çeviren: Sönmez Güven*

## RAYMOND DOUGLAS BRADBURY

1920- ....

Şiirsel, anımsatıcı, bilinçli biçimde simgesel, güçlü nostaljik öğeler içeren ve tüyler ürperticiye doğru eğilim gösteren yapıtlarıyla tanınan, Yirminci Yüzyıl'ın en önemli Amerikan fantazya, bilimkurgu ve korku yazarlarındandır.

ABD'nin Illinois eyaletinin Waukegan kasabasında doğmuştur. Küçük kasabada yaşanan çocukluk yılları yapıtlarının önemli bir kesiminde tematik yer tutar.

İlk öyküsünü 1941 yılında, *Super Science Stories* dergisinde yayınladı. Aynı yıl içinde tanıştığı yazar Leigh Brackett tarafından eğitildi ve onun yazın tekniklerinden etkilendi.

O günden bu yana sayısız deneme, makale, şiir, oyun, senaryo ve romanın yanı sıra 400 öyküsü daha yayınlandı.

Birçok ödüllerle onurlandırılan Bradbury yapıtlarının 1500 ayrı derlemeye seçildiğine tanık olmuştur.

## CÜCE

Aimee göğü izliyordu, sessizce.

Bu gece o kıpırtısız, sıcak yaz gecelerinden biriydi. Beton rıhtım boştu, tele asılı kırmızı, beyaz, sarı ampuller, ruhsuz boşluğun üzerinde havadaki böcekler gibi yanıyordu. Çeşitli karnaval reyonlarının sahipleri, kör gibi bakan gözleriyle eriyen balmumu heykellerden farksız sıralanmış, bekliyorlardı.

Bir saat önce önlerinden iki müşteri geçmişti. Bu yalnız iki insan şimdi hız trenindeydiler, tren cayır cayır yanan gecede bir boşluktan diğerine daldıkça canice çığlıklar atıyorlardı.

Aimee, ıslak ellerinde birkaç yıpranmış tahta halkayla yavaşça rıhtıma yürüdü. AYNALAR LABİRENTİ'ne bakan bilet gişesinin arkasında durdu. Labirentin hemen dışındaki dalgalı üç aynada görüntüsünün iğrenç şekilde çarpıtıldığını gördü. Kendisinin bin adet bezgin kopyası -o berrak serinliğin içinde sıcak görüntüler- ötedeki koridorda eriyip kayboldu.

Bilet gişesine yanaştı ve uzunca bir süre Ralph Banghart'ın sıska ensesine bakıp bekledi. Adam san renkli uzun ve çarpık dişlerinin arasına yakılmamış bir puro sıkıştırmış, gişe tahtası üzerine eski püskü kağıtlarla iskambil falı açıyordu.

Hız treni feryat edip tekrar korkunç bir çığ gibi düştüğünde, kadının aklına konuşmak geldi.

"Ne tür insanlar biner hız trenine?"

Ralph Banghart tam otuz saniye boyunca purosunu çekiştirdi. "İnsanlar ölmek ister. Şu hız treni de ölmek için en kral şey." Atış poligonundan belli belirsiz duyulan tüfek seslerini dinledi. "Bu kahrolasıca

karnaval toptan delilik zaten. Mesela şu cüce. Onu gördün mü? Her gece gelir, on senti bastırır, ta Boktan Louis'nin odasına kadar Aynalar Labirentinde koşar. Yerden bitmenin oraya nasıl seğirttiğini bir göreceksin. Ulu Tanrım!"

"Ah, evet," dedi Aimee anımsayarak. "Cüce olmak nasıldır hep merak ederim. Onu görünce içim öyle fena oluyor ki."

"Onu bir akordiyon gibi çalabilirim."

"Böyle konuşma."

"Ulu Tanrım." Ralph boştaki eliyle kadının kalçasını yokladı. 'Tanımadığın insanlar için bile ağlanıp sızlanışın yok mu!" Başını iki yana sallayıp kıkırdadı. "Cüce ve sırrı. Ama bildiğimden habersiz, anlıyor musun? Vay canına!"

"Bu gece sıcak." Aimee ıslak parmaklarındaki geniş tahta halkaları sinirli sinirli çekiştirdi.

"Konuyu değiştirme. Yağmur çamur dinlemeden gelecektir."

Aimee ağırlığını diğer ayağına verdi.

Ralph dirseğine yapıştı. "Haydi! Aklını mı kaçırdın? O cüceyi görmek istiyorsun, değil mi? Şşşt!" Adam döndü. "Geliyor işte!"

Cücenin kıllı ve esmer eli bir gümüş on sentle gişenin penceresine uzandı. Görünmez bir şahıs, bir çocuğun incecik sesiyle "Bir bilet!" diye seslendi.

Kendini tutamayıp öne eğildi Aimee.

Cüce başını kaldırıp ona baktı. Bir şarap presine kapatılmış, ta ki geriye beyazlamış ve öfkeli bir yığın kalıncaya kadar sıkıştırılmış, tomar tomar kıvrılmış, kat kat katlanmış, acı üstüne acı çekmiş, kara gözlü, kara saçlı, çirkin bir adamdan öte bir şey değildi bu. Yalnızca bedeni sırt üstü

yatmış uyurken, sabahın ikisinde, üçünde, dördünde faltaşı gibi açık gözlerle bakıyor olacağını bildiğiniz, biçimsiz ve şişkin bir yüzü vardı.

Ralph sarı bir bileti ortadan yırttı. "Bir bilet!"

Cüce, sanki yaklaşan bir fırtınadan korkmuşçasına ceketinin klapalarını sıkıca boynuna çekip, aceleyle badi badi yürüdü. Bir an sonra on bin adet kayıp ve gezinen cüce aynaların arasında, deli kara böcekler gibi kıpırdandı ve yok oldu.

"Çabuk!"

Ralph Aimee'yi aynaların arkasındaki karanlık bir geçide sıkıştırdı. Tünel boyunca ilerleyip, üzerinde gözetleme deliği bulunan ince bir kısma gelinceye kadar Aimee Ralph'in okşayışlarını hissetti.

"Bu müthiş," dedi adam. "Ne duruyorsun öyle? Bak."

Aimee duraksadı, sonra yüzünü aralığa yaklaştırdı.

"Onu *görüyor musun?"* diye fısıldadı Ralph.

Aimee kalbinin güm güm çarptığını hissetti. Tam bir dakika geçti.

Cüce orada, küçük mavi odanın ortasında duruyordu. Gözleri kapalıydı. Henüz onları açmaya hazır değildi. O anda göz kapaklarını açıp önüne konmuş koskoca bir aynaya baktı. Ve aynada gördüğü şey onu gülümsetti. Cüce göz kırptı, parmaklarının ucunda dönüverdi, yan durdu, el salladı, eğildi, beceriksizce küçük bir dans yaptı.

Ayna her bir hareketi uzun, ince kollarla,- uzun, upuzun bir gövdeyle, koskoca bir göz kırpışla ve dansın, devasa bir reveransla biten muazzam boyutta bir tekrarıyla, yineledi!

"Her gece aynı şey," diye fısıldadı Ralph Aimee'nin kulağına. "Müthiş, değil mi?"

Aimee başını çevirip hareketsiz yüzüyle uzun uzadıya Ralph'e baktı ve hiçbir şey söylemedi. Sonra kendine hakim olamayıp başını yavaşça, ama çok yavaşça hareket ettirdi, bir kez daha açıklıktan dışarı baktı. Nefesini tuttu. Gözlerine yaşların doluşmaya başladığını hissetti.

Ralph fısıldayarak onu dürtükledi.

"Hey, bücür *şimdi* ne yapıyor?"

Yarım saat sonra, Cüce aynaların arasından çıktığında adam ve kadın kahve içiyor ama birbirlerine bakmıyorlardı. Cüce şapkasını çıkarıp kulübeye yaklaşmaya başladı, derken Aimee'yi gördü ve hızla kaçtı.

"Bir şey istiyordu," dedi Aimee.

"Öyle." Ralph aylak aylak sigarasını bastırıp ezdi. "Ne istediğini de biliyorum. Ama soracak cesareti yok. Bir gece bu incecik gıcırtılı sesiyle gelip, 'Bahse girerim bu aynalar pahalıdır,' dedi. Eh, ben de aptal ayağına yattım. Öyle olduklarını söyledim. Bana bakıp bekledi, başka bir şey demediğimi görünce de evinin yolunu tuttu, ama ertesi gece, 'Bahse girerim bu aynalar elli papel, yüz papel ediyordur,' dedi. Bahse girerim öyledir, dedim. Bir iskambil falı açtım."

"Ralph," dedi Aimee.

Adam başını kaldırdı. "Niye bana öyle bakıyorsun?"

"Ralph," dedi, "Niye ona elindeki fazla aynalardan bir tanesini satmıyorsun?"

"Bak, Aimee, ben sana halka gösterisini nasıl işleteceğini söylüyor muyum?"

"Bu aynalar ne kadara maloluyor?"

"İkinci elini otuz beş papele kapatabiliyorum."

"O zaman neden ona satın alabileceği yeri söylemiyorsun?"

"Aimee, sende hiç kafa yok." Elini kadının dizine koydu. Aimee dizini kaçırdı. "Ona nereye gitmesi gerektiğini söyleseydim bile gidip alır mıydı sanıyorsun? Bunu hayatta yapmazdı. Peki neden? Çünkü o sıkılgan biri. Boktan Louis'in Odasındaki aynanın önünde kıvırttığından haberdar olduğumu bilse, bir daha buraya adımını atmaz. Tıpkı herkes gibi, Labirent'te kaybolacakmış numarası yapıyor. Sanki o özel oda umrunda değilmiş gibi. Daima işlerin savsamasını, gecenin geç saatlerini kolluyor, böylece oda bir tek ona kalıyor. İşlerin tıkırında olduğu geceler eğlenmek için ne yaptığını Tanrı bilir. Hayır efendim, o gidip de hiçbir yerden ayna almaya cesaret edemez. Hiç arkadaşı yok, olsaydı bile onlardan böyle bir şey satın almalarını isteyemezdi. Bana bundan bahsetti, çünkü pratikte tanıdığı tek kişi benim. Üstelik, ona bir bak ...böyle bir ayna almaya yetecek kadar para bulunmaz onda. Biriktiriyordur belki, ama günümüzde bir cüce ne iş tutabilir ki? Hepsi harcı alem, aç bilaç sirklerin kapısında geziniyorlar."

"Kendimi berbat hissediyorum. Hüzünlendim." Aimee gözlerini boş rıhtıma dikti. "Nerede yaşıyor?"

"Deniz kıyısındaki sinek kapanında. Ganghes Arms pansiyonunda. Neden sordun?"

"Eğer bilmen gerekiyorsa, ona deliler gibi aşığım."

Purosunun etrafından gülümsedi. "Aimee," dedi. "Sen ve şu çok komik şakaların."

Ilık bir gece, sıcak bir sabah, cayır cayır bir öğlen. Deniz, kızgın teneke ve camdan bir örtüydü.

Aimee koltuğunun altında güneşten rengi atmış yarım düzine dergiyle, gölgelerde kalmaya dikkat ederek, ılık denize bakan kilitli

karnaval sokaklarında yürüdü. Boyası kabarmış bir kapıyı aralayıp sıcak karanlığa "Ralph?" diye seslendi. Aynaların arkasındaki simsiyah koridorda el yordamıyla yolunu buldu, topukları tahta zeminde takırdıyordu. "Ralph?"

Bez gerili portatif karyolanın üzerinde birisi uyuşukça kımıldandı. "Aimee?"

Adam doğrulup etajerdeki duya soluk ışıklı bir ampul uydurdu. Gözlerini kısıp yan kör bir vaziyette kadına baktı. "Hey, kanarya yutmuş kediye benziyorsun."

"Ralph, bodur adam için geldim!"

"Cüce, Aimee tatlım, cüce. Bodurların sorunu hücrelerindedir, öyle doğarlar. Cücelerinki salgı bezlerindedir..."

"Ralph! Onun hakkında müthiş bir şey öğrendim!"

"Tanrı aşkına," dedi adam kendi ellerine, onları inanmazlığının şahidi gibi kaldırarak. "Şu kadın! Beş para etmez küçük, çirkin bir..."

"Ralph!" Kadın ışıl ışıl gözlerle dergileri uzattı. "O bir yazar! Bunu bir düşün!"

"Düşünmek için sıcak bir gün.” Adam geriye yaslandı, hafifçe gülümseyerek kadını alıcı gözle inceledi.

"Ganghes Arms yolumun üzerindeydi, ben de müdür Mr. Greeley'le görüştüm. Dediğine göre Mr. Big'in odasından daktilo sesi hiç eksik olmuyormuş!"

"Adı *bu muymup"* Ralph kükreyerek kahkaha atmaya başladı.

"Ucuz detektif öyküleri yazarak kendini geçindirecek kadarını kazanıyor. Sahafta öykülerinden birini buldum, ve bil bakalım ne var?"

"Yoruldum, Aimee."

"Bu küçük adamın ruhu, dışarıdaki koca dünya kadar büyük,- kafasının içinde *her* şey mevcut!”

"O zaman sorarım, neden büyük dergilerde yazmıyor?"

"Belki korkuyordur... belki yazabileceğini bilmiyordur. Böyle şeyler olur. İnsanlar kendilerine inanmazlar. Ama sırf deneseydi, bahse girerim öykülerini dünyanın her yerinde satabilirdi."

"Neden zengin değil, merak ediyorum."

"Belki fikirleri yavaş yavaş gelişiyordur, belki böyle perişan halde yaşadığı için. Kim öyle olmazdı ki? O şekilde, o kadar küçük olmak. Eminim ki tek odalı ucuz bir yerde yaşayıp da küçük olmak haricinde bir şey düşünmek zordur."

"Haydi oradan!" deyip, burnundan soludu Ralph. "Florence Nightingale'in büyükannesi gibi konuştun."

Kadın dergiyi uzattı. "Sana onun detektif öyküsünden bir parça okuyacağım. İçinde tüm o silahlar, sert adamlar falan var, ama bir cücenin ağzından anlatılıyor. Herhalde editörler, yazarın ne dediğini bildiğini akıllarının ucundan bile geçirmemişlerdir. Ah, lütfen orada öyle oturma, Ralph! Dinle."

Yüksek sesle okumaya başladı.

"Ben bir cüceyim ve bir katilim. Bu iki şey birbirinden ayrılmaz. Biri diğerinin sebebidir.

"Öldürmüş olduğum adam, yirmi bir yaşımdayken beni sokakta durdurur, kucağına alır, alnımı öper, bana çılgınca, yumuşak bir sesle şarkılar okur, ninniler söyler, beni kasap dükkanına sokup tartıya oturtur ve bağırırdı, 'Dikkat et, kasap. Parmağını kefeye bastırma!'

"Hayatlarımızın nasıl cinayete doğru kaydığını *görüyor musunuz*? Bu aptal, ruhumun ve bedenimin işkencecisi!

"Çocukluğuma gelince: ebeveynlerim küçük insanlardı, tamamen cüce sayılmazlardı. Babamın varlığı bizi beyaz süslü düğün pastasına benzeyen bir bebek evinde yaşattı —küçük odalar, küçük iskemleler, minyatür tablolar, işlemeli akikler, içine böcek hapsolmuş kehribarlar, her şey küçücük, ufacık, minicikti! Devlerin dünyası uzaklarda, bahçe duvarının ötesinde gezinen çirkin bir söylentiydi. Zavallı anneciğim, zavallı babacığım! Benim için sadece her şeyin en iyisini istemişlerdi. Karınca dünyamızda, kovan odalarımızda, mikroskopik kütüphanemizde, böcek boyunda kapıları, güve kadar pencereleri olan mekanımızda, beni küçük ve üzerine titrenen bir porselen vazo gibi kendilerine saklamışlardı. Psikozlarının akıllara durgunluk verici boyutunu ancak şimdi kavrayabiliyorum! Sonsuza dek yaşayacaklarını, beni camın altında bir kelebek gibi muhafaza edebileceklerini düşlemiş olmalılardı. Ama önce babam öldü, ardından alevler evi, eşekarısı oğulunu, içindeki her posta pulu boyundaki aynasını ve tuzluk kadar dolabını yuttu. Anneciğim de ölmüştü! Bense tek başıma düşen közleri izlemiş, Canavarların ve Devlerin dünyasına fırlatılmış, gerçekliğin heyelanına yakalanıp devrilmiş, yuvarlanmış ve hızla uçurumun dibine vurmuştum!

"Ayak uydurmam bir sene sürdü. Sirklerde gösteriye çıkmak düşünülemezdi. Dünyada bana yer yoktu sanki. Derken, bir ay önce İşkenceci hayatıma girdi, her şeyden habersiz başıma bir şapka geçiriverip dostlarına 'Sizi küçük kadınla tanıştırmak istiyorum![1] diye haykırdı."

Aimee okumayı bıraktı. Gözleri kararsızdı ve dergiyi Ralph'e uzatırken elleri titriyordu. "Sen bitir. Tamam. Gerisi bir cinayet hikayesi. Ama görmüyor musun? O küçük adam. O küçük adam."

Ralph dergiyi bir kenara fırlatıp tembelce bir sigara yaktı. "Westernleri daha çok severim."

"Ralph, onu okumalısın. Onun ne kadar iyi olduğunu ve yazmaya devam etmesini söyleyecek birine ihtiyacı var."

Ralph başını bir yana eğip kadına baktı. "Bil bakalım bu işi kim yapacak? Öyle ya, Mesih'in sağ eli değil miyiz biz?"

"Seni dinlemeyeceğim!"

"Kahretsin, kafanı çalıştır! Böyle üzerine çullanırsan ona acıdığını sanacak. Avaz avaz bağırıp seni odasından dışarı kovacak."

Kadın oturdu, bunu yavaşça düşünüp evirip çevirmeye, her açıdan bakmaya çalıştı. "Bilmiyorum. Belki de sen haklısın. Ah, bu sadece acıma değil, Ralph, ciddiyim. Ama belki ona öyle gözükür. Çok temkinli olmalıyım."

Ralph kadının omzunu ileri geri sallayarak, parmaklarıyla hafifçe yoğurdu. "Kahrolasıca, senden tek istediğim onu rahat bırakman,- çabanın karşılığında başının belaya girdiğiyle kalacaksın. Tanrım, Aimee, seni hiçbir şey için bu kadar hevesli *görmemiştim.* Bak, sen ve ben, ikimiz bu günü tatil edelim, öğlen için yiyecek bir şeyler ve benzin alalım, sonra arabayla sahil boyunca gidebildiğimiz kadar uzağa gidelim, yüzelim, yemek yiyelim, küçük bir kasabada iyi bir oyun izleyelim... karnavalın canı cehenneme, ne diyorsun? Kahrolasıca güzel ve tasasız bir gün. Birkaç papel biriktirmiştim."

"Çünkü onun farklı olduğunu biliyorum," dedi kadın karanlığa bakarak. "Çünkü o, bizim -senin, benim ve sahildeki diğerlerinin- asla olamayacağı bir şey. Öylesine komik ki. Yaşam onu öyle bir hale getirmiş ki, karnaval işinden başka bir şeye yaramıyor, yine de ayağı toprağa basıyor. Ve yaşam bizi öyle yapmış ki, karnavallarda çalışmamız gerekmiyor, ama yine de burada, denizin içinde, rıhtımdayız. Bazen kıyı bir milyon mil uzaktaymış gibi görünüyor. Nasıl oluyor da biz bedenlere, o ise

beyne sahip ve bizim aklımıza hayalimize bile gelmeyecek şeyler düşünebiliyor, Ralph?"

"Beni dinlememişsin bile!" dedi Ralph.

Kadın orada oturdu, adam tepesine dikilmişti ve sesi uzaklardan geliyordu. Kadının gözleri yarı kapalıydı, kucağındaki elleri seyiriyordu.

"Yüzüne yerleşen bu kurnazca bakıştan hoşlanmıyorum," dedi adam sonunda.

Aimee el çantasını yavaşça açıp küçük bir tomar para çıkardı ve saymaya başladı. "Otuz beş, kırk dolar. İşte. Billie Fine'a telefon edip uzun gösteren aynalarından birini Ganghes Arms'ta kalan Mr. Bigelows'a göndermesini isteyeceğim. Evet, bunu yapacağım!"

"Ne!"

"Onun için ne kadar harika olacak bir düşün, Ralph, canı ne zaman istese odasında bir ayna bulunacak. Telefonunu kullanabilir miyim?"

"Devam et, aklını peynir ekmekle ye."

Ralph hemen döndü ve tünelin içine yürüyüp gitti. Bir kapı çarptı.

Aimee bekledi, bir süre sonra ellerini telefona götürüp ızdırap verici bir yavaşlıkla numarayı çevirmeye başladı. Rakamların arasında durakladı, nefesini tutup gözlerini yumdu, dünyada bu kadar küçük olmanın neye benzediğini ve aniden birinin özel bir ayna gönderdiğini düşündü. Kendi odasında, kocaman, ışıl ışıl yansımasının arkasına gizlenebileceği bir ayna ve birbiri ardına öyküler yazmak, zorunda olmadıkça dışarıdaki dünyaya adımını atmamak. Öyleyse odada tek parça halinde o muhteşem yanılsamayla başbaşa kalmak nasıl olurdu? Mutlu mu ederdi, mutsuz mu? Yazmana yardımcı mı olurdu, ket mi vururdu? Başını öne arkaya, öne arkaya salladı. En azından bu şekilde hiç kimse sana tepeden bakamaz. Geceler boyu, belki sabahın serinliğinde saat üçte gizlice kalkıp, kendine,

parlak görünümlü camda upuzun, yakışıklı ve boylu görüntüne göz kırpabilir, karşısında dans edebilir, gülümseyebilir ve ona el sallayabilirsin.

Telefondan bir ses, "Billie Fine'ın dükkanı," dedi.

"Ah, *Billie!*[11] diye bağırdı kadın.

Gece rıhtımın üzerine çöktü. Okyanus kalasların altında karanlık ve gürültülü uzanıyordu. Ralph cam tabutunda soğuk ve balmumundan yapılmışçasına oturmuş, kartlarını açıyordu, gözleri sabit, ağzı sımsıkıydı. Dirseğinin yanında içilmiş sigara izmaritlerinden bir piramit yükselmekteydi. Aimee kırmızı ve mavi sıcak ampullerin altından gülümseyerek, el sallayarak geldiğinde kartları yavaşça, çok yavaşça dizmeye ara vermedi. "Merhaba, Ralph!" dedi kadın.

"Aşk ilişkin nasıl gidiyor?" diye sordu kirli bir bardaktaki buzlu suyu yudumlayarak. "Charlie Boyer nasıl? Yoksa Carry Grant miydi?"

"Gidip kendime yeni bir şapka aldım," dedi kadın gülümseyerek. 'Tanrım, kendimi *iyi* hissediyorum! Nedenini biliyor musun? Billie Fine yarın bir ayna gönderiyor! Küçük, tatlı adamın yüzünü düşünebiliyor musun?"

"Hayal gücüm o kadar kuvvetli değildir."

"Ah, Tanrım, onunla evleneceğimi falan sandın herhalde."

"Neden olmasın? Onu bavulda taşırsın. İnsanlar, kocan nerede, diye sorunca tüm yapman gereken kapağı açıp bağırmak. İşte, karşınızda! Tıpkı gümüş bir kornet gibi. Canın çektiğinde kutusundan çıkar, bir şarkı çal, sonra zulaya geri koy. Onun için arka bahçede kum dolu küçük bir kutu bulundurmayı unutma."

"Kendimi çok iyi hissediyordum," dedi kadın.

"Cömert demeliydin." Ralph ona bakmıyordu, ağzı sımsıkı kapalıydı. "Cömert. Sanırım bunların hepsi onu o gözetleme deliğinden dikizleyip keyif aldığım için, öyle mi? Bu yüzden mi aynayı yollattın? İnsanlar senin gibi ellerinde tefle koşuşturup hayatımın tüm neşesini çalıyorlar."

"Bir daha içmeye evine gelirsem hatırlat, olur mu? Adi biriyle çıkacağıma kendi başıma olmayı tercih ederim."

Ralph derin bir nefes aldı. "Aimee, Aimee. O herife yardım edemeyeceğini anlamıyor musun? Tozutmuş o. Senin yaptığın bu delice şey ise tıpkı ona, devam et dostum, tozut, ben de sana yardımcı olurum, demek gibi."

"Eğer birine faydası dokunacağını düşünüyorsan, ömründe bir kez olsun hata yapmak güzel," dedi kadın.

"Tanrı beni iyilik meraklılarından korusun, Aimee."

"Kapa çeneni, kapa çeneni!" diye bağırdı kadın ve başka bir şey söylemedi.

Adam sessizliğin bir an öylece kalmasına izin verdi, sonra üzeri parmak izleriyle dolu bardağı bir kenara koyup ayağa kalktı. "Benim için gişeye göz kulak olur musun?"

"Tabii. Neden?"

Adamın on bin soğuk beyaz görüntüsünün sımsıkı bir ağız ve seyiren parmaklarla camsı koridordan, aynaların arasından geçtiğini gördü.

Gişede tam bir dakika oturdu, derken aniden ürperdi. Gişede küçük bir saat tıkırdıyordu ve Aimee destedeki kartları birer birer açarak bekledi. Uzakta, Labirentin içinde bir yerlerde bir çekicin ardı ardına indiğini duydu,- bir sessizlik, biraz daha bekleyiş, ardından on bin görüntü katlandı, tekrar katlandı ve kayboldu, Ralph gişedeki Aimee'nin on bin yansımasına

bakarak uzun adımlarla dışarı çıktı. Kadın onun rampadan aşağı inerken sessizce güldüğünü duydu. ,

"Söyle bakalım, keyfini yerine getiren nedir böyle?" diye şüpheyle sordu.

"Aimee," dedi adam umursamazca, "kavga etmemeliyiz. Billie o aynayı Mr. Big'e yarın mı gönderecek demiştin?"

"Aptalca bir şeye kalkışmayacaksın, değil mi?"

"Ben mi?" Ralph kadını gişeden çıkartıp kartları aldı, mırıldıyordu ve gözleri ışıl ışıldı. "Ah, hiç öyle şey yapar mıyım?" Ona bakmadan, kağıtları hızla, rastgele açmaya başladı. Aimee tam arkasında duruyordu. Kadının sağ gözü azıcık seğirmeye başladı. Kollarını kavuşturdu, tekrar çözdü. Tıkırtıyla bir dakika geçti. Sadece gece rıhtımının altındaki okyanusun, Ralph'in sıcakta soluyuşunun ve kartların yumuşak hışırtısının sesleri duyuluyordu. Rıhtımın üzerinde gökyüzü sıcaktı ve bulutlarla doluydu. Denizde şimşeklerin belli belirsiz ışıltıları görünmeye başlıyordu.

"Ralph," dedi kadın sonunda.

"Sakinleş, Aimee," dedi adam.

"Hani beni kumsalda gezmeye götürecektin ya..."

"Yann," dedi adam. "Belki gelecek ay. Belki gelecek sene. Yaşlı Ralph Banghart sabırlı adamdır. Ben telaşlanmıyorum, Aimee. Bak." Bir elini kaldırdı. "Sakinim."

Kadın denizden gelen bir gökgürültüsünün dinmesini bekledi.

"Sadece öfkelenmeni istemiyorum, o kadar. Tek istediğim kötü hiçbir şeyin olmaması. Bana söz ver."

Rüzgâr, bir sıcak, bir soğuk, rıhtım boyunca esti. Rüzgârda yağmur kokusu vardı. Saat tıkırdadı. Aimee kartların hareketlerini izledikçe her

yanından ter boşanmaya başladı. Uzaktan, atış galerisinden tabancaların ve vurulan hedeflerin sesini duyabilirdiniz.

Derken, o geldi.

Vızıldayan ampullerin altından, ıssız meydan boyunca paytak paytak yürüdü, yüzü çarpılmış ve kapkaraydı, her hareketi bir çaba gerektiriyordu. Aimee'nin bakışları altında rıhtımda uzunca bir yol katetti. Kadın ona, bu son gecen, buraya gelmekle kendini son küçük düşürüşün, gizli de olsa Ralph tarafından son gözetlenişin, demek istedi. Yüksek sesle bağırıp kahkahalar atabilmeyi ve bunu tam Ralph'in önünde söyleyebilmeyi diledi. Ama ağzını açmadı.

Ralph, "Merhaba, merhaba!" diye seslendi. "Bu gece şirketten! Eski müşterilerimize özel!"

Cüce irkilerek başını kaldırdı, küçük kara gözleri şaşkınlıkla fıldır fıldır oynuyordu. Ağzı, teşekkürler, diyecek şekilde büzüldü, boynuna götürdüğü bir eli ceketinin ufacık klapalarını şiddetle sarsılan boğazına kaldırıyor, diğer eliyse gümüş on senti sıkı sıkı kavrıyordu. Geriye bakıp başıyla küçük bir selam verdi, derken ışıkların tuhaf bir renge boyadığı destelerce, düzinelerce basık ve ızdıraplı surat cam koridorlarda gezindi.

"Ralph." Aimee onun kolunu tuttu. "Neler dönüyor?"

Adam sırıttı. "Cömertlik yapıyorum, Aimee, cömertlik."

"Ralph," dedi kadın.

"Şşt,” dedi adam. *"Dinle."*

Uzun, ılık bir sessizlikte, gişe kulübesinin içinde beklediler.

Sonra, çok uzaklardan, boğuk bir feryat yükseldi.

"Ralph!" dedi Aimee.

*"Dinle, dinle!" dedi Ralph.*

Bir çığlık daha, ardından bir tane, bir tane daha, bir çarpma, vurma ve kırılma, labirentin etrafında ve içinde bir kıpırtı. İşte, işte, Mr. Bigelow, bir aynadan diğerine çılgınca çarparak ve sekerek, isterik çığlıklar atarak, hüngür hüngür ağlayarak, ağzı ardına kadar açık, yüzü yaşlar içinde dışarı fırladı. Cayır cayır gece havasında yere düştü, etrafına deli gibi bakındı, inledi ve rıhtım boyunca kaçarak uzaklaştı.

"Ralph, ne oldu?"

Ralph oturup kahkahalarla güldü ve eliyle uyluklarına vurdu.

Kadın onun suratına bir tokat indirdi. "Sen ne *yaptın?'*

Adamın kahkahası hâlâ kesilmemişti. "Haydi gel, sana göstereyim!”

Ve peşinden Aimee labirentteydi, akkor aynaların birinden diğerine hücum ediyor, ateş kırmızısı rujunun, kendisine benzeyen garip ve deliye dönmüş kadınların hızla hareket eden bir adamı izlediği, yanan, gümüş bir mağarada bin kez yinelendiğini görüyordu. "Haydi, gel!" diye bağırdı adam. Toz kokulu ufacık bir odaya daldılar.

"Ralph!" dedi Aimee.

ikisi de Cücenin bir yıl boyunca her gece gelmiş olduğu küçük odanın eşiğindeydiler. ikisi de Cüce'nin, önünde yer alan mucizevi görüntüyü görmek için gözlerini açmadan önce durduğu yerde duruyorlardı.

Aimee bir elini öne uzattı, ayaklarını yavaşça sürüyerek loş odaya girdi.

Ayna değiştirilmişti.

Bu yeni ayna normal insanları bile küçücük, ufacık, minicik yapıyordu,- uzun boylu insanları bile küçük, kara ve çarpık hale getiriyor,

öne yürüyenleri daha da küçültüyordu.

Aimee aynanın önünde durup düşündü, eğer burada duran koca insanları bu kadar küçültüyorsa, Tanrım, bir cüceye, küçük, esmer, ürkmüş ve yalnız bir cüceye kimbilir ne yapardı?

Döndü, az kalsın düşüyordu. Ralph ona bakıyordu. "Ralph," dedi. 'Tanrım, bunu neden yaptın?”

"Aimee, geri dön!"

Ağlayarak aynaların arasında koştu. Buğulanan gözleriyle bakarak yolu bulması zordu, ama buldu. Boş rıhtıma baktı, önce bir yöne koştu, sonra diğerine, sonra bir başka yöne, ardından durdu. Ralph arkasından gelip konuştu, ama gecenin geç saatinde bir duvarın arkasından işitilen, uzak ve yabancı bir ses gibiydi.

"Benimle konuşma," dedi Aimee ona.

Rıhtımda koşan birisi vardı. Bu, atış galerisinden Mr. Kelly'ydi. "Hey, aranızda az önce küçük bir adam gören oldu mu? Bastı bacak ben daha yakalayamadan tezgahımdan dolu bir tabanca kapıp sıvıştı! Bulmama yardım eder misiniz?"

Ve Kelly, asılı duran mavi, kırmızı ve sarı sıcak ampullerin altında koşup, çadır bezinden sundurmaları araştırarak uzaklaştı.

Aimee ileri geri sallandı ve bir adım attı.

"Aimee nereye gidiyorsun?"

Ralph'e sanki köşeyi henüz dönerken çarptığı bir yabancı gibi baktı. "Sanırım," dedi, "yardım arayacağım."

"Elinden hiçbir şey gelmez."

"Yine de denemeliyim. Tanrım, Ralph, bunların hepsi benim suçum. Billie Fine'a telefon etmemeliydim! Ayna ısmarlayıp seni bu kadar kızdırmamalıydım. Mr. Big'e gitmesi gereken *bendim,* satın aldığım gibi delice bir şey değil! Onu bulacağım, hayatımda yapacağım son iş bu olsa bile."

Yanakları sırılsıklam vaziyette, hafifçe sallanırken gözü Labirent'in önünde duran titrek aynalara ilişti, Ralph'in yansıması bunlardan birine düşmüştü. Gözlerini görüntüden alamıyordu,- görüntü üşüten ve titreten bir şaşkınlıkla esir etmişti onu.

"Aimee, kötü bir şey mi var? Öyle nereye..."

Adam kadının nereye baktığını sezdi ve olup biteni görmek için döndü. Gözleri fal taşı gibi açıldı.

Kaşlarını çatarak, ışıl ışıl aynaya baktı.

Soluk ve ezik suratı eski püskü bir hasır şapkanın altında duran, yarım metre boyunda çirkin ve iğrenç küçük bir adam kaşlarını çatarak ona karşılık verdi. Ralph elleri iki yanında, kendine bakıp kaldı.

Aimee önce ağır ağır, sonra hızla yürümeye, en sonunda koşmaya başladı. Boş rıhtımda koştu ve koştuğu tüm süre boyunca ılık rüzgâr esip, sıcak yağmurun koca koca damlalarını üfürdü.

*Çeviren: Sönmez Güven*

## ROBERT AICKMAN

1914- 1981

Peter Straub, Aickman'ı korku yazınının Freud'u sayar.

O ise kendini şöyle savunuyor: "Yapıtlarımı, belki sadece ticari amaçlar dışında, kesinlikle birer fantazya olarak görmüyorum. Sadece dünyayı algıladığım gibi betimlemeye çalışıyorum."

Robert Aickman, İngiliz dilinde yazılmış en güzel, en anımsatıcı, en hüzünlü ve aynı zamanda da en tedirgin edici kimi yapıtların yazarıdır. Yalnız ve yabancılaşmış insanların iç dünyalarının en ürkütücü kuytularını, zihinlerinde toplanan en suskun bulutları ve kopan en şiddetli fırtınaları anlatmakta özel bir yeteneğe sahipti.

Derlememize aldığımız *'The Inner Room - içerdeki Oda'* adlı öyküsünde de kuşkulu bir geçmişe sahip bir baba, yabancı ve mükemmelleştirilmiş bir anne ve derin girdaplarla dolu bir çocukluğun içinden yetişkin bir insana "uzun vadede ölümden başka arzu edilecek bir şeyin olabileceğinden çok kuşkuluyum, ya da acı dışında herhangi bir şeyin kalıcılığından," dedirtebiliyor.

Bakalım Aickman'ın öyküsü sizin içinizdeki odalarda kendine bir yer bulabilecek mi...

# İÇERDEKİ ODA

Motorun çalışmayı kesmesinden itibaren babamın lütfedip de yardım çağırması hiçbir zaman yarım saatten önce olmazdı. Eğer arızalanma sürecinde bir yokuşu tırmanmış ya da inmişsek, bu taktirde tabii ki arabayı hep birlikte iterek kanter içinde kalacaktık. Eğer çarpışmışsak, önce bir hırgür çıkacaktı mutlaka. Yine, o gün olduğu üzere sahil boyunca seyrederken, motor şöyle bir sarsılıp mırıldanmayı kesivermişse, o zaman babam oto tamirciliğindeki becerisini denerdi. Olasılıkların en kötüsü de buydu,- en azından otomobil kullanmayla ilgili olasılıkların.

Deneyimlerimle öğrenmiştim ki ne yağmur, ne kar ve kuşkusuz ne de sis fark ederdi,- ama o öğleden sonrası anımsayabildiğim en sıcak gündü. Daha sonra bunun, kuyuların dibindeki suların tuza dönüştükleri ve yılan balıklarının çamurun içinde yenebilecek kadar pişmiş halde bulundukları, 1921 yılının meşhur ve uzun yazı olduğunu anlamıştım. Ama o günlerde bunu bilebilmem için gazeteleri okumuş olmam gerekirdi ve her ne kadar annemin titizliği sayesinde okumayı daha üçüncü yaşıma girmeden öğrenmiş de olsam, uygulamayı genellikle küçük kardeşim Constantin'e bırakırdım. Constantin o sırada yine, irilik ve biçimde kendi kafasını andıran, geniş ve bir o kadar da kalın ve şişman bir cildi okumakla meşguldü. Çalışmalarına hep yaptığı üzere, daha tam olarak durmamızdan bile önce, amortisörü neredeyse hiç kalmamış arabamızın hoplayıp zıplaması biraz kesilir gibi olur olmaz başlamıştı. Annem ön koltukta oturmuş, öğrencilerinin ödevlerini kaçınılmaz biçimde düzeltmekteydi. Anadili olan Almanca'yı beş okulda birden öğreterek —bunlardan üçü çok uzak, biri de pek şıktı— dördümüze ve hatta arabamıza da şaşılacak kadar iyi bakabiliyordu. Arabanın sağ ön kapısı vızır vızır işleyen otoyola doğru tehlikeli biçimde açılmıştı.

"Hey," diye bağırdı babam.

Kocaman sarı yarış arabasının içindeki genç adam yanımızdan uçarcasına geçerken başını iki yana salladı. Babam yoldaki arabalardan en az uygun olanına seslenmişti.

"Hey!"

Bir sonraki otomobilin neye benzediğini bile anımsayamıyorum, ama durmamıştı.

Babam geldiğimiz yöne doğru dönmüştü ve sol kolunu acemi trafik polisleri gibi aşağı yukarı sallayıp duruyordu. Belki de onun tuhaf bir adam olduğunu düşündükleri için durmamıştı hiç kimse. Sonunda zıt yönden gelen bir araba babamın arkasında durdu. Onunsa hiçbir şeyden haberi yoktu. Sürücü kornaya bastı,- o günlerde kornalar ciyak ciyak bağırıyorlardı ve ben ellerimle kulaklarımı kapadım. Güneşin altında uzun, sarı saçlarım, ellerimle başımın arasında narin keten iplikleri gibiydi.

Babam trafiğin içine daldı. Sanırım Portsmouth yolundaydık. Diğer otomobildeki adam indi ve yanımıza geldi. Vişne renkli bir şapkası olan ve ondan çok daha genç kız arkadaşının tırnaklarıyla ilgilenmeye başladığını gördüm.

"Arıza mı var?" diye sordu adam. Caddenin üzeri motor parçalan ve yapış yapış yağ kabarcıklarıyla kaplı olduğuna göre bu bence yeterince aşikardı. Dahası, babam elbette ki açıklamış olsa gerekti.

"Arızanın yerini tam olarak saptayamıyorum," dedi babam.

Adam kocaman ve kirli sürücü eldivenlerinden birini çıkardı.

"Şunu bir saniye tutun hele." Babam tuttu hele.

Adam elini motorun içine soktu ve rastgele bir hareket yaptı. Çatırt diye bir ses duyuldu.

"İşi bitti. Bana sorarsanız eğer, bir daha çalışacağından çok şüpheliyim."

"Öyleyse ben de soracağımı sanmıyorum," dedi babam tatlı tatlı. "Sıcak, öyle değil mi?" Babam geniş, çizgi çizgi alnını silmeye ve kır saçlarını arkaya doğru sıvazlamaya başlamıştı.

"Çekmemi ister misiniz?"

"En yakın garaja lütfen." Babam garaj sözcüğünü hep mükemmel bir Fransız aksanıyla söylerdi.

"Nereye dediniz?"

"En yakın oto tamircisine. Eğer size çok zahmet olmayacaksa."

"Şu durumda kabul etmekten başka çarem yok, değil mi ama?"

Adam arabasının arka koltuğunun altından celladınki gibi kararmış ve yağlı, kalın, iplik iplik bir halat çıkardı. Kız arkadaşı sadece "Memnun oldum," demekle yetindi ve ojeleriyle törpülerini süslü kutularına kaldırdı. Bir ya da iki saat önce geçtiğimiz kasabaya doğru sarsıla sarsıla gitmeye başladık ve bir süre sonra kasabanın girişindeki bir garajın önünde arabamızı çözdük.

"Tabii ki tatil nedeniyle kapanmış olmalı," dedi annem. Onun sesi her zaman bir anda anımsayabileceğim türdendi: gırtlaksı, doğal, ama çok güzel, altın gibi.

İpini bir balıkçı edasıyla dolarken "Sanırım birazdan gelir," dedi iyilik meleğimiz. "Önce kapıyı çalalım hele." İnmiş demir kepenge hatırı sayılır üç tekme yerleştirdi. Ardından da başka bir söz etmeden çekti gitti.

O gün yaşgünümdü, bana deniz sözü verilmişti ve ağlamaya başladım. Constantin, huysuzca kıvranarak kitabına daha da gömüldü; ama

annem ön koltuktan eğilip bana kollarını açtı. Ona sarıldım ve parlak kırmızı elbisesinin omzunda hıçkırmaya başladım.

*"Kleine Lene, vir stecken schön in der Tirite."*

Altı dili mükemmel telaffuz eden ama sadece birini konuşabilen babam annemin ana dilini aile içinde kullanmasından hazzetmezdi. Kepenge daha sert vurmaya başladı. Annem onun huyunu yakından bilirdi, ama bizim mutluluğumuz söz konusu olduğunda aldırmazdı.

"Edgar," dedi annem, "haydi çocuklara armağanlar verelim. Özellikle de benim küçük Lene'me." Gözyaşlarına, ilerki yıllarda dökeceklerimden daha çocuksu ve daha sulu olsalar da, kırmızı giysisinin omzunu mora dönüştürmüşlerdi. O ise yaptığım hasara göz ucuyla ve gülümseyerek bakıyordu.

Babam arabayla ne yapacağı konusunun ertelenmiş olmasından çok memnundu. Ama arabayı yağmalamaktan kaçınmayan annem ödevlerini, Constantin de küçük ve tombul kitabını yanlarına almayı ihmal etmediler.

Kavurucu, gürültülü ve tarihin sadece daha kibar ve yumuşak dönemleri için uygun olan yol boyunca yürüdük. Havada uçuşan kum ve toz parçacıkları yüzümü, kollarımı ve dizlerimi cam tozu gibi dağlıyordu. Annem ve ben en önde elele yürüyorduk. Babam annemin diğer yanında yürümek için çabalıyordu ama yol bunun için genellikle çok dardı. Constantin, her zamanki gibi kendi alemine dalmış durumda, en arkadan geliyordu.

Babam, hiddetle, "Gazeteler doğru söylüyor," dedi. "İngiliz caddeleri hiçbir zaman trafik için yapılmadı. Tek tük arabalar dışında, tabii ki."

Annem başını salladı ve hafifçe gülümsedi. Bal renkli, dalga dalga kır saçları ve bir Yunan tanrıçasını anımsatan hatlarıyla, yirmili yılların astarsız çuvalları içindeyken bile, elinde olmaksızın muhteşem görünüyordu. Sonunda kasabanın ana caddesine vardık. Karşımıza çıkan ilk mağazanın yarı vitrini oyuncaklarla tıkabasa doldurulmuştu,- vitrinin diğer yarısı ise tümü de kasvetli bakkaliye, tuhafiye ve kömür kovalarıyla yüklüydü. Mağazanın cephesi boyunca, tam ortalıklı olmamakla birlikte, tuğlalara yapıştırılmışa benzeyen tahta harflerle HALK PAZARI adı yazılmıştı.

Bu sadece modası geçmiş bir mağaza değil, ama aynı zamanda kimsenin gerek duymayacağı ıvır zıvırı da bol miktarda bulunduran bir mağazaydı. Babam oyuncak bölümünün envanterini tek bir huzursuz bakışla kavradı ve "canınızın istediğini seçin," dedi. "İkiniz de. Ama önce çok dikkatli bakın. Acele etmeyin." Sonra öte yana döndü ve 'Kamelyalı Kadın'dan bir melodi mırıldanmaya başladı.

Ama Constantin konuşmak için hiç vakit kaybetmedi. "Şu telgraf tellerini istiyorum." Teller vitrin boyunca uzanan, çoktandır tozu alınmamış ve bükül- meye başlamış teneke bir demiryolunu izliyorlardı. Her bir yanında altışar teli olan yedi ya da sekiz telgraf direği vardı. Constantin'in bunu niçin istediğini kestiremesem de ve onlara sahip olamaması durumunda bile tellerin ve altlarındaki paslı demiryolunun görünüşü, o vitrinden aklımda kalan tek şey olmuştu.

"Onların satılık olduklarından şüpheliyim," dedi babam. 'Tekrar bak. Aferin oğlum. Acele yok."

"Tek istediğim onlar," dedi Constantin ve hiç de ilgisini uyandırmaya vitrine sırtını döndü.

"Pekala, bir bakalım," dedi babam. "Dükkan sahibine özellikle rica edeceğim..." Bana döndü. "Ya senden ne haber? Korkarım ki çok az bebek

var."

"Artık bebek sevmiyorum." Aslında güzel bir bebeğim hiç olmamıştı. Bu gerçek sadece kendimi diğer kızlarla kıyasladığımda rahatsız ediyordu beni, ki bu da çok nadirdi, çünkü çok az ve rastgele arkadaşlarımız vardı. Vitrindeki bebekler sinek pislikleri içinde ve tiksinti vericiydi.

Annem düzgün ve ağırbaşlı İngilizcesiyle "Lene'ye yaşgünü armağanı almak için sanırım daha iyi bir mağaza bulabiliriz," dedi.

"Haksızlık etmemeliyiz," dedi babam, "henüz içeri bakmadık bile."

Mallardaki kalitesizlik ucuzluğa işaret ediyordu ve ne yazık ki bu hep önemliydi,- her ne kadar hiçbirinde bir fiyat etiketi görülmese de.

"Bu mağazadan hoşlanmadım," dedi annem. "Ölü bir mağaza burası."

Böyle şeyler söylediği zamanlarda takındığı kraliçelere özgü tavır, babamın İngilizliği için biraz fazlaca Almansıydı sanırım. Bu ve bir de beklenmedik bir kâr olasılığının ortaya çıkmış olması, babamın ödün vermemesine yol açtı.

"Lene kadar Constantin'in de göz önünde bulundurmamız gereken bir armağanı var. Haydi, içeri girelim."

Caddenin aydınlığına tezat olarak içeride ilk göze çarpan şey karanlıktı. Birkaç saniye geçtiğinde bir de kokunun var olduğunu fark ettim. Bu koku mağazadaki her şeyin üzerine sinmişti ve herhangi bir büyük bakkalda rastlayabileceğiniz kokular karışımından öte bir şey değildi,- biraz daha kuvvetliydi sadece ve modası geçmiş. Hâlâ burnumda sızlıyor.

"İlle de bir şey almamız gerekmiyor," dedi babam, "ama eğer alacaksak önce çevreye bir göz atmak istemez misiniz?"

Bu öneri Mr. Selfridge'in zamanından beri olduğu gibi kabul görürdü, ama o vakitler henüz bu kadar yaygınlaşmamıştı. Mağaza sahibi hiç de hoşnut kalmışa benzemiyordu. Soluk benizli, dazlak ve dikkat çekecek kadar pis de olsa umduğumdan daha genç çıkmıştı (bir çocuk için alışılmadık bir şey, ama uzun, beyaz sakalları olan bir cüce bekliyordum). Derbeder biçimde giyinmişti ve ayaklarında ev terlikleri vardı.

"Çevreye bakın, çocuklar," dedi babam. "Acele etmeyin. Her gün armağan alamayız."

Annemin hâlâ kapı ağzında durmakta olduğunu fark ettim.

"Şu telleri istiyorum," dedi Constantin.

"Karar vermeden önce diğer oyuncaklara da bir bak."

Constantin, kitabı ardında, sıkılmış bir ifadeyle sırtını döndü. Ayaklarını sürtmeye başladı. Babamın durumunu kurtarmak bana düşüyordu. Ondan fazla uzaklaşmamaya özen göstererek etrafa ürkek bakışlar atmaya başladım. Mağaza sahibi renksiz gözleriyle loş salonun içinde beni gözetliyordu.

Babam kısa bir duraksamanın ardından "Vitrininizdeki şu oyuncak telgraf direkleri," dedi, bence endişe ve sorumluluk taşıyan bir sesle. "Onlar için ne istersiniz?"

"Onlar satılık değil," diye kestirip attı mağaza sahibi.

"O zaman vitrinde niçin sergiliyorsunuz?"

"Bir çeşit dekorasyon olsalar gerek." Bilmiyor mu diye geçirdim içimden.

Benim derbeder babam Rothschild gibi gülümseyerek "Normalde öyle olmasalar bile belki onları bana satarsınız," dedi. "Yani, oğlumun ilgisini çok çektiler de."

"Üzgünüm," dedi dükkandaki adam.

"Buranın sorumlusu siz misiniz?"

"Benim."

"O zaman eminim ki mantıklı bir kişi olarak..." dedi babam hava basmaktan yağcılığa yatay geçiş yaparak.

"Onlar vitrini süslemek içindir," dedi mağaza sahibi. "Satılık değiller."

Küflü malları kendi halimde ve gayretkeşlikle gözden geçirirken bu konuşmaları da kaçırmıyordum. Mağazanın arka tarafında gri renkli tül bir perdeyle örtülü bir pencere vardı: içeri sızmasına izin verdiği ışığa bakılırsa evin oturulan kısımlarına açılıyordu. Bu iyice süzülmüş ışık muazzam bir bebek evinin ön cephesine düşüyordu. O evi istediğimi o anda anlamıştım. Bebekler benim mutluluğumda hiçbir zaman merkezi bir yer tutmamışlardı, ama bu ev mağazadaki en yetişkin nesneydi.

Burçları, uzun ve düz duvarları, sivri pencereleri vardı. Hiç kuşkusuz Gotik bir ev, hatta bir konaktı. Taş rengine boyanmıştı, onu aydınlatan ışıktan daha gri bir taş. Klasik sütunlu, küçük bir girişi ve çift kanatlı bir ön kapısı vardı. Geniş tezgahın bir köşesinde toz toprak içinde terk edilmiş olduğu için evin bütününü bir defada görmek olanaksızdı.

Evin iki kenarı mağazanın duvarlarına bitişik ve karanlıkta kaldıkları için diğer kenarlar boyunca yavaş yavaş yürüdüm. Yan duvardaki bir giriş katı penceresinden dışarı, hemen dikkat çeken, bakımsız bir bebek sarkıyordu. Ev, o güne dek gördüğüm gerçek evlerin hiçbirine benzemiyordu ve bebek evleri genellikle, babamın başarılı erkek kardeşinin Gerard's Cross yakınlarında yaşadığı villanın tipinde olurlardı. Amcamın evinin bizzat kendisi bile şu karşımda duran sade yapıdan daha çok andırırdı bir oyuncağı.

"Uyan," dedi annemin sesi. Hemen arkamda duruyordu.

"Konuya biraz daha ışık tutmaya ne dersiniz?" diye sordu babam.

Bir düğme tıkırtısı duyuldu.

Ev gerçekten de muhteşemdi. Her türlü ekonomik alım gücünün ötesinde olduğu aşikardı.

"Pentonville Hapishanesi için tasarlanmış bir modele benziyor," diye gözlemledi babam.

"Çok güzel bir şey," dedim. "Bunu almak istiyorum."

"Bu güne dek gördüğüm en moral bozucu oyuncak olmalı."

"Onun içinde yaşadığımı hayal etmek istiyorum," dedim, "ve maskeli balolar verdiğimi." Çok hevesli ama körlemesine bir toplumsal tarih anlayışına sahiptim.

"Ne kadar?" diye sordu annem. Mağaza sahibi ellerini ovuşturarak geri planda küskün küskün duruyordu.

"O elden düşmedir," dedi. "Hatta ellerden düşme. Bir hanımefendi getirdi ve ondan kurtulmak istediğini söyledi. Size gerçekten arzu etmediğiniz bir şey satmış olmak istemem."

"Ama diyelim ki *ediyoruz"* dedi babam insafsızca. "Bu mağazada satılık hiçbir şey yok mudur?"

"Onu size bir tekliğe bırakırım," dedi mağaza sahibi. "Üstelik yer de açılmış olur."

"Dışarı bakan biri var," dedi Constantin. Emlakçılar gibi eve değer biçen bir havadaydı.

"İçi bebeklerle dolu," dedi mağaza sahibi. "Ücrete dahiller. Evi taşıyabileceğinizden emin misiniz?"

"Şu anda değil," dedi babam, "ama birini yollarım.” Bu, bildiğim kadarıyla, babamın bahçe işlerindeki arkadaşı, üstü çadır bezi kaplı büyük kamyonetin sahibi tohumcu Moon olacaktı.

"Kesinlikle emin misin?" diye sordu annem.

"Çok fazla yer işgal eder mi?”

Annem başını iki yana salladı. Gerçekten de oturduğumuz ev, her ne kadar modası geçmiş ve bakımsız kalmış da olsa, bize göre çok genişti.

"O zaman, lütfen."

Zavallı Constantin bir şey alamamıştı.

Bereket ki tüm odalarımız da çok geniş kapılara sahipti ve bu sayede Moonun şoförü yanında dükkanın sırf bu iş için verilmiş çırağı olmak üzere, yeni yaş günü armağanımı kırıp dökmeden ya da annemin bizzat yaptığı yeni badana ve boyayı çizmeden yerine yerleştirebildiler. Birinci katın yan penceresinden sarkan bebeğin tedbiri elden bırakmayarak içeri kaçmış olduğunu fark ettim.

Annemle babam, boş odalarımızın en büyüğünü, ortasında çok geniş bir yemek masası olduğu için evime ayırmışlardı. Bir zamanlar babamın çocukluğunu geçirmiş olduğu Lincolnshire'daki malikanenin hizmetçi salonunda durmuş olan bu masa, şimdi en büyük boş odamızın biricik mobilyasıydı (Daha küçük diğer iki yedek oda üst üste yığılı ve zaman zaman devrilerek dingin yaz gecelerinde yüreğimizi ağzımıza getiren mukavva kutularla doluydu). Şoför ve çırak evimi büyük ve geniş masanın üzerine yerleştirdiler. Ev masanın kenarlarına dek yetişiyordu, öyle ki evin kenarı boyunca yürümeye kalkışan biri uçuruma düşme tehlikesiyle yüz yüze kalacaktı. Ama masa enine oranla çok daha uzun olduğu için evin önünde ve arkasında kostikle cam gibi cilalanmış köknar ağacından iki geniş avlu ortaya çıkmıştı.

İki adam evi ön avlu her iki pencereden de güneş alacak ve arka avludan daha büyük olacak, ayrıca sütunlu ön kapısı odamızın kapısına denk düşecek tarzda tam hizasına yerleştirirlerken uzak bir köşeden izledim.

Evin iki yanındaki dargeçitler düz ve eşit hale getirildiğinde Moon'un şoförü "Krallara layık," dedi.

"Hem de en kralına," diye ekledi çırak.

Yarım ay şeklinde çelik pençelerle zırhlanmış botlarının bizim gıcırtılı, hindistan cevizi ağacından merdivenlerimizin dibine ulaşmasını bekledim ve parmak uçlarıma basarak sahanlığa çıktım, baktım, dinledim. Güneş kamyonetin gelmesinden hemen önce girmişti içeri ve akşam kelebekleri koridorda uçuşmaktan vazgeçmişlerdi. Saat üçtü,- annem okullarından birindeydi hâlâ, babam ise atış poligonunda. Adamların arka kapıyı kapattıklarını işittim. Boş odalarımızın en büyüğünde daha önce hiç oturulmamıştı, bu yüzden anahtarı üzerindeydi. Onu bir saniyede iç tarafa naklettim, kapıyı kapatıp kendimi odaya kilitledim.

Mağazada da yapmış olduğum gibi evimin çevresini yavaş yavaş dolaştım, ama bu kez dört tarafını birden. Sonra, ince, beyaz işaret parmağımla ön kapıyı hafifçe tıklattım. Yerine tam tesbit edilmemiş olacaktı ki dokunmamla birlikte açılıverdi, hem de iki kanadı birden. İçerisini şöyle bir kolaçan ettim... önce bir gözümle, sonra diğeriyle. Girişteki minyatür holün duvarlarına ışık sivri pencerelerden lekeler halinde dökülüyordu. Bebeklerin hiçbiri yoktu görünürlerde.

Kenar duvarları tamamen sökülebilen oyuncak evlerden değildi. Evimi iyice tanıyabilmem için, hiç nazikçe olmasa da, pencerelerin içini sırayla gözetlemem gerekecekti. Giriş katından başlamaya karar verdim. Öndeki sütunlu girişi başlangıç noktası aldım ve saat yönünde ilerlemeye

başladım. Ön kapı hâlâ açıktı, ama evin dışından onu nasıl kapayabileceğimi çıkaramamıştım.

Holün sağında bir oda vardı ve buradan da yine içiçe kapılarla evin sağ tarafına doğru iki oda daha açılıyordu. Odaların hepsi de Bayan Fitzherbert'a yaraşır bir zevkle dayanıp döşenmişti: cömertçe çizgili duvar kağıtları, bol çiçekli halılar ve gevrek şekerlemeleri andıran bacaklarıyla altın renkli sandalyeler. Duvarlarda çok sayıda resmin varlığı dikkati çekiyordu. Onların ne olduğunu tam olarak biliyordum: aile portreleri. Hole bitişik olan odayı Arada- bir Odası ve onun ardındakini de Sabah Odası diye adlandırdım. Üçüncü oda çok küçüktü: oraya da, cesur bir kararla, Kanton Bakanlar Kurulu adını verdim... içinde porselenler ve yelpazeler olmasa da. Büyük bir evdeki odaların nasıl adlandırılmaları gerektiğini biliyordum. Çünkü annem, babamın eskicilerden kiloyla satın aldığı kalın ve modası geçmiş dergileri açar ve içlerindeki resimleri bana gösterirdi.

Sonra, evin bahçeye bakan cephesi boyunca uzanan ve bebeklerin asıl toplanma mekanları olan Uzun Çizim Odası geliyordu. Halen toz ve pasla çerçevelerine kaynamış olsalar da aslında hepsi açılabilen Fransız usulü sivri pencereleri vardı, üstlerinde minicik kar taneleri gibi, renkli, soğan biçimli camlarıyla. Odanın kendisi bir Horace Walpole manastırındaki tecrit odasına benziyordu; kubbe şeklindeki tavanı tonozlar taşıyordu ve bir Pusayite kilisesindeki ortaçağ usulü çeşitli renk ve boylardaki dört köşeli gotik direkler içini örümcek ağı gibi sarmışlardı. Altın renkli duvar kağıdının üzerinde konusu belirsiz ve nezih İsviçre pastelleri vardı. Simsiyah ve kuşkusuz ki gümbür gümbür bir büyük piyano duruyordu,- dört tane güzel avize,- üzerine mitolojik bir arma asılı olan ve baronlara layık bir şömineyle koltuklara ve sedirlere sırtları bana dönük konumda oturmuş hepsi de dişi sekiz bebek. Onların kıvır kıvır saçlarının renklerine bakarken nefesimi tutmuştum: ikisi siyah, ikisi belirsiz ve karmakarışık, biri kırlaşmış, biri tozun altında uçuk gümüşi renkte, biri sarışın ve biri de boyanmışa benzer kızıl. Viktorya devrinden kalma ve

diyebilirim evin yapımından daha sonraki bir döneme ait yünlüler giymişlerdi ve çeşitli renklerde, ama hepsi de iç karartıcı olan giysileri o andaki mevsime hiç de uygun değildi. Mutlu insanların bu pas, çivit ve yeşil çeşitlemelerini giymeyeceklerini daha o çocuk halimle bile hissedebiliyordum. Sinsice ilerlemeye devam ettim. Yemek Salonu evin bulunduğu katının yarısını işgal ediyordu.- karanlık ve kasvetli. Belki avizenin parıldadığı ve masalarda, her birinin üzerinde minik, mor bir gölgelik olan mumlar yandığı vakitlerde daha davetkar görünecekti. Masada ne bir örtü vardı, ne de yiyecek bir şey. Ocağın üzerine öfkeli bir ihtiyarın kocaman portresi asılmıştı: beyaz saçları, öfkeden pancar gibi kızarmış çarpık suratının çevresinde dikenli bir hale oluşturuyordu; ağzı açıktı ve kalın dudakları vahşi, iri dişlerini ortaya koyacak tarzda gerilmişlerdi; elinde resimden dışarı fırlayıp seyredenin kafasına inecekmiş gibi duran kalın bir baston tutuyordu. Dikkat çekmeyecek tarzda giyinmişti ve ressam ona bir fon vermeye zahmet etmemişti,- var olan sadece bütün salonu tehdit eden kendi saldırgan suretiydi. Ödüm kopmuştu.

Ön kapıya tekrar dönmemden önce iki oda daha kalmıştı. Odaların ilkinde sırtını ışığa ve dolayısıyla bana dönmüş bir kadın bir şeyler yazmaktaydı. O da beni korkutmuştu,- çünkü kırlaşmış saçları darmadağın ve farklı boylardaydı ve bir sepetten çıkan yılanlar gibi, keçeleşmiş örgüler halinde, rastgele dökülüyorlardı. Kaba saba ve gri elbisesinin içinde, bir bebek olduğu için, tabii ki hareket etmiyordu ama başının arkası bana zırdeli olduğu izlenimini vermişti. Kadının varlığı Yazı Odasının mefruşatını dikkatle incelememe engel olmuştu.

Pusulaya uymaktansa onu es geçerek evin kuzey cephesi diye adlandırdığım tarafına geldiğimde halisiz taş döşemesi ve üzerine birçok hayvanın baş ve boynuzlarının asılı olduğu beyaz duvarlarıyla soğuk görünümlü bir oda çıkmıştı karşıma. Odadaki tek şey bunlardı, ama tüm duvarları tavandan döşemeye kadar kaplamışlardı. Bütün bu hayvanları

Yemek Salonundaki vahşi görünüşlü yaşlı adamın öldürmüş olduğundan emindim ve bunun için nefret ediyordum ondan. Ama bu odanın nasıl adlandırılacağını da biliyordum-. Ganimet Odası!

Bir mutfağın olmadığını işte o zaman fark ettim. Üst katta olması çok düşük bir olasılıktı. Böyle bir şeyi hiç duymamıştım. Ama yine de baktım.

Orada yoktu. İlk kattaki odaların hepsi de yatak odasıydı. Altı taneydiler ve koyu toprak sarısı duvar kağıtları ve bakımsızlıktan kararmaya yüz tutmuş dar, pirinç karyolalarıyla birbirlerine benziyorlardı ve en azından şimdilik onları birbirinden sadece sayılarla ayırt edebileceğimi düşündüm. Evi daha sonra daha iyi tanıyabilecektim. 2, 3 ve 6 numaralı odaların her birinde ikişer yatak vardı. Evde en az dokuz kişinin yaşamakta olduğunu anımsıyorum. Odaların birinde duvarlar, zemin, çarşaflar ve hatta pencerenin camı bile mürekkep lekeleriyle kaplıydı ve orada kimin uyuduğu yeterince açıktı.

Bir portakal sandığının üzerine oturarak evimi seyrettim. Boyanmaya, temizlenmeye, fırçalanmaya, cilalanmaya ve yenilenmeye gereksinmesi vardı,- ama işlerin bir bütün olarak daha da berbat olmadığından memnundum. Kimbilir ne zamandan beri mağazanın o kuytu köşesinde beklediğini hissediyordum, ama şimdi görüyordum ki bu bile yeterince doğru sayılmazmış. Onu elden çıkarması gereken hanımefendiyi gözümde canlandırmaya çalıştım. Bunu yapmak zorunda kalmasına rağmen işleri yolunda tutmaya oldukça özen göstermişti. Nasıl becermişti bunu? Eve nasıl girebilmişti? Annemin tavsiyelerini almaya karar verdim. İyi bir ev sahibesi olmaya kararlıydım, her ne kadar böyle karar verenlerin niyetleri hep boş çıksa da. Uzun Çizim Odasını parlak, altın renkli kağıtlarla sil baştan kaplamaya yetecek paramız yoktu işte. Ama halen sıkıntı ve bakımsızlıktan omuzlan çökmüş dokuz bebeğime hayat verecektim.

Sonra bir şeyi anımsadım. Pencereden sarkan bebeğe ne olmuştu? Taşınırken dışarı düşmüş olabileceğini düşündüm ve kendimi bir katil gibi hissettim. Ama pencerelerin hiçbiri açık değildi. Sarsıntı sırasında pencerenin kanadı rahatlıkla yerine oturmuş olabilirdi; ama daha büyük bir olasılıkla zavallı bebekcik odasının zemininde yatıyor olsa gerekti. Yine odadan odaya geçtim, hem de bu kez parmak uçlarımda yükselerek, ama karanlık pencerelerin hemen ardındaki kısmı görmek mümkün değildi. İçerisi sadece güneşsiz değil, aynı zamanda çok da bulutluydu. En büyük yedek odamızın kilidini açtım, annemin dönmesini ve çayı beklemek üzere dalgın dalgın indim alt kata.

"O evin çocuklar için olduğunu sanmıyorum, Liebchen," dedi annem o hoş gülüşüyle. "Victorya ve Albert Müzesine danışmak zorunda kalacağız."

"Tabii ki çocuklara göre değil," diye yanıt verdim. "Bunun için istedim zaten. La Belle Otero gibi alacağım onu."

Ertesi sabah, annem işe gittikten sonra, babam geldi ve evi beceriksiz elleriyle yoklayıp çekiştirdi.

"Bir keski alacağım," dedi. "Köşelerinden kanırtıp açacağız onu ve cephelerini çıkardığımız zaman Woolworths'e gidip bir miktar menteşe ve vida alacağım. Ellerinde bir miktar olduğunu sanıyorum."

Bu sözlerin üzerine babamın göğsüne yumruğumu indirdim. Beni bileklerimden tuttu ve o güzel evime parmağını bile dokunmayacağını, yoksa tabii ki her şeyin berbat olacağını ve kaba kuvvetin kimseyi bir yere götürmeyeceğini bağırdı. Babamı iyi tanırdım: eğer avadanlıklarını kullanmayı aklına bir kez yerleştirmişse, malınızı kurtarmanın tek yolu bu fikrinden vazgeçinceye dek gözyaşlarınızın sel olup akacağını kanıtlayan bir manzara yaratmaktan geçiyordu.

Ben çığlık çığlığa tepinirken, Constantin kitaplarına gömüldüğü alt kattaki odasından çıkıp geldi.

“Bize bir şans ver, abla," dedi. "Sen sinir krizlerini kontrol edemezsen Otuz Yıl Savaşları'nı aklımda nasıl tutabilirim?"

Benden iki yıl küçük olsa da, Constantin'in belirli bir amacım olmadıkça yaygara yapmayacağımı bilmesi gerekirdi.

"Babam kitaplarını ciltlemeye kalkıncaya kadar bekle sen, seni küçük sinsi," diye bağırdım ona.

Babam bileklerimi bıraktı.

"Kurtlu Ambar kalabilir," dedi. "Woolworths'e gitmek için başka bir neden bulurum." Tembel tembel uzaklaştı oradan.

Constantin ciddiyetle salladı başını. "Anlıyorum," dedi. "Ne demek istediğini anlıyorum. İşime döneceğim. İşte, şunu dene." Bana küçük, çentikli bir tırnak törpüsü uzattı.

Sabahın büyük kısmını bu minik hırsız aletiyle uğraşarak ve pencereden sarkan bebeğe ne olduğunu merak ederek geçirdim.

Evimin içine girmeyi başaramadım ve annemle babamın bana işe yarayacak herhangi bir yardımda bulunmalarına da karşı çıktım. Belki içeri girmeyi gerçekten istemiyordum artık, her ne kadar pislik, bakımsızlık ve bebeklerin öylesine semirtilmek ve evin odalarına dağıtılmak isteyen uyuşuk halleri beni huzursuz etmeyi sürdürse de. On kapıyı kapatmak için en az bir pencereyi açmak ya da gizli bir yayı (ki bu fikir Constantin'den çıkmıştı) bulmak için harcadığım kadar vakit harcıyordum. Sonunda ön kapının iki kanadını bir kibrit çöpünün iki yarısıyla takozladım,- ama düzeneğin çok entipüften ve yakışıksız olduğunu da hissediyordum. Daha uygun bir yöntem geliştirinceye kadar en büyük yedek odamızı herkese

yasakladım. Safahat alemleri düzenleme planlarım ertelenmek zorunda kalmıştı,- tozun ve örümcek ağlarının içinde şamata yapmayı kim isterdi ki?

Sonra evimle ilgili düşler görmeye başladım... içindekilerle de.

Gördüğüm ilk düş aynı zamanda en tuhaf olanlardandı. Eve sahip olduğumun üçüncü ya da dördüncü günüydü sanırım. Bu süre zarfında hava hep kapalı ve basık olmuştu, o kadar ki babam örgü yeleğini giymemeye başlamıştı,- sonra gök ansızın gümbürdedi. Uzun, uzak, yavaş ve aralıklı bir gök gürleme- siydi bu ve bütün akşam boyunca ta ki her yer kararıp benim ve Constantin'in yataklarımıza çıkmamız kaçınılmaz hale gelinceye dek sürdü.

"Kulaklarınız sese alışacaktır," dedi annem. "Sadece aldırmamaya çalışın."

Constantin hiç de tatmin olmuşa benzemiyordu,- ama ben geçmek bilmeyen gümbürtülü saatlerden bezmiştim ve düşler alemine intikale hazırdım.

Gökgürültüsü büyük ve oldukça boş sayılabilecek yatak odamın içinde dört dönse, döşemenin üzerinde ve tavanın altında dolaşıp havayı dumanlıymışçasına ağırlaştırsa da, hemencecik daldım uykuya. Arada bir şimşek çakıyordu, pembe ve yeşil. Birikmiş yaz enerjisinin usandırıcı ve hiç de mükemmel olmayan boşalımı yaklaşan bir fırtınanın bitmek bilmeyen ön hazırlığıydı. Gümbürtü ve gurultular düşlerime sızdı... şöyle bir titreşen, değişen, başlar başlamaz yine kaybolan, yoğunlaşmayı ve eve düşmeyi tıpkı şimşekler gibi başaramayan, kısa günün kârı gibi yüzeysel düşlerime.

Yaşamımın hayal ve vehim dünyalarında harcanan daha nice gecelerini özlemle çektiğim bezdirici saatlerin sonunda, kendimi sık ve muazzam büyüklükte ağaçları olan bir ormanda bulmuştum. Bir patikayı izliyordum,- ama sağa sola yalpalayarak kendimi ağaçlara çarpıyor, sert kabuklarıyla vücudumu yaralıyor, kesiyordum. Ne ormanın ne de gecenin

sonu vardı, ama aniden, ikisinin de en karanlık oldukları bir anda, evimle yüz yüze geldim. Üst kat pencerelerinin her birinde yanan ve sadece basit birer gece lambasından öte bir şeymiş gibi görünmeyen tek tek ışıklarla sapasağlam, devasa yükseliyordu (düşlerimde sıklıkla olduğu üzere evimin dört cephesini birden aynı anda görebiliyordum) ve ışıklar ön kapının kanatlarını kapalı tutan iki adet kırık ve şişkin kibrit çöpünü aydınlatıyordu. Koca koca ağaçlar dallarını evin çatısına sarkıtmış salınıyorlardı. Rüzgâr karanlık mazgalların arasında dolanıp gıcırdıyordu. Sonra fırtınanın yaklaştığını haber veren göz kamaştırıcı bir şimşek çaktı. O bir saniye içinde kibrit çöplerinin havaya savrulduğunu ve kapının ardına dek açıldığını gördüm.

Manzara yüzüncü kez olmak üzere değişti ve şimdi odama dönmüştüm yine ve hâlâ uyuyor ya da uyukluyor olsam da görüntüden görüntüye sürükleniyordum. Gök şimdi müthiş ve hesaplı bombardımanlar halinde gürlüyordu,- şimşekler dur durak bilmiyor, dünyanın suratını kavuruyordu. Fırtına bir eziyet olmaktan çıkmış bir zevke dönüşmüştü. Gökgürültüsü tarafsız ve aldırmaz gücünü tüketmeden önce tüm dünyayı tüketecekmiş gibiydi. Ama, dediğim gibi, sadece yarı uykulu olmalıydım ki kulakları sağır eden gürültülerle parlamaların arasında zaman zaman anlamsız ve karabasansı görüntüler görüyordum uyanıkların dünyasında rastlanmayan türden,- hâlâ, salvoların arasında, kulağıma olanaksız sesler çalınıyordu.

Fırtına sükunet bulduğunda uyuyor muydum, uyanık mı, bilmiyorum. Havanın temizlenmiş olduğunu hissetmediğim kesindi,- ama şaşırtıcıdır ki bunun nedeni, kapımın önünde, yoksulluk nedeniyle halı döşeyemediğimiz koridorun çıplak zemininde, hafif ve aceleci bir ayak sesi işitmiş olmamdı. Evdeki ayak seslerinin hepsini de çok iyi tanırdım ve bu onlardan biri değildi.

Belayla yüzleşmekten hiç geri durmayan biri olarak geceliğim üzerimde kapıya koştum. Dışarı baktım. Şafak her yarıktan içeri sakin ve acelesiz sızmaya başlamıştı ve annemin iriliğinde, ama yünü andıran kızıl saçları ve uzun, pas renginde bir giysisi olan bir gölgenin uzaklaşan sırtını aydınlatıyordu. Ayakları döşemelerden yumuşak yankılar yükseltiyor gibiydi. Onun kim olduğu ya da nereye gittiği üzerine kafa yormam gereksizdi. Her zaman küçümsediğim anlamsız gözyaşlarına boğulmuştum.

Sabah olduğunda ve ne söyleyeceğime henüz tam olarak karar vermeden önce, yanıma Constantin'i alarak eve bakmaya gittim. Büyük değişiklikler bulacağımı umuyordum, ama görünürde her şey aynıydı. Kibrit çöpleri hâlâ yerli yerindeydi ve bebekler her zamanki gibi hareketsiz ve küçüktüler. Tozlu, hatta belki de güveli saçlarıyla sırtlarını bana dönmüş halde uzun Çizim Odasında oturuyorlardı. Constantin bana tuhaf tuhaf baktı, ama hiçbir şey demedim.

Bunu izleyen başka düşler de vardı, hatırı sayılır aralıklarla olsa da. Birçok çocuk ezici bir gerçekçilik ve dehşet verici bir içerik taşıyan kabusları tekrar görür ve geçmişteki deneyimlerim ya bu huyumdan vazgeçmem ya da evi kaybetmem gerekeceğini bana söylüyordu. Evimin şimdi beni korkutuyor olduğu bir gerçekti, ama aptalca davranmamam ve boyalı tahtalarla içleri yeterince doldurulmamış dokuz bebeğe yetişkin gözüyle bakmam gerektiğini biliyordum. Yine de karanlıkta onları işitmek çok kötüydü,- bazıları sanki parmaklarının ucuna basarak yürüyor, bazıları sert adımlar atıyor, bazıları sinsice sürünüyordu,- dolayısıyla biri değil birçoğu, belki de hepsi oradaydı,- daha da kötüsü deli bebeğin (öyle olduğundan hiç kuşkum yoktu) kimbilir neler yapıyor olabileceğini düşünmek bile istemesem de, aklıma geldikçe korkudan uyuyamıyordum. Bir daha bakmaya cesaret edemedim,- sadece farklı bir şey olduğunda ve bu da bana çok genç olduğum için uzun aralıklar gibi geliyordu. Unutulmuş şiltelerin arasında gergin ve kaskatı yatıyordum. Dahası, adım sesleri diğerlerine söyleyebileceğim kadar belirgin değillerdi. Eğer bir kez

gözlerimle görmeseydim kayda değer bir ses duyduğumdan bile emin olamazdım. Ama artık en büyük yedek odamızın kapısını dışarıdan kilitliyordum ve o güzel, girilmez evimi ziyaret etmeyi temelli bırakmıştım.

Annemin hiçbir yorumda bulunmaması dikkatimi çekmişti. Ama bir gün babam o güzel yaşgünü armağanımla oynamadığım için hiç de kadirşinas davranmadığımı ima etti. Tatil ödevimle uğraşmakta olduğumu ileri sürdüm: *Moby Dick*'in özeti. Bu kabul gören ve kısmen de doğru bir yanıttı, her ne kadar kitabı çok amaçsız ve korkunç derecede acımasız bulmuş olsam da.

"Kurtlu Ambarın yanlış seçim olduğunu söylemiştim sana," dedi babam. "Bir oyuncak için biraz fazlaca marazi."

"Deneme yanılma olmadan hiçbirimiz bir şey öğrenemeyiz," dedi annem.

"Öğrenemeyiz," diye kabul etti babam, ama tüylerini de kabartmıştı.

Bütün bunlar, doğal olarak, tatil zamanındaydı. O günlerde, kesinlikle karar verdiğim üzere bir balerin olmak için çalışmaya başlayıncaya dek, annemin okullarından birine devam ediyordum. Constantin ise, çok zeki öğrencilerin bir çeşit ortak eğitim sürecinden geçirildiği başka bir okula gidiyordu ve burs kazanarak bir üniversiteye, beki de yabancı birine devam edeceği kuşkusuzdu. Giderek büyüyor olmamıza rağmen farklı yollarımıza hâlâ küçük ve derme çatma bisikletlerimizle gidiyorduk. En uzun yol benimkiydi ve eve değişik saatlerde dönüyorduk.

Bir gün eve döndüğümde yemek odasındaki masamızın üzerini bir yığın, tuhaf çizimlerle dolu buldum. Onlara hiçbir anlam veremiyordum (benim —maateessüf— alışkın olduğum geometriye ait bile görünmüyorlardı) ve birini incelemek istediğinizde kıvrılıp parmağınızı

ısırıyorlardı. Babam nadir işlerinden birine başlayalı birkaç hafta olmuştu,- bu çok uzak bir yerdeki bir gece işiydi ve arabamızla gidiyordu. Çizimlerin Constantin e ait oldukları aşikardı,

ama o da orada değildi.

Üst kata çıktım ve en büyük yedek odamızın kapısının açık olduğunu gördüm. Constantin içerideydi. Anahtarın odanın kapısından kaldırılması, tabii ki, söz konusu olmamıştı. Girmek için anahtarı sadece çevirmek yeterliydi.

"Merhaba, Lene,” dedi Constantin her zamanki duygusuz sesiyle. "Aksonometrik izdüşümleri çalışıyoruz ve ben de senin evinin izdüşümünü çıkarıyordum." Kalın ve beyaz bir kağıt üzerine bir şeyler çizmekle meşguldü. "Ev ödevim için. Diğerlerinin ödevlerini ezip geçeceğim. Onlar kendi gerçek evlerini yapmak zorundalar."

Constantin'den hoşlanmadığımın sanılmasını istemem, sakinliği ve titizliğiyle canımı sıkıyor da olsa. Evimi görmeyeli haftalar olmuştu ve gözüme hiç beklenmedik biçimde ilgi çekici görünüyordu. O sırada tuhaf bir şey oldu ve hayatımda son kez de değildi. Geçici olarak, kendine güvenen, işbilir, doğal bir başka kişiye dönüşmüştüm. Bunda güz güneşinin berrak ışıklarının katkısı da vardı sanırım.

"Sana yardım edeceğim," dedim. "Ne yapmam gerektiğini söyle bana."

"Ölçü almak için evin içine girememem çok can sıkıcı. Gerçi girmek *zorunda da* değiliz. Aslında, Clot bize girmememiz gerektiğini söylemişti. Sadece genel bir izlenim yeter dedi. Amaç bizim aksonometri *kavramım* iyice algılamamız. Ama —ulu tanrım!— santim ve milimlerle her şey çok daha kolay olacaktı.

Çok kısa olması gereken bir sürede doldurduğu kağıtların miktarına bakılırsa, Constantin bayağı iyi gidiyora benziyordu, ama mükemmelden daha azıyla yetinemeyecek birisiydi.

"Ne yapacağımı söyle bana,” dedi, "ki ben de yapayım."

Özel bir araçla kaleminin ucunu sivriltirken "Teşekkürler," diye yanıtladı. "Ama bu tek kişilik bir iş. Olayın özü böyle. Daha sonra sana nasıl yapılacağını öğretirim ve sen de dilersen başka bir binayı yaparsın.”

Constantin dikkatini dağıtmakta olduğumu açıkça belirtinceye kadar evime bakarak ve orasını burasını yoklayarak odada kaldım. Sonra ayrıldım, ayakkabılarımı değiştirdim ve annemin geliş saatini düşünerek çaydanlığı ateşe koydum.

Constantin aşağı indiğinde (annem ona üç kez seslenmişti, ama bu olağanüstü bir durum değildi), "Hey, bacım," dedi, "al sana acayip bir şey."

"Argo konuşma," dedi annem, "ve ablana da bacım diye hitap etme."

Onun tarafından her azarlanışında yaptığı gibi "Özür dilerim, anne," dedi. Sonra elindeki kağıdı bana uzattı. "Bak, eksik olan bir şey var. Ne demek istediğimi görüyor musun?" Ucu diş izleriyle kaplı kurşun kalemiyle gösteriyordu bana.

Tabii ki görmüyordum. Hiçbir şey anlamıyordum.

"Çaydan sonra," dedi annem. Böyle sıradan sözcüklere annesel değil sultansı bir kesinlik verirdi.

"Ama anne yaa..." diye yalvardı Constantin.

"Anneciğim," diye düzeltti annem.

Constantin dikkatini lahana turşusu avlamaya yöneltti.

Sessizce yiyerek sakinleştik, ya da ben öyle gözüktüm. Geliştirdiğim ikinci kişiliğim, Constantin tarafından reddedilmeyi atlatmış olsa da, yavaş yavaş geriliyordu.

"Bütün bu yaptıkların neyin nesidir?" diye sordu annem sonunda. "Rosetta Taşını andırıyor."

"Lene'nin yaşgünü evinin aksonometrik izdüşümünü çıkarıyorum."

"Yani?"

Ama Constantin artık derhal açıklamayacaktı tabii. Üzerine ev yapımı peynirden sürdüğü bir parça çavdar ekmeğini attı ağzına. Sonra sakin sakin konuştu-, "Evin kabaca çizimini çıkardım, ama odalar bir türlü uymuyor. En azından giriş katındakiler. Üst katta sorun yok sanırım. Aslında tuhaf olan da bu. Affedersin, anne." Ağzı doluyken konuşmuştu ve şimdi daha da doldurdu.

"Bütün bu saçmalık da nedir?" Annem ona hiç de alışık olmadığımız bir öfkeyle bakıyormuş gibi geldi bana.

"Saçmalık değil, anne, içerisini ölçemedim tabii. Çünkü bu mümkün değildi. Ama aksonometriyi de boşuna yapmış değilim. Giriş katının bir türlü ulaşamadığım bir köşesi var. Gizli bir oda ya da bunun gibi bir şey."

"Göster bakayım."

"Pekala, anne." Constantin ekmek ve peynirinden arta kalanı bıraktı. Rengi biraz solmuş bir halde ayağa kalktı. Çizimi masanın çevresini dönerek anneme götürdü.

"Onu değil. Onu anlayamıyorum ve senin de anladığını sanmıyorum." Annem sadece babamla böyle konuşurdu arada bir. "Evin üzerinde göster bana."

Ben de ayağa kalktım.

"Sen burada dur, Lene. Çaydanlığa biraz daha su koy ve kaynat."

"Ama o benim evim. Bilmeye hakkım var."

Annemin yüzü daha tanıdık bir ifade aldı. "Evet, Lene," dedi, "hakkın var. Ama lütfen şimdi olmasın. Senden rica ediyorum."

Ona gülümsedim ve çaydanlığı aldım.

"Gel, Constantin," dedi annem.

Annemin canını sıkacağını bildiğim tarzda kulak kabartıyor ya da gereğinden fazla hevesli görünmemek için mutfakta çaydanlığın başında oyalandım. Annemin benden saklamak gereğini duyduğu hiçbir şeyi öğrenmeye çalışmamıştım ve "Her şey zamanıyla," demesini hiçbir zaman sorgulamamıştım.

Ama yukarıda uzun süre kalmadılar, çünkü daha çaydanlık fokurdamaya başlamadan önce, annemin güzel sesi beni çağırıyordu.

"Constantin oldukça haklı," dedi yemek salonundaki masanın başına vardığımda. "Bundan kuşkulanmakta hatalıydım. Ev tuhaf bir şekilde yapılmış. Ama bu neyi değiştirir ki?"

Constantin yemekten kesilmişti.

"iyi çalışmandan ve böyle yararlı şeyler öğreniyor olmandan memnunum," dedi annem.

Bu konu üzerinde daha fazla konuşulmasını istemiyordu, biz de konuşmadık.

Gerçekten de, daha fazla ne söylenebileceğini kestirmek çok zordu. Ama Constantin[1] le yalnız kalabileceğim bir anı kolladım. Babamın alışık olmadığımız yokluğu bunu daha zorlaştırıyordu ve fırsat hava tamamen kararıncaya kadar elime geçmedi.

O zaman ise, bekleneceği üzere, Constantin eklenecek bir şey olmadığını belirttiğinde, benden bir şeyleri gizlemek için annemle işbirliği yaptığına dair bir hisse kapıldım.

"Ama orada *neler* oldu?” diye üsteledim. "Onunla birlikte odaya girdiğinizde ne oldu?"

"Sence ne olmuş olabilir?" diye karşılık verdi Constantin, sanırım, annemin geri dönmesini dileyerek. "Annem benim haklı olduğumu kavradı. Başka bir şey değil. Zaten ne fark eder ki?"

Bu son sorusu kuşkularımı haklı çıkarmıştı.

"Constantin," dedim. "Yapmam gereken bir şey var mı?"

"En iyisi evi keserek açman," dedi biraz huzursuzca.

Ama Constantin'in fikrine uymaya karar vermiş olsaydım bile beni bir yığın zahmetten kurtaracak şeyler oldu. Ertesi gün okuldan eve döndüğümde, evim gitmişti.

Constantin bu kez Yunan paradigmalarına dalmış halde her zamanki köşesinde oturuyordu. Onunla konuşmadan (çalışmakta olduğuna göre bunda garip bir taraf yoktu) dosdoğru en büyük yedek odamıza gittim. Bir zamanlar olduğundan çok daha az temizlenmiş dev çam masanın üzeri boştu. Evimin durduğu yer açıkça belliydi, sanki cinler bir sarayı uçurmuşlarcasına. Ama evin gidişine dair başka hiçbir ize rastlamadım: ne tahtanın üzerinde çiziklere, ne yerde bot izlerine, ne de evden dökülmüş kırıntılara.

Constantin bu haber karşısında gerçekten de şaşırmışa benziyordu. Ama ondan yine de şüpheleniyordum.

"Biliyordun," dedim.

"Tabii ki bilmiyordum."

Yine de, aklımdan geçenleri anlamıştı.

"Bilmiyordum," diye tekrarladı.

Benim aksime, hep gerçeği söylerdi.

Bütün gücümü topladım ve baklayı ağzımdan çıkardım: "Bunu kendileri mi yaptılar?" Kaçınılmaz olarak korkmuştum, ama bir bakıma da kendimi rahatlamış hissediyordum.

"Kimden bahsediyorsun?"

"Onlardan."

Gülünç duruma düşüyordum, ama Constantin anlayışlıydı.

"Sanırım bunu yapanı biliyorum," dedi, "ama sakın ağzından kaçırma. Galiba bu annemin işi."

Benden çok neler bildiğini boş yere öğrenmeye çalışmadım. "Ama *nasıl?"* dedim.

Constantin omuz silkti. Yıllar süresince bir yığın başka şeyle birlikte geliştirdiği bir hareketti bu.

"Annem bu sabah evden bizimle birlikte ayrıldı ve hâlâ dönmedi."

"Bu işi babama yıkmış olmalı."

"Ama hiç iz yok."

"Babam yardım çağırmış olsa gerek." Bir an durakladı. Sonra "Üzgün müsün?" diye sordu.

"Kısmen," diye yanıt verdim. Constantin büyümüş de küçülmüşlerin bilgeliğiyle bu konuyu daha fazla kurcalamadı.

Annem döndüğünde babamın yeni işini kaybettiğini ve bu yüzden bazı şeyleri satmak zorunda kaldığımı söyleyerek kısa kesti.

"Umarım beni ve babanı affedersin," dedi annem. "Benim saatlerimden birini de satmak zorunda kaldık. Baban birazdan çay için dönecek."

Onun da hiç yalan söylemediğini iyi bilirdim,- ama şimdi gerçeğin ne denli göreceli ve kullanılabilir olduğunu kavramaya başlamıştım.

Söylemem gerekmiyor, en azından bu koşullarda. Böyle açık kavramlar, sundukları tüm kazanç ve kayıplarla, daha sonra gelecekler, eğer gelirlerse. Geçmişte olup bitenlerin hiçbir tanıklık değerlerinin kalmadığını söylemem gerekiyor. Hemen hiçbir delil koymuyorum ortaya. Zaten o kadar az ki! Yapabileceğim tek şey neler olduğunu, şu anda bana göründüğü şekliyle, anlatmak.

Annemin verdiği haber ve artık o evi gerçekten sevmediğimi ve bütçemiz elverdiğinde çok daha değerli bir şey alabileceğini söylemesi üzerine surat astığımı anımsıyorum.

Babam akşam yemeği için ıslık çalarak ve kaybettiği işi hakkında sahte bir kaygısızlıkla eve döndüğünde, evimin karşılığında kaç para aldığını sordum.

"Verdiğimden biraz fazlasını. Sadece iş bu."

"Şimdi nerede?"

'Takma kafanı."

"Söyle ona," dedi Constantin. "Bilmek istiyor."

"Önündeki balığını ye," dedi babam sertçe, "ve kendi işine bak."

Böylece, evim çok geçmeden unutulmuş ve ara sıra bastıran kabuslarım daha eski temalarına geri dönmüşlerdi.

Dediğim gibi, o eve 1921 yılının iki ya da üç ayı boyunca sahip oldum ve içinde yaşayan bebekler olduğuna inandığım yaratıkların zaman zaman evimizde her nasıl oluyorsa dolaştıklarını düşündüm. Bunu izleyen az ya da çok otuz yılı kolayca silebiliriz: Dış dünyayla boy ölçüşmeye çalıştığım bir dönemdi bu.

Gerçekten de bir balerin olmuştum ve sanatımın üst düzeyleri bana uzak kalmaya devam etmişlerse de birkaç yıl boyunca kendi kendime bakabilmiştim, ki bu da az bir başarı sayılmazdı. Hani derler ya, izdivaç nedeniyle emekliye ayrıldım. Kocam başlangıçta bende fiziksel arzu uyandırmış, ama başka birçok şeyi de köreltip öldürmüştü. Şu haksız savaşların sonuncusundan geri dönmedi. En azından kesinlikle bana dönmedi. Böyle yaptığım için kendimden utansam da onu hâlâ arada bir özlüyorum.

On beş yaşımdayken babam bir trafik kazasında vefat etti.- Bana dans etmeyi öğreten soluk benizli Fransız kadınından özel bir tavsiye mektubu aldığım gün oldu bu. Babamın ölümünden sonra sevgili annem hep Almanya'ya geri dönmeyi istemeye başlamıştı. Çok geçmeden ruhsal bakımdan bunu gerçekleştirebilecek kadar kendime yeterli olmuştum, ya da öyle iddia ediyordum. Hiç aksatmadan bana haftada iki kez mektup yazdı ve ben yanıt vermek için sözcükler bulmaya zorlandım. Onun ülkesinin koşulları benim için giderek daha ve daha sevimsiz bir hale gelirken bazen ziyaretine gidiyordum. Küçük bir üniversitede İngiliz Dili ve Edebiyatı öğrettiği, iyi sayılabilir bir konumu vardı ve çevresinde esmekte olan yeni kavramlarla duygular fırtınasından payını almaya başlamış gibiydi. Onların dağdağalı coşkuları yüzünden zaman zaman ruhsal dengemi korumakta güçlüğe düştüğümü itiraf etmeliyim, ancak ben bir yabancıydım ve iyimser bir mizaca sahip olduğumu da kimse iddia edemezdi. Tüm profesyonel dansçıların şen ve şakrak olduklarını düşünmek bir hatadır.

Yeni rejime yönelik giderek artan bir sempatiye sahipmiş gibi görünse de, annem ortadan kayboldu. O, birbirinden çok farklı yönlerden benim için önemli olan ve böylesine mantıksızca ortadan kaybolup giden iki kişiden biriydi. Bir süre kendimi hiç iyi hissetmedim ve tabii ki onu herkesten daha fazla seviyorum hâlâ. Eğer benimle kalmış olsaydı, eminim ki hiç evlenmezdim. Hiç hoşlanmadığım pisikolojiye fazla bulaşmadan şu kadarını söyleyebilirim ki kocamın acı acı ve haklı olarak yakınıp durduğu

içe dönüklüğümün altında annemle ilgili anı ve düşüncelerim yatıyordu. Zihnimi meşgul eden şey aslında kendim değil mükemmelliğin anisiydi. Böylesine bir güzellik, iyilik, derinlik ve sevebilme yeteneğinin yalnızca anneme özgü olduğu yalın bir gerçekti.

Constantin bütün bu daldan dala atlayan çalışmalarını terk ederek bir rahip hatta İsa Cemiyeti'nin bir üyesi oldu. Pek yüce bir hali vardı (hatta meslektaşlarını rahatsız edecek kadar), ama artık onunla ne konuşabiliyor ne de varlığına tahammül edebiliyorum. Beni ürkütüyor. Zavallı Constantin!

Öte yandan, her zaman kuşkucu olan ben tam bir inançsız olup çıktım. Constantin'in kendi yüreğinin sesine kulak vermekten öte bir şey yaptığını sanmıyorum (ki çocukluğumuzdan bu yana onun ses tonu da çok değişti) ve benim yüreğim ise bambaşka bir dilden konuşuyor. Uzun vadede ölümden başka arzu edilecek bir şeyin olabileceğinden çok kuşkuluyum, ya da acı dışında herhangi bir şeyin kalıcılığından. Artık kendimi bıldırcınlı sofralarda tahayyül etmeyi çoktan bıraktım.

Yaşam öyküm için bu kadar ara yeter. Yakın zamanda gerçekleşen ikinci ev sahibeliğimin öyküsünü anlatmaya geçiyorum.

* * *

Birincisi, çok aptalca bir iş yaptım. Haritada işaretli yolu izleyeceğime, kestirmeden gitmeye yeltendim. Kestirmenin de haritada belirtilmiş olduğu doğruydu, ancak o bölge gezgin bir yaya, özellikle de garaj ya da otobüs durağından öteye yürümeyi bilmeyen zamane neslinin bir üyesi için, güven telkin etmeyecek kadar az uğranılan bir yerdi. Tüm ülkedeki en ıssız yörelerden biriydi ve dahası ilk viran bahçe kapısını açtığımda güz akşamlarının alacası yavaş yavaş çökmeye başlamıştı.

Bir kere patika, üzerinde ne sığır ne de ekin olan bir dizi küçük ve batak çayırın arasında, belli belirsiz kıvrılarak gidiyordu. Bu çayırların

üçüncü ya da dördüncüsüne vardığında yol giderek artmakta olan çamurun içinde neredeyse büsbütün kaybolmuştu ve yola devam edebilmenin tek çaresi ilerideki çitin üzerinde seçilebilen geçit ya da kapıdan gözünü ayırmamaktı. Tarlalar küçük olduğu sürece bu zor bir iş değildi,- ama bir süre sonra tarladan ziyade bataklık kabul edilebilecek ve moral bozacak kadar geniş bir açıklığa çıkmıştım. İşte bu noktada gerisin geri dönmeli ve kıvrıla kıvrıla giden yolu izlemeye başlamalıymışım.

Ama az çok patikadan sayılabilecek bir yol devam ediyordu önümde ve bu ufak serüvenimin şimdiden yirmi dakikamı aldığının farkına varmıştım. Böyle- ce bunu göze aldım, ancak çok geçmeden çevremdeki batağa bileklerime dek gömülmemek için çimen topaklarının birinden öbürüne sıçramaya başlamıştım bile. En temel rahatlıklarla uğraşırken kişinin düz ya da önceden belirlenmiş bir rotadan ne denli kolay sapabileceği olağanüstü bir gerçektir. Bataklığın öte ucundaki çite hâlâ epey bir mesafe vardı ve çimenli toprak parçaları gittikçe daha küçük ve daha seyrek bir hale geliyorlardı, öyle ki ayaklarım otların içinden sık sık batağa gömülmeye başlamışlardı. Bataklığın gittiğim yöne doğru hafifçe meyillendiğini fark ettim, ki bu da çite varmadan önce bir akarsuyu aşmam gerekebileceğinin habercisiydi. Karşıma çıkan şey bir ırmak ya da çay değil sadece yumuşaklığın ve nemin biraz daha arttığı bir hat olmuştu. Bata çıka ve ayak basacak sağlam bir yer bulmaktan ümidi keserek geçtim karşıya. Her iki ayağımda artık bileklerime dek vıcık vıcıktı ve görüş mesafem de rahatsızlık verecek kadar kısalmıştı.

Çit olduğunu sandığım şeye ulaştığımda bunun geniş bir korunun kenarı olduğunu gördüm. Güz, yeşilliğin büyük kısmını lekelemiş ve dökülen bir yaşlılığa boğmuştu,- çıplak, kahverengi yaban gülü dalları karmakarışık eğiliyor ve kana susamış mor dikenler her yönde uzanıyorlardı. Daha fazla ilerlemek için bir baltaya gerek vardı. Ya o can sıkıcı batağı, belirgin biçimde kararan havada, gerisin geriye aşacaktım ya da çalılığın kenarını izleyerek bir geçit bulmaya çalışacaktım. Kararsız

halde dönüp arkama baktım. Bataklığa girdiğim noktayı gözden kaybettiğimi anladım. Ölü yaban güllerinin, küflenmiş böğürtlenlerin ve zıvanadan çıkmış ısırganların boyunca ve hâlâ güven telkin etmeyen toprakta usul usul ilerlemeye çalışmaktan başka çarem yoktu.

Ama, birbirine kenetlenmiş bitkilerin altında, kesinlikle düz olmasa da, sanki bir çeşit keçiyolu varmış gibi görünüyordu ve hatırı sayılır genişlikteki bir geçide varmam fazla zaman almadı. Keçiyolu önemli bir mesafe boyunca kesintisiz sürüyordu ve toprak tabanlarımın altında gittikçe daha sıkı bir hale geliyordu... çalılığın tartışma götürmez bir biçimde ormana dönüştüğünü anlayıncaya kadar. Haritanın bir ormanı gösterdiğini anımsamıyordum. Eğer, gerçekten de göstermiş idiyse, bu keçiyoluna sapmış olmam en hayırlısı olacaktı, çünkü hayatımda gerçekten de yolumu kaybettiğim ve ne ilerleyip ne de geri dönebildiğim tek defası, babamın bizim ormanın içinde kelimenin tam anlamıyla kaybolmamıza neden olduğu zamandı ve o günden beridir ki ormanlara karşı olan duygularım hiç değişmemişti. O zaman bir buçuk saat boyunca duyduğum, ancak hiç kimseye açmadığım ve ağaçlardan çıktığımızda uçup giden his ölüm korkusuydu. Şimdi haritamı elbisemin baldırıma denk gelen yerindeki büyük cebinden çıkardım ve karanlığın ne denli çökmüş olduğunu ancak onu okumaya kalktığımda anlayabildim. Yolun çıkardığı dertler, sıra harfleri okumaya gelinceye dek, bana kedi gözleri vermişti. Gözlerimi kısıp baktım, ama haritanın üzerinde ne orman vardı ne de yeşil bir leke... sadece sarı yolların birleştiği noktaya doğru giden bir dizi minik çizgi. Ama bundan aptalca bir sonuç çıkarmadım. Sadece yolumdan çok uzak düştüğümü anladım,- harita hiç olmak istemediğim yerleri gösteren yeşil lekelerle kaplıydı ve soru şu anda onların hangisinde bulunduğumdu. Bunu bulmanın bir yolunu düşünemiyordum. Neredeyse tamamen kaybolmuştum ve bu kez suçu babamın üzerine atamazdım.

İzlemekte olduğum keçiyolu henüz tamamen gözden kaybolmamış halde hâlâ uzanıp gidiyordu ve ben de onu izlemeye devam ettim.

Çevremdeki ağaçlar büyüyüp sıklaştıkça üzerime bir korku çöktü, ancak şimdi beni neyin beklediğini bildiğim için daha öncekine benzeyen bir korku değildi bu. Beni gerçekliğin küçük ama daha silik ve kavranılması daha güç bir parçasının beklediğini hissediyordum. İnsanlara böyle zamanlarda olduğu üzere kendimi bedenimden yarıyarıya ayrılmış sanıyordum. Eğer ilerlemeye devam edersem apayrı bir kişiye dönüşecektim.

Ama olan benim beklediğim şey değildi. Aniden bir ışığın titreştiğini gördüm. Sol taraftan kaynaklanıp ağaçların arasında bir an için sallandıktan sonra sağ tarafta gözden kayboluyor gibiydi. Beklediğim bu değildi, ama hiç de teskin edici sayılmazdı. O güne dek görmediğim, ama bataklıklarla ilgili olduğunu bildiğim bir şey, bir bataklık yakamozu olup olmadığını merak ettim. Sonra daha basit bir olasılık geldi aklıma, çok daha umut verici bir tane: köşeyi dönmekte olan bir otomobilin farları. Daha akla yatkın olan olasılık buydu galiba, ama huzursuzluğum hiç azalmamıştı.

Düşe kalka ilerledim ve ışık yine ortaya çıktı: biraz daha güçlüydü ve ağaçların arasından kıvrılarak bana doğru geliyordu. Tabii her ne kadar ıssız bir yöredeysem de yolun aynı noktasında başka bir otomobilin daha olması olasılık dışında değildi. Sonra, insanı hiç de rahatlatmayan bir alacakaranlığın ardından üçüncü kez göründü ve sonra dördüncü kez. Motor sesi duyulmuyordu ve bana ışığın geçişi bir otomobil için biraz fazlaca hızlıymış gibi geldi.

Sonra beklemekte olduğum o şey gerçekleşti. Ansızın dörtgen şeklinde ve muazzam bir evle karşı karşıya geldim. Bunu bekliyordum, ama yüreğim yine de sıkışmıştı.

Bir düşünün gerçek olduğunu görmek insanın her gün karşılaştığı bir şey değildir ve çok korkmuş olsam da bazı ayrıntıları fark etmekten kendimi alı- koyamamıştım: örneğin, üst kattaki her pencerede tek tek ışıklar yanıyordu. Şüphesiz ki düşler de şiirler gibi belirli bir özgürlüğe

sahiptir ve ben de, düşümde olduğu gibi, evin dört yanını birden aynı anda göremiyordum. Ama belki en kötüsü de buydu: şu anda düş görmediğim kesindi.

Pembe-yeşil bir ışık çevremdeki ot bürümüş bakımsız batak araziyi ansızın aydınlattı ve ardından sağ tarafımdaki ağaçların arasına saklandı. Sağa sola sıçrayıp duran ışıkların tek açıklaması bir fırtınanın yaklaşmakta olduğuydu. Ama bu daha önce karşılaştığım şimşeklerin hiçbirine benzemiyordu: daha yavaş, daha sessiz, daha düzenliydi.

Kaçmaktan başka yapacak bir şey yokmuş gibi görünüyordu, ama o durumda bile gerisin geri ormanın içine kaçmak pek akıllıca olmayacaktı. Gün ışığının son kırıntılarının altında, kayıp avludaki diz boyu çürük otların içinde yürümeye başladım. Sol tarafımda, upuzun bir hat halinde, orman çizgisinin devam ettiğini seçmek hâlâ mümkündü,- evden olabildiğince uzak kalabilmek için bu çizgiyi takip etmeye çalıştım. Geçerken ormandan çıktığım noktaya bakan büyük sütunlu girişi fark ettim. Sonra, mesafemi koruyarak, hepsi kapalı ama ikisi kırılmış halde iki dizi sivri penceresi olan gri doğu cephesi boyunca ilerledim ve fırtına yüklü alacakaranlıkta bile kuzeydekinden çok daha geniş ama en az o ölçüde viran haldeki güney avlusuna çıktım. Orman avluyu ileride ve sağımda çevreliyordu. Eğer bir patika bulamazsam halim gerçekten vahim olacaktı ve evin ön girişine ulaşım benim izlediğim keçiyoluyla sağlandığına göre ayrıca bir patika daha olması için hiçbir neden yok gibi görünüyordu.

Ben ilerlemeye çabalarken tüm manzara değişmişti: Bir an içinde gökyüzü gürlemelerle, yer ise bardaktan boşanırcasına yağan yağmurla dolmuştu. Yakındaki ağaçların altına sığınmak istedim, ama bir anda kendimi sarmaşıklara ve dallara dolanmış, görünmez mızraklar tarafından doğranırken buldum. Bir dakikaya kalmadan sırılsıklam olacaktım. Islak otların içinden sütunlu girişe doğru koştum.

Büyük kapının önünde birkaç dakika şimşekleri seyrederek ve dinleyerek durdum. Yağmur damlaları düştükleri yerden toprak sanki onları acıtıyormuş gibi sıçrıyorlardı. Artmakta olan soğuk yaşlı otları ürpetti. Böylesine karanlık bir evde birilerinin oturuyor olmaları mümkün görünmüyordu, ama kapının kanatlarından birinin ardımda gıcırdayarak açıldığını duydum. Döndüm. Sürpriz kutusundan fırlayan bir kafa gibi, karanlık bir baş iki kapının arasından dışarı uzanmıştı.

"Ah." Tiz ses beni gördüğüne tabii ki çok şaşırmıştı.

Döndüm. "Yağmur dininceye dek bekleyebilir miyim lütfen?"

"İçeri giremezsiniz."

Geri çekildim,- o kadar ki girişin üstünden düşen bir damla ensemden içeri girmişti. Gök abes bir melodram gibi şiddetle gürledi.

"Aklımdan bile geçirmem," dedim. "Yağmur izin verir vermez yola koyulmam gerek." Hâlâ sadece kapının iki kanadı arasından dışarı uzanan yusyuvarlak kafayı görebiliyordum.

"Eski günlerde sık sık ziyaretçilerimiz olurdu." Bu cümle çocukluk yıllarında çingenelerle sık sık konuştuğunu belirten bir Cheltenham hanımefendisinin edasıyla söylenmişti. "Sadece fırtınaya bir göz atmak istemiştim."

Şimdi, evin içinden, neden bahsettiğini çıkaramasam da, başka ve daha hafif bir sesin daha geldiğini işittim. Kapının kanatları arasındaki uzun aralıktan verandanın taşlarına ve karanlık basamaklara doğru bir ışık sütunu yayıldı.

"Yağmurun dinmesini bekliyormuş," dedi tiz ses.

"İçeri girmesini söyle," dedi derin bir ses. "Gerçekten de, Zümrüt, bütün bu zaman sonunda nezaketi büsbütün unutmuşsun."

"Ona söyledim," dedi Zümrüt diklenerek ve başını içeri çekerek. "Gelmiyor."

"Boş laf,” dedi diğeri. "Sadece yalan söylüyorsun. Hikaye anlatıyorsun." Zümrüt'e hep bu şekilde hitap ettiği geçti aklımdan her nedense.

Sonra kapı açıldı ve arkalarındaki bir masanın üzerinde duran lambanın aydınlığında gölgelerinin dış hatlarını görebiliyordum. Birisi çok daha uzun boyluydu, kafaları yuvarlaktı, ikisi de uzun, biçimsiz elbiseler giymişlerdi. Kaçıp gitmeyi çok istiyordum ve sırf gidecek bir yer olmadığı için yapmadım bunu.

"Lütfen hemen içeri giriniz," dedi daha uzun olan gölge, "ve ıslak giysilerinizi çıkarmamıza izin veriniz."

"Evet, evet," diye ciyakladı Zümrüt, mantıksız bir neşeyle.

'Teşekkür ederim. Ama giysilerim tamamen ıslanmış değiller."

"Yine de lütfen içeri geliniz. Eğer reddederseniz bunu kabalık kabul edeceğiz."

Yeni bir gök gürlemesi reddetmekte daha fazla ısrar etmenin hiç te pratik olmayacağını vurguladı. Eğer bu bir düş ise, hiç kuşkusuz ve deneyimlerime dayanarak, o anda uyanmış olmam gerektiğine karar verdim.

Aslında bir düşe benziyordu da, çünkü ön kapıda iki tane büyük tahta takoz vardı ve holün sağında lambanın ışığında gölgelenmiş halde Ganimet Odası duruyordu... her ne kadar duvarlardaki hayvan başları şimdi talaşları dökülmüş ve düzensiz döşeme taşlarının arasındaki çatlak ve yarıklara dolmuş, kendileri ise küflü paçavralara dönüşmüş olsalar bile.

"Bizi hoşgörmelisiniz," dedi uzun boylu gölge. "Ne yazık ki ev sahibemiz bizi ihmal ediyor ve bakımsızlık içinde kaldık. Aslında, kendi

imkanlarımız olmasa ne yapardık bilemiyorum." Bu sözlerin üzerine Zümrüt kıkırdayarak güldü. Sonra yanıma geldi ve giysilerimi yoklamaya başladı.

Uzun boylu olan kapıyı kapattı.

"Elleme!" diye bağırdı Zümrüt'e derin ve gıcırtılı sesiyle. "Çek ellerini oradan!"

Büyük bir gaz lambasını aldı. Saçlarının rengi yer yer uçmuş, kırlaşmıştı.

"Kız kardeşim adına özür dilerim," dedi. "O kadar ihmal edildik ki bazılarımız nasıl davranmamız gerektiğini unuttular. Gel, Zümrüt."

Zümrüt u önü sıra iterek yolu gösterdi.

Arada bir Odasında ve Sabah Odasında mobilyaların verniği yonga yonga kabarmıştı, aile portreleri kalın çerçevelerinin içinden dik dik bakıyorlardı ve çizgili duvar kağıdı lambanın ışığında sönmüş balonlar gibi sarkıyordu duvarlardan.

Kanton Bakanlar Kurulunun kapısına vardığımızda ev sahibem bana döndü: "Sizi kız kardeşlerimle tanıştırmaya götürüyorum," dedi.

Gerçekleri tıpkı çocukluğumda yaptığım gibi göz ardı ederek, "Memnun olurum," dedim.

Başını hafifçe salladı ve devam etti. "Dikkat ediniz," dedi. "Döşemeler yer yer çok zayıflamış."

Kanton Bakanlar Kurulunda, güzel biçimli avizelerde ve muhakak ki saz tipi mumların yan-aydınlığında diğer altısı oturuyorlardı. Ama şimdi, tabii ki, yüzlerini görebiliyordum.

"Hepimiz de kendi burçlarımızın taşıyla adlandırılmışız," dedi ev sahibem. "Zümrütü tanıyorsunuz. Ben Opal'im. Bunlar da Elmas, Lal, Akik

ve Krizolit. Kır saçlı olanımız Sarı Akik ve güzel olanımız da Firuze."

Hepsi ayağa kalktılar. Tanışma töreni boyunca hafif ve tuhaf sesler çıkarmışlardı.

"Zümrüt ve ben en büyükleriyiz ve tabii ki Firuze en küçüğümüz."

Zümrüt önümde bir köşede duruyor, kızıla boyalı kafasını hafif hafif sallıyordu. Oda çürümüşlük içindeydi. Örümcek ağları lambanın ışığı altında çelik teller gibi ışıldıyordu ve kız kardeşler tül yastıklar gibi örümcek ağından kozalara bürünmüşlerdi.

"Bir kız kardeşimiz daha var: Topaz. Ama şu anda yazmakla meşgul."

"Bizim güncelerimizi yazıyor," dedi Zümrüt.

"Kayıt tutuyor," dedi ev sahibem.

Bir sessizlik oldu.

"Oturalım haydi," dedi ev sahibem. "Konuğumuzu ağırlayalım."

Altısı da eski yerlerine gıcırtılar çıkararak yerleştiler. Zümrüt ve ev sahibem ayakta kalmışlardı.

"Otur, Zümrüt. Konuğumuz benim koltuğumu alacak, çünkü en iyisi o." Fazla koltukları olmadığını kaçınılmaz biçimde fark ettim.

"Tabii ki olmaz," dedim. "Sadece bir dakika kalabilirim. Yağmurun dinmesini bekliyorum," diye dermansızca açıkladım diğerlerine.

"Israr ediyorum," dedi ev sahibem.

Göstermekte olduğu koltuğa baktım. Döşemesi çürümüş ve patlamış, tahtalarının renkleri uçmuş ve parçalanmak üzerelerdi. Hepsi de ablak suratlarındaki yusyuvarlak, donuk gözleriyle beni izlemekteydiler.

"Gerçekten de olmaz," dedim, "teşekkür ederim. Çok naziksiniz, ama gitmem gerek." Buna rağmen dışarıdaki orman ve onun da ötesindeki bataklık, evden ve içinde yaşayanlardan daha az dehşet verici sayılmazdı.

"Size ikram edecek daha çok şeyimiz olabilirdi, her yönden daha çok ve güzel, eğer şu ev sahibemiz olmasaydı." Acı bir ses tonuyla konuşuyordu ve bütün yüzlerdeki ifadeler de değişmiş gibi geldi bana. Zümrüt köşesinden bana doğru yaklaştı ve yine giysilerimi çekiştirmeye başladı. Ama kız kardeşi onu bu kez uyarmadı ve ben bir adım gerilediğimde o da bir adım ilerleyerek çekiştirmeye devam etti.

"Ev sahibemiz en ufak bakımın asgarisini bile yapmadı."

Kullandığı sözcükler karşısında elimde olmadan irkilmiştim. Birdenbire Zümrüt giysimi yakaladı ve sımsıkı tuttu.

"Ama bizi mahrum bırakamayacağı bir şey var. Kendimizce eğlenebileceğimiz bir yer."

"Lütfen," diye yalvardım. "Daha fazla istemiyorum. Gidiyorum şimdi."

Zümrüt un küçük pençesi daha da sıkılaştı.

"Burası yemek yediğimiz oda."

Bana dikili gözlerin hepsi parladılar ve daha önce olmadıkları bir şeye dönüştüler.

"Ziyafet çektiğimiz bile diyebilirim."

Altısı birden örümcek ağlarıyla kaplı yuvalarından doğruluyorlardı.

"Çünkü o oraya ulaşamaz."

Kız kardeşler ellerini çırptılar... hışırdayan yapraklar gibi.

"Orada dilediğimiz gibi olabiliriz."

Sekizi de şimdi çevreme toplanmışlardı. En küçükleri olarak tanıtılanın sivri, kupkuru dilini dudaklarında dolaştırdığını fark ettim.

"Hanımefendilere yakışmayan bir şey değil, tabii ki."

"Tabii ki değil," diye katıldım.

"Ama sağlam," diye araya girdi Zümrüt, konuşurken bir yandan da elbiseme asılarak. "Babam bunun hepsinden önce gelmesi gerektiğini söylerdi."

"Babam en ufak bir saygısızlık karşısında ölçüsüz biçimde öfkeye kapılan bir adamdı," dedi ev sahibem. "Bizi ayakta tutan şey onun evimizde büyük ölçüde süregelen varlığıdır."

"Ona göstereyim mi?" diye sordu Zümrüt.

"Eğer istiyorsan," dedi ablası dudak bükerek.

Zümrüt paslı giysilerinin içinde bir yerden bir parça kağıt çıkarıp bana uzattı. "Eline al bunu. Almana izin vereceğim."

Bu bir fotoğraftı, soluk ve belirsiz.

"Işık tutun," diye ciyakladı Zümrüt. Ablası aldırmaz bir edayla kaldırdı lambayı.

Bu benim bir çocukluk resmimdi, at kuyruklu ve belsiz. Kalbimin tam üzerine küçük, paslı bir toplu iğne batırılmıştı.

"Hepimizin böyle şeylerimiz var," dedi Zümrüt kendinden pek memnun bir halde. "Yüreği şimdiye dek çoktan paslanmamış mıdır sizce?"

Ablası lambayı masaya koyarken "Bir kalbi olmadı ki hiç," dedi küçümseyerek.

"Ne yaptıysa istemeden yapmış olmalı," diye bağırdım.

Kız kardeşlerin o çelimsiz nefeslerini tuttuklarını fark ettim.

"Önemli olan ne yaptığınızdır," dedi ev sahibem rengi uçmuş döşemelere bakarak, "daha sonra neler hissettiğiniz değil. Babamız bu konuda çok ısrar ederdi. Çok açık."

"Onu bana geri ver," dedi Zümrüt gözlerini gözlerime dikerek. Bir an duraksadım.

"Geri ver onu," dedi ev sahibem hor gören ifadesiyle. "Artık fark etmez. Zümrüt dışında herkes görevimizin yapıldığını görebiliyor."

Fotoğrafı geri verdim ve Zümrüt onu cebine tıkıştırırken elbisemi bıraktı.

"Şimdi bize katılır mısınız?" diye sordu ev sahibem. "İç odada?" Olabildiğince kayıtsız davranıyordu.

"Eminim yağmur durmuştur," diye yanıt verdim. "Yolumda olsam gerek."

"Babamız sizi kesinlikle bu kadar kolay bırakmazdı, ama sanırım bizim sizinle daha fazla işimiz kalmadı."

Başımı eğdim.

"Vedaya zahmet etmeyin," dedi. "Kız kardeşlerim bu tür şeyleri artık beklemiyorlar." Lambayı eline aldı. "Beni izleyin ve dikkat edin. Döşeme yer yer çürümüş."

"Hoşçakal," diye ciyakladı Zümrüt.

"Eğer istemiyorsanız, duymamazlıktan gelebilirsiniz," dedi ev sahibem.

Küflü odaların içinden ve çürük döşemelerin üzerinden peşisıra izledim onu. Dış kapının iki kanadını da açtı ve benim çıkmamı bekledi.

Dışarıda ay doğmuştu ve o, gümüş bir selin içinde, karanlık ve şekilsiz bekliyordu.

Sundurmanın eşiğinde, ya da biraz daha ötesinde durup konuştum.

"Ben hiçbir şey yapmadım," dedim. "Yapmadım.”

Yanıt vermekten uzak, erircesine kayboldu karanlığın içinde ve kapıyı sessizce kapadı.

Ağaçların arasından ve kasvetli bataklığın üzerinden küçük, san patikayı bulmak umuduyla acıyla dolu, yitik ve unutulmuş yolumda yürümeye başladım.

*Çeviren: Sönmez Güven*

## RICHARD BURTON MATHESON

1926- ....

Ray Bradbury "Yirminci Yüzyıl'ın en büyük yazarlarından biri," sayar Matheson'ı. Stephen King ise "Beni bir yazar olarak etkileyen en önemli kişidir," der. Gerçekten de Mahteson yapıtlarıyla birçok yazara esin kaynağı olmuştur. Ama bu övgülere haklılık kazandıran asıl özelliği ürünleriyle toplumun bilinçaltını çarpıcı biçimde etkilemiş olmasıdır. Eğer Matheson'ın adını hiç duymamış bile olsanız, yapıtlarından bazılarını mutlaka görmüşsünüzdür.

İlk öyküsü 1950 yılında *The Magazine ojFantasy and Science Fiction* dergisinde yayınladı. *'Born of Man and Woman — Kadın ve Erkekten Doğmuş'* adlı bu öyküsünü basit bir korku yapıtı olarak düşünmüştü. Ama öykünün bilimkurgu olarak kabul görmesi karşısında, devrin bilimkurgu furyasından yararlanmak için, bu türe yöneldi. Ancak 1960'lı yıllardan itibaren hem yazar hem de sinema ve tv filmlerinde senarist olarak çalışmaya başladı. Polisiye, bilimkurgu, korku, fantazya ve western türlerinde sayısız roman, öykü ve senaryo yazıdı.

*Önemli yapıtlarından 'The Shirinking Man - Küçülen Adam', 1957 yılında ‘The Incridible Shrinking Man — İnanılmaz Küçülen Adam' adıyla ve 'I Am Legend — Ben Efsaneyim' ise 1964 yılında ‘The Last Man On Earth - Yeryüzündeki Son Adam' ve 1971 yılında 'The Omega Man — Son Adam' adlarıyla filme alındılar.*

İster gotik, ister bilimkurgu türünde olsun, yapıtlarında egemen olan tema paranoyadır. Steven Spielberg tarafından 1971 yılında filme alınan *'Duel-Düello'* adlı senaryosunda bir otomobil nedensiz yere bir kamyonun saldırısına uğrar. *'Dying Room Only - Sadece Ölüm Odası'* adlı öyküsünde ise bir kadının kocası motel tuvaletinde ortadan kaybolur, ama

kimse buna inanmayacaktır. 'I *Am Legend'* adlı başyapıtı ise paranoid bilimkurgunun doruğu sayılır.

Matheson Kaliforniya'da, Saklı Tepeler adıyla bilinen biryerde oturmaktadır. Evine arada bir girip çıkan tarantulaları evcil hayvandan sayar.

## BÜYÜK SÜRPRİZ

Yaşlı Mr. Hawkins tahta çitinin yanında durur ve okuldan evlerine dönmekte olan küçük çocuklara seslenirdi.

"Delikanlı!" diye çağırırdı. "Gelsene, delikanlı!"

Küçük çocukların çoğu onun yanına gitmekten korkarlardı. Gülerler ve titrek sesleriyle alay ederlerdi onunla. Sonra oradan koşarak uzaklaşır ve arkadaşlarına ne kadar cesur olduklarını anlatarak böbürlenirlerdi. Ama bazen çocuklardan biri Mr. Hawkins'in yanına gider ve Mr. Hawkins de o tuhaf isteğinde bulunurdu.

Tekerlemenin başlaması işte böyle olmuştu:

*Tek gözünü kırparak,*
*Bana bir çukur kaz, der,*
*Orada büyük bir sürpriz bulacaksın,*
*Ne haber?*

Bu tekerlemeyi ne zamandan beri çocukların ağzından bir şarkı gibi duyduklarını hiç kimse bilmiyordu. Arada bir anne ve babalar bunu yıllar önceden de duyduklarını anımsar gibi oluyorlardı.

Bir keresinde küçük bir oğlan çocuğu bir çukur kazmaya başlamış, ama bir süre sonra yorulmuş ve büyük bir sürpriz falan da bulamamıştı. O güne dek tek deneyen de o olmuştu.

Bir gün Ernie Willaker iki arkadaşıyla birlikte okuldan eve dönüyordu. Mr. Hawkins'in ön avlusunda, tahta perdesinin yanında durduğunu gördüklerinde sokağın karşı tarafında yürümekteydiler.

"Delikanlı!" diye seslendiğini duydular. "Gelsene, delikanlı!"

"Ernie, seni kastediyor," diye takıldı çocuklardan biri.

"Etmiyor," dedi Ernie.

Mr. Hawkins parmağıyla Ernie'yi işaret etti. "Gelsene, delikanlı!"

Ernie sinirli sinirli baktı arkadaşlarına.

"Haydi," dedi içlerinden biri. "Ne korkuyorsun?"

"Korkan kimmiş?" dedi Ernie. "Annem okuldan sonra derhal eve dönmemi söylemişti."

"Ödlek," dedi diğer arkadaşı. "Moruk Hawkins'ten ödün kopuyor."

"Korkan kimmiş?"

"Ne duruyorsun öyleyse?"

"Delikanlı!" diye seslendi Mr. Hawkins. "Gelsene, delikanlı!"

"Şeey..." Ernie tereddüt etti. "Hiçbir yere kaybolmayın."

"Kaybolmayız. Burada bekliyoruz."

"Şeey..." Ernie kendini her olasılığa karşı hazırladı ve aldırmaz görünmeye çalışarak sokağın karşısına geçti. Kitaplarını sol koluna aldı ve sağ eliyle saçlarını arkaya sıvazladı. *Bana bir çukur kaz der,* diye geçirdi aklından.

Ernie tahta perdeye yaklaştı. "Evet, efendim?" diye sordu.

"Daha yakma gel, delikanlı," dedi yaşlı adam ışıl ışıl kara gözleriyle.

Ernie bir adım daha yaklaştı.

"Mister Hawkins'ten korkmak için bir neden yok, öyle değil mi?"

"Hayır, efendim," dedi Ernie.

"İyi," dedi yaşlı adam. "Şimdi beni iyi dinle, delikanlı. Büyük bir sürprize ne dersin?'

Ernie omuzunun üzerinden ardına bir göz attı. Arkadaşları hâlâ oradaydılar. Onlara sırıttı. Kupkuru bir el sağ kolunu kavradığında birdenbire nefesi kesildi. "Hey, bıraksana!" diye bağırdı.

"Sakin ol, delikanlı!" diye teskin etti Mr. Hawkins. "Kimse seni incitmeyecek."

Ernie kurtulmak için asıldı. Yaşlı adam onu kendine doğru çektikçe çocuğun gözleri yaşarmaya başlamıştı. Göz ucuyla iki arkadaşının sokaktan aşağı doğru koşarak uzaklaştıklarını gördü.

"Bı...bıraksana!" diye hıçkırdı Ernie.

"Birazdan," dedi yaşlı adam. "Haydi bakalım, büyük bir sürprize ne dersin?"

"Ha...hayır, istemez, bayım."

'Tabii ki istersin," dedi Mr. Hawkins. Yaşlı adamın nefes kokusu Emie'ye çarptı ve çocuk kurtulmaya çabaladı,- ama Mr. Hawkins'in pençesi demir gibiydi.

"Mr. Millerin tarlasının yerini biliyor musun?" diye sordu Mr. Hawkins.

"E...evet."

"Büyük meşe ağacının yerini de biliyor musun?"

"Evet. Evet, biliyorum."

"Mr. Millerin tarlasındaki büyük meşe ağacının altına git ve kilisenin çan kulesine doğru dön. Anladın mı?"

"E...e...evet."

Yaşlı adam onu biraz daha çekti kendine doğru. "Orada dur ve on adım yürü. Anladın mı? On adım."

"Evet..."

"On adım yürü ve on ayaklık bir çukur kaz. *Kaç ayakmış?"* Kemikli bir parmakla dürttü Ernie'nin göğsünü.

"O...on," dedi Ernie.

'Tamam," dedi yaşlı adam. "Kuleye doğru dön, on adım yürü, on ayak kaz ve orada büyük bir sürpriz bulacaksın." Ernie'ye göz kırptı. "Bunu yapacak mısın, delikanlı?"

"E...evet, elbette. *Elbette."*

Mr. Hawkins kolunu bıraktı ve Ernie geri sıçradı. Kolu tamamen uyuşmuştu. "Bak, unutma sakın," dedi yaşlı adam.

Ernie döndü ve sokaktan aşağı olabildiğince hızla koştu. Arkadaşlarını köşede onu beklerlerken buldu.

"Seni öldürmeye kalkıştı mı?" diye fısıldadı içlerinden biri.

"Yok canım," dedi Ernie. "O kadar da büyütülecek biri değil."

"Ne istiyormuş?"

"Sence?"

Sokak boyunca hep birlikte söyleyerek yürümeye başladılar:

*Tek gözünü kırparak,*

*Bana bir çukur kaz, der,*

*Orada büyük bir sürpriz bulacaksın,*

*Ne haber?*

Her öğleden sonra Mr. Millerin tarlasına gider ve büyük meşe ağacının gölgesinde otururlardı.

"Burada gerçekten de bir şeyler var mıdır dersin?"

"Yok yaa."

"Peki, ya varsa?"

"Ne?"

"Belki de altın."

Her gün konuşurlardı bunu ve her gün yüzlerini çan kulesine doğru çevirip on adım yürürlerdi. Tam o noktada durur ve spor ayakkabılarının uçlarıyla toprağı eşelerlerdi.

"Aşağıda gerçekten de altın var mıdır sizce?"

"Bunu bize niçin söylesin ki?"

"Yaa, niçin kendisi kazıp çıkarmıyor?"

"Çok yaşlı da ondan, aptal."

"Yok yaa? Bak, eğer orada altın varsa üçe böleceğiz."

Gittikçe daha ve daha çok merak eder oldular. Geceleri altın düşleri görüyorlardı. Okulda defterlerine *altın* yazıyorlardı. Altınla satın alabilecekleri yüzlerce şeyin hayalini kuruyorlardı. Bizi bir daha çağırır da altın olup olmadığını sorarız umuduyla Mr. Hawkins'in evinin önünden sık sık geçmeye başlamışlardı. Ama onları çağırmadı.

Sonra, bir gün, okuldan evlerine dönüyorlardı ki Mr. Hawkins'in başka bir çocukla konuşmakta olduğunu gördüler.

"Altını bizim alabileceğimiz söylemişti!" dedi Ernie.

"Evet!" diye bağırdılar öfkeyle. "Haydi gidiyoruz!"

Ernie'nin evine koştular ve Ernie bodruma indi ve kürekler getirdi. Sokağı, arsaları, çöplüğü koşarak geçtiler ve Mr. Millerin arsasına ulaştılar. Meşe ağacının altında durdular, çan kulesine doğru döndüler ve on adım yürüdüler.

"Kazın," dedi Ernie.

Kürekler kara toprağa saplandı. Konuşmadan kazıyorlardı ve solukları burun deliklerinde ıslık çalıyordu. Çukur üç ayak derinliğine ulaştığında mola verdiler.

"Burada gerçekten de altın var mıdır sizce?"

"Bilmiyorum, ama bunu o çocuktan çok daha önce öğreneceğiz."

"Evet!"

"Hey, on ayak kazarsak dışarı nasıl çıkacağız peki?"

"Basamaklar kazarız," dedi Ernie.

Yine başladılar kazmaya. Bir saatten fazla kürek çaldılar soğuk, solucanlı toprağa ve onu çukurun çevresine yığdılar. Toprak giysilerini ve tenlerini kirletmişti. Çukurun ağzı başlarının hizasını aştığında çocuklardan biri bir kova ve bir de ip almaya gitti. Ernie ve diğer çocuk toprağı çukurdan dışarı savurarak kazmaya devam ettiler. Bir süre sonra toz ve toprak gerisin geri başlarına yağmaya başladı ve durdular. Giden arkadaşlarını bekleyerek, bitkin bir şekilde oturdular çukurun dibinde. Elleri ve kolları toprağa bulaşmış, kahverengiydi.

"Ne kadar indik acaba?" diye merak etti çocuk.

"Altı ayak," diye tahmin etti Ernie.

Arkadaşları geri döndü ve yine başladılar uğraşmaya. Kemikleri ağrımaya başlayıncaya dek kazdılar ve kazdılar.

"Ahh, canı cehenneme," dedi kovayı çekmekte olan çocuk. "Burada hiçbir şey yok."

"Eh, benden paso," dedi çocuk.

"Ödleksin sen!"

"Pöh," dedi çocuk.

Ernie yanında duran arkadaşına döndü. 'Toprağı senin çekmen gerekecek," dedi.

"Of... pekala," diye mırıldandı arkadaşı.

Ernie kazmayı sürdürdü. Şimdi yukarı baktığında çukurun duvarları sanki sal- lanıyormuş ve üzerine yıkılacakmış gibi görünüyordu. Yorgunluktan titriyordu.

"Haydi," diye seslendi sonunda arkadaşı aşağıya. "Orada hiçbir şey yok. On ayak kazdın işte."

"Daha değil," dedi Ernie soluk soluğa.

"Ne kadar kazacaksın? *Çin'e* kadar mı?”

Ernie çukurun duvarına yaslandı ve dişlerini gıcırdattı. Toprağın içinden tombul bir solucan çıktı ve çukurun dibine yuvarlandı.

"Ben eve gidiyorum," dedi diğer çocuk. "Eğer akşam yemeğine geç kalırsam halim dumandır."

"Sen de ödleksin," dedi Ernie bedbahtlık içinde.

"Aaah, boşversene."

Ernie acıyla kımıldattı omuzlarını. "İyi ya, altının hepsi benim," diye seslendi yukarıya.

"Altın maltın yok,” dedi arkadaşı.

"İpi bir yere bağla ki *altım* bulduğumda dışarı çıkabileyim," dedi Ernie.

Çocuk kıs kıs güldü. İpi bir çalıya bağladı ve ucunu aşağı sarkıttı. Ernie yukarı baktı ve kararmakta olan yamuk bir dikdörtgen şeklindeki gökyüzü parçasını gördü. Arkadaşının yüzü aşağı bakıyordu.

"Orada kalmayasın ha," dedi arkadaşı.

"Kalmam." Ernie öfkeyle baktı toprağa ve küreğini sapladı. Arkadaşının bakışlarını sırtında hissedebiliyordu.

"Korkmuyor musun?" diye sordu yukarıdaki çocuk.

"Neden?" diye terslendi Ernie dönüp bakmadan.

"Ne bileyim," dedi çocuk.

Ernie kazdı.

"Pekala," dedi arkadaşı. "Sonra görüşürüz."

Ernie homurdandı. Arkadaşının uzaklaşan ayak seslerini duydu. Çukura bir göz gezdirdi ve boğazından hafif bir inilti çıktı. Ürperdi.

"Olsun, hiçbir yere gitmiyorum," diye mırıldandı. Altın onundu. Onu diğer çocuğa bırakmayacaktı.

Toprağı çukurun diğer yanına yığarak kızgın kızgın kazmaya devam etti. Hava kararıyordu.

"Azıcık daha," dedi kendi kendine, soluğu kesilircesine. "Sonra altınımla birlikte eve döneceğim."

Küreğe sert biçimde bastırdı ve yerden kof bir ses geldiğini duydu. Ernie belkemiğinden yukarı doğru bir şeyin tırmandığını hissetti. Kendini zorlayarak sürdürdü kazma işini. Amma güleceğim onlara, diye geçirdi aklından. *Amma güleceğim...*

Bir sandık çıkmıştı ortaya, kısmen... uzunca bir sandık. Tahtaya bakarak ve titreyerek durdu orada. *Orada büyük bir...*

Ernie titreyerek sandığın üzerine çıktı ve ayağıyla vurmaya başladı. Derin ve kof bir ses çarptı kulaklarına. Biraz daha kazdı ve sonunda küreği yıllanmış tahtanın üzerinde gıcırdadı. Sandığın tamamını çıkaramamıştı topraktan, biraz fazla uzundu.

Sonra sandığın üzerinde ikili bir kapak olduğunu gördü. Her kanatta bir toka vardı.

Ernie dişlerini sıktı ve küreğinin kenarını tokalardan birinin üzerine indirdi. Kapağın yarısı açılmıştı.

Ernie bir çığlık attı. Çukurun duvarlarına yaslandı ve sandıktan doğrulmakta olan adama dehşetten dili tutulmuş halde bakakaldı.

"Sürpriz!" dedi Mr. Hawkins.

*Çeviren: Sönmez Güven*

## BİRİNCİ YIL DÖNÜMÜ

Perşembe sabahı tam evden çıkmak üzereyken, 'Tadım sana hâlâ buruk mu geliyor?" diye sordu Adeline.

Norman sitemli bakışlarla baktı eşine.

"Eee, geliyor mu, gelmiyor mu?"

Kollarını kadının beline doladı ve boynunu hafifçe dişledi.

"Şimdi söyle," dedi Adeline.

Norman süt dökmüş kedi gibiydi.

"Unutturmama izin vermeyecek misin?" diye sordu.

"iyi ama, bunu *söyleyen* şendin, hayatım. Üstelik birinci yıldönümümüzde!" Yanağını kadının yanağına bastırdı. "Pekala, dedim," diye mırıldandı. "Arada bir pot kıramaz mıyım?"

"Bana hâlâ yanıt vermedin."

'Tadın buruk mu? Tabii ki değil!"

Kadını kendine doğru çekti ve saçlarının kokusunu soludu. "Affedildim mi?" Kadın adamın burnunun ucuna bir öpücük kondurdu, gülümsedi ve adam ona böyle harikulade bir eş bahşeden talihine ancak şaşabildi. Evliliklerinin ikinci yılına başlarken hâlâ balayında gibiydiler.

Norman eşinin çenesini kaldırdı ve onu öptü.

"Bu kadarı da fazla!” diye bağırdı.

"Ne oldu? Yine ekşimiş miyim?"

"Hayır." Kafası karışmış görünüyordu. "Artık senden hiç tad alamıyorum."

* * *

"Artık ondan hiç tad alamıyorsun demek," dedi Dr. Phillips.

Norman gülümsedi. "Kulağa çok saçma geldiğinin farkındayım," dedi.

"Eh, en azından alışılmamış olduğunu teslim etmeliyim," dedi Phillips. Norman, gülümsemesi zorlama bir hal alırken, "Sandığınızdan da fazla," diye ekledi.

"Nasıl yani?"

"Diğer herhangi bir şeyin tadını almakta hiç güçlük çekmiyorum"

Dr. Phillips konuşmadan önce onu bir süre süzdü. "Kokusunu alabiliyor musun?" diye sordu sonunda.

"Evet."

"Emin misin?"

*"Evet.* Bunun ne ilgisi..." Norman durdu. "Tad ve koku duyularının birlikte işlediklerini söylemek istiyorsunuz."

Phillips başını salladı. "Eğer onun kokusunu alabiliyorsan, tadını da alabilmen gerekir."

"Sanırım," dedi Norman, "ama alamıyorum."

Dr. Phillips yüzünü buruşturdu. "Oldukça zor bir vaka."

"Hiçbir fikriniz yok mu?” diye sordu Norman.

"Şu anda yok," dedi Phillips, "ama bir çeşit alerji olmasından kuşkulanıyorum." Norman huzursuzlanmıştı.

"Umarım kısa sürede öğrenirim," dedi.

***

Mutfağa girdiğinde Adeline karıştırmakta olduğu tencereden başını kaldırıp ona baktı. "Dr. Phillips ne söyledi?"

"Sana alerjim olduğunu."

"Kesinlikle böyle söylememiştir," diye çıkıştı Adeline.

"Tabii ki söyledi." ,

"Şimdi ciddi ol."

"Bazı alerji testleri yaptırmam gerektiğini söyledi bana."

'Telaşlanmamızı gerektiren bir şey olduğunu düşünmüyor, değil mi?" "Hayır."

"Ah, iyi." Kadın rahatlamış görünüyordu.

"Neresi iyi," diye homurdandı Norman. "Yaşantımdaki üç beş zevkimden biriydi senin lezzetin."

"Kes şunu." Adamın ellerini vücudundan uzaklaştırdı ve yemeği karıştırmaya devam etti. Norman ellerini eşine yine doladı ve burnuyla ensesine sürtünmeye başladı. "Keşke seni tadabilsem," dedi "Lezzetine bayılıyorum."

Kadın uzandı ve eşinin yanağını okşadı. "Seni seviyorum," dedi.

Norman ansızın irkildi ve ürkmüşçesine bir ses çıkardı.

"Ne oluyor?" diye sordu Adeline.

Norman kokladı. "Bu da ne?" Mutfağa göz gezdirdi. "Çöpü atmış miydin?" Sessizce yanıt verdi karısı. "Evet, Norman."

"İyi, ama, burada kesinlikle berbat kokan bir şey var! Belki de..." Eşinin yüzündeki ifadeyi görünce sustu. Adeline dudaklarını sımsıkı büzmüştü ve Normanın kafasına birden dank etti. "Balım, öyle demek istediğimi düşünmüyor- sundur..."

"Ne demek istedin peki?” Kadının sesi zayıf ve titrekti.

"Adeline, haydi ama..."

"Önce, tadım ekşimişti. Şimdi ise..."

*Upuzun bir öpücükle susturdu onu.*

"Seni seviyorum," dedi, "anladın mı? Seni *seviyorum.* Seni incitebileceğimi sanıyor musun?"

Kadın kollarında ürperdi. "Ama incitiyorsun."

Onu bağrına bastırdı ve saçlarını okşadı. Hafifçe öptü dudaklarını, yanaklarını, gözlerini. Onu ne kadar çok sevdiğini söyledi tekrar tekrar.

Kokuya aldırmamaya çalışıyordu.

***

Bir anda gözleri açılmış ve kulak kesilmişti. Karanlığın içine görmeksizin baktı. Niçin uyanmıştı? Başını çevirdi ve yatağın öte yanına uzandı. Ona dokunduğunda Adeline uykusunda hafifçe kımıldandı.

Norman yattığı yerde yan döndü ve kıvranarak yaklaştı eşine doğru. Vücudunun davetkar sıcaklığına sarıldı, elini kalçasının üzerinde tembelce kaydırdı. Yanağını eşinin sırtına dayadı ve bir kez daha uyuklamaya başladı.

Ansızın, gözleri faltaşı gibi açılmıştı. Burun deliklerini eşinin tenine nefesi kesilircesine yaklaştırdı ve kokladı. Dehşetin buz gibi kancası saplandı beynine,- *ulu tanrım, neler oluyor?* Yine kokladı, daha sertçe.

Adeline belli belirsiz mırıldandı ve Norman durdu. Paniğe kapılmamaya çalışarak kıpırdamadan yattı eşinin yanında.

Eğer tad ve koku alma duyuları zayıflıyorlarsa bunu anlayabilir, kabul edebilirdi. Ama öyle değildiler. Orada yatarken bile, o gece içtiği kahvenin acısını damağında hissedebiliyordu hâlâ. Yatağın yanındaki masada duran kül tablasından gelen hafif izmarit kokusu burun deliklerindeydi. Üzerlerine çektikleri battaniyenin yününü bile ufacık bir çabayla koklayabiliyordu.

Öyleyse *neden?* Adeline yaşamındaki en önemli şeydi onun için. Duyularından parça parça silinip gidiyor olması bir işkenceydi.

* * *

Flört etmeye başladıkları günlerden beri en sevdikleri lokanta olmuştu orası. Yemeklerinden, dingin ortamından, dans için çalan küçük orkestradan hoşlanıyorlardı. Zihnini kolaçan ettiğinde, Norman sorunu tartışmaları için en uygun yerin burası olacağına karar vermişti. Daha şimdiden pişmandı buna. Hissettiği ve belli ettiği gerginliğini hiçbir ortam hafifletemezdi.

*“Başka* ne olabilir ki?" diye sordu mutsuzca. "Fiziksel bir şey değil." Hiç dokunmadığı akşam yemeğini kenara itti. "Her şey zihnimde olsa gerek?"

"Ama niçin, Norman?"

"Bir *bilebilseydim,"* diye yanıt verdi.

Adeline elini elinin üzerine koydu. "Lütfen endişelenme," dedi.

"Elimde değil. Bu bir kabus. Seni kısmen *yitirdim,* Adeline."

"Sevgilim, yapma," diye yalvardı kadın, "seni mutsuz görmeye dayanamıyorum."

"Ama *mutsuzum,"* diye yanıt verdi. Bir parmağını masa örtüsüne sildi. "Şu anda bir ruh doktoruna danışmaya karar verdim." Bakışlarını kaldırdı. "Sorun zihnimde olmalı," diye yineledi. "Lanet olsun!.. Bu beni çok kızdırıyor. Kökünden halletmek istiyorum."

Kadının gözlerindeki korkuyu görünce zorla gülümsemeye çabaladı.

"Ah, canı cehenneme..." dedi. "Bir ruh doktoruna giderim,- o beni tamir eder. Haydi, dans edelim."

Adeline eşinin gülümsemesine gülümseyerek yanıt vermeye çalıştı.

Birlikte dans pistine çıkarlarken Norman "Hanımefendi," dedi, "kelimenin tam anlamıyla nefes kesicisiniz."

"Ah, *seni öyle seviyorum ki,"* diye fısıldadı Adeline.

Dansın ortasındaydılar ki kadının temasının verdiği his değişmeye başladı. Norman ona sıkıca sarıldı ve yüzündeki tiksinti ifadesini görmemesi için yanağını yanağına iyice bastırdı.

* * *

"Şimdi o da mı gitti diyorsunuz?" diye bitirdi sözünü Dr. Bemstrom.

Norman kalın bir duman bulutu üfledi ve sigarasını kül tablasında ezdi. "Doğru," dedi öfkeyle.

"Ne zaman?"

"Bu sabah," diye yanıtladı Norman. Yanaklarının derisi iyice gerilmişti. "Tad yok. Koku yok." Bir an havale geçirircesine titredi. "Şimdi de dokunma duyum yok."

Sesi çatallaşır gibi oldu. "Sorunum nedir?" diye yalvardı. *"Ne biçim* bir derttir bu?"

"Anlaşılamayacak bir tür değil," dedi Bernstorm.

Norman ona kaygı ve hevesle baktı. "Nedir öyleyse?" diye sordu. "Dediklerimi unutmayın,- her ne ise sadece eşimle ilgili. Onun dışında..."

"Anlıyorum," dedi Bernstorm.

*“Nedir o halde?"*

"İsterik körlük diye bir şey duymuş muydunuz?"

"Evet."

"isterik sağırlık?"

"Evet, ama..."

"Şu halde, diğer duyularda da benzer tarzda isterik tutulmalar olmaması için bir neden var mı?”

"Öyle olsun. Ama neden?"

Dr. Bernstrom gülümsedi.

"Sanırım," dedi, "bana geliş nedeniniz de bu olmalı."

***

Bu fikir aklına er ya da geç gelecekti. Bunun önünü kesebilecek miktarda sevginin var olması olanaksızdı. Oturma odasında tek başına oturmuş, bir gazete sayfasındaki harfler karmaşasına boş gözlerle bakarken düşünmüştü bunu.

Gerçekler ortadaydı. Geçen çarşamba gecesi karısını öpmüş ve kaşlarını çatarak "Ekşi bir tadın var, hayatım," demişti. Karısı irkilmiş ve geri çekilmişti. O zaman eşinin tepkisini kolayca sanılacağı biçimde

değerlendirmişti: Adeline kendini aşağılanmış hissetmiş olsa gerekti. Şimdi, eşinin daha sonra sergilediği davranış biçimini zihninde canlandırmaya çalışıyordu.

Çünkü, perşembe sabahı, ondan en ufak bir tad bile alamamıştı.

Adeline'ın temizlik yapmakta olduğu mutfağa doğru suçlu suçlu baktı. Eşinin arada bir duyulan ayak sesleri dışında ev sessizlik içindeydi.

Gerçekleri görmelisin, diye ısrar ediyordu zihni. Koltuğuna yaslandı ve olanları yeniden gözden geçirmeye başladı.

Sonra, cumartesi günü geldiğinde, o yapış yapış çürük kokusu ortaya çıkmıştı. Kabul, eğer eşini bunun kaynağı olarak suçlamış olsaydı, Adeline gücenmekte haklı sayılırdı. Ama o böyle yapmamıştı,- bundan emindi. Mutfağa bakınmış, çöpü atıp atmadığını öğrenmek istemişti. Yine de, Adeline derhal ondan bahsetmekte olduğunu varsaymıştı.

Sonra, gece uyandığında, eşinden hiçbir koku alamamıştı.

Norman gözlerini yumdu. Eğer bu tür fikirleri haklı çıkarabiliyorsa aklından gerçekten de zoru var demekti. Adeline'ı seviyordu,- ona muhtaçtı. Olup bitenler için *onun* herhangi bir biçimde, sorumlu olduğunu nasıl düşünebilirdi?

Sonra, lokantada dans ederlerken, diye düşünmeyi sürdürdü, eşi ona ansızın buz gibi soğuk gelmişti. Onu ansızın - bu sözcüğü kullanmaktan kaçınamamıştı - *peltemsi* hissetmişti kollarında.

Sonra, bu sabah...

Norman gazeteyi bir kenara attı. *Kes ¡unu!* Odanın öte yanına titreyerek baktı öfkeli, korku dolu gözlerle. Sorun bende, dedi kendi kendine, *bende!* Zihninin yaşamındaki en güzel şeyi mahvetmesine izin vermeyecekti.

Taş kesilmişti sanki... dudakları aralanmış, gözleri büyümüş, ifadesiz. Sonra, yavaş yavaş — o denli yavaş ki boynundaki kemiklerin ince çıtırtısını işitebiliyordu — mutfağa doğru çevirdi başını. Adeline içeriden hareket etmekteydi.

Ancak ayak sesleri değildi duyduğu şey.

Ayağa kalkarken vücudunun bilincinde bile sayılmazdı artık. Halının üzerinde tamamen sessizleşen terlikleriyle, bir şey onu çekiyormuşçasına süzülür gibi çıktı oturma odasından dışarı. Eşinin çıkardığı sesleri dinlerken bir tiksinti maskesine dönüşmüş yüzüyle mutfak kapısının önünde durdu.

Sonra sessizlik oldu. Gücünü toplamaya çalışarak itti kapıyı. Adeline buzdolabının açık kapısı önünde ayaktaydı. Kadın ona doğru döndü ve gülümsedi.

"Tam da sana..." Sustu ve tereddütle baktı kocasına. "Norman?"

Norman konuşamadı. Kapıda donakalmıştı eşine bakarak.

"Norman, ne oldu?" diye sordu kadın.

Şiddetle titriyordu.

Adeline elindeki çukulatalı pudingi masaya bıraktı ve ona doğru koştu. Norman kendine hakim olamadı, yüzü bir tokat yemişçesine çarpılmış halde, ürkek bir çığlık atarak geri kaçtı.

*"Norman, sorun nedir?"*

"Bilmiyorum," diye inledi.

Adeline bir kez daha yaklaşmak istedi, ama eşinin çıkardığı dehşet çığlığı karşısında durakladı. Birdenbire, öfkeli bir sezgiyle sertleşmişti yüzü.

"Söyle bakalım," dedi. "Bilmek istiyorum. Ne oluyor?"

Norman sadece başını iki yana sallayabildi.

"Bilmek istiyorum, Norman!"

"Hayır." Hafifçe, dehşet içinde.

Adeline titreyen dudaklarını büzmüştü. "Buna daha fazla tahammül edemeyeceğim," dedi "Çok ciddiyim Norman!"

Eşi yanından geçerken Norman irkilircesine yana çekildi. Döndü, duyduğu sesler karşısında yüzüne bir dehşet ifadesi yayılırken, kadının merdivenlerden yukarı çıkışını izledi. Sanki felç olmuş elleriyle kulaklarını tıkadı, denetlenemez biçimde sarsıla sarsıla titreyerek durdu. *Sorun bende!* dedi kendi kendine tekrar ve tekrar,- sözcükler anlamlarını yitirinceye dek... *bende, bende, bende!*

Üst katta, yatak odasının kapısı çarpılarak kapandı. Norman ellerini indirdi ve merdivenlere doğru yürüdü dengesizce. Adeline onu sevdiğini, her şeyin sadece onun zihninde olduğunu bilmeliydi. Onu anlamak zorundaydı.

Yatak odasının kapısını açarak karanlığın içinde ilerledi ve somyanın kenarına oturdu. Karısının döndüğünü duydu ve ona baktığını anladı.

"Çok üzgünüm," dedi. "Ben... hastayım!"

"Hayır," dedi karısı ölü bir sesle.

Norman eşine doğru baktı. "Ne?"

"Diğer insanlarla sorun olmuyor," dedi Adeline, "dostlarımızla, satıcılarla... Beni yeterince uzun süre görmüyorlar. Ama seninle durum çok farklı. Sürekli birlikteyiz. Bunu senden saat saat, gün gün saklamak, bütün

bir yıl boyunca... bu bana çok fazla geliyor. Senin zihnini denetleyebilme gücünü yitirdim. Tüm yapabildiğim... duyulanın teker teker köreltmek."

"Şimdi sen..."

"...bütün bunların gerçek olduklarını mı söylüyorum? Evet. Hepsi gerçek. Tad, koku, temas... ve bu gece işittiklerin."

Norman, eşinin karanlık siluetine bakarak hareketsiz oturdu.

Tüm duyularını işin başında köreltmem gerekirdi," dedi kadın. "O zaman her şey daha kolay olurdu. Şimdi artık çok geç."

"Neden bahsediyorsun?" Güçlükle konuşabiliyordu.

"Haksızlık bu!" diye bağırdı Adeline. "Sana iyi bir eş olmuştum! Niçin geri dönmeliyim ki? Geri *dönmeyeceğim!* Bir başkasını bulacağım! Gelecek sefer aynı hatayı tekrarlamayacağım!"

Norman kadından uzağa çekildi, titreyen bacakları üzerinde durmaya çalışırken parmakları elektrik düğmesini aradı.

*"Dokunma ona'"* diye emretti karanlığın içindeki ses.

Işık gözlerini yakarcasına parladı. Yatağın üzerinde bir çırpıntı duydu ve hızla döndü. Haykıramadı bile. Her yanından çürümüşlük sızan şekilsiz ve kokuşmuş kütlenin doğrulmaya çabaladığını gördüğünde sesi boğazında pıhtılaşmıştı sanki.

"Pekala!" Sözcükler beyninin içinde bir ses yanılsaması gibi patladılar. "Pekala, şimdi beni *biliyorsun* işte!"

Tüm duyuları ansızın bir sel gibi gelmişti geriye. Odanın havası Adeli- ne'dan yayılan kokuyla tıkanmıştı. Norman irkildi, dengesini yitirdi, düştü. Çürüyen ölü kütlenin yataktan kalkıp ona doğru gelmeye başladığını fark etti. Sonra bilinci aç bir karanlık tarafından yutulur ve gecenin koridorlarında çılgınca kaçtığını sanarken, yalvaran bir ses dur durak

bilmeksizin geliyordu peşi sıra: "Lütfen! Geri dönmek istemiyorum! *Hiçbirimiz ğeri dönmek istemiyoruz!* Sev beni, seninle kalmama izin ver! Sev beni, bırak seninle kalayım! Sev beni, sev beni, sev beni..."

*Çeviren: Sönmez Güven*

## KAN OĞLU

Sokak sakinleri Jules'un yazdığı kompozisyonu duyduklarında onun kesinlikle delirmiş olduğuna kanaat getirdiler.

Kuşkular uzun bir zamandan beri sürüyordu.

Boş bakışları insanların tüylerini diken diken ediyordu. Kaba ve gırtlaksı sesinin o çelimsiz bedeninden çıkması hiç de doğal gelmiyordu kulağa. Cildinin solukluğu küçük çocukların ödlerini koparıyordu. Derisi sanki etinin üzerine gevşekçe asılmış gibiydi. Güneş ışığından nefret ederdi.

Fikirleri ise sokak sakinleri için biraz münasebetsiz kaçıyordu.

Jules bir vampir olmak istiyordu.

Fırtınanın ağaçları kökünden söktüğü bir gecede doğduğu herkesin malumuydu. Üç dişle doğduğu söylenirdi. Derlerdi ki üç dişiyle yapışırmış annesinin memesine ve sütle birlikte kan da içermiş.

Derlerdi ki karanlık bastığında beşiğinin içinde gevrek gevrek güler ve havlarmış. Derlerdi ki iki aylıkken yürümüş ve ay parladığında oturup uzun uzun seyretmiş.

İnsanların dedikleri bunlardı işte.

Anne ve babası onun için her zaman endişe duymuşlardı. Tek çocuk olduğu için kusurlarını hemen görüyorlardı.

Doktor sorunun sadece boş boş bakmak olduğunu söyleyinceye kadar onun kör olduğunu sandılar. Doktor onlara Jules'un, o koca kafasıyla, ya bir dahi ya da bir budala olabileceğini söylemişti. Sonunda bir budala olduğu çıkmıştı ortaya.

Beş yaşına basana dek tek bir kelime dahi konuşmamıştı. Sonra, bir akşam sofraya oturduğunda "Ölüm," demişti.

Anne ve babası mutlulukla tiksinme arasında helak olmuşlardı. Sonunda iki his arasında bir yerde karar kıldılar. Jules'un kullandığı sözcüğün ne ifade ettiğinden haberdar olamayacağını düşündüler.

Ama Jules haberdardı.

O geceden itibaren öyle bir kelime dağarcığı geliştirdi ki onu tanıyan herkesin şaşkınlıktan ağızları açık kaldı. Sadece ona söylenenleri ya da tabelalarda, dergilerde, kitaplarda gördüğü kelimeleri de öğrenmekle kalmıyor, kendi sözcüklerini üretiyordu.

Dokungece gibi... Öldüraşk gibi... Aslında bir araya kaynaklanmış farklı kelimelerdi bunlar. Jules'un hissettiği ama diğer kelimelerle açıklayamadığı şeyleri ifade ediyorlardı.

Diğer çocuklar seksek, ya da yakan top, ya da başka oyunlar oynarken o kapılarının önündeki sundurmada otururdu. Orada oturur, gözlerini kaldırıma diker ve sözcükler türetirdi.

Jules on iki yaşına gelinceye dek beladan uzak durmuştu.

Tabii bir defasında çıkmaz bir arka sokakta Olive Jones'un elbiselerini soyarken yakalanışı vardı. Bir defasında da yatağında bir kedi yavrusunun karnını yararken enselenmişti.

Ama bu iki olay birbirinden uzun yıllarla ayrılıyordu. Bu skandallar unutulmuştu.

Genelde çocukluk yıllarını insanları sadece tiksindirerek aştığı söylenebilir.

Okula gitti, ama hiç çalışmadı. Her sınıfı iki ya da üç yılda geçti. Öğretmenlerin hepsi de onu ilk adıyla yakından tanıyorlardı. Okuma ve

yazma gibi kimi konularda onun üzerine kimse yoktu.

Kimi konularda ise umutsuz bir vakaydı.

On iki yaşındayken bir cumartesi günü sinemaya gitti. 'Draculayı gördü.

Film bittiğinde, küçük kız ve oğlan sıralarının arasından, bir sinir yumağı halinde zonklayarak geçti.

Eve gitti ve iki saat boyunca kendini banyoya kapattı.

Sonunda kilidi açtı ve akşam yemeği için sofraya oturdu. Başparmağında bir yara bandı vardı, suratında ise tatmin olmuş bir ifade.

Ertesi sabah okula gideceğine kütüphaneye gitti yine.

Rafların arasında *'Dracula'*yı arayıp buldu. Üyelik kartı olmadığından kitabı ödünç alamadı ve üye olabilmek için anne ya da babasından birini getirmesi gerekiyordu.

Böylece kitabı pantolonunun içine sıkıştırdı ve kütüphaneden ayrıldı ve bir daha geri dönmedi.

Parka gitti, oturdu ve kitabı baştan sona dikkatle okudu. Bitirdiğinde akşam çoktan çökmüştü.

Eve varıncaya kadar, sokak lambalarının birinden diğerine koşarak, kitabı bir kez daha sil baştan okumaya başladı.

Öğle ve akşam yemeklerini kaçırdığı için azarlansa da bunlar bir kulağından girip ötekinden çıktı. Yemeğini yedi, odasına çekildi ve kitabı ikinci kez bitirdi. Kitabı nereden aldığını sordular ona. Bulduğunu söyledi.

Günler geçtikçe Jules romanı tekrar ve tekrar okuyordu. Okula bir daha gitmemişti.

Gecenin geç saatlerinde, bitkinlikten uyuklamaya başladığında, annesi kitabı alır ve oturma odasına götürüp kocasına gösterirdi.

Bir gece Jules'un belirli cümleleri siyah ve titrek kurşun kalem çizgileriyle işaretlediğini gördüler.

Söz gelimi: 'Taze kan dudaklarını kızıla boyamış ve çenesinden aşağı damlayarak kefenin saflığını lekelemişti.'

Ya da: 'Kan fışkırmaya başlayınca, bir eliyle ellerimi sımsıkı tuttu ve diğer eliyle boynumdan çekerek ağzımı yaranın üzerine bastırdı...'

Annesi bunları okuyunca kitabı çöplüğe attı.

Ertesi sabah Jules kitabını bulamayınca çığlıklar attı ve kadıncağız kitabın yerini itiraf edinceye kadar annesinin kolunu büktü.

Sonra çöp tenekesine koştu ve kitabını buluncaya kadar eşeledi çöpleri.

Elleri ve bilekleri kahve telvesiyle yumurta sarısına batmış halde parka gitti ve kitabını tekrar okudu.

Bir ay boyunca doymak bilmez bir iştahla okudu kitabı. Artık öyküyü o kadar iyi ezberlemişti ki kitabı bir yana atıp sadece düşünmekle yetindi.

Okuldan devamsızlığına dair uyarılar geliyordu. Annesi bağırıp çağırdı. Jules bir süre için okula devam etmeye karar verdi.

Bir kompozisyon yazmak istiyordu.

Bir gün sınıfta kompozisyonunu yazdı. Herkes yazmayı tamamladığında öğretmen kompozisyonunu tüm sınıfa okumak isteyen olup olmadığını sordu.

Jules parmak kaldırdı.

Öğretmen şaşırmıştı. Ama cömert davranmaya karar verdi. Onu cesaretlendirmek istiyordu. Küçük çenesini içeri çekerek gülümsedi.

"Pekala," dedi "Dinleyin çocuklar. Jules bize kompozisyonunu okuyacak."

Jules ayağa kalktı. Heyecanlanmıştı. Kağıt parmaklarının arasında titriyordu.

‘Tutkum. Yazan Jules..."

"Sınıfın önüne gel, Jules, tatlım."

'Tutkum. Yazan Jules Dracula."

Öğretmenin gülümseyen dudakları aşağı kıvrılmaya başladı.

"Büyüdüğümde bir vampir olmak istiyorum."

Öğretmenin dudakları yukarı aşağı atmaya başlamışlardı. Gözleri faltaşı gibi açılmıştı.

"Sonsuza dek yaşamak ve herkesle hesaplaşmak ve kızların hepsini vampir yapmak istiyorum. Ölüm koklamak istiyorum."

"Jules!"

"Nefesimin ölü toprağı ve mezarlık ve mayhoş tabut kokmasını istiyorum."

Öğretmen iliklerine dek titredi. Elleri yeşil not defterini kıvırıp duruyordu. Kulaklarına inanamıyordu. Çocuklara baktı. Şaşkınlık içindeydiler. Bazıları çaktırmadan kıkırdıyordu. Ama kızlar değil.

"Etlerimin çürümesini ve buz kesmesini istiyorum. Damarlarımda çalınmış kanın dolaşmasını istiyorum."

"Bu kadarı... guuurkl"

Öğretmen boğazını temizlemeye çalışmıştı.

"Korkunç ve bembeyaz dişlerimi kurbanımın boğazına batırmak istiyorum. Dişlerimi..."

"Jules! Derhal yerine dön!”

"... etin üzerinden damarlara doğru jilet gibi kaydırmak istiyorum."

Öğretmen ayağa fırladı. Çocuklar yaprak gibi titreşiyorlardı. Hiçbiri kıkırdamıyordu artık.

“Sonra dişlerimi damardan geri çekmek ve kanın ağzıma kolayca akmasını sağlamak ve boğazımdan aşağı ateş gibi..."

Öğretmen kolundan yakaladı. Jules çekip kurtuldu ve bir köşeye kaçtı. Önüne bir sırayla barikat kurup bağırdı:

"... kaymasını ve dilimden damlamasını istiyorum. Dudaklarımı kurbanımın boynunda dolaştırmak istiyorum. Kızların kanını içmek istiyorum!"

Öğretmen Jules'a doğru atıldı. Onu köşesinden sürükleyerek çıkardı. Kapıdan dışarı okul müdürünün odasına kadar bağırıp tırmaladı kadını.

"Bu benim tutkum! Bu benim tutkum! *Bu benim tutkum:"*

Meşum bir tutkuydu bu.

Jules odasına kilitlendi. Öğretmen ve okul müdürü Jules'un anne ve babasıyla oturdular. Mezar sessizliğinde fısıldıyorlardı.

Olup bitenin bir dökümünü yapıyorlardı.

Bütün sokak boyunca anne ve babalar bunu tartışıyorlardı. Çoğu önce inanmak istememişti. Çocuklarının uydurduklarını sanmışlardı.

Sonra eğer böyle şeyler uydurabiliyorlarsa ne korkunç çocuklar yetiştirmiş olduklarını düşündüler.

Dolayısıyla inandılar.

Bundan böyle herkes bir şahin gibi izlemeye başlamıştı Jules'u. İnsanlar onun bakışından ve dokunmasından sakınıyorlardı. O yaklaştığında anneler ve babalar çocuklarını sokaktan eve çekiyorlardı. Herkes onun hakkında öyküler fısıldıyordu.

Okuldan devamsızlık uyarıları gelmeye devam etti.

Jules annesine bir daha okula gitmeyeceğini söyledi. Hiçbir şey fikrini değiştiremezdi. Bir daha da gitmedi.

Okuldan bir görevli geldiğinde Jules damdan dama atlayarak kaçardı evden çok uzaklara.

Bir yıl böyle geçip gitti.

Jules neyi aradığını bilmeden geziyordu sokaklarda. Çıkmaz sokaklara baktı. Çöp tenekelerine baktı. Arsaları kolaçan etti. Kentin doğu yakasına baktı, batı yakasına baktı, ortasına baktı.

İstediği şeyi bulamadı.

Nadiren uyuyordu. Hiç konuşmuyordu. Hep yere bakıyordu. Özel sözcüklerini de unutmuştu.

Sonra...

Bir gün parkta hayvanat bahçesine girdi.

Vampir yarasayı gördüğünde bir elektrik şoku tüm vücudunda dolaştı.

Gözleri irileşti ve sararmış dişleri koca sırıtışının içinde donk donuk parladılar.

O günden itibaren Jules her gün gitti hayvanat bahçesine ve yarasayı seyretti. Onunla konuştu ve ona Kont adını verdi. Onun aslında şekil değiştirmiş bir adam olduğunu ta yüreğinde hissediyordu.

Yeni bir kültür dalgasına kapılmıştı.

Kütüphaneden bir kitap daha çaldı. Vahşi hayvanlardan bahseden bir kitaptı bu.

Vampir yarasaların olduğu sayfayı buldu. Sayfayı yırttı ve kitabın geri kalanını bir yana attı.

Yazılı olanları yürekten ezberledi.

Yarasanın yarayı nasıl açtığını öğrendi. Kaymağını yiyen bir kedi yavrusu gibi kanı nasıl yaladığını. Arka ayaklan ve katladığı kanatları üzerinde kara tüylü bir örümcek gibi nasıl yürüdüğünü. Niçin kandan başka besin almadığını.

Jules aylar boyunca izledi yarasayı ve onunla konuştu. Hayatının tek tesellisi buydu. Gerçekleşen düşlerinin biricik simgesi.

* * *

Jules bir gün kafesin alt kısmında tel örgünün gevşemiş olduğunu fark etti.

Kara gözleriyle fıldır fıldır çevresine bakındı. Ona doğru bakan kimse yoktu. Bulutlu bir gündü. Pek insan görülmüyordu ortalarda.

Jules tele şöyle bir asıldı.

Tel biraz kıpırdadı.

Sonra maymun bölümünden bir adamın çıktığını gördü. Elini hemen çekti ve oracıkta bestelediği bir melodiyi ıslıkla çalarak geziniyormuş gibi yaptı.

O gece, uyuyor olmasının gerektiği geç bir vakitte, anne ve babasının yatak odalarının önünden çıplak ayaklarıyla geçecekti. Babasının ve annesinin horultularını duyacaktı. Acele dışarı çıkacak, ayakkabılarını giyecek ve hayvanat bahçesine koşacaktı.

Bekçinin civarda olmadığı her defada Jules tellere asılacaktı.

Asıla asıla gevşetti.

İşini bitirdiğinde ve eve dönmesi gerektiğinde teli yine eski konumunda bıraktı. O zaman kimse fark edemezdi.

Gün boyunca kafesin önünde durur ve Kont a bakar ve kıkır kıkır güler ve yakında yine özgür olacağını söylerdi.

Konta bildiği her şeyi anlattı. Konta duvardan başaşağı emeklemeyi öğrenmekte olduğunu söyledi.

Konta fazla tasalanma dedi. Yakında kafesten kurtulacaktı. O zaman, ikisi birlikte dolaşacaklar ve kızların kanlarını içeceklerdi.

Bir gece Jules teli kaldırdı ve altından sürünerek kafesin içine girdi.

Çok karanlıktı.

Dizleri üzerinde küçük tahta evciğe doğru emekledi. Kontun ayaklamakta olup olmadığını dinledi.

Karanlık kapı deliğinden içeri soktu kolunu. Fısıldamaya devam ediyordu.

Parmağına iğne gibi bir şeyin battığını hissettiğinde sıçradı.

Zayıf suratında büyük bir mutluluk ifadesiyle, çırpınan yarasayı kendine doğru çekti.

Onunla birlikte kafesten aşağı indi ve koşarak hayvanat bahçesinden ve parktan çıktı. Issız caddeler boyunca koştu.

Sabah olmaya başlamıştı. Gökyüzü ağarıyordu. Eve gidemezdi. Bir yer bulmalıydı.

Çıkmaz bir sokağa girdi ve bir tahta perdenin üzerinden atladı. Yarasayı sımsıkı tutuyordu. Hayvan parmağından sızan kanı yalamaktaydı.

Bir avluyu geçti ve terk edilmiş küçük bir kulübeye girdi.

İçerisi karanlık ve nemliydi. Hurdayla ve konserve kutularıyla ve rutubetli mukavvalarla ve insan dışkısıyla doluydu.

Jules yarasanın kaçabileceği hiçbir yol kalmamasına dikkat etti.

Sonra kapıyı sımsıkı kapattı ve halkasına madeni bir sürgü geçirdi.

Kalbinin güm güm çarpmakta olduğunu hissediyordu ve elleriyle bacaklarının titrediğini. Yarasayı saldı. Hayvan karanlık bir köşeye uçtu ve tavana başaşağı asıldı.

Jules hummaya tutulmuşçasına yırttı gömleğini. Dudakları titredi. Deli gibi sırıttı.

Pantolon cebine uzandı ve annesinden çaldığı küçük çakıyı çıkarttı.

Çakıyı açtı ve parmağını üzerinde gezdirdi. Bıçak etini yarmıştı.

Titreyen elleriyle çakıyı boynuna vurdu. Doğradı. Kan parmaklarının arasından boşaldı.

"Kont! Kont!" diye bağırdı çılgın bir neşeyle. "Benim kızıl kanımı iç! İç beni! İç beni!"

Teneke kutuların üzerinde yalpaladı, ayağı takıldı ve yarasayı aradı. Hayvan tutunduğu tahtadan fırladı ve odanın içinde süzülerek karşı köşeye yerleşti.

Göz yaşı damlaları süzüldü Jules'un yanaklarından.

Dişlerini gıcırdattı. Kan omuzlarından aşağı sıska, kılsız göğsüne sızıyordu.

Vücudu ateşler içinde titriyordu. Kulübenin diğer duvarına doğru sendeledi. Takılarak düştü ve bir teneke kutunun keskin kenarının göğsünün yan tarafını kestiğini hissetti.

Ellerini uzattı. Yarasayı yakaladı. Hayvanı boynunun üzerine koydu. Serin, nemli toprağa uzandı. İçini çekti.

İnlemeye, göğsünü tırmalamaya başladı. Karnı yükselip alçalıyordu. Boynundaki kara yarasa sessizce yalıyordu kanını.

Jules yaşamının akıp gitmekte olduğunu hissetti.

Geçen bunca yılı düşündü. Bekleyişini. Anne ve babasını. Okulu. Dracula'yı. Düşlerini. Bunun için. Bu ani şeref ve şan için.

Jules gözlerini kırpıştırarak açtı.

Kokmuş kulübe başının çevresinde dönüyor gibiydi.

Nefes alıp vermesi güçleşmişti. Solumak için ağzını açtı. Havayı içine çekti. Hava kokuşmuştu. Onu öksürttü. Sıska vücudu ıslak toprağın üzerinde sarsılıyordu.

Sis beynine sızıyordu.

Teker teker açılan peçeler gibi.

Zihni ansızın berraklaştı.

Çöplüğün içinde yarı çıplak yatmakta ve uçan bir yarasanın kanını yalamasına izin vermekte olduğunu kavradı.

Boğuk bir çığlık atarak uzandı ve tüylü, nabız gibi atan yarasayı boynundan kopardı. Onu kendinden öteye fırlattı. Hayvan titreşen kanatlarıyla suratını yelpazeliyerek geri geldi.

Jules sendeleyerek kalktı ayağa.

Kapıyı aradı. Zar zor görüyordu. Boğazının kanamasını durdurmaya çalıştı.

Kapıyı açmayı becerdi.

Sonra, karanlık avluya fırladı ve uzun çimenlerin üzerine yüz üstü kapaklandı.

İmdat diye bağırmak istedi.

Ama dudaklarından ses yerine fokur fokur bir maskaralık çıktı.

Çarpan kanatları duydu.

Sonra, kanat sesleri birdenbire kesildi.

Güçlü eller onu şefkatle kaldırdılar. Jules gözyaşlarının arasından gözleri yakut gibi yanan, uzun boylu, gölgeli adamı gördü.

"Oğlum benim," dedi adam.

*Çeviren: Sönmez Güven*

## CHARLES BEAUMONT

1929- 1967

Amerikalı öykü ve senaryo yazarı Charles Nutt'ın kalem adıdır.

Uzun boylu, ince yapılı ve gözlüklü olan Beaumont, zihnindeki yüzlerce fikre ve binlerce tasarıya, hep bitip tükenmek bilmeyen şaşılası bir enerjiyle yaklaşmıştı. Sadece on üç yıl süren kısacık yazın hayatına on kitap, yetmiş dört kısa öykü, iki düzine makale, kırk çizgi roman senaryosu ve yetmişin üzerinde televizyon oyunu sığdırdı.

İlk öyküsü 1951 yılında, *Amazing Stories* dergisinde, *'The Devil, You Say? - Şeytan mı Dediniz?'* adıyla yayınladı.

*Öyküleri ölümden sonra 'Best of Beaumont - Beaumont'un En iyileri' (1965) ve 'The Howling Man - Uluyan Adam' (1992) adlı derlemelerde toplandı.*

Senaryolarının çoğu yönetmen Roger Corman tarafından filme alınmıştır.

Beaumont yapıtlarında mizahla korkuyu incelikli biçimde kaynaştırır ve bu da asıl temanın sert ve acımasız yüzünü vurgulamakta son derece etkilidir.

Beumont, Alzheimer Hastalığının genç yaşlarda görülen çok ender bir tipi nedeniyle, 38 yaşında vefat etmiştir.

## BAYAN GENTİLBELLE

Robert yaşlı karaağacın en sevdiği dalma yerleşti ve Bayan Gentilbelle'i seyretti. Zifir gibi karanlık bir geceydi, ama o korkacak kadar küçük yaşta olsa da korkmadı. Nefret edecek kadar da büyümüştü, ama nefret etmedi. Seyretti sadece.

Bayan Gentilbelle pencerenin yanındaki rengi solmuş iskemlede dimdik, kaskatı oturuyordu. Gramofonun sesi kısılmıştı ve o oturmuş dinliyordu. Ellerinde, üzerinde soluk renkli çiçekler olan bir çay fincanı ve fincana uymayan bir çay tabağı tutuyordu. Çok büyük bir incelik ve özenle tutuyordu onları ve çay çoktan soğumuştu.

Robert, Bayan Gentilbelle'in ellerini seyretmeye karar verdi.

İnce ve zariftiler, tıpkı çay fincanı ve tabağı gibi. Ama aynı zamanda, onların kendi elleri gibi pürüzsüz değil, kırış kırış olduklarını da gördü. Parmaklarından birine kararmaya yüz tutmuş sarı renkte bir halka takılıydı ve cildi çok, ama çok beyazdı.

Şimdi, plağın sonlarına doğru gramofon aynı şeyleri yinelemeye başlamıştı ve Bayan Gentilbelle kalkmadan önce bunun bir süre bu şekilde devam etmesine izin verdi.

Ansızın kalktığında Robert ürktü ve ağzından bir çığlık kaçtı. Ağaçtan aşağı nasıl inileceğini unutmuştu. Bayan Gentilbelle onun çığlığını işitti ve plağı kabına yerleştirdikten sonra pencereye gidip yarıya kadar açtı.

"Roberta," dedi. "Şaşırdım. Çok şaşırdım." Durakladı. "Ağaçlar, maymunlara ve kuşlara göredir, küçük kızlara değil. Sana bunu ne zaman söylediğimi anımsıyor musun?"

Bataklıktan kopup gelen hafif bir rüzgâr Bayan Gentilbelle'in kelimelerini aldı ve uzaklara götürdü. Ama Robert ne dendiğini iyi biliyordu.

"Evet, Anne. Ağaçlar, maymunlara ve kuşlara göredir."

"Pekala. İn oradan aşağı. Seninle konuşmak istiyorum."

"Evet, Anne." Robert anımsadı. Önce dikkatle, temkinle, sonra daha büyük bir cesaretle ince dallan elleriyle kavrayarak yere indi. Son atlayışından önce ağaç kabuğunun keskin bir kenarı geceliğine takıldı ve tülümsü giyside uzun bir delik açtı.

Atlamak ayaklarını acıtmıştı, ama Bayan Gentilbelle'in gözlerindeki bakışı tanıdığı için eski, ahşap basamaklardan yukarı koşarak tırmandı. Oturma odasına vardığında kumaştaki yırtığı sinirli sinirli çekiştirerek kapatmaya çalışıyordu.

Kapıyı vurdu.

"İçeri gel, Roberta." Soluk yüzlü kadın eliyle ona gelmesini işaret ediyordu. "Şöyle otur lütfen, büyük sandalyeye." Gözleri ifadesiz ve renksizdi, tıpkı kurumuş balgam gibi. Kadın ellerini kavuşturdu. "Görüyorum ki en iyi geceliğini berbat etmişsin," diye fısıldadı. "Yazık, o bir zamanlar büyükannene aitti. Yatağında uyuyor olman gerekirdi, ama sen ağaçlara tırmandın ve bu nedenden dolayı geceliğini berbat ettin. İpekti o... bunu biliyor muydun, Roberta? Saf ipek. Yumuşak ve narin, bir güvercinin kanatları gibi,- şu sıralarda kullandıkları kaba saba çuval bezlerinden değil. Ne kadar yazık... Telafi etmek olanaksız." Bir süre sessiz kaldı,- sonra öne doğru eğildi. "Söyle bana, Roberta... Sana geceliğini verdiğimde bana ne söz vermiştin?"

"Ona..." Robert'ın sesi bir makineden çıkıyor gibiydi. "Ona çok iyi bakacağıma."

"Peki ona çok iyi baktın mı?"

"Hayır, anne, bakmadım."

"Bakmadın gerçekten de. Kötü bir kız oldun sen."

Robert dişleriyle damağını kemirdi. "Onarılamaz mı?" diye sordu.

Bayan Gentilbelle çok ince işlenmiş bir mendili dudaklarına götürdü ve hayretten nefesini tuttu. "Onarılmak mı! Onu bir terziye götürüp yamalatacak mıyım?" Gözleri çakmak çakmak parladı. "Bir kelebek kanatlarını yitirdiğinde ne olur?"

"Uçamaz."

"Doğru. Uçamaz. O artık bir kelebek değildir, ölüdür. Roberta... hiçbir zaman onarılamayacak şeyler vardır. Gerçekten değerli olan her şey." Birkaç dakika boyunca soğuk çayını yudumlayarak ve düşüncelere dalmış halde sustu.

Robert bekledi. Sidik torbası sızlamaya başlamıştı.

"Haddini aşacak kadar kötü bir kız oldun sen, Roberta ve cezalandırılman gerek. Seni nasıl cezalandıracağımı biliyor musun?"

Robert bakışlarını kaldırdı ve annesinin yüzünü gördü. "Beni dövecek misin?"

"Seni dövmek mi! Gerçekten o kadar kaba mı görünüyorum? Seni ne zaman dövdüm ki? Seni şimdiye dek hiç dövdüm mü? Hayır. Birkaç ufak yara berenin ne önemi var. Kaybolur ve unutulurlar. Sana bir ders vermek lazım. Bir daha hiç kurnazlık yapmaya kalkışmaman için."

Ilık gece rüzgârı büyük evin içine doldu, Robert'ın vücudunu sardı, ama o, Bayan Gentilbelle elini ellerine aldığında buz kestiğini hissetti. Annesinin parmakları aniden sanki demir gibi gelmişti. Elini acıtıyorlardı.

Sonra, sessizlikte, birlikte yürüyerek oturma odasından çıktılar, uzun ve karanlık koridorda birçok kirli kapının önünden geçtiler ve sonunda mutfağa ulaştılar.

"Peki, Roberta," dedi Bayan Gentilbelle, "odana koş ve Margaret'ı getir bana. Derhal!"

Robert ağlamayı kesmişti; şimdi kendini hasta hissediyordu. Annesinin ne yapacağını biliyordu.

Uzandı ve annesinin kolunu tuttu. "Ama..."

"Otuz beşe kadar sayacağım."

Robert odadan dışarı ve merdivenlerden yukarı koştu içinden sayarak. Yatak odasına girdiğinde küçük kafese doğru yürüdü ve onu rafın üzerinden indirdi. Kafesi salladı. Kafesteki küçük papağan beyaz ve yeşil tüylerini çırptı, başını küçük, mekanik hareketlerle kıpırdattı.

Yirmi saniye geçmişti.

Robert kafesin ince tellerinin arasından parmağını uzattı, papağanın sert gagasına dokundu. "Çok üzgünüm, Margaret," dedi. "Çok üzgünüm." Yüzünü kafese iyice dayadı ve papağanın burnunu gagalamasına izin verdi.

Sonra silkinerek zihnini toparladı ve gerisin geriye merdivenlerden aşağı koştu.

Bayan Gentilbelle bekliyordu. Sağ elinde büyük bir kasap bıçağı vardı. "Margaret'ı bana ver," dedi

Robert kafesi annesine verdi.

"Niye beni böyle şeyler yapmaya zorluyorsun, çocuk?" diye sordu Bayan Gentilbelle.

Papağanı kafesinden çıkardı ve kuşun çırpınmasını seyretti.

Robert kımıldayamıyordu ve kalbi hızla çarpıyordu,- ama nefret de etmiyordu... henüz.

Bayan Gentilbelle papağanı bir kanadı serbest kalacak şekilde sol eliyle tuttu. Odadaki tek ses bu kanadın çılgın çırpınışıydı.

Bıçağın keskin kenarını kanadın vücutla bitiştiği yere dayadı.

Robert görmemeye çalıştı. Margaret'ın gözlerinden öteye bakmayı başardı,- bakışları annesinin eline çivilenmişti.

Annesi bıçağı tüylere dayamış halde, kıpırdamadan, donmuşçasına tutuyordu.

Niçin bitirmiyordu şu işi? Bir an önce yapmıyordu? Tıpkı Edna'yı öldürdüğü zamanki gibiydi: Bıçağı köpek yavrusunun kamının üzerinde tutması, ta ki...

"Şimdi, küçük dostunu özlediğinde, belki ağaçlara tırmanmadan önce bir kez daha düşünürsün."

Hızlı bir devinim ve gümüş renkli bir parıltı görüldü, bir dizi uğursuz ve küçük ses duyuldu.

Kanat çırpınarak düştü yere.

"Margaret!"

Bayan Gentilbelle sıkıp canını alıncaya dek papağan uzun bir süre çığlık attı. Sonunda sustuğunda onu sıkan beyaz parmaklar koyu bir sıvıya bulanmışlardı.

Bayan Gentilbelle kasap bıçağını bıraktı ve Robert’ın elini tuttu.

"İşte Margaret," dedi. "Al onu. Evet. Şimdi. Margaret'ı onaralım mı?"

Robert yanıt vermedi.

"Küçük, sevimli kanadını zamklayarak onu yine birleştirelim mi?"

"Hayır, Anne. Hiçbir şey onarılamaz."

"Çok iyi. Belki de öğreneceksin." Bayan Gentilbelle gülümsedi. "Şimdi kuşu al ve sobaya at.”

Robert ölü papağanı incitmemeye çalışır gibi aldı avucuna ve belli etmeden okşadı sırtını. Sonra onu küllerin üzerine bıraktı.

"Geceliğini de çıkar ve sobaya at."

Robert ince, mavi geceliği çıkarırken dosdoğru gözlerine baktı annesinin.

"Bana söylemek istediğin bir şey mi var, Roberta?”

"Hayır, Anne."

"Mükemmel. Birkaç parça kağıt koy oraya ve tutuştur. Sonra bunu bitirdiğinde süpürge dolabından bir yer bezi al ve döşemeyi sil. Sonra yer bezini de sobaya at."

"Evet, Anne."

"Roberta."

"Evet?"

"Margaret'ın niçin öldürüldüğünü anlayabiliyor musun?"

Bu kez hayır demek istiyordu, anlamıyorum! Hem de hiç! Kafası o kadar karışıktı ki!

"Evet, Anne. Anlıyorum."

"Bundan sonra yatakta olman gerektiğinde ağaçlara tırmanacak mısın?"

"Hayır, bir daha ağaçlara tırmanmayacağım."

"Sanırım bu doğru. İyi geceler, Roberta. Daha sonra odana çıkabilirsin."

"İyi geceler, Anne."

Bayan Gentilbelle lavaboya gitti ve ellerini titizlikle yıkadı. Sonra oturma odasına geri döndü ve gramofona bir plak koydu.

Üst kata çıkmakta olan çocuğa gülümsedi.

* * *

Birkaç gece sonra Robert yatağında kımıldamadan yatıyordu. Bataklık rüzgârı pancurları çarpıyor ve evin her yanında tahtaları gıcırdatıyordu,- bir türlü uyuyamamıştı bu yüzden. Kendi odasının pancurundaki bir çatlaktan içeri ay ışığı parça parça dökülüyor ve tüm eşyaları karanlık ve canlı gölgeler haline getiriyordu.

Çatlaktan görünen ayı gözleri ağrıyıncaya dek seyretti ve öğrenmeye başladığı şeyleri geçirdi aklından.

Bunlar onu dehşete düşürüyordu. Kitaplar... Ona benzeyen ve oğlan çocuğu diye adlandırılan, Bayan Gentilbelle'e benzeyen ve kız

çocuğu ya da hanımefendi, ya da kadın diye adlandırılan insanların fotoğrafları...

Yatağından kalktı, bornozunu giydi ve kapıya yürüdü. Kapı sessizce açıldı ve bütün koridorun loş, soğuk bir ışıkla aydınlandığını gördü. Duvara asılı eski Kızılderili maskı alçıdan kaşlarını çatmış ona bakıyordu ve lekeli kahverengi fotoğraflarla garip, kıllı insanları ve olağanüstü dağlarla solmuş çiçekleri gösteren kırış kırış tabloların çoğunu seçebiliyordu.

Her yer o kadar sessiz, o kadar sessizdi ki dışarıdaki kurbağalarla çekirgeleri, bir de duvarlarla pencerelere çarpıp çırpınan gece kelebeklerini duyabiliyordu.

Parmaklarının ucuna basarak yürüdü uzun koridor boyunca ve son kapının önüne vardığında gerisin geriye odasına döndü. Koltuk altlarında ve bacak arasında ter birikmişti. Yine uzandı yatağına.

Ama uyku bir türlü gelmek bilmiyordu. Sadece kitaplar, bilgi ve kafa karışıklığı... Dans etmek... Yanmak...

Sonunda Robert kalbi güm güm atarken kalktı ve koridorun sonundaki kapıya kadar kendi ayak izlerini sessizce takip etti.

Kapıya hafifçe vurdu ve bekledi.

Yanıt yoktu.

Tekrar ve biraz daha kuvvetlice vurdu,- ama sadece bir kez.

Ellerini ağzına boru yaptı ve anahtar deliğine fısıldadı: "Drake!"

Sessizlik. Kapının tokmağına dokundu. Tokmak döndü.

Küçük bedeninin geçebileceği kadar araladı kapıyı, sonra ardından kapattı. Odanın pancurları çekiliydi, ama çatlak ve aralıklardan çevreyi seçebileceği kadar ışık sızıyordu.

İri yarı bir adam kocaman bir karyolanın üzerinde yatıyordu. Robert adamın boğazının derinliklerinden çıkan horultuları duyabiliyordu ve bu kendini iyi hissetmesine yol açtı.

"Drake! Lütfen uyan!”

Robert fısıldamaya devam etti. İri yarı adam irkildi, kıpırdadı ve yan tarafına döndü. "Minnie?"

"Hayır, Drake. Benim."

Adam doğruldu, başını şiddetle silkti ve bir pancur açtı. Oda aydınlandı.

"Seni burada bulursa ne olacağını biliyor musun?”

Robert adamın yanına, yatağın kenarına oturdu. "Uyuyamadım. Seninle konuşmak istedim. O duymaz..."

"Burada olmamalısın. Ne diyeceğini biliyorsun."

"Sadece kısa bir süre için. Eskiden olduğu gibi benimle birazcık konuşamaz mısın?"

Adam karyolanın altına uzanarak bir şişe çıkardı, bir bardağı ağzına kadar doldurdu, yarısını içti. "Bak şimdi," dedi. "Annen bizim konuşmamızdan hoşlanmıyor. Son defasında ne dediğini anımsamıyor musun? Bunun tekrarlanmasını istemezsin, değil mi?"

Robert gülümsedi. 'Tekrarlamayacak. Öldürebileceği hiçbir şeyim kalmadı. Artık yapabileceği tek şey bana vurmak. Sana zaten vuramaz. Sana hiç vurmaz."

Adam öksürür gibi kısaca güldü. "Bana saygı duyuyor olmalı," dedi.

"Drake."

"Ne var?"

"Seninle konuşmamı niçin istemiyor?"

Adam yine öksürdü. "Bu uzun bir öyküdür. De ki ben bahçıvanım, o evin hanımı ve sen de onun... kızısın ve fazla yüzgöz olmamız doğru değildir."

"Ama niçin?"

"Boşver."

"Söylesene!"

"Yatağına dön, Bobbie. Annen gelecek hafta kasabaya indiği vakit görürüm seni.”

"Hayır, Drake, lütfen benimle biraz daha konuş! Bana kasabadan bahset, lütfen bana kasabadan bahset!"

"Bir gün sen de göreceksin."

"Niçin bana hep 'Bobbie' diyorsun? Annem öyle bir ad olmadığını söylüyor."

Adam bir şey demedi, eli şimdi daha çok titriyordu.

"Drake."

"Evet?"

"Drake, ben *gerçekten de* küçük bir kız mıyım?"

Adam kalktı ve pencerenin önüne gitti. Diğer pancuru da açtı ve uzunca bir süre durdu geceyi seyrederek. Döndüğünde Robert adamın yanaklarının ıslanmış olduğunu gördü.

"Bobbie, tanrı hakkında ne biliyorsun?"

"Fazla sayılmaz. Okumakta olduğum George Bernard Shaw kitabında bahsediliyor, ama anlayamıyorum."

"Eh, tanrı şu anda annene yardım etmesi gereken kişidir, delikanlı."

Robert yumruklarını sıktı. Biliyordu! Uzun bir süredir biliyordu bunu. Bir *delikanlı* olduğunu...

Adam karyolanın üzerine yıkıldı. Şişeye uzandı, ama şişe boştu.

"iyi ya," dedi adam. "Ne istiyorsan sor. Ama bana değil. Git şimdi! Odana dön!"

Robert arkadaşının hasta olup olmadığını merak etti, ama herhangi biriyle birlikte olmak ona aniden çok tuhaf gelmişti. Kapıyı açtı ve acele acele gitti odasına.

Yatağına uzanırken beyni yeni düşüncelerle zonkluyordu. Bu gece birçok harikulade şey öğrenmişti. Ne zaman Bayan Gentilbelle'i düşünse midesinin dibini kemiren o hissi neredeyse tanımlayabilecekti...

Şafağın ilk ışıklarına dek uyuyamadı Robert. Sonra ölü köpek yavruları ve ölü kuşlar gördü düşünde.

Ona bir şeyler fısıldadılar.

* * *

"Ama, Roberta," dedi Bayan Gentilbelle yumuşak, şaşırmış bir sesle. "Bu sabah kokunu sürünmemişsin. Unuttun mu?"

"Evet."

"Çok yazık. Yeni açmış çiçeklerin kokusunun verdiği canlılığı başka hiçbir şey veremez."

"Üzgünüm."

"Kokunu sürmeyi bir daha unutursan bundan hoşlanmayacağım. Vücut kokusuyla dolaşmak hiç de hanımefendice bir tavır değil."

"Evet, Anne."

Bayan Gentilbelle tostunu ağır ağır çiğnedi ve Robert'ın kızarmış yüzüne baktı.

"Roberta, kendini iyi hissediyor musun?"

"Evet."

Bayan Gentilbelle elini Robert'ın alnına koydu. "Sanki biraz ateşin var gibi. Sanırım Jeanne d'Arc üzerine olan bugünkü dersimizi iptal edebiliriz. Bukstehude ile ilgili eleştirini okur okumaz yatağına döneceksin."

Bayan Gentilbelle bir kitap okurken kahvaltıyı sessizlik içinde tamamladılar. Sonra oturma odasına geçtiler.

Robert bu müzikten nefret ediyordu. Gramofon rengi solmuş odanın içinde çakıllara basan bir ayakkabı gibi gıcırtılar çıkarıyor ve bas notalar çirkin bir uğultuya dönüşüyorlardı.

Bir saat kadar konuşmaksızın dinlediler ve Robert sadece plakları değiştirmek gerektiğinde hareket etti.

"Pekala, şimdi, Robert," dedi Bayan Gentilbelle. "Mr. Locke'ın, Bukstehude'un bu yapıtlarıyla Bach'ın org için bestelediği yapıtlarını aştığı şeklindeki yorumuna katılıyor musun?"

Robert başını iki yana salladı. Yanıt vermek zorunda olduğunu biliyordu. "Mr. Locke'ın haklı olduğunu düşünüyorum."

O anda daha önce de yalan söylemiş olduğu aklına geliverdi, hem de birçok kez. Ama müzikten hoşlanmadığını belki daha önce hiç bilememişti.

"Çok iyi. Devam etmeye gerek yok. Gerçekler ortada. Odana git ve üzerini değiş. Akşam yemeği on iki otuzda hazır olacak."

Robert dizini kırarak selam verdi ve merdivenlere doğru yürümeye başladı.

"Ah, Roberta."

"Evet, Anne?"

"Acaba dün gece Bay Franklin'i kazara görmüş olabilir misin?"

Robert'ın gırtlağı kurumuştu. Düşüncelerine güçlükle hakim olabiliyordu. "Hayır, Anne. Görmedim."

"O kötü adamı hiçbir zaman görmemen gerektiğini biliyorsun, öyle değil mi? Ondan hep uzak durmalısın, tek bir kelime dahi konuşmamalısın. Bunları sana söylediğimi unutmadın, değil mi?"

"Unutmadım, Anne."

"Bana bir itaatsizlik ettin. Bunu tekrarlamayı aklının ucuna bile getirmiyorsun, öyle değil mi Roberta?"

"Getirmiyorum, Anne."

"Çok iyi . Odana çekil ve saat on ikide akşam yemeği için giyinmiş ol."

Robert yavaş yavaş tırmandı basamakları, çünkü onları göremiyordu. Gözleri yaşla dolmuştu ve yanıyordu. Üst kata hiç erişemeyeceğini sandı.

Odasına girdiğinde Margaret bir an göründü gözüne, sonra kayboldu.

Yatağının kenarına oturdu ve elbiselerini çıkarmaya başladı. Çok fazla özen isteyen narin giysilerdi bunlar, ince ve eski. Onları dikkatlice

çıkardı ve her parçasına hafifçe dokunarak uzun uzun baktı.

Rugan ayakkabılar, pembe çoraplar, soluk sarı bir elbise... Hepsini itinayla dizdi kanepenin üzerine ve seyretti. Sonra, tüm giysilerini çıkardığında aynaya gitti ve kendine baktı.

Robert ne görmekte olduğunu bilmiyordu ve başını iki yana salladı. Hiçbir şey net değildi,- içinden bağırmak geliyordu bir an, bir an sonra ise uyumak. Sonra aniden bir korku kapladı yüreğini ve büyük, rahat koltuğu üzerine sıçradı, kollarını ve bacaklarını tortop ederek büzüldü. Gözleri açıkken düş görerek ve inleyerek oturdu.

Odanın bir köşesinden küçük bir kuş havalandı ve kanatlarını ona doğru çırptı. Margaret'ın kanatlarından biri - Bayan Gentilbelle'in kestiği — tavandan kucağına düştü. Kesik kanadı tutup gözden kaybolmadan önce baktı.

Çok geçmeden odanın içi kanatlarını çırparak çığlık çığlığa ötüşen, Roberta seslenen kuşlarla dolmuştu. O da çığlık atıyordu, ama sessizce.

Koltuğun üzerinde daha da büzüldü ve gözlerine düşen sarı buklelerini çekiştirdi. Kuşlar ona doğru ve onun çevresinde uçuştular ve bir süre sonra kanatlan teker teker düşmeye başladı. Düşen kanatların tüyleri aklından hiç çıkmayan o kahverengi sıvıya bulanmışlardı. Sıvının birazı Roberta sıçradı ve o haykırarak gözlerini sımsıkı yumdu.

Sonra oda boşalmış göründü. Kuşlar gitmişlerdi. Sadece küçük bir yavru köpek vardı. Karnı yarılmış bir yavru köpek dökülmüş barsaklarını sürükleyerek Roberta doğru emekliyordu.

Robert vücudu titreyerek ve dudaklarından köpükler saçarak düştü yere.

"Edna, Edna, lütfen gitme!"

Yavru köpek biraz daha çabaladı yürümeye, ama yapamadı. Yuvarlak, küçük bedeni Robert'ınki gibi titredi ve burnunu çeker gibi sesler çıkardı.

Robert odanın bir köşesine süründü.

"Edna, lütfen! Ben yapmadım, ben yapmadım, gerçekten..."

Sonra kara bir bulut örttü Robert'ın zihnini ve çenesi göğsünün üzerine düştü.

Uyandığında yatağındaydı ve Drake başucunda durmuş onu omuzlarından sarsıyordu.

"Bobbie, ne oldu?"

"Bilmiyorum. Ansızın Margaret'ı ve Edna'yı ve bütün kuşları gördüm. Öfkeliydiler, Drake! ÖfkeliydiLr!"

Adam Robert'ın alnını şefkatle sildi.

"Her şey yolunda. Artık korkman gerekmiyor. Kötü bir düş gördün sadece, hepsi bu. Seni yerde yatar halde buldum."

"Bu sefer gerçekmiş gibi görünüyordu."

"Biliyorum. Bazen öyle olur. Baksana, ağladığını ta aşağı koridordan duyabiliyordum."

"Annem duymadı, değil mi?"

"Hayır, seni duymadı."

Robert o zaman kaba, kahverengi çantayı gördü. "Drake, o çantayı niçin taşıyorsun?"

Adam öksürdü ve çantayı karyolanın altına itmeye çalıştı. "Önemli bir şey değil. Sadece bahçe için gerekli araç gereç."

"Hayır, hayır değil, Drake! Görebiliyorum! Gidiyorsun buradan!"

"Bahçe için gerekli araç gereç dedim sana.”

"Lütfen gitme, Drake! Lütfen! Lütfen!"

Adam yumruklarını sıktı ve yine öksürdü.

"Bak şimdi, Bobbie. Küçük bir yolculuğa çıkmak zorundayım ve en kısa zamanda döneceğim. Belki o zaman birlikte biryerlere gidebiliriz. Bu konuyu araştırmaya gidiyorum, ama bu konuda annene tek bir kelime bile söylememelisin. Duydun mu?"

Robert kafası karışmış halde baktı. Havada bir şey çırpınıyordu. Göz ucuyla görebiliyordu onu.

Adamın üstü başı kir içindeydi ve nefesi alkol kokuyordu,- ama Robert ona dokunmaktan hoşlanıyordu.

"Gerçekten mi? *İkimiz mi* demek istiyorsun?"

"Bobbie. Önce bana bir şey söylemen gerek. Anneni seviyor musun?"

Bunu düşünmek zorunda bile değildi. "Hayır, o hep bir şeyleri öldürür ve hep bir şeyleri incitir. Onu sevmiyorum!"

Adamın sesi dişlerinin arasından tıslar gibi çıkıyordu. "Bunu yapmayı çok uzun bir zamandan beridir istiyordum."

Bir köşede bir şey süründü. Robert neredeyse görebiliyordu onu. "Drake," dedi, "hiç bugüne dek bir şey öldürdün mü?"

Adamın alnı ter içinde kalmıştı. Sanki soruyu duymamış gibi yanıt verdi.

"Sadece bir kaz, Bobbie. Bir insana kıydım... bir cana."

"Annem bunu hep yapar."

"Biliyorum. Bu evde çok fazla ölüm oldu... Ama haydi, delikanlı, kabusundan kurtuldun mu?"

Robert adama bakmamaya çalıştı.

"Döndüğünde gerçekten de uzaklara gidecek miyiz? Annemden ve bu evden uzaklara, sadece ikimiz, Drake? Söz veriyor musun?"

"Evet, delikanlı. Evet, gideceğiz."

Adam Robert'ın elini kendi elleri arasına aldı ve sımsıkı tuttu.

"İyi dinle şimdi. Eğer annen bunu öğrenirse bir yığın dert çıkacaktır. Bir şeyler ters gidebilir. Dolayısıyla, ne yaparsan yap, ama olan biteni ona belli etme. Yetkilileri göreceğim ve onlara olanları anlatacağım ve sen buradan kurtulacaksın. O zaman özgür olacağız, sen ve ben, delikanlı!"

Robert hiçbir şey demedi. Odanın bir köşesine dikmişti gözlerini.

"Bobbie, annen hakkında her şeyi bilecek kadar büyümedin henüz. O her zaman şimdi olduğu gibi değildi. Ben de değildim. Bir şey oldu ve... yani, bunu sana daha sonra anlatacağım ki anlayabilesin. Ama şu anda, yapmanı istediğim bir şey var. Ben gittikten sonra kendine yeni bir evcil hayvan bul, bir kurbağa ya da öyle bir şey. Onu bu adada tut. O zaman annen değişen hiçbir şey yok sanacaktır. Al o kurbağayı, Bobbie ve onu bir arkadaş olarak hep saklayabilmen için ben dönmüş olacağım.

"Hoşçakal, delikanlı. O deli kadınla daha fazla kalmayacaksın, sana söz veriyorum."

Robert gülümsedi ve Drake'in kapıya gidişini izledi.

"Dünyada hiçbir şey beni durduramaz, oğlum. Seni geçen gece gördüğümde anladım bunu,- bana o soruları sorduğunda anladım. Çok uzun

bir zamandan beridir duyduğum ilk normal sözler... Evet, oğlum, senin için geri döneceğim."

Robert pek anlamamıştı. Tek anladığı kurbağaydı sadece. Kendine yeni bir evcil hayvan bulacak ve saklayacaktı.

Odanı köşelerindeki kıpırtılar dinmişti ve Robert derin bir uykuya dalmadan önce sadece kısa bir süre için düşünebildi. O kadar derin bir uykuydu ki daldığı, Bayan Gentilbelle'in merdivenlerden yukarı çıktığını duymadı ve odasına girdiğinde yüzünü görmedi.

"Roberta, geç kaldın. Tam saat on iki otuzda aşağıda olman gerekiyordu ve bunun yerine seni ehlikeyf bir hanımefendi gibi yatarken buluyorum. Kalk bakayım!"

Robert gözlerini açtı ve haykırmak istedi.

Sonra, Drake hakkında hiçbir şey belli etmemesi gerektiğini anımsayarak, özür diledi. Çabucak giyindi ve Bayan Gentilbelle'in ardısıra indi merdivenlerden.

Ne yediğinin farkında bile değildi,- lokmalar ağzının içinde lezzetsizdi. Ama hep yaptığı gibi bir şeyleri anımsıyor ve sorulara yanıt veriyordu.

Tatlılarını yerlerken Bayan Gentilbelle kitabını kapatıp bir kenara koydu.

"Bay Franklin buradan gitti. Bunu biliyor muydun?"

"Hayır, Anne, bilmiyordum. Nereye gitmiş?"

"Pek uzağa değil... geri dönecek. Kesinlikle geri dönecek, hep döner o. Roberta, Bay Franklin gitmeden önce sana bir şey dedi mi?"

"Hayır, Anne, demedi. Bay Franklin'in gittiğini bile bilmiyordum."

Robert, bayan Gentilbelle'in ellerine baktı, incecik parmakların havada nasıl büküldüklerini, birbirlerine nasıl dolandıklarını seyretti.

Sarı halkaya baktı ve sonra yine parmaklara. Öylesine beyazdılar ki, öylesine kupkuru ve beyaz...

"Anne."

"Evet?"

"Biraz bahçeye çıkabilir miyim?"

"Evet. Yaramazlık yaptın ve akşam yemeğinde beni beklettin, ama sana ceza vermeyeceğim. Bu iyiliği unutma ve yarım saat içinde oturma odasında ol. Yazman gereken bir eleştirin var."

"Evet, Anne."

Robert merdivenlerden aşağı indi ve bahçeye çıktı. Hafif bir esinti saçlarını okşadı, altın renkli buklelerini kaldırdı ve elbisesini şişirdi. Güneş yakıcıydı ama o bunu fark etmedi bile. Ağaçlara doğru yürüdü ve çimenin üzerine dikkatlice oturdu. Bekledi.

Sonra, bir süre geçtiğinde, şişman bir kurbağa hoplayarak çıktı meydana ve Robert avucunu derhal üzerine kapattı. Kurbağa bütün gücüyle sıçrıyor, vücudunu Robert'ın avucuna çarpıyordu, ama sonra sakinleşti.

Robert beline doladığı ince kumaş kemerini gevşetti ve kurbağayı, dışarıdan belli olmayacak biçimde, elbisesinin içine koydu.

Sonra kumaşın üzerinden hayvanın sırtını okşadı. Kurbağa büzülüyor ya da direniyora benzemiyordu.

Robert bir süre düşündü.

"Seni Drake diye çağıracağım," dedi

Mutfağa geri döndüğünde Bayan Gentilbelle'in hâlâ okumakta olduğu, gördü. Özür dileyerek izin istedi ve yavaşça, gürültü yapmamaya özen göstererek yatak odasına çıktı ve kurbağasını şifonyerine sakladı.

O zaman kendini bir tuhaf hissetmeye başladı. Ağzının içine salya birikiyor, damağını kavuruyordu.

Odasının köşeleri canlanmış gibiydi.

Alt kata indi.

* * *

"... ve Jeanne d'Arc kazığa bağlanarak yakıldı, alevler tarafından kül edildi. Alevlerin sesiydi tek duyulan, samanın ve odunların çatırtısı: Jeanne d'Arc bir kez bile bağırmamıştı." Bayan Gentilbelle içini çekti, "işte ceza budur, Roberta. Jeanne d'Arc'ın öyküsünden ders çıkardın mı?"

Robert evet dedi, ders almıştı.

"Yaşam da böyledir. Orleans Bakiresi tamamen masumdu,- erdemlerin ve iyiliklerin en büyüğüyle dopdoluydu,- ama yine de katlettiler onu. Kendi halkı ona düşman oldu ve yakarak etini kemiğinden ayırdı. Roberta... sorum şu: Jeanne d'Arc'ın yerinde *sen* olsaydın ve kazıktan sağ kurtulabilseydin, ne yapardın?"

"Ben... bilmiyorum."

"İşte bu da," dedi Bayan Gentilbelle, "senin bahtsızlığındır. Şimdi seninle konuşmak zorundayım. Bu tartışmayı bugüne dek düşünmeye vakit bulasın diye erteledim. Ama sen düşündün ve hâlâ kendi günahlarının içinde yüzüyorsun. Çocuk, benim haberim olmadan o ayyaş aptalla ev hakkında ileri geri konuşabileceğini gerçekten de sanmış mıydın?"

Robert'ın yüreği buz kesti, canını yakan iğneler yine batmaya başladılar.

"Sizi dinledim ve konuştuklarınızın büyük bir kısmını işittim, Önce, bir sorunun yanıtını alalım. Bir oğlan çocuğu olduğunu mu düşünüyorsun?"

Robert yanıt vermedi.

"Düşünüyorsun." Bayan Gentilbelle daha yakına geldi. "Eh, gerçek şu ki, değilsin. Hem de kelimenin tam anlamıyla. Çünkü erkekler hayvandır... anlıyor musun? Söyle bana Roberta, sen bir insan mısın, yoksa bir hayvan mı?"

"Bir insanım."

"Kesinlikle! Bu taktirde bir oğlan çocuğu olmayacağın açıkça ortada, öyle değil mi? Sen bir kızsın, genç bir hanımefendi,- bunu hiç, ama hiç aklından çıkarma. Duyuyor musun?"

"Evet, Anne."

"Ancak, tartışmamızın konusu bu değil." Bayan Gentilbelle çabuk sakinleşmişti. "Aklının sana oyunlar oynuyor olması beni çok rahatsız etmiyor. Hayır. Beni rahatsız eden şey annene bu kadar pervasızca yalan söyleyebiliyor olman. Diyeceğim şu ki, konuştuklarınızı işittim."

Robert'ın beyni denetlenemez biçimde zonkluyordu. Şakakları acıdan patlayacak gibiydi.

"Pekala... demek seni benden koparmak için yetkililerle konuşmaya gitti!

Çünkü annen sana, küçücük masum çocuğa, zalimce davranıyor!... ve siz ikiniz birlikte beyaz bir ata binerek hiç kimsenin kötü olmadığı harikulade ülkelere gideceksiniz..." Yanakları titriyordu. Gözleri donuklaşmıştı. "Nasıl bu kadar saf olabilirsin? Bay Franklin bu tür sözleri çok *rahat* verir, biliyorum!" Elini alnına götürdü, ince parmaklarıyla cildini ovaladı. "Şu anda," dedi buz gibi bir sesle, "o bir meyhanede zom olmakla

meşgul. Ya da şu zenci genelevlerinden birindedir... oralarda yakından tanınıyor, bildiğim kadarıyla."

Bayan Gentilbelle gülümsemiyordu. Robert'ın kafası karışmıştı: annesi hiç böyle davranmazdı. Kadının gözlerinden küçük de olsa bir anlam çıkarmaya çalıştı.

"Sen de ona kulak verdin ve onu sevdin ve bekliyorsun. Anlıyorum, Roberta, gerçekten de çok iyi anlıyorum. Bahçıvanı seviyorsun ve onunla gideceksin!" bir şey olmuştu: kadının ses tonu ansızın değişmişti. Artık soğuk ve duyarsız değildi. "Cezalandırılman gerek! Drake'inin seni götürmek üzere hiçbir zaman geri gelmeyeceğini sonunda idrak etmek sana yeterli olmalı. Ama değil! Daha fazlası gerekiyor!"

Robert artık çok azını duyabiliyordu söylenenlerin.

"Beni işitmiyormuşsun gibi uzaklara dalma. Şimdi... küçük arkadaşını getir buraya."

Robert içinde bir tohumun filizlendiğini hissediyordu. Yüreğinin ta ortasında büyüdüğünü ve sertleştiğini. Artık düşünemiyordu.

Bayan Gentilbelle, Robert'ın bileğinden yakaladı ve tırnakları ete gömülünceye dek sıktı. "O hayvanı elbisenin içine sakladığını ve odana çıkardığını gördüm. Derhal getir onu bana!"

Robert annesinin gözlerine baktı. Bayan Gentilbelle, elleriyle giysisinin yıpranmış beyaz yakasını çekiştirerek, tepesinde dikiliyordu. Kadın tir tir titriyordu ve sözcükleri kopuk kopuktu.

"Al onu, bana getir. Duyuyor musun?"

Robert sessizce salladı başını ve üst kattaki odasına çıktı. Oda yaşamla dopdoluydu. Kuşlar vardı içeride ve yavru köpekler. Ağlaşan, acıyla inleşen küçücük köpek yavruları.

Dosdoğru şifonyerine yürüdü ve kurbağayı avcuna aldı.

Kapıya dönerken beyaz ve yeşil kanatlar çarptılar yüzüne.

Merdivenlerden aşağı indi ve oturma odasına girdi. Bayan Gentilbelle kapıda, ayakta beklemekteydi,- kadının gözleri kıvranan hayvanın üzerinde gezindi.

Birlikte mutfağa doğru yürürlerken Robert hiçbir şey demedi.

"Eminim ki, Roberta, bunu gördüğünde - ve seni götürmeye de hiç kimsenin gelmediğini de gördüğünde - yapılacak en akıllıca şeyin sadece iyi bir kız olmak olacağını anlayacaksın. Bu kadarı yeter. İyi bir kız olup annenin sözünü dinlemek."

Kurbağayı aldı ve sıkıca tuttu. Robert'ın ağzının kenarında tükrük biriktiğini, gözlerinin elimdik ona ve sanki onun içinden çok ötelere baktığını fark etmedi.

Robert'a fısıldayan ya da çevresinde toplanan kuşları ve yavru köpekleri görmüyor gibiydi.

Kurbağayı bir eliyle tuttu ve diğer eliyle raftan uzun, büyük bir bıçak çekti. Bıçak paslı görünüyordu, çeliği ışıltısını kaybetmişti, ama kenarı yeterince keskin, ucu yeterince sivriydi.

"Bunun üzerinde düşünmen gerek, çocuk. Anneni seni cezalandırmaya nasıl zorladığın üzerinde." Gülümsedi. "Şunu söyle bana: Küçük arkadaşına bir ad takmış mıydın?"

"Evet. Adı Drake."

"Drake ha! Ne kadar da uygun!"

Bayan Gentilbelle oğluna bakmadı. Kurbağayı masanın üzerine koydu ve sırt üstü çevirdi. Yaratık çılgın gibi çırpınıyordu.

Sonra bıçağın sivri ucunu kurbağanın karnına dayadı, durakladı, biraz bekledi ve batırdı. Kurbağayı tutar ve bıçağı hayvanın ta içinde yavaş yavaş çekerken kurbağa kıvranıyordu.

Kısa bir süre sonra, hayvan kıvranmayı kestiğinde, onu yakacak odunların arasına attı.

Robert'ın bıraktığı yerden bıçağı aldığını görmedi.

Robert düşünmeyi kesmişti. Tükrük lekeleri yüzünde kar taneleri gibi ışıldıyordu ve bakışları cansızdı. Arkadaşlarını dinliyordu. Ayağının dibinde sürünen ve acı içinde havlayan yavru köpekleri... Kanlı kanatlarını düşüren, başının çevresinde çılgınca uçuşarak bağrışan, ona seslenen kuşları... Şimdi de kurbağaları, zıplayan, vraklayan...

Düşünmedi. Dinledi.

"Evet... Evet..."

Bayan Gentilbelle hızla döndü ve kahkahası aniden kesildi. Ellerini kaldırdı ve bağırdı... Ama bıçak soluk renkli giysisini çoktan geçmiş ve soluk etine girmişti.

Bıçak kadının etinden çıktı ve yine girdi, çıktı ve yine girdi.

Sonra Robert ıslak zeminde kaydı ve yere düştü. Ağlayarak, gülerek ve başka sesler çıkararak yuvarlandı, yuvarlandı.

Bayan Gentilbelle hiçbir şey demedi. İnce, beyaz parmakları bıçağın sapını kavramıştı, ama artık onu karnından çekip çıkarmaya çabalamıyordu.

Isdırap içindeki soluğu da çok kesmeden kesilmişti.

Robert bir köşeye yuvarlandı, kollarını, bacaklarını, sımsıkı sardı vücuduna.

Ölü kurbağayı yüzüne yaklaştırdı ve ona bir şeyler fısıldadı.

İri yarı, kırmızı yüzlü adam selvilerle kaplı koruda ağır ağır yürüyordu. Çalılardan ve çukurlardan ustalıkla sakınarak büyük evin önündeki açıklığa çıktı sonunda.

Üzeri cam kırıkları ve kıvrık demir dikenlerle kaplı tuğla duvara bitişik işlemeli demir kapıya doğru yürüdü.

Kapıyı açtı, avluyu geçti ve çürümüş, kıymıkları çıkmış basamaklardan yukarı tırmandı.

Yekpare meşeden, eski kapıyı anahtarıyla açtı.

"Minnie!" diye seslendi. "Sana bir haberim var! Hey, Minnie!"

Sessiz merdivenler yanıtladı onu.

Oturma odasına, üst kata Robert'ın odasına baktı.

"Minnie!"

Koridora geri döndü. Yüzünde belli belirsiz bir gülümseme vardı. "Onu sana bırakmayacaklar! Onu tutmana izin vermeyecekler! Buna ne dersin? Hoşuna gitti mi."

Ilık bataklık rüzgârı pancurların arasında ıslık çaldı.

Adam yumruklarını sıktı, durakladı, koridordan aşağı yürüdü ve mutfak kapısını açtı.

Önce burun deliklerine tiksindirici bir koku geldi. Dudakları "Ulu Tanrım," sözcüklerini söylediler sessizce.

Uzun bir süre durdu hiç kıpırdamadan.

Bayan Gentilbelle'in yüzündeki kan pıhtılaşmıştı, ama ellerinde ve döşemede biriken kan hâlâ nemliydi.

Kadının elleri bıçağı sımsıkı tutuyordu.

Adamın gözleri mutfağın en uzak köşesine gitti. Robert orada top gibi kıv-, rılmış, alçak sesle sürekli olarak yineliyordu: "...yaramaz... cezalandırılman gerek... yaramaz kız..."

Robert başını arkaya attı ve tavana doğru gülümsedi.

Adam odanın köşesine yürüdü ve Robert'ı kucağına aldı ve sımsıkı bastırdı göğsüne.

"Bobbie," dedi "Bobbie. Bobbie. Bobbie."

Ilık gece rüzgârı buz gibi oldu o anda.

Ormandaki büyük evin koridorlarında ve odalarında ıslık çaldı.

Gitti sonra, korkmuş ve yapayalnız.

*Çeviren: Sönmez Güven*

## TOPLANMA YERİ

Dağlardan kopup geldi gevşek, kristal kokulu bir rüzgâr, hareket eden nem şeklinde bir güz ürpertisi. Dağlardan aşağı ve ölü ağaç dallarını hışırdatıp dükkan tabelalarını gıcırdattığı kasabanın içine. Kiliseye bile girmişti hatta, çünkü çanı çalacak kimse yoktu ama çan çalıyordu.

Avluda toplanmış insanlar konuşmayı kestiler ve bu paslı müziğe kulak kabarttılar.

Koca Jim Kroner da dinledi. Sonra öksürerek boğazını temizledi ve ellerini — kalın, nasırlı, kirli ellerini - çırptı.

"Pekala, dedi yüksek sesle. "Pekala, herkes yerleşsin artık." Kalabalıktan dışarı yürüdü ve döndü. "Liste kimde?"

Kadının biri elinde seyrek yapraklı bir klasörle öne çıkarak "İşte, burada, Jim," dedi.

"Herkes tamam mı?"

"Şu Alman, Herr Grunun... Grunger... dışında..."

Kroner gülümsedi, ellerini ağzının önünde boru gibi birleştirdi. "Gruninger... Bartold Gruninger!"

Bıyıklı, ufak tefek bir adam heyecanla seslendi: "Ja, ja!... s'war schevr den Friedhof zu finden."

"Pekala. Bütün bilmek istediğimiz buydu, sizin de burada olup olmadığınız." Kroner sayfaları dikkatle gözden geçirdi. Sonra işçi tulumunun cebine uzandı, küçük bir kurşun kalem çıkardı, ucunu ağzına koydu.

"Şimdi, başlamadan önce," dedi kalabalığa, "Kafasına takılan, sormak istediği sorusu olan var mı aramızda?" Sessiz yüzlerden oluşmuş kalabalığı gözden geçirdi. "Benim kim olduğumu bilmeyen? Hayır mı?"

Sonra bir rüzgâr daha esti dağlardan dağılmış ve sert,- giysileri kabarttı, nemli saçları dağıttı,- kalay vazoları devirdi, kurumuş gülleri ve ortancaları kumlu mezar taşlarına vurarak toza çevirdi. O temiz yağmur kokusu kaybolmuştu artık, çünkü rüzgâr çürük kokularıyla kaplı tarlaların üzerinden aşıp gelmişti.

Kroner deftere kontrol ettiğine dair bir işaret koydu. "Edwar L. Anderson," diye bağırdı.

Kroner gibi işçi tulumları içinde bir adam öne çıktı.

"Andy, sen Skagit vadisine, Snonomish'e ve King dolaylarına baktın, tabii Seattle ve geri kalanına olduğu kadar."

"Evet, efendim."

"Raporun nedir?"

"Hepsi ölmüş," dedi Anderson.

"Her yere baktın mı? Dikkatle?"

"Evet, efendim. Bütün eyalette canlı kimse kalmamış."

Kroner başını salladı ve deftere bir çarpı daha koydu. "Hepsi bu kadar, Andy. Sırada: Katina Avakian."

Yün bir etek ve gri bir bluz giymiş bir kadın ellerini sallayarak arka sıralardan yürüyüp geldi. Konuşmaya hazırlandı.

Kroner kalemiyle vurdu klasöre. "Bir saniye dinleyin beni, arkadaşlar," dedi. "İngilizce konuşmayı bilmeyenler için söylüyorum, bütün bunların niçin olduğunu biliyorsunuz... Dolayısıyla soru sorduğumda evet

anlamına kafanızı böyle yukarı aşağı, hayır anlamına da işte böyle iki yana sallayacaksınız. İçimizde belleği kuvvetli olmayanlar için böylesi daha kolay olacaktır. Tamam mı?"

Kalabalıktan bir mırıltı, fısıltı halinde bir tartışma uğultusu yükseldi ve kısa bir süre için kilisenin avlusu gürültüye boğuldu. Avakian denilen kadın başını yukarı aşağı sallayıp duruyordu.

"Çok iyi," dedi Kroner. "Şimdi, Bayan Avakian. Siz hangi bölgeyi denetlemiştiniz? ... Iran, Irak, Türkiye, Suriye. Acaba siz... canlı herhangi birini bulabildiniz mi?"

Kadın başını sallamayı kesti. "Hayır, dedi. "Hayır. Hayır."

Kroner ismin karşısına bir çarpı koydu. "Bakalım şimdi. Peter Bloleslavsky. Siz yerinize dönebilirsiniz, Bayan Avakian."

Canlı renkleriyle kentli usulü giyinmiş bir adam çevik adımlarla çıktı açıklığa. "Evet, efendim," dedi.

"Bizim için ne haberleriniz var?"

Adam omuz silkti. "Eh, söyleyeyim: New York'u karış karış taradım. Sonra Brooklyn'e ve Jerseyye indim. Hiç kimse, birader. Hiçbir yerde kimsecikler yok!"

"Doğru söylüyor," dedi titrek sesli, esmer yüzlü bir kadın. "Ber. de oradaydım. Kentin her yanında, bütün sokaklarda sadece ölüler var,- arabaları bile kontrol ettim, *büroları* bile! Her yerde herkes ölmüş."

"Pietro Chavez. Kaliforniya."

"Hepsi ölmüş, Senyor Komutan."

"Ruggiero Ciodo. Capri."

Capri'den gleen adam başını şiddetle salladı iki yana.

"Çivi gibi kaskatılar..."

"Charlotte Denman. Birleşik Devletlerin güneyi."

"David S. Elgar..."

"Ignatz Ferrazio..."

"Bemard Coldfarb..."

"Balpern..."

"Ives... Kranek... O'Brian..."

İsimler akşam alacasında derin tüfek sesleri gibi patlıyordu,-kafalar sürekli olarak iki yana sallanıyor, birçokları "Hayır... Hayır..." diyordu.

Sonunda Kroner çarpı koymayı bıraktı. Klasörü kapattı ve iri işçi ellerini açtı. Koca koca, yusyuvarlak açılmış gözlere, titreyen dudaklara, genç yüzlere baktı, bütün bu korkmuş insanları gördü.

Bir kız ağlamaya başlamıştı. Islak toprağa çömelmiş, yüzünü elleriyle kapatmıştı ve acıklı sesler çıkarıyordu. Orta yaşlı bir adam elini kızın başına koydu. Üzgün görünüyordu. Ama korkmuş değildi. Sadece gençler korkuyorlardı sanki.

Kroner, kararlı bir sesle, 'Toparlanın haydi," dedi. "Şimdi kulaklarınızı iyice açın. Aynı soruyu hepinize bir kez daha soracağım, çünkü kesinlikle emin olmak zorundayız." Kalabalığın susmasını bekledi. "Pekala. Hepimiz bu kadarız, buradakiler kadar. Dünyanın her yanını araştırdık. Burada bulananlardan herhangi biri en ufak bir hayat izine rastladı mı?"

Kalabalık susuyordu. Rüzgâr yine kesilmişti, dolayısıyla en ufak bir ses duyulmuyordu. Paslanmış tel çitin ardında bozkırlar ineklerin, atların ve tarlalardan biri de koyunların leşleriyle kaplanmıştı. Ölü hayvanların

üzerinde sinekler vızıldamıyordu, kurtlar kemirmiyordu çürüyen etlerini. Akbabalar da yoktu,- kuşlar silinmişti gökyüzünden. Bir zamanlar milyonlarca sesle nabız gibi atıp şarkı söyleyen otlak ve çayırlar şimdi tepeler boyunca bakımsız uzanıyordu ve yıllar gibi, yıldızlar gibi muazzam bir durgunluk yeryüzünün her yanına çökmüştü.

Kroner karşısında duran insanlara baktı. Parlak desenli giysileri olan kadına, rengarenk boyalı ve dövmeli vücuduyla uzun boylu Afrikalıya, akşam alacasında artık pek de ürkütücü görünmeyen hırçın bakışlı ve sert İsveçliye... uzunuyla, kısasıyla, yaşlısıyla, genciyle, dünyanın dört köşesinden buraya toplanmış, kırdaki bu toplantı yerine, gaz bombaları yeryüzünü üç gün üç gece boyunca kaplamadan, gökten hastalık ve salgınlar yağmadan önce de terk edilmiş ve unutulmuş olan bu ıssız yörede bir araya gelmiş, birbirine sokulmuş, türlü diller konuşan, ama şimdi sessizlik içinde bekleşen kalabalığa baktı.

"Konuş bizimle, Jim," dedi ona klasörü veren kadın. Yenilerdendi.

Kroner isim listesini tulumunun kocaman iç cebine yerleştirdi.

"Söylesene," dedi bir başkası. "Nasıl besleneceğiz? Ne yapacağız?"

"Bütün dünya öldü," diye sızlandı küçük bir çocuk. "Ölü gibi öldü, bütün dünya...”

"Todo el mund..."

"Mösyö Kroner, Mösyö Kroner, ne yapacağız?"

Kroner gülümsedi. "Ne mi?" Gökyüzünde hâlâ asılı duran zehirli bulutlara, dolunayın bütün soğukluğuyla yükseldiği gri battaniyeye doğru kaldırdı bakışlarını. Sesi titremiyordu, ama bütün canlılığını da yitirmişti. "Bazılarımızın daha önce de yaptığını," dedi. "Geri dönecek ve bekleyeceğiz. Bu ilk kez olmuyor. Son kez de olmayacak."

Yaşlı gözleri olan ufak tefek, dazlak kafalı bir adam içini çekti ve ekim ayının alacasında sallanmaya başladı. Gölgesi ağaçların ay ışığının erişemediği bir kuytusunda titreşti ve gözden kayboldu. Kroner konuşmaya devam ederken bazıları da ufak tefek adamı izlediler.

"Aynı şeyi bir daha yapacağız ve yapmaya devam edeceğiz. Geri döneceğiz ve uyuyacağız. Bekleyeceğiz. Sonra her şey sil baştan başlayacak ve insanlar kentler inşa edecek. Taze kanlarıyla yeni insanlar... ve o zaman biz de uyanacağız. Çok uzun bir süre var belki. Ama o kadar da kötü değil,- her yer dingin ve zaman çabuk geçer." Soluk yanakları, kan kızılı dudakları olan küçük bir kızı kucağına aldı. "Haydi, ama! Ne kadar iştahlı olacağımızı bir düşünsenize.

Kız gülümsedi. Kroner kalabalığa döndü, ellerini, koca ellerini, gece piramitlerinin taşlarıyla ve çakmaklı tüfeklerin demiriyle nasırlanmış, paketleme fabrikalarında ve kamyon kasalarında kan toplamış, baltalarla ve makineli tüfek kurşunlarıyla parçalanmış, kansız ve bembeyaz ellerini kaldırdı. Yaşlı ellerdi bunlar, zaman kadar yaşlı.

O ellerini kaldırdığında rüzgâr bir daha geldi tökezleyerek. Beyaz binanın kulesindeki çanı çaldı ve dükkan tabelalarını gıcırdattı ve yılların tozunu kaldırdı ve ölü ağaçların arasında tısladı.

Kroner havanın kararmasını izledi. Kanat sesleri ve tiz çığlıklarla dolmasını dinledi. Bekledi... sonra ellerini indirdi, içini çekti ve yürümeye başladı.

Asmalarla ve çalılarla kaplı bir yere geldi. Orada bir an için durdu ve uzun çayırlara, gizli mezarlara, gecenin ıslak karanlığında gümüş gibi parlayan taş çocuk yontularına ve sütun başlıklarına baktı,- bu arada haçlara bakmaktan özellikle kaçındı.

Yaprak yığınlarını bir yana tekmeledi. -Sonra tabutunun içine girerek kapağını kapattı.

Çok geçmeden uyumuştu.

*Çeviren: Sönmez Güven*

# HARLAN ELLISON

1934-....

Aldığı ödüllerin sayısına bakıldığında Ellison göğsü en kalabalık bilimkurgu yazarlarının önde gelenlerindendir, ama bu türün dışında kısmen daha az tanınır.

Amerika Birleşik Devletlerinin Cleveland kentinde, 17 Mayıs 1934 tarihinde doğan yazar halen altmışın üzerinde kitabı olmasına rağmen, dikkatini daha çok kısa öykülere yoğunlaştırmasından dolayı, söz gelimi bir Asimov ya da Heinlein kadar tanınmış bir isim olmamıştır. Ancak, özellikle de ellili ve altmışlı yıllarda insan hakları, yabancılaşma, uyuşturucular ve diktatörlükleri inceden inceye sorgulayan, ustura gibi keskin ve güçlü yapıtlar ortaya koymuştur. Bilimkurguda Yeni Dalga akımının temsilcilerindendir.

Çok sayıda öyküsü sinema ve televizyon filmlerine konu edilmiştir.

Harlan Ellison derlememizde, yazın hayatının bilimkurgunun gölgesinde kalmış olsa da yine çok çarpıcı diğer bir yönüyle, açık seçik ve anlaşılır olmalarının yanı sıra yürekli bir romantizm de içeren iki korku öyküsüyle temsil ediliyor.

## O KÜÇÜCÜK BİR KIZ VE ANNESİNDEN AYRILAMAZ

Bu sabah, *Clair de Lune* un, benim olmayan bir ülkede, bu asırlık otelin kapalı pencerelerinden içeri sızarak üst kattaki yüksek tavanlı suit dairesine tırmanan o olabildiğince hoş, ama hüzünlü melodisiyle uyandım. Yatağımda uzandım ve hâlâ düş görmekte olduğumu sandım: o denli hafif ve kederliydi. Sonra Camilla'nın yerde, sarındığı battaniyelerin içinde kımıldadığını işittim ve düşümün bittiğini anladım. Tam ortasında derin bir vadisi olan eski ve kabarık döşek ona fazlaca yumuşak gelmişti. Karyolanın dibinde yere kıvrılmayı tercih etmişti.

Orada öylece yattım ve düşümden bir parça, hatta ufacık bir zerre daha kapmaya çalışarak dinledim müziği. Düşün, ardımda bıraktığım yılların darmadağın yıkıntıları arasında yitirdiğim bir şeyin anısı olduğundan emindim. Camilla ile ne belirli bir ülkenin, ne de dünyanın vatandaşları olarak oradan oraya sürüklendiğimiz yıllardı: çantalarındaki en önemli şey korku olan göçmenlerdik. Her saatinde ayak izlerimizi taşıyan yıllar. Soluk altın sarısı bir çöl gibi ardım sıra uzayıp giden kör yıllar,- üzerine yaşamımın sırt çantasından dökülenlerin dizildiği bir çöl,- yürümeyi sürdürebilmek için atmak zorunda kaldığım döküntüler. Çünkü kaçışa bir son verebilmenin oluru yoktu.

O döküntüleri çantamdan çıkarmıştım ve yükümü hafifletmek için atmıştım. Çünkü kaçışımız gittikçe çetinleşiyordu... yılların içinden yürüyebilmek... sevdiğim kadına bakabilmek.

Artık büyüdüğüm oyuncaklarımı ve sıradan tanışıklıklarımı atarak, susuz bir avare, ya da yoldaşlarından ayrı düşmüş bir asker gibi, her dakikayı birlikte yürüdük onunla: kısa bir süre birlikte yolculuk ettiğimiz insanların isimleri ve yüzleri, artık imal edilmeyen şekerlemelerin tatları ve söylenmeyen şarkılar, bir tren beklerken sırf vakit geçirmek için elime

aldığım kitaplar... hepsi de dönüp duran kumlara atılmış ve zaman tarafından örtülmüştü ve bana kalan, beni ayakta tutan tek şey onunla paylaştığım aşk, onunla paylaştığım korkuydu.

Bedenimin gözsüz tarafında boş kaplar ve tek tük giysi parçaları altın renkli kumların içinde yavaş yavaş gözden kayboluyor ve bizim, Camilla'yla be-, nim geçişimizin izini, göz alabildiğince çiziyordu.

Benim için bir zamanlar aziz olan anılardan biri, doğmakta olan günün serinliğinde, Debussy'nin nağmeleriyle uyum içinde süzüldü kulaklarıma. Camilla şiltesinin içinde kımıldarken eski döşeğimin çukurunda yattım ve çölden neyi geri almak istediğimi anımsamaya çalıştım. Ama bedenimin düne dönük yanında gözlerim olmadığından ve o kadar yılın altın kumlarının ötesinden... çağıramıyordum onu.

On yıl önce Stonehenge'de duyduğum ama hiç kimsenin çalmakta olmadığı müzikti bu. On üç yıl önce Hanging Rock'daki pan flütlerin sesiydi ve sekiz yıl önce Stonebow Vadisinin öte yanındaki flütün notaları. Bu anıyı Fairchild Çölü'ne bakan tepelerdeki bir mağarada yaşamıştım ve bir kere de Sıkkım yağmur ormanlarında sisli bir sağanağın altında.

Düşümü bir kez terk edince, o anının derinlerinde yatan özü ortaya çıkarabilmeyi bir daha başaramadım. Bana her geri dönüşünde — sokakta yanımızdan geçip giden bir kadının hoş parfümünde yalnızca bir an için yine yanımızda olduğunu sandığımız ama aslında yıllarca önce ölmüş sevgili bir halanın anısı gibi - yüreğim çaresizlik ve yitirmişlikle doluyor. Camilla bile yumuşatamıyor bu elemi.

Bunun bir düş olmadığını bilerek, yaklaşmakta olan günden, döşeğimin güvenli vadisini terk etmekten, yaşamımın kalan kısmını bir kez daha omuzlamaktan korkarak zayıf ve çaresiz yattım orada... sonsuz kaçışta bir gün daha.

*Clairde Lune* üç adet bal gibi tatlı ve sıcak notayla kesildi — B,F Diyez, D Diyez — ve uzaktan uzağa, batık bir kıtadaki yitik bir kentin kristal sarayından gelirmişçesine, bir kadının, Glasgow Merkez İstasyonunun yitik Atlantis'in başkentini örten büyük cam baloncuğa benzeyen ve istasyonun hemen yanına inşa edilmiş olan Merkez Otelindeki yatağımın hemen iki kat altına dek kirli, cam kubbeli muazzamlığında çın çın öterek Edinburgh treninin kalkmak üzere olduğunu haber veren sesini duydum. Eğer böyle bir kent gerçekten var olmuş olsaydı, eminim tıpkı buna benzerdi. Eğer gerçekten var olsaydı, Debussy'nin nağmelerinden daha güçlü bir büyüsellik taşıyamazdı.

*Clair de Lune* kesildiği yerden yine başladı, içimi çektim, üzerimdeki şilteyi bir tarafa attım, ayaklarımı soğuk döşemeye bastım ve geçmişimin kalıntılarıyla kirlenmiş çölde, yaşamımda elimde kalan zaman boyunca sürecek bir kaçış olan yürüyüşüme bir kez daha koyuldum.

O gün nelerin olabileceğini düşünmemeye çalıştım ve giysi dolabına giderek içinde büyük balıkların yağını yüzmekte kullanılan bıçakların olduğu kahverengi omuz çantamı indirdim. Sonra ince ve keskin bir bıçak seçip gece boyunca bağlayan kabukları sevdiğim kadının teninden sadakatle kazımaya başladım.

* * *

Atlantis'te bir yerde, *Clair de Lune* hafifleyerek kesildi.

Tarihin Sawney'yi ve diğerlerini hiçbir zaman unutmayacağını sanırsınız. Ama Edinburg'daki büyük kitaplıkta bile yüzeysel ve belirsiz değinmelerden ötesini bulamazsınız. Ne Christie'nin *İskoçya Tarihinde,* ne de Sharp ya da Frankfort'da. Donaldson ve Morpeth'in *İskoç Tarihi Sözlüğünde* sadece otuz sekiz kelimecik. Çocukluğumu geçirdiğim ve sonra kısmetimi aramak üzere terk ettiğim Oklohama'nın Enid kasabasının

kütüphanesinde zaten bir şey olamazdı. Önceden uyarılmamın mümkünü yoktu.

Böyle şeylerin unutulamayacak kadar korkunç olduğunu sanırsınız. Ama biliyorum ki bugün dünyanın her yanında Dachau, Buchenwald ya da Belsen sözcüklerinin onlara hiçbir anlam ifade etmediği üniversite öğrencileri vardır.

Böyle bir dünyada beni ayakta tutacak bir aşkı bulmuş olduğum için müteşekkirim.

* * *

Kiralık arabamızı Glasgow'dan güneye doğru 77nci karayolu boyunca sürdük. Saat henüz sabahın sekizi oluyordu. Ballantrae yetmiş milden daha yakında olsa da yola erkenden çıkmak istemiştik... tam olarak 111,021 kilometre. Güneybatı sahili boyunca. Galloway.

Orada yerleşmeyi tartışmıştık aramızda,- Portpatrick, Gien App ya da Cairnryan'da,- belki de Castle Kennedy yakınlarında küçük bir çiftlik eviyle bir parça arazi,- ya da Bennane Burnunun daha yakınında, sözgelimi Lock Ryanın gölgeli güney kıyısında. Ama belediye meclisleri Amerikalılara arazi satılmasını onaylamıyorlardı ve Camilla'nın İskoç doğumlu olduğunu belirten bir belgesi de yoktu doğal olarak. Böylece sırf bir ziyaret amacıyla gelmiştik sonunda. Camilla'nın kaçışımız sırasında kısacık bir baba evi ziyareti yapabilmek için yıllar boyu yalvarmasından sonra Milmarnock'dan geçmiş ve tam da yağmurlar sahili ıslatmaya başladığı sırada Prestwick'teki Clyde Körfezine ulaşmıştık. Bütün bu yılların ardından tatsız bir an olmuştu. Camilla'yı ata topraklarına geri getirmekten duyduğum huzursuzluğum artmıştı. Ama öylesine yürek burkar bir biçimde yalvarmıştı ki bana.

Ayr'a olan kısa yolu katettik ve sahil şeridini güneyin derinlerine doğru izleyen 719uncu karayolu boyunca inmeye başladık. Oradan

Ballantrae'ya olan otuz beş mil, Kuzey Kanalının suları gri madenden bir levha halinde gökyüzüyle birleşiyor olsa da, çok az şiddetlenen yağmur altında belki bir saat alırdı. Çevremiz yerden göğe kadar madeni bir levhaydı ve biz bataklığın kenarında daracık bir ıslaklık olan yol boyunca bata çıka gidiyorduk.

Camilla konuşmuyordu, Dunure'yi geçtiğimizden beri tek söz dahi etmemişti; dönüp gözünü otomobilin ön camından uzaklara dikmeden önce yüzünü yan pencereye yapıştırmış ve camı nefesiyle dört kez buğulandıracak bir süre boyunca kurşuni manzaranın kasvetine dalmıştı. Nefesinin hışırdamaya ve buharlaşmaya başlaması çok üşümekte olduğunu uyarıyordu bana. Arabayı sağa çektim ve arka koltuktan bir battaniye alarak onu daha güvenli bir biçimde sarmaladım. Gülümsedi ve miyavlar gibi yumuşacık bir ses çıkardı.

Ensesini kaşıdım ve "Yakında," dedim ve yine yola dönüp sürmeye devam ettim.

Ballantrae'ya öğleden önce ulaştık ve ben bir parça atıştırmak için gittiğimde Camilla arabanın içinde bekledi. Ona yiyecek bir şeyler getireceğimi söyledim ve bana doğru uzanarak öptü ve gülümsedi ve başını o çok sevdiğim tarzda yan yan sürttü omzuma. "Sakatata ne dersin?" diye kızdırdım onu. Sakatattan nefret ederdi. Bana kötü kötü baktı ve suratıma yumruğu yemeden "Şaka yaptım! Şaka yaptım!" dedim aceleyle. "Yumurtaya ne dersin?" Bu gülümsemesini geri getirmişti.

Bir kap aramak için arabanın arka bagajına dalmak istemiyordum, her şey çok sıkı yerleştirilmişti. Böylece Wimpys'i bulduktan ve üç adet hamburgeri mideye indirdikten sonra bir Woolworth's mağazasına rastlayıncaya dek yola devam ettim ve alüminyum bir kap için üç İngiliz lirasını saydım. Kasa kuyruğunda bir takılma vardı ve saçı kurdeleli yaşlı bir kadın şu ya da bu nedenden ötürü öylesine gürültü çıkarıyordu ki, kasiyer genç kız müdürünü çağırmak zorunda kalmıştı. Herkes, onlar

bağrışmayı kesip müdür sorunu halletmek üzere yaşlı kadını üst kattaki bürosuna çıkarıncaya dek, tüm olup bitenler karşısında az ya da çok sıkılmış halde kuyrukta beklemişti. Bütün bu tantananın üzerine müdürün ona ne kadar iyi davrandığın görmekten etkilenmiştim. Kibar bir adam olduğu izlenimini veriyordu ve dul kalmış, bir köşeye atılmış, yapayalnız ve mutsuz birine benzeyen yaşlı kadın için üzüntü duydum. Üzüntüm sadece bir saniye sürdü, çünkü kuyruk yine ve hızla ilerlemeye başlamıştı ve tasın fiyatını ödeyerek eğri eğri yağan yağmura çıktım.

Vauxhall Cavalier'mizi bıraktığım otoparka giden yolun üzerinde bir bakkal dükkanı vardı. Dükkanın en dibinde, komasını *ne kadar çok* çalarsa çalsın, Bayan Bassandyne'in alışveriş torbalarını kesinlikle *taşmayacağı* üzerine karısıyla sürekli bir söz düellosuna girmiş olan kırmızı suratlı ve şişman bir adam tarafından kesekağıdına dikkatle yerleştirilen yarım düzine yumurtayı alabilmek için kısa bir kuyrukta daha beklemek zorunda kalmıştım. Adamın yaşlı ve ufak tefek karısı tipik bir televizyon annesini andırıyordu ve Bayan Bassandyne'in gerçekten de sefil bir inek olduğu konusunda kocasına katılıyordu. Adam, bir Bassandyne cümlesinin ortasında bana teşekkür etmeyi becerdi ve giderek artmakta olan yağmura çıktım bir kez daha.

Camilla arabada değildi.

Yağmur pardesümün omuzlarından içeri işlemişti ve adımımı her atışımda ayaklarım lastik çizmelerimin içinde vıcık vıcık sesler çıkarıyordu. Kiralık arabanın kapısı açıktı ve yumurta dolu kesekağıdını ön koltuğa bıraktım. Camilla görünürlerde yoktu, kesik bir bacak gibi kalakalmıştım ortada. Önce sıkıldım, sonra rahatsızlık duydum, sonra hemen korkuya kapıldım ve sıra sıra park etmiş arabaların arasında bir yukarı bir aşağı koşturmaya başladım. Tek bulabildiğim her zamanki çerçöp, bir yağ lekesinin ortasında turası yukarı bakan bir bozuk para ve küçük bir köpeği

anımsatan kemik parçalarıydı... üzerinde minik diş izleriyle bembeyaz sıyrılmış kemikler.

Sonunda Vauxhall'a dönüp geldiğimde Camilla orada, sırılsıklam battaniyesine sarılmış halde, bekliyordu. Aceleyle soktum onu arabaya, sonra arabanın çevresini dolaşıp şoför koltuğuna, ıslak sıçanlara dönmüş bir halde, attım kendimi. Camilla bana fesat bir bakışla baktı ve geç kaldığım için özür diledim. "Hem Woolsworth'de, hem de bakkalda kuyruk vardı," dedim. "Aç mısın?"

Bana aç olduğunu söyledi, ama sesinin altında onu bu kadar beklettiğimi ima eden bir ton vardı. Pardesümün büyük cebinden alüminyum tası çıkardım ve yumurtaları içine kırdım. Tası açık torpido kapağına koydum ve o hemen yemeğe daldı. Fırtınanın içine niçin çıktığını sormamaya kararlı bir şekilde sessizce izledim onu.

Otoparktan dışarı çıktığımızda çakan şimşek bir Ford Escort'la bir Mazda arasında yatan köpek kemiklerinin ince hatlarını aydınlattı.

Ballantrae'nın hemen güneyinde 77 numaralı karayolundan ayrıldık ve Bennane Burnunun falezlerini izleyen batak ve toprak bir yola saptık. Giderek artan korkuma hakim olamıyordum ve Camilla'nın teskin edici gülümsemesi sadece suyun içindeki kemik parçalarının fildişi ışıltılarını kara kara düşünmeme neden olmuştu.

* * *

Şöhret ve servet benden hep kaçmıştır. Benden nasıl da *usturuplu* kaçtıklarını düşündüğümde gülesim gelir. Hiçbir zaman bir ipucum olmadı. Nasıl para yapacağıma, ya da kendimi aşacağıma, ya da duruma el koyabileceğime dair en ufak bir belirti. Bunu becerebilen insanlar — eh, aslında *herkesi* - eşlerini bulurlar, işlerini bulurlar, ev alırlar, çocuk yaparlar, dairelerini döşerler, eğitim görürler, elektrik tesisatının ya da badana

yapmanın ya da büroyu ısıtmanın girdisini çıktısını öğrenirler ve kendileri için birer yaşam kurarlar.

Bunların içlerinden birinin bile nasıl yapılacağına dair en ufak bir fikrim yok. İnsanlarla konuşamazdım, kadınlardan korkardım, beni tanıyabilecekleri ne bir lokantaya, ne bir kitapçıya, ne de başka bir yere ikinci kez gidebilirdim. Yol vardı benim için, her zaman yol, buradan oraya, oradan başka bir yere. Üstelik hiç biri de bıraktığım bir önceki yerden bir nebze bile iyi değildi. Bir kova buz gibi soğuktum ve uzun yürüyüşler yapmaya uygun güçlü bacaklarım vardı. Bir iş orada, bir iş burada ve hiçbir işte işverenimin ikimizin de çıkarımıza uygun olarak yerleşmemi, kalmamı, yükselmemi önerdiğini anımsamıyorum.

Her yere gittim. Avrupa'nın her yanını, Yunan adalarını, Macaristan'ı ve hatta Balkanların artık Transilvanya ya da Barnsdorf ya da Moldavya diye adlandırılmayan köşelerini, Cezayir'i, Hindistan'ı, bütün Hint kıtasını, Pakistan'ı, İsrail'i, Zaire'yi, Kongo'yu gezdim. Avare şileplerle Çin Denizine açıldım,- Sumatra'ya, kuzeyde Kiska ve Attu'ya, güneyde Brezilya ve Arjantin'e uzandım. Patagonya'yı gördüm. Goşoları gördüm. Başka bir yerde penguenleri gördüm. Oralara dek gemilerle gidip döndüm ve bir yolculuk süresini aşan tek bir dostluk dahi kurmadım.

Kimse benden nefret etmedi, kimse işime karışmadı, sadece bana pek aldırmadılar. Kuralları son satırına dek uyguladım ve kötü arkadaşlarla kötü ortamlardan sakındım. Dalgaların sahili dövdüğü yerde indim, bir süre kaldım ve yine yollara düştüm.

Ama Amerika'ya bir daha dönmedim ve sanırım ailemden geriye şimdi kimse kalmamıştır. Oklohoma'nın Enid kasabasına geri dönmek gibi bir ukdem olmadı,- şunu demek istiyorum: zaten ilk *oradan* kaçmıştım, niçin geri döneyim ki?

On beş yıl önce Camilla'yı buldum. Aşık olduk. Bu konuda bir şeyler söylemek istediğimi sanıyordum, nasıl bir araya geldiğimizi, o günden beri birlikte neler yaptığımızı. Ama şimdi bunlara girmek istemiyorum. Bu herkesin anlayabileceği türden bir şey değil. Sadece birbirimizi sevdiğimizi söylemenin yeterli olmayacağının farkındayım ve bir arada olmaya gereksindiğimizin, çünkü bunları herkes söyleyebilir. Ama eğer insanlar hakkında doğru bildiğim bir şey varsa, o da herkesin herkesi yargılayıp durduğudur. Hiç tanışmadıkları kişiler, ya da bir gazetede okudukları veya televizyonda gördükleri kişiler hakkında hemen şu ya da bu yargıya varırlar... bu iyi bir adam, şu hasta ve kafadan çatlak birisi, şu kadın yaramaz ya da o kadın olduğundan farklı görünmeye çalışıyor gibi. İnsafsızlıktır bu. İnsanların yaptıkları şeyleri niçini yaptıklarını bilemezsiniz ve iyi bir kişi olmaya ve hiç kimseyi incitmemek için yolunuzdan ayrılmamaya özen gösteriyorsanız, diğerlerinin basitçe sizi rahat bırakmaları gerekir.

Söz gelimi, açık saçık bir öykü anlatmak niyetinde de değilim, ama bir keresinde, uzun bir zaman önce İsveç'in Uppsala kentindeydim. Tanıştığım ve oradaki üniversiteye giden bir öğrenci bana içi çıplak kadın ve erkek fotoğraflarıyla dolu birkaç dergi vermişti. Hatta dergilerden birinde hayvanlarla cinsel ilişkiye giren kadınların fotoğrafları vardı. Bunu ilk gördüğümde asabım bozulmuştu. Daha önce hiç böyle şey görmemiştim. Kadın oldukça güzeldi ve fotoğraflar İsveç'te olduğunu sandığım bir çiftlikte çekilmişlerdi,- çünkü birlikte olduğu boğanın kılları buzla kaplıydı. Bir domuzla da bir şeyler yapıyordu.

Asabım o denli bozulmuştu ki dergileri bana veren öğrenciyi arayıp buldum ve o dergiyi geri vererek bir kadının nasıl olup da böyle şeyler yapabildiğini anlayamadığımı söyledim. O da bana bu genç kadının çok meşhur olduğunu ve hayvanları gerçekten çok sevdiğini ve onları mutlu etmekte yanlış bir taraf görmediğini belirtti. Bunun üzerine oturdum ve o güzel kadını bir boğayla ve bir domuzla seviştiği dergiyi inceledim ve bir

süre sonra kadının gerçekten de gülümsemekte olduğunu ve hayvanların da hayatlarından memnun göründüklerini fark ettim,- bir süre daha geçtiğinde dergi bana hiç te itici gelmiyordu artık. Kadın sanki sadece bir tavşanı okşar, ya da bir kedi yavrusunu kucaklarmış gibiydi.

Diğer insanların gördükleri çirkinliği görmüyordum. Dünyada zaten çok az şefkat olduğuna ve herkes neyin uygun, neyin müstehcen olduğuna dair hüküm vermeyi gerekli görse, hatta o kadının aşağılandığını düşünse bile, o kadının hüküm verip duranlardan yine de daha iyi olduğuna, çünkü en azından hayvanları sevdiğine ve kimseyi incitmediğine ve eğer sevgisini gösterme yolu buysa bunun onun bileceği bir iş olduğuna karar verdim.

Ama bunu insanlara açıklamaya kalkışın da suratlarının sanki çok ekşi bir şey yemişler gibi nasıl buruştuğunu bir görün. Dolayısıyla, eğer ne dediğimi anladıysanız, Camilla'yla Galler'de nasıl tanıştığımızdan ve onun orada ne iş yaptığından ve nasıl bir araya geldiğimizden ve aşkı birlikte nasıl bulduğumuzdan bahsetmek istemiyorum.

Sadece şu kadarını söyleyeceğim: orada olmak istemiyordu ve bulunduğu ortam mutlu bir ortam değildi ve onu oradan kurtardım ve kaçmaya başladık ve aşkımızın yanısıra o bana gereksinim duyan ilk ve tek kişi olmuştu.

Bu da birçok şeyi açıklıyor. Böylece on beş yıl boyunca onu Gallovvay'e geri götürmeyi benden ısrarla istemesinden sonra boyun eğdim ve bu uzun, zorlu bir yolculuk oldu, ama onu evine geri getirdim.

Niçin bana her şeyi söyler, benimle her şeyi paylaşır, ama ailesini son kez gördüğünden bu yana ne kadar zaman geçtiğini, evinden ne zamandan beri uzak kaldığını sorduğumda susar ve sessizleşirdi?

Üstelik İskoçya’nın bir ucunda, falezlerle, mağaralarla ve bataklıklara kaplı bir ücra ülkenin neresinde yaşıyor olabilirlerdi? Yeterli bir

yaşam sürmelerini sağlayacak ne ekip biçebilirlerdi?

* * *

Arabayı falezlerin kenarında park ettik ve yağmur kesilinceye dek içerde beklememizi önerdim. Camilla örtülü davranmaya ve pek fazla hevesli görünmemeye çalışıyordu. Ama birkaç dakika geçtiğinde dışarı çıkmak istedi ve kapı koluna basmayı becererek yağmurun içine yuvarlandı. Dışarı fırladım ve yanına koşarak kalkmasına yardımcı oldum. Başını gökyüzüne kaldırdı ve yağmur bedenlerimizden süzülürken orada birlikte durduk. Sonra falezin kenarına gitti ve aşağıya inecek bir yol aramaya başladı. "Hayır!" diye bağırdım gök gürültülerinin ve karanlığın içinden. "Aşağıya yol yok!"

Çömeldi ve bir yabani gül çalısının inatçı dallarına tutunarak uçurumun kenarından aşağı emeklemek istedi. Ona ulaşmaya çalışırken ayağım kaydı ve yolun çayırla birleştiği noktadaki sulu çamurun içine yüz üstü kapaklandım. Doğrulmaya çalıştığımda bir kez daha kaydım. Sonra, o, falezden aşağı emeklemeye çalışırken ona doğru süründüm. "Camilla! Hayır! Ne yapıyorsun? Dur, çılgınlık bu... *dur!"* Çılgınlıktı, dimdik denize inen ikiyüz metrelik bir uçurum vardı, yağmur sele dönüşüyor ve falezden aşağı dökülüyordu. Yapmaya çalıştığı şeye inanamıyordum. Nereye gidiyordu?

Onu koltuk altlarından yakalamayı başardım ve ökçelerimi çamura iyice saplayarak ve vücudumla selin önüne bir set çekerek yan tarafıma yattım. Sonra o da beraberimde geri geri sürünmeye başladı. Çığlıklar atıyor ve beni tırmalıyordu.

Çekmeye devam ettim, o umarsızca kurtulmaya çalışıyordu elimden, ayaklarımdan biri çamurda kayınca dengemi yitirdim, elimden kaçtı, emekleyerek uzaklaştı, uzanıp bir elimle giysilerinden yakaladım, sımsıkı tutarak bütün gücümle asıldım, sırt üstü döndü ve gökyüzü, deniz,

falezler, toprak, her şey karanlıkla tamamen örtülürken onu acımasız yağmurun altında sürükledim. Sadece bir kez, uçurumun yakınlarında çakan bir şimşeğin bembeyaz kükürtlü aydınlığında gördüm Camilla'nın gözlerini. On beş yıldır sevmekte olduğum kadın değildi bu, kendini uçurumdan atmak çılgınlığına tutulmuş, çamur içinde bir yaratıktı. On beş senedir buraya kendini öldürmek için mi dönmek istemişti? Unutulup gitmek isteyen bir lemming miydi? Ben gelmeden önceki ya da birlikte olduğumuzdan bu yana olan yaşantısı bu kadar mı kötüydü? *Ona* karşı direndim ve sonunda... kazandım.

Uçurumun kenarından öteye, yola doğru yuvarlandık, yuvarlandık, yuvarlandık ve sonunda arabanın kenarına çarparak durduk. Onu kendime doğru çektim ve sıkıca sarıldım ve o tükürdü, çırpındı ve kurtulmaya çalıştı.

"Hayır, Camilla... hayır, lütfen, dur... tatlım, lütfen..."

Bir süre sonra, o sırılsıklam karanlığın içinde, kollarımda gevşedi. Daha uzun bir süre sonra ise o yolu bir daha denemeyeceğini söyledi bana. Ama eve dönmesi gerektiğini mırıldanmaya devam ediyordu.

İşte o zaman anladım ki oralarda ıssız bir çiftlik evi falan yoktu. Bir aile de olmayabilirdi, tıpkı Oklohomanın Enid kasabasında da bir ailenin olmadığı gibi. Ama oradakiler her kimse Camilla onları bulmak zorundaydı ve ben de ona yardım edecektim.

Onu seviyordum. Söylenebilecek tek şey bu.

Uçurumun kenarına gitmeyeceğine emin olduğumda onu bıraktım. Bir an soluklandı, sonra kalktı ve uçurumla denizden öte tarafa, yolun karşısına doğru yavaş yavaş yürüdü. Bataklıklara doğru. Tek bir kelime etmeden, karaçalıların, yağmurun altında iki büklüm olmuş ve gümüşi gri renkteki tutam tutam otların, şimşeklerin ışığı altında sıçrar gibi olan, sonra gece onları tekrar sarmaladığında karanlığın içinde yok olup giden yarık yarık, kapkara ve kötürüm kayaların arasındaki ızdıraplı yolculuğuna

başladı. Yüksek kamışları andıran otların içine daldığında bir an gözden kayboluyor, sonra kayalık bir çıkıntının üzerinde silueti gökyüzüne karşı görülüyordu. Kısa bir mesafeden izledim onu, bir gözlemcinin denize dönmeye çalışan dev bir kaplumbağayı izlemesi gibi.

Ne aradığını biliyora benziyordu. Ben de, eğer bir çiftlik evi olsa bile, çok eskiden, Camilla oradan ayrılmadan bile önce yanmış bir enkazını bulabileceğimizi umut etmeye başlamıştım.

Ama sonunda, üstünü dikenli çalıların bürüdüğü muazzam bir taş yığınının önüne geldi. Bu taş höyüğün üzerine tırmandı ve ben de onu izledim ve onun bıçak gibi keskin dikenleri eşelemeye çalıştığını gördüm. Yanına vardığımda elleri çoktan kanamaya başlamıştı bile.

Onu durdurmayı denedim ama yine çıldırmıştı. O çalıları sökmek *zorundaydı*.

Onu incitmemeye özen göstererek kenara çektim ve pardesümün yenlerini ellerime dolayarak onun gösterdiği yerdeki çalıları büküp koparmaya çabaladım. Müthiş bir mücadelenin ardından dikenler kayalardaki yarıklardan teker teker kopmaya başladılar.

İnatçı köklerle çevrelenmiş halde kopan ilk toprak parçasıyla birlikte bir de pis kafatası çıkagelmişti. Bu bir insan kafatasıydı. Bir an için onun bir hayvana ait olduğunu sanmıştım, ama yağmur kemiği yıkayıp temizlediğinde, bir hayvana ait olmadığını gördüm. Bir zamanlar insandı. Ne kadar zaman önce, bilemiyordum. Kazmayı bıraktığımda Camilla görevi devralmaya geldi,- ama onu dirseğimle ittim ve tekrar başladım eşelemeye.

Höyüğün kara taşları arasındaki boşlukları kazımak saatler alıyor gibiydi. Zaman ve duyu kavramı olmayan saatler ve sonsuzluk. Sonunda, elim taşların arasındaki serin bir boşluğa denk geldi.

"Burada bir delik var... daha doğrusu var gibi,- sanırım büyük bir mağaranın üzerindeyiz..."

Camilla yine katılmıştı bana ve bu defa onu ne durdurabildim ne de yavaşlatabildim. Daha sonra yemek üzere gömdüğü et parçasını arayan bir hayvan gibi delicesine kazıyordu toprağı.

Sırtımı höyükteki eğik kayaların büyüğüne, ayaklarımı da küçük olana dayadım ve bütün gücümle ittim. Güçlü bacaklarım olduğunu söylemiştim. Kaya gıcırdadı, titredi, uykusundaki şişman bir adam gibi huzursuzlandı, saplandığı yerdeki dengesini yitirdi, sonra höyüğün kenarından aşağı yuvarlanarak bir anda gözden kayboldu.

Çakan bir şimşeğin aydınlığında mağaranın girişini gördüm. Girişin kara ağzı ayaklarımın altında açılıyordu. Kaya yuvarlanarak uzaklaştığında öne doğru sendeledim, bir an deliğin kenarım tutmaya çalıştım, sonra karanlığın içine yuvarlandım. Yeryüzü iki yanımdan yukarı hızla akarken çığlık çığlıya bağırdım ve mağaranın ağzından içeri dökülen sular ağzımı çamurla doldurdu, gözlerimi yaktı ve mağaranın dibine vurdum ve kökleri delik deşik ettiği kaba yüzeyden öteye doğru, küçük bir kızağa binmiş bir adam gibi kaydım, akıcı çamurdan bir halının üzerindeydim ve ayaklarım önde gidiyordu ve karanlık gittikçe daha ve daha derinleşiyordu. Tünel giderek dikleşti ve ben ivme kazanarak, haykırarak hızlandım ve yıldırımın geceyi yırttığı bir anlık soluk aydınlıkta gördüğüm tek şey iki yanımdan akıp giden tüneldi.

Sonra daha az eğimli bir zeminde, tırnaklarımın içi toprakla dolup yeri ellerimin etlerini yırtacak kadar tutmaya çalışsam da durmayacak kadar hızlı, mermi gibi kayıyordum... ve tünelin diğer ucundan dışarı fırladım tükürülmüş bir parça balgam gibi ve boşluğun içinde düşmeye başladım, altımda zemin yoktu ve hâlâ ivmelenir haldeyken sonunda yere çarptım ve her şey kayboldu. Yere ne zaman yıkıldığımın farkında bile değildim.

* * *

Işık yeşildi. Soluk yeşil, yakından dikkatle bakıncaya kadar mavi sandığımız küflü ekmek yeşili. Işık mağaranın duvarlarından yayılıyordu. Muazzam bir mağaraydı bu ve duyduğum ilk şey kalabalık bir kitlenin yapmakta olduğu tezahüratı. Yine bayıldım. Yüzümde hissettiğim acı dayanılmazdı. Bir yerlerimi kırdığımı hissediyordum ve bir kez daha kendimden geçtim. Soluk yeşil ışık göz kürelerimin ardındaki boşluklara dek sızdı ve ben uzaklara gittim.

Bir süre acının ve fırıl fırıl dönen şekillerin arasında yüzdükten sonra, mağaranın duvarına aynı konumda dayalı halde kendime geldim. Bu defa tezahürat eden kalabalığın falezleri dövmekte olan dalgaların sesi olduğunu anladım. Alkışın her kopuşunda mağaranın zemini ileride bir yerden içeri giren denizle doluyordu ve falezin en azından iki yüz metre kadar içerisinde olduğumu tahmin ettim. Mağara hastalıklı yeşil bir renkel parıldıyordu ve ben bu merkezi salondan dört bir yana dağılan düzenilerce tünelin ağızlarını görebiliyordum.

Hareket etmeyi denedim ve yüzümdeki acı az daha beni yine karanlığa yuvarlıyordu. Pislik içindeki elimle yüzüme dokundum ve deriden dışarı bir kemik parçasının çıkmış olduğunu hissettim. Burnum kırılmıştı. Dişlerim üst dudağımı parçalamışlardı. Görmemi engelleyen ıslak bir şey sallanıyordu sağ gözümün önünde.

Elimi altımdaki kayalık ve toprak zemine indirdim ve elim ıslak ve yumuşak bir nesnenin üzerinde kaydı. Altıma baktım. Mağaranın zemininde, hemen yanımda bir genç kadının başsız vücudu yatıyordu. Haykırarak attım kendimi cesetten öteye doğru.

Sonra birilerinin kıkırdayarak güldüğünü duydum ve dayanılmaz bir acıyla ve kaslarımı zorlayarak sol yanıma döndüm. Camilla'nın babası — o olduğunu nereden anlamıştım? Bilmiyorum. Ama oydu. Islak ve küflü

kayalara yapışmış halde mağara duvarından başaşağı sarkıyordu. Beni izliyordu.

Pullu derisi Camilla'nın özenle baktığım cildi gibi temiz ve ışıl ışıl renkli değildi. Yongalaşmış eti çürük içindeydi. Dişleri Camilla'nınkilerden daha çoktu ve daha iri.

Emiyormuş gibi bir ses çıkararak koptu kayalardan ve mağaranın zeminine düştü. Sonra, hiç güçlük çekmeden — ve ben de kesinlikle ufak tefek sayılmam - kollarından ikisini uzatarak beni pardesümün yakalarından tuttu ve Bennane Burnunun kayalıklarına dalgalar vurdukça coşan kalabalığın alkışlarıyla bir dolup bir boşalan deniz suyu ırmağının içinden mağaranın karşı ucundaki tünellerden birine doğru sürükledi.

Beni tünelin ağzından içeri soktu ve büyük bir labirent halindeki mağaradan mağaraya geçtik... ve ben Camilla'nın, Galloway bataklıklarının altındaki dehlizlerde yaşayan ailesini gördüm.

Salonlardan birinde kemiklerden başka bir şey yoktu, tertemiz kemirilmiş yüzleri ve soluk yeşil parlayan yumrularıyla, emilmiş ilikleri kara oyuklar halindeki yüzlerce ve binlerce kemikten. Salonu yerden tavana kadar tıkayacak yükseklikte yığılmış kemikler, bin yemekten arta kalanların içinden sürükledi, beni.

Bir başka mağarada giysiler kümelenmişti. Paçavralar ve çamaşırlar, yüz farklı çağdan kopup gelmişe benzeyen şekilsiz kumaş yığınları, potinler ve ceketler. Küf tutmuş tüylü bereler, külot patolonlar ve korseler, konçlar ve iş önlükleri, terlikler ve çizmeler, anoraklar ve göğüs zırhları, rastgele atılmış ve herhangi bir tahmine izin vermeyen giysi yığınları, deli bir imparatoriçenin gardrobu gibi doldurmuşlardı koca mağarayı.

Kurutma ve tütsüleme odalarını tarif dahi edemem, sadece basık tavanlardan sarkan çengellere asılı vücut parçaları dışında. Yüzleri alınmış

adamlar. Göğüsleri koparılmış kadınlar. Elleri, ayakları ya da cinsel organları olmayan çocuklar. Bir tepecik halinde kurutulmuş bebekler.

...ve daha, ve daha, ve daha...

Onu durduramıyordum, çok güçlüydü, ben de çok yorgundum ve ızdırap içindeydim. Çarpa çarpa ilerlerken sadece başımı sağa sola çevirebiliyordum. Bu uçsuz bucaksız ölüler mahzenindeki dehşet üzerine dehşete tanık olmak için.

Mağaralar labirentinin en dibinde, on beş yıldan sonra ve nihayet Camilla'nın ailesiyle yüz yüze geldim. Hepsiyle. Sawney Beane'in çocuklarıyla.

Benim sevdiğim kadın da orada, sevdikleriyle kucak kucağaydı. Benim güzel Camilla'ma, dudaksız ağzından sarkan bir parça insan eti ve kan kokan parmaksız elleriyle.

Salonun ortasında büyük, taş bir kazan vardı. Ben orada yatmış seyrederken Camilla'nın erkek kardeşlerinden önce biri, sonra diğeri, yeğenleri, kuzenleri - hep aile içi çiftleşmelerin ürünleri , sırayla taş kazanın önünde diz çöktüler ve koyu, pıhtılaşmış sıvıdan şapırdatarak içtiler. O korkunç içkinin adını biliyordum.

Camilla'nın babası beni orada bıraktı ve karısıyla kızının yanına gitti. Onların kim olduklarını derhal anlamıştım. Birbirlerine karşı gösterdikleri şefkat ve tüm diğerlerinin onlara bahşettikleri ilgi, asi gencin aileye tekrar dönmesinden ne denli memnun kaldıklarının bir göstergesiydi. Böylesine hoş bir ziyafet hazırlamışlardı aileye.

Anneyle kızı arasındaki benzerliği gördüm.

İlk kez sordum kendi kendime Camilla'nın kaç yaşında olabileceğini. Onun genç olduğunu varsaymıştım, ancak yüzyılın, iki yüzyılın ergenlik sayıldığı bir soyda bu ne anlama gelirdi?

Kımıldayamayacak kadar dehşet içindeydim ve boğazıma kadar yükselen öğürtü beni güçsüz ve kof bırakmıştı.

Sonra Camilla bana geldi ve yanıma oturdu ve başımı kaldırdı ve kanlı eliyle yüzümü okşadı. Sonra öptü beni. Dudaksız ağzından kasap dükkanlarının kokusunu aldım. Ağlamak üzereydim: beni hâlâ seviyordu.

***

Konuştukları her neyse bir insan dili ancak sayılabilirdi... Kral Birinci James onları bu mağaralara kadar sürdüğü ve Sawney ile karısını, sekiz oğlunu ve altı kızını ve on sekiz torununu ve dört torununun torununu — toplam kırk sekiz kişiydi — yakaladığı ve onları Leith'a kadar götürdüğü ve istisnasız hepsini ölüme mahkum ettiğini ve kadınlar seyrederken erkeklerin önce cinsel organlarını, sonra el ve ayaklarını kestirdiği ve onları oldukları yerde kan kaybından ölmeye terk ettiği, sonra kadınları büyük şenlik ateşlerinin içine canlı canlı attırdığı günlerde bile gırtlaksı ve kadim olan bir dil. Ama bu Sawney'nin klanının sonu olmamıştı. Çünkü Galloway'in altındaki mağaralar çok derindi, sayısızdı ve labirent gibiydi ve içlerinden bazıları kurtulabilmişti. Onlar kelimenin tam anlamıyla yer altına çekilmişlerdi yeniden üremek için.

Bütün bunları bana, ikinci bir dili daha konuşabilen, sevdiğim kadın anlattı.

Beni sevdiğini söyledi ve hep seveceğini. Mağaranın serin ve korunmalı olduğunu söyledi. Ailesinin onun seçimine saygı gösterdiklerini söyledi. Orada kalabileceğimizi söyledi. Birlikte. Ailesinin bağrında. Bütün gece mağaranın taş zemininde çömelerek oturan - en azından hâlâ gece olduğunu varsayıyordum - ve müstakbel damadını gözetleyen devasa kaynanamın gözlerindeki yeşil ve aç pırıltıyı bir an olsun görmedim sevgilimin gözlerinde.

Camilla miyavlar gibi sesler çıkardı ve beni yaladı, kucakladı, salladı. Aşkımızı fısıldadı bana.

Sonra, ayağa kalkabilecek duruma geldiğimde, kaçtım. Döndüm ve geldiğimiz yoldan gerisin geriye koştum ve geçtiğim her dehşet bir yol işaretiydi bana: kurutma odalarını, tütsü odalarını, yüzyıllar önce sönmüş donyağı mumlarla dizi dizi kurukafaların olduğu odayı, giysi odasını ve kemik odasını... bir uyluk kemiğini kaptığım ve ardım sıra beni izleyen ayak seslerine dönerek kemiği olanca gücümle savurduğum ve Sawney Beane ailesinin dölünün, belki de Camilla'nın babasının kafasını parçaladığım kemik odasını.

Yokuş yukarı giden tüneli buldum ve delikten içeri yarı yarıya dalmıştım ki sert ve ahtopotumsu bir kol bacaklarımı yakaladı ve ben bir tekme savurdum ve bir inilti duydum ve yokuştan yukarı doğru tırmanmaya çabaladım ayışığında parça parça geçen bulutlarla gri-maviye dönüşmüş geceye doğru.

Dudaklarımda Camilla'nın öpücüklerinden kalan mezbaha tadıyla yaşamım için tırmandım.

* * *

Şimdi, sabah uyandığım bu odada uzanmış yatıyorum. *Clair de Lune* Atlantis'ten kopup kulaklarıma tırmanıyor. Bu kısa tarihi düşünmeyi bıraktım ve ne yapmam gerektiğini kestirmeye çalışarak yatıyorum. Oraya döneceğimi biliyorum.

Henüz bilmediğim şey ise, hiçbir kökü olmayan hayatımı ve o sel yatağında Camilla'yı bulmazdan önce var olan boşluğu düşündükçe, höyükteki o tünelden aşağı elimde bir teneke benzin, bir dinamit lokumu ve yakınlardaki bir cephanelikten çalabilirsem eğer bir alev makinasıyla birlikte dalıp dalmayacağımda...

...ya da sevdiğim ve beni seven tek kadının öpücüklerine teslim olmaya gidip gitmeyeceğim.

Ancak, şunu kesinlikle biliyorum: Atlantis hiç olmadı.

*BEAN, Sawney (15nci yüzyıl ortaları). İskoçyalı soyguncu, kitle katili ve yamyam. Karısı ve 14 çocuğuyla İskoçya'nın güneybatı kıyısındaki ıssız Galloway bölgesi sahilinde bir mağarada, eğitimsiz ve ilkel bir şekilde, yaşadı. Yirmi beş yılı aşkın bir süre saldırıp soydular ve öldürdüler. Verdikleri zararların arasında yamyamlık da vardı. Sonunda, karısının altından alaşağı edildiğini, boğazının kesildiğini ve vücudunun yenildiğini gören bir kurban adayı kaçmayı başararak Glasgow'daki İskoç kralını uyardı. Kralın komutası altında 400 adam ve av köpeği Bean'leri izleyerek onları mağaralarında kıstırdı. Onları, parçalanmış cesetlerle dolu inlerinde, şiddetli bir çatışmanın ardından ele geçirdi. Sawney ve diğerleri Leith'e getirildiler, suçlarından dolayı en ufak bir nedamet duymadılar ve mahkemeye bile çıkarılmadan derhal kazıklara bağlanarak yakıldılar. Beanlerin kurbanlarının sayısının 1000'i aştığı tahmin edildi.*

*(Suçlular ve Caniler Ansiklopedik Sözlüğünden alınmıştı. George C. Kohn, Scarecrow Basımevi, Londra, 1986)*

*Çeviren: Sönmez Güven*

## ŞAHMARAN

Faslı şahmaranın canına kıymış,
Kumlu düzlüğe cansız çivilemiş, ama
Gizli zehir mızraktan yukarı yürür
Bulaşır ele, muzaffer gelen ölür.

- Lucan : Pharsalia (Marcus Annaeus Lucanus)

Topçu üssü çevresinde bir gece devriyesinden dönen Onbaşı Vernon Lestig düşmanların kurduğu bir tuzağa düştü. Geriden geliyor, yakın zamanda işgale uğrayan sekizinci sektörden çekilen devriyenin arkasını kolluyordu ki, fazlaca gerilerde kaldı ve çalıların arasındaki patikayı kaybetti. Devriyenin izlediği yola paralel, onların otuz metre solunda olduğunu bilmesi mümkün değilse bile, yollarının kesişeceğini umarak ilerlemeyi sürdürdü. İnsafsız açılarla yerleştirilmiş, zehirle kaplanmış, nihai etki sağlamak için meyil verilmiş, uçları sonsuza kadar sivriltilmiş pungi kazıklarını görmedi.

Birbirine yakın kazıklardan ikisi postalın engelini aştı,- ilki ayak kemerini deldi ve askerin ağırlığıyla ilerleyip ayak bileğinin hemen üzerinden dışarı çıktı, postalın içinde kaldı,- diğeriyse ayak tabanını delip topuğun yukarısında fibula kemiğine dayandı, deriyi parçalamadan kırıldı.

Bütün devreler kontak yaptı, bütün lambalar yandı, vakumlar içe çöktü, yılanlar derilerini döktüler, vagon tekerlekleri gıcırdadı, dökme cam pencereler kırıldı, dişçi delgileri sinir uçlarına değdi, kusmuk gırtlakları yol yol yaktı, kızlık zarları yırtıldı, kıvrılmış tırnaklar kara tahtaları çizdi, su kaynadı,- lav. Nova derecesinde acı. Lestig'in kalbi durdu, yağlandı, tekrar

çalıştı, tekledi,- beyni bu yükü reddederek devre dışı kaldı,- tüm algılan durdu,- sağlam sol ayağıyla yana sendeledi, pungi kazıklarından birini yerinden söktü ve yaptığı bu tek hareket sırasında bile şuursuzdu,- ardından bayıldı, basitçe, doğrudan, acıyla bayıldı.

Olan şuydu: açık ağızlı koca kara hayvan karanlığın içinden sessizce ona doğru yürüyordu. Mitlerin içinden ufuksuz bir yolculuk yapmış, etin delinme anının *öncesine* gelmişti. Derinliklerinde morötesi ölüm renkleri tüten, yağlı gölcükler kadar parlak gözleriyle, o ejderha, kertenkele hayvan. Simsiyah kılsız derisinin altında ipek gibi kayan kirişli adaleler, kayıp bir diyarın deneyimli sürat koşucusu, koreografisi yapılmış bir gücün en yumuşak hareketleri. İnancın uyumak nedir bilmeyen bekçisi, şu anda insanları efendilerinden ayırmak için dikilmiş güçlü engellerin sislerinden aşağı zarifçe iniyordu.

Postalın bambu kazığa dokunmasından bir önceki an, şahmaran, zamanın, uzayın, boyutun ve düşüncenin akıl almaz örtülerinin sonuncusundan geçip, Vernon Lestig'in orman dünyasında somut bir biçim aldı. Ve bu dönüşüm sırasında değişti, harika şekilde farklılaştı. Nefesi ölüm kokan ejderin kara, kalın ve yağlı postu ışıldadı, düz bozkır topraklarında sıcak bir yıldırımın çaktığı, dağ zirvelerinin ötesinde altın şimşeklerin sıçradığı görüldü ve koca yaratık bin bir renge büründü. Şahmaranın derisinde yeşil elmaslar, adsız bir tanrının bir milyon ölümcül gözü, yandı,. Zamanın şafağından beri oradan nabız gibi akan kehribara kısılmış böceklerin su seyrekliğindeki kanıyla şişti yakutlar. Altın mücevherler an be an şekil, koku ve renk değiştirdiler... Derinin duvar halısı mozayiğinin içindeydiler. Muazzam adaleli tehditlerin üzerine sımsıkı gerili zarif, ince, gösterişli bir labirent, etten bir kaleydoskop.

Şahmaran dünyadaydı.

Ve Lestig henüz acıyı tatmamıştı.

Yaratık saten patili pençesini kaldırıp pungi kazıkların uçlarına değdirdi. Yavaşça ağırlığını verdi ve kazıklar, kara ay biçimli kaba, duyarlı patileri deldi. Kazıkların üzerine kara, dumanı tüten bir serum akıp, doğu işi zehirle karıştı. Şahmaran pençesini geri çekti ve ikiz yaralar bir an içinde iyileşti, kapandı ve yok oldu.

Yok oldu. Kasların bükülüşü, göğe bir sıçrayış, karanlık havanın kazandaymışçasına burgaçlanışı ve şahmaran hiçliğe sıçrayıp yok oldu.

O anın sonu geldiğinde Vernon Lestig pungi kazıklarının üzerine bastı.

Kanıyla *vrykolaka'nın*, vampirin susuzluğunu gideren bir kimsenin karanlığın içicilerine katılacağı, yüce ilahın bir kulu olacağı ve o ilahın müritlerinin gücünü paylaşacağı, herkesin malumudur.

Ne şahmaran vampirlerin kanından gelmeydi, ne de onun gücü kan içicilerin gücüydü. Şahmaranın efendisinin, onu Onbaşı Vernon Lestig'i orduya almak için göndermiş olması birraslantı değildi. Kainatın karanlık tarafının da bir düzeni vardır.

Lestig, hücresel bir seviyede, duyularının geri dönüşüyle birlikte kendisini bekleyen acıyı biliyormuş gibi, şuuruyla mücadele etti. Ama kırmızı dalga daha yukarılara vurdu, askerin eriyip giden gövdesinin gitgide daha fazlasını yuttu ve nihayet acı, kan denizinin içinde gürledi, uzun, kıvrık bir dalgayla geldi ve koenestazi büsbütün üzerine çullandı. Haykırdı ve çığlığı uzunca bir

süre devam etti, ta ki onlar geri gelip acıyı hafifleten bir iğne yapana ve Lestig bir zamanlar sağ ayağı olmuş olan kaosla bağlantısını yitirene kadar.

Tekrar kendine geldiğinde karanlıktaydı ve ilk başta gece olduğunu sandı,- ama gözlerini açtığında karanlık hâlâ devam ediyordu. Sağ ayağının kaşıntısı dayanılmazdı. Tekrar uyudu, koma değil, uyku.

Bir kez daha kendine geldiğinde hâlâ geceydi, gözlerini açtı ve kör olduğunu anladı. Sol elinin altındaki samanları yoklayınca bir döşeğin üzerinde olduğunun ve düşmana esir düştüğünün farkına vardı,- ardından ağlamaya başladı, çünkü emin olmak için eliyle yoklamasa bile sağ ayağının kesildiğini biliyordu. Belki de tüm bacağının. Ağladı, akşam yemeğinden hemen önce arabayla yanın litrelik bira almaya gidemeyeceği için,- insanlar kendisini görmemiş gibi yapmaksızın sinemaya gidemeyeceği için,- Teresa ve şimdi onun vermek zorunda kalacağı karar için,- elbiselerinin üzerinde nasıl duracağı için,- her seferinde söylemesi gerecek şeyler için,- ayakkabıları için ve daha bir sürü şey için. Ailesine, devriye ekibine, düşmanlara ve kendisini buraya gönderenlere lanet etti, aralarından bir tekiyle yerini değiştirebilmeyi ümitsizce diledi, istedi, bunun için dua etti. Ağlaması sonunda bitip, sadece ölmeyi istediğinde onu almaya geldiler, bir kulübeye götürüp sorgulamaya başladılar. Gece vaktiydi. Lestig geceyi de beraberinde taşıyordu.

Bunlar miraslarında kölelik olan, kökleri eskiye dayanan insanlardı ve onlar için ızdırabın, bir çöl gezegeninin yükseklerindeki en ince kızıl bulutun hışırtısından, ya da gökteki en uzak yıldızdan daha fazla anlamı yoktu. Ama ızdırap verme yöntemlerini biliyorlardı ve onların gözünde, bu işte hiçbir kötülük yoktu,- çünkü geçmişinde kölelik olan bir halk için, kötülük, prangaları taşıyan değil, yapan insanlara özgü bir kavramdır. Özgürlük uğruna, canavarlığın her boyutu meşrudur.

Böylece Lestig'e işkence yaptılar, o da bilmek istedikleri her şeyi söyledi. Bildiği en ufak bilgi kırıntısına varıncaya değin. Konumlar, hareketler, planlar, savunma tedbirleri, asker gücü, silahların karmaşıklığı, görevinin amacı, kulağına çalman dedikodular, adı, rütbesi ve aklına gelen tüm seri numaraları, Kansas'taki evinin posta adresinden, ehliyet numarasına, Teresa'nın telefonundan gaz sayacına kadar. Onlara hepsini anlattı.

Sanki hiçbir sır saklamamasının ödülüymüş gibi, bir anaokulu sınıfında tebeşirle yazılmış isminin yanına zamkla altın bir yıldız yapıştırıldığı sırada, görme yetisi hafifçe geri gelmeye başladı. Gri bir pusun arasından, sırf şekilleri seçebilmesini, geceyi gündüzden ayırdedebilmesini sağlayacak kadar ışık titreşiyordu ve gitgide güçlendi, ta ki bir seferinde gerçekten *dakikalarca* görebilmesini sağlayacak kadar... sonra tekrar körlük. Görüşü bir gidip bir geliyordu ve onları görebildiğini anladıklarında, sorgulamaları daha da ateşli bir seviyeye çıktı. Ama söyleyecek hiçbir şeyi kalmamıştı,- kendi kendini boşaltmıştı.

Ama üzerine geldiler. Zarar görmüş göz kürelerine bambu kıymıkları çakmakla tehdit ettiler. Onu omuz yüksekliğinde tahta bir duvara, elleri arkasından bağlı, kan dolaşımı kesilmiş, ağırlığı kollarını omzundan çıkaracak şekilde astılar ve upuzun bambu çubuklarla, *bojitsu* sopalarıyla karnına vurdular. Artık bağıramıyordu bile. Onu aç, susuz bıraktılar, artık gözünden yaş gelmiyordu. Ama nefesi göğsünden derin, boğuk burulmalarla çıkıyordu ve sorgucularından biri, öne çıkıp, Lestig'in başını saçından tutma, yukarı kaldırma ve bir başka soru sormak için yüzünü yanaştırma gafletinde bulundu. Bayılan, düşen Lestig, hayatta kalmak için çabalayarak derin bir nefes saldı,- ve o nefesle, korkunç bir şey gerçekleşti.

Topçu üssünden gelen takviye birlikler düşman karargahının kontrolünü keşfedip de, Huey helikopterleri açıklığa indiklerinde,

Süpermarket Üssüne biri dışında, civardaki tüm düşmanların öldüğünü, adı Vernon C. Lestig, 526- 90-5416 olan Deniz piyade onbaşısının, hepsi de en korkunç, garip ve mide bulandırıcı biçimde ölmüş dokuz düşman subayının yattığı kulübenin pis zemininde şuursuz halde bulunduğunu bildirdiler. İnanmak için burayı görmek gerekirdi. Üstekiler, İsa aşkına buranın nasıl koktuğuna inanamazsınız, şu çekik gözlüleri bir görmelisiniz, onlara bunu yapan korkunç bir hastalık olmalı, yeni teğmen gerçekten altüst oldu ve istifra etti. Ölmeden önce çalıların arasında sürünen, suratı eriyen herifi ne yapmalı, askerlerin ödü patladı ve...

...ve keşif birliklerini derhal geri çekip, tüm araziyi Çok Gizli diye mühürleyen İstihbarat şubesine şevkettiler ve suratı çürüyen adamdan -ölmesinden hemen önce- Lestig'in öttüğünü öğrendiler. Onu önce bir sahra hastanesine, oradan Saygon'a, sonra Tokyo'ya, nihayet San Diego'ya yolladılar, orada devlete ihanet ve düşmanla işbirliği suçlarından askeri mahkemeye çıkarıldı. Bu olay basında büyük yankı uyandırdı ve mahkeme kapalı kapılar ardında gerçekleştirildi, uzunca bir süre sonra Lestig bir onur madalyasıyla ile dışarı salındı ve ona körlüğü ve kaybettiği ayağı için tazminat ödendi. On bir ay hastanede kaldı ve görme yeteneğini bir şekilde geri kazandı, ama koyu renk camlı gözlükler kullanmak zorundaydı.

Kansas'a, evine döndü.

Syracuse ile Garden City arasında, otobüsün pencere kenarında oturup, camı kaplayan tozun içinden, gözünü Kansas düzlüklerinden buraya kadar bindiği, kayıp giden trenin hayalet görüntüsüne dikti. Çamurla kabarmış Ar- kansas Nehri ufkun altında kalın, şurup gibi, kahverengi bir çizgiydi.

"Hey, sen Onbaşı Lestig misin?"

Vernon Lestig gözlerini tekrar odakladı ve camdaki hayaleti gördü. Döndü, boynuna bir kayışla tutturulmuş göğüs hizasında asılı tepsinin

üzerinde şekerler, alkolsüz içecekler, beyaz ekmek ya da çavdar ekmeği arasına yerleştirilmiş peynir ve salamlı sandviçler, gazeteler ve *Reader's Digest* dergileri bulunan garson ona bakıyordu.

"Hayır, teşekkürler," dedi Lestig bu malları reddederek.

"Hayır, sen gerçekten de şu Onbaşı Lestig değil misin..." Tepside rulo halinde duran gazetelerden birini aldı, hemen açtı. "Evet, işte burada. Görüyor musun?"

Lestig basında yer alan haberlerin çoğunu görmüştü, ama bu, yerel bir gazete, Wichita'ydi. Cebinde bozuk para arandı. "Ne kadar?"

"On sent." Garsonun yüzünde şaşkın bir bakış vardı, sonra anlayışla, "O kadar uzun süre hizmetteydin ki, gazete fiyatını bile hatırlamıyorsun, değil mi?", derken bakış yerini tebessüme bıraktı.

Lestig ona iki adet beş sent uzattı, gazeteyi tekrar rulo yapıp hızla pencereye döndü. Yazıyı okudu. Çok ağırdı. Editörün yazısına bir değinme gördü ve o sayfayı açıp baktı, insanlar öfkeli, diyordu yazı. Gizli mahkemelere son, diyordu. Ordunun ve hükümetin yüzsüzlüğü bitmeli, diyordu. Katilleri ve vatan hainlerini kolluyorlar, hatta şereflendiriyorlar, diyordu. Gazetenin ellerinden kayıp gitmesine izin verdi. Gazete bir süre kucağında asılı kaldı, sonra yere düştü.

"Bunu daha önce söylememiştim, ama *benim* fikrimi sorarsan seni vurmalıydılar!" dedi garson ve koridorun diğer ucundan hızla gelip, kayboldu. Lestig dönüp bakmadı. Yaralı gözlerini korumak için kara gözlükler taksa bile, açık seçik görebiliyordu. Aylar süren körlüğü aklından geçirdi, o kulübede olan biteni bir kez daha merak etti ve kör kalmanın daha iyi olacağını düşündü.

Rock Island hattı çok iyi bir yoldu, Rock Island hattı gidilecek yoldu. Eve gitmek için. Dışarıdaki topraklar onun gözünde karardı, tıpkı

nesnelerin sık sık karardığı gibi. Sanki gözlerine yapılan tedavi sadece geçiciymiş, görüşüne güç sağlamak amacıyla yedek bir jeneratör zaman zaman devreye giriyormuş da, kullandıkça ışıklar sönükleşiyormuş gibiydi. Derken ışık tekrar sızdı ve tekrar görebildi. Ama gözlerinin üzerinde, toprağın üzerinde bir sis asılıydı.

Başka bir yerde, başka bir sisin içinde koca bir hayvan kamburunu çıkarmış, mücevherli bedeninden renkli ateşler damladığı halde pençesindeki yumuşak bir şeyden parçalar koparıp yiyordu,- tırnakları kara ay şeklindeki patilerinden fırlamıştı, izliyor, nefes alıp veriyor, Lestig'in görüşünün netleşmesini bekliyordu.

Wichita'da araba kiralayıp Grafton’a kadar altmış beş mil geri gitmişti. Rock Island hattı artık oradan geçmiyordu. Kansas'ta yolcu trenleri neredeyse unutulmuştu.

Lestig sessizce sürdü. Hiçbir radyo sesi ona eşlik etmedi. Ne mırıldandı, ne de öksürdü. Gözleri dosdoğru önüne sabitlenmiş, arasından geçtiği tepeleri, vadileri görmeden, Kansas'ın çarşaf gibi dümdüz olduğu söylencelerini yalanlayan yer şekillerini umursamadan sürdü. İmgelerin gücüne sahip biri gibi sürdü, kendini doğruca tuzlu denize çekilen bir su kaplumbağası gibi hissediyordu.

Arkansas'ın güney ucundaki kum tepelerinin şeridine paralel gitti, Elmer’da 66 numaralı karayoluna, Hutchinsoridan ise güneye, 17. yola saptı. Üç yıldır bu yollarda araba kullanmamıştı, ama yüzmemiş, bisiklete de binmemişti,- insan bir kez öğrendi mi, unutmazdı bunları.

Ya da Teresa'yı.

Ya da evi. Unutmazdı.

Ya da kulübeyi.

Ya da oranın kokusunu. Unutmazdı.

Chenney koruma bölgesinin batı ucundan North Forku geçti ve Pretty Praire'nin yukarısında batıya, 17. yola döndü. Akşam karanlığının çökmesinden az önce arabayı Grafton a çekti,- güneşin akıntılı devasa yarası tepelerin ardında sönüyordu. Terkedileli artık yirmi yıl geçmiş olan çinko madeninin binaları göğün önünde, en yakın tepenin ardında açılmış ve uzanmış dev bir elin parmaklan gibi görünmekteydiler.

Kasabanın alışveriş merkezinin etrafında bir kez döndü,- Piyadeler ve Denizciler Anıtı ve ufalanmakta olan bando platformu oranın tek süsüydü artık. Belediye Sarayının üzerinde yarıya indirilmiş bir bayrak sallanıyordu. Bir tane de postanede.

Hava kararıyordu. Farları yaktı. Gözlerinin önündeki sis garip bir şekilde rahatlatıcıydı, sanki onu bir anda hem aşina hem de yabancı gelen bu topraklardan ayırıyordu.

Fitch Sokağındaki dükkanlar kapanmışlardı, ama Ütopya Sinemasının ilan panosu ışıklar saçıyordu ve dışarıda küçük bir kalabalık birikmiş, bilet gişesinin açılmasını beklemeye koyulmuştu. Tanıdık birilerini görürüm umuduyla yavaşladı ve insanlar da ona baktılar. Tanımadığı genç bir çocuk onu işaret edip arkadaşlarına döndü. Lestig dikiz aynasından, çocuklardan ikisinin kuyruktan ayrılıp sinemanın yanındaki şekerleme dükkanına yöneldiklerini gördü. İşyerlerinin bulunduğu kısmı geçip eve doğru sürdü arabayı.

Uzunları yaktı, ama bunun, ilerleyişini gösteren loşluğu dağıtmaya gözle görülür bir yararı dokunmadı. Şayet imgelerle düşünen bir insan olsaydı, dünyayı şimdi özel bir hayvanın gözlerinden görmekte olduğunu hayal edebilirdi. Ama öyle biri değildi o.

Ailesinin on altı senedir yaşamış olduğu ev boştu.

Ön bahçenin biçilmemiş çimlerinin üzerinde bir emlakçının SATILIK ilanı duruyordu. Ayrık otları dört bir yanı bürümüştü. Birisi ön

bahçedeki meşe ağacını elektrikli testereyle kesmişti. Ağaç devrildiği vakit üst dalları ve evin yan sundurmasının bir kısmını da beraberinde götürmüştü.

Evin arkasındaki kömürlüğü zorlayarak eve girdi ve görme yeteneğinin isli kalıntılarıyla her bir odayı, alt ve üst katları taradı. Yavaş bir işti,- alüminyum bir koltuk değneğiyle yürüyordu.

Annesi, babası ve Neola evden apar topar ayrılmışlardı. Elbise askıları, rahatlamak için birbirilerine sokulmuş, ürkek yaratıklar gibi kümelenmişlerdi dolaplarda. Bir marketten alınmış boş koliler mutfak zeminine saçılmıştı ve bunların birinde sapı kırık bir fincan ters dönmüş vaziyetteydi. Şöminenin bacası açık bırakılmış, yağan yağmur ızgaradaki külleri kara bir macuna çevirmişti. Bir mutfak rafında açık bırakılmış böğürtlen reçeli küflenmişti. Etraf tozluydu.

Salonun bir penceresinde duran yırtık perdeye dokunuyordu ki evin önüne doğru dönmekte olan farları gördü. Üç araba tampon tampona durdular. İkisi de kaldırıma çekti, farları salonu soluk bir aydınlığa boğdu. Kapılar çarpıldı.

Lestig koltuk değneğiyle geriledi, yana çekildi.

Sert hatlı şekiller farların önünden geçtiler, görünüşe göre konuşuyor, gruplara ayrılıyorlardı. Birisi aralarından ayrıldı, bir kol havaya kalktı ve ışıkta bir şey bir anlığına parıldadı,- sonra camın patlayışıyla birlikte ön pencereden içeri bir Stillson anahtarı girdi.

"Lestig, seni orospu çocuğu, çık dışarı!"

Hantalca, ama ses çıkarmadan salondan çıktı, önce mutfağa gitti, oradan da bodruma indi. Kömürlüğün penceresini açarken pür dikkat kesildi ve daracık aralıktan dışarıda hareket eden birini gördü. Evin her yanını sarmışlardı. Kömürler ayağının altında kaydı.

Pencereyi sessizce yerine bıraktı ve giriş katına çıkmak için döndü. Bodrumda kıstırılmak istemiyordu. Üst kattan kırılan pencerelerin seslerini işitti. Trabzana tutunarak, beceriksizce tırmandı merdivenleri, koltuk değneği yararsızdı. Ama evin içinde hızla ilerleyip üst katın merdivenlerini tırmandı. Üst verandanın kapısı bir zamanlar ebeveynlerinin odası olan yerdeydi,- kilidi açtı. Tel kapı tek bir menteşeyle dış duvara dayanmış, aşağı sarkmıştı. Devrilen ağacın yapıyı zayıflattığı yerlerden sakınmaya özen göstererek sundurmaya adımını attı. Sırtını duvara yapıştırıp aşağıya baktı ama hiç kimseyi göremedi. Parmaklıktan sarkıp alüminyum değneği aşağı bıraktı, sonra sundurma direklerine küçücük bir çocukken yatağa yollandıktan sonra sıvışmak için yapmış olduğu gibi uyluklarıyla sıkı sıkı tutunarak aşağı indi.

Her şey o kadar çabuk olup bitti ki, olay gerçekleştikten sonra bile yaşananlara dair bir fikri yoktu. Ayağı daha yere değmeden, birisi onu arkadan yakaladı. Çubuğun üzerindeki bir maymun gibi, direkte kalmak için çabaladı, hatta sağlam ayağıyla tekme savurmaya bile yeltendi,- ama direkten koparılıp şiddetle yere fırlatıldı. Yuvarlanmaya çalıştı, ama bir böğürtlen çalısına çarptı. Bunun üzerine hareketsiz yatıp tortop olmak istedi ama böğrüne bir tekme isabet edince sırt üstü düştü. Kara gözlükleri gözünden fırladı ve isli sisin arasından göğsüne çökmeye hazırlanan, başının üzerine uzun ve kalın bir şey kaldırmış birisini gördü... adamın kaldırdığı şeyin ne olduğunu seçmeye çalıştı... çalıştı...

Derken gölge haykırdı, silahı elinden düşürdü ve iki eliyle birlikte yüzünü avuçladı. Sendeleyerek ayağa kalkıp tökezledi, hâlâ çığlık çığlığa bağırmakta olduğu halde böğürtlen çalılarına tosladı.

Lestig el yordamıyla gözlüklerini bulup gözüne geçirdi. Alüminyum değneğin üzerinde yatıyordu. Düşüşün ardından doğrulan bir kayakçı misali, değneğin yardımıyla ayağa kalktı.

Topallayarak yandaki evin arkasına gitti, etrafında döndü ve farları evi kirli bir ışıkla boyayan, hâlâ kaldırımda duran boş arabalara yaklaştı. Birinin direksiyonuna geçti, düz vitesli olduğunu gördü ve tek ayaklı birinin bunu idare edemeyeceğini anladı. Sessizce dışarı kaydı, ikinci arabaya yaklaştı, otomatik vitesi görüp usulca kapıyı araladı. Direksiyona oturup anahtarı sertçe çevirdi. Araba hayata döndü ve evin yanından bir yığın gölge fırladı.

Ama daha onlar sokağa ulaşamadan, gitmişti bile.

Karanlığın, görüşünü bulandıran o isli sisin, çalıntı arabanın içinde oturuyordu. Teresa'nın evinin dışında. Kendisi üç yıl önce gittiği vakit kızın içinde yaşadığı ev değil, onun altı ay önce, Lestig'in adı gazetelerin manşetlerine fırlayınca evleniverdiği adamın evinde.

Once kızın ailesinin evine gitmişti, ama evin ışıkları yanmıyordu. Kapıyı kırıp bekleyemezdi —ya da beklemezdi- ama posta kutusuna, postacıdan Teresa McCausland adına gelen tüm mektupları diğer eve göndermesini rica eden bir not iliştirilmişti.

Parmaklarıyla direksiyonda ritim tuttu. Sağ bacağı düşüş yüzünden ağrıyordu. Gömleğinin yeni yırtılmış, çalılar sol kolunda upuzun, derin olmayan bir yara açmıştı. Ama kanama kesilmişti.

Nihayet arabadan sürünerek indi, omzunu değneğin kolçağına koydu ve fırtınalı havada güvertede dolaşmayı bilen birisi gibi, ön kapıya yollandı.

Barok tarzı yuvadaki beyaz plastik düğme, üzerinde HOWARD yazılı küçük bir plakayla aydınlatılmıştı. Düğmeye bastı ve kapının diğer tarafında bir yerlerde bir zil çaldı.

Kapıyı Teresa açtı, kot şort ve düğmeleri açık, eski püskü, beyaz bir erkek gömleği giymişti,- kocasının eskilerinden birini.

"Vern..." kadın daha *ah* veya seti *burada* ya da *dediler ki* ya da *hayır!* diyemeden öylece kaldı.

"İçeri girebilir miyim?"

"Git buradan, Vern. Kocam..."

İçeriden bir ses yükseldi. "Kim o, Terry?"

"Lütfen git," diye fısıldadı kadın.

"Annemin, babamın ve Neola'nın nereye gittiğini bilmek istiyorum."

"Terry?"

"Seninle konuşamam... git çabuk!"

"Burada neler döndüğünü bilmek *zorundayım."*

"Terry? Orada biri mi var?"

"Güle güle, Vern. Ben..." Kadın kapıyı çarptı ve *üzgünüm* sözcüğünü söylemedi.

Gitmek üzere arkasını döndü. Bir yerlerde koca kirişli kaslar kasıldı, yılankavi bir boyun yükseldi, tırnaklar yıldızların karşısında ışıldadı. Lestig'in görüşü puslandı, bir anlığına netleşti ve işte o anda içine öfke doldu. Tekrar döndü, duvara yaslandı ve kapıyı koltuk değneğiyle dövdü.

İçeriden kıpırtılar geliyordu,- Teresa'nın tartıştığını, dil döktüğünü, birisini gürültüye yanıt vermekten alıkoymaya çalıştığını işitti, ama bir saniye sonra kapı ardına dek açıldı ve Lestig'in lise son sınıftaki son görüşünden hatırladığına kıyasla daha yaşlı, omuzları daha da geniş ve öfkeli olan Gary Howard kapı ağzında dikildi. Bir İncil satıcısı, kalp vakfı gönüllüsü, kız izci kurabiyeleri satıcısı, kapıyı çalıp kaçan bir haylaz beklentisi içindeki öfkeli bakış, yerini zoraki bir gülümsemeye bıraktı.

Howard kapı pervazına yaslandı, kollarını, göğüs kaslarıyla Sherwood yeşili atletini şişirecek şekilde, göğsünde kavuşturdu.

"İyi akşamlar, Vern. Ne zaman döndün?"

Lestig dikleşti, değneği koltuk altına sıkıştırdı. 'Terry'yle konuşmak istiyorum."

"Ne zaman geleceğinden emin değildik, Vern, ama geleceğini biliyorduk. Savaş nasıldı, eski dost?"

"Onunla konuşmama izin verecek misin?"

"Ona engel olan yok, eski dost. İş eski erkek arkadaşlarıyla konuşmaya geldiğinde, karım özgür bir şahıstır. *Benim karım,* yani. İyice duydun mu... eski dost?"

*"Terry?"* Lestig öne yaslandı ve Howard'in yanından içeri seslendi.

Gary Howard yüzünde bayanların-tercihi-dans gülücüğüyle gülümsedi ve bir elini Lestig'in göğsüne dayadı. "Kimsenin canını sıkma, Vern."

"Onunla konuşuyorum, Howard. Şu anda üzerinden geçmem gerekse bile."

Howard dikleşti, eli hâlâ Lestig'in göğsüne dayalıydı. Çok yavaşça, "Seni ödlek orospu çocuğu," dedi ve itti. Koltuk değneği bir kenara giden Lestig kollarını sallayarak geriye düştü ve basamaktan aşağı yuvarlandı.

Howard ona tepeden baktı ve yüzündeki lise son sınıf başkanı gülümsemesi kayboldu. "Geri geleyim deme, Vern. Bir dahaki sefere kahrolasıca kalbini deşerim."

Kapı çarpıldı ve içeriden sesler duyuldu. Yüksek sesler, ardından Howard'ın tokadının sesi.

Lestig koltuk değneğine doğru emekledi, duvara tutunarak doğruldu. Kapıyı kırmayı düşündü ama o... bir zamanlar koşu takımındaki Lestig'di, Howard ise futbolcuydu. Hâlâ da öyleydi. Pazar akşamlarını, serin

cumartesi geceleri Teresa'yla yatakta yaptıkları çocuklarla oynayarak geçirecekti.

Arabaya geri dönüp karanlıkta oturdu. Orada öylece oturduğunun farkında bile değildi, derken pencereye bir gölge yaklaştı ve başını hızla kaldırdı.

"Vern...?"

"İçeri girsen iyi olur. Başına daha fazla bela açmak istemiyorum."

"O yukarıda satış raporlan hazırlıyor. Hava Kuvvetleri'nden ayrıldıktan sonra Shoop Motors'ta satıcı olarak güzel bir iş buldu. Güzel bir yaşantımız var Vern. Bana karşı çok iyi davranıyor... ah, Vern... neden? Neden *yaptın* bunu?"

"İçeri girsen iyi edersin."

"Bekledim, Tanrım, beklediğimi sen de *biliyorsun,* Vern. Derken o korkunç şey oldu... Vern, neden *yaptın?"*

"Haydi, Terry. Yorgunum. Beni yalnız bırak."

"Bütün bir kasaba, Vern. Herkes yerin dibine girdi. Muhabirler ve televizyoncular buraya doluşup *herkesle* konuştular. Annen, baban, Neola, artık burada kalamazlardı..."

"Neredeler, Terry?"

'Taşındılar, Vern. Sanırım Kansas City'ye"

"Aman Tanrım."

"Neola daha yakında yaşıyor."

"Nerede?”

"Bilmeni istemiyor, Vern. Sanırım evlendi. Adını değiştirdiğini biliyorum... Lestig adı buralarda hoş karşılanmıyor artık."

"Onunla konuşmalıyım, Terry. Lütfen. Onun nerede olduğunu söylemelisin."

"Yapamam, Vern. Söz verdim."

"Öyleyse onu ara. Sende numarası var mı? Onunla irtibat kurabilir misin?”

"Evet, sanırım. Ah, Vern..."

"Onu ara. Onunla konuşuncaya kadar kasabada kalacağımı söyle. Bu gece. Lütfen, Terry!"

Kadın sessiz kaldı. Sonra konuştu, "Pekala, Vern. Seninle evinizde mi buluşsun?"

Farların aydınlığında sert hatlı şekilleri ve kendisi böğürtlen çalısının yanında yatarken canhıraş çığlıklarla kaçan şeyi hatırladı. "Hayır. Onu kilisede bekleyeceğimi söyle."

"Aziz Matthew's kilisesi mi?"

"Hayır. Harvest Baptist kilisesi."

"Ama orası kapalı, yıllardır da öyle."

"Biliyorum. Ben ayrılmadan önce kapanmıştı. İçeri girmenin bir yolunu biliyorum. O da hatırlıyordur. Onu bekleyeceğimi söyle."

Ön kapıdan ışık saçıldı ve gözlerini çalıntı arabanın tavanına dikmiş olan Teresa Howard’ın yüzü göründü. Güle güle bile demedi, ama eliyle Lestig'in yüzüne dokundu, çabucak ve soğuk,- sonra koşarak kaçtı.

Bir kez daha yolculuk vaktinin gelip çattığını anlayan ejder nefesli ölüm hayvanı yılan gibi ayağa kalktı ve sınırsız sonsuzlukların arasından

özenle aşağı inmeye başladı. Gırtlağından beklenti dolu, yumuşak bir mırıltı yükseldi ve gözleri keyifle parladı.

Sıralardan birine boylu boyuna uzanmış yatıyordu ki, kıyafet odasının duvarlarındaki gevşek tahtalar gıcırdadı ve Lestig kızkardeşinin geldiğini anladı. Doğrulup, sisli gözlerinden uykuyu sildi, kara gözlüklerini taktı. Her nasılsa, bunun yardımı olmuştu.

Kız karanlığın içinde, mihrabın önündeki koridordan geldi ve durdu. "Vernon?"

"Buradayım."

Kız ona yaklaştı ama üç sıra geride durdu. "Neden döndün?"

Lestig'in ağzı kurumuştu. Şimdi bir bira çok iyi giderdi. "Nereye gitmeliydim?"

Güneydoğu Asya'nın bir yerlerinde bıraktığı sağ ayağından ve görme yeteneğinden bahsetmek istedi. Ama karanlıkta azıcık görebildiği ten bile ona, kızın yüzünün daha yaşlı, yorgun ve değişmiş olduğunu belli etti, bunu yapamadı.

"Korkunçtu, Vernon. Korkunç. Bizimle gelip röportaj yaptılar ve bir an olsun rahat bırakmadılar. Dışarıya kameralarını kurdular, evin filmlerini çektiler, dışarı bile çıkamaz olduk. Onlar gidince kasaba halkı geldi, onlar daha da beterdiler,- Tanrı aşkına, Vern, yaptıkları şeylere inanamazsın. Bir gece geldiler, her şeyi kırıp döktüler, ağacı kestiler ve babam onları durdurmaya çalıştı. Onu çok kötü dövdüler, Vern. Görmeliydin. Görsen ağlardın, Vern."

Bir de kendi ayağını düşünmüştü.

"Kaçtık, Vern. Kaçmak zorundaydık. Umduk ki..." Durdu.

"Mahkum edilip vurulmamı ya da uzaklara gönderilmemi umdunuz."

Kız hiçbir şey demedi.

Vernon kulübeyi ve kokuyu düşündü.

"Pekala, kardeşim. Anlıyorum."

"Üzgünüm, Vernon. Gerçekten üzgünüm, canım. Ama bunu bize neden yaptın? Neden?"

Uzunca bir süre yanıt vermedi, nihayet kız ona yaklaştı, kollarını sarıp boynundan öptü, ardından karanlığa karışıp gitti,- duvarın tahtaları gıcırdadı,- Lestig bir başınaydı.

Hiçbir şey düşünmeden, sırada oturdu. Gözlerini, kendisine oyunlar oynamaya başlayıncaya kadar gölgelere dikti, dans eden küçük ışık benekleri gördüğünü sandı. Sonra ışıltılar değişti, yekvücut oldu, kırmızıya döndü ve önce bir aynaya, sonra devasa bir yaratığın gözlerine baktığını sandı, başı ağrıdı, gözleri sancıdı...

Sonra kilise değişti, gözlerinin önünde eridi, uçuştu, nefes almaya çabalayarak kendi boğazını tırmaladı ve kilise tekrar birleşti, bir kez daha kulübedeydi; onu Sürgülüyorlardı.

Sürünüyordu.

Çamurlu bir zeminde sürünüyor, toprakta etten oyuklar açan parmaklarıyla kendini yukarı kaldırıyor, sürünerek onlardan uzak durmaya çalışıyordu.

"Sürün! Sürünürsen belki yaşamana izin veririz!"

Süründü ve onların bacakları kendi göz hizasındaydı. Birine dokunmak üzere uzanınca, vurdular ona. Tekrar ve tekrar. Ama en kötüsü, acı değildi. Onu sonu gelmeyen günler ve geceler boyu içine kapattıkları

maymun kafesi. Ayakta durmak için çok küçük, uzanmak için çok dar, yağmura ve kesik ayağındaki açık yaraya yuvalanıp yumurta bırakan böceklere karşı açıktı, böğrüne Lilliputvari oklar saplayan kaşıntı, ağaçların arasına özensizce asılmış tellerden sarkan, gece gündüz hiç sönmeyen o ışık, uykusuzluk, sorular, bitmek bilmeyen sorular... Tanrı aşkına, nasıl da sürünmüştü... Sırf uyuyabilmek için, sırf acı oklarını durdurmak için pantolonlarının dizleri eriyene kadar kanlı ellerinin ve tek ayağının üzerinde sürünüp, dünya turu atabilirdi... dünyanın merkezine sürünüp, bu gezegenin adet kanını içebilirdi... sadece bacaklarını uzatıp, sessizce, rahat bir uyku çekebilmek için...

*Bunu bize neden yaptın? Neden?*

Çünkü ben bir insanım, zayıfım ve hiç kimsenin buna dayanabilmesi beklenemezdi. Çünkü ben bir erkeğim, katlanmam gerektiğini söyleyen bir kanun kitabı değil. Çünkü orada uykusuzdum, orada olmayı istemiyordum ve imdadıma koşacak kimse yoktu. Çünkü yaşamak istiyordum.

Kalasların gıcırdadığını duydu.

Gözlerini kırpıştırdı, sessizce oturup dinledi. Kilisede bir kıpırtı vardı. Kara gözlüklerine uzandı, ama erişemeyeceği mesafedeydiler, daha fazla uzandığında koltuk değneği kayıp, büyük bir gürültüyle sıradan aşağı düştü. O anda üzerine çullandılar.

Gelenler aynı kişiler miydi, asla bilemedi.

Üzerine geldiler, sıraların üzerinden sıçradılar ve evdeki çocuğun -şu anda Belediye Sarayında bir masada, yeşil lekelerin ve acayip çürük kokularının sızdığı bir örtünün altında yatan çocuğun— üzerinde kullandığı şey her ne ise, onu kullanmasına fırsat bırakmadılar.

Üzerine sıçrayıp onu dövdüler, gövdelerin karmaşasından kollarını savurarak kurtuldu ve gözleri faltaşı gibi açık bir maymun suratlıyla gözgöze geldi ve ona *baktı*.

Ona *baktı*. Ölümhayvanı saldırdığı anda.

Adam çığlık atıp elleriyle yüzünü tırmaladı ve yüzü avuç avuç döküldü, çürüyen etleri parmaklarının arasından aktı. Beraberinde iki kişiyi daha götürerek geri devrildi ve Lestig birdenbire kulübede neler olduğunu anımsadı, solumayı ve bakmayı hatırladı ve burada, yitmiş bir Tanrının evinde onlara döndü, hepsiyle teker teker yüzleşti, derin bir nefes alıp suratlarına üfledi ve bir başka kainatın kötücül gece topraklarının üzerinden onlara baktı, o baktıkça insanlar feryatlar içinde öldüler ve bir kez daha tek başına kaldı. Kıyafet odasının duvarından, Neola'nın peşinden gelen, ağzından laf almak için karısını döven Gary Howard'ın telefonla çağırdığı diğerleri, durdular ve dönüp kaçtılar.

Böylece, yalnızca Lestig, kendisi çok uzaklardaki adsız bir karanlık ilahın hizmetçisi olan şahmaranın kardeşi, yalnızca Lestig kaldı bir zamanlar insan olan çarpılmış bedenlerin arasında.

Tek başına durdu, içinde nabız gibi atan kudreti ve öfkeyi, gözlerinin parladığını hissetti, dilinin üzerinde, boğazının derinliklerinde yatan ölümü, ciğerlerindeki ölüm rüzgârını hissetti. Ve nihayet gecenin çöktüğünü anladı.

Şehrin iki çıkışına da barikat kurmuşlardı. Sonra sekiz pilli cep fenerlerini, Coleman lambalarını, mağara lambalarını ve aralarında yıllar önce çinko madeninde çalışmış olanlar üzeri ışıklı madenci kasklarını donandılar, hatta sopaların etrafına paçavralar sarıp gazyağına batırdılar, tutuşturdular ve oğullarını, kocalarını, ağabeylerini öldüren aşağılık vatan haininin peşine düştüler. Ararlarından bir teki bile eski bir filmden fırlamışa benzeyen, eli meşaleli kalabalık manzarası karşısında gülmedi. Canavarın

avlandığı bir film gibiydi. Aradaki benzerliğe dikkat etmediler, şayet bunu yapmış olsalardı da yine gülmeyeceklerdi.

Gecenin içinde aradılar, ama onu bulamadılar. Şafak söktüğünde fenerlerini söndürdüler, kasabada dolaşan araba konvoyunun uzun farları, yerlerini park ışıklarına bıraktı, onu hâlâ bulamamışlardı. Nihayet ne yapacakları konusunda bir karara varmak üzere alışveriş merkezinde bir araya geldiler.

O, oradaydı.

Tüm geceyi, bir elini göğe kaldırmış, yumruğunda bir Springfield tüfeği tutan, 1. Dünya Savaşı'ndan kalma bir taşoğlanın bacaklarının dibinde sokulduğu yerde, Piyadeler ve Denizciler anıtının üzerinde duruyordu. Oradaydı ve bu sembolizm gözlerinden kaçmadı.

"İndirin onu aşağı!" diye bağırdı biri. Mermer ve bronzdan yapılmış anıta hücum ettiler.

Veron Lestig, soğuk, dondurucu, alüminyum şafak sisinin ardından gelişlerini izledi ve ellerindeki tüfeklerden, sopalardan ve savaş hatırası Luger'lerden etkilenmemiş gözüktü.

Anıtın kaidesine tırmanan ilk kişi, yüzünde "golü attım kalabalık beni alkışlıyor" gülümsemesiyle Gary Howard oldu. Lestig'in kara gözlüklerin ardındaki gözleri büyüdü ve umursamazca onları çıkarıp attı, iri yarı, çok dişli araba satıcısına *baktı*.

Teresa'nın kocasının dumanı hâlâ tüten bedeni, üst kısmı çarpılmış, kolları ardına dek açılmış vaziyette üzerlerine yuvarlandığında kalabalığın hücumu durdu ve hep bir ağızdan haykırdılar.

Arkadakiler kaçmaya çalıştılar. Lestig onları biçti. Kalabalık durdu. Bir adam onu öldürmek üzere altıpatlarını kaldıracak oldu, ama yere

düştü,” Yüzü yanmıştı, bir zamanlar gözlerinin olduğu yerdeki irin kesecikleri duman saçıyordu.

Durdular. Titreyen kasların, gidecek yeri olmayan ve koşan enerjinin dünyasında donmuşlardı.

"Sizlere göstereceğim!" diye bağırdı Lestig. "Size nasıl olduğunu göstereceğim! Madem ki bilmek istiyorsunuz, göstereceğim!"

Sonra nefesini saldı ve insanlar öldü. Sonra baktı ve başkaları öldü. Sonra, duyabilmeleri için çok yavaşça: "Oluncaya kadar kolay gözüküyor. Asla bilemeyeceksiniz, Yurtseverler! Sadece yaşıyor, cesur olmanın neler gerektirdiği hakkında kurallarınızı sıralıyorsunuz, ama keşfetmeniz gereken zaman gelinceye kadar, asla *bilmezsiniz.* Ben bunun çok kolay olmadığını keşfettim. Şimdi de s*izler* keşfedeceksiniz."

Yeri işaret etti.

"Dizlerinizin üzerine çöküp sürünün, Yurtseverler! Bana doğru sürünürseniz belki yaşamanıza izin veririm. Hayvanlar gibi domalın ve karınlarınızın üzerinde sürünün."

Kalabalığın içinden tek bir bağırış geldi ve adam öldü.

*"Sürünün, dedim!* Bana doğru sürünün!"

Şurada burada kalabalıktan bazı kişiler gözden kayboldular. Arka sıralardan bir kadın kaçmaya yeltendi ve Lestig onu yaktı. Kadın bir kabuk halinde yere düştü, yüzünden yükselen duman tutamlarını görenler dizlerinin üzerine çöktüler. Sonra gruplar halinde çökmeye başladılar: birden kalabalığın bir bölümü yere devrildi. Sonra hepsi birden dizlerinin üzerindeydiler.

"Sürünün! Sürünün, cesurlar, iyi sürünün halkım! Sürünün ve her ne şekilde olursa olsun *yaşamanın*, hayatta kalmanın daha iyi olduğunu görün, çünkü insansınız. Sürünün ve sloganlarınızın bir boka yaramadığını,

kurallarınızın başkaları için olduğunu görün. Kahrolasıca yaşamlarınız için sürünün ve anlayın! *Sürünün!"*

Süründüler. Ellerinin ve dizlerinin üzerinde, çimenin, betonun, çamurun ve küçük çalı dallarının, toprağın üzerinde süründüler. Sürünerek ona geldiler.

Uzaklarda, karanlığın sislerinin içinde, herkesten yüksekte, tahtında oturan Miğferli Olan gülümsedi, şahmaran ayağının dibindeydi.

"Sürünün, Tanrı cezanızı versin!"

Ama Lestig hizmet ettiği Tanrının adını bilmiyordu.

"Sürünün!"

Kalabalığın ortasında, evinin ön penceresinde altın yıldız asılı duran bir kadın, 32 kalibrelik bir Police Positive'e doğru süründü, eliyle dokundu, parmaklarını ona sardı, aniden doğrulup "Keny içinnnn ” diye haykırdı ve ateş etti.

Kurşun Lestig'in köprücük kemiğini parçaladı ve onu etrafında döndürüp, Yanki’nin tozluklarına doğru savurdu. Ayakta kalmaya çalıştı, ne var ki koltuk değneği düşmüştü ve kalabalık artık ayağa kalkmış ateş ediyordu...ateş ediyordu...

Cesedi işaretsiz bir mezara gömdüler ve hiç kimse bu konuda konuşmadı. Çok uzaklarda, yüksek tahtındaki Silahlı Olan bile konuşmadı, ayaklarının altında sadık bir bekçi köpeği gibi uzanan şahmaranın zarif postunu gıdıkladı. Konuşmaya gerek yoktu. Lestig gitmişti, ama bu önceden tahmin edilmesi gereken bir şeydi.

Silah etkisiz hale getirilmişti,- ama Mars, Ebedi Olan, Hiç Ölmeyen Tanrı, Geleceklerin Lordu, Karanlık Mekanların Bekçisi, İhtilafın Her şeye Kadir Evladı, İnsanların Efendisi, Mars, memnundu.

Askere alma işi iyi gitmişti. İnsanlar sağ olsun.

*Çeviren.- Barış E. Alkım*

## RAMSEY CAMPBELL

1946- ....

Yaşayan korku yazarları arasında en üretken ve saygın olanlardandır.

İlk kitabını 16 yaşındayken yazmış ve 1973 yılından itibaren üretici gücünün tamamını korku yazını üzerinde yoğunlaştırmıştır.

4 Ocak 1946 tarihinde İngiltere'nin Liverpool kentinde doğmuş ve yazın hayatının büyük kısmını okuyucularını bu kentten dehşet içinde uzak kalmaya ikna etmekte harcamıştır.

Yetkin tüm yazarlar gibi Campbell de dehşetin sadece ima edildiği ve her köşenin ardında bir kabusun pusu kurduğu tüyler ürpertici atmosferler yaratmanın ustasıdır.

Clive Barker "Korku öykülerinin iyi edebiyat düzeyine nasıl yükseltilebileceğini merak eden herkes Campbell'i okumalıdır," der.

Biz de Barker'ı kırmıyor ve Ramsey Campbell'i çocukluk yıllarının en sevdiği - ama artık yıkılmış - sinema salonunda geçen ve Liverpool kentinin turizm gelirine kesinlikle en ufak bir katkısı olmayan *‘The Show Must Go On — Gece Seansı'* adlı öyküsüyle temsil ediyoruz.

## GECE SEANSI

Paslanmıştan da beterdi çiviler... hepsi kırıktı. Hem kapı, hem de çerçevesi birkaç kat boyanın altında çürümüşlerdi. Lee asıldığında kapı şişeyi terk eden eski bir mantarı anımsatan bir sesle üzerine doğru yıkıldı.

Babasının lağım farelerini dükkanın dışında tutmak için kapıyı yerine çivilemesinden bu yana kullanmamıştı depoyu. Hem raflar, hem de odada bırakılmış birkaç kalem eşya — ağzı açık bir kutu yağlıboya, sapı kırık bir fırça — kir ve tozdan oluşmuş yekpare bir kütle halinde bütünleşmişlerdi.

Odanın loş ışıkta zorlukla seçilebilen karşı duvarının büyük kısmını kaplayan kara bir lekeyi göz ucuyla görerek geri dönmek üzereyken, lekenin aslında rutubet olmadığını fark etti. Lekenin öte yanında açık bir ağızdaki dişler gibi düzenli sıralar seçilebiliyordu: eski sinema salonunun koltuklarıydı bunlar.

Yıllar olmuştu sinemayı aklına getirmeyeli. Televizyonda yeniden hayat bulan eski filmler - kısaltılmış, paketlenmiş ve tüm lezzetleri çalınmış — sinemayı ona hiç anımsatmıyorlardı. Olay Cagney'nin, Bogart'ın ve diğerlerinin yüzlerinin gerçekte olduğundan çok daha büyük, eski çağ ilahları gibi havada asılı durması değildi sadece,- sinemanın bizzat kendisi bir kişiliğe sahipti... müzikhol günlerinden kalma locaların iki yanlı çevrelediği perde, sinema müdürünün salonda hizmet eden ve müzikallere ağız uydurup şarkı söyleyen eşiyle kızı. Savaş ertesi yıllarında bir kucak dolusu boş limonata şişesi, ya da eğer çevre bahçelerden birinin sahibiyseniz bir file sebze karşılığında da girebilirdiniz içeri. Bugünlerde filmleri beton tavşan yuvalarında izlemek zorundasınız, o da paranız yetiyorsa tabii.

Öyle bile olsa, anılara dalmanın bir anlamı yoktu, çünkü eski sinema salonu artık hırsızlara arka kapı haline gelmişti. Bloktaki diğer dükkanların bu şekilde soyulduklarından emindi. Zaman zaman sinemanın içinden onların sesini duyduğunu sanırdı,- farelerin çıkaramayacağı kadar büyük gürültülerdi bunlar. Ama şimdi, duvarın haline bakılırsa, onun dükkanına kendileri için resmen gizli bir geçit açmıştılar.

Bayan Entwistle kasada bekliyordu. Bugünlerde ihtiyaçtan çok, Lee'nin annesinin dükkanda satmak üzere evde ekmek pişirdiği yılları anımsayarak, bağlılık nedeniyle alışveriş yapıyordu dükkandan. "Sadece bir dilim ekmek,” dedi kadın özür dilercesine.

"Frank'ın arsasının önünden geçecek misiniz?" Kaygan paketinin içinde somun her an pörsümeye hazır gibiydi, annesinin ekmeklerine hiç benzemiyordu. "Ona duvarımın acil onarım gerektirdiğini iletir miydiniz? Ben tezgahtan ayrılamıyorum da."

Otobüsler geç kalanları işe ya da okula yetiştiriyorlardı. Doksan dakika sonra - zamanı yolculara bakarak kestirebiliyordu, ki bu da saatini tamir ettirmesine gerek olmadığını işaret ediyordu - otobüsler yolcuları Liverpool kent merkezine taşımaya başlamışlardı ve Frank hâlâ gelmemişti. Lee, kendi kendine söylenerek, dükkanı on dakikalığına kapattı.

Şubat rüzgârı Mersey tepesinden bıçak gibi keskin kopup geldi, dumanı ardında fabrika bacalarının hayaletleri gibi sürükledi. Sarı bir makine yokuşun aşağısındaki evlerden kalanları pençelemekle meşguldü. Liver Blokları beton ve taş karışımı bir mezarlıktaki anıtlar gibi kalmışlardı.

Kiddiegar ve Wholefood Shop'ın ötesinde Frank'ın arsası yeni biçilmiş kerestelerin oluşturduğu bir labirenti andırıyordu. Frank, çığlık çığlığa dönen bir hızara, bir kapının kenarını yedirmekle meşguldü. Sanki kimse ona bir şey söylememişçesine baktı Lee'ye. Lee sinirlerine hakim

olup meramını açıkladığında "Sorun değil," dedi Frank. "Hazır olduğunda inle yeter."

"Şimdi hazırım."

"Eh, pekala. Şu işi bitirir bitirmez damlarım." Frank ardından seslendiğinde Lee arsadan çıkmak üzereydi. "Çok hoşlanacağın bir şey söyleyeceğim sana!"

On beş dakika sonra Lee nefes nefese döndü dükkanına. Mallara el sürülmemişti. Hızla arka tarafa, sinemaya doğru gitti, ama kapılar yerlerinden oynamaz durumdaydı ve Lee gizli bir geçit bulamadı. Yine de hırsızların - belki de çocukların - içeri bir şekilde sızıyor olduklarından kuşku duymuyordu.

Şimdi otobüsler porselen gibi kaskatı yaşlılarla dolmuştu. Öğle tatili kalabalığı ufaktan gelmeye başlamıştı dükkana: aradıkları marka sigarayı yolun karşısındaki biracıda bulamayan adamlar, kendi öğle yemekleri masada soğur ya da fırında kururken angaryaya gönderilen çocuklar. Boş bir otobüs ıssız caddeden hızla geçti ve deri ceket giymiş sıska bir genç, arkadaşı kapının önünde aylak aylak dikilirken, dükkana girdi. Lee'nin kendini savunmaya ya da imdat istemeye fırsatı olacak mıydı? Ama gençlerin derdinin hırsızlık değil sadece otobüsü kaçırmamak olduğu ortaya çıktı. Nezaket ve öfke Lee'nin yüreğinde bir aradaydı. Soygunlar başladığından beri sık sık bu şekilde hissediyordu.

Dükkan hâlâ soyulmaya değer bir dükkandı. "Eğer istemiyorsan devam etme," demişti babası, ama başka bir işe girişmek yenilgiyi kabullenmek olurdu. Kaldı ki anne ve babasıyla burada evde olduğundan daha yakındılar. Onların ölümünden buyana, mal stoğunu insanların aceleyle ya da diğer dükkanlar kapandıktan sonra istedikleri şeylerden oluşturmuştu: el fenerleri, konserveler, ampuller, sigara. Lee'nin evde pişmiş ekmeği geçmişte kalmıştı, ama orası hâlâ Lee'nin Yeriydi.

Otobüs sürüleri iş çıkışı kalabalığını evlerine taşıyarak tırmandılar yokuşu. Gazete minibüsü *Liverpool Echo*’nun bir tomar akşam baskısını kapısının önüne attığında, Frank'ın gelmeyeceğini artık anlamıştı. Bir hışımla gitti arsaya, ama kapısı kilitlenmiş ve terk edilmişti.

Madem öyle dükkanda geceleyecekti,- evde onu bekleyen kimse de yoktu zaten. Şu işe bakın ki, kapıyı çökerterek hırsızların ekmeğine yağ bile sürmüştü! Işıkları yanan dükkanda onun gören hırsız takımı niyetlerinden vaz geçeceklerdi... kendi hayırlarına!

Domuz etli iki börek ve birkaç şişe de bira aldı sokağın karşısındaki biracıdan. Boş otobüsler duraktan bir lunaparktaki atlıkarıncanın arabaları gibi geçtiler. Annesinin her zaman elektrikli çaydanlığın yanıbaşında duran Coronation kupasıyla içti birasını.

Akşam sekizde kapatsaydı da olurdu dükkanı,- kedi mamalarının markasını beğenmeyen yaşlı bir kadından başka kimse uğramamıştı. Sonunda kapıyı kilitledi ve oturup tamamen yeni bir dilde yazılmışa benzeyen gazetesini okumaya başladı? *Müdür Yamuk Yaptı* diyordu başlık bir okulun aniden kapanışını haber verirken.

Uyuyakalma olasılığına karşı kapıyı çerçevesine oturtup bir destek mi koymalıydı? Hayır, hırsızları ancak sinemadan görülürse korkutabilirdi. Sinemanın son günlerinde o henüz küçük bir çocukken hırsızlık şöyle dursun, salona girmeye bile cesaret edilemezdi... yaşlı babasının koltukların arasında dolandığı günlerde!

Herkesin, hatta bizzat müdürün bile ödü kopardı yaşlı adamdan. Lee'nin tanıdığı hiç kimse yüzünü yakından görmemişti. Zaten loş olan gaz lambalarını daha da kısmak için beceriksizce uğraşırken görürdünüz onu ve sonra karanlıkta kendi kendine hem mırıldanır, hem de yumuşak bir şeyler çiğniyormuşçasına sesler çıkarmaya başlardı. Çenebaz çocuklara çaktırmadan yaklaşır ve el fenerini ansızın yüzlerine tutardı. Onları tıslar

gibi azarlarken soluk renkli bir madde ağzından çenesinin üzerine doğru sallanırdı.

Ama çocukların bugünlerde Lee'nin bütün gece dükkanda bir kukla gibi oturmasının dışında hiçbir şeyden korktukları yoktu. Daha şimdiden sinirli ve düş kırıklığına uğramış hissediyordu kendini. Ya bütün bir geceyi ısınmak ve aydınlanmak için bol bol elektrik harcamaktan başka hiçbir şey yapmadan geçirdiğinde nasıl hissedecekti acaba!

Doğru düşünemiyordu. Birçok şey yapabilirdi. Bardağındaki birayı bitirdi, ışığı söndürdü ve koltuğuna olabildiğince rahat yerleşti. Belki de saatler boyunca kıpırdamadan oturmak zorunda kalacaktı.

Tek umudu hırsızların yüzlerini seçebileceği kadar yakınına gelmeye kalkışmalarıydı. Bir el feneri yanında hazır duruyordu. Çekinmediğini gördüklerinde derhal kaçacak korkaklar olduklarından emindi. Belki onları kovalar ve gizli geçitlerini açığa çıkarırdı.

Uzun bir süre hiçbir şey duymadı. Otobüsler yokuş aşağı geçiyorlardı, daha tenha ve daha seyrek. Onların homurtusunun arasından kulağına başka sesler de çarpıyordu hayal meyal, ama bunlar karşı biracıdan dağılanların sesleriydi. Sokaklar ıssızdı şimdi... kentin giderek sönen uğultusu dışında. Rüzgâr pencereleri sarstı. Son birkaç otobüsün far ışıkları deponun girişini belli belirsiz taradılar ve sinemanın koltuklarını sanki hareket ediyorlarmışçasına aydınlattılar. Motor gürültülerinin arasında kulaklarını iyice kabartıyordu. Son otobüs de az sonra gitmiş olacaktı.

Koltukların hatlarını zar zor seçebiliyordu. Onlara uzun süre ve doğrudan doğruya baktığında bulanıyorlardı sanki, tıpkı deponun kapısı gibi. Gözlerini dinlendirmek için ne zaman kapatacak olsa silik, kararsız sesler duyuyordu: gıcırtılar, tıkırtılar. Belki de duyacak başka bir şey olmadığı zamanlarda dükkan hep böyle sesler çıkarırdı.

İrkildi ansızın. Hayır, uyuklamadığından emindi: bir fısıltı çalınmıştı sanki kulağına, çabucak bastırılmış. Kulakları gerginlikten zonklarken öne doğru eğildi. Sinema koltuklarının sırtları, kömür karası bir fon üzerine kömürle çizilmiş şekiller gibi, ona el ediyorlardı.

Elektrik sobasının ışığında görüyor muydu? Usulca söndürdü sobayı ve gözlerini kapatarak dikkat kesildi. Odadaki ani soğuma onu uyumaktan alıkoyuyordu.

Evet, büyük ve kapalı bir mekanda sinsi kıpırtıların olduğu kesindi! Giderek yakınına mı sızıyorlardı yoksa? Onları habersiz yakalamak için hızla açtı gözlerini ve duvardaki deliğin hemen arkasında bir şeyin yan tarafa, görüş alanının dışına kaçtığını görür gibi oldu.

Soğuk, sağ bacağında bir kasılma başlatıyora benzese de, en ufak bir harekette bulunmadan bekledi. Yeni bir ses duyuncaya kadar geçecek zamanı ölçme imkanı yoktu. Her ne kadar hızını saptayamayacağı kadar silik de olsa, karanlık sinema salonunun içinde birisinin onu gözetlediği hissi yakasını bırakmıyordu. Döşemelerin gıcırdadığını duyduğunu sandı.

Hırsızlar onunla dalga mı geçiyorlardı? Onunla oyun oynamanın, harap ettikleri duvarın içinden aptal aptal baktığını seyretmenin eğlenceli olduğunu düşünüyor olsalar gerekti. Öfke onu ayaklandırdı. El fenerini kaparak kapıdan içeri daldı. Depoya bir kez girdiğinde yavaşlamak zorunda kalmıştı, çünkü kir ve pasla kalınlaşmış raflara sürtünmek istemiyordu. Duvara ulaşır ulaşmaz el fenerinin ışığını sinemanın içine yöneltti.

Işık karşı duvara, loş da olsa, yetişebiliyordu. Görünürde kimse yoktu. Dikdörtgen bir sis bulutunu andıran perdenin iki yanında localar karanlık fincanlar gibi dizilmişlerdi. Gölgeleri bulanık cisimlerden ayırt etmek olanaksızdı, ki bu da koltuk sıralarının daha bir şişkin görünmelerinin nedeni olsa gerekti.

Hırsızlar koridorlardan birine çekilmiş olmalıydılar, gizli girişlerine doğru,- uzaktan uzağa üstü örtülü tıkırtıların geldiğini duyar gibi oluyordu. Pes etmesini beklediklerinden hiç kuşku yoktu... ama onları şaşırtacaktı!

Duvarın hemen önündeki moloz yığınının üzerinden aştı. Gediği açtıktan sonra orayı temizlemeye vakit bulamamışlardı demek. El fenerinin ağırlığı güven veriyordu,- sokulmamaları kendi hayırlarına olacaktı. Bir sıranın başına ulaştığında ve tüm koltukların yolunu açacak biçimde arkaya katlandıklarını gördüğünde derhal söndürdü ışığını.

Yarıyola vardığında, nemli ve şişkin olduğu duygusunu veren bir koltuğa dokundu... eline olduğundan da kabarık geliyordu. Fenerini açmadı, çünkü kaçınılmaz olmadığı sürece yerini belli etmek istemiyordu. Kaldı ki yolun ışığı dükkandan doğru çok hafif olsa da geliyordu. En azından geri dönüş rotasını çok rahat bulabilecekti... ve başka biri ondan önce oraya varırsa canı cehennemeydi!

Orta koridora vardığında yolun açıklığından emin olmak için bir anlık aydınlığı göze aldı. Yakındaki koltukların tümünden de gölgeler doğruldular. Karanlıkta sık sık durup kulak kabartarak adım adım ilerledi. Ayakkabılarının altında döşeme çürümüş lastik izlenimi veriyordu: arada sırada çamura basmış gibi vıcık vıcık sesler çıkıyordu.

Koridorun sonunda durdu, sessizce soluyarak. Bir süre geçtiğinde solundan doğru bir kıpırtının yankılandığını duydu. Birdenbire — ulu tanrım, bunu tamamen unutmuştu! - gelmediğine şükretti. O pencerenin açıldığı avludan hırsızlar bile kaçınırlardı kuşkusuz, seslerin tahmini olarak ve hâlâ erkekler tuvaletinin bulunduğu sağından doğru hele ki gece vakti! Yere çevirdiği feneri yakıp söndürerek sol tarafa doğru ilerledi. Tepesinde asılı duran karanlık muazzamdı, çıkardığı sinsi tıkırtılar onun yanında cüce kalıyordu. Perdenin neredeyse tamamen görünmez olduğuna dair tuhaf bir izlenim edinmişti, sanki tepesindeki karanlığa ait ve algılanması olanaksız

bir ışıltıymışçasına. Bunlar ona sinemanın son günlerini anımsatmıştı, özellikle de makinistin sarhoş ya da uykulu olduğu bir geceyi: film tedricen yavaşlayarak kararmıştı, perdedeki dev ama neredeyse seçilemeyecek kadar silik görüntüler durmayı beceremeden ağızlarını ve yüzlerini sessizce oynatmaya devam etmişlerdi... sanki sinema bunamış ama ölmeyi reddediyor ya da ölemiyormuş gibi.

El fenerini bir kez daha hızla yakıp söndürdüğünde, kendinden bir baş daha yüksek kemerli bir geçit olan çıkışı gördü. Basık koridorun zeminine hâlâ birkaç parça yer muşambası yapışıktı. Yolu anımsadı: koridor birkaç metre ileride ikiye ayrılıyordu,- kısa dal çift kanatlı bir çıkış kapısına açılıyor, diğeri ise perdenin ardına, tavşan yuvalan gibi bir dizi soyunma odasına çıkıyordu.

Çıkış kapısına varınca açmayı denedi, tabii bu kez binanın içinden. Kapının kenarları loş ışıkta belli belirsiz seçilebiliyordu. İkiye ayrılarak kanatları serbest bırakacak olan demir kollar yonga yonga olmuş ve tek bir direk halinde kaynamışa benziyordu. Pas içinde kalan parmakları birbirine sürttüğünde gıcırdar gibiydiler. Ondan daha fazla kıpırdatamasa da rüzgâr kendini bütün gücüyle vuruyordu kapının kanatlarına.

Yolunu ayak ucuyla bularak koridorların birleşme noktasına geri döndü. Diğer koridorun öte ucundan hafif bir ses geliyordu. Belki de hırsızlar, her an kaçmaya hazır, sotalanmışlardı çıkış deliklerinin yanına. Fenerin bir kez göz kırpması ona zeminin temiz olduğunu gösterdi.

Koridor nem ve küf kokuyordu. Duvara yaklaştığını anlayabiliyordu, çünkü o zaman soğuk daha da artıyordu. Karanlık, istemeden de olsa çıkardığı ufak tefek gürültüleri soğuruyordu sanki... tavandan dökülmüş sıvaların tabanlarının altında gıcırdamaları, takıldığında neredeyse yere kapaklanmasına neden olan gevşek muşamba parçası ve hızla çarpan kalbi. Sonra, daha da uzun bir yol boyunca, sadece küf kokan

karanlık vardı... ondan daha uzun boylu bir şey tam karşısına dikilinceye kadar.

Yine çift kanatlı bir kapıydı bu. Biraz aralık kalmış ve kol demirleri o konumda paslanarak donmuş olsalar da, öte yana geçmekte tereddüt etti. El fenerinin sinirli ışığı duvara yaslanmış bir küreği aydınlatmıştı,- belki bir zamanlar tavandan dökülen sıva parçalarını temizlemekte kullanmışlardı onu. Küreği kapının iki kanadının arasına sokarak sessizce sızdı aradan.

Eli bir türlü varmıyordu feneri söndürmeye. Buna gerek de yok gibi görünüyordu. Sağdaki duvarda birkaç kapı çarptı gözüne,- hiçbirinin de gizli geçide açılmadıklarından emindi. Eğer hırsızlar kaçıyorlarsa hangi kapıyı kullandıklarını duyabilecekti.

Koridor boyuna yavaş yavaş ilerledi. Tavandan sarkan sıvaların gölgeleri de onunla birlikte hareket ediyorlardı. Odaların ilki boştu ve toz rengini almıştı. Belki bir soyunma odası olarak yapılmıştı ve bir köşesine büzülmüş, kat kat tozun altında iyice şekilsizleşmiş nesne belki bir kostümdü. Bir an için bu cisimlerin el fenerinin ışığı yüzlerine çarptıkça uyanarak huzursuzlanan serseriler olduğu şeklinde bir yanılsamaya kapıldı.

Tek bir hareket vardı dikkatini çekmeye değen: ilerde bir yerlerden kulağına gelen sinsi kıpırtı. Evet, bu ses - emin olmak için fenerini söndürmüştü — altından hafif bir ışık sızan sonuncu kapının ardından geliyordu. Işık gizli geçitten sızıyor olmalıydı.

Kapının tam önünde durdu. İçeride pusuya yatmış, onu bekliyor olabilirler miydi? Ses yine geldiğinde - köselemsi bir ses, ayakkabılarının içinde huzursuz ayakların sürekli kıpırdaması gibi - en azından odanın karşı duvarı kadar uzakta olduğunu saptayabildi. Usulca ilerleyip içeri bir göz atmaya cesaret etti.

Oda sisten daha bulanık olsa da, içinin boş olduğunu görebiliyordu: ne tozlu bir parça kostüm, ne de başka bir şey. Zayıf ışık ızgarayla kapatılmış ve şimdi daha hafif olmakla birlikte ardından bir kıpırtının geldiğin bir pencereden sızıyordu. Izgarayı o gider gitmez açmak için dışarıda bekliyorlar mıydı? El fenerini hazır tutarak ilerledi.

Pencereden dışarı bir göz attığında gördüğü şeyin önce daracık ve boş bir avludan başka bir şey olmadığını sandı: loş ışıkta kürklüymüş gibi görünen gri duvarlar, gri döşeme taşları ve - daha az gri olmak üzere — gökyüzü.

Bir anı midesinin burulmasına neden oldu. Avluyu tanımıştı.

Çocukken, bir keresinde, arkadaşlarının sinemaya bedavadan sızmaları için erkekler tuvaletine gizlice girmek ve pencereyi açmak zorunda kalmıştı. Pencereye yetişebilmek için klozet kapağına tırmanması gerekmişti. Delikleri kibrit çöpleri gibi incecik olan bir ızgaranın ardında karanlıkla ve kirle kaplanmışa benzeyen kasvetli, küçük bir boşluk olduğunu görmüştü. Izgarayı yerinden oynatacak gücü olsa da buna cesaret edememişti, çünkü bir şey avlunun köşesinden gözlerini ona dikmiş bakıyordu.

Tabii gerçekten bakıyor olamazdı. Belki yarı sönmüş bir Amerikan futbol topuydu bu,- meşinimsi bir havası vardı. Uzun bir süredir orada duruyor olsa gerekti, çünkü tepesindeki yuva benzeri iki gedik örümcek ağlarıyla dolmuştu. Arkadaşlarının yapacakları olası bir misillemeye aldırmadan kaçmıştı oradan... ama aslında onlar da avluya girebilecekleri bir yol bulamamışlardı kendilerine. Özellikle de örümcek ağlarının altında parlak bir şeyin kımıldadığını hayal ettikten — ya da gördüğünü anımsadıktan - sonra o pencereden bakmaya bir daha yıllarca cesaret edememişti. Klozetin üzerine tırmanmadan pencereye yetişebilecek kadar büyüdüğünde cismin daha da tozlanmış halde, orada hâlâ durduğunu

görmüştü. Şimdi cismin altına doğru yıllar geçtikçe daha da genişlemiş bir yarık açılmıştı. Kirve pas dolu bir ağzın sırıtışına benziyordu.

Izgaranın ötesinden yine bir kıpırtı çalındı kulağına. Avlunun köşesini tam olarak seçemiyordu ve elinden geldiğince az gürültü çıkarmaya çalışarak geri çekildi. Tam koridora çıkmak üzereyken duvarda açık bir kapı olduğunu fark etti. Sırf hırsızları içeride hapsetmek için kapıyı ardı sıra çekip kapattı,- eğer avluda saklanmış iseler bu onlara sıkı bir ders olacaktı.

Sonra, başka ne işitmiş olabileceğini merak ederek durdu.

Kapının çıplak taş zeminde çıkardığı gıcırtı sinema salonundan doğru gelen başka bir sesi maskelemişti. Hırsızlar ondan daha mı kurnaz çıkmışlardı? Çift kanatlı kapıyı kapatmışlar mıydı? El fenerini açmadan - beceriksizce kurcalayıp az daha merceğini düşürerek - bunu anlayamazdı: Kapının kanatları belki aralanmıştı, belki de aradaki gölge sinirliliği yüzünden olduğundan daha geniş görünüyordu ona.

Sonra, duyulup duyulmadığına aldırmadan, ölü gaz lambalarının duvarlara yansımış, gittikçe irileşen gölgeleriyle birlikte, koşmaya başladı. Lambaların kordonları ona tozla tıkanmış nefes borularını anımsatıyordu. Çıplak odalarda, yere çökmüş tozlu yığınlar o geçerken belli belirsiz kıpırdadılar.

Kapının kanatlan hâlâ aralıktı ve dokunulmamışa benziyordu. Aralarından geçtiğinde tavanda gölgeler oynaştı,- yukarı bakıncaya dek sanki tavan üzerine çöküyormuş gibi hissetti. Orada yapabileceğini yapmıştı, dükkanına geri dönmesi gerekti... ama ilerlemeye devam ederse düşünmek zorunda kalacaktı. Eğer kapı yerinden oynamamışsa, işittiği gürültü başka bir yerden, belki de karanlık sinema salonundan gelmiş olmalıydı.

İstemeden başladı anımsamaya. Sinemanın son haftalarını unutmak en iyisiydi: gidecek başka hiçbir yer olmadığı için gelmişti seyircilerin yarısı... gönülsüz radyatörlerin dibinde ısınmaya çalışan yaşlı adamlar,- arada sırada boş bir şişenin ya da bir bastonun takırdayarak düşüşü. Yırtık pırtık film şeritleri sahneden sahneye düşler gibi geçmişlerdi. Lee nin orada olduğu son gece, gaz lambaları filmin tam ortasında sönmüş ve bir daha yakılmamıştı. Yaşlı bir adamın sanki karanlık onun için gelmişçesine haykırarak yere düştüğünü, küçük bir kız çocuğunun bir kabustan uyanamıyormuşçasına ağladığını duymuş ve sinemayı biçimsizleşmekten koruyan tek şeyin ışık olduğunu düşünmüştü. Sonra bir şey daha duymuştu Lee: yumuşak bir çiğneme sesiyle karışık bir mırıltı. Karanlığa sanki yuvasındaymış gibi yakışıyordu bu ses.

Ama şimdi eğer salonda birileri varsa bu hırsızlar olmalıydı. Dükkanına onlardan önce yetişmek istiyorsa acele etmeliydi. Kapılara çıkan koridora daldı hızla. Bu şekilde hırsızların önünü kesebilir miydi? Binadan daha çabuk çıkacaktı, önemli olan buydu... nedeni ise önemsizdi.

Kapının kanatları bir türlü yerlerinden oynamak bilmiyordu. Pas avuçlarına iyice işleyinceye kadar asıldı kulplarına, ama demirler kıpırdamadı bile. Dışarıda rüzgâr bir köpek gibi inliyor, içerideki havanın boğucu küf kokusunu arttırıyordu.

Aniden ne kadar çok gürültü çıkarmakta olduğunu fark etti. Derhal vaz geçti bundan, çünkü bu onun sinema salonuna geri dönmeyi göze almasını güçleştiriyordu sadece. Ne de bunun kaynağıyla yüzleşmekten daha fazla kaçınabilirdi.

Bir vakitler, avluya yol bulamayan arkadaşlarını içeri almak için, bir kez daha sinsice yaklaşmıştı bu kapıya. Birisi teşrifatçı kıza haber uçurmuş, o da el fenerini insanların yüzlerine tutarak koltukların ortasındaki koridordan aşağı gelmişti. Işık ona yaklaştıkça olduğu yerde donakalmıştı Lee,- koltuklar onu sanki boğmuş, ağzı ve boğazı kupkuru tozla dolmuştu.

Yine de o zaman hissettiği dehşet duygusu şu an hissetmekte olduğunun yanında solda sıfır kalırdı... çünkü eğer sinema salonu davetsiz misafirlere karşı hâlâ konmuyorsa, bunu müdürün kızının yapmadığı kesindi.

Titremekte olduğunu fark etti ve duvarı tırmaladı. Büyük bir sıva parçası koptu ve avucunda ufalandı. Uyguladığı bu şiddet, ne kadar hafif de olsa, onu kısmen yatıştırmıştı. O bir çocuk değil, tüm olumsuzluklara rağmen varlığını sürdürebilmiş bir dükkan sahibiydi. Karanlıkta küçük bir kız gibi korkmaya hakkı yoktu. Midesinde gittikçe daha ve daha fazla burulan düğüm korkuya mı aitti, yoksa kendi halinden duyduğu tiksintiye mi? İkincisinin doğru olduğunu ümit ederek hızla salona yöneldi.

Gördüğü ama görmemezlikten gelmeyi tercih ettiği şeyle yüz yüze geldiğinde duraksadı. Salondan koridora sönük bir aydınlık yayılıyordu. Gözlerinin karanlığa alışıyor oldukları anlamına gelmez miydi bu? Hayır, aydınlık bundan daha fazlaydı. Kemerli kapının kenarını parmaklarını sızlatacak kadar sıkarak salonun içine baktı.

Gaz lambaları yanıyordu.

En azından ağızlarının hizasında, duvarlara yapışmış titrek, oval lekeler vardı. Gaz lambalarının ışıkları orta koridordan kısa düşmüştü hep,-şimdiyse loş ışıltı ikiye böldüğü sinema salonunun neredeyse yarısı kadar bir bölgeyi ortada karanlık bırakıyordu. Eğer perde hafifçe aydınlanmışsa — eğer çadır bezinin üzerinde gerçekten de belli belirsiz lekeler oynaşıyorsa - bu, salonu aydınlatmaya yetmiyordu. Perdeye bakmakla geçirecek vakti yoktu, çünkü koltukların tümünün boş olmadığını görmüştü!

Belki bunlar koltuklara bırakılmış moloz yığınlarıydı... ilk girdiği sırada fark etmediği ıvır zıvır. Bunun doğru olduğuna inandırmaya başlamıştı kendini ve zaten, loş karanlığın tamamen hareketsiz olmadığını

fark ettiğinde, pek de önemi kalmamıştı bunun. Salonun kimi yerleri kıpırtı halindeydi.

Hayır, ortamın loşluğu değildi bunun nedeni. Sıradan sıraya atlayarak koltuklara oturmuş cisimlerin ilkine doğru yaklaşan bir ışık demetiydi. Işık orta koridor boyunca taşınıyor olabilir miydi? Tanrıya şükürler olsun ki ışığın kaynağını tam olarak seçemiyordu! Belki bu kaynak hafif bir ses, bunamışlıktan da korkunç ritmik ve ıslak bir mırıltı çıkarıyordu, ya da duydukları belki rüzgârın sesiydi sadece.

Lee tam perdenin altında, salonun önü boyunca usul usul ilerlemeye başladı. Dizlerinin bağı çözülmüş olsa da, bacakları tabii ki onu yarıyolda bırakmayacaklardı. Yan boşluğa bir ulaşabilse güvende olacak ve hızlanacak, gaz lambalarının ışığı duvardaki gediği ona gösterecekti. Gaz lambaları onu da göz önüne sermeyecekler miydi? Bu önemli olmamalıydı, çünkü — zihni bunu düşünmekten bile ürküyordu — eğer orta koridorda dolaşan bir şey varsa, onu yakalayamayacağı kesindi.

Tam duvara ulaşmıştı ki üst kattaki locada bir kımıldı oldu. Bir böceğinki gibi kuru seslerdi bunlar, ama çok daha iri. Locanın kenarından onu mu gözlüyorlardı? Yukarı bakamadı, sadece içlerinden alev falan görünmeyen gaz lambalarının yaydığı ölgün ışık altında çıplak döşeme tahtalarını takırdatarak koştu.

Salonda dolaşan el fenerinin ışığı koltuklardaki yığınlardan birine düştüğünde gediğe ulaşmasına henüz metreler vardı.

Eğer geri dönüp körlemesine kaçmaya başlasaydı hiçbir şey durduramazdı onu,- ama paniğin bulantısı midesine çökmüştü ve o yığının ne olduğunu görünceye dek kıpırdayamamıştı yerinden. Belki de koltuğun üzerine rastgele atılmış ve içi toz ya da molozla dolup yamru yumru olmuş eski bir pardesüden başka görülecek pek fazla bir şey de yoktu... elindeki fenerin şiddetle titremesine ve duvara çarpmasına neden olabilecek hiçbir

şey. Ama pardesünün iki yakası arasına gömülmüş halde duran şey toz bağlamış eski bir Cadılar Bayramı maskesini andırıyordu. Boş göz çukurlarında oynaşanlar toz topaklarıydı kuşkusuz... yine de el feneri duvara gittikçe daha şiddetli çarparken maske yavaş yavaş ve dengesizce dönmüştü ona doğru!

Dehşet gözlerini kör etti. Kim olduğunu ya da nereye gitmekte olduğunu bilmiyordu artık. Tek bildiği çok küçük olduğu ve bir gölgenin ona doğru bir ışık demeti yönelttiği muazzam karanlığın içinde köşeye kıstırıldığıydı. Fenerin ışığının ardında, üzerinden soluk renkte bir nesnenin sarktığı suratı az çok seçebiliyordu. Sarkan şey bir sakal değildi, olamazdı, çünkü suratın açık ağzından çenesine doğru sallanıyordu.

Sanki birinin ya da diğerinin orada olduğundan emin olmak istercesine vurup duruyordu el fenerini duvara. Evet, orada bir duvar vardı ve o da duvar boyunca geriliyordu: ama nereye? Dükkana, peşinden gelen her neyse onu aydınlatmak için kullanmaması gereken, o şeyi görmemesi gereken — çünkü bu taktirde hiç kımıldayamaz bir hale gelecekti - kendi dükkanına. Çok uzakta değildi artık, karanlığa daha fazla katlanmak zorunda kalmayacaktı, neredeyse varmış olmalıydı duvardaki gediğe, çünkü salona hafif bir ışık yayılıyordu, işte varmıştı... yapması gereken tek şey sinema salonuna sırtını dönmek, hızla dönmek, sadece dönmekti!

Gözlerini kapatmadan kör olmaya çalışarak dönüşünü yarı yarıya becermişti ki, boştaki eli en yakın koltukta gevşek gevşek yayılan yığına temas etti. Hem pardesü, hem de içindekiler yamru yumruydu, nem ve tozla kaplı. Yine de pardesünün kolu kımıldadı, kolun ağzında deri şeritlerle bir araya tutturulmuş çubukları andıran şey elini yakalamaya çalıştı.

Nefesi kesilirken çekip kurtardı elini. Çubuklardan birkaçı da koparak çürük halının üzerine dökülmüşlerdi. El fenerini düşürdü ve kırılan camın sesini duydu. Fark etmezdi, gediğe ulaşmıştı, dükkanın içinden sesler

geldiğini duyuyordu, sokaktaki otomobilleri ve otobüsleri. Dükkanda dolaşanın kim olduğunu merak etmeye vakit bulamadan koştu oraya.

Fark ettiği ilk şey dükkândaki ışığın sokak lambalarından kaynaklanmadığıydı, gün ışığıydı bu. Böyle bir hatayı niçin yaptığını da aynı anda anlamıştı: çünkü gedik orada değildi artık! Tek bir tuğla dışında duvar onarılmış durumdaydı!

Sesini duvarın öte tarafındaki adama duyurabilmek için çaresizce haykırır ve daha yeni örülmüş tuğlaları yumruklarken - sesinin niçin bu kadar ince ve darbelerinin niçin bu kadar hafif olduklarını merak etmeye başlamıştı - adamın suratı bir tuğla genişliğindeki deliğin ardında ansızın beliriverdi. Lee sanki bayılmak üzereymişçesine sendeleyerek geriledi. Adamın yüzünü görebilmek için başını yukarı kaldırmış olması bir yana bırakılırsa sanki bir aynayla yüz yüze olduğu bile varsayılabilirdi.

Düşünecek zamanı olmadı. Haykırarak saldırdı ve tuğlaları elleriyle sökmeye çalıştı. Belki duvarın öte tarafındaki kendi yetişkin hali onun varlığının farkındaydı bir şekilde, çünkü adamın yüzü, içeride her ne varsa küçük gören muzaffer bir edayla, gedikten bu yana bakıyordu. Sonra son tuğla da ışığı tamamen keserek yerleştirildi oyuğuna.

Daha da kötüsü salonun tamamen karanlığa gömülmüş olmamasıydı. Tuğlaları ve harcı tırmalarken çevresini apaçık görebiliyordu. El feneriyle ona doğru yaklaşmakta olan şeyi de çok geçmeden açıkça görecekti ve bu hepsinden daha beter olacaktı.

*Çeviren: Sönmez Güven*

## DAN SIMMONS

1948 - ....

Asıl mesleği özel yetenekli çocuklara öğretmenlik yapmak olan Amerikalı bilimkurgu, fantazya ve korku yazarıdır.

Yazın hayatına *The Twilight Zone* dergisinde, 1982 yılında başlamıştır.

Yazarın erken dönem yapıtları daha çok korku türünde olup bunların arasında *'Prayers to Broken Stones - Kırık Taklara Dualar'* (1990) adlı öykü derlemesiyle ilk romanı *'Song of Kali —Kali'nin Şarkısı'* (1985) ve ikinci romanı *'Carrion Comfort - Leş Tesellisi'* (1989) öne çıkarlar.

Yazar son yıllarda bilimkurgu türüne giderek daha fazla ağırlık vermeye başlamıştır.

## STYX IRMAĞI TERS AKAR

Neyi gerçekten sevdiysen
ondan gayrısı boştur
Neyi gerçekten sevdiysen
o senden ayrılmaz
Neyi gerçekten sevdiysen
gerçek mirasın odur.

-Ezra Pound Kanto LXXXI

Annemi çok severdim. Cenazesinden, tabutun toprağa verilmesinden sonra tüm aile eve gitti ve onun dönüşünü beklemeye koyuldu.

O zaman sadece sekizimdeydim. Göstermelik tören hakkında pek az şey hatırlıyorum. Geçen sene alınmış gömleğin yakasının çok sıkı geldiğini ve alışık olmadığım kravatın boynumda bir ilmek gibi durduğunu hatırlıyorum. O haziran gününün böyle ağırbaşlı bir toplantı için fazlasıyla güzel olduğunu hatırlıyorum. Will Amcanın o sabah körkütük sarhoş oluncaya kadar içtiğini ve arabayla cenazeden eve dönerken ceketinden çıkardığı Jack Daniel's şişesini hatırlıyorum. Babamın yüzünü hatırlıyorum.

O akşam bitmek bilmedi. Ailenin o günkü toplantısında bana rol düşmüyordu ve yetişkinler beni görmezlikten geldiler. Kendimi elimde bir bardak Kool-Aid meyve suyu ile odadan odaya gezinirken buldum, ta ki sonunda arka bahçeye sıvışmayı başarana kadar. Ama o tanıdık oyun ve inziva mekanı bile komşu pencerelerden dışarıyı süzen şişman ve solgun suratların fırlattığı bakışlarla mahvolmuştu. Bekliyorlardı. Bir anlığına

görebilmeyi umut ediyorlardı. İçimden bağırmak, onları taşa tutmak geldi. Bunun yerine kum havuzu niyetine kullandığımız eski traktör lastiğinin üzerine iliştim. Kırmızı Kool-Aid'i tamamen kasıtlı olarak kuma döktüm ve yayılan lekenin küçük bir çukur kazışını izledim.

Şimdi mezarını kazmış onu dışarı çıkartıyorlardı.

Salıncaklara koşup bacaklarımı çıplak toprağa vurarak pompalamaya başladım. Salıncak pas içinde gıcırdadı ve demir ayaklarından biri havaya kalktı.

Hayır, bunu çoktan yaptılar bile, seni budala. Şimdi onu koca koca makinelere bağlıyorlar. Vücuduna tekrar kan mı pompalayacaklar?

Asılı duran şişeleri düşündüm. Yazları köpeğimize musallat olan o şişman, kırmızı keneler geldi aklıma. Öfkeyle kendimi yükseğe savurdum, daha fazla yükselemeyecek olduğum halde yeri tekmeledim.

Acaba önce parmakları mı seğirecek? Yoksa hani uykudan uyanan baykuşlar gibi gözleri aniden açılacak mı?

Çizdiğim kavisin tepe noktasına erişip sıçradım. Bir an için ağırlıksızdım ve aynı Superman gibi yerin üzerinde asılıydım, bedenini terk eden bir ruh gibiydim. Sonra yerçekimi beni ele geçirdi ve ellerimin, dizlerimin üzerine sertçe kapaklandım. Avuçlarım sıyrılmış, sağ dizim çimen lekesi olmuştu. Annem kızacaktı.

Şimdi onu yürütüyorlar. Belki de Mr. Feldman'ın vitrinindeki mankenlerden biri gibi giydiriyorlardır.

Ağabeyim Simon bahçeye çıktı. Benden yalnızca iki yaş büyük olmasına karşın, o akşam gözüme bir yetişkin gibi gözüküyordu. Yaşlı bir yetişkin. Benimki kadar yeni kesilmiş sarı saçları yumuşak kaküller halinde beyaz alnına dökülüyordu. Gözleri yorgundu sanki. Simon şimdiye kadar bana neredeyse hiç bağırmamıştı. Ama o gün bunu yaptı.

"Gir içeri çabuk. Vakit neredeyse geldi."

Arka verandadan içeri onu izledim. Akrabalarımızın çoğu gitmişlerdi ama oturma odasından Will Amcanın sesini duyabiliyorduk. Bağırıyordu. Holde durup dinledik.

"İsa aşkına, Les, hâlâ vakit var. Bunu yapamazsın."

"Yapıldı bile."

"Bir düşün... Ulu Tanrım... çocukları düşün."

Seslerdeki peltekliği işitebiliyorduk ve Will Amcanın daha da çok içmiş olduğunu anladık. Simon parmağını dudaklarına götürdü. Bir sessizlik oldu.

"Les, işin sırf para yönüne bir bak. Neydi... ne kadar... sahip olduğun her şeyin yüzde yirmibeşi. Kaç sene boyunca, Les? Çocukları bir düşün. Bu onlara ne yapacak..."

*“Yapıldı, Will."*

Bu ses tonunu babamdan daha önce hiç duymamıştık. O ve Will Amcanın gece geç saatlere kadar politika tartışırken kullandıkları gibi tartışmacı değildi. Annemi hastaneden ilk kez eve getirdiği zaman Simon ve benimle konuştuğu zamanki gibi kederli de değildi. Sadece, nihaiydi.

Daha fazla konuşma geçti aralarında. Will Amca bağırıp çağırmaya başladı. Sessizlikler bile öfkeliydi. Kola içmek için mutfağa gittik. Tekrar koridora geldiğimizde Wil Amca ayrılmanın telaşıyla az kalsın üstümüzden geçecekti. Kapıyı arkasından çarptı. Bir daha da evimize ayak basmadı.

Annemi hava karardıktan hemen sonra eve getirdiler. Simon ve ben salonun camından dışarı bakıyor, komşularımızın da izlediğini hissedebiliyorduk. Yalnızca Helen Teyze ve en yakın akrabalarımızdan birkaçı kalmıştı. Babamın, arabayı gördüğü zamanki şaşkınlığını sezdim.

Bilemiyorum... belki de o sabah annemi mezarlığa taşıyan gibi upuzun bir cenaze arabası bekliyorduk.

Sarı bir Toyota'yla geldiler. Arabanın içinde annemle birlikte dört adam vardı. Babam gibi siyah takım elbise değil, kısa kollu, pastel renkli gömlekler giymişlerdi. Adamlardan biri arabadan çıkıp elini anneme uzattı.

Kapıya çıkıp kaldırıma, onun yanına koşmak istedim, ama Simon bileğime yapıştı ve babamla diğer büyükler kapıyı açarlarken koridorda bekledik.

Kaldırımı bahçedeki gaz lambasının ışığında yürüdüler. Annem iki adamın arasındaydı ama aslında onun yürümesine yardımcı olmuyor, sadece azıcık yol gösteriyorlardı. Hastalanmadan hemen önce Scott's mağazasından aldığı açık mavi elbiseyi giymişti. Onun baştan aşağı soluk renkte ve balmumundan yapılmış gibi görünmesini beklemiştim -tıpkı cenaze evinden gelen adamlar ölüsünü götürmeden önce, yatak odasının kapı aralığından gizlice baktığımda olduğu gibi- ama sağlıklıydı, yanakları al aldı, güneşte yanmıştı adeta.

Evin girişine geldiklerinde yüzünde ağır bir makyaj olduğunu görebildim. Hiç makyaj yapmazdı annem. Yanındaki adamların da yanakları pembeydi. Üçünün de gülümsemesi bir örnekti.

Eve girdiklerinde, hepimiz birer adım geriledik galiba... babam hariç. O, ellerini annemin kollarına koydu, ona uzun uzadıya baktı, sonra yanağından öptü. Annemin öpücüğe karşılık verdiğini sanmıyorum. Gülümsemesi hiç bozulmamıştı. Babamınsa yanaklarından gözyaşları süzülüyordu. Mahçup olduğumu hissettim.

Diriltriciler bir şeyler söylüyorlardı. Babam ve Helen Teyze başlarıyla onayladılar. Annem orada öylece durmuştu, hâlâ hafifçe gülümsüyor, konuşan, şakalar yapan ve babamın sırtını sıvazlayan sarı gömlekli adamı kibarca süzüyordu. Sonra annemi kucaklama sırası bize

geldi. Helen Teyze Simon'ı ileri itekledi,- ben hâlâ Simon'un elini tutuyordum. Ağabeyim annemi yanağından öpüp, hemen babamın yanına kaçtı. Bense kollarımı boynuna dolayıp dudaklarından öptüm. *Özlemiştim* onu.

Teni soğuk değildi. Sadece *farklıydı*.

Dosdoğru bana bakmıyordu. Kurt köpeğimiz Baxter inlemeye ve arka kapıyı tırmalamaya başladı.

Babam Diriltticileri çalışma odasına götürdü. Koridordan bölük pörçük konuşmalarını işittik.

"... bunu bir kalp krizi gibi düşünürseniz..."

"O daha ne kadar..."

"Bu vergilendirmenin aylık bakım giderleri için gerekli olduğunu anlayabilirsiniz..."

Akrabamız olan kadınlar annemin etrafını almışlardı. Annemin konuşmadığını fark edinceye kadar şaşkınca bir müddet geçti. Helen Teyze elini uzattı ve kızkardeşinin yanağına dokundu. Annem gülümsedikçe gülümsüyordu.

Sonra babam geri döndü, sesi yüksek ve içtendi. Bunun hafif bir kalp krizine ne kadar benzediğini anlattı... Richard Amcayı anımsamıyor muyduk? Babam bu sırada herkesi tekrar tekrar öptü ve herkese teşekkür etti.

Diriltticiler yüzlerinde gülücükler, ellerinde imzalanmış belgelerle gittiler. Evde kalan akrabalarımız da hemen ardından ayrılmaya başladılar. Babam onları kapının dışına kadar uğurladı, gülümseyip ellerini sıktı.

"Hastalanıp sonra iyileştiğini farzedin," dedi babam. "Farzedin ki onu hastaneden eve getirdiler."

En son ayrılan Helen Teyze oldu. Uzunca bir süre annemin yanında oturup usulca konuştu ve onun yüzünde tepki aradı. Bir süre sonra ağlamaya başladı.

Babam, teyzemi arabasına götürürken, "Onun bir hastalıktan kalktığını düşün," dedi. "Farzet ki onu hastaneden eve getirdiler."

Teyzem hâlâ ağlayarak başıyla onayladı ve gitti. Sanının Simon'la benim bildiğimizi o da biliyordu. Annem eve hastaneden gelmemişti. Mezardan gelmişti.

Gecenin sonu yoktu adeta. Birkaç sefer koridor zemininde annemin terliklerinin yumuşacık hışırtısını duyduğumu sandım ve nefesimi tutup, kapının açılmasını bekledim. Ama açılmadı. Ayışığı ayaklarıma vuruyor ve duvar kağıdının şifoniyerin yanındaki bir parçasını aydınlatıyordu. Çiçek deseni, aynı kocaman, hüzünlü bir canavarın yüzü gibiydi. Şafak sökmeden az önce Simon kendi yatağından uzanıp, "Uyu artık, salak,” diye fısıldadı bana. Ben de öyle yaptım.

İlk hafta babamla annem her zamanki gibi aynı odada yattılar. Babamın yüzü sabahlan asık oluyordu ve yulaf ezmemizi yerken sürekli bizi azarlıyordu. Sonra çalışma odasına taşındı ve bundan böyle oradaki eski divanda yattı.

Yaz çok sıcaktı. Hiç kimse bizimle oynamıyordu, biz de kendi aramızda oynamaya başladık. Babam üniversitede sadece sabahları ders veriyordu. Annem ise evdeki çiçekleri sulayıp duruyordu. Bir seferinde onun, kendisi hastanedeyken, yani nisan ayında ölen ve artık orada olmayan bir çiçeği suladığına şahit olduk. Su dolabın üzerinden yere aktı. Annem farkına varmadı.

Annem dışarı çıktığı vakit, evimizin arkasındaki koru onu kendine çekiyordu sanki. Belki de karanlıktı onu çeken. Simon ve ben, alaca karanlık bastırdıktan sonra koruda oynamayı çok severdik, kavanozlarla

ateş böceği yakalar, ya da battaniyeden çadırlar kurardık, ama annem orada gezinmeye başladıktan sonra, Simon akşamları içeride ya da ön bahçede geçirir oldu. Ben koruda dolaşmayı sürdürdüm, çünkü annem bazen uzaklaşıp kaybolur, ben de koluna girip onu eve geri getirirdim.

Annem, babam ne söylerse onu giyerdi. Bazen babam derse yetişmenin telaşıyla "Kırmızı elbiseni giy," der, annem de cayır cayır bir Haziran gününü kapkalın yünlülerin içinde geçirirdi. Terlemiyordu. Bazen babam sabahları ona aşağı inmesini söylemez, annem o dönene kadar yatak odasından çıkmazdı. O günlerde Simon'ı en azından benimle üst kata kadar çıkıp içeri bir bakması için kandırmaya çalıştım,- ama gözlerini bana dikip başını iki yana sallamakla yetindi. Babam da tıpkı Will Amca gibi daha çok içiyor, sonra da durduk yere bizi haşlıyordu. Babam bağırdığında ben hep ağlardım, ama Simon hiç ağlamıyordu artık.

Annem gözlerini kırpıştırmıyordu. İlk başta farkına varmamıştım, sonra onun gözlerini hiç kapamadığını görünce rahatsızlık duymaya başladım. Ama bu ona olan sevgimi azaltmadı.

Geceleri ne Simon uyuyabiliyordu, ne de ben. Annem eskiden bizi yatağımıza yatırır, Yandy adlı bir sihirbazın köpeğimiz Baxter'i, bizim onunla oynamadığımız vakitlerde götürdüğü büyük serüvenleri anlatırdı. Babam öykü uy- durmazdı, ama Poundun Kantoları dediği kocaman bir kitaptan bir şeyler okurdu bize. Okuduklarının büyük kısmını anlamazdım, ama sözcüklerden hoşlanır, Yunanca olduğunu söylediği sözcüklerin seslerini severdim. Artık akşam vakti yıkandıktan sonra bize bakmaya gelen kimse yoktu. Birkaç gece ben Simon a öykü anlatmayı denedim, ama hiçbiri bir şeye benzemiyordu ve Simon susmamı söyledi.

4 Temmuz'da, bir önceki sene benimle aynı sınıfta okumuş olan Tommy Wiedermeyer, ailesinin yeni yaptırdığı yüzme havuzunda boğuldu.

O gece hepimiz sırtımızı yaslayıp, yarım mil ötedeki tören alanının fişek gösterisini izledik. Koru yüzünden yerdeki fişekleri göremezdiniz, ama havai fişekler renkli ve berrak idi. Önce rengin patlamasını görüyordunuz, ses ise dört ya da beş saniye sonra yetişiyor gibiydi. Helen Teyzeye bir şey söylemek için başımı çevirdiğimde, annemin ikinci kat penceresinden dışarıyı seyrettiğini gördüm. Odanın karanlığında yüzü bembeyazdı ve renkler üzerinden sanki sıvı gibi akıyordu.

Ölü sincabı 4 Temmuzun üzerinden çok geçmeden buldum. Simon ve ben koruda Süvari ve Kızılderili oyunu oynuyorduk. Sırayla birbirimizi buluyor, baştan başlama vakti gelinceye kadar birbirimize ateş edip çalıların arasında devamlı ölüyorduk. Ama bu sefer onu bulmakta zorluk çekmiştim. Onun yerine, açıklığı buldum.

Burası bizim bahçemizdeki çalı çit kadar sık otlarla çevrili, gizli bir yerdi. Sincabı gördüğümde hâlâ dizlerimin ve ellerimin üzerinde, dalların altından sürünmekteydim. Hayvan kocaman, kırmızımsı ve uzun süredir ölüydü. Başı gövdesinin üzerinde neredeyse geriye dönmüştü. Bir kulağının yakınında kan kurumuştu. Sol pençesi sımsıkı kapalıydı. Ama diğeri, sanki dinleniyormuşçasına bir dalın üzerinde duruyordu. Bir şey tek gözünü yemişti, ama diğeri dalların tentesine kara kara bakıyordu. Ağzı hafifçe aralıktı ve köklerine doğru sararmış, şaşırtıcı büyüklükteki dişleri görünüyordu. Ben izlerken, ağzından bir karınca çıktı, kara burnun üzerinden geçti ve bakan göze tırmandı.

*Ölü dedikleri bu* işte, diye düşündüm.

Hissetmediğim bir meltemle titreşti çalılar. Orada olmaktan korktum ve dosdoğru emekleyerek, gömleğimi yakalayan kalın dalların arasından hızla kaçtım.

Sonbaharda tekrar Longfellow Okuluna başladım, ama çok geçmeden özel bir okula nakledildim. O günlerde Diriltici ailelerine karşı

bir ayrımcılık gözetilirdi. Çocuklar dalga geçer, isimler takarlardı ve hiçbiri oynamazdı bizimle. Yeni okulumuzda da bizimle oynayan yoktu ama isim takmamışlardı.

Yatak odamızın duvarında elektrik düğmesi yoktu, tavanda, üzerinden kordon sarkan, modası geçmiş lambalardan biri asılıydı. Işığı yakmak için karanlık odanın yarısını katetmem ve el yordamıyla kordonu bulmam gerekiyordu. Simon'ın geç saate kadar ödev yaptığı bir gece kendi başıma üst kata çıktım. Kordonu bulmak için kolumu karanlığa uzatmıştım ki elim annemin yüzüne değdi. Dişleri soğuk ve kaygandı. Elimi geri çektim ve kordonu bulup ışığı yakmadan önce karanlıkta bir dakika geçirdim.

"Merhaba, anne," dedim. Yatağın kenarına oturup başımı ona doğru kaldırdım. Simon'ın boş yatağına bakıyordu. Uzanıp elini tuttum. "Seni özlüyorum," dedim. Başka bir şeyler daha söyledim, ama tüm söylediklerim birbirine girip, kulağıma aptalca geldi, ben de öylece dump elini sıktım ve cevaben bir baskının gelmesini bekledim. Kolum yorulmuştu ama orda oturdum, Simon gelinceye kadar parmaklarını avcumda tuttum. Simon kapı ağzında dump bize bakakaldı. Bakışlarımı yere çevirdim ve onun elini bıraktım. Birkaç dakika sonra çıkıp gitti.

Babam Şükran gününden hemen önce Baxter'i uyutturdu. Yaşlı bir köpek değildi Baxter, ama öyle davranıyordu. Bize bile devamlı hırlayıp havlıyordu ve artık eve hiç girmez olmuştu. Evden üçüncü kez kaçışından sonra sahipsiz hayvan yuvasından eve telefon ettiler. Babam sadece "Onu uyutun," deyip telefonu kapattı. Bize bir fatura postaladılar.

Babamın öğrencileri azaldıkça azaldı, o da sonunda Ezra Pound üzerine olan kitabını yazmak için ücretli izine ayrıldı. O senenin tümünü evde geçirdi, ama pek bir şey yazdığı yoktu. Bazen sabahları kütüphanede oyalanıyordu ama saat bir olmadan eve dönüp televizyonun karşısına oturuyordu. İçmeye akşam yemeğinden önce başlıyordu ve geç saatlere

kadar televizyon izliyordu. Bazen Simon'la ben de sabaha kadar ona eşlik ediyorduk ama televizyondaki programların çoğundan memnun değildik.

Simon'ın rüyaları da o sıralarda başladı. Bana bir sabah okula yürürken bahsetti bundan. Rüyanın her seferinde aynı olduğunu söyledi. Uyuduğu vakit, kendini hâlâ uyanık ve çizgi roman okurken görüyordu. Sonra dergiyi ko- midinin üzerine koymaya uzanıyordu, ama dergi yere düşüyordu. Dergiyi almak için eğildiğinde yatağın altından annemin kolu uzanıp bembeyaz eliyle Simon'ın bileğine yapışıyordu. Annemin kavrayışının çok güçlü olduğunu ve her nasılsa onu da yatağın altında istediğini bildiğini söylemişti bana. Gücü yettiğince battaniyeye tutunuyor, ama birkaç saniye sonra örtülerin de kayacağını ve yere düşeceğini biliyordu.

Geçen geceki rüyasının farklı olduğunu anlattı. Bu sefer annem yatağın altından başını uzatmıştı. Simon bunun, garajdaki bir oto tamircisinin arabanın altından kayarak çıkmasına benzediğini söyledi. Dediğine göre, annem ona sırıtıyordu, gülümsemiyor, ama gerçekten ağzını yayarak sırıtıyordu. Simon onun dişlerinin sipsivri törpülenmiş olduğunu da söyledi.

"Sen hiç böyle rüyalar görüyor musun?" diye sordu. Bana anlattığına pişman olduğunu biliyordum.

"Hayır," dedim. Annemi seviyordum.

O nisan ayında diğer blokta oturan Farley ikizleri kendilerini terkedilmiş bir buzdolabına kazara kilitleyip boğuldular. Evimize temizliğe gelen Mrs. Hargill onları garajlarının arkasında buldu. Thomas Farley, Simon'ı hâlâ bahçelerine oynamaya çağıran tek çocuktu. Artık Simon benimle başbaşa kalmıştı.

İşçi Bayramından ve okulun başlangıcından hemen önce Simon evden kaçma planı yaptı. Kaçmak istemiyordum ama Simon'ı severdim.

Ağabeyimdi o benim.

"Nereye gideceğiz?"

"Buradan kaçmalıyız," dedi bana, ki bu pek de yanıt sayılmazdı hani.

Ama Simon bir kenara bir şeyler saklamış, hatta bir de şehir haritası bulmuştu. Korunun içinden Laurel Street viyadükü ile Sherman Nehrinin karşısına geçen, büyük caddelerden hiçbiriyle kesişmeden Will Amcaya giden bir yol işaretlemişti.

"Gece kamp yapabiliriz," dedi Simon. Kestiği çamaşır ipini gösterdi. "Will Amca çiftlikte ona yardımcı olmamıza izin verecektir. Gelecek baharda çiftliğine gittiğinde biz de onunla gidebiliriz."

Alacakaranlıkla birlikte evden ayrıldık. Karanlık bastırmadan hemen önce yola çıkmaktan hoşlanmamıştım, ama Simon, babamın yokluğumuzu ertesi sabah geç saatte uyanıncaya kadar fark etmeyeceğini söyledi. Simon'un buzdolabından aşırdığı yiyeceklerle dolu küçük bir sırt çantasını taşıyordum. Bazı eşyaları bir battaniyenin içine sarmış, çamaşır ipiyle sırtına bağlamıştı. Korunun derinliklerine girene değin ortalık epey aydınlıktı. Çay, öldüğü gece annemin odasından gelene benzer bir çağıltıyla akıyordu. Kökler ve dallar öylesine sıktı ki, Simon'ın cep fenerini sürekli yanık tutması gerekiyordu ve bu, ortalığı daha da karanlık gösteriyordu. Çok geçmeden durakladık ve Simon ipini iki ağacın arasına gerdi. Battaniyeyi ipin üzerine serip ellerimizin ve dizlerimizin üzerinde, taş aramaya çalıştık.

Çay gecenin içinde gurultular çıkarırken karanlıkta salamlı sandviçlerimizi yedik. Birkaç dakika konuştuk ama seslerimiz çok kısık gibiydi ve bir süre sonra başımızı naylon torbaya koyduk, montlarımızı üzerimize örtüp, tüm ormanın sesleri etrafımızda olduğu halde soğuk zeminde uykuya daldık.

Gecenin ortasında uyanıverdim. Çok sessizdi. İkimiz de montlarımızın altında birbirimize sokulmuştuk ve Simon horluyordu. Yaprakların hışırtısı durmuş, böcekler gitmiş, hatta çay bile çağıldamayı bırakmıştı. Çadırın açıklıkları karanlık zeminde iki parlak üçgen halindeydi.

Kalbim güm güm çarparak doğruldum.

Başımı açıklığa yaklaştırdığımda dışarıda görecek hiçbir şey yoktu. Ama orada ne olduğunu kesinlikle biliyordum. Başımı montumun altına saklayıp çadırın yan kısmından uzaklaştım.

Battaniyenin üzerinden birinin bana dokunmasını bekledim. İlk başta annemin peşimizden geldiğini, keskin dallar gözlerine çarparken ormanda bizi takip ettiğini sandım. Ama annem değildi.

Küçük çadırımızın etrafında, gece soğuk ve ağırdı. Ölü sincabın gözü kadar siyahtı ve içeri girmek istiyordu. Hayatımda ilk kez, karanlığın, sabah ışığıyla birlikte sona ermediğini anladım. Dişlerim birbirine vuruyordu. Simon'a sokuldum ve biraz onun sıcaklığından çaldım. Nefesi yanağıma ağır ağır ve sıcacık geliyordu. Bir süre sora onu sarsarak uyandırdım ve gün doğduğunda eve geri döneceğimizi, onunla birlikte gelmeyeceğimi söyledim. Benimle tartışmaya başladı, ama sesimde bir şey duydu, anlamadığı bir şey, bunun üzerine yorgunlukla başını salladı ve uyumaya devam etti.

Sabahleyin battaniye çiyden ıslanmıştı ve tenlerimiz yapış yapış olmuştu. Eşyalarımızı katladık, taşlan kaba şekilde dizili bırakıp eve yürüdük. Hiç konuşmadık.

Eve döndüğümüzde babam uyuyordu. Simon eşyalarımızı yatak odasına fırlatıp gün ışığına çıktı. Ben ise mahzene indim.

İçerisi çok karanlıktı, ama hiç ışık yakmadan tahta basamaklara oturdum. Gölgeli köşelerden hiç ses gelmiyordu, ama annemin orada

olduğunu biliyordum.

"Kaçtık ama geri döndük," dedim sonunda. "Geri dönmek benim fikrimdi."

Dar pencere tahtalarının arasından yeşil çimenler görünüyordu. Bir bahçe fıskiyesi derinden bir ah çekerek çalışmaya başladı. Civar evlerde çocuklar bağrışıyordu. Benim tüm dikkatim gölgelerdeydi.

"Simon yola devam etmek istedi," dedim, "ama onu geri döndürdüm. Eve geri gelmek *bettim* fikrimdi."

Birkaç dakika daha oturdum, ama aklıma söyleyecek başka şey gelmiyordu. Nihayet kalktım, pantolonumu silkeledim ve azıcık kestirmek üzere üst kata çıktım.

İşçi Bayramından bir hafta sonra babam hafta sonu kumsala gitmemizde ısrar etti. Cuma akşamı ayrılıp arabayla dosdoğru Ocean City'ye gittik. Annem arka koltukta tek başına oturuyordu. Babam ve Helen Teyze öndeydiler. Simon ile ben ise steyşın arabanın en arkasına sıkışmıştık, ama o benimle birlikte inekleri saymayı, konuşmayı, hatta getirdiğim oyuncak uçaklarla oynamayı bile reddetti.

Nehir kıyısında iskelesi bulunan tarihi bir otelde kaldık. Bu yeri babamın Salı grubundaki diğer Dirilticiler önermişlerdi, ama eskilik, çürüme ve duvarlardaki farelerin kokusu vardı. Koridorlar rengi atmış bir yeşil, kapılarsa yeşilin daha koyu bir tonuydu ve her üç ışıktan sadece biri yanıyordu. Koridorlar loş bir labirentti ve sırf asansörü bulmak için bile iki kez dönmeniz gerekiyordu. Etrafta bir sürü diriltilmiş vardı ve karanlık koridorlarda ayak sürüdüklerini işitebilirdiniz. Gün batımından sonra plaja indiler, biz de onlara katıldık.

Annemi rahat ettirmeye çalıştım. Onun için plaj havlusunu yere serdim ve yüzünü denize çevirdim. Ay doğmuştu ve serin bir meltem

esiyordu. Annemin süveterini omuzlarına örttüm. Arkamızda panayır alanı ışıklarını iskelenin üzerine döküyor, korku treni gürleyip homurdanıyordu.

Eğer babamın sesi o kadar asabımı bozmasaydı oradan ayrılmazdım. Yüksek sesle konuşup olmadık yerde kahkahalar atıyor ve bir kesekağıdına sanlı şişeden koca koca yudumlar alıyordu. Helen Teyze çok az konuşup kederli gözlerle babamı seyrediyordu ve o ne zaman gülecek olsa kendisi de gülümsemeye çalışıyordu. Annemin de huzuru yerindeydi, böylece kendi kendime izin verip Simon'ı bulmak için panayıra yürüdüm. O olmayınca yalnızdım. Aileler ve çocuklar yoktu, ama binekler hâlâ çalışıyordu. Birkaç dakikada bir bir kükreme duyuluyor, korku treni en dik dalışını yaptığında binen birkaç kişiden çığlıklar geliyordu. Bir sosisli sandviç yiyip etrafa bakındım ama Simon ortalıklarda değildi.

Kumsal boyunca geri dönerken, babamın uzanıp Helen Teyzenin yanağına hızla bir öpücük kondurduğunu gördüm. Annem ortalıklarda değildi ve gözlerimdeki öfke yaşlarını gizlemek için gidip onu bulmayı teklif ettim. Kumsalın, önceki hafta iki gencin boğulmuş olduğu yerini geçtim. Etrafta diriltilmişlerden birkaçı vardı. Aileleriyle birlikte suyun yakınında oturuyorlardı, ama annemden hiç iz yoktu. Geri dönmek üzereydim ki, kumsaldaki iskelenin altında bir kıpırtı gördüğümü sandım.

Aşağısı inanılmaz derecede karanlıktı. Tahta kazıklar ve çapraz kirişlerin, kırarak tuhaf desenlere dönüştürdüğü ince ışık hüzmeleri, yukarıdaki iskelenin çatlaklarından aşağı süzülüyordu. Panayırdan gelen ayak sesleri ve gürültüler, sanki tabutun kapağına inen yumruklar gibiydi. O zaman durdum. Aniden orada, karanlığın içinde düzinelercesinin olduğunu hayal ettim. Annemin de aralarına dahil olduğu düzinelercesi, ipince ışık desenleri üzerinden geçtiği için bir el, gömlek ya da bakan göz seçilebiliyordu. Ama orada değildiler. Annem orada değildi. Başka bir şey vardı.

Başımı kaldırmama neyin sebep olduğunu bilmiyorum. Yukarıdan gelen ayak sesleri. Hafifçe dönüp duran bir şey,- gölgelerde dönen bir şey. Onun çapraz kirişlere tırmandığı, spor ayakkabısını basıp kendisini geniş kalasa doğru çektiği yeri görebiliyordum. Hiç zor olmasa gerekti. Binlerce kez bunun gibi tırmanmıştık. Dosdoğru yüzüne baktım, ama ilk tanıdığım şey çamaşır ipi oldu.

Simon'ın ölümünden sonra babam öğretim üyeliğini bıraktı. Ücretli izinden geri dönmedi ve Pound kitabının taslakları geçen senenin gazeteleriyle birlikte bodrumda istiflendi. Dirilticiler yakındaki bir alışveriş merkezinde yöneticilik işi bulmasına yardımcı oldular ve eve genellikle sabahın ikisinden önce dönmedi.

Noelden sonra iki eyalet uzakta bir yatılı okula gittim. O sıralar Dirilticiler Enstitüyü kurmuşlardı ve gitgide daha fazla aile onlara katılıyordu. Daha sonra tam bir bursla üniversiteye gitmeyi başardım. Mukavelenin aksine, o yıllar boyunca eve nadiren uğradım. Az sayıda ziyaretimde babam sarhoştu. Bir seferinde mutfakta beraberce içip ağladık. Yanlardaki birkaç tutam haricinde neredeyse hiç saçı kalmamıştı ve çizgilerle bezeli yüzünde gözleri içine çökmüştü. Alkol yanaklarında sayısız kan damarını patlatmıştı ve annemden daha çok makyaj yapıyormuş gibiydi.

Mezuniyetimden üç gün önce Mrs. Hargill aradı. Babam küveti sıcak suyla doldurmuş, jiletle bileklerini enine değil, damar boyunca diklemesine kesmişti. Plutarch'ını okumuştu. Temizlikçi kadın onu iki gün sonra bulmuştu ve ertesi akşam eve vardığımda küvet hâlâ pıhtılaşmış halkalarla doluydu. Cenazeden sonra bütün eski kağıtlarını elden geçirdim ve birkaç yıldır tuttuğu günlüğü buldum. Onu da bitmemiş kitabı için üst üste dizdiği kağıtlarla birlikte yaktım.

Enstitüyle olan poliçemiz şartlara rağmen geri ödendi ve bu, sonraki birkaç yıl işime yaradı. Kariyerim benim için bir işten daha fazla —

yaptığım şeye inanıyorum ve bu işte iyiyim de. Eski okul binalardan birkaçını civardaki yeni merkezlerimiz için kontratla kiralamak benim fikrimdi.

Geçen hafta trafiğe takıldım ve arabamı santim santim kaza mahalline yaklaştırırken her yere yayılmış cam kırıklarını ve üzeri battaniyeyle örtülü küçük bedeni gördüm. *Onlardan* bir topluluğun da kaldırımda biriktiğini fark ettim. Sayıları bugünlerde öylesine fazla ki.

Şehrin ışıklı son kesimlerinden birinde bir devremülkte hisselerim vardı, ama eski evimiz satılığa çıkarılır çıkarılmaz, fırsatın üzerine atladım. Eski mobilyaların bir çoğunu elimde tutup diğerlerini yeniledim, bu yüzden ev neredeyse eskisi gibi. Böyle eski bir evi ayakta tutmak elbette ucuz değil, ama paramı aptalca savurmuyorum. İş çıkışında Enstitüden çoğu arkadaş barlara gidiyor, ama ben onlara katılmıyorum. Alet edevatımı kaldırıp çelik masaları sildikten sonra dosdoğru eve gidiyorum. Ailem orada. Beni bekliyor.

*Çeviren: Barış E. Alkım*

## CLIVE BARKER

Çok çanlı ve psikolojik yönden rahatsız edici korku öykülerinin yazarlığının yanı sıra başarılı ve tanınmış bir oyun yazarı, yönetmeni, yapımcısı, sanatçısı ve çizerdir.

Yirmili yaşlarında yazdığı, yönettiği ve rol aldığı oyunları için bir tiyatro kumpanyası kurmuştur.

Öyküleri, fantastik, erotik, korkunç ve sapıkça öğeler taşır. Gotik üslubuyla geleneksel korku türünün sınırlarını zorlar ve evrenle doğaüstünü yeni baştan yaratır.

Ancak öykülerindeki yüzeysel dehşetin altında ciddi sorunları irdeler ve günlük olaylarla sıradan fikirleri sorgular.

Barker'ın en önemli yeteneği okurlarının bilinçaltlarının en derin kuytularında gizli korkuları açığa çıkarmaktaki tekinsiz ustalığıdır.

## KORKU

Korku kadar zevk veren bir şey yoktur. Herhangi bir trende, herhangi bir bekleme odasında ya da büroda iki insanın arasında görünmez olarak oturmak mümkün olsaydı, konuşmanın dönüp dolaşıp bu konuya geleceği görülürdü. Elbette tartışma tümüyle farklı bir şey hakkındaymış gibi gözükür: ülkenin durumu, yollardaki ölümler üzerine sıradan bir sohbet, diş bakımının artan fiyatları,- ama mecazı, kinayeyi sıyırdığınızda, konuşmanın yüreğinde yuvalanmış korku karşınıza çıkar. Tanrı'nın doğası ya da sonsuz yaşam olasılığından söz bile edilmezken, mutlu mutlu acının ayrıntılarını çiğneriz. Bu sendromun sınırı yoktur,- saunada ve seminer odasında, aynı şekilde, aynı ayin tekrarlanır. Bir dilin ağrıyan dişle uğraşmasını engellemenin olanaksızlığıyla, sürekli, sürekli, sürekli olarak korkularımıza döneriz... dolu ve dumanı tüten bir tabağın önündeki aç bir adamın hevesiyle.

Henüz üniversitedeyken ve konuşmaya korkarken, Stephen Grace'e niçin korktuğu hakkında konuşması öğretildi. Aslında sadece bunun hakkında konuşması değil, her sinir ucunu parçalara ayırıp en ufak korkularını bile araştırması da öğretildi.

Bu araştırmada bir öğretmeni vardı: Quaid.

Çağ guruların çağıydı,- bu onların mevsimiydi. İngiltere'nin altında ve üstündeki üniversitelerde, genç, erkek ve kadınlar batıda ve doğuda koyun gibi izleyecekleri kişiler arıyorlardı,- Steve Grace birçoğundan sadece biriydi. Bulduğu Mesih'in Quaid olması sadece kendi kötü talihiydi.

Öğrenci salonunda tanışmışlardı.

"Adım Quaid," dedi barda Steve'in dirseğinin dibinde oturan adam.

"Ya."

"Sen...?"

"Steve Grace."

"Evet. Törebilim sınıfındansın, doğru mu?"

"Doğru."

"Seni öteki Felsefe seminerlerinde ya da sınıflarında görmedim."

"O benim fazladan dersim. İngiliz Edebiyatı bölümündeyim. Sadece bütün bir yılı Eski İskandinav Dilleri derslerinde geçirme fikrine katlanamadım.”

"Bu yüzden törelere daldın.”

"Evet."

Quaid bir duble brendi ısmarladı. O kadar varlıklı görünmüyordu ve bir duble brendi Steve'in de gelecek haftaki bütçesini sarsabilirdi. Quaid içkisini çabucak yuttu ve bir tane daha ısmarladı.

"Sen ne istersin?"

Steve hamam suyu sıcaklığında çeyrek litrelik bir birayı yudumluyordu, içkisinin yarım saat daha yetmesinde kararlıydı.

"Gerekmez."

"Evet, gerekir."

"Böyle iyi.”

"Bir brendi daha ve dostum için de yarım litre bira."

Steve, Quaid'in cömertliğine karşı koymadı. Doyurulmamış vücudunda bu kadar biranın birazdan başlayacak olan "Sosyal Bir Gözlemci

Olarak Charles Dickens" seminerlerinin sıkıntısını gidermeye yetmeyeceği kesindi. Bunu düşünmesi bile onu esnetiyordu.

"Birisi sosyal bir etkinlik olarak alkol hakkında bir tez yazsa iyi olur."

Quaid bir an brendisini inceledi, sonra midesine indirdi.

"Ya da aldırmazlık olarak," dedi.

Steve adama baktı. Belki Steve'in yirmi yaşından beş yaş kadar daha büyüktü. Giydiği giysilerin karışımı şaşırtıcıydı. Yıpranmış koşu ayakkabıları, daha iyi günler görmüş bir gri-beyaz gömlek,- onun üzerinde uzun, ince bedeninden kötü bir şekilde sarkan çok pahalı bir deri ceket. Yüz uzun ve niteliksiz,- gözler sütlü mavi ve rengin neredeyse kalın gözlüklerinin ardında sadece irislerinin iğne inceliğindeki bebeklerinin görülecek şekilde beyaza sızmasına neden olacak kadar soluk. Dudaklar Jagger gibi dolgun, ama soluk, kuru ve duyarsız. Saçlar kirli bir sarı.

Quaid, diye karar verdi Steve, Hollandalı bir uyuşturucu satıcısı sanılabilir.

Rozet takmıyordu. Rozetler bir öğrencinin takıntılarının ortak noktasıydı ve Quaid nelerden zevk aldığını belirten bir şeyler olmadan çıplak gibiydi. Eşcinsel mi, feminist mi, balinaları kurtarın kampanyacılarından mı, yoksa faşist bir vejetaryen miydi? Neler yapıyordu, Tanrı aşkına?

"Eski İskandinav Dillerini almalıydın," dedi Quaid.

"Neden?"

"O derste kağıtları puanlamaya bile zahmet etmiyorlar," dedi Quaid.

Steve bunu duymamıştı. Quaid vızıldamaya devam etti.

"Sadece havaya atıyorlar. Yüz üstteyse, A. Yüz alttaysa, B."

Ah, bir şakaydı. Quaid espri yapıyordu. Steve gülmeyi denedi, ama Quaid'in yüzü kendi espri denemesinden etkilenmemişti.

"Eski İskandinav Dillerini almalıydın," dedi yeniden. "Kimin Piskopos Berkeleye ihtiyacı var ki? Ya da Eflatuna. Ya da..."

"Ya da?"

"Hepsi boktan."

"Evet."

"Seni izledim, Felsefe sınıfında..."

Steve, Quaid hakkında şüphe duymaya başladı.

",. .Hiç not almıyorsun, değil mi?"

"Yoo."

"Senin ya son derece kendine güvendiğini ya da sadece aldırmadığını düşündüm."

"İkisi de değil. Sadece ipin ucunu kaçırdım."

Quaid honurdandı ve bir paket ucuz sigara çıkardı. Yine, bu yapılacak şey değildi. Ya Gauloises, ya Camel içerdiniz, ya da hiçbir şey.

"Sana orada öğrettikleri gerçek felsefe değil," dedi Quaid, yanlış anlaşılamayacak bir küçümsemeyle.

"Ya?"

"Kaşıkla bir parça Eflatun ya da bir parça Benthan tıkıyorlar ağzımıza... gerçek bir inceleme yok. Tabii ki bütün doğru parçalar var. Canavara benziyor. .. hatta eğitimsiz biri için canavar gibi bile kokabilir."

"Ne canavarı?"

"Felsefe. *Gerçek* Felsefe. O bir canavardır, Stephen. Sence öyle değil mi?"

"Düşünme..."

"Vahşidir. Isırır."

Aniden bir tilki gibi sırıttı.

"Evet. Isırır," diye yanıtladı.

Ah, bu onu mutlu kılmıştı. Yine, sırf şans olsun diye: "Isırır."

Stephen başını salladı. Mecaz onu aşıyordu.

"Bence konumuzun bizi yoğurduğunu hissetmeliyiz." Quaid eğitim tarafından sakatlanmak konusuna ısınıyordu. "Hakkında konuşmamız gereken konuları el çabukluğuyla geçiştirip durmaktan korkmamız gerek."

"Neden?"

"Çünkü eğer filozof mayasına sahip olsaydık, akademik nezaket gösterilerinde bulunuyor olmazdık. Esas kaygıları örtmek için kelime oyunları yaparak anlamları konuşuyor olmazdık."

"Ne yapıyor olurduk?"

Steve kendini bir komedi gösterisindeki zavallı gibi hissetmeye başlamıştı. Sadece Quaid şaka yapar gibi bir havada değildi. Yüzü sertti: iğne inceliğindeki gözbebekleri minik noktalara dönüşmüştü.

"Canavara yakın yürümeliyiz, Steve, sence de öyle değil mi? Onu okşamak için uzanmalıyız, evcilleştirmeliyiz, sağmalıyız..."

"Nedir.. ,eee.. .nedir bu hayvan?"

Quaid sorunun pragmatizminden dolayı bariz şekilde öfkelenmişti.

"Herhangi bir kayda değer felsefenin konusu, Steve. Anlamadığımız için korktuğumuz şeyler. Kapının ardındaki karanlık."

Steve bir kapı düşündü. Karanlığı düşündü. Quaid'in labirentimsi tarzıyla neye varmak istediğini anlamaya başladı. Felsefe, korku hakkında konuşmanın bir yoluydu.

"Varlığımızın bir parçası olan şeyi tartışmalıyız," dedi Quaid. 'Tartışmazsak. .. tehlikeye soktuğumuz..."

Quaid'in gevezeliği birden onu terk etmişti.

"Neyi?"

Quaid yeniden dolmasını ister bir şekilde boş brendi bardağına bakıyordu.

"Bir tane daha ister misin?" diye sordu Steve, yanıtın hayır olması için dua ederek.

"Neyi tehlikeye atıyoruz?” diye tekrarladı Quaid,- "Şey, sanırım gidip canavarı bulmazsak..."

Steve bunu neyin izleyeceğini biliyordu.

".. .er ya da geç, canavar gelip bizi bulacaktır."

Korku kadar zevk veren bir şey yoktur. Başkasının olduğu sürece.

Bir ya da iki hafta sonra, Steve tuhaf Bay Quaid hakkında biraz araştırma yaptı.

Kimse ilk ismini bilmiyordu.

Kimse yaşından emin değildi,- ama sekreterlerden biri onun otuzun üzerinde olduğunu söyledi ki, bu bir sürprizdi.

Cheryl, ailesinin öldüğünden bahsettiğini duymuştu. Ona sorarsanız öldürülmüşlerdi.

Quaid söz konusu olduğunda, insan bilgilerinin toplamı bu kadar gibi görünüyordu.

"Sana bir içki borçluyum," dedi Steve, Quaid'in omzuna dokunarak.

Quaid ona ısılmışçasına baktı.

"Brendi?"

"Teşekkürler."

Steve içkileri ısmarladı.

"Seni korkuttum mu?"

"Düşünüyordum."

"Onsuz bir filozof olmamalı".

"Nesiz?"

"Beyinsiz."

Konuşmaya başladılar. Steve neden yeniden Quaid'e yaklaştığını bilmiyordu. Adam kendisinden on yaş büyüktü ve farklı bir entellektüel ligdeydi. Dürüst olması gerekirse, muhtemelen ödünü de kopartıyordu Steve'in. Quaid'in canavarlar hakkında konuşması aklını karıştırıyordu. Yine de aynısından daha fazla istiyordu: daha fazla mecaz, öğretmenlerinin ne kadar gereksiz, öğrencilerin ne kadar zayıf olduğunu söyleyen o aksi sesin daha fazlasını.

Quaid'inki kesinliklerle dolu bir dünya değildi. Dünyevi guruları ve kesinlikle bir dini yoktu. İster politik ister felsefi olsun, bir sistemi alaycılığa başvurmadan gözlemleme yeteneğinden yoksun gibiydi.

Nadiren yüksek sesle güldüğü halde, Steve onun dünya görüşünde acı bir mizah olduğunu biliyordu. İnsanlar çoban arayan birer koyundu. Elbette çobanlar hayal ürünüydü, Quaid'in düşüncesine göre. Koyun sürüsünün dışındaki karanlıkta var olan her şey, masum kuzuya göz dikmiş korkulardı: taş kadar sabırlı, kendi sıralarının gelmesini bekliyorlardı.

Her şeyden kuşku duyulmalıydı, korkunun var olduğu gerçeğinden başka.

Quaid'in entellektüel kibri insana canlılık veriyordu. Steve kısa sürede onun inançları arda arda yıktığı geleneklere karşı çıkan rahatlığını sevmeye başladı. Bazen Quaid'in, Steve'in dogmalarından birine karşı göz açtırmaz bir argüman oluşturması acı vericiydi. Ama birkaç hafta sonra, yıkımın sesi bile heyecanlandırmaya başlamıştı. Quaid dipteki çalıları temizliyor, ağaçları kesiyor, ekinleri kırıp geçiriyordu. Steve kendini özgür hissediyordu.

Ulus, aile, Kilise, yasalar. Hepsi çöp. Hepsi yararsız. Hepsi kandırmaca ve zincirler ve bunaltma.

Var olan sadece korkuydu.

"Korkuyorum, korkuyorsun, korkuyoruz," demeyi seviyordu Quaid. "Kadın, erkek, hayvan korkuyor. Dünya yüzünde korkuyu kendi kalp atışlarından daha yakın olarak tanımayan bilinçli hiçbir varlık yok."

Quaid'in en sevdiği avlarından biri başka bir Felsefe İngiliz Edebiyatı öğrencisi, Cheryl Fromm'du. Kız, Quaid'in öfkeli imalarına balıkların yağmura çıkması gibi atlıyordu ve ikisi birbirlerinin sözlerine karşı bıçak çektiklerinde, Steve geri çekilip, kavganın zevkini çıkarıyordu. Quaid'in ifadesiyle, Cheryl patolojik bir iyimserdi.

"Sen de pisliğin tekisin," diyordu Cheryl, tartışma biraz kızışınca. "Senin kendi gölgenden korkman kimin umrunda ki? Ben korkmuyorum.

Kendimi iyi hissediyorum."

Gerçekten de öyle görünüyordu. Cheryl Fromm ıslak rüyalardan kopup gelmiş gibiydi, ama kimsenin şevişmeye kalkamayacağı kadar zekiydi.

"Hepimiz arada bir korkuyu tadarız," diye yanıt verirdi Quaid ve sütlü gözleri kızın yüzünü tepkisini izleyerek ve Steve bundan kesinlikle emindi, kanaatlerinde zayıf bir nokta bulmak için iyice incelerdi.

"Ben değil."

"Korkun yok mu? Kabusun?"

"Yok. İyi bir ailem var,- dolabımda iskelet bulundurmuyorum. Et bile yemiyorum, bu sayede bir mezbahanın önünden geçerken kendimi kötü hissetmiyorum. Görücüye çıkaracak pisliğim yok. Bu benim gerçek olmadığım anlamına mı geliyor?"

"Bunun anlamı," Quaid'in gözleri yılan gibiydi, "bunun anlamı senin kendine güveninin çok büyük bir şeyi örttüğüdür."

"Kabuslara geri döndük."

"Büyük kabuslar."

"Açık ol: terimlerini tanımla."

"Neden korktuğunu sana ben söyleyemem."

"O zaman kendi korkunu söyle."

Quaid tereddüt etti. "Son tahlilde," dedi, "analiz edilemez."

"Analiz edilemezmiş, sevsinler."

Bu, Steve'in dudaklarına elinde olmadan bir gülümseme yerleştirdi. Cheryl'i sevmek zor bir düştü. Yapılabilecek tek şey dizlerinin üstüne çöküp

tapınmaktı.

Quaid yeniden vaaz sandığına çıkmıştı.

"Korkum bana özeldir. Geniş bağlamda bir anlamı yoktur. Korkumun işaretleri, ya da başka bir deyişle, beynimin korkumu *resmetmek* için kullandığı imgeler, kişiliğimin köklerinde yatan gerçek dehşetle karşılaştırıldıklarında hafif kalırlar."

"Benim de imgelerim var," dedi Steve. "Çocukluğumdan resimler bazen..." Bu itiraftan şimdiden pişman olarak sustu.

"Ne?" dedi Cheryl. "Kötü deneyimlerle ilişkili şeyler mi demek istiyorsun? Bisikletinden düşmen ya da buna benzer şeyler mi?"

"Belki," dedi Steve. "Bazen kendimi bu resimleri düşünürken buluyorum. Kasten değil, sadece rastgele düşünürken. Neredeyse beynim onlara otomatik olarak gidiyor gibi."

Quaid'den bir memnuniyet homurtusu yükseldi. "Kesinlikle," dedi.

"Freudün bunun hakkında makaleleri var," dedi Cheryl.

"Ne?"

"Freud," diye yineledi Cheryl, bu sefer sanki bir çocuğa hitap ediyormuş gibi bir tavır takınarak. "Sigmund Freud: duymuş olabilirsin."

Quaid'in dudakları kısıtlanmamış bir küçümsemeyle büküldü. "Anne takıntıları probleme yanıt vermez. İçimdeki, hepimizin içindeki, gerçek dehşetler kişilik öncesi dönemdendir. Korku, daha kendimizin birey olarak bilincine varmadan önce oradadır. Rahimde avuç içine kapanmış başparmak korkuyu hisseder."

"Hatırlıyorsun, değil mi?" dedi Cheryl.

"Belki," diye yanıtladı Quaid, ölümcül bir ciddiyetle.

"Rahmi mi?"

Quaid bir tür yarı gülümseme üretti. Steve gülümsemenin, "Bende sende olmayan bilgiler var," dediğini düşündü.

Tuhaf, hoş olmayan ve Steve'in gözlerinden silip atmak istediği bir gülümsemeydi bu.

"Sen yalancının tekisin," dedi Cheryl, koltuğundan kalkıp, burnunun üzerinden Quaid'e bakarak.

"Belki öyleyimdir," diye yanıtladı Quaid, birdenbire mükemmel bir beyefendi kesilerek,

Bundan sonra tartışmalar bitmişti.

Artık kabuslar hakkında konuşmalar, geceleri fırlayıp gelecek şeyler hakkında tartışmalar olmuyordu. Steve, Quaid'i ertesi ay boyunca aralıklı olarak gördü ve her gördüğünde, Quaid'in yanında istisnasız Cheryl Fromm bulunuyordu. Quaid ona karşı nazikti, hatta hürmetkardı. Artık deri ceketini bile giymiyordu, çünkü kız hayvan ölüsünden yapılan malzemelerin kokusundan nefret ediyordu. İlişkilerindeki bu ani değişiklik Steve'in aklını karıştırmıştı,- ama bunu kendisinin cinsel mevzuları anlayışındaki ilkelliğe verdi. Bakir değildi, ama kadınlar hâlâ onun için birer sırdı: çelişkili ve anlaşılmaz.

Ayrıca kıskanmıştı da, ancak bunu kendine bile itiraf edemezdi. Islak rüya dâhisinin Quaid'in zamanının bu kadar çoğunu almasına içerliyordu.

Başka bir his daha vardı,- Quaid'in Cheryl'le kendi tuhaf nedenlerinden dolayı flört ettiğine dair bir his. Seks Quaid'in asıl amacı değildi, Steve bundan emindi. Onu bu kadar ilgili kılan şey Cheryl'in zekasına duyduğu saygı da değildi. Hayır, kızı bir şekilde köşeye

sıkıştırıyordu,- Steve'in içgüdüleri böyle diyordu. Cheryl Fromm avlanmak üzere çembere alınıyordu.

Ardından, bir ay sonra, Quaid konuşma sırasında Cheryl hakkında bir görüş belirtti.

"O bir vejetaryen," dedi.

"Cheryl mi?"

'Tabii ki Cheryl."

"Biliyorum, daha evvel söz etti."

"Ama bu onun için bir heves değil. Bu konuda tutkulu. Bir kasap vitrinine bakmaya bile dayanamıyor. Ete dokunmuyor, eti koklamıyor..."

"Ya?" Steve şaşkına dönmüştü. Bu nereye varacaktı?

"Korku, Steve."

"Etten mi?"

"İşaretler insandan insana değişir. O *etten korkuyor.* Fazlasıyla sağlıklı, fazlasıyla dengeli olduğunu söyleyip duruyor. Saçmalık! Onu bulacağım..."

"Neyi bulacaksın?"

"Korkuyu, Steve."

"Sakın ona...?" Steve endişesini suçlayıcı olmadan nasıl dile getireceğini bilmiyordu.

"Zarar vermeyeyim mi?" dedi Quaid. "Hayır, ona hiçbir şekilde zarar vermeyeceğim. Başına gelebilecek herhangi bir zarar kesinlikle kendisi tarafından verilmiş olacak."

Quaid ona neredeyse ipnotize edercesine bakıyordu.

"Birbirimize güvenmeyi öğrenmenin zamanı geldi," diye sözüne devam etti Quaid. Öne eğildi. "İkimizin arasında..."

"Bak, dinlemek istediğimi sanmıyorum."

"Canavara dokunmamız gerek, Stephen."

"Canavarın canı cehenneme! Duymak istemiyorum!"

Steve, konuşmayı sona erdirmenin yanısıra, Quaid'in bakışının yarattığı sıkıntıdan da kurtulmak amacıyla ayağa kalktı.

"Biz dostuz, Stephen."

"Evet..."

"O zaman buna saygı göster."

"Ne?"

"Sus. Tek kelime etme."

Steve başıyla onayladı. Bu tutması zor bir söz değildi. Endişelerini gülünç duruma düşmeden söyleyebileceği birisi yoktu.

Quaid tatmin olmuş gibiydi. Aceleyle kalkıp, Steve'i kendini hiç istemeden gizli bir topluluğa katılmış gibi hisseder halde bıraktı. Quaid onunla bir anlaşma yapmıştı ve bu sinir bozucuydu.

Sonraki hafta boyunca bütün derslerini ve seminerlerinin çoğunu astı. Notların kopyalan alınmadı, kitaplar okunmadı, denemeler yazılmadı. Üniversite binasına gittiği iki seferde de, Quaid'le burun buruna gelmemek için dualar ederek, diken üzerinde bir fare gibi dolandı.

Korkmasına gerek yoktu. Avlunun karşı tarafında Quaid'in çökük omuzlarını gördüğü tek defada, Quaid, Cheryl Fromm'la gülümseme değiş tokuşuna dalmıştı. Kız şarkı söylercesine gülüyordu, mutluluğu Tarih Bölümünün duvarından yankılanıyordu. Steve kıskançlığını tamamen

üzerinden atmıştı. Şu anda para verseler dahi, Quaid'in o kadar yakınında, onunla bu kadar samimi olmak istemezdi.

Derslerden ve fazlasıyla kalabalık koridorlardan uzakta kendi başına geçirdiği zaman, Steve'in düşüncelerinin rahatlamasına neden oldu. Düşünceleri, dilin dişlere değmesi, tırnakların uzaması gibi korkulara geri döndü.

Çocukluğuna da.

Altı yaşındayken, Steve'e araba çarpmıştı. Yaraları fazla kötü değildi, ama sarsıntı onu kısmen sağır bırakmıştı. Onu derinden etkileyen, sinir bozucu bir deneyimdi bu: neden birdenbire dünyayla bağlarının kesildiğini anlayamamak. Açıklanamaz bir işkenceydi ve çocuk bunun sonsuza dek süreceğini sanıyordu.

Bir an hayatı gerçekti, haykırış ve kahkahalarla doluydu. Bir an sonra ise bundan koparılıp atılmıştı ve dış dünya grotesk gülümsemelerle ağızlarını açıp kapatan balıklarla dolu bir akvaryuma dönüşmüştü. Daha da kötüsü, bazen kulaklarının bir kükreme ya da çınlama sesiyle dolduğu, doktorların tinnitus dedikleri şeyi yaşıyordu. Kafası en acayip seslerle, dış dünyanın salınmalarına ses efekti ekleyen bağrışlar ve ıslıklarla doluyordu. Böyle zamanlarda, midesi çalkalanır ve alnına bir demir bant sarılarak düşüncelerini parçalar, kafayı elden, niyeti uygulamadan ayırırdı. Bir panik gelgitine kapılırdı, kafası şarkı söyler ve çınlarken, dünyadan bir anlam çıkarmayı beceremezdi.

Ama gece dehşetlerin en kötüsünü yaşardı. Bazen, daha önceleri (kazadan önce) yatak odasının güven verici rahminde uyanır, çınlamanın uykusunda başlamış olduğunu fark ederdi.

Gözleri dört açılırdı. Vücudu terden sırılsıklam olurdu. Zihni, kurtarılma umudu bile olmadan birlikte içine kilitlendiği en boğucu

şamatayla dolardı. Hiçbir şey başını susturamazdı ve görünüşe göre, hiçbir şey dünyayı, konuşan, gülen, ağlayan dünyayı ona geri veremezdi.

Tek başınaydı.

Bu, korkunun başı, ortası ve sonuydu. Kafasındaki akortsuz seslerle mutlak bir şekilde yalnızdı. Bu evin, bu odanın, bu bedenin, bu kafanın içinde kilitliydi... sağır, kör etten bir mahpus.

Neredeyse dayanılmaz bir haldi bu. Geceleri bazen yüksek sesle ağlardı bir ses çıkarıp çıkarmadığını bilmeden ve ebeveyni olan balıklar ışığı açıp, ona yardım etmeye çabalarlar, yüzlerini şekilden şekile sokarak yatağının üzerine eğilirlerdi,- sessiz ağızlar yardım etme çabası içinde çirkin şekiller oluştururdu. Dokunuşları sonunda onu sakinleştirirdi; zamanla annesi onu üzerine çöken panikten kurtarmanın hilelerini öğrendi.

Yedinci doğum gününden önce duyma hissi geri döndü, mükemmel şekilde değil, ama ona bir mucize gibi gelebilecek kadar iyi olarak. Dünya yeniden odak kazandı,- yaşam yeniden başladı.

Çocuğun hislerine yeniden güvenebilmesi birkaç ay aldı. Hâlâ kafasının içinde sesler duymayı bekleyerek, geceleri yataktan fırlıyordu.

Ama kulaklarının Steve'in diğer öğrencilerle birlikte rock konserlerine gitmesine engel olacak şekilde en küçük yüksek seste çınlamaya başlamasına rağmen, artık hafif sağırlığının neredeyse farkına bile varmıyordu.

Hatırlıyordu, tabii ki. Hem de çok iyi. Paniğinin tadını geri getirebilirdi,- kafasının etrafındaki demir cendere hissini. Ayrıca korkudan bir tortu da kalmıştı,- karanlık, yalnızlık.

Ama zaten herkes yalnızlıktan korkmaz mıydı? Tamamen yalnız kalmaktan?

Steve'in artık başka bir korkusu vardı, bastırması çok daha zor bir korku.

Quaid.

Sarhoş bir itiraf seansında, Quaid'e çocukluğundan, sağırlığından, gece dehşetlerinden bahsetmişti.

Quaid zaafını biliyordu: Steve'in korkusunun kalbine doğrudan giden yolu. Eğer iş oraya kadar gelirse, bir silahı, Steve'i dövebileceği bir sopası olacaktı. Belki de bu yüzden Cheryl'le konuşmamayı tercih etmişti (onu uyarmak, gerçekten bunu yapmayı istemiş miydi?) ve kesinlikle Quaid'le karşılaşmak istememesinin nedeni buydu.

Adam belirli durumlarda kötü niyetli görünüyordu. Ne fazla ne az. İçinde, derinlerde kötülük bulunan birisine benziyordu.

Belki dört ay sese kapalı halde insanları izlemesi, Steve'i, insanların yüzlerinde dolaşan minik bakışlara, küçümsemelere ve gülümsemelere karşı hassaslaştırmıştı. Quaid'in hayatının bir labirent olduğunu biliyordu,- yüreğindeki karmaşanın haritası yüzüne binlerce minik ifadeyle kazınmıştı.

Steve'in Quaid'in dünyasıyla tanıştırılmasının bir sonraki safhası neredeyse üç buçuk ay boyunca gerçekleşmedi. Üniversite yaz tatili için kapandı ve öğrenciler kendi yollarına gittiler. Steve babasının basım işlerinde olağan yazlık çalışmasına başladı,- iş uzun sürüyordu ve fiziksel olarak yorucuydu, ama onun için inkâr edilmez bir rahatlamaydı. Üniversite zihnini fazlasıyla doldurmuştu, kelimeler ve fikirlerle zorla beslenmiş gibi hissediyordu kendini. Baskı işi bunları içinden terle dışarı atıp, kafasındaki karmaşıklığı düzenlemesine yardımcı oldu.

İyi bir dönemdi: Quaid'i neredeyse hiç düşünmedi.

Kampüse eylül sonunda döndü. Etrafta öğrenci sayısı hâlâ azdı. Dersler bir hafta sonra başlayacaktı,- çocukların alışılageldik şikayetleri, flörtleri, tartışmaları olmayınca etrafa melankolik bir atmosfer çökmüştü.

Steve, dersindeki diğer çocuklar ellerini atmadan önce birkaç kitap kapatmak üzere kütüphanedeydi. Dönem başında kitaplar saf altın gibiydi... özellikle de okuma listeleri dolu ve üniversite kitapçısı sürekli olarak istenen kitapların sipariş edilmiş olduğunu söylerken. Kesinlikle gelecekti bu hayati kitaplar, tabii ki yazarın tartışılacağı dersten iki gün sonra. Steve bu son yılında kütüphanede bulunan temel çalışmaların birkaç kopyasına akının ön saflarında olmaya niyetliydi.

Tanıdık bir ses duyuldu.

"Çalışmak için erken."

Steve başını kaldırıp, Quaid'in iğne inceliğindeki gözlerine baktı. "Etkilendim, Steve."

"Neden?"

"İşe duyduğun hevesten."

"Ya."

Quaid gülümsedi. "Ne arıyorsun?"

"Bentham üzerine bir şeyler."

"Bende 'Ahlak ve Yasamanın İlkeleri' var. İşine yarar mı?"

Bu bir tuzaktı. Hayır: böyle düşünmek saçmaydı. Bir kitap öneriyordu,- böylesine sade bir hareket nasıl bir tuzak olabilirdi?

"Düşününce," gülümseme genişledi, "sanırım elimdeki kopya kütüphanenin. Sana veririm."

"Teşekkürler."

'Tatil iyi miydi?"

"Evet. Sağol. Seninki?"

"Çok tatminkardı."

Gülümsemesi ince bir çizgiye dönüşmüştü ve üzerinde...

"Bıyık bırakmışsın."

Türünün sağlıksız bir örneğiydi. İnce, karman çorman ve kirli sarı bir şekilde, Quaid'in burnunun altında, kaçacak bir yol ararcasına sağa sola sallanıyordu. Quaid hafifçe utanmış göründü.

"Cheryl için mi?"

Artık kesinlikle utanmıştı.

Şey...

Başka bir şey utangaçlığın yerini almıştı.

"Elimde harika bazı fotoğraflar var," dedi Quaid.

"Neyin?"

'Tatil anıları."

Steve kulaklarına inanamadı. C. Fromm, Quaid'i evcilleştirmiş miydi? Tatil anıları mı?

"Bazılarına inanamayacaksın."

Quaid'in tavrında pis posta kartları satan bir Arap hali vardı. Neyin nesiydi bu fotoğraflar? Cheryl'in Kant okurken basılmış resimleri mi?

"Seni bir fotoğrafçı olarak düşünemiyorum."

"Bende bir tutku halini aldı.”

'Tutku' derken sırıtmıştı. Tavırlarında pek de bastırılmamış bir heyecan vardı. Kesinlikle zevkle ışıldıyordu.

"Gelip görmelisin."

"Ben..."

"Bu gece. Aynı zamanda Bentham'ı da alırsın."

"Sağol."

"Bugünlerde kendime ait bir yerim var. Pilgrim Caddesinde, Maternity Hastanesi'nin köşesinden dönünce. Altmış dört numara. Dokuzdan sonra olur mu?"

"Olur. Teşekkürler. Pilgrim Caddesi."

Quaid başıyla onayladı.

"Pilgrim Caddesinde yaşanılabilecek halde olan ev bulunduğunu bilmiyordum."

"Altmış dört numara."

Pilgrim Caddesi viran haldeydi. Evlerin çoğu şimdiden enkaza dönmüştü. Birkaçı yıkılma aşamasındaydı. İç duvarları doğal olmayan bir şekilde dışarıdan görünebiliyordu,- pembe ve soluk yeşil duvar kağıtları, yukarı katlardaki şömineler dumanı tüten tuğla boşluklarının üzerinde asılıydı. Hiçbir yerden hiçbir yere giden ve dönen merdivenler.

Altmış dört numara ayakta duruyordu. İki tarafındaki evler yıkılmış ve üzerinden buldozerle geçilmişti, geride birkaç zorlu ve zihin sorunlu, aralarında otların yeşermeye çabaladığı bir tuğla tozu çölü bırakmışlardı.

Üç bacaklı beyaz bir köpek altmış dört numaranın çevresindeki bölgesinde devriye geziyor, sahipliğinin belirtisi olarak belirli aralıklarla

sidik izleri bırakıyordu.

Quaid'in evi, saray sayılmasa da, çevredeki çöplükten daha sıcaktı.

Birlikte Steve'in yanında getirdiği kötü kırmızı şaraptan biraz içtiler ve biraz ot çektiler. Quaid, Steve'in kendisini hiç görmediği şekilde keyifliydi, korku yerine havadan sudan şeylerden söz ediyor, arada sırada kahkaha atıyordu,- hatta pis bir fıkra bile anlattı. Evin içi sıradanlığa varacak denli boştu. Duvarlarda resim yoktu,- herhangi bir dekorasyonda yoktu. Quaid'in kitapları, ki kelimenin tam anlamıyla yüzlerce vardı bunlardan, Steve'in çıkartabileceği herhangi özel bir dizilim olmadan yere yığılmışlardı. Mutfak ve banyo ilkeldi. Tüm atmosfer neredeyse manastırımsıydı.

Birkaç rahat saatten sonra, Steve'in merakı üstün geldi.

"Nerede şu tatil fotoğrafları?" dedi, sözcüklerin birazını yuttuğunun farkındaydı, ama artık aldırmıyordu.

"Ah, evet. Deneyim."

"Deney mi?"

"Doğruyu söyleleyim, Steve, artık onlara sana göstermem gerektiğinden pek emin değilim."

"Neden?"

"Ciddi işlere soyundum, Steve."

"Ben de ciddi işler için hazır değilim, söylemek istediğin bu mu?"

Steve, Quaid'in yönteminin üzerinde çalıştığını hissedebiliyordu, ne yaptığı tamamen açık olsa bile.

"Hazır olmadığını söylemedim..."

"Ne halt peki bu işler?"

"Resim."

"Neyin?"

"Cheryl'i hatırlarsın."

Cheryl'in resimleri. Ha!

"Nasıl unutabilirim?"

"Bu dönem gelmeyecek."

"Ya."

"Bir şeyleri açıklığa kavuşturdu."

Quaid'in bakışları ejderimsiydi.

"Ne demek istiyorsun?"

"Her zaman çok sakindi, değil mi?" Quaid kızdan sanki ölmüş gibi söz ediyordu. "Sakin, rahat ve derli toplu."

"Evet, sanının öyleydi."

"Zavallı kancık. Bütün istediği iyi bir düzüşmeydi."

Steve, Quaid'in küfürlü konuşması karşısında bir çocuk gibi zorla sırıttı. Biraz rahatsız ediciydi,- öğretmenini organı pantalonundan sarkarken görmek gibi bir şey.

'Tatilinin birazını burada geçirdi."

"Burada mı?”

"Bu evde."

"O zaman ondan hoşlanıyorsun?"

"Kibirli bir inek o. Yapmacık, zayıf, aptal. Ama azıcık bile *vermedi."*

"Yani düzüşmedi mi?"

"Yo, hayır, sana bakar bakmaz donunu indirecek cinstendi. Vermediği korkularıydı.. ."

Aynı eski plak.

"Ama onu zaman içinde ikna ettim."

Quaid bir dizi felsefe kitabının arkasından bir kutu çıkardı. İçinde bir demet postakartının iki katı büyüklüğünde basılmış siyah beyaz fotoğraflar vardı. Demetin birincisini Steve'e uzattı.

"Onu kapattım, görüyorsun, Steve." Quaid bir haber sunucusu kadar duygusuzdu. "Korkusunu bir parça olsun deşip deşemeyeceğimi anlamak için." "Kapatmakla ne demek istiyorsun?"

"Yukarıya."

Steve kendini garip hissetti. Kulaklarının hafif hafif çınladığını duyabiliyordu. Kötü şarap her zaman kulaklarını çınlatırdı.

"Onu yukarı kata kapattım," dedi Quaid yeniden, "bir deney için. O yüzden bu evi seçtim. Komşu yok."

Neyi duyacak komşular?

Steve elindeki kumlu resme baktı.

"Gizli kamera," dedi Quaid. "Fotoğraflarını çektiğimden hiç haberi olmadı."

İlk fotoğraf ufak, şekilsiz bir odanındı. Birkaç sade mobilya.

"Oda bu. Evin üstünde. Sıcak. Biraz boğucu hatta. Ses yok."

Ses yok.

Quaid Fotoğraf İkiyi uzattı.

Aynı oda. Şimdi mobilyaların çoğu boşaltılmıştı. Bir duvar boyunca bir uyku tulumu serilmişti. Bir masa. Bir iskemle. Çıplak bir ampul.

"İşte burayı onun için böyle hazırladım."

"Hücreye benziyor."

Quaid homurdandı.

Fotoğraf Uç. Aynı oda. Masanın üzerinde bir sürahi su. Odanın bir köşesinde, üstü t ir havluyla kabaca kapatılmış bir kova.

"Kova ne için?"

"İşemesi gerekiyordu."

"Evet."

"Tüm gereklilikler sağlandı," dedi Quaid. "Amacım onu bir hayvana indirgemek değildi."

O sarhoş halinde bile, Steve, Quaid'in söylediklerindeki manayı çıkardı. *Amacı* onu bir hayvana indirgemek değildi. Ancak...

Fotoğraf Dört. Masanın üzerinde, desensiz bir tabakta, bir et parçası. İçinden bir kemik uzanıyor.

"Dana," dedi Quaid.

"Ama o vejeteryan.”

"Öyle. Bu da hafif tuzlanmış, iyi pişmiş, güzel bir dana eti."

Fotoğraf Beş. Aynısı. Cheryl odada. Kapı kapalı. Kapıyı tekmeliyor, ayağı, yumruğu ve yüzü bir öfke karmaşası.

"Onu odaya sabaha karşı beş gibi kapattım. Uyuyordu: onu eşikten kucağımda geçirdim. Çok romantik. Neler döndüğünün farkında değildi."

"Onu oraya kilitledin mi?"

"Tabii ki. Bir deneydi."

"Hiçbir fikri yok muydu?"

"Korkudan konuştuk, beni bilirsin. Ne keşfetmeye çalıştığımı biliyordu. Kobay aradığımı biliyordu. Çabuk algıladı. Ne yapmak istediğimi anlayınca, sakinleşti."

Fotoğraf Altı. Cheryl düşünceli bir şekilde odanın bir köşesinde oturuyor.

"Bekleyerek beni yenebileceğini sanıyordu herhalde."

Fotoğraf Yedi. Cheryl masanın üzerine, dana butuna bakıyor.

"Hoş resim, değil mi? Yüzündeki iğrenme ifadesine bak. Pişmiş et kokusundan bile nefret ediyordu. O zaman pek aç değildi, tabii ki."

Sekiz: uyuyor.

Dokuz: işiyor. Steve, kızın donu bileklerinde kovanın üzerine çökmüş halini seyrederken rahatsızlık duydu. Kızın yüzünde gözyaşı izleri var.

On: sürahiden su içiyor.

On bir: yeniden uyuyor, sırtı odaya dönük, fetus gibi kıvrılmış.

"Kaç saattir odada?"

"Sadece on dördüncü saatti. Zaman kavramını çabuk yitirdi. Işık değişimi olmamasından, bilirsin. Kısa zamanda vücut saatinin feleği şaştı."

"Orada ne kadar kaldı?"

"Teorim ispat edilene kadar."

On iki: Uyanmış, masadaki etin çevresinde dolanıyor, gizli gizli ete bakarken yakalanmış.

"Bu ertesi sabah çekildi. Uyuyordum: fotoğraf makinesi her çeyrek saatte bir resim çekiyordu. Gözlerine bir bak..

Steve fotoğrafa daha yakından baktı. Cehryl'in yüzünde kesin bir ümitsizlik vardı: bitkin ve yabani bir bakış. Dana etine bakışı sanki onu ipnotize etmeye çalışır gibiydi.

"Hastaya benziyor."

"Sadece bitkin, o kadar. Çok uyudu, sahiden, ama bu onu her zamankinden daha bitkin düşürmüşe benziyor. Şimdi gece mi gündüz mü bilmiyor. Tabii acıktı da. Bir buçuk gün oldu. Midesi kazınmaya başladı."

On üç: yine uyuyor, sanki kendini yutmak ister gibi daha da sıkı bir top haline gelmiş.

On dört: biraz daha su içiyor.

"O uyurken sürahiyi yeniledim. Çok derin uyuyordu: orada dans etsem uyanmazdı. Dünyadan uzak."

Sırıttı. Deli, diye düşündü Steve, adam deli.

'Tanrım, içerisi kokuyordu. Bazen kadınların nasıl koktuğunu bilirsin,- ter değil, başka bir şey. Ağır bir koku: etsi. Kanlı. Periyodunun sonuna doğru geldi. Planlarımda bu yoktu."

On beş: ete dokunuyor.

"Çatlak burada belirmeye başlıyor," dedi Quaid, sesinde sessiz bir zaferle. "Korku burada başlıyor."

Steve fotoğrafı yakından inceledi. Baskının lekeleri ayrıntıları bulandırıyordu, ama sakin bayan acı çekiyordu, bu kesindi. Ete dokunurken,

yüzü yarı istek, yarı iğrenme arası bir düğüme dönüşmüştü.

On altı: yeniden kapıdaydı, kendini kapıya fırlatıyordu, vücudunun her parçası sallanıyordu. Ağzı, boş kapıya doğru haykırırken, kara bir öfke deliğiydi.

"Etle her karşı karşıya gelişinde, benimle uzun bir tirada girişiyordu."

"Ne kadar oldu?"

"Üç güne yaklaşıyor. Aç bir kadına bakıyorsun.”

Bunu görmek zor değildi. Bir sonraki fotoğrafta odanın ortasında hareketsiz duruyor, bütün vücudu içine düştüğü ikilemden dolayı gerilmiş, gözlerini yiyeceğin çekiminden kurtarmaya çabalıyordu.

"Onu açlıktan öldürüyorsun."

"Bir şey yemeden rahatlıkla on gün dayanabilir. Uygarlaşmış ülkelerde yağ yaygındır, Steve. İngiliz nüfusunun yüzde altmışı yaşamlarının bir aşamasında klinik obezlik yaşamıştır. Zaten fazla şişmandı."

On sekiz-, şişman kız, oturuyor, odasının köşesinde, ağlıyor.

"Bu vakitlerde varsanılar görmeye başladı. Sadece minik zihinsel oyunlar. Saçında ya da elinin üstünde bir şeyler hissettiğini sanıyordu. Bazen boşluğu seyrederek havaya baktığını görüyordum."

On dokuz: siliniyor. Beline kadar soyunmuş, göğüsleri kocaman, yüzü ifadeden arınmış. Et daha önceki fotoğraflardakinden daha koyu bir renkte.

"Düzenli olarak siliniyordu. Baştan aşağı yıkanmadan on iki saat geçirmiyordu."

"Etin görünüşü..."

"Kıvamında?"

"Daha koyu."

"Ufak odası oldukça sıcak ve orada onunla birlikte birkaç sinek de var. Eti buldular: yumurtalarını bıraktılar. Evet, hoş bir şekilde kıvama geliyor."

"Planın bir parçası mı bu?"

"Elbette. Eğer et tazeyken iticiyse, bozulmuş ete karşı duyacağı iğrenmeye ne demeli? İkileminin merkezi burada, değil mi? Yemek için ne kadar uzun süre beklerse, beslenmesi için kendisine verilenden o kadar fazla iğrenecektir. Bir tarafta kendi et korkusu, diğer tarafta ölüm korkusuyla kapana kısılmış durumda. Hangisi ilk olarak çözülecek?"

Steve de daha az kapana kısılmış değildi.

Bir yandan bu şaka şimdiden çok ileri gitmişti ve Quaid'in deneyi bir sadizm alıştırması halini almıştı. Diğer yandan, bu öykünün nasıl bittiğini öğrenmek istiyordu. Kadının acı çekmesini seyretmede yadsınamaz bir çekicilik vardı.

Sonraki yedi fotoğraf - yirmi, yirmi bir, iki, üç, dört, beş ve altı — aynı çevrimsel rutini resimliyordu. Uyuyor, yıkanıyor, işiyor, eti seyrediyor. Uyuyor, yıkanıyor, işiyor...

Ardından yirmi yedi.

"Görüyor musun?"

Eti eline alıyor.

Evet, eline alıyor, yüzü dehşetle dolu. Dana butunun görünüşü iyice berbat, sinek yumurtalarıyla lekelenmiş. İğrenç.

Isırıyor.

Sonraki fotoğraf: yüzü ete gömülmüş.

Steve boğazının arkasında bozulmuş etin tadını hissediyor gibiydi. Zihni hayal edecek bir koku buldu ve dilinin üzerinden kayan sulu çürümüşlüğü yarattı. Cheryl bunu nasıl yapabilmişti?

Yirmi dokuz: odanın köşesindeki kovaya kusuyor.

Otuz: masaya bakarak oturuyor. Masa boş. Su sürahisi duvara fırlatılmış. Tabak parçalanmış. Et yerde, kokuşmuşluk içinde yatıyor.

Otuz bir: uyuyor. Başı kollarının arasında kaybolmuş.

Otuz iki: ayakta duruyor. Yine ete bakıyor, ona meydan okuyor. Duyduğu açlık yüzünden okunuyor. İğrenme de öyle.

Otuz üç: uyuyor.

"Ne kadar oldu?" diye sordu Steve.

"Beş gün. Yo, altı."

Altı gün.

Otuz dört. Belirsiz bir şekil halindeydi, görünüşe göre kendini bir duvara savuruyordu. Belki kafasını vuruyordu, Steve emin olamıyordu. Sormanın ötesine geçmişti. Bir parçasını bile bilmek istemiyordu.

Otuz beş: kız yeniden uyuyor, bu sefer masanın altında. Uyku tulumu parçalanmış, kumaş parçalan ve dolgu malzemesi odaya saçılmış.

Otuz altı: kapıya konuşuyor, kapının dışına konuşuyor, yanıt almayacağını bilerek.

Otuz yedi: kokuşmuş eti yiyor.

Sakince masanın altında oturuyor, mağarasındaki ilkel bir insan gibi ve ön dişleriyle eti koparıyor. Yüzü yine ifadesiz,- bütün enerjisi o anın amacına aktarılmış. Yemeye. Açlık yok olana dek, midesindeki acı ve başındaki dönme yok olana dek yemeye.

Steve fotoğrafa bakakaldı.

"Bu kadar ani teslim oluşu," dedi Quaid, "beni şaşırttı. Bir an için her zamanki kadar karşı koyuyor gibiydi. Kapıdaki monolog gece gündüz söyledikleriyle aynı tehdit, ve özür karışımıydı. Sonra çözüldü. İşte bu kadar. Masanın altında bağdaş kurdu ve eti kemiğe kadar sıyırdı, sanki özel bir seçimmiş gibi."

Otuz sekiz: uyuyor. Kapı açık. İçeri ışık dolmuş.

Otuz dokuz: oda boş.

"Nereye gitti?"

"Aşağı katta dolandı. Mutfağa gitti, birkaç bardak su içti, sonra tek bir kelime etmeden bir iskemlede üç ya da dört saat oturdu."

"Onunla konuştun mu?"

"Normal olarak. Füg konumundan çıkmaya başlayınca. Deney bitmişti. Ona acı çektirmek istemiyordum."

"Ne dedi?"

"Hiçbir şey."

"Hiçbir şey mi?"

"Hiçbir şey. Uzun bir süre odadaki varlığımdan bile habersiz olduğundan eminim. Sonra birkaç patates haşladım, o da yedi."

"Polisi aramaya kalkmadı mı?"

"Hayır."

"Şiddet gösterisi?"

"Hayır. Ne yapmış ve neden yapmış olduğumu biliyordu. Önceden planlanmamıştı, ama genel konuşma arasında bu tür deneylerden söz etmiştik. Ona bir zarar gelmedi. Biraz kilo kaybetti belki, ama hepsi buydu."

"Şimdi nerede?"

"Bir gün sonra gitti. Nereye gittiğini bilmiyorum."

"Peki bütün bunlar ne kanıtladı?"

"Hiçbir şey belki de. Ama araştırmalarıma ilginç bir başlangıç oldu."

"Başlangıç mı? Bu sadece başlangıç mıydı?"

Steve'in sesinde Quaid'e karşı açık bir iğrenme vardı.

"Stephen...”

"Onu öldürebilirdin!"

"Hayır."

"Aklını yitirebilirdi. Dengesini tamamen bozabilirdin."

"Muhtemelen, Ama sanmam. İradesi güçlü bir kadındı."

"Ama onu yıktın."

"Evet. Çıkmaya hazır olduğu bir yolculuktu bu. Korkusuyla yüzleşmesi üzerine konuşmuştuk. İşte ben de çıktım, Cheryl'in tam da bunu yapmasını sağladım. Pek fazla bir şey değil."

"Onu bunu yapmaya zorladın. Kendi başına denemezdi bile."

"Doğru. Bu onun için bir eğitim oldu."

"Şimdi de bir öğretmen mi oldun?"

Steve sesindeki iğnelemeyi bastırabilmeyi dilerdi. Ama olmadı. İğneleme, öfke, biraz da korku.

"Evet, ben bir öğretmenim," diye yanıt verdi Quaid, gözlerini belirli bir yere odaklamadan Steve'e bakarak. "İnsanlara korkuyu öğretiyorum."

Steve yere baktı. "Öğrettiklerin seni tatmin etti mi?"

"Öğrendiklerim de, Steve. Ben de öğrendim. Çok heyecan verici bir açı: araştırılacak bir dünya dolusu korku. Özellikle zeki deneklerle. Mantıklı kılma açısından bile..

Steve ayağa kalktı. "Duymak istemiyorum."

"Ya? Pekala."

"Yarın sabah dersim var."

"Hayır."

"Ne?"

Seken bir kalp atışı.

"Hayır. Daha gitme."

"Neden?" Kalbi hızlanmıştı. Quaid'den korkuyordu, şimdiye kadar ne kadar içten korktuğunun farkına varmamıştı.

"Sana verecek birkaç kitabım var."

Steve yüzünün kızardığını hissetti. Hafifçe. Bir an için neler düşünmüştü? Quaid'in onu bir ragbi hilesiyle yere indireceğini ve korkuları üzerinde deneyler yapmaya başlayacağını mı?

Hayır. Aptalca düşünceler.

"Hoşuna gidecek bir Kirkegaard kitabı var. Yukarıda. Hemen dönerim."

Quaid gülümseyerek odadan çıktı.

Steve kalçalarının üzerine çöktü ve fotoğrafları yeniden gözden geçirmeye başladı. Onu en çok etkileyen Cheryl'in bozulmuş eti ilk olarak eline aldığı andı. Yüzü, hiç de tanıdığı o kadına ait olamayacak bir ifade taşıyordu. Orada kuşku vardı ve kargaşa ve derin bir...

Korku.

Bu Quaid'in sözüydü. Pis bir sözcük. Müstehcen bir sözcük, bu geceden itibaren Quaid'in masum bir kıza işkence edişiyle ilişkili olacaktı.

Bir an için Steve fotoğraflara bakarken kendi yüzünde beliren ifadeyi düşündü. Kendi yüzünde de bir parça kargaşa yok muydu? Belki de azat edilmeyi bekleyen bir parça korku?

Arkasında bir ses duydu, Quaid olamayacak kadar hafif bir ses.

Tabii sessizce sokulmuyorsa.

Ah, Tanrım, eğer kendisi...

Kloroforma bulanmış bir kumaş parçası Steve'in ağzının ve burun deliklerinin üstüne yapıştırıldı. Elinde olmadan soluk aldı ve buhar sinüslerini yaktı, gözlerini yaşarttı.

Dünyanın ucunda, tam görüş alanının kenarında karanlık bir kabarcık ortaya çıktı ve bu leke Steve'in hızlanan kalbinin ritmiyle atarak büyümeye başladı.

Steve, beyninin ortasında Quaid'in sesini bir peçe gibi görebiliyordu. İsmini söylüyordu.

"Stephen."

Bir kere daha.

".. .ephen.",

.. .phen.

.. .hen.

...en.

Leke dünyaydı. Dünya kararmıştı, kaybolmuştu. Gözden ırak, gönülden ırak.

Steve fotoğrafların arasına yıkıldı.

Uyandığında, uyandığının farkına varmadı. Her tarafta, her yanında karanlık vardı. Gözleri sonuna dek açık olarak bir saat uyanık yattıktan sonra, onların açık olduğunu anladı.

Deneme kabilinden önce kollarını ve bacaklarını, sonra başını oynattı. Beklediği gibi bağlı değildi, ayak bileği dışında. Sol bileğinin çevresinde kesinlikle bir zincir ya da benzer bir şey vardı. Uzaklaşmaya çalıştığında derisine sürtünüyordu.

Altındaki zemin oldukça rahatsızdı ve avcuyla yakından incelediğinde, büyük bir ızgara ya da parmaklık üzerinde yattığını anladı. Izgara madeniydi ve düzgün yüzeyi kollarının ulaşabileceği her yönde uzanıyordu. Bu örgü içindeki deliklerden kolunu soktuğunda, hiçbir şeye değmedi. Altında sadece boşluk vardı.

Quaid'in Stephen'ın hapsedilmesiyle ilgili çektiği kızılötesi ilk fotoğraflar deneğin araştırışını resimliyordu. Quaid'in beklediği gibi, denek durumu hakkında oldukça mantıklı davranıyordu. Histeri yok. Küfür yok. Gözyaşı yok. Bu özel deneğin zorluğu da buradan geliyordu. Neler olup bittiğini kesinlikle biliyordu,- korkularına mantıklı bir şekilde karşılık

verecekti. Bu da çözülmesi Cheryl'inkinden daha zor bir zihin ortaya çıkaracaktı.

Ama çözüldüğünde ortaya çıkacak sonuçlar ne kadar da tatminkar olacaktı. O zaman ruhu Quaid'in görüp anlaması için açılmayacak mıydı? Orada, adamın içinde, incelemek istediği öyle çok şey vardı ki.

Steve'in gözleri yavaş yavaş karanlığa alıştı.

Bir tür baca gibi görünen bir yere hapsedilmişti. Tahminine göre yirmi ayak genişliğindeydi ve tamamen yuvarlaktı. Bir tünelin ya da bir yeraltı fabrikasının havalandırma deliği miydi? Steve'in zihni, Quaid'in kendisini getirmiş olabileceği en mantıklı yeri bulmaya çalışarak, Pilgrim Caddesi civarındaki alanı bir harita haline getirdi. Aklına bir yer gelmiyordu.

Hiçbir yer.

Çıkartamadığı ya da tanıyamadığı bir yerde kaybolmuştu. Bacanın, gözlerini odaklayabileceği köşeleri yoktu,- duvarlarda bilincini saklayabileceği çatlaklar ya da delikler yoktu.

Daha kötüsü, bu bacanın üzerinde asılı bir ızgara üzerinde elleri ayakları ardına dek yayılmış yatıyordu. Gözleri altındaki karanlıktan bir izlenim elde edemiyordu: baca dipsiz bile olabilirdi. Kendisiyle boşluk arasında sadece ızgaranın ince örgüsü ve bileğine sürtünen narin zincir vardı.

Kendisini kara bir göğün altında ve sonsuz bir karanlığın üstünde asılı dururken hayal etti. Hava sıcak ve bayattı. Birden gözlerine dolan yaşları kurutup yapış yapış olmalarına neden oldu. Gözyaşları durduktan sonra, yardım istemek için bağırmaya başladığında, karanlık sözlerini kolaylıkla yedi.

Bağırmaktan sesi kısıldığında, örgünün üzerine yeniden uzandı. Bu kırılgan yatağın ötesinde karanlığın sonsuza dek sürdüğünü hayal etmekten alamıyordu kendini. Saçmaydı elbette. Hiçbir şey sonsuza dek sürmez, dedi yüksek sesle.

Hiçbir şey sonsuza dek sürmez.

Yine de, asla bilemezdi. Altındaki mutlak karanlığa düşerse, düşebilir, düşebilir, düşebilir ve bacanın dibinin yaklaştığını görmeyebilirdi. Daha parlak, daha olumlu şeyler düşünmeye çalıştıysa da, zihni bedenini bu korkunç bacadan inerken görüntülemekte ısrar ediyordu, dip çarpmak üzere olan vücudundan bir adım ötede ve gözleri onu görmüyor, beyni bunu algılayamıyordu.

Çarpana dek.

Çarpışta beyni dışarı fırladığında bir ışık görecek miydi? Vücudu sakakata dönüştüğü anda, neden yaşadığını ve öldüğünü anlayacak mıydı?

Sonra düşündü: Quaid buna cesaret edemezdi. "Cesaret edemez!" diye ciyakladı. "Cesaret edemez!"

Karanlık bir kelime oburuydu. Karanlığa doğru haykırdığında, sanki hiç ses çıkarmamış gibi oluyordu.

Sonra başka bir düşünce: gerçekten berbat bir tane. Ya Quaid onu yerleştirmek için bu dairesel cehennemi *asla* bulunmayacağı, *asla* araştırılmayacağı için seçtiyse? Belki deneyinin sınırlarını zorlamak istiyordu.

Sınırlarını zorlamak. Sınırda ölüm vardı. Bu Quaid için en büyük deney olmaz mıydı? Birisinin ölümünü seyretmek: ölüm korkusunun, korkuların anasının yaklaşmasını izlemek. Sartre kimsenin kendi ölümünü bilemeyeceğini yazmıştı. Ama başkalarının ölümlerini bilmek, iyice yakından- zihnin acı gerçeği kabullenmemek için sergileyeceği akrobatik

gösterileri izlemek- bu ölümün tabiatı için bir ipucuydu, değil mi? Bir bakıma, bu bir insanı, az da olsa, kendi ölümüne hazırlayabilirdi. Bir başkasının korkusunu vekaleten yaşamak canavara dokunmanın en güvenli, en zekice yoluydu.

Evet, diye düşündü, Quaid beni öldürebilir,- sırf kendi korkusundan dolayı.

Steve bu düşünceden buruk bir zevk aldı. Quaid'in, tarafsız deneycinin, sözümona eğitimcinin sırf kendi korkusunun derinliğinden dolayı dehşetleri takıntı haline getirmesinden.

İşte bu yüzden başkalarının korkularıyla nasıl uğraştıklarını seyretmek zorundaydı. Bir çözüme, kendinden dışarı çıkmak için bir yola ihtiyacı vardı.

Bunu inceden inceye düşünmek saatler sürdü. Karanlıkta, Steve'in zihni civa gibi, ama kontrol edilemezdi. Bir düşünce katarını uzun süre bir arada tutmak zordu. Düşünceleri balıklar, onları tutar tutmaz avcundan kıvrılıp kurtulan ufak, hızlı balıklar gibiydi.

Ama her düşünce dolambacının altında yatan Quaid'i onun oyunuyla yenmesi gerektiğiydi. Bu kesindi. Sakin olmalıydı,- kendisinin Quaid'in analizi için yararsız bir denek olduğunu ispatlamalıydı.

Bu arada geçen saatlerin fotoğrafları Steven'i gözleri kapalı, yüzünde hafif bir somurtmayla ızgaranın üzerinde yatarken gösteriyordu. Arada sırada, duruma zıt bir şekilde, dudaklarında bir gülümseme dolaşıyordu. Bazen uyanık mı uyuyor mu, düşünüyor mu, hayal mi görüyor belli olmuyordu.

Quaid bekledi.

Sonunda Steve'in gözleri kapaklarının altında çırpınmaya başladı, rüya görmenin su götürmez işaretiydi bu. Artık zamanı gelmişti işkence

aletini sıkmanın, denek uyuyorken...

Steve uyandığında elleri birbirine kelepçelenmişti. Yanındaki bir tabak içinde duran bir kase suyu görebiliyordu,- soğuk, tuzsuz lapayla dolu ikinci bir tabak da onun yanında duruyordu. Minnetle yiyip içti.

Yerken iki şey açığa çıktı. Birincisi, çiğneme sesinin kafasının içinde çok yüksek duyulması,- İkincisi şakaklarının etrafında bir yapı, bir sıkılık hissetmesiydi.

Fotoğraflar Steve'in başına doğru beceriksizce uzandığını gösteriyordu. Başına bir pilot başlığı yerleştirilmiş ve sıkıca bağlanmıştı. Kulaklarını tıkaç gibi kapatıp, içeri en ufak bir sesin sızmasını engelliyordu.

Fotoğraflar şaşkınlık gösteriyordu. Sonra öfke. Sonra korku.

Steve sağır olmuştu.

Tüm duyabildiği kafasının içindeki seslerdi. Dişlerinin birbirine vuruşu. Damağının şapırtısı. Sesler kulaklarının arasında tabanca gibi patlıyorlardı.

Gözlerine yaşlar doldu. Topuklarının metal çubuklar üzerindeki takırtısını duymadan ızgarayı tekmeledi. Boğazı kanıyor gibi oluncaya dek bağırdı. Çığlıklarının hiçbirini duymadı.

Paniğe kapılıyordu.

Fotoğraflar paniğin doğuşunu gösteriyordu. Yüzü kızarmıştı. Gözleri faltaşı gibi açılmış, dişleri ve dişetleri bir sırıtışla ortaya serilmişti.

Ürkmüş bir maymuna benziyordu.

Bütün o tanıdık çocukluk duyguları bir dalga gibi örttü onu. Eski düşmanların yüzleri gibi hatırladı onları,- titreyen bacakları, teri, mide bulantısını. Ümitsizlik içinde su kasesini alıp yüzüne boşalttı. Soğuk suyun yarattığı şok zihnini tırmanmakta olduğu panik basamaklarından bir

anlığına uzaklaştırdı. Bedeni kalas gibi yeniden ızgaranın üzerine uzandı ve kendisine derin derin ve düzgün olarak soluk almasını emretti.

Gevşe, gevşe, gevşe, dedi yüksek sesle.

Kafasının içinde, dilinin tıkırtısını duyabiliyordu. Burnunun panikten darlaşan geçitlerinde tembelce ilerleyen, kulaklarını tıkayıp açan sümüğünü de duyabiliyordu. Artık diğer bütün seslerin ardında bekleyen alçak, yumuşak tıslamayı ayırt edebiliyordu. Zihninin sesi...

Radyoda istasyonlar arasındaki beyaz gürültü gibiydi, anestezi altında onu almaya gelenle aynı zırıltıydı, uykunun sınırlarında kulaklarında duyduğuyla aynı sesti.

Bacakları hâlâ sinirle çekiliyordu ve kelepçeleriyle nasıl güreştiğinin hayal meyal farkındaydı, kenarlarının bileklerindeki deriyi sıyırmasına kayıtsızdı.

Fotoğraflar bütün bu tepkileri anı anına kaydettiler. İsteriyle savaşı: gözlerinin yeniden dolmasını engellemek için yaptığı acınası girişimleri. Gözyaşlarını. Kanlı bilekleri.

Bir süre sonra, bitkinlik paniğe galip çıktı,- tıpkı çocukken birçok kez olduğu gibi. Kaç kere daha fazla savaşamayarak, burnu ve ağzında gözyaşlarının tuzlu tadıyla uykuya dalmıştı?

Çabaları beynindeki seslerin düzeyini yükseltmişti. Şimdi, bir ninni yerine, zihni ıslık çalıp uyuması için neşeyle haykırıyordu.

Unutmak iyiydi.

Quaid hayal kırıklığına uğramıştı. Verdiği karşılığın hızından, Stephen Grace'in gerçekten de çok kısa sürede çözüleceği açıktı. Aslında, neredeyse çözülmüş sayılırdı, daha deney başlayalı birkaç saat olmuşken. Hem de Quaid Stephen a güvenirken. Aylarca süren bir ön hazırlıktan sonra, bu denek tek bir ipucu bile vermeden aklını yitireceğe benziyordu.

Bir kelime, tek bir sefil kelimeydi Quaid'in bütün ihtiyaç duyduğu. Deneyin tabiatını belirtir ufak bir işaret. Ya da daha iyisi, bir çözüm sunacak herhangi bir şey, bir iyileştirme totemi, hatta bir dua. İnsan delilik içinde kaybolurken, dudaklarına bir kurtarıcının adı gelirdi, değil mi? *Bir şey* olmalıydı.

Quaid vadesi dolmakta olan ruhunun kalan dakikalarını sayarak, bir lokma ümidiyle, bir katliam alanındaki leş yiyici kuşlar gibi bekledi.

Steve ızgaranın üzerinde yüzükoyun uyandı. Hava daha bayattı ve madeni çubuklar yanağına batıyordu. Terliyordu ve rahatsızdı.

Kıpırtısız yatarak, gözlerinin yeniden çevreye alışmasını sağladı. Izgaranın çizgileri kusursuz bir persperktifle bacanın duvarlarıyla buluşuyordu. Çaprazlanmış çubuklardan oluşan basit örgü ona güzel göründü. Evet, güzel. Çizgileri, bu oyundan sıkılana dek, bir ileri bir geri takip etti. Sıkılınca, sırt üstü dönerek ızgaranın vücudunun altında titreşmesini dinledi. Şimdi daha mı dengesizdi? Kıpırdayınca sallanıyor gibiydi.

Terden bunalmış olan Steve gömleğinin düğmelerini açtı. Uykusunda akan tükrüğü yanağında kurumuştu, ama silmek için uğraşmadı. Tükürük saçıyorsa ne olmuş? Kim görecekti ki?

Gömleğini kısmen çıkarttı, sonra bir ayağıyla diğerindeki ayakkabıyı tekmeledi.

Ayakkabı: ızgara: boşluk. Zihni ağır ağır bağlantıyı kurdu. Doğruldu. Ah zavallı ayakkabı. Ayakkabısı düşecekti. Çubukların arasından kayacak ve kaybolacaktı. Ama hayır. Bir deliğin iki kenarı arasında güzelce dengeye oturmuştu,- denerse hâlâ kurtarabilirdi.

Zavallı, zavallı ayakkabısına uzandı ve hareketi ızgarayı oynattı.

Ayakkabı kaymaya başladı.

"Lütfen," diye yalvardı ayakkabıya, "düşme." Cici ayakkabısını, güzel ayakkabısını kaybetmek istemiyordu. Düşmemeliydi. Düşmemeliydi.

Tutmak için uzandığında, ayakkabı dönerek ızgaranın arasından kaydı ve karanlığa düştü.

Kaybı için duyamadığı bir çığlık attı.

Ah, ayakkabının düşüşünü bir duyabilseydi,- inişinde geçen saniyeleri saya- bilseydi. Bacanın dibine vardığında gümbürtüsünü duyabilseydi. En azından o zaman ölümüne ne kadar sürede düşeceğini bilebilirdi.

Buna daha fazla dayanamıyordu. Karnının üstüne döndü ve iki kolunu da ızgaranın arasından sarkıtarak haykırdı:

"Ben de gideceğim! Ben de gideceğim!”

Düşmek için sabırsızlanıyordu, karanlıkta, vızıldayan sessizlikte, sadece ayakkabısının peşinden aşağıya gitmek istiyordu, aşağıya, bacadan aşağıya, yok olmaya ve bütün oyunu tamamen bitirmeye.

"Gideceğim! Gideceğim! Gideceğim!" diye bağırdı. Yerçekimine yalvardı.

Altında, ızgara oynadı.

Bir şey kırılmıştı. Izgarayı yerinde tutan bir iğne, bir zincir, bir ip kopmuştu. Artık yatay değildi,- kendisini karanlığa atmaya çalışan çubukların üzerinden kaymaya başlamıştı bile.

Şaşkınlıkla bacaklarının artık zincirli olmadığının farkına vardı.

Düşecekti.

Adam düşmesini istiyordu. Kötü adam... adı neydi? Quake? Quail? Quarrel...

Otomatik olarak daha da yana yatan ızgaraya iki eliyle yapıştı. Belki ayakkabısının peşinden gitmeyi o kadar da istemiyordu. Belki hayat, bir dakika daha fazla hayat dayanmaya değerdi...

Izgaranın ötesindeki karanlık öylesine derindi ki,- ayrıca orada neler dolaştığını kim bilebilirdi?

Kafasındaki, panik sesleri çoğaldı. Lanet olası kalbinin gümlemesi, damağının kuru kum sürtünmesi. Terden kayganlaşan avuçları ızgaradan kayıyordu. Yerçekimi onu istiyordu. Vücudunun kütlesinden kendi hakkını talep ediyordu: düşmesini talep ediyordu. Bir an için, omzunun üzerinden altında açılan ağza baktığında, aşağıda dolanan canavarlar gördü. Saçma sapan, delice şeyler, kabaca çizilmiş, karanlık üzerinde karanlık. Edepsiz duvar yazılan çocukluğundan dışarı göz attılar ve bacaklarını kapmak için pençelerini açtılar.

"Anne," dedi, elleri kendisine ihanet edince ve içini korku kaplayınca.

*“Anne."*

Sözcük buydu. Quaid sözcüğü duydu, bütün yavanlığıyla.

"Anne!"

Steve bacanın dibine vurduğunda, ne kadar düştüğünü hesap edemeyecek duruma gelmişti. Elleri ızgarayı bırakır bırakmaz ve karanlığın kendisini alacağını anlar anlamaz, zihni kopmuştu. İlkel benliği bedenini korumak üzere hayatta kalmış ve çarpışma anındaki ufak yaralanma dışında her şeyden korumuştu. Hayatının geri kalanında, en basit tepkiler dışında her şey parçalanmış, parçalar hafızasının girintilerine saklanmış olacaktı.

En sonunda ışık geldiğinde, kapıdaki Miki Fare maskeli adama baktı ve gülümsedi. Bir çocuk gülümsemesiydi, gülünç kurtarıcısına bir teşekkür gülümsemesi. Adamın kendisini ayak bileklerinden tutmasına ve

yattığı büyük, yuvarlak odadan sürüklemesine izin verdi. Pantolonu ıslaktı ve uykusunda kendini pisletmiş olduğunu biliyordu. Yine de, Komik Fare onu öperdi.

İşkence odasından sürüklenerek çıkarılırken, başı omuzlarına düştü. Başının yanında, yerde bir ayakkabı vardı. Yedi sekiz ayak yukarısında da düştüğü ızgara.

Hiçbir anlamı yoktu.

Farenin kendisini parlak bir odada oturtmasına izin verdi. Farenin kendisine kulaklarını geri vermesine de izin verdi, oysa onlara ihtiyacı yoktu. Dünyayı sessiz olarak izlemek komikti, onu güldürüyordu.

Biraz su içti ve kek yedi.

Yorgundu. Uyumak istiyordu. Annesini istiyordu. Ama Fare anlamıyor gibiydi, o yüzden ağlayarak masayı tekmeledi ve fincanlarla tabakları yere saçtı. Sonra odaya kaçtı ve bulabildiği bütün kağıtları havaya fırlattı. Bazıları düz, bazıları ters düştü. Bazıları yazıyla kaplıydı. Bazıları resimle. Korkunç resimler. Kendini tuhaf hissetmesine neden olan resimler.

Hepsi ölülerin resimleriydi, her biri. Bazıları ufak çocukların, diğerleriyse büyümüş çocuklarındı. Yatıyorlar ya da yarı oturuyorlardı,- yüzlerinde ve vücutlarında büyük kesikler vardı, alttaki karmaşayı, parlak parçalar ve ıslak parçalardan oluşan karmaşayı, ortaya seren kesikler. Her tarafta ölü insanlar: siyah boya. Düzgün öbekler değil, saçılmış, parmakla işaret edilmiş, elle basılmış ve çok pis.

Resimlerin üç ya da dördünde kesikleri yapan nesne hâlâ oradaydı. Onun adını biliyordu.

Balta.

Bir kadının yüzünde neredeyse sapına kadar gömülmüş bir balta vardı. Bir balta da bir adamın bacağına saplanmıştı ve bir tanesi de bir

mutfağın zemininde ölü bir bebeğin yanındaydı.

Bu adam ölülerin ve baltaların resimlerini topluyordu, Steve bunu tuhaf buldu.

Fazlasıyla tanıdık kloroform kokusu kafasını doldurmadan ve bilincini yitirmeden önceki son düşüncesi bu oldu.

Pis kapı aralığı bayat idrar ve taze kusmuk kokuyordu. Kendi kusmuğuydu,- gömleğinin önüne tamamen bulaşmıştı. Ayağa kalkmaya çalıştı, ama bacakları tutmuyor gibiydi. Hava çok soğuktu. Boğazı acıyordu.

Sonra ayak sesleri duydu. Fare geri geliyor gibiydi. Belki kendisini eve götürürdü.

"Ayağa kalk, evlat."

Fare değildi. Bir polisti.

"Ne yapıyorsun burada? Ayağa kalk dedim."

Kapı aralığının ufalanmakta olan tuğlalarından destek alan Steve ayağa kalktı. Polis fenerini üzerine tuttu.

"Aman Tanrım," dedi polis, yüzü tiksintiyle kaplanmıştı. "Boktan durumdasın. Nerede yaşıyorsun?”

Steve utanmış bir okul çocuğu gibi kusmuğa bulanmış gömleğine bakarak başını salladı.

"Adın ne?"

Pek hatırlamıyordu.

"Adın, evlat?"

Deniyordu. Keşke polis bağırmasaydı.

"Haydi, kendini toparla."

Kelimeler pek bir anlam ifade etmiyordu. Steve gözlerinin yaşarmaya başladığını hissetti.

"Ev."

Artık burnunu çeke çeke ağlıyordu, kendini tamamen terk edilmiş hissediyordu. Ölmek istiyordu: uzanmak ve ölmek.

"Buradan gitsen iyi olur."

"Anne," dedi Steve, "annemi istiyorum."

Bu sözler durumu tamamen değiştirdi.

Birden polis durumun tiksindiriciden daha öte olduğunu düşündü,- acıklıdan da öte. Bu ufak piç, kan çanağı gözleri ve gömleğindeki akşam yemeğiyle gerçekten sinirlerine dokunmaya başlamıştı. Çok fazla para, damarlarında çok fazla pislik, çok az disiplin.

'Anne', bardağı taşıran son damlaydı. Steve'in midesine bir yumruk indirdi, düzgün, keskin, etkili bir yumruk. Steve inleyerek iki büklüm oldu.

"Kes sesini, evlat."

Başka bir yumruk çocuğu sakatlama işini halletti, sonra Steve'in saçından bir tutam yakalayıp ufak keşin yüzünü kendisininkine doğru kaldırdı.

"Sokak serserisi mi olmak istiyorsun?"

"Hayır. Hayır."

Steve sokak serserisinin ne olduğunu bilmiyordu,- sadece polisin kendisinden hoşlanmasını istiyordu.

"Lütfen," dedi, gözleri yeniden dolarken, "beni eve götürün."

Polisin aklı karışmıştı. Oğlan, çoğunun yaptığı gibi, karşı koymaya ve medeni haklar konusunda bağırmaya başlamamıştı. Genellikle sonları böyle olurdu: yerde, burunları kanlı, sosyal görevli isteyerek. Bu sadece ağlıyordu. Polis çocuk hakkında kötü bir his duymaya başladı. Deli ya da öyle bir şeymiş gibi. Ufak pisliğin canını da çıkarmıştı. Tüh be. Şimdi sorumluluk duyuyordu. Steve'in kolunu tuttu ve onu yolun karşısındaki arabasına sürükledi.

"İçeri gir."

"Beni eve..."

"Seni eve götüreceğim, evlat. Seni eve götüreceğim."

Gece Misafirhanesinde, bir kimlik bulabilmek için Steve'in giysilerini aradılar, bulamadılar, sonra vücudunda pire, saçlarında bit aradılar. Sonra polis onu bıraktı, bu da Steve'i rahatlattı. Adamdan hoşlanmamıştı.

Misafirhane'dekiler sanki orada değilmişçesine ondan bahsettiler. Ne kadar genç olduğundan konuştular,- zihin yaşım tartıştılar,- giysilerini,- görünüşünü. Sonra ona bir kalıp sabun vererek duşların yerini gösterdiler. Soğuk suyun altında on dakika durdu ve lekeli bir havluyla kurulandı. Bir ustura da vermelerine karşın, traş olmadı. Nasıl yapıldığını unutmuştu.

Sonra ona hoşuna giden eski giysiler verdiler. O kadar da kötü insanlar değildiler, sanki orada değilmiş gibi onun hakkında konuşsalar da. Hatta birisi ona gülümsedi bile,- ağarmış sakallı iri yarı bir adam. Bir köpeğe gülümser gibi gülümsedi.

Ona verdikleri tuhaf giysilerdi. Ya fazla büyük ya fazla küçük. Her renkten: san çoraplar, kirli beyaz gömlek, bir obur için yapılmış çizgili pantalon, dikişsiz bir süveter, ağır botlar. Giyinmek hoşuna gitti,- onların

bakmadığı bir anda iki fanila ve iki çift çorap giydi. Birkaç kat pamuk ve yünün vücudunu sarması kendini güvende hissettiriyordu.

Sonra eline bir yatak bileti tutuşturdular ve yatakhanelerin açılmasını beklemesini söyleyerek gittiler. Koridorda kendisiyle bekleyen adamların bazıları gibi sabırsız değildi. Bir çoğu abuk subuk haykırıyordu, suçlamaları küfürlerle süslüydü ve birbirlerine tükürüyorlardı. Bu Steve'i korkuttu. Tüm istediği uyumaktı. Yatmak ve uyumak.

Saat on birde, bekçilerden biri yatakhane kapısının kilidini açtı ve bütün yitik adamlar gece için kendilerini demir bir yatak bulmak üzere içeri doluştu. Geniş ve kötü ışıklandırılmış yatakhane dezenfektan ve ihtiyar insan kokuyordu.

Steve, diğer sokak serserilerinin gözlerinden ve sallanan kollarından uzak durmaya çalışarak kendine kötü yapılmış bir yatak ve üzerine serilmiş ince bir battaniye buldu ve uyumak üzere yattı. Çevresinde adamlar öksürüyor, homurdanıyor ve ağlıyordu. Birisi yatmadan önce, gri yastığının üzerinden tavana bakarak dua etti. Steve bunun iyi bir fikir olduğunu düşündü. Kendi çocuk duasını etmeye başladı.

"İyi İsa, kibar ve uysal,

Gör bu küçük çocuğu,

Acı benim...

Neydi o kelime?

*Acı benim saflığıma,*

Beni yanına al."

Bu, kendini daha iyi hissetmesini sağladı ve uyku, mavi ve derin bir avuntuydu.

Quaid karanlıkta oturuyordu. Yine dehşet duyuyordu, her zamankinden daha kötü bir şekilde. Vücudu korkudan taş kesmişti,- öyle ki, yataktan bile kalkıp ışığı açamıyordu. Ayrıca, ya bu sefer, o kadar defadan sonra bu sefer, dehşet gerçekse? Ya baltalı adam kanlı canlı kapıdaysa? Ona bir deli gibi sırıtırsa, merdivenlerin başında iblis gibi dans ederse, tıpkı Quaid'in onu gördüğü gibi, rüyalarında, dans edip sırıtarak, sırıtıp dans ederek?

Hiçbir şey kıpırdamadı. Merdivenlerde gıcırdama, gölgelerin arasından kıkırdama sesleri gelmedi. O değildi, neyse ki. Quaid sabaha kadar yaşayacaktı.

Vücudu şimdi biraz rahatladı. Bacaklarını yataktan indirip ışığı açtı. Açık kapıdan merdivenlerin başını görebiliyordu. Baltalı adam yoktu elbette.

Steve bağırışlarla uyandı. Hâlâ karanlıktı. Ne kadar süre uyumuş olduğunu bilmiyordu, ama bacakları artık o kadar kötü ağrımıyordu. Dirsekleriyle yastığına dayanarak doğruldu ve kargaşanın neden kaynaklandığını anlamak için yatakhaneye bakındı. Kendisininkinden dört sıra ileride, iki adam kavga ediyordu. Tartışmanın nedeni kesinlikle belli değildi. Sadece kızlar gibi boğuşuyor (onları seyretmek Steve'i güldürdü), haykırarak birbirlerinin saçlarını çekiyorlardı. Ay ışığında ellerindeki ve yüzlerindeki kan siyahtı. Birisi, yaşlı olanı, yatağına devrildi ve bağırdı: "Finchey Road'a gitmeyeceğim! Beni zorlayamazsın. Bana vurma! Ben senin adamın değilim! Değilim!"

Diğeri dinlemiyordu bile,- ihtiyarın yalnız kalmak için yalvardığını anlayamayacak kadar aptal ya da deliydi. Her taraftaki izleyicilerin de kışkırtmasıyla, ihtiyarın saldırganı ayakkabısını çıkarmış, kurbanını onunla dövüyordu. Steve darbelerin çatırtısını duyabiliyordu,- kafaya vuran topuğun çatırtısını. Her vuruşa eşlik eden alkışlar ve ihtiyardan giderek azalan çığlıklar duyuluyordu.

Birisi yatakhaneye girdiğinde, alkış aniden kesildi. Steve onun kim olduğunu göremiyordu,- kavganın etrafında toplanmış insan kalabalığı kapıyla arasında kalıyordu.

Ancak galibin son bir "Hıyarağası!" haykırışıyla, ayakkabıyı havaya fırlattığını gördü.

Ayakkabı.

Steve ayakkabıdan gözünü alamıyordu. Ayakkabı havada yükseldi, yükselirken döndü, sonra da vurulmuş bir kuş misali çıplak ahşap zemine düştü. Steve onu oldukça net gördü, uzun zamandır hiçbir şeyi görmediği kadar net.

Kendisinden pek uzağa düşmedi.

Bir gümbürtüyle düştü.

Yan tarafı üzerine düştü. Kendi ayakkabısının düştüğü gibi. Kendi ayakkabısı. Ayağından tekmeyle çıkarmış olduğu. Izgaranın üzerinde. Odada. Evde. Pilgrim Caddesinde.

Quaid aynı rüyayla uyandı. Hep merdiven. Hep kendisi basamakları oluşturduğu tünelden aşağı bakıyor, bu arada o saçma görüntü, yarı şaka, yarı dehşet, parmak uçlarında ona doğru geliyor, her adımda bir kahkaha.

Daha önce bir gecede iki kere görmemişti bu rüyayı. Elini yatağın kenarından sarkıttı ve orada bulundurduğu şişeyi arandı. Karanlıkta şişeden koca bir yudum aldı.

Steve, bağırışlarına ya da yaşlı adamın inlemeleriyle küfürlerine aldırmada, kızgın adamlar yumağının yanından geçti. Bekçiler kargaşayla uğraşmakla fazlasıyla meşguldüler. İhtiyar Crowley'nin son içeri alınışı olacaktı bu: her zaman şiddeti davet ediyordu. Bunda çıkacak olan bir ayaklanmanın tüm belirtileri görülüyordu,- yatışmaları saatler alacaktı.

Steve koridordan, kapıdan geçip Gece Misafirhanesine girerken kimse onu sorgulamadı. Kapılar kapalıydı, ama gece havası içeri sızarken, şafaktan önceki acılığıyla, canlandırıcı bir koku taşıyordu.

Dar resepsiyon bürosu boştu ve Steve kapı aralığından duvarda asılı yangın söndürücüyü görebiliyordu. Yanında uyuyan bir yılan gibi kırmızı bir davulun üzerine kıvrılmış uzun, siyah bir hortum vardı. Onun yanında, duvardaki iki desteğin arasında, bir balta duruyordu.

Oldukça güzel bir balta. Stephen büroya girdi. Biraz uzaktan koşan ayak sesleri, bağırmalar, bir ıslık sesi duyuldu. Ama o baltayla arkadaşlık kurarken, kimse Steve'i rahatsız etmedi.

Önce ona gülümsedi.

Balta ağzının eğimi de Steve'e gülümsedi.

Sonra ona dokundu.

Balta dokunulmaktan hoşlanmış gibiydi. Tozluydu ve uzun zamandır kullanılmamıştı. Çok uzun zamandır. Ele alınmak, okşanmak ve gülümsenmek istiyordu. Steve onu desteklerin arasından yumuşak hareketlerle aldı ve ısıtmak için ceketinin altına yerleştirdi. Sonra resepsiyon bürosundan, giriş kapısından çıkıp, ayakkabısının diğeri tekini bulmaya gitti.

Quai d bir kere daha uyandı.

Steve'in yönünü bulması çok kısa sürdü. Pilgrim Caddesi'ne doğru ilerlemeye başladığında, adımlarında bir yaylanma oldu. Böylesine çok renge bürünmüş, böylesine sarkık bir pantalonla, böylesine salak botlarla, kendini bir palyaço gibi hissediyordu. Komik bir adamdı, değil mi? Kendisini bile güldürüyordu, o kadar komikti.

Rüzgâr içine işlemeye başladı, çılgınca kırbaçlayarak, saçlarının arasından geçip, gözlerini göz çukurlarında iki buz küresine

dönüştürüyordu.

Sokaklarda koşmaya, atlamaya, dans etmeye, tepinmeye başladı, ışıkların altında beyaz, arasında siyah. Şimdi beni görüyorsun, şimdi göremiyorsun. Şimdi beni görüyorsun, şimdi...

Bu sefer Quaid'i uyandıran rüya olmamıştı. Bu sefer bir ses duymuştu. Kesinlikle bir ses.

Ay, ışınlarını pencereden, kapıdan geçirip merdivenlerin başına ulaştıracak kadar yükselmişti. Işığı yakmaya gerek yoktu. Bütün görmesi gerekenleri görebilirdi. Merdivenlerin başı boştu, her zamanki gibi.

Sonra en alt basamak gıcırdadı, sanki üzerine bir soluk konmuş gibi minik bir ses.

Quaid o anda korkuyu öğrendi.

Merdivenlerden kendisine doğru gelirken, o saçma rüya, bir gıcırtı daha oldu. Bir rüya olmalıydı. Ne de olsa, hiç palyaço, hiç baltalı katil tanımıyordu. Bu yüzden o absürd görüntü, her bir geceden diğerine kendisini uyandıran o görüntü, nasıl rüyadan başka bir şey olabilirdi?

Yine de, belki mantıksızlıklarından dolayı gerçeğin ta kendisi olan rüyalar vardı.

Palyaço falan yok, dedi kendi kendine, kapıyı, merdivenleri ve ayın projektörünü izleyerek. Quaid sadece zayıf zihinleri tanıyordu,- şimdi kendini esir alan paniğin doğasına, kaynağına ya da tedavisine ilişkin bir ipucu veremeyecek kadar zayıf zihinler. Tüm yaptıkları, yaşamın kalbindeki korkuya ait en

ufak bir belirtiyle karşılaşınca yıkılmak, toza dönüşmekti.

Hiç palyaço tanımıyordu, tanımamıştı, tanımayacaktı.

Sonra ortaya çıktı,- bir aptalın suratı. Ay ışığında beyaza dönüşmüş bir solukluk, genç yüz hatları çürük içinde, traşsız ve şiş, gülümsemesi bir çocuğun- ki kadar açık. Heyecandan dudağını ısırmıştı. Alt çenesine kan bulaşmıştı ve dişetleri kandan neredeyse kararmıştı. Yine de bir palyaçoydu. Kesinlikle bir palyaço, üzerine uymayan giysilerine kadar, öylesine uyuşmaz, öylesine acınacak halde.

Yalnız balta o gülümsemeye uymuyordu.

Manyak, minik siyah gözleri birazdan başlayacak eğlencenin heyecanıyla ışıldayarak onunla ufak kesme hareketleri yaparken, balta ayışığında parladı.

Neredeyse merdivenlerin en üstünde durdu, Quaid’ın yaşadığı dehşeti izlerken gülümsemesi bir an bile değişmedi.

Quaid'in bacakları boşaldı ve dizleri üzerine çöküverdi.

Palyaço bir basamak daha çıktı, bunu yaparken sıçradı, ışıldayan gözleri Quaid'e kilitlenmişti ve bir tür sevecen kinle doluydular. Balta öldürücü vuruşun minik bir uyarlamasını yapar gibi, beyaz ellerinde ileri geri sallanıyordu.

Quaid palyaçoyu tanıyordu.

Kendi öğrencisiydi: kobayı,- kendi korkusunun kopyası haline gelmişti.

O. O kadar insan içinden. O. Sağır çocuk.

Sıçrama şimdi daha büyümüştü ve palyaço fantastik bir kuşun çağrısı gibi, boğazının derinliklerinden bir ses çıkarıyordu. Balta havada daha ve daha büyük çemberler çiziyordu, her biri bir öncekinden daha öldürücü.

"Stephen," dedi Quaid.

İsim Steve için bir anlam taşımıyordu. Bütün gördüğü ağzın açılışıydı. Ağzın kapanışı. Belki bir ses çıkıyordu: belki çıkmıyordu. Onun için önemsizdi.

Palyaçonun boğazından bir haykırış yükseldi ve balta iki elinin arasında, başının üzerinde dönmeye başladı. Aynı anda şirin neşeli dans bir koşuya dönüştü,- baltalı adam son iki basamağı sıçrayarak aştı ve yatak odasına, doğrudan projektörün içine koştu.

Quaid'in vücudu öldürücü darbeden kaçınmak için eğildi, ama yeterince çabuk ya da zarif değil. Baltanın ağzı havayı kesti ve Quaid'in kolunun arkasını dilimledi, kol kaslarının çoğunu ortaya çıkardı, kol kemiğini parçaladı ve dirseğinin altında, atardamarının hemen yanından geçen bir yara açtı.

Quaid'in çığlığı on ev ileriden duyulabilirdi, ancak o evler enkazdı. Duyacak kimse yoktu. Gelecek ve palyaçoyu kendisinden uzaklaştıracak hiç kimse yoktu.

İşine devam etmek için hevesle bekleyen balta şimdi Quaid'in baldırını yarıyordu, sanki bir kütük yarıyormuş gibi. On santim uzunluğunda yaralar filozofun kaslarının parlak bifteğini, kemiği, iliği ortaya serdi. Palyaço her vuruştan sonra, dışarı çıkartmak için baltayı şiddetle çekiyordu ve Quaid'in vücudu kukla gibi geriliyordu.

Quaid haykırdı. Quaid yalvardı. Quaid kandırmaya çalıştı.

Palyaço tek kelime duymadı.

Tüm duyduğu kafasındaki seslerdi: ıslıklar, ötüşler, ulumalar, vızıltılar. Hiçbir mantıklı konuşmanın, hiçbir tehditin onu bir daha asla çıkaramayacağı bir yere sığınmıştı. Kalbinin gümlemesinin yasa, kanının sızlanmasının müzik olduğu bir yere.

Nasıl da dans ediyordu bu sağır çocuk, zekâsının ahlaksızlığı sonsuza dek susturulan işkencesinin balık misali ağzını açıp kapatmasını seyrederken nasıl da dans ediyordu! Kan nasıl da fışkırıyordu! Ne kadar da coşkulu ve boldu!

Minik palyaço bu kadar eğlence karşısında güldü. Burada bütün gece eğlenebilirim, diye düşündü. Balta sonsuza dek dostuydu, keskin ve zeki. Kesebilir ve çapraz kesebilirdi, dilimleyebilir ve parçalara ayırabilirdi, yine de bu adamı hayatta tutabilirlerdi, eğer yeterince kurnazsalar, uzun, çok uzun bir süre hayatta tutabilirlerdi.

Steve bir kuzu kadar mutluydu. Önlerinde gecenin geri kalanı vardı ve muhtemelen isteyebileceği tüm müzik kafasının içinde çalıyordu.

Kanla dolu havaya bakan palyaçonun gözlerindeki boşluğu gören Quaid, dünyada korkudan daha kötüsünün olduğunu anladı. Ölümün kendisinden daha kötüsü.

İyileşme umudu olmayan acı vardı. Zihnin vücuda yokolması için yalvarmasından çok sonra bile sona ermeyi reddeden hayat vardı. En kötüsü, gerçekleşen rüyalar vardı.

*Çeviren: Ayşe Gorbon*

## STEPHEN KING

1947- ....

Stephen King'in kitaplarıyla değilse bile sayısız sinema ve televizyon uyarlamalarıyla tanışmamış insan sayısı parmakla gösterilecek kadar azdır. Kitapçılarda olduğu kadar video mağazalarında da King'e en az birkaç raf kuşkusuz ki ayrılmıştır.

Birçok bakımdan erken dönem yapıtları en iyi ve klasikleşmeye aday ürünleri olmuştur.

Korku yazınındaki patlama yavaş yavaş dinme belirtileri göstermeye başlayınca King diğer yazın türlerini de, aynı derecede başarılı olmamakla birlikte, denemek zorunluluğunu duymuştur.

Hangi türde olursa olsun King'in açmazı yapıtlarında çok satan kitapla klasikleşecek kitap arasındaki çizgiyi aşmakta zorlanmasıdır.

King'in tükenmek bilmeyen popülaritesinin ve taklitçilerine sürekli baskın çıkmasının nedenlerini saptamak zor değildir. Öncelikle, o korku verici olayları nakletmekle yetinmeyen, ama günümüz toplumundaki sıradan insanların kabuslarıyla tedirginliklerini, tam bir kişilik incelemesi tarzında irdeleyen bir yazardır. Ayrıca öyküleri, giderek korkunç biçimde dağılıyor ve kişi dehşetle yüzyüze kalıyor olsa da, tam bir gerçeklik üzerine inşa edilmişlerdir.

Çağdaş korku edebiyatının önemli ustalarından King derlememizde önde gelen öykülerinden biriyle temsil ediliyor.

## YAĞMUR MEVSİMİ

John ve Elise Graham en sonunda, müphem bir incinin merkezindeki bir kum tanesi gibi, Maine'in merkezindeki ufak kasabanın yolunu bulduklarında vakit öğleden sonra beş buçuktu. Kasaba, Hempstead Place'e beş kilometreden daha az bir uzaklıktaydı, ama yolda iki yanlış dönüş yapmışlardı. Sonunda Ana Caddeye ulaştıklarında, ikisininde yorgunluktan ve sıcaktan canları çıkmıştı. Fordun havalandırması St. Louis'den gelirlerken bozulmuştu ve dışarıdaki hava altmış derece falanmış gibi geliyordu onlara. Tabii ki bu kadar değil, diye düşündü John Graham. Yaşlıların dedikleri gibi, sorun sıcaklık değil, nemdi. Bugün sanki uzanıp havanın içinden sıcak su damlalarını söküp alabilecek kadar bunaltıcıydı. Yukarıda gökyüzü berrak ve açık bir maviydi, ama bu nem her an yağmur yağacakmış hissini veriyordu. Yağacakmış ne kelime... *şimdiden* yağıyormuş gibiydi.

"İşte Milly Cousins'ın sözünü ettiği market," dedi Elise ve işaret etti.

John homurdandı. "Pek de geleceğin süpermarketine benzemiyor."

"Öyle," diye onayladı Elise dikkatle. İkisi de dikkatli davranıyorlardı. Neredeyse iki yıldır evliydiler ve hâlâ birbirlerini çok seviyorlardı, ama St. Louis'den buraya kadar uzun bir yolculuk olmuştu, hem de radyosu ve havalandırması bozuk bir arabayla. John'un yazı Willow'da geçirmekten zevk alacaklarına dair her türlü ümidi vardı (zevk almaları gerekirdi, özellikle de masrafları Missouri Üniversitesi karşılarken), ama yerleşip ortama alışmalarının bir hafta kadar sürebileceğini düşünüyordu. Hava şimdiki gibi aşağılık derecede sıcak olursa, aralarında bir hiç yüzünden kavga patlak verebilirdi. İkisi de yazlarının böyle başlamasını istemiyordu.

John Ana Cadde boyunca Willow Genel Ticaret ve Hırdavat dükkanına doğru usul usul ilerledi. Sundurmanın bir köşesinde üzerinde mavi bir kartal bulunan paslı bir tabela asılıydı ve John buranın aynı zamanda postahane olduğunu çıkardı. Genel Ticaret öğleden sonra güneşinde uyukluyor gibiydi, etrafta sadece üzerinde ITALYAN SANDÖVİÇLERi PİZZA SEBZE BALIK AVLAMA LİSANSI kelimeleri bulunan bir levhanın yanında park etmiş dökülmekte olan bir Volvo'dan başka araba yoktu, ama kasabanın geri kalanıyla karşılaştırıldığında, hayatla dolup taşıyor denebilirdi. Havanın kararmasına neredeyse üç saat olmasına karşın, vitrinde parlayıp sönen bir bira tabelası vardı. *Oldukça radikal,* diye düşündü John. *Eminim malsahibi bunu asmadan önce Belediye Meclisine danışmıştır.*

"Maine'in yazları tatil cennetine dönüştüğünü sanırdım” diye mırıldandı Elise.

"Şimdiye kadar gördüklerimize bakılırsa, bence Willow turist rotasından biraz sapa kalıyor," diye yanıtladı John.

Arabadan inip, sundurmanın basamaklarını tırmandılar. Başında hasır şapkasıyla yaşlı bir adam, hasırdan oturaklı bir sallanan iskemlede oturmuş, zeki, ufak mavi gözlerle onlara bakıyordu. Ev yapımı bir sigarayla oynuyor ve ayaklarının önüne serilmiş atan köpeğin üzerine tütün parçaları döküyordu. Belirli bir cins veya şekle sahip olmayan iri, sarı bir köpekti. Patileri doğrudan sallanan iskemlenin eğri ayaklarının birinin altındaydı. Yaşlı adam köpeğe aldırış etmiyordu, hatta orada bulunduğunun farkında bile değil gibiydi, ama yaşlı adamın her ileri gelişinde, salınım köpeğin kırılgan patilerinin iki santim üzerinde duruyordu. Elise bunu açıklanamaz biçimde ilginç buldu.

"Size iyi günler, hanımefendi ve beyefendi," dedi yaşlı adam.

"Merhaba," diye yanıtladı Elise ve ona ufak, tereddütlü bir gülümseme gönderdi.

"Merbaba," dedi John. "Ben..."

"Bay Graham," diye sözü tamamladı yaşlı adam sakinlikle. "Bay ve Bayan Graham. Yaz için Hampstead Place'i tutanlar. Bi' kitap mı ne yazıyomuşun."

"On yedinci yüzyılda Fransızların göçüyle ilgili," diye onayladı John. "Laf çabuk yayılıyor, değil mi?"

"Hem de nasıl," diye ona katıldı yaşlı adam. "Ufak kasaba işte.” Sigarayı ağzına tıktı ve sigara sonunda açılıp, tütünlerini ihtiyarın bacaklarına ve köpeğin üzerine döktü. Köpek kılını kıpırdatmadı. "Off, kahretsin," dedi yaşlı adam ve alt dudağını yapışan kağıdı sıyırdı. "Karın içmemi istemiyo nasılsa. Bi yerlerde sadece bana değil, ona da kanser bulaştırdığımı okumuş."

"Kasabaya biraz erzak almaya geldik," dedi Elise. "Harika bir ev, ama dolap bomboş."

"Hıhı," dedi yaşlı adam. "Tanıştığıma sevindim çocuklar. Ben Henry Eden." Yamru yumru bir eli onlara doğru uzattı. John eli sıktı ve Elise de onu izledi. İkisi de bu işi büyük bir yumuşaklıkla yaptılar ve yaşlı adam bunu takdir ettiğini belirtircesine başını salladı. "Sizi yarım saat önce bekliyodum. Bir iki yanlış dönüş yaptınız herhal. Böyle ufak bir kasaba için fazlasıyla yolumuz var." Güldü. Bir sigara tiryakisinin balgamlı öksürüğüne dönüşen kof, bronşlardan gelen bir sesti bu. "Willow'da bir yol ağı var, ya, öyle!" Biraz daha güldü.

John hafifçe kaşlarını çattı. "Bizi neden bekleyesiniz ki?"

"Lucy Doucette aradı, sizlerin geçtiğini gördüğünü söyledi," dedi Eden. Kesesinden bir kutu Top tütünü çıkardı, açtı, elini içine soktu ve bir

paket sarma kağıdı bulup aldı. "Lucy'yi tanımazsınız, ama o sizin onun yeğenini tanıdığınızı söylüyor, Bayan."

"Milly Cousins'ın büyük teyzesinden mi söz ediyoruz burada?" diye sordu Elise.

"Hı hı," diye onayladı Eden. Tütün serpmeye başladı. Tütünlerin birazı kağıdın üzerine kondu, ama çoğu alttaki köpeğin üzerine gitti. Tam John Graham köpeğin belki de ölü olabileceğini düşünmeye başlamışken, hayvan kuyruğunu kaldırdı ve osurdu. *Bu* fikrin ömrü de bu kadar, diye düşündü John. "Willow'da herkes birbiriyle akrabadır. Lucy tepenin eteğinde oturuyor. Sizi ben arayacaktım, ama o buraya geldiğinizi söyledi ve..."

*"Buraya* geleceğimizi nereden bildiniz?" diye sordu John.

Henry Eden sanki *Gelecek başka neresi var ki?* der gibi omuzlarını silkti.

"Bizimle konuşmak mı istiyordunuz?" diye sordu Elise.

"Eh, konuşmam lazım," dedi Eden, Sigarasını yapıştırdı ve ağzına tıktı. John bunun da diğeri gibi dağılıp dağılmayacağını merakla bekledi. Bütün bunlar, farkında olmadan ClA'nin bir kır verisyonunun ortasına yürüyüp girmiş gibi biraz kafasını karıştırmıştı.

Sigara her nasılsa bütün olarak kalmayı başardı. Koltuğun kollarının birine kararmış bir parça zımpara kağıdı raptiyelenmişti. Eden kibriti ona sürttü ve alevi sigarasına götürdü. S i gara hemen tutuştu.

"Bence sen ve Bayan geceyi kasaba dışında geçirmek isteyebilirsiniz," dedi sonunda.

John gözlerini kırpıştırarak baktı. "Kasaba dışında mı? Bunu neden yapmak isteyelim ki? Buraya daha yeni geldik."

"Yine de iyi bir fikir, bayım," dedi bir ses Eden'ın arkasından.

Grahamlar birlikte başlarını kaldırdılar ve Ticaret Dükkanının paslı giriş kapısında duran sarkık omuzlu, uzun boylu bir kadın gördüler. Yüzü Chesterfield sigaralarının reklamını yapan —YlRMl BlR MUHTEŞEM TÜTÜN YİRMİ HARİKA SİGARA OLUŞTURDU- eski bir teneke tabelanın üzerinden onlara bakıyordu. Kapıyı açarak sundurmaya çıktı. Yüzü soluk ve yorgun görünüyordu, ancak aptal değil. Bir elinde bir somun ekmek, diğerindeyse altı şişelik bir Dawsoris Ale paketi taşıyordu.

"Ben Laura Stanton," dedi. "Sizinle tanıştığıma memnun oldum. Biz Willow'dakiler düşmanca görünmek istemeyiz, ama bu gece yağmur mevsimi."

John ve Elise birbirlerine şaşkın bakışlarla baktılar. Elise gözlerini göğe çevirdi. Birkaç beyaz bulutun dışında, açık, duru bir maviydi.

"Nasıl göründüğünü biliyorum," dedi Stanton denen kadın. "Ama bunun bir anlamı yok, değil mi, Henry?"

"Iıh," dedi Eden. Aşınmış sigarasından derin bir nefes çekti ve sundurmanın trabzanlarına üfledi.

"Havadaki nemi duyuyorsunuzdur," dedi Stanton adlı kadın. "Anahtar *bu*, değil mi, Henry?"

"Eh," diye kabullendi Eden, "öyle. Ama bu *yedinci* yıl. Günü gününe."

"Tam o gün," diye onayladı Laura Stanton.

İkisi de beklentiyle Grahamlara baktılar.

"Beni affedin," dedi Elise sonunda. "Bundan bir şey anlamadım. Bu yerel bir şaka mı?"

Bu sefer Henry Eden ve Laura Stanton oldu birbirlerine bakan, sonra da aynı zamanda içlerini çektiler, bir işaret almışlar gibi.

"Bundan *nefret ediyorum,"* dedi Laura Stanton, ama bunu yaşlı adama mı yoksa kendisine mi söylediğini anlayamadı John Graham.

"Yapılması lazım," diye yanıtladı Eden.

Kadın başını salladı, sonra içini çekti. Bu yere büyük bir yük bırakmış ve onu yeniden kaldırması gerektiğini bilen bir kadının iç çekişiydi.

"Bu çok sık meydana gelmez," dedi, "çünkü yağmur mevsimi Willow'da sadece yedi yılda bir görülür..."

"On yedi Temmuz," diye araya girdi Eden. "Yağmur mevsimi her yedi yılda bir on yedi Temmuz'da olur. Sadece bir gece sürer, ama her zaman ona yağmur mevsimi denmiştir. Nedenini biliyosam kahrolayım. Sen biliyon mu, Laura?"

"Hayır," dedi kadın, "ayrıca lütfen sözümü kesmeyi bırak, Henry. Bence bunuyorsun."

"Eh, yaşadığım için beni affet, cenaze arabasından yere düştüm," dedi yaşlı adam, öfkelendiği belliydi.

Elise John'a biraz ürkmüş bir bakış fırlattı. *Bu insanlar bizi kafaya mı alıyorlar*? diye soruyordu bu bakış. *Yoksa ikisi de deli mi?*

John bilmiyordu, ama erzak için keşke Augustaya gitmiş olsaydık diye içtenlikle diliyordu,- 17 numaralı yoldaki deniztarağı tezgahlarından birinde bir şeyler bile atıştırabilirlerdi.

"Şimdi dinleyin," dedi Stanton denen kadın nazikçe. "Eğer kabul ederseniz, sizin için Woolwich Road'daki Harika Manzara Motelinde bir oda ayırttık. Motel doluydu, ama müdür yeğenimdir ve benim için bir odayı

boşaltmayı başardı. Yarın geri dönüp, yazın geri kalanını bizimle geçirirsiniz. Sizinle olmaktan mutlu oluruz."

"Eğer bu bir şakaysa, espriyi anladığımı söyleyemem," dedi John.

"Hayır, bu bir şaka değil," dedi kadın. Kendisine, *haydi, devam,* ş*imdi pes etme* dercesine çabukça başını sallayan Eden'a baktı. Sonra bakışlarını yeniden John'la Elise'e çevirdi, kendini katılaştırmışa benziyordu ve, "Bakın, çocuklar," dedi, "burada, Willows'ta her yedi yılda bir gökten karakurbağası yağar. İşte. Artık biliyorsunuz."

"Karakurbağası," dedi Elise, soğuk, alaycı, bana bunların hepsinin hayal olduğunu söyle dercesine bir sesle.

"Karakurbağası, hı hıî" diye onayladı Henry Eden neşeyle.

John ihtiyatla eğer gerekirse bir yardım alabilmek amacıyla çevresine bakındı. Ama Ana Cadde tamamen boştu. Sadece boş değildi, gördüğü kadarıyla *kepenklerle* de örtülmüştü. Lisede okuduğundan beri ilk defa Shirley Jackson'ın "Piyango" adlı kısa öyküsü aklına takıldı.

"Sakın aklınıza burada durup bir gerzek gibi konuşmaktan *zevk* aldığım gelmesin," dedi Laura Stanton. "İşin doğrusu, sadece görevimi yerine getiriyorum. Henry de öyle. Bakın, gökten bir iki karakurbağası *düşmez, boşanır."*

"Haydi," dedi John Elise'e, kolunu dirseğinin üzerinden tutarak. Kasabalılara altı dolarlık banknot kadar gerçek bir gülümseme fırlattı. "Sizinle tanıştığımıza sevindim." Elise'i sundurma basamaklarından indirirken, üç dört kere arkasını dönüp yaşlı adamla omuzları çökük, solgun benizli kadına baktı. Onlara arkasını tamamen dönmek pek de iyi bir fikir gibi görünmüyordu.

Kadın onlara doğru bir adım atmasıyla, John'un ayağı takılıp, neredeyse son basamaktan yuvarlandı.

"Buna inanması *gerçekten* biraz zor," diye onlara katıldığını belirtti Laura Stanton. "Muhtemelen tamamen delirmiş olduğumu sanıyorsunuz."

"Hiç de değil," dedi John. Yüzündeki geniş, yapmacık gülümsemenin kulak memelerine kadar ulaştığını düşünmeye başlamıştı. Sevgili İsa adına, St. Louis'den neden ayrılmıştı ki! Çiftçi Jekyll ve Bayan Hyde'la karşılaşmak için mi gelmişti o bin beş yüz kilometrelik yolu bozuk bir radyo ve havalandırmayla?

"Yine de önemli değil," dedi Laura Stanton, yüzündeki ve sesindeki tuhaf ciddiyet John'un Ford'dan iki metre uzaktaki İTALYAN SANDÖVİÇLERİ levhasının yanında durmasına neden oldu. "Gökten kurbağa, karakurbağası, kedi, köpek gibi şeylerin yağdığım duyan kişilerin bile her yedi yılda bir Willow'da olanlar hakkında pek fazla fikirleri yoktur. Yine de nasihatimi dinleyin: eğer *kalacaksanız,* evden dışarı çıkmasanız çok iyi olur. Muhtemelen evde güvende olursunuz."

"Yine de pancurları kapasanız iyi olur," diye ekledi Eden. Köpek kuyruğunu kaldırdı ve sözleri vurgulamak istercesine, uzun ve inleyen başka bir köpek osuruğu daha saldı.

"Şey... bunu yaparız," dedi Elise kısık bir sesle. Bu arada John, Ford'un ön kapısını açmıştı ve karısını içeri tıkıştırıyordu.

"Emin olun," dedi geniş, donmuş gülümsemesinin arasından.

"Yarın gelip bizi görün," diye seslendi Eden, John Ford'un kendi tarafındaki kapısına doğru koşuştururken. "Yarın kendinizi daha bir güvende hissedebilirsiniz sanırım." Durdu, sonra ekledi: "Hâlâ buralardaysanız, tabii."

John elini salladı, direksiyonun arkasına geçti ve hareket etti.

Yaşlı adamla soluk, sağlıksız benizli kadın Ford'un Ana Cadde'den yukarı çıkışını seyrederlerken sundurmada bir sessizlik oldu. Araba

geldiğinden oldukça yüksek bir süratle ayrılmıştı.

"Eh, üstümüze düşeni yaptık," dedi yaşlı adam tatmin olmuş bir şekilde.

"Evet," diye onayladı kadın, "kendimi bir at kıçı gibi hissediyorum. Bize öyle baktıklarında, *hep* bir at kıçı gibi hissediyorum kendimi. *Bana* baktıklarında."

"Eh," dedi yaşlı adam, "sadece yedi yılda bir. Hem tıpkı böyle yapılması lazım. Çünkü..

"Çünkü bu geleneğin bir parçası," dedi kadın suratını asarak.

"Hı hı. Gelenek bu."

Köpek, sanki bunu onaylamasına, kuyruğunu kaldırdı ve yeniden osurdu.

Kadın ona hafif bir tekme attı, sonra ellerini kalçalarına yerleştirerek yaşlı adama döndü. "Bu dört kasaba içindeki en *pis kokulu* it, Henry Eden!"

Köpek bir homurtuyla doğruldu ve Laura Stanton'a mesafeli bir bakış atarak sundurmadan aşağı sendeleye sendeleye indi.

"Elinde değil," dedi Eden.

Kadın, Ford'un ardından yola bakarak içini çekti. "Çok kötü," dedi. "Öyle boş insanlara benziyorlardı ki."

*"Bu* da bizim elimizde değil," dedi Henry Eden ve başka bir sigara sarmaya başladı.

Böylece Grahamlar yine de akşamı bir deniztarağı tezgahında yemek yiyerek bitirdiler. Woolwich (‘Manzaralı Harika Manzara Moteli'nin diyarı,' diye belirtmişti John Elise'e, ümitsizce gülümsemeye çabalayarak)

yakınlarında bir tane bulmuşlar ve yaşlı, her yana yayılan, mavi bir ladinin altındaki piknik masasına oturmuşlardı. Deniztarağı tezgahı Willow'un Ana Caddesindeki binaların hepsiyle çarpıcı, neredeyse sinir bozucu bir tezat oluşturuyordu. Park yeri neredeyse doluydu (çoğu araba, kendilerininki gibi, eyalet dışı plakalar taşıyordu) ve aileleri etrafta dolanır, karasinekleri kovalar ve numaralarını hoparlörden okunmasını beklerken, yüzlerine dondurma bulaşmış çocuklar çığlık çığlığa birbirlerini kovalıyorlardı. Tezgahın oldukça geniş bir mönüsü vardı. Aslında, diye düşündü John, burada istediğiniz her şeyi yiyebilirdiniz, tabii o derin yağ kabına sığması şartıyla.

"O kasabada *iki* gün geçirebileceğimden emin değilim, bırak iki ayı," dedi Elise. "Bu annenin tomurcuklan soldu, Johnny."

"Sadece bir şakaydı, o kadar. Kasaba yerlilerinin turistlere oynadıkları türden bir oyun. Sadece biraz fazla ileri gittiler. Şimdi kahkahadan kırıldıklarına eminim."

"Ciddi görünüyorlardı," dedi Elise. "Bundan sonra nasıl oraya gider ve o yaşlı adamın suratına bakabilirim?"

"Ben olsam buna kafamı takmazdım... sigaralarına bakılırsa, hayatın o *herkesle* ilk defa karşılaşılan sürecine gelmiş. En eski arkadaşlarıyla bile."

Elise ağzının yayılan kenarlarını kontrol etmeye çabaladı, sonra vazgeçti ve kahkahalara boğuldu. "Çok kötüsün!"

"Dürüst belki, ama kötü değil. Alzheimer'ı olduğunu söylemeyeceğim, ama *gerçekten de* banyoya gitmek için bir yol haritasına ihtiyacı var gibiydi."

"Peki sence herkes nerelerdeydi? Kasaba terk edilmişe benziyordu."

"Grange'da fasulye yemeği ya da Eastern Starda bir poker partisi vardı muhtemelen," dedi John, gerinerek. Karısının deniztarağı sepetine baktı. "Fazla yememişsin, aşkım."

"Aşkın pek aç değildi."

"Bu sadece bir *şakaydı* diyorum sana," dedi John, karısının ellerini tutarak. "Neşelen biraz."

"Bundan gerçekten, gerçekten emin misin?"

"Gerçekten, gerçekten. Demek istediğim, hey... her yedi yılda bir Willow, Maine'de gökten kurbağa yağıyor, ha? Doğrudan bir Steven Wright monologundan alınmış gibi."

Kadın belli belirsiz gülümsedi. "Yağmıyor," dedi, "boşanıyor."

"Yaşlı balıkçıların hikayelerinden alıntı yapıyorlar herhalde... hepsi bir kuyruklu yalan. Çocukken bir yaz kampına gittiğimde, öykü çulluk saldırışıydı. Bu da pek farklı değil. Durup düşünürsen, çok şaşırtıcı da değil."

"Şaşırtıcı olmayan ne?"

"Yıllık gelirlerinin çoğunu yazlığa gelenlerle uğraşarak elde eden kişilerin bir yaz kampı mantığı geliştirmeleri."

"O kadın bu bir şakaymış gibi *davranmıyordu.* Sana gerçeği söyleyeyim, Johhny... beni oldukça korkuttu."

John Graham'ın normalde hoş olan yüzü haşinleşti ve sertleşti. İfade yüzüne pek uyuyor sayılmazdı, ama sahte ya da ciddiyetsiz de durmuyordu.

"Biliyorum," dedi, paket kağıtlarını, peçetelerini ve plastik sepetlerini toplayarak. "Bunun için özür dilemeleri de gerekecek. Saçmalık

adına saçmalığı kabul edebilirim, ama birisi karımı korkutursa... lanet olsun, *beni* de biraz korkuttular... çizgiyi çekerim. Binmeye hazır mısın?"

"Yolu bulabilecek misin?"

Adam gülümsedi ve anında yeniden kendine geldi. "Ekmek kırıntıları serptim."

"Ne kadar zekisin, hayatım," dedi Elise ve kalktı. Yeniden gülümsüyordu ve John bunu görmekten memnundu. Elise derin bir soluk aldı —üzerindeki mavi pamuklu iş gömleğinin önünde harikalar yaratıyordu bu- ve verdi. "Nem düşmüşe benziyor."

"Evet." John çöplerini sol elle basket atarcasına bir çöp tenekesine fırlattı, sonra karısına göz kırptı. "Yağmur mevsimi buraya kadarmış."

Ama Hempstead Yoluna girdiklerinde, nem geri dönmüştü, hem de öç alırcasına. John kendi tişörtünün göğsüne ve sırtına yapışan ıslak bir örümcek ağına dönüştüğünü hissetmeye başlamıştı. Artık gece yarısının zarif bir tonuna bürünen gökyüzü hâlâ berraktı, ama eğer bir kamışı olsaydı, doğrudan havadan su içebilecekmiş gibi geliyordu John'a.

Yolda sadece bir tane daha ev vardı, Hempstead Place'in en ucunda bulunduğu uzun yokuşum tam eteğinde. Önünden geçerlerken, John bir kadın silüetinin pencerelerden birinde durduğunu ve kendilerine baktığını gördü.

"Eh, işte arkadaşın Millynin büyük teyzesi,” dedi John. "Kasaba dükkanındaki yerel delileri arayıp geldiğimizi söylemekle tam bir sportmenlik örneği oldu. Eğer biraz daha kalsaydık, kaynana zırıltılarını ve oyuncak takma dişlerini de çıkaracaklar mıydı merak ediyorum."

"O köpeğin içinde bir kaynana zırıltısı vardı."

John gülerek başını salladı.

Beş dakika sonra garaj yoluna girmişlerdi. Yabani otlar ve cüce çalılarla fazlasıyla kaplanmıştı ve John yaz daha ilerlemeden *bu* ufak sorunun üstesinden gelmeyi planlıyordu. Hempstead Place'in kendisi uzayıp giden bir çiftlik eviydi, nesiller boyunca yeni bir bina yapma gereği -ya da sadece isteği- doğdukça yeni kısımlar eklenmişti. Arkasında, eve üç dolambaçlı, zikzaklar çizen barakayla birleştirilmiş bir ağıl vardı. Yazın başlangıcında, üç kulübeden ikisi rüzgârla sürüklenerek gelmiş güzel kokulu hanımellerinin altına neredeyse gömülmüştü.

Kasabanın harika bir manzarasına bakıyordu, özellikle de böyle berrak bir gecede. John bir an için nem bu kadar fazlayken havanın nasıl bu kadar berrak *olabileceğini* merak etti. Elise arabanın önünde ona katıldı ve bir süre orada, birbirlerinin bellerine sarılmış, Augusta yönünde uzanan tepelere bakarak, gecenin gölgelerinde kendilerini kaybetmiş halde durdular.

"Çok güzel," diye mırıldandı Elise.

"Dinle," dedi John.

Ağılın elli metre kadar arkasında kamış ve yüksek otlardan oluşan bataklık bir alan vardı ve içinde bir kurbağa korosu şarkı söylüyor, Tanrının bir nedenler boğazlarına germiş olduğu elastik bantları ileri geri oynatıyorlardı.

"Eh," dedi Elise, "her tarafta nereden geldiğini bildiğimiz kurbağalar var."

"Karakurbağası değil ama." John, artık Venüs'ün soğuk bir şekilde yanan gözü açmış olduğu berrak gökyüzüne baktı. "İşte oradalar, Elise! Yukarıda!

Karakurbağası bulutlan!"

Kadın kıkırdadı.

"Bu gece, ufak bir kasaba olan Willow'da," diye monoton bir sesle konuştu John, "soğuk bir karakurbağası cephesi sıcak bir semender cephesiyle karşılaştı ve bunun sonucu..."

Elise kocasını dirsekledi. *"Sen oluştun,"* dedi. "Haydi, içeri girelim."

İçeri girdiler. Başla'dan geçmediler. İki yüz dolar almadılar.

Doğru yatmaya gittiler.

Elise bir saat kadar sonra rahat bir uykudan, damdaki gümbürtüyle uyandı. Dirsekleri üzerinde doğruldu. "Neydi bu, John?"

"lıııh," dedi John ve arkasına döndü.

*Karakurbağaları,* diye düşündü Elise ve kıkırdadı.. .ama sinirli bir kıkırdamaydı bu. Kalkıp pencereye gitti ve yere bir şey düşmüş mü diye bakmadan önce, kendini gökyüzüne bakarken buldu.

Hâlâ bulutsuzdu ve artık bir milyon yıldızla donanmıştı. Onlara baktı, bir an için sade, sessiz güzellikleriyle büyülenmişti.

*Güm.*

Pencerenin önünden sıçradı ve tavana baktı. Düşen her neyse, çatının tam üstlerine gelen kısmına vurmuştu.

"John! Johnny! Uyan!"

"Ha? Ne?" John kalktı, saçları karmakarışık öbekler ve teller halindeydi.

"Başladı," dedi Elise ve tiz bir şekilde kıkırdadı. "Kurbağa yağmuru."

"Karakurbağası," diye düzeltti kocası. "Ellie, sen neden bahsedi..."

*Güm-güm.*

Etrafına bakındı, sonra ayaklarını yataktan sarkıttı.

"Bu saçmalık," dedi yavaşva ve kızgınca.

"Ne demek is..."

*Güm-ŞANGIR!* Aşağı kattan bir cam şangırtısı geldi.

"Ah, lanet olsun," dedi John, ayağa kalkıp blucinini giyerken. "Yeter. Bu kadarı... fazlasıyla ...*yeter."*

Evin yanlarından ve damdan birkaç hafif gümbürtü duyuldu. Elise artık ürkmüştü, kocasına yaslandı. "Ne demek istiyorsun?"

"Demek istiyorum ki, o deli kadın ve muhtemelen yaşlı adamla birkaç arkadaşları dışarıda durmuş, eve bir şeyler atıyorlar," dedi John, "ve ben buna hemen bir son vereceğim. Bu küçük kasabaya yeni taşınanların ödlerini boklarına karıştırmak gelenekleşmiş olabilir, ama..."

*GÜM! ÇATIRT! Mutfaktan.*

*"LANET olsun!"* diye haykırdı John ve hole fırladı.

"Beni yalnız bırakma!" diye bağırdı Elise ve arkasından koştu.

Merdivenlerden aşağı koşuşturmadan önce, John holün ışığını yaktı. Yumuşak gümbürtüler ve çatırtılar artan bir ritimle eve vuruyordu ve Elise'in, *Dışarıda kasabadan kaç kişi var?* diye düşünecek vakti oldu. *Bunu yapmak için kaç kişi gerekir? Ve ne atıyor bunlar? Yastık kılıfına sarılmış taş mı?*

John basamakların dibine ulaştı ve oturma odasına girdi. Daha önce hayran oldukları manzaraya bakan büyük bir pencere vardı burada. Cam kırılmıştı. Cam parçaları ve kırıkları halıya yayılmıştı. Dışarıdakilere tüfeğini almak üzere olduğu türünde bir şeyler haykırmak üzere pencereye

doğru yöneldi. Sonra yeniden kırık cama baktı, ayaklarının çıplak olduğunu hatırladı ve durdu. Bir an için ne yapacağını bilemedi. Sonra kırık camların arasında duran bir karartı gördü... o embesil, akraba evliliği sonucu ortaya çıkmış piçlerin camı kırmak için atmış oldukları ilk taş herhalde, diye tahminde bulundu... iyice tepesi attı. Ayakları çıplak olsun, olmasın pencereye doğru fırlayacaktı, ama o anda taş kıpırdadı.

*Bu bir taş değil, diye düşündü. Bu bir...*

"John?" dedi Elise. Ev artık bu yumuşak gümlemelerle çınlıyordu. Sanki büyük, erimek üzere olan dolu taneleriyle bombardımana tutulmuşlardı. "John, nedir o?"

"Bir karakurbağası," dedi John aptal aptal. Hâlâ kırık cam yığınında kıpırdayan şekle bakıyordu ve karısından ziyade kendisiyle konuşuyordu.

Gözlerini kaldırıp pencereden dışarı baktı. Orada gördükleri onu dehşet ve kuşkudan dilsizleştirdi. Artık tepeleri ya da ufku göremiyordu... lanet olsun, ağılı bile göremiyordu, ki orası kırk fitten daha yakındı.

Gökyüzü düşen şekillerde dolmuştu.

Uç tanesi daha kırık pencereden içeri girdi. Biri can çekişmekte olan arkadaşının yakınlarında yere kondu. Cam kırıklarının üzerine indi ve vücudundan kalın ipler halinde siyah bir sıvı fışkırdı.

Elise haykırdı.

Diğer ikisi esintiyle sallanıp havalanmaya başlamış perdelere takıldılar. Birisi kendini kurtarmayı başardı. Yere çarptı, sonra John'a doğru hopladı.

John sanki kendisine ait değilmiş gibi hissettiği bir elle duvarı yokladı. Parmakları ışık düğmesine dokundu ve hemen düğmeyi kaldırdı.

Camla dolu zeminde kendisine doğru hoplayan şey bir karakurbağasıydı, ama aynı zamanda bir karakurbağası değildi. Yeşil-siyah vücudu fazla büyük, fazla şişti. Siyah ve sarı gözleri ucube yumurtalar gibi patlaktı. Ağzında, çene hizasını geçen iri, iğne keskinliğinde bir tomar diş vardı.

Kalın bir vıraklama sesi çıkardı ve sanki yaylıymış gibi John'a doğru sıçradı. Arkasından, daha fazla karakurbağası pencereden içeri düşüyordu. Yere vuranlar ya hemen ölmüşler ya da sakatlanmışlardı, ama birçoğu —pek çoğu— perdeleri bir güvenlik ağı gibi kullanmış ve yere zarar görmeden inmişlerdi.

*"Buradan çıkı"* diye haykırdı karısına John ve kendisine saldıran —bu saçmalıktı, ama gerçekti de— karakurbağasını tekmeledi. Yaratık tekmeden kaçmayıp, o ağız dolusu eğri iğneyi ayak parmaklarının önce üzerine, sonra da içine gömdü. Acı ani, ateşli ve çok fazlaydı. Hiç düşünmeden bir yarım dönüş yaptı ve duvarı bütün gücüyle tekmeledi. Parmaklarının kırıldığını hissetti, ama karakurbağası da siyah kanını tahta kaplamalar üzerine bir yelpaze gibi yarım daire şeklinde sıçratarak ezildi. Ayak parmakları her yönü aynı anda gösteren çılgın bir yol işaretine dönmüştü.

Elise hol kapısında donmuş duruyordu. Artık evin her tarafından kırılan cam seslerini duyabiliyordu. Sevişmelerinin ardından John'un tişörtlerinden birini geçirmişti üzerine ve şimdi tişörtün yakasına iki eliyle yapışmıştı. Hava çirkin vıraklama sesleriyle doluydu.

"Dışarı *çık, Elise*[1]*"* diye haykırdı John. Kanlı ayağını sallayarak döndü. Kendisini ısıran karakurbağası ölmüştü, ama iri dişleri hâlâ karışmış bir olta gibi etine takılıydı. Bu sefer topa vuran bir adam gibi havayı tekmeledi ve sonunda karakurbağası kurtulup havalandı.

Solmuş oturma odası halısı şimdi kabarmış, hoplayan bedenlerle kaplıydı. Hepsi de *onlara* doğru hopluyordu.

John kapıya koştu. Ayağı karakurbağalarından birinin üzerine geldi ve onu patlattı. Topuğu, kurbağanın vücudundan fışkıran soğuk jölede kaydı ve neredeyse düşüyordu. Elise tişörtün boynunu boğmayı bırakıp onu yakaladı. Birlikte hole yuvarlandılar ve John tam karakurbağalarından biri hole atlayacakken kapıyı çarparak kapattı. Kapı kurbağayı ikiye böldü. Kurbağanın dişli, siyah dudaklı ağzı açılıp kapanarak, siyah ve sarı patlak gözleri onlara hayretle bakarak sarsılıp titriyordu.

Elise ellerini yanaklarına bastırdı ve isterik bir tavırla inlemeye başladı. John ona uzandı. Kadın başını sallayarak ondan uzaklaştı, saçları yüzünü örtmüştü.

Çatıya çarpan karakurbağalarının sesi yeteri kadar kötüydü, ancak vıraklamalarla cıvıltılar daha da kötüydü, çünkü evin içinden geliyorlardı... ve evin h*er yanından.* John, Genel Ticaret'in sundurmasında sallanan iskemlesine oturmuş onlara seslenen ihtiyarı düşündü: *Yine de panjurları kapatsanız iyi olur.*

*Tanrım, neden ona inanmadım?*

*Bunun ardından da, Ona inanmamı nasıl bekleyebilirdi ki? Tüm hayatım boyunca hiçbir şey beni ona inanmaya hazırlamadı.*

Dışarıda kendilerini yerden yere vuran ve damda pelteye dönüşen karakurbağalarının sesleri dışında, daha uğursuz bir ses duydu: kapıyı ısırarak kendilerine yol açmaya çalışan, oturma odasındaki karakurbağalarının kemirme, parçalama sesleri. Giderek daha fazla karakurbağası ağırlıklarını üzerine verdiğinden, kapının menteşelerine daha sıkı oturduğunu görebiliyordu.

Arkasını döndü ve düzinelerce karakurbağasının hoplayarak ana merdivenden indiklerini gördü.

"Elise!" Karısını yakaladı. Kadın haykırmaya ve ondan kaçmaya devam etti. Tişörtün kollarından biri koptu. Bir an için kusursuz bir aptallıkla elindeki parçalanmış kumaş parçasına bakakaldı, sonra onu yere fırlattı.

*"Elise, lanet olsun!"*

Kadın haykırdı ve yeniden geri çekildi.

Artık ilk karakurbağaları holün zeminine ulaşmışlardı ve hevesle onlara doğru hopluyorlardı. Kapının üzerindeki ufak pencere parçalanırken gevrek bir çıtırtı oldu. Bir karakurbağası bunun içinden uçtu, halıya çarptı ve benekli pembe karnını açıkta bırakacak şekilde, perdeli ayaklan havada titreyerek sırt üstü düştü.

*Karısını yakalayıp sarstı. "Bodruma inmek zorundayız! Bodrumda güvende oluruz!"*

*"Hayır!"* diye haykırdı Elise. Gözleri uçuşan dev sıfırlara dönüşmüştü ve John kadının sadece bodruma geri çekilmek fikrini değil, *her* şeyi reddettiğini anladı.

Yumuşak önlemler ya da sakinleştirici sözler için zaman yoktu. Elise'in giydiği tişörtün önünü yumruğunun içine aldı ve kadını bir polisin inatçı bir mahkumu devriye arabasına sürüklemesi gibi holde çekmeye başladı. Merdivenden aşağı aceleyle inen karakurbağalarının öncülerinden bir tanesi devasa bir şekilde sıçradı ve ağız dolusu yorgan iğnesini bir saniye önce Elise'in topuğunun işgal ettiği yere sapladı.

Holün yarısında, Elise olayı kavradı ve kendi isteğiyle kocasının ardından gitmeye başladı. Kapıya vardılar. John kapı kolunu çevirdi ve çekti, ama kapı kıpırdamıyordu.

*"Kahretsin!"* diye bağırdı ve yeniden çekti. Yararsız. Hiçbir şey olmadı.

*"John, çabuk!"*

Elise omzunun üzerinden bakınca, karakurbağalarının yolda taşarcasına üzerlerine geldiğini gördü, hayvanlar birbirlerinin sırtından çılgınca sıçrıyor, birbirlerinin üzerine düşüyor, solmuş sarmaşık güllü duvar kağıdına çarpıyor, sırt üstü yere düşüyor ve arkadaşları tarafından eziliyorlardı. Hepsi dişlerden, sarı-siyah gözlerden ve kabaran deriden oluşan vücutlardan ibaretti.

*"JOHN,-LÜTFEN.'LÜ..."*

*O* anda birisi zıplayıp, Elise'in sağ dizinin hemen üzerine kondu. Elise bir çığlık atarak onu yakaladı, parmakları derisinin içinden siyah sıvı dolgusuna geçmişti. Yerinden söktü ve bir an için, kollarını kaldırdığında, korkunç şey tam gözlerinin hizasına geldi. Dişleri ufak, ama öldürücü bir fabrika makinesi gibi ısırmaya çalışıyordu. Kurbağayı elinden geldiğince sert fırlattı. Hayvan havada takla attı ve mutfak kapısının karşısındaki duvara sıçradı. Düşmedi, kendi salgılarıyla duvara yapıştı.

*"JOHN! AH TANRIM, JOHN!"*

John Graham birdenbire neyi yanlış yaptığının farkına vardı. Çabalarının yönünü tersine çevirdi, kapıyı çekmek yerine itti. Kapı neredeyse onu da içeri çekecekmişçesine açıldı ve adam nasıl olup da annesinin çocuklarının hâlâ yaşadığını merak etti. Trabzanları yokladı, tuttu. Elise yanından geçip merdivenlerden aşağı geceyarısı öten bir yangın sireni gibi haykırarak koşarken neredeyse onu yeniden yere yıkıyordu.

*Ah, düşecek, elinde değil, düşecek, düşecek ve boynum kıracak...*

Ama her nasılsa düşmedi. Bodrumun toprak zeminine erişti ve hıçkırarak yere çöktü, yırtılmış bacağına sarıldı.

Karakurbağaları açık bodrum kapısından hoplaya zıplaya giriyorlardı.

John dengesini sağladı, döndü ve kapıyı çarparak kapattı. Kapının kendi taraflarında kalan birkaç karakurbağası sahanlıktan sıçradı, merdivenlere çarptı ve basamakların aralıklarından düştü. Bir başkası yukarı doğru neredeyse dikey bir sıçrayış yaptı ve birdenbire John'u bir kahkaha krizi tuttu... aniden gözlerinin önüne Karakurbağası Binası'ndan Bay Karakurbağası'nın bir motorlu araba yerine yaylı sırıkla girişinin parlak bir hayali belirmişti. Gülmeye devam ederek sağ elini yumruk yaptı ve sıçrayışının tam ortasında, yerçekimiyle kendi sarf ettiği enerjinin arasında kusursuz bir denge kurarak, karakurbağasının sallanan, sarkık göğsüne bir yumruk attı, onu öldürdü. Yaratık gölgelerde kayboldu ve kalorifer kazanma çarparken, John yumuşak bir *küt!* sesi duydu.

Karanlıkta duvarları elleriyle yoklamaya başladı ve parmakları üzerinde eski model kaldırmalı ışık düğmesi olan yükseltilmiş silindiri buldu. Yukarı kaldırdı ve işte o anda Elise yeniden haykırmaya başladı. Bir karakurbağası saçlarına dolanmıştı. Cıyaklayıp çırpınıyor, dönüyor ve kadının ensesini ısırıyordu. Dönerken büyük, şekilsiz bir bigudiye benziyordu.

Elise ayağa fırlayıp büyük bir çember çizerek döndü, mucize eseri orada depolanmış olan kutulardan birine takılmaktan kurtuldu. Bodrumun destek direklerinden birine çarptı, geri yaylandı, sonra dönüp kafasını sertçe iki kere direğe vurdu. Tok bir fışkırma sesi duyuldu, siyah bir stvi fışkırdı ve ardından karakurbağası Elise’in saçlarından kayıp, ardında irin damlaları bırakarak tişörtünün arkasından düştü.

Elise haykırdı ve bu sesteki delilik John'un kanını dondurdu. Bodrum basamaklarını yarı koşarak, yarı yuvarlanarak indi ve kadını kollarıyla sardı. Elise önce onunla boğuştu, sonra teslim oldu. Haykırışları yavaş yavaş düzgün bir ağlamaya dönüştü.

Sonra, eve ve evin çevresine yayılan karakurbağalarının hafif gürültüsünün arasından, buraya düşmüş olan karakurbağalarının vıraklamalarını duydular. Elise kocasından uzaklaştı, gözleri parlaktı ve beyaz yuvalarında çılgınca bir yandan öteki yana kayıyordu.

"Neredeler?" dedi soluk soluğa. Sesi, bütün o haykırışlardan sonra boğuktu, neredeyse bir havlama gibiydi. "Neredeler, John?"

Ama bakmalarına gerek yoktu,- karakurbağaları zaten *onları* görmüşlerdi ve hevesle hoplayarak onlara doğru geliyorlardı.

Grahamlar geri çekildiler ve John duvara yaslanmış paslı bir kürek gördü. Hemen kaptı ve üzerine gelen karakurbağalarına vurmaya başladı. Sadece bir tanesi onu geçebildi. Yerden bir kutunun üstüne sıçradı, kutudan da Elise'e atlayarak tişörtünün kumaşını dişleri arasına aldı ve orada, kadının göğüslerinin arasında, ayakları tekme atarak asılı kaldı.

"Kıpırdama!" diye bağırdı John. Küreği bıraktı, iki adım attı, karakurbağasını yakaladı ve tişörtten çekti. Bir parça kumaş da onunla birlikte geldi. John un ellerinde kıvranır, titreşir ve kıpırdanırken, pamuklu şerit dişlerinden birinden sarkıyordu. Derisi siğilli, kuru, ama berbat bir şekilde sıcaktı ve her nasılsa *işlekti.* John ellerini yumruk haline getirerek karakurbağasını sıktı. Parmaklarının arasından kan ve salgılar aktı.

Minik canavarlardan bir düzineden azı bodrum kapısından girmeyi başarmıştı ve kısa zamanda hepsi öldüler. John'la Elise birbirlerine sarılarak, dışarıdaki karakurbağası yağmurunu dinlediler.

John alçak bodrum pencerelerinden baktı. Kapatılmışlardı ve karanlıktılar. John birdenbire evi dışarıdan görüyormuş gibi oldu, kıvranan, saldıran, zıplayan bir karakurbağası seli altına gömülü olarak...

"Pencereleri örtmeliyiz," dedi boğuk bir sesle. "Ağırlıkları camları kırar ve eğer bu gerçekleşirse, içeri *yağarlar."*

"Neyle?" diye sordu Elise boğuk havlamamsı sesiyle. "Ne kullanabiliriz?"

John etrafa bakındı ve duvara dayalı, eski ve kararmış birkaç tabaka kontrplak gördü. Pek fazla değil belki, ama en azından işe yararlar.

"Şunları," dedi, daha küçük parçalara bölmeme yardım et.”

Hızla ve çılgınca çalıştılar. Bodrumda sadece dört pencere vardı ve darlıkları camlarının yukarıdakilerden daha fazla dayanmasını sağlamıştı. Birincisinin kontrplağın arkasında parçalandığını duyduklarında sonuncuyu bitirmek üzereydiler... ama kontrplak dayandı.

Sendeleyerek yeniden bodrumun ortasına geldiler, John kırık ayağı üzerinde sekiyordu.

Merdivenin üst tarafından bodrum kapısını yiyerek kendilerine yol açmaya çalışan kurbağaların sesi geliyordu.

"Ya koparak içeri girmeyi başarırlarsa?" diye fısıldadı Elise.

"Bilmiyorum," dedi John... ve o anda yıllardır kullanılmamış, ama hâlâ sağlam olan kapı birdenbire üzerine düşmüş veya atlamış olan karakurbağalarının ağırlığı altında sonuna dek açıldı ve yüzlercesi yüksek basınçlı jet gibi içeri uçuştular.

Bu sefer Elise haykıramadı. Ses tellerini fazlasıyla kötü zedelemişti.

Meşe kapının çökmesinden sonra Grahamlar için bodrumda uzun bir süre geçmedi, ama sona erene dek, John Graham ikisi adına da yeterine haykırmıştı.

Geceyarısı, Willow'daki karakurbağası sağanağı hafif, vıraklayan bir serpiştirmeye dönmüştü.

Sabahın bir buçuğunda, son karakurbağası karanlık, yıldızlı gökyüzünden düştü, gölün kenarındaki bir çam ağacına kondu, yere zıpladı ve gecenin içinde kayboldu. Yedi yıl sonrasına kadar yağmur dinmişti.

Beş buçuk civarlarında, ilk ışıklar gökyüzünden toprağa sızmaya başladı. Willow kıvranan, zıplayan, şikayet eden bir karakurbağası halısı altına gömülmüştü. Ana Cadde'deki binalar açılarını ve köşelerini kaybetmişlerdi,- her şey yuvarlak, kamburlu ve titrekti. Otobandaki, üzerinde WlLLOW, MAİNE'E HOŞGELDlNİZ, *DOST* KASABA! yazan levha sanki birisi üzerine otuz çifte mermisi boşaltmış gibi görünüyordu. Delikler uçan karakurbağaları tarafından açılmıştı elbette. Genel Ticaret'in önündeki İTALYAN SANDÖVİÇLERl PİZZA SEBZE BALIK AVLAMA LİSANSI reklamı yapan levha yıkılmıştı. Karakurbağaları üzerinde ve etrafında birdirbir oynuyordu. Donnynin Sunoco istasyonunda, benzin pompalarının her birinin üzerinde bir karakurbağası toplantısı yapılıyordu, iki karakurbağası Willow Fırınının üzerindeki rüzgâr- gülünün yavaşça sallanan demir kolunda bir atlıkarıncadaki şekilsiz iki çocuk gibi oturuyorlardı.

Gölün yakınlarında, bu kadar erken yerleştirilmiş birkaç şamandıranın üzerinde (sadece en zorlu yüzücüler 4 Temmuz'dan önce Willow Gölünün sularına girmeye cesaret edebilirdi, karakurbağası olsun olmasın) karakurbağası yığınları doluydu ve balıklar neredeyse ulaşabilecekleri yerde bulunan bu yemlerden deliye dönmüşlerdi. Arada sırada şamandıralar üzerinde yer kapmak için çabalayan bir iki karakurbağasının düşmeleri ve aç bir som balığı ya da alabalığın kahvaltısı olmaları sırasında bir *şılap!* şı*lap'* sesi duyuluyordu. Kasabaya giren ve çıkan yollar, ki Henru Eden'ın dediği gibi, küçük bir kasaba için çok fazlası vardı bunlardan, karakurbağasıyla döşenmişti. Elektrik şu an için kesikti,- serbest düşen karakurbağaları birçok yerde elektrik kablolarını koparmıştı. Bahçelerin çoğu mahvolmuştu, ama zaten Willow da pek bir tarım toplumu sayılmazdı. Birkaç kişi oldukça büyük süt hayvanları besliyordu, ama onlar

da emin bir şekilde gece için kapatılmışlardı. Willow'daki mandıracıların hepsi yağmur mevsimini bilirdi ve süt hayvanlarını zıplayan, etobur karakurbağalarına yem etmek gibi bir istekleri yoktu. Hem sonra sigorta şirketine ne derdiniz?

Işık, Hempstead Place'in üzerinde parlamaya başlarken, çatıdaki karakurbağalarının dalış bombardımanları sırasında yerlerinden çıkmış olan oluklardaki ölü karakurbağa sürülerini ve karakurbağalarıyla kaynayan bir kapı ağzını aydınlattı. Yaratıklar ağıldan içeri ve dışarı hopluyorlardı, bacaları tıkamışlardı, kayıtsızca John Graham'ın Ford'unun lastikleri arasında zıplıyor ve ayinin başlamasını bekleyen bir kilise cemaati gibi ön koltukta vıraklayan sıralar halinde oturuyorlardı. Çoğu ölü olan karakurbağa yığınları binaya sürüklenmişti. Bu yığınların bazıları altı fit yüksekliğindeydi.

6:05'te, güneş ufukta belirdi ve ışınları onlara çarptığında, karakurbağaları erimeye başladı.

Derilerinin rengi açıldı, beyaza döndü, sonra saydamlaşmaya başladı. Bir süre sonra bedenlerinden yayan bir buhar yükselmeye başladı ve bunları minik, köpüklü nem dereleri izledi. Gözleri, güneşin çarpış açısına göre ya içeri çöktü ya da dışarı fırladı. Derileri duyulur bir sesle patladı. Belki on dakika boyunca, sanki Willow'un her tarafında şampanya şişeleri patlatılıyordu.

Bundan sonra oldukça hızlı çözündüler, insan spermine benzer duman beyazı *shmeq* birikintilerine dönüştüler. Bu sıvı Hempstead Place'in çatısının ziftleri arasından ufak dereler halinde sızdı ve saçaklardan irin gibi aktı.

Yaşayan karakurbağaları öldüler,- ölüler doğrudan o beyaz akışkana dönüştüler. Akışkan kısa bir süre köpüklendi, sonra yavaşça

toprağa çöktü. Toprak minik buhar sütunları saldı ve kısa bir süre Willow'daki her alan sönmekte olan bir volkan görünümü aldı.

Her şey yediyi çeyrek geçe sona ermişti, tamiratlar dışında... Willow halkı bunlara alışkındı.

Bu unutulmuş Maine kasabasında huzurlu bir yedi yıl için ödenecek ufak bir bedel sayılırdı.

Sekizi beş geçe, Laura Stanton'ın canı çıkmış Volvo'su Genel Ticaret'in kapısına doğru yöneldi. Laura dışarı çıktığında, her zamankinden daha solgun ve daha hastalıklı görünüyordu. *Gerçekten de* midesi bulanıyordu,- bir elinde hâlâ altı şişelik Dawson's Ale paketi vardı, ama şimdi şişelerin hepsi boştu. Berbat bir şekilde akşamdan kalmaydı.

Henry Eden sundurmaya çıktı.

"Şu iti içeri sok, sok da sağa dönüp eve gidelim," dedi Laura basamakların başında.

"Gaz çıkarmadan duramıyo, Laura."

"Bu, osurduğunda *benim* burada bulunmam gerektiği anlamına gelmiyor," dedi Laura. "Çok ciddiyim, Henry. Beynim piç gibi zonkluyor ve bu sabah ihtiyacım olan en son şey o köpeğin götünde *Hail Columbia* çalması."

"İçeri gir, Toby," dedi Henry, kapıyı açık tutarak.

*Toby ona ıslak gözlerle, Mecbur muyum? Tam da her şey ilginçleşmeye başlamıştı, dercesine baktı.*

"Haydi, hemen," dedi Henry.

Toby içeri girdi ve Henry kapıyı kapattı. Laura mandalın yerine oturduğunu duyana dek bekledi, sonra basamakları çıktı.

"Tabelan düşmüş," dedi Laura, adama boş şişeleri verirken.

"Gözlerim var, kadın," dedi Henry. Bu sabah o da çok iyi sayılmazdı. Willow'daki pek az kişi iyi bir halde olacaktı. Bir karakurbağası yağmuru sırasında uyumak tanrının belası bir işti. Tanrıya şükür sadece yedi yılda bir oluyordu, yoksa insanın aklını kaçırması işten değildi.

"İçeri almalıydın" dedi Laura.

Henry kadının pek anlayamadığı bir şeyler homurdandı.

"Ne dedin?"

"Daha fazla çabalamalıydık," dedi Henry, meydan okurcasına. "Hoş bi çiftti. Daha fazla çabalamalıydık."

Laura zonklayan başına rağmen ihtiyar adama karşı bir şefkat hissetti ve elini koluna koydu. "Gelenek bu,” dedi.

"Eh, bazen geleneği siktir et demek istiyom."

*"Henry!"* Laura kendine hakim olamayarak, şaşkınlıkla elini çekti. Ama gençleşmiyor, diye hatırlattı kendine. Yukarı katta tekerlekler biraz paslanıyordu kuşkusuz.

"Bana ne," dedi Henry inatla. "Gerçekten hoş bi çifttiler. Sen de öyle dedin, sakın demedim deme."

*“Bence de* hoştular," dedi kadın. "Ama bizim elimizde değil, Henry. Hey, daha dün gece sen söyledin bunu."

"Biliyorum," diyerek içini çekti yaşlı adam.

"Onları kalmaya zorlamıyoruz," dedi Laura. 'Tam tersi. Onları kasabadan gitmeleri için uyarıyoruz. Kalmaya kendileri karar veriyorlar. *Her zaman* kalmaya karar veriyorlar. Kendi kararlarını kendileri alıyorlar. *Bu* da geleneğin bir parçası."

"Biliyorum," diye tekrarladı Eden. Derin bir soluk aldı ve yüzünü buruşturdu. "Bu kokudan nefret ediyorum. Bütün kahrolasıca kasaba kesilmiş süt gibi kokuyor."

"Öğleye kadar geçer. Sen de biliyorsun."

"Hı hı. Ama yeniden olduğunda, umarın yeraltına inmiş olurum, Laura. Eğer ölmemişsem, umarım yağmur mevsiminden hemen önce gelecekleri karşılama işini başkası üstlenir. Ben de herkes gibi zamanı geldiğinde faturalarımı ödeyebilmeyi severim, ama sana diyorum, insan karakurbağalarından bıkıyor. Sadece yedi yılda bir olsa da, insan karakurbağalarından pekala da sıkılabilir."

"Kadınlar da öyle," dedi Laura yavaşça.

"Eh," dedi yaşlı adam, içini çekerek etrafa bakarken, "sanırım bu kahrolasıca karmaşanın birazını düzenlemeyi deneyebiliriz herhal, di mi?"

"Tabii," dedi kadın. "Hem, biliyorsun, Henry, geleneği yapan biz değiliz, sadece onu izliyoruz."

"Biliyorum, ama..."

"Ayrıca işler değişebilir. Ne zaman veya neden olur bilinmez, ama değişebilir. Bu defaki son yağmur mevsimi olabilir. Ya da gelecek sefere kasaba dışından hiç kimse gelmez..."

"Böyle deme," dedi Henry korkuyla. "Hiç kimse gelmezse, üstlerine güneş vurduğunda karakurbağaları gitmeyebilir."

"İşte, gördün mü?" diye sordu Laura. "Sonunda benim dediğime geldin."

"Eh," dedi Henry, "uzun zaman var. Di mi? Yedi sene uzun zaman."

"Evet.”

"Hoş bi *çifttiler,* di mi?"

"Evet," dedi kadın bir kere daha.

"Ölmek için berbat bi şekil," dedi Henry Eden sesinde hafif bir pürüzle ve bu sefer Laura Stanton bir şey söylemedi. Bir süre sonra, Henry ona tabelasını asmaya yardım edip etmeyeceğini sordu. Laura, berbat başağrısına rağmen, edeceğini söyledi... Henrynin böyle üzüntülü olmasından hoşlanmıyordu, özellikle de ancak ayın çekimini ya da evrelerini kontrol edebileceği kadar kendi elinde olan bir şey yüzünden.

İşlerini bitirdiklerinde, Henry daha iyi gibiydi.

"Ya," dedi. "Yedi yıl *kahrolası* uzun bir zaman."

*Öyle mi, diye düşündü Laura, ama hep geçer ve yağmur mevsimi hep yeniden haçlar ve hep dışarıdan insanlar gelir, hep iki kişi, hep bir erkek ve bir kadın ve onlara hep ne olacağını tam tamına söyleriz, inanmazlar ve olan... olur.*

"Haydi, kart horoz," dedi, "beynin ikiye yarılmadan önce bana bir fincan kahve ikram et."

Henry ona kahve ikram etti ve onlar daha kahvelerini bitirmeden, kasabada çekiç ve testere sesleri başlamıştı. Pencerenin dışındaki Ana Caddeye bakabilir ve insanların konuşarak ve gülüşerek panjurlarını açtıklarını seyredebilirlerdi.

Hava sıcak ve kuruydu, gökyüzüne soluk ve puslu bir mavi hâkimdi ve Willow'da yağmur mevsimi sona ermişti.

*Çeviren: Ayşe Gorbon*

## DAVID NIALL WILSON

1959-....

Amerika Birleşik Devletlerinin, Illinois eyaletinin, Flora kasabasında 28 ekim 1959 tarihinde doğdu.

İlk öyküsü 1986 yılında yayınlandı.

Bundan ötesini yazarın kendi ağzından dinleyelim:

"Yüzlerce kısa öykü yazdım ve bunlardan yaklaşık yüz tanesini derginin bir tek bedava sayısından tutun da yüzlerce dolara kadar çıkabilen fiyatlarla sattım. Birkaç derlemede yayınlanan yapıtlarım oldu, birkaç derlemede ise benden sadece bahsedildi. Nice ödüllere aday gösterildim... hiçbirini kazanamadım. Hâlâ yazmaya devam ediyorum.

"Yazın hayatıma başladım başlayalı kısa öykünün tutkunuyum. Aslında, yüksek okuldayken şiirle tanışmış ve denemiştim. Bence bir düşü en az sözcükle ve eksiksiz olarak iletebilmenin en zor yöntemidir şiir. Küçük bir şiir yazmak, uzun bir öyküyü yazmaktan çok daha güçtür. Ama ben kısa öyküyü seçtim ve bu böyle gidiyor.

"En sevdiğim renk siyah, en sevdiğim müzik türü heavy metaldir.

"En büyük düşlerim ise kendime ait bir cenaze arabamın olması, iki yılda on iki roman satmak ve karımın beğeneceği bir öykü yazabilmektir."

# GÜNEŞTE BİR MUM

Şeytan, Mesih'in Dünyaya varışını izledi. Bunu engelleyemeyeceğinin farkında olduğundan, ancak her şeye karşın eğlenmekten vaz geçmemek için, daha sonra onu çarmıha gerilmeye götürecek olan kıskançlık, korku ve şüphe tohumlarını ekmeye başladı. Tatmin olunca, çocuğun büyümesini beklemeye koyuldu. Mesih'in doğduğu gün, bir kralın doğmasından korkanlar tarafından kurban edilen çocukların ölüleri de bir dağ gibi büyümeye başlamıştı.

İnsanlar genellikle problemleri çözerken, ya da önlerken, tuhaf aşırılıklara kaçıyor gibi. Ben çocukların ölümünü bir utanç olarak kabul ettim, Şeytan ise katliamı görmedi bile. Hareketlerinin alevlendireceği öfkenin arayışı içinde, gözleri Göklere doğru çevrilmişti. Dünyayı onun gölgesinde, izleyerek dolaştım. Şeytan, Mesih'te düşmanından bir parça, yozlaştıracağı başka bir iş görüyordu. Bense güzellik görüyordum, benim için sonsuza dek yitmiş bir şeyin bir parçasını. Şeytan bunların hiçbirini görmedi, nefreti fazlasıyla büyümüştü. Ben Onu olduğu gibi gördüm ve O'nu sevdim. Mesih çok güzeldi.

*(İncil'i Şeriften,*

*Yahuda Işkaryot'göre)*

*Yahuda 1:1*

*1 O zaman İsa, iblis denesin diye tek başına çöle yollandı. 2 Orada*
*kırk gün kırk gece oruç tuttu ve kırkıncı günde açlık duydu. 3 Ayartıcı*
*yaklaşıp, "Eğer gerçekten Tanrının Oğluysan, söyle şu taşlar ekmek olsun,"*
*dedi.*

*[4] İsa, "Kitapta şöyle yazılmıştır," diye yanıtladı.*

*" insan yalnız ekmekle yaşamaz,*

***Tanrının ağzından çıkan sözlerle yaşar.'"***

*[5]Sonra ayartıcı O'nu tapınağın en yüksek noktasına çıkarıp şöyle dedi: [6] "Eğer gerçekten Tanrının Oğluysan, kendini aşağı at. Çünkü kitapta şöyle yazılmıştır:*

*‘Meleklerine senin için buyruk verecek,*

*Seni elleri üzerinde taşıyacaklar,*

*Ayağın taşa çarpmasın diye.'"*

*[7] İsa onu yanıtladı: "Ayrıca yazılmıştır ki, ‘Tanrın Rab'bi denemeyeceksin.' "*

*[8]Bu kez iblis İsa’yı çok yüksek bir dağa götürdü. Yeryüzünün tüm ülkelerini ve zenginliklerini O‘na göstererek [9]şöyle dedi: "Eğer yere kapanıp bana tapınırsan, bunların tümünü sana veririm."*

*[10]İsa, "Çekil, şeytan," diye yanıt verdi, "Çünkü kitapta şöyle yazılmıştır: ‘Tanrın Rab'be tapınacaksın ve sadece O'na hizmet edeceksin.'"*

*[11] iblis güldü ve kumların içinden yükselttiği baştan çıkarıcıyı gösterdi.[12]"İşte insanların can attıkları şeyler burada," dedi, kollarını aşağıdaki kentleri de içine alacak şekilde sallayarak. [13] Sen insanoğlu'sun, kadın hoşuna gitmiyor mu?"*

*[14] İsa, kadının Cennet'ten kovulmuş ve kötülüğe maruz kalmış olduğunu görünce, baştan çıkarıcıya işaret edip şöyle dedi: “Beni izleyen herkes için, Babamın evinde bir ışık yanacaktır."[9]*

*[15]Baştan çıkarıcı dizlerinin üzerine çöktü ve iblisle onun karanlığını terketti. Şeytan, korkunç bir öfke içinde, onu lanetledi ve sadece*

*insanların kanıyla yatıştırılabilecek bir susuzluk verdi ona. Dedi ki: "O’nun yaptıklarının meyvesinin tadını çıkar, çünkü sana söylüyorum, O'nun mahvı sen olacaksın."*

[16]*Bunun üzerine iblis onu bıraktı. Melekler gelip İsa’ya hizmet ettiler.*

[17]*Çöle doğru kaçarken, baştan çıkarıcı ağlıyordu.*

Uzun günler boyunca yanan kumların arasında saklandım ve susuzluk büyüdü, düşüncelerimi ele geçirdi ve onları kontrol edemeyeceğim biçimde değiştirdi. Aşağıdaki çukurlardan yankılanan kahkahayı duydum, ama ona ayırabilecek dikkatim yoktu. Güneş son kez battığında, sekizinci günde, Galile kentinin kıyısına geldim. O zamanlar, başıma gelenin dehşeti daha aklımda berraklaşmamıştı. Kentin gölgelerinin arasından sessiz bir sis gibi kaydım, susuzluğu sona erdirecek şeyi arayarak, bana umut vaat edenin peşinden gitme özgürlüğüne açlık duyarak.

Eve dönmekte kız kardeşi Yaseminden daha geç kalan İsabella gecenin içindeki ayak sesleriyle durakladı. Seslerde bir yön yoktu. Her gölgeden yankılanıyor gibiydi. Adımları durduğunda, ötekiler de duruyordu. Kalbi sinirli bir şekilde hızlandı ve geceye doğru seslendi.

"Kim var orada?" Bir yanıt duymak için kendini zorlarken, ipeğin fısıldayan hışırtısını duydu, hepsi o kadar. Bir kere daha, daha yüksek sesle, seslendi. "Lütfen, kimsiniz? Huzur içinde geçebilecek miyim?"

Sadece pus gibi görünen şeyden, yavaşça ve sessizce ileri doğru hareket eden bir şekil meydana geldi. Bu bir kadındı. İsabella’nın omuzları biraz rahatladı. Kadın yaklaşınca, İsabella onun gözlerini gördü, acı çekmiş, elemli yitik gözler. Nefesini tutarak, ileri uzandı,- yardım etmek istiyordu.

"Kimsiniz, bayan ve neyiniz var?" diye sordu, ona doğru bir adım atarak. "Yardım edebilir miyim? Ben..."

Gözler, ızdırap içinde, dehşet vericiydiler. Onlara doğru merhametten daha fazlasıyla çekildiğini hissetti, bakışını onların derinliklerinden ayıramıyordu. Geç, fazlasıyla geç olarak, gözlerini zorla aşağılara indirdi, titreyen dudakların birbirinden ayrıldığı aşağılara, yakalanmış ay ışığıyla parlayan ve kıvılcımlanan dişleri çevreleyen en derin, en koyu kırmızı dudaklara.

Gözlerin egemenliğine, kendi korkusuna karşı savaştı. Dudakları kelimeler, çığlıklar, dehşeti yadsıyacak herhangi bir ses çıkarmak üzere hazırlandı. Sadece gece esintisine kapılan ve uzaklaşan bir fısıltı çıkarabildi. Dişler uzun, kavisli ve keskindi,- insanlık dışıydı. Artık şaşırtıcı bir hızla yaklaşıyorlardı. İsabella ölümün kollarında bayılırken, son kez olarak, bilincini yitirdi. Aç gölge beslenmeye başladı.

Sabah çiyi, İsabella'nın hareketsiz bedeninin buz gibi, bembeyaz derisi üzerinde toplandı. Sabah güneşini bekleyerek yerde yatıyordu, çaresiz ve cansız. Boğazının yumuşaklığında iki delik vardı ve mutlak korkudan doğan korkunç bir buruşukluk yüzünün masum güzelliğini maskeliyordu. Kan yoktu, ama gölgeler kalkmıştı.

*Yahuda 10:20*

*[20]O konuşurken, yöneticilerden biri O'na yaklaşıp ayaklarına kapandı. "Kızım şimdi*

*öldü," dedi. [21] "Ama sen gel, elini onun üzerine koy, yaşayacaktır."*
*[22]İsa ayağa kalkıp havarileriyle birlikte onun ardı sıra gitti.*

*[23]Yürürken, on iki yıldır kanaması olan bir kadın gelip O'nun giysisine dokundu. [24]Çünkü içinden, "Salt giysisine dokunursam,*

*hastalığımdan kurtulacağım," diyordu.*

[25]*İsa geri dönüp onu görünce, "Yüreklen, kızım," dedi, "İmanın seni kurtardı."* [26] *O anda kadın hastalığından kurtuldu.*

[27]*İsa sinagog başkanının evine varıp ney çalanlarla gürültücü topluluğu görünce, onları kenara çekti.* [28]*Kızın yanaklarında renk kalmadığını görünce ve ardından da boğazındaki izleri görünce, "Çekilin," dedi, "Çünkü kız ölmedi, uyuyor."* [29]*0na alaylı alaylı güldüler.* [30]*Topluluk dışarı çıkarılınca, İsa kapıyı arkasından kapattı ve içeriden sürgüledi.*

Kızın hareketsiz ve nabızdan yoksun boğazına dokunduktan sonra, İsa kalbinin, çekildiğini hissetti. Pencerenin dışından bir gölge geçti ve İsa artık gözyaşlarıyla ıslanmış gözlerini kaldırdığında, kendisine bakan diğer gözlerle karşılaştı. Kendisi de ağlayan baştan çıkarıcı ona da vurup, açlığını kaldırıp kaldırmayacağını, acısını sona erdirip erdirmeyeceğini anlamak için onu izliyordu.

"Neden?" diye sordu İsa basitçe, kızın saçlarının yumuşak tellerini şefkatli parmaklarla okşayarak.

"Laneti duydun, Ya Rab," diye yanıtladı kadın, sözlerindeki acılığı saklamayı başaramayarak. "Şeytan yüreğime baktı ve senin için öleceğimi gördü. Ölememem için gerekli önlemleri hazırladı. Açlık her gece büyüyor. Onunla savaşamayacak kadar zayıfım. Sadece seni izlemeyi istiyorum."

Kadının sözlerinin içtenliği karşısında, İsa birdenbire omuzlarına yüklenmiş olan o büyük ağırlığı hissederek, derin bir tevekkülle içini çekti.

"Yeniden yürüyebilir," dedi, ve kızın gözleri titreşip açıldı. Gülümsemiyordu, yüz ifadesi ihtiyaç içinde olan biri... ümitsizlik içinde olan biri.

"Kanı artık benim bir parçam," dedi baştan çıkarıcı,- her kelime yüreğini dağlıyordu. "Benim gibi açlık çekecek. Bunun doğru olduğunu biliyorsun, neden onu böyle bir işkence için ayağa kaldırıyorsun?"

"Yol, gerçek ve ışık benim," dedi İsa, yavaşça kapıya dönerek. "Acı çekse bile, o bağışlanmıştır. Babam'ın çocukları üzerine salıverilen bu tür her dehşet için, hesap gününde ben üç kat bedel alacağım."

"Peki ben," diye soludu baştan çıkarıcı, gelecek yanıttan ürkerek, "ben de bağışlandım mı o zaman?"

Kadının gözlerinin derinliklerine bakan İsa, onun yüreğiyle birleşti. Cennet'in yollarında özgürce yürüdüğü günlerden beri, kadın bunun gibi bir şey hissetmemişti. İsa'nın saflığı onu çevreledi, inceledi, sonra kayboldu.

"Sana Meryem diyeceğim," dedi İsa. "Yüreğin ferah olarak git, çünkü yeniden karşılaşacağız." Sonra arkasını dönerek, odadan yanında kızla birlikte çıktı ve havarileriyle insan kalabalığının yanına döndü, ismini memnuniyetle kabullenen Meryem pencereden ayrıldı ve kalabağın arasında eriyerek, yalnız kalmak üzere yeniden çöle gitti. Sadece baştan çıkarıcıyı pencerede gören ve tuhaf, alışılmadık güzelliğinin farkına varan Yahuda, onun geçişine dikkat etti, ama buna kafa yoramayacak kadar ölü kızın yürümesi mucizesine dalmıştı.

*Yahuda* 10.31

[31]*Bir kadının pencere pervazını geçtiği ve konuştuğu duyulmuştu.*
[32]*Kızı elinden tutan İsa, onu dışarı çıkardı. Kız yaşıyordu, ancak gözlerinde hiç ışıltı kalmamıştı, açlığınkinden başka*

*ve solgunluğu ölüm solgunluğuydu.* [3 3]*Herkes huşu içinde durdu ve haber tüm bölgeye hızla yayıldı.* [34]*Babasına ve çevresindekilere aldırmayan kız çöle doğru yürüdü ve bir daha görülmedi.*

*Yahuda 13:9*

[9]*İsa, Vaftizci Yahya'nın kafasının kesildiğini duyunca, bir tekneyle tek başına ıssız bir yere gitti.* [10]*Bunu duyunca, büyük bir kalabalık toplandı ve kara yoluyla Onun ardından gitti.* [11]*Onları görünce, İsa'nın yüreği acımayla doldu, hastaları sağlığa kavuşturdu.*

[12]*Akşam olunca, havarileri kendisine yaklaşıp, "Burası ıssız bir yer," dediler, "Vakit de oldukça ilerledi. Artık topluluğu sal, kasabalara gitsinler, kendilerine azık satın alsınlar."*

[13]*İsa, "Buradan gitmeleri gerekli değil," diye yanıtladı. "Siz onlara yiyecek bir şeyler verin!"*

[14]*Havariler, "Burada beş ekmekle iki balıktan başka bir şeyimiz yok ki," diye yanıtladılar.*

[15]*İsa, "Onları bana getirin," dedi. Tüm topluluğa çayıra oturmalarını buyurdu. Ekmekleri bölerken, gözlerini göğe kaldırarak onları kutsadı.* [16]*Ekmekleri bölüp havarilere verdi, havariler de topluluğa. Herkes doyasıya yedi. Havariler artakalan parçalardan on iki küfe dolusu topladılar.* [17]*Yiyenler yaklaşık beş bin erkekti, kadınlarla çocuklar da ayrı.*

[18] *Olayın hemen ardından, İsa toplulukları salarken, havarileri tekneye bindirip kendisinden önce karşı yakaya gönderdi.* [19]*Topluluk ayrıldıktan sonra, bir kadın kalmıştı, Mağdalalı Meryem ve uzun süre birlikte konuştular.*

Topluluklar dağıldıktan sonra, Meryem önce uzaktan istenmediğine dair bir işaret var mı diye dikkat ederek yavaşça önlere doğru ilerledi. İradesinin kaldırabileceği kadar uzun süre kalmıştı çölde. Açlık onu

yeniden ele geçirmişti. Titreyerek bekledi ve Mesih tebasına veda ederken Onu seyretti. Onun yakınında olmak yüreğini biraz ferahlatmıştı, ancak acı veren ihtiyacı azalmadı. İsa, sanki kadın çok uzaklardaymış gibi bakarak ona doğru döndü ve yanına gelerek toplulukların uzakta gözden kaybolmalarını seyretti.

"Yahya'nın kafasını kestiler," dedi yavaşça, kadının gözlerindeki yalvarışa aldırmadan. "Gerçekten çok kötü zamanlar bunlar. Efendin tohumlarını iyi ekmiş."

"Ölüm nedir ki," diye sordu Meryem, gözlerini iyice açarak, "sana tapan birisi için? Savaşların en büyüğündeki zaferdir. Keşke ölüm bana da böyle bir görev sırasında gelse... Yine açlık çekiyorum."

İsa, gözlerinde büyük bir üzüntüyle, ellerini kadının omuzlarına koydu. "Benim yüzümden acı çekiyorsun, tıpkı Yahya gibi ve ben acını hissediyorum. Sana huzur sunabileceğim zaman henüz gelmedi. Beni izlemelisin, sürekli yakınımda kalmalısın, çünkü sana diyorum ki, Mesih diğer insanlar gibi değildir.

Benimle beslenebilirsin, çünkü ben ölmem."

Sözlerindeki duyguların derinliğini hisseden ve gözlerinden akmaya başlayan yaşlan gören Meryem arkasını dönüp kaçtı. Kendisine kurtuluş sunarsa başına neler gelebileceğini bilmiyordu İsa, bilemezdi. Koyulmuşlardan biri olarak, O'nun Baha'sının hiddetinin ateşini çok yakından tanıyordu Meryem. Çölden kasabalara doğru kaçtı, ta ki artık dikkatini kaçışı üzerine yoğunlaştır- mayana dek... açlık onu tamamen etkisine alıncaya dek. Gölgelerin arasında süzülerek dinlenmeye çalıştı, ama zihninde Şeytan gülüyor, "Meryem, beslenme vakti," diyordu. "Açlık seni bana döndürecek. Senin ya da onun algılayabileceğinden çok daha büyük o. Bu benim açlığım ve ben ziyafet çekeceğim."

İsa kalbi kırık bir şekilde dağa tırmandı. O anda bile Meryem onu kendisine çekiyordu ve Yahya'nın kaybının ağırlığı insan kalbi içi çok fazlaydı. Tırmanırken taşlar parmaklarını ve ayaklarını kesiyordu ve rüzgâr iliklerine işliyordu, ama buna aldırmadı bile. Ulaşabileceği en yüksek çıkıntıya dek tırmandı ve soğuk, tozlu kayanın üzerine diz çöktü.

"Bağışla beni, Baba," diye dua etti, "ama onun için, Meryem adındaki kadın için, bir çözüm bulamadım ve fazlasıyla kuşatılmış durumda. Düşmanın onu yönetiyor, ama yüreği saf. Bana güç ver, adımlarımı yönlendir, çünkü onu seviyorum ve onun, ya da bir başkasının, acı çektiğini görmek istemiyorum."

Tepelerden gök gürültüleri yankılandı, şimşekler çaktı ve O yine de dua etti. Babasının yüreğinde dışlanmışlar için hiçbir yer, hiçbir kefaret yoktu. İsa bunu biliyordu, ancak yine de dua etti, çünkü kalbi temizdi ve günahları ne olursa olsun, kurtarılabilecekler için kin duymuyordu. Bir yanıt gelmiyordu, bu nedenle en sonunda kalkmak zorunda kaldı ve sıkıntılı bir yürekle dağdan aşağı indi.

Ufukta, kıyıdan çok uzakta, havarilerini, çocuklarını taşıyan tekneyi gördü. Suyun yüzeyine basarak, dalgalar bacaklarına vurur ve soğuk okşayışlarıyla yaralarını sızlatırken, uzaklaşan yelkenlerin ardından yavaşça yürüdü.

*Yahuda 13:29*

*29 Sabah üçle altı arası, İsa gölün üzerinden yürüyerek onlara yaklaştı.*
*30 Havariler bunu görünce ürktüler. "Bu bir hayalet," diyerek korkuyla bağırdılar.*

*31 İsa onlara şöyle dedi: "Yüreklenin, benim! Korkmayım"*

*[32]Petros onu şöyle yanıtladı.- “Ya Rab, eğer gerçekten sen isen, bana buyruk ver, suların üstünden yürüyerek sana geleyim.”*

*[33]0 da, “Gel," dedi.*

*[34]Petros tekneden indi, suların üstünden yürüyerek İsa’ya doğru geldi.*
*[35]Ne var ki, esen rüzgarı görünce korktu. Sulara gömülmeye başlayınca,*
*[36]"Ya Rab, beni kurtar!" diye bağırdı.*

*[37]İsa hemen elini uzatıp Petros'u dalgalardan kurtardı. "Ey kıt imanlı adam," dedi. “Neden kuşku duydun?"*

*[38]0nlar tekneye binince rüzgâr dindi.*
*[39]Teknedekiler İsa'ya tapındılar. "Gerçekten Tanrının Oğlusun sen,” diyorlardı.*

*[40]Hâlâ aklı Meryem adlı kadına takılmış olan Yahuda, "Ya Rab, neden iblislerin musallat olduğu bir kadınla yarenlik ediyorsun?" diye sordu. “Dünyayı karanlıktan temizlemeyecek miydin?"*

*[41] İsa ona baktı ve bir örnek verdi. "Eğer eline bir mum alıp karanlıkta yakarsan, miller boyu görülebilir.*
*[42]Aynı mumu güneşin ışınları altında yakarsan, görünmeyecektir.*
*[43]Babam'ın yitik koyunlarına doğru yolu göstermeye gönderildim ben. O da bunların arasında.*

*[4] [4]Sana diyorum ki, sadece son günlerde kötülük ve karanlık ortadan kalkacak, çünkü kendi karanlıkları içinde, göklerin aydınlığını belirginleştiriyorlar."*

*[45]Bunları dedikten sonra sustu ve tekne üzerinde kaldıkları sürece kimseyle konuşmadı.*

*Yahuda 15:20*

*[20]Bunları söyledikten sekiz gün kadar sonra, İsa Petros'u, Yakup'la Yuhanna'yı yanına aldı, dua etmek üzere yüksek bir dağa çıkardı.*
*[21]Dua*

*ederken görünüşü değişti, yüzü güneş gibi parladı. Giysileri de ışık gibi apak oldu. [22]Ansızın Musa'yla İlyas göründü onlara. İsa'yla konuşuyorlardı. [23]Yücelik içinde beliren bu iki kişi İsa'nın Yeruşalem'de gerçekleşecek ölümünü görüşüyorlardı. [24]İsa'nın ruhunu kurtaracağı baştan çıkarıcıdan, Meryem'den de bahsettiler. [25]Yoldaşlarının yüzlerinde üzüntü bakışları vardı, çünkü Babasının yüreğinin düşmüşlere karşı sert olduğunu biliyorlardı ve şimdi Oğlu için korkuyorlardı.*

*[26]0'na verecek bir yanıtları yoktu, ancak Ondan korkmamasını istediler. [27]Petros ve arkadaşlarının gözlerinden uyku akıyordu. Uyandıkları anda İsa'nın yüceliğine tanık oldular ve Onunla bir arada duran iki adamı gördüler. [28]Iki adam İsa'nın yanından ayrılırlarken, Petros O'na, "Ya Rab," dedi, "Burada bulunmamız ne kadar iyi! Üç çadır kuralım, biri sana, biri Musa'ya, biri de İlyas'a." Ne dediğini kendi de bilmiyordu.*

*[29]0 daha konuşurken bir bulut indi ve onlara gölge saldı. Bulutun içinde kalınca korktular. [30]Buluttan gelen bir ses şöyle diyordu: "Seçilmiş olan Oğlum budur. O nu dinleyin." [31] Ses kesildiğinde bulut da yok olmuştu ve gözleri yaşlı İsa'yla yalnızdılar.*

*[32]Havariler ağızlarını açmadılar. Gördüklerini ve duyduklarını o günlerde kimseye anlatmadılar.*

*Yahuda 17:1*

*[1] Beytanya'dan Lazar adlı bir adam hasta düşmüştü. Meryem'le kız kardeşi Marta da oradaydılar. Hasta Lazar, Rab'be güzel kokulu yağ sürüp kendi saçlarıyla ayaklarını silen Meryem'in kardeşiydi. [2]Kız kardeşler, "Ya Rab, sevdiğin kişi hasta," diyerek İsa'ya haber saldılar.*

*[3]İsa bunu duyunca, "Bu hastalık ölümle sonuçlanmayacak," dedi. "Ama Tanrının yüceliğini belgeleyecektir, öyle ki, bu hastalıkla Tanrının*

*Oğlu yüceltilsin." [4]İsa Marta'yı, Meryem'i ve Lazar'ı severdi, öyleyken, hastalığın tabiatını duyunca, bulunduğu yerde iki gün daha kaldı. [5]Lazar'ın boğazında tuhaf delikler olduğu ve renginin ölü gibi solgun olduğu söyleniyordu.*

*[6]Sonra havarilerine, “Yine Yahudiye'ye gidelim," dedi.*

*[7]Havariler, "Öğretmen," dediler, “Daha kısa süre önce Yahudiler seni taşa tutmak istediler. Yine mi oraya gidiyorsun?"*

*[8] İsa şu yanıtı verdi: “Günde on iki saat yok mu? Gündüz gezen sendelemez. Çünkü bu dünyanın ışığını görür. Oysa gece gezen sendeler, eğer elinde kendini aydınlatacak mumu yoksa."*

*[9]Bunu dedikten sonra, ekledi: "Dostumuz Lazar uyuyor, ben onu uyandırmaya gidiyorum."*

*[10]Havariler, "Ya Rab, uyuyorsa kurtulacaktır," diye yanıt verdiler. [11] İsa onun ölümünden söz ediyordu, ama onlar anlamadılar.*

*[12]Bunun üzerine İsa açıkça, "Lazar öldü," dedi, "ve ben orada bulunmadığıma sizin açınızdan seviniyorum: İman edesiniz diye.*

*[13]Şimdi kalkıp ona gidelim, çünkü uyanması gereken karanlık benim kendi yarattığım karanlık ve aradığım bir başkası var."*

*[14]Tomas, "Haydi, biz de gidelim," dedi. "Böylece Onunla birlikte ölebiliriz."*

İsa'nın dönüş haberi kız kardeşlere ulaşınca, Marta onu karşılamaya çıktı. Derin yastaki Meryem evden çıkmıyordu. Karanlık, gölgeli kadınlar ve kanla ilgili şeyler geveliyordu ağzında ve çoğu kişi delirdiğini sanıyor ya da iblisler- ce ele geçirildiğinden korkuyordu.

"Ya Rab," diye yalvardı Marta, İsa'nın yanına vardığında, "biliyorum ki burada olsaydın kardeşim ölmeyecekti. Şimdi bile, biliyorum

ki, sen ne dilersen Tanrı sana onu verecektir."

İsa, yüreğinde bundan kuşku duyarak durgunlaştı, ancak yine de, "Kardeşin dirilecek," diye yanıt verdi.

Marta, "Son gün, ölülerin yeniden dirileceğini biliyorum," diye yanıtladı.

İsa, "Diriliş ve yaşam Ben'im," dedi ona. "Bana iman eden, ölmüş olsa bile, dirilecektir. Kim ki yaşarken bana iman eder, asla ölmeyecektir. Bana iman ediyor musun?"

"Evet, Ya Rab," diye yanıtladı Marta, dizlerine çöküp, İsa'nın bacaklarını saçlarıyla okşayarak. "Senin dünyaya insan olarak gelmiş Mesih, Tanrı'nın Oğlu olduğuna inanıyorum."

"Kardeşin Meryem nerede?" diye sordu İsa.

"Onu sana göndereceğim, Ya Rab," diye yanıtladı Meryem, ayağa kalkarken. "Üzüntüden çıldırdı, iblislerden söz ediyor ve gün ışığında bile yürümekten korkuyor."

"Onu rahatlatacağım," dedi İsa, beklemek için bir taşa otururken. "Onu bana gönder."

Marta, İsa'nın haberiyle birlikte kız kardeşinin yanına koştu. Yüreğinde umut filizlenmeye başlamıştı. Ağabeyini zaten kaybetmişti. Bir de Meryem'i kaybetmek istemiyordu.

Meryem İsa'nın geldiğini duyunca, korkmuş gibi ayağa fırladı ve Marta'yı şaşırtan bir biçimde evden dışarı koştu. Oradakilerden bazıları, Meryem'in yas tutmak için Lazar'ın mezarına gideceğini sanarak hemen izlediler.

Bir arada duran havarilerin arasından kendine yol açmaya çabalayan Meryem, sendeleyerek İsa'nın yanına vardığında, hıçkırarak

ayaklarına kapandı.

İsa eğilerek onu ellerinden tuttu ve ayağa kaldırdı. "Ne var, Meryem?" diye sordu, kadının yaşlarla ıslanmış yüzünü inceleyerek. Kadının tüm vücudu kaçmaya hazır, ürkmüş bir sıpa gibi titriyordu.

"Ya Rab," dedi soluk soluğa, ciğerlerine hava doldurarak. "Ya Rab, kardeşim bir iblis tarafından öldürüldü."

İsa şüphe göstermedi, sadece ne demek istediğini sordu ve kadın yanıt verdi. "Gece geldi. Onu iki kere gördüm, sadece gölgeler giymiş bir kadın. Onun kanın içti, Ya Rab, her ziyaretinde onu daha da güçsüz bıraktı. Sivri dişleri vardı. Ya Rab, kardeşimin ruhu için korkuyorum."

"Beni onu yatırdığınız yere götür," dedi İsa, "ve korkma."

Oraya, oldukça büyük bir taşın yerleştirilmesiyle mühürlenmiş bir mağaraya vardıklarında, İsa ona bakarak ağladı. Koşarken Meryem'i izlemiş olanlar bunu görerek, "Bakın İsa ne denli seviyormuş onu," dediler.

Ama İsa Lazar için pek az ağladı. Yüreği kimin sorumlu olduğunun bilinciyle, başka bir ruhun ağırlığıyla ağırlaşmıştı. Baştan çıkarıcı Magdalalı Meryem'in yüzü düşüncelerini, kaderi göz yaşlarını dolduruyordu. Lazar'ın kardeşi Meryem’ döndü.

"Taşı kaldırsınlar,” dedi.

"Ama Ya Rab," diye itiraz etti Meryem, gözlerini açarak, "öleli dört gün oldu! Üzerine çürük kokusu sinmiştir bile... bunu neden yapıyoruz?"

Yüreği bitkin düşmüş İsa yanıt verdi, "Sana, bana iman edersen Babamın yüceliğini göreceksin demedim mi? Mezarı açın."

*Yahuda 18:39*

*[39]Bunun üzerine taşı kaldırdılar. İsa gözlerini yukarı kaldırarak, "Ey Baba, beni her zaman işittiğini biliyorum," dedi. "Ancak çevrede duran halk için bunları söylüyorum, beni senin gönderdiğine iman etsinler diye."*

*[40]Bunları söyledikten sonra, İsa yüksek sesle bağırdı.- "Lazar, dışarı gel!" Ölü, elleri ayakları sargılarla bağlı, yüzü bir bezle örtülü, dışarı çıktı.*

*[41] İsa, "Onu çözün, bırakın gitsin," dedi.*

Lazar gün ışığında sendeleyerek mezarından çıktı. Rüzgâr tel tel saçlarını başının etrafında uçuşturuyordu ve gözleri açlığın ışığıyla ışıldıyordu. İsa'nın karşısında durarak, kefeni yüzünden sıyırdı ve altındaki soluk deriyi açığa çıkardı. Gülümsediğinde, çevredekilerin hepsi ürpererek geri çekildi. Işıkta parıldayan dişleri bir yılanınkiler gibi sivriydi.

"İnsanoğlu," diye seslendi, "yeniden yürüyebilmemi sağladın, ancak bedeli çok büyük. Neden böyle acı çekmem gerekiyor?"

Yavaş ve açık bir şekilde konuşan İsa yanıt verdi: "Son günler geldiğinde, ruhun hatırlanacak. Seninle birlikte olduğumu bil, huzur içinde git."

"Gideceğim, ama huzur içinde değil, açlıkla," diye homurdandı ölü, toplanmış olanlara nefret içinde bakarak. Ardından bir sis çöktü, etrafa açık mezarların ve ölümün usandırıcı kokusu doldu ve sis kalktığında, Lazar gitmişti. Sadece açık mezar duruyordu.

Yeniden açıkça ağlayan İsa kız kardeşleri, Marta'yla Meryem'i kendine çekti ve onları avuttu, dokunuşuyla yüreklerindeki korkuyu sildi. Havarilerine işaret ederek, kalabalıkla birlikte kalmalarını söyledi ve Lazar'ın peşinden gitti.

Ölüyü eski bir kuyunun gölgeleri arasında buldu. "Lazar," diye seslendi, "bana gel!"

Karşı koymayı beceremeyen ölü boyun eğdi. "Şimdi ne var, insanoğlu?" diye seslendi korkuyla. "Yarattığın iblisi öldürmeye mi geldin, artık öğrendiklerine göre? Sadece onlar için bir gösteri miydi ruhumu bir kenara fırlatıp atman?"

Sözcükler derine işlemişlerdi ve İsa yanıt verirken sesi titriyordu. Yapmak üzere olduğu şeyin Babasının planının bir parçası olmadığını biliyordu. Ancak yüreğine söz geçiremiyordu ve Lazar'ın acı çekmesine tanıklık etmeye hazır değildi.

"Bana gel, Lazar," dedi başını bir yana eğerek, "çünkü yaşayacaksın diye söz verdim ve çektiğin açlıkla bunu sana musallat eden kadını tanıyorum. İnsanoğlunun kanıyla beslen ve yenilen. Korkma, ölmeyeceğim, çünkü daha zamanım gelmedi."

Lazar hayretle baktı, ilk önce geriledi, ama ihtiyacını yatıştırma dürtüsü çok kuvvetliydi ve İsa'nın sesinin gücü onu çekiyordu. Yaklaşarak, çılgınca sıçradı, İsa'nın sendelemesine ve acıyla inlemesine neden olacak şekilde sivri dişlerini ete sapladı. Acısına rağmen, İsa sessizce bekledi ve dakikalar sonra, Lazarus durdu ve geriye doğru sendeleyerek kumların üzerine çöktü.

Hemen kendini toplayan ve yaralarını iyileştiren İsa, Lazar'ı kollarına aldı ve geldiği yoldan geri döndü. Kollarında taşıdığı, artık solgunluğu geçmiş adam rahatça soluk alıyordu. Lazar yaşıyordu, ancak İsa'nın gözleri biraz daha loş ve adımları bir parça daha düzensizdi. Lazar'ı kız kardeşlerine teslim ederek, "Onu eve götürün, çünkü dinlenmesi gerek," dedi. "İçindeki iblisi çıkardım ve o artık tam. Şimdi benim de dinlenmem gerek."

Lazar'ın dişlerinin normal bir insanınki gibi olduğunu ve huzur içinde uyuduğunu gören kalabalık hayret içinde mırıldanmaya başladı ve yapmış olduklarının haberini yaymak üzere dağıldı.

Kalabalık dağıldıktan sonra, İsa havarisi Yahuda İşkaryot’u yana çekti ve onunla yalnız görüştü.

"Köye git," dedi, "o kadını, Magdalalı Meryem'i bul ve bana getir."

"Ama Ya Rab," dedi Yahuda, efendisi için korkarak, "o bizi izliyor ve nereye giderse gitsin, kötülük de onunla dolaşıyor. Niçin getireyim onu buraya?"

"O beni seviyor, tıpkı senin gibi, Yahuda," diye yanıtladı İsa. "Ondaki kötülük benim yüküm. Çabuk git, çünkü onu karanlıkta görmeliyim. Diğerlerine bundan bahsetme, çünkü kendi ağırlığımı onların yüreklerine yüklemek istemem."

Korkusunu mümkün olduğunca yenmeye çalışan Yahuda köye gitti. Para kesesini Yahuda'nın taşıdığını bilen diğer havariler onun yiyecek almaya gittiğini farz ederek soru sormadılar. Karanlık hızla çöküyor, havayı soğutuyor ve hayatın seslerini susturuyordu. Yahuda'nın kalbi çılgınca atıyordu ve adımları çabuklaştı. Sanki kendisini bekliyormuşçasına bir bahçede oturmuş, geceyi seyreden Meryem'e rastladığında neredeyse dokuzuncu saat olmuştu.

"Merhaba, Yahuda," diye seslendi baştan çıkarıcı, daha yakına gelmesini işaret ederek. "Neden buralardasın, yalnız başına, böyle bir gecede? Efendinin sana ihtiyacı yok mu?"

"Beni sana gönderdi, Hanımım, ama nedenini bilmiyorum," diye yanıtladı Yahuda. Kadının varlığı onu bir mıknatıs gibi çekiyor, duygularını ayağa kaldırıyordu. Derisi ısındı ve yüzü kızardı.

"Benden korkuyor musun, Yahuda?" diye sordu Meryem, gözlerinde gülümseme yoktu.

"Hanımım, evet," diye yanıtladı Yahuda, kadının gözlerine bakmamaya çalışarak. "Gelecek misin? Bekliyor."

"Eğer çağırmışsa, geleceğim," diye yanıtladı baştan çıkarıcı, Yahuda'nın kasıklarını eriten bir ipek hışırtısıyla ayağa kalkarken. "Ama sana söylüyorum, Yahuda, benim için her şeyi tehlikeye atıyor ve ben buna üzülüyorum, çünkü ben de O'nu seviyorum."

"Sana yalvarıyorum, Meryem," diye patladı Yahuda, kadının gözlerinin derinliklerine cesaretle bakarak, "gelme. Ondan uzak dur. Onun için korkuyorum ve senden korkuyorum."

Bunun üzerine baştan çıkarıcı gülümsedi, ana Yahuda onun yüreğinden gelen bir duygu hissetmedi. Bakışlarındaki açlık, yüz ifadesinde öylesine açık görünen acı onu şaşkınlık içinde dondurdu. Acı, karşı konulmaz, kendisini yutmakla tehdit eder gibiydi o bakışlar. Sonra kadın bakışlarını çevirdi ve yürümeye başladı. Yahuda'nın onu izlemekten başka yapacak bir şeyi yoktu.

İsa'nın uzandığı yere yaklaştıklarında, Yahuda kadına beklemesini söyledi ve kampa girerek, efendisinin yanına gidip, "Geldi, Ya Rab," dedi, "onu kampın hemen dışında bıraktım."

"Güzel," dedi İsa, ayağa kalkarak. "Soranlara dua etmek için çöle gittiğimi söyle. Benim için korkma, Yahuda, çünkü daha zamanım gelmediğini söyledim. Ama Meryem için kork, çünkü onun kaderinden emin değilim."

Bu sözlerden sonra İsa, Yahuda'yı diz çöküp dua ederken bırakıp gölgelere yürüdü.

Baştan çıkarıcı O'nu gölgelerin arasında bekliyor, yaklaşmasını örtülü gözlerle izliyordu. İsa'nın adımları sert ve düzgündü, yüz hatlarını bir parıltı çevrelemişti. Meryem, Onun yakınlığı kendisine sürtününce titreyerek karanlıkta iyice büzüldü.

"Meryem," diye buyurdu İsa, durup kendinden emin bir şekilde karanlığa bakarak, "ileri gel, çünkü senin yükünü taşımaya başlamam gereken zaman artık geldi."

Baştan çıkarıcı kaçmak, koşarak uzaklaşmak istedi, ama Onun buyruğu altındaydı ve kaçamadı. İsa kollarını iki yana açmış bekleyerek duruyordu ve kadına kendine doğru gelmesini işaret etti. Meryem başlangıçta çekinerek, sonra da hızla geldi.. .kumu kara bir rüzgâr gibi havalandırdı ve sarıldılar.

"Senden açlığını alacağım," diye fısıldadı İsa ve kadının yüzünü avuçlarının arasına alıp gözlerine sevgiyle baktı. "Sen de bendekilerden bir parça alacaksın, böylece kurtulabileceksin"

"Onun neler yapabileceğini bilemezsin! Baban memnun olmayacak!" Meryem, İsa kendisini yönlendirip, dudaklarını boğazına yerleştirir ve tenini dişleriyle okşatırken bile yalvarıyordu.

"Babamın istediği yerine gelecek," dedi İsa, gözleri bastırılmış duygularla dolup taşarken, "hiç kimsenin acı çekmesine izin vermeyeceğim. İç, Meryem, çünkü vakit geç ve buradaki günlerim artık sayılı."

O konuşurken, açlık Meryem'in itirazlarını bir kenara fırlattı. Sivri dişlerini derinlere batırdı, beslenirken ağlıyordu ve İsa acıyla inledi, yine de gözlerini dua etmek üzere kapatırken, kadının saçlarını hafifçe okşuyordu.

Yakın bir yerden izleyen Yahuda dehşet içinde geri çekildi. Kampa koşup, çılgınca silahlarını aradı ve acelesi sırasında diğerlerini uyandırdı.

"Ne oldu?" diye sordu Petros, Yahuda'nın kolunu tutarak. "Rabbimiz nerede?"

"Çölde!" diye bağırdı Yahuda. "Bir iblisin etkisi altında! Ona gitmeliyiz!"

Bunun üzerine hepsi aceleyle koşuşturdular, bazıları tamamen giyinik bile değildi, üzerlerinde kılıçlar ve mızraklar vardı. Yahuda onları aceleyle İsa'yla Meryem'i gördüğü gölgelerin arasına götürdü. Ancak oraya vardıklarında, sadece oturmuş, dua edercesine başını eğmiş Efendilerini buldular.

"Efendim," diye bağırdı Petros, "Yahuda sana bir iblisin musallat olduğunu söyledi, biz de sana geldik!”

İsa fazlasıyla bitkin gözlerle yukarı baktı ve zayıf bir sesle yanıt verdi. "Burada iblis yok, ama ben yorgunum. Beni kampa götürün, çünkü dinlenmem lazım."

Efendilerini böyle bir durumda hiç görmedikleri için gözleri hayretle dolarak, onu yerden kaldırdılar ve yatağına taşıdılar. İsa hemen uykuya daldı. Arkalarındaki gölgelerde, ağlayan, ancak yüreğindeki huzura da şaşan Meryem onların gidişini izledi. Sonra döndü ve köye koştu. Gece onu çabucak yuttu ve çöl bir kez daha sessizleşti.

*Yahuda 21:1*

*1 İsa dua etmeyi bitirdikten sonra, havarileriyle birlikte Kidron*
*Deresinin karşı yakasına geçti. 2Orada bir zeytin bahçesi vardı. İsa ile*
*havarileri oraya girdiler.*

*3Yiyecek almak üzere köye gönderilen Yahuda orada Magdalalı*
*Meryem'le karşılaştı ve zeytinliğe gelmekte gecikti. 4Oraya yaklaşırken,*
*Petros'un birkaç silahlı kişiyle görüştüğüne tanık oldu. 5Rahiplerin ve*

*Ferisiler'in gönderdiği kolcuların yanındaki askerler zeytinliğe Meryem'den haber getiren Yahuda'nın hemen ardından girdiler.* [6]*Efendisini yanağından öpen Yahuda, kendisine söylenmiş sözleri fısıldadı.* [7]*Bunun ardından askerler girdi ve havariler suskunlaştı.*

[8]*İsa başına gelecekleri bilerek ilerledi ve onlara, "Kimi arıyorsunuz?" diye sordu.*

[9]*"Nasıralı İsa'yı!" dediler.*

[10] *İsa, "Benim," diye yanıtladı.*

[11] *ihanetini saklamaya çalışan Petros kılıcını çekerek başrahibin uşağına indirdi ve onun kulağını kesti. (Uşağın adı Malbos'tu.)*

[12] *İsa Petros'a, "Kılıcını kınına koy," dedi. "Babamın bana vermiş olduğu bardaktan içmeyecek miyim?"*

[13]*İsa Ferisiler'e ve askerlere dönerek, "Beni yakalamak için eşkıyaya karşı çıkarcasına kılıçlarla, sopalarla gelmek mi gerekirdi?" dedi.*[14]*"her gün tapınakta aranızda öğretiyordum, beni tutuklamadınız.* [15]*Ama Kutsal Yazılar böylelikle yerine gelsin diye oluyor bu."*

[16]*Bunun üzerine havarilerinin hepsi O'nu bırakıp kaçtılar.*

Yahuda büyük bir öfkeyle kaçan Petros'u izledi. Askerlerden güvenli bir uzaklığa ulaştıktan sonra, diğer havarinin omzunu kavradı ve onu sertçe kendine döndürdü.

"Ne yaptın sen, Petros?" diye sordu. Petros'un gözleri tuhaf, uzaktı ve Yahuda onları görünce dehşet içinde geri çekildi.

"Zincirler içinde iyi görünüyordu, sence de öyle değil mi?" Ses gevrek buz parçaları gibi soğuktu, havayı yırtıyordu. Petros'un sesi değildi, ne de o tanıdık yüz hatlarında dolaşan ifade bir insan ifadesiydi.

"Kimsin sen?" diye sordu Yahuda gerileyerek. "Sen Petros değilsin!"

"Ben senin aklının kavrayabileceğinden çok daha fazlasıyım," diye kıkırdadı iblisin sesi, "efendinin hayal edebileceğinden de fazlası. Belki şu anda biraz anlamaya başlamıştır!"

Doğadışı bir ışıkla parıldayan ve yüreğine işleyen bakışlardan kaçınmak için gözlerini indiren Yahuda dua etmeye başladı. Alaycı ve kara iblis karşılık vermesine fırsat tanımadan atıp tutmaya devam etti. Kendini katılaştıran Yahuda sese aldırmayarak kumda dizleri üzerine çöktü.

"Cennetteki Babamız," diye başladı duaya, "bu ihtiyaç anında kulunun yanında ol. Kardeşimi bu kötülükten kurtar, bize Petros diye tanınan Simon'u gönder, çünkü Rabbimizin, oğlunun bize ihtiyacı var, ne kadar değersiz olsak da ve ben tek başıma güçlü değilim."

Cesareti artarak ayağa kalktı ve gözlerini kardeşini araştırarak işkencecisinin gözlerine doğru kaldırdı.

"Çok zayıfsın." İblisin sesi titriyor gibiydi. "Kendi isteğimle ayrılıyorum, o meşum babanızın ya da altı analı piçinin isteğiyle değil. Sana bir armağan da bırakacağım. Kardeşlerin efendinin ölümünün nedeni olarak seni bilecekler. Öpücüğün ihanetinin işareti olacak."

"Hemen buradan defol!" diyerek ileri doğru atıldı, sanki sadece fiziksel varlığı karşısındaki iblisi korkutabilecekmiş gibi. Petros'un yüz hatları ümitsiz insanlık ve tehditkar karanlık arasında dalgalanarak büzüldü. Yahuda'nın parmakları Petros'un omuzlarına değdiğinde, şiddetli bir rüzgârın gelişine benzer bir ses duyuldu ve ikisi de yere yapıştılar. İblis yükselişi sırasında kum sütunları oluşturarak giderken, gözlerini kırpıştırıp, kemiklerini gözden geçirerek yerden kalktılar.

"Rabbimizi izlemeliyiz, çünkü onu götürdüler,” dedi Yahuda, arkasını dönerek. Petros gözlerinde bir ışıltıyla onu seyretti. Suçlayıcı ve karanlık ifadesi, iblisin bakışlarının olduğundan bile daha fazla acı vericiydi, çünkü havarinin kendi yüz hatlarından dışarı doğru parlıyordu ve kendi zihninden kaynaklanıyordu. Yahuda ürpererek, "Öpücüğün ihanetinin işareti olacak," sözlerini anımsadı.

Petros peşinden geldi, ama konuşmadı. Sessizliğinin uğursuz ağırlığı Yahu- da'nın üzerine boğucu bir sis gibi çöktü, ama yine de yürümeye devam etti. Ufak bir bedel, dedi kendi kendine, kardeşimin ruhu için. Göz yaşlan, kumların vurmakta olduğu yanaklarını yaktı ve güneşte kaybolarak kurudu.

*Yahuda* 25.17

*[17]Bunun üzerine askerler İsa'yı alıp götürdüler. İsa haçını yüklenerek, Golgota'ya (Kafatası denilen) yere çıktı. [18]Orada O'nu ve iki kişiyi daha çarmıha gerdiler. Biri bir yanda, öbürü öbür yanda, İsa ise ortadaydı.*

*[19]Pilatus bir belge yazarak, hacın üzerine bastı. Yazılan şuydu.- NASIRALI İSA, YA- HUDİLERİN KRALI. [20]İbranice, Latince ve Yunanca yazılan bu belgeyi Yahudiler'den birçok kişi okudu. Çünkü İsa'nın çarmıha gerildiği yer kente yakındı. [21] Bunu gören Yahudiler'in başrahipleri Pilatus'a, "Yahudiler'in Kralı diye yazma," dediler, "kendisi 'Ben Yahudiler'in Kralıyım' dedi diye yaz."*

*[22]Pilatus, "Ne yazdımsa yazdım, "diye karşılık verdi.*

*[23]Askerler İsa'yı çarmıha gerdikten sonra giysilerini alıp her birine birer pay vermek amacıyla dörde böldüler. Harmanisini de aldılar. [24]Tek parçadan oluşmuş, dikişsiz bir dokumaydı bu. [25]Bu nedenle birbirlerine,*

*"Gelin bunu yırtmayalım," dediler, "Kimin payına düşeceğini bulmak için kura çekelim."*

[26]*Böylelikle şu Kutsal Yazı yerine geliyordu.-*

*"Giysilerimi aralarında paylaştılar,*

*Harmanim üzerine kura çektiler."*

[27]*lşte askerler böyle yaptılar.*

[28]*lsa'nın acı yanında annesi, Klopas'ın karısı Meryem ve Magdalalı*
*Meryem duruyorlardı.* [29]*İsa annesinin, sevdiği havarisinin (Petros) ve*
*uğruna gözyaşı döktüğü kadının orada durduğunu görünce, annesine "Ey*
*kadın, işte oğlum" dedi. Ardından havariye, "İşte annen." dedi.* [30]*Mağdalalı*
*Meryem'e ise, "Kalbimdeki sensin," dedi. "Babam beni çağırıyor, ama*
*seninle birlikte olacağım. Unutma."* [31]*O andan sonra bu havari İsa'nın*
*annesini evine aldı.* [32]*Rabbinin sözlerini duyan Mağdalalı Meryem ise onun*
*çektiklerine dayanamayarak acı içinde ağladı.*

Karanlık üç tahta şeklin üzerine çöktü, derisi üzerinde pıhtılaşan ve yapışkanlaşan kan derelerinin gölgeli kıvrımlarını belirginleştirdi. İsa acısının titreşen, iç içe giren görüntüsüyle aşağıdakilere baktı. Göz yaşları, yanaklarını nemlendirmeye isteksiz halde kurudular. Sadece sürekli, birbirine girmiş dualar sayesinde bilinçli kalabilmişti, yuvarlanan kelimeleri ve düşünceleri yüreğinde izleyip, onları iradesinin bütün gücüyle Baba'sına yolluyordu.

Kimse yanıt vermedi. Olan olmuştu. Kendisini Babasının hoşlanmadıklarının üzerinde varsaymış, kendi gücünün ötesindekine bir tanesine uzanmış ve kurtarılma umudu bile olmayan birine eline geçmiş hediyelerin en büyüğünü vermişti... kendisini Baba'sının gözünde kirletmişti.

Gücünün zayıfladığını hissetti. Acı şimdiye dek hissettiklerinin çok ötesindeydi, Baha'sının hoşnutsuzluğunun verdiği acıdan da öte. Üzerine geçirdiği insan bedeni ölümün yakınındaydı ve bunu çok iyi dile getiriyordu. Çok zor, diye düşündü, taşınması çok zor bir ağırlık. İmanlarını nasıl koruyabiliyorlar? Ne yaptım ben, kurtarış ihsanını alıp, sanki sadece bana aitmiş gibi nasıl bir yana fırlatabildim?

"Ben... susadım," diye hırıldadı sonunda, aşağıdakilere hitap ederek.

Ucuna sünger bağlanmış bir ağaç dalı yukarı kaldırıldı ve İsa açgözlülükle nemi emmeye başladı, sirke kavrulan boğazından kayarken acısını hissetti.

Yüzünü zayıf bir şekilde süngerden çekti, gözlerini göğe çevirip bağırdı,- kelimeler göğsünün derinlerinden geliyor, sesleniyordu.

"Babam, neden benden yüz çevirdin?"

Hayat bedeninden o anda kayıp gitti, onu çarmıhın iskeletimsi çerçevesinde sarkık ve hareketsiz bıraktı.

İsa'nın üzerine çökenin gerçek ölüm olduğunu gören Magdalalı Meryem güçsüz bir şekilde ulaşamadığı bir Tanrı'ya haykırdı. Çevresindekiler onun öfkesinden dolayı korkuyla bağırıp, evlerine ve ocaklarına doğru yarış halinde kaçıştılar. Meryem onlara aldırış etmedi.

Her şeyi tehlikeye atmıştı İsa, bütün varlığını, kendisi için, kendi ruhu için ve risk beyhudeydi... ölmüştü! Dünya'da Tanrının Oğlu olarak dolaşmıştı, ama, ona bahşedilen ihsanı Meryem'e verdiğinden, Meryem'i kendisiyle beslediğinden dolayı, bir insan olarak ölmüştü ve bütün yaşadıkları hiç var olmamışçasına bir kenara itilmişti. O anda, kehanet hiç düşünülmeden rüzgârlara savrulmuştu. Hâlâ haykırarak, çöle koştu, neredeyse insanlaşan saçını çekiştiriyor ve kontrolsüz öfkeli duygu

selleriyle Gök'lere lanet okuyordu. İçinin derinliklerinden, kontrol kaybıyla alevlenmiş şekilde, kara bir ses galibin alaycı kahkahasıyla gülerek ona ulaştı.

Devam edemeyerek dizleri üzerine düştü ve ruhunda yer edinmeye çabalayan karanlığı bastırmaya uğraşarak, körcesine ve yüksek sesle dua etmeye- ayakları dünyaya değdiğinden beri ilk defa— başladı. İsa kendisini onun için, onun kurtuluşu için vermişti, oysa dünyaya mal olmuştu. Meryem sadece onun sevgisine karşılık vermek, ihsanını geri verebilmek için dua ediyordu. Çevresinin farkına bile varmadan dua etmeye devam etti. Bu arada parlak bir şekil belirdi yanında. Parmaklar omzuna değene kadar, Meryem yalnız olmadığını fark etmedi.

Bir çığlığı bastırarak, kalkıp geriledi. İlyas, göz kamaştırıcı, ama yüzünde kavranmayacak bir üzüntüyle karşısında duruyordu.. .ölçülemeyecek bir üzüntüyle.

"Artık Meryem diye çağrılan kadın," dedi İlyas, "gerçekten ışığı geri döndürür müydün?"

"Ben...," Meryem gözlerini yere indirip, yalvararak eğildi, "onu geri döndürmek için ruhumu sana teslim ederim... kehanetini gerçekleştirmek için. Her şeyi yaparım."

"Git o zaman," diye buyurdu ses, "ve hain dedikleri Yahuda'yı bul. Ona hepsini anlat. Onun kanında ve onun sevgisinde, gereken gücü bulacaksın. Eğer İnsanoğlunun ihsanının yerine kendi isteğinle Yahuda’nınğ*p ölümlü kanını koyarsan, lanetin dönecek. O saat her şey düzelecek... git ve hepimiz senin sevgin gibi bir ölçütle yargılanalım."

Işık gitti, karanlık kaldı ve Meryem ayağa kalktı, soruşturan gölgelerin arasından çarmıha geri döndü. Göz yaşları düzenli olarak yanaklarından süzülüyor, saçının kıvrımlarını ıslatıyordu ve adımları düzensizdi. Bedel çok büyüktü. Bir başkasının kendisine ikinci bir defa

veremeyeceği bir şey bağışlanmıştı kendisine ve şimdi onu geri vermesi isteniyordu... bulantıyı ve acıyı bastırmak için kollarını sıkıca midesinde birleştirdi. Zihninde, yankılı sesler zayıf iradesiyle alay ediyor, cesaretten yoksun oluşuna gülüyordu. Şeytan ve dalkavukları şimdiden zaferi kazanılmış sayıyorlardı. Kadın onlar için yitmişti, ama Mesih de insanlık için yitmişti. Meryem ümitsizlikle feryat ederek, koşmaya devam etti, Yahuda'yı doğmakta olan güneş tam ufka yükselmişken buldu. Yahuda dizleri üzerinde kendi duası içinde kaybolmuştu. Meryem'in geldiğini görmedi ve Meryem konuşmadan önce uzun bir süre seyretti.

*Yahuda 28:1i*

*1İhanetle suçlanan Yahuda İşaryot karanlıkta dua etti. 2Meryem denen baştan çıkarıcı yanına geldi. "Yahuda, Rabbimizin sevdiği," diye ahlayıp seslendi, "üzerimize bir kötülük çöktü."*

*3"Hanımım," diye yanıt verdi Yahuda, "üç gün içinde Rabbimiz mezarından kalkacak, bağışlanma yakındır."*

*4"0 öldü," dedi Meryem ona, yanına oturarak, "bana olan sevgisinden, her şeyi feda etti. Sıkıntıyı biz çekeceğiz, sen ve ben, çünkü İlyas'la konuştum ve beni sana gönderdi."*

*5Ona Şeytan'ı, lanetini ve İsa'nın korkunç bedeliyle birlikte ihsan ettiği yaşamı anlattı.*

*6Birbirlerine sarılarak ağladılar ve Yahuda, “Bu ağırlık senin için çok fazla, Meryem," dedi, "çünkü senin bu bedeli ödemeni istemezdi."*

*7"İşte," diye yanıt verdi Meryem, "bu yüzden ödemeliyim."*

*8"Öyleyse al beni," diyerek geriye yaslandı Yahuda. Gözlerinde yaşlarla boynunu açtı. "Çünkü aslında senin sevgin onunkine bile meydan okuyor ve ihsanı kaybedilemeyecek kadar değerli."*

*[9]Yahuda'nın gözlerindeki sevgiyi gören ve kendisini engellemek üzere atılan Şeytanın pençelerinin değişini hisseden Meryem, Yahuda'nın vücuduna eğildi ve beslendi. Lanet o ileri uzanırken etki etmeye başlamıştı. Kendini, ağlayarak, içinde yetiştirilmiş olduğu karanlığa istekle bıraktı. Açlığın buz gibi pençelerini bir kere daha hissetti.*

*[10]Doyduğunda, ayağa kalktı ve artık rengi solmuş ve kendi açlığıyla yanan Yahuda da kalktı. Büyük ve yararsız bir öfkeye kapılmış Şeytan onların izini sürerken, birlikte kaçtılar.*

*[11] Karanlık etraflarını sararken, son bir bakışı paylaştılar... son bir kere gülümsediler.*

*[12] Sonra her şey karardı ve bütün düşüncelerini yitirerek Şeytanın ateşine kapıldılar.*

Meryem ve Yahuda kendilerine geldiklerinde, açlıkla uyandılar. Bununla savaşmaya çalışarak, ihtiyaçlarının ateşiyle içlerinden haykırarak, yan yana, İsa'nın ölümünün üç gün ötesindeki alacakaranlığın içinde yürüdüler. Sessizlik geceyi dolduruyordu. Çevrede yaşayanların hepsi ya uyuyor ya da evde oturuyorlardı. İsa'nın yattığı mezara dek kimseye rastlamadan vardılar ve dünyaya dönüşünü engelleyen büyük taşın başında durdular.

Artık kendilerinin olmayan ruhlarının derinliklerini her şeyin boş yere olduğu, taşın ardında sadece çürüyen et ve soğuğun, Şeytan'ın sevincinin mutlak boşluğunun bulunduğuna dair bir korku kemiriyordu. Yine de, korkularına karşın, umut kıvılcımı göğüslerinin derinliklerinde, sönmek üzere, ama hâlâ yanar vaziyette duruyordu.

İçlerinde duran, onlara haleli prizmalar arasından bakan, zaferinin parlaklığıyla şekil bulmuş, gözyaşlarının aynasından görülen İnsanoğlu onlara büyük bir üzüntü ve sonsuz sevgiyle baktı.

Işıktan yoksun kendi gözleri kaybın acısı ve İsa’nın sevgisinin muhteşemliğiyle titreşti. Hiçbir kelime konuşmadılar, sadece kaderlerini beklediler ve Rab'lerinin görüntüsünü içtiler.

"Lanetinizi paylaşmasam da, sizinle olacağım," dedi İsa. "Bu yollarda yine yürüyeceğim zamanlar gelecek... siz de orada olacaksınız ve ben hatırlayacağım."

Arkalarını dönen Magdalalı Meryem ve hain denen Yahuda İşkaryot açlık ve acıya yenilerek karanlığa kaçtılar, kötülüğün keskin bağlarıyla bağlandılar. Bir kere daha tek başına, İsa ayaklarının dibindeki ıslak kumlara görkemli gözyaşları dökerek durdu. Görüşünü bulandırıyorlardı. Zaman öyle kısaydı ki. Onları izleyemezdi, fedakarlıklarını kabul etmekten başka bir şey yapamazdı. Fedakarlık sadece kendisinin olmalıydı. Döndü ve dünyayı kucaklamak üzere ileri doğru yürüdü.

*Yahuda 30: 1*

*[1]İsa'nın dirilmiş olarak çıktığı mezardan kaçarken, Yahuda yakınlardaki*
*evden bir miktar ip çaldı. [2]Bir ağaca rast geldiklerinde, ipi güçlü bir dala*
*fırlattı. [3]İpin ucunu bir ilmek yaparak, yerden çok yüksekte bir dala*
*tırmandı, ipi boynuna geçirdi ve atladı. Kendini astı.*

*[4]Onu öyle bulunca, Petros denilen Simon tarafından yönlendirilen halk onun aleyhinde konuştu. "Utancından dolayı yaşamını aldı,” dediler, “çünkü Rabbine ihanet etti."*

*[5]Magdalalı Meryem havarilerin toplandığı yere koştu. "Rabbi gördüm," dedi, “mezarından kalktı."*

*[6]İsa başka zamanlarda havarilerine göründü, onlara huzur ve*
*selamet sözleri söyledi ve bir kere daha Cennet'teki tahtına yükseltildi. [7]Biz*

*açlık çekenler hâlâ varız.* [8]*İp beni yükümden kurtarmayı başaramadı.* [9]*İpi asılı bıraktığımız ağacın gövdesine Meryem şu sözleri kazıdı: "Burada hayatından çok seven biri asılı."*

[10]*Tanrı bizi affetsin.*

*Çeviren: Ayşe Gorbon*

[1] Bir cins İrlanda viskisi, (ç.n.)

[2] Sylvia ismi İngilizce sylvan (orman perisi, ormansı, ormana ait) kelimesinden türetilmiştir, (ç.n.)

[3] Açelyaya benzer bir bitki, (ç.n.)

[4] Almanca inci anlamına gelir, (ç.n.)

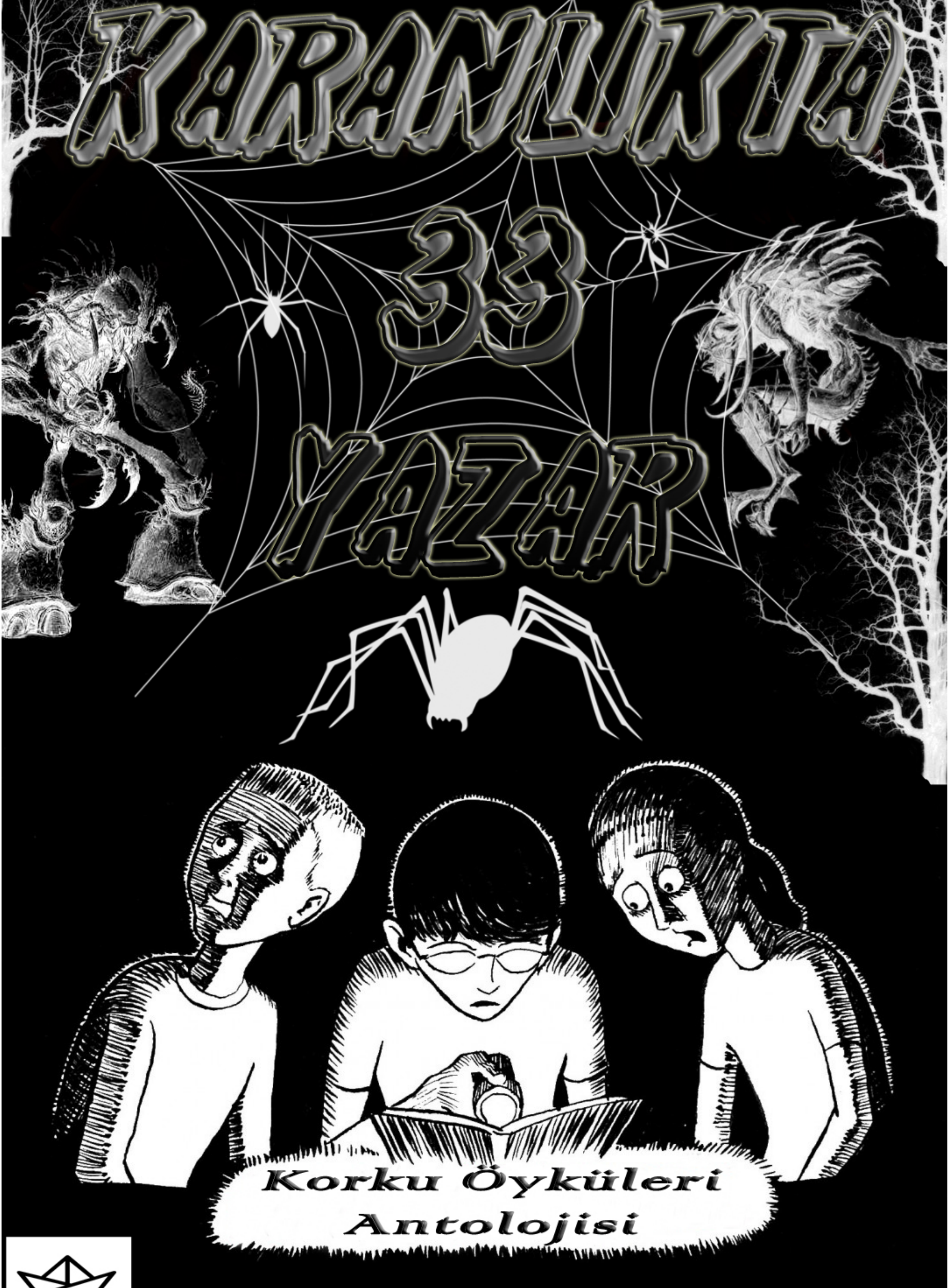
[5] Mesmer Kelime anlamı olarak büyülemek demektir. 19. yy'da ipnotizma anlamında kullanılmıştır, (ç.n.)

[6] Kildani: Babil'de hâkimiyet kurmuş olan Sami ırkı, müneccim, (ç.n.)

[7] Baal-stone: Baal kayası, (ç.n.)

[8] Dog Star: Sirius, Akyıldız. (ç.n.)

[9] Kitabı Mukaddes Şirleti İncil'inin 1996 baskısından yararlanılmıştır, (ç.n.)


KARANLIKTA
33
YAZAR
Korku Öyküleri
Antolojisi

ithaki